ULAŞAN ve ERİŞEN TÜRKİYE 2015

T.C. ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI

(Ocak 2016)

"Ekonomik hayatın faaliyet ve canlılığı; ancak ulaşım vasıtalarının, yolların, trenlerin, limanların durumu ve derecesiyle orantılıdır."

(1923)

"Büyük projelere girişmek için büyük ideallerin, hayallerin, hedeflerin olması gerek. Türkiye'yi hayalleriyle buluşturduk."

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

"Büyük ekonomilerin can damarları olan ulaştırma ve lojistik altyapılarının gelişimine ve bu sayede ülkemizin rekabetçiliğinin artırılmasına, yeni nesil reformlar ile 2023 hedeflerimize ve ötesine yürüyüşümüz güçlü ve kararlı bir şekilde devam edecektir."

Ahmet DAVUTOĞLU

Başbakan

Başarının Rehavetine Kapılmadan

DAİMA YENİYE, DAİMA İLERİYE!

Aydınlığa Açık, Karanlığa Kapalı" diyerek çıktığımız yolculuğumuzu **"İlk Günkü Aşkla"** aynı kararlılıkla ancak daha çok özveri ile sürdürmekteyiz. Bu yolculukta her sektörün kendi alanında önemli roller yüklendiğini ve ülkemizin dört bir yanında durmaksızın çalışıldığını gururla ifade etmeliyim.

13 yıl süresince adım adım şekillenen bu gurur tablosunda ulaşım ve iletişim altyapılarına gerçekleştirilen yatırımların ne denli büyük bir rol üstlendiği temele, bileşenlere ve işleyişe bakıldığında açıkça görülecektir. Nitekim ulaşım ve iletişim altyapıları bir ülkenin sinir sistemini teşkil eder.Bu ağ sağlıksız olursa ülkenin hareket kabiliyeti kısıtlanır. Ekonomi, ticari ilişkiler, sosyal ve kültürel hayat temelden etkilenir, insanların günlük hayatı derinden sarsılır ve en önemlisi aydınlık bir istikbalden söz edilemez. Zira **"geleceği inşa etmek şimdinin meselesidir."**

Bu doğrultuda günü kurtarma temelli politikaların yetersiz olduğunu vurgulamak yetmez. Elzem olan sağlam ve yeniliklere imkân verecek güçlü altyapılar inşa etmektir. Esas olan yapmış olmak için yapmak değil, geleceğe yönelik sorumluluk bilinciyle hareket etmektir.

Çok şükür ki ülkeye sorumluluğun yapıp bitirmeye değil hep daha fazlasını üstlenmeye azmeden bir bilinç gerektirdiğinin farkındayız. **Başarının rehavetine kapılmadan her gün daha fazlası için çalışıyoruz.** Bahsi geçen düsturumuzun hedefine ulaşması için de var olan durumun adil bir değerlendirmesinin yapılmasının mutlak surette gerekli olduğunu bilerek hareket ettik ve ediyoruz. Yolumuzu gerçekçi ve ancak bir o kadar da potansiyelimizin farkında olarak çiziyoruz.

İşte bu şuurla süreç boyunca yeni bir vizyon ve görev bilinci ile önce temele ilişkin değerlendirmeler yaparak eksikleri tespit ettik ve yol haritamızı çıkardık, ardından yapılması gerekenleri vakit kaybetmeksizin hayata geçirdik. Bütün bunlarla birlikte yaptıklarımızı tartmayı ve hedeflerimizi ona göre şekillendirmeyi ihmal etmedik.Her hedefimizi bu değerlendirmeler silsilesinden geçirerek, enine boyuna düşünerek

belirledik. Sözümüzün teminat oluşu işte bu titiz çalışmaların sonucudur. Nitekim milletimizin son tahlildeki teveccühü de en adil karnemizdir.

Hedeflemek noktasındaki en önemli belirleyicimiz imkânsız denilenlerin gerçeğe dönüşmesinin aslında Türkiye'nin kendi gücünün farkına varmasından ibaret olduğu gerçeğidir. Bu bir uyanıştır. Tarih bunun en güzel örneğini Cumhuriyetin ilk yıllarında vermiştir. Türkiye son 13 yılını o yıllara benzer bir uyanışla geçirmiştir.

2009 yılında hizmete giren Yüksek Hızlı Tren Hattımız, 29 Ekim 2013'te vatandaşlarımızın hizmetine sunduğumuz asırlık rüya MARMARAY, 7 Haziran 2014'te temelini attığımız ve 2018 yılında ilk etabına kavuşacağımız İstanbul Yeni Havalimanı, İstanbul Boğazı'nı üçüncü kez bağlayacak olan Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Gebze Körfez Köprüsü ve İstanbul İzmir Otoyolu bahsi geçen uyanışın en göze çarpan meyveleridir.

Gelişmiş dünya standartlarındaki bölünmüş yollarımızla, bir zamanların imkânsızı şimdinin olmazsa olmazı yüksek hızlı trenlerimizle, krize rağmen büyüyen havacılığımızla, ülkemize yeniden potansiyelini hatırlatan denizcilikteki gelişmelerimizle ve Afrika seviyesinden Avrupa seviyesine çıkardığımız bilişim sektörümüzle sözümüz söz diyerek çıktığımız yolculuk bitmemiştir, bitmeyecektir.Zira **bizim için "yetinmek" değil "hedeflemek" esastır.**

Yürdüğümüz yolun şeffaf bir özeti olan "Ulaşan ve Erişen Türkiye"yi her yıl olduğu gibi bu yıl da başarıya yaslanıp rehavete kapılmadan "daima yeniye daima ileriye" diyerek sizlere sunuyoruz.

Binali YILDIRIM

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

İçindekiler

Daima Yeniye, Daima İleriye! ix-x

İNSAN ODAKLI KALKINMADA ULAŞIM VE İLETİŞİM 14

KARAYOLU 19

DEMİRYOLU 147

HAVACILIK ve UZAY TEKNOLOJİLERİ 271

DENİZCİLİK 349

TEHLİKELİ MAL VE KOMBİNE TAŞIMACILIK 437

HABERLEŞME (BİLGİ TEKNOLOJİLERİ ve İLETİŞİM) 453

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği İlişkileri 547

2023 Hedefleri 563

Bütçe Büyüklükleri 576

Personel 580

Mevzuat 582

Kısaltmalar 615

ORGANİZASYON ŞEMASI

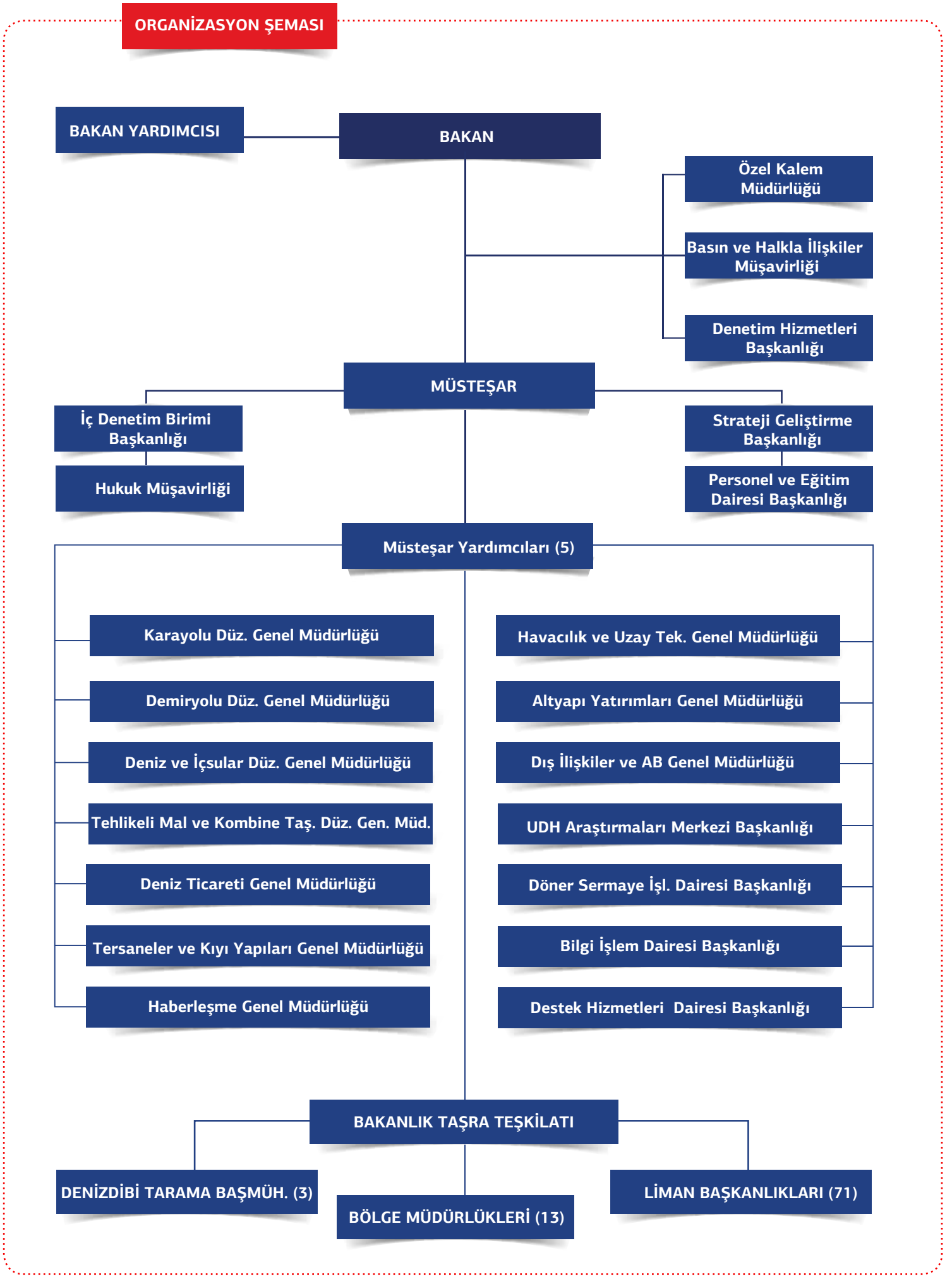

Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlar

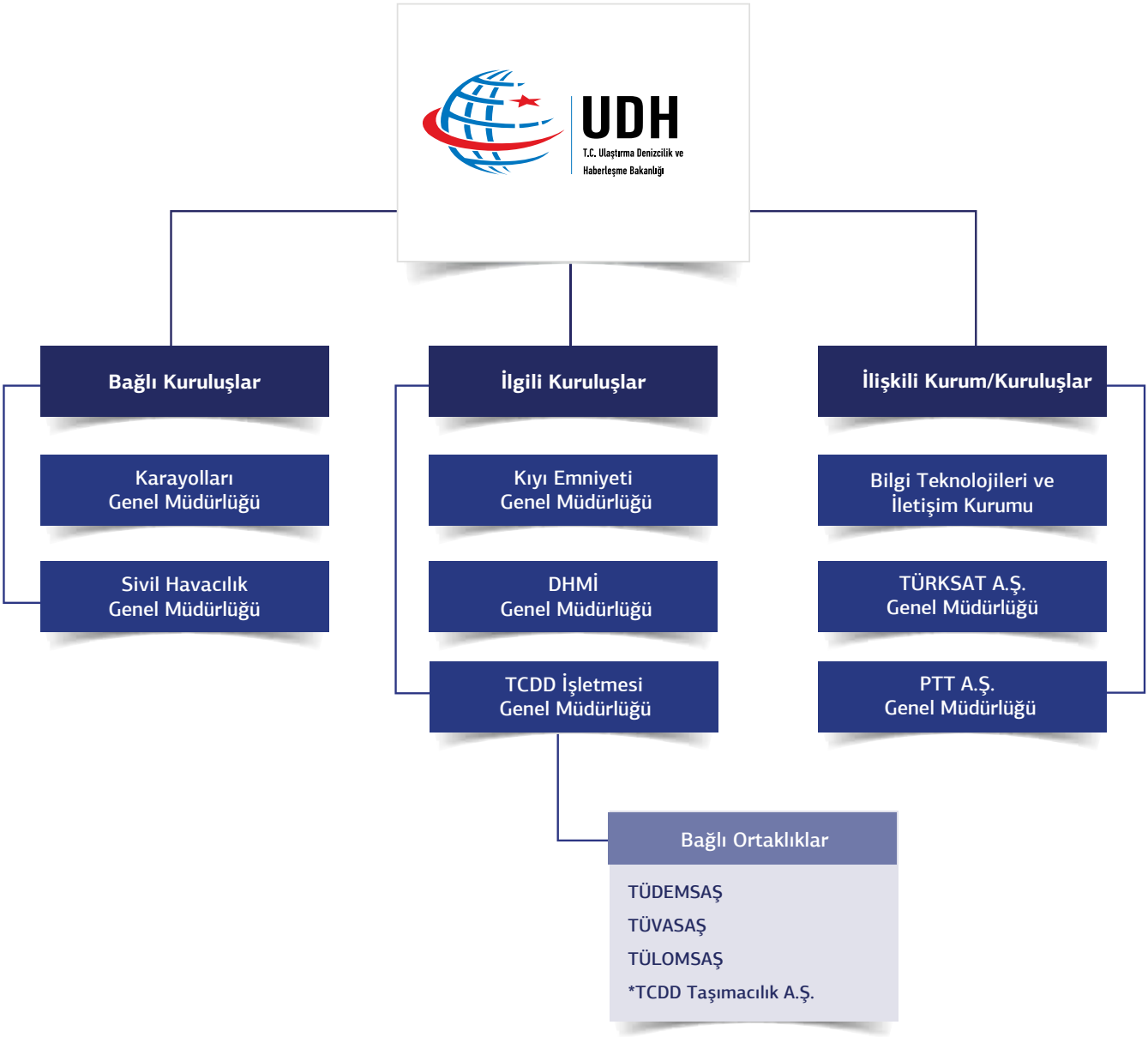

*Faaliyete geçmemiştir.

İNSAN ODAKLI KALKINMADA ULAŞIM ve İLETİŞİM

Tarihin ve medeniyetin en yüce unsuru insandır. İnsanoğlu ise en yüksek bilinç mertebesindedir. Bu bilinç, bütün dünyayı daha ileriye gitmeye zorlamaktadır. Bakanlığımız bu şuurla hareket etmektedir.

"Kalkınma" kelimesi sadece ekonomik olarak seviye atlamayı işaret etmemektedir. Bu noktada insanın düşünce gücünün ve yaşama geçirilmiş eylemlerinin tamamı söz konusudur.

Bilinç düzeyinin her geçen gün değil, her an artması; ülkeleri ve devletleri alışılageldik uygulamaları geliştirmeye itmektedir. Dünya vatandaşları artık ekonomik olarak güvende hissetmenin yanında sosyal refahtan maksimum faydalanmadan yana duruş sergilemektedir. Toplumsal duruş, artık bireysel tutumdan beslenmektedir. Bireyden yola çıkarak toplumun kendisine ulaşmak ana hedeftir. Tek tek herkesin ihtiyaçları toplumun genel gereksinimlerini belirlemektedir.

Bakanlığımızın faaliyet alanları ülkemizin ve milletimizin dünyayla entegrasyonu kapsamında büyük önem arz etmektedir. Ulaşım ve iletişim ekonomik, endüstriyel ve sosyal gelişmenin en temel ayaklarıdır. Gelişme, bu iki alanda seyreden faaliyetler sayesinde sağlıklı şekilde sağlanabilmektedir.

Küresel dünyada insanlığın beklentisi, hep daha gelişmiş bir dünya, daha gelişmiş ulaşım seçenekleri ve daha gelişmiş iletişim imkanları olmuştur.

Buradan hareketle, belirtmek gerekir ki ulaşım ve iletişimde temel belirleyiciler; ihtiyaçlar, beklentiler ve bunların itici gücü olan hedeflerdir.

Dünya üzerinde yaşanan bütün dönüşümlerin doğasında talepler ve bu talepleri karşılamaya yönelik çözümler yer almaktadır. Bahsi geçen çözümler ve bu anlamda yürütülen faaliyetlerse; yine dönüşümün itici gücü olmakta ve dünya bu etkileşim içinde sürekli gelişmektedir. Dönüşümün en temel dinamiği bu etkileşimdir.

Etkileşimin özünde;

- Dünyanın ve milletin nabzını tutmak ve beklentileri göz ardı etmemek,
- Rekabet kıstaslarını doğru analiz etmek,
- Gelişmiş dünya standartlarını göz önünde bulundurarak hedef çıtasını yükseğe taşımak,
- Nitelikli çözümler için doğru stratejiyle atılan istikrarlı adımlar

yer almaktadır.

1980'lerde dünyada devlet merkezli yatırımların serbestleşme eğilimine girdiği, sektörün adım adım ekonomik pazarlara açıldığı gözlenmektedir. Türkiye ise o

yıllardan 2000'li yıllara kadar durumu analiz edip kalıcı çözümler bulmayı sağlayacak ulaşım ve iletişim politikaları geliştirmeye çalışmışsa da yeterli olamamıştır.

2003 yılından itibaren yürütülen faaliyetlerle bu açıklar istikrarlı adımlarla kapatılmaya çalışılmakta ve ilerlemenin önündeki engeller bir bir kaldırılmaktadır.

Bugün insanlar eş zamanlı olarak gelişmeleri izleyebilmekte ve taleplerini dünyanın herhangi bir yerinde yaşanan gelişmeye paralel olarak şekillendirebilmektedir. Kıyaslamalar ülkelerin sınırlarını aşarken talepler de sürekli olarak artmaktadır.

Devlet kaynaklı yatırımların bahsi geçen bu beklentilerin tamamını her daim gelişmiş dünya standartlarıyla eş zamanlı karşılaması mümkün değildir. Bu noktada özellikle vurgulamak gerekir ki, kamu özel işbirliklerinin rolü fazlasıyla önemlidir.

21. yy'da kalkınmanın öncelikli referansı ulaşım ve iletişimdir. Temelde hem kendi sektörüne hizmet eden hem de diğer birçok sektöre altyapı oluşturan ulaşım ve iletişim alanları ekonomik küresel pazarın en önemli ayaklarıdır. Bu iki alanda yürütülen hiçbir faaliyet yalnızca kendi gelişme düzeyini belirlememekte; ticaretten eğitime, sağlıktan çevreye değin uzanan birçok alana da birebir etki etmektedir.

Küresel platformdaki rekabet mekanizmaları bu iki alandaki gelişmelere paralel şekilde işlemekte, ülkelerin gelişmişlik düzeyleri yine bu iki alandaki gelişmişlik düzeyine bakılarak ölçülmektedir.

Bugün kalkınmanın önündeki engelleri kaldırabilen ülkeler küreselleşmeyi doğru analiz etmiş, hedef çıtasını bu doğrultuda yükseltmiş, dönüşümün rekabete verdiği yönün farkına varmış ülkelerdir.

Özellikle belirtmek gerekir ki; "yeniçağa uygun adımlar klasik yaklaşımlarla değil, çağ ile birlikte hareket eden yaklaşımlarla" atılmaktadır. Bütün bunların yanında, en belirgin gerçeklerden biri de küresel dünyada bilgi iletişim teknolojilerindeki yaşanan hızlı gelişmelerin hali hazırda ulaşım altyapısı sağlıklı olan ülkeleri 2000'li yıllarda bir adım daha ön plana çıkardığıdır. Bunun nedeni sağlıklı ulaştırma altyapısının, bu teknolojilerin ulaştırmaya entegrasyonunu çabuklaştırması ve kolaylaştırmasıdır.

Önümüzdeki yıllar bu iki sektörün gücünün farkında olan ve bu konunun önemi doğrultusunda hedeflerini zenginleştirmiş ülkeler kendilerini daha da ileriye taşımayı başaracaktır.

Bugün ulaşımdaki beklentiler; daha kısa sürede, daha konforlu ve güvenli bir biçimde ve daha planlı olmak yönünde seyretmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki beklentilerin doğası ise; gerek tek başına teknolojik gelişmeler, gerekse teknolojinin entegre edildiği diğer alanlardaki yeniliklerin dünyayla eş zamanlı olarak kullanılabilmesidir.

Ulaşan ve Erişen Türkiye'nin Bugünü ve Geleceği

Günümüz dünyası baş döndürücü bir hızla gelişmektedir. Öyle ki daha önceleri mucize diye adlandırdığımız çoğu şey, bugünün somut gerçekleri olarak hayatımıza yerleşmiş durumdadır.

Ulaşım ve iletişim sektörleriyse gelişmenin en fazla boy gösterdiği iki sektör olarak nitelendirilmektedir. Dolayısıyla bu sektörlerdeki gelişmeleri takip etmek sağlam kalkınma hamlelerinin temelini oluşturmaktadır.

Bugün Türkiye'nin doğusu veya batısı fark etmeksizin, milletimiz aynı standartlardaki ulaşım ve iletişim ağından yararlanmaktadır.

Bir zamanların Türkiye'sindeki toprak yollar bugün yerini gelişmiş dünya standartlarındaki yol ağına bırakmıştır.

Otoyollar dahil 6.101 km olarak devralınan çok şeritli karayolları ağına 18 bin km'den fazla bölünmüş yol ilave edilerek bu uzunluk 24.280 km'ye çıkartılmıştır. Coğrafi zorluklar bahane edilmeden gerçekleştirilen çalışmalarla 50 km olarak alınan tünellerin uzunluğu bugün 264 km'ye yaklaşmıştır. Bu sayede artık seyahat etmek çile olmaktan çıkmış ve insanımız için bir zevk halini almıştır. Bugün yolların güvenliği gelişmiş teknolojilerin alana entegre edilmesi sayesinde çok daha nitelikli bir şekilde takip edilebilmektedir.

Demiryollarında gerçek anlamda bir devrim yapılmıştır. Ankara-Eskişehir-İstanbul ve Ankara-Konya yüksek hızlı demiryolu hatları hizmete açılmıştır. Asya ile Avrupa'yı denizin altından demiryolu ile birbirine bağlayan asırlık bir hayal olan Marmaray Projesi hayata geçirilmiştir. Yürütülen çalışmalarla ve bitirilen projelerle daha önceleri zaman kaybı olarak görülen demiryolu seyahatleri bugün Türkiye'de zamandan tasarruf ettirmektedir.

Bugün her kesimden insanımız havayolu ile seyahat edebilmektedir. Hatta öyle ki talebi karşılamak için yeni havalimanları açılmakta, mevcutların kapasiteleri arttırılmaktadır. Aktif havalimanı sayısı 26'dan 55'e çıkartılmıştır. Ülke insanına en iyi koşullarda hizmet sağlama hedefi doğrultusunda; son dönemde Şırnak Şerafettin Elçi, Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi ve Ordu-Giresun Havalimanları hizmete açılmıştır. Cumhuriyet tarihinin en büyük projelerinden biri olan İstanbul Yeni Havalimanı'nda yapım çalışmaları yoğun şekilde sürdürülmektedir.

Denizcilerimizin artık yüzü gülmektedir. Denizcilik sektöründe ve gemi inşa sanayisinde büyük adımlar atılmıştır. Türkiye Çin'den sonra dünyanın 2. büyük "gemi adamı" yetiştiren ülkesi haline gelmiştir. Türk sahipli filo gemi tonajı açısından 2003 yılında dünyada 19. sırada iken bugün 13. sıradadır. 2003'te 37 olan tersane sayısı 77'ye çıkmıştır.

Bilgi iletişim teknolojileri alanında dev hamleler yapılmıştır. Genişbant abone sayısı neredeyse sıfır düzeyinden alınıp 47 milyona ulaşmıştır. Fiber altyapı yatırımlarında büyük ilerlemeler kaydedilmiştir. 27,9 milyon olan mobil telefon abone sayısı, bugün itibariyle 74 milyona yaklaşmıştır. Bütün dünyanın izlediği FATİH Projesi başlatılarak bilgi ve iletişim teknolojileri imkânlarının ayrım gözetmeksizin tüm çocuklarımızın kullanımına sunulması hedeflenmiştir.

Türkiye, teknolojiyi dışarıdan alıp kullanan ülke olmaktan ziyade üreten ve geliştiren ülke olmak istemektedir.

Milli Uydu, Milli Bölgesel Uçak, Milli Yüksek Hızlı Tren, Milli Vagon, Milli Sinyalizasyon projeleriyle ülkemiz potansiyelini göstermektedir.

Türkiye'yi bu noktaya gelecek vizyonuna odaklanmış, merkeze insanı koyan profesyonel adımlar taşımıştır.

Önce "insana hizmet" anlayışı ile ulaştırmaya ve iletişime yapılan her yatırım, gelişme zincirinin diğer parçalarını tamamlamış, gelişmenin gerçek yüzü manzaranın bütününde de belirginleşmiştir.

Türkiye, artık kapasitesini kullanmayı erteleyen bir ülke olmaktan çıkmıştır. Altyapı yatırımları ile tıkanan damarlar açılmış, geçmişteki engeller tek tek bertaraf edilmiştir. Gerçekleştirilen ulaşım ve iletişim yatırımları ile kalkınmanın sarsılmaz temelleri atılmıştır.

İşte Yeni Türkiye bu sağlam temel üzerinde yükselecektir. Bu doğrultuda Cumhuriyetimizin 100. Yılında; karayolunda, demiryolunda, havayolunda, denizcilikte ve haberleşmede referans gösterilecek ülke olma yolunda atılan adımlar büyümüştür. Hizmetten yoksun bir toplumun kendi ülkesine yabancılaşacağı ve bir ülkeyi zirveye taşıyan yegâne unsurun insan olduğu gerçeği ile hareket edilmektedir.

Şu anda çalışmaları aralıksız devam eden;

- 19 Nisan 2014 tarihinde kazı işlemlerine başlanılan ve 4. bir köprü gibi hizmet verecek olan Avrasya Tüneli ile,
- İstanbul'un ağır taşıt ve transit trafik yükünü çekecek olan Yavuz Sultan Selim Köprüsü ile,
- İstanbul-İzmir arasındaki mesafeyi 3,5 saate düşürecek İstanbul-İzmir Otoyolu ve dünyanın 4. en uzun açıklıklı asma köprüsü olacak olan Körfez Geçişi ile,
- Çin'deki 18 km'lik tünelden sonra 14,7 km ile dünyanın 2. büyük çift tüp tüneli özelliğini taşıyan Ovit ve Sabuncubeli Tüneli ile,
- Bittiğinde 150 milyon yolcu yıl kapasiteyle hizmet verecek olan ve Frankfurt'a rakip gösterilen İstanbul Yeni Havalimanı ile,
- İpek Yolu'nu yeniden canlandıran ve bölgesel işbirliğinin en güzel örneklerinden biri olan Kars-Tiflis-Bakü demiryolu ile

Türkiye bölgesinde ve kendi tarihinde ilklere imza atmaktadır.

2003 yılından bu yana yapılanlar göstermektedir ki, bugün Türkiye 13 yıl öncesine göre yepyeni bir Türkiye'dir. Gelişmenin önündeki engeller kaldırılırken tıkalı damarlar teker teker açılmış, ülkemizin kazandığı tecrübe ile şekillenen gelecek bugüne kadar yapılanlarla aydınlatılmıştır. Bugüne kadar yapılanlar geleceğin teminatıdır.

KARAYOLU SEKTÖRÜ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Ulaştırma sistemleri ve hizmetleri modern ekonomilerin ve toplumsal gelişmenin temel öğesidir. 21.Yüzyıl dünyasında yeterli ve çağdaş ulaşım hizmeti olmaksızın sosyal ve ekonomik hayatı canlı ve dinamik tutmak mümkün değildir. Bu nedenle ulaşım uygulamalarında; modern teknolojilerle, çağdaş yaklaşım ve politikalar tercih edilerek, yatırımda ve işletmecilikte kaynakların etkin ve verimli kullanılması, mevcut altyapı ve tesislerin kapasitelerinin en üst düzeyde tutulması, çevresel, kentsel, insani ve tarihi değerleri koruyan ve destekleyen büyük projelerde; toplumdaki her bireyin söz ve karar sahibi olduğu, meslek kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin her aşamada karar süreçlerine katıldığı, yöntem ve teknikler kullanılması artık bir zorunluluk olmuştur.

Ulaştırma kendi bünyesinde başlı başına bir ekonomik faaliyet olduğu gibi diğer bütün sektörlerle yakın ilişkisi olan ve bu sektörleri olumlu yönde etkileyen önemli bir hizmet sektörüdür. Ulaştırma sektörü hizmetine olan talep; sosyal, kültürel ve ekonomik aktivitelerin sonucu oluşur. Ulaşım alt yapı ihtiyacı ise bu talebe bağlı olarak gelişir ve büyür. Pazar ekonomilerinin etkisiyle giderek ekonomisi büyüyen ve zenginleşen ülkemizde yolcu ve yük taşıma talebinin güvenli, konforlu ve zamanında karşılanma isteği ön plana çıkmaktadır. Günümüzde hemen her ülke için karayolu, demiryolu, denizyolu, havayolu ve boru hatlarının teknik ve ekonomik açıdan en uygun yerlerde kullanıldığı dengeli, sürdürülebilir ve rasyonel bir ulaştırma sistemine sahip olunmasının önemi büyüktür.

Ulaştırma kabiliyet ve kapasitesi ile taşıma maliyetleri; üretim yerinin belirlenmesi ile üretimin ve ticaretin hacmini etkileyen önemli faktörler arasında yer almaktadır. Küresel pazarlara daha hızlı ve daha ekonomik ulaşan taraf, rekabet üstünlüğünü ele geçirmektedir. Her bölgenin rekabet gücü farklı unsurlara dayanmakla birlikte, bu konuda en önemli unsurun altyapı donanımı ve erişilebilirlik kapasiteleri olduğu muhakkaktır.

Türkiye'de bugün itibariyle oluşan yük ve yolcu taşıma talebi iki kaynaktan beslenmektedir. Bunlar; iç dinamiklerin oluşturduğu kaynak ile dış dinamikler yani Türkiye üzerinden yapılan transit geçişlerdir. Türkiye; Asya, Avrupa ve Kuzey Afrika arasında aktarma merkezi ve köprü konumu itibariyle avantajlı bir duruma sahiptir. Bakanlığımız, son yıllarda ülkemizde tamamlanan ve planlanan ulaştırma altyapı yatırımları ile bir "lojistik merkez" olma iddiasını gerçekleştirme kararlılığındadır.

Karayolu sektöründe; bölünmüş yol yapım çalışmaları, ağır taşıt trafiği yüksek güzergâhların Bitümlü Sıcak Karışım (BSK) kaplamalı hale getirilmesi, trafik güvenliği altyapısı ve denetim hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaza kara noktalarının iyileştirilmesi, çevreci yolların yaygınlaşması ve geometrik standartlarının yükseltilmesi için çalışmalarımızı aralıksız sürdürmekteyiz. Böylelikle yeni strateji ve gerçekleştirilen karayolu altyapı yatırımlarımızla yol-

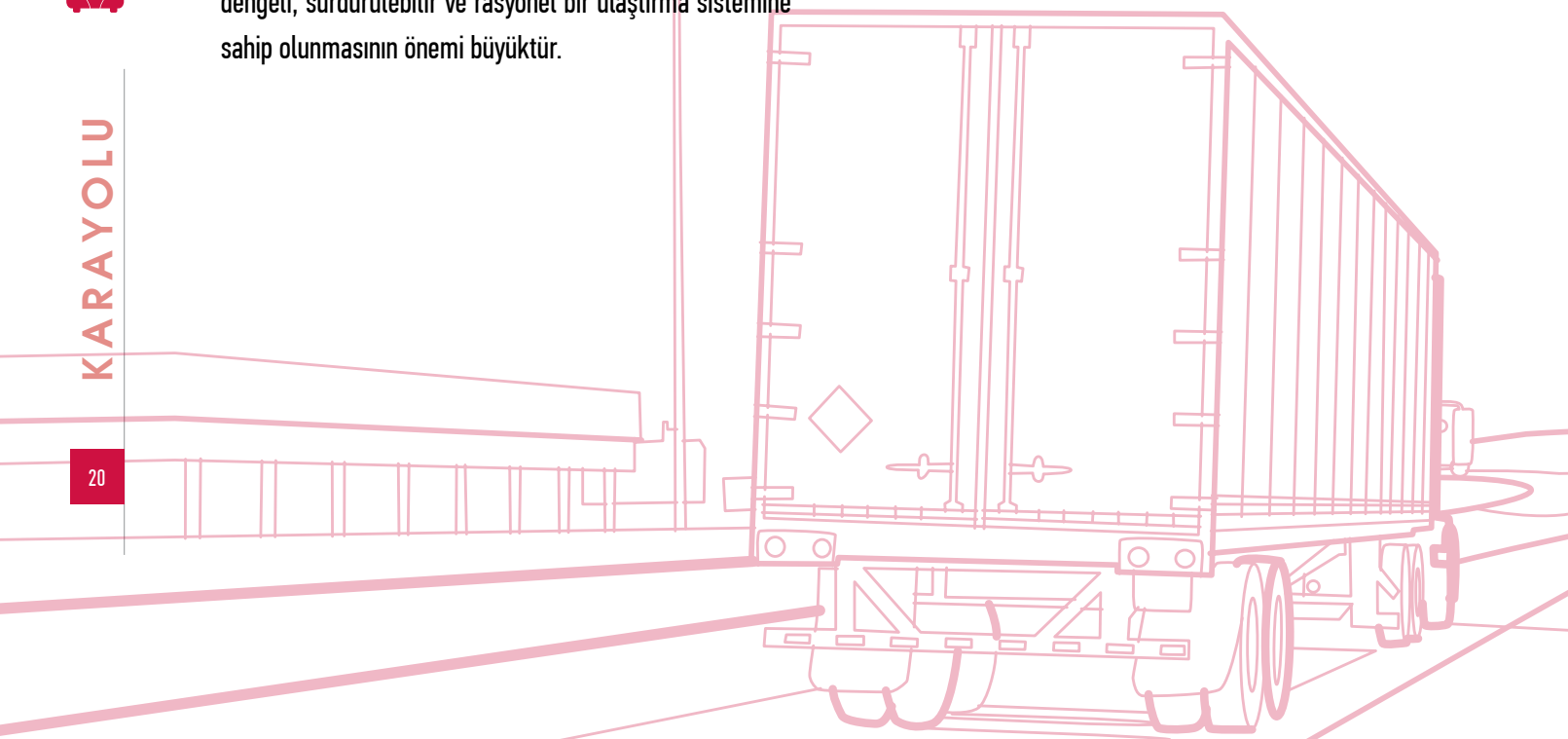

larımızdaki hizmet seviyesini, seyahat konforunu ve trafik güvenliğini arttırmaktayız.

Son 13 yılda gelişmekte olan ülkelerin yanı sıra gelişmiş ülkelerde de ulaştırma, karayolu ve otomobil egemenliği altındadır. Özellikle yakın çevremizde bulunan Avrupa ülkelerinin son yıllarda ulaştırma türlerinin dağılımı incelendiğinde karayollarındaki yolcu taşımacılığının %83,5'e, yük taşımacılığının ise %46,6'ya ulaştığı görülmektedir. Karayolu ulaşımının; noktalar arasında kesintisiz taşımaya imkân vermesi, ayrıca esnek yapısı, hızı ve modlar arası geçişlere uyumlu olması nedeniyle giderek daha da gelişme göstermektedir.

Ülkemizin de yer aldığı birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, özellikle yük taşımacılığında kara ulaşımının kullanılma oranı ve nüfusa göre hızla artan araç sahipliliğine bağlı olarak yeni yolların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Sürdürülebilir karayolu politikaları çerçevesinde projelerin hayata geçirilmesinin önemi her geçen gün artmaktadır. Bakanlığımız öncülüğünde planlanan ve bir bir hayata kazandırılan projeler ve dev atılımlar, geleceğe emin adımlarla ilerleyen ulaştırma stratejilerimizin en belirgin örnekleridir.

Ülkemizde hızlı kentleşme sürecinde taşıt sahipliğinin hızlı bir artış sürecine girmesi ve dolayısıyla hareketliliğin çoğalması, karayollarındaki taşıt kullanımı da arttırmıştır. 2003-2014 yılları arasında Taşıt-Km değeri toplam %97, Ton-Km değeri %54, Yolcu-Km değeri ise %68 oranında artış göstermiştir. 2013 yılında karayollarını kullanan araçların gerçekleştirdiği 99,4 milyar taşıt x km değeri ile yük ve yolcu taşımasında, 224 milyar ton x km ve 268,1 milyar yolcu x km değerleri; 2014 yılında karayollarını kullanan araçların gerçekleştirdiği 103 milyar taşıt x km değeri ile yük ve yolcu taşımasında 234 milyar ton x km ve 276 milyar yolcu x km değerlerine ulaşmıştır. Söz konusu değerlerin 2023 yılında 365 milyar ton x km ve 378 milyar yolcu x km değerlerine ulaşması beklenmektedir.

Gelişmiş ülkelerde 1.000 kişiye düşen otomobil sayısının 350-500 ve toplam taşıt sayısının 450-650 olmasına karşılık ülkemizde bu değerler % 53 otomobil oranı olmak üzere toplam taşıt sayısı 252 ile gelişmiş ülkelerin ortalama değerlerinin oldukça altında yer almaktadır. Buradan da görüleceği gibi otomobil sahipliliğinin ekonomik gelişmelere bağlı olarak çok daha üst seviyelere yükseleceği gerçeğiyle karayolu altyapımızın daha fazla geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Son on üç yıldaki amacımız; mevcut yol ağımızın trafik güvenliğini artıracak, taşıt işletme maliyetini düşürecek, ayrıca tüm ülkede yerleşme birimlerine her mevsim ulaşılmasını sağlayacak yolların yapılması olmuştur. Yol ağının genişletilmesi ve standartların seçimine yönelik kararlarda; beklenen trafik artışı yanında bölgesel gelişmeye katkı, sağlanacak konfor ve zaman kazancı, trafik güvenliği, iç ve dış turizme getireceği yarar, ulusal güvenlik, diğer ulaşım türleri ile bütünleşme, ulusal ve uluslararası bağlantıların parçası olma gibi bir çok kriter göz önüne alınmıştır. 2003 yılı öncesi mevcut 6.101 km uzunluğundaki bölünmüş yol ağımızla sadece 6 ilimiz birbirine bağlıyken, 2003 yılından itibaren 18.179 km yol yapılarak bölünmüş yol ağımız toplamda 24.280 km'ye ulaşmış ve 75 ilimizin birbiri ile bağlantısı sağlanmıştır.

Büyük ölçekli finansman ihtiyacı olan otoyol projeleri, sağlanan istikrar ve ekonomiye duyulan güven sayesinde Kamu-Özel İşbirliği modeliyle hayata geçirilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda; ülkemizin en önemli şehirlerinden

İstanbul ile İzmir'i birbirine bağlayacak olan 433 kilometre uzunluğundaki otoyol projesinin 2015 yılı sonu itibariyle 40 km'lik Altınova – Gemlik kesimi bitirilecektir. 2016 yılı Mart ayı sonuna kadar 2682 m uzunluğundaki İzmit Körfez Geçişi Asma Köprüsü'nün de dâhil olduğu 13 km uzunluğundaki TEM - Altınova kesiminin trafiğe açılması hedeflenmektedir. 2016 yılı sonuna kadar Kemalpaşa-Bornova Otogar Kav. (20 km) ve Orhangazi-Bursa Çevreyolu (25 km) olmak üzere projenin toplam 98 km'lik kısmının trafiğe açılması ve projenin tamamının 2018 yılı sonunda bitirilmesi hedeflenmiştir (Sözleşmeye Göre Bitiş Yılı 2020).

Karayolu geçişinin yanı sıra yüksek hızlı demiryolu geçişine sahip dünyanın en geniş platformlu Yavuz Sultan Selim köprüsünün de yer aldığı 95 km uzunluğundaki Kuzey Marmara Otoyolu projesinin Odayeri-Paşaköy Kesimi, Yavuz Sultan Selim köprüsü ile birlikte 2016 yılı sonunda hizmete alınacaktır.

İstanbul-İzmir Otoyolunu Yavuz Sultan Selim Köprüsü'ne bağlayacak ve İstanbul'un giriş ve çıkışlarını da rahatlatacak mevcut otoyola paralel yeni bir otoyol inşaatını tamamlayacak ve Sakarya'dan Kocaeli'ne, Kocaeli'den İstanbul'a, İstanbul'dan Kınalı'ya, Kınalı'dan yeni inşa edeceğimiz Çanakkale Boğaz Köprüsü ile Balıkesir'e uzanan otoyollar hayata geçirilecektir. Böylelikle Marmara Bölgesini kesintisiz otoyol ağı ile örmüş olmanın yanı sıra, Avrupa ile Anadolu ve Asya'yı İstanbul Boğaz geçişleri dışında Çanakkale Boğaz Köprüsü ile birbirine bağlayarak yeni ve önemli bir alternatif ulaşım ağını kurmuş olacağız.

Kuzey Marmara Otoyolu Kınalı-Odayeri ve Kurtköy-Akyazı kesimi, Ankara-Niğde (Kırşehir Bağlantı Yolu Dahil), Çiğli-Aliağa-Çandarlı, Mersin-Erdemli-Taşucu, Aydın-Denizli, Ankara-Kırıkkale-Delice ile Antalya-Alanya otoyollarının Yap-İşlet-Devret modeliyle yapımına başlanacaktır.

Ankara-İzmir, Denizli-Burdur, Afyonkarahisar-Burdur-Antalya, Sivrihisar-Bursa, Şanlıurfa-Diyarbakır-Habur, Delice-Samsun, Gerede-Merzifon, ve Merzifon-Gürbulak Otoyolu Projeleri'nin fizibilite ve proje çalışmaları devam etmekte olup yapımlarına başlanarak 2023 yılına kadar gerçekleştirilmesini hedefliyoruz.

Ülkemiz düne kadar doğu-batı aksında "koridor ülkesi" olarak tanımlanırken, bugün kuzey-güney akslarının da yer aldığı "üç kıtanın birleştiği dünyanın en kritik kavşağı" konumuna gelmiştir. Türkiye'nin ulaşım alt yapısını doğu-batı aksları yanı sıra kuzey-güney akslarını da kapsayacak şekilde yeniden ele alma gereğini gündeme getirmiştir. Doğu – Batı Karayolu Koridorlarındaki 8.200 km uzunluğundaki kesimlerden 7.237 km tamamlanarak trafiğe açılmış olup, 143 km'sinde ihaleli olarak çalışmalara devam edilmektedir. Kalan 820 km'lik yolun (495 km BY, 325 km'si TY) ise ihale edilmesi ile ilgili hazırlıklar devam etmektedir. 18 akstan oluşan 12.163 km uzunluğundaki Kuzey-Güney koridorlarının 9.674 km'sini tamamladık, 1.233 km'sinde çalışmalarımız devam etmekte, kalan 1.256 km'nin ise ihale hazırlık çalışmaları hızla sürdürülmektedir.

Arazi yapıları nedeniyle düşük standartta olup, zorlu bir topografyaya sahip kesimlerde önemli tünel projelerini hayata geçirmekteyiz. Karayolu tünel uzunluğu son on üç yılda 50 km'den 264 kilometreye ulaşmış olup, Türkiye genelinde 272 kilometre uzunluğunda 94 adet tünelde de yapım çalışmaları devam etmektedir. Devam eden bu çalışmalarımızdan özellikle Kuzey-Güney aksında yer alan bazı önemli tüneller 2016-2017 yıllarında hizmete açılacaktır. Bu tünellerin başlıcaları; Ovit Tüneli (Rize-Erzurum), Cankurtaran Tüneli (Hopa-Borçka), Salmankas Tüneli (Trab-

zon-Araklı-Bayburt), Erkenek Tüneli (Malatya-Adıyaman), Karahan Tüneli (Malatya-Darende-Kayseri), Cudi Tünelleri (Cizre-Şırnak), Ilgaz Tüneli (Kastamonu-Çankırı), Geminbeli Tüneli (Suşehri-Sivas), Dallıkavak Tüneli (Rize-Erzurum), Güzeldere Tüneli (Van-Hakkari), Akyazı Tüneli (Trabzon), Kırık Tüneli (Rize-Erzurum), Demirkapı Tüneli (Antalya-İbradı) ve Kahramanmaraş-Göksun-Kayseri tünelleridir.

2015 yılında İstanbul Kasımpaşa Tüneli (2x1316 m), İzmir Konak Tüneli (2x1674 m), Kahramanmaraş Püren Tüneli (2x2895 m), Mersin Boğsak Tüneli (2x1570 m), Bitlis 8 Ağustos Tüneli (2x1981 m) ile birlikte 44 adet (57 km uzunluğunda) tünel vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur. Cumhuriyetimizin kuruluşundan 2003 yılına kadar 50 km tünel yapıldığı dikkate alındığında sadece 2015 yılında tamamlanan 57 km uzunluğunda 44 adet tünel zor topografyalardaki çalışmalarımızın en önemli göstergesidir.

Uzun açıklıklı teknolojik köprüleri sadece otoyol projelerimizde değil Devlet Yollarında da yapmaya başlamış bulunmaktayız. Adıyaman-Diyarbakır yolunda 610 metre uzunluğundaki Nissibi Köprüsü ile Elazığ-Ağın yolu üzerinde bulunan 520 m uzunluğundaki Ağın Köprüsü 2015 yılında trafiğe açılarak Atatürk ve Keban barajları karayoluyla geçilir hale getirilmiştir.

Şehir geçişlerindeki karayolları trafiğinin emniyetli ve akıcı bir şekilde şehirlerarası trafiğe katılımını sağlamak üzere yüksek standartlı çevre yolları yapımına hızla devam edilmektedir.

Bakanlığımızın sorumluluğu altındaki yol ağı Aralık 2015 tarihi itibarıyla, 31.215 km (% 47,1) devlet yolu, 32.740 km (% 49,4) il yolu ve 2.289 km (% 3,5) otoyol olmak üzere toplam 66.244 km'ye ulaşmıştır. Bu yol ağımızın 24.280 km'si diğer bir ifadeyle % 37'si bölünmüş yol olarak hizmet vermektedir. Üstyapı kaplaması olarak incelediğimizde bu yol ağının 43.405 km'si sathi kaplama, 19.256 km'si bitümlü sıcak karışım kaplamadır.

Son 13 yılda yapılan 18.179 km bölünmüş yolun, küresel finans krizinin bütün dünyayı etkileyen bir dönemde gerçekleşmesi; Türkiye'nin kriz sonrasında mukayeseli avantajlarının değiştiğini kavrayarak, yatırımlarını ulaştırma, altyapı ve enerji sektörlerine yöneltmesi sonucunda tezahür etmiş bulunmakta ve bu akıllı stratejinin sonuçları olumlu etkilerle izlenmektedir.

Ekonomik istikrarı yakalayıp bu uzun soluklu sürece kendini alıştırma gayretindeyken, diğer yandan da hizmet üretme imkânlarını geliştirmede karşılaşılan güçlükleri gidermeye daha fazla akıl yormamız gerektiğini çok iyi bilmekteyiz. Çünkü aktif istihdam politikaları; geniş anlamıyla ekonomik gelişmeyle birlikte aynı zamanda eşitliği ve sosyal güvenliği sağlamak amaçlarına da yönelik olduğundan, refah devletinin önemli bir unsurudur. Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 yılında 2.546 adet işyerinde 21.218 adedi kendi personeli olmak üzere 96.703 kişi istihdam ederek işsizlik sorunuyla da başarıyla mücadele etmektedir.

Karayolu altyapı hizmetlerinin gelişim süreci yıllar bazında ve Karayolları Genel Müdürlüğünün faaliyetleri kapsamında incelendiğinde, ülkenin ekonomik kalkınması ve refahın gelişimi ile karayolu altyapısı politikalarının gelişimlerine bakıldığında; 1923-1950 Erişebilirlik, 1950-1960 Yaz-Kış Geçit Veren Yollar Yapımı, 1960-1970 Asfalt Sathi Kaplama, 1970-1980 Bitümlü Sıcak Karışım Kaplama (BSK), 1985 sonrası Otoyol Yapım, Acil Eylem Planı kapsamında Bölünmüş Yolların yapımı, Akıllı Yollar, süreci devamında 2012-2023 YİD Projeleri ile devam etmektedir. 2023 yılına kadar YİD modeliyle 5.511 km otoyol yapımı hedeflenmekte olup, 2023 yılında Türkiye'nin otoyol ağ uzunluğu 8.000 km'ye, bölünmüş yol uzunluğu ise 36.500 km'ye erişecektir. Ayrıca toplam yol ağımız, tamamı BSK Kaplamalı olmak üzere 70.000 km'ye ulaşacaktır.

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

Yol Ağı Durumu (66.244 km)

Bugün Karayolları Genel Müdürlüğünün yol ağında 2.289 km otoyol, 31.215 km devlet yolu ve 32.740 km il yolu olmak üzere toplam 66.244 km yol bulunmaktadır (Grafik 1). Bu yol ağının 24.280 km'si bölünmüş yoldur.

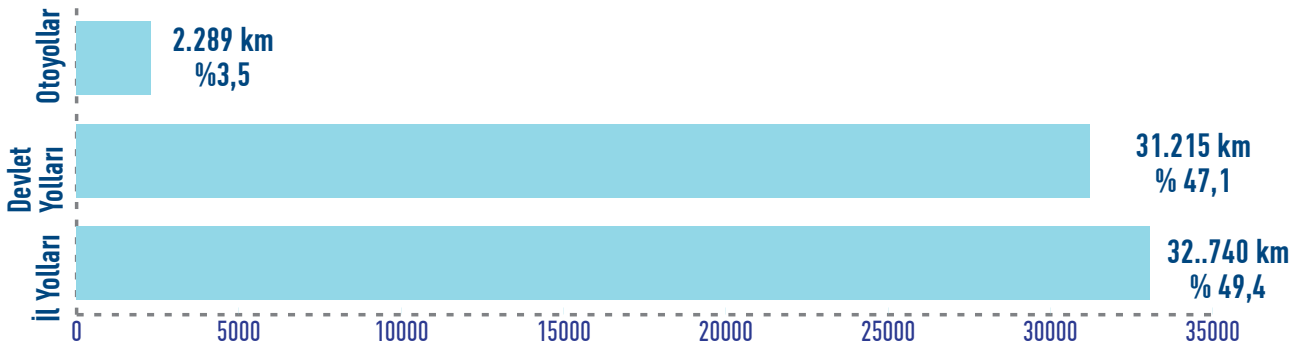

Grafik 1. Yol Ağı Durumu

Üstyapı Satıh Durumu (66.244 km)

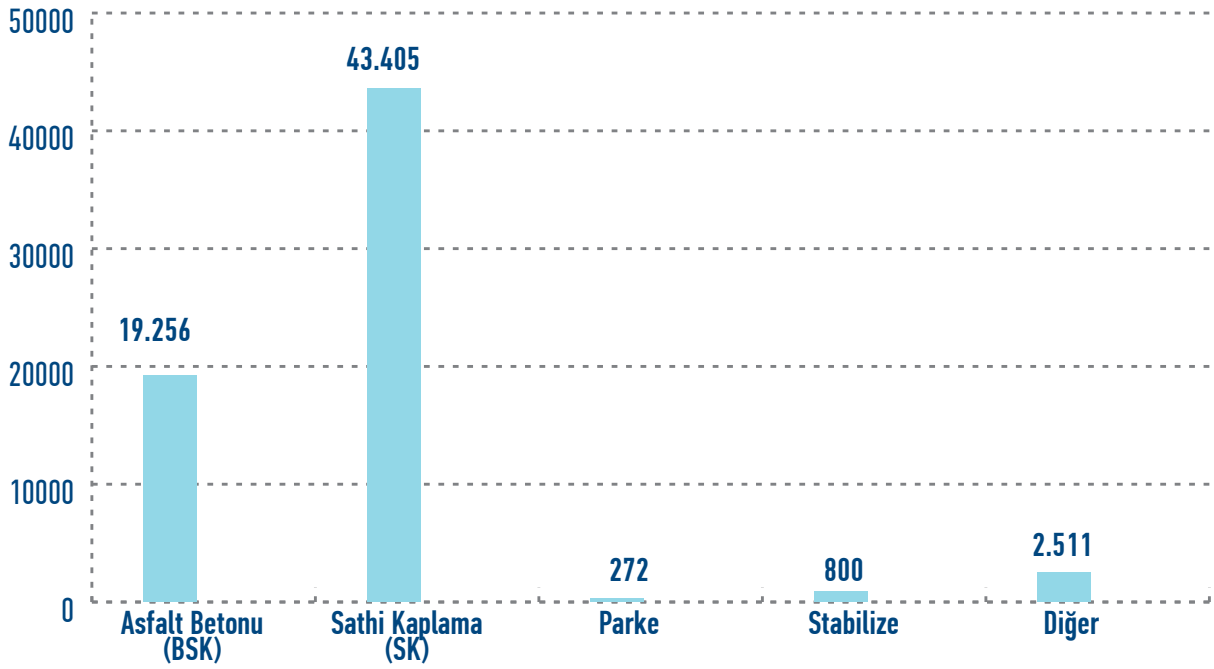

Grafik 2. Üstyapı Satıh Durumu (km)

Bölünmüş Yolların Satıh Durumu (24.280 km)

Tablo 1. Bölünmüş Yolların Satıh Durumu

BÖLÜNMÜŞ YOL	BSK (km)	SK (km)	TOPLAM (km)
2002 SONU	3.890	2.211	**6.101**
2003-2015	4.447	13.732	**18.179**
TOPLAM	**8.337**	**15.943**	**24.280**

Karayolu Sistemi

Ülkemizde yolcu ve yük taşımacılığında en fazla tercih edilen ulaşım türü karayolu olup, 2014 yılı itibarıyla yurtiçi yolcu taşımacılığının %89,8'i ve yük taşımacılığının %89,5'i karayolu ile yapılmaktadır (Grafik 3).

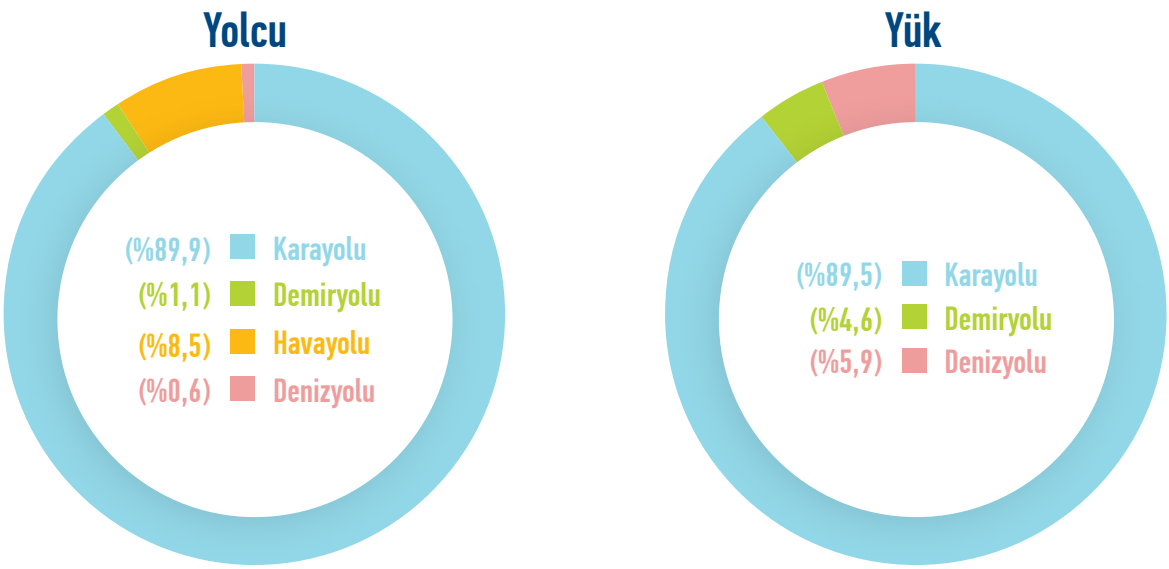

Grafik 3. Türkiye'de Ulaşım Sektörlerine Göre Yurtiçi Yolcu ve Yük Taşıma Oranları, 2014 *(Kaynak: UDHB)*

Karayolları ile 2014 yılında yapılan yük taşımacılığı 234 milyar ton-km'ye, yolcu taşımacılığı 276 milyar yolcu-km'ye ve gerçekleşen toplam yol kullanımı 103 milyar taşıt-km'ye ulaşmıştır.

2003-2014 yılları arasında taşıt-km değeri toplam % 98, ton-km değeri % 54 ve yolcu-km değeri %68'lik bir artış göstermiştir. 2023 yılında 365 milyon ton x km ve 378 milyon yolcu x km değerlerine ulaşması beklenmektedir.

2015 yılı Ekim ayı itibarıyla ülkemizde toplam 19.793.995 adet taşıt bulunmakta ve bu taşıtların 10.454.465'ini (%52,8) otomobiller oluşturmaktadır (Grafik 4). Türkiye'de otomobil sahipliliği diğer ülkelerle karşılaştırıldığında henüz doygunluk seviyesine ulaşmamış olup, 1.000 kişiye düşen otomobil sayısı 131 düzeyindedir. (Grafik 5).

Gelişmiş ülkelerde 1.000 kişiye düşen otomobil sayısının 500'ler seviyesinde ve toplam taşıt sayısının 650'ler seviyesinde olmasına karşılık ülkemizde bu değerler otomobil sayısı için 131 ve toplam taşıt sayısı 252 ile gelişmiş ülkelerin ortalama değerlerinin oldukça altında yer almaktadır. Buradan da görüleceği gibi otomobil sahipliliğinin ekonomik gelişmelere bağlı olarak çok daha üst seviyelere yükseleceği gerçeğiyle karayolu altyapımızın daha fazla geliştirilmesi önem arz etmektedir.

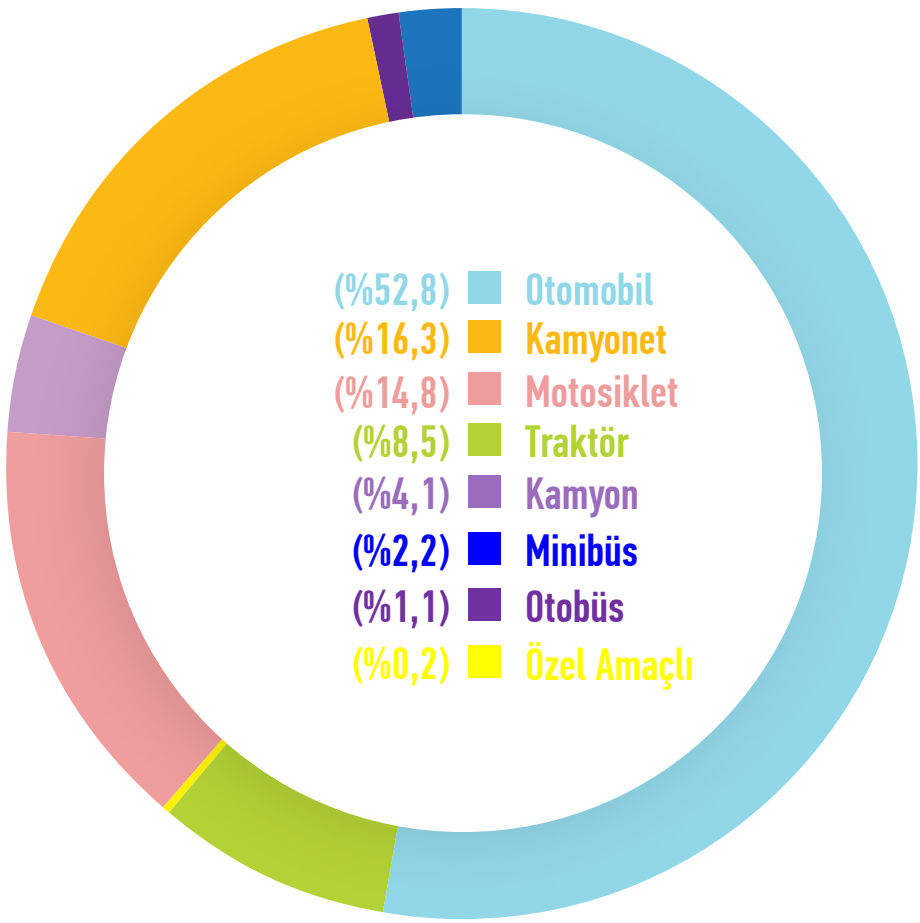

Grafik 4. Taşıt Sayıları (2015 Ekim Ayı İtibariyle) Kaynak: TÜİK *(Kaynak: TÜİK)*

Ülkemizde taşıt sahipliğinin artışı ve dolayısıyla hareketliliğin çoğalması karayollarındaki taşıt kullanımını da arttırmıştır.

Ülkemizde taşıt sahipliliğinin son on iki yılda %100'ün üzerinde artması, yolcu ve yük taşımacılığında önemli artışları beraberinde getirmiştir. 2003-2014 yılları arasında Taşıt-Km değeri toplam %98, Ton-Km değeri %54, Yolcu-Km değeri ise %68 oranında artış göstermiştir. Karayolu ile yapılan yolcu ve yük taşımacılığı önümüzdeki yıllarda da artmaya devam edecektir (Şekil 1- Harita 1).

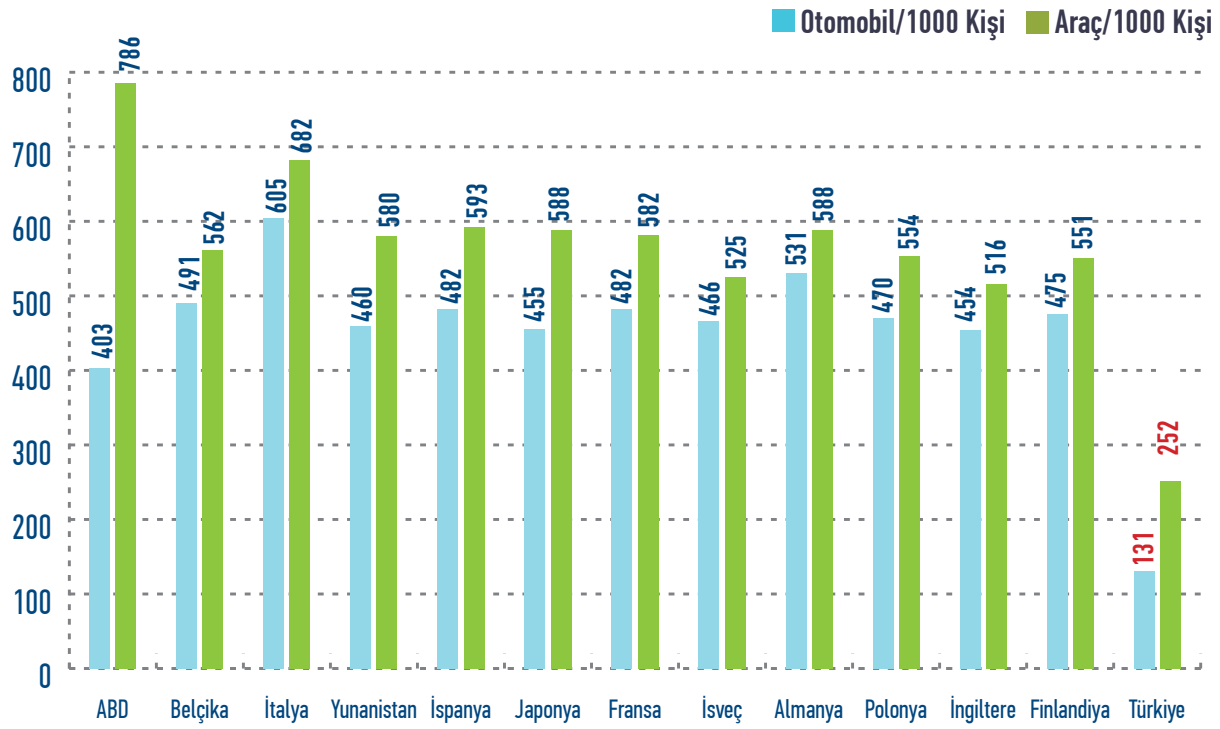

Grafik 5. Bazı Ülkelerde 1.000 Kişiye Düşen Otomobil ve Taşıt Sayısı *(Kaynak: IRF (Uluslararası Yol Federasyonu) 2013 (2011 Verileri), TÜRKİYE (TÜİK Ekim 2015 Verileri)*

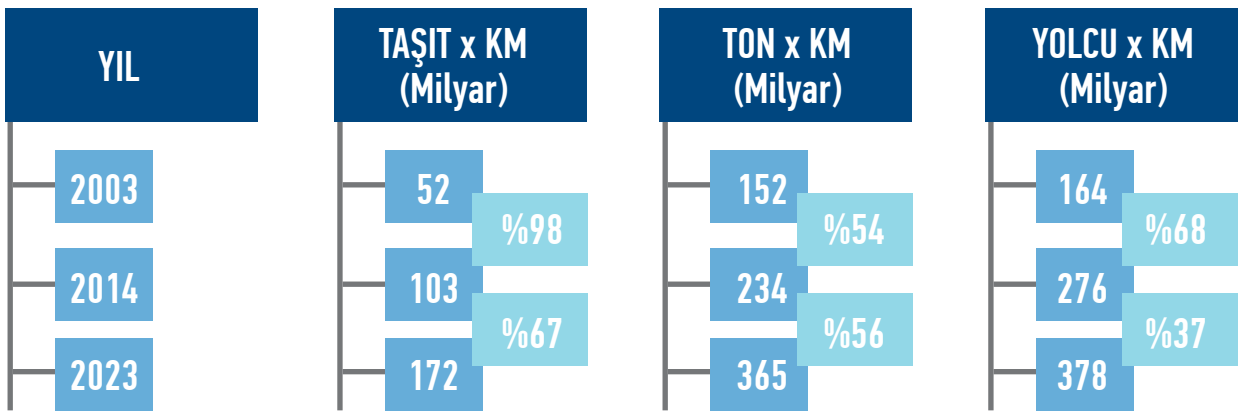

Şekil 1. Trafik Hacim Artışı

TRAFİK HACMİ
(2003)

6.713 (%13)
Otoyol Taşıt-Km

45.636 (%87)
Devlet ve İl Yolları Toplam Taşıt-Km

52.349
Toplam Taşıt-Km

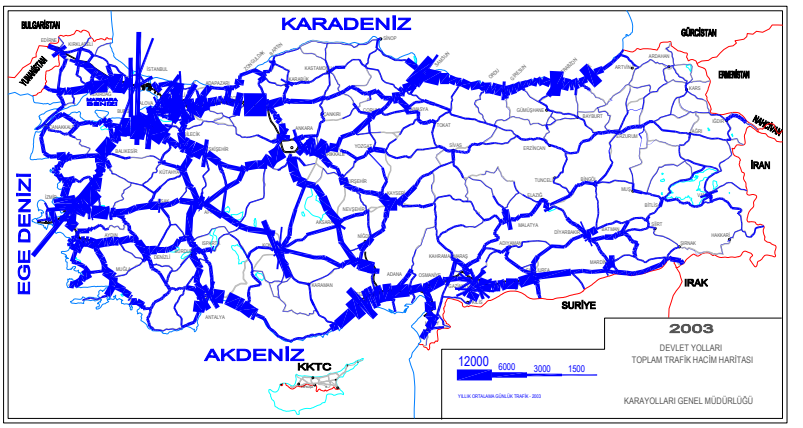

TRAFİK HACMİ
(2014)

18.759 (%18)
Otoyol Taşıt-Km

84.229 (%82)
Devlet ve İl Yolları Toplam Taşıt-Km

102.988
Toplam Taşıt-Km

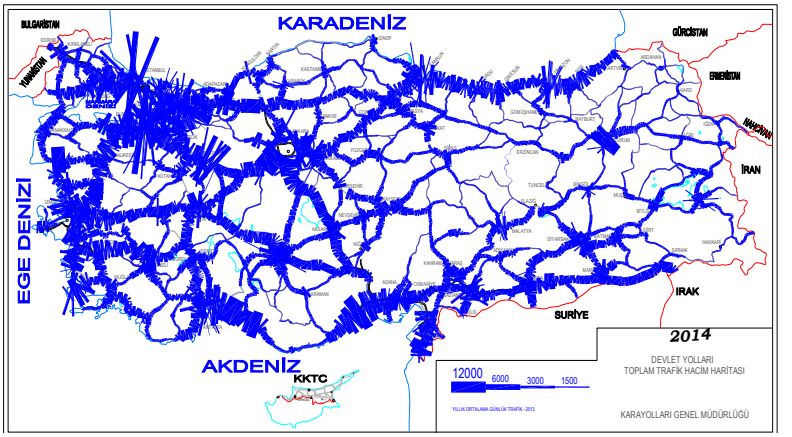

Harita 1. Trafik Hacim Artışı

KARAYOLU TAŞIMACILIĞI POLİTİKA VE DÜZENLEMELERİ

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve bu Kanun kapsamında yürürlüğe konulan yönetmeliklerle, karayolu taşımacılık sektöründe reform niteliğinde yeni bir dönem başlatılmıştır.

Bu dönemde yapılan yeni düzenlemelerle; mesleki yeterlilik, mali yeterlilik ve mesleki saygınlık ilkeleri mevzuatımıza taşınmış ve bu ilkelere sahip işletmelerin faaliyet gösterebildiği bir taşımacılık sektörünün temelleri atılmıştır.

PROJE VE FAALİYETLER

YETKİ BELGESİ FAALİYETLERİ

2003 yılı başı itibariyle sektörün belirli bir alanına mahsus 4.176 adet yetki belgesi düzenlenmişken, Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında faaliyette bulunanlara, 30 Kasım 2015 tarihi itibariyle 567.954 adet yetki belgesi düzenlenmiştir (Tablo 2).

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Sektör, mali ve mesleki yeterlilik ile mesleki itibar çerçevesinde kayıt altına alındı.
- Hizmet sunanlar ile hizmetten yararlananların hak ve yükümlülükleri belirlenerek, yasal boşluğa son verildi.
- Sektöre girişler kontrol altına alınarak atıl kapasite azaltıldı.
- Sektörde çalışanların uzmanlaşması ve bu sayede kurumsallaşmanın teşviki ile sektörde gelişme sağlandı.
- Vatandaşa sunulan hizmetin kalitesi artırıldı.

MESLEKİ YETERLİLİK

2003 yılına kadar herhangi bir eğitime tabi olmadan ticari taşımacılık faaliyetlerinde bulunabilen işletme sahiplerine ve şoförlere Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği ile mesleki yeterlilik eğitimi alma zorunluluğu getirilmiş ve bu yönetmelik kapsamında mesleki yeterlilik eğitimi vermek üzere 30.11.2015 tarihine kadar 311 adet eğitim merkezi Bakanlığımızca yetkilendirilmiştir.

Tablo 2. Düzenlenen Yetki Belgesi Sayıları (30.11.2015 itibariyle)

BELGE TÜRÜ	BELGE ADEDİ	BELGE TÜRÜ	BELGE ADEDİ	BELGE TÜRÜ	BELGE ADEDİ
A1	231	A2	32	B1	66
B2	293	B3	3	C1	558
C2	2.302	C3	7	D1	360
D2	1.853	D3	1.683	D4	40.055
F1	1.984	F1*	49	F2	488
G1	267	G2	217	G3	1.787
G3*	413	G4	1	H1	1.273
H2	54	K1	97.054	K1*	10.398
K1(Ö)	777	K2	72.695	K2*	329.801
K3	1.146	L1	173	L2	37
M1	29	M2	11	M3	1
N1	84	N2	152	P1	56
P2	6	R1	982	R2	272
T3	30	T1	36	T2	238
GENEL TOPLAM					**567.954**

Bu merkezlerde eğitim alan kişiler için 30.11.2015 tarihine kadar 37 adet merkezi sınav yapılmış olup, bu sınavlara 1.045.370 kişi katılmıştır. Sınav sonucunda başarılı olan 363.115 kişiye Mesleki Yeterlilik Belgesi verilmiştir.

Ayrıca yapılan düzenlemeler neticesinde eğitim ve sınavdan muaf tutulanlar için 30.11.2015 tarihi itibariyle hak sahipleri adına düzenlenen mesleki yeterlilik belge sayısı 3.918.369 adet olmuştur.

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Sektör çalışanlarına mesleki eğitim verilmeye başlandı.
- Ülke genelinde bu alanda uzmanlaşmış eğitim kurumları oluşturuldu.
- Sektörün; konusunda uzman kişiler tarafından yönetilmesi ön plana çıkartıldı.
- Şoförlük mesleğine araç sürme becerisine ilave olarak taşımacılık mesleğine yönelik bilgi ve nitelik kazandırıldı.

YOL KENARI DENETİM İSTASYONLARI

Araçların ağırlık ve boyut kontrollerinin yapılması görevi, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda 5495 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle Bakanlığımıza verilmiş ve mevcut 21 adet sabit ağırlık ve boyut kontrol istasyonu Karayolları Genel Müdürlüğünden devralınmıştır.

Bakanlığımıza verilen bu görevin yanısıra taşımacıların yetki belgeleri, araç muayeneleri ve şoförlerin mesleki yeterlik belgelerine sahip olup olmadıkları; Bakanlığımız Bölge Müdürlükleri sorumluluğunda toplam 77 adet sabit yol kenarı denetim istasyonunda 7/24 saat esasına göre denetlenmektedir.

AB fonlarından yararlanılarak yapılan 23 adet Yol Kenarı Denetim İstasyonunun ekipman maliyetinin büyük kısmı AB kaynaklarından karşılanmış olacaktır. Proje Haziran 2015 itibariyle tamamlanmıştır (Şekil 2).

Şekil 2. Ön İhbarlı Yol Kenarı Denetim İstasyonu Taslağı

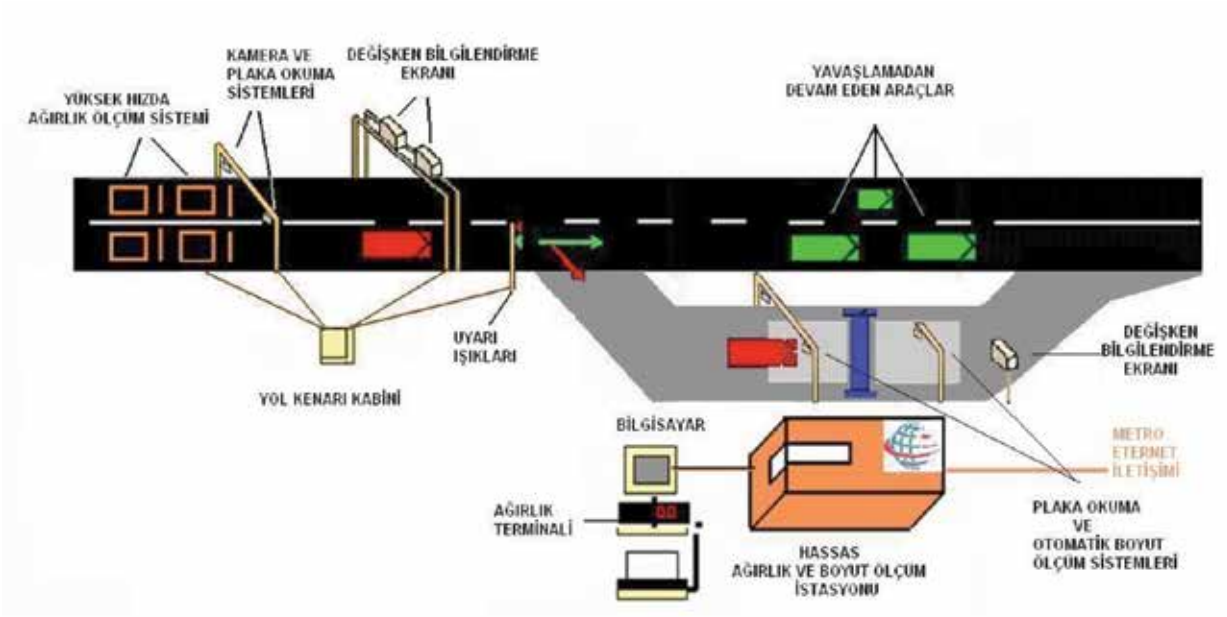

DENETİM

Bakanlığımızca yapılan denetimlerde;

- 2008 yılında **3.622.570** adet araç kontrol edilerek, **73.657** araca idari para cezası karar tutanağı,
- 2009 yılında **4.095.882** adet araç kontrol edilerek, **72.994** adet araca idari para cezası karar tutanağı,
- 2010 yılında **6.375.327** adet araç kontrol edilerek, **93.530** adet araca idari para cezası karar tutanağı,
- 2011 yılında **10.363.497** adet araç kontrol edilerek, **128.643** adet araca idari para cezası karar tutanağı,
- 2012 yılında **16.053.723** adet araç kontrol edilerek, **169.331** adet araca idari para cezası karar tutanağı,
- 2013 yılında **32.513.337** adet araç kontrol edilerek, **166.407** adet araca idari para cezası karar tutanağı,
- 2014 yılında 35.140.649 adet araç kontrol edilerek, 141.669 adet araca idari para cezası karar tutanağı düzenlenmiştir.

- 1 Ocak-30 Kasım 2015 tarihleri arasında **31.391.844** adet araç kontrol edilerek, **126.426** adet araca idari para cezası karar tutanağı

düzenlenmiştir (Grafik 6).

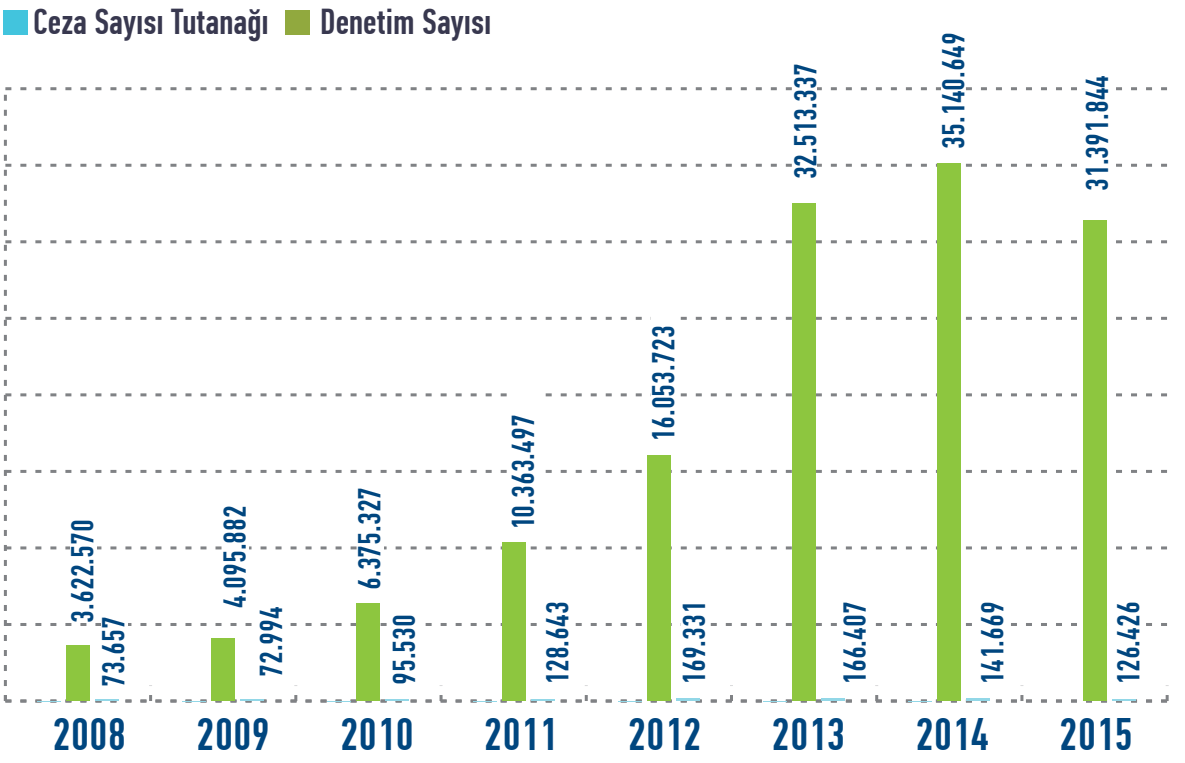

Grafik 6. Denetim (Adet)

Yapılan denetimler sonucunda;

- Sektör faaliyetlerinin yasal ve teknik kurallara uygun gerçekleştirilmesi büyük ölçüde sağlanmıştır.
- Karayolu taşımacılık sektöründe haksız rekabetin önlenmesi yönünde gelişmeler sağlanmıştır.
- Karayollarının ömrü uzatılmıştır, karayolu bakım-onarım maliyetleri düşürülmüştür.
- Trafik ve çevre güvenliğine katkı sağlanmıştır.
- Araç amortisman ve işletme giderleri düşürülmüştür.
- 2.178 kişiye istihdam sağlanmıştır.

ARAÇ MUAYENE İSTASYONLARI

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda 5228 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle araç muayenelerini yapmak veya yaptırmak görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Karayolunda seyreden motorlu ve motorsuz araçların teknik muayenelerini daha etkin ve sağlıklı bir şekilde yapacak gerçek ve tüzel kişilere ait muayene istasyonlarının açılması ve işletilmesine yönelik kuralları belirleyen "Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik"in yürürlüğe girmesinden sonra araç muayene hizmetleri özelleştirilmiştir. Bu çerçevede ülke genelinde **30.11.2015** tarihi itibariyle 81 ilde toplam **202 sabit, 76 seyyar, 5 adet Motosiklet muayene ve 30 adet Traktör muayene istasyonu** ile hizmet verilmektedir.

Bu istasyonlarda; 30.11.2015 tarihi itibariyle 46.106.935 adet araç muayenesi yapılmış olup, 16.370.061 adet muayene tekrarı ile birlikte toplam muayene sayısı 62.476.996 dır.

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Teknik muayene işinin yeterli fiziki altyapı ve yetkin teknik personel eliyle gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.
- Böylece trafiğin 3 ana unsurundan biri olan araçların güvenli olmaları büyük ölçüde sağlanmış ve muayene edilen her 10 araçtan 4'ü güvensiz iken güvenli hale getirilmiştir.
- Araçların yakıt ve işletme giderlerinden tasarruf edilmiştir.
- Yedek parça ve piyasada yapılan onarımlar disipline edilmiştir.
- 3.508 kişiye istihdam sağlanmıştır.

YOLCU TAŞIMACILIĞI FAALİYETLERİ

Tablo 3. Yolcu Taşımaları Verileri (30.11.2015 itibariyle)

	Koltuk Kapasitesi	Sefer Sayısı	Yıllık Taşınan Yolcu Sayısı
Tarifeli taşıma yapan firmalar	437.635	1	111.815.742
İl içi taşıma yapan firmalar	723.281	2	369.596.591
Tarifesiz taşıma yapan firmalar	957.580	2	489.323.380
TOPLAM	**2.118.496**		**970.735.713**
Yıllık Taşınan Yolcu Sayısı=(Koltuk Kapasitesi) X (Günlük Sefer Sayısı) X (Doluluk Oranı(%70) X 365			

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Yolcu ve sektörde çalışanların hakları, sorumlulukları ve yükümlülükleri belirlenmiştir.
- Taşımaların zorunlu sigortalar kapsamında yapılması sağlanmıştır.
- Taşımaların daha güvenli ve konforlu araçlarla yapılması büyük ölçüde sağlanmıştır.

EŞYA TAŞIMACILIĞI FAALİYETLERİ

Tablo 4. Eşya Taşımaları Verileri (30.11.2015 itibariyle)

	Kapasite (İstiap-Ton)	Taşınan Yük Miktarı Milyon Ton/Yıl
Yurtiçi taşıma yapan firmalar	9.071.410	2.317
Uluslararası taşıma yapan firmalar	3.498.918	638
TOPLAM:	**12.570.328**	**2.955**

Yıllık Yurtiçi Yük Taşımaları:
Kapasite (ton) x Gün Sayısı x Günlük Sefer Sayısı X Verimli Kapasite (%70)
Yıllık Uluslararası Yük Taşımaları:
Kapasite X Gün sayısı X Günlük Sefer sayısı X Verimli Kapasite (%50)

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Yük gönderen ve sektörde çalışanların hakları, sorumlulukları ve yükümlülükleri belirlenmiştir.
- Taşımaların daha güvenli ve ekonomik şekilde yapılması sağlanmıştır.
- Taşımacıların eskiye oranla daha tatminkâr gelir elde etmesi sağlanmıştır.

AFET VE ACİL DURUM PLANLAMALARI

3 Ocak 2014 tarihinde Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından Türkiye Afet Müdahale Planı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu plan dahilinde Bakanlığımızca iş ve işlemleri yürütülen 4 adet plan bulunmakta olup Nakliye Hizmetleri Grubu Planı koordinasyon iş ve işlemleri Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Bu kapsamda, tüm ulaştırma modlarında adet ve acil durum nakliye hizmetlerinin kim tarafından nasıl gerçekleşeceği, nasıl yönetileceği ve nasıl finanse edileceği söz konusu planın içeriğinde belirtilmektedir. Buna göre, TAMP 2.5.4 Finans ve İdari İşler Servisi bölümünde belirtildiği üzere afet öncesi hizmet grubunun hazırlık çalışmaları kapsamında gerek duyulabilecek finansman ihtiyacı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında, kamu kurum ve kuruluşlarının stratejik planında yer alır. Genel bütçeli idarelerin afet ve acil durum yönetimi ile ilgili genel bütçeden yapacakları her türlü yatırımlar AFAD tarafından izlenir ve koordine edilir. Sonuç olarak; sorumlu olduğumuz ve Bakanlığımız Stratejik Planı içerisinde yer alan hizmet grubu faaliyetleri için ilgili harcama kaleminin tahsis edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Ulusal ve yerel düzey planlama faaliyetleri tamamlanmış olup, 2016 yılı itibariyle gerçek afet ve acil durumlara, tatbikatlara, eğitim faaliyetlerine ve özel sektör marifetiyle gerçekleştirilecek taşımalara ilişkin taşıma firmalarıyla yapılacak sözleşmelerin imzalanmasına yönelik bütçeleme işlemlerinin sonuçlandırılması hedeflenmektedir.

ESKİ MODEL TAŞITLARIN PİYASADAN ÇEKİLMESİ

Taşımacılık piyasasındaki mevcut arz fazlalığını azaltmak amacıyla 2007 yılında başlatılan proje kapsamında, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nda 5228 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerle ekonomik ve teknik ömrünü doldurmuş, 1990 ve daha düşük modeldeki **kamyon, çekici, tanker, otobüs, minibüs ve kamyonet** cinsi ticari taşıtlar; taşıt sahiplerine herhangi bir zorunluluk getirilmeksizin bedeli karşılığında Bakanlığımız tarafından satın alınmış ve hurdaya ayrılma işlemleri kapsamında **30 Kasım 2015** tarihine kadar toplam **118.560** adet araç için taşıt sahiplerine toplam **581.923.418** TL ödeme yapılmıştır.

Sağlanan faydalar:

- Trafik güvenliği artırılmaktadır.
- Mevcut atıl kapasite azaltılmaktadır.
- Yakıt tasarrufu sağlanmaktadır.
- Gürültü ve egzoz kirliliği azaltılmaktadır.
- Rekabet şartları iyileştirilmektedir.
- İç piyasanın demir/çelik ve hurda ihtiyacına katkı sağlanmaktadır.
- Araçların yenilenme fırsatı sağlanmaktadır.

SALDIRI SONUCU HAYATINI KAYBEDEN ŞOFÖR YAKINLARINA YARDIM YAPILMASI

4925 sayılı Kanunda 5228 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, 01.01.2003 tarihinden sonra uluslararası taşımacılık yaparken uğradıkları saldırı sonucu hayatını kaybeden şoförlerimizin ve beraberindeki Türk vatandaşlarının varislerine belli bir miktarda yardım yapılması uygulaması başlatılmıştır

01.01.2003 tarihinden sonra uluslararası taşıma yaparken saldırıya uğrayıp, hayatını kaybeden şoförler için bugüne kadar;

- 16 aileye **30.000**'ar TL
- 29 aileye **35.000**'er TL
- 57 aileye **40.000**'ar TL olmak üzere
- Toplam 102 aileye **3.775.000** TL ödeme yapılmıştır.

SAYISAL TAKOGRAF SİSTEMİ (STS)'NE GEÇİŞ

AB üyesi olmayan fakat AETR (Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Araç Mürettebatının Çalışmasıyla ilgili Avrupa Anlaşması)'ye taraf olan ülkelerde 16 Haziran 2010 tarihinden sonra tescil edilen ve AB ülkelerine yapılan taşımalarda kullanılan yük ve yolcu araçlarında sayısal takograf (ST) cihazı kullanılması, 01 Ocak 2011 tarihinden itibaren zorunlu hale gelmiştir (Tablo 5).

Ülkemizde sayısal takograf sistemi uygulamasından sorumlu "Ulusal Otorite" olarak Bakanlığımız tayin edilmiş ve Bakanlığımızca bazı teknik iş ve işlemleri yerine getirmek üzere Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) yetkilendirilmiştir.

Tablo 5. Teslim Edilen Kart Sayıları (30.11.2015 Tarihi İtibariyle)

KART TİPİ	Başvurusu Onaylanan	Üretilen Kart Sayısı	Teslim Edilen Kart Sayısı
SÜRÜCÜ KARTI	212.802	212.516	205.898
SERVİS KARTI	1.028	1.011	926
ŞİRKET KARTI	1.726	1.730	1.573
DENETİM KARTI	4.458	4.449	3.112
TOPLAM	**220.014**	**219.706**	**211.509**

KARAYOLU ALTYAPI PROJE VE FAALİYETLERİ

Harita 2.

Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM); 11 Şubat 1950 tarih ve 5539 sayılı Kanun ile kurulmuş, Bayındırlık ve İskân Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliğe sahip Katma Bütçeli bir Kuruluş iken; Başbakanlık Makamının 30 Ağustos 2007 tarih ve 10667 sayılı Kararının, 31 Ağustos 2007 tarih ve 26629 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanması ile Bakanlığımıza bağlanmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde 25 Haziran 2010 tarihinde kabul edilen ve 13 Temmuz 2010 tarihli ve 27640 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6001 sayılı "Karayolları Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun" ile KGM, kamu tüzel kişiliğe sahip Özel Bütçeli Kuruluşlar kapsamına alınarak yeniden yapılandırılmıştır. Kanun ile Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat yapısı;

- Merkez Teşkilatı; Genel Müdür, 4 adet Genel Müdür Yardımcısı,10 adet Ana Hizmet Birimi, 3 adet Danışma ve Denetim Birimi, 3 adet Yardımcı Hizmet Birimi,
- Taşra Teşkilatı; Genel Müdürlüğe bağlı 18 adet Bölge Müdürlüğü, 1 adet İkmal Müdürlüğü ve 1 adet Atölye Müdürlüğü, 118 Şube Şefliği, 25 Otoyol Bakım İşletme Şefliği ve bunlara bağlı 2.546 şantiyede Şantiye Şeflik ve Kontrollükler şeklinde oluşturulmuştur (Harita 2).

Ayrıca aynı Kanunla, Karayolları Genel Müdürlüğünün görevleri; otoyollar, devlet ve il yolları ağına giren karayolları güzergâhlarını tayin ve tespit etmek, plan ve programlar gereğince bu ağlar üzerindeki yol ve sanat yapılarını inşa etmek, onarmak, bu hususlarda teknik esasları tespit etmek, yolların sürekli açık tutulması ile ilgili bakım ve onarımı ile kâr mücadelesini yapmak, Otoyollar ve bun-

ların üzerinde bulunan bakım ve işletme tesisleri ile hizmet tesislerinin, diğer mal ve hizmet üretim birimleri ile varlıklarının yapımını ve/veya bakım ve onarımını ve/veya işletmesini yapmak veya yaptırmak ve denetlemek ve tarif edilen işlerle ilgili diğer tamamlayıcı işleri gerçekleştirmek şeklinde açıklanmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü Görev, Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği 5 Eylül 2011 tarihli ve 28045 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü'ne 2015 mali yılı bütçesi olarak 7 milyar 246 milyon 304 bin TL ödenek ayrılmıştır. Bu ödenek, 2014 mali yılı bütçe başlangıç ödeneği olan 7 milyar 157 milyon 71 bin TL' ye göre % 1,25 oranında artışa tekabül etmektedir.

KGM Yatırım programında 307 adet tadat edilmiş münferit proje ve 74 adet global projenin detayında 1.517 adet proje olmak üzere toplam 1.824 adet proje mevcuttur (Grafik 7).

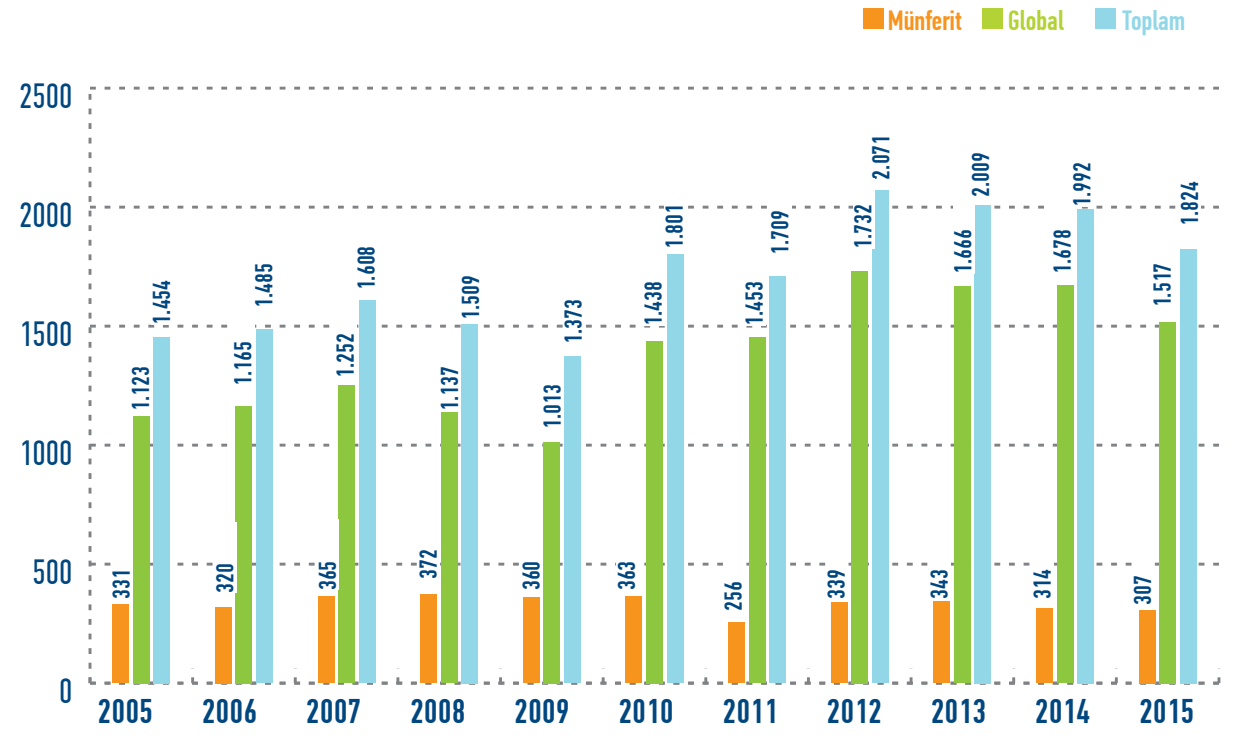

Grafik 7. Proje Stoklarının Yıllara Göre Dağılımı

OTOYOLLAR

Mevcut 2.289 km uzunluğundaki otoyol ağımız Avrupa ile Ortadoğu Ülkeleri arasında ulaşımı sağlamakta ve ülkemiz sınırları içerisindeki TEM Otoyolunun önemli bir kesimini oluşturmaktadır.

İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Adana gibi büyük şehirlerimizin civarında hizmet veren bu yollar ülkemizin en yoğun trafiğe sahip güzergâhları üzerinde bulunmaktadır.

1 Ocak 2003 itibariyle 1.714 km olan otoyol ağımız Kasım 2015 tarihi itibariyle 2.289 km'ye ulaşmıştır.

HİZMETE AÇIK OTOYOLLAR

- İzmir-Aydın Otoyolu (İzmir Çevre Yolu Dâhil) 180 km
- Bursa Çevre Yolu 80 km
- Edirne Kınalı Otoyolu 236 km
- Kınalı Sakarya Otoyolu 187 km
- İstanbul 1. Çevre Yolu 117 km
- Sakarya Kazancı Gümüşova Gerede Otoyolu 192 km
- Ankara Gerede Otoyolu(Ankara Çevre Yolu Dâhil) 230 km
- Kemerhisar-Pozantı Otoyolu 161 km
- Tarsus-Pozantı 65 km
- Tarsus-Mersin 108 km
- Tarsus-Adana Gaziantep 320 km
- Toprakkale-İskenderun 132 km
- Gaziantep Çevre Yolu 29 km
- Gaziantep-Şanlıurfa Otoyolu 248 km
- Gebze Orhangazi İzmir Otoyolu Kemalpaşa Bağlantı Yolu 4 km

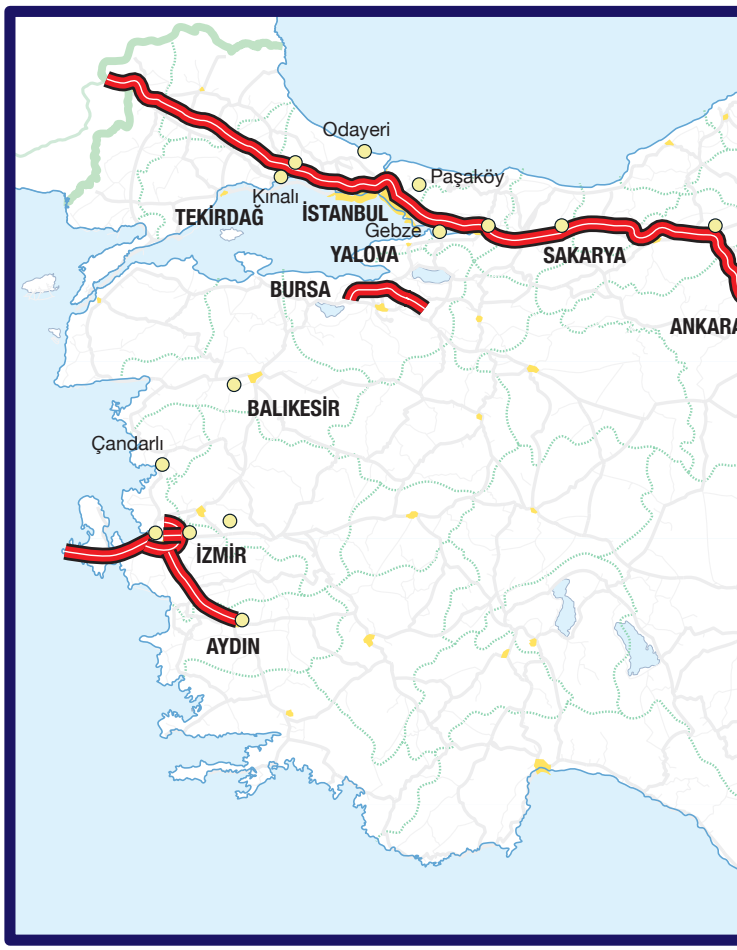

HİZMETE AÇIK OT

Harita 3.

TOYOLLAR 2.289 Km

YAP-İŞLET-DEVRET MODELİ İLE YAPILACAK OTOYOL PROJELERİ

Avrupa'yı, Kafkaslara, Ortadoğu'ya ve Orta Asya'ya bağlayan, köprü konumundaki Türkiye'nin, batıdan doğuya kesintisiz ulaşım imkânını sağlayacak otoyol ağı 2023 yılına kadar planlanmış olup, Yap-İşlet-Devret modeliyle 5.511 km uzunluğundaki 20 adet projenin yapımı gerçekleştirilecektir (Harita 4-5-6-7).

Bu projelerden 528 km'lik kesiminde yapım çalışmaları devam etmekte olup, kalan 4.983 km'lik kesimde ise proje çalışmaları sürdürülmektedir.

Harita 4.

Yapımı Devam Eden ve İhale Aşamasında Olan YİD Projeleri	528 km
1- Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu	433 Km
2- Kuzey Marmara Otoyolu Odayeri-Paşaköy Kesimi (Yavuz Sultan Selim Köprüsü)	95 Km
İHALE AŞAMASINDA OLAN YİD PROJELERİ	**336 Km**
3- Kuzey Marmara Otoyolu Kınalı-Odayeri Kesimi	149 Km
4- Kuzey Marmara Otoyolu Kurtköy-Akyazı Kesimi	187 Km

2023 Hedef YİD Projeleri (1.Grup)

Harita 5.

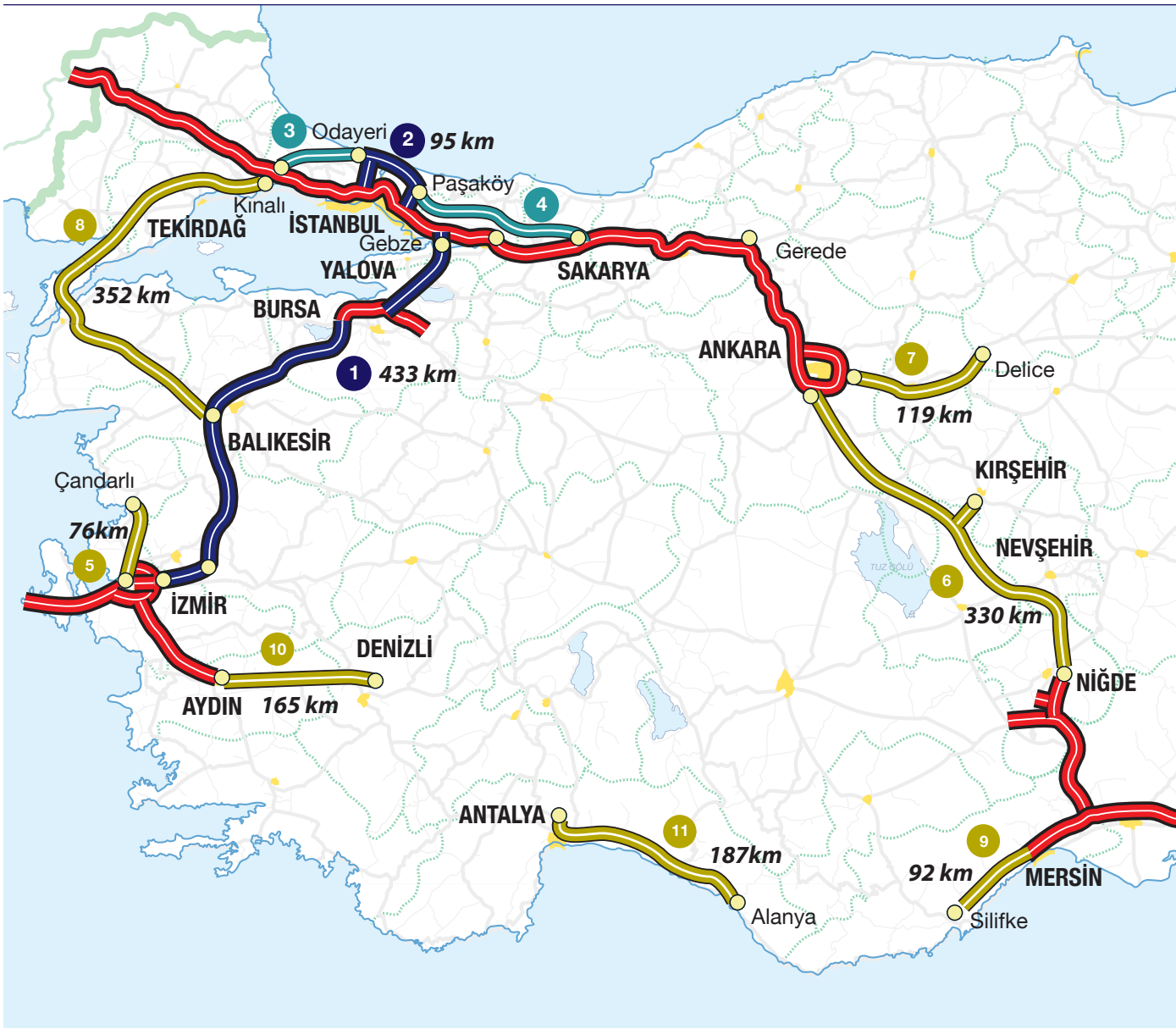

2023 HEDEF YİD PROJELERİ (1. GRUP)	1 321 Km
5- Çiğli-Aliağa-Çandarlı Otoyolu	76 Km
6- Ankara-Niğde Otoyolu (Kırşehir Bağlantı Yolu Dahil)	330 Km
7- Ankara-Kırıkkale-Delice Otoyolu	119 Km
8-Kınalı-Tekirdağ-Çanakkale-Balıkesir Otoyolu	352 Km
9- Mersin-Erdemli-Taşucu Otoyolu	92 Km
10- Aydın-Denizli Otoyolu	165 Km
11- Antalya-Alanya Otoyolu	187 Km

2023 Hedef YİD Projeleri (2.Grup)

Harita 6.

2023 HEDEF YİD PROJELERİ (2. GRUP)	3.326 Km
12- Ankara-İzmir Otoyolu	572 Km
13- Denizli-Burdur Otoyolu	130 Km
14- Sivrihisar-Bursa Otoyolu	231 Km
15- Afyon-Antalya Otoyolu	350 Km
16- Delice-Samsun Otoyolu	303 Km
17- Gerede-Merzifon- Otoyolu (Gerede-Merzifon- Gürbulak)	336 Km
18- Merzifon-Gürbulak Otoyolu (Gerede- Merzifon- Gürbulak)	950 Km
19- Şanlıurfa-Diyarbakır-Habur Otoyolu	454 Km

Harita 7.

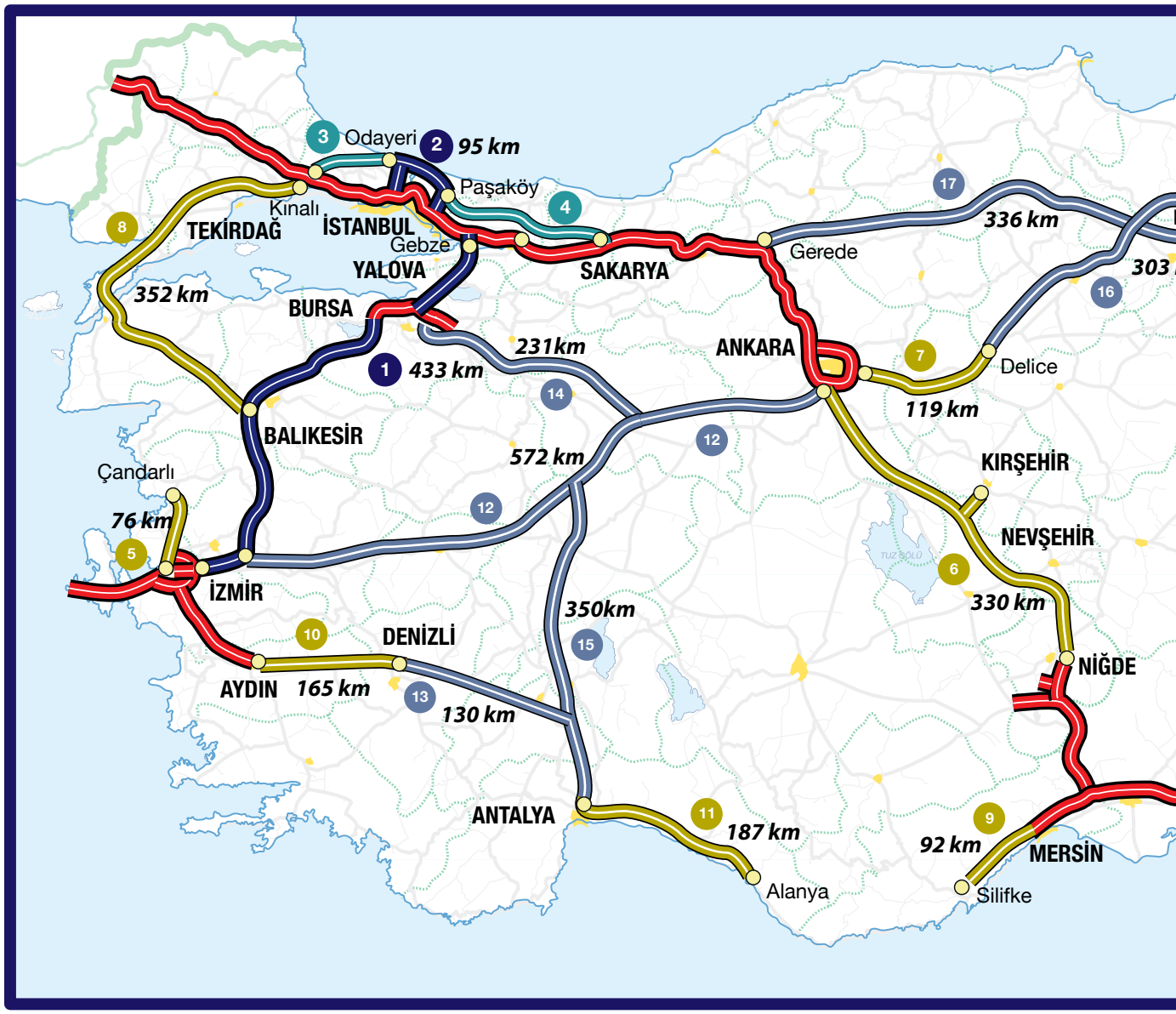

HİZMETE AÇIK OTOYOLLAR
2023 HEDEF YİD PROJELERİ (Yapım Çalışmaları Devam Eden)
2023 HEDEF YİD PROJELERİ (İhale Aşamasında)
2023 HEDEF YİD PROJELERİ (1. Grup)
2023 HEDEF YİD PROJELERİ (2. Grup)

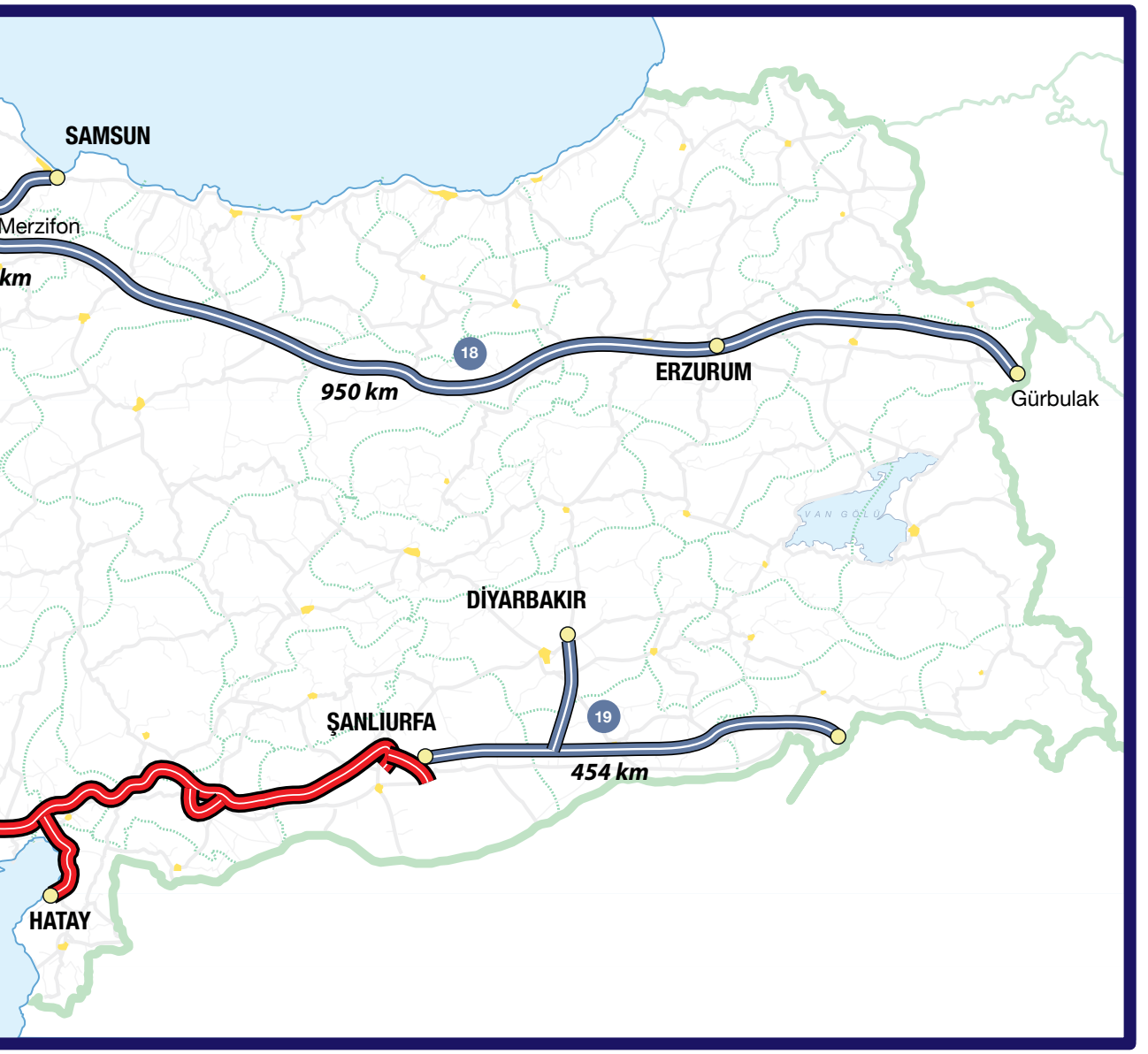

2.289 km
528 km
336 km
1 321 km
3.326 km

5.511 KM

TOPLAM: 7.800 KM

Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu (İzmit Körfez Geçişi ve Bağlantı Yolları Dâhil) (433 km)

Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli ile yapılması planlanan birinci öncelikli projelerimizden Gebze-Orhangazi- İzmir (İzmit Körfez geçişi ve bağlantı yolları dâhil) Otoyolu Projesi'nin yapım çalışmaları devam etmektedir.

384 km otoyol ve 49 km bağlantı yolu olmak üzere toplam 433 km uzunluğundadır.

Proje kapsamında yapılmakta olan İzmit Körfez Köprüsü 252 m kule yüksekliğine ve 35,93 m tabliye genişliğine sahiptir. İzmit Körfez Geçişi Asma Köprüsü 1.550 m orta açıklığı ve toplam 2.682 m boyu ile Dünyanın en büyük orta açıklıklı asma köprüleri arasında 4.sırada yer almaktadır.

Kamuoyunda "İstanbul - İzmir Otoyolu" olarak isimlendirilen projemiz; Türkiye'nin en büyük metropolitanı ve sanayi kenti olan İstanbul'u Türkiye'nin diğer büyük sanayi kentleri olan İzmit, Bursa, Balıkesir, Manisa üzerinden İzmir'e erişim kontrollü, yüksek standartlı, kesintisiz, güvenilir, emniyetli ve konforlu bir otoyol ile bağlayan, Türkiye Nüfusunun %50 si olan 38 milyon insanın yaşadığı, GSYİH'nın % 60'ını oluşturan coğrafyaya hizmet eden bir projedir.

Projenin Amacı

Gebze-Yalova-Bursa-Balıkesir-Manisa-İzmir (İzmit Körfez Geçişi Dâhil) Otoyolu güzergâhı, Avrupa Yolları kapsamında bulunan E–Yolları ağında yer almaktadır. Aynı zamanda TEM (Trans European North-South Motorway Project) güzergâhının bir parçası olan bu yol, Türkiye'nin hem yük hem de yolcu taşımacılığında trafik talebinin en yoğun olduğu ana karayolu koridorlarındandır.

Ayrıca;

- Marmara Bölgesi ile Ege Bölgesi Otoyol ağı ile bağlanmış olacak ve mevcut Gebze-Orhangazi-İzmir aksının trafik yükü % 30 nispetinde azalacaktır.
- Seyahat süresi İstanbul'dan; Bursa'ya 3 saatten 1 saate, İzmir'e 8 saatten 4 saate, Eskişehir'e 4 saatten 2,5 saate inecektir.
- Marmara Bölgesinden büyük turizm potansiyeli olan Güney Ege Bölgesine ve Antalya'ya ulaşım daha kısalacaktır.

- Balıkesir ve Manisa sanayi yatırımları için yeni çekim alanı olacaktır.
- Güzergâh çevresinde yer alan Eskişehir-Bozüyük-Bilecik Bölgesinin sanayisine olumlu katkı sağlayacaktır.
- İzmir Limanı, Marmara Bölgesi Limanları ve yapımı planlanan Çandarlı Limanı ile bağlantı sağlanacaktır.
- Körfeze yapılacak asma köprü ile Körfezi geçme süresi 1 saatten 6 dakikaya inecektir.
- Taşıt-işletme giderleri düşecektir.
- Olumsuz çevresel etkiler (trafik sıkışıklığının neden olduğu emisyon artışları, gürültü kirliliği vb.) en aza inecektir.
- Yolun geometrik standardının yetersizliğinden kaynaklanan trafik kazalarında azalma sağlanacaktır.

Aralık 2015 itibariyle;

İzmit Körfez Geçişi Köprüsünün projelendirmesi tamamlanmış olup, Asma Köprü kule keson temelleri 2 aşamada tamamlanmış ve nihai konumlarına yerleştirildikten sonra kule ankraj kaidesi ve bağ kirişi imalat çalışmaları yapılmıştır. Çelik kule montajı 2.aşamalı olarak yapılmış ve nihai kot olan + 252,00 m. ye ulaşılmıştır. Ana kablo montajına hazırlık amacıyla (Toplam 2 x 3.000 m.) kedi yolu–çalışma platformu-(Catwalk) yapılmış bugün itibariyle ana kablo montajı tamamlanmıştır. Ana kablo sıkıştırma çalışmaları askı kelepçesi ve askı halatı montajı hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Tabliye montajına Ocak 2016 ayı içerisinde başlanılacak olup, tabliye montajının Şubat 2016 sonunda tamamlanması planlanmaktadır. Asma Köprüdeki üst yapı imalatları (İzolasyon ve Asfalt yapılması) ve diğer imalatların yapılması ile birlikte köprünün Nisan 2016 sonunda trafiğe açılması planlanmaktadır.

Proje başlangıcı olan Gebze-Orhangazi-Bursa arasındaki 83 km.lik kesimde toprak işleri, büyük ve küçük sanat yapıları ile üst yapı çalışmalarına devam edilmekte olup, Gebze-Gemlik arasındaki 58,3 km.lik kesimde Asma köprü hariç olmak üzere BSK seviyesinde tamamlanmış, Gemlik-Bursa arasındaki 25 km.lik kesimde toprak işleri, sanat yapıları çalışmalarına devam edilmektedir.

- Bursa-Balıkesir-Kırkağaç, Manisa-İzmir arasındaki kesimlerde toprak işleri, sanat yapıları ve üst yapı çalışmaları sürdürülmektedir.
- Gebze-Orhangazi-Bursa arasındaki Samanlı Tüneli tamamlanmış, Selçukgazi Tüneli'nde kazı destekleme çalışmalarının Ocak 2016 sonunda, elektrik, elektrik, elektronik ve elektromekanik çalışmalarının ise Ağustos 2016 ayında tamamlanması hedeflenmektedir.
- Manisa-İzmir arasında toprak işleri, sanat yapıları ile 2.238 m uzunluğundaki Bornova Viyadüğü, 407 m uzunluğundaki Turgutlu viyadüğünde çalışmalara devam edilmekte olup, Belkahve Tüneli'nde kazı-destekleme çalışmaları tamamlanmış, nihai beton kaplama, Elektrik, Elektronik ve Elektromekanik işlerine devam edilmekte olup, tünelin Ağustos 2016 ayı sonuna kadar tamamlanması hedeflenmektedir. Ayrıca(İzmir-Turgutlu)Dy.Ayr.-Kemalpaşa arasındaki 6,5 km.lik bağlantı yolu tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

Toplam 433 km uzunluğundaki projenin;

- 2016 yılı Ocak ayı itibarıyla 40 km'lik Altınova – Gemlik kesimi,
- 2016 yılı Nisan ayı itibarıyla Gebze-Altınova ile Kuzey ve Güney Yaklaşım viyadükleri dâhil olmak üzere 2682 m uzunluğundaki İzmit Körfez Geçişi Asma Köprüsü,
- 2016 yılı Ekim ayı sonuna kadar Kemalpaşa Ayr.-İzmir arasındaki 19 km'lik kesimin tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir.
- Projenin tamamı Aralık 2018'de bitirilecektir.
- Sözleşmeye Göre Bitiş Yılı 2020

Kuzey Marmara Otoyolu / Odayeri–Paşaköy Kesimi (İstanbul 3.Boğaz Köprüsü Dahil) (95 km)

- Projenin toplam uzunluğu 95 km'dir. (60 km 2x4 şeritli otoyol, 22 km 2x3 ve 13km 2x4 bağlantı yolları olmak üzere toplam 95 km). Kuzey Marmara Otoyolu'nun Karadeniz Bölgesi ile İç Anadolu'ya bağlantılarını sağlayacak Hüseyinli-Şile (Kömürlük) Bağlantı yolu ile Paşaköy-Sultanbeyli (Kurtköy) Otoyolu Kesimi ve Mecidiye Bağlantısı da Projeye dahil edilmiştir.
- Proje kapsamında 2x4 şeritli otoyol ve 2x1şeritli demiryolu geçişi aynı platformda olacak şekilde yapımı sürdürülen İstanbul 3.Boğaz Köprüsü (Yavuz Sultan Selim Köprüsü) yer almaktadır.
- Yavuz Sultan Selim Köprüsü, 59 metrelik tabliye genişliğiyle üzerinde 2x4 otoyolu ve 2x1 demiryolu geçişi olan dünyanın en geniş köprüsü, 1.408 m'lik ana açıklığıyla üzerinde raylı sistem olan dünyanın en uzun, 320 metreyi aşan yüksekliğiyle de dünyanın en yüksek kulesine sahip asma köprüsü olacaktır.

Projenin Amacı

- Türkiye'nin gayri safi yurt içi milli hasılasına en yüksek katkıyı sağlayan, ülke ekonomisinin belkemiğini oluşturan ve nüfusun önemli bir bölümünün yaşadığı Marmara Bölgesinde mevcut yollarda artan trafik yoğunluğu sonucunda, yol güvenliği, seyahat süresinin uzaması gibi problemlerle karşı karşıya kalınmaktadır.
- Ülkemizin en büyük metropolitanı ve sanayi kenti olan İstanbul'un önemli bir ekonomik, kültürel, turistik ve sosyal merkez olması nedeniyle, mevcut ulaşım sistemleri özellikle boğaz geçişlerinde kapasitelerinin üzerinde bir trafik yükü altındadır. İstanbul Boğazındaki mevcut 2 köprüde Yıllık Ortalama Günlük Trafik değeri 500.000'e yaklaşmıştır. Ayrıca mevcut 2 köprüde ağır taşıtlar için kısıtlamalar bulunmaktadır.
- Bugün İstanbul'da 2 adet havaalanı bulunmaktadır. 2013 yılı içinde 3. havalimanının YİD modeliyle yapımı ihalesi yapılmıştır. Kuzey Marmara Otoyolu ile boğazdaki trafik sıkışıklığı azalması ve ayrıca bu 3 havalimanı arasında transit bağlantının sağlanması amaçlanmıştır.
- Yaklaşık 16-17 yıl önce hizmete giren İstanbul civarındaki TEM Otoyolunun bütün kesimlerinde (İzmit-Kınalı arasında) kapasitenin üzerinde trafik hacmi oluşmuştur. Son üç yılda trafik yoğunluğu, Avrupa Yakasındaki O-3 (TEM) Otoyolunda %16, %13 ve %10, Asya Yakasındaki O-4 (TEM) Otoyolunda ise %21, %16 ve %12 oranlarında artmıştır. Bu oranların bir diğer sonucu ise yakın gelecekte, bu otoyollarda daha fazla araç kuyruğunun olacağı ve dur-kalk düzeninin Hadımköy ile Kurtköy arasında fazlasıyla görülmeye başlanarak, trafiğin daha da aksayacağı gerçeğidir. Bu durum, ülke ekonomisini de olumsuz etkileyecektir. Bu güzergâhlarda; olumsuz hava şartları ve kaza anlarında, kapasitenin düşmesi nedeniyle ulaşım tamamen aksamakta ve şehir içi trafiği de olumsuz etkilemektedir. Ayrıca hava kirliliği, çevre sorunları ve ekonomik kayıplara sebep olmaktadır.

Kuzey Marmara Otoyolu / Odayeri – Paşaköy Kesimi (İstanbul 3. Boğaz Köprüsü Dahil) projesinin hizmete girmesiyle;

- İstanbul'un trafik yoğunluğu azaltılarak yakıt tasarrufu sağlanacak,
- Araçlar kesintisiz, emniyetli ve konforlu bir şekilde transit geçiş yapacak,

- Hem karayolu hem de demiryolu ağının mevcut olduğu köprüyle; Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan Türkiye'nin taşımacılık alternatifleri ve ticaret kapasitesi artacak,
- Yük taşıyan araçların ulaşım kısıtlamasının kalkmasıyla ithalat ve ihracatımızdaki zaman maliyeti düşecek,
- Gaz salınımı düşecek,
- 3. Havaalanı gibi mega projelerin şehir merkezi ile bağlantısı sağlanacak.

Proje güzergahı

- Odayeri Kavşağından başlayarak Paşaköy Kavşağı sonrasında proje sonuna kadar, yaklaşık 60 km uzunluğundaki 2x4 şeritli otoyol kesimi;
- Odayeri Kavşağından başlayarak, mevcut Mahmutbey Batı Kavşağına gerekli düzenlemeler yapılarak bağlanacak şekilde, yaklaşık 22 km 2x4 şeritli otoyol bağlantı yolu;
- Reşadiye Kavşağından başlayarak Çamlık Kavşağına kadar, yaklaşık 13 km 2x4 şeritli otoyol bağlantı yolunu kapsamaktadır. Söz konusu bağlantı yolu üzerinde Çekmeköy kavşağı yer almaktadır.
- Odayeri - Paşaköy arası otoyol kesiminde, toplam uzunluğu 1875 metre olan 2x4 şeritli 3. Boğaz Köprüsü öncesinde Uskumruköy Kavşağı, sonrasında ise sırasıyla Riva, Paşamandıra, Reşadiye, Alemdağ ve Paşaköy Kavşakları bulunmaktadır.
- Reşadiye Kavşağından ayrılan bağlantı yolu Ümraniye bağlantısını sağlarken; Odayeri Kavşağından Mahmutbey Batı Kavşağına kadar uzanan bağlantı yolu üzerinde sırasıyla, Işıklar, Fenertepe, Başakşehir, Başakşehir Merkez, İkitelli ve İstoç Kavşakları yer almaktadır.

Projede; aynı platformda 2x4 şeritli otoyol ile 2x1 şeritli demiryolu geçişi bulunan 2164 m uzunluğunda bir asma köprü, 37 adet viyadük, 2 adet delme 2 adet aç-kapa tünel, 46 adet altgeçit köprüsü, 52 adet üstgeçit köprüsü, 8 adet dere köprüsü ve 204 adet menfez mevcuttur.

Projede Gelişmeler

- Sözleşmede öngörülen yapım süresi; sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra 2 yıl 6 ay, işletme süresi ise 7 yıl 8 ay 20 gün olmak üzere toplam yapım ve işletme süresi 10 yıl 2 ay 20 gündür.
- Kuzey Marmara Otoyolu (3.Boğaz Köprüsü Dahil) projesi (Odayeri-Paşaköy) Kesiminin ihalesi 20.04.2012 tarihinde yapılmış olup, 28.05.2013 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. 29.05.2013 tarihinde 3. Boğaz Köprüsünün temeli atılmıştır.
- Kuzey Marmara (3. Boğaz Köprüsü dahil) Otoyolu Projesi kapsamında; 20 Adet Viyadük, 163 adet menfez, 24 adet alt geçit ve 21 adet üstgeçit tamamlanmıştır.
- 15 viyadük, 19 altgeçit, 26 üstgeçit ve 24 menfezde ise çalışmalar hızla sürdürülmektedir. (Proje kapsamında yapılan Riva ve Çamlık tünellerinde ise delme işleminin tamamlanmış olup alt yapı çalışmalarının devam etmektedir.)
- Toplam 59 çelik tabliye bulunmaktadır. Çelik tabliyelerin en ağırı 923 ton, yüksekliği 5.5 metredir. 59.uncu tabliye hariç her iki yakanın ayrı ayrı sorumluluğunda olan 29 adet tabliye bulunmaktadır. Avrupa yakasında 21 adet, Asya Yakası 21 adet olmak üzere çelik tabliyelerin 42 adetinin montajı tamamlanmıştır. Kalan segmentlerin imalatı devam etmektedir.
- Projenin tamamında % 88 fiziksel gerçekleşme sağlanmıştır. Görevli Şirket tarafından 2,2 Milyar $'lık iş yapılmıştır.
- Kuzey Marmara Otoyolu ve 3. Boğaz Köprü Projesi yapım süreci 2 yıl 6 ay olarak belirtilmiştir. 2016 yılının son çeyreğinde projenin tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir.

YAPIMI TAMAMLANAN BAZI ÖNEMLİ OTOYOL PROJELERİ

Kemerhisar-Pozantı Otoyolu (Kemerhisar ve Niğde Bağlantı Yolu Dahil)

Harita 8.

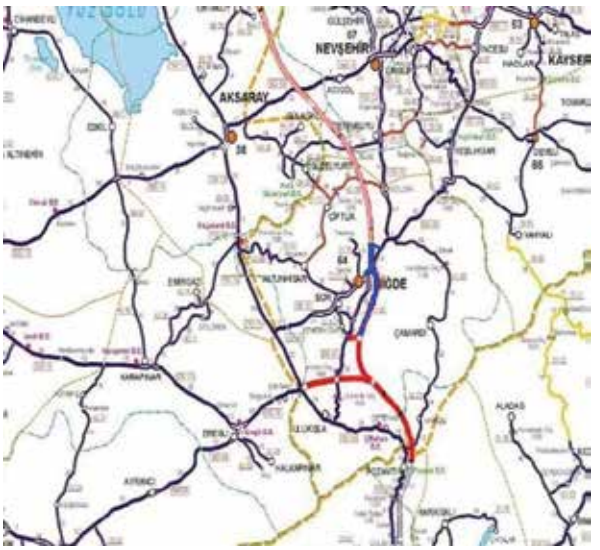

Kemerhisar-Pozantı Otoyolu; 95,6 km otoyol gövde ve 55 km bağlantı yolu olmak üzere toplam 150,6 km uzunluğundadır. 4 kesim halinde ihalesi yapılan bu projede, Eminlik-Çiftehan (15 km otoyol gövde) ve Kemerhisar-Eminlik (23,55 km otoyol gövde ve 31,38 km bağlantı yolu) kesimleri tamamlanarak trafiğe açılmış ve kesin kabulleri de yapılmıştır.

Çiftehan-Pozantı Kesimi tamamen (16 km otoyol gövde ve 2,5 km bağlantı yolu) trafiğe açık olup, bu kesimde servis alanında ve taş düşmelerine karşı yapılan koruma yapılarında çalışmalar da tamamlanmıştır.

Gölcük-Kemerhisar Kesimi 62,2 km (41 km otoyol gövde ve 21,2 km bağlantı yolu) uzunluğunda olup, kesimin tamamının kabulü yapılmıştır.

Kısaca 150,6 km uzunluğundaki Kemerhisar-Pozantı Otoyolu trafiğe açık durumdadır (Harita 8).

KEMERHİSAR-EMİNLİK (54,9 km)

EMİNLİK -ÇİFTEHAN (15 km)

GÖLCÜK-KEMERHİSAR (62,2 km)

ÇİFTEHAN-POZANTI (18,5 km)

Bursa Çevre Yolu (Yalova Ayr.–Turanköy Köprülü Kavşağı Kesimi)

80 km uzunluğundaki Bursa Çevreyolunun, 40 km uzunluğundaki Bursa Çevreyolu Yalova Ayr.-Karacabey Köprülü Kavşağı Kesimi ile 40 km uzunluğundaki Yalova Ayr.–Turanköy Köprülü Kavşağı Kesiminin tamamı bitirilerek trafiğe açılmıştır (Harita 9).

Harita 9.

İzmir Çevreyolu-Aydın Otoyolu

188 km uzunluğundaki İzmir Çevreyolu-Aydın Otoyolu'nun tamamı bitirilerek trafiğe hizmet vermektedir.

Konak Tüneli (İzmir-Urla-Çeşme Otoyolu İkiztepe-Konak-Doğanlar Kesimi)

İzmir'in uzun yıllardır kent içi trafiğinin can damarlarından olan, pek çok İzmirlinin yoğunluk sorununun çözülmesi gerektiğine inandığı Mürselpaşa Bulvarı üstünden Mustafa Kemalpaşa Bulvarına bağlanan trafik, tünel geçişi ile sağlanmıştır. Proje ile Kordon, Alsancak, Konak ve Çankaya'daki trafik yükü azaltılarak bu bölgelerde İzmirliler için daha fazla yaşam alanı oluşturulmuştur.

Proje 23,8 km Otoyol, 49 km Bağlantı Yolu ve 1674 m uzunluğunda 2x2 çift tüp Konak Tünelinden oluşmaktadır. (Konak Tüneli 1 674 m tünel ve 850 m bağlantı yolları olmak üzere 2 524 m uzunluğundadır). Ayrıca 200 m çapında köprülü dönel kavşak bulunmaktadır.

Yeşildere bölgesinde mevcut devlet yolu üzerine oturan ve tüm trafik sirkülasyonunu sağlayan 200 m çapında köprülü kavşakta çalışmalar tamamlanmış ve trafiğin hizmetine açılmıştır. Konak Tünelinin; 22 Mayıs 2015 tarihi itibariyle Geçici Kabulü yapılmış ve tünel trafiğe açılmıştır. Tünel Aydınlatma ve Elektrifikasyon işlerinde eksik kalan imalatların yapımına devam edilmekte olup 2015 yılı Aralık sonu itibariyle işin kesin kabulü yapılacaktır.

Avrasya Tüneli (İstanbul Boğazı Karayolu Boğaz Tüp Geçiş Projesi)

Anadolu Yakasında İstanbul-Ankara Devlet Yolu (E-5 Karayolu) ile Avrupa Yakasında tarihi yarımadadaki Kennedy Caddesini (Sahil yolu) birleştirecek, sadece otomobil ve minibüsler gibi hafif araçların kullanabileceği proje, iki şeritli çift kat 3,4 km uzunlukta TBM tünelden, 2 km NATM + Aç-Kapa karayolu tünellerinden ve 9,2 km mevcut yolların genişletilmesi ve iyileştirilmesinden oluşan toplam 14,6 km uzunluğunda bir karayolu projesidir (Harita 9).

1.245.121.188 ABD doları yatırım tutarı ile Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında tek seferde ihale edilmiş ol-

Harita 9.Avrasya Tüneli

ması, bu projemizi ülkemiz açısından ayrıcalıklı hale getirmektedir.

Projenin Amaçları

- İstanbul'da doğu-batı aksında özellikle doruk saatlerde yoğun trafik oluşmaktadır. Mevcut Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet köprülerinin trafik yüklerini paylaşarak İstanbul'un daha dengeli bir şehir içi ulaşımı hedefine katkıda bulunacaktır.
- Projenin başlangıç ve bitiş noktaları arasında karayolu ile yolculuk süresi ortalama 42 dakika olup, trafiğin yoğun olduğu saatlerde bu süre 60 dakika ile 100 dakika arasında değişmektedir. 120.000-130.000 araç/gün kapasitesiyle hizmet verecek proje ile seyahat süresi 15 dakika olacaktır.
- Trafikteki uzun seyahat süresi sebebiyle yoğun bir şekilde atmosfere salınan egzoz gazları ile CO, PM, Nox ve SO2 gibi zararlı gazlar, bu projenin gerçekleştirilmesi ile önemli ölçüde azalacaktır.
- Proje ile Tarihi Yarımadaya giren araç sayısı ve Tarihi Yarımada'da oluşan toplam transit yolculuk azalacaktır.
- Proje bitiş tarihi 30.08.2017 olmasına rağmen, projenin 2016 yılı sonunda bitirilmesi hedeflenmektedir.

Teknik Özellikler

- Toplam Hat Uzunluğu : 14.6 km,
- TBM+NATM Tünel Uz. : 5.4 km.
- Yapım Süresi : 4 yıl 7 ay.
- İşletme Süresi : 24 yıl 5 ay.
- Yaklaşım tünelleri NATM (Yeni Avusturya Tünel Açma Metodu) ve Aç-Kapa Metodu ile inşa edilecektir.
- 30 Ocak 2013 itibariyle yer teslimi yapılarak 4 yıl, 7 aylık yatırım dönemi başlamıştır.
- İşletme Koordinasyon Protokolü (AYGM, KGM, İBB, EGM, ATAŞ arasında) Şubat 2013'te yapılmıştır.

- İnşaat tekniği olarak; deniz altında kalan kısım için ileri teknoloji ürünü TBM (Tünel Açma Makineleri), diğer bölümlerde ise "Aç-kapa" ve "NATM" (Yeni Avusturya Metodu) gibi geleneksel tünel açma yöntemlerinden yararlanılmaktadır.
- TBM Portalı olarak kullanılacak Asya Geçiş Kutusu kazı destek sistemleri ve kazı imalatları ile TBM'e ait Bulamaç Arıtma Tesisi imalatı tamamlanmıştır.
- TBM 3 Eylül 2013 tarihinde inşaat sahasına getirilmiş, kurulumu test ve devreye alması tamamlanarak, 19 Nisan 2014 tarihinde kazıya başlanmıştır.
- TBM'in dış çapı 13,7 metre, iç çapı 13,4 metredir.
- Tünel'in dış çapı 13,2 metre iç çapı 12 metredir.
- 30 Kasım 2015 itibariyle;

3.340 m'lik TBM kazısı 25.08.2015 tarihinde tamamlanmıştır. TBM demontajı bitirilmiştir. Üst kat yol döşemesinde 2979/3344 m, alt kat yol döşemesinde 848/1663 m ilerleme sağlanmıştır. Alt kat konsol kirişinin beton işleri tamamlanmıştır. üst kat konsal kirişinde beton işleri ilerlemesi %98 mertebesindedir. Eyüp Aksoy Kavşağı ve Asya Geçiş Kutusu arasındaki NATM tünel kazıları: 30.05.2015 tarihinde 969 m'lik doğu yönü (Asya yönü) ve 30.04.2015 tarihinde 923 m'lik batı yönü (Avrupa yönü) tamamlanmış olup, kalıcı kaplama beton imalatları devam etmektedir. Avrupa Geçiş Kutusu havalandırma binası betonarme işleri, Avrupa Aç-Kapa / U kesit bölgesinde betonarme-çelik kiriş işleri, Samatya U-dönüş betonarme imalatları devam etmektedir. İşletme ve Yönetim Binasında E&M, mimari işler ile Kazlıçeşme-Çatladıkapı arası yol işleri devam etmektedir.

BÖLÜNMÜŞ YOLLAR

1 Ocak 2003'te; 1.714 km'si otoyol olmak üzere toplam 6.101 km bölünmüş yol trafiğe hizmet vermekteydi.

1 Ocak 2003-Kasım 2015 tarihleri arasında ise 575 km'si otoyol olmak üzere toplam 18.179 km bölünmüş yol trafiğe açılmıştır. Kasım 2015 tarihi itibariyle Bölünmüş Yol uzunluğu 24.280 km'ye ulaşmıştır.

2015 yılı Kasım ayı itibariyle; 369 km'si BSK kaplamalı, 195 km'si sathi kaplamalı bölünmüş yol olmak üzere toplam 564 km bölünmüş yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır (Tablo 6).

Tablo 6. BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (km)

	DEVLET VE İL YOLLARI			OTOYOLLAR	GENEL TOPLAM
	BSK	SK	TOPLAM	BSK	
2003 ÖNCESİ	2.176	2.211	4.387	1.714	6.101
2003	243	1.080	1.323	39	1.362
2004	261	1.504	1.765	26	1.791
2005	336	1.709	2.045	5	2.050
2006	260	980	1.240	241	1.481
2007	76	1.006	1.082		1.082
2008	396	1.081	1.477	14	1.491
2009	285	1.717	2.002	114	2.116
2010	380	1.776	2.156	72	2.228
2011	194	1.320	1.514	11	1.525
2012	380	646	1.026		1.026
2013	370	420	790	8	798
2014	329	298	627	38	665
2015	362	195	557	7	564
2003-2015	**3.872**	**13.732**	**17.604**	**575**	**18.179**
GENEL TOPLAM	**6.048**	**15.943**	**21.991**	**2.289**	**24.280**

Bölünmüş Yollarda Gerçekleşme ve Hedefler

Bölünmüş Yollarda Gerçekleşme

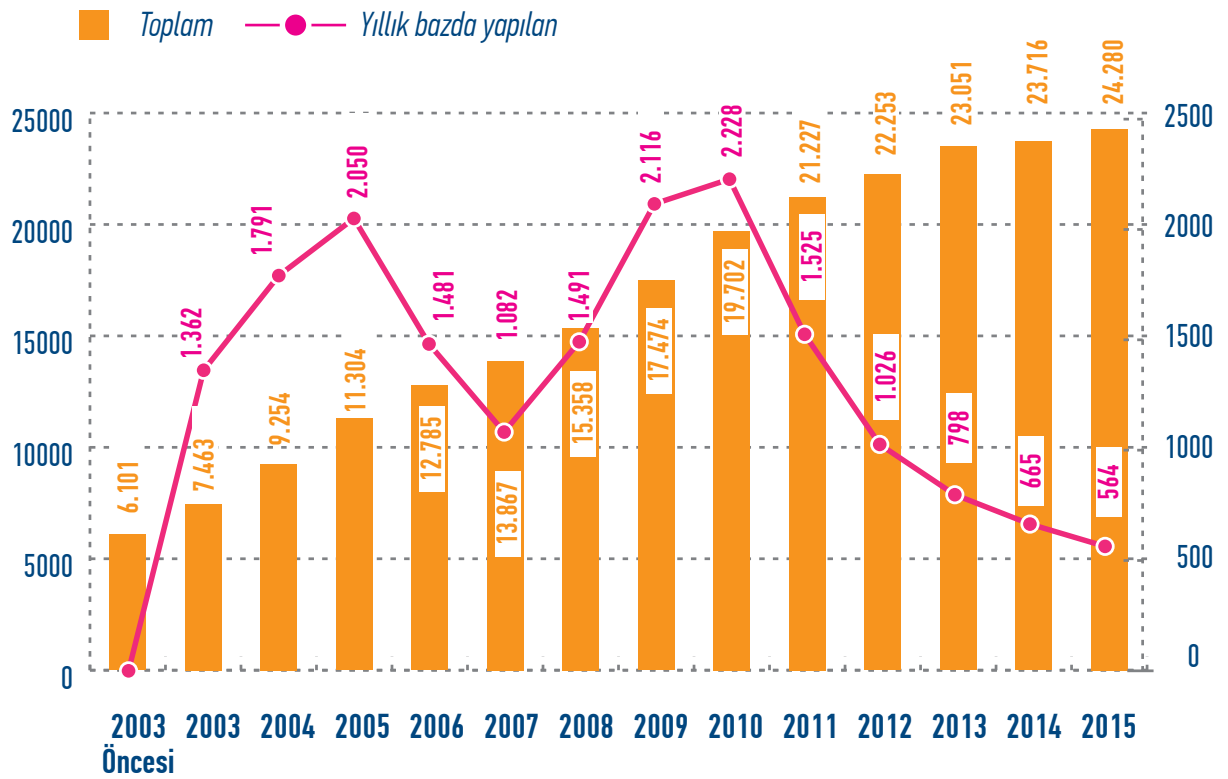

Grafik 8. Bölünmüş Yollarda Gerçekleşme (Yıl Sonu-km)

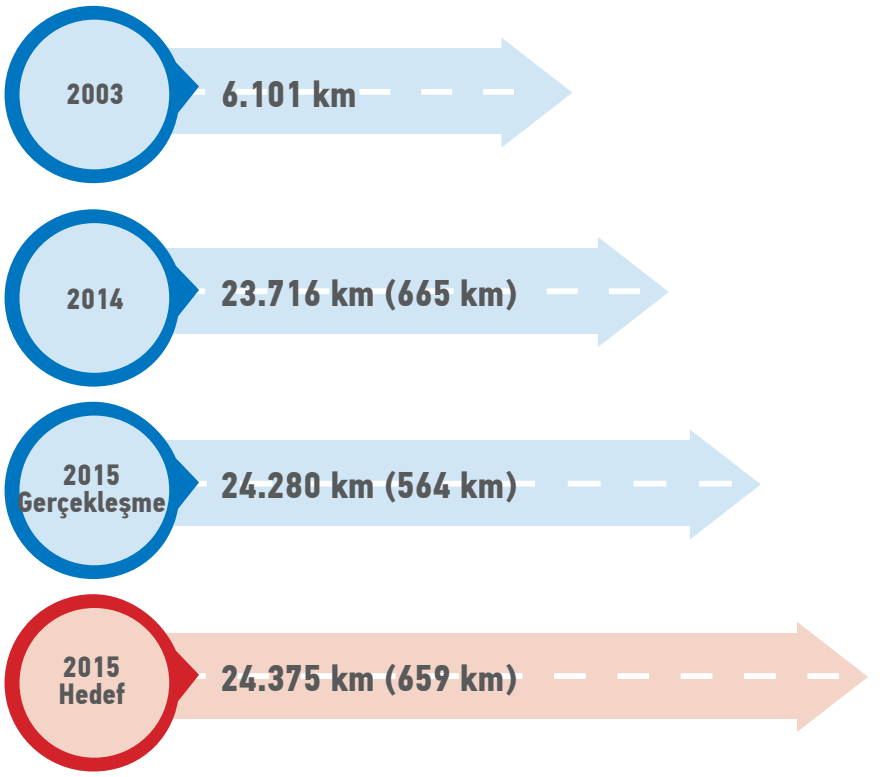

Tablo 7. Bölünmüş Yollarda İller Bazında Gerçekleşmeler

SIRA	İL	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)		
		01.01.2003 İtibarıyla Bölünmüş Yollar	2003-2015 Tarihleri Arasında Yapılanlar	Kasım 2015 Tarihi İtibariyle Toplam Bölünmüş Yol Ağımız
1	ADANA	249	172	421
2	ADIYAMAN	23	152	175
3	AFYON	54	466	520
4	AĞRI	17	323	340
5	AMASYA	29	221	250
6	ANKARA	466	449	915
7	ANTALYA	197	331	528
8	ARTVİN	22	17	39
9	AYDIN	114	232	346
10	BALIKESİR	76	474	550
11	BİLECİK	22	143	165
12	BİNGÖL	5	204	209
13	BİTLİS	19	270	289
14	BOLU	173	117	290
15	BURDUR	47	176	223
16	BURSA	200	269	469
17	ÇANAKKALE	14	300	314
18	ÇANKIRI	18	213	231
19	ÇORUM	59	259	318
20	DENİZLİ	67	285	352
21	DİYARBAKIR	44	344	388
22	EDİRNE	70	186	256
23	ELAZIĞ	33	323	356
24	ERZİNCAN	14	303	317
25	ERZURUM	49	526	575
26	ESKİŞEHİR	90	214	304
27	GAZİANTEP	116	244	360
28	GİRESUN	28	85	113
29	GÜMÜŞHANE	1	83	84

SIRA	İL	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)		
		01.01.2003 İtibarıyla Bölünmüş Yollar	2003-2015 Tarihleri Arasında Yapılanlar	Kasım 2015 Tarihi İtibariyle Toplam Bölünmüş Yol Ağımız
30	HAKKARİ	1	77	78
31	HATAY	151	317	468
32	ISPARTA	92	97	189
33	İÇEL	279	193	472
34	İSTANBUL	468	160	628
35	İZMİR	403	275	678
36	KARS	22	191	213
37	KASTAMONU	47	251	298
38	KAYSERİ	83	436	519
39	KIRKLARELİ	77	138	215
40	KIRŞEHİR	21	118	139
41	KOCAELİ	153	101	254
42	KONYA	167	802	969
43	KÜTAHYA	23	266	289
44	MALATYA	36	341	377
45	MANİSA	81	340	421
46	K.MARAŞ	72	227	299
47	MARDİN	28	224	252
48	MUĞLA	90	327	417
49	MUŞ	16	107	123
50	NEVŞEHİR	87	188	275
51	NİĞDE	54	237	291
52	ORDU	50	79	129
53	RİZE	20	104	124
54	SAKARYA	133	207	340
55	SAMSUN	120	183	303
56	SİİRT	7	114	121
57	SİNOP	4	111	115
58	SİVAS	24	707	731

SIRA	İL	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)		
		01.01.2003 İtibarıyla Bölünmüş Yollar	2003-2015 Tarihleri Arasında Yapılanlar	Kasım 2015 Tarihi İtibariyle Toplam Bölünmüş Yol Ağımız
59	TEKİRDAĞ	87	231	318
60	TOKAT	16	242	258
61	TRABZON	73	117	190
62	TUNCELİ	2	40	42
63	Ş.URFA	28	522	550
64	UŞAK	29	125	154
65	VAN	36	492	528
66	YOZGAT	44	317	361
67	ZONGULDAK	22	160	182
68	AKSARAY	17	191	208
69	BAYBURT	2	81	83
70	KARAMAN	19	113	132
71	KIRIKKALE	39	197	236
72	BATMAN	15	120	135
73	ŞIRNAK	25	148	173
74	BARTIN	7	67	74
75	ARDAHAN	0	70	70
76	IĞDIR	10	172	182
77	YALOVA	25	27	52
78	KARABÜK	7	109	116
79	KİLİS	2	33	35
80	OSMANİYE	105	39	144
81	DÜZCE	78	87	165
	AĞDAN ÇIKARILAN YOLLAR	288	190	478
TOPLAM		**6.101**	**18.179**	**24.280**

Bölünmüş Yollarda Hedefler

Bölünmüş Yollarda Gerçekleşme Hedefleri

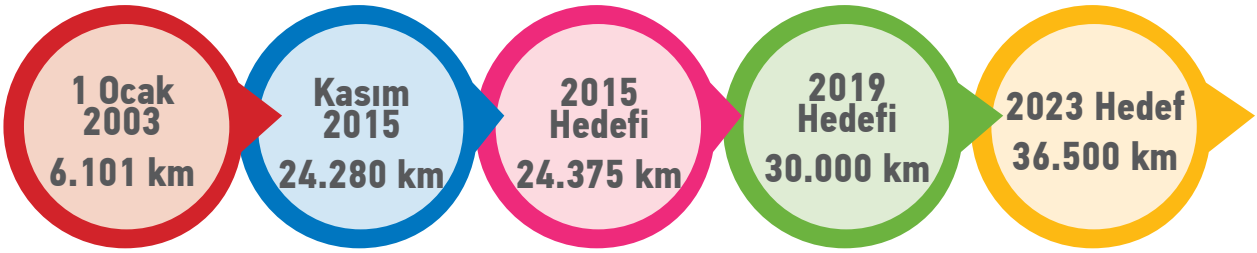

Harita 11. BÖLÜNMÜŞ YOL YAPIM ÇALIŞMALARI (01.01.2003)

(Bölünmüş Yol Toplamı 6.101 km)

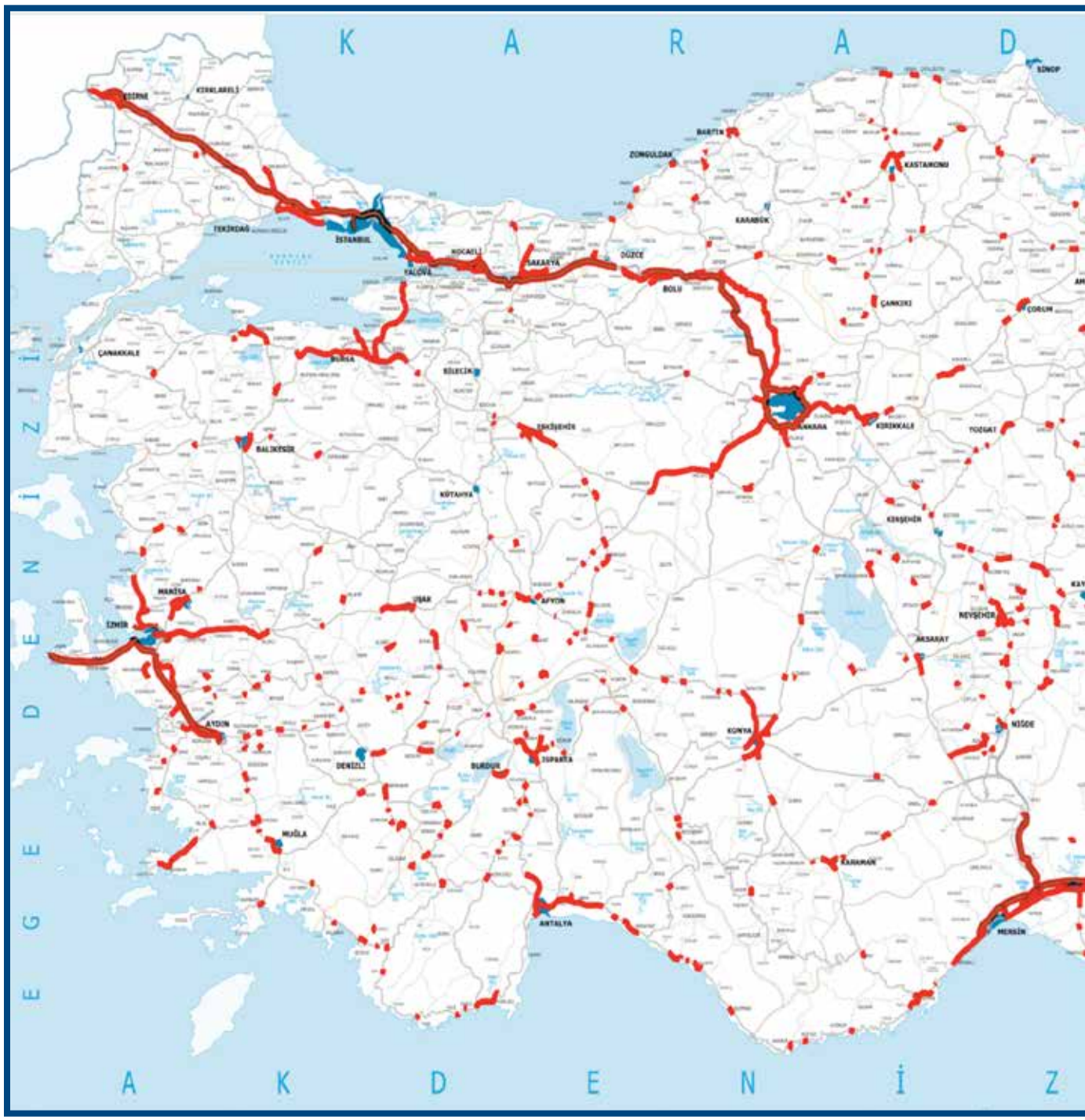

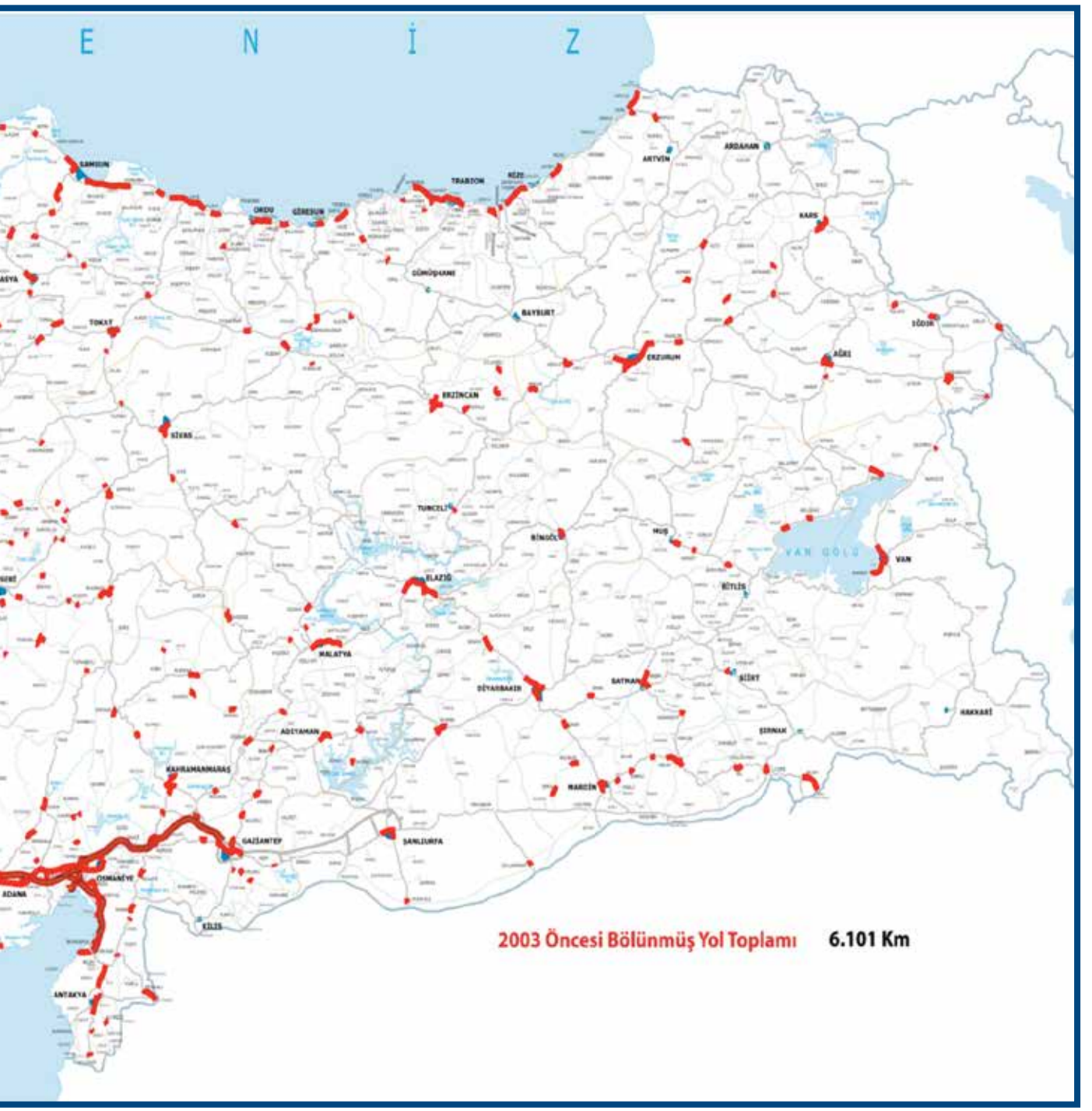
E N İ Z
SAMSUN
ORDU
GİRESUN
TRABZON
RİZE
ARTVİN
ARDAHAN
KARS
GÜMÜŞHANE
BAYBURT
TOKAT
ERZURUM
IĞDIR
AĞRI
ERZİNCAN
SİVAS
TUNCELİ
BİNGÖL
MUŞ
VAN GÖLÜ
VAN
ELAZIĞ
BİTLİS
MALATYA
DİYARBAKIR
SİİRT
HAKKARİ
ADIYAMAN
ŞIRNAK
KAHRAMANMARAŞ
MARDİN
GAZİANTEP
ŞANLIURFA
OSMANİYE
ADANA
KİLİS
ANTAKYA
2003 Öncesi Bölünmüş Yol Toplamı
6.101 Km

Harita 12. BÖLÜNMÜŞ YOL YAPIM ÇALIŞMALARI (Kasım 2015)

(Bölünmüş Yol Toplamı 24.280 km)

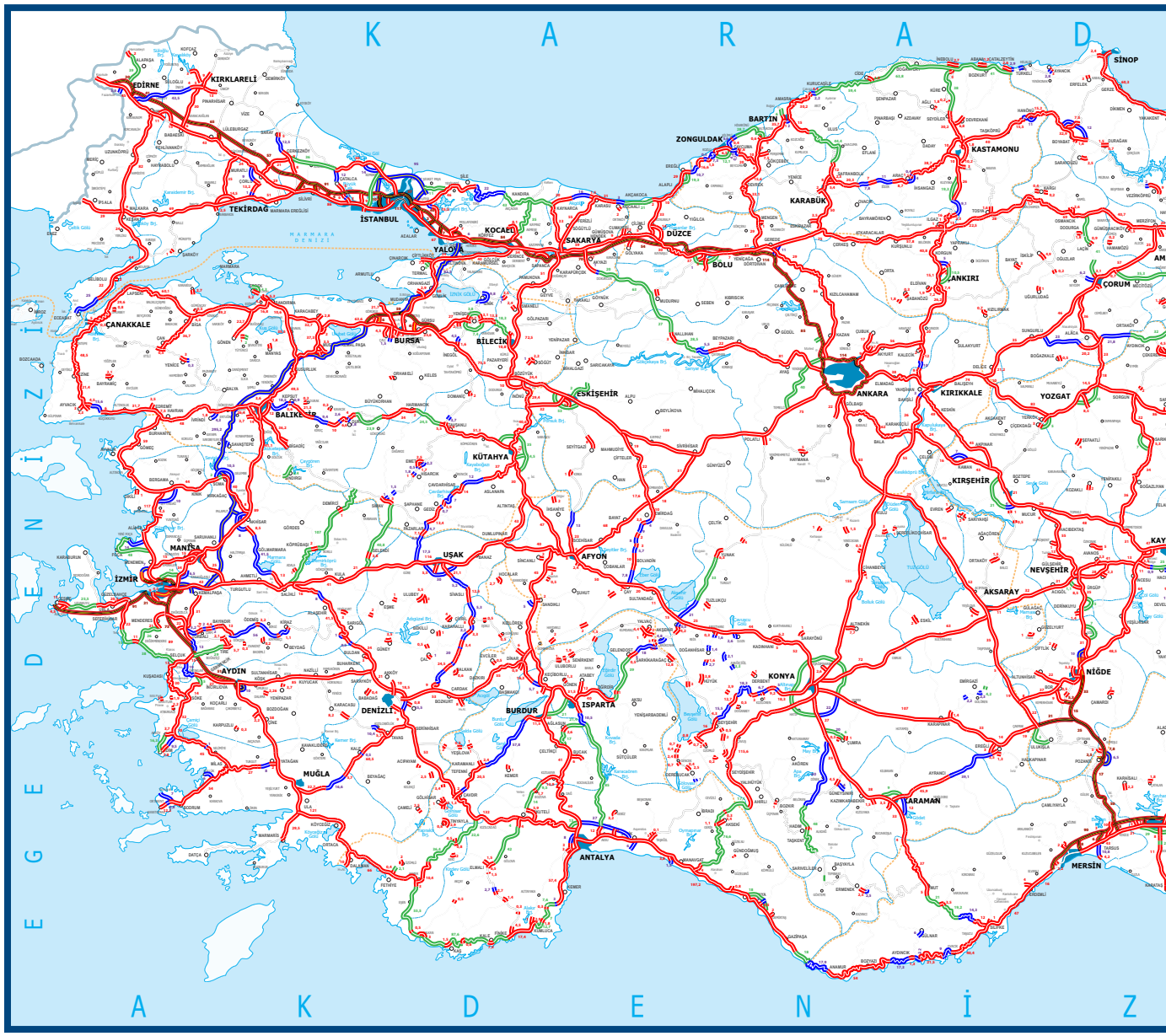

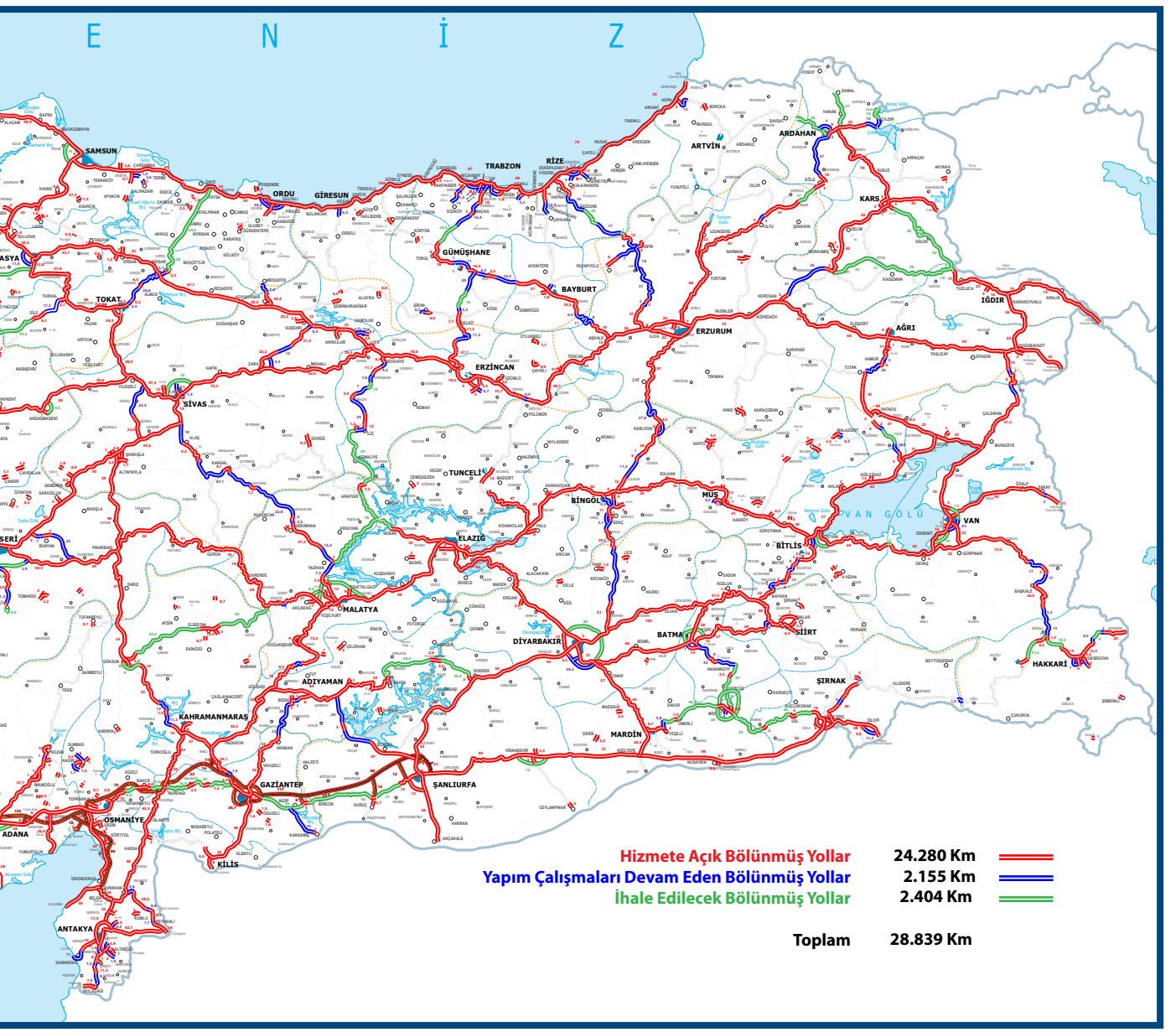
E N İ Z
SAMSUN
ORDU
GİRESUN
TRABZON
RİZE
ARTVİN
ARDAHAN
KARS
IĞDIR
AĞRI
ERZURUM
BAYBURT
GÜMÜŞHANE
TOKAT
SİVAS
ERZİNCAN
TUNCELİ
BİNGÖL
MUŞ
VAN
VAN GÖLÜ
BİTLİS
HAKKARİ
ELAZIĞ
MALATYA
DİYARBAKIR
BATMAN
SİİRT
ŞIRNAK
ADIYAMAN
KAHRAMANMARAŞ
MARDİN
GAZİANTEP
ŞANLIURFA
OSMANİYE
ADANA
KİLİS
ANTAKYA
Hizmete Açık Bölünmüş Yollar 24.280 Km
Yapım Çalışmaları Devam Eden Bölünmüş Yollar 2.155 Km
İhale Edilecek Bölünmüş Yollar 2.404 Km
Toplam 28.839 Km

Harita 13. 2023 YILI BÖLÜNMÜŞ YOL HEDEFİ (36.500 km)

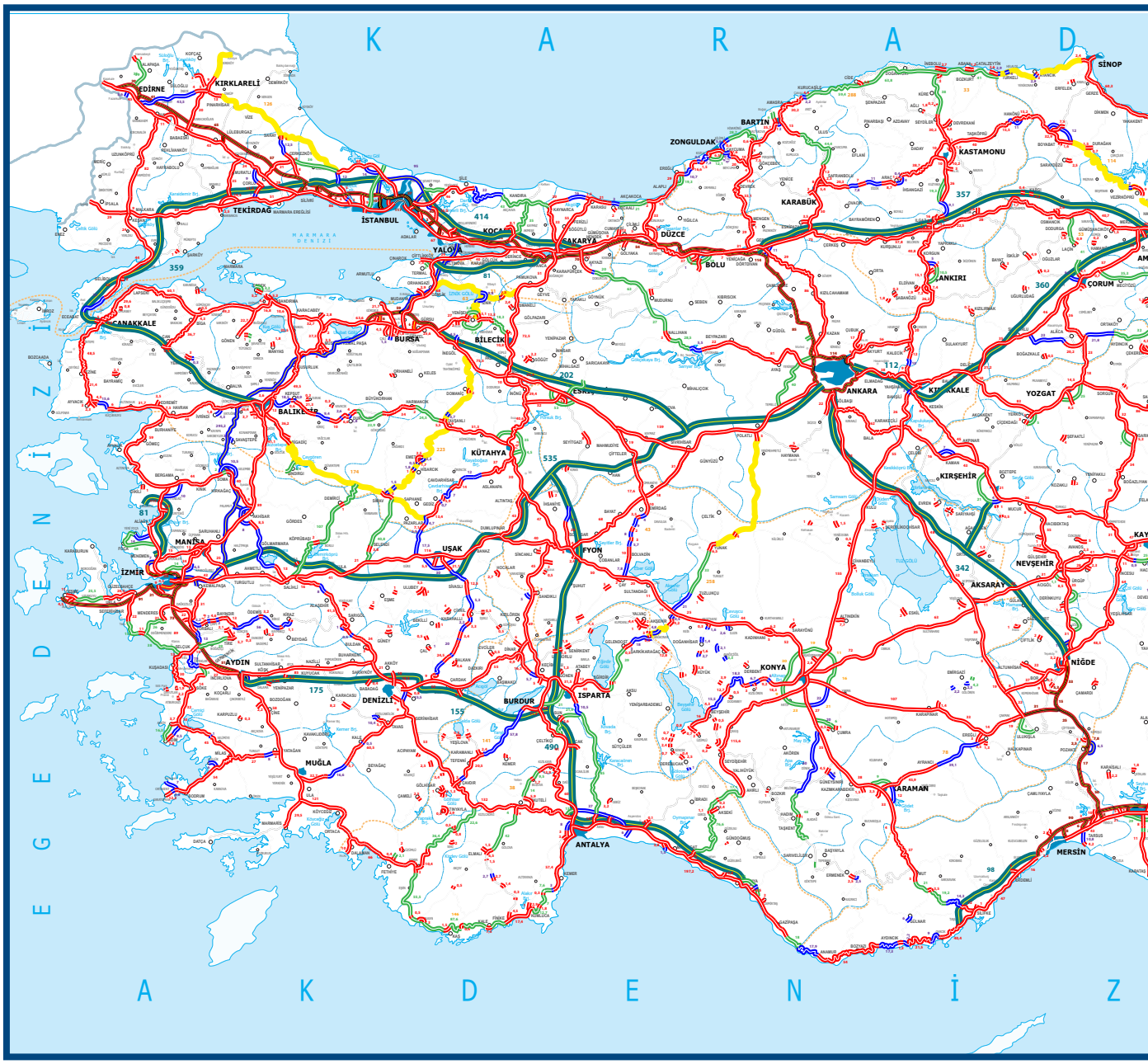

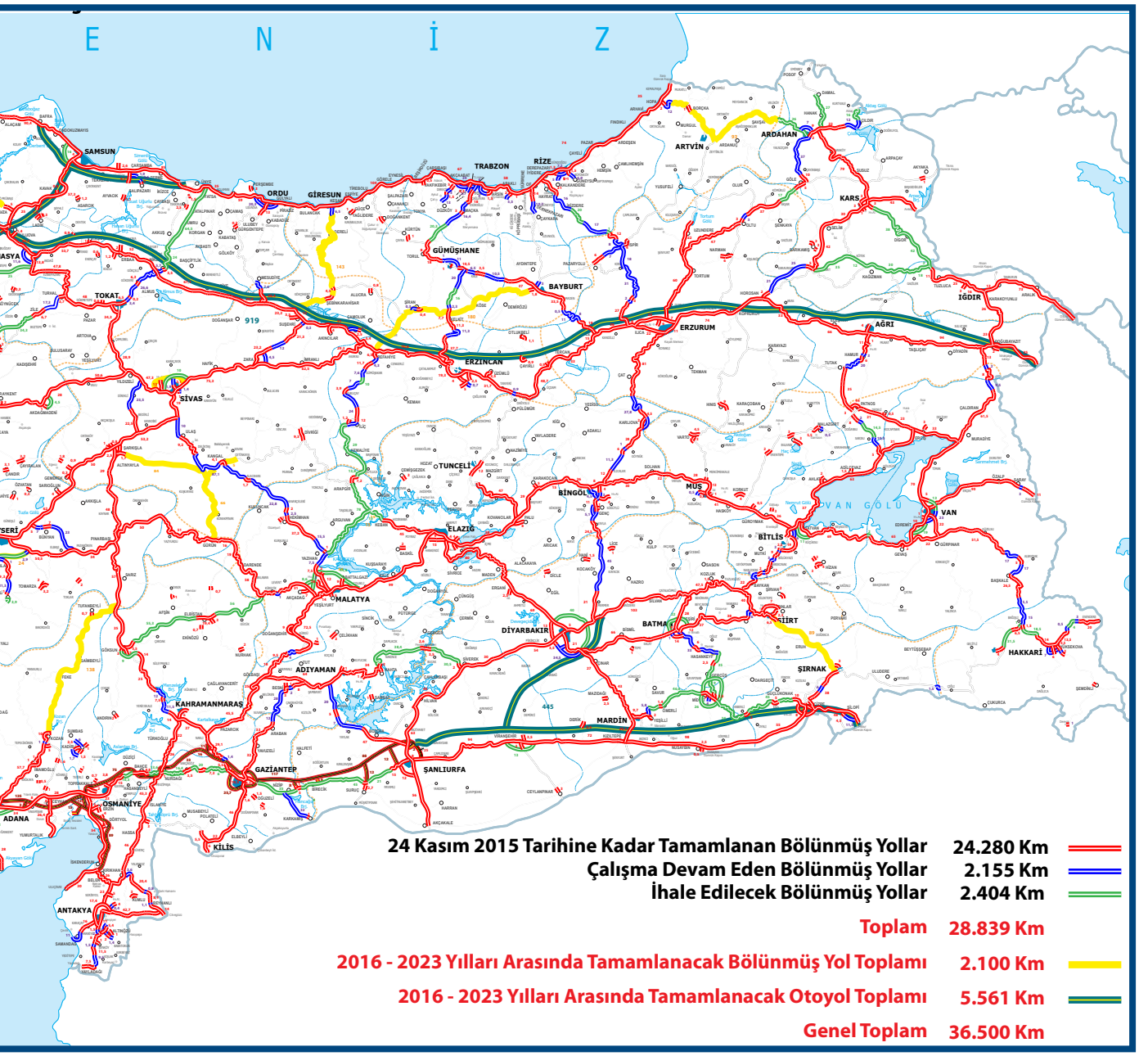

24 Kasım 2015 Tarihine Kadar Tamamlanan Bölünmüş Yollar	24.280 Km
Çalışma Devam Eden Bölünmüş Yollar	2.155 Km
İhale Edilecek Bölünmüş Yollar	2.404 Km
Toplam	28.839 Km
2016 - 2023 Yılları Arasında Tamamlanacak Bölünmüş Yol Toplamı	2.100 Km
2016 - 2023 Yılları Arasında Tamamlanacak Otoyol Toplamı	5.561 Km
Genel Toplam	36.500 Km

Harita 14. KUZEY-GÜNEY AKSLARI YOL YAPIM ÇALIŞMALARI

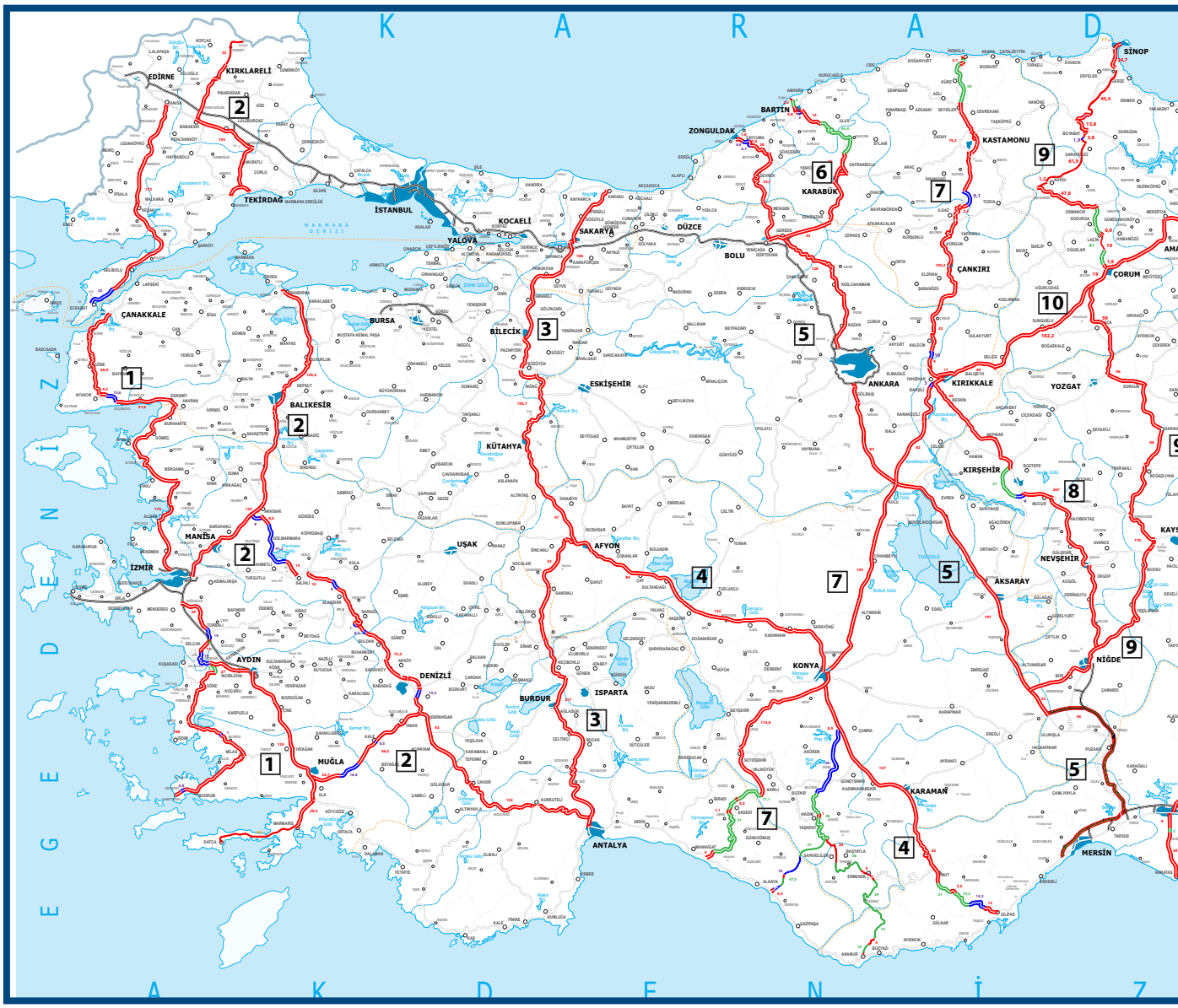

Tablo 8. Kuzey-Güney Aksları (Kasım 2015)

	BÖLÜNMÜŞ YOL	TEK YOL	TOPLAM
TAMAMLANAN KESİMLER	9.042 (% 93,5)	632 (% 6,5)	9.674 (% 79,5)
DEVAM EDEN KESİMLER	1.015 (% 82,3)	218 (% 17,7)	1.233 (% 10,2)
İHALE EDİLECEK KESİMLER	745 (% 59,3)	511 (% 40,7)	1.256 (% 10,3)
GENEL TOPLAM	**10.802 (% 88,8)**	**1.361 (% 11,2)**	**12.163**

Kalan 2.489 km uzunluğundaki kesimin 1.233 km'si devam etmekte olup, 1.256 km'sinin ise ihale hazırlıkları sürmektedir.

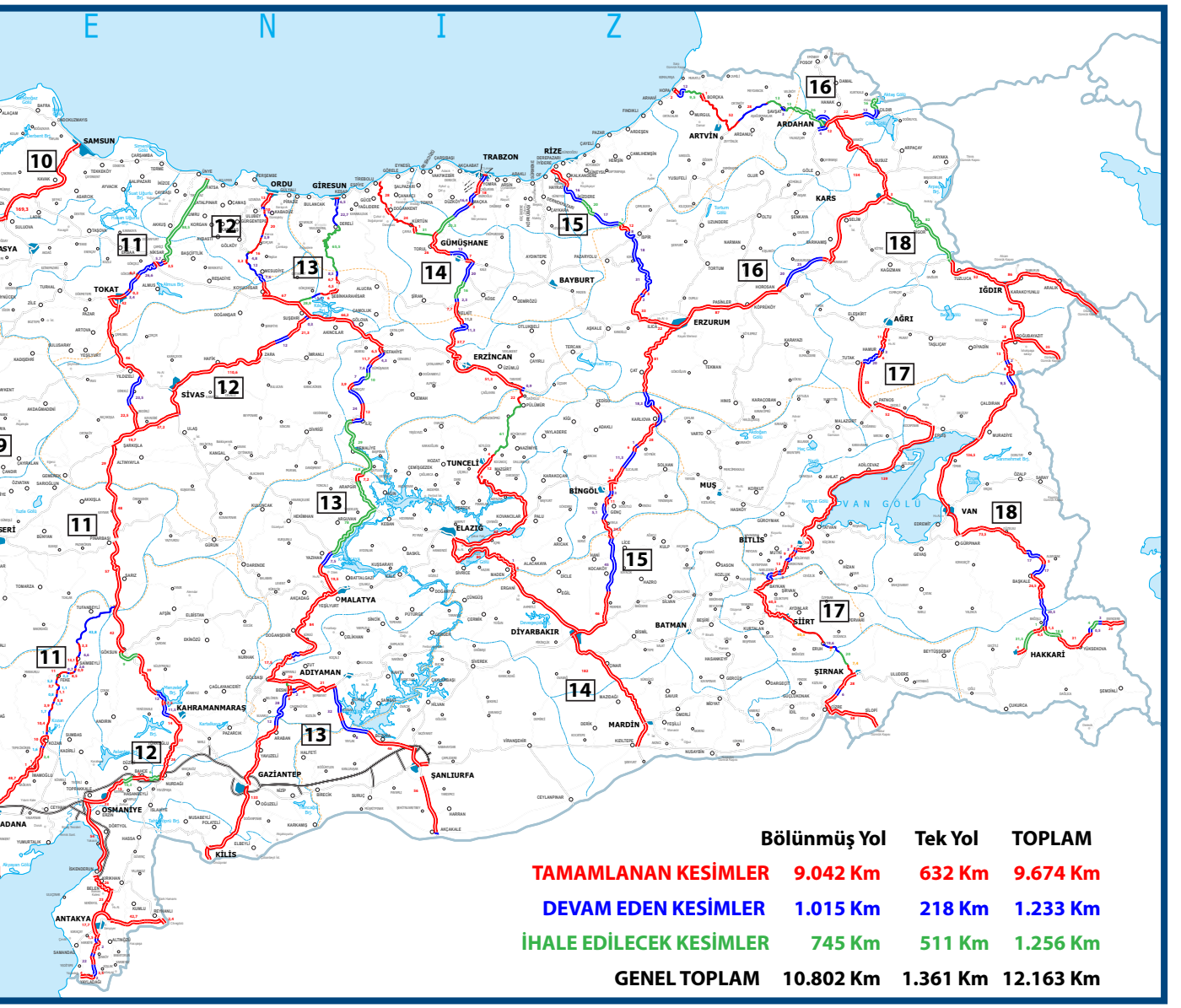

	Bölünmüş Yol	Tek Yol	TOPLAM
TAMAMLANAN KESİMLER	9.042 Km	632 Km	9.674 Km
DEVAM EDEN KESİMLER	1.015 Km	218 Km	1.233 Km
İHALE EDİLECEK KESİMLER	745 Km	511 Km	1.256 Km
GENEL TOPLAM	10.802 Km	1.361 Km	12.163 Km

1-Edirne-Çanakkale-İzmir-Aydın-Muğla : (918 + 76 + 5 = 999 Km)
2-Aziziye S.K.-Kırklareli-Tekirdağ-Balıkesir-Antalya : (885 + 78 + 0 = 963 Km)
3-Karasu-Sakarya-Kütahya-Afyon-Burdur-Antalya : (625 + 0 + 0 = 625 Km)
4-Afyon-Konya-(Anamur-Alanya)-Karaman-Silifke : (449 + 85 + 311 = 845 Km)
5-Zonguldak-Ankara-Aksaray-Mersin : (734 + 5 + 0 = 739 Km)
6-Bartın-Karabük-Gerede : (131 + 2 + 50 = 183 Km)

7- İnebolu-Kastamonu-Kırıkkale-Konya-Manavgat : (610 + 26 + 132 = 768 Km)
8- Kırıkkale-Kırşehir-Nevşehir-Niğde : (311 + 4 + 21 = 336 Km)
9- Sinop-Çorum-Kayseri-(Niğde-Mersin)Ayr. : (587 + 2 + 41 = 630 Km)
10-Samsun-Çorum-Kırıkkale : (339 + 0 + 0 = 339 Km)
11-Ünye-Tokat-Adana : (456 + 124 + 95 = 675 Km)
12-Ordu-Sivas-İskenderun : (662 + 103 + 24 = 789 Km)

13-Giresun-Malatya-Adıyaman-Gaziantep-Kilis : (613 + 219 + 205 = 1.037 Km
14-Trabzon-Gümüşhane-Erzincan-Diyarbakır-Mardin : (668 + 86 + 109 = 863 Km
15-Rize-Erzurum-Bingöl-Diyarbakır : (316 + 181 + 29 = 526 Km
16-Artvin-Ardahan-Kars-Erzurum : (330 + 112 + 76 = 518 Km
17-Ağrı-Bitlis-Siirt-Şırnak : (490 + 61 + 20 = 571 Km
18-Kars-Iğdır-Van-Hakkari : (550 + 69 + 138 = 757 Km

Doğu-Batı Aksları Yol Yapım Çalışmaları

- D010 aksı, 1.196 km (1.097 km BY, 99 km TY) uzunluğunda olup, Zonguldak ili Karasu ilçesinden başlayarak sırasıyla Sinop, Trabzon ve Sarp Sınır Kapsına kadar devam etmektedir. Bu aksın 859 km'si tamamlanmış olup, 58 km'de çalışmalara devam edilmektedir. Kalan 279 km de ise ihale hazırlıkları yapılmaktadır.
- D100 aksı, 1.838 km BY uzunluğunda olup, Kapıkule Sınır Kapısından başlayarak sırasıyla, İstanbul, Bolu, Amasya, Erzurum ve Gürbulak Sınır Kapısında sonlanmaktadır. Bu aksın 1.837 km'si tamamlanmış olup, 1 km'de çalışmalara devam edilmektedir. İhale edilecek kısım bulunmamaktadır.
- D200 aksı, 1.247 km uzunluğunda olup, Çanakkale'den başlayarak sırasıyla Bursa, Ankara, Sivas ve Refahiye'de BY olarak tamamlanmıştır.
- D300 aksı, 1917 km BY uzunluğunda olup, Çeşme'den başlayarak sırasıyla Uşak, Konya, Kayseri, Malatya, Muş, Van ve Kapıköy Sınır Kapısında sonlanmaktadır. Bu aksın 1.882 km'si tamamlanmış olup, 18 km'de çalışmalara devam edilmektedir. Kalan 17 km de ise ihale hazırlıkları yapılmaktadır.
- D400 aksı toplamda 2.002 km (1.607 km BY, 395 km TY) uzunluğunda olup, Datça'dan başlayarak sırasıyla Antalya, Adana, Gaziantep, Şırnak, Hakkâri ve son olarak Esendere Sınır Kapısında sonlanmaktadır. Bu aksın 1.412 km'si tamamlanmış olup, 66km'de çalışmalara devam edilmektedir. Kalan 524 km de ise ihale hazırlıkları yapılmaktadır.

	Toplam Uzunluk	
D010	1.196	
D100	1.838	
D200	1.247	
D300	1.917	
D400	2.002	
TOPLAM	**8.200**	

Harita 15.

Doğu'dan Batı'ya 5 aksta (tamamına yakını BY) ilerlememiz: % 88

	Biten	Çalışılan	İhale Edilecek
	859	58	279
	1.837	1	0
	1.247	0	0
	1.882	18	17
	1.412	66	524
	7.237 (% 88)	**143 (%2)**	**820 (%10)**

BÖLÜNMÜŞ YOL ÇALIŞMALARINDAN KESİTLER

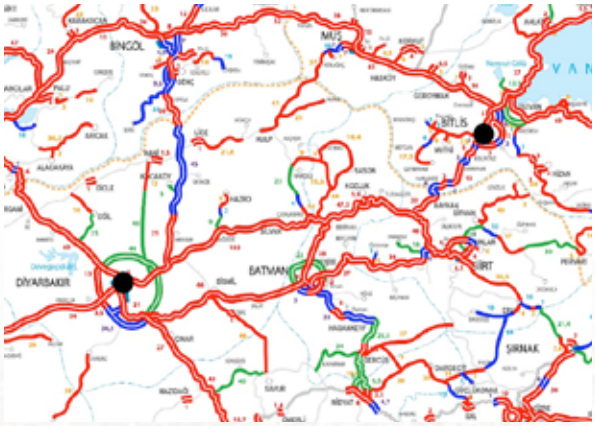

HASDAL KAVŞAĞI - KEMERBURGAZ - YASSIÖREN (BY)

Toplam 44 km olan bu yol, 2x2 olarak tamamlanmıştır. 2x3 proje revizyonu yapılmıştır. Toplam 19 km 2x3 olarak trafiğe açılmıştır. Yeni yapılacak 3.havaalanı bağlantısı için yaklaşık 14 km'lik ripaj hattı ihale kapsamına alınmıştır. Bu kesimdeki uygulama projeleri tamamlanmıştır.

DİYARBAKIR - SİLVAN - BAYKAN - BİTLİS (BY)

Toplam uzunluğu 216 km olan bu yolun 195 km'si BY olarak (8,8 km BSK,187 km SK) olarak tamamlanmıştır. Kalan 11,5 km'de çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca; proje sonunda heyelan nedeniyle girilemeyen 200 m'lik kesim için heyelan önleme proje çalışmaları hazırlanmıştır.

SÖKE - MİLAS - YATAĞAN (BY)

Toplam uzunluğu 125 km olan bu yolda 116 km BY (24 km BSK, 92 km SK) tamamlanmıştır. Kalan 9 km'nin SK-BY çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca daha önceki yıllarda SK-BY olarak tamamlanan Söke-Didim Ayr. arasında SK üzeri BSK Kaplama çalışmaları devam etmektedir.

AFYON - KONYA - EREĞLİ (BSK) (BY)

Toplam uzunluğu 389 km olan bu yol sathi kaplamalı BY olarak geçmiş yıllarda tamamlanmıştır. 264 km'lik kesim SK'dan BSK'ya dönüştürülmüştür. 125 km (BSK)'da çalışmalar devam etmektedir.

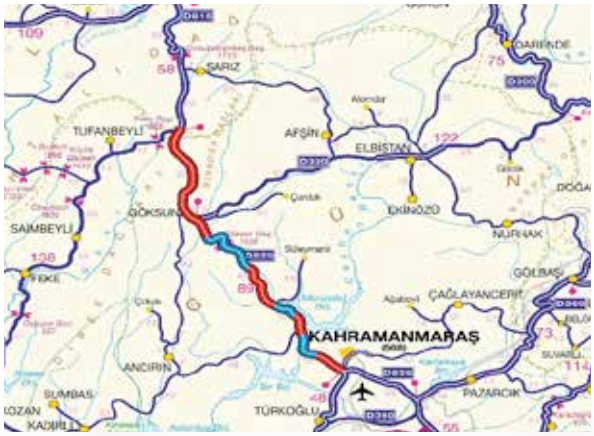

KONYA - KARAMAN - MUT - SİLİFKE (BY)

Toplam proje uzunluğu 249 km olan bu yol bölünmüş yol olarak tamamlanmıştır. BSK çalışmaları devam etmektedir. Bu yolda Kayraktepe Barajından dolayı 40 km'lik yeni revize proje hazırlanmış olup ihale edilecektir.

Bu proje kapsamında 9.070 m. 10 adet tünel (Sertavul Tüneli dahil) ve 3.575 m. 10 adet viyadük yer almaktadır.

KAHRAMANMARAŞ - GÖKSUN-KAYSERİ 6.BÖLGE HUDUDU (BY)

Toplam 124 km uzunluğunda olup, 31 km BY-BSK, 64 km BY-SK olmak üzere 95 km'si tamamlanmıştır. Kalan 29 km'de 6 adet (9112 m) çift tüp tünel ve 7 adet (2023 m) viyadük bulunmaktadır. 3 adet tünel (4556 m) tamamlanmış olup 1 adet 1205 m uzunluğundaki tünelde kazı destek ve kaplama betonu imalatı tamamlanmıştır. 1 adet 2545 m uzunluğundaki tünelde ise kazı-destek çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca 2 adet 570 m çift köprü tamamlanmıştır.

KUZEY TETEK (GEREDE-MERZİFON–ERZİNCAN-AĞRI-GÜRBULAK SINIR KAPISI) (BSK YAPIMI)

Toplam uzunluğu 1.218 km olan bu yolda 1.044 km (BY-BSK) tamamlanmıştır. 174 km (BY-BSK) 'da çalışmalar devam etmektedir. 260 m uzunluğundaki MUTU tünelinde nihai beton kaplama çalışmaları bitirilmiş olup tünel aydınlatması için proje ve keşif çalışmaları ile Pülümür Kavşağındaki yapım çalışmaları devam etmektedir.

ANKARA - ÇANKIRI - KASTAMONU (ILGAZ TÜNELİ DAHİL)

Toplam uzunluğu 227 km olan bu yolda 218 km (92 km BY-BSK ve 126 km BY-SK) tamamlanmıştır. Kalan 9 km'de BY-BSK çalışmaları devam etmektedir. Bu proje kapsamında çift tüp Ilgaz Dağı Tüneli (10761 m) ve bağlantı yollarında çalışmalar devam etmektedir. 8.800 m kazı destek 5.320 m nihai kaplamalı olarak tamamlanmıştır.

NURDAĞI - ISLAHİYE - KIRIKHAN - REYHANLI CİLVEGÖZÜ SINIR KAPISI (BY)

Toplam uzunluğu 139,2 km olan bu yolda, 38,2 km (BY-BSK) ve 95,5 km (BY-SK) tamamlanmıştır. 5,5 km (BY-BSK) çalışmaları devam etmektedir.

Bu proje kapsamında, 1 adet 217 m uzunluğundaki çift köprü yapım çalışmaları tamamlanmıştır.

ORDU ÇEVREYOLU (BY)

2x2 BY-BSK standardındaki projenin uzunluğu 21,4 km.dir. Güzergahta toplam 18.982 m uzunluğunda 6 adet çift tüp tünel, 7 adet viyadük, 1 adet köprü, 3 adet köprülü kavşak bulunmaktadır. Yapım çalışmaları devam eden yolda mevcut keşif ile Proje başı - Otogar Kavşağı arasındaki 10,7 km'lik kesim 2016 yılında tamamlanarak trafiğe açılacaktır. Boztepe ve Öceli Tünellerinin Ağustos 2016 tarihinde bitirilmesi hedeflenmektedir. Elektromekanik işlerinin ihale hazırlıkları devam etmektedir.

BARTIN - AMASRA - ÇAKRAZ - KURUCAŞİLE - CİDE (BY)

Toplam uzunluğu 77,6 km olan bu yolda, 30,2 km (3,2 km BY-BSK, 27 km BY/SK) tamamlanmıştır. Kalan 47,4 km'lik kesimde çalışmalar devam etmektedir. Bu proje kapsamında 1 adet 968 m boyunda çift tüp tünel (T1) ve 1 adet 20 m boyunda çift köprü (Büyükdere) tamamlanıp trafiğe açılmıştır. 1 adet 1.529 m boyunda çift tüp tünel (T2) kazı destek seviyesinde ve 261 m uzunluğundaki Cumayanı Viyadüğü elevasyon seviyesinde tamamlanmıştır. Çalışmalar devam etmektedir.

SİVAS- KANGAL- HEKİMHAN- MALATYA (BY)

Toplam uzunluğu 216 km olan bu yolda 54 km (BY-BSK) ve 22 km (BY-SK) tamamlanmıştır. Kalan 139 km'de çalışmalar devam etmektedir.

Bu proje kapsamında 1 adet tek tüp ve 5 adet çift tüp olmak üzere 6 adet 5.381 m boyunda tünel ve toplam uzunluğu 1.121 m olan 20 adet köprü bulunmakta olup 1 adet tek tüp, 1 adet çift tüp toplam 1.492 m tünel ve 673 m uzunluğunda 12 adet köprü tamamlanmıştır.

İSTANBUL-ŞİLE-AĞVA (BY)

Toplam 58 km uzunluğu olan söz konusu projede 36 km'lik kesim 2x2 BY den 2x3 BY dönüştürülecek olup, 22 km'lik kesimin ise 2x3 BY olarak yapılması planlanmaktadır. 3 km'lik kesim binder seviyesinde tamamlanmış olup, 17,5 km'lik kesimde ise çalışmalar devam etmektedir. Bu projenin 36 km'lik kesimi 2016 yılına kadar 2x2 BY den 2x3 BY dönüştürülmesi planlanmaktadır.

SELÇUK-ORTAKLAR-AYDIN (BY)

Toplam uzunluğu 46 km olan bu yolun 27 km'lik kesimi BY (4 km BSK-23 km SK) tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Bu yolun kalan kesimlerinde çalışmalar devam etmektedir.

KONYA ÇEVREYOLU (BY)

Toplam 122 km olup 25 km.si Yatırım Programına alınıp ihale edilmiştir. Münferit Proje olarak 122 km'nin tamamının Yatırım Programına teklifi yapılmıştır. Proje kapsamında; 6 adet Tünel, 14 adet Viyadük vardır.

KARAMAN ÇEVRE YOLU (BY)

Projenin toplam uzunluğu 21 km'dir. Bu yolda 12 km (BY-BSK)'da çalışma devam etmektedir. Kalan 9 km'nin (BY-BSK) olarak ihale edilmesi planlanmaktadır.

Proje kapsamında 2 adet farklı seviyeli kavşak, 1 adet de diamond kavşak bulunmaktadır. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

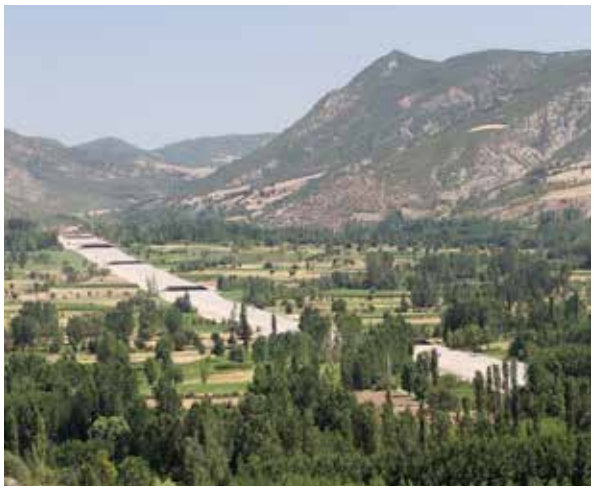

MUT-ERMENEK (ERMENEK ÇEVREYOLU DAHİL)

Toplam uzunluğu 91 km'dir. 42,5 km'lik kesim Sathi Kaplamalı olarak tamamlanmıştır. Kalan 48,5 km'lik kesimde çalışmalar devam etmektedir. Bu proje kapsamında 192 m 3 adet viyadük bulunmaktadır. 8,6 km uzunluğundaki Ermenek Çevre yolunda çalışmalara devam edilmekte olup, 6 km'si tamamlanmıştır.

TOKAT-NİKSAR-AKKUŞ (BY)

Proje uzunluğu 73 km'dir. Toprak işleri ve sanat yapıları çalışmaları devam etmektedir. Toplam 4 adet çift, 3 adet tek köprü, 1 adet köprülü kavşak olmak üzere toplam 445 m uzunluğunda 8 adet köprü bulunmaktadır. 185 m uzunluğundaki 5 adet köprü tamamlanmıştır. Km:30+500-48+962 arasındaki 18,5 km'lik kesimde zemin problemleri sebebiyle alternatif güzergâhlar hazırlanarak incelenmeye sunulmuş olup sonuçlanması beklenmektedir.

VAN–BAŞKALE-YÜKSEKOVA-ESENDERE (BY)

Toplam uzunluğu 235 km olan yolun 148 km'si (40 km'si BSK, 108 km' si SK kaplamalı) tamamlanarak trafiğe açılmıştır. 63 km'lik kesimde yapım çalışmaları devam etmekte olup sağ platform 10,9 km Binder seviyesinde tamamlanmıştır. Ayrıca 3.200 m uzunluğundaki Güzeldere Tünelinin yapım çalışmalarına başlanılmış ve sağ tüp 80 metre sol tüp ise 20 metre kazı destek seviyesinde tamamlanmıştır.

UŞAK-ÇİVRİL-DENİZLİ AYR. (BY)

Toplam uzunluğu 118 km olan yolun 92,6 km.si Bölünmüş Yol (55,20 km Sathi Kaplamalı + 37,4 km Bitümlü Sıcak Karışım (BSK) kaplamalı olarak) tamamlanmıştır.

ORDU-MESUDİYE-KOYULHİSAR AYR. (BY)

Proje uzunluğu 126 km olup 97 km (54 km BY, 43 km TY) tamamlanmış, kalan (7,6 km'si BY): 29 km.de çalışmalar devam etmektedir.

Proje kapsamında 25 adet tek tüp toplam 14.880 m tünel bulunmaktadır. 20 adet tek tüp toplam 9.432 m tünel tamamlanmıştır. Ayrıca 8 adet tek köprü toplam 753 m bulunmaktadır. 7 adedi toplam 630 m tamamlanmıştır. 1 adet 330 m Viyadük bulunmaktadır.

KARS-DİGOR-(KAĞIZMAN-TUZLUCA) AYR.

78,9 km uzunluğunda ve BY-SK standardındaki yolda 20.08.2015 tarihinde yer teslimi yapılarak çalışmalara başlanmıştır.

SALİHLİ-GÖLMARMARA-AKHİSAR (BY)

Toplam uzunluğu 63 km olan yolun 22 km.si SK BY olarak tamamlanmıştır. (İzmir-Ankara)Ayr.-Gölmarmara-Salihli-Alaşehir farklı seviyeli kavşağı tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Projenin tamamlanmasına yönelik ikmal ihalesi yapılmıştır.

YASSIÖREN-SUBAŞI-ÇATALCA (BY)

Toplam uzunluğu 26 km olan bu yolun 15 km'lik kesimi tamamlanmıştır. Kalan kesimler ikmal ihalesi kapsamında yapılacaktır.

ANKARA KIRIKKALE YOZGAT SİVAS (BSK YAPIMI)

Toplam uzunluğu 431 km olan bu yolda 308 km (BY-BSK) tamamlanmıştır. Kalan 123 km'lik Bölünmüş Yol kesiminde BSK çalışmaları 4 kesim halinde devam etmektedir.

ERZURUM-BİNGÖL-DİYARBAKIR (BY)

Toplam uzunluğu 292 km olan bu yolda, 141 km (31 km BY-BSK ve 111 km BY-SK) tamamlanmıştır. Kalan kesimlerde çalışmalar devam etmektedir. Proje kapsamında 4 adet 234 m çift köprü bulunmaktadır.

ANTALYA-ALANYA-MERSİN (AKDENİZ SAHİL YOLU) (BY)

Toplam uzunluğu 446 km olan bu yolda 382 km (230 BY-BSK ve 152 km BY-SK) tamamlanmıştır. 64 km'de çalışmalar devam etmektedir. Akdeniz Sahil Yolu kapsamında 28.3 km uzunluğunda 23 adet çift tüp ve 4 adet tek tüp tünel ile 5340 m uzunluğunda 15 adet viyadük bulunmaktadır. Toplam 3435 m uzunluğunda 4 adet çift tüp ve toplam 2235 m uzunluğunda 4 adet tek tüp tünelin yapımı tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

(HİLVAN-ŞANLIURFA)AYR. – BOZOVA -ADIYAMAN (BY)

Toplam uzunluğu 86,6 km olan bu yol (2x2) olarak ihale edilmiş ancak projesi (2x3) olarak revize edilmiştir. 5 km'si BY-BSK olarak, 46 km'si BY-SK olarak tamamlanmış olup kalan 35,1 km'lik kesimde yapım çalışmaları devam etmektedir. Diyarbakır sınırları içerisindeki 3 km'lik eksik kesimin 2016 yılında Karababa köprüsüyle birlikte ayrıca ihale edilmesi planlanmaktadır.

Bölünmüş Yolların Sağladığı Faydalar

Trafik güvenliğini arttırarak kazaların azaltılması ve kazalardaki "ölüm oranının" düşürülmesi

Mevcut kapasite yetersizliklerinin iyileştirilerek taşıt işletme giderleriyle seyahat süresinden tasarruf sağlanarak ekonomiye katkıda bulunulması

Avrupa ülkelerindeki gelişmiş yol ağlarıyla entegrasyonu sağlayarak ülkemiz sınırlarından geçen Avrupa-Asya karayolu bağlantılarının güvenli, hızlı ve kesintisiz yapılması

Akaryakıt sarfiyatı azalmasına bağlı emisyon salınımının düşürülmesi

Ülkemizin rekabet gücünün artırılarak ekonomik kalkınmanın hızlandırılması

Bölgesel dengesizliklerin ortadan kaldırılarak ekonomik refahın ülke sathında yaygınlaştırılması

Bölünmüş yol yapımıyla hedeflediğimiz konulardan biri, mevcut kapasite yetersizliklerini iyileştirerek, taşıt işletme giderlerinden sağlanan tasarrufla ekonomiye katkıda bulunmak, yolların fiziki ve geometrik standartlarını yükselterek yol kullanıcılarının seyahat konforunu artırmak ve seyahat süresini kısaltmaktır.

2003 yılından itibaren bugüne kadar 18.179 km bölünmüş yolun yapılması ve yollarımızın işletme performansının artırılması sonucu sağlanan kesintisiz trafik akışıyla, seyahat eden vatandaşlarımızın yıllık 203 milyon saat **zaman** ile yaklaşık 1.233 milyon litre **akaryakıt tasarrufu** olmuştur.

Seyahat süresindeki kısalmalardan yaklaşık 7,6 milyar TL **işgücü tasarrufu**, akaryakıt tasarrufundan ise yaklaşık 4,5 milyar TL olmak üzere toplam yıllık 12,1 milyar TL **ekonomik fayda** sağlanmaktadır. Bunların yanı sıra **emisyon salınımından da 3,25 milyon ton azalma** sağlanmıştır (Şekil 3).

Şekil 3. Bölünmüş Yolun Sağladığı Faydalar

	18.162 km	24.280 km
İşgücü Tasarrufu:	203 milyon saat 7,6 milyar TL	272 milyon saat 10,2 milyar TL
Akaryakıt Tasarrufu:	1.233 milyon litre 4,5 milyar TL	1.650 milyon litre 6 milyar TL
Toplam Yıllık Tasarruf:	12,1 milyar TL	16,2 milyar TL

3,25 milyon ton daha az CO_2 salınımı

Bölünmüş Yolların Trafik Güvenliğine Etkisi

Tablo 9. Bölünmüş Yolların Trafik Güvenliğine Etkisi

Yıl	TaşıtxKm (Milyon)	Can Kaybı (100 Milyon TaşıtxKm)
2003	52.349	5,72
2004	57.767	5,71
2005	61.129	5,51
2006	64.577	5,39
2007	69.609	5,43
2008	69.771	4,61
2009	72.432	4,41
2010	80.124	3,69
2011	85.495	3,24
2012	94.225	2,63
2013	99.431	2,33
2014	102.988	2,17

- 2003-2014 yılları arasında; 100 Milyon Taşıt x Km başına düşen can kaybı % 62 oranında azalmıştır.
- Yollarımızda hareketlilik 2 kat, trafikteki araç sayısı ise 2,1 kat artmıştır.
- 2023 yılında trafik kazalarında 100 Milyon taşıt-km'ye düşen ölümlerin 1'in altına indirilmesi hedeflenmiştir.

Grafik 9. Can Kaybı 100 Milyon Taşıt x Km

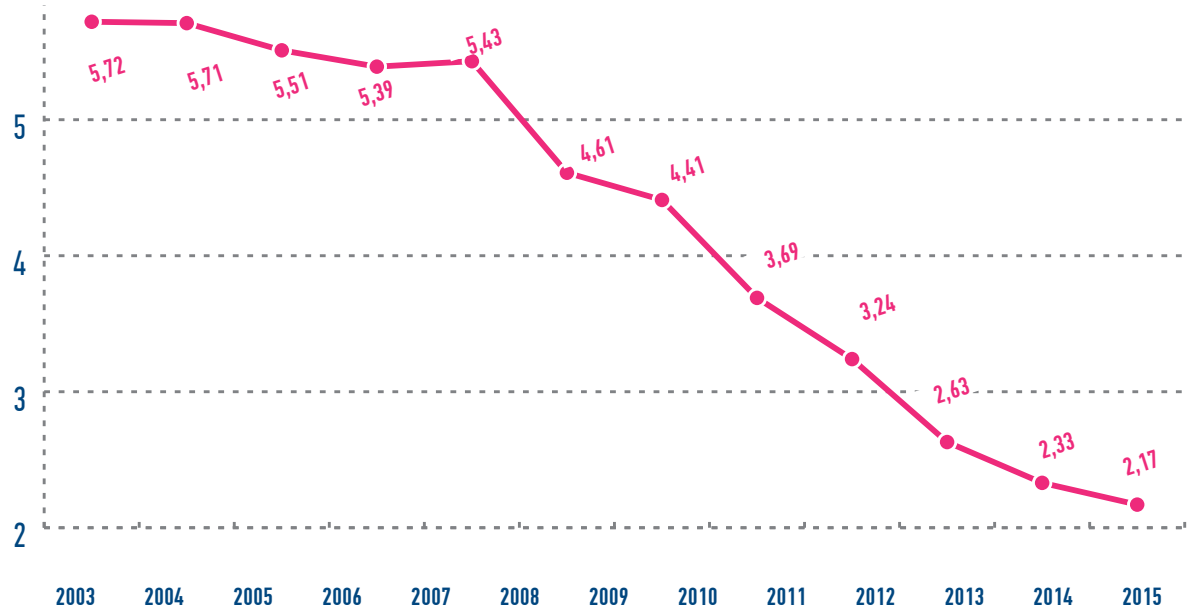

TEK PLATFORMLU YOLLAR

1 Ocak 2003 - Kasım 2015 tarihleri arasında 1.245 km'si BSK kaplamalı, 8.845 km'si sathi kaplamalı olmak üzere toplam 10.090 km tek platformlu yol tamamlanmıştır.

Güvenlik yolları dâhil 2015 yılında 850 km tek platformlu yolun yapımı hedeflenmiş olup, 2015 yılı Kasım ayı itibariyle 961 km uzunluğundaki tek platformlu yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır (Grafik 10).

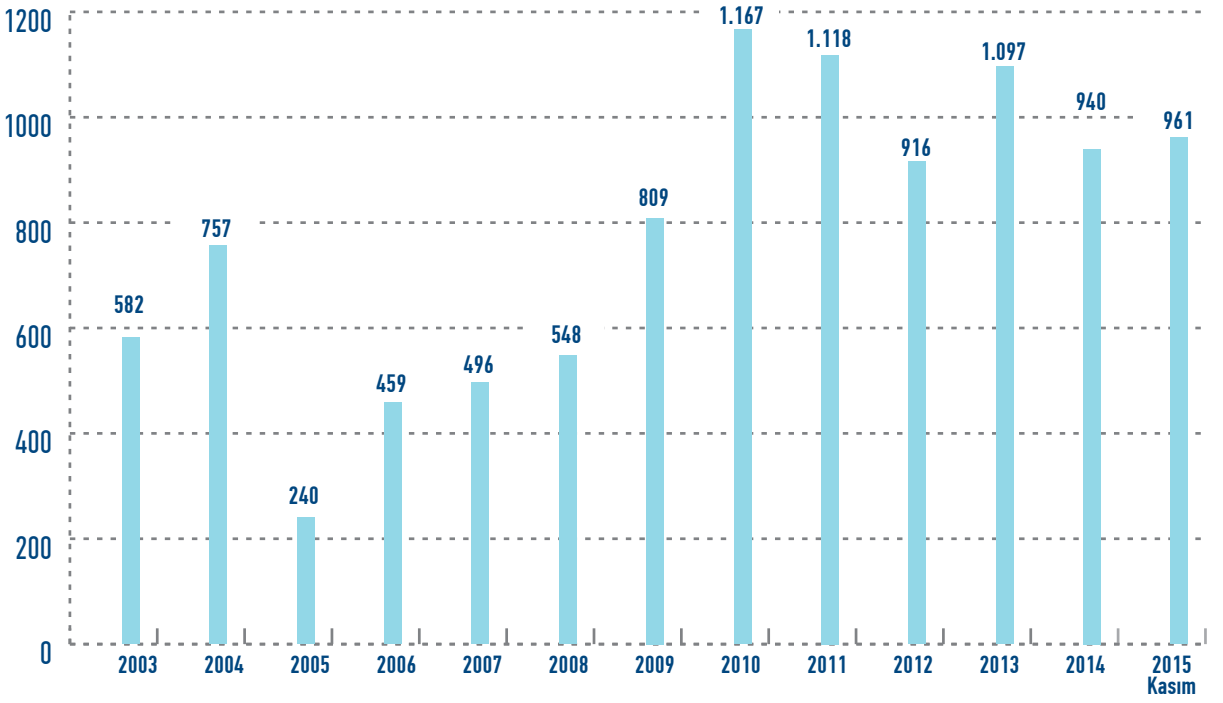

Grafik 10. Tek Platformlu Yollar

TÜNELLER

Tünel Yapım çalışmaları kapsamında 2003-2015 yılları arasında; 213,6 km uzunluğunda 188 adet tünel tamamlanmıştır. Kısaca, gidiş ve dönüş yönleri ayrı ayrı uzunluğa dâhil edilmiş olup; 2003 öncesi 50 km olan toplam tünel uzunluğu, 2003-2015 yılları arasında yapılan 213,6 km ile birlikte % 427 artış göstererek 263,6 km uzunluğa ulaşmıştır. Tüm yollarımızda toplam 73,8 km uzunluğunda 170 adet tek tüp tünel ve 189,8 km uzunluğunda 101 adet çift tüp tünel hizmet vermektedir. (Toplam tek tüp tünel uzunluğu 263,6 km'dir).

2015 Kasım ayı itibariyle 57 km uzunluğunda 44 adet tünel yapımı tamamlanmıştır. 286 km uzunluğunda 96 adet tünelde de yapım çalışmalarımız devam etmektedir.

2023 yılına kadar yol ağımızda toplam 700 km uzunluğunda 470 adet tünelin trafiğe hizmet vermesi hedeflenmektedir.

YAPIMI TAMAMLANAN BAZI TÜNEL PROJELERİ

Kasımpaşa Tüneli (İstanbul)

Hasköy ile Kasımpaşa arasındaki Haliç sahilinin yol bütünlüğünü sağlayan 2x2 Kasımpaşa Tünelinde 27.02.2012 tarihinde başlanan çalışmalar tamamlanmıştır. Tünel uzunluğu, 1.316 m kuzey tüp, 1.234 m güney tüp olmak üzere toplam 2.550 m'dir.

Boğsak Tüneli (Mersin)

Mersin-Antalya yolu üzerinde bulunan 2x1.570 m uzunluğundaki Boğsak Tüneli 18.03.2014 tarihinde trafiğe açılmıştır. Söz konusu tünelin tamamlanmasıyla Mersin ve Antalya'yı birbirine bağlayan Akdeniz Sahil Yolu 3,7 km kısalmış, seyahat süresi de 30 dakika azalmıştır.

Konak Tüneli (İzmir)

Konak Tüneli 1 674 m tünel ve 850 m bağlantı yolları olmak üzere 2 524 m uzunluğundadır. Ayrıca 200 m çapında köprülü dönel kavşak bulunmaktadır.

Konak Tünelinin; 22 Mayıs 2015 tarihi itibarıyla Geçici Kabulü yapılmış ve tünel trafiğe açılmıştır. (Tünel Aydınlatma ve Elektrifikasyon işleri de tamamlanmıştır).

Püren Tüneli (Kahramanmaraş)

T5 (Püren)Tüneli 2895 m Sol tüp ve 2895 Sağ tüp olup toplam 5790 m uzunluğundadır. Mayıs 2015'te trafiğe açılmıştır. Tünelin bitmesiyle yoldan 4256 m kısalma ve 10 dk. zamandan tasarruf sağlanmış olup daha güvenli, hızlı ve konforlu seyahat imkânı sağlamıştır.

8 Ağustos Tüneli (Bitlis)

8 Ağustos Tüneli (1.Tüp-1981 m) 2010 yılında tamamlanarak trafiğe açılmıştır. 8 Ağustos Tüneli (2. Tüp) tamamlanmış olup, ikincil işler (Havalandırma-Aydınlatma) devam etmektedir.

Güzergâhın dağlık araziden geçmesi, sık sık heyelan olması ve kış aylarında yoğun kar yağışından dolayı kapalı olan yolda tünelin tamamlanmasıyla güvenli kesintisiz ve konforlu ulaşım imkanı sağlanmıştır. Mevcut yolda 3 km kısalma olmuştur.

Karahan Tüneli (Malatya)

Malatya Kayseri yolunda yer alan 2 x 1.600 m uzunluğundaki Karahan Tüneli 2015 yılında bitirilmiştir. Karahan Tüneli Geçiş projesinde, 1.800 m rakımdan geçen Malatya - Doğu-Batı aksında bölünmüş yol olarak tamamlanmamış tek kesim olan bu geçidin tamamlanmasıyla Edirne'den – Van'a kesintisiz bölünmüş yol bütünlüğü sağlanmıştır.

YAPIMI DEVAM EDEN BAZI TÜNEL PROJELERİ

Tablo 10. Yapımı Devam Eden Bazı Köprü Projeleri

Tünel Adı	Güzergâh	Uzunluğu
Ovit Tüneli	Rize-Erzurum	2 x 14
Kırık Tüneli	Rize-Erzurum	2 x 7,1
Dallıkavak Tüneli	Rize-Erzurum	2 x 3,1
Cankurtaran Tüneli	Hopa-Borçka	2 x 5,2
Salmankaş Tüneli	Trabzon-Araklı-Bayburt	2 x 4,1
Cudi Tünelleri	Cizre-Şırnak	2 x 1,4
Akdeniz Sahil Yolu Tünelleri	Mersin-Antalya (27 Adet)	28,3
Ordu Çevre Yolu Tünelleri	Ordu	2x9,4
Erkenek Tüneli	Malatya-Adıyaman	2x1,8
Geminbeli Tüneli	Suşehri-Sivas	2 x 4,2
Eğribel Tüneli	Dereli-Şebinkarahisar	2 x 5,9
Kop Tüneli	Erzurum-Bayburt	2 x 6,5
Güzeldere Tüneli	Van-Hakkâri	2 x 3,1
Akyazı Tüneli	Trabzon	2 x 2,2
Zigana Tüneli	Trabzon-Gümüşhane	2 x 14,5
Demirkapı Tüneli	Antalya-İbradı	1x5
Ilgaz Tüneli	Çankırı-Kastamonu	2x5,4
Kahramanmaraş-Göksun-Kayseri Tünelleri	Kahramanmaraş-Kayseri (5 Adet)	2x8,1

286 km uzunluğunda 96 tünelde çalışmalarımız devam etmektedir.

Ovit Tüneli

Rize (İkizdere)-Erzurum (İspir) yolunda 17,3 km'lik proje bünyesinde 14 km çift tüp tünel (Ovit Tüneli) ile 3,3 km bağlantı yolları bulunmaktadır. Ovit Tüneli faaliyete geçtiğinde Türkiye'nin ve Avrupa'nın birinci, dünyanın ikinci en uzun çift tüplü karayolu tüneli olacaktır.

2012 yılında başlanmış olan tünelin 2017 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir. Tamamlanması ile güzergâh 3,8 km kısalacaktır.

Standardı düşük ve yılın 6 ayı kar nedeniyle geçit vermeyen İkizdere-İspir Yolunda Ovit Tünelinin yapılması ile birlikte Kuzey-Güney koridorlarında en önemli akslardan biri olan 15. aksın yol standartları da yükseltilmiş olacaktır. Bu proje, Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamındaki illerin önce Doğu Karadeniz Bölgesine oradan da diğer komşu ülkelere yüksek standartlı bir yol ile bağlanması suretiyle GAP ürünlerinin önemli bir bölümünün Karadeniz limanlarına çıkarılarak Rusya, Ukrayna, Kafkaslar ve Türki Cumhuriyetlere ulaştırılmasında önemli bir potansiyele sahiptir.

Kırık Tüneli

Kırık Tüneli İkizdere İlçesi üzerinden İspir'e ve Erzurum'a bağlamaktadır. 15,8 km'lik Proje bünyesinde 7.105 m çift tüp tünel ve 8.679 m bağlantı yolları bulunmaktadır.

Tünelin tamamlanmasıyla mevcut yol 33 km kısalacaktır. 2014 yılında başlanmış olan tünelin 2017 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Kırık Tüneli'nin faaliyete geçmesiyle Rize-Erzurum karayolu transit taşımacılığa uygun hale gelecektir. Karadeniz limanlarına ulaşımın rahatlaması ile bölge ülkelerinin uluslararası ticaretini Karadeniz üzerinden konforlu ve güvenli yapması sağlanacaktır.

Dallıkavak Tüneli

Erzurum İspir yolunda yer alan 2 x 3.100 m uzunluğundaki Dallıkavak Tüneli toplamda 6,2 km'dir. 2017 yılında tamamlanması planlanan tünelle yolda 4,4 km kısalma sağlanacaktır. 2012 yılında başlanmış olan tünelin 2017 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Erzurum-İspir yolunun en yüksek geçitlerinden biri olan Dallıkavak geçidi 2359 rakımda olup, kış aylarında tipi kar yağışı gibi sebeplerden dolayı trafik akışı zaman zaman durmaktadır. Yapılan Dallıkavak tünelinin tamamlanmasıyla kotta 254 m kazanç sağlayarak trafik yaz kış kesintisiz akacaktır. Rize-Erzurum yolu Ovit, Kırık ve Dallıkavak Tünellerinin tamamlanmasıyla 41,2 km kısalacaktır.

Cankurtaran Tüneli

Artvin – Ardahan – Kars - Erzurum aksı üzerinde bulunan 2x5,2 km (10.4 km) uzunluğundaki Cankurtaran Tüneli yapımının tamamlanması ile birlikte Hopa-Borçka yolu 12 km kısalacaktır.

2010 yılında başlanmış olan tünelin 2016 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir. Elekromekanik işleri ihale edilerek sözleşme imzalanmıştır.

Cankurtaran tünelinin yapımının gerçekleşmesiyle; karlanmanın sorun yarattığı 700 m kotlarındaki Cankurtaran tepesinden uzaklaşılacak, bu şekilde Karadeniz Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesi, dolayısıyla Orta Doğu ülkeleri arasında önemli bir köprü görevi üstlenen bu güzergâhta yol konforu ve trafik güvenliği yönünden önemli ölçüde fayda sağlanacaktır.

Salmankaş Tüneli

Trabzon-Araklı-Bayburt yolunda 2x4.120 m (8240 m) uzunluğundaki Salmankaş Tüneli ve bağlantı yollarının tamamlanmasıyla; Trabzon – Bayburt arası 16 km kısalacaktır.

2014 yılında başlanmış olan tünelin 2016 yılı Aralık ayında Elekromekanik işleriyle birlikte bitirilmesi hedeflenmektedir.

Doğu Karadeniz'i Doğu Anadolu'ya bağlayan güzergâhta bulunan ve yapılması yöre halkı tarafından 60 yıldır hayal edilen Salmankaş Tüneli'nin tamamlanmasıyla yoğun kar yağışı nedeniyle kış mevsiminde 4-5 ay trafiğe kapanan yolun, yılın tamamında trafiğe hizmet vermesi beklenmektedir. Salmankaş Tüneli, bölgeye hareketlilik kazandıracak önemli bir ulaşım güzergâhı olacaktır.

Cudi Tüneli

Cizre – Şırnak Devlet yolu üzerinde bulunan toplam 2x1.466 m uzunluğundaki tünellerden 2x709 m (1418 m) olan Cudi-1 Tüneli nihai beton seviyesinde tamamlanmıştır.2x757 m (1514 m) olan Cudi-2 tünelinde çalışmalar devam etmektedir. Cudi-1 ve Cudi-2 tünellerinin elektromekanik işleri ihale edilerek sözleşme imzalanmıştır. Tünellerin tamamlanmasıyla Cizre–Şırnak yolu 8 km kısalacaktır.

2011 yılında başlanmış olan tünellerin 2016 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Cudi Tünelinin üzerinde bulunduğu Cizre – Şırnak Devlet Yolu; Şırnak, Siirt, Hakkari ve Van illerini dış ticarette önemli rol oynayan ve bölge ekonomisine ciddi katkılar sağlayan Güney TETEK yoluna (Habur Sınır Kapısı) bağlayan tek ana arterdir. Ayrıca mevcut Cizre – Şırnak Devlet yolunun önemli bir kesimi DSİ. tarafından projelendirilmiş olan Cizre Barajı ile Kızılsu Barajı altında kalmaktadır. Bu çerçevede, Güzergahın Cudi Dağı Geçişi Bölgesinde, bu oldukça engebeli bölgenin bir Devlet Yolu ve ana ulaşım kanalı standartlarında geçişini sağlamak amacıyla, Cudi-I 727 m ve 690.80 m boylarında ve Cudi-II 727 m ve 786 m, ikişer şeritli çift tüplü iki tünel oluşturulması kaçınılmaz olmuştur.

Akdeniz Sahil Yolu Tünelleri

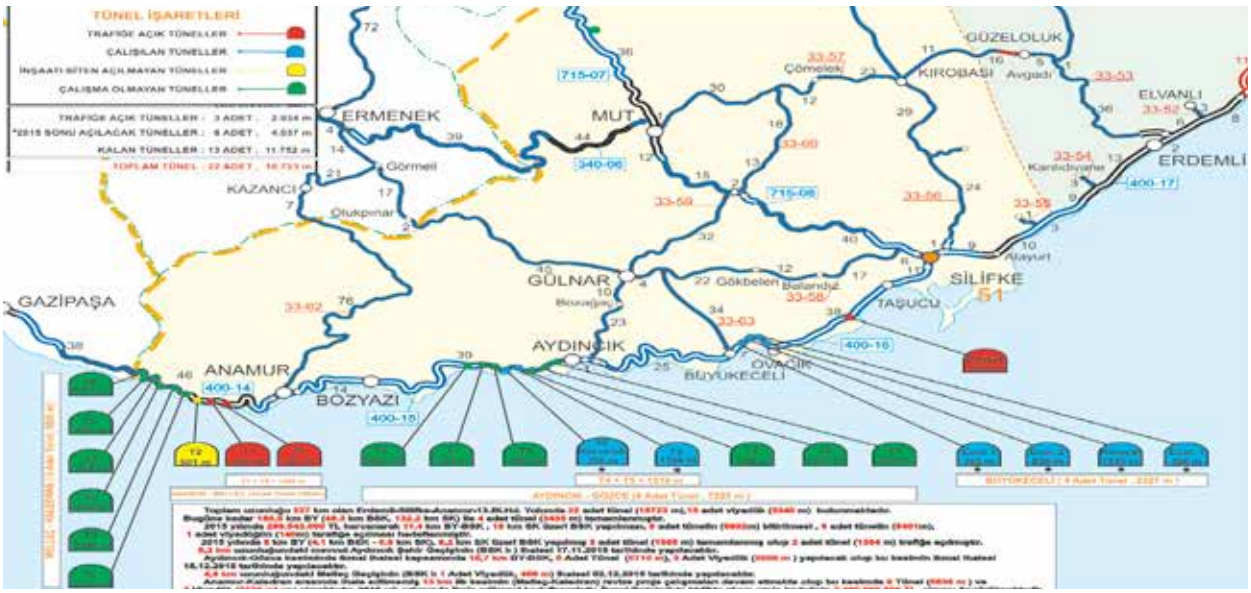

Antalya-Mersin Akdeniz Sahil Yolu kapsamında 28.3 km uzunluğunda 23 adet çift tüp ve 4 adet tek tüp tünel ile 5340 m uzunluğunda 15 adet viyadük bulunmaktadır.

Akdeniz Sahil Yolu 489 km uzunluğunda olup, yeni yapılan projeler ile 26 km kısalma sağlanarak yol 463 km'ye düşecektir.

2011 yılında başlanmış olan tünellerin 2019 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Ordu Çevreyolu Tünelleri

21,4 km uzunluğundaki Ordu Çevre Yolunda yer alan 6 adet çift tüp tünelin toplam uzunluğu 2 x 9.491 m.dir.

Tamamlanmasıyla yolda yaklaşık 45 dakika zaman tasarrufu elde edilecektir. Ayrıca Km:21+000-31+750 arası tamamlandığında mevcut Ordu Şehir Geçişindeki 11 adet sinyalize hemzemin kavşaklardan 9 adedi By-pass edilmiş olacaktır.

2012 yılında başlanmış olan tünellerden Boztepe ve Öceli Tünellerinin Ağustos 2016 tarihinde bitirilmesi hedeflenmektedir. Elektromekanik işlerinin ihale hazırlıkları devam etmektedir. 2016 yılı sonu itibariyle proje başı olan Perşembe Kavşağı ile Otogar Kavşağı arasındaki 10,7 km.lik kesimin, aşınma seviyesinde tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir.

Civil Viyadüğü

Terzili Tüneli Giriş Portalı

Öceli Tüneli

Boztepe Tüneli

Erkenek Tüneli

Malatya - Darende Ayrımı – Adıyaman Gölbaşı yolu kapsamında yer alan Erkenek Tüneli 2x1.816 m'dir (3632 m). 2011 yılında başlanmış olan Erkenek Tüneli'nin 2016 yılında bitirilmesi hedeflenmektedir. Erkenek Tüneli Geçiş projesinde, yolun yüksek standarda kavuşturulması sonucunda, yol kullanıcılarına güvenli ve konforlu bir seyahat imkânı sağlanması, ayrıca meydana gelebilecek trafik kazalarının en aza indirilmesi amaçlanmıştır.

Tünelin hizmete girmesiyle yol 400 m kısalacak, mevcut hali ile yaklaşık 10-20 dakikada geçilen bu kesimde, seyahat süresi 3-5 dakikaya inecektir. Böylece, zaman ve yakıttan tasarruf edilerek milli ekonomiye katkı sağlanacaktır. Ayrıca yoğun ve masraflı kar mücadelesi çalışmaları ortadan kalkacaktır.

Geminbeli Tüneli

Sivas-Zara-Geminbeli-Suşehri yolunda yer alan 2 x 4.227 m (8.454 m) uzunluğundaki Geminbeli Tüneli'nin 2017 yılında bitirilmesi hedeflenmektedir. Doğu ve Orta Karadeniz'i Orta Anadolu'ya ve güneye bağlayan ana arter yol ağı üzerindedir. Uzun süren kış aylarında sürekli kar ve buz mücadelesi yapılan bir güzergâhta, hem can ve mal güvenliği sağlanacak hem de mevcut güzergâhı 3 km kısalttığı için ulaşım maliyetlerinde tasarruf sağlanacaktır.

Eğribel Tüneli

Eğribel Tünelinin yapım ihalesi Aralık 2014 ayında gerçekleştirilmiştir.

Proje bünyesinde 5.905 m çift tüp tünel ve 1.782 m bağlantı yolları bulunmaktadır. Tünelin 2018 yılında bitirilmesi planlanmaktadır.

Kop Tüneli

Erzurum Bayburt yolunda bulunan 2 x 6.500 m uzunluğundaki Kop Tüneli tamamlandığında Gürbulak Sınır Kapısı'nın Trabzon Limanı'na ulaşımı kolaylaşacaktır. 2012 yılında başlanmış olan tünelin 2018 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir. Söz konusu tünelin tamamlanmasıyla Karadeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin ekonomik ve sosyal yapılarında, gerek ülke içi ve gerekse komşu ülkelerle gidiş gelişlerde büyük gelişmeler ve canlılık yaşanacaktır.

Güzeldere Tüneli

Van-Başkale karayolunda üzerindeki 2x3137 m (6274 m) uzunluğunda çift şeritli inşa edilen tünelin tamamlanmasıyla yolda 2.2 km kısalma olacaktır.

2013 yılında başlanmış olan tünelin 2017 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Akyazı Tüneli

Kanuni Bulvarı'nın Yıldızlı ile Beşirli arasındaki bağlantısını sağlayan 2x2.250 m uzunluğundaki Akyazı Tüneline 2013 yılında başlanmış olup 2016 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Kanuni Bulvarı Projesi 24 km. uzunluğunda olup, Trabzon Şehir Geçişindeki trafik yoğunluğunu azaltmak ve şehrin güneye doğru nefes almasını sağlamak amacıyla 2013 yılında ihale edilmiştir. Projenin uygulanmasıyla Akçaabat ve Maçka istikametinden gelip şehir merkezine gidecek trafik için ve şehir merkezindeki trafiği ana artere toplayıp Akçaabat ve Maçka istikametlerine kolaylıkla yönlendirilmesi amaçlanmıştır.

Zigana Tüneli

Trabzon-Aşkale yolu kapsamında olan Zigana Tüneli 2x14.500 m uzunluğundadır. Tünelin 2019 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir

Demirkapı Tüneli

Antalya'nın İbradı ilçesindeki Akdağ'da 5 kilometrelik tek tüp şeklinde yapımı devam eden Demirkapı Tünelinin tamamlanmasıyla yolda 7 km kısalma olacaktır.

2013 yılında başlanmış olan tünelin 2017 yılı Aralık ayında elektromekanik işleriyle birlikte bitirilmesi hedeflenmektedir.

Ilgaz Tüneli

Çankırı- Kastamonu yolu kapsamında olan Ilgaz Tüneli 2x5.381 m (10762 m) uzunluğundadır. Tünelin tamamlanmasıyla yolda 5,2 km kısalma olacaktır.

2012 yılında başlanmış olan tünelin 2016 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Kahramanmaraş-Göksun-Kayseri Tünelleri

Kahramanmaraş-Göksun-Kayseri 6. Bölge Hududu yolu kapsamındaki toplam 2x8.063m (16126 m) uzunluğundaki 5 adet tünelin 3'ü elektromekanik işleri ile birlikte tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

2 adet tünelde yapım çalışmaları devam etmektedir. Elektromekanik işlerinin ise projesi hazırlanmaktadır.

2012 yılında başlanmış olan tünellerin 2016 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Tünellerin tamamlanmasıyla Kahramanmaraş-Göksun-Kayseri 6. Bölge Hududu yolunda toplam 7.148 m kısalma olacaktır.

KÖPRÜLER

Son 13 yılda köprü yapım çalışmaları kapsamında 153,8 km uzunluğunda 1.912 adet köprünün yapımı tamamlanmış olup, 837 adet köprünün bakım ve onarımı, 434 adet tarihi köprünün Restorasyon Uygulama Projeleri ile 178 adet tarihi köprünün de Restorasyon Uygulama Çalışmaları tamamlanmıştır. Kasım 2015 tarihi itibariyle ülkemizdeki trafiğe hizmet veren toplam 7.879 adet köprünün uzunluğu 465,2 km'ye ulaşmıştır (Tablo 11).

2015 Kasım ayı itibariyle ihaleleri tamamlanan şantiyelerde köprü yapım, köprü bakım ve tarihi köprü çalışmaları devam etmektedir. Devam eden çalışmalardan 156 adet (25 km) uzunluğunda köprünün yapımı ve 50 adet köprünün bakım ve onarımı ile 30 adet tarihi köprünün restorasyon uygulama projeleri ile 24 adet tarihi köprü restorasyon uygulama çalışmaları tamamlanmıştır (Tablo 12).

2023 yılına kadar yol ağımızda toplam 573 km uzunluğunda 9071 adet köprü ve viyadüğün trafiğe hizmet vermesi hedeflenmektedir.

Tablo 11. Yapımı Tamamlanan Bazı Köprü Projeleri

Köprü		Uzunluğu (m)	Mevkii	Açılış Tarihi	Önemi ve Sağladığı Faydalar
YAPIMI BİTEN	Ağın Köprüsü	520	Elazığ İli, (Elazığ-Arapkir)Ayr.-Ağın Yolu	2015 Ekim	Keban Barajında su tutulması sonucu ulaşımı sağlayan yol su altında kalmış olup, ulaşım feribotla sağlanmaktadır. Orta açıklığı 280 m, uzunluğu 520 m olan Köprünün tamamlanması ile birlikte Ağın İlçesi tekrar kesintisiz kara ulaşımına kavuşmuştur.
	Nissibi Köprüsü	610	Adıyaman İli, Adıyaman-Kahta-Siverek-Diyarbakır Yolu	2015 Mayıs	Atatürk Barajında su tutulması sonucunda ulaşım bu noktada feribotla sağlanmaktadır. Yörenin tarih ve kültür turizmi açısından yüksek potansiyele sahip olması, bölgenin sosyo - ekonomik kalkınmasına katkıda bulunması ve birçok ilin bağlantısını sağlayan köprünün tamamlanması ile yöre halkının mağduriyeti giderilmiştir. Nissibi Köprüsü; orta açıklığı 400 m, toplamda 610 m uzunluğunda ve 24.50 metre genişliğinde, 2x2 taşıma yoluna sahip, gergin eğik kablo askılı (Cable Stayed) olarak yapılmıştır.

Ağın Köprüsü (Açılış Ekim 2015)

Nissibi Köprüsü (Açılış Mayıs 2015)

Tablo 12. Yapımı Devam Eden Bazı Köprü Projeleri

Köprü		Uzunluğu (m)	Mevkii	Açılış Tarihi	Önemi ve Sağladığı Faydalar
YAPIMI DEVAM EDEN	Kömürhan	660	Elazığ-Malatya Devlet Yolu	Hedef: Eylül 2017	Stratejik öneme haiz mevcut Kömürhan Köprüsünün ekonomik ömrünü tamamlaması ve trafik yükünü kaldıramaması nedeni ile yeni köprü inşa edilmektedir. Yapım ihalesi tamamlanmış olup, işe 06.01.2014'te başlanılmıştır. İşin bünyesinde yapılacak olan 2 x 2410 m çift tüp tünel ile Fırat Nehrini (Karakaya Baraj Gölü) 2 x 50 = 100 m açıklığında Ardgerme Köprü ve devamında 380 m açıklığında Eğik Askılı Asma Köprü ile geçilerek mevcut bölünmüş yola adaptasyon sağlanmış olacaktır.
	Hasankeyf 1-2 Köprüsü	465 1083	Batman İli, Batman-Midyat Yolu	Hedef: Temmuz 2016	Batman-Midyat Yolunun baraj altında kalması nedeniyle güzergâh değişikliği yapılmıştır. Bunun sonucunda yeni yol güzergâhı üzerinde bulunan Hasankeyf Grubu Köprülerinden Batman-Hasankeyf Yolunda bulunan HASANKEYF-1 ve HASANKEYF-2 Köprüleri yapılmaktadır. Genel olarak; hibrit bir köprü olacaktır. İlk 9 numaralı (8 açıklık) aksa kadar olan kesim prekast olarak, geri kalan 9 ile 14 numaralı aks (5 açıklık) Dengeli Konsol olarak anılacaktır. Prekast kısım; 40 metre uzunluğunda 8 adet açıklığı ile 320 metre öngermeli betonarme kiriş olacaktır. Dengeli Konsol kısmı ise; (86+3x(168)+91)=681 m kutu kesit ardgermeli betonarme olacaktır. Toplam açıklık 1001 m, genişliği ise 2x11 = 22 m olacaktır. Maksimum ayak yüksekliği 96 m, olup, maksimum açıklık 168 m olacaktır.
	Şehzadeler Köprüsü	490	Amasya İli	Hedef : 2016	Dengeli konsol olarak tasarlanmış Şehzadeler köprü grubunda Şehzadeler ve Üniversite köprülerinde işe 28.12.2011 tarihi itibariyle başlanılmıştır.

Yeni Kömürhan Köprüsü (Malatya)

Elazığ - Malatya Devlet Yolu üzerinde yer alan Kömürhan Köprüsü, Doğu Anadolu Bölgesi ile Orta Anadolu ve Akdeniz Bölgelerini birbirine bağlayan yollar üzerinde stratejik bir konuma sahiptir. Bu yolların öneminin artması ile Kömürhan Köprüsü de daha fazla önem kazanmış bulunmaktadır.

Elazığ-Malatya karayolunun bölünmüş yola dönüştürülmesi ile mevcut köprünün yanına yeni bir köprünün yapılması ihtiyacı doğmuştur. Yeni Kömürhan Köprüsünün uzunluğu 660 metre olup, tek açıklıklı gergin eğik kablo askılı (Cable-Stayed) köprü olarak projelendirilmiştir. Pilon yüksekliği 168,5 m olan köprü bitirildiğinde 2x2 taşıt yoluna hizmet verecektir.

Kömürhan Köprüsü (Malatya)

Hasankeyf-1 Köprüsü (Batman)

Mardin ili Dargeçit ilçesinde bulunan Ilısu Barajı ve Hidroelektrik Santrali inşaatının tamamlanıp su tutulmasından sonra oluşacak rezervuar alanı içinde kalan yolların rölekasyonu yapılacaktır. Hasankeyf yerleşkesi içinde yer alan rölekasyon yollarının Dicle nehri geçişi için Hasankeyf-2 köprüsü ve kavşak geçişlerini sağlamak için Hasankeyf-1 köprüsünün yapımı amaçlanmıştır.

Şehzadeler Viyadüğü (Amasya)

DSİ Göletini geçerek 11,6 km uzunluğundaki Amasya Çevre Yolunu tamamlayacak ve daha önce şehir merkezinden yapılan geçişler artık şehir dışından yapılacaktır. Bölgedeki ulaşımın daha rahat ve daha güvenli bir şekilde yapılmasına imkan verecektir.

TARİHİ KÖPRÜLER

Tarihi Çamçavuş (Mezra) Çelik Köprüsü / KARS

Köprünün Taşınmadan Önceki Durumu

Köprünün taşındığı Yerdeki Durumu

Köprünün Taşınma Sırasındaki Durumu

Köprünün Taşınma Sırasındaki Durumu

Kars İli, Susuz İlçesi, Kars Çayı üzerinde 1877-1917 tarihleri arasında Ruslar tarafından taş ayaklar üzerine çelik konstrüksiyon olarak inşa edilmiş olan 60m uzunluğundaki köprünün, günümüzde yapılmakta olan Kars Baraj Gölü Suları altında kalacak olması nedeni ile öncelikle koruma ve belgelemeye yönelik restorasyon uygulama projeleri temin edilmiş ve çelik üst yapısı tek parça halinde Kasım 2014 tarihinde bulunduğu yerden Kars Üniversitesi kampüs alanında yeniden inşa edilen kargir ayaklar üzerine taşınmış olup, yeni yerindeki montaj işlemleri de sorunsuz bir şekilde tamamlanarak, 2015 yılı içinde çalışmalar bitirilmiştir.

Tarihi Kasımbey (Savcılar) Köprüsü /HATAY

Hatay ili, Yayladağ İlçesinde bulunan 35 m uzunluğundaki Selçuklu Dönemi eseri olan köprüde; Restorasyon Uygulama Çalışmaları 2015 yılı içinde tamamlanmıştır.

2016 Yılında Devam Edecek Restorasyon Uygulama Çalışmaları

Tarihi Buzlupınar Ahşap Köprüsü / RİZE

Köprünün Yıkılmadan Önceki Durumu

Restorasyon Sırasında

Rize ili, Çayeli İlçesinde bulunan 25m uzunluğundaki Osmanlı Dönemi eseri ahşap köprüde; 2014 yılında başlayan restorasyon uygulama çalışmaları halen devam etmektedir.

Tarihi Uzunköprü (Ergene) / EDİRNE

Edirne İli, Uzunköprü İlçesi, Ergene Nehri üzerinde, Sultan II. Murat döneminde 1427-1443 (H.831-847) yılları arasında 1392 m uzunluğunda inşa edilmiş olan Tarihi UZUNKÖPRÜ; dünyanın günümüze ulaşan en uzun taş köprüsü olma özelliğine sahiptir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Karayolları Genel Müdürlüğü arasında yürütülen ortak bir çalışma ile UNESCO tarafından Geçici Dünya Miras Listesine alınmıştır. Restorasyon Uygulama Projeleri onaylanan Tarihi UZUNKÖPRÜ'nün restorasyon uygulama çalışmalarına 2016 yılı başında başlanması planlanmaktadır.

Ilısu Barajı ve HES Projesi Etki Alanı İçinde Kalan Tarihi Köprüleri Belgeleme ve Koruma Çalışmaları / BATMAN, SİİRT, DİYARBAKIR

Hasankeyf (Artuklu) Köprüsü

Enerji Sektörü Yatırımları altında bulunan "Ilısu Baraj Gölü ve HES Projesi Etki Alanında Kalan Tarihi Köprüleri Belgeleme ve Koruma Çalışmaları" İşi kapsamında yer alan 11 adet tarihi köprüden 4 adeti 2014 yılında, 4 adeti ise 2015 yılı itibari ile tamamlanmıştır. Tarihi Hasankeyf (Artuklu) Köprüsü'de dâhil olmak üzere 2 adet Tarihi Köprünün ise korunmasına yönelik Restorasyon Uygulama Çalışmaları devam etmektedir.

Hasankeyf (Artuklu) Köprüsü

Hasankeyf (Artuklu) Köprüsü

ATA YADİGARI TARİHİ KÖPRÜLERİMİZ

2003-2015 YURT DIŞINDA RESTORASYON ÇALIŞMALARI TAMAMLANMIŞ OLAN TARİHİ KÖPRÜLER

Mostar Köprüsü Mostar / BOSNA-HERSEK – Kanuni Sultan Süleyman

Yıkılmadan Önce 1990

Yıkıldıktan sonraki görünümü, 1993

Mimar Sinan'ın öğrencilerinden Mimar Hayreddin tarafından 16.yy. da inşa edilmiş olan köprü; Yugoslavya iç savaşı sırasında 9 Kasım 1993 tarihinde yıkılmıştır.

Tarihi Mostar Köprüsü'nün yeniden yapımı; Dünya Bankası ve UNESCO işbirliği ile KGM teknik danışmanlığında bir Türk firması tarafından gerçekleştirilmiştir. 2004 yılında yeniden yapımı tamamlanan köprü; 2005 tarihinde UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası Listesine alınmıştır.

Konjic Köprüsü Konjic / BOSNA-HERSEK

Yıkılmadan Önce 1945

Sultan IV. Mehmet'in fermanı ile 17. yy. da inşa edilmiş olan köprü; 2. Dünya Savaşı sırasında yıkılmıştır.

Restorasyon Uygulama Projeleri KGM, Tarihi Köprüler Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanmış ve köprünün restorasyon uygulamasına ait Kontrollük ve Müşavirlik Hizmetleri TİKA ile imzalanan protokol doğrultusunca KGM tarafından gerçekleştirilmiş olup, 2009 tarihinde tamamlanmıştır.

Yıkıldıktan sonraki görünümü, 1945

2016 YILINDA YURT DIŞINDA RESTORASYON ÇALIŞMALARI DEVAM EDECEK OLAN TARİHİ KÖPRÜLER

SOKOLLU MEHMET PAŞA (DRİNA) KÖPRÜSÜ / Vişegrad /BOSNA-HERSEK

Bosna-Hersek'in Sırp Cumhuriyeti bölgesindeki Vişegrad şehrinde, Drina Nehri üzerinde bulunan ve Osmanlı İmparatorluğu Sadrazamlarından Sokollu Mehmet Paşa adına Mimar Sinan tarafından 1571-1577 yılları arasında 12 gözlü olarak inşa edilmiş olan köprünün uzunluğu toplam 229m olup, genişliği 7,25 metredir.

Köprünün Restorasyon Uygulama Projelerinin; Kontrollük ve Müşavirlik Hizmetleri TİKA ile imzalanan protokol doğrultusunca KGM tarafından gerçekleştirilmiştir. Tarihi Sokollu Mehmet Paşa (Drina) Köprüsü'nün Restorasyon Uygulamasına ait kontrolluk hizmetleri yine Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülerek, Restorasyon Uygulama ile Aydınlatma Çalışmaları 2015 yılı sonunda tamamlanmıştır. Tarihi Köprünün 2016 yılı içinde açılışının yapılması planlanmaktadır.

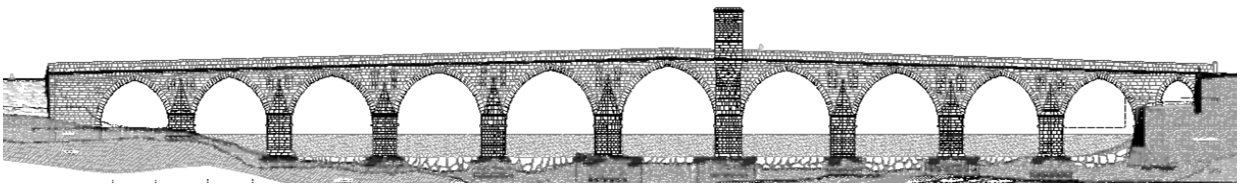

ASFALT YAPIM VE ONARIM ÇALIŞMALARI

1 Ocak 2003 öncesi yıllık ortalama 7.000 km asfalt çalışmaları ve onarımı yapılmakta iken 1 Ocak 2003'ten sonra yıllık ortalama 17.124 km çalışma yapılmıştır.

2015 yılında 1.250 km BSK yapımı, 12.300 km sathi kaplama onarım ve yenilemesi olmak üzere toplam 13.550 km asfalt yapım ve onarım çalışması hedeflenmiştir. Kasım 2015 tarihi itibariyle 1.167 km'si BSK kaplamalı, 12.371 km'si sathi kaplamalı olmak üzere toplam 13.538 km yolda asfalt yapım ve onarım çalışması yapılmıştır (Grafik 11).

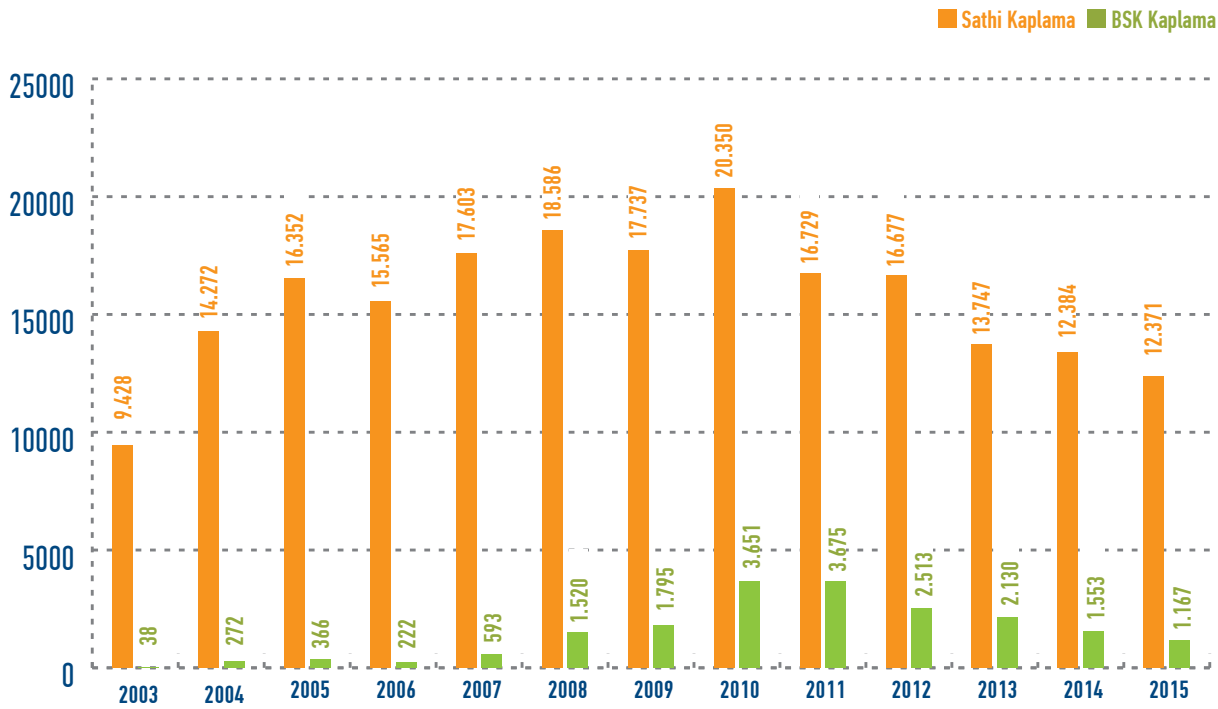

Grafik 11. Asfalt ve Onarım Çalışmaları (Km)

BAKIM ÇALIŞMALARI

Devlet ve İl yollarımızda yolun inşa edildiği sahanın yol üst yapısının, yol ile ilgili yapı ve tesislerin muhafazası, ömürlerinin uzatılması, güvenli trafik akımının sağlanması amacıyla, yol sathında onarım ya da yenileme çalışmaları ile birlikte köprü, menfez, sanat yapısı gibi yapıların onarılması, taşkın ve erozyonla mücadele, drenaj sistemleri, hendek ve menfezlerin temizlenmesi, yol boyu ağaçlandırılması gibi benzer faaliyetler yürütülmektedir.

Yolun hizmet süresinin uzatılması için rutin bakım hizmetleri, bütün yurt sathına yayılmış 118 Şube Şefliği, 291 Bakımevi olmak üzere toplam 409 merkezden yürütülmektedir. Bakım merkezlerimize, yollarımızda bakım onarım ve kar mücadelesi çalışmalarının aksatılmadan yürütülmesi için bakım hizmetlerinde kullanılacak akaryakıt, bitüm, agrega ve makinelerin yedek parçaları temin edilerek nakledilip, çalışmalara hazır halde depolanmaktadır. Normal bakım hizmetlerinde asfalt yama yapılması için, son 13 yılda 15.016.433 m^3 yama malzemesi kullanılmıştır.

Bakım çalışmaları içerisinde kar ve buzla mücadele önemli bir yer tutmaktadır. Kışın yollardaki kar ve buza karşı mücadele ederek trafiğin güvenli ve kesintisiz akışını sağlamak bu faaliyetler içerisinde yer almaktadır. Kar ve buzla mücadele çalışmalarının yapılması işinde son 13 yılda 711.861 ton tuz ve aşındırıcı olarak 1.060.232 m^3 agrega kullanılmıştır. 2003 yılında Devlet ve İl yollarında toplam 63.702 m uzunluğunda kar siperi mevcut iken 350.520 m kar siperine ulaşılmıştır.

Olağanüstü bakım çalışmalarında ise heyelan, sel, seylap, deprem gibi doğal afetler sonucu, karayollarının hasar görmesi durumunda olaya mümkün olan en kısa zamanda müdahale edilerek yolun trafiğe açılması için yapılması gereken kazı, dolgu, nakliye ve düzeltme işleri yapılmaktadır.

KAR VE BUZ MÜCADELESİ

Karayolları Genel Müdürlüğünce 2015–2016 Yılı Kış Programında Yurt genelinde 66.244 km yolda Kar ve Buz Mücadelesi verilmektedir.

Yurt genelinde yollarımızda daimi açık tutulan gereken 54.677 km,

Araç, personel, kullanılan malzeme ile kar ve buzla mücadele merkezleri de dikkate alınarak imkân buldukça açılacak 8.123 km,

Ayrıca, kar mücadelesi dışında kalan 3.444 km yol ağımız mevcuttur.

Kar mücadele merkezlerinde kullanılan malzemeler, kış gelmeden tedarik edilerek yeteri kadar stoklanmaktadır. 2015 yılında bu kapsamda:

197.000 Ton Tuz, 208.000 m^3 Agrega, 76 Ton Üre, 623 Ton Kimyasal Buz Çözücü malzeme depolanmıştır. Ayrıca, karın yola inmesini önlemesi açısından büyük faydaları olan 373 km Kar Siperi sabitlenmiştir.

Tablo 13. 2014- 2015 Yılı Kış Programı Kar Mücadelesi

Kar Mücadele Merkezleri (Refüj Mahalli)	406 Adet
Makine ve Ekipman	7.526 Adet
Mücadeleye Fiilen Katılan Personel Sayısı	8.917 Adet

YOL BOYU PEYZAJ VE AĞAÇLANDIRMA ÇALIŞMASI

Bakım çalışmaları içerisindeki, karayolunun doğal çevre üzerindeki olumsuz etkilerini en az düzeye indirmek, şev stabilitesine katkıda bulunmak, gürültü ve egzoz gazlarına karşı engel oluşturmak, yola estetik bir görünüm kazandırarak güvenli trafik akışının sağlanmasına yardımcı olmak ve yolun araziye fonksiyonel olarak uyumunu sağlamak amacıyla yapılan yol boyu gelişimi çalışmaları kapsamında, yapılan protokoller ile İl Orman Müdürlükleri, özel işletmeler ve Belediyeler tarafından son 13 yılda 32.315.921 adet yapraklı ve ibreli fidan dikimi gerçekleştirilmiştir. 2015 yılında dikilen fidan sayısı Kasım ayı itibariyle 2.974.713 adettir.

Yolboyu Peyzaj ve Ağaçlandırma Çalışması

Son 13 yılda 32.315.921 adet yapraklı ve ibreli fidan dikimi gerçekleştirilmiştir

TRAFİK GÜVENLİĞİ ÇALIŞMALARI

1 Ocak 2003- Kasım 2015 tarihleri arasında 239.162.801 m^2 yatay işaretleme, 1.666.762 m^2 düşey işaretleme ve 17.596 km oto korkuluk yapılmıştır. Ayrıca 2.119 adet kavşağın sinyalize kontrollü kavşak haline getirilmesi ile 1.245 adet kaza kara noktası ve kaza potansiyeli yüksek kesimde iyileştirme çalışmaları tamamlanmıştır.

Kasım 2015 tarihi itibariyle;

- 28.624.126 m^2 yatay işaretleme, 240.659 m^2 düşey işaretleme ve 2.719 km oto korkuluk yapılmıştır.
- 259 adet kavşağın sinyalize kontrollü kavşak haline getirilmesi çalışmaları tamamlanmıştır.
- 80 adet kaza kara noktası ve kaza potansiyeli yüksek kesimde iyileştirme çalışmaları tamamlanmıştır.

AKILLI ULAŞIM SİSTEMLERİ (AUS)

Dünyada artık hızlı bir bütünleşme süreci yaşanmaktadır. Coğrafi sınırlar ortadan kalkmakta, ülkeler arasında siyasi sınırlar şeffaflaşmaktadır. Bilimde ve teknolojide ulaşılan muazzam yeniliklerin, yakın tarihlere kadar hayal olan birçok düşünceyi, pratiğe taşımakta olduğuna tanık oluyoruz. Her alanda olduğu gibi hiç şüphe yok ki karayolu ulaştırma faaliyetlerini de artık yalnızca ulusal boyutlarda değil, daha ileri giderek bölgesel ve küresel çapta ele almamız kaçınılmazdır.

Akıllı Ulaşım Sistemleri (AUS); mevcut yolun kapasitesini bilgi ve iletişim teknolojileri kullanarak artırmakta, yol ve çevre trafik bilgisi sağlayarak trafik sıkışıklarını azaltmakta, anlık bilgilerin kullanıcılara iletilmesini sağlamakta, trafik sıkışıklıklarından dolayı oluşan zararlı gazları azaltarak çevreyi korumaktadır. AUS sistemleri ile yollardaki kontrol ve yönetim kabiliyeti artacak, kazalara hızlı müdahale imkânı sağlanacak, alternatif güzergâh ve şerit yönetimi sağlanacak, yol kullanıcılarına yol ve hava durumuna dair anlık bilgiler verilerek trafik güvenliğine ve konforuna katkıda bulunulacaktır.

Ulusal AUS Strateji Belgesi (2023)

Orta Vadeli Program (2012-2014) ile sorumluluğu Bakanlığımıza verilen Ulusal AUS Strateji Belgesi hazırlık çalışmaları, 2012 yılının Şubat ayı itibariyle başlatılmış olup, 2012 yılı Mayıs ayında kamu, özel sektör, üniversite ve sivil toplumdan yaklaşık 500 temsilcinin katılımıyla "AUS Çalıştayı" icra edilmiştir.

"Ulusal AUS Strateji Belgesi Taslak Raporu" söz konusu çalıştay sonucunda elde edilen görüş ve öneriler dikkate alınarak çalışma grubu tarafından hazırlanmış olup, 2012 yılının Aralık ayında ilgili tüm kamu kurumları, belediyeler ve üniversiteler ile; 2013 yılının Ocak ayında da sivil toplum kuruluşları ve meslek odaları ile paylaşılmış ve belgeye dair görüşler ile eylem önerileri istenmiştir. Gelen görüşler ve eylem önerileri derlenerek, 2013 yılı Nisan ayında yapılan Final Çalıştayı ile Strateji Belgesi ve Eylem Planına son şekli verilmiştir.

Ulusal AUS Strateji Belgesi eki Eylem Planı (2014-2016) nda toplam 38 adet eylem yer almaktadır. Eylem Planı içinde Bakanlığımız 19 adet, Büyükşehir Belediyeleri ve Belediyeler 11 adet, İçişleri Bakanlığı 9 adet, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 3 adet, YÖK ve Mesleki Yeterlilik Kurumu da birer adet eylemde sorumlu kuruluş olarak görevlendirilmiştir. Eylemlerden 18'inin 2016 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır. Mevzuat uyumu, standartların belirlenmesi gibi sürekli olarak güncelleme gerektirebilecek nitelikteki 9 eylem için 2023 yılı hedef konulmuştur.

Ulusal Akıllı Ulaşım Sistemleri Strateji Belgesi ve eki Eylem Planı Yüksek Planlama Kurulunun 26.08.2014 tarih ve

2014/24 sayılı kararı ile kabul edilmiş, 25.10.2014 tarih ve 29156 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Ayrıca AUS stratejisi kapsamında faaliyet gösterecek çalışmaları değerlendirmek, stratejiye ilişkin uygulama ve izleme mercii olarak görev yapmak, özel sektör, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ile kamu kesimi arasında çeşitli diyalog mekanizmaları geliştirmek, AUS Stratejisi ile ilgili kamu kurumları arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak üzere AUS İzleme ve Yönlendirme Komitesi oluşturulmuştur. Bahse konu komite ile ilgili 2015/20 sayılı Başbakanlık genelgesi 23.12.2015 tarih ve 29571 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

2023 yılı için hazırlanan bu Stratejinin vizyonu "Tüm ulaşım hizmetlerinin bilgi ve iletişim teknolojileriyle yönetildiği ve yönlendirildiği kendi içinde ve dünya ile entegre bir Türkiye"dir.

Strateji Belgesinde beş adet stratejik amaç belirlenmiştir:

- Ülke genelinde AUS'nin planlama ve entegrasyonu için gereken mevzuatın ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara göre geliştirilmesi,
- Küresel düzeyde rekabet edebilecek bir AUS sektörü oluşturulması,
- AUS uygulamalarının ülke çapında yaygınlaştırılarak trafik güvenliğinin ve mobilitenin arttırılması,
- Hareket kısıtlılığı olanların ulaşım araçlarına ve hizmetlerine erişiminin AUS ile kolaylaştırılması,
- Karayolu ulaştırması kaynaklı yakıt tüketimi ve emisyonlarının azaltılması.

AUS Mimarisi

Karayolu ağında da var olan uygulamalara ilaveten daha kapsamlı ve yaygın bir Akıllı Ulaşım Sistemleri uygulamasının hizmete sunulması, hem yol kullanıcıları hem de Karayolları Genel Müdürlüğü için bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır.

Karayolu ağında; birbiri ile uyumlu, ihtiyaçlara hitap eden, mümkün olan en son yenilikleri kapsayan ve diğer ulaşım modları ile olan ara yüzleri dikkate alan Akıllı Ulaşım Sistemleri uygulamalarının olması hedeflenmiştir. Dünyada yaygın ve başarılı bir şekilde AUS uygulamalarını kullanan ülkelerin incelenmesi, ülkemize uygun bir AUS mimarisinin oluşturulması, standartlara uygun, tümleşik, genişletilebilir ve en son teknolojilerin kullanıldığı sistemlerin tesis edilmesi ve bu sistemleri yöneten merkezlerin yapısının da oluşturulmasında yerli ve yabancı uzmanlardan faydalanmak amacıyla, önce danışmanlık hizmeti satın alınarak hazırlık sürecindeki eksikliklerin giderilmesi amaçlanmıştır. Kuracağımız sistemlerin teknik yapısını oluşturan bu çalışma kapsamında yapılacak eylemler şunlardır:

Ülke Raporlarının hazırlanması

Akıllı Ulaşım Sistemleri konusunda gerek Ülkemizin gerekse bu alanda önemli aşamalar katetmiş olan Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Japonya ve Güney Kore'nin durumunu açıklayan ülke raporları hazırlanmıştır.

Karayolu Ağı Akıllı Ulaşım Sistemleri Mimarisi ve Uygulama Planının hazırlanması

Ülkemiz için karayolu ağı ve karayolu ağının diğer ulaşım modları ile olan ara yüzleri dikkate alınarak Karayolu Ağı Akıllı Ulaşım Sistemleri Mimarisi ile Uygulama Planı hazırlanmıştır. 2016 yılında kendilerini ilgilendiren uygulama paketlerine dair sorumlu ve işbirliği yapılacak kuruluşların tekrar görüşleri alınacaktır.

Teknik Şartnameler ve Birim Fiyat Tariflerinin hazırlanması

Bu kapsamda Akıllı Ulaşım Sistemlerinin Yapım İşine Ait Teknik Şartnameler ile Akıllı Ulaşım Sistemleri Yapım Kontrollük ve Danışmanlık Mühendislik Hizmetleri Teknik Şartnameleri hazırlanmıştır.

Eğitim ve Teknik Raporların hazırlanması

Verilen eğitimler ile İdare personelinin Akıllı Ulaşım Sistemlerine dair bilgisinin artmasına ve ufkunun genişlemesine katkı sağlanmıştır.

Bu hizmetler tamamlandığında oluşacak teknik dokümanlar aynı zamanda bu sektörde hizmet veren diğer kurum ve kuruluşlar ile özel firmalar için de bir kılavuz niteliği taşıyacaktır. Hazırlanacak bu teknik dokümanlar Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından düzenli aralıklarla güncellenerek yeni teknolojik gelişmelerin izlenmesi ve kurulacak tümleşik Akıllı Ulaşım Sistemleri yapısının korunması sağlanacaktır. Akıllı Ulaşım Sistemleri Danışmanlık Hizmet Alımı İşi kapsamındaki işin bileşenlerine dair çalışmalar 2013 yılında başlatılmış olup, 2015 yılında tamamlanmıştır.

Ayrıca yolun bakımı ve trafiğine dair verilerin toplandığı, yönetimsel kararlara dönüştürüldüğü, sürücülerin hava ve yol şartları ile sürekli bilgilendirilmesinin sağlandığı Trafik Yönetim Sistemi Merkezlerinin kurulması çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda her bir Karayolları Bölge Müdürlüğünde birer adet Trafik Yönetim Sistemi Merkezi (TYSM) ve Karayolları Genel Müdürlüğünde Ana Trafik Yönetim Sistemi Merkezi (ATYSM) olmak üzere toplam 18 adet Trafik Yönetim Sistemi Merkezinin kurulması planlanmıştır. Yol güzergâhına tesis edilecek tüm sistemler anılan bu merkezlerin kontrolü altında işlevlerini yerine getirecektir. Bu planlama kapsamında İlk Trafik Yönetim Sistemi Merkezi Binasının 13. Bölge (Antalya) Müdürlüğü yerleşkesi içinde kurulmuş olup Trafik Yönetim Sistemi Merkezinde kullanılacak sistemlerin kurulumlarına dair çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca 3 adet Bölge Müdürlüğüne ait Trafik Yönetim Sistemi Merkezi binasına dair proje çalışmaları tamamlanmış olup geri kalan Bölge Müdürlükleri için Trafik Yönetim Sistemi Merkezi binası kurulması planlanan yerlere dair inceleme çalışmaları devam etmektedir.

AUS kapsamında kurulacak olan bu sistemlerin birbiri ile ve diğer ulaşım modları ile haberleşmesini sağlayacak etkin bir haberleşme alt yapısının da kurulması hedeflerimiz arasındadır. İletişim fiber optik kablo ve kablosuz iletişim sistemleri ile sağlanacaktır.

SİSMİK TAKVİYE ÇALIŞMALARI (BÜYÜK SANAT YAPILARI)

Mevcut yapıların yeni deprem şartnamelerine uygun hale getirilerek depremlerde daha iyi bir performans göstermesi amacıyla sismik takviye çalışmaları yapılmaktadır. 213 adet viyadük, köprü ve tünelin sismik takviyeleri tamamlanmış olup, 44 adet köprü ve viyadükte depreme karşı güçlendirme çalışmaları devam etmektedir (Şekil 4).

KÖPRÜ DİZAYN-UYGULAMA PROJE SAYISI

KÖPRÜ	VİYADÜK	TÜNEL SAYISI
415	60	6

→ **481**

KÖPRÜ GÜÇLENDİRME-YAPIM SAYISI (Tamamlanan-Devam Eden) → **257**

Şekil 4.

OGS – HGS - SGS ÇALIŞMALARI

Otomatik Geçiş Sistemlerinde (OGS) olduğu araçların durmadan geçişini daha ucuz maliyetlerle tüm Otoyol kullanıcı kitlesinin Gişelerden durmadan geçişini sağlamak amacıyla, pasif etiketli geçiş sistemi olan Hızlı Geçiş Sistemi (HGS), PTT ile yapılan protokol kapsamında sistem kurulumları tamamlanmış ve tüm Ücret Toplama Gişe sahalarında hizmete girmiştir.

HGS Sistemi; araç üzerinde bulunan RFID etiketleri ile radyo frekansı kullanılarak araçları otomatik olarak tanıma yöntemidir. HGS Sistemi; engelsiz geçiş, geçiş anında otomatik ücret tahsili, trafik akışında süreklilik, pasif RFID teknolojisi sayesinde uzun kullanım ömrü ve düşük maliyetli olması gibi avantajlar sunmaktadır.

Ayrıca,

Serbest Geçiş Ücret Toplama Sistemi (SGS), İstanbul FSM Köprüsü'nde devreye alınmıştır. Seferihisar Ücret Toplama İstasyonunda ise Ocak 2016 içinde devreye alınacaktır. Daha Sonra Boğaziçi Köprüsü, Mahmutbey ve Çamlıca Ücret Toplama İstasyonlarında SGS uygulamaya geçecektir.

Serbest Geçiş Ücret Toplama Sistemi sayesinde gişe adaları ve OGS/HGS şerit farklılıkları ortadan kalkacak, şerit ve yol genişlikleri yolun devamıyla uyumlu hale getirilecektir. Böylelikle ücret toplama alanlarında, trafik akışını olumsuz etkileyen genişleme ve daralmalar da ortadan kaldırılmış olacaktır.

2002 Toplam Abone: 196.000 Kişi

OGS (Otomatik Geçiş Sistemi):196.000

Toplam Abone: 10.490.957 Kişi

30 Kasım 2015 itibariyle

OGS (Otomatik Geçiş Sistemi):1.941.252

HGS (Hızlı Geçiş Sistemi):8.549.705

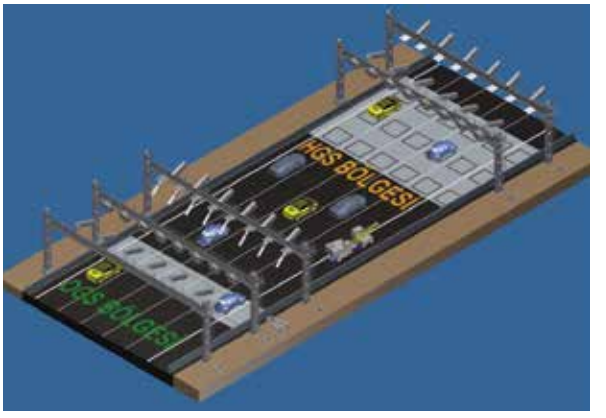

AR-GE ÇALIŞMALARI

Ülkemiz ulaştırma sektörüne yön vererek kalkınmasında önemli bir yer üstlenen Kurumumuz; üstyapıların projelendirilmesi, üretimi ve yapımına kadar geçen süreçte, yeni teknik ve teknolojiler üzerinde en iyisini yakalamak adına çalışmalarına devam etmektedir.

Bu bilinçle, yol kullanıcılarının beklentileri doğrultusunda konforlu, güvenli, uzun ömürlü, çevre dostu yol üstyapıları yapmak için yeni malzemeler, karışımlar, tasarım metotları, üretim, yapım, teknik ve teknolojileri üzerinde sürekli çalışmaktayız. Bu çalışmalar sonucunda önemli ölçüde teknik, ekonomik ve çevresel kazanımlar elde edilmektedir.

Karayolları Genel Müdürlüğü Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı Laboratuvarları yol yapım, bakım ve işletiminde kullanılan tüm malzemelerin testlerinin yapılabildiği uluslararası düzeyde hizmet veren yeni ürün ve sistem geliştiren laboratuvarlar haline getirilmiştir. Bu kapsamda iç piyasa yanında, yurtdışında hizmet veren Türk firmalarının teknik problemlerinin çözüldüğü ve uluslararası geçerliliği olan raporların üretildiği bir merkez konumundadır.

2012 Yılında yürürlüğe giren KGM Ar-Ge Yönergesi ile Karayolları Genel Müdürlüğünün faaliyet alanlarıyla ilgili bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayacak Ar-Ge Projelerinin desteklenmesi sağlanmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğünün Ar-Ge Projelerini 3 grupta toplayabiliriz:

- Ar-Ge Yönergesi Öncesinde Başlatılmış KGM Öz Kaynakları ile Yürütülen Projeler,
- Ar-Ge Yönergesi Kapsamında Yürütülen Projeler,
- TÜBİTAK - AB Destek Programları Kapsamında Yürütülen Projeler.

2015 yılı Aralık ayı itibariyle; Karayolları Genel Müdürlüğü, Ar-Ge Faaliyetleri kapsamında toplamda 41 adet Ar-Ge projesi üzerinde çalışmalarını sürdürmektedir. Bu projelerden 15 tanesi tamamlanmış, proje sonuçları üzerinde performans ve izleme faaliyetleri devam etmektedir. 26 adet proje ise halen yürütülmektedir.

Öz kaynaklarımız ile desteklenen 11 adet projenin, 9 adedi sonuçlanmış, 2 adedi halen devam etmektedir.

Ar-Ge Yönergesinin yürürlüğe girmesi ile birlikte 2012 yılı itibariyle üniversite, enstitü ve özel sektörden proje teklifleri alınmaya başlamıştır. 2013 yılı içerisinde 11 adet, 2014 yılı içerisinde 8 adet proje, 2015 yılında ise 1 adet proje başlatılmıştır. Toplam 20 adet proje halen yürütülmektedir.

Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme (KAMAG 1007) Programı kapsamında Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen toplam 8 adet TÜBİTAK projesinin, 6 adedi sonuçlanmış, 2 adedi ise halen devam etmektedir.

Küreselleşen dünyamızda her konuda olduğu gibi asfalt kullanımında da uluslararası işbirliği yapılarak bu çerçevede çalışmalar gerçekleştirmek zorunlu hale gelmiştir. Bu düşünce ile Karayolu sektöründe Avrupa'nın en büyük işbirliği kuruluşu olan "Avrupa Ulusal Karayolu Araştırma Laboratuvarları Forumu" na 2013 yılında üye olunmuştur. Bu organizasyona üye olmakla birlikte farklı yol otoriteleri ile bir araya gelerek birlikte ortak çalışma alanları belirleme ve böylece ülkeler arası ortak projeler yürütebilme, üye ülkelerin yürüttüğü projelerle ilgili bilgi ve dokümanlara ulaşabilme, periyodik yapılan toplantılara katılarak alınan kararlara ortak olabilme imkanı sağlanmıştır.

Avrupa Birliği 7. Çerçeve İşbirliği Özel Programı kapsamında daha güvenli, maliyet etkin, yeşil (çevre dostu) yol altyapısı ve malzemeleri için Avrupa Birliği ile uyumlu hale getirilmiş sertifikasyon yönteminin geliştirilmesine yönelik Türkiye (KGM), İspanya, Almanya, İsveç, Belçika, Fransa, Hollanda ve Polonya'dan toplam 13 kurum, kuruluş, şirket ve araştırma merkezinin katıldığı LCE4ROADS projesi yürütülmektedir.

Ayrıca Horizon 2020 kapsamında Ulaştırma Altyapısının İzleme Bazlı Bakımı İçin İnce Film Algılama Sensörünün Geliştirilmesi (SENSKIN) Projesi 01.06.2015 tarihinde başlatılmıştır. Türkiye, Yunanistan, Almanya, İtalya, İngiltere, Belçika, Ukrayna ve ABD'den toplam 15 kurum/kuruluş/araştırma merkezi, proje ortağı olarak yer almaktadır.

Ar-Ge Projeleri ile Elde Edilen Kazanımlar

- "Bitümlü Sıcak Karışım Aşınma Tabakası İçin Performansı Yüksek Karışımların Belirlenmesi" Projesi TÜBİTAK'ın "Kamu Araştırma Projelerini Destekleme Programı" kapsamında Türkiye' de ilk tamamlanan Kamu Projesi olma özelliğindedir.
- Yol üstyapı tasarımına yönelik TÜBİTAK projesi ile yol üstyapısı maliyetleri % 16 azaltılmıştır.
- BSK performansları üzerine yapılan TÜBİTAK projesi ile bakım maliyetleri azaltılmış, aşınma imalatlarının ömrü % 33 arttırılmıştır.
- Sathi kaplamaların performansının artırılması projesi ile sathi kaplamanın ömrü % 30 arttırılmaktadır.
- Bitüm sınıfının seçimi ve üstyapı yönetim sisteminin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge projeleri ile üstyapı bakım-onarım maliyetlerinde yaklaşık %30 civarında tasarruf sağlanması öngörülmektedir.
- Çevre Dostu Su Bazlı Yol Çizgi Boyası Geliştirilmesi projesi ile üretilen su bazlı boyaların solvent bazlı boyaya göre daha dayanıklı olması ve çözücü olarak solvent (tiner) yerine su kullanıldığından yıllık 8 000 000 TL tasarruf beklenmekte, ayrıca çevreye verilen %25 oranında zararlı emisyonların azaltılması planlanmaktadır.
- Son 5 yıl içinde yaklaşık 5.300.000 ton Taş Mastik Asfalt (TMA) imalatı gerçekleştirilerek, yolun proje ömrü artırılmış, taşıtların çevreye verdiği gürültü azaltılmıştır. Bu uygulama ile yol ömrünün en az 3 yıl artacağı ve bakım onarım masraflarının azalacağı, ayrıca avantajlı yüzey özellikleri nedeniyle trafik kazalarının azalacağı Kurumumuzca öngörülmektedir.
- 2007 yılından itibaren başlatılan Geri Kazanım (Recycling) uygulaması sonucunda toplam 685.000 ton kazılan asfalt kaplama yeniden kullanılarak yaklaşık 50 milyon TL tasarruf elde edilmiştir.
- "Ilık Karışım Asfalt Katkıları Üretim Teknolojilerinin Geliştirilmesi" isimli TÜBİTAK destekli Ar-Ge projesinde ılık asfaltların ülkemizde uygulanmasıyla; ılık karışım asfalt üretimde kullanılan enerjinin azaltılarak asfalt üretim maliyetlerinin düşürülmesi, çevreye verilen zararlı emisyonların azaltılması, inşaat sezonunun ve üstyapıların ömürlerinin uzatılması, daha az bakım-onarım maliyeti, daha uzun mesafelere taşıma ve işçilere daha temiz bir çalışma ortamının sağlanması hedeflenmiştir.

2012 yılından itibaren Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri Yönergesi kapsamında Karayolları Genel Müdürlüğü ile birlikte çok sayıda üniversite, enstitü, kamu ve özel sektör kuruluşları ile birlikte Ar-Ge projeleri yürütülmektedir.

Karayolları Genel Müdürlüğünün faaliyet alanlarında yürütülen Ar-Ge projeleri sonucunda; araştırma, proje ve yapım aşamalarında önemli oranlarda ekonomik kazanç ve buna bağlı olarak ülke ekonomisine, toplumsal ve sosyal yaşama doğrudan katkı sağlanmıştır. Ayrıca; bu çalışmalarla sektör içinde yer alan Belediyeler ve İl özel idareleri gibi kurumların uygulamalarına da ivme kazandırılmış, toplam kalite anlayışında değişiklik yapılmıştır.

20 Kamu Arge Yönergesi
4 TÜBİTAK AB
2 KGM Özkaynaklari

20 Yürürlükte

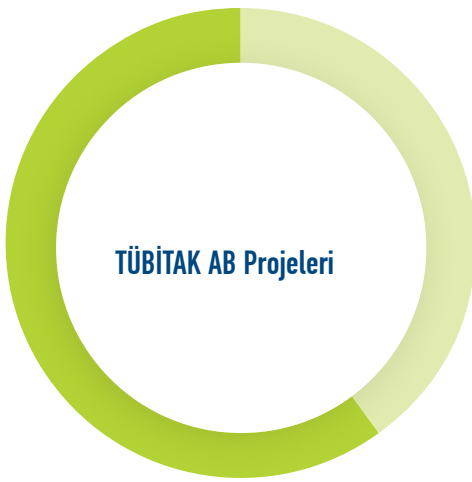

4 Yürürlükte
6 Sonuçlandı

2 Yürürlükte
9 Sonuçlandı

Grafik 12. Devam Eden ve Tamamlanan Ar-Ge Projeleri

Tablo 14. TÜBİTAK - AB Destek Programları Kapsamında Yürütülen Projeler

Proje Desteği	Projenin Adı	Durumu	Projenin Başlama Tarihi Bitiş Tarihi
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Mekanistik – Ampirik Yol Üstyapı Tasarımında Esneklik Modülünün Şartnamelere Uyarlanması	Sonuçlandırıldı	01.01.2006 31.07.2008
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Bitümlü Sıcak Karışım Aşınma Tabakası İçin Performansı Yüksek Karışımların Belirlenmesi	Sonuçlandırıldı	01.01.2006 01.07.2007
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Karayollarında Sathi Kaplama Uygulamalarının İyileştirilmesi ve Performans Modelinin Geliştirilmesi	Sonuçlandırıldı	15.06.2008 15.06.2011
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Köprü Yönetim Sistemi Geliştirilmesi	Sonuçlandırıldı	01.09.2009 01.03.2012
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Türkiye Köprü Mühendisliğinin Tasarım ve Yapım Teknolojilerinin Araştırma Geliştirilmesi	Sonuçlandırıldı	01.09.2011 01.09.2014
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Çevre Dostu Su Bazlı Yol Çizgi Boyası Geliştirilmesi Ve Soğuk Uygulanan Solvent Bazlı Yatay İşaretleme Yol Çizgi Boyası Yol Performans Özelliklerinin Arttırılması	Sonuçlandırıldı	01.10.2010 01.04.2014
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Ilık Karışım Asfalt Katkıları Üretim Teknolojilerinin Geliştirilmesi	Yürürlükte	15.09.2012 15.09.2015
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Karayollarında Buzlanmayı Önleyici ve Buz Çözücü Çözelti ve/veya Dispersiyonların Yerli Olarak Geliştirilmesi, Çevre ve İklim Koşullarına Göre Performans Kriterlerinin Belirlenmesi (Kalsiyum Klorür Üretim Teknolojisi ve Sıvı Buz Önleyici/ Çözücü Malzemenin Geliştirilmesi)	Yürürlükte	01.02.2014 01.02.2017
AVRUPA BIRLIĞI 7. ÇERÇEVE PROGRAMI	LCE4ROADS	Yürürlükte	01.10.2013 30.09.2016
AVRUPA BIRLIĞI H2020	SENSKIN	Yürürlükte	01.06.2015 31.12.2018

Tablo 15. Özkaynaklarımız İle Yürütülen Ar-Ge Projeleri

Projenin Adı	Durumu	Projenin Başlama Tarihi Bitiş Tarihi
Karayolları Üstyapı Yönetim Sistemi Geliştirilmesi	Sonuçlandırıldı (Proje sonuçları değerlendiriliyor)	2009-2012
Asfalt Kaplamaların Plentte Geri Kazanımı "Recycling"	Sonuçlandırıldı	2006-2008
Asfalt Kaplamaların Yerinde Geri Kazanımı "Recycling"	Sonuçlandırıldı	2011-2011
Bitümlü Bağlayıcıların Performansının Arttırılması	Sonuçlandırıldı	2009-2012
BSK'da Kireç Kullanımının Araştırılması	Sonuçlandırıldı (Proje sonuçları değerlendiriliyor)	2010-2011
Poroz Asfalt Uygulama Çalışmasının Yapılması	Sonuçlandırıldı	2010-2012
Öğütülmüş Atık Lastiklerden Üretilen Kauçuk Esaslı Katkıların Bitümlü Sıcak Karışım Kaplamalarda Kullanımının Araştırılması	Sonuçlandırıldı	2010-2011
Kazılmış Asfalt Malzemelerin Alttemel Malzemesinde Kullanılması	Sonuçlandırıldı (Proje sonuçları değerlendiriliyor)	2009-2010
Beton Yollar Deneme Uygulamaları	Yürürlükte	2004
Yüksek Plastisiteli Killerde Grup Davranışının Zemin Çivilerinin Sıyrılma Kapasitesi Üzerindeki Etkisi	Sonuçlandırıldı	2007 -2009
Farklı Kayaç Türlerinde Tek Eksenli Basma Dayanımının Nokta Yükü Endeksine Oranının Deneysel Çalışmalarla Belirlenmesi	Yürürlükte	2011

Tablo 16. Karayolları Genel Müdürlüğü Ar-Ge Yönergesi Kapsamında Yürütülen Projeler (Sözleşme 2013 Yılı)

Proje No	Proje Başvurusunda Bulunan Kuruluş	Projenin Başlığı
KGM-ARGE/2012-3	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	Geosentetiklerle Güçlendirilmiş Esnek Yol Kaplamalarının Tekrarlı Yükler Altındaki Performansının Değerlendirilmesi
KGM-ARGE/2012-5	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi ve Texas Üniversitesi	Asfalt Kaplamalar için Koruma Amaçlı Çatlak Kaplama Malzemesi Şartnamesi ve El Kitapçığı Dokümanlarının Geliştirilmesi
KGM-ARGE/2012-7	İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi	Elektrik Ark Fırını ile Çelik Üretiminde Elde Edilen Cürufun Yol Yapımında Kullanımı, Performansı ve Mevzuat Önerisinin Oluşturulması
KGM-ARGE/2012-8	Heritage Research Group	Asfalt Geri Dönüşümünün Yol Üstyapılarında Maksimum Düzeyde Kullanılabilirliğinin Araştırılması ve Şartnamelere Uyarlanması
KGM-ARGE/2012-12	İstanbul Üniversitesi / İnşaat Mühendisliği Bölümü	Karayolu Şehiriçi Geçişlerinde Üstyapı Bozulmalarının Sürüş Konforuna Etkilerinin Araştırılması
KGM-ARGE/2012-13	Bahçeşehir Üniversitesi/ Uygar Araştırma Merkezi	Değişik Üstyapı Tipleri İçin Gürültü Seviyelerinin Belirlenmesi ve Yüzey Özellikleriyle İlişkilendirilmesi
KGM-ARGE/2012-21	Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi	Kazılmış Asfalt Kaplamaların Alttemel ve Temel Malzemesi Olarak Kullanım Şartlarının Araştırılması
KGM-ARGE/2012-22	Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü	Sıkışma kontrolünde Nükleer Metoda alternatif Sistemlerin Araştırılması
KGM-ARGE/2012-25	İstanbul Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü	Kireç İle Stabilize Edilen Zeminlerin Karayolu Üstyapısında Kullanımlarında Zeminin Arazideki Ufalama Seviyesinin Etkisinin Araştırılması Ve Kireç Stabilizasyonu İçin Esneklik Modülüne Dayanan Bir Tasarım Prosedürü Hazırlanması
KGM-ARGE/2012-30	Ankara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü	Yoğrulmuş (remolde) Zeminlerin Plastik Limitteki Drenajlı Kesme Dayanımının Kesme Kutusu Deneyi İle Saptanması
KGM-ARGE/2012-31	Ankara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü	Yoğrulmuş (remolde) Zeminlerin Drenajsız Kesme Dayanımının Kesme Kutusu Deneyi İle Saptanması

Tablo 17. Karayolları Genel Müdürlüğü Ar-Ge Yönergesi Kapsamında Yürütülen Projeler (Sözleşme 2014 Yılı)

Proje No	Proje Başvurusunda Bulunan Kuruluş	Projenin Başlığı
KGM-ARGE/2013-4	Ege Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü	Çeşitli SBS Polimerlerin Bitüm ve Bitümlü Sıcak Karışımlar Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması ve Ülke Koşullarına En uygun Modifiyelerin Belirlenmesi
KGM-ARGE/2013-11	Mustafa Kemal Üniversitesi – Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü	Yeni Nesil Hareketli Beton Otokorkuluk Üretimi, test Edilmesi ve Şartnamelerinin Oluşturulması
KGM-ARGE/2013-12	Mustafa Kemal Üniversitesi – Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü	Acil Kaçış rampaları Tasarımı, Yapımı Ve Şartnamesinin Oluşturulması
KGM-ARGE/2013-16	Çukurova Üniversitesi	Uzun Işımalı Nanofosforesans Reflektörler
KGM-ARGE/2013-21	Gazi Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü	Sıkıştırılmış ara zeminlerin drenajlı ve drenajsız kayma dayanımı parametrelerinin ilişkilendirilmesi
KGM-ARGE/2013-23	Karayolları 6. Bölge Müdürlüğü	Kireçtaşının Taş Mastik Asfalt Tabakasında Agrega Olarak Kullanımının Araştırılması
KGM-ARGE/2013-24	Süleyman Demirel Üniversitesi	Geosentetiklerin karayollarında kullanım yöntemlerinin araştırılması ve şartnamesinin hazırlanması
KGM-ARGE/2013-25	Karayolları 18. ve 6. Bölge Müdürlükleri	Pomzanın TMA Karışımlarında Kullanılması

Tablo 18. Karayolları Genel Müdürlüğü Ar-Ge Yönergesi Kapsamında Yürütülen Projeler (Sözleşme 2015 Yılı)

Proje No	Proje Başvurusunda Bulunan Kuruluş	Projenin Başlığı
KGM-ARGE/2014-1	Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	Elektrik Ark Fırın (EAF) Cürufu ve Dere Malzemesinin Aşınma ve TMA Aşınma Yüzeylerinde Pürüzlendirme Malzemesi Olarak Kullanılabilirliğinin Araştırılması ve Pürüzlendirme Uygulama Yönteminin Geliştirilmesi

Tablo 19. Araştırma Alanlarına Göre Yürütülen Ar-Ge Projeleri

Alan	Alt Alan	Proje Sayısı
Çevre	Geri kazanım	5
	Çevre kirliliği	1
	Gürültü kirliliği	1
Planlama ve Proje	Yol üstyapıları	1
	Zemin/kaya mekaniği, temel mühendisliği	5
	Karayolu tasarımı	1
Yapım, Bakım ve Onarım	Yol üstyapıları	3
Yol Yapı Malzemeleri	Beton ve betonarme malzemeleri	1
	Bitümlü bağlayıcılar ve bitümlü karışımlar	3
	Trafik, bakım ve güvenlik malzemeleri	2
	Geosentetikler	1
Cihaz, Ekipman, Sistem, Ölçüm ve Tasarım	Cihaz, ekipman, sistem, ölçüm ve tasarım teknolojileri	2
	TOPLAM	**26**

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

ULUSLARARASI KARAYOLU GÜZERGÂHLARI

Ülkemiz; Asya, Afrika ve Avrupa'nın birbirine en yakın olduğu ve Avrupa ile Asya'nın birleştiği bir noktada olması nedeniyle tarihte birçok büyük uygarlığın doğduğu yer olmuştur.

Ülkemizin coğrafi konumuna bakıldığında; Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine yaklaştığı noktadadır. Doğal bir köprü olan Ülkemiz Asya, Orta Asya, Kafkas Cumhuriyetleri ile Karadeniz ve hatta Pasifik ülkelerini birbirine bağlayan Avrupa-Asya Uluslararası Ulaştırma ağlarının merkezinde bulunmaktadır.

Asya ve Avrupa kıtaları arasında geniş bir alanda bulunan Türkiye'ye doğu-batı eksenli bu genişlik önemli bir jeopolitik konum sağlamakta ve uluslararası ulaştırma koridorları çerçevesindeki çalışmalarda rolümüzün önemini arttırmaktadır. Bu nedenle, bu bölgeler arasında yapılacak olan her türlü ulaştırma faaliyetinin geçiş bölgesinde olan Türkiye'de ulaşım koridorları büyük önem arz etmektedir.

Bu kapsamda, ülkemiz bölgesel ve bölgeler arası karayolu bağlantısını sağlamaya yönelik birçok uluslararası projede yerini almaktadır.

Trans Avrupa Kuzey-Güney Otoyolu (TEM), Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM/AEK – UN/ECE) E-Yolları - Ana Trafik Arterleri Avrupa Anlaşması (AGR), Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ - BSEC), Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT - ECO), Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP), Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridoru (TRACECA), Pan Avrupa Koridorları ve Avrasya Ulaştırma Bağlantıları (EATL) gibi uluslararası organizasyonlar ve projeler, çalışmalarına aktif olarak katıldıklarımızdır.

Uluslararası karayolu güzergahları aynı zamanda Karadeniz, Akdeniz ve Ege'de yer alan limanlara da bağlantı sağlayarak, bölgesinde ticaret ve turizmin gelişimine katkı sağlamaktadır (Tablo 20, 21 - Harita 16,17).

Tablo 20. Uluslararası Karayolu Güzergâhları

GÜZERGÂHLAR	UZUNLUK (KM)
Trans Avrupa Kuzey-Güney Otoyolu (TEM)	6.940
E – Yolları (UN/ECE) Ana Trafik Arterleri Avrupa Anlaşması (AGR)	9.353
Karadeniz Ekonomik İşbirliği – KEİ (BSEC)	4.472
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı – EİT (ECO)	9.987
Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP)	5.247
Avrupa, Kafkasya ve Asya Ulaştırma Koridoru (TRACECA)	8.365
Pan – Avrupa Koridorları	261
Avrasya Karayolu Bağlantıları (EATL)	5.663

Harita 16. Türkiye'nin Uluslararası Karayolu Koridorları - 12.000 km

TÜRKİYE'DEKİ ULUSLARARASI YOL GÜZERGAHLARI

INTERNATIONAL ROADS IN TURKEY

		TOTAL (KM)
TEM	Trans European North South Motorway	6 940
E Yolları	E Roads	9 353
KEİ Yolları	BSEC Roads	4 472
EİT Yolları	ECO Roads	9 987
ESCAP Yolları	ESCAP Roads	5 247
Avr.Kaf.As.Ulaş.Kor.	TRACECA	8 365
Pan - Avrupa Kor.	Pan-European Transport Corridors	261
Avrasya Ulaş.Bağl.	EATL	5 663

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
STRATEJİK PLANLAMA ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜ

GENERAL DIRECTORATE OF HIGHWAYS
DEPARTMENT OF STRATEGY DEVELOPMENT
DIVISION OF STRATEGIC PLANNING

Tablo 21. Karayolları Sınır Kapıları

Sıra No	Sınır Kapısı	Bulunduğu İl	Bağladığı Ülke	Bağlantı Sağlayan Karayolu
1	İpsala Sınır Kapısı	Edirne	Yunanistan	Tekirdağ – Malkara – İpsala Sınır Kapısı
2	Karaağaç (Pazarkule) Sınır Kapısı	Edirne		03 Otoyolu Ayr.-Pazarkule Sınır kapısı
3	Kapıkule Sınır Kapısı	Edirne	Bulgaristan	Otoyol Ayr.-Kapıkule
4	Aziziye (Dereköy) Sınır Kapısı	Kırklareli		Kırklareli-Dereköy-Aziziye Sınır Kapısı
5	Hamzabeyli Sınır Kapısı	Edirne		Edirne-Lalalpaşa-Hamzabeyli
6	Karkamış Sınır Kapısı	Gaziantep	Suriye	Nizip-Karkamış İl Yolu
7	Öncüpınar Sınır Kapısı	Kilis		Kilis-Öncüpınar Devlet yolu
8	Cilvegözü Sınır Kapısı	Hatay		Antakya-Reyhanlı Devlet Yolu
9	Yayladağı Sınır Kapısı	Hatay		Antakya-Yayladağ Devlet Yolu
10	Cizre Sınır Kapısı	Şırnak-Cizre		Şırnak- Cizre (Kapalı)
11	Girmeli Sınır Kapısı	Mardin-Nusaybin		Nusaybin Ayrım-Girmeli Sınır Kapısı
12	Şenyurt Sınır Kapısı	Mardin		Kızıltepe Kavşağı-Şenyurt Sınır Kapısı
13	Ceylanpınar Sınır Kapısı	Şanlıurfa		Viranşehir Ayrım-Ceylanpınar Sınır Kapısı
14	Akçakale Sınır Kapısı	Şanlıurfa		Akçakale-Sınır Kapısı
15	Mürşitpınar Sınır Kapısı	Şanlıurfa		Suruç-Mürşitpınar Sınır Kapısı
16	Umurlu Sınır Kapısı	Hakkari	Irak	Şemdinli-Derecik İl Yolu
17	Habur Sınır Kapısı	Şırnak-Silopi		Silopi-Habur Sınır Kapısı
18	Üzümlü Sınır Kapısı	Hakkari-Çukurca		Çukurca-Üzümlü Sınır Kapısı
19	Sarp Sınır Kapısı	Artvin-Hopa	Gürcistan	Hopa-Kemalpaşa-Sarp
20	Türkgözü Sınır Kapısı	Ardahan-Posof		Ardahan Ayr.-Damal-Posof-Türkgözü Sınır K.
21	Aktaş Sınır Kapısı	Ardahan-Çıldır		Çıldır-Aktaş
22	Tiknis Sınır Kapısı	Kars	Ermenistan	(Kars-Ardahan)Ayr.-Akyaka
23	Alican Sınır Kapısı	Iğdır		(Iğdır-Aralık)Ayr-Alican Sınır Kapısı
24	Dilucu Sınır Kapısı	Iğdır	Nahcivan (Azerbaycan)	Iğdır-Aralık-Dilucu Sınır Kapısı
25	Gürbulak Sınır Kapısı	Ağrı-Doğubeyazıt	İran	Diyadin Ayr.Doğubayazıt-Gürbulak Devlet Yolu
26	Kapıköy Sınır Kapısı	Van-Özalp		Van-Özalp-Kapıköy Sınır Kapısı
27	Esendere Sınır Kapısı	Hakkâri-Yüksekova		Yüksekova-Esendere Sınır Kapısı

Uzunluk (km)	Yolun Standardı (OY-BY-TY)	Satıh Durumu (BSK-SK)	Yıllık Giriş Çıkış Yapan Araç Sayısı (YOGT)
110	BY	BSK	1.419
7	5,6 km BY-BSK (Çalışmalar Dev.Ed.)	5,6 BSK - 1,4 SK	751
17	11 km BY- 6 km OY	BSK	6.076
41	13 km BY- 28 km TY	BSK	501
39	2 km BY- 37 km TY	BSK	1.480
32	BY	BSK	2.372
8	6 BY- 2 TY	6 BSK- 2 SK (Çalışmalar Dev.Ed.)	4.031
45	BY	38 BSK- 7 SK (Çalışmalar Dev.Ed.)	10.524
51	BY	16,8 BSK- 34,2 SK (Çalışmalar Dev.Ed.)	3.427
Kapalı			
1	BY	BSK	Kapalı
13	TY	SK	2.365
1	TY	Kilitli parke	3.708
1	BY	BSK	5.866
11	TY	SK	1.913
75	TY	65 SK- STABİLİZE	
15	BY	BSK	14.117
8	TY	Toprak	
18	BY	BSK	6.787
77	TY	SK	1.382
20	TY	SK	Açılışı yapılmış olup, YOGT sayımı yapılmamıştır.
53	TY	SK	513
6	TY	BSK	810
86	BY	19 BSK- 67 SK	2.687
77	BY	BSK	4.746
102	99 BY-3 TY	24,5 BSK- 74,5 SK	4894
41	6,5 TY- 34,5 BY	11 BSK- 30 SK	3.507

Harita 17. Türkiye'nin Karayolu Sınır Kapıları (2015)

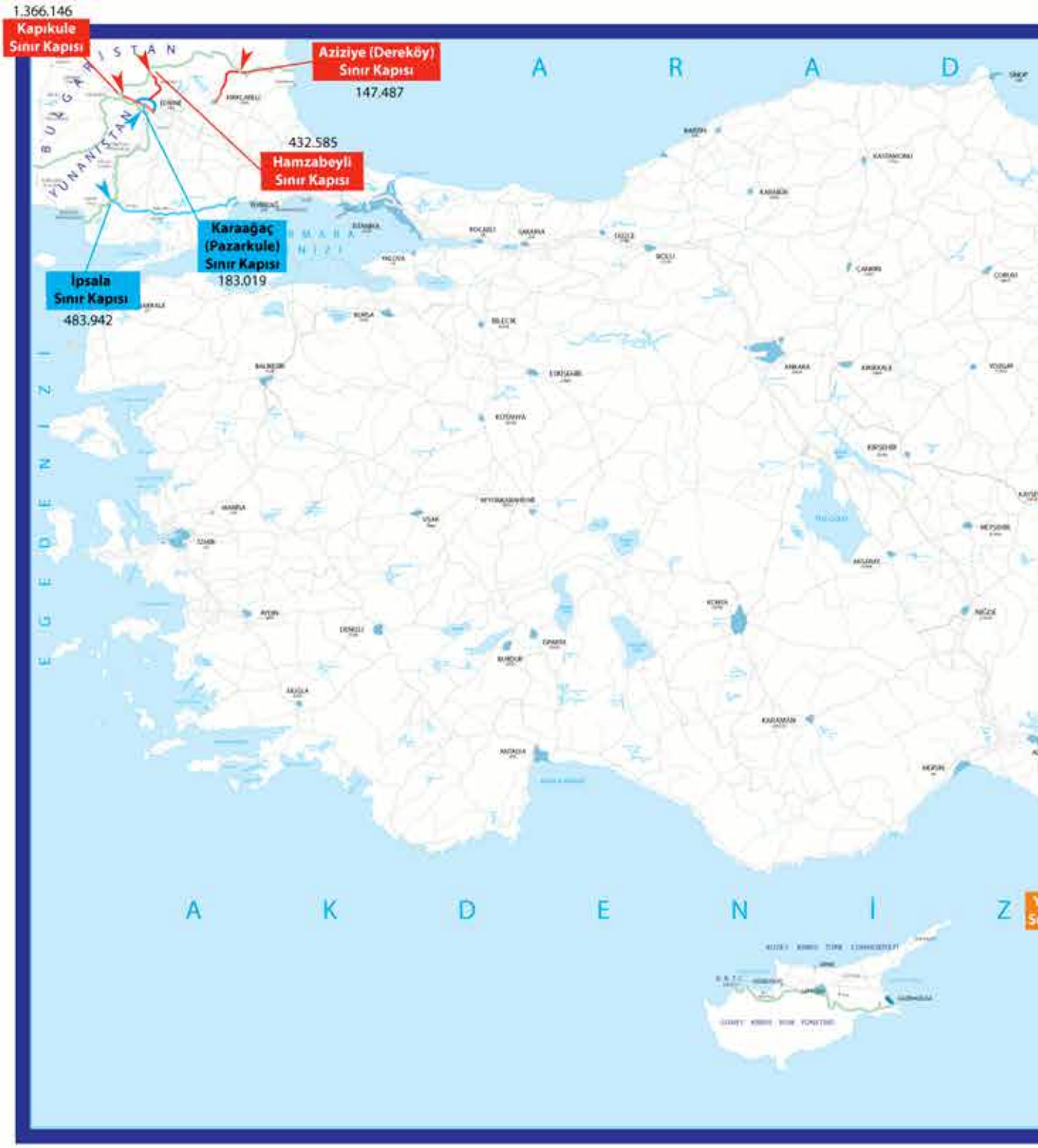

Sarp Sınır Kapısı
1.214.746
Türkgözü Sınır Kapısı
98.318
Aktaş Sınır Kapısı
Tiknis Sınır Kapısı
333.314
Dilucu Sınır Kapısı
Alican Sınır Kapısı
352.584
Gürbulak Sınır Kapısı
Kapıköy Sınır Kapısı
50.135
94.606
Esendere Sınır Kapısı
Cizre Sınır Kapısı
Üzümlü Sınır Kapısı
Şenyurt Sınır Kapısı
Karkamış Sınır Kapısı
36.942
Akçakale Sınır Kapısı
22.289
161.460
Öncüpınar Sınır Kapısı
Habur Sınır Kapısı
1.936.841
Umurlu Sınır Kapısı
Girmeli Sınır Kapısı
Mürşitpınar Sınır Kapısı
Ceylanpınar Sınır Kapısı
Cilvegözü Sınır Kapısı
175.918
10.080
BULGARİSTAN SINIR KAPILARI
YUNANİSTAN SINIR KAPILARI
SURİYE SINIR KAPILARI
IRAK SINIR KAPILARI
İRAN SINIR KAPILARI
NAHCİVAN (AZERBAYCAN) SINIR KAPILARI
GÜRCİSTAN SINIR KAPILARI
ERMENİSTAN SINIR KAPILARI

ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMACILIK FAALİYETLERİ

AB mevzuatına içerik olarak % 98 oranında uyum sağlanmıştır. Böylece, karayolu taşımacılığı, AB'ye adaylık sürecinde en hazır sektörlerden biri haline getirilmiştir.

58 ülke ile İkili Karayolu Taşıma Anlaşmamız mevcuttur. Türk taşımacısı Avrupa, Asya ve Afrika'yı kapsayan geniş bir dünya coğrafyasında faaliyet göstermektedir.

Harita 18. Türk Taşımacılar Tarafından Kullanılan Ana Güzergâhlar

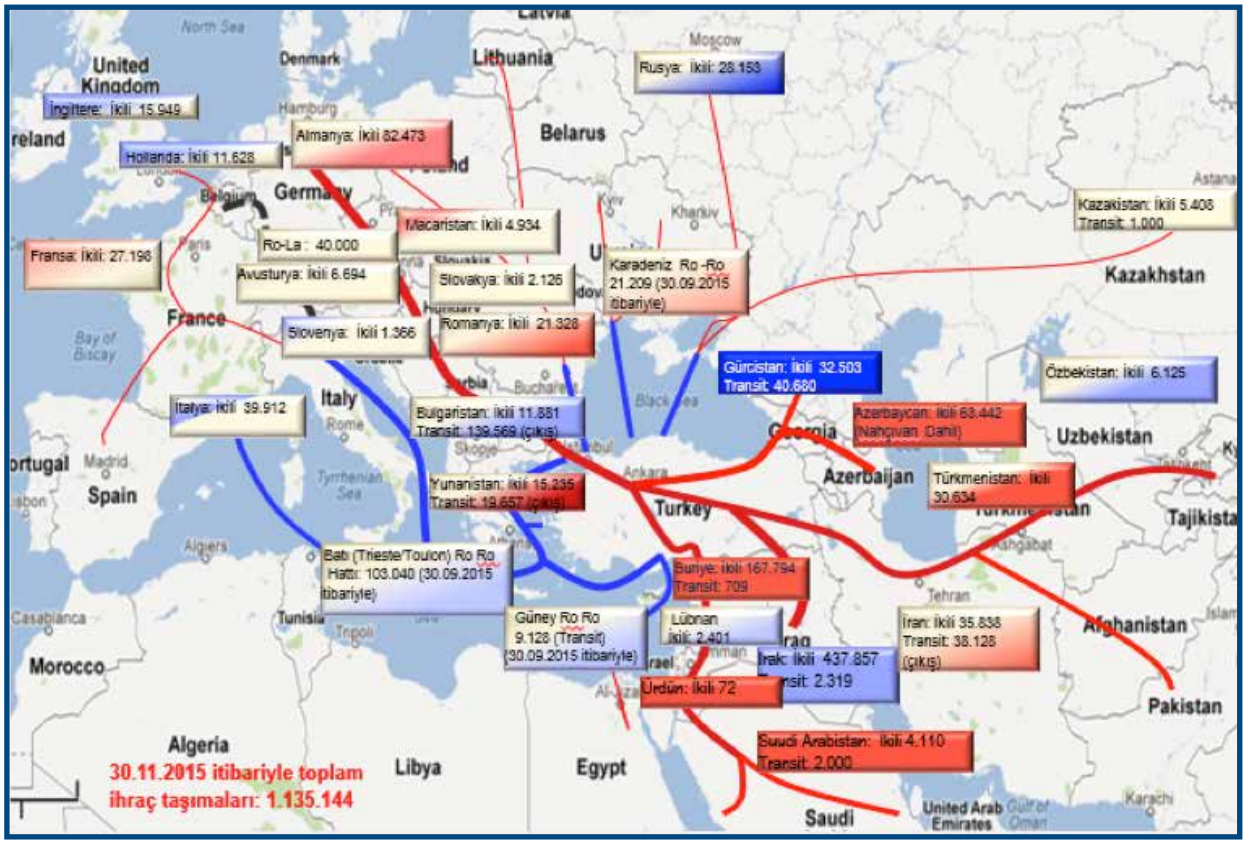

2012 yılı toplam taşıma sayısı: 1.205.699
2013 yılı toplam taşıma sayısı: 1.284.107
2014 yılı toplam taşıma sayısı :1.270.306
2015 yılı Kasım sonu itibariyle toplam taşıma sayısı : 1.135.144

Bu alanda yapılan çalışmalar sonucunda;

- Yapılan Kara Ulaştırması Karma Komisyonu (KUKK) Toplantılarıyla artırılan geçiş belgeleri ve UBAK belgeleri sayısındaki önemli artış oranlarıyla taşımacılarımızın hareket kabiliyeti artırılmıştır.
- Kuzey Afrika Ülkelerine yönelik taşımacılığımızın kolaylaştırılmasına yönelik olarak Mısır ve Sudan ile yeni bir anlaşma imzalanmıştır.

UBAK İZİN BELGELERİ

UBAK (CEMT), Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı (UBAK) 1953 tarihinde imzalanan bir Protokol ile kurulan ve temel amacı üye ülkeler arasında karayolu taşımacılığının kolaylaştırılmasını ve bu kapsamda çevreye duyarlı, sürdürülebilir bir taşımacılık anlayışıyla üye ülkeler arasında aşamalı bir liberalizasyon sağlanmasını amaçlayan çok taraflı uluslararası bir platformdur.

UBAK İzin Belgeleri, her yıl ülkelerin temel kotası ve araç kategorilerine göre belirlenmiş katsayı çarpanları dikkate alınarak Uluslararası Taşımacılık Forumu (Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı) Sekretaryası'ndan ülkelerin talep ettiği oranlara binaen temin edilmektedir.

2016 yılı baz kota: 610 belge sayımız 6.100 olarak belirlenmiştir (Grafik 13).

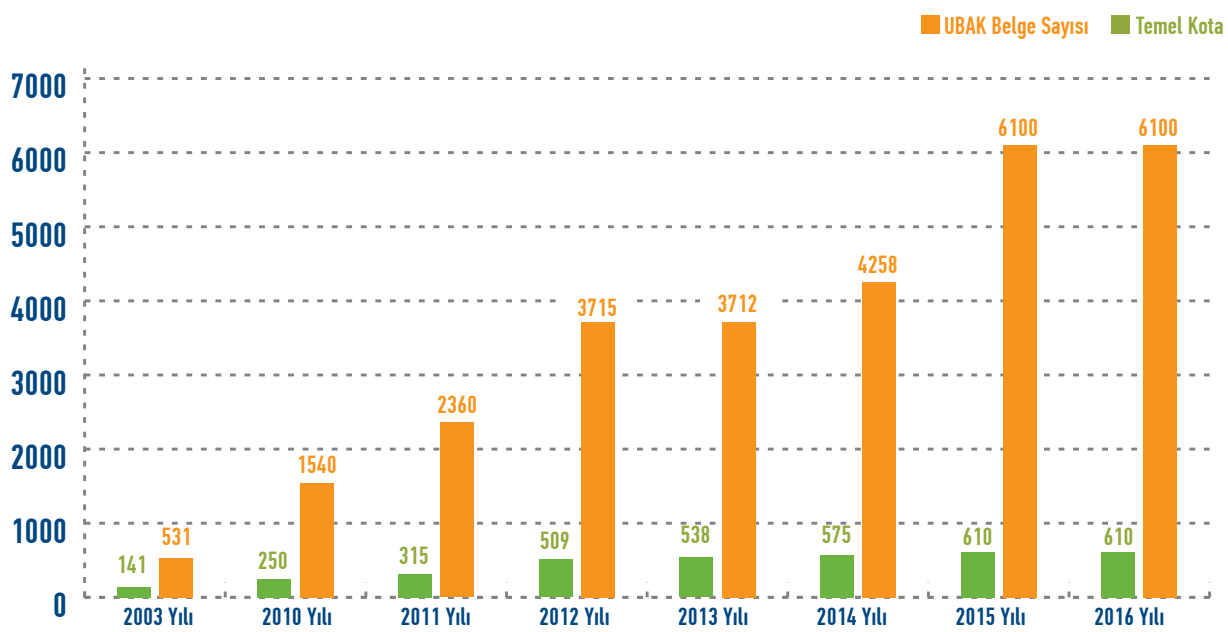

Grafik 13. UBAK İzin Belgeleri

İkili anlaşma ve protokollerle uluslararası geçiş kotalarında sağlanan 3 misli artışla taşımacılarımızın hareket kabiliyetleri daha da artırılmıştır. Ayrıca, 43 ülke arasında en büyük kota miktarına sahip olduğumuz UBAK belgeleri ile uluslararası eşya taşımacılığı alanında taşımacılarımıza Avrupa Birliği'nde daha serbest bir dolaşım hakkı sağlanmıştır.

Temel hedefimiz; 2023-2035 döneminde Kuzey Afrika ve Uzak Asya ülkelerini de kapsayacak şekilde 50 ülke ile geçiş belgesiz ve kotasız bir uluslararası eşya taşımacılığı düzeni oluşturmaktır.

GAP (GÜNEYDOĞU ANADOLU), DAP (DOĞU ANADOLU) VE DOKAP (DOĞU KARADENİZ) İLLERİ İÇİN YAPILANLAR

GAP illerine 2003-2015 yılları arasında toplam 1.892,4 km Bölünmüş yol yapılarak toplam 10 milyar 644 milyon TL yatırım yapılmıştır.

- Adıyaman
- Batman
- Diyarbakır
- Gaziantep
- Kilis
- Mardin
- Siirt
- Şanlıurfa
- Şırnak

GAP İLLERİ

ADIYAMAN

2003 öncesi 23 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 148,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 171,1 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 181.523.026 TL harcanmışken 2003-2015 arası 733.967.168 TL harcanmıştır.

BATMAN

2003 öncesi 15 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 121 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 134 km'ye çıkarılmıştır.1993-2002 arası 62.673.290 TL harcanmışken 2003-2015 arası 808.998.753 TL harcanmıştır.

DİYARBAKIR

2003 öncesi 44 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 344 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 388 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 178.924.275 TL harcanmışken 2003-2015 arası 1.847.204.834 TL harcanmıştır.

GAZİANTEP

2003 öncesi 116,2 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 241,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 357,7 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 934.155.238 TL harcanmışken 2003-2015 arası 2.287.717.778 TL harcanmıştır.

KİLİS

2003 öncesi 1,5 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 33 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 34,5 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 14.947.496 TL harcanmışken 2003-2015 arası 143.634.371 TL harcanmıştır.

MARDİN

2003 öncesi 28 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 222,6 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 250,6 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 40.590.017 TL harcanmışken 2003-2015 arası 755.497.864 TL harcanmıştır.

SİİRT

2003 öncesi 7 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 112,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 119,5 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 28.453.253 TL harcanmışken 2003-2015 arası 757.676.488 TL harcanmıştır.

ŞANLIURFA

2003 öncesi 28 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 522,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 550,5 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 529.676.272 TL harcanmışken 2003-2015 arası 2.254.409.151 TL harcanmıştır.

ŞIRNAK

2003 öncesi 25 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 147,2 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 172,2 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 144.914.564 TL harcanmışken 2003-2015 arası 1.055.123.073 TL harcanmıştır.

DAP İLLERİ

- Ağrı
- Ardahan
- Bingöl
- Bitlis
- Elazığ
- Erzincan
- Erzurum
- Hakkâri
- Iğdır
- Kars
- Malatya
- Muş
- Tunceli
- Van

DAP illerine 2003-2015 yılları arasında toplam 3.263,4 km Bölünmüş yol yapılarak toplam 19 milyar 131 milyon TL yatırım yapılmıştır.

AĞRI

2003 öncesi 17 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 321 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 338 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 71.362.656 TL harcanmışken 2003-2015 arası 1.108.662.929 TL harcanmıştır.

ARDAHAN

2003 öncesi bölünmüş yol yokken 2003-2015 yılları arasında 69 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 69 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 87.222.971 TL harcanmışken 2003-2015 arası 426.303.539 TL harcanmıştır.

BİNGÖL

2003 öncesi 5 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 175,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 180,5 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2015 yılları arasında 681.529.211 TL harcanmıştır.

BİTLİS

2003 öncesi 19 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 260 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 279 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 90.031.225 TL harcanmışken 2003-2015 arası 2.560.994.328 TL harcanmıştır.

ELAZIĞ

2003 öncesi 33 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 321,6 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 354,6 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 61.998.945 TL harcanmışken 2003-2015 arası 1.393.619.633 TL harcanmıştır.

ERZİNCAN

2003 öncesi 13,7 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 293,7 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 307,4 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 58.597.296 TL harcanmışken 2003-2015 arası 1.967.970.978 TL harcanmıştır.

ERZURUM

2003 öncesi 49 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 523 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 572 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 49.758.847 TL harcanmışken 2003-2015 arası 2.883.945.856 TL harcanmıştır.

HAKKARİ

2003 öncesi 1 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 76 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 77 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 102.502.756 TL harcanmışken 2003-2015 arası 1.083.996.972 TL harcanmıştır.

IĞDIR

2003 öncesi 10 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 172 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 182 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 27.715.445 TL harcanmışken 2003-2015 arası 211.079.237 TL harcanmıştır.

KARS

2003 öncesi 22 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 191 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 213 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 33.054.429 TL harcanmışken 2003-2015 arası 554.784.532 TL harcanmıştır.

MALATYA

2003 öncesi 36 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 309,9 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 345,9 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 158.678.849 TL harcanmışken 2003-2015 arası 2.051.719.635 TL harcanmıştır.

MUŞ

2003 öncesi 16 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 106 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 122 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 44.321.363 TL harcanmışken 2003-2015 arası 865.048.122 TL harcanmıştır.

TUNCELİ

2003 öncesi 2 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 39,9 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 41,9 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 133.442.037 TL harcanmışken 2003-2015 arası 392.848.130 TL harcanmıştır.

VAN

2003 öncesi 36 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 486,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 522,5 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 128.372.898 TL harcanmışken 2003-2015 arası 2.672.415.850 TL harcanmıştır.

DOKAP İLLERİ

DOKAP illerine 2003-2015 yılları arasında toplam 741,7 km Bölünmüş yol yapılarak toplam 26 milyar 763 milyon TL yatırım yapılmıştır.

- Artvin
- Bayburt
- Giresun
- Gümüşhane
- Ordu
- Rize
- Samsun
- Trabzon

ARTVİN

2003 öncesi 22,1 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 17 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 39,1 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 747.306.142 TL harcanmışken 2003-2015 arası 2.072.076.930 TL harcanmıştır.

BAYBURT

2003 öncesi 2 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 76,3 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 78,3 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 67.340.107 TL harcanmışken 2003-2015 arası 603.2015.191 TL harcanmıştır.

GİRESUN

2003 öncesi 27,5 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 85,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 112,6 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 1.274.382.538 TL harcanmışken 2003-2015 arası 2.762.603.212 TL harcanmıştır.

GÜMÜŞHANE

2003 öncesi 1 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 83,9 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 84,9 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 275.081.659 TL harcanmışken 2003-2015 arası 1.653.138.150 TL harcanmıştır.

ORDU

2003 öncesi 50,2 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 77 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 127,2 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 609.580.708 TL harcanmışken 2003-2015 arası 3.048.988.430 TL harcanmıştır.

RİZE

2003 öncesi 20,2 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 102,7 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 122,9 km'ye çıkarılmıştır.1993-2002 arası 1.493.013.870 TL harcanmışken 2003-2015 arası 4.099.698.231 TL harcanmıştır.

SAMSUN

2003 öncesi 119,9 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 183,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 303 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 302.988.814 TL harcanmışken 2003-2015 arası 2.881.692.442 TL harcanmıştır.

TRABZON

2003 öncesi 73 km bölünmüş yol varken 2003-2015 yılları arasında 116,6 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 189,6 km'ye çıkarılmıştır.1993-2002 arası 1.833.016.944 TL harcanmışken 2003-2015 arası 4.212.892.760 TL harcanmıştır.

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- TCDD BAĞLI ORTAKLIKLARINA AİT FAALİYETLER

Tarihin akışında önemli etkisi olan icatlardan biri olan ve 19'uncu yüzyılın ilk yarısında ticarileşerek faaliyete geçen tren ve ray; sanayiyi, ticareti, kültürü değiştiren ve dönüştüren; sanata, edebiyata kısacası insanlığı ilgilendiren hemen her şeye ve her konuya etki eden bir alan olmuştur.

Demir ray üzerinde yolculuğa başlayan lokomotifler, bugün toplumsal dönüşüm ve entegrasyonun başrol oyuncusu durumundadır. Demiryolu yatırımları ekonomik kalkınmanın yanında; bilimsel, sosyal ve kültürel gelişme ile bütünleşmeyi sağlamak adına önemini artırmaktadır. Demiryolu; geçtiği her yerleşim yerini, modern hayatla tanıştırmaktadır. Demiryolu, kamu hizmetlerinin ulaştırılmasına yaptığı azami olumlu etki ile insanların yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlayan adımların büyümesini sağlamıştır.

Bakanlığımız, demiryollarını sürdürülebilir kalkınma hamlelerinin en önemli halkalarından biri olarak görmüş ve 1951'den 2003 yılı sonuna kadar ihmal edilen bu sektörü canlandırmak için yoğun çaba sarf etmiştir. Yılda ancak 18 kilometre olmak üzere toplam 945 kilometre demiryolu yapılan 1951-2004 yılları arasında oluşan derin boşluk, son 12 yıllık yoğun faaliyet takvimi ile doldurulmuş ve 1856-1923, 1923-1950, 1951-2003 dönemleri ile karşılaştırıldığında en yoğun çalışmanın yapıldığı yıllar olmuştur.

Teknolojik ve bilimsel gelişmeler ülkeleri birbirine hiç olmadığı kadar yakınlaştırmıştır. Küreselleşme ile siyasal ve sosyal entegrasyonun tamamlanması için ulaştırma modlarının da entegre edilmesi gereksinimi hasıl olmuştur. Demiryolunun önemi bu sayede daha iyi anlaşılmıştır. Başta Avrupa Birliği ve Uzak Doğu ülkeleri olmak üzere, ray üzerine yapılan yatırımların ana sebepleri saymakla bitmemektedir. Dünyada en çok kullanılan mod olan karayolu ulaştırmasına atfedilen önemin tek başına bir anlam ifade etmediği son otuz yıllık süreçte kavranmıştır.

Bütün ulaşım modlarının dengeli ve birbiriyle entegre şekilde geliştirilmesi düşüncesinin öncelikli devlet politikasına dönüşmesinden demiryollarımız da faydalanmıştır. Demiryoluna verilen önem, belirlenen hedeflere ulaşmak için yatırım planlamasında kendisini göstermiş ve yatırım ödeneği yıldan yıla katlanarak artmıştır. Demiryolu, sektörler içerisinde 2023 hedefleriyle Cumhuriyetimizin 100. yılında ulaşım sistemine damgasını vurmaya hazırlanmaktadır.

- Yüksek hızlı, hızlı ve konvansiyonel demiryolu projelerinin hayata geçirilmesi,
- Mevcut demiryollarının, araç filosunun, gar ve istasyonların modernizasyonu,
- Demiryolu ağının üretim merkezleri ve limanlara bağlanması,
- Özel sektörle birlikte ileri demiryolu sanayinin geliştirilmesi,
- Özellikle ihracatta büyük imkan sağlaması beklenen lojistik merkezlerle ülkemizin bölgesinde önemli bir lojistik üs haline getirilmesi,
- Uzak Asya'dan Batı Avrupa'ya uzanacak olan Modern Demir İpekyolunun hayata geçirilerek iki kıta arasında kesintisiz demiryolu koridoru oluşturulması,
- Daha etkin ve verimli bir sektör haline getirilmesi ile özel sektörün demiryolu işletmeciliği yapabilmesinin sağlanması için sektörün yeniden yapılandırılması ve serbestleşme sürecinin tamamlanması,
- Sektördeki yeni demiryolu endüstrileriyle, yerli demiryolu endüstrisinin geliştirilmesi

ana hedefleri doğrultusunda birçok büyük proje başarıyla hayata geçirilmiş birçoğunun da hayata geçirilmesi için yoğun bir şekilde çalışılmaktadır.

Türkiye'nin 40 yıllık hayali olan yüksek hızlı demiryolu projeleri gerçekleştirilmiştir. Ankara-Eskişehir-İstanbul, Ankara-Konya ve Konya- Eskişehir-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu hatları tamamlanmış ve hizmete açılmıştır. Yüksek hızlı demiryolu hattına sahip dünyada 8., Avrupa'da 6. ülke konumuna yükselen Türkiye'de artık yepyeni bir dönem başlamıştır. Ankara-Sivas, Ankara-Bursa ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu hatlarında ise çalışmalar sürdürülmekte ve bu hatların 2019 yılına kadar tamamlanarak işletmeye açılması planlanmaktadır.

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu ve Marmaray/Boğaz Tüp Geçişiyle Modern Demir İpekyolu hayata geçirilmekte, Uzak Asya-Batı Avrupa demiryolu koridoru işlevsel kılınmaktadır.

İstanbul'da, bir buçuk asırlık rüyamız olan, dünya otoritelerinin mühendislik harikası olarak kabul ettiği, çift akıntının olduğu Boğaz'da, balıkların bile göç yolları dikkate alınarak yapılan, çevreci, dünyanın en derin batırma tüp tüneli Marmaray 2013 yılında hizmete alınmıştır.

Yeni demiryolu yapımlarının yanı sıra mevcut sistemin modernizasyonuna önem verilmiş ve yol yenileme seferberliği başlatılmıştır. Çoğu yapıldığı günden bu yana el değmeyen mevcut demiryolu ağının 9.987 km'sinin komple bakım ve yenilemesi yapılmıştır. Böylece, tren hızları, hat kapasitesi ve kabiliyeti artırılarak yolcu ve yük taşımacılığı daha konforlu, güvenli ve hızlı bir hale gelmiş, demiryolunun taşımacılıktaki payı artmıştır.

Üretim merkezlerinin, organize sanayi bölgelerinin demiryollarıyla limanlara bağlanması ve kombine taşımacılığın geliştirilmesine öncelik verilmiştir. Ülkemizin öncelikli lojistik değer ihtiva eden OSB, fabrika ve limanlarına lojistik merkezler planlayıp ve bunların bir kısmını da kurmak suretiyle; ulusal, bölgesel ve küresel taşımacılık açısından yeni bir taşımacılık konsepti geliştirilmiştir.

64. Hükümet Programı ve 10. Kalkınma Planında da yer alan "Taşımacılıktan Lojistiğe Dönüşüm Programı" hayata geçirilecektir. Programla ülkemizde lojistik sektörünün büyüme potansiyeline katkısının arttırılması ve ülkemizin Lojistik Performans Endeksinde ilk 15 ülke arasına girmesi amaçlanmaktadır.

Demiryolu sektörünü düzenleyen yasa çıkarılmış, sektörde serbestleşmenin yasal altyapısı sağlanmış, özel sektörün demiryolu taşımacılığı yapmasının yolu açılmıştır. Bu bağlamda demiryollarının altyapı ve işletmecilik olarak ayrılma süreci sonuçlanma aşamasına gelmiştir.

Demiryolu sektöründe;

- 3.500 km yüksek hızlı demiryolu, 8.500 km hızlı demiryolu ve 1.000 km konvansiyonel demiryolu olmak üzere 13.000 km demiryolu yapılarak toplam 25.000 km demiryolu uzunluğuna ulaşılması,
- 4.400 km'lik hat yenilemesi yapılarak tüm hatların yenilenmesinin tamamlanması,
- Demiryolu taşımacılık payının; yolcuda %10'a ve yükte %15'e çıkarılması,
- Demiryolu sektörünün serbestleşme sürecinin tamamlanması

şeklinde 2023 hedefleri belirlenmiştir.

2023-2035 yılları arasında;

- 6.000 km ilave hızlı demiryolu yaparak demiryolu ağımızın 31.000 km'ye çıkartılması,
- Demiryolu ağının diğer ulaştırma sistemleri ile entegrasyonunu sağlayacak şekilde akıllı ulaşım altyapıları ve sistemlerinin geliştirilmesi,
- Boğazlar ve Körfez Geçişlerinde demiryolu hat ve bağlantılarının tamamlanarak Asya-Avrupa-Afrika kıtaları arasında önemli bir demiryolu koridoru haline gelinmesi,
- Demiryolu yük taşımacılığında %20'ye, yolcu taşımacılığında ise %15'e ulaşılması

hedeflenmektedir.

10.Kalkınma Planında yer alan hususlar öncelikli hedef noktamız olmak üzere;

Ulaştırma planlamasında koridor yaklaşımına geçilmesi esastır. Yük taşımacılığında, kombine taşımacılık uygulamaları geliştirilecektir. Hızlı tren ağı, Ankara merkez olmak üzere;

- İstanbul-Ankara-Sivas,
- Ankara-Afyonkarahisar-İzmir,
- Ankara-Konya ve
- İstanbul-Eskişehir-Antalya koridorlarından oluşmaktadır.

Trafik yoğunluğuna bağlı olarak belirlenen öncelik sırasına göre mevcut tek hatlı demiryolları çift hatlı hale getirilecektir.

Şebekenin ihtiyaç duyduğu sinyalizasyon ve elektrifikasyon yatırımları hızlandırılacaktır.

Avrupa ile kesintisiz ve uyumlu demiryolu ulaşımının sağlanmasına yönelik teknik ve idari karşılıklı işletilebilirlik düzenlemelerine uyum sağlanacaktır. Limanların demiryolu ve karayolu bağlantıları tamamlanacaktır. Demiryollarında yapımı planlanan 20 adet lojistik merkez (7 adet lojistik merkez hizmete açıktır) tamamlanacaktır. Lojistik alanda çalışan tüm kurumlararası eş güdümü sağlamak üzere 'Lojistik Koordinasyon Kurulu' kurulacak ve Türkiye'de ilk defa bir lojistik master planı hazırlanacaktır. Bütüncül bir lojistik mevzuatı hazırlanarak yürürlüğe konulacaktır.

DEMİRYOLLARIMIZIN GÜNÜMÜZE KADAR TARİHSEL GELİŞİMİ

1830 yılında ticari olarak işletilmeye başlayan demiryollarının tarihi; modern dünyayı şekillendirirken sürükleyici, büyüleyici ve dur durak bilmeden varlığını devam ettiren bir süreç karşımıza çıkarmıştır. Dünyada demiryollarının tarihine bakıldığında küresel anlamdaki devasa etkilerini görmek mümkündür. Avrupa'daki en önemli ağların gelişimi, İngiliz teknolojisinin etkisi, Hindistan'da ve çok daha sonra Çin'de muazzam sistemlerin oluşturulması ve ayrıca kıta aşan hatların yapılması incelendiğinde; demiryollarının nasıl geliştiği, daha hızlı, rahat ve güvenli hale geldiği çok daha iyi anlaşılabilir. Bu gelişmelerin, insanların hayatını nasıl değiştirdiği ve diğer bir çok değişimin de nasıl öncüsü olduğu görülmektedir. Demiryollarının, yaşadığımız dünyanın şekillenmesine nasıl yardımcı olduğu, hemen her ülkede kalkınmaya ve değişikliğe nasıl ivme kazandırdığı açıkça ortadadır. Basit bir şekilde ifade etmek gerekirse demiryolları dünyayı 19. yüzyılın ilk çeyreğiyle son çeyreği arasında, insanların neredeyse köylerinden bile çıkmadığı veya en yakındaki kasaba pazarının ötesine geçemediği bir durumdan, kıtaların aylar yerine birkaç gün içinde aşılabileceği bir duruma dönüştürmüştür.

Tren, buhardan aldığı güçle başlayan serüvenini manyetizmanın hızıyla sürdürmektedir. Lokomotifinin çekiş gücü, artık neredeyse uçağa yaklaşan hızı, trenin işlevselliğini ve etkinliğini katlayarak artırmaktadır. Yüksek hızlı tren teknolojisinin geldiği noktada lokomotif ve vagonların raylarla ilişkisi, yolculuğun başlangıç ve bitiş noktalarında sonlanır hale gelmiştir. Hızlı ve konforlu ulaşım arayan yolcular eğilimlerini ve tercihlerini değiştirmektedir. Demiryolunun kombine taşımacılıkta sağladığı avantajlar ise rayların üstünlüğünü katlamaktadır.

Anadolu insanı da, buharlı lokomotifin dünyada ilk defa kullanılmasından 33 yıl sonra 1856 yılında demiryolu ile tanışmıştır. 23 Eylül 1856 tarihinde İzmir-Aydın hattının inşasına başlanması bu coğrafyanın sosyal, kültürel ve ekonomik olarak şekillenmesinde de bir milat olmuştur.

1856-1920/1923 Osmanlı Döneminden; bu dönemden 4.136 kilometrelik bir demiryolu Cumhuriyet'e miras kalmıştır (Harita 1).

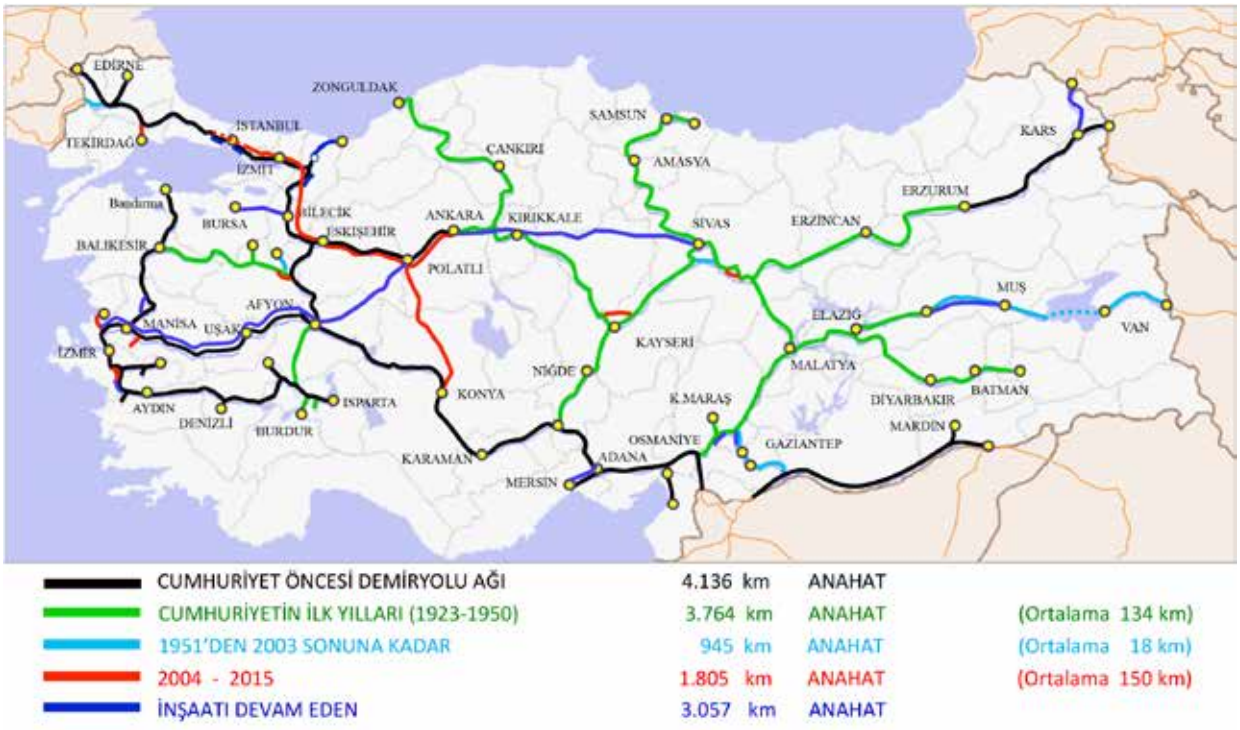

Harita 1. 1856'dan 2016'ya Demiryolları

Demiryolu ulaşımının devlet politikası olarak ele alındığı 1923-1950 döneminde, yılda ortalama 134 kilometre olmak üzere toplam 3.764 kilometre demiryolu yapılmıştır. Bu dönemde demiryolları, gelişmeyi ve kalkınmayı kuşatan, bütün sosyal yönleriyle bir modernleşme projesi olarak ele alınmıştır.

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki demiryolu hamlesi, sadece bir ulaşım yatırımı olarak irdelendiğinde eksik kalacaktır. Bir ulaşım türünün toplumu nasıl değiştirdiğinin en özgün örneklerinden biri Türk Demiryollarının bu dönemidir.

Bu döneme dikkat edildiğinde, demiryolunun atölyesinden okuluna, sosyal tesislerinden kısım hekimliklerine, spor kulüplerinden matbaasına büyük bir kuşatıcılıkla öncü olduğu; esasında toplumsal değişimi sağlayanın da bu kuşatıcılık olduğu görülecektir.

O dönemde demiryolları bir kalkınma hamlesi, bir ulaşım seferberliği, bir modernleşme projesi olduğu kadar zikrettiğimiz sonuç ve göstergelerden dolayı aynı zamanda adı konulmamış bir sosyal sorumluluk projesidir.

Ne yazık ki, demiryolu merkezli bu sorumluluk projesi 1946'dan sonra tedricen, 1950'den sonra ise dönemsel rüzgarların etkisiyle, 2003 yılına kadar rafa kaldırılmıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonrası konjonktürünün getirdiği karayolu ağırlıklı ulaşım politikalarının öncelendiği ve bir durgunluk devresinin yaşandığı 1951'den 2003 yılı sonuna kadar geçen yıllar demiryollarının bütünüyle ihmal edildiği bir dönem olmuş ve sadece 945 kilometre demiryolu yapılmıştır.

2003-2004 yıllarında; sonrasında uygulamaya geçirilecek olan önemli yatırım projeleri planlanarak, yatırım stratejileri demiryollarında ortaya konulmuştur.

2004-2015 yılları arasında ise yılda ortalama 150 kilometre olmak üzere toplam 1.805 kilometre demiryolu yapılmıştır. Hali hazırda 3.057 kilometrelik demiryolu inşası ise devam etmektedir.

Ülkemiz özellikle son 13 yıllık süreçte demiryolu ulaşımına verdiği önemin ve eş zamanlı yaptığı yatırımların karşılığını almaya başlamıştır. 2023 hedeflerimize odaklanarak gerçekleştirdiğimiz çalışmalar, artık meyvelerini vermektedir.

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ve kalkınma sürecinde lokomotif görevi gören Demiryolları, 50 yıllık ihmalden sonra, 2003 yılından bu yana Cumhuriyetimizin ilk yıllarında olduğu gibi altın çağını yaşamaktadır. Demiryoluna verilen önem 2023 hedeflerine ulaşmak için yatırım planlamasında kendisini göstermiştir. 2003-2015 yıllarında 2015 fiyatları ile demiryolu sektörüne 67 milyar TL kaynak (ödenek) aktarılmıştır.

Türkiye'nin hızına hız katan yüksek hızlı demiryolu projeleri adım adım gerçekleştirilerek; Ankara-Eskişehir-İstanbul, Ankara-Konya, Konya-Eskişehir-İstanbul yüksek hızlı demiryolu hatları tamamlanmış ve hizmete açılmıştır.

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu ve Marmaray/Boğaz Tüp Geçişiyle Modern İpek Demiryolu hayata geçirilmekte ve Uzak Asya-Batı Avrupa demiryolu koridoru işlevsel kılınmaktadır.

İstanbul'un bilinen tarihini değiştiren, olası en yüksek depreme dayanaklı, en son teknoloji ile inşa edilen dünyanın en özgün ulaşım projesi MARMARAY 2013 yılında halkımızın hizmetine sunulmuştur.

Birbirinden farklı pek çok inşa yöntemi kullanılarak yapılan Ankara-İstanbul ve Konya-İstanbul YHT 2014 yılında hizmete açılmıştır. Böylece, ülkemizin büyük kentleri birbirine YHT ile bağlanmıştır.

Yüksek Hızlı Tren (Köseköy-Gebze arası)

2003 yılından bugüne kadar ilave 359 km konvansiyonel hat ve 1.213 km yüksek hızlı tren hattı işletmeye alınarak ülkemizin demiryolu ağı 12.531 km'ye yükseltilmiştir (Tablo1).

Tablo 1. Demiryolu Hat Uzunluğu (Km)

	Konvansiyonel (Ana Hatlar)	Konvansiyonel (İltisak+İstasyon Hatları)	Konvansiyonel Hat Toplamı	Yüksek Hızlı Tren Hatları	Toplam Hat Uzunluğu
2003	8.697	2.262	10.959		10.959
2004	8.697	2.271	10.968		10.968
2005	8.697	2.276	10.973		10.973
2006	8.697	2.287	10.984		10.984
2007	8.697	2.294	10.991		10.991
2008	8.699	2.306	11.005		11.005
2009	8.686	2.322	11.008	397	11.405
2010	8.716	2.332	11.052	888	11.940
2011	8.770	2.342	11.112	888	12.000
2012	8.770	2.350	11.120	888	12.008
2013	8.846	2.363	11.209	888	12.097
2014	8.907	2.369	11.272	1.213	12.485
2015	8.949	2.369	11.318	1.213	12.531

Not:2004-2015 yılları arasında sökülüp yeniden yapılan 233 km'lik demiryolu hattı, toplam demiryolu hattına dahil edilmemiştir.

Ankara-Sivas, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı ve Bursa-Bilecik, Konya-Karaman ve Adana-Mersin Hızlı Demiryolu hatlarında ise yapım çalışmaları sürdürülmektedir.

Demiryolunda kullanılan ray, makas, travers, bağlantı malzemelerini üreten endüstriler Türkiye'de kurularak üretime başlanılmış ve geliştirilen milli sinyal projesinde uygulama aşamasına geçilmiştir.

İzmir'de şehiriçi toplu taşıma hizmeti veren EGERAY/İZBAN hayata geçirilmiş; bu proje yerel yönetim-merkezi hükümet ve kamu kurumu işbirliğinde dünyada örnek gösterilen proje hüviyetini kazanmış ve ödül almıştır.

Yeni demiryolu yapımlarının yanı sıra mevcut sistemin modernizasyonuna önem verilmiş ve adeta yol yenileme seferberliği başlatılmıştır. 12 yıl içerisinde 11.318 km'lik konvansiyonel hattın 9.987 km'sinin komple bakım ve yenilemesi yapılmıştır (Grafik 1).

Böylece, tren hızları, hat kapasitesi ve kabiliyeti arttırılarak yolcu ve yük taşımacılığı daha konforlu, güvenli ve hızlı bir hale gelmiştir.

Yük taşımacılık potansiyeli yüksek olan bölgelere yapımı planlanan 20 adet lojistik merkezin birçoğunun hayata geçirilmesi ve (7 adet yapımı tamamlanan, 6 adet devam eden) organize sanayi bölgelerinin tüm demiryolu ağına ve

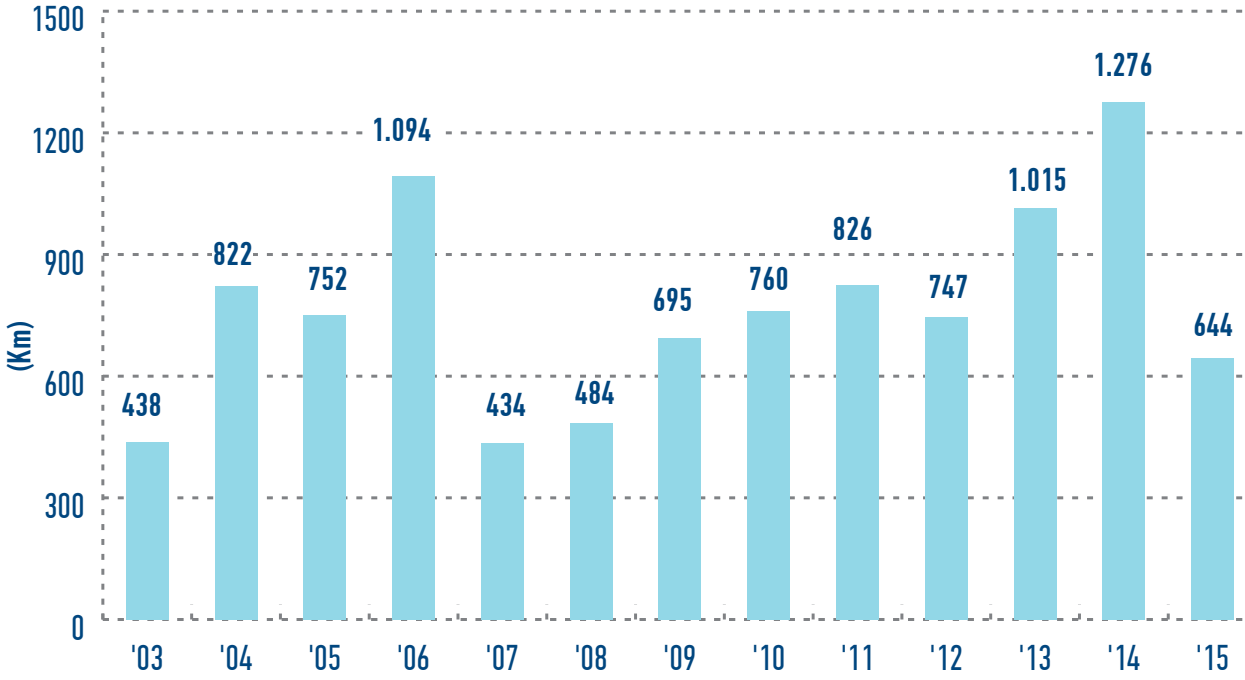

Grafik 1. Komple Bakım ve Yenilemesi Yapılan Demiryolu Hat Uzunluğu (Km)
(30 Kasım 2015) (Kaynak:TCDD)

limanlara bağlantısının sağlanması ile kombine taşımacılığın geliştirilmesi hedefine, ülkemiz daha da yaklaştırılmaktadır.

Yük taşımacılığında blok tren uygulamasına geçilmiş ve demiryoluyla yapılan yük taşımaları daha hızlı, etkin ve verimli bir şekle dönüştürülmüştür. Bugün ulusal ve uluslararası blok tren seferleri yapılmaktadır.

Çeken çekilen araç filosu ciddi anlamda yenilenmiş, ilk defa YHT'ler araç parkına kazandırılmış, yerli DMU tren setleri ile elektrikli ve dizel anahat lokomotifleri üretilmiş ve hizmete verilmiştir.Çekilen araç filosunun güçlendirilmesi için 2003 yılından Kasım-2015'e kadar Eskişehir, Adapazarı ve Sivas'ta 7.142 adet yük ve 155 adet yolcu vagonu üretilmiştir.

Mevcut sistemin modernizasyonu kapsamında sinyalizasyon ve elektrifikasyon yatırımlarına da önem verilmiş ve tüm hatların elektrikli ve sinyalli hale getirilmesi çalışmalarına hızla devam edilmiştir. 2003 yılında 2.505 km olan sinyalli hat uzunluğu 1 Aralık 2015 itibari ile 4.578 km'ye; 2.078 km olan elektrikli hat uzunluğu 3.748 km'ye yükseltilmiştir (Grafik 2).

Demiryolunda serbestleşmeyi sağlayan yasal düzenleme ile demiryollarının altyapı ve taşımacılık olarak ayrılma süreci başlamış, özel sektörün de demiryolu taşımacılığı yapmasına imkan tanınmıştır.

40 yıl aradan sonra ilk kez bir il merkezi, Tekirdağ-Muratlı hattı ile demiryolu ağına bağlanmıştır.

Kentlerdeki gar ve istasyonların modernizasyonu sağlanarak buralar cazibe merkezi haline getirilmiş, kentlerin tarihi, kültürel ve sosyal hayatına kazandırılmıştır.

Trafik güvenliğinin arttırılması için karayolu ile demiryolunun kesiştiği hemzemin geçitler 4810'dan 3110'a düşürülmüştür. Mevcut hemzemin geçitlerde iyileştirilmeler devam etmekte olup, 300 adedinin alt-üst geçit haline getirilmesi hedeflenmiş olup, 1.068 adedi ise kontrollü hale getirilmiştir.

DE Anahat Lokomotif

Elektrikli Anahat Lokomotif

Tablo 2. Çeken Araç Durumu (Adet)

	YHT		Anahat Dizelli Lokomotif		Manevra Dizelli Lokomotif		Elektrikli Lokomotif		Elektrikli Dizi		Dizelli Dizi	
	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F
2003			470	371	74	56	74	56	88	74	49	31
2004			457	380	68	50	73	53	87	73	49	32
2005			461	379	68	49	71	53	86	72	49	33
2006			477	397	58	49	67	54	84	76	46	36
2007			472	406	58	48	67	58	83	78	44	35
2008			494	419	55	44	64	52	83	73	44	32
2009	7	6	502	409	48	38	64	56	83	70	52	41
2010	12	11	435	387	109	83	64	52	99	91	55	46
2011	12	11	433	381	109	81	45	40	101	91	56	44
2012	12	10	433	367	109	76	56	46	108	103	67	49
2013	12	10	428	341	109	75	53	45	113	106	77	47
2014	12	10	434	339	106	75	80	72	117	109	80	60
2015	13	13	439	340	108	77	94	58	117	100	80	60

M: Mevcut, F: Faal (Kaynak: TCDD)

Tablo 3. Çekilen Araç Durumu

	YOLCU VAGONLARI		YÜK VAGONLARI	
	Mevcut-Adet	Kapasite -Kişi	Mevcut-Adet	Kapasite-Ton
2003	965	55.414	16.070	624.405
2004	993	56.860	16.004	625.697
2005	996	56.865	16.102	642.349
2006	993	55.377	16.320	664.328
2007	1.010	56.421	17.041	691.634
2008	995	54.822	17.079	682.800
2009	990	54.196	17.607	696.990
2010	965	53.774	17.773	698.836
2011	962	52.866	18.200	761.832
2012	944	52.071	18.167	752.181
2013	933	50.585	18.607	808.215
2014	916	49.962	18.967	837.016
2015	913	49.782	18.841	832.499

YHT işletmeciliği başta olmak üzere, bölgesel tren ve banliyö işletmeciliğinde Elektrikli-Dizel tren seti taşımacılığına geçildiğinden, süreçte yolcu vagonlarının azaltımına devam edilecektir.

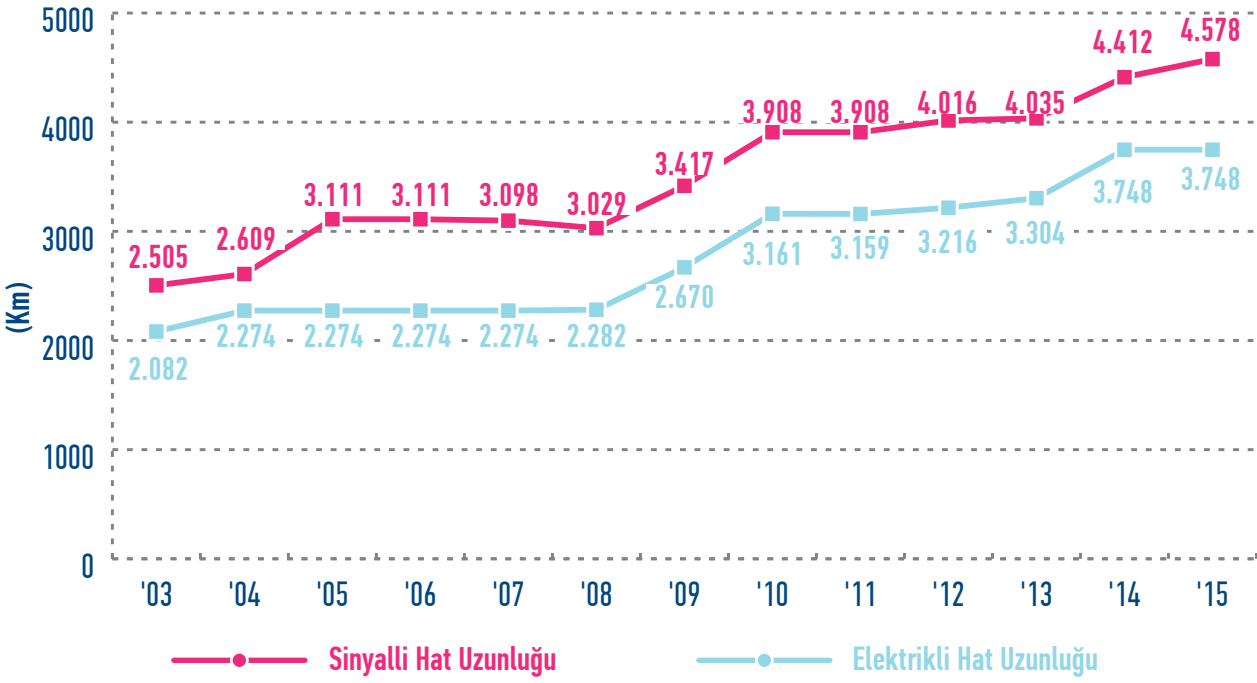

Grafik 2. Elektrikli-Sinyalli (YHT+Konvansiyonel) Hat Uzunluğu (Km)

(1 Aralık 2015) Kaynak:TCDD

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

DEMİRYOLU SEKTÖRÜNÜN SERBESTLEŞMESİ, YAPILANMA VE REKABET

Gelişmiş ülke demiryollarına bakıldığında, sektörün değişen şartlara ve ihtiyaçlara göre yeniden yapılandırıldığı görülmektedir.

Türk demiryollarının gelişmesinin ivme kazanarak devam etmesi, taşımacılıktan demiryolu endüstrisine, eğitimden AR-GE'ye, yan sanayiden müşavirlik hizmetlerine, altyapı inşaatından sertifikasyona bütün alanlarda özel sektörün de işin içinde olduğu efektif bir mekanizmayı zorunlu kılmaktadır.

Bu ise demiryollarımızın yeniden yapılanmasıyla ancak mümkün olabilecektir. Yeniden yapılanmanın yasal altyapısı oluşturulmuş ve süreç devam etmektedir.

Ülkemizde demiryolu ulaşım faaliyetlerinin ticari, ekonomik, sosyal ihtiyaçlara ve teknik gelişmelere bağlı olarak, serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında yapılmasını ve bu faaliyetlerin diğer ulaşım türleriyle birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini sağlamak amacıyla, 26/09/2011 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından kararlaştırılan ve 01/11/2011 tarihli 28102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 655 sayılı "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile:

A) Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü;

- Emniyet düzenlemeleri makamı
- İşletmecileri yetkilendirme makamı
- Rekabeti düzenleme makamı
- Kamu hizmet sözleşmeleri yöneticisi olarak,

B) Tüm taşıma türlerini içine alan ve bir düzenleme ve denetim otoritesi olarak, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü,

C) Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulu;

- Tüm taşıma türleri için Bağımsız İnceleme ve Tavsiye Birimi olarak

kurulmuştur.

TCDD'NİN YENİDEN YAPILANMASI

1/5/2013 tarihli ve 28634 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı "Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkındaki Kanun"un yürürlüğe girmesiyle de;

- TCDD'nin demiryolu altyapı işletmecisi olarak yeniden yapılandırılması,
- TCDD Bağlı Ortaklığı olan TCDD Taşımacılık A.Ş'nin kurularak yük ve yolcu taşımacılığı yapması ile özel sektöründe yük ve yolcu taşımacılığı yapmasının önünün açılması,
- Demiryolu altyapı işletmecisi veya tren işletmecisi olarak kamu tüzel kişileri ile şirketlerin yetkilendirilmesi

gibi hususlar düzenlenmiştir.

Söz konusu Kanunun uygulamasına yönelik olarak TCDD'nin izleyeceği **Strateji ve Yapısal Eylem Planına göre ise;**

- TCDD Taşımacılık A.Ş. 'nin 2016 yılının ilk yarısında tescil edilmesi ve faaliyete geçmesi planlanmıştır.

- TCDD'de halen uygulanmakta olan mevzuat ile kurumsal yönetim sistemleri yeni yapıya uygun hale getirilecektir.

İş birimlerine dayalı yeni organizasyon yapıları hesapların ayrıştırılmasını ve takibini kolaylaştıracaktır. Mevcut finans kaynakları yönetim sistemi yeni yapıya uyarlanacaktır.

Yeni yapıda oluşturulacak kâr ve maliyet merkezleri sayesinde gelirler ve giderler daha etkin bir şekilde izlenebilecektir.

TCDD Yapısal Eylem Planında öngörüldüğü üzere TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin merkez ve taşra teşkilat yapılarına ilişkin çalışmalar tamamlanmak üzeredir.

Türkiye'de fiili olarak hâlihazırda demiryolu ile yük ve yolcu taşımacılığı yalnızca TCDD tarafından yapılmaktadır. Mevcut durumda, özel sektöre ait vagonlar da TCDD'ye ait personel ve trenler ile taşınmaktadır.

TCDD Taşımacılık A.Ş. kurulduğunda ve diğer demiryolu tren işletmeciliği şirketleri sektöre girdiğinde fiili serbestleşme gerçekleşecek, özel sektör kendi trenleri ve kendi personeli ile demiryollarında yük ve yolcu taşımacılığı yapma imkânına kavuşacaktır.

Strateji ve Yapısal Eylem Planı doğrultusunda TCDD'nin mevcut yapısı altında, aşamalı olarak iş birimleri oluşturulmaktadır.

Yeni TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. 'nin 2016 yapısı (Şekil 1).

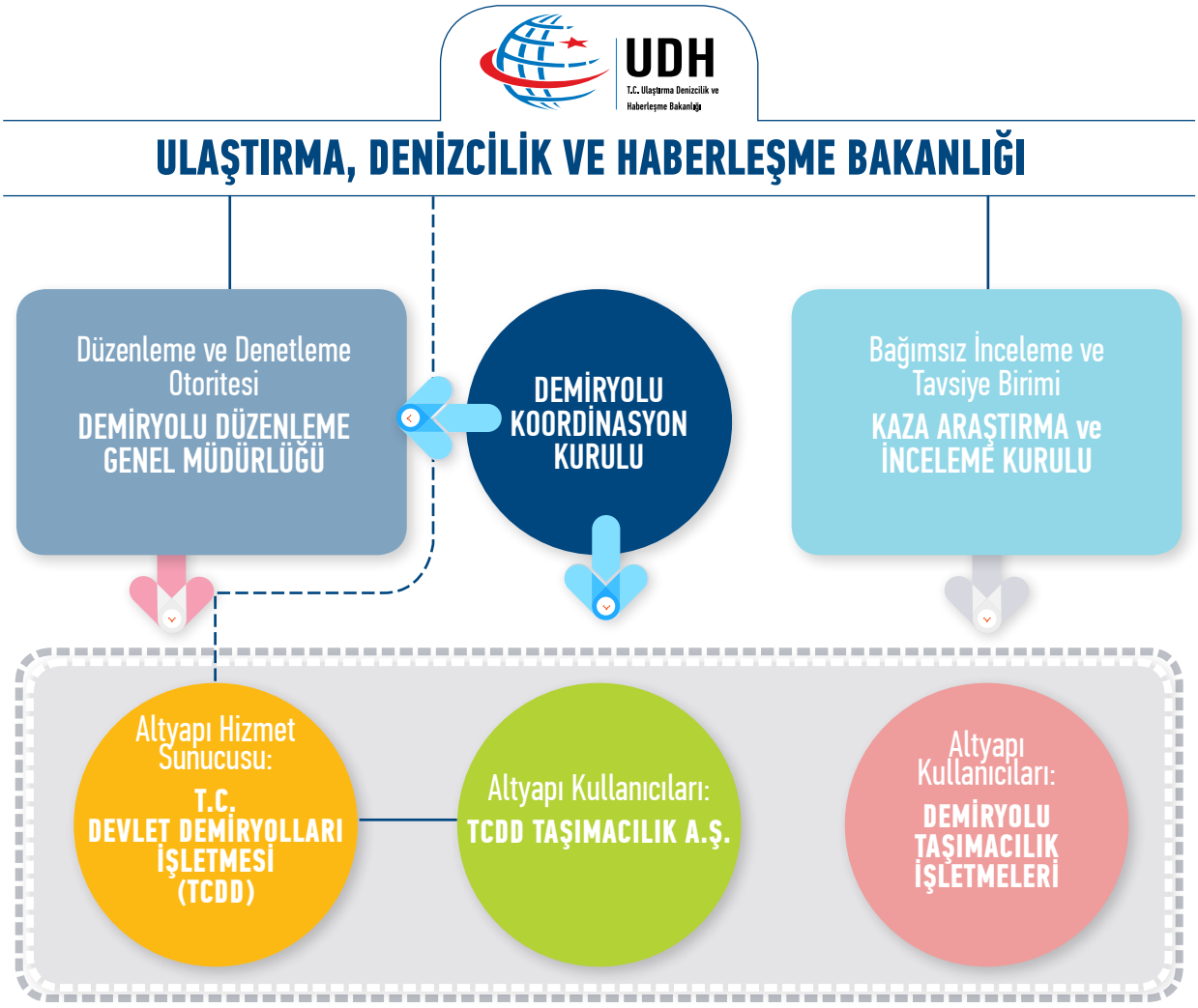

Şekil 1. Demiryolu Sektörünün Serbestleşmesi

Sektör ile ilgili tamamlanan ikincil mevzuat ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi çalışmaları

Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik

Demiryolu hemzemin geçitlerinin ve bunlara ait koruma sistemlerinin yapımına, bakımına, işletilmesine ve işaretlemesine ilişkin standartları, usul ve esasları, ilgililerin yetki ve sorumluluklarını belirleyerek demiryolu hemzemin geçitlerinde demiryolu ve karayolu trafiğinin düzenini ve güvenliğini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. 03.07.2013 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği

Ulusal demiryolu altyapı ağına erişim için demiryolu tren işletmecilerine altyapı kapasite tahsisine ilişkin düzenlemeleri içeren Yönetmelik 02.05.2015 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği

Ulusal demiryolu altyapı ağında işletilecek demiryolu araçlarının tescil ve sicil işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Bu yönetmelik, Ulusal demiryolu altyapı ağı dışındaki demiryolu ağları üzerinde çalıştırılacak metro ve raylı toplu taşıma gibi demiryolu araçlarını kapsamamaktadır. Bu hususla ilgili düzenleme ayrıca yapılacaktır. Yönetmelik 16.07.2015 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Demiryolu Araçları ve Ana Aksamları Tip Onay Yönetmeliği

Bu Yönetmelik ile, ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde çalıştırılacak ve tip onayı alınmamış yeni üretilecek demiryolu araçlarına tip onayı verilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir. 18.11.2015 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Demiryolu Emniyet Yönetmeliği

Bu Yönetmelik, Türkiye sınırları içinde demiryolu taşımacılığında faaliyet gösteren demiryolu altyapı işletmecileri, demiryolu tren işletmecileri ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerinin emniyetli bir işletmecilik yapabilmesi için Emniyet Yönetim Sistemlerini kurarak emniyet belgelerinin verilmesini amaçlamaktadır. İşletmeciler Emniyet Yönetim sistemlerini Bakanlık tarafından belirlenen ortak emniyet hedefleri, ortak emniyet göstergeleri ve ortak emniyet yöntemlerini esas alarak kuracaklardır. Yönetmelik 19.11.2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ulusal Araç Kayıt Sistemi (sNVR)

Demiryolu araçları kaydının, Ulusal Demiryolu Aracı Kayıt Sistemi (NVR) ile yapılması amacıyla Avrupa Demiryolu Ajansı'ndan (ERA) 5000 EURO değerinde yazılım satın alınmıştır. Bu sayede, ulusal demiryolu ulaştırma sistemine dahil edilen araçların kaydı ve takibi yapılabilecektir. Demiryolu araçları kayıt sistemi Kasım 2015 ayı itibariyle devreye alınmıştır.

Devam eden ikincil mevzuat çalışmaları

Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliği

Bu Yönetmelik, her türlü demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde demiryolu altyapı ve tren işletmecileri, gar, istasyon ve lojistik merkez işletmecileri ile benzer işletmeler için hizmet esasları, mali yeterlilik, mesleki yeterlilik ve mesleki saygınlık ilkelerine uygun olarak pazara giriş şartları ile bu faaliyetlerde bulunanların hak, yükümlülük ve sorumluluklarını tespit etmek, yetkilendirmek ve denetlemek amacıyla düzenlenmektedir.

Demiryolu Kamu Hizmeti Yükümlülüğü Yönetmeliği

Belirli bir hat üzerinde herhangi bir demiryolu tren işletmecisinin ticari şartlarda veremediği bir demiryolu

yolcu taşımacılığı hizmetinin verilmesini sağlamak amacıyla ve bir sözleşmeye dayalı olarak demiryolu yolcu taşımacılığı hizmetlerinin sağlanmasına dair usul ve esasları düzenleyecek Yönetmelik taslağı hazırlanmış, paydaş görüşleri alınmış olup, 6461 sayılı Kanunun 8 maddesinin 3. fıkrası gereğince Bakanlar Kurulunun onayına müteakip yayımlanması planlanmaktadır.

Kamu hizmeti yükümlülüğü; 31.12.2018 tarihine kadar TCDD Taşımacılık AŞ tarafından yerine getirilecektir.

Tren Makinist Yönetmeliği

Bu yönetmelik ile tren makinistinin görevini, emniyetli bir şekilde yapabilmesi için asgari mesleki yeterlilikleri, sağlık ölçütleri ve sahip olması gereken belgeler ile ilgili usul ve esasları belirlenecektir.

Demiryolu Emniyet Kritik Görevler Yönetmeliği

Demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde emniyet kritik görevleri yapan personelin (Kontrolör, hareket memuru, tren teşkil işçisi, vb.) sahip olması gereken mesleki yeterlilik belgeleri ile ilgili usul ve esasları belirlenecektir.

Demiryolu Eğitim ve Sınav Merkezi Yönetmeliği

Demiryolu faaliyetlerinde makinistler dahil emniyet kritik görevlerde çalışan personele yönelik eğitimler ve sınavlar ile belgelendirmenin yapılacağı eğitim ve sınav merkezinin sağlaması gereken asgari koşulları ve bu merkezlerin yetkilendirilmesi, denetlenmesi ile ilgili usul ve esasları belirlenecektir.

Demiryolu Sistemleri Karşılıklı İşletilebilirlik Yönetmeliği ve Onaylanmış Kuruluşların Görevlendirilmesi Tebliği

Demiryolu altyapısı ve araçlarının karşılıklı işletilebilirlik esaslarına uygunluğunu denetleyen onaylanmış kuruluşların belirlenmesine yönelik 2008/57/EC AB Direktifi gereği "Demiryolu Sistemleri Karşılıklı İşletilebilirlik Yönetmeliği" çalışmaları devam etmektedir. 2016 yılının ilk çeyreğinde onay alınmak üzere Yönetmeliğin AB konseyine gönderilmesi planlanmaktadır. AB Konseyinin onayından sonra "Onaylanmış Kuruluşların Görevlendirilmesi Tebliği" yayımlanacaktır.

Yolcu Hakları Yönetmeliği

Bu yönetmelik, demiryolu ile seyahat eden yolcuların aldıkları hizmetlerin kalitesinin arttırılması için, seyahat öncesinde, seyahat esnasında, seyahat sonrasında ve kendilerini etkileyen kaza ve olayların ertesinde sahip olacakları hakları, bu hakların geçerli olduğu durumları ve yolculara hizmet sunan kuruluşların yerine getirmesi gereken yükümlülükleri belirlemek amacıyla hazırlanmaktadır.

Altyapı İşletmeciliği ve Yetkilendirilmesi Yönetmeliği

Bu Yönetmelik ile, 6461 sayılı yasa kapsamında özel sektörün de altyapı inşa ve altyapı işletmeciliği yapabilmesi serbestisi getirildiğinden altyapı inşa ve altyapı işletmecilerinin yetkilendirilmesi düzenlenecektir.

Devam eden diğer faaliyetler

Demiryolu Sistemleri Teknik Şartnamesi

Söz konusu proje ile yüksek hızlı, hızlı ve konvansiyonel demiryolu sistemlerinin sağlıklı gelişimi ve standardizasyonuna yönelik olarak, demiryolu altyapısı ile çeken ve çekilen araçların kullanımı için asgari emniyet sınır ve şartları ile demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde kullanılan yük ve yolcu garları veya istasyonları ve benzeri yapıların asgari nitelikleri belirlenecektir.

Paydaşlarla yapılan çeşitli görüşmeler neticesinde taslak sonuç raporu çalışması tamamlanmış olup, nihai sonuç raporu çalışmaları devam etmektedir.

PROJE VE FAALİYETLER

Demiryollarında, 2003-2005 yılları arasında uzman kişi ve kuruluşların müşterek çalışmasıyla plan, program ve stratejiler hazırlanmış, ülkenin ve toplumun ihtiyacı, büyüme eğilimleri, küresel ve bölgesel potansiyel dikkate alınarak, bütün ulaşım modlarının eşzamanlı geliştirilmesi bir hükümet kararına dönüştürülmüştür.

Demiryolları, bir buçuk asrı aşan tarihinde hiç olmadığı kadar gündeme gelen, yatırım yapılan, toplumsal beklenti çıtasının alabildiğine yükseldiği bir sektör haline gelmiştir.

2003 yılında 50 yıl sürdürülen ulaşım politikalarında köklü bir değişikliğe gidilerek, adeta yok sayılan demiryolları yeniden devlet politikası olarak kabul edilmiş ve tarihinde görülmedik şekilde yatırım ödeneği arttırılarak büyük bir değişim ve dönüşüm süreci başlatılmıştır.

2003 yılında 1.157 milyon TL olan demiryolu sektörü ödeneği, yıldan yıla katlanarak artmış ve 2015 yılında 8 milyar 760 milyon TL'ye ulaşmıştır. Demiryolu Sektörü, sektörler içerisinde 2023 hedefleriyle Cumhuriyetimizin 100. yılında ulaşım sistemine damgasını vurmaya hazırlanmaktadır. (Grafik 3).

Demiryollarında başlatılan yeni yol yapımından araçların yenilenmesine, kent içi ulaşımdan modernizasyon projelerine kadar eş zamanlı çalışmalarla hiçbir alan ihmal edilmeden bütünlüklü ve diğer ulaşım modlarıyla entegre bir demiryolu kalkınma hamlesi başlatılmıştır.

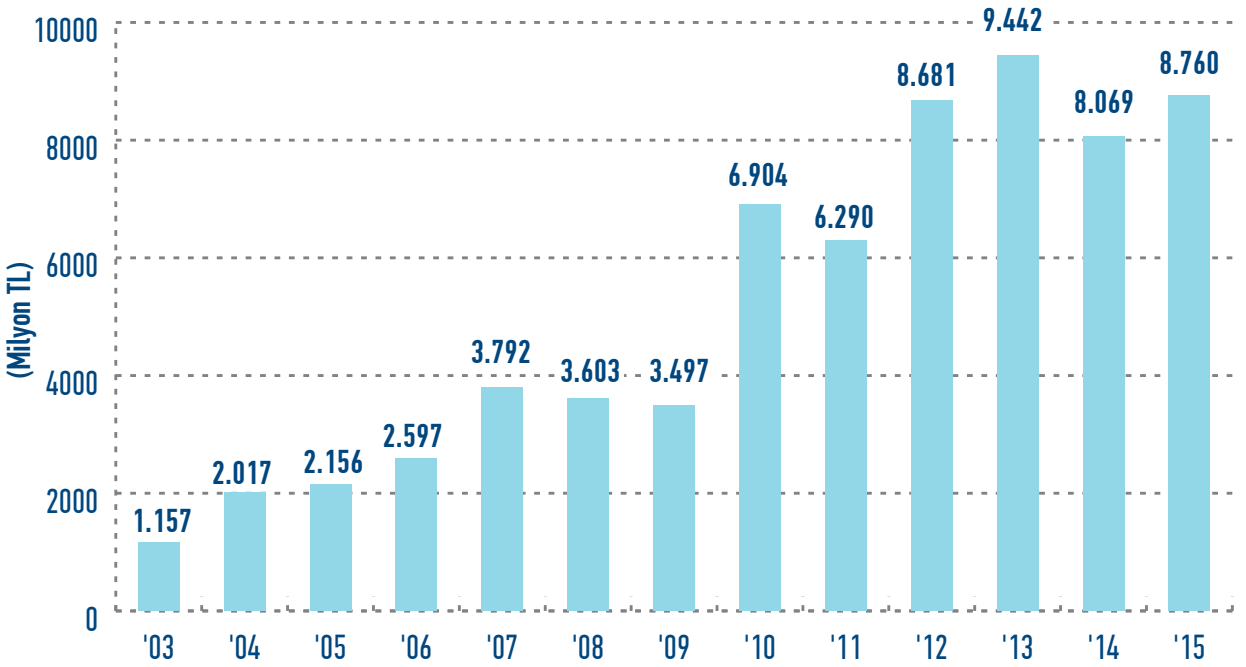

Grafik 3. 2003'den 2015'e Demiryolu Sektörü Ödenekleri
(2015 yılı fiyatları)

TÜRKİYE-GÜRCİSTAN (KARS-TİFLİS) DEMİRYOLU İNŞAATI

Türkiye-Gürcistan Demiryolu İnşaatı'nın yapımıyla; ülkemiz ile Gürcistan, Azerbaycan ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri arasındaki kesintisiz demiryolu bağlantısının sağlanarak tarihi İpek Yolu'nun canlandırılması ve bu şekilde ülkeler arası ekonomik ve kültürel iş birliğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır (Harita 2).

Demiryolu hattının, ülkemizdeki uzunluğu 73 km, Gürcistan tarafındaki uzunluğu ise 28 km'dir. Türkiye-Gürcistan (Kars-Ahılkelek) Demiryolu Hattı yapımına 2008 yılında başlanmış olup inşaat faaliyetleri sürdürülmektedir. Ayrıca Ahılkelek-Bakü arasındaki kesimin yenilenme çalışmaları da eş zamanlı olarak devam etmektedir.

Hat, işletmeye alındığında; 1 milyon yolcu ve 6,5 milyon ton yük taşıma kapasitesine sahip olacaktır. 2034 yılı sonunda ise; 3 milyon yolcu ve 17 milyon ton yük taşıma kapasitesine ulaşılacaktır.

- *Toplam Tünel Boyu:* 18 km.
- *Toplam Delme Tünel Boyu:* 6,75 km. (4 Adet) (tamamlanmıştır.)
- *Toplam Aç Kapa Tünel Boyu:* 11,27 km. (18 Adet) (10,89 km. tamamlanmıştır.)
- *Toplam Viyadük Uzunluğu:* 550 m. (2 Adet)
- *Toplam Altgeçit-Menfez:* 96 Adet

Türkiye-Gürcistan (Kars-Tiflis) Demiryolu Alt ve Üst Yapı İkmal İnşaatı

İhalesi 26.03.2012 tarihinde yapılan söz konusu işin sözleşmesi 08.04.2013 tarihinde imzalanmış ve 10.04.2013 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanılmıştır. Kamu İhale Kurumu'nun kararı ile mevcut firma tarafından kalan işlerin tamamlanması hükmüne istinaden, işe yeniden başlanmıştır. 2016 yılı sonunda test sürüşlerine başlanılması hedeflenmektedir.

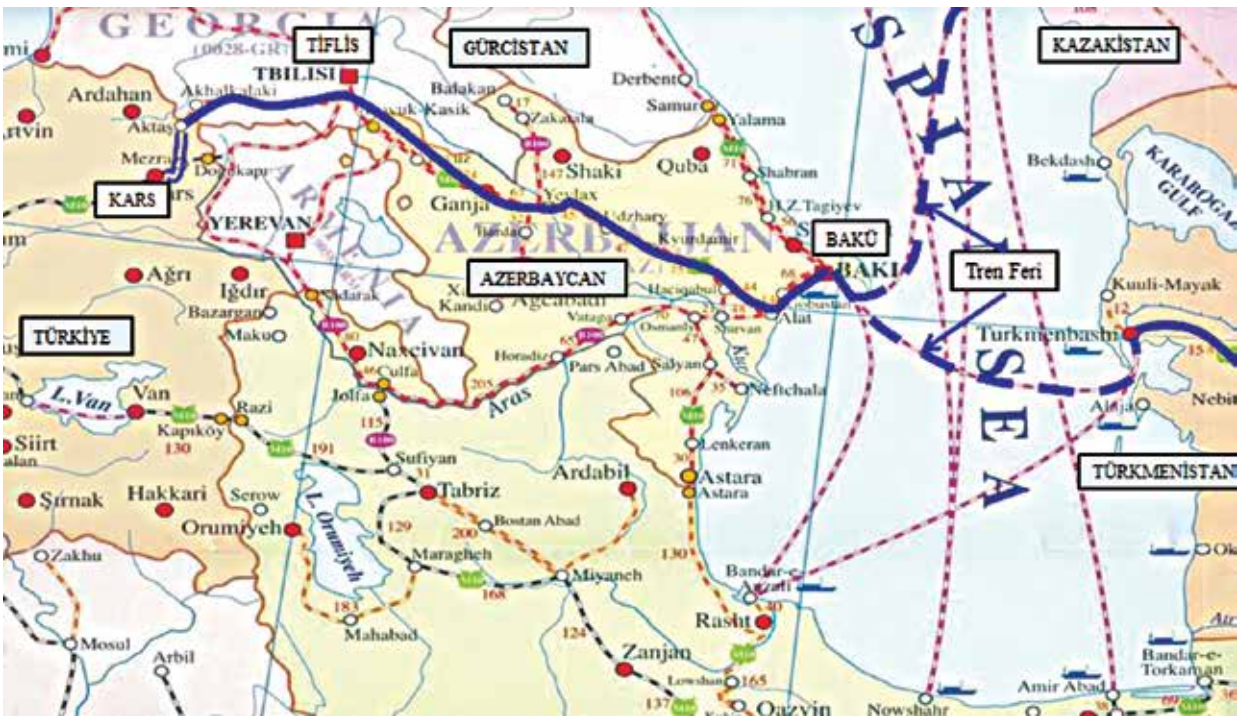

Harita 2. Kars-Tiflis Demiryolu Projesi

MARMARAY

Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi ve Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi

Avrupa yakasında bulunan Halkalı ile Asya yakasında bulunan Gebze ilçelerini kesintisiz, modern ve yüksek kapasiteli bir banliyö demiryolu sistemiyle birbirine bağlamak amacıyla; İstanbul'daki banliyö demiryolu sisteminin iyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi inşa işidir. Üç bölümden oluşmaktadır;

1. İstanbul Boğazı altında 1.387 metre batırma tünel ile birlikte yaklaşım tünelleri, üç adet yeraltı ve iki adet yerüstü istasyonunun inşası.
2. Mevcut Gebze-Halkalı arasındaki 63 km'lik banliyö demiryolu sisteminin hemzeminde üç hatta çıkartılarak iyileştirilmesi ve tamamen yeni elektromekanik bir sisteme kavuşturulması.
3. 440 adet Demiryolu aracı imali.

Önce hayal edildi

İstanbul Boğazını deniz altından geçme düşüncesi ilk olarak 1860 yılında Sultan Abdülmecid zamanında ortaya atıldı ve deniz içinde ayaklar üzerine oturtulan bir tüp geçiş ön projesi tasarlandı.

Projenin En Önemli Amaçları:

- İstanbul'un **ulaşım sorunlarına** uzun süreli çözümler getirilmesi,
- Var olan banliyö hatlarının **işletme problemlerinin** ortadan kaldırılması,
- Proje ile Asya-Avrupa kıtalarının **deniz altından** kesintisiz bir demiryolu sistemi ile birbirine bağlanması,
- İstanbul'un güvenli, konforlu, dayanıklı şehir içi ve şehirlerarası **modern bir demiryolu** sistemine kavuşturulması,
- Yolculuk sürelerinin kısalması ve yüksek sayıdaki **banliyö treni yolcusuna** daha konforlu bir yolculuk sağlanması,
- Motorlu taşıtlardan çıkan egzoz gazlarından kaynaklanan **hava kirliliğinin azalması** ve İstanbul'un hava kalitesinin arttırılması,
- İstanbul'un **tarihi merkezindeki** araç sayısının azaltılarak tarihi ve kültürel çevrenin korunmasına katkı sağlanması,
- İş ve kültür merkezlerine kolay, rahat ve çabuk ulaşım sağlayarak kentin değişik noktalarını birbirlerine yaklaştıracak ve kentin ekonomik yaşamına da canlılık katacak olması,
- Mevcut **boğaz köprülerindeki** trafik yükünün hafifletilmesi,
- En önemlisi **Asya ile Avrupa'yı** demiryolu ile birbirine bağlayarak Asya ve Avrupa yakaları arasında yüksek kapasiteli toplu taşım imkânı sağlanacak olmasıdır.

Marmaray Projesi:

Marmaray Projesi; Asya yakasında Ayrılıkçeşme ile Avrupa yakasında Kazlıçeşme arasındaki toplam 13,6 km'lik güzergâhta inşa edilen bir projedir. Asya ve Avrupa yakasındaki banliyö demiryolu sistemlerini İstanbul Boğazı tabanından birleştirmek suretiyle Pekin'den Londra'ya kadar kesintisiz bir demiryolu ulaşımını sağlayacaktır.

Projenin Kapsamı:

Kazlıçeşme-Ayrılıkçeşme arası 13,6 km güzergâhta Boğaz tabanındaki Batırma Tüp Tünel ve boğazın iki yakasındaki Yaklaşım Tünelleri ile 3 adet yer altı 2 adet yüzey istasyon inşaatını kapsamaktadır.

Kazlıçeşme ile Ayrılıkçeşme arasındaki 13,6 km'lik güzergahta;

Boğaz geçişi kesimi tünel inşaatı ve mimari işler ile hat, kataner ve sinyalizasyon sistemleri tamamlanarak 2013 yılında hizmete sunulmuştur.

Marmaray Projesinin Teknik Özellikleri:

Hem Avrupa hem de Asya yakasında şehrin altında delme tüneller ile toplam uzunluğu 13,6 km olan Marmaray, tek hatta 12,2km. (iki hat 19,4km) uzunluğunda yaklaşım tünelleri ile boğazın altında 1.387 m uzunluğundaki, su yüzeyinden itibaren maksimum 60 m derinlikte, 8,6m. yüksekliğinde ve 15,3 m genişliğinde 1 gidiş 1 geliş olmak üzere 2 hattan müteşekkil 11 adet Batırma Tünel Birimi olarak inşa edilmiştir.

TBM Tünel

Batırma Tüp Tünel

Üsküdar İstasyonu Peron Katı

Sirkeci Batı Havalandırma Binası

Sirkeci İstasyonu Cağaloğlu Girişi

Sirkeci İstasyonu

Sirkeci Peron Katı

Yenikapı İstasyonu Genel Görünüm

Yenikapı İstasyonu Yolcu Katı

Yenikapı İstasyonu Peron Katı

Kazlıçeşme İstasyonu Genel Görünüm

Kazlıçeşme İstasyonu Yolcu Katı

Kazlıçeşme İstasyonu Peron Katı

Ayrılıkçeşme Genel Görünüm ve Kavşak düzenlemeleri

Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi: İnşaat, Elektrik ve Mekanik Sistemler

Projenin ikinci bölümü olan 63 km uzunluğundaki "Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi" kısmen Avrupa Yatırım Bankası (AYB), kısmen de Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (AKKB) tarafından finanse edilmektedir.

Sözkonusu proje; hat işleri, sinyal sistemi, yerüstü istasyonları, işletme, kontrol merkezi ve güç kaynağı sistemi de dahil olmak üzere altyapı ve tüm elektromekanik işlerini kapsamaktadır.

İşin Kapsamı:

- Mevcut (iki hatlı) banliyö hatları iyileştirilecek ve yüzeysel metroya dönüştürülerek hat sayısı 3'e çıkartılacaktır.
- Güzergahta bulunan toplam 37 istasyon yenilenerek modern istasyonlar haline getirilecektir.
- İki hatta banliyö trenleri çalışacaktır.
- 3. hat şehirlerarası yük ve yolcu trenleri tarafından kullanılacaktır.
- Banliyö işletmesi başladığında Kazlıçeşme-Söğütlüçeşme arası 18 dakika, Gebze Halkalı arası ise yaklaşık 105 dakika sürecektir.

Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının Güncel Durumu:

- Gebze-Pendik arası 20 km.lik güzergahta 3 hat olarak yapımı planlanan hatlardan olan T3 şehirlerarası tren hattı ile Gebze ve Pendik şehirlerarası tren istasyonları ve bu kesimdeki elektrifikasyon ve sinyalizasyon işlemleri tamamlanarak 2014 yılında Ankara-İstanbul YHT Projesi ile birlikte işletmeye verilmiştir. Bu bölgedeki diğer iki hat ile 10 adet banliyö istasyon imalatları tamamlanma aşamasındadır.
- Halkalı ve Gebze Gare Sahaları, Gebze-Pendik arası banliyö hattı kesimi ve açılışı yapılan BC1 (boğaz tüp geçişi) kesiminde eksik kalan imalatlar 2014 yılı itibariyle tamamlanmıştır.
- 1 Mart 2013'te işletmeye kapatılan Avrupa Yakasındaki 19,6 km'lik hattın bulunduğu bölgede; kablo, kataner, sinyal ve travers sökümü, balast kaldırma işleri ile mevcut istasyonların yıkımı ve kaldırma işleri tamamlanmıştır. İstinat duvarı, sanat yapıları, istasyon, kazı, alt dolgu, alt yapı deplase imalatları devam etmektedir.
- 19 Haziran 2013 tarihinde işletmeye kapatılan 43,4 km'lik İbrahimağa-Pendik hat kesiminde; kablo, kataner, ray sökümü, balast kaldırma işleri ile mevcut istasyonların yıkımı ve kaldırma işleri tamamlanmıştır. İstinat duvarı, sanat yapıları, istasyon, kazı, alt dolgu, alt yapı deplase imalatları ile Maltepe İdari bina inşaatı ise devam etmektedir.

Gebze Bölgesi

Halkalı İstasyonu

Gebze İstasyonu

Gebze İstasyonu Platform Katı

Gebze İstasyonu Peron Görünüm

Kazlıçeşme-Halkalı kesimi inşaat çalışmaları

Kazlıçeşme-Halkalı kesimi inşaat çalışmaları

Pendik İstasyonu genel görünüm

Pendik-İbrahimağa Kesimi İnşaat çalışmaları

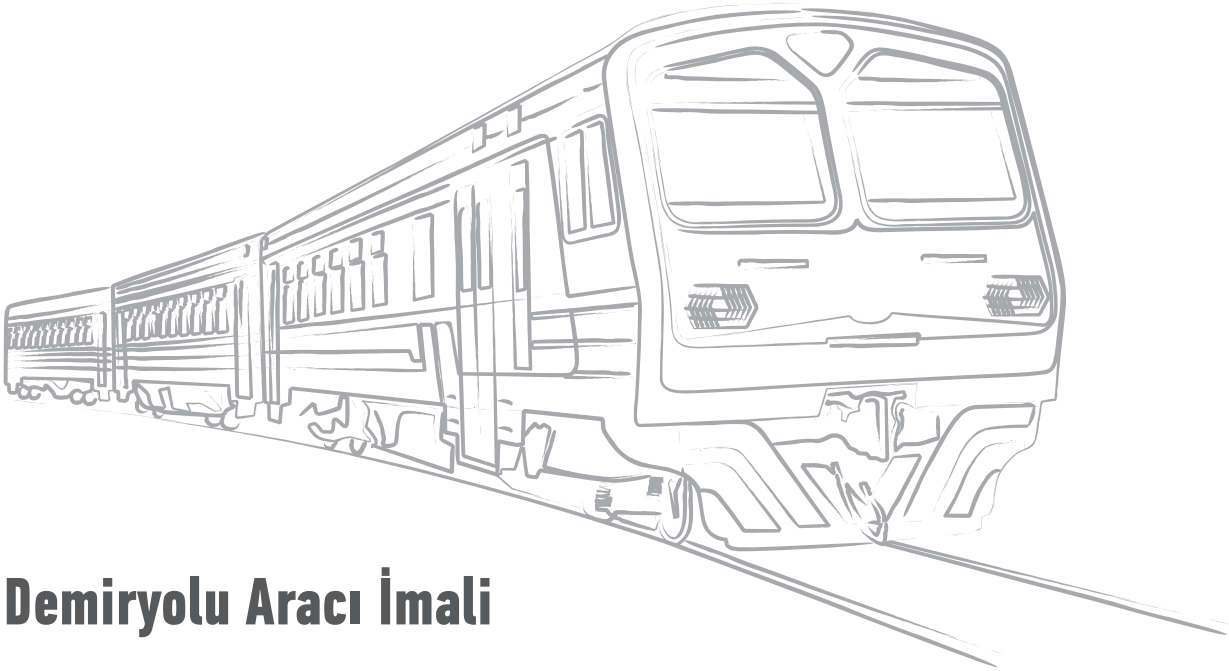

Demiryolu Aracı İmali

440 adet (34 Adet 10 Araçlık Tren dizisi ve 20 Adet 5 Araçlık Tren dizisi) demiryolu aracının;

- Tasarımı, üretimi ve teslim edilmesi,
- Kullanılan malzeme, tesis ve işçiliğin sözleşme gerekliliklerini karşıladığını kanıtlamak için gerekli tüm testler,
- Personel eğitimi,
- İşlerin işletmeye alınması,
- Bitirme öncesi ve bitirme sonrası testler,
- Gerekli tüm yedek parça ve aletlerin temini,
- 5 yıl boyunca işlerin tamamının bakımı,
- Bakım süresi boyunca araçların yedek parçalarının öngörülmesi ve temini işlerini kapsamaktadır.

"Demiryolu Aracı İmali" için, Avrupa Yatırım Bankası ve Avrupa Konseyi Kalkınma Bankasından finansman sağlanmıştır.

Marmaray Projesi güzergâhında kullanılacak 34x10 ve 20x5 olmak üzere 440 aracın imalatı tamamlanmıştır. Bu araçlardan 300 adedinin montajı Türkiye'deki Adapazarı EUROTEM fabrikasında gerçekleştirilmiştir.

Araçlar Edirne, Haydarpaşa ve Sirkeci Geçici Gare sahalarında depolanmakta ve korunmaktadır. Bunlardan TCDD'ye teslimi gerçekleştirilen 16 adet 5 araçlı dizinin sinyal ve telsiz ekipmanlarının montajı tamamlanarak hali hazırda Marmaray işletmesinde kullanılmaktadır.

Gebze-Halkalı Banliyö Hattı ve Boğaz Tüp Geçişi Araçları

YÜKSEK HIZLI DEMİRYOLU YAPIMI

Yüksek hızlı demiryolu yapımında, Ankara merkez olmak üzere İstanbul-Ankara-Sivas, Ankara-Afyonkarahisar-İzmir ve Ankara-Konya koridorları çekirdek ağ olarak belirlenmiştir. 15 büyük ilimizin yüksek hızlı trenle birbirine bağlanması planlanarak öncelikle Ankara-Eskişehir, Ankara-Konya, Konya-İstanbul ve Ankara-İstanbul hatlarında YHT işletmeciliğine başlanılmış ve Türkiye yüksek hızlı tren işletmeciliğinde dünyada sekizinci Avrupa'da altıncı ülke olmuştur. Hedefler doğrultusunda 1.213 km Yüksek Hızlı Demiryolu Hattının inşası tamamlanmıştır. Ankara-Sivas, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolunun inşası ve Kayseri-Yerköy Yüksek Hızlı Demiryolunun ise projesi devam etmektedir (Harita 3).

Devam eden ve planlanan projeler sayesinde ülkemiz doğudan batıya, kuzeyden güneye yüksek hızlı ve hızlı demiryolu ağlarıyla örülmektedir. Böylece YHT'ler, büyükşehirler arasında bağlantıyı sağlayarak ulaşılabilirlik kavramını yeniden dizayn edecek ve şehirlerimizi bir demiryolu hattıyla değil tüm dinamikleriyle birleştirip yeni bir bölgesel gelişme koridoru oluşturacaktır.

Harita 3. Yüksek Hızlı Demiryolu Ağı

Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Ülkemizin en büyük iki kenti olan Ankara-İstanbul arasındaki seyahat süresinin azaltılması, hızlı, konforlu ve güvenli bir ulaşım imkânı oluşturulması ve dolayısıyla ulaşımdaki demiryolu payının artırılması amacıyla Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Projesinin ilk etabını oluşturan Ankara-Eskişehir kesimi 2009 yılında hizmete açılmıştır. YHT'ler vatandaşların en hızlı, en konforlu ve en güvenli şekilde Ankara-Eskişehir arasında yolculuk yapmasını sağlayarak demiryolcular açısından başlıca motivasyon kaynağı olmuştur. Vatandaşlarımız, artık neredeyse unuttukları demiryolu seyahatini yeniden hatırlamıştır.

Eskişehir-Pendik kesiminin inşası da tamamlanarak 25 Temmuz 2014 tarihinde hizmete açılmıştır. 513 km'lik koridor uzunluğunda azami 250 km/sa hıza sahip Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Projesiyle iki büyük kent arasındaki seyahat süresi 4 saat olmuştur (Harita 4).

Ankara İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu hattı kısa zamanda Marmaray ile bütünleşerek Avrupa'dan Asya'ya kesintisiz ulaşım sağlayacaktır. Ülkemizin en büyük iki şehrini birbirine bağlayan bu projeyle kentler arasında sosyal, ekonomik ve kültürel etkileşim artacak ve Avrupa Birliği üyelik sürecinde olan ülkemiz, ulaşım altyapısıyla da AB'ye hazır hale gelecektir.

YHT bağlantılı Eskişehir-Bursa arasında otobüsler, Kütahya, Afyonkarahisar ve Denizli arasında da trenler çalıştırılmaya başlanılarak söz konusu şehirler arasındaki seyahat sürelerinde de önemli kısalmalar olmuştur.

Türkiye'nin hızına hız katan YHT'nin İstanbul'a ulaşmasıyla 25 milyon vatandaşımıza ulaşımda YHT ile seyahat seçeneği sunulmuştur.

Ankara-İstanbul YHT

Harita 4.Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

Ankara-İstanbul YHT (Bilecik Viyadük)

Ankara-Konya Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Yerli müteahhitlerce, yerli iş gücüyle ve öz kaynaklarla gerçekleştirilen Ankara-Konya YHT Projesi 2011 yılında hizmete girmiştir. Ankara-İstanbul Projesi'nin üzerinde bulunan Polatlı'dan güneye ayrılarak, 212 km uzunluğunda maksimum 300 km/s hıza uygun yüksek hızlı demiryolu inşa edilmiştir (Harita 5).

Böylece, Türklerin Anadolu'daki ilk Başkenti Konya ile Ülkemizin başkenti Ankara birbirine çok daha yakın hale gelmiştir.

Ayrıca; Karaman, Antalya/Alanya ilinin YHT'ler ile Ankara'ya bağlantısını sağlamak üzere, Konya'dan Otobüs ile YHT bağlantılı seferler yapılmaktadır.

Proje öncesi konvansiyonel trenler Eskişehir-Kütahya-Afyon güzergâhını kullanarak Ankara'dan Konya'ya 10 saat 30 dakikada ulaşabiliyordu. Yüksek Hızlı Tren yol almaya başlayınca, seyahat süresi 1 saat 45 dakikaya inmiştir. Önümüzdeki dönemde Başkentray projesinin tamamlanmasıyla bu süre 1 saat 30 dakikaya düşecektir.

Ankara-Eskişehir, Ankara-İstanbul ve Ankara-Konya YHT'lerden sonra modern ve hızlı yolculukta 4. bir adım da Konya-İstanbul YHT'lerin seferlere konulması olmuştur. Konya-İstanbul arasında otobüsle 11 saat olan iki kent arası seyahat süresi 4,5 saate inmiştir.

Ankara-Konya YHT

Harita 5. Ankara-Konya Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Küçük Asya ile İpek yolu güzergahındaki Asya Ülkelerini birleştiren demiryolu koridorunun önemli akslarından biri olan Ankara-Sivas YHT'nin yapımı devam etmektedir. Sivas-Erzincan, Erzincan-Erzurum-Kars hızlı tren hatlarıyla birlikte Bakü-Tiflis-Kars demiryolu projesiyle entegre edilmesi hedeflenmektedir.

Mevcut Ankara-Sivas demiryolu 603 km olup seyahat süresi 12 saattir. İki kent arasındaki seyahat süresini kısaltacak projeyle maksimum 250 km/saat hıza uygun, çift hatlı, elektrikli, sinyalli 405 km yeni yüksek hızlı demiryolu yapımı hedeflenmiştir. Bu sayede hattın 198 km kısalması sağlanacak ve seyahat süresi 12 saatten 2 saate inecektir (Harita 6).

Ankara-İstanbul ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu hatlarının işletmeye açılması ile birlikte de, ülkemizin doğusu ile batısı arasındaki bağlantıyı sağlayacak olan Ankara-Sivas güzergahında YHT'lerin önemi kaçınılmaz bir şekilde artacaktır.

Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu

Ankara-Sivas YHT (Yozgat OSB Mevkii)

Ankara-Sivas YHT (Kırıkkale Mevki)

Harita 6. Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu

Ankara-SivasYHT (Akdağmadeni Mevkii)

Ankara-Sivas YHT (Sivas Girişi)

(Osmangazi /Demirtaş Mevkii (Tünel-5 ve 6 Giriş)

Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Sanayisi, turizm potansiyeli ve limanıyla ülkemizin 3. büyük kenti olan İzmir'i ve güzergâhındaki Manisa, Uşak ve Afyonkarahisar'ı Ankara'ya kapı komşusu yapmak için Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Projesinin yapımına başlanmıştır.

Mevcut Ankara-İzmir demiryolu 824 kilometre olup, seyahat süresi yaklaşık 14 saattir. Projenin tamamlanması iki şehir arası mesafeyi 624 kilometreye ve seyahat süresini 3 saat 30 dakikaya düşürecektir (Harita 8).

Polatlı-Afyonkarahisar kesiminin altyapı inşaat işleri devam etmektedir. Afyonkarahisar-Banaz-Eşme kesiminin ise yapım ihalesi değerlendirme süreci devam ediyor. Eşme-Salihli arasının 2016 yılı 2.çeyreğinde, Salihli-Manisa arasının ise 2016 yılı ilk çeyreğinde yapım ihalesine çıkılması planlanmıştır.

Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu

Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu
Seydiler Mevkii 133+840 Viyadük

Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu
T-5 Giriş T-6 ÇIKIŞ- (Bayat Mevkii)

Harita 8. Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

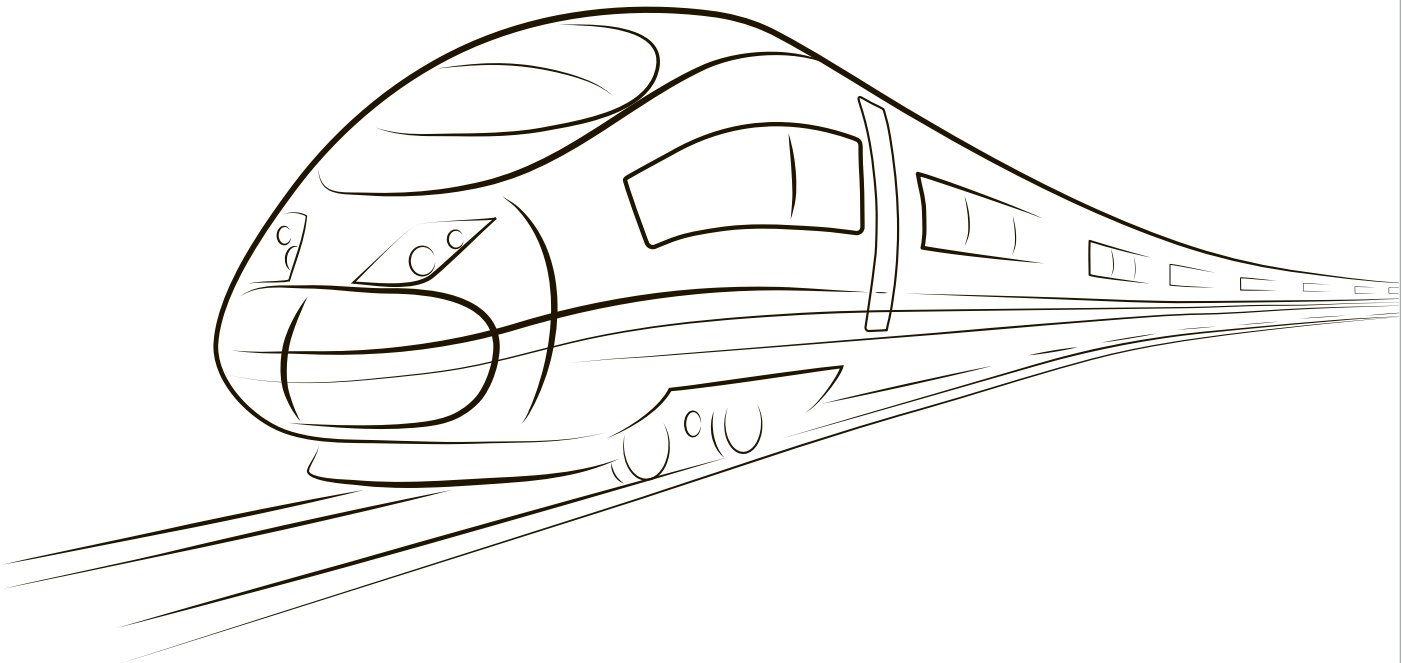

Kayseri-Yerköy Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Kayseri-Yerköy arasında 250 km/saate uygun 142 km'lik çift hatlı, elektrikli ve sinyalli yüksek hızlı demiryolu hattı yapılacaktır. Kayseri-Yerköy YHT projesi Ankara-Sivas YHT hattına Yerköy'den bağlantısı sağlanacaktır (Harita 9).

Kayseri-Yerköy Yüksek Hızlı Demiryolu Hattının proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Harita 9. Kayseri-Yerköy Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

YHT GAR PROJELERİ

Ankara-İstanbul, Ankara-Konya, Ankara-Sivas, Ankara-Bursa ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Projelerinin hayat geçirilip trenin tekerleğinin dönmeye başlamasından sonra en az demiryolu yapımı kadar önemli olan YHT Gar Komplekslerinin yapımı da önceliklendirilerek YHT'lerin ulaştığı şehirlerin yeni Garlara kavuşturulması için çalışmalara başlanılmıştır.

Ankara YHT Gar Projesi

Ankara YHT Gar

Ankara YHT Garı, uluslararası standartlar dikkate alınarak ve diğer ülkelerdeki yüksek hızlı tren garlarının yapısı, düzeni, kullanım ve işletme şekilleri incelenerek projelendirilmiştir.

Ankara Gar ve çevresini başkent için cazibe merkezi haline dönüştürmeyi hedefleyen proje, günümüz teknolojisi ve mimari anlayışının yanında hız ve dinamizmi simgeleyecek ve sektörün yeni vizyonunu temsil edecek şekilde tasarlanmıştır.

178 bin m^2 inşaat alanı ve 32 bin m^2 yapı izdüşüm alanına sahip YHT garda otel, alışveriş merkezi, restoranlar, kapalı ve açık otoparklar, metro ve banliyö bağlantısı olacaktır.

Yeni garda, aynı anda 12 YHT setinin bulunabileceği 420 metre uzunluğunda 6 adet hat yapılacaktır.

Demiryollarında ilk defa uygulanan Yap-İşlet-Devret modeliyle inşası devam eden Ankara Yüksek Hızlı Tren Garında % 77 fiziki ilerleme sağlanmış olup, 2016 yılının 2.çeyreğinde hizmete verilecektir.

Ankara YHT Gar Projesi

Ankara YHT Gar Yapımı

Konya YHT Gar

Konya mevcut tren garının, YHT seferlerine hazırlık amacı ile bakım ve onarımı yapılmıştır. Ancak mevcut gara ulaşım sınırlı ve garın kent merkezi ile entegrasyonu zayıftır. Başta Ankara-Konya Hattı olmak üzere, Konya-İstanbul hattının açılması akabinde mevcut gar yolcu kapasitesini karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle Konya Buğdaypazarı Mevkiine yeni bir gar yapılması öngörülmüştür.

Böylece, Ankara YHT Gardan sonra ise Konya YHT Garın hayata geçirilmesi düşünülmüş ve uygulama projeleri bitirilmiştir. Yine Ankara YHT Garında olduğu gibi alışveriş merkezi, restoranlar, kapalı ve açık otoparklar içerecek olan gar yapım ihalesi süreci devam etmektedir.

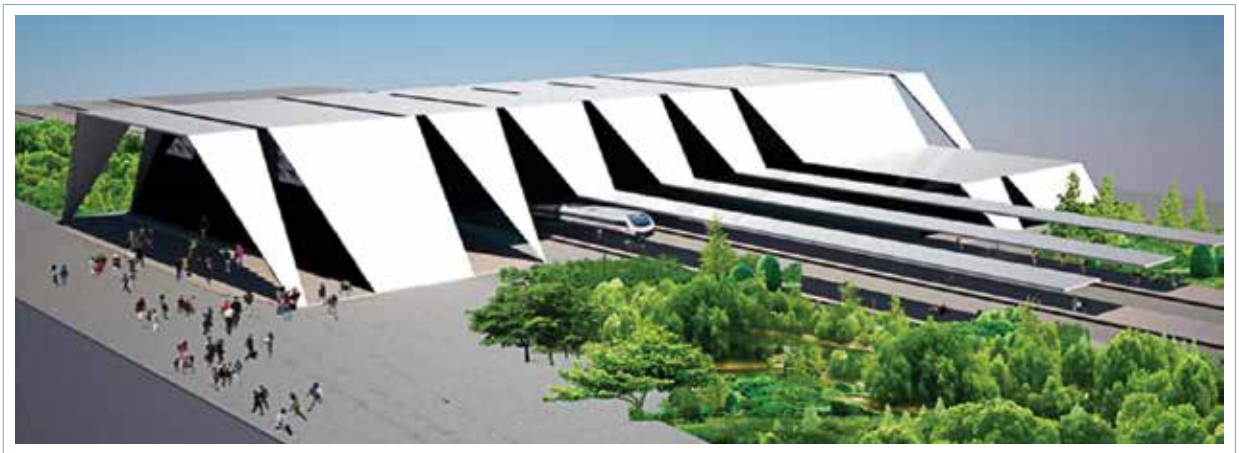

Konya YHT Gar Projesi

Ankara Etimesgut YHT Gar Kompleksi

YHT Gar Kompleksi 157,7 hektarlık alanda kurulacak olup, kompleksin içerisinde YHT Batı Garı, Yüksek Hızlı Tren Ana Bakım Deposu ve Batı Terminali ile YHT Eğitim Tesisleri bulunacaktır.

Demiryollarının 2023 yılı hedefleri doğrultusunda, ülkemizin YHT İşletmecilik ağının ağırlık merkezini Ankara oluşturacaktır. Bu nedenle YHT Bakım ağının ana merkezi de Ankara olarak belirlenmiştir. Ankara Ana Bakım Tesisinin yapımı devam etmektedir.

Bakım tesisinin konumu belirlenirken; mevcut kalkış-varış gara yakınlığı, demiryolu hattı kenarında olması, boş ve düz veya az engebeli bir arazi olması, kamulaştırma maliyetleri düşüklüğü, imar planına uygunluk ve ulaşılabilirlik etkenleri göz önünde bulundurulmuştur.

YHT hatlarında kullanılacak YHT setlerinin planlı bakım ve gare ihtiyacının 46.568 m^2 kapalı alan gerektirmesi, yüksek hızlı tren işletmeciliğinde kalifiye personel yetiştirilmesi için eğitim tesis ihtiyacı, Yolcu sayısının artması nedeniyle oluşan yeni gar ihtiyacı için Etimesgut/Ankara'da YHT Gar Kompleksinin kurulması kararlaştırılmıştır.

Etimesgut'ta kurulacak ana YHT bakım kompleksinde;

- Bakım işlerinde havaya herhangi bir gaz salınmayacak ve toprak ile suyu kirletecek herhangi bir kimyasal madde kullanılmayacak,
- Bakım işlemleri sırasında oluşabilecek yağ vb. atıklara yönelik olarak, Bakım Tesisinde biyolojik ve kimyasal arıtma ünitesi yer alacak,

- Tren Yıkama Binası ayrıca bir biyolojik arıtma ünitesine sahip olup, atık suyun %90 oranında geri kazanımı sağlanacak,
- Arıtma ünitelerinde biriken yağ atıkları özel bir haznede depolanıp, bertaraf edilecek,
- Kanalizasyon şebekesine yağ atılımı söz konusu olmayacak,
- Tüm tesisteki demiryolu altyapısının elektrikli olması nedeniyle tren manevralarının gürültü olmayacaktır.

Sonuç olarak, YHT Bakım Tesisleri için proje çalışmaları titizlikle yürütülmüş; insan ve çevre sağlığı ile ilgili kriterler de göz önünde bulundurulmuştur. Sözkonusu YHT Bakım Kompleksinin yapımında % 78 fiziki ilerleme sağlanmıştır.

Söz konusu yerde Ana bakım deposunun kurulmasının yanında, ayrıca Yeni YHT Batı Garı da kurulacaktır. Yeni inşa edilecek gar ile batı yönünde hızlı tren duruşlarının Sincan yerine bu yeni garda yapılması planlanmıştır. Batı YHT Garı, karayolundan kısa sürede erişim sağlanabilmesi için Ayaş Yolu, Ankara Çevre Yolu ve İstasyon caddesi ortasında kalan YHT Gar Kompleksi içerisinde olacak şekilde projelendirilmiş ve Başkent Ray banliyö sistemi ile entegre edilmiştir.

Etimesgut YHT Gar Kompleksi Projesi

HIZLI VE KONVANSİYONEL DEMİRYOLU YAPIM PROJELERİ

Yüksek hızlı demiryolu yapım projelerinin yanı sıra hızlı ve konvansiyonel demiryolu yapımları da yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bu kapsamda 2003-2015 yılları arasında 359 km'lik konvansiyonel demiryolu inşaatı tamamlanmıştır. 512 km'lik hızlı demiryolu ve 639 km'lik konvansiyonel demiryolunun inşaatı ise devam etmektedir.

2003 yılından bu yana Tecer-Kangal (Sivas), Kemalpaşa-Turgutlu ve Kayseri Kuzey Geçişi yeni demiryolu; Menemen-Aliağa II. hat, Tekirdağ-Muratlı çift hat, Cumaovası-Tepeköy, Arifiye-Pamukova ve Kütahya-Alayunt II.hat yapımları; Başkentray Projesinin 1.Etabı, Marmaray'ın tüp geçişi ve iltisak (bağlantı) hatları tamamlanmış ve işletmeye açılmıştır.

En son 1971 yılında Van ilimizin demiryolu ile tanışmasından 39 yıl sonra ilk defa 2010 yılında bir ilimize daha yeni demiryolu hattı bağlantısı sağlanmıştır. 36 km'lik Tekirdağ-Muratlı arası demiryolu çift hatlı hale getirilmiştir.

Konya-Karaman, Adana-Mersin, Tepeköy-Selçuk, Kars-Tiflis (Türkiye kesimi), Adapazarı-Karasu, Palu-Genç-Muş Demiryolu Deplasmanı, Gebze-Halkalı (Marmaray), Akçagöze-Başpınar ve Fevzipaşa varyantlarının inşaat çalışmaları devam etmektedir.

Tekirdağ- Muratlı Hattı

Bursa-Bilecik Hızlı Demiryolu Projesi

Bursa-Mudanya arası 42 km'lik demiryolu hattının yapımına, 1873 yılında başlanmış ve 1891 yılında bitirilmiştir. 1892-1951 yılları arasında hizmet veren bu hat, 1953 yılında kapatılarak sökülmüştür.

Demiryolu tarihimiz açısından; demiryoluyla ilk tanışan şehirlerimizden biri olan Bursa'nın demiryolu şebekesine bağlantısının sağlanması Bakanlığımızca ele alınmış ve Ocak 2012'de inşaatına başlanılmıştır. Söz konusu 110 km'lik hattın altyapısı hızlı, çift hatlı, elektrikli, sinyalli olarak inşa edilmektedir (Harita 7).

Projenin tamamlanmasıyla gelişmiş sanayi şehri olan Bursa'nın 61 yıllık demiryolu hasreti sona erecek, Bursa; İstanbul, Eskişehir ve Ankara'ya bağlanacaktır. Ankara-Bursa arası 2 saat 15 dakika, Bursa-Eskişehir arası 1 saat ve Bursa-İstanbul ise 2 saat 15 dakika olacaktır.

Ülkemizin gerek nüfus, gerekse oluşturulan katma değer bakımından önde gelen şehirlerinden biri olan Bursa'nın demiryolu şebekesine bağlanmasıyla sosyo-ekonomik değeri daha da yükselecektir.

Söz konusu Bursa-Bilecik Hızlı Tren Projesinin ilk etabı olan Bursa-Yenişehir kesiminde inşa çalışmaları, Bilecik-Yenişehir kesiminde ise kesin proje hazırlama çalışmaları sürdürülmektedir.

Proje tamamlandığında hatta hem yolcu, hem de hızlı yük trenleri çalıştırılacaktır. Yolcu trenleri saatte 200, yük trenleri ise 100 kilometre\saat ile çalışacaktır. Ayrıca, Bursa ve Yenişehir'e hızlı tren ve tren garları yapılacak olup, buradaki hava alanında da hızlı tren istasyonu inşa edilecektir.

Harita 7. Bursa-Bilecik Hızlı Demiryolu Hattı

Bursa-Bilecik Hızlı Tren Hattı (Tünel 4 Demirtaş Mevkii)

Bursa-Bilecik Hızlı Tren Hattı

Konya-Karaman Hızlı Demiryolu Projesi

Ankara-Konya ve Ankara-Eskişehir-İstanbul arasında büyük bir başarı ile sürdürülen yüksek hızlı tren işletmeciliği ile birlikte, mevcut koridorların 200 km/h hıza uygun çift hatlı hale getirilerek hızlı tren işletmeciliğine geçilmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda; 102 km'lik Konya-Karaman arası demiryolu 200 km/sa hıza uygun, çift hatlı, elektrikli ve sinyalli hale getirilecektir. 2. hat altyapı ve üstyapı işleri tamamlandıktan sonra mevcut hattın hızlı tren standardına getirilmesi amacıyla altyapı ve üstyapısı yenilenecektir.

Yapımına 2014 yılında başlanan projenin altyapı ve üstyapı işleri devam etmekte olup, yeni yapılan hatta %95 ilerleme olmak üzere proje genelinde %96 fiziki ilerleme sağlanmıştır. Elektrifikasyon ve sinyalizasyon yapım projelerinin ihale süreçleri ise devam etmektedir. Proje tamamlandığında Konya-Karaman arası seyahat süresi 1 saat 13 dakikadan 40 dakikaya düşecektir (Harita 10).

Bu proje; Karaman - Ulukışla - Mersin - Adana – Osmaniye – Gaziantep – Şanlıurfa -Mardin güzergahını izleyen Hızlı Demiryolu Koridorunun ilk halkasını da oluşturmaktadır.

Konya-Karaman Hızlı Demiryolu Hattı

Konya-Karaman Hızlı Demiryolu Hattı

Harita 10. Konya-Karaman Hızlı Demiryolu Hattı

Karaman - Niğde (Ulukışla) - Mersin (Yenice) Hızlı Demiryolu Projesi

Ankara-Konya ve Eskişehir-Konya YHT işletmeciliğinin ve Konya-Karaman Hızlı demiryolunun inşasına başlanmasıyla; hayata geçirilmesi önemli hale gelen ve ülkemizin hem yolcu hem de yük taşımacılığı potansiyelinin yüksek olduğu Karaman – Niğde – Mersin – Adana – Osmaniye – Gaziantep – Şanlıurfa - Mardin hattı önceliklendirilmiş bir koridor haline gelmiştir.

Karaman - Niğde (Ulukışla) - Mersin (Yenice) hızlı tren projesi 200 km/sa hıza uygun çift hatlı, elektrikli ve sinyalli olarak planlanmıştır. Bu hatta hem yük hem de yolcu taşımacılığı yapılacaktır (Harita 11).

135 km'lik Karaman-Ulukışla kesiminin hızlı çift hatlı hale getirilmesi için altyapı ve üstyapı yapım işinin ihale değerlendirme süreci devam ediyor.

109 km'lik Ulukışla-Yenice arasına yeni çift hatlı demiryolu kesin proje hazırlama çalışmalarına başlanılmıştır.

Harita 11. Karaman-Ulukışla-Yenice Hızlı Demiryolu Hattı

Mersin-Adana Hızlı Demiryolu Projesi

Hat kapasitesi artırılarak Konya, Karaman, Kayseri ve Gaziantep'ten gelen yüklerin Mersin Limanı'na daha hızlı aktarılmasını sağlayacak, yıllık yolcu taşımasını yaklaşık 3 kat artıracak Mersin-Adana arasında Hızlı Demiryolu hattının yapımı planlanmıştır (Harita 12).

67 km uzunluğunda 3. ve 4.hat yapımı kapsamında güzergâh kazısı ve menfez inşaatları devam etmektedir.

Harita 12. Mersin-Adana Hızlı Demiryolu Hattı

Adana – Osmaniye – Gaziantep Hızlı Demiryolu Projesi

Mevcut durumda, Adana – Osmaniye – Gaziantep – Şanlıurfa - Mardin koridorunda yolcu trenlerinin azami hızı 120 km/sa ve yük trenlerinin ise 65 km/sa'dır. Bu kesimde hızlı demiryolu projelerimiz tamamlandıktan sonra yolcu trenleri 160-200 km/sa ve yük trenleri ise 100 km/sa hız yapabilecektir. Böylece, seyahat süreleri kısalacak, konforlu ve kaliteli bir hizmet sunulmuş olacaktır. (Harita 13).

Adana-Osmaniye-Gaziantep Hızlı Demiryolu Hattı kapsamında;

- Adana-İncirlik-Toprakkale arasındaki 79 km'lik kesimin hızlı çift hatlı hale getirilmesine ait projeler tamamlanmıştır. 2016 yılı ilk çeyreğinde yapım ihalesine çıkılması planlanmıştır.
- Toprakkale-Bahçe arasında 58 km'lik kesimin çift hatlı hızlı demiryolu yapılmasına yönelik proje hazırlama çalışmaları tamamlanma aşamasındadır. 2016 yılı içinde yapım ihalesine çıkılması hedeflenmiştir.
- Bahçe-Nurdağı arasındaki Fevzipaşa Varyantının yapımı devam etmektedir. Proje kapsamında 10 km'si tünel olmak üzere 17 km'lik 160 km/saat hıza uygun elektrikli, sinyalli çift hat yapılacaktır.
- Nurdağ-Başpınar arasında 160 -200 km/h hıza uygun, yeni çift hatlı, elektrikli ve sinyalli 56 km demiryolu yapılması planlanmıştır. Proje ile Nurdağ-Narlı-Başpınar arasındaki 121 km'lik koridor yaklaşık 65 km kısalacaktır. Yapım ihalesi hazırlıkları devam etmektedir.
- Yapımı devam eden Akçagöze-Başpınar varyant projesi kapsamında 5,2 km'lik 2 adet tünel inşa edilecek ve 27 km'lik mevut hat 11 km'ye düşerek 16 km kısalacaktır. Yük trenlerinin seyir süresi 45 dakikadan 10 dakikaya düşecektir.

Bahçe-Nurdağı (Fevzipaşa varyantı)

Akçagöze-Başpınar varyantı

Harita 13. Adana-Osmaniye-Gaziantep Hızlı Demiryolu Hattı

Sivas-Erzincan Hızlı Demiryolu Projesi

Doğu-Batı koridorunun devamı niteliğinde olan ve Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu Projesi'ne bağlantı sağlayarak tarihi İpek Yolu'nu yeniden canlandıracak Sivas-Erzincan Hızlı Demiryolu Hattının 20-50 km'ler arasının altyapı yapım ihalesi değerlendirme süreci devam ediyor. Diğer kesimlerde ise proje hazırlama çalışmaları sürdürülmektedir (Harita 14).

Mürşitpınar-Şanlıurfa Hızlı Demiryolu Projesi

İlçeleriyle birlikte ele alındığında tarihî ve kültürel miras bakımından pek çok zenginliği barındıran ve GAP Bölgesinin önemli şehirlerinden birisi olan Şanlıurfa'yı ana demiryolu ağına bağlayacak olan Mürşitpınar-Şanlıurfa Yeni Demiryolunun yapımı planlanmıştır..

63 km'lik elektrikli, sinyalli ve çift hatlı hızlı demiryolu projesinin, 30 km'lik birinci kesiminin ve 33 km'lik ikinci kesiminin yapım ihalelerine 2016 yılı içerisinde çıkılması planlanmıştır.

Nusaybin-Habur Hızlı Demiryolu Projesi

Ülkemizin güney komşularıyla ticarette büyük önem arz eden projelerden biri de Nusaybin-Habur Hızlı Demiryolu Projesidir. Bu proje, sadece Türkiye, Suriye ya da Irak arasında değil, Avrupa ile Ortadoğu arasında da demiryolu taşımacılığının daha etkin hale gelmesini sağlayacaktır. Sözkonusu hat, bölgedeki gelişmelerle birlikte Ortadoğu'ya yapılan ihracatta demiryolu katkısını ciddi ölçüde artıracak, bölge ekonomisinin gelişmesini sağlayacaktır. GAP Eylem Planı kapsamında çalışmaları sürdürülen Nusaybin-Habur hızlı demiryolunda proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

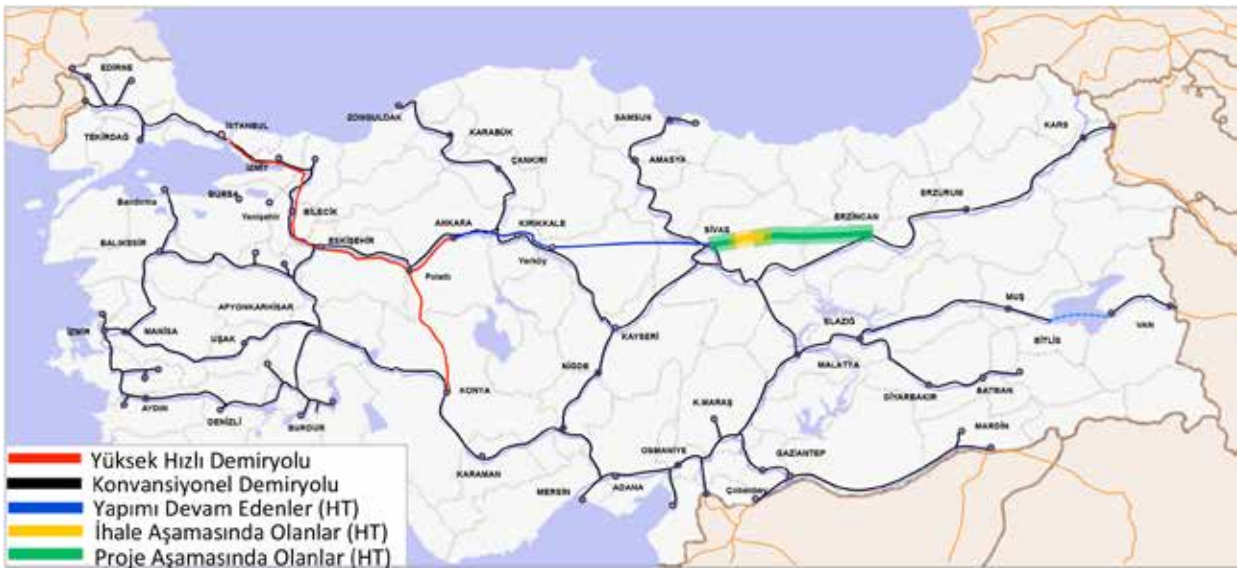

Harita 14. Sivas-Erzincan Hızlı Demiryolu Hattı

Diğer Yeni Demiryolu ve İkinci Hat Yapımları

Palu-Genç-Muş Demiryolu Deplasmanı; Murat Nehri üzerinde inşa edilecek dört adet baraj yapımı nedeniyle etkilenen 114 km'lik mevcut demiryolu hattının deplase edilmesi amacıyla gerçekleştirilen hattın yapımında % 50 fiziki ilerleme sağlanmıştır.

Tepeköy-Selçuk II. Hat yapımı: 26 km'lik hattın kazı ve dolgu çalışmaları ile sanat yapıları inşaatı devam etmektedir. % 18 ilerleme sağlanmıştır.

Palu-Genç-Muş Demiryolu Deplasmanı

İltisak (Bağlantı Hattı) Yapım Projesi

Ülkemizin genel ulaştırma politikası içinde önemli bir yer tutan yük taşımacılığının, demiryollarıyla yapılmasının daha etkin hale getirilmesine yönelik olarak, mevcut demiryolları hatlarına yapılacak ek hatlar ile kapıdan kapıya taşınmasını sağlamak amacıyla iltisak hatları yapılmaktadır.

2003 yılında 390 km olan iltisak hattımız 432 km'ye yükselmiştir. 15 adet iltisak hattının yapımı, 45 adedinin ise proje çalışmaları devam etmektedir. (Harita 15).

Harita 15. İltisak Hatları

LOJİSTİK MERKEZLER

Lojistik Merkezler; içerisinde ulusal ve uluslararası taşımacılık, lojistik ve yükün dağıtımı ile ilgili tüm faaliyetlerin birçok işletmeci tarafından gerçekleştirildiği alanlardır.

Lojistik merkezlerin yer seçim kriterlerinin ve işletme kurallarının belirlenmesi maksadıyla hazırlanmakta olan, Türkiye Lojistik Master Planı ile;

a. Atıl yatırımların önlenmesi için "Türkiye lojistik köy, merkez veya üslerin" haritasının çıkartılması ve ulaşım türleriyle optimum bağlantısının sağlanarak kombine taşımacılığın artırılması,
b. Lojistik köy, merkez veya üslerin verimli ve etkin bir şekilde çalışması için asgari coğrafi, fiziki ve işletme standartları ile kurulmalarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,

planlanmıştır.

Lojistik sektörümüz hızla gelişmektedir. Diğer ulaşım sistemleri ile entegre bir demiryolu hizmeti sunmak ve kombine taşımacılığı geliştirmek için lojistik merkez yapımı ile önemli sanayi ve üretim merkezlerinin demiryolu ağımıza bağlantılarının yapılmasına devam edilecektir.

Taşımacılıktan Lojistiğe Dönüşüm Programı

10. Kalkınma planında yer alan ve 25 adet Öncelikli Dönüşüm Programlarından biri olan bu programla, Türkiye'nin ihracat, büyüme ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasında, son yıllarda hızlı bir gelişme gösteren lojistiğin büyüme potansiyelimize katkısının arttırılması ve lojistik performans endeksinde 160 ülke arasında 30. sırada yer alan ülkemizin ilk 15 ülke arasına girmesi amaçlanmaktadır.

Programın genel koordinatörlüğü Kalkınma Bakanlığı ve Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır.

Lojistik Mevzuatı

Lojistik Merkez, Köy ve Üslerin Kurulumu ve Kapasitesi ile İlgili 4 adet Yönetmelik yürürlüğe konulacaktır.

Türkiye Lojistik Master Planı (TLMP)

Türkiye Lojistik Master Planı'nın; Ulaştırma Ana Planına uyumlu olarak gerekli şartname tadilatı tamamlanmış ve 25 Aralık 2015 tarihinde ihale ilanı yayınlanmıştır. 29 Ocak 2016 tarihinde ihale ön yeterlilik teklifleri alınacaktır.

Lojistik Merkezler Kurulması Projesi ile etkin karayolu ulaşımı olan ve müşteriler tarafından tercih edilebilir kent merkezlerinin dışındaki alanlarda, ihtiyaçlara cevap verebilecek özellikte alanlar oluşturulması, teknolojik ve ekonomik gelişmelere uygun olarak, özellikle organize sanayi bölgelerine yakın ve yük potansiyeli yüksek olan bölgelerin yeniden yapılandırılmaları amaçlanmıştır.

ojistik merkezlerin, öncelikle organize sanayi bölgeleriyle bağlantılı olarak yük taşıma potansiyelinin yoğun olduğu İstanbul (Halkalı), Kocaeli (Köseköy), Eskişehir (Hasanbey), Balıkesir (Gökköy), Kayseri (Boğazköprü), Samsun (Gelemen), Denizli (Kaklık), Mersin (Yenice), Erzurum (Palandöken), Uşak, Konya (Kayacık), İstanbul (Yeşilbayır), Bilecik (Bozüyük), Kahramanmaraş (Türkoğlu), Mardin, Sivas, Kars, İzmir (Kemalpaşa), Şırnak (Habur) ve Bitlis (Tatvan) olmak üzere toplam 20 yerde inşa edilmesi planlanmıştır (Harita 16).

Samsun, Uşak, Denizli (Kaklık), Köseköy, Halkalı, Eskişehir (Hasanbey) ve Balıkesir (Gökköy) işletmeye açılmıştır. Bozüyük, Mardin, Erzurum, Mersin (Yenice), Kahramanmaraş (Türkoğlu), İzmir (Kemalpaşa) lojistik merkezlerinde inşaat işleri devam etmektedir. Diğer lojistik merkezlerle ilgili ihale, proje ve kamulaştırma çalışmaları da sürdürülmektedir.

Harita 16. Lojistik Merkezler

Bir lojistik merkezde;

- Konteyner yükleme boşaltma ve stok alanları,
- Gümrüklü sahalar,
- Müşteri ofisleri, otopark, tır parkı,
- Bankalar, restoranlar, oteller, bakım-onarım ve yıkama tesisleri, akaryakıt istasyonları, antrepolar,
- Tren teşkil kabul ve sevk yolları

bulunmaktadır.

Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Demiryolu Bağlantı Hattı

270 adet firmanın faaliyet gösterdiği Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesinin, mevcut demiryolu ağına bağlanarak günümüzde ortaya çıkan yıllık 3 milyon ton mertebesindeki yük taşımacılığına hizmet vermek amacıyla planlanan 27 km. uzunluğundaki Kemalpaşa OSB Demiryolu Bağlantı Hattı 2014 yılında tamamlanmıştır.

Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Bağlantısı

Harita 17. Kemalpaşa Lojistik Köyü İnşaatı

KENT İÇİ RAYLI SİSTEM PROJELERİ

Bakanlık olarak ülkemizde şehir içi raylı sistemlerinin yaygınlaşmasını sağlamak üzere mahalli idarelere desteğimiz son yıllarda büyük oranda artmıştır.

Ankara'da Kızılay-Çayyolu ve Batıkent-Sincan metro hatları tamamlanarak hizmete açılmıştır. Atatürk Kültür Merkezi-Kızılay Metro hattının inşa edilmesi ile birlikte, Keçiören Kızılay'a doğrudan bağlanacaktır.

İstanbul'da Levent-Hisarüstü hattı 2015 yılı sonunda hizmete açılmıştır. Bakırköy(İDO)-Bahçelievler-Kirazlı metrosu, Sabiha Gökçen havalimanı bağlantısı metrosu, Konya Raylı Sistem Hattı ve Antalya Meydan-Havaalanı-Expo tramvay projelerinin yapımına başlanmıştır.

Havalimanları ile kentiçi ulaşım sistemlerinin irtibatlandırılması politikamız çerçevesinde, İstanbul 3. Havalimanı ve Esenboğa Havalimanlarının şehir içi raylı sistemlerle bağlantısını kurmak üzere çalışmalarımız devam etmektedir.

Kentiçi demiryolu ulaşımını geliştirmek üzere Ankara'da Başkentray ve Gaziantep'te Gaziray projeleri çalışmaları sürdürülmektedir. İzmir'de Egeray'ın Kuzeyde Bergama'ya Güneyde Selçuk'a kadar uzatılması; Kayseri, Adana, Antalya gibi büyükşehirlerde de benzer projelere başlanılması planlanmaktadır.

ANKARA METROLARI

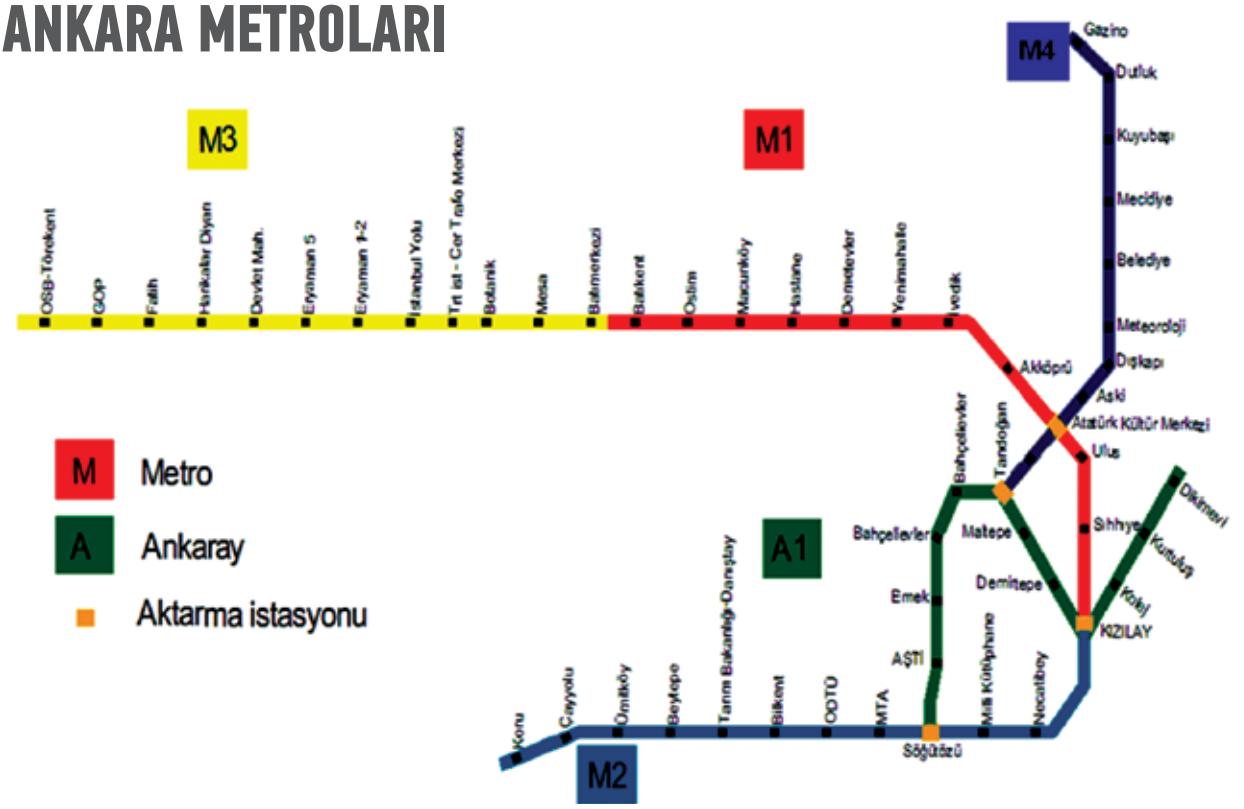

Ankara Metroları Güzergahı

Kızılay-Çayyolu (M2) Metrosu

Kızılay-Çayyolu (M2) Metrosu 16,59 km uzunluğunda çift hatlı ve 11 istasyondan oluşmaktadır. Söz konusu metro hattı ikmal edilerek, 13.03.2014 tarihinde törenle hizmete sunulmuş olup, işletilmek üzere Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne devredilmiştir.

Kızılay-Çayyolu Metro Hattı (M2)

- Hat uzunluğu: 16.590 m.
- İstasyon Adedi: 11
- Yolcu Taşıma Kapasitesi: 1.200.000 yolcu/gün (Tek yönde teorik maksimum kapasite)

Kızılay'dan Koru'ya kadar yapılmış olan hat sırasıyla; Necatibey, Milli Kütüphane, Söğütözü, MTA, ODTÜ, Bilkent, Tarım Bakanlığı-Danıştay, Beytepe, Ümitköy, Çayyolu, Koru İstasyonlarından geçmektedir.

Koru İstasyonu

Batıkent-Sincan (M3) Metrosu

Sincan Metrosu Açılışı

15,36 km uzunluğunda çift hat ve 11 adet istasyon inşaatı işini kapsamaktadır. Sözkonusu metro hattı ikmal edilmiş ve 12.02.2014 tarihinde törenle hizmete açılmış ve Ankara Büyükşehir Belediyesine işletilmek üzere teslim edilmiştir.

- Hat uzunluğ : 15.360 m.
- İstasyon Adedi: 11
- Yolcu Taşıma Kapasitesi: 1.200.000 yolcu/gün (Tek yönde teorik maksimum kapasite)

Batıkent-Sincan Metro Hattı (M3)

Batıkent Merkez İstasyonu

Harikalar Diyarı İstasyonu

Tandoğan-Keçiören (M4) Metrosu

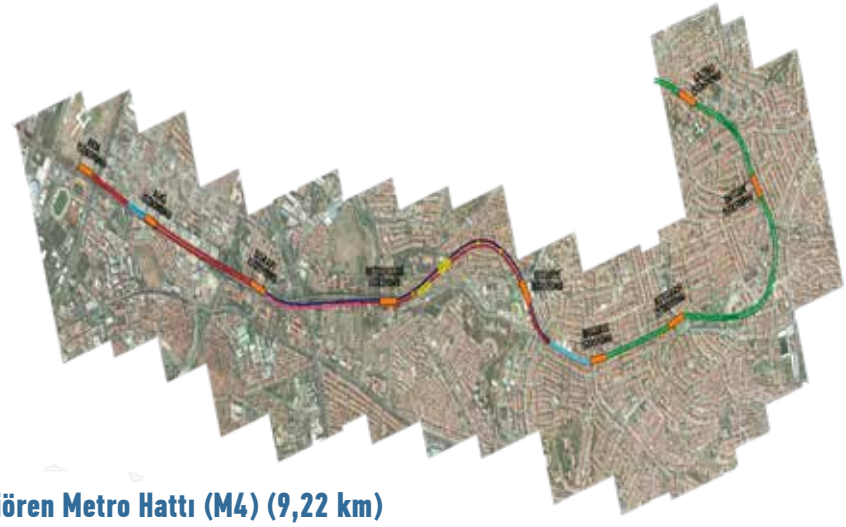

Tandoğan-Keçiören Metro Hattı (M4) (9,22 km)

Tandoğan-Keçiören (M4) Metro hattı uzunluğu 9.220m'dir. Hattın 3.980 metresi TBM, 2.300 metresi NATM (delme-patlama), 460 metresi aç-kapa yöntemi ile yapılmıştır. Proje kapsamında 9 adet istasyon bulunmakta olup, bunlar sırasıyla; AKM, ASKİ, Dışkapı, Meteoroloji, Belediye, Mecidiye, Kuyubaşı, Dutluk ve Gazino istasyonlarıdır. Çift hat tünel olmak üzere gidiş geliş toplam 18.440m hat uzunluğuna sahiptir.

Tandoğan-Keçiören (M4) Metro Hattının, AKM İstasyonundan mevcut Batıkent-Kızılay (M1) Metro Hattına bağlantısı yapılmakta olup, bahse konu bağlantı tüneli 927m tek hat tünelden oluşmaktadır. Bunun, 563 metresi TBM, 38 metresi NATM, 140 metresi aç-kapa, 100 metresi U kesit ve 86 metresi makas yapısından oluşmaktadır. Bahse konu bağlantı hattı sayesinde Tandoğan-Keçiören (M4) Metro Hattından mevcut Batıkent-Kızılay (M1) Metro Hattına yolcu aktarımı yapılabilecektir.

Hat boyu ulaşım süresi 16dk olarak planlanmıştır. Metro hattı hizmete girdiğinde tek yönde saatte ortalama 50.000 yolcu, günde ortalama 700-800 bin yolcu taşınacaktır.

Tandoğan-Keçiören (M4) Metro Hattı Kalan İnşaat İşleri:

Fiziki Gerçekleşme: %98.77

- 9 İstasyon-9.220 m Çift Hat Tünel
  - 3.980 m TBM Hat
  - 2.300 m NATM Hat
  - 460 m Aç-Kapa Hat
- 2.480 m İstasyon ve Makas Yapıları
- 18.440 m Ray Döşenmesi
- 350.000 m^3 Betonarme İmalat
- 9.800 m Altyapı Aktarımı
- 12.000 m Fore Kazık İmalatı
- 41.500 m^2 Diyafram Duvar İmalatı
- 640 m^3 Kazı-Hafriyat Yapılması

Tandoğan-Keçiören (M4) Metrosu M1-M4(AKM) Bağlantı Hattı Acil Tamamlama İşleri:

Fiziki Gerçekleşme: %64,68

- Toplam Hat Uzunluğu: 927m
- U Kesit Hat Yapısı: 100m
- Aç-Kapa Hat Yapısı: 140m
- TBM Hat Yapısı: 563m
- Makas Yapısı: 86m
- Natm Tünel Yapısı: 38m

İstasyon işleri

Mecidiye, Kuyubaşı, Dutluk ve Gazino İstasyonları %99, ASKİ ve Meteoroloji İstasyonları %99.50, AKM İstasyonu %99.46 ve Dışkapı İstasyonu ise %99.51 oranında tamamlanmıştır.

AKM İstasyonu Bilet Holü Katı

ASKİ İstasyonu Peron Katı

Dışkapı İstasyonu Bilet Holü Katı

Meteoroloji İstasyonu Bilet Holü Katı

Belediye İstasyonu Bilet Holü Katı

Mecidiye İstasyonu Peron Katı

Kuyubaşı İstasyonu Peron Katı

Dutluk İstasyonu Bilet Holü Katı

Gazino İstasyonu Peron Katı

Tünel İşleri

Meteoroloji-Belediye İstasyonları arası Makas Yapısı

Gazino-Dutluk İstasyonları arası Makas Yapısı

Ray Montajı İşleri

Ray ve 3.ray montajı hat boyu gerçekleşme oranı %99.40'dır.

Doğrudan Tespitli Ray Montajı

3.Ray Montajı

Ankara Metroları Araç Alımı

- 13.08.2012 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.
- 391.230.000 ABD Doları Sözleşme Bedelli Projede Araçların gövdesi, paslanmaz çelikten imal edilecektir. Gövde dahil, ilk 75 araçta minimum %30 yerli katkı oranı, kalan araçlarda ise minimum %51 yerli katkı oranı şart olarak belirtilmiştir.

Ankara Metro Araçları

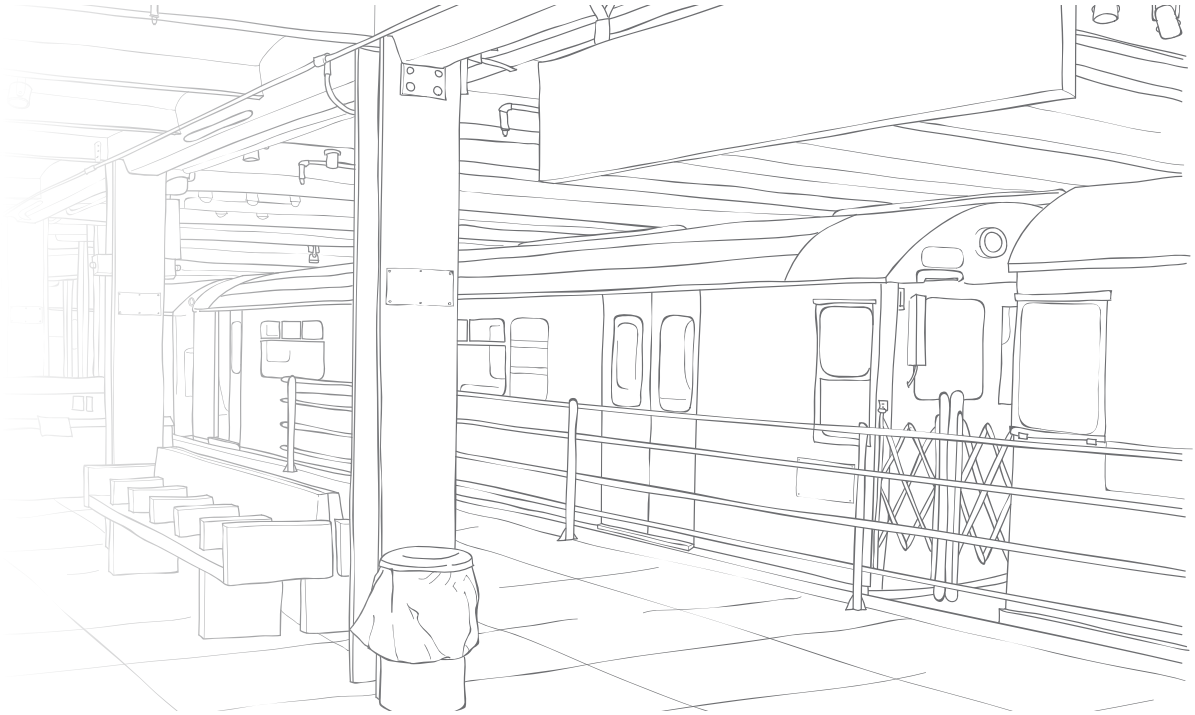

İSTANBUL METROLARI

Levent-Hisarüstü Metro Hattı

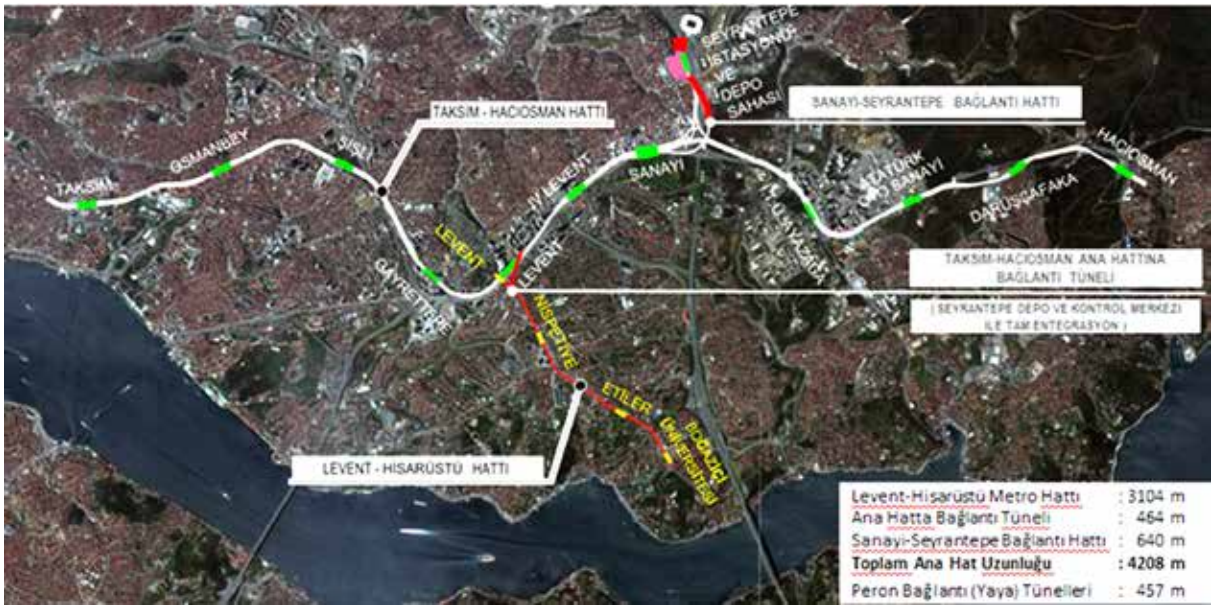

Levent-Hisarüstü Metro Hattı

- 4.208 m.lik ve 4 istasyondan oluşan metro hattından oluşmaktadır.
- 14 ayda 4 km. tünel kazısı bitirilmiştir.

Levent-Hisarüstü arası 19 Nisan 2015 tarihinde işletmeye açılmıştır. Sanayi-Seyrantepe arası 10 Eylül 2015 tarihinde Kısmi Geçici Kabulü(sinyal sistemi hariç) yapılmış olup 11 Eylül 2015 tarihinde yolculu işletmeye başlanmıştır.

İlk tren sürüş denemesi

Etiler İstasyonu

Levent İstasyonu

Boğaziçi Üniversitesi İstasyonu

Sanayi-Seyrantepe Yolculu İşletme

Bakırköy (İDO)-Bağcılar (Kirazlı) Metro Hattı

İş bitim tarihi : 15.06.2018

Hat uzunluğu : 9 km.

İstasyon Sayısı : 8 adet

Ağır metro sınıfında yüksek taşıma kapasiteli (günde 1 milyon yolcu/yıl) metro hattı projesidir. 8,9 Km uzunluğundaki metro hattının inşaatı ile elektromekanik sistemlerinin temin, montaj ve işletmeye alma işleri. 8 İstasyon bulunmaktadır. Projenin İnşaat ve Elektromekanik Sistemlerine ilişkin yapım ihalesi 13 Kasım 2014 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, 03 Mart 2015 tarihinde firma ile sözleşme imzalanmıştır. 13.03.2015 tarihinde yer teslimi yapılarak işlere başlanmış olup iş bitim tarihi 15.06.2018'dir.

İstanbul Yeni Havalimanı Demiryolu Bağlantısı

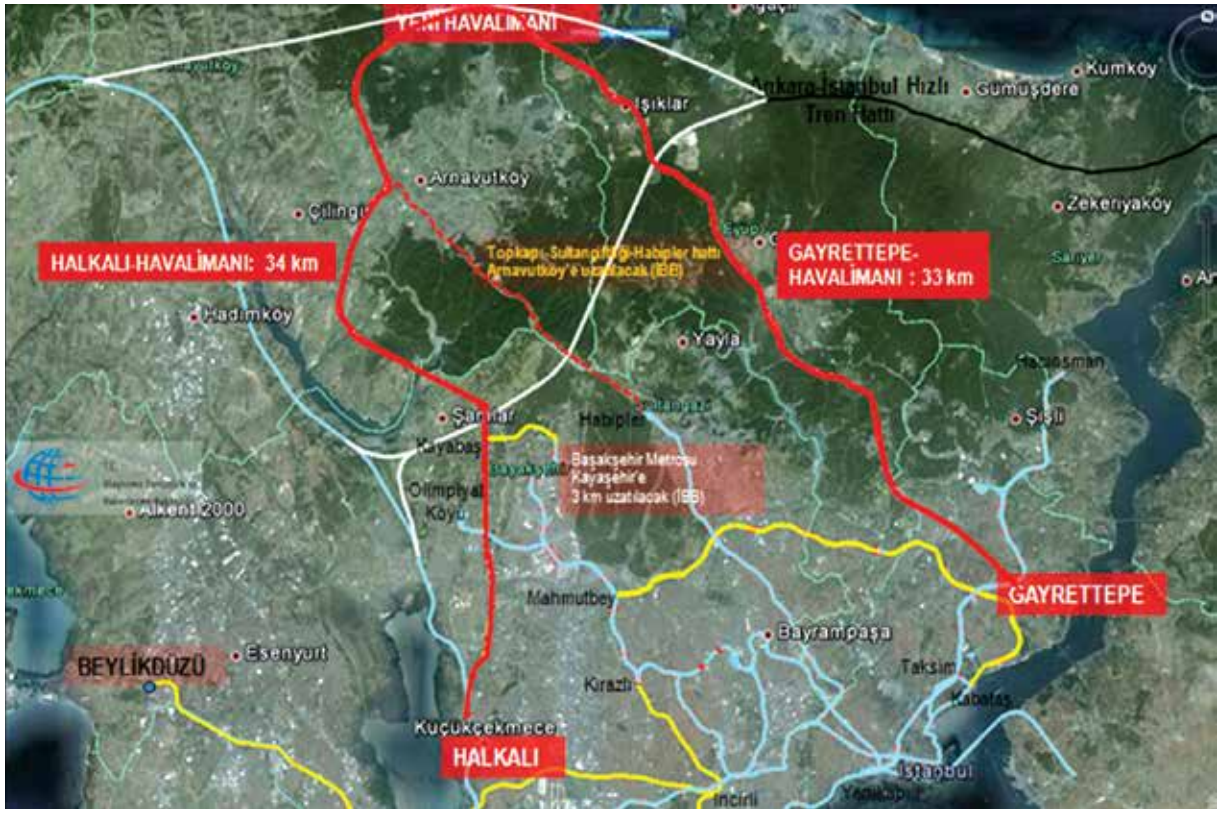

İstanbul Yeni Havalimanı Demiryolu Bağlantısı

Sabiha Gökçen Havalimanı Demiryolu Bağlantısı

İş bitim tarihi :28.02.2018

Hat Boyu :7400 m.

Hat Sayısı :Çift Hat-Elektrikli-Sinyalizasyonlu.

Proje Hızı :80 km/sa.

İstasyon Sayısı :4 adet.

Yaklaşık 7,4 km uzunluğundaki raylı toplu taşıma sisteminin inşaat ve elektro mekanik sistemlerinin temin, montaj ve işletmeye alınma işlerini kapsamaktadır.

- İstanbul'un Anadolu yakası, güvenli, dakik ve ucuz toplu ulaşımla Havalimanına ulaşacaktır.
- Kadıköy-Kartal-Kaynarca Metro Hattına bağlantı sağlanacaktır.
- Çekmeköy hattının Çekmeköy-Sultanbeyli uzatmasının Sabiha Gökçen Hava Limanına erişmesi sayesinde Marmaray yolcuları; Sabiha Gökçen Havalimanınıa ve planlanan YHT istasyonuna ulaşacak.

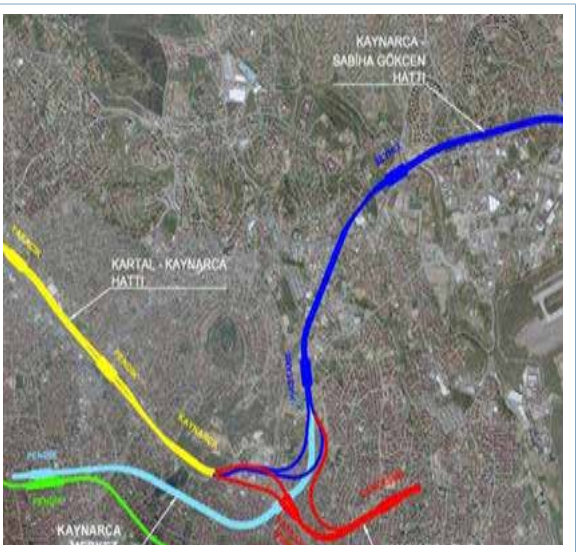

Sabiha Gökçen Havalimanı Demiryolu Bağlantısı

04 Aralık 2014 tarihinde "Sabiha Gökçen Havalimanı Raylı Sistem Bağlantısı İnşaat ve Elektromekanik Sistemler Temin, Montaj ve İşletmeye Alma İşleri" işi ihalesi yapılmış olup, firma ile 04.03.2015 tarihinde firma ile sözleşme imzalanmış ve 16.03.2015 yer teslimi yapılarak işlere başlanmıştır. Projenin Sözleşmeye göre iş bitim tarihi 28.02.2018'dir.

Antalya-Meydan-Havaalanı-Expo Tramvay Projesi

Teknik Özellikler

- Meydan-Havaalanı-Expo Tramvay Projesi 18,1 km uzunluğundadır. Hat üzerinde 15 adet istasyon yer almaktadır. Hattın yaklaşık 16.8 kmsi hemzemin, 1 kmsi aç-kapa, 160 metresi köprüdür. Tramvay standartları ile projelendirilmiştir.
- Mevcut 11.1 km lik 1 aşama Kepez-Meydan tramvay hattının devamı niteliğindedir.

Projenin Amacı ve Faydaları:

Antalya II. Aşama (meydan-havaalanı-expo 2016) 18 km. uzunluğunda 15 istasyondan oluşan raylı sistem projesi. Mevcut 1. Aşama Tramvay hattına entegre olarak yapılma-

sı planlanan Projeyle; Antalya şehir merkezinin Avrupa'nın 14. Türkiye'nin 2. en çok yolcu tarfiği olan Antalya Havalimanına ve 8 milyon ziyaretçi çekmesi beklenen EXPO 2016'ya kesintisiz bağlantısı sağlanacaktır.

- 09.09.2015 tarihinde 2 firma ile sözleşme imzalanmıştır. 17.09.2015 tarihinde yer teslimi yapılarak işlere başlanılmış olup sözleşme süresi 450 gün'dür. İş bitim tarihi 10.12.2016 dır. Revize güzergah onaylanmıştır. İşin 1. etabının Nisan 2016'da, tümünün Aralık 2016'da tamamlanması planlanmaktadır.

Antalya-Meydan-Havaalanı-Expo Tramvay Projesi

Konya Raylı Sistem Hattı

01.04.2015 tarih ve 2015/7505 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile;Kampüs-Beyhekim-Yenigar-Gar-Meram Bel. HRS hattı yapım işi (23,9 km) Necmettin Erbakan Ün.-Beyşehir-Yeni YHT-Fetih Cad.-Meram Bel HRS Yapım işi (20,7 km)Toplam 44.6 km'lik hattın devri alınmıştır.

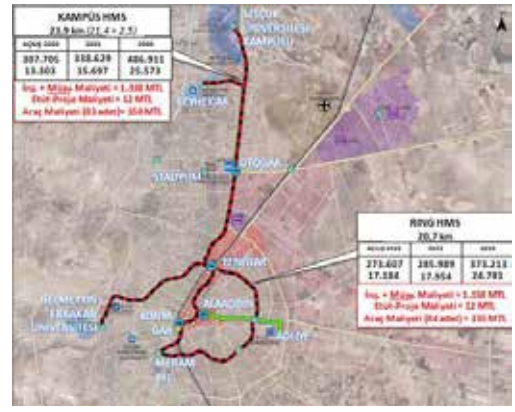

Proje Temini için İhale ilanına 14 Eylül 2015 tarihinde çıkılmış ve 3 firmanın teknik değerlendirmesinin tamamlanmasına müteakip Mali Tekliflerinin açılışı için firmalar davet edilecektir.

İşin süresi 18 aydır. 1. kısmın teslim süresi 10 aydır. Projelendirme işlemlerinde, İlk etabta hazırlanacak rapor sonunda 2016 yılı Yatırım Programına alınmasını müteakip önümüzdeki yıl Yapım ihalesini gerçekleştirilerek inşaata başlanması planlanmaktadır. Hemen akabinde de 2. Aşamanın projeleri tamamlanarak yapım ihalesine çıkılacaktır.

Kampüs-Yeni YHT Gar- Gar-Meram HRS Hattı

Toplam ana hat uzunluğu 23,9 km

YOLCU TALEBİ: Kampüs HRS Hattında, 2030 hedef yılında 486.911 yolcu/gün taşınması beklenmektedir.

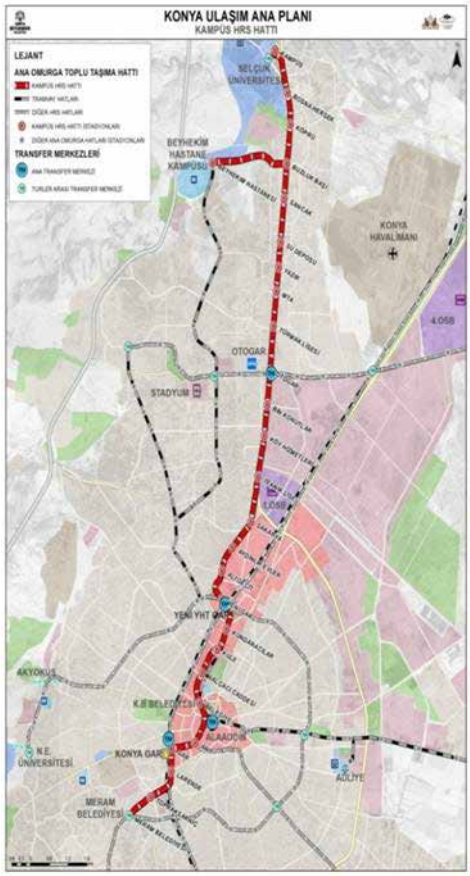

İSTASYON SAYISI: 27 adet

AÇILIŞ YILI ARAÇ İHTİYACI: 83 adet (4'lü dizi)

Mevcut durumda Kampüs-Alaaddin arası 64 dakika sürmektedir. Sefer süresinin 37 dakika olması planlanmaktadır.

Necmettin Erbakan Ün.-Beyşehir-Yeni YHT-Fetih Cad.-Meram Bel HRS Hattı

Güzergah kentin batısında yeni kurulan Necmettin Erbakan Üniversitesi Kampüsünden başlar, Meram Belediyesi'nde sonlanır.Toplam ana hat uzunluğu 20,7 km'dir.

Ring HRS Hattında, 2030 hedef yılında toplam günlük yolcu talebi 373.213 olarak hesaplanmıştır.

İSTASYON SAYISI: 24 adet

AÇILIŞ YILI ARAÇ İHTİYACI: 84 adet (4'lü dizi)

SEFER SÜRESİ (NEU-Yeni Gar-Meram): 35 dakika

İzmir Körfez Geçişi (İzkaray)

Yaklaşık 12,2 km uzunluğunda planlanan Körfez Geçişinin, 6,7 km.si deniz geçişidir.

Deniz geçişinin;

- 1.797 metrelik kesimi batırma tüp tünel,
- 4.158 metrelik kesimi köprülü geçiş,
- 760 metrelik kesimi yapay adadır.

Kesin Jeolojik-Jeoteknik araştırma raporu ve sanat yapıları projelendirme çalışmalarına başlanılmıştır. Proje çalışmaları ve ÇED süreci 2016 yılında tamamlanacaktır.

İzmir Körfez Geçişinin tamamlanması ile İzmir Kenti kuzey aksından gelen trafik kent içine girmeden İzmir Körfezi güney aksına ulaşım sağlanmış olacaktır. Yaklaşık 12 Km uzunluğundaki Körfez Geçişi projesi 31 Km uzunluğundaki sahil yoluna göre 19 km, 52 Km uzunluğundaki çevre yoluna göre ise 40 Km kısalacaktır.

Körfez Köprüsü

Kuzeyde; Çevre Otoyolu, Atatürk Organize Sanayi Bölgesinden güneyde, İnciraltı Mevkiinde Çeşme otoyolu ile birleşecektir.

Karayolu ve raylı sistem olarak planlanan İzmir Körfez Geçişi, her iki yakada mevcut veya planlanan Metro ve Banliyö raylı sistemlerinin de aynı şekilde bağlantısını sağlayacaktır.

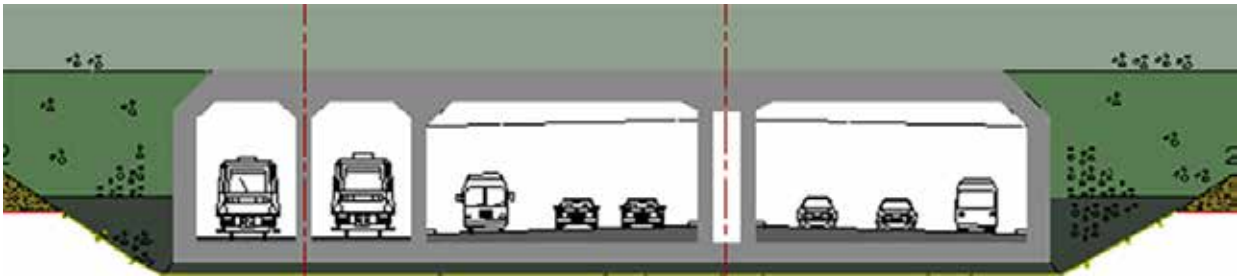

Yerel Yönetim İşbirliği İle Yapılan Raylı Toplu Taşıma Projeleri

Bakanlık olarak ülkemizde şehir içi raylı sistemlerinin yaygınlaşmasını sağlamak üzere mahalli idarelere desteğimiz son yıllarda büyük oranda artmıştır.

Kentiçi demiryolu ulaşımını geliştirmek üzere Ankara'da Başkentray ve Gaziantep'te Gaziray projeleri yapım ihalesi aşamasındadır. İzmir'de Egeray'ın Kuzeyde Bergama'ya Güneyde Selçuk'a kadar uzatılması planlanmaktadır.

Yerel yönetimlerle işbirliği yapılarak kent içi ulaşımda metro standardında yolcu taşımacılığı sağlayabilmek için EGERAY ve GAZİRAY Projeleri geliştirilmiştir. Ayrıca Ankara'da TCDD tarafından BAŞKENTRAY Projesi hazırlanmıştır.

- EGERAY/İZBAN
- GAZİRAY
- BAŞKENTRAY

Egeray/İzban

İzmir'in trafik sorununa kalıcı bir çözüm üretmek amacıyla Bakanlığımız, TCDD ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı işbirliğine gidilerek EGERAY Projesi 2011 yılında hayata geçirilmiştir. TCDD ve İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından metro standardında ortak banliyö işletmeciliği yapılması için Belediye ile % 50'şer hisseli ortak bir şirket (İZBAN A.Ş.) kurulmuştur.

2005 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi ile yapılan protokolle başlayan EGERAY Projesinde, Aliağa-Cumaovası arasında 2011 yılından itibaren 31 istasyon ile 79 km'lik çift hatlı Cumaovası-Alsancak-Aliağa parkurunda metro standardında ticari işletmeciliğe başlanılmıştır. Günde ortalama 250 bin yolcu seyahat etmektedir. (Harita 16).

Projenin güneyde Cumaovası'ndan sonra Torbalı'ya uzatılması çalışmalarına başlanılmış olup, bu kesimin altyapı ve üstyapı çalışmaları tamamlanmış, sinyalizasyon ve elektrifikasyon çalışmalarına devam edilmektedir. Hattın güneyde Selçuk'a kadar uzatılması, kuzeyde ise Menemen'den Manisa'ya ve Aliağa'dan Bergama'ya uzatılması planlanmaktadır. Böylece; bugün itibariyle ortalama günlük 250 bin olan yolcu sayısının 575 bine ulaşması planlanmaktadır.

İzmir'de hayata geçirilen bu proje, yerel yönetim, merkezi hükümet ve kamu kurumu işbirliğinde dünyada örnek gösterilen proje hüviyetini kazanmış ve Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP) tarafından ödüle layık görülmüştür.

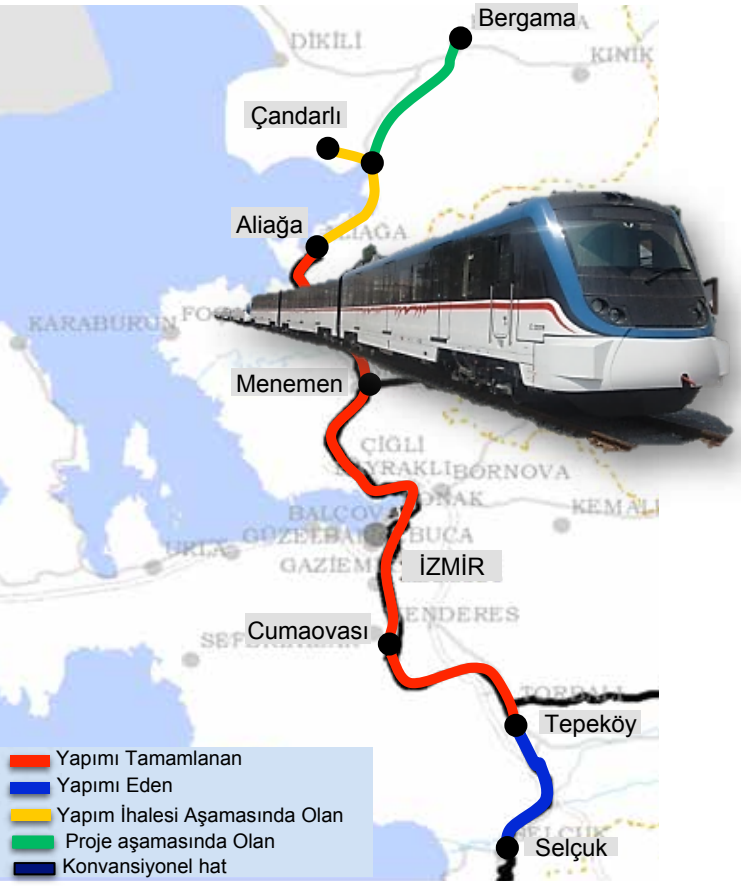

Harita 18.EGERAY

EGERAY Araçları

Gaziray

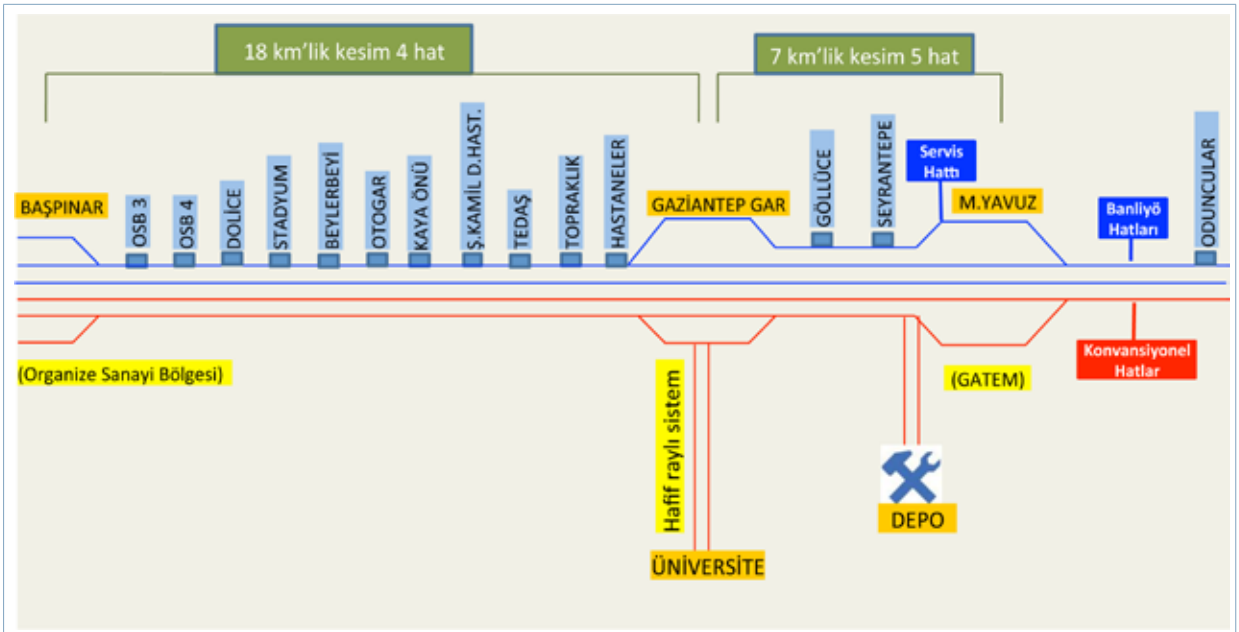

Şekil 2. Gaziray Banliyö Hattı

Organize Sanayi Bölgesinden başlayıp Küçük Sanayi Bölgesine kadar uzanan 25 kilometrelik bir banliyö hattı yapılması için Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile yapılan protokol dahilinde, OSB'deki Başpınar İstasyonundan başlayıp, Gaziantep merkezden geçerek Küçük Sanayi Bölgesindeki Mustafayavuz'a ulaşacaktır. TCDD ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi (GBB) arasında protokol imzalanmıştır. TCDD tarafından gerçekleştirilen Altyapı-Üstyapı yapım işlerinin ihale süreci devam ediyor. (Şekil-2)

Başkentray

Ankara, YHT işletmeciliğinin merkezi olacağı için, şehrin doğusunda ve batısında yük ve yolcu taşımacılığında yeterli trafik kapasitesi oluşturmak ve Sincan- Kayaş arası banliyö işletmeciliğinde metro standardında çağdaş bir hizmet verebilmek amacıyla BAŞKENTRAY Projesi geliştirilmiştir.

Proje ile Ankaray ve metroya bağlantı sağlanacaktır. YHT trenleri ile konvansiyonel yolcu-yük trenlerinin ve Sincan-Kayaş arasında banliyö trenlerinin daha konforlu ve düzenli çalışabilmesi için Ankara-Behiçbey arası altı hat ve Behiçbey-Sincan arası beş hat ve Ankara-Kayaş arası ise dört hat olacak şekilde projelendirilmiştir. Proje kapsamında, engelli vatandaşlarımızın erişim ihtiyaçları dikkate alınarak 25 istasyon binası ve bekleme peronu ile alt-üst geçitler yapılacaktır. Mevcut peronlar yeniden düzenlenerek metro standardına getirilecektir.

Başkentray'ın 1. etabı olan Ankara-Sincan arasında kuzeyden ilave hat çalışması proje kapsamında yapılmıştır. Bu bağlamda Ankara-Behiçbey arasında yeni çift hat, Behiçbey-Sincan arasında yeni tek hat olmak üzere yeni yol yapımı ve karayolu alt geçidi inşası ile güzergahta sinyalizasyon ve elektrifikasyon işleri tamamlanmıştır.

Başkentrayın 2. Etab işlerinin ihalesine yönelik hukuki süreç devam etmektedir.

Başkentray İstasyon Tasarımı

SİNYALİZASYON VE ELEKTRİFİKASYON YAPIM PROJELERİ

Hat kapasitesini arttırmak, işletme maliyetini düşürmek, karbon salımını azaltmak, güvenli taşımacılığı sağlamak, ulaşımda elektrik enerjisini kullanarak dışa bağımlılığı azaltmak, zaman ve personel tasarrufu sağlamak amacıyla 2003 yılı itibarıyla % 78'i sinyalsiz ve % 80'i elektriksiz olan konvansiyonel hatlarımızın sinyalli ve elektrikli hale getirilmesi çalışmalarına başlanmıştır.Bu kapsamda 2.835 km sinyalizasyon ve 2.283 km ise elektrifikasyon yapım çalışmaları devam etmektedir (Harita 19-20).

Söz konusu elektrifikasyon ve sinyalizasyon yapım çalışmalarının tamamlanmasıyla 2018 yılında mevcut konvansiyonel hatlarımızın ***elektrifikasyonda*** oranı **%70**, ***sinyalizasyonda*** ise **% 80** olacaktır. Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon projelerinde yerli katkıyı artırmak ve millileştirme stratejisi kapsamında bir takım çalışmalar yapılarak sonuçları alınmaya başlanmıştır.

Elektrifikasyon projelerinde maliyet avantajı sağlanması, yerli firmaların (Kamu İhale Kanununa göre yerli istekliler lehine %15 maliyet avantajı verilerek) desteklenmesi ve yerlilik oranının artırılması amacıyla projeler belirli uzunlukta kısımlara ayrılarak ihaleleri gerçekleştirilmiştir.

Harita 19. Konvansiyonel Hatlarda Sinyalizasyon Yapımı

Harita 20. Konvansiyonel Hatlarda Elektrifikasyon Yapımı

Konvansiyonel Hatta Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Yapımı Projeleri:

Yapılan ve halen inşası devam eden Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon projelerindeki gelişmeler ise şöyledir;

- ***Pehlivanköy-Uzunköprü-Hudut Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon Projesi;*** 2013 yılında tamamlanarak işletmeye açılmıştır.
- ***Boğazköprü-Ulukışla-Yenice, Mersin-Yenice, Adana-Toprakkale Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi;*** bu koridorda yük trafiğinin yoğun olması nedeniyle yapımına başlanılan sinyalizasyon inşaatında % 93 fiziki ilerleme sağlanmıştır. Ulukışla-Yenice kesimi hizmete verilmiştir. Ulukışla-Boğazköprü kesiminin de 2016 yılının birinci çeyreğinde hizmete verilmesi planlanmaktadır. Ka-

Sinyalizasyon Sistemleri

Elektrifikasyon Sistemleri

lan kesimleriyle birlikte hattın tamamı 2016 yılı ikinci çeyreğinde işletmeye açılacaktır. Ayrıca bu kesimde elektrifikasyon yapımı da devam etmekte olup, % 69 fiziki ilerleme sağlanmıştır

- ***Irmak-Karabük-Zonguldak Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi;*** Karabük-Zonguldak arası rehabilitasyon ve sinyalizasyon çalışmaları tamamlanarak geçici kabulü yapılmıştır. Karabük-Irmak arası altyapı iyileştirmeleri ve sinyalizasyon çalışmaları devam etmektedir. Proje genelinde % 88 fiziki ilerleme sağlanmıştır. Projenin elektrifikasyon proje çalışmaları tamamlanma aşamasındadır.
- ***Eskişehir-Kütahya-Balıkesir Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon Projesi;*** Sinyalizasyon ve elektrifikasyon yapım çalışmaları devam etmektedir. Sinyalizasyonda %46, elektrifikasyonda %51 fiziki ilerleme sağlanmıştır.
- ***Bandırma-Balıkesir-Manisa Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi;*** Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon sistemlerinin yapımı için altyapı çalışmalarına paralel değişiklikler yapılarak çalışmalar sürdürülmektedir. Sinyalizasyonda %10, elektrifikasyonda ise %58 fiziki ilerleme sağlanmıştır.
- ***Kayaş – Irmak – Kırıkkale - Çetinkaya Elektrifikasyon Projesi;*** Elektrifikasyon yapımında %18 fiziki ilerleme sağlanmıştır.
- ***Tekirdağ-Muratlı Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon Projesi;*** Projenin sinyalizasyon kısmında çalışmalar devam etmekte olup, %70 fiziki ilerleme sağlanmıştır. Projenin elektrifikasyon kısmı tamamlanarak işletmeye açılmıştır.
- ***Cumaovası-Tepeköy Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi;*** Elektrifikasyon yapımı tamamlanmıştır. Sinyalizasyon yapım çalışmaları tamamlanma aşamasındadır.
- ***Konya-Karaman-Ulukışla Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi;*** Konya-Karaman arasında elektrikasyon yapım ve Konya- Karaman-Ulukışla arasında ise sinyalizasyon yapım ihale süreci devam etmektedir.
- ***Manisa-Uşak-Afyonkarahisar Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi;*** Projelendirme çalışmaları devam etmektedir.
- ***Samsun-Sivas (Kalın) Rehabilitasyon ve Sinyalizasyon projesi;*** Modernizasyon Projesi kapsamında hattın iyileştirilmesi ile sinyalizasyon ve telekomünikasyon tesislerinin kurulumu sağlanacaktır. Proje, Avrupa Birliği'nden sağlanan hibe ile ortak finanse edilmektedir. Samsun'dan Kalın istikametine doğru yapım çalışmalarına başlanmıştır.

Milli Sinyalizasyon Projesi

Ülkemizde ilk defa demiryolu projelerinde, yurt dışından temin edilen sinyalizasyon sistemlerinin millileştirilmesi amacı ile TÜBİTAK 1007 Programı kapsamında; TCDD, TÜBİTAK BİLGEM ve İTÜ işbirliği ile Milli Demiryolu Sinyalizasyon Projesi (UDSP) başarıyla tamamlanmış olup, Mithatpaşa (Adapazarı) istasyonunda prototip çalışma tamamlanarak, devreye alınmıştır.

Proje kapsamında, sinyalizasyon sistemlerinin en mühim unsuru kabul edilen anklaşman sistemi (sinyalizasyon sistemi karar merkezi), trafik kontrol merkezi ve donanım simülatörü olmak üzere üç ana bileşen geliştirilmiştir.

Milli Demiryolu Sinyalizasyon Sisteminin yurt genelinde yaygınlaştırılması hedeflenmekte olup, Afyon-Denizli-Isparta/Burdur ve Denizli-Ortaklar arasında milli sinyalizasyonda imalat çalışmalarına başlanılmıştır. Bu hattın tamamlanmasıyla ilk defa şebekemizde bir ana hat kesiminde **tamamı milli tasarım ve dizayna sahip olan bir sinyal projesi yapılmış olacaktır.**

Proje kapsamında; Denizli-Ortaklar hattında Horsunlu-Buharkent istasyonları devreye alınarak deneme işletmesine başlanmıştır. Afyon-Denizli-Isparta/Burdur TÜBİTAK tarafından yazılım çalışmaları devam etmektedir.

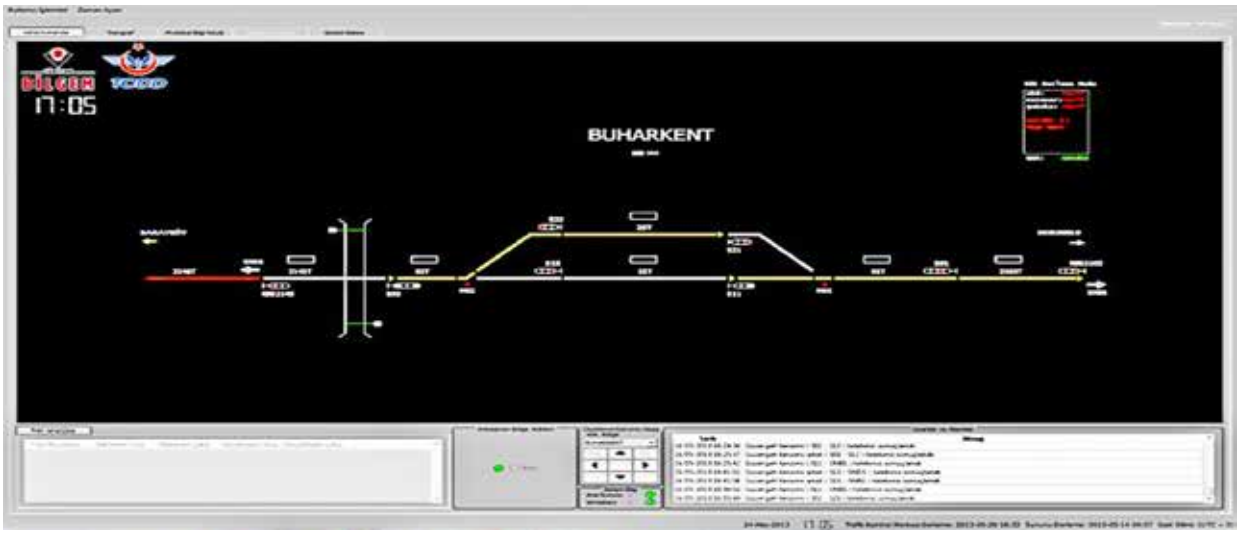

Milli Sinyalizasyon Sistemi

YERLİ DEMİRYOLU SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Adapazarı Hızlı Tren Fabrikasının Kurulması

Türkiye'de teknolojisi bulunmayan her türlü Elektrikli Tren Dizisi ve Kentiçi Raylı Taşımacılık Vasıtaları ile Hızlı Tren Setleri ve hızlı tren yolcu vagonlarının üretimini yapmak üzere Hyundai-ROTEM (Güney Kore), TCDD ve yerli özel sektör kuruluşları ortaklığı ile 2006 yılında Hyundai-Eurotem şirketi kurulmuştur.

Hızlı tren setleri ve modern metro araçları üretecek şekilde tasarlanan fabrikada İstanbul Metrosuna ait 92 vagondan 84'ü ile TCDD'ye ait 32 set banliyö treninin 96 araçtan 75'inin kısmi üretimi ve montajı bu tesislerde gerçekleştirilmiştir. İstanbul Yenikapı Metro Hattında hizmet verecek olan alüminyum gövdeli 68 araçtan oluşan 17 tren setinin proje çalışmaları devam etmektedir.

Marmaray araçlarından (440 adet) 300 adedinin üretimleri gerçekleştirilmiştir. İZBAN'ın siparişi olan 120 araçlık 40 adet tren setinin üretimi gerçekleştirilip teslim edilmiştir. İzmir Belediyesinin 38 set (190 modül) tren setlerinin üretimleri ise devam etmektedir. İlk aracın 2016 yılının Şubat ayında teslim edilmesi planlanmaktadır. Üretim sürecinde araç gövdesi yerli imkânlarla üretilecektir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin siparişi olan 18 adet tren setinin imalat hazırlık süreci devam etmektedir. İlk aracın 2016 yılının Nisan ayında teslim edilmesi planlanmaktadır.

Adapazarı Hızlı Tren Fabrikası

Marmaray Araçları

Çankırı Hızlı Tren Makas Fabrikasının Kurulması

Ülkemizde üretilemeyen her türlü konvansiyonel ve yüksek hıza uygun makasların üretimini gerçekleştirmek üzere 2010 yılında VADEMSAŞ (Voestalpine Kardemir Demiryolu Sistemleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) kurulmuştur. Şirketin, Çankırı tesislerinde imalata başlanmıştır.

Yılda 500 adet konvansiyonel makas ile 100 adet hızlı tren makası üretim kapasitesi bulunmaktadır.

Çankırı Hızlı Tren Makas Fabrikası

Sivas Modern Beton Travers Fabrikasının Kurulması

Ülkemizde yüksek kapasiteli modern bir beton travers fabrikası kurulması için yürütülen çalışmalar neticesinde; SİTAŞ (Sivas Travers İmalat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) kurularak üretime başlanılmıştır.

Fabrika, yıllık 1.039.500 adet ön germeli beton travers üretim kapasitesine, 8.700 m^2 kapalı alana ve 11.300 m^2 açık alana sahiptir.

Sivas Modern Beton Travers Fabrikası

Diğer Yerli Demiryolu Sanayi Yatırımları

TCDD'nin demiryollarında katettiği mesafeye paralel olarak bahsi geçen yerli demiryolu sanayii yatırımları haricinde Bakanlığımızın vermiş olduğu teknik destek sayesinde; küçük bağlantı malzemelerinin üretimleri ülkemizin farklı illerinde bulunan özel sektöre ait fabrikalarca yapılmaktadır. Ülkemizde özel sektöre ait 9 adet Beton Travers Fabrikası bulunmaktadır. Karabük ilinde KARDEMİR A.Ş. tarafından uluslararası standartlarda ray üretimi yapılmaktadır.

Milli Tren Projesi

Milli tren projesi kapsamında milli yüksek hızlı tren seti, yeni nesil milli EMU, DMU ve yeni nesil yük vagonu üretimi ile ilgili olarak 11 Ekim 2012 tarihinde çalışmalara başlanılmıştır.

Milli tren projesinin paydaşları TÜBİTAK, ASELSAN, HAVELSAN, İTÜ, Anadolu raylı ulaşım sistemleri (ARUS), Eskişehir raylı sistemler kümelenmesi (RSK)'dir.

Projede bugüne kadar tamamlanan faaliyetler;

- 2018 yılına kadar olan araç ihtiyacı ve tipleri belirlendi,
- Projenin bütçesi oluşturuldu,
- Prototip üretimlerine yönelik takvim tamamlandı,
- Gerekli proje grupları ve koordinasyon grupları oluşturularak ortakların işbirliklerinin içerikleri belirlendi,
- İş paketleri oluşturuldu,
- İş planları tamamlandı,
- Milli tren lansmanı yapıldı.

Milli Yüksek Hızlı Tren: konsept tasarım tema seçimi yapılmış olup, çalışmalar devam etmektedir. Aralık 2018 yılında hizmete alınması planlanmaktadır.

Yeni Nesil Milli EMU ve DMU: Konsept tasarım tema seçimi yapılmış olup, endüstriyel tasarım ve TSI sertifikasyon alım süreci devam etmektedir. Milli EMU tren setinin Mayıs 2018'de hizmete alınması planlanmaktadır.

Milli Tren

EMU, DMU ve Yeni Nesil Vagon

Yeni Nesil Milli Yük Vagonu: Konsept tasarımı tamamlanmış, mühendislik tasarım çalışmaları devam etmektedir. Yeni nesil yük vagonunun Aralık 2016'da hizmete alınması planlanmaktadır.

DEMİRYOLU YENİLEMELERİ VE BAKIM-ONARIM ARACI TEMİNİ

Demiryollarında bir taraftan hızlı ve konvansiyonel hatlar yapılırken, diğer taraftan da mevcut hatların yenilenmesine ağırlık verilmiştir.

Mevcut hatlarımızın yenileme, bakım ve onarımı için ihtiyaç duyulan rayın ülkemizde üretilmesini sağlayabilmek amacıyla Bakanlığımızca KARDEMİR'e teknik destek verilmiş ve bu sayede 60 kg/m'lik raylar üretilerek yol yenilemelerinde ilk kez 60 kg/m'lik raylar ve B70 beton traversler kullanılmaya başlanılmış ve bu raylarla **3.863 km'lik yol yenilemesi** yapılmıştır.

Bu çalışmalar kapsamında İzmir-Aydın Hattı 156 yıl sonra altyapısıyla birlikte yenilenmiştir. Ayrıca, Adana-Mersin, Kütahya-Eskişehir ve Gaziantep-Karkamış-Nusaybin arası hatlarda yenilenen yollar arasındadır.

2003 yılından bu yana 9.987 km yol yenilemesi gerçekleştirilmiştir. 2012 yılında 747 km, 2013 yılında 1.015 km, 2014 yılında 1.276 km yol yenilemesi gerçekleştirilmiştir.1 Aralık 2015 tarihi itibarıyla da 644 km yol yenilemesi yapılmış olup, 2015 yılı sonunda 728 km'ye ulaşılması hedeflenmektedir (Harita 21).

Son dönemde makine parkımıza 708 adet makine ve yol ekipmanı temin edilerek 477 adet olan makine ve teçhizat sayısı 1.185'e yükselmiştir.

50 adet poz otosu, 8 adet kar küreme makinesi, 4 adet ray altı travers arası balast boşaltma makinesi, 1 adet panel serme makinesi, 5 adet panel ve makas taşıma vagonu, 7 adet demiryolu ekskavatörün, 2 adet mobil kaynak makinesi alımı işinin temin çalışmaları devam etmektedir.

Yenilenen Demiryolları

Harita 21. Yol Yenilemeleri

Balast regülatörü (11 adet)

Dinamik hat stabilizatörü (4 adet)

Balast eleme makinesi (2 adet)

Kombine buraj makinası (9 adet)

Ray taşlama makinesi (1 adet)

Elevatörlü atık vagonu (6 adet)

Sürekli çalışan buraj makinası (3 adet)

Makas buraj makinası (1 adet)

Panel ve makas serme makinası (1adet)

Yol ve katenar muayene makinesi
(1 adet)

Mobil demiryolu aracı(65 adet)

Tahribatsız muayene (1 adet)

Kar küreme makinesi (1 adet)

ÇEKEN- ÇEKİLEN ARAÇLARIN TEMİN VE MODERNİZASYONU

Demiryolu inovasyon atılımı mevcut diğer donanımlıları da göz ardı etmeyecek şekilde yenilenerek taçlandırılmaktadır. Bu kapsamda çeken-çekilen araçlarımızdan lokomotif ve yük vagonu filosunun gençleştirilmesi imalat ve temin çalışmaları yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

YHT Setleri Temini

Açılan yüksek hızlı demiryolu hatlarımızda yolcu taşımacılığı yapmak için 250 km/saat hıza uygun işletmecilik yapılabilen 6 araçtan oluşan 419 yolcu taşıma kapasiteli 12 adet yüksek hızlı tren seti 2009 yılından bu yana Ankara-Eskişehir-İstanbul ve Ankara-Konya YHT hatlarımızda hizmet vermektedir.

Saatte 300 km hız yapabilen 7 adet çok yüksek hızlı tren setinden 1 adeti temin edilmiş olup, Ankara-Konya YHT hattında hizmet vermektedir. Diğer 6 adet tren setinin ise temin çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca, TCDD yatırım programında olan 106 adet YHT seti temin projesi kapsamında;

- 10 adet YHT seti ayrı bir ihaleyle temin edilecektir.
- 80 adet YHT seti ise öğrenme tabanlı teknoloji transferi yöntemiyle Ülkemizin Milli Yüksek Hızlı Tren teknolojisine sahip olmasını sağlayacak şekilde ihale edilecektir.

250 km/sa hıza sahip YHT seti

- 80 adet YHT seti ihalesinin 20 adedi yerli katkı payı aranmadan temin edilecektir.
- 60 adedinde ise en az %53 yerli katkı payı aranarak temin edilecek olup, 60. YHT seti üretim bandından indiğinde yerlilik payı %85 olacaktır.
- Kalan 16 adet YHT seti ise Milli Yüksek Hızlı Tren Projesi kapsamında imal edilecektir.

Ankara-Eskişehir arasında 13 Mart 2009 tarihinden itibaren işletmeye alınan 12 adet tren seti; saatte 250 km hız yapabilen, 419 kişi taşıma kapasiteli, 6'şar adet vagondan müteşekkildir. Vagonlar business ve 1. sınıf olmak üzere iki tip olup, koltuklar business vagonlarda 2+1, 1. sınıf vagonlarda ise 2+2 olarak dizayn edilmiştir. Vagonlarda entegre TFT ekran, klima, tren izleme, anons, müzik ve görsel yayın sistemi yer almaktadır. 1. sınıf vagonlarda ayrıca engelli yolcular için düzenlenmiş bölümler mevcuttur.

Bir adedi temin edilen ve işletmeye alınan YHT seti; saatte 300 km hız yapabilen, 462 kişi taşıma kapasiteli, 8'er adet vagondan müteşekkildir.

300 km/sa hıza sahip YHT seti

Anahat Lokomotif Temini

2003 yılında blok tren işletmeciliğine geçişle birlikte yük taşıma kapasitesinin artırılması için TCDD'nin bağlı ortaklığı olan TÜLOMSAŞ'ta General Motor (GM) Lisansı ve %51 yerlilik oranıyla 2003-2009 yılları arasında toplam 89 adet dizel anahat lokomotifi imal edilmiştir.

Dizel Ana Hat Lokomotifi (Tülomsaş)

80 adet elektrikli lokomotiften; Güney Kore'de imalatı tamamlanmış olan ilk 8 adet lokomotif ülkemize gelmiştir. Proje kapsamında 10 yıllık üretim lisansı da temin dilmiş olup, daha sonra TCDD ve komşu ülke ihtiyaçlarının TÜLOMSAŞ tarafından karşılanması mümkün olacaktır. 72 adet Elektrikli Anahat Lokomotifi TÜLOMSAŞ'ta üretilerek TCDD'ye teslim edilmiştir.

Elektrikli Ana Hat Lokomotifi

Ayrıca, TÜLOMSAŞ'ta GE (General Electric) firması işbirliği ile 50 adet lokomotif üretilmesi planlanmıştır. Bunlardan 20 adedi TCDD için imal edilmiştir. Otuz adedinin ise 30

adedi ise Avrupa, Kuzey Afrika ve Ortadoğu'ya ihraç edilmesi planlanmaktadır. Böylece dizel lokomotif sektöründe TÜLOMSAŞ, GE firması işbirliği ile dünyaya açılmaktadır.

DE Dizel Ana Hat Lokomotifi (Tülomsaş)

Elektrikli (EMU) ve Dizel Tren Seti (DMU) Temini

Banliyö Tren Seti (EMU)

Banliyö hatlarında çalıştırılmak üzere imal ve temini planlanan üçer adet vagondan oluşan 32 set banliyö treninin tamamı teslim alınarak hizmete sunulmuştur.

Orta mesafeli taşımacılıkta kullanılmak üzere temin edilen iki vagonlu 12 adet dizel tren setinin tamamıyla yolcu taşımacılığına başlanmış olup, Denizli-Aydın-İzmir, Konya-Karaman-Ereğli, Eskişehir-Kütahya-Afyon ve Adana-Mersin hatlarında yapılan seferlerde kullanılmaktadır.

Dizel Tren Seti DMU

Yerli İlk Dizel Tren Seti

Yerli Dizel Tren Seti DMU

Ülkemiz yerli demiryolu sanayiinin gelişmesi ve dışa bağımlılığın azaltılması için, kısa ve orta mesafeli taşımacılıkta, yolcularımıza daha hızlı ve konforlu bir hizmet sunmak ve işletme maliyetini düşürmek amacıyla araç filomuzun 52 adet dizel tren seti ile yenilenmesi planlanmaktadır.

Bu proje, dünya demiryolu pazarında kısa ve orta mesafeli taşımacılıkta kullanılan araçların üretiminde pay sahibi olma hedefimize bizi bir adım daha yaklaştıracaktır.

TÜVASAŞ'ta ilk yerli dizel tren seti olan Anadolu'dan 24 set (84 araç) teslim alınmış olup, ilave olarak 28 setin (124 araç) imalatı devam etmektedir.

Çekilen Araçların İmali ve Modernizasyon

Yolcu ve yük taşımacılığının artırılması amacıyla hem yolcu hem de yük vagonu temin çalışmaları sürdürülmektedir. 2003 yılından bugüne kadar 7.142 adet yük vagonu ve 155 adet yolcu vagonu TCDD'nin bağlı ortaklıklarından temin edilmiştir.

2015 yılında TÜLOMSAŞ ve TÜDEMSAŞ'ta 224 adet yük vagonu imal edilmiştir.

Yük Vagonu

FERİBOT ALIMI, İSKELE TEVSİİ, BAKIM-ONARIM TESİSİ YAPIMI

Ülkemiz üzerinden Avrupa-Asya bağlantısını sağlayan yük koridorunda yaklaşık 75 milyar dolar olan taşımacılık hacminden daha yüksek pay alabilmek amacıyla Van Gölü geçişindeki düşük kapasiteli ve teknik ömrünü doldurmuş eski feribotların yerine 2 adet 50 vagon taşıma kapasiteli feribot alımına karar verilmiştir.

Böylece, yakıt ve personel tasarrufunun yanında Van Gölü'ndeki taşıma kapasitesi ortalama 7 kat artırılacaktır. 1.Feribotun 2016 yılı Ocak ayı sonu itibariyle sürüş testlerine başlanması hedeflenmiştir. 2. Feribotun ise 2016 yılı ilk yarısında sürüş testleri tamamlanacaktır.

Ayrıca, proje kapsamında iskele onarımı, feribotlar için bakım-onarım tesisi yapım işleri tamamlanmıştır.

Harita 20. Van Gölü Geçişi

Van Gölü Yeni Feribot

Van Gölü Geçişi

TREN PLANLAMA VE TRAFİK YÖNETİM SİSTEMİ PROJESİ

Türk Demiryolu sektörünün Avrupa Birliği mevzuatlarına uygun olarak üye ülkelerle karşılıklı işletilebilirlik teknik şartlarına uyumluluğu sağlayacak reform hareketleri hızlı bir şekilde devam etmekte olup; bu reform hareketleri kapsamında ileri teknolojiye sahip bütün demiryolu ağını kapsayacak şekilde merkezi yeni bir tren planlama, merkezi trafik izleme ve YHT hatları için etkin bir entegre trafik yönetim sisteminin geliştirilmesi, uygulanması, yüklenmesi ve devreye alınması amaçlanmıştır. 27.03.2014 tarihinde projeye başlanılmış olup; 2017 yılında projenin tamamlanması planlanmaktadır.

Tren Planlama ve Trafik Yönetim Sistemi

GAR VE İSTASYONLARIN MODERNİZASYONU

Garlarımızın kent merkezlerinde cazibe merkezi haline getirilmesi için 2003 yılından bugüne kadar gar ve istasyonlarımızın bakımı planlı bir şekilde yapılmakta olup ve onarımlar sonrasında bu gar ve istasyonlar kurumsal kimliğe ve engelli erişebilirliğine uygun hale getirilmektedir.

Gar ve İstasyon Modernizasyonu

İŞLETME FAALİYETLERİ

EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİNİN KURUMSAL KÜLTÜR HALİNE GETİRİLMESİ

Ülkemizde yüksek hızlı tren seferlerinin 2009 yılında başlaması ile birlikte daha da önem kazanan emniyet hizmetlerinin daha etkin yürütülmesi için emniyet yönetim sisteminin kurulması hedeflenmiştir.

Ayrıca demiryollarının serbestleşmesini de kapsayan yeni Demiryolu Kanunu ile piyasaya girecek yeni aktörlere altyapı yöneticisi olan TCDD arasındaki ilişkilerin daha sağlıklı yürütülmesi konusunda EYS sisteminin önemli katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Emniyet Yönetim Sistemleri; altyapı yöneticisi ve demiryolu işletmeleri tarafından Ulusal Emniyet Kuralları ve karşılıklı işletilebilirlik teknik şartnamelerinde belirtilen emniyet gereklilikleri ile uyumlu olarak genel yapının kurulması, izlenmesi ve iyileştirilmesini sağlayan organizasyonlardır.

Genel hatlarıyla EYS sistemleri; demiryolu alanında karar veren yöneticilere bir süreç önermekte ve bu süreç yoluyla demiryolu emniyetini tehdit eden risklerin kabul edilebilir düzeylere indirilmesi amaçlanmaktadır.

Artan YHT seferleri ile birlikte, Avrupa Birliği ülkelerinde 2004 yılından itibaren uygulanması zorunlu hale getirilen 2004/49/EC sayılı Demiryolu Emniyet Direktifine uygun olarak YHT Bölge Müdürlüğünde Emniyet Yönetim Sistemi Kurulması çalışmalarına başlanmıştır. 2011-2012 yılları arasındaki 18 aylık sürede İstanbul Üniversitesi'nin koordi-

Emniyet Yönetim Sisteminin Kurumsal Kültür Haline Getirilmesi

Şekil 3.
Emniyet Yönetim Sistemi Temel Esaslarından Sürekli İyileştirme Sürecinin Girdileri

natörlüğünde TCDD, Avusturya Demiryolları (ÖBB) Emniyet Yönetim Sistemi uzmanları ile Alman uzmanlardan oluşan 27 kişilik bir ekiple birlikte çalışılarak Emniyet Yönetim Sistemi kurulmuş ve uygulama aşamasına geçilmiştir. Bunun dışında çeşitli ülke demiryolu sistemleri ve özellikle EYS uygulamaları incelenerek Türkiye'deki EYS uygulaması şekillendirilmektedir. (Şekil 7).

Yine aynı hedef doğrultusunda Emniyet Yönetim Sisteminin tüm TCDD şebekesinde kurulması için TCDD Genel Müdürlüğünde doğrudan Genel Müdüre bağlı olarak ve Bölge Müdürlüklerinde doğrudan Bölge Müdürüne bağlı Emniyet Yönetim Sistemi Müdürlükleri kurulmuştur.

Emniyet yönetim sistemi birimlerinin misyonu, tüm TCDD hatlarında 2004/49/EC sayılı Avrupa Demiryolu Emniyet Direktifine uygun olarak Emniyet Yönetim Sistemini kurmak, takibini yapmak ve emniyet kültürünü yaygınlaştırarak kaza ve olay sayılarını kabul edilebilir seviyelere çekmektir.

TAŞIMACILIK FAALİYETLERİ

Yük Taşımacılığı

Yeni yollar ve iltisak hatlarının yapılması, mevcut yolların yenilenmesi ve özellikle 2004 yılında blok tren işletmeciliğine geçilmesi sonucu yük taşımaları önemli oranda artırılmış, bununla birlikte kaynakların daha etkin kullanımı sağlanmıştır.

Kaynakların etkin kullanımı kapsamında taşıma maliyetlerinin azaltılmasıyla birlikte müşteri memnuniyeti de önemli ölçüde artırılmıştır.

Yük taşıma miktarlarında her geçen yıl artışlar kaydedilmiştir. 2003 yılında 15,9 milyon ton yük taşınırken, 2015 yılında %63 artışla 25,9 milyon ton yük taşınmıştır (Grafik 4).

TCDD'nin hedefleri arasında yer alan özel sektörün demiryolu sektörüne katılımını sağlama konusundaki çalışmalardan da olumlu sonuçlar alınmaya başlanmıştır. TCDD hatlarında işletilen özel sektöre ait vagon sayısı 2003 yılında 771 adet iken bugün itibariyle rakam 4.112'ye yükselmiştir.

Sahibine ait vagonlarla daha çok konteynır taşımacılığı yapılmaktadır. Sahibine ait vagonlarla yapılan yük taşıma miktarı 8,3 milyon ton olup, toplam demiryolu yük taşıması içindeki payı %29'lara ulaşmıştır. Diğer bir ifade ile konteyner taşımacılığının ülkemizde de yaygınlaştırılması sağlanarak çağa ayak uydurulmuştur.

Yük taşımalarının artırılmasında uluslararası taşımalardaki artışlar da etkili olmuştur. Türkiye-Avrupa, Türkiye-Orta Doğu, Türkiye-Orta Asya ülkeleri arasında karşılıklı blok yük trenler çalıştırılmaktadır.

Avrupa-Asya arasındaki transit koridorlar içerisinde yer alan Güney Trans Asya Demiryolu Hattının gelişimine

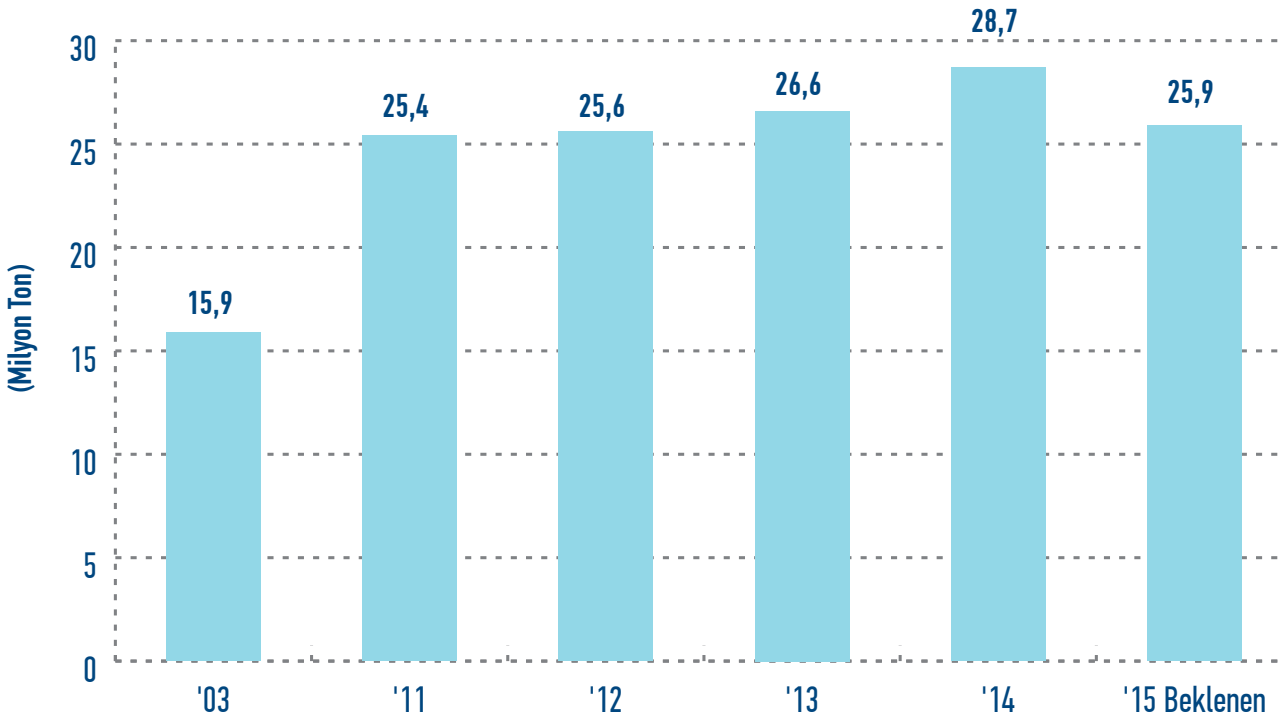

Grafik 4. Yük Taşıması

Yük Taşımacılığı

önemli katkı sağlayacak olan "Pakistan-İran-Türkiye Demiryolu Hattı" ile Pakistan'ın ve Hindistan'ın Avrupa, Orta Doğu, Orta Asya ve Çin bağlantısı sağlanmıştır.

Yük taşımasının artırılmasına yönelik diğer bir uygulama ise yüksek taşıma potansiyeli olan işletmelere doğrudan demiryolu bağlantısı yapılarak kapıdan kapıya taşıma olanağı sağlanmasıdır. 2003 yılında 390 km olan iltisak hattımız 432 km'ye yükselmiştir. 15 adet iltisak hattının yapımı, 45 adedinin ise proje çalışmaları devam etmektedir.

Ülkemizde mevcut ulaşım sisteminin etkin hale getirilmesi amacıyla, gelişmiş ülkeler ile eş zamanlı olarak lojistik merkez kurulması projelerine başlanılmıştır. Ekonomik ve güvenli bir ulaşım olanağı sağlamak için yapılan çalışmalar kapsamında 20 yerde lojistik merkez inşasına karar verilerek, inşaat çalışmalarına başlanılmıştır. Lojistik merkezler ülkemizdeki taşıma maliyetlerini istenilen seviyeye çekmekte etkili olacaktır. TCDD tarafından, kent merkezi içinde kalmış yük garlarının; Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, etkin karayolu ve deniz ulaşımı bağlantısı olan ve tercih edilebilir bir alanda, yük lojistik ihtiyaçlarına cevap verebilecek özellikte, modern, teknolojik ve ekonomik gelişmelere uygun şekilde, Organize Sanayi Bölgelerine yakın ve yük potansiyeli yüksek olan yerlerdeki 7 adet lojistik merkez işletmeye açılmıştır. 6 adedin inşası devam etmektedir. Diğer lojistik merkezlerle ilgili ihale, proje ve kamulaştırma çalışmaları da sürdürülmektedir.

Lojistik merkezlerin işletime açılması halinde, lojistik sektörüne ilave yıllık 27 milyon ton taşıma üretmesi, 9 milyon m^2 konteyner stok ve elleçleme sahası kazandırması beklenmektedir.

Ülkemizde demiryolu ile yapılan yük taşımacılığının payı; demiryolu alt-üst yapısında başlatılan projelerin hayata geçirilmesiyle birlikte 2023 yılında toplam yük taşımacılığı payında %15 seviyesine çıkartılacaktır.

Çevre bilincinin her geçen gün geliştiği günümüzde, çevre dostu demiryolu sisteminden beklentiler giderek artmaktadır. Özellikle Avrupa ülkelerinin karayolu sistemine koydukları kotayı giderek artırdıkları göz önüne alındığında, demiryolu sisteminin geliştirilmesinin önemi daha da iyi anlaşılmaktadır.

Yolcu Taşımacılığı

2003 yılında başlanılan "demiryolu seferberliği" sonrasında demiryolu yolcu taşımacılığında da artışlar görülmüş olup, 2003 yılında 77 milyon yolcu taşınırken, 2015 yılında % 135 artış ile 181 milyon yolcu taşınmıştır (Grafik 5).

Banliyö Taşımacılığı

Banliyö taşımacılığında 2014 yılında 131 milyon yolcu taşınmış olup, 2015 yılı sonu itibarı ile bir önceki yıla göre % 20 artışla banliyö yolcu sayısının 156 milyona ulaşması beklenmektedir.

Sincan-Kayaş arasında 29.07.2013 tarihinde, Başkentray inşaat çalışmaları nedeniyle ara verilen banliyö işletmeciliğine yeniden başlanmıştır. 2014 yılında döneminde 11,7 milyon, 2015 yılı Ocak-Kasım döneminde 10,1 milyon yolcu seyahat etmiştir.

Marmaray Projesi "Haydarpaşa-Gebze, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi Elektromekanik Sistemler" işi kapsamında; 29.04.2012 tarihinden itibaren Gebze-Pendik hat kesimi, 19.06.2013 tarihinde de Haydarpaşa-Pendik parkuru banliyö işletmeciliğine kapatılmıştır.

01.03.2013 tarihinden itibaren Kazlıçeşme-Halkalı arasında banliyö seferleri iptal edilmiş olup, Sirkeci-Yedikule arasında ise 12.08.2013 tarihinden itibaren banliyö trenleri işletilmemektedir.

29 Ekim 2013 tarihinde hizmet giren Marmaray'da ise, 1 Aralık 2015 tarihine kadar 108,9 milyon yolcu seyahat etmiştir. Bugün itibarı ile yolcu yoğun saatlerde 5 dakika sefer aralığı ile günde 333 tren işletilmekte olup, günlük 209 bin yolcu taşınmaktadır.

EGERAY banliyö işletmeciliğinde 2013 yılında 61,2 milyon, 2014 yılında 75,2 milyon, 2015 yılı Ocak-Kasım döneminde 78,1 milyon yolcu seyahat etmiştir.

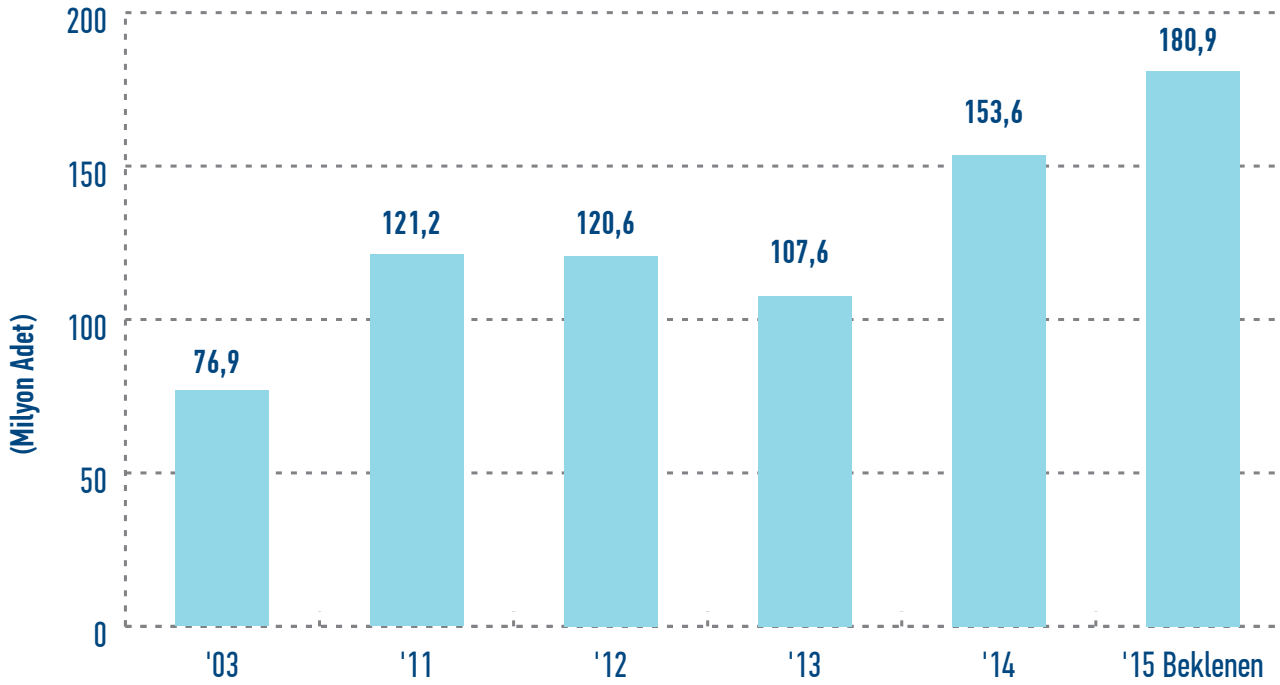

Grafik 5. Yolcu Taşıması

Marmaray'da Yolculuk

Anahat Yolcu Taşımacılığı

TCDD yurtiçi, uluslararası ve kombine yolcu taşımacılığı yapmaktadır. 2015 Kasım itibariyle günde toplam 8 adet Mavi, 18 adet Ekspres, 52 adet Bölgesel Ekspres, 36 adet Ray otobüsü ve mototren, 80 adet DMU, 10 adet Yolcu, 6 adet Karma, 6 adet Uluslararası Ekspres olmak üzere toplam 216 adet Yurtiçi Anahat ve Uluslararası Ekspres işletilmektedir.

Yoğun bölgesel yolcu taşımacılığı yapılan hat kesimlerinde hizmet kalitesinin artırılması amacıyla temin edilen 12 adet DMU tren ve TÜVASAŞ'ca üretilen 24 adet DMU tren seti İzmir-Denizli/Nazilli/Aydın/Söke/Ödemiş/Tire, Adana-Mersin,Konya-Akşehir, Adana-Karaman, Eskişehir-Kütahya/Tavşanlı, Sivas-Divriği, Zonguldak-Filyos hatlarında hizmete verilmiştir.

TCDD'de 444 82 33 no'lu özel servis numarası ile verilen hizmetlerin geliştirilmesi ve hizmet ağının genişletilmesi için Çağrı Merkezi hizmeti kurularak 9 Temmuz 2011 tarihinden itibaren hizmet verilmeye başlanmıştır. Bu gün itibarı ile Çağrı Merkezi ile verilen hizmet yılda ortalama 3.9 milyona ulaşmıştır.

YHT'lerle Yolcu Taşımacılığı

YHT'lerle 13 Mart 2009-30 Kasım 2015 tarihleri arasında Ankara-Eskişehir hattında 12,3 milyon yolcu, 24 Ağustos 2011 - 30 Kasım 2015 tarihleri arasında Ankara-Konya hattında 7 milyon yolcu, 24 Mart 2013-17 Aralık 2014 tarihleri arasında Eskişehir-Konya hattında 446 bin yolcu (Konya-İstanbul hattının açılmasıyla seferleri kaldırılmıştır), Ankara-İstanbul hattında 27 Temmuz 2014-30 Kasım 2015 tarihleri arasında 2,8 milyon yolcu, Konya-İstanbul hattında 18 Aralık 2014-30 Kasım 2015 tarihleri arasında 633 bin yolcu olmak üzere YHT ile seyahat eden yolcu sayısı 23 milyonu aşmıştır.

YHT'lerle 2014 yılında 5 milyon, 2015 yılı Ocak-Kasım döneminde 5,2 milyon yolcu taşınmış olup, 2015 yılı sonu itibarı ile bir önceki yıla göre % 14 artışla YHT yolcu sayısının 5,7 milyon olması beklenmektedir.

Ankara-Eskişehir YHT: Ankara-İstanbul Hızlı Tren Projesi'nin 1.etabı olan Ankara-Eskişehir arasında 13 Mart 2009 tarihinden itibaren yolcu taşımacılığına başlanmış ve bugün itibariyle günde 10 seferle hizmet verilmektedir.

YHT öncesinde konvansiyonel trenlerle günde ortalama 572 yolcu taşınırken, YHT sonrasında bu sayı günde ortalama 6.000 kişiye ulaşmıştır. Daha önce Ankara-Eskişehir arasında % 8 olan demiryolu yolcu taşıma payı YHT sonrası % 72'ye ulaşmıştır.

Ankara-Eskişehir YHT'lerin sefere başlamasıyla birlikte Kütahya ve Tavşanlı'ya trenle, Bursa'ya ise otobüsle kombine yolcu taşımacılığına başlanmıştır. Eskişehir-Kütahya arasında 4 (2+2) sefer, Tavşanlı-Kütahya-Eskişehir 2 (1+1) sefer, Eskişehir-Bursa arasında 18 (9+9) otobüs seferi ile kombine taşımacılık yapılmaktadır.

Ankara-Konya YHT: Ankara-Konya arası Yüksek Hızlı Tren İşletmeciliği 24 Ağustos 2011 tarihinde başlamıştır. Bu parkurda günde 14 seferle hizmet verilmektedir.

Ankara-Konya YHT'leri ile bağlantılı Konya-Karaman arasında 10 (5+5), Konya-Antalya/Alanya arasında 12 (6+6) otobüs seferiyle kombine yolcu taşımacılığı yapılmaktadır

YHT'de Yolculuk

(daha önce Konya-Karaman arasında YHT bağlantılı tren seferleri çalıştırılırken, yol çalışmaları nedeniyle tren seferleri kaldırılmıştır).

YHT'den önce Ankara-Konya arasında yolcu taşıma payı olmayan demiryolunun YHT sonrası % 66 pay aldığı görülmektedir.

Konya-İstanbul (Pendik) YHT: Konya-İstanbul arası Yüksek Hızlı Tren İşletmeciliği 18 Aralık 2014 tarihinde başlamıştır. Bu hatta bugün itibarıyla günde 4 seferle hizmet verilmekte, 1.800'ün üzerinde yolcu taşınmaktadır. YHT hattı açıldıktan sonra Konya-İstanbul arasındaki YHT taşıma payı % 18 olmuştur. Konya-İstanbul YHT'lerinin sefere başlamasıyla birlikte İstanbul'dan Karaman'a günde 1+1=2 otobüs seferiyle kombine yolcu taşımacılığına başlanmıştır. Ayrıca Konya-İstanbul YHT'leri ile Eskişehir'den otobüs aktarmalı Konya – Bursa arasında kombine taşımacılık yapılmaktadır.

Ankara-İstanbul (Pendik): Ankara-İstanbul YHT işletmeciliği 27 Temmuz 2014 tarihinde başlamıştır. Günde 10 sefer yapılmakta, 5 binin üzerinde yolcu taşınmaktadır. YHT hattı açıldıktan sonra Ankara-İstanbul arasındaki YHT taşıma payı % 15 olmuştur. İstanbul'dan Kütahya, Afyon ve Denizli'ye günde 1+1=2 tren seferiyle kombine yolcu taşımacılığı yapılmaktadır.

İstanbul YHT'lerinin sefere başlamasıyla havayolu ve yurtdışı YHT işletmeciliğinde uygulanan esnek tarife uygulamasına geçilmiş, Hesaplı, Standart ve Esnek adı altında 3 ayrı bilet tipi oluşturulmuştur.

Sınırlı sayıda koltuk "erken al-az öde" mantığı ile hesaplı bilet adı altında bilet satış hizmeti verilmektedir.

Ankara-Eskişehir ve Ankara-Konya YHT hatlarının işletmeye açılmasından sonra yapılan "Yüksek Hızlı Trende Beklentiler ve Sosyal Algı Araştırmasına" göre:

- Katılımcıların % 90'ı YHT'nin ülkemiz için gurur verici bir gelişme olduğunu belirtmişler, kendilerini gelişmiş bir ülkenin vatandaşı olarak hissetmiş, geleceğe güven duymuş, ülkemizde kısa sürede pek çok şeyin değiştiği duygusunu yaşamışlardır.
- YHT ile seyahat eden yolcuların yüzde 95'i YHT'lerin konforundan, havalandırmasından, sessizliğinden memnundur.

Araştırmaya katılanların;

- %78'i YHT'lerin yaşadıkları şehrin ticari yaşamına canlılık getirdiğini,
- % 80'i turizme katkı sağladığını,
- %80'i maliyeti ne olursa olsun, YHT yatırımlarının devam etmesini,
- %65'i YHT'lerin ülkemizi gelişmiş ülkelerin arasına dahil ettiğini

düşünmektedir.

Yine akabinde yapılan bir araştırmaya göre;

- Tren garının şehir merkezinde olması YHT'yi tercih sebebidir % 76
- YHT Konya'nın sosyal hayatını olumlu etkileyecek % 87
- YHT Konya bölgesel ekonomisine katkı yapacak % 96
- YHT ile ulaşılabilecek iller eğitim tercihimi etkiler % 77

sonuçlarına ulaşılmıştır.

Liman Faaliyetleri

Yolcu ve yük taşımalarının yanında önemli faaliyetlerden birisi de liman elleçlemeleridir. 2003 yılında 41,5 milyon ton liman elleçlemesi yapılırken özel sektörün dinamizmi ile2015 yılında %30 artışla liman elleçlemesi 54 milyon ton olarak gerçekleşmiştir (Grafik 6).

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 30.12.2004 tarih ve 2004/128 sayılı kararı ile TCDD tarafından işletilen limanlardan Mersin, İzmir, İskenderun, Samsun, Bandırma ve Derince Limanları, işletme hakkının devri yöntemiyle özelleştirme kapsamına alınmıştır. Bu çerçevede TCDD'ye bağlı 6 limandan; Mersin Limanı 11 Mayıs 2007, Samsun Limanı 31 Mart 2010, Bandırma Limanı 18 Mayıs 2010, İskenderun Limanı 31 Aralık 2011 ve Derince Limanı 2 Mart 2015 tarihlerinde ihaleyi kazanan firmalara işletme hakkı devri yapılmıştır. İzmir Limanın özelleştirme çalışmaları devam etmektedir.

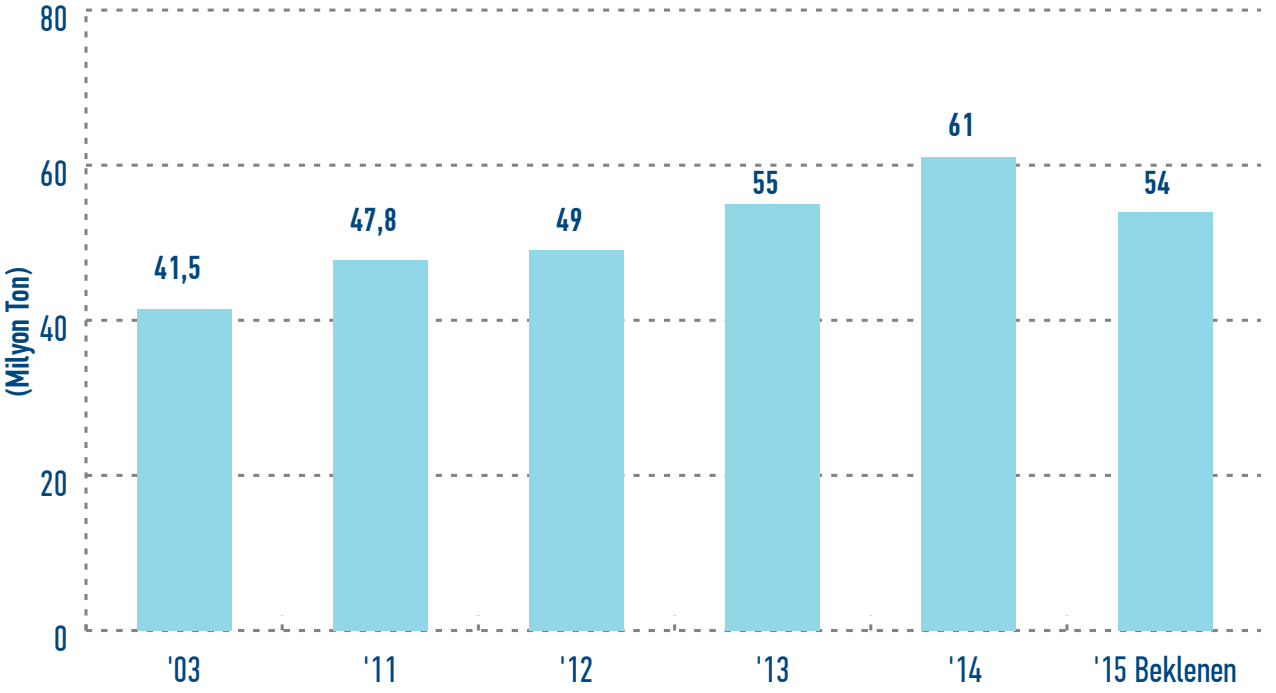

Grafik 6. Liman Elleçlemesi

Demiryolu Bağlantılı Gümrük Sınır Kapıları ve Limanlar

Ülkemiz ile komşu ülkeleri birbirine bağlayan sınır istasyonları;

Suriye: Nusaybin, Islahiye, Çobanbey

Yunanistan: Uzunköprü

Bulgaristan: Kapıkule

İran: Kapıköy

Ermenistan: Doğukapı

olarak sıralanabilir (Harita 22).

Doğukapı sınır kapısı, Ermenistan ile yaşanılan sıkıntılar nedeniyle, Nusaybin, İslahiye ve Çobanbey sınır kapıları ise Suriye'de yaşanılan iç savaş nedeniyle kapalı durumdadır.

Ayrıca, 11 adet limana demiryolu bağlantısı bulunmaktadır. (Haydarpaşa, Derince, İzmir, Bandırma, Mersin, Samsun, İskenderun, Tekirdağ, Zonguldak, Yılport ve Evyap)

Samsun Limanı'ndan Kavkaz Limanı'na yapılan tren-feri bağlantısı Ukrayna'daki yaşanılan sıkıntılar nedeniyle 25 Temmuz 2014 tarihinden bu yana yapılamamaktadır.

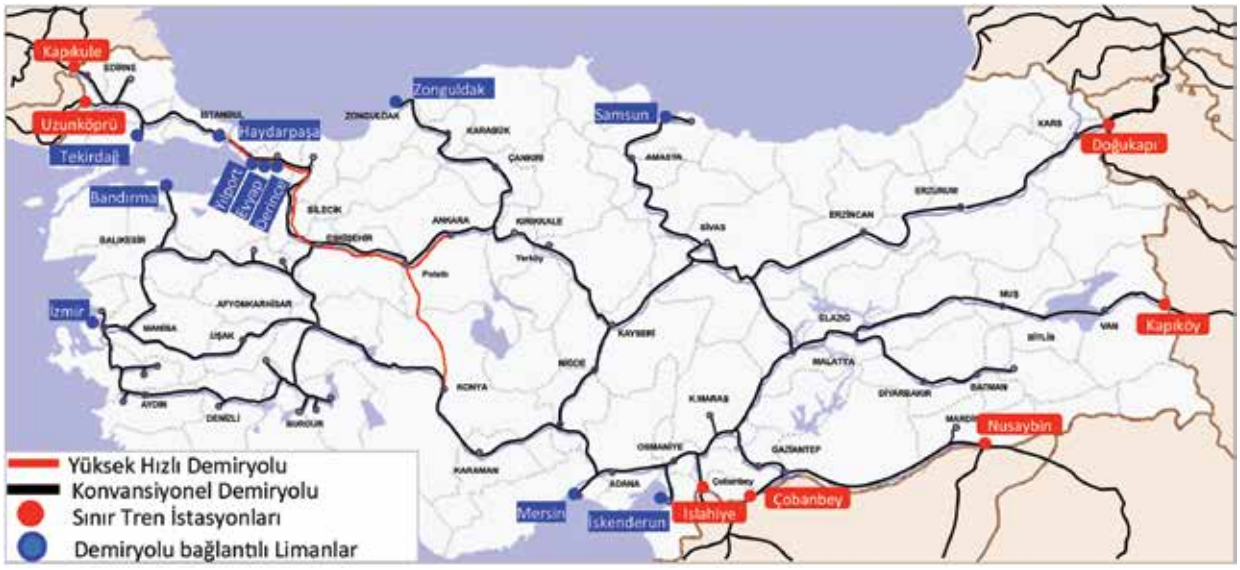

Harita 22. Demiryolu Bağlantılı Sınır İstasyonları ve Limanlar

DEMİRYOLU AR-GE FAALİYETLERİ

Demiryolu sektöründe, yerli demiryolu sanayinin oluşturulması, sektöre yönelik ar-ge faaliyetlerinin artırılması ile doğrudan ilişkilidir. Bu doğrultuda, özellikle üniversitelerimizde yürütülen çalışmaların artması önemlidir. Özel sektör kuruluşları ve üniversiteler arasında işbirliklerinin geliştirilmesi ve AR-GE faaliyetlerinin artırılması için TCDD bünyesinde Demiryolu Araştırma ve Teknoloji Merkezi kurulmuştur.

Demiryolu Araştırma Ve Teknoloji Merkezi (DATEM)

Demiryolu alanında dünyadaki gelişmeleri takip etmek, yeni ihtiyaçları tespit ederek AR-GE projeleri geliştirmek, yeni çözümler sağlamak ve mevcut sistemleri iyileştirmek amacıyla TCDD bünyesinde DATEM kurulmuştur. DATEM' e bağlı Jeoteknik Hizmetler Grup Müdürlüğünde faaliyetini sürdüren Balast ve Agrega laboratuvarı ülkemizde bu alanda akredite olmuş ilk laboratuvardır.

AB 7. Çerçeve Programı Kapsamında Yer Alan Projeler

Bilim, teknoloji ve araştırma alanında Türkiye'nin AB ile bütünleşmesini sağlamak amacıyla düzenlenmiş bir araştırma programı olan 7. Çerçeve Programına TCDD de katılmaktadır.

AB 7. Çerçeve Programı kapsamında katılım sağlanan projeler aşağıdadır:

Cream Projesi: Bu proje kapsamında, Avrupa'daki demiryolu yük taşımacılığında mevcut hukuki, teknik ve performans durumları konusunda ve ana yük taşıma koridorlarına ilişkin olarak araştırma yapmak üzere, altyapı yöneticileri, demiryolu idareleri, yük operatörleri, intermodal operatörleri, nakliyeciler ve müşteriler yer almaktadır. 2007 yılında başlayan proje 2011 yılında tamamlanmıştır.

Supergreen Projesi: Ulaştırma konu başlığında 2008 yılında açılan "Yüzey Ulaştırmasının Geliştirilmesi" çağrısı altında sunulmuş bir koordinasyon projesidir. Projenin amacı AB Lojistik Eylem Planı'nda bahsedilen yeşil koridorlar kavramının geliştirilmesine yardımcı olmaktır. 2013 yılında tamamlanmıştır.

Protectrail Projesi: Demiryolu ulaşımının Avrupa çapında entegre güvenliği için demiryolu-sanayi ortaklığını kapsayan bir projedir. Halen devam etmekte olup, Haziran-2014 yılında tamamlanmıştır. Projenin amacı; demiryolu hizmetlerine yönelik güvenlik tehditlerini ve bunların olası etkilerini incelemek, bu tehditlerin önlenmesi için fayda/maliyet yönünden en etkin çözümleri belirlemek ve bu sayede demiryolu işletmecilerinin ve sanayicilerinin rekabetçiliğini güçlendirmektir.

Restrail Projesi: Bu projenin amacı, demiryolu mülkiyet alanlarında meydana gelen kazalar ile ihlalleri azaltmak ve bu olaylar sonucu meydana gelen hizmet aksamalarını ve aksayan hizmet sonucu oluşan mali kayıpları en aza indirmek olup, proje başarıyla tamamlanmıştır.

Spectrum Projesi: Bu proje ile yükte hafif, pahada ağır, zamana duyarlı ürünlerin taşımacılığında yeni teknoloji ve yöntemlerin geliştirilmesi amaçlanmış olup, proje başarıyla tamamlanmıştır.

Mainline Projesi: Proje ile ekonomik kayıplar ve çevresel etkileri azaltmak için demiryolu taşımacılığı altyapısının bakımı, yenilenmesi ve iyileştirilmesi amaçlanmış olup, proje başarıyla tamamlanmıştır.

Secur-ed Projesi: Büyük ve kalabalık kentlerde ulaşım hizmeti veren kuruluşlar için toplu taşımanın güvenliğini arttıracak sistemler sunmak amacıyla geliştirilen pro-

jede aralarında DB, SNCF, UNIFE, Alstom, Bombardier, Siemens'in de bulunduğu 39 farklı ulaştırma işletmesi, güvenlik teknolojileri firması, üniversite, demiryolu sanayicisi, STK ve KOBİ firmasıyla çalışılmış olup, proje başarıyla tamamlanmıştır.

CAPACITY4RAIL Projesi: Altyapı tasarımı, yük taşımacılığı, işletmecilik, kapasite kullanımı ve gelişmiş izleme teknolojileri için tutarlı, yenilikçi ve sürdürülebilir çözümler sunarak gelecek demiryolu sistemlerinin önünü açmayı amaçlayan projede çalışmalar devam etmektedir.

TÜBİTAK 1007 Programı Kapsamında Yürütülen Projeler

Hafifletilmiş Yeni Yük Vagonu Tasarımı ve Prototip İmalatı Projesi: Projenin amacı; yük vagonlarının ölü ağırlıklarının minimum seviyeye indirilmesidir. TCDD, İTÜ ve TÜLOMSAŞ işbirliğinde tamamlanan proje kapsamında, ülkemizde tamamen özkaynaklar kullanılarak bir hafifletilmiş yeni yük vagonu tasarımı ve imalatı gerçekleştirilmiş, vagon şasisi ve diğer aksesuarları üzerinde yapılarak modifikasyonlar ile ilgili standart ve emniyet kriterlerinden taviz verilmeden, belirlenmiş yükleme ve seyir şartlarını sağlayan, dara oranı mevcut vagonlara kıyasla % 18 daha az olan çok daha verimli hale getirilmiş bir vagon tasarımı yapılmıştır. Projede yaygınlaştırma aşamasına geçilmiştir.

E1000 Tipi Elektrikli Lokomotif Geliştirilmesi Projesi: TCDD, TÜBİTAK BİLGEM ve TÜLOMSAŞ işbirliği ile yürütülmekte olan Projede; TCDD tarafından halen kullanılmakta olan DH 11000 lokomotiflerin E 1000 tipi lokomotife dönüştürülmesi hedeflenmiştir. Gelinen durumda Cer ve dinamik davranış testleri dahil tüm testler tamamlanmış olup yaygınlaştırma aşamasına geçiş çalışmaları devam etmektedir.

Raylı Sistemler Trafik Eğitim Sistemi Projesi: Projenin amacı; TCDD tren trafiğini yöneten personelin eğitim sürecinin bilişim teknolojisi ile desteklenmesidir. Proje süreçleri halen devam etmekte olup, TCDD ile TÜBİTAK-BİLGEM tarafından yürütülmektedir. 2017 yılı itibariyle tamamlanması planlanmaktadır.

Mantarı Sertleştirilmiş Raylar İçin Yerli Üretim Teknolojisinin Geliştirilmesi ve Ön Üretimi projesi: TCDD'nin ihtiyacı olan mantarı sertleştirilmiş rayları yerli kaynaktan ve daha ekonomik şekilde temin edebilmesini sağlamak için geliştirilen projede ülkemizin tek ray haddehanesi olan Kardemir A.Ş. Ray Haddehanesi'nde bu teknolojinin uygulanması hedeflenmektedir. Gelinen durumda çalışmalar devam etmekte olup 2017 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Çoklu İlişkiler

Demiryolu ile Uluslararası Taşımalar için Hükümetler arası Örgüt

Türkiye Cumhuriyeti, asıl amacı üye devletler arasında demiryolu ile yapılan uluslararası doğrudan yolcu, yük ve bagaj taşımalarına uygulanan tek tip bir hukuk rejimi düzenlemek ve bu rejimin uygulanması ve gelişimini sağlamak olan OTIF üyesidir. Bu çerçevede Demiryolu ile Uluslararası Taşımalara İlişkin Sözleşme COTIF'e de taraftır.

Ülkemiz OTIF'te Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü (DDGM) tarafından temsil edilmektedir.

İsviçre/Bern'de 29 Eylül 2015 tarihinde yapılan OTIF Genel Kurul toplantısında, Türkiye 2016-2018 yılları arasında OTIF Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmiştir.

DDGM, OTIF nezdinde ECM (Bakımdan Sorumlu Kuruluş) sertifikasyon otoritesi olarak 31 Temmuz 2013 tarihinde yetkilendirilmiştir. TCDD, DDGM tarafından yapılan sertifikasyon neticesinde 29 Ağustos 2013 tarihinde OTIF'in Bakımdan Sorumlu Kuruluşu (ECM) olmuştur.

Uluslararası Demiryolları Birliği (UIC)

1922 yılında kurulan ve 5 kıtadan yaklaşık 200 üyesi bulunan UIC, demiryolları arasında işbirliğini geliştiren dünya çapında en büyük organizasyon olup, faaliyetleri demiryolu taşımacılığının geliştirilmesi ile ilgili tüm alanları kapsamaktadır.

TCDD, yılda iki kez düzenlenen Genel Kurul ve İcra Kurulu toplantılarına aktif şekilde katılım sağlamaktadır. 2007 yılından bu yana, İcra Kurulu'nda yer almakta olup, söz konusu Kurul'da oy hakkına sahiptir.

TCDD, UIC içerisinde faaliyet gösteren 6 Bölgesel Kurul'dan hem Avrupa Bölgesel Kurulu hem de Orta Doğu Bölgesel Kurulu (RAME) üyesidir. 2007 yılından bu yana ise RAME Başkanlığını yürütmektedir.

Ayrıca, Orta Doğu Bölgesinin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak ve demiryolu alanında daha fazla deneyim alışverişinde bulunmak amacıyla, RAME bünyesinde faaliyet göstermek üzere, 2012 yılında Eskişehir'de Ortadoğu Demiryolu Eğitim Merkezi (MERTCe) kurulmuş olup, halen uluslararası eğitim faaliyetlerine devam etmektedir.

TCDD, UIC'nin üst yönetiminde söz sahibi olmasının yanı sıra, UIC tarafından dünya çapında düzenlenen kongreler, eğitimler ve etkinliklerde aktif olarak yer almakta olup, bu tür büyük etkinliklerin ülkemizde düzenlenmesi konusunda UIC ile yakın işbirliği yapmaktadır.

Birleşmiş Milletler (BM)

Asya ve Avrupa arasında bir köprü konumunda olan ülkemizin stratejik konumunun demiryolu ve lojistik sektörleri açısından en iyi şekilde değerlendirilmesi amacıyla, her iki kıtanın demiryolu idarelerini bir araya getiren BM ile yakın işbirliği içerisinde bulunulması önem arz etmektedir. Bu bağlamda TCDD, 56 üyesi bulunan BM Avrupa Ekonomik Komisyonu (AEK) ve 62 üyesi bulunan BM Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP) tarafından yürütülen çalışmalara aktif katılım sağlamaktadır.

Avrupa Birliği (AB) ile İlişkiler

Üyelik Müzakere Çalışmaları TCDD, Bakanlığımız tarafından koordine edilen Taşımacılık Politikası ve Trans-Avrupa Ağları (TEN) fasıllarına demiryolu alanı ile ilgili hususlarda destek vermektedir.

Türkiye-AB Taşımacılık Faslı Diyaloğu kapsamında Avrupa Demiryolu Ajansı (ERA)'na yapılan ziyaret ile ülkemizde ve Brüksel'de gerçekleştirilen Demiryolu Çalışma Grubu toplantılarına Bakanlığımız adına DDGM ve TCDD'den katılım sağlanması, bu bağlamda yapılan önemli faaliyetler arasındadır.

Ayrıca, 1315/2013 sayılı AB Tüzüğü ekinde yer alan Trans-Avrupa Ulaştırma Ağı (TEN-T)'na dâhil ülkemiz ulaştırma ağını gösteren haritaların güncellenmesi amacıyla yürütülen çalışmalara da katkı sağlanmaktadır.

Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridoru (TRACECA): Ülkemizin taraf olduğu TRACECA Projesi kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlere TCDD katkı sağlamaktadır.

Avrupa Demiryolu ve Altyapı Şirketler Topluluğu (CER):70'ten fazla üye ve ortağı olan CER'e TCDD üyedir. TCDD, CER'in karar alma organı olması itibarıyla önem taşıyan ve yılda en az iki defa düzenlenen CER Genel Kuruluna katılım sağlamaya önem göstermektedir. Ayrıca, CER İnsan Kaynakları Yöneticileri Grubu Toplantılarına ve CER Gümrük-Demiryolu Ortak Toplantıları ile gündemleri göz önünde bulundurularak CER'in diğer çalışma gruplarının toplantılarına TCDD'den katılım sağlanmaktadır.

İKİLİ İLİŞKİLER

TCDD, doğrudan taşımacılık yaptığı Almanya, Macaristan, Avusturya, Bulgaristan, Yunanistan ve İran gibi ülkelerin demiryolu idareleri ile sıkı işbirliği içerisinde çalışmaktadır. Ayrıca, ülkemiz ile demiryolu bağlantısı kurulması çalışmaları devam eden Gürcistan ve Azerbaycan ile yakın temas içindedir. Bunların yanı sıra teknik bilgi ve becerinin artırılması amacıyla Japonya, Güney Kore, Çin, Fransa, Almanya ve İspanya başta olmak üzere birçok ülke ile işbirliği faaliyetleri yürütmekte ve demiryolu sektörü hakkında eğitim ihtiyacı bulunan Cibuti ve Etiyopya gibi ülkelere de destek sağlanmaktadır.

TCDD BAĞLI ORTAKLIKLARINA AİT FAALİYETLER

TÜLOMSAŞ

Demiryolu araçları üretimi ve bakımı konusunda 120 yıllık deneyime sahip olan TÜLOMSAŞ'ın kuruluş amacı öncelikle TCDD Genel Müdürlüğü'nün çeken ve çekilen araçları ile bunlara ait alt komponentlerin (çeşitli tipte dizel elektrikli, dizel hidrolik ve elektrikli lokomotif, yük vagonu, dizel motor, cer motoru, vb.) imalat, bakım, onarım ve revizyon ihtiyaçlarını karşılamaktır. Son yıllarda rekabetçi bir kuruluş olma, alternatif pazarlara da açılma hedefleri çerçevesinde iç ve dış müşteri taleplerine yönelik faaliyetler de artarak sürdürülmekte; pazara sunulan yeni nesil demiryolu araçları ile ürün çeşidinde ve müşteri sayısında önemli artışlar elde edilmektedir.

YÜKSEK TEKNOLOJİYE SAHİP YENİ NESİL ÜRÜNLERİMİZ

2015 yılında haftada 1, ayda 4 adet Elektrikli Lokomotif; ayrıca ayda 2 adet Dizel Elektrikli Lokomotif olmak üzere toplam 55 adet lokomotif üretimi gerçekleştirilerek, EN YÜKSEK LOKOMOTİF ÜRETİM PERFORMANSINA ve kabiliyetine ulaşılmıştır.

TÜLOMSAŞ'ta 2014-2015 (şu aydan şu aya) yıllarında iki farklı proje eş zamanlı olarak yürütülerek, toplam 102 adet lokomotif üretilmiştir.

DE 36000 (DİZEL ELEKTRİKLİ) LOKOMOTİF İMALATI

TÜLOMSAŞ – GE İşbirliği İle Üretilen Lokomotifler Uluslararası Pazarlarda...

DE 36000 (Dizel Elektrikli) Lokomotif

Stratejik Ortaklık Anlaşması kapsamında TÜLOMSAŞ tesislerinde GE Firması ile birlikte TCDD için 20 adet, GE Firması için 10 adet olmak üzere, toplam 30 Adet lokomotifin imalatı tamamlanmıştır.

- Yeni nesil bu lokomotifler, Avrupa standartlarında ve yüksek çekiş gücüne sahip olup; kendi sınıfındaki diğer lokomotiflere göre % 22,6 daha az yakıt sarf etmektedir. Ayrıca ileri teknolojisi ile düşük emisyonlu, yerel şartlara kolaylıkla uyarlanabilen esnek bir platform içermektedir.
- % 30 yerlilik hedefi oranı ile üretimine başlanan lokomotiflerde % 50 yerlilik oranına yaklaşılmıştır. GE Firması ile yapılan anlaşma kapsamında lokomotif üretimi devam edecektir. Yurt dışı pazarlara yönelik olarak farklı bir tipte lokomotif üretimine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.
- İmalat sürecinde başlatılan Yalın Üretim uygulamaları ile, bir lokomotifin imalat süresi kısaltılmıştır.
- İmalat sürecine tabi olan yan sanayi firmalarının, yeni nesil lokomotiflerde uzmanlaşması ve kalite seviyelerindeki önemli iyileştirmeler yapması, bu firmaların parça ihracatına da olanak sağlamıştır.
- Bu anlaşma ile Avrupa, Ortadoğu ve Kuzey Afrika Bölgeleri için TÜLOMSAŞ merkezli servis ağının kurulması ve çöl şartlarına uygun lokomotiflerin tasarım ve imalatının TÜLOMSAŞ 'ta yapılması için çalışmalar sürdürülmektedir.

DE 36000 Tipi Dizel Elektrikli Lokomotif

ELEKTRİKLİ LOKOMOTİF İMALATI

Bir Başarı Öyküsü Daha...
TÜLOMSAŞ Haftada 1, Yılda 45 Lokomotif Üretmeyi Başardı...

E 68000 Tipi Elektrikli Lokomotif

TCDD Genel Müdürlüğü'nün ihtiyacı olan 72 adet Elektrikli Lokomotif üretimi 2014-2015 yılları içinde % 30 yerli katkı oranı tamamlanmıştır.

- Bu proje ile yan sanayiye önemli oranda iş aktarılarak firmaların elektrikli yeni nesil lokomotif üretiminde yetenek ve tecrübe kazanması sağlanmıştır.
- Üretimin tamamlanması ile lisansı TÜLOMSAŞ'a geçen bu lokomotiflerin üretimi ve pazarlaması da bundan böyle TÜLOMSAŞ tarafından yapılacaktır.

Haftada 1, ayda 4 adet Elektrikli Lokomotif

Yerli Katkı Temini Kapsamında Yüksek Teknoloji Uygulamaları ...

E 68000 Tipi Elektrikli Lokomotif

VAGON İMALATI

YERLİ TASARIM VAGON ÜRETİMİ

TCDD Genel Müdürlüğü, TÜLOMSAŞ, Üniversite ve Özel Sektör Firmaları çözüm ortaklığı ile Tadns tipi Manyezit Vagonu, Balast Vagonu ve Otomobil Taşıma Vagonu projeleri hazırlanmış ve imalatları gerçekleştirilmiştir.

TCDD Genel Müdürlüğü ve lojistik firmaları için yük taşımacılığında kullanılmak üzere çeşitli tipte (konteyner, cevher, sarnıç, tahıl, vb.) yük vagonları imal edilmektedir.

Tasarımdan Üretime Yerli Çözümler...

Balast Tipi Vagon

Tadns Tipi Vagon

Eanoss Tipi Vagon

Sgss Tipi Vagon

AVRUPA BİRLİĞİ GEREKLERİ KAPSAMINDA VAGON SERTİFİKASYON ÇALIŞMALARI

TSI (Avrupa Birliği Demiryolu Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartnamesi) sertifikalı vagonların tüm test işlemleri ülkemiz imkânları ile gerçekleştirildi.

Uluslararası demiryolu hatlarında işletilen yük vagonlarının kesintisiz ve güvenli olarak çalıştırılmasını sağlamak amacı ile başlatılan çalışmalar sonucu TSI Sertifikalı Rilnss Tipi Yük Vagonu ve Y25 Tipi Boji yerli olarak TÜLOMSAŞ' ta üretilmiştir. TSI sertifikasyonu ile ilgili tüm testler İTÜ ile birlikte tamamen yerli imkân ve kabiliyetlerle gerçekleştirilmiş, yurt dışına testler için hiçbir ücret ödenmemiştir. Farklı tipte vagonlar için TSI sertifikasyon çalışmaları devam etmektedir.

Rilns Tipi Vagon

Y25 Tipi Boji

CER MOTORU İMALATI

AC teknolojisine sahip cer motorlarının yerli imalatını gerçekleştiren TÜLOMSAŞ, Avrupa'da bu teknolojiyi üreten sayılı firmalar arasındadır.

Bu kapsamda;

- Marmaray araçlarında kullanılmak üzere 240 adet cer motoru imalatı yapılmıştır.
- 2014-2015 yıllarında İZBAN için 100 adet cer motoru imalatı tamamlanmıştır.
- DE 33000 tipi lokomotiflerde kullanılan DC teknolojisine sahip cer motorlarının **yerli imalatı gerçekleştirilmiştir** .
- Yerlileştirme kapsamında TCDD için DE 33000 tipi Lokomotiflerde kullanılmak üzere D78 Tipi toplam 50 adet cer motoru imal edilmiştir.

TÜLOMSAŞ Dünyada AC teknolojisine sahip cer motorları üreten sayılı firmalar arasında...

Marmaray Araçları Cer Motoru

D 78 Tipi Cer Motoru

İzban Cer Motoru

BOJİ VE TEKERLEK SEKTÖRÜ

- TCDD ve yurt içinde faaliyet gösteren çeşitli kuruluşlar için Tekerlek Seti onarımları yapılmaktadır.
- Döviz kazandırıcı faaliyet kapsamında Marmaray Araçları için toplam 1100 adet Tekerlek-Aks seti montajı ve 330 adet Motorlu boji montajı yapılmıştır.

Boji İmalatında Yerli Çözümlerle İhracatı Hedefliyoruz...

Boji

YERLİ DİZEL JENERATÖR SETİ İMALATI

Denizcilik Sektörüne yönelik olarak Van Gölü Feribotları için TÜLOMSAŞ ve Yerli Çözüm ortaklarıyla Dizel Jeneratör Seti İmalatı gerçekleştirilmiştir.

- 2012 yılında 4 adet, 2015 yılında 4 adet olmak üzere 2 adet Van Gölü Feribotu için, toplam 8 adet Dizel Jeneratör Seti imalatı tamamlanmıştır.
- TÜLOMSAŞ marka motorların yerli sanayide kullanılmasıyla, sektör gemi motoru temininde dışa bağımlılıktan kurtulacaktır. Geç teslimden kaynaklanan olumsuzluklar yaşanmayacak, yerli ve ucuz yedek parça ile hızlı servis imkanı elde edilmiş olacaktır.
- TCDD'nin motor onarımı ihtiyaçları karşılanmaktadır.
- Fransa ve Tayland'a motor ekipman ihracatı yapılmaktadır.

Van Gölü Feribotlarına Montaj

Dizel Motorlar Lokomotif Sektöründen Sonra Denizcilik Sektöründe...

Yerli olarak üretilen dizel jeneratör setleri Van Gölü feribotlarına monte ediliyor...

Dizel Jeneratör Seti

16 PA4 Tipi Dizel Motor

LOKOMOTİF BAKIM - ONARIM VE REVİZYONU

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü için DE 24000, DE 22000, DE 33000, E 43000, DH 7000 ve DH 9500 tipi lokomotiflerin bakım, onarım ve revizyon faaliyetlerine devam edilmektedir.

TÜLOMSAŞ'ta 2003 yılından önceki dönemde aynı anda 10-12 lokomotifin bakım, onarım ve revizyonu yapılabilmekte iken, bu rakam 2015 yılında 3 kat artarak 45'e ulaşmıştır. Son üç yıl içinde 217 adet lokomotifin bakım, onarım ve revizyonu tamamlanmıştır.

DE 22000 Tipi Lokomotif

Son üç yıl içerisinde TCDD filosunda yer alan lokomotiflerin yarısına yakınının bakım onarım ve revizyonu tamamlanmıştır.

De 24000 Tipi Lokomotif

E 43000 Tipi Lokomotif

TÜLOMSAŞ'ta aynı anda 45 lokomotifin bakım, onarım ve revizyonu yapılabiliyor...

DE 33000 Tipi Lokomotif

DH 7000 Tipi Lokomotif

DH 9500 Tipi Lokomotif

Lokomotif Revizyonu

AR-GE FAALİYETLERİ

MİLLİ YÜKSEK HIZLI TREN PROJESİ

- Milli YHT (Milli Yüksek Hızlı Tren) Projesi TCDD Genel Müdürlüğü ile birlikte hazırlanmış olan iş planına göre ve TÜLOMSAŞ'ın Proje Sorumluluğunda yürütülmektedir.
- Konsept Tasarım tamamlanmış olup, imalatına yönelik çalışmalar etkin olarak sürdürülmektedir.

TÜLOMSAŞ, TCDD tarafından %53 yerli katkı ile temin edilecek YHT setlerinde cer motoru, komple boji imalatı ile son montaj, test ve devreye alma işlerini gerçekleştirmeyi hedeflemektedir.

Milli Yüksek Hızlı Tren

İLK MİLLİ LOKOMOTİF E 1000 ELEKTRİKLİ LOKOMOTİF PROJESİ

TCDD'nin desteği, TÜBİTAK ve TÜLOMSAŞ işbirliği ile projelendirilen E 1000 Tipi Elektrikli Lokomotifin üretimi tamamlanmıştır.

- Proje ile, Türkiye'de ilk defa yerlileştirme kapsamında olan ve dünyada birkaç firma tarafından üretilen Cer konvertörü, Merkezi Kontrol Ünitesi, Kumanda Masası ve Cer Kontrol Ünitesinin tasarımı ve imalatı TÜBİTAK MAM ile birlikte yürütülmüştür.
- Ayrıca, Milli Elektrikli Lokomotifin Cer Trafosu ve Yardımcı Konvertör Ünitesi Türkiye'de ilk kez yerli üreticiler tarafından imal edilmiştir.
- Kazanılan bu teknolojinin ana hat lokomotiflerinde kullanılmasıyla, kendi markamızı taşıyan lokomotifler üretilecektir.

Lokomotif Sektöründe Kendi Teknolojimizi Başarıyla Ürettik...

E 1000 Elektrikli Lokomotif

HAFİFLETİLMİŞ YÜK VAGONU PROJESİ

Kendi sınıfında en düşük daraya sahip yük vagonunun tasarım, imalat ve testleri tamamlanmıştır.

Halen kullanılan vagonların darası ortalama 24 ton'dur. Bu proje ile vagon darası 19,7 tona indirilmiş olacak ve vagon başına 4,3 ton, 12 vagonluk katar başına ise 51,6 ton daha fazla yük taşınabilecektir.

Proje çok amaçlı, yeni bir platform vagon tasarımı olup; TCDD ve lojistik firmalarının en çok ihtiyaç duyduğu, en fazla talep ettiği vagon tiplerinden birisidir.

Bir Dizide 51,6 Ton Daha Fazla Yük Taşınacak...

Hafifletilmiş Yük Vagonu

İSTİHDAMA KATKI

Yan Sanayi Geliştirme Programı Kapsamında :

Yan Sanayi Geliştirme Programı Kapsamında 2009 yılı sonu itibarı ile demiryolu araçları komponentleri imalatında faaliyet yürüten 587 tedarikçi firmalarda yaklaşık 1000 kişinin istihdamı sağlanmışken,

2015 Yılı itibarıyla;

- Ülke genelinde TÜLOMSAŞ için malzeme, komponent ve ürün tedarik faaliyetleri yürüten firma sayısı 1000'i aşmıştır.
- Sadece Eskişehir bölgesinde demiryolu araçları komponentleri imalatında faaliyet yürüten tedarikçi firmalarda çalışan kişi sayısı yaklaşık 5000'e ulaşmıştır.

Raylı sistemler sektörüne yönelik yapılan faaliyetler sonucunda reel ekonomiye ve istihdama katkımız katlanarak artmaktadır...

Ülke genelindeki demiryolu araçları komponent ve ürün imalatında çalışanların sayısı toplam 15.000 kişiyi aşmıştır.

- TÜLOMSAŞ' ın yan sanayi oluşturma ve destekleme politikaları sonucunda, yük vagonu imalatı ülkemizde yükselme eğilimine giren bir sektör olmuş, Türkiye genelinde değişik illerde 10'a yakın vagon üreticisi özel sektör firması oluşmuştur.

PAZARLAMA FAALİYETLERİ

TÜLOMSAŞ, TCDD Genel Müdürlüğü, Lojistik firmaları ve sektörde faaliyet gösteren diğer firmalara yönelik olarak lokomotif, yük vagonu, cer motoru, dizel motor ve motor ekipmanlarının pazarlama faaliyetlerine devam etmektedir.

YURT DIŞI PAZARLAMA FAALİYETLERİ

TÜLOMSAŞ dünyanın çeşitli ülkelerine yönelik pazarlama çalışmalarını sürdürmektedir. Bu kapsamda GE Firması ile birlikte Avrupa ülkelerine lokomotif ihracatına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Son yıllarda AR-GE gerektiren yüksek teknolojili Yeni Nesil Yük Vagonlarında uzmanlaşan TÜLOMSAŞ, Avrupa Pazarına yönelmiştir.

SON ON YILDA GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜRETİMLER, PERFORMANSLAR ve İLKLER

- 2005-2015 yılları arasında 189 adet lokomotif imalatı gerçekleştirilmiş olup, bir önceki döneme göre % 105 artış sağlanmıştır.

- Vagon imalatında; 2005-2015 döneminde 2.833 adet vagon üretilerek, bir önceki döneme göre % 81 oranında artış sağlanmıştır.

- 2003 yılına kadar özel sektöre vagon imalatı yapılmazken, 2015 yılı mevcut durum itibarıyla yaklaşık 700 adede ulaşmıştır.

- İlk kez lokomotiflerde kullanılan dizel motorların denizcilik sektöründe de kullanılmasına yönelik dizel jeneratör seti imalatı başlatılmıştır.

- Avrupa'ya ihraç edilmek üzere ilk kez bu dönemde lokomotif imalatı yapılmıştır.

- 2003 yılı itibariyle TCDD dışına yapılan satışlarımız ana ürünümüz olan lokomotif ile sınırlı iken, bugün itibariyle ana ürün ve alt komponentleri bazında 17 ürüne çıkmıştır.

- 2003 yılına kadar TCDD ve 2 müşterimiz mevcut iken, 2015 yılı itibariyle müşteri sayımız ana ürünler bazında 27'ye ulaşmıştır.

- Kaynak Eğitim ve Teknoloji Merkezinin kurulmasıyla ilk kez kaynak mühendisleri yetiştirilmiştir. Ayrıca sektörün ihtiyacı olan kalifiye elemanların sertifikasyonu sağlanmaktadır.

ÇEVRE BERATI

TÜLOMSAŞ, 2013 yılının 'Türkiye'nin En Temiz Sanayi Tesisi' seçilmiştir.

Çevre Ödülü

120 Yıllık Geçmişi İle 500 Bin m²'lik Sahada 7 Ana Fabrika, 15 Ana Ürün İmalatı İle TÜLOMSAŞ, T.C. Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından Verilen Çevre Beratı İle Taçlandırılmıştır.

TÜVASAŞ

25 Ekim 1951 tarihinde Vagon Tamir Atölyesi adı altında kurulmuş olan ve daha sonraki yıllarda farklı isimler alan Tüvasaş bugünkü statüsünü 1985 yılında kazanarak Türkiye Vagon Sanayi Anonim Şirketi (TÜVASAŞ) adını almış ve faaliyetlerini bu isimle sürdürmektedir. Kuruluşundan itibaren Yolcu Taşıyan Raylı Taşıt araçları ihtiyacını dışa bağımlı olmadan karşılama hedefine yönelik çalışmalarını imkanlar dahilinde başarı ile sürdürmüştür. Son yıllarda demiryollarına verilen olağanüstü önem ve buna bağlı olarak verilen destekler sayesinde hem ürün çeşidini artırarak yepyeni projelere imza atmış hem de yurt dışına açılarak Avrupa Birliği ülkelerine yolcu vagonu ihraç edecek duruma gelmiştir.

ÖNEMLİ PROJE VE FAALİYETLER

Milli Tren (Yerli EMU/DMU) Projesi

TÜVASAŞ tarafından TCDD için imal edilecek olan 160 Km/h hıza sahip 5 araçlı Elektrikli Tren Seti (EMU) Projesi çalışmaları aralıksız sürdürülmekte olup gelinen aşamada;

- Konsept tasarımı yapıldı, üretilecek aracın Görsel Tasarımı belirlenmiş,
- Proje yapımı için danışmanlık ve TSI NoBo (Notified Body) sözleşmeleri yapılmış,
- Proje Teknik Çizimleri yapılmaya başlanılmış,
- Komponent temini için Teknik Şartnamelerin hazırlanmasında son aşamaya gelinmiş,

Alüminyum Gövde Üretim Tesisi kurulumu için gereken izinler alınmış ve inşaat projesi temini için Teknik Şartname hazırlanmaktadır.

Dizel Tren Seti

İlk Milli Elektrikli Tren Seti 2018 yılı sonunda raya indirilecektir.

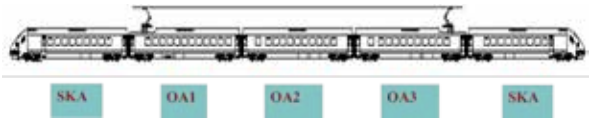

Elektrikli Tren Seti Konfigürasyonu

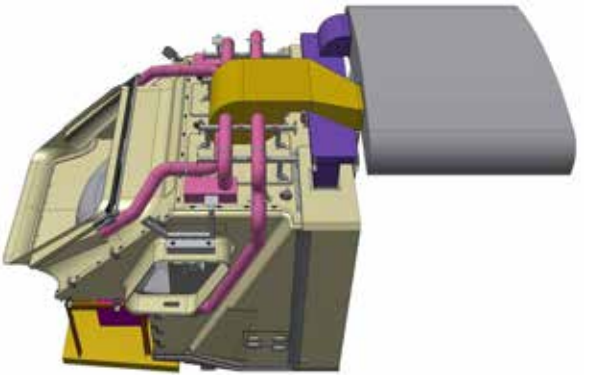

Sürücü Kabini

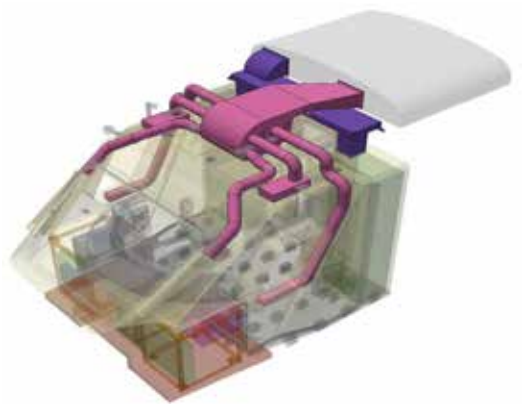

Hava Kanalları

Sürücü Masası

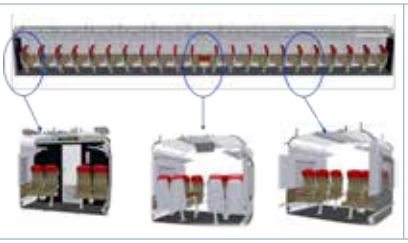

Yolcu Kabini

Dizel Tren Seti (DMU) Üretimi Projesi

2010 yılı Ağustos ayından itibaren TCDD için imalatına başlanan ve 2013 yılı sonunda tamamı üretilen 84 araçlık (12 x 3 + 12 x 4) Dizel Tren Setlerine ilave olarak 2015-2017 yılları arasında üretilmek üzere TCDD tarafından sipariş edilen 124 adet Dizel Tren Seti araçlarının üretimi başlatılmış, 2016 yılında 51 aracın, 2017 yılında ise kalan 73 aracın üretimi yapılarak TCDD'ye teslim edilmesi planlanmıştır.

Dizel Tren Seti (DMU)

Resim 2.2.2

Resim 2.2.3

Dizel Tren Seti Üretimi

2DMU ARAÇLARI TEKNİK ÖZELLİKLERİ

Araç Hızı : 140 km/saat

Motor Gücü : 750 hp/dizi, (559 kw/dizi)

Araç Boyu (DM) : 26.850 mm

Araç Boyu (M) : 26.400 mm

Araç Yüksekliği : 4050 mm

Araç Darası (DM) : 58.9 ton

Araç Darası (M) : 58.4 ton

Boji : hava yastıklı sistem

Yardımcı Güç Ünitesi : 70 kVA AC 380/220 V AC

Yolcu Kapasitesi : 3 lü dizi 194+2 engelli koltuk

Yolcu Kapasitesi : 4 lü dizi 252+4 engelli koltuk

GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJELER

Tiplerine göre gerçekleştirilen üretim miktarları aşağıda tablo halinde verilmiştir.

2005 yılından itibaren İmalat ve Modernizasyon Faaliyetleri kapsamında;

- TCDD İşletmesi için farklı tiplerde 113 adet Yolcu Vagonu, 84 adet Dizel Tren Seti aracı üretilmiş,
- 224 adet eski tip Klimasız Vagon, modernizasyon programı kapsamında yenilenerek (M + K)* serisi 140 km/h hıza sahip Klimalı Yolcu vagonlarına dönüştürülmüş,
- Irak Demiryolları için 26 adet, Bulgaristan Demiryollarına 30 adet çeşitli tiplerde vagonlar üretilmiştir.

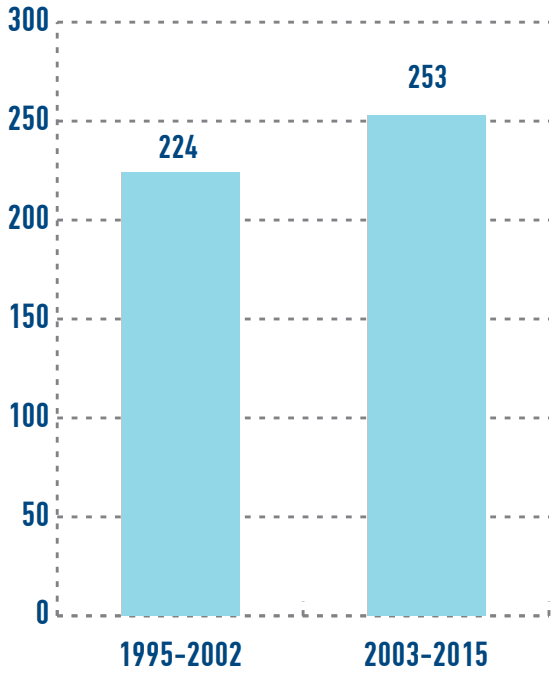

Grafik 7. Yolcu Vagon İmalatı ve Modernizasyonu
(30.11.2015 tarihi itibariyledir)

Irak Demiryolları için 2015 yılında üretilen 14 adet çeşitli tiplerdeki vagonlar 14.04.2014 tarihinde Irak'a sevkedilmiş, 27.07.2015 tarihinde Irak Demiryolları tarafından kabulü yapılmıştır.

Bulgaristan Demiryolları için üretilen(kaç adet üretildi) Yataklı Vagonlar, 2017 yılında yürürlüğe girecek olan Avrupa Birliği TSI (Karşılıklı İşletilebilirlik Standartları) sertifikasyonuna sahip olup, Konvansiyonel Yolcu Vagonları için bu sertifikasyonu alan ilk kurum TÜVASAŞ olmuştur.

Raylı taşıt üretim sektörü; yüksek istihdam ve katma değer üreten, ülke ekonomisine faydası tartışmasız önemli stratejik bir sektördür. TÜVASAŞ 50 yılı aşkın bir sürede elde ettiği birikimi, yeniliklere uyum kabiliyeti, yetişmiş insan kaynakları ve toplam kalite yönetimi anlayışıyla, sektöründe hem bölgemizin hem de ülkemizin ekonomisine sağladığı katkıyla büyümekte ve gelişmektedir. TÜVASAŞ benimsediği misyon ve belirlediği vizyon doğrultusunda başarılarını sürdürecektir.

YATIRIM HARCAMALARI

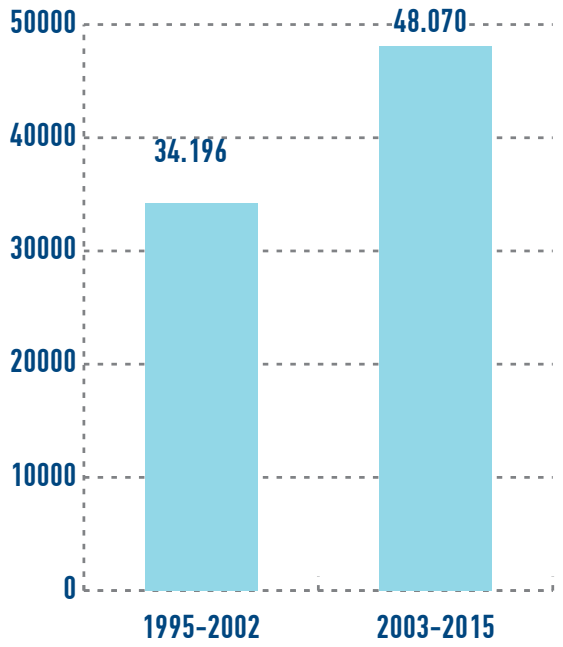

Grafik 8. Şirket Yatırımları
(30.11.2015 tarihi itibariyledir)

2023 HEDEFLERİMİZ

- TCDD'nin ihtiyacı olan tüm DMU/EMU araçlarını TÜVASAŞ lisansları ile üretmek.
- Milli Hızlı Treni TÜVASAŞ lisansları ile üretmek

TÜDEMSAŞ

Ana Faaliyet Konusu

Vagon üretim çalışmasından bir görüntü

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün bağlı ortaklıklarından birisi de TÜDEMSAŞ (Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii A.Ş) Genel Müdürlüğü olup, 1939 yılında Cer Atölyesi adı altında Sivas'ta kurulmuştur. 1975 yılında SİDEMAS (Sivas Demiryolu Makinaları Sanayii Müessesesi) adını, 1986 yılında TÜDEMSAŞ adını almıştır.

Vagon üretim sahasından bir görüntü

TÜDEMSAŞ'ta TCDD Genel Müdürlüğü'nün ihtiyacı olan muhtelif tipte yük vagonlarının imalatı, mevcut yük vagonlarının bakım, onarım ve revizyonları ile bu vagonlara ait her türlü yedek parça imalatı yapılmaktadır. Uzun yıllara dayalı iş tecrübesi, bilgi birikimi ve teknik donanımı sayesinde ihtiyaç duyulan her türlü yük vagonunu, kısa süre içerisinde ve büyük miktarlarda üretebilecek kapasitede olup, sahasında Türkiye'deki en büyük sanayi kuruluşudur.

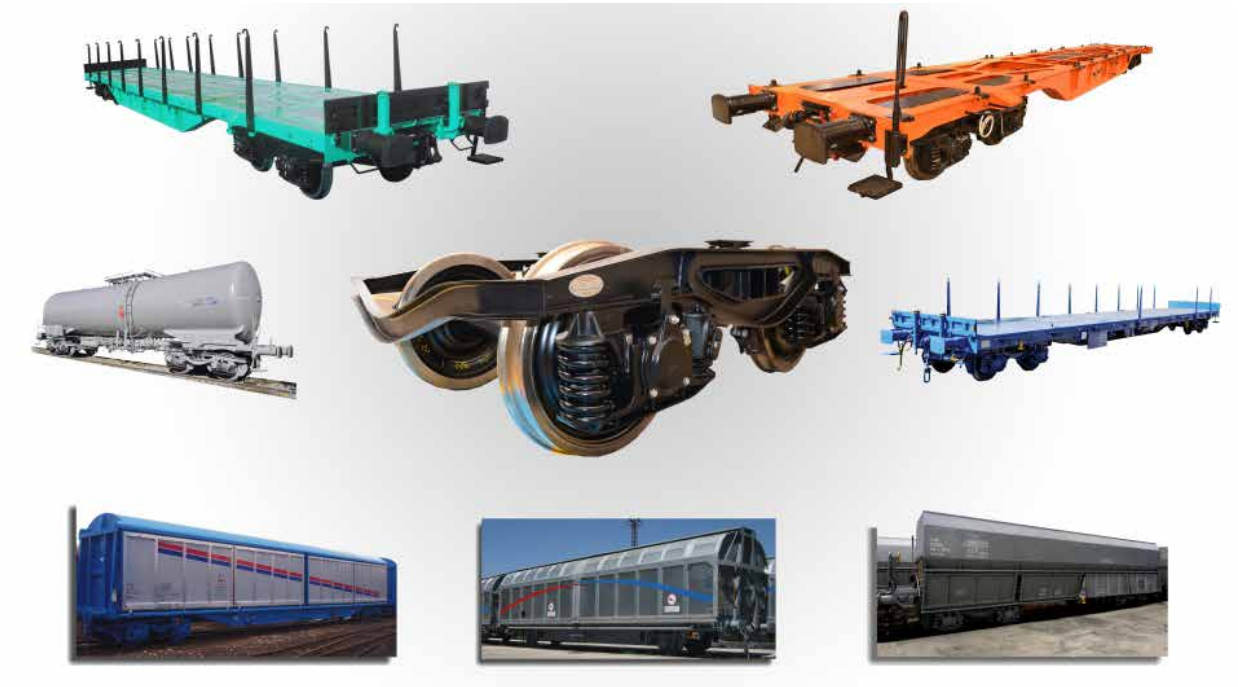

TÜDEMSAŞ'ta üretilen vagon tiplerinden bazıları

TÜDEMSAŞ, aynı yıl içerisinde sipariş edilen 3-4 farklı tipte yük vagonunu, UIC (Uluslararası Demiryolları Birliği) standartlarına uygun olarak üretip, işletmeye sunulabilmektedir.

TÜLOMSAŞ, TÜVASAŞ ve TCDD'ye ait tüm Servis ve Bölgelerde tamir edilen demiryolu araçları ile özel sektörün ihtiyacı olan,

- Tampon,
- Yaprak Susta,
- Fren Hava Hortumu
- Buraj Kazması
- Vidalı Koşum Takımı

gibi birçok yedek parça TÜDEMSAŞ'ta üretilmektedir.

Yedek parçalar

Vagon Üretim ve Onarım Gerçekleşmeleri

- 1953 yılından 30.11.2015 tarihine kadar 31 tipte toplam **21.179** adet vagonun üretimi gerçekleştirilmiştir.
- 1939 yılından 30.11.2015 tarihine kadar değişik tipte toplam **343.215** adet vagonun bakım, onarımı ve revizyonu gerçekleştirilmiştir.

Tablo 4. Yıllara Göre Vagon Üretimi ve Onarımı

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
2003-2014 Yılları Vagon Üretimi (Adet)												
135	15	306	418	574	604	700	400	435	480	630	502	30
2003-2014 Yılları Vagon Onarımı (Adet)												
2.649	2.270	1.748	2.157	1.760	2.282	2.385	2.668	2.520	2.505	2.200	2.653	1.533

**30.11.2015 itibariyledir.*

Kalite Sistemleri ve Sertifikasyon Çalışmaları

TÜDEMSAŞ son yıllarda kalite sistemleri ve belgelendirme çalışmalarına önem vermiş, bu sistemlere yönelik sertifikasyon çalışmalarını tamamlayarak yurt içinde sektörün gerektirdiği her türlü sertifikayı almıştır.

- TS EN ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi
- TS 18001:2008 OHSAS İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi
- TS EN ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi
- TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi
- EN 15085-2 Demiryolu Araçları ve Bileşenlerinin Kaynak Standardı

TÜDEMSAŞ Uluslararası Demiryolları Birliği (UIC) standartlarında vagon üretmekte birlikte bu vagonların Trans Avrupa Demiryolu Ağlarında (TEN) kesintisiz ve güvenli olarak çalıştırılmasını sağlamak amacıyla ortaya konulmuş düzenlemeleri ifade eden Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartları (TSI) sertifikasyon çalışmaları Rgns ve Sgns tipi yük vagonları için tamamlanmıştır. Talns ve Zacens tipi yük vagonlar için çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca Avrupa Birliği tarafından, yük vagonlarının bakım, onarım ve revizyonlarının yapıldığı tüm kamu ve özel sektör kuruluşlarından istenmekte olan ECM Bakım Yönetim Sistemi kapsamında Bakım Temini Fonksiyonu Sertifikasyonu çalışmaları devam etmekte olup, 2016 yılı içerisinde tamamlanması hedeflemektedir.

Teknik Altyapı

TÜDEMSAŞ bünyesinde bulunan fabrikalar, sektörün gerektirdiği her türlü teknolojik tezgâhlara sahip olup (Yatay İşleme Merkezleri, CNC Torna Tezgahlar, CNC Tekerlek Tornaları, CNC Makas, CNC Abkant vb.), değişik yatırımlarla kendisini sürekli geliştirmektedir.

Üretilen bojilerin kaynakları, 3 istasyonda 5 robot kolu tarafından yapılmaktadır.

Vagon Onarım Fabrikasında, onarımı yapılacak olan vagonlar Türkiye'de bir ilk olan Robotlu Vagon Kumlama Tesisinde robotlar yardımıyla kumlanmakta, bojilerin kumlaması ise kumlama kabininde otomatik olarak yapılmaktadır.

CNC Tezgahlar

CNC Tezgahlar

CNC Tezgahlar

Robotlu Boji Kaynak Ünitesi

Robotlu Boji Kaynak Ünitesi

Robotlu Vagon Kumlama Tesisi

Boji Kumlama Tesisi

Test Üniteleri

Vagon Üretim Fabrikası bünyesindeki test istasyonlarında; yeni üretilen bojilerin statik testleri ile vagonların fren testleri yapılmaktadır.

Vagon Onarım Fabrikası bünyesindeki test istasyonlarında ise, bakım, onarım ve revizyonları tamamlanan vagonların fren sistemleri ile fren sisteminin önemli alt bileşenlerinden valf ve regülatörlerin tamir ve bakımları yapılmakta ve bilgisayar destekli modern test cihazları ile test edilmektedir.

Valf Test Cihazı

Boji Test İstasyonu

Statik Fren Testi

Gabari Ölçüm İstasyonu

İstihdam Durumu (30.11.2015 itibarı ile)

Tablo 5. İşçi ve memur personel durumu

MEMUR (1 SAYILI CETVEL)	47
MEMUR (2 SAYILI CETVEL)	278
MEMUR TOPLAMI	325
DAİMİ İŞÇİ	954
TOPLAM	**1.279**

Tablo 6. Emekliliği hak eden personel

MEMUR (1 SAYILI CETVEL)	40
MEMUR (2 SAYILI CETVEL)	74
DAİMİ İŞÇİ	181
TOPLAM	**295**
YAŞ ORTAMALASI	40

2015 YILI FAALİYETLERİ

Vagon Üretimi

2015 vagon üretim programı 500 adet Rgns, 200 adet Sgns, 2 adet Talns ve 2 adet Zacens olarak TSI şartlarına uygun üretilecek şekilde planlanmıştır. 2'şer adet Talns ve Zacens vagonu proptotip vagonlar olup, seri üretimleri 2016 yılında planlanmıştır.

Bunlardan 300 adet Falns tipi cevher taşıma vagonunun tamamı; 1 adet pnömatik Falns tipi (prototip); 1 adet Habillnss tipi (prototip) yük vagonu ve 200 adet Zans tipi petrol taşıma vagonunun 30 adedinin üretimi gerçekleştirilmiştir.

Vagon üretim çalışması

500 Adet TSI Şartlarına Uygun Rgns Tipi Yük Vagonu (30.11.2015 itibariyle 30 adet üretilmiştir) .

Rgns tipi vagon

200 Adet TSI Şartlarına Uygun Sgns Tipi Yük Vagonu.

Sgns tipi vagon

2 Adet TSI Şartlarına Uygun Talns Tipi Yük Vagonu (30.11.2015 itibariyle prototip üretimi hazırlıkları devam etmektedir).

Talns tipi vagon

2 Adet TSI Şartlarına Uygun Zacens Tipi Yük Vagonu (30.11.2015 itibariyle prototip üretim hazırlıkları devam etmektedir).

Talns tipi vagon

Ülkemiz 2023 Vizyonu demiryolu hedefleri arasında yer alan, yük vagonlarının üretim ve bakımında özel sektör payının artırılması hedefi doğrultusunda, iş gücü eksikliğinden doğan açığı kapatabilmek için emek yoğun işler mahalli piyasaya ihale edilerek, paydaşlık esasına dayalı işbirlikleri oluşturulmaktadır.

Bu iş birlikleri sayesinde; TÜDEMSAŞ'ın uzun yıllara dayalı iş tecrübesi ve bilgi birikimi özel sektöre aktarılmakta, onların enerjisi ve dinamizmi sektöre kazandırılarak, bölgemiz ve ülkemiz demiryolu sanayisinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede ülkemizin önümüzdeki yıllarda küresel ölçekteki demiryolu pastasından daha fazla pay alınması hedeflenmektedir.

Türkiye genelinde ve özellikle bölgede demiryolu yan sanayisinin yeni yeni oluşup gelişmeye başlaması ve sektörle ilişkili farklı iş kollarında (döküm, dövme, çelik konstrüksiyon gibi iş kollarında) tecrübeli firma sayısının az olması nedeniyle, yan sanayiden temin edilen ürünlerin teslimatlarında, standartlara uygunluk, kalite ve zamanında teslimat yapabilme açısından ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunlar TÜDEMSAŞ'ın büyüyen üretim hedefinde sapmalara neden olmaktadır.

Vagon Bakım, Onarım ve Revizyonu:

(30.11.2015 itibariyle 1533 Adet vagonun onarımı gerçekleştirilmiştir.)

Tüdemsaş'ta 2013 yılıyla birlikte kalite anlayışı tamamen değiştirilmiş olup, yapılan bakım ve onarımın kalitesi sürekli artırılmaktadır. 2015 yılında vagon bakım, onarım ve revizyon programı toplam 2218 Adet olarak hedeflenmiştir.

Vagon Onarım Aşamaları

Vagon Onarım Tadilatı (Farklı Bir Hale Dönüştürme)

TCDD araç parkında atıl durumda bulunan 300 adet Gbs tipi Kapalı Vagon, TÜDEMSAŞ mühendislerince geliştirilen yeni bir projeyle, ekonomiye yeniden kazandırılması adına Lgs tipi konteyner taşıma vagonuna dönüştürülmeye başlanmıştır. 30.11.2015 itibarı ile 90 adedinin dönüşümü tamamlanmıştır.

Dönüştürülmeden Önceki Hali

Gbs tipi vagon ve dönüştürülmüş hali 2

Yatırım Programı Gerçekleşmeleri

Tablo 7. 2015 yılı yatırım programı ve gerçekleşmeleri (TL)

PROJE	PROGRAM	GERÇEKLEŞME
TEZGAH VE TESİS YENİLEME PROJESİ	**1.210.000**	
Tekerlek Yıkama Tezgahı	465.000	Sözleşmesi imzalandı
Transport	485.000	Sözleşmesi imzalandı
Asetilen Atık Kireç Filtre Pres Tezgahı	260.000	Sözleşmesi imzalandı
BOYA VE KURUTMA HOLÜ	**600.000**	**İhale aşamasında**
VAGON DEMONTE HOLÜ	**1.865.000**	**Sözleşmesi imzalandı**
İDAME VE YENİLEME PROJESİ	**4.325.000**	**1.143.891**
Büyük bakım ve Onarım İşleri	960.000	415.087
Küçük Çaplı Alet, Cihaz ve Donanımlar	978.000	77.718
Bilgisayar Yazılım ve Donanımı	1.602.000	640.116
Vinç	785.000	10.970
TOPLAM	**8.000.000**	**1.143.891**

Robotlu Vagon Kumlama Tesisi:

Tüdemsaş'ta bakım, onarım ve revizyonları yapılmak üzere gelen tüm yük vagonlarının; yıkanması ve insan faktörü olmadan, robotlar yardımıyla kumlanmasının yapıldığı tesis işletmeye alınmıştır. Tesis özellikleri ve yaptığı iş itibariyle Türkiye'de bir ilktir.

Kumlama robotları

Vagon kumlama tesisi

Kaynak Eğitimi ve Teknolojileri Merkezi:

Atıl durumda bulunan eski adı ile Pratik Sanat Okulu, TÜDEMSAŞ, TCDD ve özel sektör bünyesinde çalışan kaynakçıları eğitmek ve yeni kaynakçılar yetiştirmek üzere Kaynak Eğitimi ve Teknolojileri Merkezi olarak düzenlenmiş ve 2013 yılı Haziran ayından beri hizmet vermeye başlamıştır. Eğitim merkezimiz; 2 derslik ve 16 uygulama atölyesinden oluşmakta ve teknik öğretmen kökenli 3 kaynak mühendisi görev yapmaktadır. Şirketimiz bünyesindeki kaynakçılar, TCDD personeli ve özel şirket elemanlarının eğitimleri tamamlanarak, TS EN 9606-1 standardına göre belgelendirilmeleri sağlanmıştır. Ayrıca bu hizmet, dışarıdan müracaat edenlere ücretli olarakta verilmektedir.

Ayrıca;

- Eğitimi tamamlanan 104 kişi,
- Sertifika almaya hak kazanan 70 kişi,
- Sertifika sınavına girecek olan 34 kişi mevcuttur.

Önümüzdeki dönemde Kaynak Eğitim Merkezinde, karıştığı ufak çaplı suçlardan dolayı toplumdan soyutlanmış gençlere kaynakçılık eğitimi verilerek meslek edinmeleri sağlanıp, topluma yeniden kazandırılmaları hedeflenmektedir.

Teknik alt yapısı, eğitim imkanları ve eğitim kadrosu değerlendirildiğinde, kaynak eğitim merkezimizin bölgemizde başka bir örneği bulunmamaktadır.

Kaynak Teknolojileri Eğitim Merkezinden Görüntüler

Fabrika Sahalarının Modernizasyonu:

1 Mayıs 2013 tarihinde yürürlüğe giren Demiryollarının Serbestleştirilmesi Hakkındaki Kanunla birlikte gerekli alt mevzuat çalışmaları tamamlandığında, sektörde ciddi bir genişleme sağlanacağı ve pazara girecek yeni oyuncularla birlikte ciddi bir yük vagonu ihtiyacı doğacağı düşünülmektedir. Bunun yanında Avrupa ile uyum çerçevesinde ülkemizin imza koyduğu uluslararası anlaşmalar gereği, yeni üretilen yük vagonlarının TSI'a uygun olması gerekirken, eski yük vagonlarının bakım, onarım ve revizyonlarının ECM Bakım Yönetim Sistemi kapsamında yapılması gerekecektir.

Bu teknik düzenlemelere hazırlık bağlamında; fabrika sahaları, kalite kontrol laboratuvarları modernize edilmiş, malzeme stok sahaları bir yandan genişletilirken, diğer yandan yenilenmiştir. Bu sayede TÜDEMSAŞ daha modern bir yapıya kavuşmuştur.

Bunun yanında uzun süredir bekleyen hareketsiz malzemeler ve tezgahlar ile hurdaların ekonomiye kazandırılması doğrultusunda çalışmalar yapılmıştır.

Malzeme stok sahalarının ve Laboratuvarların TSI ve ECM kapsamında yenilenmesi

Yeni Vagon Onarım Fabrikası:

2008 yılında kapatılan dökümhane fabrikamız, 2015 yılı itibariyle Vagon Onarım Fabrikası olarak baştan sona yenilendi. Burada tamir ve bakımları yapılan vagonlar ECM Bakım Yönetim Sistemine uygun şekilde tamir edilecek olup, ECM Sertifikasyon çalışmaları 2016 yılı ilk yarısında tamamlanacaktır.

Eski Dökümhane ve Yeni Vagon Onarım Fabrikası

2016-2019 HEDEFLERİ
Vagon Üretim Hedefi

Tablo 8. 2016-2019 yılları üretim hedefi (Adet)

VAGON TİPİ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı
Rgns Tipi Yük Vagonu	500	500	-	500
Sgns Tipi Yük Vagonu	500	200	-	400
Talns Tipi Yük Vagonu	300	300	300	300
Zans Tipi (Petrol Taşıma) Vagonu	-	-	250	200
Zacens Tipi Yük Vagonu	200	250	-	
Sggmrs Tipi Yük Vagonu (Milli Tren)	-	150	150	
Uagoos Tipi Yük Vagonu			200	
Habillnss Tipi (Alüminyum Kayar Yan Duvarlı) Yük Vagonu	-	-	200	200
TOPLAM	1.500	1400	1100	1600

İhracaat Hedefi

Tablo 9. 2016-2019 yılları ihracat hedeflerimiz (Adet)

VAGONU ONARIMI	2016	2017	2018	2019
Vagon İhracat Hedefimiz	-	100	200	300
Boji İhracat Hedefimiz	-	200	400	600

Vagon Onarım Hedefi

Tablo 10. 2016-2019 yılları onarım hedefi (Adet)

VAGONU ONARIMI	2016	2017	2018	2019
VO –Revizyon Grubu Yük Vagonu-Hasar Onarımı-Vagon Tadilatı	3.020	3.020	3.020	3.020

Satış Kâr Hedefi

Tablo 11.2015-2019 yılları satış-kar hedefi (Milyon TL)

	2016	2017	2018	2019
Satış Hasılatı	454,4	494,7	537,4	647,9
Kâr	14,9	16,4	16,5	24,9

Yatırım Hedefi

Tablo 11. 2016-2019 yılları yatırım hedefi (Bin TL)

	2016	2017	2018	2019
(BİN TL)(Cari yıl fiyatlarıyla)	21.600	8.800	9.300	12.000

AR-GE ÇALIŞMALARI ve HEDEFLER

Falns tipi Vagonların Pnömatik Hale Dönüştürülmesi Projesi:

Proje tasarımı TÜDEMSAŞ mühendislerine ait, yeni bir konsept olarak geliştirilen ve 2011-2013 yılları arasında 780 adet üretilen Falns tipi cevher taşıma vagonuna pnömatik sistemler eklenerek geliştirme çalışması yapılmıştır.

Falns tipi Vagon

Tamamen yerli ekipmanlarla yapılan çalışmada 5 vagon dönüştürülmüş ve işletme testlerine başlanmıştır.

Devam eden işletme testlerin başarılı sonuçlanması durumunda TCDD araç parkında bulunan benzer tip vagonların dönüştürülmesi planlanmaktadır.

Milli Tren - Yeni Nesil Milli Yük Vagonu Projesi:

Ülkemizi önümüzdeki yıllarda, demiryolu teknolojisini üreten ve ihtiyacı olan ülkelere de ihraç eden bir ülke durumuna getirecek olan "Milli Tren Projesi" çalışmaları son hızla devam etmektedir.

"Milli Tren Projesi" nin içinde yer alan "Yeni Nesil Milli Yük Vagonu" projesinin proje yürütücüsü TÜDEMSAŞ' tır. TCDD koordinatörlüğünde, TÜDEMSAŞ Ar-Ge Dairesi Başkanlığı ve diğer ünitelerden çok sayıda teknik personel proje üzerinde çalışmaktadır.

TÜDEMSAŞ'ta 20.02.2014 tarihinde proje çalışma grubunda yer alan paydaşlarımızla (Cumhuriyet Üniversitesi, Karabük Üniversitesi, TCDD Cer ve Yük Dairesi Başkanlığı) yapılan toplantıda hazırlamış olduğumuz konsept ve teknik şartnameler paylaşılmış olup, ortaya atılan görüşlerle projeye son şekli verilerek tedarik süreci başlatılmıştır.

Yapılan çalışmalar sonucunda;

- **Vagon Şekli** : Sggmrs 90' Tipi Konteyner Taşıma Vagonu,
- **Boji Tipi** : H tipi Yeni Nesil Boji
- **Fren Sistemi** : Kompakt Fren Sistemi

olarak belirlenmiş, ihalesi 30 Nisan'da gerçekleştirilmiş ve proje, prototip üretimi ve sertifikasyon çalışmalarına başlanmıştır.

Yeni Nesil Milli Yük Vagonu (Sggmrs 90' Tipi Konteyner Taşıma Vagonu)

2016 yılının son çeyreğinde seri üretime hazır hale getirilerek, 2017 yılında 150 adet üretimi yapılacaktır.

Yeni Nesil Milli Yük Vagonunda Kullanılacak H Tipi Boji

2016-2019 Yıllarını İçeren AR-GE Projeleri:

TÜDEMSAŞ sektörde yaşanan gelişmeler çerçevesinde teknolojik yatırımlara devam ederek, yenilikçi ürünlerle küresel pazarda yer almak istemektedir. Teknik altyapısını ve Ar-Ge faaliyetlerini geliştirecek katma değeri yüksek ürünlere odaklanarak, yerli imkânlar geliştirmek ve ihracata yönelik yeni fırsatları değerlendirmek öncelikleri arasındadır. Bu çerçevede önümüzdeki dönemde yapacağı Ar-Ge çalışmaları şu şekildedir:

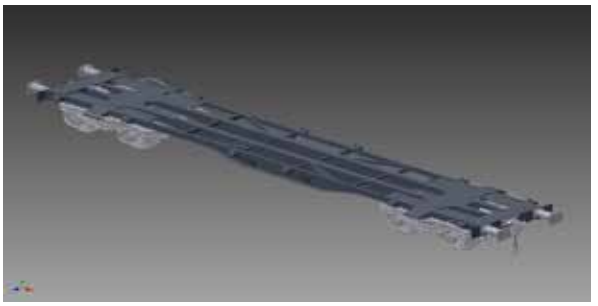

Sgmmnss 45' Bojili Platform Vagonu

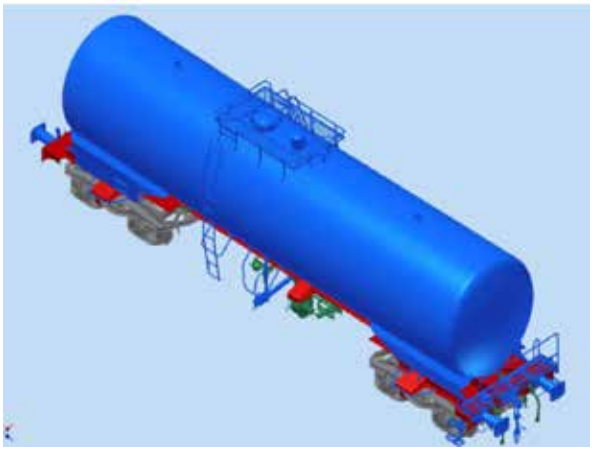

87 m³'lük Zacns Tipi Sarnıç Vagonu

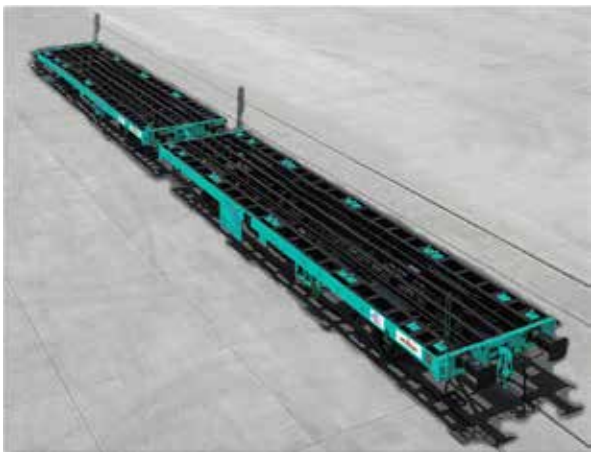

Laags 40' Konteyner Taşıyıcı İkiz Vagon

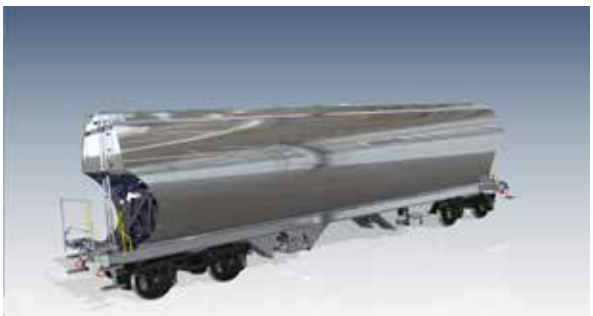

Uagoos Tipi Tahıl Vagonu

Sdgmns Semitreyler Taşıyıcı Vagon

GELECEK BEKLENTİLERİMİZ

- Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartlarına (TSI) göre üretim sayesinde 2017 yılından itibaren boji ve vagon ihracatı yapmak,
- Vagon Onarım Fabrikamızda 2016 yılında ECM Bakım Yönetim Sistemi kapsamında, Bakım Temini Fonksiyonu Sertifikası gereklerine göre bakım, onarım ve revizyon yapmak,
- Demiryolu yük araçlarının üretimi ve demiryolu yük taşımacılığına özel sektörün enerjisini ve dinamizmini katacak, paydaşlık esasına dayalı işbirliklerini daha da geliştirerek, Tüdemsaş'ın ulusal ve uluslararası arenadaki rekabet gücünü artırmak ve verimlilik düzeyini yükseltmek,
- Demiryolu yük araçlarının üretimi, bakım ve onarımı ile yedek parçalarının tedariki noktasında bölgesinde gelişmeye başlayan demiryolu yan sanayisini daha da büyüterek, bölgeyi TÜDEMSAŞ üzerinden yük vagonu üretim üssü haline getirmek.

HAVACILIK
VE UZAY TEKNOLOJİLERİ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE ve FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ

Havacılık ve Uzay Teknolojileri, dünyada baş döndürücü bir hızla gelişmekte, gerek uluslararası gerekse kıtalararası entegrasyon ve bütünleşmede büyük rol oynamakta, hatta öncülük etmektedir. Havacılık sektörü, 2003 yılından itibaren yakalanan istikrar, alınan tedbirler ve serbestleşme politikası ile yılda ortalama %10'un üzerinde büyümüş ve bu büyüme, ülkemizin ekonomik gelişim ile zenginliğinde önemli bir aktör haline gelmesini sağlamıştır.

Hava ulaşımının geliştirilmesi; uluslararası ticaretin genişlemesini ve insanların daha hızlı ve kolay seyahat etmesini ve turizmin gelişmesini sağlamaktadır. Ayrıca modern ve güvenilir bir havacılık sistemi, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne uyum sürecindeki hedeflerinin gerçekleştirilmesine de katkı vermektedir.

Hava taşımacılığının ülkelerin istikbalinde taşıdığı önem çerçevesinde Bakanlığımız tarafından sektörün geliştirilmesi amacıyla köklü adımlar atılarak, havacılık faaliyetlerinin özel sektöre ve rekabete açılması sağlanmıştır. Rekabetin itici gücüyle büyük bir gelişim ve dönüşüm yaşayan sivil havacılığımız, başarı hikayesi ile dünya havacılığının odak noktası haline gelmiştir.

Bakanlığımız tarafından "sivil havacılık" alanında oluşturulan mevzuata uygun olarak geliştirilen politikalar çerçevesinde seyahat maliyetlerindeki düşme, havalimanlarının fiziki şartlarının iyileştirilmesi ve modern bir çehreye kavuşturulması, yeni havalimanlarının dünyadaki rakipleriyle yarışacak nitelikte inşa edilmesi gibi faktörler sektöre ivme kazandırmıştır. "Her Türk Vatandaşı Hayatında En Az Bir Kere Uçağa Binecek" sloganıyla yola çıkılarak 2003 yılında başlatılan "Havacılıkta Serbestleşme Projesi" ile çapraz uçuşların canlandırılması sonucunda gerek taşınan yolcu sayısında gerekse uçuş sayısında önemli artışlar gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizdeki aktif havalimanı sayısı 2003 yılında 26 iken 2015 yılında 55'e, iç hatlardaki yolcu sayısı 9 katına çıkarak 2014 yılında 85,4 milyona, havayolunu kullanan toplam yolcu sayısı ise yaklaşık 5 katına çıkarak 2014 yılı sonunda 166 milyonu geçmiştir. 2015 yılı Kasım ayı sonu itibarıyla 170 milyon olan toplam yolcu sayısının 2015 yılı sonunda yaklaşık 181,6 milyona ulaşması beklenmektedir. 2003 yılında 162 olan toplam uçak sayımız 2015 Kasım Sonu itibarıyla 487'ye, koltuk kapasitesi 27.599'dan 89.520'ye ve kargo kapasitesi ise 303 tondan 1646 tona ulaşmıştır.

"Türk Vatandaşının Dünyada Uçamayacağı Yer Kalmayacak" sloganıyla yurt dışı uçuş ağımızın geliştirilmesine yönelik atılımlar neticesinde Türkiye, dünyanın en yaygın uçuş ağına sahip ülkelerinden biri haline gelmiştir. Dış hat uçuşlarının geliştirilmesi ile dünyanın pek çok bölgesi havayolu ile ulaşılabilir kılınmıştır.

Sektörde istihdamda büyüme sağlanarak 2003 yılında 65.000 civarında olan çalışan sayısı, 2014 yılı sonu itibariyle 187.459'a ulaşmıştır. Bu gelişmelerin bir sonucu olarak son 10 yılda sektörün cirosu 2,2 milyar Dolardan 26,6 milyar Dolara ulaşmıştır.

Türkiye'de Kamu-özel sektör işbirliğiyle gerçekleşen yatırım projelerinde Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli son derece başarılı olmuştur. Bu modele birçok ülkede Türk modeli de denilmektedir. Bunun en önemli avantajı, devletin kasasından para çıkmadan yatırımların özel kesim tarafından gerçekleştiriliyor olmasıdır. Özellikle kamu ve özel kesimin işbirliği halinde bu projelerin gerçekleştirilmesi ülkemiz açısından gurur vericidir.

İstanbul/Atatürk, Antalya, Ankara/Esenboğa, Muğla/Dalaman, İzmir/Adnan Menderes, Muğla/Milas-Bodrum ve

Kütahya/Zafer Havalimanları; Yap-İşlet-Devret modeli ile kamu kaynağı kullanılmadan gerçekleştirilmiş önemli terminal ve havalimanlarımızdır.

OAG Mega Hubs Bağlantı İndeksi Ekim 2015 Raporu'na göre, İstanbul Atatürk Havalimanı Pekin ve Frankfurt'un önüne geçerek bağlantı indeksinde Dünya'da 29. sırada, Avrupa'da ise London Heathrow'un ardından 2. sırada yer almıştır.

İstanbul Atatürk Havalimanı bugün itibariyle hava ulaşımında bağlanabilirlik artışı ile dünyada birinci konumdadır. İstanbul'un bu avantajlı konumunu pekiştirecek ve bir dünya merkezine dönüştürecek olan Yeni Havalimanının yapımına başlanılmıştır. Yaklaşık 10,2 milyar avro tutarındaki yatırım ve 22,1 milyar avro kira geliri olan bu devasa projenin ilk etabının 2018 yılında hizmete alınacak olması, İstanbul'un uluslararası bir aktarma merkezi olma konumunu güçlendirecektir. 2018 yılında uçuşların başlaması planlanan İstanbul Yeni Havalimanı, tüm fazlarıyla tamamlandığında yıllık 150 milyon yolcu kapasitesi ile dünyanın en büyük havalimanı olacaktır.

Halkımıza çağdaş ve en iyi koşullarda hizmet sağlama hedefi doğrultusunda; son üç yılda Kütahya/ Zafer, Şırnak / Şerafettin Elçi, Bingöl, Kastamonu, Iğdır, Hakkari/Yüksekova Selahaddin Eyyubi ve Ordu-Giresun ile birlikte ülkemize 7 yeni Havalimanı daha kazandırılmıştır. Son yıllarda açılan havalimanlarının yanı sıra, Çukurova Havalimanının yapımına devam edilecektir. Ayrıca, İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanına 2' nci pist yapımına başlanmış olup Esenboğa Havalimanına 3' üncü pist için çalışmalar da sürdürülmektedir.

Erzincan, Hatay, Elazığ, Adıyaman, Kars/Harakani, Konya, Balıkesir, Mardin, Ağrı/Ahmed-i Hani, Diyarbakır havalimanlarının terminal binaları yenilenmiştir. Sinop, Çanakkale ve Van/Ferit Melen ve havalimanlarının terminallerinin yapımına devam edilmektedir.

Kısa dönemde yapımı planlanan Balıkesir-Merkez, Kahramanmaraş ve Muş terminalleri ile ülkemiz havalimanlarının tamamına yakınında bir iyileşme sağlanmış olacaktır.

Sivil havacılık bakım, onarım ve eğitim hizmetlerinde ülkemizin uluslararası alanda üs olma hedefi doğrultusunda; İstanbul Atatürk ve Sabiha Gökçen Havalimanları başta olmak üzere, yeni bakım-onarım merkezleri hizmete girmiştir. Bu sayede AB ülkelerinin tescilindeki uçaklar da dâhil olmak üzere yabancı tescilli uçaklara bakım-onarım hizmetleri yüksek standartlarda sunulmaktadır.

Ülkemiz nüfusunun halen yüzde 90'ı, karayoluyla 100 kilometre seyahat ettiğinde bir havalimanına ulaşabilmektedir. Nüfusumuzun tamamına yakınının 100 kilometre mesafede seyahat ederek bir havalimanına ulaşması hedefini gerçekleştirmek için yeni havalimanları yapımına devam edilecektir.

2023 yılında dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girme hedefimiz doğrultusunda, havacılık sektöründeki faaliyetlerimizin havacılık ve uzay teknolojileri alanındaki çalışmaları da kapsayacak şekilde sürdürülmesi; milli bölgesel yolcu uçağımızın, ilk milli haberleşme uydumuzun ve gözlem uydularımızın kendi imkânlarımızla kendi tesislerimizde yapılması, havacılık ve uzay teknolojilerinin geliştirilmesi için bu yöndeki tüm faaliyetleri koordine edecek Türkiye Uzay Kurumu'nun kurulması önem arz etmektedir.

Her ilerleme beraberinde yeni ihtiyaçları getirmektedir. İlerlemenin; teknolojik yeniliklerin öncelikli uygulandığı ve buna mukabil kuralların sürekli değiştiği havacılık ve uzay sektöründe yaşanıyor olması, bir yandan ihtiyaçların çeşitliliğini arttırırken, diğer yandan da hiç vakit kaybedilmeden hayata geçirilmesi gibi büyük bir sorumluluğu beraberinde getirmektedir.

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

487
Uçak Sayısı

89.520
Koltuk Kapasitesi

1.646.0
Kargo Kap

25
pasitesi

187.459
Personel Sayısı

26,6 Milyar $
Sektör Cirosu

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

ÜLKEMİZİN DÜNYA HAVA ULAŞIM SEKTÖRÜNDEKİ YERİ

Dünya kıtalarının ortasında (Doğu-Batı/Kuzey-Güney ekseninde) yer alan Türkiye, coğrafi konumunun getirdiği üstünlük sayesinde, hava taşımacılığında stratejik olarak önemli bir yere sahip bulunmakta ve her geçen gün artan hava trafiği ile hava taşımacılığı yarışında önemini ortaya koymaktadır.

2014 yılı sonunda havalimanı yolcu trafiğine göre ülkemiz; Dünya'da Endonezya'nın ardından 9. sırada, Avrupa'da ise Almanya'nın ardından 3.sırada yer almıştır.

2014 yılı sonunda havalimanı yolcu trafiğine göre ülkemiz; Dünya'da Endonezya'nın ardından 9. sırada, Avrupa'da ise Almanya'nın ardından 3.sırada yer almıştır.

Türkiye, Dünya ve Avrupa Havalimanları toplam yolcu sayısı sıralamasında;

- 2003 yılında Dünyada 18. sırada, 2013 yılında 11. sırada iken, 2014 yılında iki basamak yükselerek Endonezya'nın ardından 9. sıraya yerleşmiştir.
- 2003 yılında Avrupa ülkeleri arasında 7 nci sırada yer almakta iken, 2013 yılında 5. sıraya, 2014 yılında ise Almanya'nın ardından 3. sıraya yerleşmiştir.

Tablo 1-2. Türkiye'nin Dünya ve Avrupa Havayolu Yolcu Sıralaması

DÜNYA YOLCU SIRALAMASI 2014	
ÜLKE	TOPLAM
ABD	1.497.118.392
Çin	830.893.061
Japonya	258.153.599
İngiltere	241.715.727
Brezilya	213.552.900
Almanya	208.500.586
Hindistan	180.603.932
Endonezya	178.540.221
Türkiye	**166.181.339**
Fransa	164.835.438
İspanya	160.536.617
İtalya	150.254.202
Rusya	148.677.368
Avustralya	146.316.807
Kanada	125.203.893
Güney Kore	107.264.785
Tayland	103.715.513
Meksika	101.846.146
BAE	100.978.870
Malezya	85.509.159
TOPLAM	6.798.276.240

AVRUPA YOLCU SIRALAMASI 2014	
ÜLKE	TOPLAM
İngiltere	241.715.727
Almanya	208.500.586
Türkiye	**166.181.339**
Fransa	164.835.438
İspanya	160.536.617
İtalya	150.254.202
Rusya	148.677.368
Hollanda	60.940.137
Norveç	54.522.637
İsviçre	47.510.814
TOPLAM	1.799.132.638

(Kaynak: ENAC 2014 Raporu)

Türkiye'nin Dünya ve Avrupa Havayolu Yolculuklarındaki Payı

Yapılan projeler ve gelişmeler; havayolu sektörümüzün uluslararası alandaki başarısı ile aldığı mesafeyi açıkça gözler önüne sermektedir (Tablo 1-2, Grafik 1).

Böylece Türkiye'nin Dünya ve Avrupa havayolu yolculuklarındaki payı giderek yükselmiş ve 2014 yılında Dünyada % 2,4 yolcu payına, Avrupa'da ise % 9,2 yolcu payına erişilmiştir.

Ülkemiz 2014 yılında yolcu sayısına göre Dünyada ilk 20 büyük havalimanı arasında İstanbul Atatürk Havalimanı 13. sırada, Avrupa'da ise 4. sırada yer almıştır.

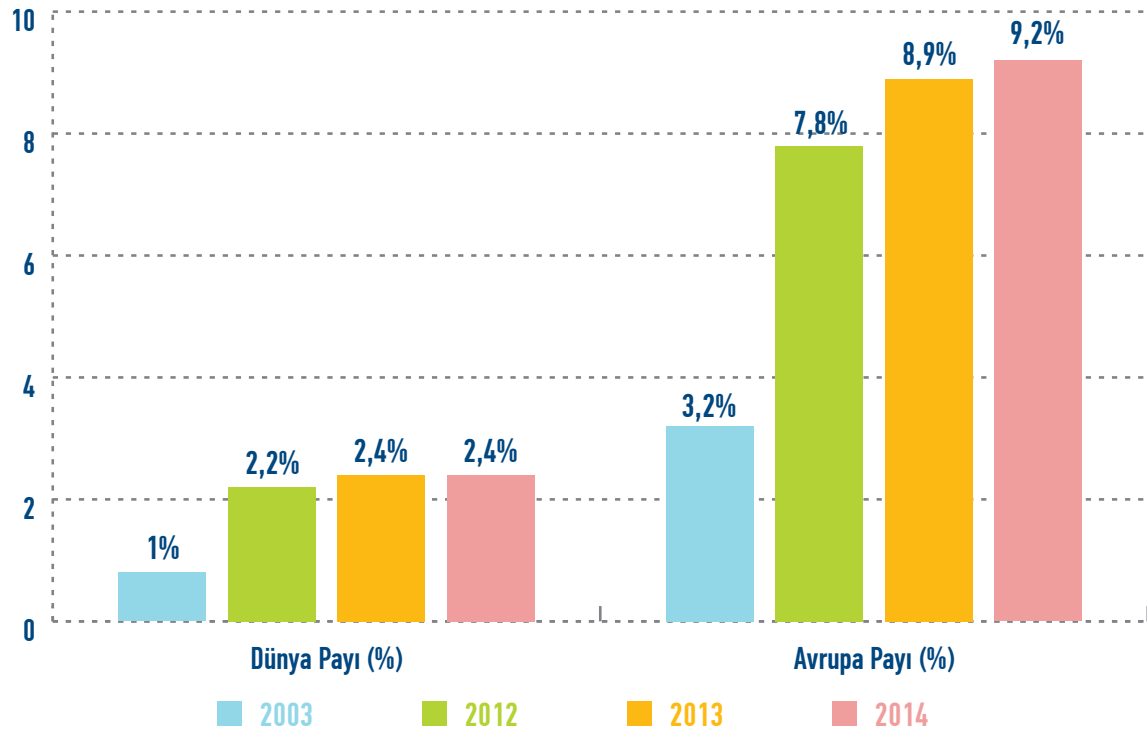

Grafik 1. Türkiye'nin Dünya ve Avrupa Havayolu Yolculuklarındaki Payı (%)

(Kaynak: 2003 yılı ACI, 2012-2013-2014 yılları ENAC)

Tablo 3. 2014 Yılı Yolcu Sayısına Göre İlk 15 Havalimanı

Dünya Sıralaması	Havalimanı		2014 Yolcu Sayısı (Milyon)	Artış 14/13 (%)	Avrupa Sıralaması
1	Atlanta		96.1m	1,9	
2	Beijing	Capital	86.1m	2,9	
3	London	Heathrow	73.4m	1,4	1
4	Tokyo	Haneda	72.8m	5,8	
5	Los Angeles	International	70.7m	6	
6	Dubai		70.5m	6,1	
7	Chicago	O'Hare	70.0m	4,4	
8	Paris	Charles de Gaulle	63.8m	2,8	2
9	Dallas/Fort Worth	International	63.5m	5,1	
10	Hong Kong		63.1m	6	
11	Frankfurt		59.6m	2,6	3
12	Jakarta	Soekarno Hatta	57.0m	-4.8	
13	İstanbul	Atatürk	56.8m	10,5	4
14	Amsterdam		55.0m	4,6	5
15	Guangzhou		54.8m	4,4	

(Kaynak: ENAC Air Transport Data-2014)

İç Hat, Dış Hat, Toplam Uçak ve Yolcu Sayısındaki Artış Oranları

Uçak Trafiğinde %217 Artış

2003 yılında üst geçişlerle birlikte hizmet verilen uçak trafiği 529.205 olarak gerçekleşirken, bu rakam 2014 yılı sonunda %217 artarak 1.678.971 'e ulaşmıştır. 2014 sonu gerçekleşmesi bir önceki yıla göre % 11,6 artışla 1.678.971'tir. (Grafik 2).

Ülkemiz 2014 yılında yolcu sayısına göre Dünyada ilk 20 büyük havalimanı arasında İstanbul Atatürk Havalimanı 13. sırada, Avrupa'da ise 4. sırada yer aldı.

İç Hat Yolcu Sayısında %834'lik Artış

İç hat yolculuklara olan talep son 12 yılda kesintisiz sürmüştür. 2003 yılında 9 milyon 147 bin olan iç hat yolcu trafiği, 2014 yılı sonunda % 834 oranında artarak 85 milyon 416 bin'e ulaşmıştır.

2014 sonu gerçekleşmesi bir önceki yıla göre % 12,2 artışla 85.416.166'dır. (Grafik 3).

Toplam Yolcu Sayısında %382'lik Artış

2003 yılında 34 milyon 444 bin olan toplam yolcu trafiği (direkt transit dâhil), 2014 yılı sonunda % 382 artarak 166 milyon 181 bin'i geçmiştir.

2014 yılsonu gerçekleşmesi bir önceki yıla göre % 10,8 artışla 166.181.339 olmuştur.(Grafik 3).

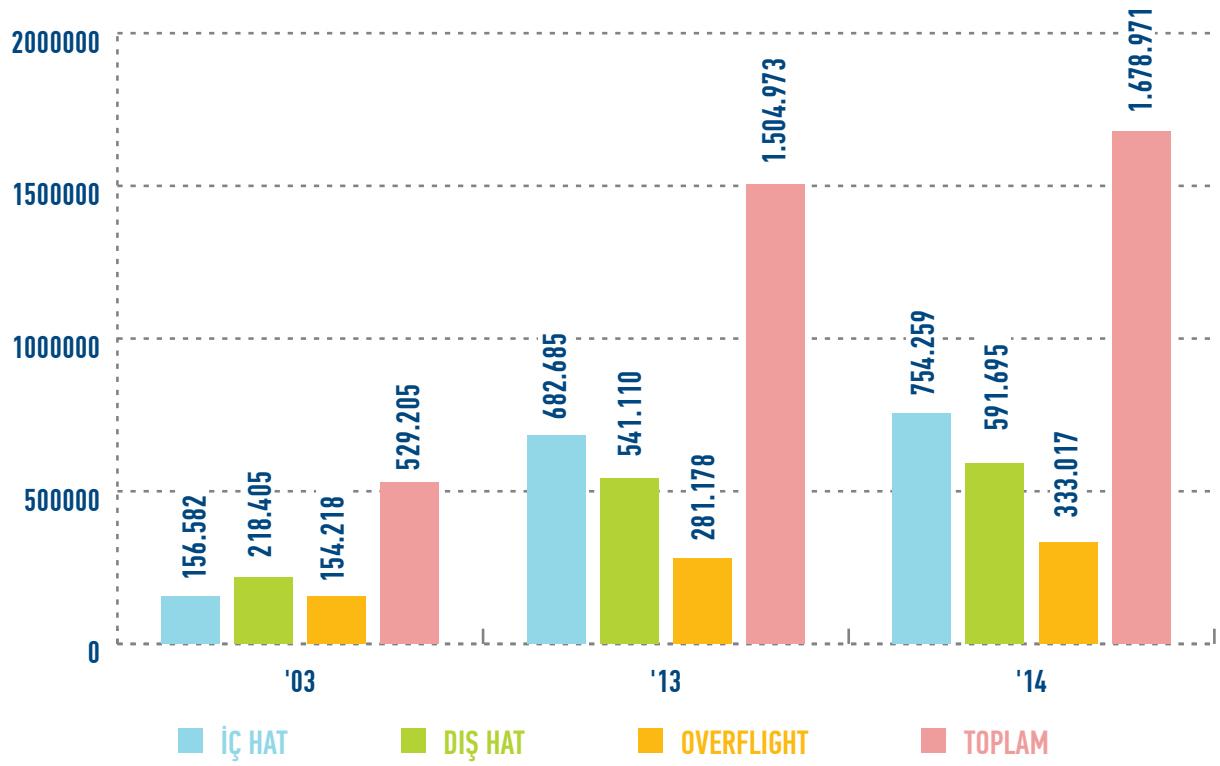

Grafik 2. Toplam Uçak Trafiği

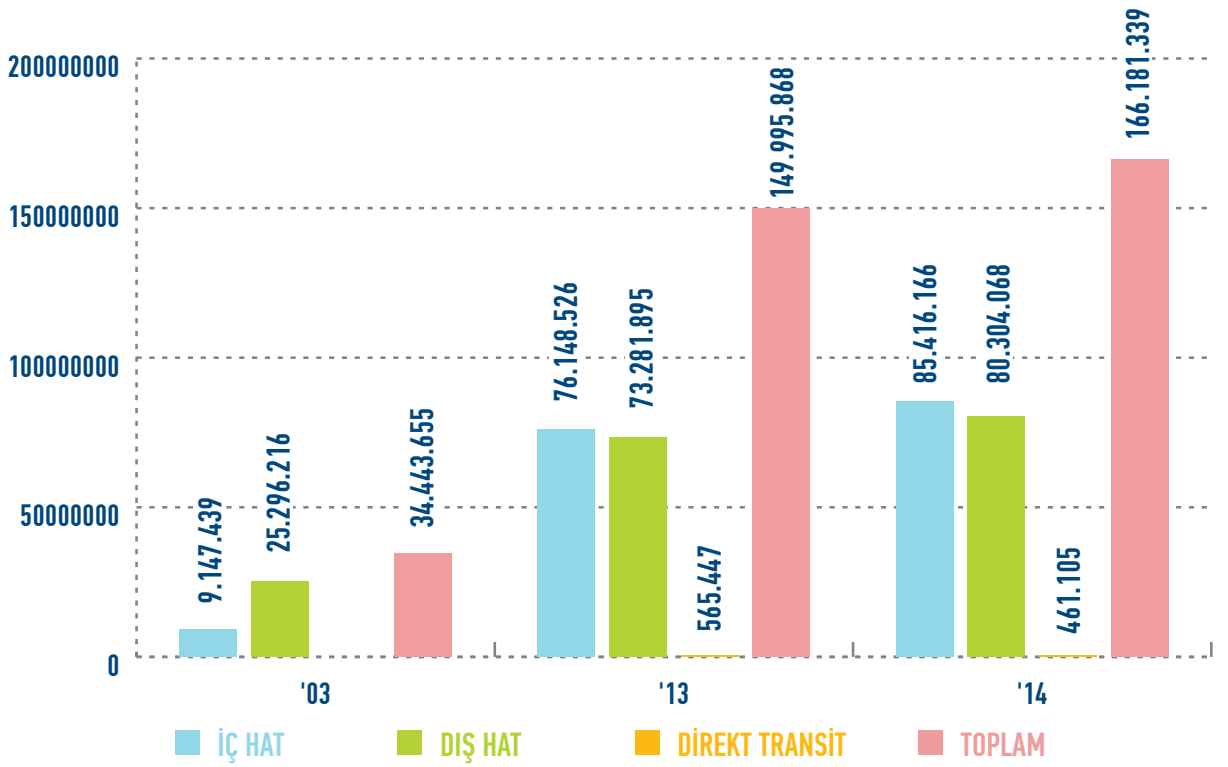

Grafik 3. Toplam Yolcu Sayısı

2014 yılında İstanbul Atatürk Havalimanı liderliğini korumuştur;

2014 yılı sonu iç hat yolcu trafiğine göre yapılan sıralamada; (Grafik 4)

1. İstanbul Atatürk Havalimanı (18.542.295 iç hat yolcu, % 22 pay ile)
2. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı (14.955.571 iç hat yolcu, % 18 pay ile)
3. Ankara Esenboğa Havalimanı (9.591.350 iç hat yolcu, % 11 pay ile) yer aldı.

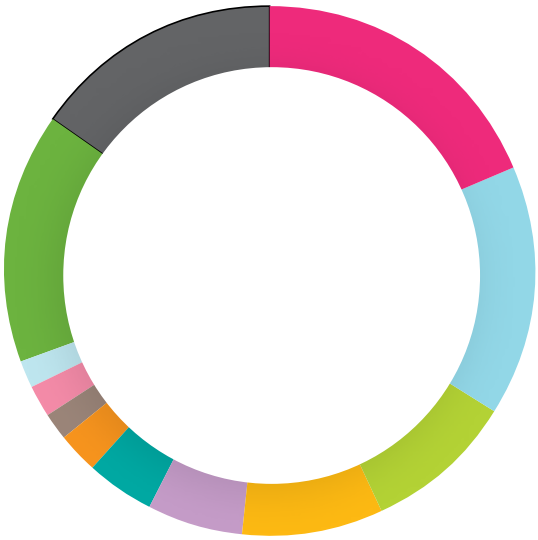

	%
İstanbul Atatürk	22
İstanbul Sabiha Gökçen	18
Ankara Esenboğa	11
İzmir Adnan Menderes	10
Antalya	7
Adana	5
Trabzon	3
Diyarbakır	2
Muğla Milas- Bodrum	2
Gaziantep	2
DİĞER	18

Grafik 4. İç Hat Yolcu Payları-2014

2014 yılı sonu dış hat yolcu trafiğine göre yapılan sıralamada ise; (Grafik 5)

1. İstanbul Atatürk Havalimanı (38.152.871 dış hat yolcu, % 48 pay ile)
2. Antalya Havalimanı (22.072.307 dış hat yolcu, %27 pay ile)
3. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı (8.539.075 dış hat yolcu, % 11 pay ile) yer aldı.

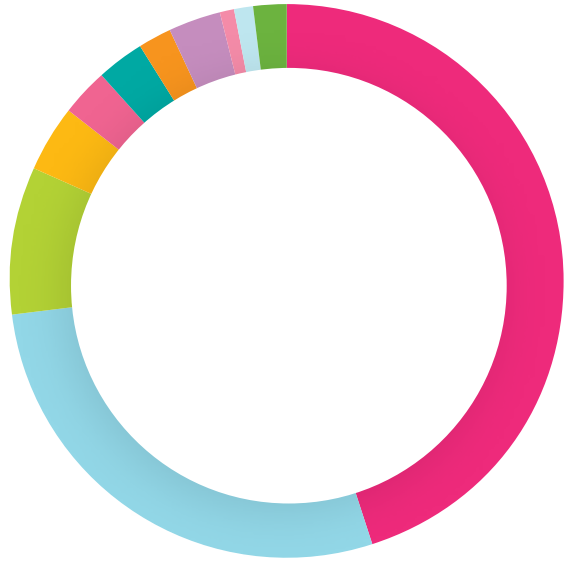

	%
İstanbul Atatürk	48
Antalya	27
İstanbul Sabiha Gökçen	11
Muğla Dalaman	4
İzmir Adnan Menderes	3
Muğla Milas Bodrum	2
Ankara Esenboğa	2
Gazipaşa-Alanya	0,5
Hatay	0,4
Adana	1
DİĞER	1

Grafik 5. Dış Hat Yolcu Payları-2014

2003-2015 YILLARI ARASINDA FAALİYET GÖSTEREN İŞLETMELER

HAVA TAŞIMA İŞLETMELERİ

Sivil havacılık sektöründeki gelişmelerle birlikte Hava Taşıma İşletmeleri sayısı %54,37 'lik bir artışla 2015 Kasım sonu itibariyle 159' a ulaşmıştır (Tablo 4, Grafik 6).

Tablo 4. Hava Taşıma İşletmeleri

	2003	2015 (Kasım)	Artış- Azalış %
Havayolu İşletmesi	13	13	0,00%
Hava Taksi İşletmesi	52	49	-5,77%
Genel Havacılık İşletmesi	32	72	125%
Balon İşletmesi	6	25	316,67%
TOPLAM	103	159	54,37%

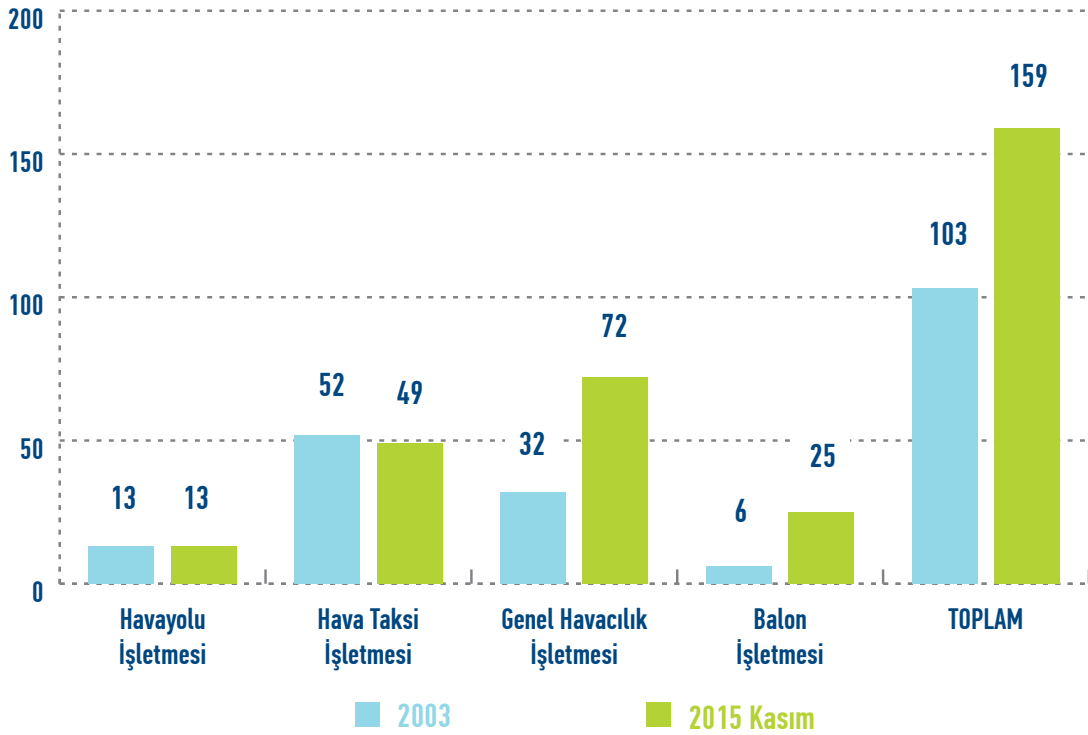

Grafik 6. Hava Taşıma İşletmeleri

BAKIM ve EĞİTİM İŞLETMELERİ

Bakım ve eğitim işletmeleri %202,50 artışla 121'e ulaşmıştır. (Tablo 5).

Bakım-Eğitim İşletmelerinde %203 artış

Tablo 5. 2003 - 2015 Bakım-Eğitim İşletmeleri

	2003	2015 (Kasım)	Artış- Azalış %
Bakım Organizasyonu	19	75	294.7%
Uçuş Eğitim - Tip Eğitim Organizasyonu	21	46	119.0%
TOPLAM	40	121	202.5%

HAVA ARACI VE YOLCU/KARGO KAPASİTELERİ

Son 13 yılda yolcu uçağı 162'den 487'ye, koltuk kapasitesi 27.599'dan 89.520'ye, kargo kapasitesi ise 302.737 kg 'dan 1.646.025 kg' a ulaşmıştır. (Tablo 6, Grafik 7-8-9-10).

Tablo 6. 2003-2015 Hava aracı ve Yolcu/Kargo (Kg) Kapasiteleri

	Havayolu			Hava Aracı Sayıları				
	Uçak Sayısı	Koltuk Kapasitesi	Kargo Kapasitesi (Kg)	Hava Taksi	Genel Havacılık	Balon	Zirai Mücadele	Toplam
2003	162	27.599	302.737	131	162	34	137	**626**
2004	202	34.403	471.734	129	202	36	130	**699**
2005	240	39.903	649.562	157	240	36	123	**796**
2006	259	42.335	873.539	192	259	43	127	**880**
2007	250	40.185	962.539	243	129	44	78	**744**
2008	270	43.524	1.093.096	223	136	57	63	**749**
2009	297	47.972	1.121.108	254	153	67	60	**831**
2010	349	56.638	1.118.933	244	196	97	59	**945**
2011	346	55.662	1.136.866	244	241	108	69	**1008**
2012	370	65.208	1.264.513	198	243	167	60	**1038**
2013	385	66.639	1.639.130	214	283	203	58	**1143**
2014	422	76.297	1.349.875	212	322	213	62	**1231**
2015*	487	89.520	1.646.025	220	338	241	62	**1348**

**2015 Kasım sonu itibariyledir.*

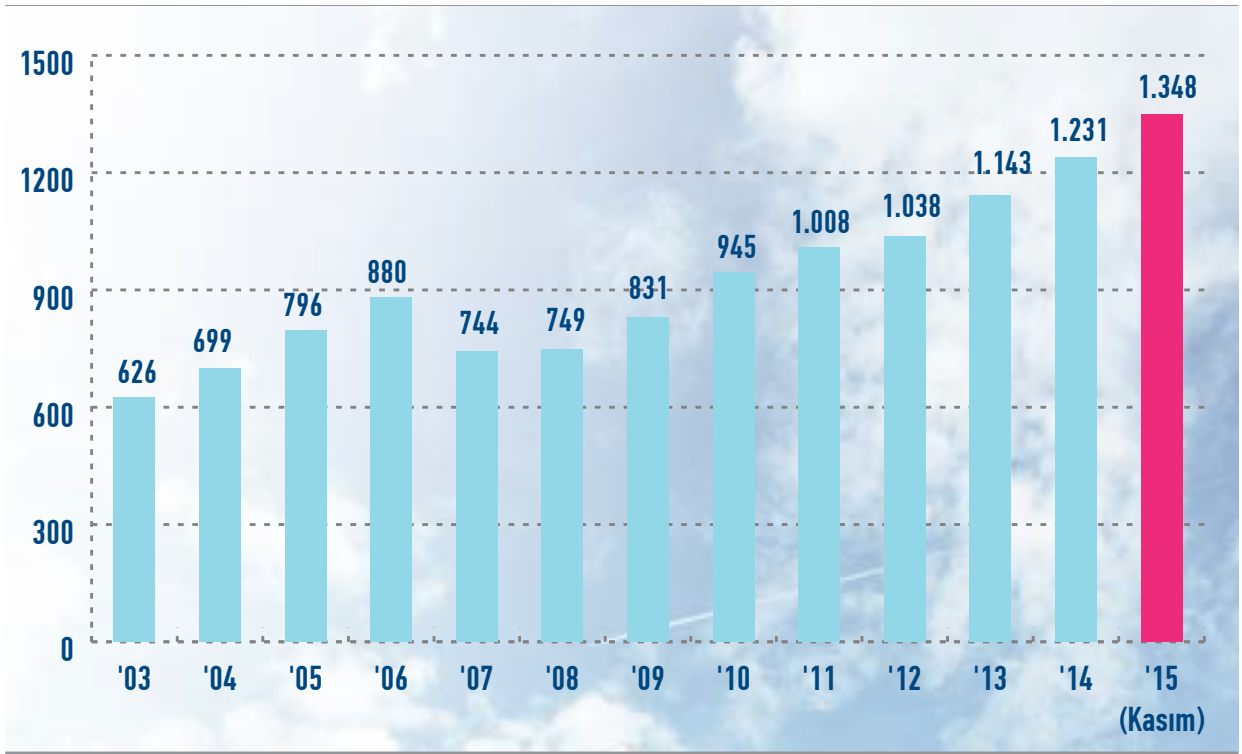

Grafik 7. Toplam Hava Aracı Sayısı

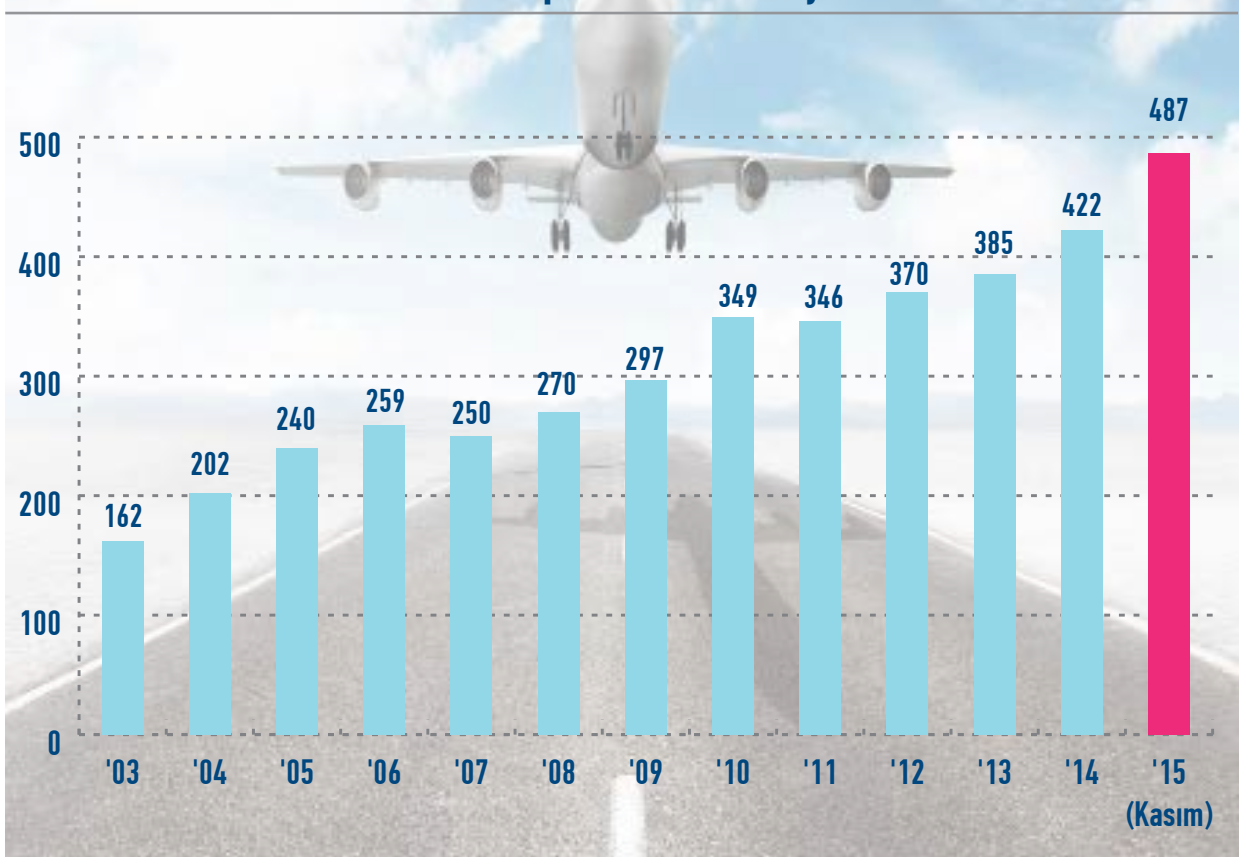

Grafik 8. Uçak Sayısı

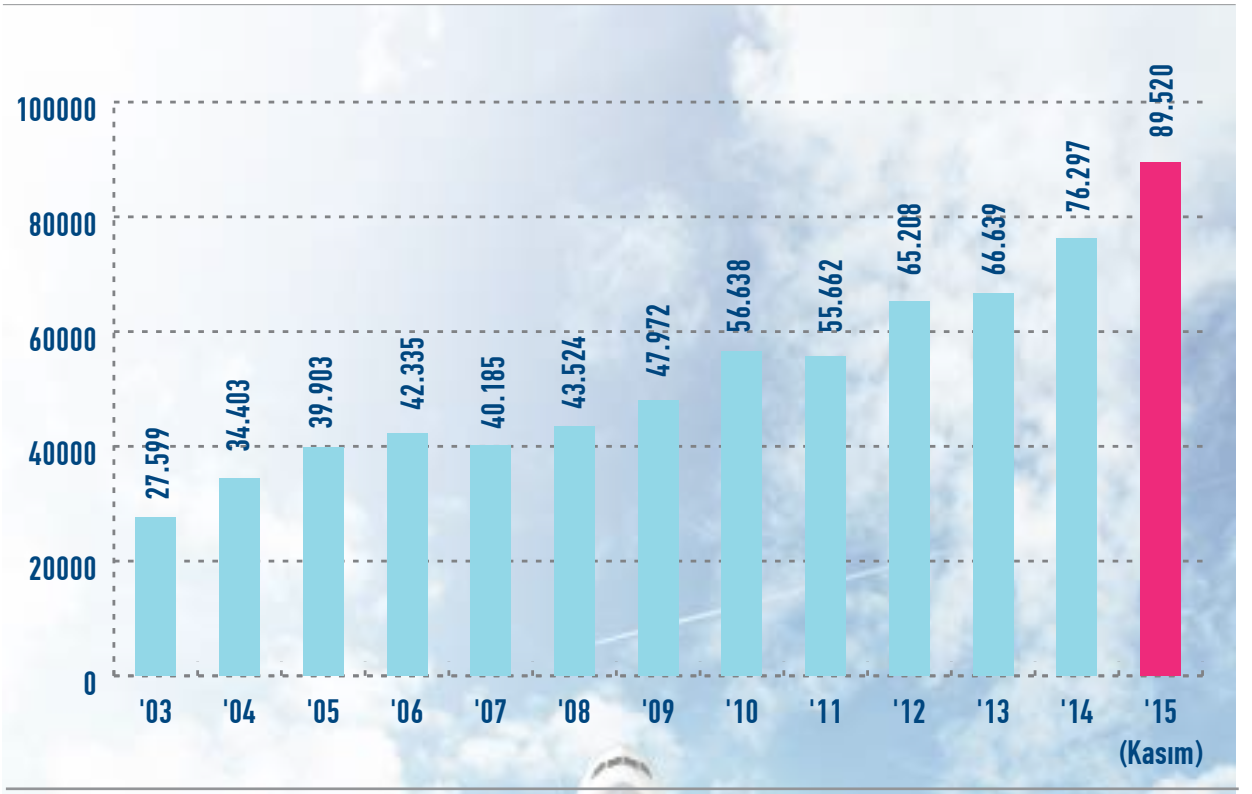

Grafik 9. Koltuk Kapasitesi

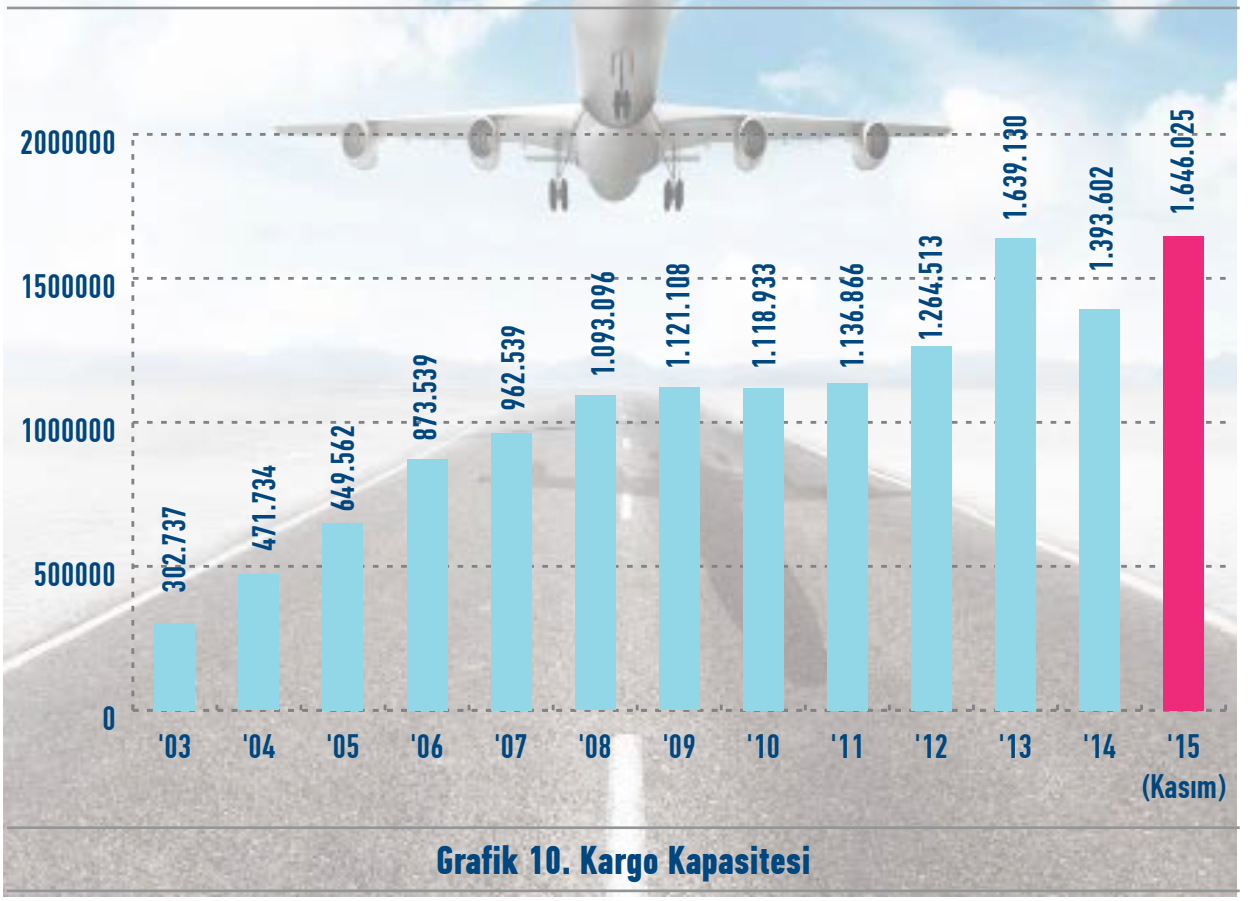

Grafik 10. Kargo Kapasitesi

YER HİZMETLERİNDE ÇALIŞMA RUHSATI VERİLEN ŞİRKETLER

2003 yılından itibaren toplam 698 çalışma ruhsatı verilmiş ve 2015 Kasım sonu itibariyle A, B ve C grubu çalışma ruhsatı verilen şirket sayısı 46'ya ulaşmıştır. (Tablo 7).

Tablo 7. Ruhsat Verilen Şirketler ve Ruhsat Sayısı

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 (Kasım)
Verilen Çalışma Ruhsatı	28	19	4	30	39	157	125	91	43	29	43	65	25
Çalışma Ruhsatlı Şirket Sayısı													
A Grubu*	2	2	2	2	2	3	4	4	4	3	3	3	3
B Grubu*	14	14	14	13	13	12	11	13	13	14	16	16	16
C Grubu*	21	22	22	25	27	29	26	27	28	29	28	28	27
TOPLAM	**37**	**38**	**38**	**40**	**42**	**44**	**41**	**44**	**45**	**46**	**47**	**47**	**46**

**A Grubu Çalışma Ruhsatı:* En az üç uluslararası trafiğe açık havaalanında teşkilatlanarak hava taşıyıcılarına yer hizmeti yapmak üzere yetkilendirilmiş olanlar.

**B Grubu Çalışma Ruhsatı:* Yer hizmet türlerinin tamamını veya bir kısmını kendileri için yapacak hava taşıyıcılarına her bir hizmeti yapmak üzere yetkilendirilmiş olanlar.

**C Grubu Çalışma Ruhsatı:* Temsil, gözetim ve yönetim, uçak özel güvenlik hizmet ve denetimi, ikram servis ile uçuş operasyon hizmetini yapmak üzere yetkilendirilmiş olanlar.

UÇUŞ BİLGİLERİ

İç Hat Uçuş Bilgileri

İç hatlarda 2003 yılında 2 merkezden 26 noktaya uçuş gerçekleştirilirken 2015 yılı Kasım ayı itibariyle 7 merkezden 55 noktaya ulaşılmıştır. Merkezler ve uçuş noktaları aşağıda yer verilmiştir. (Tablo 8-9-10, Harita 2)

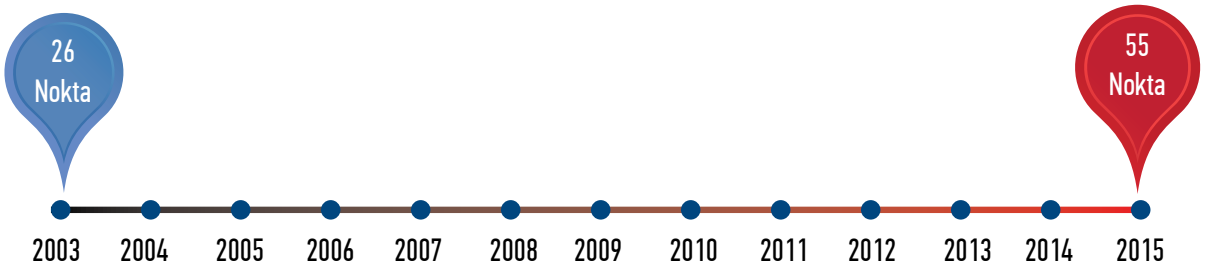

Tablo 8. İç Hat Uçuş Bilgileri

	2003	2013	2014	2015 (Kasım)
Uçuş Merkezi	2	7	7	7
Uçuş Noktası	26	52	53	55

Tablo 9. İç Hat Uçuş Merkezleri

1	Ankara Esenboğa Havalimanı
2	İstanbul Atatürk Havalimanı
3	İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı
4	İzmir Adnan Menderes Havalimanı
5	Antalya Havalimanı
6	Adana Havalimanı
7	Trabzon Havalimanı

Tablo 10. İç Hat Uçuş Noktaları

Adana Havalimanı	İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı
Adıyaman Havalimanı	İzmir Adnan Menderes Havalimanı
Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanı	Kahramanmaraş Havalimanı
Amasya Merzifon Havalimanı	Kapadokya Havalimanı
Ankara Esenboğa Havalimanı	Kars Harakani Havalimanı
Gazipaşa - Alanya Havalimanı	Kastamonu Havalimanı
Antalya Havalimanı	Kayseri Havalimanı
Aydın Çıldır Havalimanı	Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı
Balıkesir Koca Seyit Havalimanı	Konya Havalimanı
Balıkesir Merkez Havalimanı	Malatya Havalimanı
Batman Havalimanı	Mardin Havalimanı
Bingöl Havalimanı	Muğla Dalaman Havalimanı
Bursa Yenişehir Havalimanı	Muğla Milas - Bodrum Havalimanı
Çanakkale Gökçeada Havalimanı	Muş Havalimanı
Çanakkale Havalimanı	Ordu Giresun Havalimanı
Denizli Çardak Havalimanı	Samsun Çarşamba Havalimanı
Diyarbakır Havalimanı	Siirt Havalimanı
Elazığ Havalimanı	Sinop Havalimanı
Erzincan Havalimanı	Sivas Nuri Demirağ Havalimanı
Erzurum Havalimanı	Şanlıurfa Gap Havalimanı
Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı	Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanı
Gaziantep Havalimanı	Tekirdağ Çorlu Havalimanı
Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı	Tokat Havalimanı
Hatay Havalimanı	Trabzon Havalimanı
Iğdır Havalimanı	Uşak Havalimanı
Isparta Süleyman Demirel Havalimanı	Van Ferit Melen Havalimanı
İstanbul Atatürk Havalimanı	Zafer Havalimanı
	Zonguldak Çaycuma Havalimanı

Harita 2. İç Hat Uçuş Haritası

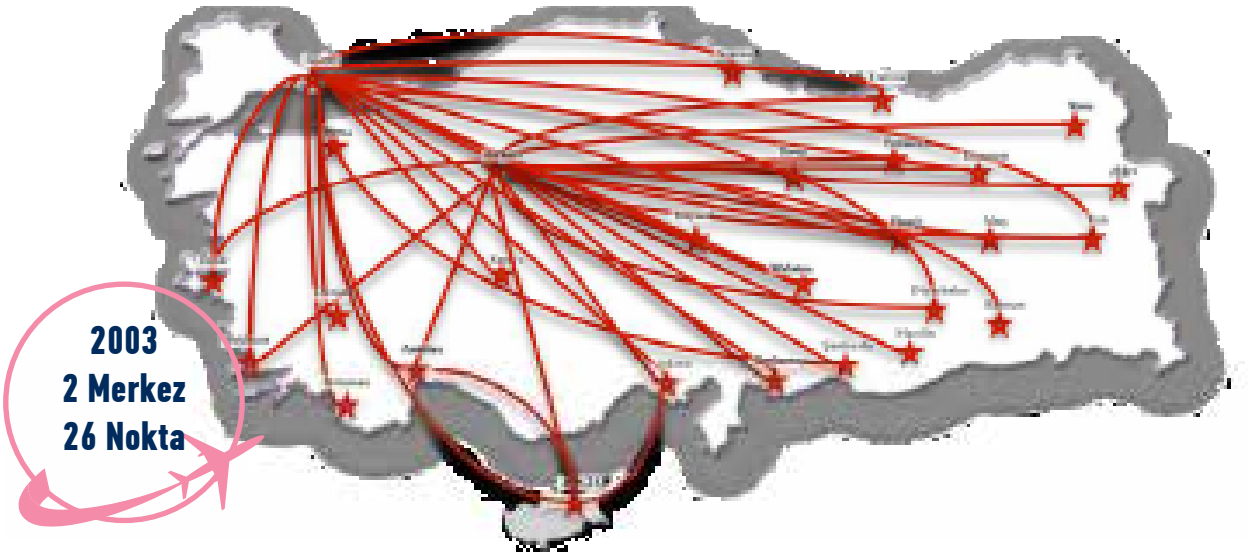

İç hatlarda Avrupa'nın en hızlı büyüyen ülkesi TÜRKİYE

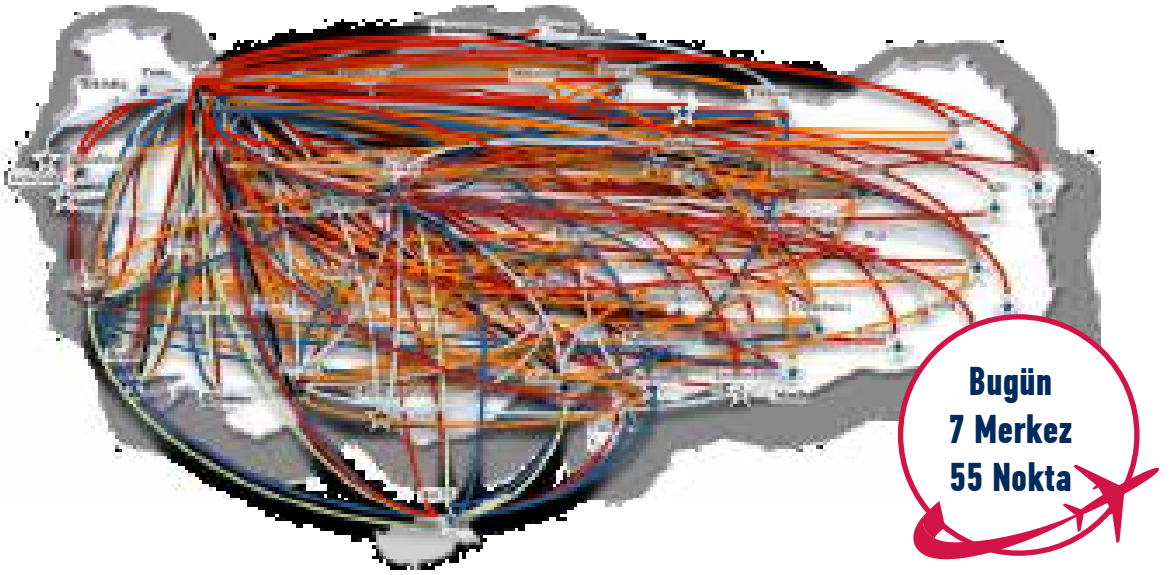

THY PEGASUS SUN EXPRESS ATLAS JET BORAJET ONUR AIR

Dış Hat Uçuş Bilgileri

Dış hatlarda 2003 yılında 60 noktaya uçuş gerçekleştirilirken 2015 yılı Kasım ayı itibariyle 110 ülkede 258 noktaya uçuş gerçekleştirilmektedir.

Uçuş yapılan ülkeler ve uçuş noktalarına ilişkin bilgiler aşağıda belirtilmiştir. (Harita 3, Tablo 11)

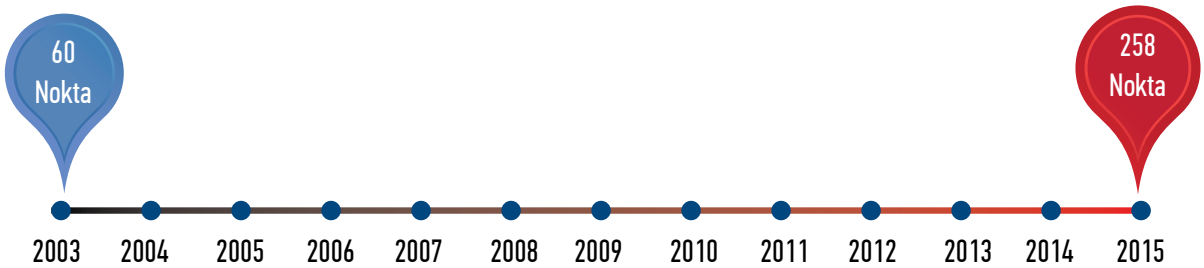

Harita 3. Dış Hat Uçuş Noktaları

Tablo 11. Uçuş Yapılan Ülkeler

Uçuş Noktaları	
1	ABD
2	AFGANİSTAN
3	ALMANYA
4	ARJANTİN
5	ARNAVUTLUK
6	AVUSTURYA
7	AZERBAYCAN
8	BAHREYN
9	BANGLADEŞ
10	BELÇİKA
11	BENİN
12	BEYAZ RUSYA
13	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
14	BİRLEŞİK KRALLIK
15	BOSNA HERSEK
16	BREZİLYA
17	BULGARİSTAN
18	BURKINA FASO
19	CEZAYİR
20	CİBUTİ CUMHURİYETİ
21	ÇAD
22	ÇEK CUMHURİYETİ
23	ÇİN
24	DANİMARKA
25	DEM. KONGO CUMHURİYETİ
26	ENDONEZYA
27	ERİTRE
28	ESTONYA
29	ETİYOPYA
30	FAS
31	FİLDİŞİ SAHİLLERİ
32	FİLİPİNLER
33	FİNLANDİYA
34	FRANSA
35	GABON
36	GANA
37	GÜNEY AFRİKA
38	GÜNEY KORE
39	GÜRCİSTAN
40	HIRVATİSTAN
41	HİNDİSTAN
42	HOLLANDA
43	HONG KONG
44	IRAK
45	İRAN
46	İRLANDA
47	İSPANYA
48	İSRAİL
49	İSVEÇ
50	İSVİÇRE
51	İTALYA
52	JAPONYA
53	KAMERUN
54	KANADA
55	KARADAĞ
56	KATAR
57	KAZAKİSTAN
58	KENYA
59	KIRGIZİSTAN
60	KKTC
61	KOSOVA
62	KUVEYT
63	LETONYA
64	LİBYA
65	LİTVANYA
66	LÜBNAN
67	LÜKSEMBURG
68	MACARİSTAN
69	MAKEDONYA
70	MALDİVLER
71	MALEZYA
72	MALİ
73	MALTA
74	MISIR
75	MOĞOLİSTAN
76	MOLDOVA

77	MORİTANYA
78	MOZAMBİK
79	NEPAL
80	NİJER
81	NİJERYA
82	NORVEÇ
83	ÖZBEKİSTAN
84	PAKİSTAN
85	POLONYA
86	PORTEKİZ
87	ROMANYA
88	RUANDA
89	RUSYA
90	SENEGAL
91	SIRBİSTAN
92	SİNGAPUR
93	SLOVENYA
94	SOMALİ
95	SRİ LANKA
96	SUDAN
97	SUUDİ ARABİSTAN
98	TACİKİSTAN
99	TANZANYA
100	TAYLAND
101	TAYVAN
102	TUNUS
103	TÜRKMENİSTAN
104	UGANDA
105	UKRAYNA
106	UMMAN
107	ÜRDÜN
108	VİETNAM
109	YEMEN
110	YUNANİSTAN

HAVACILIK SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM VE CİRO

Ülkemizde 2003 yılından itibaren yapılan yasal düzenlemeler sonrasında sektörde faaliyet gösteren havayolu şirketlerinin artmasıyla birlikte hızla büyüyen havacılık sektörü, artan altyapı ve filo yatırımları, bağlantı sayısı ve uçak biletleri fiyat düzenlemeleri sonucunda gelişmeye devam etmektedir. 2003-2014 döneminde, Dünya havacılık sektörü yıllık ortalama %5,7 büyürken, Türkiye havacılık sektöründe bu büyüme %13,7 oranında gerçekleşmiştir. Ülkemizde sektörde istihdam 2003 senesinde 65 bin civarında iken, 2014 yılsonu itibariyle 187 bini aşmıştır. Son on iki yıl içerisinde sektörün toplam cirosu 12 katına yükselmiş ve 2,2 milyar dolardan 26,6 milyar dolara ulaşmıştır. (Tablo 12)

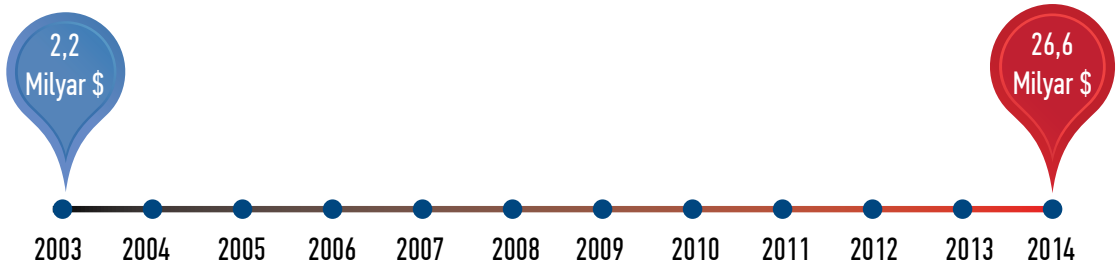

Tablo 12. Havacılık Sektöründeki İstihdam ve Ciro Miktarı

YILLAR	PERSONEL SAYISI	CİRO MİKTARI
2003	65.000	2,2 Milyar Dolar
2010	133.407	14,9 Milyar Dolar
2011	151.694	17,2 Milyar Dolar
2012	167.161	21,4 Milyar Dolar
2013	180.570	23,8 Milyar Dolar
2014	187.459	26,6 Milyar Dolar

Son on iki yıl içerisinde sektörün toplam cirosu 12 katına yükselmiş ve 2,2 milyar dolardan 26,6 milyar dolara ulaşmıştır.

SEKTÖREL DENETİMLER

Ülkemizde, sivil havacılık alanında kural koyma, denetleme ve yaptırım uygulama faaliyetlerinden sorumlu SHGM, havacılık faaliyetlerini emniyet ve güvenlikten ödün vermeden, uluslararası standartlara uygun ve çevreye duyarlı olarak bölgede lider bir konumda yürütmektedir.

2014 yılında toplam 4.044 ve 2015 Kasım sonu itibariyle de 372 adet SAFA, 87 adet SANA ve 3.637 adet diğer denetimler olmak üzere toplam 4.096 adet denetim gerçekleştirilmiştir (Grafik 11).

(*SAFA: Safety Assesment of Foreign Aircraft:* Yabancı Tescilli Uçaklara yapılan emniyet denetlemesi,

SANA: Safety Assesment of National Aircraft: Yerli Tescilli Uçaklara yapılan emniyet denetlemesi)

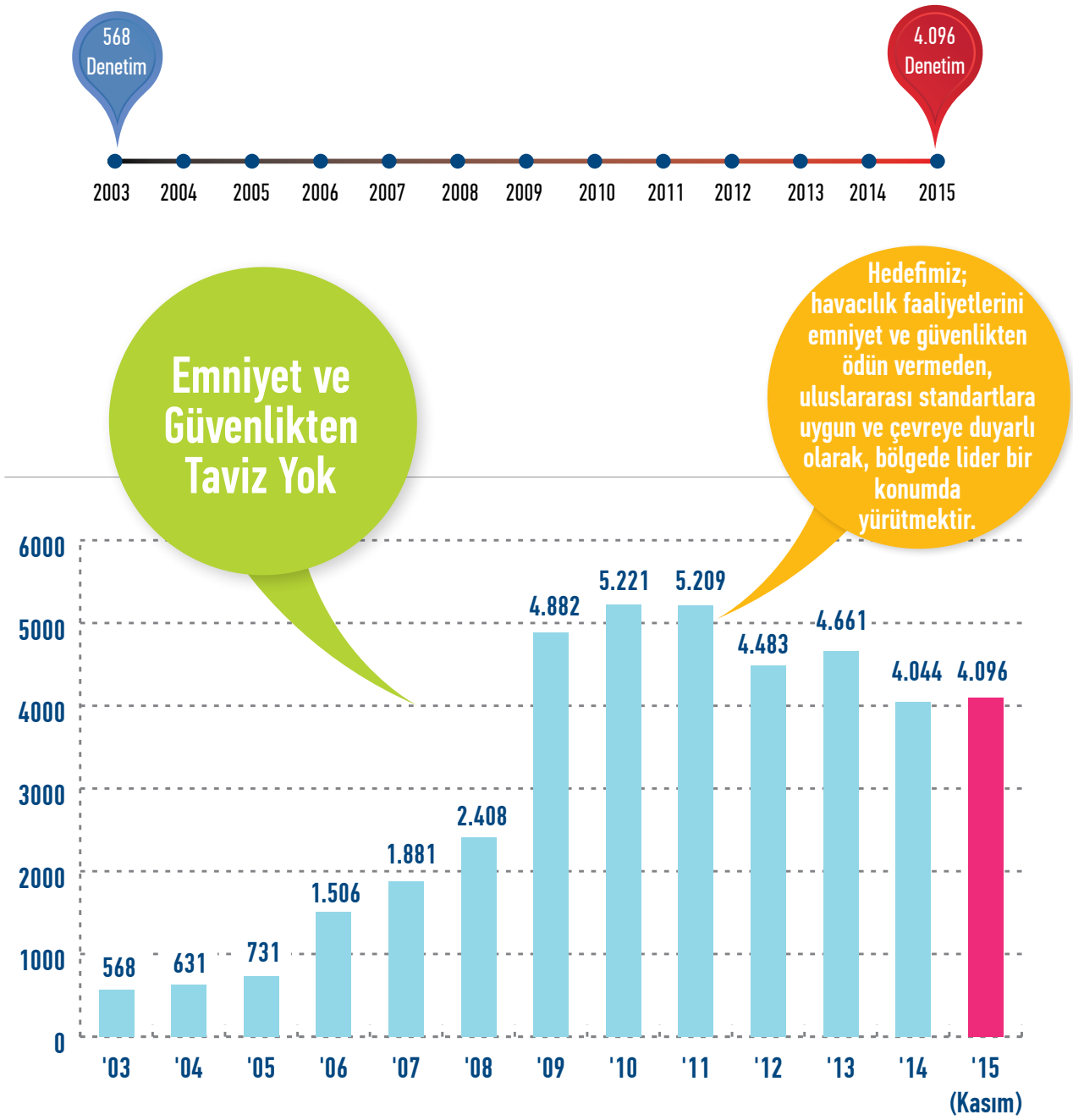

Grafik 11. Sektörel Denetimler

ICAO tarafından Türk sivil havacılığına yapılan denetlemelerde, ülkemizin sivil havacılık güvenliği ile ilgili kritik hususlarda uluslararası mevzuata uyumluluk oranının yüzde 93'e kadar yükseldiği tespit edilmiştir.

Denetimlerin sayısından ziyade uçuş emniyetini artıracak şekilde etkinliklerin geliştirilmesi amacıyla, sektörün kendini denetleyen ve kendi içinde performansa bağlı denetimler yapar hale gelmesi hedeflenmiştir.

Bununla birlikte etkin, verimli, hızlı ve güvenilir denetim anlayışı ile ülkemiz havayollarının uluslararası alanda bulgu ortalamalarının düşürülmesine yönelik olarak gerçekleştirilen SAFA-SANA denetimlerine hız verilmiş olup, ulusal hedef belirlenerek sektörün bu hedef doğrultusunda önleyici tedbirler alması amacıyla takip sistemi hayata geçirilmiştir.

Yapılan etkin ve yoğun denetimler ile SAFA puanı Avrupa Birliği üye ülkelerinin Haziran 2015 tarihi itibariyle 0,55 olan değerinden daha iyi bir değer olan 0,34 değerine ulaşmıştır (Grafik 12).

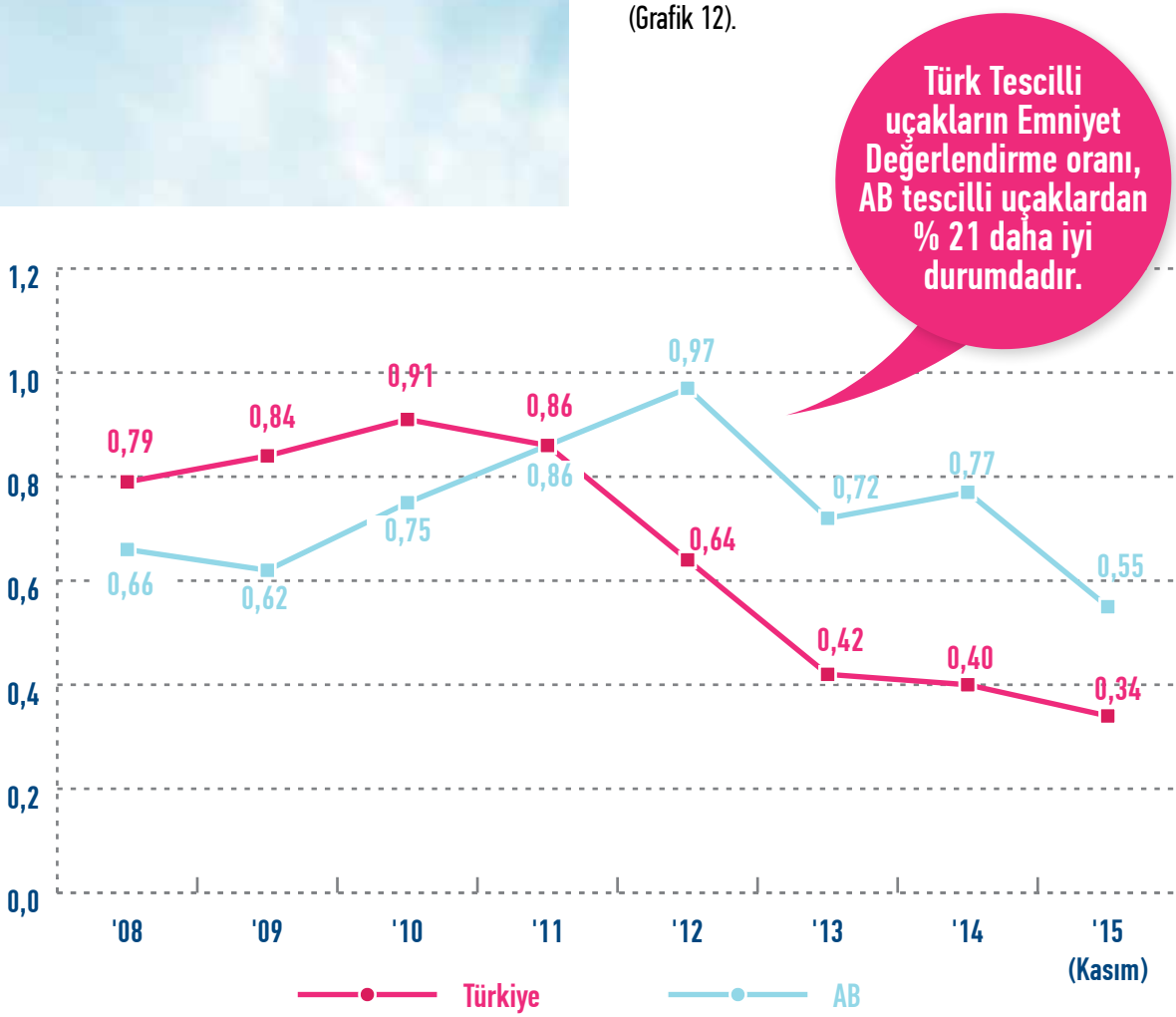

Grafik 12. 2008-2015 SAFA Bulgu Oranları

(Kaynak: (European Aviation Safety Agency) Avrupa Havacılık Emniyeti Ajansı SAFA Program Koordinatörlüğü

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

Dünyada büyük bir rekabetin yaşandığı ve hızlı değişimlerin gerçekleştirilerek, gelişmiş teknolojilerin kullanıldığı sivil havacılık sektöründe, Türkiye dünyada uçuş ağı bakımından en büyük ve Avrupa'da yolcu ve uçak trafiğindeki artış oranları bakımından da ilk sıralarda yer alan bir ülke durumundadır. Ülkemizde, sivil havacılık alanında kural koyan, denetleyen ve yaptırım uygulayan bir otorite olarak Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü faaliyetlerini emniyet ve güvenlikten ödün vermeden, uluslararası standartlara uygun ve çevreye duyarlı bir şekilde politika ve düzenlemeler üreterek devam ettirmektedir.

Bu çerçevede, uluslararası alanda ICAO'nun emniyet ile ilgili aldığı kararların Avrupa bölgesindeki uygulamalarını izlemek amacıyla kurulan (Avrupa Kuzey Atlantik Bölgesel Havacılık Emniyet Grubu ICAO) teşkilatında Başkan Yardımcılığı,

Havacılık emniyeti alanında mevzuat geliştirmek ve üye ülkelerde emniyet denetimleri yapmak amacıyla kurulan (European Civil Aviation Conference ECAC) örgütünde Başkan Yardımcılığı,

Avrupa hava trafik yönetimini ve emniyetini geliştirmek amacıyla kurulan (EUROCONTROL)'de Geçici Konsey Koordinasyon Komitesi Başkanlığı ile Emniyet Düzenleme Komisyonunda Başkan Yardımcılığı, D8 Sivil Havacılık Komisyonunda Başkan Yardımcılığı ve Avrupa'nın havacılık emniyetinin sağlanması için duyulan eğitim ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulan (JAA-TO Joint Aviation Authorities – Training Organization)'da Yönetim Kurulu Üyeliği ve Başkan Yardımcılığı görevleri Türkiye tarafından etkin bir şekilde yürütülmektedir.

Ayrıca, Kurucu üyesi olduğumuz ICAO'nun en üst karar organı olan ve 1950 yılından beri temsil edilmediğimiz, ICAO Konseyi'ndeki 36 üye ülkeden biri olmak amacıyla, 2016 yılında yapılacak seçime ülkemiz aday olmuştur. Konsey üyeliğimiz, Uluslararası kuruluşlarda etkin rol alınması ile ülkemizin dünya sivil havacılığına yön vermesi ve havacılıkta hak ettiği görünürlüğü sağlaması bakımından büyük önem taşımaktadır.

Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'ne (ICAO) üye 191 ülke ile anlaşma imzalanması hedefi çerçevesinde, ülkemiz Hava Ulaştırma Anlaşması bulunan ülke sayısını 165'e çıkarmış, böylece 258 noktaya havayolu ile doğrudan bağlantı kurabilen bir ülke haline dönüşerek dünyada uçuş ağı

en büyük ülkelerden biri haline gelmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından 2015 yılında yapılan etkin ve yoğun denetimlerle ülkemiz Avrupa Birliği üye ülkelerinin 0,55 olan hava aracı bulgu ortalamasından çok daha iyi bir seviye olan 0,34 değerine ulaşmıştır.

Bununla birlikte, yıllık yaklaşık 500 Milyon Dolar tasarruf sağlanması planlanan "Hava Sahasının Esnek Kullanımı" projesine başlanmış,

Türkiye'nin Sivil Havacılık alanında AB'ye uyumu çerçevesinde "Twinning Projesi" geliştirilmiş,

Uluslararası Havayolu Taşımacıları Birliği (IATA) ile Türkiye arasında "Güvenli Kargo" projesine başlanmış, Engelsiz Havalimanı Projesi ile 2015 yılının Kasım ayı sonu itibariyle 68 kuruluşa Engelsiz Havalimanı Kuruluşu unvanı,

Yeşil Havalimanı Projesi ile de 2015 yılının Kasım ayı sonu itibariyle 97 kuruluşa Yeşil Havalimanı Kuruluşu unvanı verilmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğümüz 2015 yılında toplam 51 adet mevzuat yayımlayarak Türk Sivil Havacılığına yön vermeye devam etmektedir.

Ülkemizdeki Sivil Havacılık faaliyetlerini düzenlemek amacıyla yayımlanan bazı önemli mevzuatlar ile uygulamalara aşağıda yer verilmektedir;

"Yabancı Bakım Kuruluşları ile İşbirliği Genelgesi,

Balon Uçuşları Teşvik Genelgesi,

Hava Aracı Takip Sistemi (HATS) Genelgesi,

Tarifeli VFR Uçuşlar İçin Suya İniş Kalkış İzni Verilmesi Prosedürü Genelgesi,

Havayolu Bilet Fiyatları, Rezervasyon, Satın Alma ve Tanıtım Faaliyetleri Genelgesi,

Sivil Havacılık Alanındaki Öğrenci Stajları Genelgesi,

Hava Parkı Başvuruları Hakkında Genelgesi,

Bakım Kuruluşları Risk ve Performans Değerlendirmesi Hakkında Genelgesi,

Kabin Yol Boyu Denetimlerine İlişkin Esas ve Usuller Talimatı,

Engelli veya Hareket Kabiliyeti Kısıtlı Havayolu Yolcuları Talimatı,

Amatör ve Hafif Hava Aracı Yapım Hava Aracı Sertifikasyonu Talimatı,

Uçuş Personelinin Alkol ve Psikoaktif Madde Kontrollerine İlişkin Talimat gibi bazı önemli mevzuatlar yayımlanmış ve "Meteoroloji Hizmetleri Ortak Denetlemelerine İlişkin" olarak da bir uygulama gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız tarafından 2003 yılında "Her Türk Vatandaşı Hayatında En Az Bir Kere Uçağa Binecek" sloganıyla çıkılan yolda, havayolu ulaşımı tabana yayılmış, milyonlarca insan bu sayede ilk defa havayolunu kullanmış ve bütün toplum katmanları uçakla seyahat edebilir hale gelmiştir. Ülke genelinde faaliyet gösteren 55 havalimanı ile her 100 km'de bir havalimanı hedefi yakalanmıştır. Bakanlığımız havacılığı daha da yaygınlaştırarak artık önümüzdeki dönemde her ilde amatör havacılığı geliştirmeyi hedeflemektedir.

10 yılda 20 Milyar Doları bulan yatırımları ile Türkiye, 40 yılda gerçekleştirilebilecek bir ilerlemeyi sağlamıştır. Havacılıkta "Türk Modeli" olarak kabul edilen uygulama ile dünyanın dikkatini üzerine çekmektedir. İstanbul'da yapımı devam eden Yeni Havalimanı ile İstanbul Dünyanın Merkezi olma yolunda biraz daha ilerlemiş olacaktır. İstanbul'a yeni havalimanı yapılması yalnızca ülkemiz değil, Avrupa Birliği ve diğer ülkelerin de ihtiyaç olarak değerlendirdiği bir projedir. İstanbul, orta menzilli bir uçağın duraksız olarak uçabildiği bölgede, Avrupa Birliği Ülkeleri, Rusya Federasyonu, Orta Asya Türk Cumhuriyetleri, Orta Doğu Ülkeleri ve Kuzey Afrika Ülkelerini kapsayan bir alanda seyahat imkanı sunmaktadır. İstanbul, transfer yolcunun taşındığı

önemli bir aktarma merkezine dönüşmüştür. Bu nedenle, İstanbul Yeni Havalimanı dünyadaki en büyük havalimanı projesi olarak açıldığında 80 milyon yolcusu ile dünyanın en önemli havalimanları arasında ön sırada yerini almaya aday gösterilmektedir.

"Dünyada Ulaşamadığımız Hiçbir Nokta Kalmayacak" hedefi doğrultusunda 165 ülke ile hava ulaştırma anlaşması yapılmış, 2015 yılı içinde 62 müzakere gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca ICAO Havacılık Müzakereleri Etkinliği (ICAN2015) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün ev sahipliğinde, 19-23 Ekim 2015 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenmiştir. ICAO üyesi 95 ülke, 8 uluslararası organizasyon ve 60 şirketin katılımıyla bu yıl sekizincisi düzenlenmiş olan etkinlik kapsamında toplam 51 ülke ve AB Komisyonu ile ikili görüşme gerçekleştirilirken, bunların 36'sı ile ikili havacılık anlaşması imzalanmıştır.

Havacılık emniyet yönetim sistemini bir havacılık kültürü olarak benimseyen Türkiye havacılıkta emniyet standartlarının daha da yükseltilmesi, ihtiyaç duyan ülkeler ile ciddi bir işbirliğine girecektir. Bölgesinde önemli bir aktör haline gelen Türk sivil havacılığı, önümüzdeki dönemde de havacılık faaliyetlerine, havacılığı daha da yaygınlaştıran politikalar ve düzenlemelerle devam edecek ve "Dünyada Ulaşamadığımız Hiçbir Nokta Kalmayacak" hedefini gerçekleştirecektir.

MEVZUAT ÇALIŞMALARI

Gelişen sivil havacılık sektörünün ihtiyaç ve beklentileri çerçevesinde uluslararası standartların en üst düzeyde uygulanması amacıyla mevzuat çalışmaları da tüm hızıyla sürmektedir. Uluslararası havacılık standartlarının ülkemizde en üst seviyede uygulanması amacıyla 13 yılda 344 adet yasal düzenleme hayata geçirilmiştir (Tablo 13- Grafik 13).

Tablo 13. 2003-2015 Yayımlanan Mevzuatlar

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
Kanunlar			1						1	0	0	0	0
Yönetmelikler		1	2	7	6	2	1	3	5	9	14	5	1
Talimatlar vb	6	1	7	3	12	10	21	17	25	37	41	56	50
TOPLAM	**6**	**2**	**10**	**10**	**18**	**12**	**22**	**20**	**31**	**46**	**55**	**61**	**51**

**2015 Kasım sonu itibariyledir.*

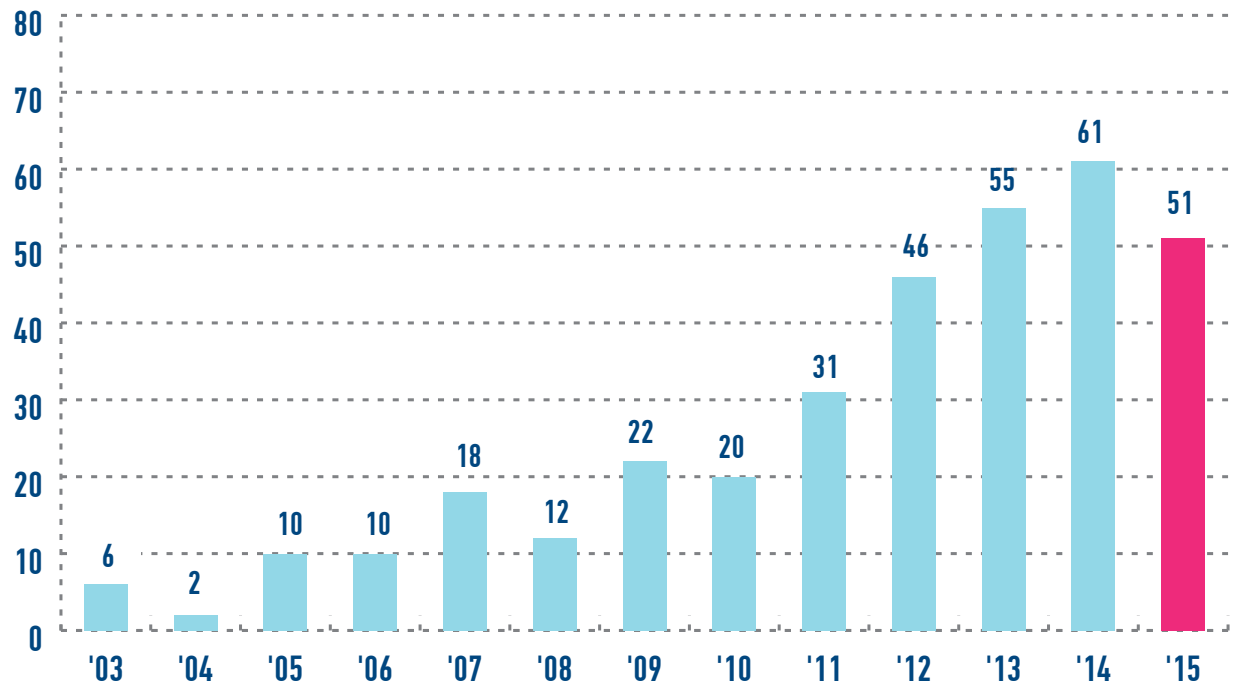

Grafik 13. Yayımlanan Mevzuatlar

PROJE ve FAALİYETLER

655 sayılı KHK ile Bakanlığımıza verilen görev ve yetki çerçevesinde; ülkemizde havacılık teknolojilerinin geliştirilmesi, sektörün desteklenmesi amacıyla çalışmalara devam edilmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirmeyi hedeflediğimiz proje ve faaliyetler şunlardır:

Türkiye Uzay Ajansı Kurulması

21 inci yüzyılın şekillenmesine yön veren uzay teknolojileri, ülkelerin ekonomisine ve gelişmesine katkı sağlayan yeni ve öncelikli bir kalkınma sektörü haline gelmiştir.

Uzayın imkânlarından daha fazla yararlanabilmek amacıyla; gözlem, haberleşme ve bölgesel yer belirleme uyduları, uzay istasyonları, fırlatma sistemleri, uzayın keşfi araştırmaları ve bu araştırmalar sonucu elde edilecek bilgilerin sanayide ve kamusal hizmetlerin yürütülmesi alanlarında kullanılabilmesi amacıyla;

Ülkemizin 2023 yılında dünyanın ilk on büyük ekonomisi içerisinde olma hedefine uygun olarak, diğer gelişmiş ülkelerdeki uzay organizasyonları da dikkate alınarak TÜRKİYE UZAY AJANSI kurulmasına yönelik kanun taslağı hazırlık çalışmaları devam ettirilmektedir. 2016 yılı içerisinde meclise sevk edilerek kanunlaştırılması planlanmaktadır.

Havacılık Mükemmeliyet Merkezi Fizibilite – Etüd Projesi

Havacılık sanayimizin geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan test merkezleri, laboratuvarlar vb. altyapıların yer alacağı Havacılık Mükemmeliyet Merkezi kurulması için fizibilite çalışmalarına başlanılmıştır. Bu sayede;

Havacılık sanayinin mevcut altyapı, kabiliyet ve kapasitesinin geliştirilmesi,

Havacılık ürünlerinin geliştirilmesinin desteklenmesi, üretilen mevcut ürünlerin standartlarının yükseltilmesi ve havacılık sanayimizin dünya ile rekabet edebilir hale getirilmesi,

Havacılık sanayini destekleyecek ekosistemin oluşturulması sağlanacaktır.

Uluslararası Toplantılar ve İşbirlikleri

Uzay alanında Ülkemiz menfaatlerinin korunması, Uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi ve uzayın tüm insanlığın yararına barışçıl amaçlarla kullanılması için başta Birleşmiş Milletler kuruluşları olmak üzere;

Birleşmiş Milletler Dış Uzay Ofisi (UNOOSA),

BM Dış Uzayın Barışçıl Amaçlarla Kullanılması Komitesi (COPUOS)

gibi çeşitli uluslararası çeşitli uluslararası kuruluşlarca yürütülmekte olan faaliyetlere katılım sağlanmaktadır.

Hava Sahasının Esnek Kullanımı (FUA) Projesi

Bu proje ile;

- Uçuş yollarının kısaltılması,
- İlave uçuş yollarının anlık olarak tesis edilmesi,
- Yakıt ve zaman tasarrufunun sağlanması,
- Bakım maliyetlerinin azaltılması,
- Çevre kirliliği ile birlikte küresel ısınma etkisinin azaltılması
- Havacılık sektöründe verimliliğin artırılması

ile birlikte, uçakların toplam aktif kullanma süresinin artışı gibi doğrudan ve dolaylı tasarruflarla, yıllık yaklaşık 500 Milyon Dolar tasarruf sağlanması ve tüm hava sahamızın sivil kullanıma açılması amaçlanmaktadır.

FUA uygulaması yapılması planlanan sahanın dikey limitleri belirlenmiş olup, yatay limitleri için çalışmalar devam etmektedir. Sivil ve askeri personel görevlendirmesi ve atamaları yapılmıştır.

Smart binasında 4 adet scope, askerlere monitör amaçlı olarak tahsis edilmiş ve 6 Ekim 2015 tarihinden itibaren askeri personel görevlendirilmesi sağlanmıştır.

Ayrıca, 2015 yılı içerisinde Sivil Asker Koordinasyon Merkezi tam uygulamaya geçmemiş olmasına rağmen İzmir-Antalya arasında, eski koridora göre 29 km daha kısa olan yeni bir koridor açılmıştır.

Twinning Projesi

Açılış toplantısı 24 Nisan 2015 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

SHGM kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, Fransa ile Romanya konsorsiyumundan iki yıl süreyle destek alınacaktır.

Bu proje 2.5 Milyon Euro'luk AB Fonları ile desteklenen bir projedir.

Proje ile Türkiye'nin Sivil Havacılık alanında AB'ye uyumu amaçlanmaktadır.

GÜVENLİ KARGO PROJESİ

Uluslararası Havayolu Taşımacıları Birliği (IATA) ile Türkiye arasında yürütülmekte olan önemli projelerden biridir.

Havalimanları ve ulusal mevzuatların öncelikle AB ile uyumlu hale getirilmesinin bir sonucu olarak, "Güvenli Kargo" projesinin hayata geçmesi ile birlikte Ülkemizde üretilen ürünlerin nakliyesi havalimanlarında güvenlik taramasına maruz kalmayacaktır.

Bu sayede kargolar daha hızlı hareket ederek ciddi anlamda zaman ve maddi kaybın önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

TEK NOKTA GÜVENLİK PROJESİ

Türkiye'den Avrupa'ya giden yolcuların Avrupa'da aktarma yapmaları durumunda tekrar aramaya tabi tutulmalarını önleyen Tek Nokta Güvenlik Uygulamasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Bu doğrultuda ülke denetimi tamamlanmış olup, 2016 yılında havalimanı denetlemeleri yapılacak ve denetimler sonrası AB Komisyonu ile karşılıklı tanıma için müzakereler gerçekleştirilecektir.

TERMİNAL GİRİŞ KONTROL NOKTALARININ KALDIRILMASI PROJESİ

Bu projede Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu (MSHGK) kararıyla Ankara Esenboğa, İzmir Adnan Menderes ve Antalya Havalimanları pilot uygulama için seçilmiştir.

1 Temmuz 2015 tarihinde İzmir Adnan Menderes Havalimanı İç Hatlar Terminali'nde uygulama başlatılmış olup, sorunsuz yürütülmektedir.

Ayrıca Antalya Havalimanı'nda tüm hazırlıklar tamamlanmış ve uygulama aşamasına geçilecektir.

HAVA ARACI TAKİP VE VFR ROTA HAZIRLAMA PROJESİ

Görerek şartlarda (VFR) uçan Helikopter ve Eğitim Hava araçlarının takibini kolaylaştırmak, uçuş emniyetini artırmak VFR rotaları oluşturmak amacıyla GPS bazlı bu proje hayata geçirilmiştir.

Bu kapsamda; Hava sahamızda VFR uçuş yapan hava araçları için emniyetli VFR rotaları belirlenecek ve uygulamayla ilk olarak Çorlu-Çanakkale arası belirlenmiştir.

ENGELSİZ HAVALİMANI PROJESİ

Havalimanında verilen hizmetlerde engelli yolculara gerekli tüm kolaylığın sağlanması ve bu yolcuların diğer yolcularla eşit şartlarda seyahat edebilmesine yönelik imkânların, herhangi bir ek ücret talep edilmeksizin yerine getirilmesi amaçlanmaktadır.

30 Kasım 2015 itibariyle Engelsiz Havalimanı Kuruluşu unvanı alan toplam 68 kuruluş bulunmaktadır.

YEŞİL HAVALİMANI (GREEN AİRPORT) PROJESİ

Havalimanlarında faaliyet gösteren kuruluşların çevreye ve insan sağlığına verdikleri veya verebilecekleri zararların ortadan kaldırılabilmesi amaçlanmaktadır.

Belirtilen gereklilikleri sağlayan işletmelere SHGM tarafından "Yeşil Kuruluş Sertifikası" verilmektedir. 30 Kasım 2015 itibariyle toplam sayı 97'ye ulaşmıştır.

HAVAYOLU SEKTÖRÜ ALTYAPI VE ÜSTYAPI YATIRIMLARI

HAVALİMANLARI

2003-2015 YILLARI ARASINDA YAPILAN HAVALİMANLARI

Havacılık sektöründe 2003 yılı öncesi, sektördeki talep yetersizliği nedeniyle Bakanlar Kurulu Kararları'yla mevcut havalimanları hizmete kapatılmışken, Bakanlığımızca gerçekleştirilen mevzuat düzenlemeleri neticesinde 2003 yılında başlatılmış olan "Bölgesel Havayolu Taşımacılığı" uygulamaları ile uçak trafiğine kapalı bulunan havalimanları açılmış, uçak seferi bulunmayan hava limanlarına uçuşlar başlamış, bunun yanı sıra da öz kaynaklarımız ile sektöre yeni havalimanları kazandırılmıştır. Bu havalimanları;

- Hatay Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2007)
- Şanlıurfa-GAP Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2008)
- Amasya-Merzifon Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2008)
- Gazipaşa-Alanya havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2009)
- Çanakkale Gökçeada Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2009)
- Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2011)
- Aydın-Çıldır Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2012)
- Iğdır Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2012)
- Zafer Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2012)
- Bingöl Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2013)
- Şırnak-Şerafettin Elçi Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2013)
- Kastamonu Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2013)
- Hakkâri Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2015)
- Ordu-Giresun Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2015)

Ordu-Giresun Havalimanı

2015 YILINDA YAPIMI TAMAMLANAN HAVALİMANLARI

"Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı"

Bölgenin coğrafi yapısı, ulaşım zorlukları ve stratejik konumu göz önüne alınarak bölgeye güvenli, kolay ve süratli ulaşımı sağlamak amacıyla, havalimanı yapılması planlanmıştır.

Havaalanı inşaatına, yer teslimi 20.04.2010 tarihinde yapılan Altyapı İnşaatı ile başlanmış olup 29.04.2011 tarihinde yapımına başlanılan Üstyapı İnşaatı ile eş zamanlı tamamlanmaları sağlanarak 26.05.2015 tarihinde Sn. Cumhurbaşkanımız ve Sn. Başbakanımızın katılımı ile yapılan açılış töreni ile hizmete sunulmuştur.

Hakkari Yüksekova Havalimanının fiziki özellikleri:

- Pist: 3.200x45 m
- Apron: 228x120 m
- Taksirut: 265x24 m
- Çevre Yolu: 9.311 m
- Terminal Binası: 6.600 m^2 kapalı alan,
- 1.000.000 yolcu/yıl

Ordu-Giresun Havalimanı

Ordu, Giresun ve yöresinin hava ulaşımı ihtiyacını karşılamak amacıyla ilk defa deniz üzerine dolgu yapılarak bir havalimanı yapılması planlanmıştır. 13.07.2011 tarihinde yer teslimi yapılan Altyapı İnşaatı işi ile yapımına başlanılan Ordu Giresun Havaalanı 22.05.2015 tarihinde Sn. Cumhurbaşkanımız ve Sn. Başbakanımızın katılımı ile yapılan açılış töreni ile hizmete sunulmuştur.

Ordu Giresun Havalimanının fiziki özellikleri:

- Pist: 3.000x45 m (Batı-Kuzeybatı, Doğu-Güneydoğu)
- Apron: 240x120 m
- Taksirut: 250x24 m
- Terminal Binası: 20.000 m^2 kapalı alan (2.000.000. yolcu/yıl)
- Müştemilat : (Teknik blok kule, DHMİ hizmet binası vb.) 16.500 m^2 kapalı alan
- Toplam kapalı alan: 36.500 m^2

ETÜT PROJE AŞAMASINDA OLAN HAVALİMANI PROJELERİ

Rize-Artvin Havalimanı İnşaatı İşi

Rize - Artvin ve yöresinin hava ulaşım ihtiyacının karşılanmasına yönelik tamamı deniz dolgusu üzerinde olacak bir havalimanı yapılması planlanmaktadır.

ÇED, Fizibilite Etüdü, Deniz Sondaj ve Batimetrik Harita Alımı çalışmaları tamamlanmıştır.

Altyapı Tesisleri İnşaatı

Altyapı Kesin Proje çalışmalarına başlanılmış olup söz konusu havalimanında;

- Pist : 3000 x 45 m
- Apron : 300 x 120 m (60x120 m.'lik kısmı anti-icing).
- Taksiyolu : 265 x 24 m
- Koruyucu Mendirek
- Çevre yolu ve tel örgüsü İmalatları ile diğer altyapı tesislerinin yapılması planlanmaktadır.

Üstyapı Tesisleri İnşaatı

Terminal Binası ve diğer üstyapı tesisleri ile ilgili olarak işletmeci kuruluş DHMİ Genel Müdürlüğünden alınan ihtiyaç programı doğrultusunda Uygulama Projelerine temel teşkil edecek Avan Projeler oluşturulmuş olup, Uygulama Projelerinin hazırlanmasına yönelik çalışmaların 2016 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Söz konusu havalimanında;

2.000.000 yolcuya hitap edecek yaklaşık 20.000 m^2 Terminal Binası (İç/Dış Hatlar)

Teknik Blok, Kule, Hizmet Binaları ve Diğer Üniteleri ile bağlantı yolları ve otoparklar yapılması planlanmaktadır.

Karaman Havalimanı İnşaatı İşi

Karaman ve yöresinin hava ulaşım ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak havalimanı yapılması planlanmaktadır.

ÇED, Fizibilite Etüdü, Zemin Etüdü ve Halihazır Harita Alımı çalışmaları tamamlanmıştır.

Altyapı Tesisleri İnşaatı

Altyapı Kesin Proje çalışmalarına başlanılmış olup söz konusu havalimanında;

- Pist : 3400 x 45 m.
- Apron : 300 x 120 m. (60x120 m.'lik kısmı anti-icing).
- Taksiyolu : 265 x 24 m.
- Çevre yolu ve tel örgüsü İmalatları ile diğer altyapı tesislerinin yapılması planlanmaktadır.

Üstyapı Tesisleri İnşaatı

Terminal Binası ve diğer üstyapı tesisleri ile ilgili olarak işletmeci kuruluş DHMİ Genel Müdürlüğünden alınan ihtiyaç programı doğrultusunda Uygulama Projelerine temel teşkil edecek Avan Projeler oluşturulmuş olup, Uygulama Projelerinin hazırlanmasına yönelik çalışmaların 2016 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Söz konusu havalimanında;

2.000.000 yolcuya hitap edecek yaklaşık 20.000 m^2 Terminal Binası (İç/Dış Hatlar)

Teknik Blok, Kule, Hizmet Binaları ve Diğer Üniteleri ile bağlantı yolları ve otoparklar yapılması planlanmaktadır.

Aksaray - Niğde Havalimanı Altyapı Tesisleri İnşaatı İşi

Aksaray, Niğde ve yöresinin hava ulaşım ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak havalimanı yapılması planlanmaktadır.

Bu kapsamda yeni bir havalimanı yapılmasına ilişkin etüt proje çalışmaları devam etmektedir.

ÇED, Fizibilite Etüdü, Zemin Etüdü ve Halihazır Harita Alımına yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Söz konusu havalimanında;

- Pist : 3000 x 45 m.
- Apron : 300 x 120 m. (60x120 m.'lik kısmı anti-icing).
- Taksiyolu : 265 x 24 m.
- Çevre yolu ve tel örgüsü İmalatları ile diğer altyapı tesislerinin yapılması planlanmaktadır.

Edirne - Kırklareli Havalimanı Altyapı Tesisleri İnşaatı İşi

Edirne, Kırklareli ve yöresinin hava ulaşım ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak havalimanı yapılması planlanmaktadır.

Bu kapsamda yeni bir havalimanı yapılmasına ilişkin etüt proje çalışmaları devam etmektedir.

ÇED, Fizibilite Etüdü, Zemin Etüdü ve Halihazır Harita Alımına yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Söz konusu havalimanında;

- Pist : 3000 x 45 m.
- Apron : 300 x 120 m. (60x120 m.'lik kısmı anti-icing).
- Taksiyolu : 265 x 24 m.
- Çevre yolu ve tel örgüsü İmalatları ile diğer altyapı tesislerinin yapılması planlanmaktadır.

Batı Antalya Havalimanı Altyapı Tesisleri İnşaatı İşi

Batı Antalya'nın yurtiçi ve yurtdışı turizm pontansiyeli açısından önemli merkezlerinden olan Kaş, Kalkan, Demre, Finike ve Kumluca ilçelerinin aynı zamanda narenciye ve seracılık faaliyetleri yönünden de yurtiçi ve yurtdışı talebinin karşılanmasında büyük orana sahip olduğu bilinmektedir.

Bölgenin Antalya Havalimanına yaklaşık 170 km., Dalaman Havalimanına yaklaşık 200 km. mesafede oluşu; gerek bölgedeki turizm tesislerine ulaşımı gerekse de narenciye ve seracılık faaliyetlerinden elde edilen ürünün iç-dış piyasaya ulaştırılmasında zaman ve konfor açısından olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu sebeple bölgede yapılacak yeni bir havalimanı ile bu tür sorunların büyük ölçüde bertaraf edilebileceği, ulaşımın daha kısa zamanda ve konforlu olması ile birlikte bölgeye gelen konaklamacı sayısındaki artışa neden olarak turizmin büyümesine katkı sağlayacaktır.

Ayırıca bölgede elde edilen ürünün iç ve dış pazara kısa zamanda ve taze olarak ulaşımı da sağlanacak olup Ülkemiz ekonomisine büyük katkı getirecektir.

Bölgenin tarihsel dokusu göz önünde bulundurularak Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kuruluna Etüd çalışmaları yapılan Havalimanı Alternatif Alanlarına ilişkin bilgiler gönderilmiş olup Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulunun vereceği görüşlere esas Etüd ve Proje çalışmaları nihai hale gelebilecektir.

ÇED, Fizibilite Etüdü, Zemin Etüdü ve Halihazır Harita Alımına yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Yozgat Havalimanı Altyapı Tesisleri İnşaatı İşi

Yozgat ve yöresinin hava ulaşım ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak havalimanı yapılması planlanmaktadır.

ÇED, Fizibilite Etüdü, Zemin Etüdü ve Halihazır Harita Alımı çalışmaları tamamlanmış olup Altyapı Kesin Proje çalışmalarına başlanılmıştır.

Söz konusu havalimanında;

- Pist : 3500 x 45 m.
- Apron : 300 x 120 m. (60x120 m.'lik kısmı anti-icing).
- Taksiyolu : 265 x 24 m.
- Çevre yolu ve tel örgüsü İmalatları ile diğer altyapı tesislerinin yapılması planlanmaktadır.

TERMİNALLER

2003-2015 YILLARI ARASINDA YAPILAN TERMİNALLER

- Bursa-Yenişehir Havalimanı (2003)
- Erzurum Havalimanı (2005)
- Gaziantep Havalimanı Terminal Binası (2005)
- Malatya Havalimanı Terminal Binasının Büyütülmesi
- Kayseri Havalimanı Dış Hatlar Terminali (2007)
- Çanakkale Havalimanı (2007)
- Denizli-Çardak Havalimanı (2007)
- Trabzon Havalimanı İç Hatlar Terminali (2008)
- Batman Havalimanı Terminal Binası (2010)
- Diyarbakır Havalimanı Terminal Binasının Genişletilmesi (2010)
- Kayseri Havalimanı İç Hatlar Terminal Binası (2010)
- Malatya Havalimanı Terminali Aks İlavesi (2010)
- Sivas Nuri Demirağ Havalimanı Yeni İç Hatlar ve Dış Hatlar Terminal Binası (2010)
- Erzincan Havalimanı Terminal Binası (2011)
- Hatay Havalimanı Terminal Binası (2011)
- Van Ferit Melen Havalimanı Terminal Binası Aks İlavesi (2011)
- Adana Havalimanı Çelik Konstrüksiyon Gelen Yolcu Salonu (2012)
- Elazığ Havalimanı Terminal Binası (AYGM) (2012)
- Adıyaman Havalimanı Terminal Binası (2013)
- Kars Harakani Havalimanı Terminal Binası (2013)
- Konya Havalimanı Terminal Binası (2014)
- Mardin Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi (2014)
- Balıkesir-Koca Seyit Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi (2014)
- Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanı Terminal Binası (2015)
- Diyarbakır Havalimanı Terminal Binası (2015)
- Iğdır Havalimanı Terminal Binası (2012)
- Bingöl Havalimanı Terminal Binası (2013)
- Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanı Terminal Binası (2013)
- Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı Terminal Binası (2015)
- Ordu Giresun Havalimanı Terminal Binası (2015)

Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi

Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanı Terminal Binası Yapımı işi ile havalimanı, 23.000 m^2 büyüklüğüne sahip yeni terminal binasına kavuşmuştur.

Diyarbakır Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi

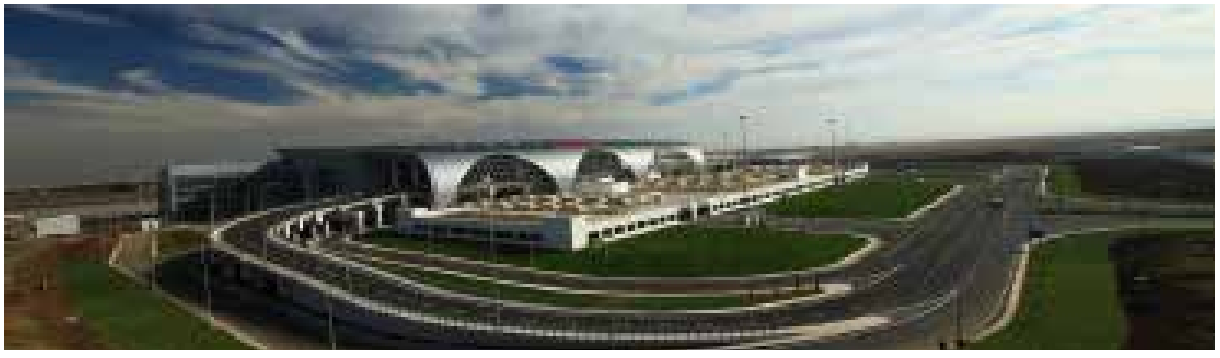

Diyarbakır Havalimanı hali hazırda 8.680 m^2'lik terminal binasında hizmet verirken; yapılan yeni terminal binası ile 93.804 m^2 büyüklüğünde yeni bir tesise kavuşmuştur.

Iğdır Havalimanı Terminal Binası

Bingöl Havalimanı Terminal Binası

Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanı Terminal Binası

Ordu Giresun Havalimanı Terminal Binası

Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı Terminal Binası

2015 YILINDA YAPIMI DEVAM EDEN TERMİNALLER

Van - Ferit Melen Havalimanı Terminal Binası Aks İlave Edilmesi İşi

Van-Ferit Melen Havalimanı Terminal Binasının 15 Aks büyütülmesi işinin yapımı 2011 yılında tamamlanmıştır. Ancak, 2011 yılında Van ilinde yaşanan deprem sonucunda eski terminal binası yıkımı gerektiğinden 2012 yılı yatırım programında "Van-Ferit Melen Havalimanı Yeni Terminal Binası Aks İlavesi ile Teknik Blok ve Kule Yapımı" adıyla yeni bir proje eklenmiştir. Proje kapsamında yeni terminal binasına 16 adet aks ilavesi ile birlikte yeni teknik blok ve kule yapımı bulunmaktadır. 2015 yılı içerisinde firmanın taahhüdünü yerine getirememesi nedeniyle sözleşmesi feshedilmiş ve projenin en kısa sürede tamamlanmasını teminen ihalesine çıkılması için hazırlıklar sürdürülmektedir.

Sinop Havalimanı Terminal Binası Ve Mütemmimleri İşi

Sinop Havalimanı Terminal Binası ve Mütemmimleri işinin tamamlanması neticesinde; 650 m^2 terminal binasında hizmet vermekte olan Sinop Havalimanı, 12.695 m^2'lik bir iç ve dış hatlar terminal binasına kavuşmuş olacaktır. Projenin 2017 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Çanakkale Havalimanı Terminal Binası Ve Mütemmimleri İşi

Mevcut terminal binası 1200 m^2 olan Çanakkale Havalimanı, proje tamamlandığında 10.800 m^2 yeni bir iç hatlar terminal binası sahip olacaktır. Projenin 2017 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

ETÜD-PROJE AŞAMASINDA OLAN TERMİNALLER

Balıkesir Merkez Havalimanı Terminal Binası ve Mütemmimleri Yapımı

2016 yılı Yatırım Programı teklifinde Kalkınma Bakanlığına teklif edilmiş olup, işin kapsamında 6.175 m^2 büyüklüğünde yeni bir terminal binası yapımı planlanmaktadır.

Muş Havalimanı Terminal Binası Yapımı

İşin kapsamında 11.410 m^2 büyüklüğünde yeni bir terminal binası yapımı planlanmaktadır.

Kahramanmaraş Havalimanı Terminal Binası Yapımı

Kahramanmaraş Havalimanına 21.520 m^2 büyüklüğünde yeni bir terminal binası, teknik blok ve kule, açık otopark alanları ile giriş nizamiye binaları yapımı işleri kapsayan işin proje hazırlama ve kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir.

PAT SAHALARI

2003-2015 YILLARI ARASINDA YAPILAN HAVALİMANLARI PAT SAHASI YATIRIMLARI

- Adana Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2003)
- Dalaman Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2003)
- Gaziantep Havalimanı Alt yapı İnşaatı (2003)
- Atatürk Havalimanı Yeni Apron Yapılması ve PAT Sahalarının Onarımı (2003)
- Adnan Menderes Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2004)
- Van Ferit Melen Havalimanı PAT Sahası Büyük Onarımı ve Müteferrik İşler İnş. (2004)
- Trabzon Havalimanı Apron Tevsii ve Müteferrik İşler İnşaatı (2004)
- Atatürk Havalimanı 18/36 Paralel Pisti ile Apron Bağlantı Yolları Yapımı (2004)
- Atatürk Havalimanı 18/36 Paralel Pist ve Apron İkmali, Çevre Yolu Yapımı ve Pat Sahaları Aydınlatma Altyapısı İnşaatı (2004)
- Atatürk Havalimanı 18/36 Pist ve 06/24 Pisti 06 Tarafı Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi İşi (2004)
- Antalya Havalimanı II. Pist İnşaatı ve İlave Apron Yapımı (2005)
- Gökçeada Havalimanı Alt Yapı İnşaatı (2005)
- Esenboğa Havalimanı 03L-R / 21L-R Pist Başı Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi İşi (2006)
- Trabzon Havalimanı 11/29 Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi ve Regülatör Binası Yapımı (2006)
- Tokat Havalimanı 22/04 Pistinin Rehabilitasyonu İnşaatı (2006)
- Gaziantep Havalimanı Pistinin Standartlara Uygun Hale Getirilmesi İşi (2006)
- Sivas Nuri Demirağ Havalimanı Pist Genişletilmesi ve Müteferrik İşler İnşaatı (2006)
- Adnan Menderes Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2007)
- Antalya Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2007)
- Atatürk Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2007)
- Kahramanmaraş Havalimanı Pist Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi (2007)
- Kars Harakani Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2007)
- Van Ferit Melen Havalimanı PAT Sahaları Onarımı, Apron Genişletilmesi, Pist Sonu Cebi Yapılması (2007)
- Mardin Havalimanı Apron Büyütülmesi ve PAT Sahaları Onarımı (2008)

- Hatay Havalimanı Alt Yapı İkmal İnşaatı (2008)
- Malatya Havalimanı Apron Büyütülmesi ve PAT Sahaları Onarımı İnşaatı (2008)
- Antalya Havalimanı Askeri Pist Onarımı ve İlave Taksiyolları Yapımı (2008)
- Antalya Havalimanı 18/36 Pisti Paralel Taksiyolu Banket Genişletilmesi ve PAT Sahaları Onarımı (2008)
- Çanakkale Havalimanı Apron Büyütülmesi İşi (2008)
- Malatya Havalimanı Paralel Taksiyolunun Piste Dönüştürülmesi (2009)
- Samsun Çarşamba Havalimanı İlave Apron Büyütülmesi ve PAT Sahaları Onarımı İkmal İnşaatı (2009)
- Uşak Havalimanı PAT Sahaları Onarımı, Pist ve Apron Genişletilmesi, Pist Aydınlatılması (2010)
- Adana Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2010)
- Esenboğa Havalimanı Pistinin CAT III Standartlarına Getirilmesi İşi (2010)
- Kahramanmaraş Havalimanı PAT Sahalarının Genişletilmesi İşi (2010)
- Erzurum Havalimanı Pistinin CAT II Standartlarına Getirilmesi ve PAT Sahaları Onarımı, Tadili ve Apron Yapılması (2010)
- Siirt Havalimanı PAT Sahaları Onarımı ve Pist Onarımı (2010)
- Antalya Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2010)
- Balıkesir Koca Seyit Havalimanı PAT Sahaları, Alt Yapı Tesisleri İnşaatı (2010)
- Iğdır Havalimanı Altyapı İkmal ve Müteferrik İşler İnşaatı (2011)
- Atatürk Havalimanı 05/23 Pist Onarımı ve Uzatılması İşi (2011)
- Antalya Havalimanı Paralel Taksiyolu Yapımı ve Bağlantı Taksiyolu Yapımı (2011)
- Erzincan Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2011)
- Konya Havalimanı Apron Yapımı (2011)
- Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanı Pist Genişletmesi (2011)
- Eskişehir Hasan Polatkan PAT Sahalarının Geliştirilmesi (2011)
- Trabzon Havalimanı Apron Büyütülmasi (2012)
- Mardin Havalimanı Pist Genişletmesi ve PAT Sahaları Onarımı (2012)
- Adıyaman Havalimanı Pist Genişletilmesi ile Apron ve Taksiyolu Yapımı (2012)
- Kastamonu Havalimanı PAT Sahaları Onarım ve Tevsii (2012)
- Bingöl Havalimanı Altyapı İkmal ve Müteferrik İşler (2012)
- Gaziantep Havalimanı Apron Genişletilmesi (2013)
- Tekirdağ-Çorlu Havalimanı PAT Sahalarının Genişletilmesi, Onarımı Ve 05 Pist Başı Aydınlatma Sisteminin CAT II Standartlarına Dönüştürülmesi (2013)
- Hatay Havalimanı Apron Genişletilmesi İle Şerit Sahaların Standart Hale Getirilmesi (2013)
- Milas-Bodrum Havalimanı Taksiyolunun Piste Dönüştürülmesi ile Hızlı Taksiyolu Yapımı İşi (2013)
- Gaziantep Havalimanı Apron Genişletilmesi (2013)
- Diyarbakır Havalimanı Apron ve Taksiyolu Yapımı (2013)
- Esenboğa Havalimanı Hızlı Taksiyolları ve Apron Yapımı (2013)
- Çanakkale Havalimanı Pist Uzatılması, Genişletilmesi ve PAT Sahaları Onarımı (2014)
- Sinop Havalimanı Pist Onarımı ve Tevsii ile Yeni Apron ve Taksiyolu Yapımı (2014)
- Ordu Giresun Havalimanı PAT Sahaları (2015)
- Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı PAT Sahaları (2015)

2015 YILINDA TAMAMLANAN HAVALİMANLARI PAT SAHASI YATIRIMLARI

Ordu Giresun Havalimanı PAT Sahaları (2015)

Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı PAT Sahaları (2015)

2015 YILINDA DEVAM EDEN HAVALİMANLARI PAT SAHASI YATIRIMLARI

Atatürk Havalimanı PAT Sahaları Onarımı ve Tevsii

Konya Havalimanı II. Apron Bağlantı Taksiyolu, Apron Bariyer Binası ve Acil Çıkış Yolları Yapılması

Gaziantep Havalimanı Pist Rehabilitasyonu İkmal İnşaatı

Balıkesir Koca Seyit Havalimanı Drenaj Kanallarının Rehabilitasyonu ile Resa ve Şerit Sahalarının Tanzimi

Van Ferit Melen Havalimanı 03 Pist Başı Bataklık Alanın Doldurulması ve Şerit Sahaların Düzenlenmesi

Sinop Havalimanı Apron Taksiyolu Çevre Güvenlik Yolu ve Aydınlatması ile RESA Şerit Sahası ve Glide Path Altyapısının Tesis Edilmesi

Malatya Havalimanı PAT Sahaları Onarımı ve Çevre Tel Örgüsü Yapılması

Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı Bağlantı Taksiyolu Yapımı ile İlave Apron Yapılması

Sabiha Gökçen Havalimanı II. Pist Ve Mütemmimleri

(Savunma Sanayi Müsteşarlığı ile yapılan protokol kapsamında proje ve ihale hazırlıkları, ihalesi ve teknik kontrolü ve hizmetleri DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir.)

HAVAYOLU SEKTÖRÜNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN KAMU ÖZEL İŞBİRLİĞİ PROJELERİ

Havacılık sektöründeki yatırımlarla ilgili olarak; Bakanlığımızın büyük başarıları arasında, kamu-özel sektör işbirliği olarak adlandırılan projeler de yer almaktadır.

Uluslararası rekabetin artmasının bir diğer sonucu olarak da içinde bulunduğumuz yüzyıl, bilimsel ve teknolojik ilerlemelerin büyük bir hızla birbirini izlediği ve küreselleşme sürecinin başladığı bir dönem olmuştur.

Bu süreç, öncelikle devletlerin ekonomideki rollerini küçültme ve özel sektörün dinamizminden giderek daha fazla yararlanma anlayışını gündeme taşımış, bilahare yatırımların finansmanında alternatif kaynak arayışları başlamıştır.

Bu arayış öncelikle "özelleştirme" politikalarını tetiklerken, özelleştirme uygulamalarının yanı sıra da "kamu-özel sektör işbirliği" projeleri olarak adlandırdığımız yeni finansman modelleri ülke yatırımlarında popüler olmuştur.

Dünyada yaşanan bu gelişmelerin ülkemize yansımaları ise, son 15 yıllık dönemde giderek yoğunlaşmış ve özellikle de "Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projeleri"nden Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli, 1990'lı yıllardan itibaren ülkemizde oldukça yaygın olarak kullanılan bir finansman modeli haline gelmiştir.

Kısa bir süre içerisinde yasal mevzuatı da teşkil edilen bu model, ülkemizde en büyük başarıyı havalimanları uygulamasında yakalamıştır.

Türkiye'de uygulanan YİD modelinin ana amacı; ileri teknoloji ve yüksek maddi kaynak ihtiyacı duyulan projelerin gerçekleşmesinde, kamu kaynağı kullanılmadan özel sektör imkânları ve finansmanıyla yatırımların çok daha kısa sürede gerçekleştirilmesidir.

2003-2015 YILLARI ARASINDA TAMAMLANAN PROJELER

Antalya Havalimanı I. Dış Hatlar Terminali

Antalya Havalimanı I. Dış Hatlar Terminali 1 Nisan 1998 tarihinde hizmete verilmiş, 13.09.2007 tarihinde işletme süresi sona ermiştir.

Antalya Havalimanı II. Dış Hatlar Terminali

YİD modeli ile ihalesi 4 Kasım 2003 tarihinde gerçekleştirilen Antalya Havalimanı II. dış hatlar terminal binası ve artan uçak trafiğine gerekli hizmetlerin verilmesini sağlamak amacıyla gerçekleştirilen II. pist 7 Nisan 2005 tarihinde hizmete açılmıştır. Antalya Havalimanı II. dış hatlar terminal binasının işletme hakkı, süresi 22.09.2009 tarihinde sona ermiştir.

Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali

Atatürk Havalimanına YİD modeli ile 2000 yılında kazandırılan Yeni Dış Hatlar Terminalinin işletme süresi 02.07.2005 tarihinde sona ermiştir.

Dalaman Havalimanı Dış Hatlar Terminali

YİD modeli ile ihale edilen yeni dış hatlar terminal binası 1 Temmuz 2006 tarihinde hizmete verilmiş olup YİD sözleşmesi 28 Nisan 2015 tarihinde sona ermiştir.

Esenboğa Havalimanı İç Hatlar ve Dış Hatlar Terminali

Esenboğa Havalimanı'nda, 24 ay gibi kısa bir sürede tamamlanan yeni İç ve Dış hatlar terminali Sayın Başbakanımızın katılımlarıyla 16 Ekim 2006 tarihinde hizmete verilmiş olup, YİD sözleşmesi 24 Mayıs 2023 tarihinde sona erecektir.

Adnan Menderes Havalimanı Dış Hatlar Terminali

YİD modeli ile ihale edilen Adnan Menderes Havalimanı dış hatlar terminalinin açılışı 9 Eylül 2006 tarihinde yapılarak 13.09.2006 tarihinde işletme süresi başlamış olup 10.01.2015 tarihinde sona ermiştir.

Milas-Bodrum Havalimanı Dış Hatlar Terminali

Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamında Milas-Bodrum Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası ve Mütemmimleri 16.05.2012 tarihinde hizmete girmiştir. YİD sözleşmesi 22.10.2015 tarihinde sona ermiştir.

Zafer Havalimanı

Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamında pist, apron, taksiyolları ve terminali ve mütemmim tesisleriyle Zafer Havalimanı 29.10.2012 tarihinde hizmete verilmiştir. YİD sözleşmesi 2044 yılında sona erecektir.

2015 YILINDA DEVAM EDEN PROJELER

İSTANBUL YENİ HAVALİMANI

İstanbul Yeni Havalimanı Projesi; İstanbul'un Avrupa yakasında Yeniköy ve Akpınar yerleşimleri arasında Karadeniz sahil şeridinde yer alan yaklaşık 76,5 milyon m^2 büyüklüğündeki alana yapılmaktadır.

Söz konusu projenin Yap-İşlet-Devret modeli ile 03.05.2013 tarihinde ihalesi gerçekleştirilmiş olup 19.11.2013 tarihinde Uygulama Sözleşmesi imzalanmıştır. Projenin gerçekleştirileceği alanın yer teslimi 01.05.2015 tarihinde yapılmış ve 42 aylık 1. Etap yatırım dönemi başlamıştır. Belirlenen takvime göre İstanbul Yeni Havalimanı'nın ilk etabının 2018 yılında hizmete girmesi planlanmaktadır.

İlk etap yatırımların başlaması ile birlikte, inşaat dönemi süresince yılda ortalama 80.000 kişiye ek istihdam imkânı oluşturulacaktır. Havalimanının hizmete girmesi ile birlikte ise yıllık ortalama 120.000 kişiye iş imkânı doğacaktır.

İstanbul Yeni Havalimanı Projesi toplam 4 etapta gerçekleştirilecek olup, tüm etaplar tamamlandığında;

- Toplam 1,4 milyon m^2 kapalı alanlı yıllık yolcu kapasitesi 150 milyon olan, yolcu köprülü ve aralarındaki ulaşım raylı sistem bağlantısı ile sağlanacak olan terminal binaları,
- 3 adet teknik blok ve hava trafik kontrol kulesi,
- 8 adet ramp kontrol kulesi,
- Her türlü uçak tipinin operasyonuna uygun 6 pist,
- 16 adet paralel taksiyolu,
- 6.5 milyon m^2 büyüklüğünde apron,
- VIP, kargo ve genel havacılık terminali,
- Devlet Konuk Evi,
- Açık ve kapalı otoparklar,

ve modern bir havalimanında olması gereken tüm tesisleri içerecek, havacılık sektörünün tüm konforuna haiz, dünyanın en büyük havalimanı İstanbul'da hizmete girmiş olacaktır.

Havalimanı projesi; kendi enerjisini üreten, çevreci, doğa dostu, engelsiz ve yeşil havalimanı olarak gerçekleştirilecektir.

ÇUKUROVA HAVALİMANI

YİD modeli ile gerçekleştirilen Çukurova Havalimanı projesinin 07.03.2013 tarihinden itibaren 36 aylık yapım süresi başlamıştır. Ancak; Görevli Şirketin sorumluluğunda yürütülmesi gereken havalimanı inşaatının onaylı iş programının çok gerisinde kalması ve tüm ikazlara rağmen bir ilerleme kaydedilmemesi nedeniyle "Sözleşmenin Feshi" başlıklı 3/b. Madde hükmü çerçevesinde Uygulama Sözleşmesi 31.08.2015 tarihinde fesih edilmiştir. Söz konusu projenin yeniden ihale edilmesi için teknik değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

İş kapsamında;

- 3500m. x 60m. Pist, 3500m.x 45m. Paralel Taksi Yolu (Emergency Pist),Ana pist sonlarında 60m.x60m. emergency pist sonlarında 45m.x60m. boyutlarında emniyet sahaları ve onların sonunda da 120m.x180m. ve 90m.x180m. boyutlarında RESA sahaları,
- Apron, Özel Hangarlar Bölgesi Apronu, Kargo Terminal Apronu,
- Yer Hizmet Araçları Park Alanı, Otopark ve Bağlantı Yolları, VIP-CIP Binası,
- İç Ve Dış Hatlar Terminal Binası (İdari ofis mahallerini de içeren), Havalimanı Oteli (Misafirhane / Eğitim Tesisi / Yemekhane mahallerini de içeren),
- Teknik Blok ve Kule, Kaza Yangın İstasyonu Binası, Genel Hizmetler - Özel Hizmetler Araç Garajı,
- Kara Araçları Akaryakıt İkmal Tesisleri, Su Deposu, Isı ve Güç Merkezi,
- Kargo Terminali (İdari ofis mahallerini de içeren),
- Havalimanı Giriş Kontrol Noktası Binası, Apron Bariyer Binası, Çöp Toplama ve Ayıklama Merkezi, Regülatör Binaları,
- Çevre Tel Örgüleri, Çevre Güvenlik Yolu ile Sistem ve Tesisleri yapımı planlanmaktadır.

2005-2015 YILLARI ARASI KİRALAMA YOLUYLA İŞLETME HAKKI DEVREDİLEN TERMİNAL BİNALARI

Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında gerçekleştirilen projelerin, işletme sürelerinin bitimini müteakip; işletme hakkının kiralama suretiyle devirleri gerçekleştirilmiştir.

Bu projeler ise;

Atatürk Havalimanı Dış ve İç Hatlar Terminal Binası, Katlı Otopark ile Genel Havacılık Terminali

Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binası, Katlı Otoparkı, İç Hatlar Terminal Binası ve Genel Havacılık Terminali; 5335 sayılı Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında 03.07.2005 tarihi itibariyle 15,5 yıl süre ile kiralanmış olup işletme süresi 03.01.2021 tarihinde sona erecektir.

Antalya Havalimanı, I. ve II. Etap Dış Hatlar Terminalleri, Cıp Binası, İç Hatlar Terminali ile Bu Terminallere Ait Mütemmimler

Antalya Havalimanı; I. ve II. Etap Dış Hatlar Terminalleri, CIP, İç Hatlar Terminali ile Mütemmimleri için 22.05.2007 tarihinde kira sözleşmesi imzalanarak işletme hakkı devredilmiştir. 14.09.2007 tarihi itibariyle I. Etap Dış Hatlar Terminali, İç Hatlar Terminali, CIP Binası ve Mütemmim tesisleri, kiracı şirkete devir- teslim edilerek 17 yıl 3 ay 17 gün süre ile kira dönemi başlatılmıştır. II. Etap Dış Hatlar Terminali ile bu Terminallere ait Mütemmimlerinin işletimi ise 23.09.2009 tarihinde başlamış olup, işletme süresi 15 yıl 3 ay 8 gündür. Terminallerin işletme süresi 31.12.2024 tarihinde sona erecektir.

Zonguldak-Çaycuma Havalimanı

Zonguldak/Çaycuma Havalimanının işletimiyle ilgili 04.10.2006 tarihinde kira sözleşmesi imzalanmış ve 01.11.2006 tarihinde devir-teslimi yapılmıştır. Zonguldak - Çaycuma Havalimanı 25 yıllığına kiralanmış olup, işletim süresi 20.08.2032 tarihinde sona erecektir.

Gazipaşa-Alanya Havalimanı

Gazipaşa-Alanya Havalimanına ilişkin sözleşme 04.01.2008 tarihinde imzalanmış ve 01.02.2008 tarihinde devir-teslim işlemi gerçekleşmiştir. Gazipaşa-Alanya Havalimanı 13.07.2009 tarihinde hizmete verilmiş olup, işletim süresi 13.07.2034 tarihinde sona erecektir.

İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, Cıp, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimler

İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, CIP, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerine ilişkin imzalanan kira sözleşmesine istinaden tesis 02.01.2012 tarihinde kiracıya teslim edilmiş olup, tesisin işletim süresi 31.12.2032 tarihinde sona erecektir. Aynı zamanda, sözleşme kapsamında şirket tarafından yeni bir iç hatlar terminalinin yapımı tamamlanarak 23.03.2014 tarihinde hizmete verilmiştir.

Aydın Çıldır Havalimanı

Aydın Çıldır Havalimanı ihalesi 09.04.2012 tarihinde yapılmış olup, sözleşmesi 25.06.2012 tarihinde imzalanmıştır. 20.07.2012 tarihinde yer teslimi yapılmış olup, işletim süresi 20 yıldır.

Milas-Bodrum Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, Cıp/Genel Havacılık Terminali İle İç Hatlar Terminali Ve Mütemmimleri

Milas/Bodrum Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, CIP/Genel Havacılık Terminali ile İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerinin işletme hakkının devrine ilişkin İmtiyaz Sözleşmesi 11.07.2014 tarihinde imzalanmış ve 15.07.2014 tarihinde devir-teslim işlemi gerçekleşmiş olup, imtiyaz konusu tesislerin işletme süresi 31.12.2035 tarihinde sona erecektir.

Dalaman Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerinin İşletme Hakkının Devri

Dalaman Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerinin İşletme Hakkının Devri ile Yeni İç Hatlar Terminal Binası Yapımına ilişkin İmtiyaz Sözleşmesi 22.07.2014 tarihinde imzalanmış ve 01.08.2014 tarihinde devir-teslim işlemi gerçekleşmiş olup, imtiyaz konusu tesislerin işletme süresi 31.12.2040 tarihinde sona erecektir. Proje kapsamında; yeni bir iç hatlar terminal binası da inşa edilecektir.

UZAY VE UYDU ALANINDAKİ PROJE VE FAALİYETLER

UYDU TASARIM ÇALIŞMALARI

TÜRKSAT A.Ş.

Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. (Türksat A.Ş.), Türksat uyduları ve diğer uydular üzerinden her türlü uydu haberleşmesini gerçekleştiren dünyanın önde gelen uydu operatörlerinden biridir. Avrupa, Asya ve Afrika olmak üzere geniş bir coğrafyada uydular üzerinden ses, veri, internet, TV ve radyo yayıncılık hizmetleri sağlayan Türksat A.Ş., karasal alt yapının olmadığı bölgelerde müşterilerin ihtiyaçlarına yönelik esnek çözümler sunabilmektedir. Uydu haberleşmesi alanındaki küresel çözümleriyle farklı dilleri ve kültürleri birbiriyle buluşturan Türksat A.Ş., sahip olduğu kablo altyapısı üzerinden yurtiçindeki abonelerine kablo yayıncılık hizmetleri de sağlamaktadır. Türksat A.Ş. ayrıca bilişim ve e-Devlet hizmetleri kapsamında e-Devlet Kapısı'nı işletmekte, kamu hizmetlerinin elektronik ortamda verilmesine dönük projeler yürütmektedir.

Ülkemizde TV yayıncılık sektörünün büyümesine, yerli içeriklerin gelişmesine ve ihracatına katkı sağlayan Türksat A.Ş. işlettiği Türksat 2A, Türksat 3A, Türksat 4A ve 4B Uydularının yanı sıra ülkemizin ihtiyaçları ve vizyonu doğrultusunda yeni uydu projelerini de gerçekleştirmektedir.

Türksat 3A, 4A ve 4B Uydu tedarik sürecinde eğitimlerini tamamlayan Türksat A.Ş. mühendisleri, Yerli Uydu Projesi Türksat 6A programında görev almaktadır.

Türksat A.Ş., 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'na, 16 Haziran 2004 tarih ve 5189 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5 inci maddesi ile eklenen Ek 33 üncü madde ile kurulmuştur. Buna göre, ulusal egemenlik kapsamındaki uydu yörünge pozisyonlarının hakları, yönetimi ve işletme yetkisine sahip olmak ve bununla ilgili yükümlülükleri yerine getirmek, adına kayıtlı ve diğer operatörlere ait uyduları işletmeye vermek ya da verilmesini sağlamak, bu uyduları işletmek, ulusal ve yabancı operatörlere ait uydular üzerinden haberleşme ve iletişim alt yapısını kurmak, işletmek ve ticari faaliyette bulunmak üzere, Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak 22 Temmuz 2004 tarihinde faaliyete geçmiştir.

21.04.2005 tarih ve 5335 sayılı Kanun ile kablo altyapısı ve bu altyapı üzerinden yürütülen hizmetler Türksat A.Ş.'ye devredilmiştir. Böylece, Temmuz 2005 tarihi itibariyle Türksat A.Ş., uydu operatörlüğü yanında kablo operatörlüğü görevini de üstlenmiştir.

08.10.2005 tarih ve 25960 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararıyla ulusal uydu programı ve insan kaynağı yetiştirme konularında Türksat A.Ş. yetkilendirilmiştir.

TÜRKSAT 4A&4B Uydu Projeleri

Türksat 4A ve Türksat 4B uydularının tasarımı, üretimi, sigortalanması, fırlatılması ve yörünge testlerinin yapılarak teslimini öngören sözleşme 07.03.2011 tarihinde imzalanmıştır.

Sözleşmenin imzalanmasını müteakip uydularımızın tasarım süreci ve bunu takip eden montaj, entegrasyon ve test süreci başlamıştır.

Üretimi ve testleri 4 Haziran 2014 tarihinde tamamlanan Türksat 4B Uydusu 16 Ekim 2015 tarihinde Kazakistan Baykonur Uzay Üssü'nden uzaya fırlatılmıştır.

Türksat 4B Uydusu yörüngeye yerleştirme ve yörünge test-

lerinin tamamlanmasının ardından hizmet vermeye başlayacaktır.

Türksat 4B haberleşme uydusu üzerinden Ku frekans bandında TV yayıncılığına ilave olarak Ka frekans bandındaki spot kapsama alanları ile yüksek hızlı ve daha düşük maliyetlere sahip internet erişim hizmetleri sunulacaktır. Türksat 4B Uydusu ile birlikte 50° Doğu yörüngesinde ilk defa Türksat uydusu işletilecektir.

TÜRKSAT 5A&5B Uydu Projeleri

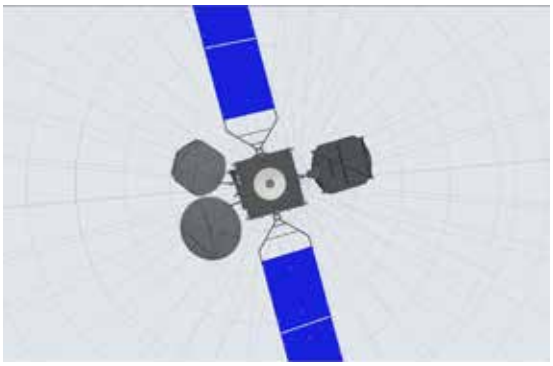

Türksat A.Ş. gerek ülkemize ait yörünge haklarını korumak gerekse de ülkemizin uydu ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla uydu alanındaki yatırımlarına devam etmektedir.

Buna göre 31° Doğu yörüngesinde işletilmek üzere Türksat 5A Uydusu, 42° Doğu yörüngesinde uydularımızın yedekliliğini sağlamak ve mevcut kapasiteyi arttırmak üzere Türksat 5B Uydu projesi başlatılmıştır. Türksat 5A&5B Uyduları birlikte tedarik edilecek olup, projeye yerli firmalar da katkı sağlayacaklardır.

Türksat 5A&5B Uydu projelerinde uydu üreticisi firmaların RFI (bilgi ister doküman) cevaplarına ilişkin değerlendirme çalışmaları tamamlanmış olup, RFP (teknik ister dokümanı) paketi üretici firmalara gönderilmiştir. 2015 Aralık ayı itibariyle üretici firmalardan cevap beklenmektedir.

Yerli Haberleşme Uydusu: Türksat 6A

Yerli Haberleşme Uydusu Projesi Türksat 6A'nın sözleşmesi, 15 Aralık 2014 tarihinde imzalanmıştır.

Türksat 6A Milli Haberleşme Uydu Proje Bütçesi, (fırlatma ve sigorta bütçesi hariç) 545.957.040 TL olarak oluşturulmuştur. Projeye Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın 368.830.776 TL, TÜBİTAK'ın 147.397.547 TL ve TÜRKSAT'ın 29.728.716 TL katkı vermesi kararlaştırılmıştır.

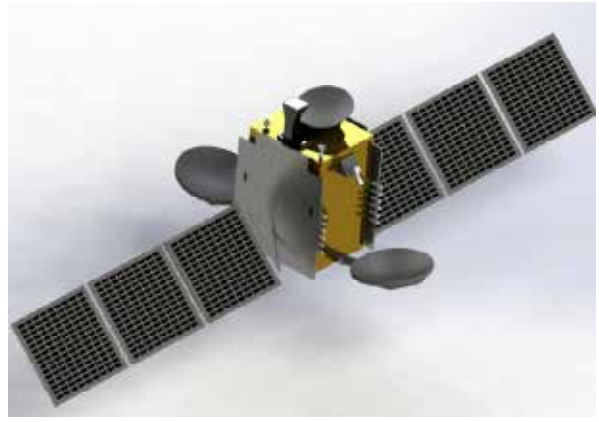

Projede Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve TÜRKSAT müşteri kurum, TÜBİTAK Uzay Enstitüsü proje yönetici kurum, TAI, ASELSAN ve CTech proje yüklenici kurumlar olarak yer almaktadır.

Türksat'ın Japonya'da teknoloji transfer programında yetişen mühendisleri de bu projede yer almaktadır.

Projeye ilişkin haftalık değerlendirme toplantıları proje katılımcı kurumlar ile düzenli olarak devam etmektedir. Ön Tasarım Gözden Geçirme (ÖTGG-PDR) aşamasına ait doküman hazırlama çalışmaları sonrasında ön tasarımı tamamlanmıştır.

Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi'nde (USET) üretilecek olan Türksat 6A Uydusu'nun, 2019 yılında tamamlanması ve 2020 yılı içerisinde uzaya fırlatılması hedeflenmektedir.

Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi (USET)

Yerli uydu üretmek amacıyla TUSAŞ arazisinde SSM, TUSAŞ ve TÜRKSAT işbirliğiyle gerçekleşen Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezinin (USET) kurulumu tamamlanmış ve 21 Mayıs 2015 tarihinde açılmıştır.

Yerli Haberleşme uydumuz Türksat 6A'nın da üretiminin devam ettiği USET Merkezi'nde birden fazla uydunun aynı anda montaj, entegrasyon ve test faaliyetleri gerçekleştirilebilecektir.

Türksat A.Ş., projeye yetişmiş insan gücü ve 54.018.349 Euro finansal katkı sağlamıştır.

Uydu Hizmetleri

Türksat Uyduları ve Hizmetleri

Türksat A.Ş. 42° Doğu lokasyonunda, Türksat 2A, Türksat 3A ve Türksat 4A olmak üzere aktif olarak kullandığı 3 uyduya sahiptir. Üretimi tamamlanan Türksat 4B Uydusu 16 Ekim 2015 tarihinde uzaya fırlatılmış ve 2015 yılı Aralık ayı içerisinde 50° Doğu lokasyonundaki yörünge testlerinin tamamlanmasıyla işletmeye alınacaktır.

Uydularımızdan yayın yapan TV sayısı 2012 yılı sonunda 386 iken, 2013 yılı sonunda 455'e, 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle de 1 adedi Ultra HD ve 95 adedi HD olmak üzere 564'e ulaşmıştır. Yurtdışından yayın yapan TV kanallarının sayısı ise 102'dir.

15 Temmuz 2014 tarihinde ticari faaliyetlerine başlayan Türksat 4A Uydumuzda 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 307 TV, 144 radyo yayın yapmaktadır (Tablo 14).

Tablo 14:Türksat Uydu Filosu

Uydu	1B	1C	T2A	T3A	T4A	T4B
Fırlatma Tarihi	Ağustos 1994	Temmuz 1996	Ocak 2001	Haziran 2008	Şubat 2014	Ekim 2015
Konum	42° E	31° E	42° E	42° E	42° E	50° E
Hizmet Yılı	14	12	15	20	30	30
Görev Bitiş Tarihi	Aralık 2004	Eylül 2010	2016	2028	2044	2045

Türksat uyduları ve bu uydular üzerindeki trafik, Türksat Yer Kontrol İstasyonları tarafından yönetilmektedir. Uydular 7/24 esasına göre kontrol edilmekte ve izlenmekte, uyduların manevralarının planlanması ve gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Uydu frekans gözlem faaliyetleri çerçevesinde uydu kapasiteleri üzerinden transmisyon yapması planlanan her türlü taşıyıcının yayın parametrelerinin belirlenmesi ve yayındaki taşıyıcıların belirlenen parametreler çerçevesinde kesintisiz bir şekilde yayınlara devam edebilmeleri için 7/24 saat esasına göre denetim ve takip faaliyetleri yürütülmektedir. (Grafik 14)

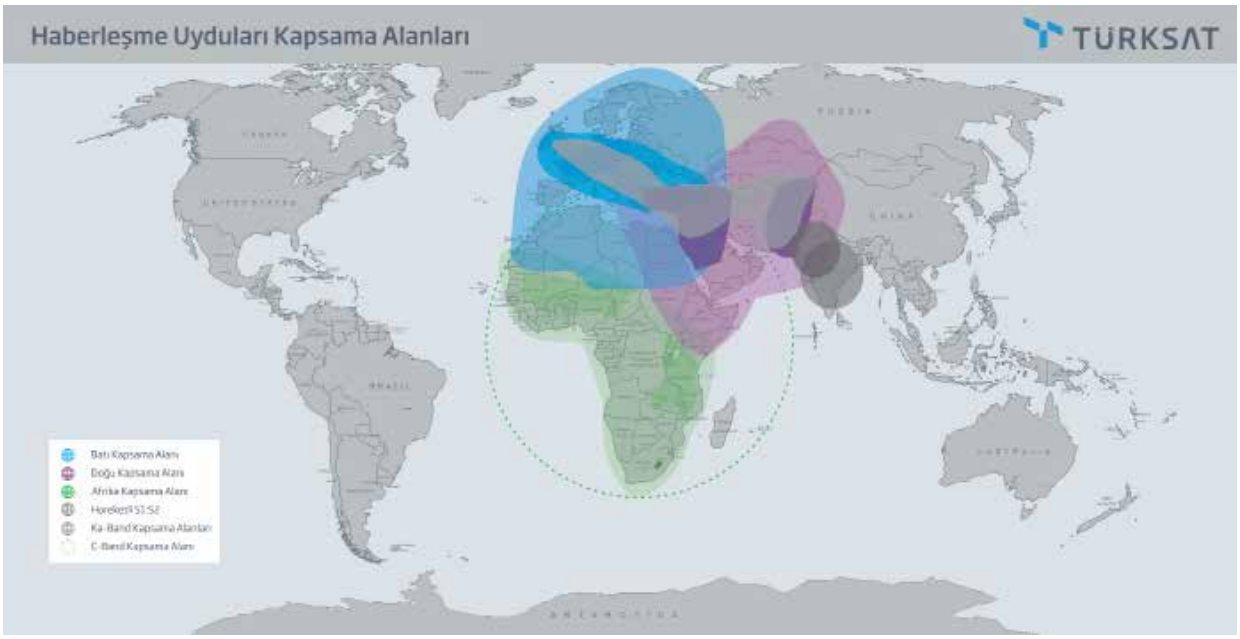

Uydu Kapsama Alanları

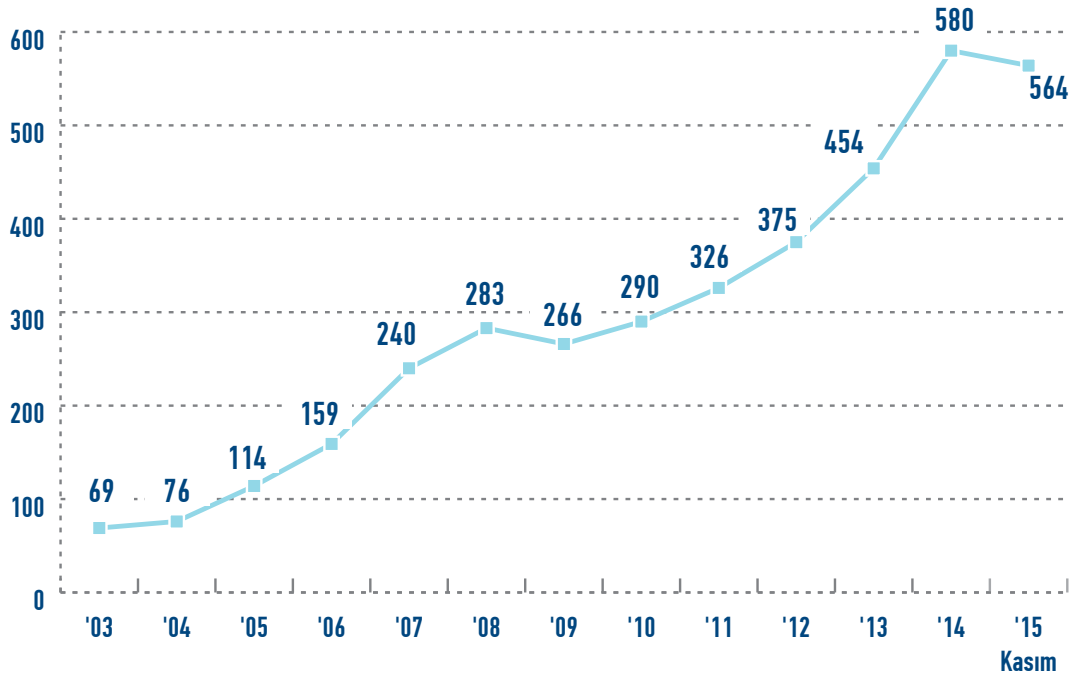

Grafik 14. Uydularımızdan Yayın Yapan TV Sayısı

Ar-Ge Projeleri

Uydu Ar-ge Projeleri kapsamında yürütülen diğer projeler:

Düzlemsel Uydu Anteni Projesi: 35x35 boyutlarında düzlemsel anten geliştirilmesi projesi TÜBİTAK TEYDEB desteği ile gerçekleştirilmiştir. Üretilen iki adet prototipin laboratuvar ve TV yayın testleri başarılı olmuştur. Prototiplerden birisi için 3D yazıcı teknolojisi kullanılarak kasa üretimi gerçekleştirilmiştir. Antenin kazancının artırılması amacıyla büyütme çalışmaları yürütülmektedir.

Uzay Cisimleri Takip ve Uyarı Sistemi Projesi: Türksat Gözlemevi ile uydularımızın görüntüleri alınarak gerekli ölçümler gerçekleştirilmektedir. Gözlemevi ile kayıt edilen görüntülerin kullanılacağı ve uydularımızın güvenliği açısından önem arz eden Uzay Cisimleri Takip ve Uyarı Sisteminin geliştirilmesi amacıyla TÜBİTAK 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programına başvuru gerçekleştirilmiştir.

Bulut Tabanlı Coğrafi Haritalama ve Uygulama Geliştirme Platformu Projesi: Bulut bilişim ortamında coğrafi verilerin yüklenmesine, bu verilerin yönetilmesine ve bu veriler ile farklı kartografik özelliklerde coğrafi haritaların oluşturulup sunulmasına ve uygulama geliştirilmesine imkân verecek bir sistemin geliştirilmesini kapsamaktadır. Proje, TÜBİTAK'a öneri şeklinde sunulduktan sonra başlamıştır. Ön değerlendirme aşamasından geçmiş olup, Hakem Değerlendirme aşamasındadır.

SATCLOUD Projesi: Türksat A.Ş. bünyesinde kamu, kuruluşlar ve bireysel kullanıcılara BULUT hizmetinin sunulabilmesi amacıyla SATCloud Projesi sürdürülmektedir. SATCloud Projesi'nin kurulum, yönetim ve kullanıcı tarafının tasarlanma aşamaları planlanmış, hizmetin verilebilmesi amacıyla gerekli donanım alt yapısı tamamlanmıştır. Ayrıca projenin geliştirilmesine ve ülkemizdeki bulut teknolojisine, katkı sağlamak amacıyla "TÜBİTAK 1501 Destek Programı" ve "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın EH2015-1-12 numaralı Ar-Ge Destek Çağrısı" olmak üzere iki ayrı başvuruda bulunulmuştur.

Bölgesel Konumlama ve Konumlama Destek Sistemi Projeleri: Türksat Bölgesel Konumlama Sistemi projesi ile Türksat uyduları kullanılarak bir konum belirleme sistemi geliştirilmektedir. 31°, 42° ve 50° Doğu yörüngelerindeki uydularımızı kullanılarak oluşturulan sistemin hassasiyeti ve etkinliği yeni uydularla genişletilebilecektir. Türksat Bölgesel Konumlama Sistemi'nin temelini oluşturan TürkNAV Bölgesel Konumlama simülatörünün üretimi tamamlanmıştır. TürkNAV sistemi kullanılarak simülasyonlar ve uydu dahil testler gerçekleştirilmektedir.

Konumlama destek sistemi, GPS uydularının konumlama hassasiyetinin artırılması amacıyla Türksat uyduları üzerinden konumlama destek sinyalinin yayınlanması ile çalışmaktadır. Gölbaşı merkez kampüsümüzde üretilen düzeltme sinyali uydu üzerinden yayınlanmakta ve uydu anteni ile alınarak GPS alıcısına aktarılmaktadır. Ankara, İstanbul, Eskişehir, İzmir, Muğla ve Erzurum illerinde santimetre hassasiyetinde ölçümler yapılmış ve farklı illerde ölçümlere devam edilmektedir.

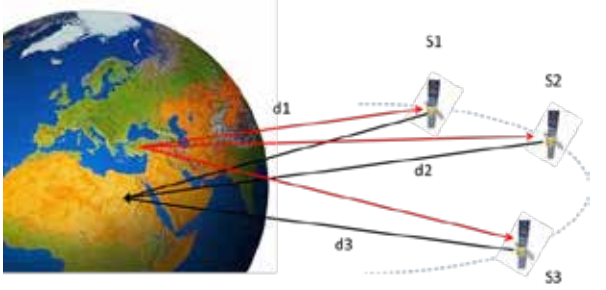

Türksat Balon Sistemi Projesi: Yere bağlı bir balon kullanılarak, yüksek çözünürlükte gözlem için geliştirilen 75 m^3 hacimli helyum balonu projesinde vinç sistemi, içerisinden elektrik iletimi için bakır kablo geçen halat yerli imkanlar ile üretilmiştir. Yüksek çözünürlüklü stabilize kamera sistemi ile RF anten tedarik edilmiştir. Balon Sistemi Genel Kurmay Başkanlığı'nın talebi doğrultusunda Gaziantep ili Karkamış ilçesi Köprübatı sınır karakolunda Eylül 2015-Ekim 2015 tarihleri arasında test edilmiştir. Sistem kullanıcılarına gerekli eğitimler verilmiştir. Balon Sisteminin Genel Kurmay Başkanlığı talepleri doğrultusunda geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Uydu Uzay ve Teknoloji Günleri: Türksat A.Ş. ile Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD) iş birliğiyle 11-12 Aralık 2015 tarihlerinde İstanbul Haliç Kongre Merkezi'nde "Uydu, Uzay ve Teknoloji Günleri" etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'nin, yerel uydu ve uzay ekosisteminin geliştirilmesinin hedeflendiği etkinlikte 2 gün boyunca çeşitli fuar, konferans, sempozyum ve eğitim programları ile ulusal ve uluslararası iş görüşmeleri de yer almıştır.

DİĞER PROJELER

SEYRÜSEFER YARDIMCI CİHAZLARI YENİLENMESİ PROJESİ

Havacılık sektörü hata kabul etmeyen, önceden belirlenen kural, plan ve usullerin uygulanması ile operasyonların sürdürüldüğü bir ulaşım türüdür. Bunu her zaman göz önünde bulundurarak, hizmetlerin gerektirdiği ileri teknoloji ürünü sistem ve araçlar azami ölçülerde kullanılmaktadır.

Bugün, dünya ve Avrupa havacılık ölçeğinde kullanılan hava seyrüsefer ve havalimanları işletme sistem ve araçları aynı ölçütlerde, hatta daha yeni ürünlerle modernize edilerek kullanılmaktadır.

2003 yılında 215 adet hava seyrüsefer yardımcı cihazı hizmet verirken, büyük bir kısmı yenilenmiş ve 2015 yılı Kasım ayı itibariyle 371'e ulaşmıştır (Grafik 15).

Bu seyrüsefer cihazlarından havalimanlarına tesis edilen ILS sayıları ise 2003 yılında 29 iken, 2015 yılında 65'e ulaşmıştır.

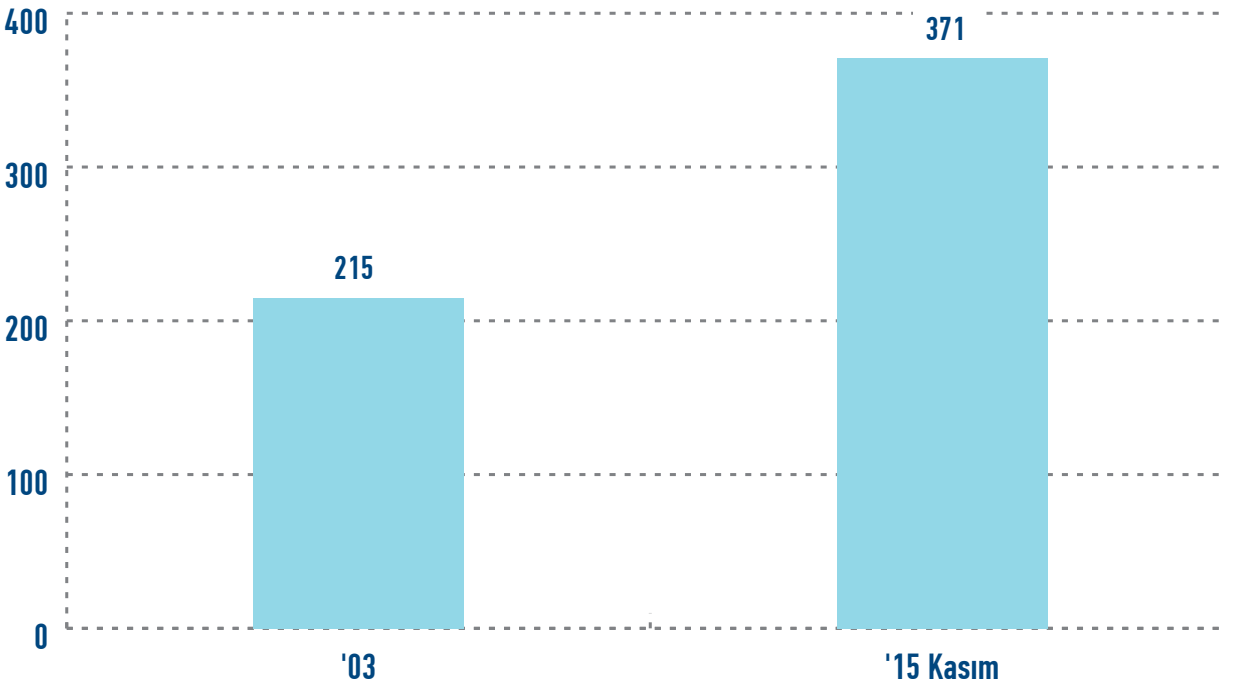

Grafik 15. Hizmet Veren Hava Seyrüsefer Yardımcı Cihazı Sayısı

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Uluslararası kuruluşlarda 2015 yılında da etkin görevler üstlenilerek Ülkemizin Dünya sivil havacılığında söz sahibi olması sağlanmıştır (Tablo 15).

Havacılığımızda gelinen nokta, uluslararası kuruluşlarda etkin rol sağladı.

Tablo 15. Görev Alınan Uluslararası Kuruluşlar

Kuruluş Adı	Kuruluş Tarihi ve Yeri	Kuruluş Amacı	Açıklama	Görevlerimiz
ICAO (International Civil Aviation Organization)	1944 Montreal	Bütün dünyada uluslararası sivil havacılığın emin ve düzenli gelişmesini ve sürdürülmesini sağlamak	Hâlihazırda 191 üyesi bulunan kuruluşa ülkemiz 1945 yılında üye olmuştur.	
ECAC (European Civil Aviation Conference)	1955 Fransa	Havacılık emniyeti alanında mevzuat geliştirmek ve üye ülkelerde emniyet denetimleri yapmak	44 üyeye sahip olan kuruluş ICAO'nun bölgesel (Avrupa) bir organizasyonudur.	Başkan Yardımcılığı
ICAO Avrupa Kuzey Atlantik Bölgesel Havacılık Emniyet Grubu	1947 - Paris	ICAO'nun, emniyet ile ilgili aldığı kararların Avrupa bölgesindeki uygulamalarını izlemek	Kuruluşun 57 üyesi bulunmaktadır.	Başkan Yardımcılığı
EUROCONTROL (European Organisation for the Safety of Air Navigation)	1960 Brüksel	Avrupa hava trafik yönetimini ve emniyetini geliştirmek	40 ülkenin üye olduğu bu kuruluşta, ülkemiz Emniyet Düzenleme Komisyonu'nda Başkan Yardımcılığı, Geçici Konsey Koordinasyon Komitesi'nde ise Başkanlık görevlerini yürütmektedir.	Başkan Yardımcılığı, Başkanlık
D8 Sivil Havacılık Komisyonu	2007 İstanbul	D8 ülkeleri sivil havacılık otoriteleri arasında koordinasyon ve işbirliğini geliştirmek	D8 ülkeleri organizasyonu bünyesinde kurulan bir komisyondur.	Başkan Yardımcılığı
JAA –TO (Joint Aviation Authorities – Training Organization)	**1955 Fransa**	Avrupa havacılık emniyetinin sağlanması için duyulan eğitim ihtiyacını karşılamak	ECAC'ın bir alt organizasyonu olup, ECAC üyesi olan 44 ülke aynı zamanda bu organizasyona da üyedir.	Yönetim Kurulu Üyeliği, Başkan Yardımcılığı

İLİŞKİDE OLDUĞUMUZ ULUSLARARASI KURULUŞLAR

Kuruluş Adı	Kuruluş Tarihi ve Yeri	Kuruluş Amacı	Açıklama
EASA (European Aviation Safety Agency)	2002 Köln	Her türlü hava aracı, uçuş, üretim, denetleme ile ilgili mevzuatlarının oluşturulması ve uygulanmasını kontrol edip uçuş ve yer güvenliğini sağlanması	AB üye ülkelerinin oluşturduğu sivil havacılık ajansıdır.
IATA (International Air Transport Association)	1945 Montreal	Emniyetli, güvenli ve ekonomik hava ulaşımını sağlayabilmek	Havayolu ve yer hizmet şirketlerinin üye olabildiği, uluslararası bir ticaret kuruluşudur.
ACI (Airports Council International)	1991	Hükümetler ve uluslararası kuruluşlar ile havalimanlarının çıkarlarını temsil ederek, havalimanlarında standartlar, politikalar ve önerilen uygulamaların geliştirilmesi ve dünyadaki standartlarını yükseltmek, bilgi ve eğitim olanakları sağlanmasını amaçlamaktadır.	SHGM ile ACI arasında işbirliğini geliştirme protokolü imzalanmıştır.

2016 ICAO KONSEY ÜYELİĞİ SEÇİMİ

Kurucu üyesi olduğumuz ICAO'nun en üst karar organı olan ve 1950 yılından beri temsil edilmediğimiz ICAO Konseyi'ndeki 36 üyeden biri olmak amacıyla 2016 yılında yapılacak seçime ülkemiz aday olmuştur.

Konsey üyeliği, Uluslararası kuruluşlarda etkin rol alınması ve dünya sivil havacılığına yön vererek, sektörümüzün rekabet gücünün arttırılması bakımından büyük önem arz etmektedir.

TURKEY
CANDIDATE FOR 2016 ICAO COUNCIL ELECTIONS

ICAN2015

ICAO Havacılık Müzakereleri Etkinliği (ICAN2015) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün ev sahipliğinde, 19-23 Ekim 2015 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenmiştir.

ICAO üyesi 95 ülke, 8 uluslararası organizasyon ve 60 şirketin katılımıyla bu yıl sekizincisi düzenlenmiş olan etkinlik, bugüne kadar gerçekleştirilmiş en yüksek katılımlı ICAN etkinliği olmuştur.

Bu etkinlik kapsamında toplam 51 ülke ve AB Komisyonu ile ikili görüşme gerçekleştirilirken, bunların 36'sı ile ikili havacılık anlaşması imzalanmıştır. 300 ilave uçuş hakkı alınarak, yaklaşık 600 Milyon USD ciro imkânı oluşturulmuştur.

HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMALARI ve SİVİL HAVACILIK MÜZAKERELERİ

2003 yılında 81 olan hava ulaştırma anlaşması bulunan ülke sayısı, 2015 Kasım sonu itibariyle 165' e ulaşmıştır. (Tablo 16, Grafik 16, Harita 4)

2015 yılı içerisinde toplam 62 müzakere gerçekleştirilmiş olup, böylece 2003 yılından itibaren Türkiye'nin imza altına aldığı ikili anlaşma sayısı 336'e yükselmiş ve gerçekleştirilen anlaşmalar neticesinde, yurtdışı uçuş ağımız 110 ülkede 258 noktaya ulaşmıştır.

Ülkeler arasında karşılıklı seferlerin yapılmasını sağlayan ikili hava ulaştırma anlaşmaları sayısı, ikili hava ulaştırma anlaşmalarının güncellenmesi ve yenilerinin yapılması, havayolu şirketlerimizin daha çok ülkeye daha çok sayıda sefer yapmalarının önünü açmaktadır.

Tablo 16. İkili Müzakereler ve Anlaşma Bulunan Ülkeler

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 (Kasım)
İkili Müzakere Sayısı	7	11	11	7	13	16	58	29	51	43	73	54	62
Hava Ulaştırma Anlaşması Bulunan Ülke Sayısı	81	81	84	86	88	90	107	111	122	143	157	163	165

Hava Ulaştırma Anlaşması olan ülke sayımızı 81'den 165 'e çıkardık.

Hedefimiz 191 Ülke ile anlaşma imzalamak.

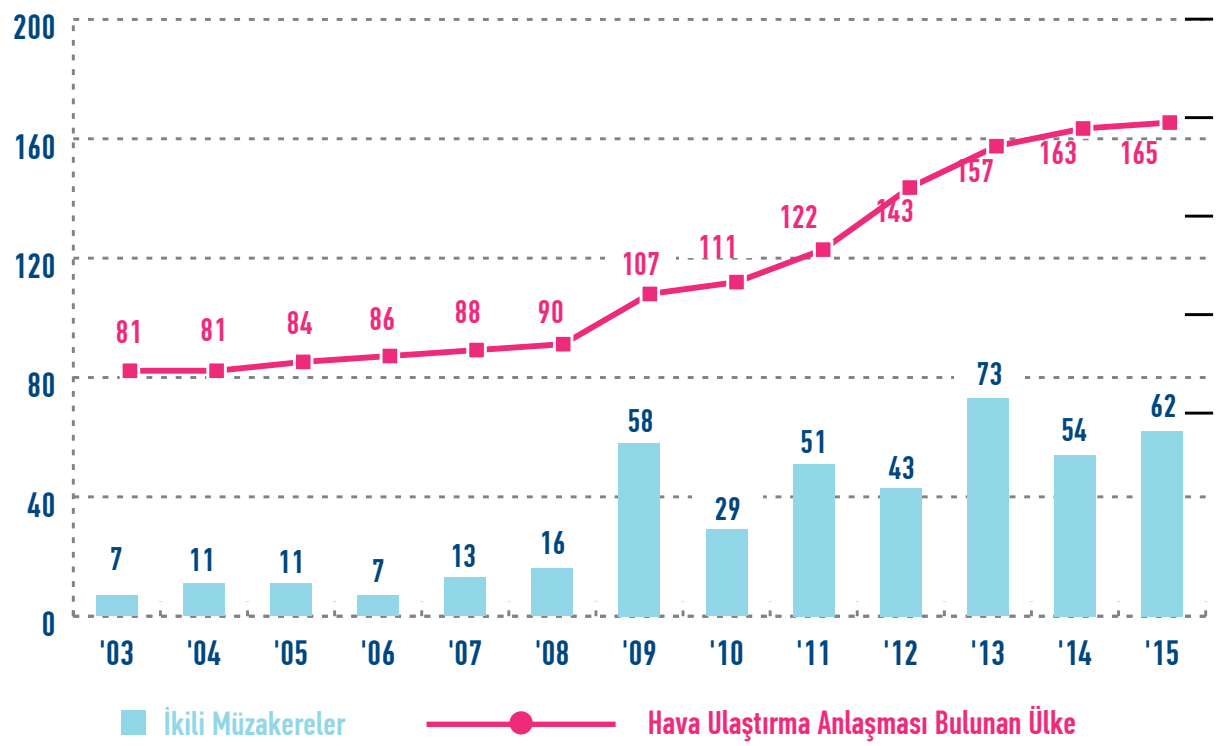

Grafik 16. Müzakereler

Harita 4. Anlaşmamız Bulunan Ülkeler

ANLAŞMAMIZ BULUNAN ÜLKELER

2003 YILINDA **81 ÜLKE**

BUGÜN **165 ÜLKE**

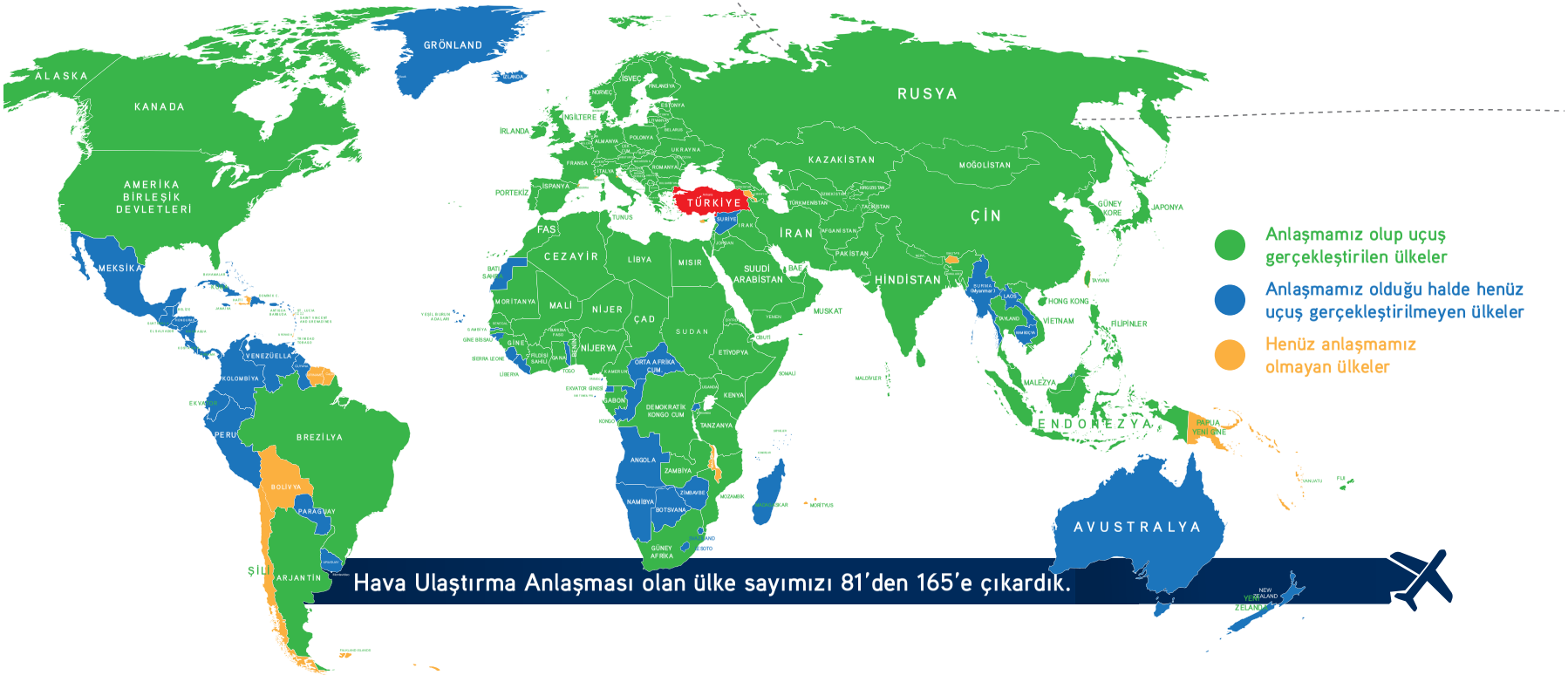

2015 yılı Kasım sonu itibariyle 62 adet müzakere yapılmış olup, detayları Tablo 17'de belirtilmiştir.

Tablo 17. 2015 yılında Yapılan Müzakereler

SIRA	TARİH	MÜZAKERE YERİ	ÜLKE ADI
1	21.01.2015	İSTANBUL	LİBERYA
2	20.02.2015	ANKARA	EKVADOR
3	27.03.2015	ANKARA	TACİKİSTAN
4	31.03.2015	ATİNA	YUNANİSTAN
5	02.04.2015	ANKARA	IRAK
6	22.04.2015	BELGRAD	SIRBİSTAN
7	22.04.2015	ANKARA	VİETNAM
8	02.06.2015	LEFKOŞA	KUZEY KIBRIS
9	10.06.2015	CEBU	FİLİPİNLER
10	07.10.2015	İSTANBUL	İRAN
11	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	BAHAMALAR
12	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	BAHREYN
13	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	ARNAVUTLUK
14	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	BELÇİKA
15	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
16	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	BREZİLYA
17	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	BRUNEİ DARUSSELAM
18	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	BURKİNA FASO
19	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	ÇAD
20	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	DANİMARKA
21	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	ETİYOPYA
22	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURİYETİ
23	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	FİNLANDİYA
24	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	GİNE
25	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	GİNE-BİSSAU
26	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	GÜNEY AFRİKA
27	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	HONG KONG

28	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	IRAK
29	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	İNGİLTERE
30	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	İSVİÇRE
31	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	KAMERUN
32	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	KATAR
33	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	KENYA
34	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	KOSOVA
35	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	KUVEYT
36	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	LİBERYA
37	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	LİBYA
38	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	MALEZYA
39	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	MOĞOLİSTAN
40	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	MOLDOVA
41	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	NEPAL
42	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	NİJER
43	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	NİJERYA
44	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	PAKİSTAN
45	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	RUSYA
46	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	SENEGAL
47	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	SEYŞELLER
48	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	SIRBİSTAN
49	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	SİERRA LEONE
50	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	SİNGAPUR
51	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	SRİ LANKA
52	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	SUUDİ ARABİSTAN
53	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	TOGO
54	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	UMMAN
55	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	UGANDA
56	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	VİET NAM
57	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	YENİ ZELANDA
58	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	YUNANİSTAN
59	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	ZAMBİYA
60	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	ZİMBABVE
61	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	MAURİTİUS
62	19-23.10.2015	ANTALYA (ICAN2015)	AB KOMİSYONU

ULUSLARARASI BAŞARILAR

Havalimanları dünya liginde sınıf atladı.

İstanbul Atatürk Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- "En Fazla Yeni Uzun Menzilli Güzergaha Sahip Havalimanı" : Euro Annies 2015
- "Yeni Rotalar Kazandıran Havalimanı" : Euro Annies 2014
- "Yolcu Trafiği en çok artan Havalimanı" : Euro Annies 2013
- "Güney Avrupa'nın en iyi Havalimanı" 2013: Skytrax, Cenevre
- "Yılın Havalimanı" 2013: ATN News Ödülleri, Kanada
- "Transit Uçuşların Cazibe Merkezi" 2009-2010: En iyi 50 Seyahat Merkezi Ödülleri, Monocle Dergisi
- "Güney Avrupa'nın En İyi 2. Havalimanı" 2009 İngiltere -Skytrax
- "Yüksek Övgüye Değer Ödülü" 2007: 13. Dünya Güzergâh Geliştirme Forumu, Routes
- "En İyi 2. Havalimanı" 2003: www.travelquality.com
- "Avrupa'nın En Konforlu Dış Hatlar Terminali" 2002: Deutsche Aeroconsult
- "Mühendislik Akademi Ödülü" 2002: ACEC-Amerikan Mühendislik Konseyi
- "Orta Doğu ve Balkanlar'ın En Güvenli Havalimanı" 2001: Amerikan Sivil Havacılık Otoritesi (FAA)

İzmir Adnan Menderes Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- Çevreci uygulamalarıyla öne çıkan Adnan Menderes Havalimanı, ACI (Airports Council International) Europe Karbon Akreditasyonu programında izleme seviyesinden azaltma seviyesine yükselerek, "Avrupanın Çevreye En Duyarlı Havalimanı" seçilmiştir.
- Ekolojik ve Yenilik Açısından En İyi Havalimanı" Emerging Markets Airport Awards 2011
- "Eko-Yenilik Ödülü" 2010: ACI Europa
- "Yeşil Havalimanı dalında 1. Havalimanı" DOHA Havacılık-2009- KATAR

Ankara Esenboğa Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- ''5-10 milyon yolcu'' kategorisinde "En Hızlı Büyüyen Havalimanı" dalında ikincilik: Euro Annies 2014
- "Avrupa'nın en iyi havalimanı" 2009: ACI (Airports Council International)

Antalya Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- 2013 yılında "Karbon Akreditasyon" programında "optimizasyon" seviyesine ikinci kere ulaşan Antalya Havalimanı Türkiye'de bu seviyeye ulaşan ilk ve tek havalimanı olmakla birlikte Avrupa'da da bu seviyeye ulaşan dokuz kurum arasında yer almıştır.
- 2012 yılında yapılan Dünyanın karbon salınımı en düşük 8 havalimanı arasına girmeyi başaran Antalya Havalimanı, "Havalimanı Karbon Akreditasyon Optimisation" sertifikası ile ödüllendirilmiştir.

- Antalya Havalimanı 2011 yılında Avrupa Havalimanları Birliği (ACI Europe) tarafından "10-25 milyon yolcu" kategorisinde "Avrupa'nın En İyi Havalimanı" seçilmiştir.
- Sürdürdüğü çevre yönetim sistemleri ve kalite politikalarıyla İş Sağlığı, Kalite Yönetimi, Çevre Yönetimi ve Müşteri Memnuniyeti alanlarında dört farklı TSE belgesine sahip tek havalimanı olan ICF Airports Antalya Havalimanı, bir defa da karbon emisyonu azaltımından ötürü 17 Haziran 2011 tarihinde Lizbon'da ACI Avrupa tarafından belgelendirilmiştir.

Muğla Dalaman Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- Mimarisiyle 2006 yılında Londra'da "Çevreye Duyarlılık" ödülü kazanmıştır. Ayrıca; Havalimanımızın Dış Hatlar Yolcu Terminali hizmete girdiği 2006 yılında "Dünya'nın En İyi Terminalleri" sıralamasında 13 üncü sırada yer almıştır.

Muğla Milas-Bodrum Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- WAF – Dünya Mimarlık Festivalinde, Milas-Bodrum Uluslararası Havalimanı projemiz yarışmaya katıldığı "Ulaşım" kategorisinde 2012 yılının büyük ödülüne layık bulunmuştur.

İŞLETME FAALİYETLERİ

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TARİHÇE

Türkiye Havalimanlarının işletilmesi ile Türkiye Hava sahasındaki hava trafiğinin düzenlenmesi ve kontrolü görevi, Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Genel Müdürlüğü'nce yerine getirilmektedir.

Türk Sivil Havacılık sektörünün altyapısını oluşturan tesis ve donanımıyla, 1933 yılından bu yana değişik isim ve statülerle hizmetlerini yürütmekte olan DHMİ Genel Müdürlüğü, 08.06.1984 tarih ve 233 sayılı KHK ve 08.11.1984 tarihli Ana Statüsü çerçevesinde tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir Kamu İktisadi Kuruluşu olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Kuruluşun Ana Statüsü ile belirlenen amaç ve faaliyet konuları ise; Sivil Havacılık faaliyetlerinin gereği olan hava taşımacılığı, havalimanlarının işletilmesi, meydan yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamaktır.

PERSONEL DURUMU

DHMİ Genel Müdürlüğü'nde 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 9.531 personel görev yapmaktadır.

YATIRIM GERÇEKLEŞMELERİ

Yıllar itibariyle, DHMİ Genel Müdürlüğü yatırımların nakdi ve fiziki gerçekleşme oranlarında da çok ciddi artışlar gerçekleşmiştir. 2015 Yılı Yatırım Programı kapsamında DHMİ Genel Müdürlüğü'ne

31 proje için 450.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup 2015 yılı içerisinde tahsis edilen 90.000.000 TL ek ödenek ve yeni bir proje alımı ile proje sayısı 32'ye, toplam ödenek 540.000.000 TL'ye yükselmiştir. 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle de % 43,9 nakdi gerçekleşme sağlanmıştır (Grafik 17).

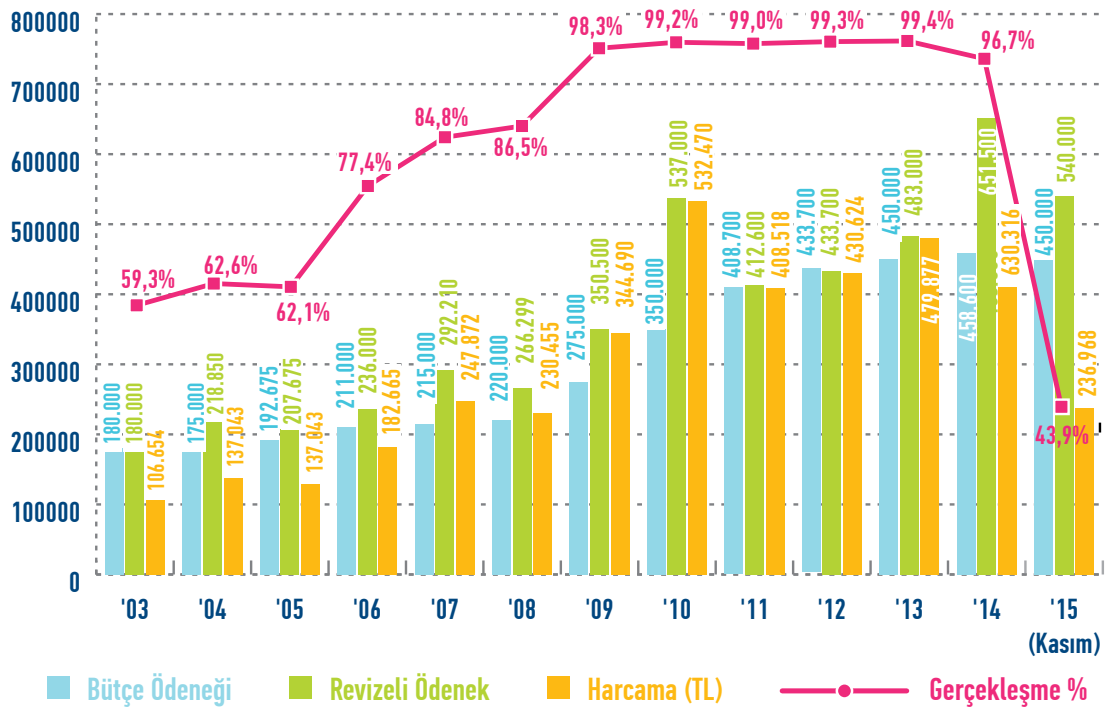

Grafik 17. 2003-2015 Yılları Yatırım Gerçekleşmeleri (Bin)

(2015 yılı göstergesi Kasım sonudur.)

DENİZCİLİK SEKTÖRÜ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ

Günümüzde küresel ticaretin %80'i verimli ve ekonomik bir ulaşım sistemi olan deniz yoluyla gerçekleşmektedir. Küresel deniz ticareti taşınan yük hacmi bakımından son 65 yılda 18 kat büyüyerek, parasal bazda dünya ticaretinde %60'lık bir paya ulaşmış durumdadır. Bu durum denizcilik sektörünü küresel ticarette en stratejik sektör konumuna getirmiştir.

Bu gelişmeler ışığında denizcilik, sadece bir taşımacılık türü olmaktan çıkmış, dünya ticaret hacmindeki artış ve hızla gelişen teknolojilere paralel olarak yük ve yolcu taşımacılığı başta olmak üzere, gemi inşa sanayi, liman hizmetleri, deniz turizmi ve yatçılık, canlı ve cansız doğal kaynakların yönetimini kapsayan daha geniş bir endüstri, ticaret ve hizmet dalına dönüşmüştür.

Ülkemiz açısından da stratejik sektörlerin başında gelen denizcilik sektörüne yönelik Bakanlığımızın misyonu; toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesine ve ülke kalkınmasına katkı sağlamak amacıyla, ulaştırmanın tüm sektörlerinde olduğu gibi denizcilik alanında da dengeli, güvenli, ekonomik, erişilebilir, ekolojik yapıyı gözeten, sürdürülebilir, kaliteli hizmet verilmesini sağlamak ve denetlemek olarak belirlenmiştir.

Türkiye; Avrupa, Asya ve Afrika bağlantılı eşsiz coğrafyası ile kıtaların, ticaret ve enerji yollarının, kültürel etkileşimlerin kavşağında olan bir ülkedir. Ulaşım ve enerji sistemlerinin entegrasyonu, kurumsal ve yasal altyapının geliştirilmesi ile bu coğrafi konum, daha fazla katma değere ve nitelikli bir kalkınma sürecine dönüştürülecektir.

Bu doğrultuda, kısa zaman önce "Yeni Türkiye" temasıyla açıklanan 64. Hükümet Programında da tekrar ifade edildiği üzere, ülkemizin GSYH açısından 2023'te dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmesi ve ihracatta 500 milyar Dolar seviyelerine ulaşılması amacıyla, bulunduğumuz coğrafyada bölgesel liderlik ve etkili küresel oyuncu kimliğini kazanmak için gerekli atılımlar adım adım yerine getirilmektedir.

Türk denizciliği son dönemde uygulanan politikalar ile hedeflerine hızla yaklaşmaktadır. Bu çerçevede, atılan adımlardan ilki 2004 yılında başlatılan ÖTV'siz yakıt uygulaması ile kabotaj taşımacılığının canlandırılması olmuştur. Bugüne kadar toplamda 4 milyar 860 milyon TL ÖTV tahsil edilmeyerek sektöre önemli bir destek sağlanmıştır.

Uygulama sonucunda, 2003 yılına göre 2014 yılında kabotaj taşımacılığında elleçlenen yük miktarında %74, taşınan yolcu sayısında %61 ve taşınan araç sayısında %96 artış yaşanmıştır. Bu çerçevede, kabotaj taşımacılığı canlandırılırken, karayolu ağırlıklı yurt içi taşımacılığın denizyoluna kaydırılması sağlanmıştır.

Ayrıca, 2003 yılına göre 2014 yılında limanlarımızdaki toplam yük elleçlemesinde %102, konteyner elleçlemesinde %235 artış gerçekleşmiştir.

Yine Akdeniz ve Karadeniz çanağındaki komşu ülkelerle geliştirilen ikili ve çok taraflı ilişkiler kapsamında, kurulan uluslararası düzenli Ro-Ro hatlarında taşınan araç sayısında 2003 yılına göre 2014 yılında %111 artış gerçekleşmiştir.

Kruvaziyer turizminin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar sonucunda, limanlarımızı ziyaret eden kruvaziyer yolcu sayısı 2014 yılında 2003 yılına göre %208 oranında artış göstermiştir. Kruvaziyer turizminde bugün yaşanan en gurur verici gelişme ise 2011, 2012 ve 2013 yılında İzmir'in Avrupa'nın en iyi kruvaziyer destinasyonu ödülüne üst üste üç kez layık görülmesidir.

Denizciliğimizin her alanında olduğu gibi deniz ticaret filomuz da büyümüştür. Türk sahipli filomuz 2003 yılında 8,8 milyon DWT kapasite ile dünyada 19 uncu sırada iken 2015 yılında 29 milyon DWT'luk kapasite ile 6 basamak ilerleyerek 13 üncü sıraya yükselmiştir.

Yıllarca kara listede olan Türk Bayraklı gemilerimizin beyaz listeye geçişi sağlanarak ticaret filomuzun uluslararası itibarı artırılmıştır. Yaptığımız yoğun denetimler, Türk Bayraklı gemilerin 2008 yılından itibaren Paris Mamorandumu kapsamında beyaz listede yer almasını sağlamıştır.

Kıyılarımızda seyir, can, mal ve çevre emniyeti ile deniz güvenliğinin arttırılması amacıyla gemi takip ve kontrol sistemleri kurulmuştur. Seyir, can, mal ve çevre emniyetini arttırılması ve deniz trafiğinin anlık izlenerek yönlendirilmesi kapsamında Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi (TBGTH) 30 Aralık 2003 yılı itibariyle hizmete başlamıştır. Söz konusu sistem ile Türk Boğazları, Marmara Denizi'nin büyük bölümü ve Kuzey Ege deniz alanı kontrol altına alınmıştır. İzmit ve İzmir Gemi Trafik Hizmetleri tamamlanmış olup, Ankara'da kurulacak olan Gemi Trafik Yönetim Merkezi (GTYM) ve Mersin Gemi Trafik Hizmetleri kurulum çalışmalarına devam edilmektedir. Bu doğrultuda, kıyılarımızı kapsayan bir Liman Yönetim Bilgi Sistemi (LYBS) kurulmuştur.

Ayrıca, gemiler için Uzun Mesafe Tanımlama ve İzleme (LRIT) Sistemi (2009) gibi yatırımlar gerçekleştirilmiştir. 2007 yılında ülkemiz etrafındaki tüm denizlerimizi kapsayan Ulusal Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS/AIS-Auotomatic Identification System) kurularak, kıyılarımızda seyir emniyeti ve deniz güvenliği arttırılmıştır. OTS kapsamında alınan bilgiler, Ankara'daki OTS ana merkezine iletilmekte ve Ankara'dan Türk Arama Kurtarma Sahası içerisinde seyir yapan gemiler anlık olarak izlenebilmektedir.

2002 yılında kazalara karşı acil durumlara müdahale sistemi bulunmazken, bugün her kıyı tesisi ve yetkilendirilen firmalar bu sistemin en önemli unsurları olmuştur. Bakanlık olarak Acil Müdahale Merkezleri kurulmaya başlanmış olup, 2017 yılında hizmete başlayacaktır.

"Denizci millet" sloganımızın bir uygulaması olarak toplumda deniz sevgisini yerleştirmek, deniz kültürünü yaygınlaştırmak için yurt genelinde amatör denizciliği özendirici çalışmalar yapılmakta olup, bu amaçla deniz kültürünü tanıtım ve eğitim merkezleri projesi başlatılmıştır.

İnternet ortamından Amatör Denizci Eğitim Sistemi ile ücretsiz eğitim verilmeye başlanmıştır.

Dünyanın en kaliteli yatlarını inşa edebilen gemi inşa sanayimiz ulaştığı modern imkânlar sayesinde ihracat miktarlarını önemli oranlarda yükseltmiş ve yat inşa siparişlerinde de dünyada 3 üncü sıraya yükselmiştir.

Özellikle gemi inşa sanayinde büyük atılımlar yapılmış, verilen desteklerle tersane sayısı 37'den 77'ye yükseltilmiş, gemi inşa sanayimiz adet bazındaki dünya sipariş sıralamasında 5 inciliğe kadar yükselmiştir. Sektörde 2008'den bu yana devam etmekte olan küresel finansal krizin etkileri halen devam etmektedir. Ancak tersanelerimiz bu dönemde bakım onarım faaliyetlerini arttırabilmeyi başarmışlardır.

Türkiye, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından yayınlanan ve üye ülkelerin gemi adamlarının eğitimi ve belgelendirmesi ile ilgili "Gemi adamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme (STCW 78)" gereklerini tam olarak yerine getirdiğini gösteren "beyaz liste"de yer almaktadır. Bu sayede ülkemiz gemi adamlarının eğitim ve belgelendirilmesinin tanınmasına yönelik diğer ülkelerle anlaşma yapılabilmektedir.

Bu kapsamda 30 ülke ile protokol imzalanmış ve Türk gemi adamları yeterlik belgeleri; Almanya, İtalya, Portekiz, Malta gibi AB üyesi ülkeler ve büyük deniz ticaret filosuna sahip diğer ülkeler tarafından tanınmakta ve bu ülkelere ait gemilerde Türk gemi adamları çalışabilmektedir.

Baltık ve Uluslararası Denizcilik Konseyi (BIMCO) tarafından yayınlanan istatistikî veriler çerçevesinde ülkemiz 2010 yılı itibariyle gemi adamı sayısı bakımından 36.734 zabitan ve 51.009 adet tayfa sınıfı gemi adamı ile Çin'den sonra 2 nci sırada yer almaktadır. Bugün itibari ile zabitan sınıfında 47.368 adet, tayfa sınıfında ise 132.460 adet gemi adamı kayıtlıdır.

Deniz taşımacılığında, lojistik zincirinin en önemli parçalarından biri olan limanlar, genellikle kent merkezlerinde veya yakınında hizmet vermekte olup, limanların çevre ile daha uyumlu tesisler olmalarına yönelik olarak; azami ölçüde enerji tasarrufunun sağlanması ve liman operasyonlarında enerji verimliliğinin en yüksek seviyede tutulması

ile anılan tesislerin çevre hassasiyetlerinin üst seviyelere çıkartılarak daha yeşil limanların ülkeye kazandırılmasının gerekliliği düşünülerek "Yeşil Liman" (Green Port) projesi başlatılmıştır. Bakanlığımız uhdesinde yürüttüğümüz proje kapsamında, 17 liman tesisi başvuru dosyası göndermiş olup, bunlardan MARPORT Limanına Yeşil Liman Sertifikası verilmiştir. Diğer başvuru yapan limanların ise saha ve dosya incelemeleri devam etmektedir. Ayrıca diğer liman tesisleri, proje kapsamında istenen şartları yerine getirmek için çalışmalarını sürdürmektedir.

2023 yılında 500 milyar dolar ihracat yapmayı hedefleyen ülkemizin bu hedefe ulaşabilmesi için ihtiyaç duyacağı büyük ölçekli liman yatırımları hayata geçirilmektedir. Önümüzdeki dönemde "Üç Denizde Üç Büyük Liman" projesi kapsamında; İzmir Çandarlı, Zonguldak Filyos ve Mersin Konteyner Limanlarının hayata geçirilmesi öngörülmektedir. Mevcutlara ilave olarak ülkemizin en az 16 noktasında büyük ölçekli Lojistik Merkezler kurulacaktır. Bunlarla birlikte ülkemiz bölgede bir lojistik merkez haline dönüşecektir.

Tersanelerimizde daha yüksek katma değerli, nitelikli ve özel tip gemilerin üretimi ile gezi teknesi ve yat üretiminde modern üretim tesislerinin kurulması özendirilecektir. Gemi sanayinde yerli katkı oranını artırmak için üretim odaklı gemi yan sa¬nayi ürünleri desteklenecektir.

Yat limanı kapasitemiz arttırılacak, bu alandaki yatırımlara kamu özel ortaklığı modeli ile devam edilecek, kıyılarda tekne bağlama imkânları ile halkın denize erişim imkânı arttırılacaktır.

Deniz ticaret filomuz daha da büyültülerek, filonun ülkemizin dış ticaret taşımalarından daha fazla pay almasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Denizlerimizde, seyir, can, mal ve çevre emniyetini artıran her türlü takip ve izleme sistemlerinin kurulumu tamamlanacaktır.

Nihayetinde denizcilikte ana hedefimiz, dünya denizciliğinin her alanında "lider denizci ülkeler" arasında yer almaktır.

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

ÖTV'SİZ YAKIT UYGULAMASI

Denizciliğin gelişmesi ve karayolu ağırlıklı dâhili taşımacılığın denizyoluna kaydırılması amacıyla, 16.07.2003 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ve Maliye Bakanlığı'nın 31.12.2003 tarihinde yayımlanan 6 Seri Numaralı Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliği ile deniz araçlarında Özel Tüketim Vergisi İndirilmiş Yakıt Uygulaması 01.01.2004 tarihinde başlamıştır.

Kabotaj hattında çalışan yük, yolcu, balıkçı, bilimsel araştırma gemileri ve ticari yatlar ile hizmet araçları bu uygulamadan yararlanmaktadır. Ayrıca, 2009 yılı itibariyle bu kapsama iç sularda faaliyet göstermekte olan kamuya ait yük ve yolcu gemileri ve 2012 yılsonu itibariyle özel sektöre ait iç sularda faaliyet gösteren yük ve yolcu gemileri de dâhil edilmiştir.

Grafik 1. Verilen Teşvik Miktarı % Dağılımı (2004-2015/Kasım) (TL)

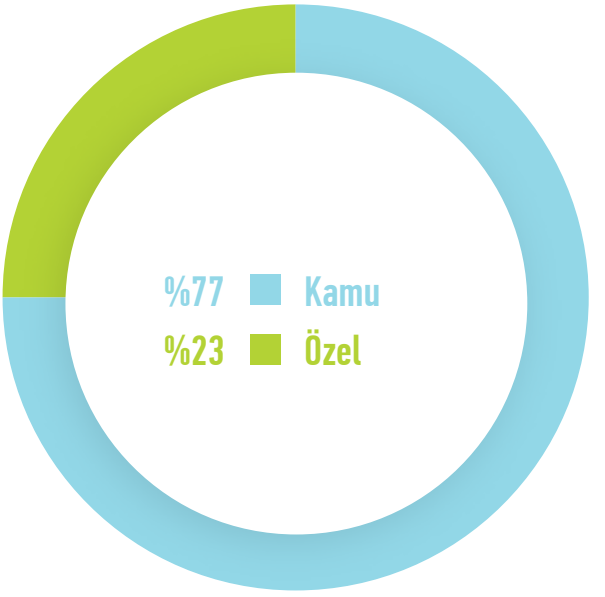

Kaynak: UDHB-DTGM

ÖTV'siz yakıt uygulamasının başladığı 01.01.2004 tarihinden Kasım 2015 tarihine kadar, toplamda 4 milyar 860 milyon TL ÖTV tahsil edilmeyerek sektöre önemli ölçüde destek sağlanmış olup, bu desteğin %23'i kamu, %77'i özel sektör tarafından kullanılmıştır (Grafik 1).

Grafik 2. Gemi Cinslerine Göre ÖTV'siz Yakıt Kullanım Oranı (2004-2015 Kasım)

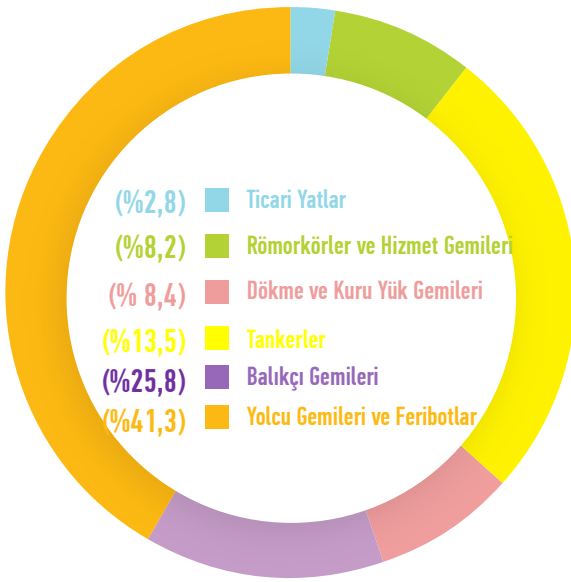

ÖTV'siz yakıt ile sektöre yıllık 441 milyon TL destek sağlandı.

Kaynak: UDHB-DTGM

2015 Kasım ayı itibariyle, kullanılan ÖTV'siz yakıt miktarının gemi cinsleri bazında dağılımına bakıldığında; en büyük payı %41,3'lük oranla yolcu gemileri ve feribotların aldığı, en düşük payı ise %2,8'lik oranla ticari yatların aldığı görülmektedir. Balıkçı gemilerinin payı ise %25,8 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 2).

DENİZYOLU TAŞIMACILIĞINDAKİ GELİŞMELER

En ucuz ve çevre dostu olan denizyolu ulaşımının teşvik edilmesini sağlayan ÖTV'siz Yakıt Uygulaması karayolu taşımacılığını büyük ölçüde denize kaydırmıştır.

Denizyolu taşımacılığının geliştirilmesi için alınan önlem ve düzenlemeler neticesinde yapılan uygulamayla; Marmara Denizi'nde birçok yeni hat kurulmuş, mevcut hatlarda ise araç ve yolcu taşıma kapasiteleri artmıştır.

KABOTAJ HATTI TAŞIMALARI

Ambarlı-Bandırma Hattı

Özellikle yük taşıyan ağır vasıtaların taşınmasında 2003 yılına göre 2014 yılında %962 artış gerçekleşmiş olup, 2015 yılı sonunda ise %907 artış beklenmektedir (Grafik 3).

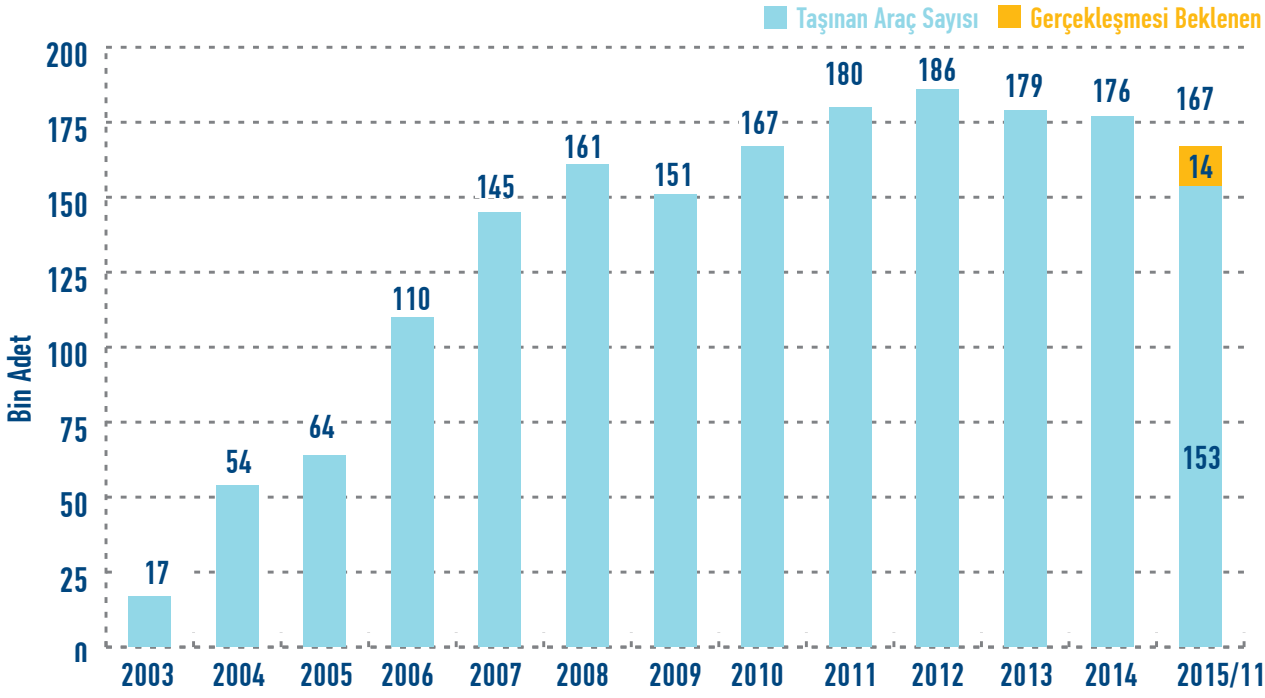

Grafik 3. Ambarlı-Bandırma Hattında Taşınan Araç Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

Tekirdağ-Bandırma, Barbaros-Erdek-Karabiga Hatları

Yapılan araç taşınmasında 2003 yılına göre 2014 yılında %315 artış gerçekleşmiş olup, 2015 yılı sonunda ise %313 artış beklenmektedir (Grafik 4).

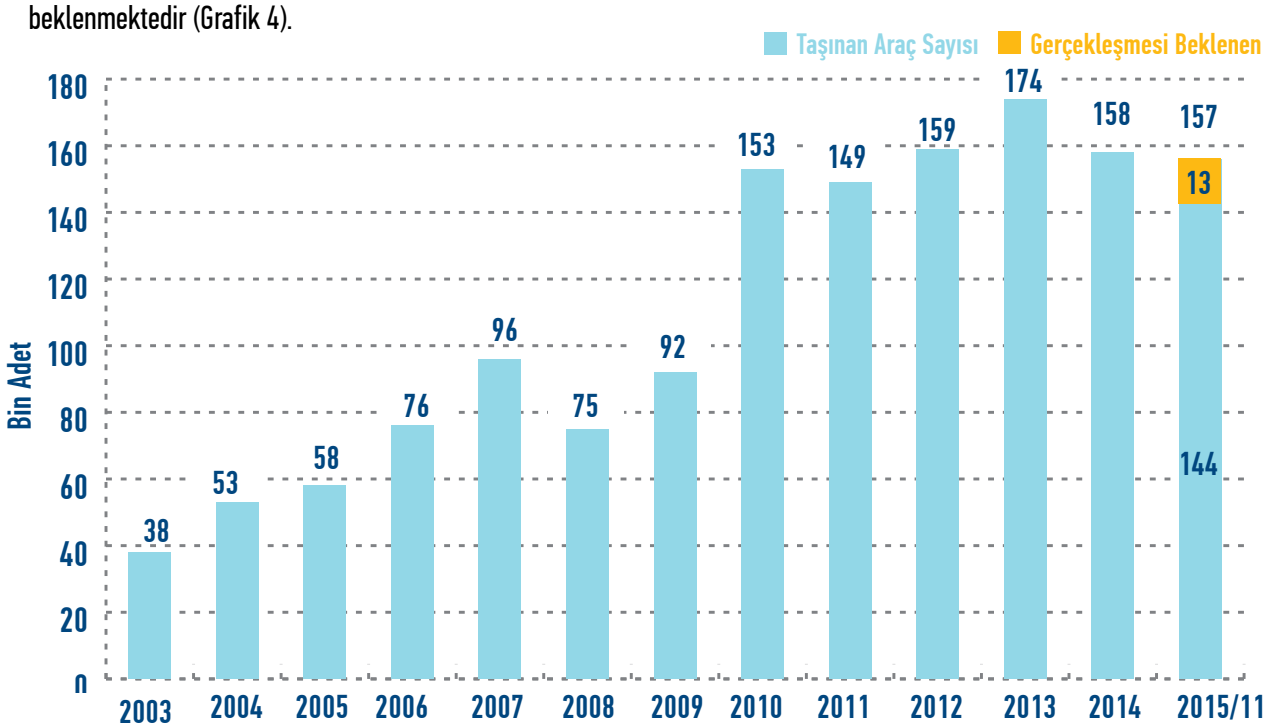

Grafik 4. Tekirdağ-Bandırma, Barbaros-Erdek-Karabiga Hatlarında Taşınan Araç Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

İstanbul-Güney Marmara Hatları (Yenikapı-Yalova, Yenikapı-Bandırma, Pendik-Yalova, Yenikapı-Mudanya)

Yapılan araç taşınmasında 2003 yılına göre 2014 yılında %184 artış gerçekleşmiş olup, 2015 yılı sonunda ise %212 artış beklenmektedir (Grafik 5).

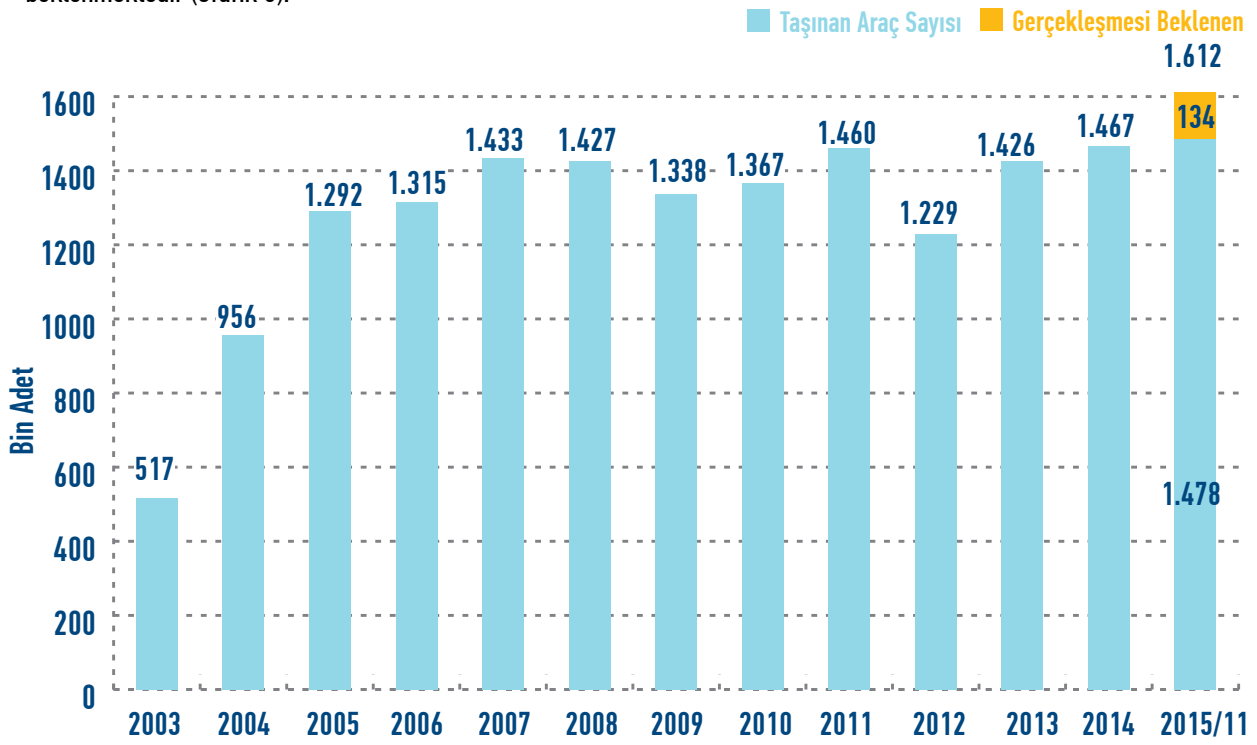

Grafik 5. İstanbul-Güney Marmara Hattında Taşınan Araç Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

** İstanbul-Güney Marmara hatlarında 2012 yılında uygulanan fiyat politikası yüzünden yolcu ve araç taşımacılığı rakamlarında düşüş gerçekleşmiştir.*
***Yenikapı-Yalova hattındaki sefer sayıları arttığı için taşınan araç sayısında da artış gerçekleşmiştir.*

Bu hatlarda taşınan yolcu sayısında ise 2003 yılına göre 2014 yılında %136 artış gerçekleşmiş olup, 2015 yılı sonunda %154 artış beklenmektedir (Grafik 6).

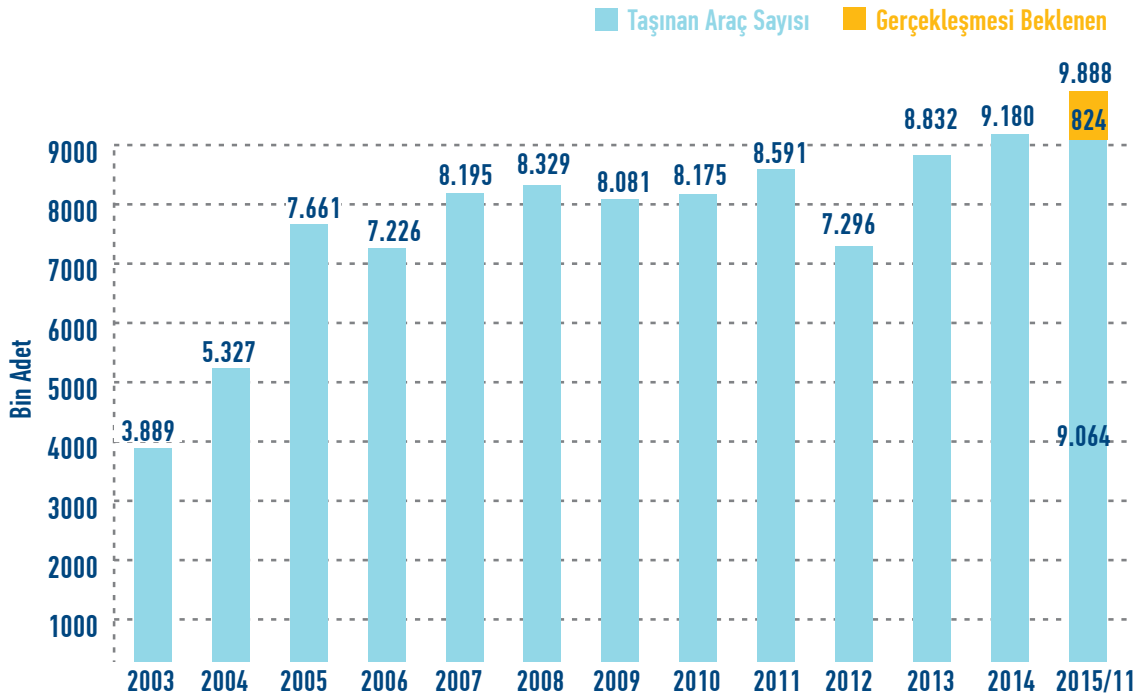

Grafik 6. İstanbul-Güney Marmara Hattında Taşınan Yolcu Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

**İstanbul-Güney Marmara hatlarında 2012 yılında uygulanan fiyat politikası yüzünden yolcu ve araç taşımacılığı rakamlarında düşüş gerçekleşmiştir. Yenikapı-Yalova hattındaki sefer sayıları arttığı için taşınan yolcu sayısında da artış gerçekleşmiştir.*

Kabotaj Hattında Taşınan Yolcu Miktarı

Kabotaj hattında taşınan yolcu miktarında 2003 yılına göre 2014 yılında %61 artış gerçekleşmiş olup, 2015 yılı sonunda ise yolcu miktarında %56 artış beklenmektedir (Grafik 7).

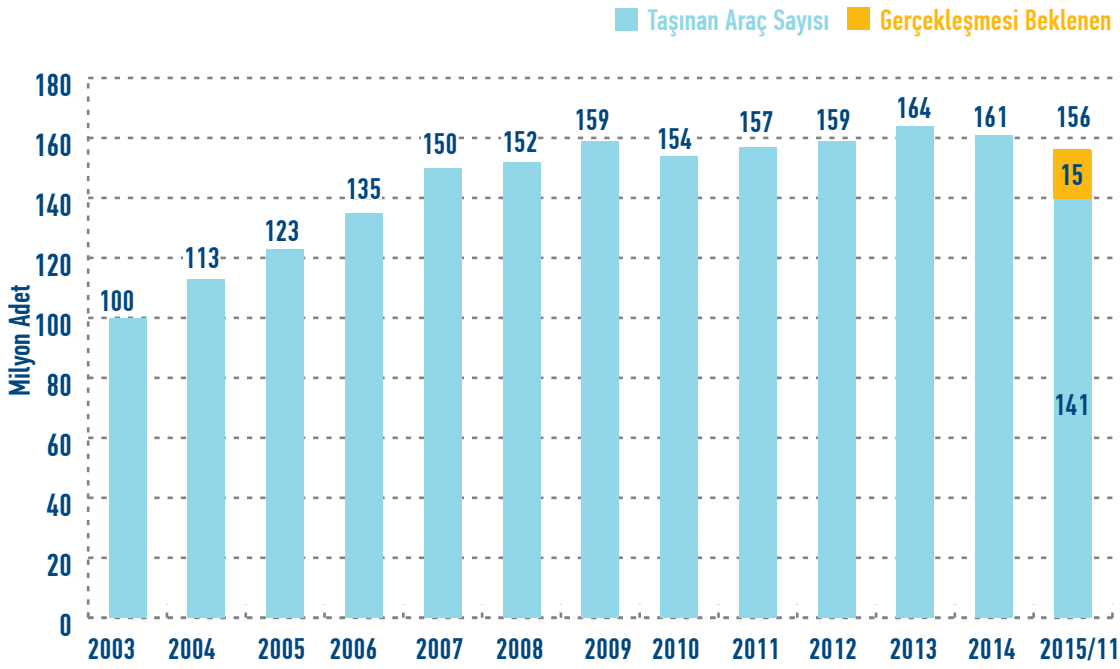

Grafik 7. Kabotaj Hattında Taşınan Yolcu Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

Kabotaj Hattında Taşınan Araç Miktarı

Kabotaj hattında taşınan araç miktarında 2003 yılına göre 2014 yılında %96 artış gerçekleşmiş olup, 2015 yılı sonunda ise araç miktarında %109 artış beklenmektedir (Grafik 8).

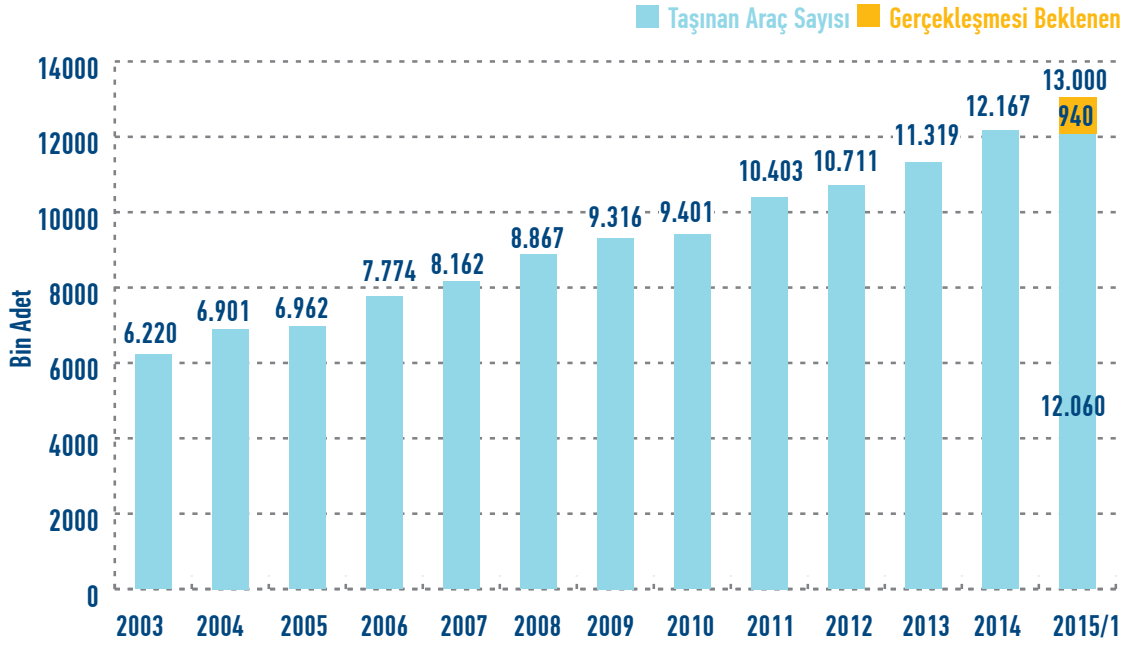

Grafik 8. Kabotaj Hattında Taşınan Araç Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

Kabotaj Hattında Yük Taşımacılığı (Ton)

Ülke genelinde kabotaj taşımacılığında, elleçlenen yük miktarlarında 2003 yılına göre 2014 yılında %74 artış gerçekleşmiş olup, 2015 yılı sonu itibariyle %79 artış beklenmektedir (Grafik 9-10).

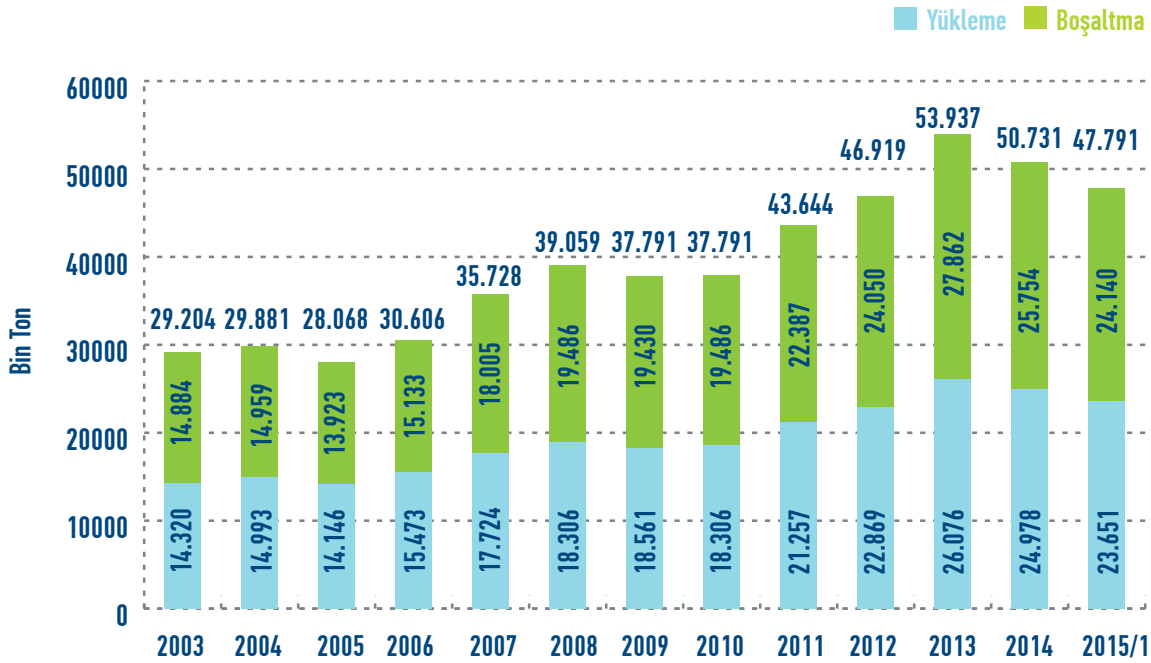

Grafik 9.Kabotaj Hattında Yapılan Yükleme-Boşaltma Miktarı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

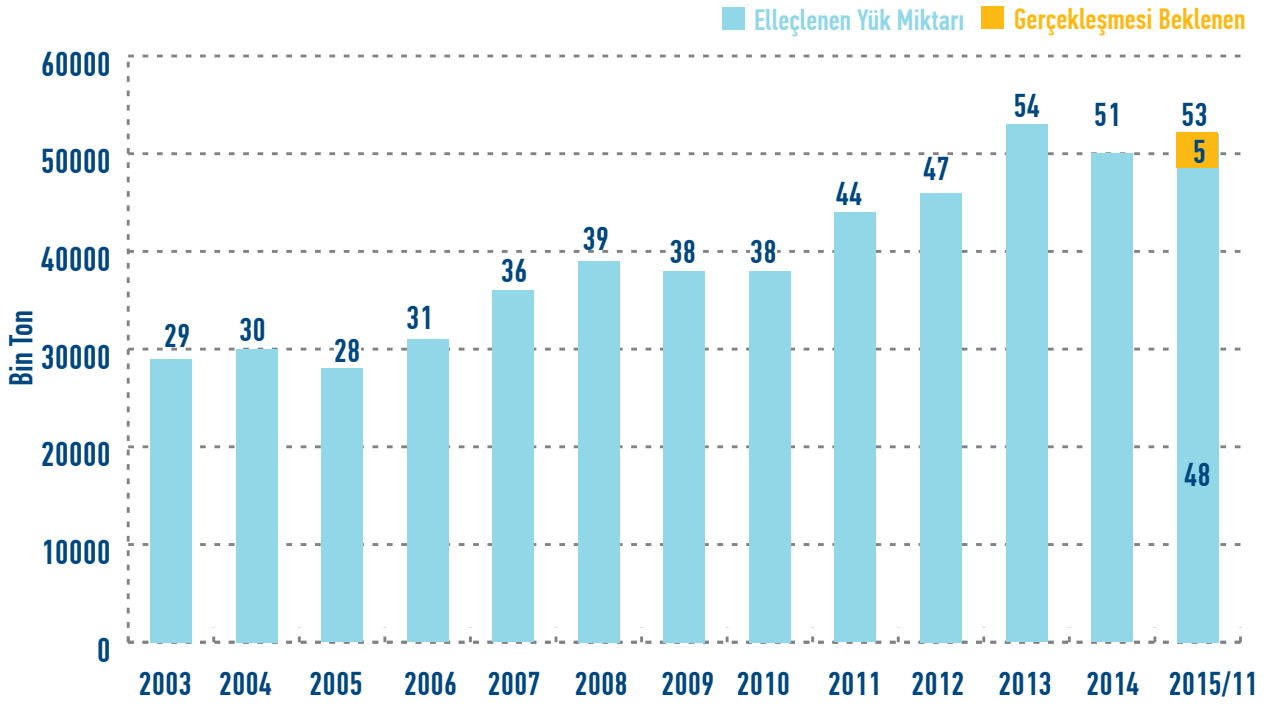

Grafik 10.Kabotaj Hattında Taşınan Yük Miktarı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

KONTEYNER TAŞIMACILIĞI

Limanlarımızda işlem gören toplam konteyner miktarında (TEU bazında), 2003 yılına göre 2014 yılında %235 artış gerçekleşmiş olup, 2015 yılı sonu itibariyle %224 artış beklenmektedir (Grafik 11-12).

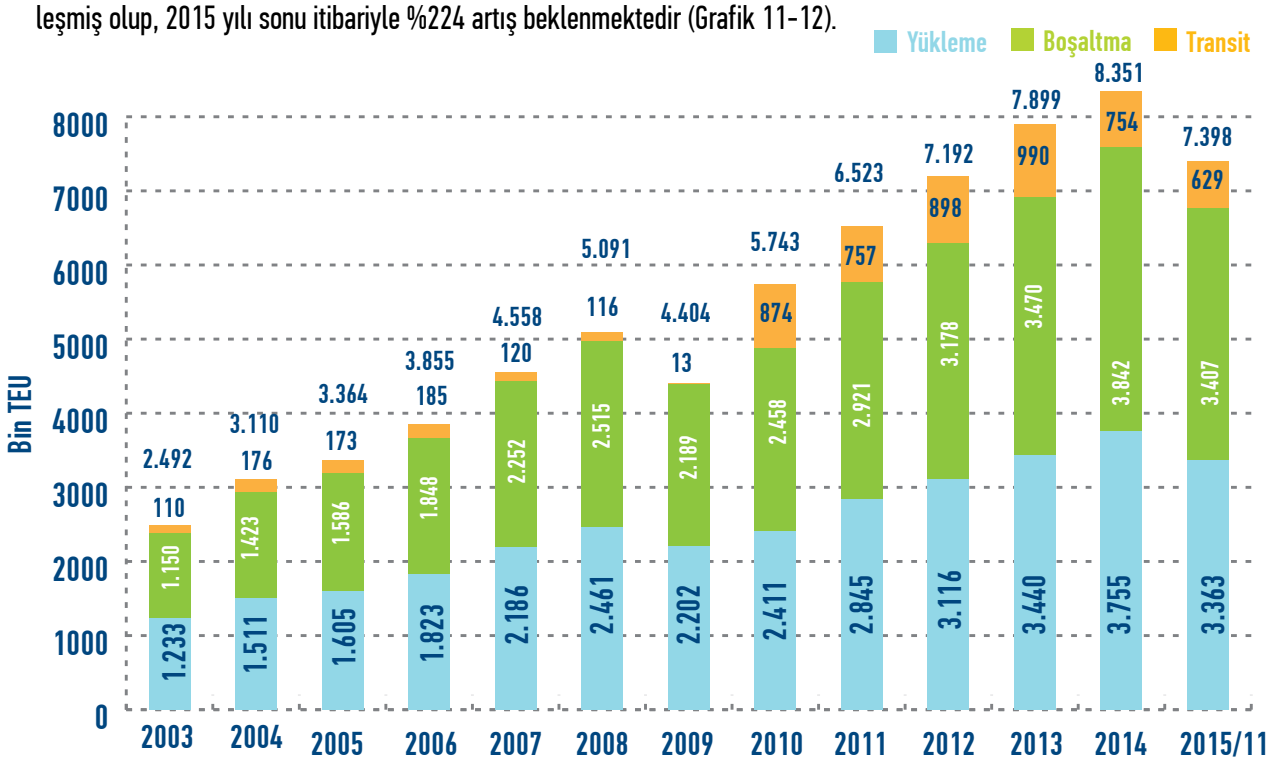

Grafik 11. Limanlarımızda Elleçlenen Konteyner Miktarı-TEU *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

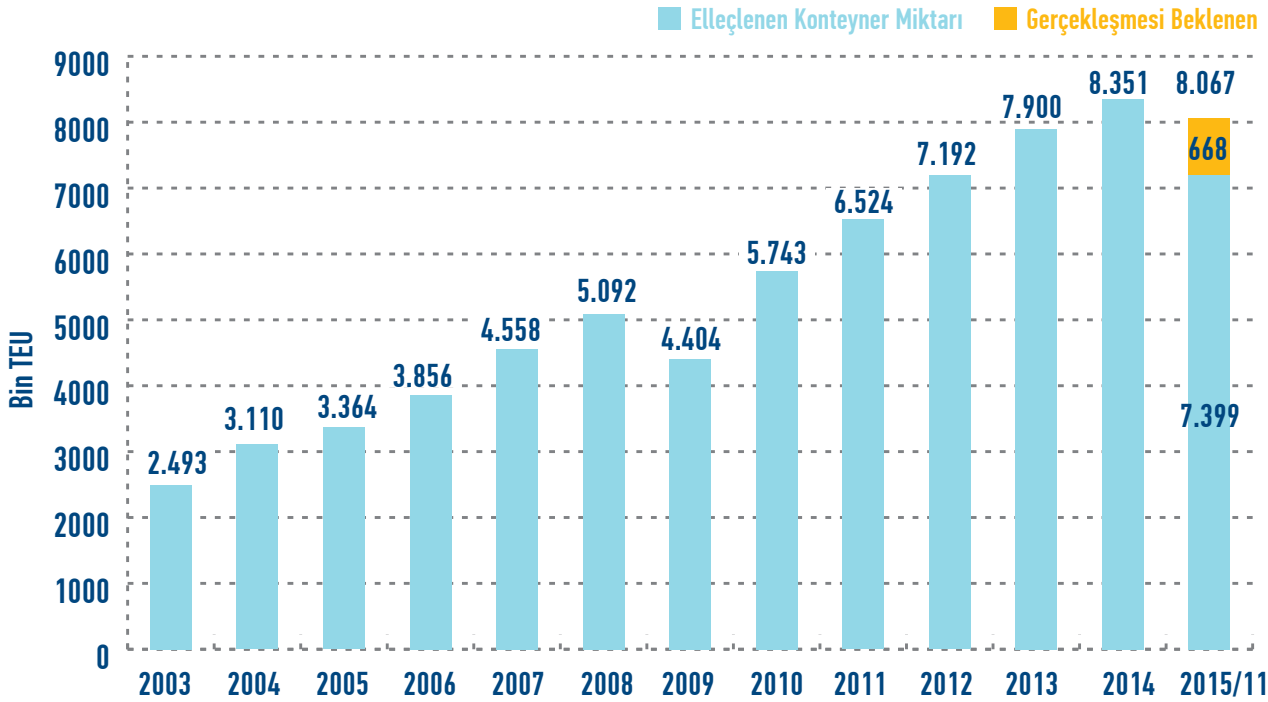

Grafik 12. Limanlarımızda Elleçlenen Konteynerin Yıllık Gelişimi–TEU *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

LİMANLARIMIZDA ELLEÇLENEN YÜK

Limanlarımızda elleçlenen yük miktarında 2003 yılına göre 2014 yılında %102 artış gerçekleşmiş olup, 2015 yılı sonu itibariyle %116 artış beklenmektedir (Grafik 13-14).

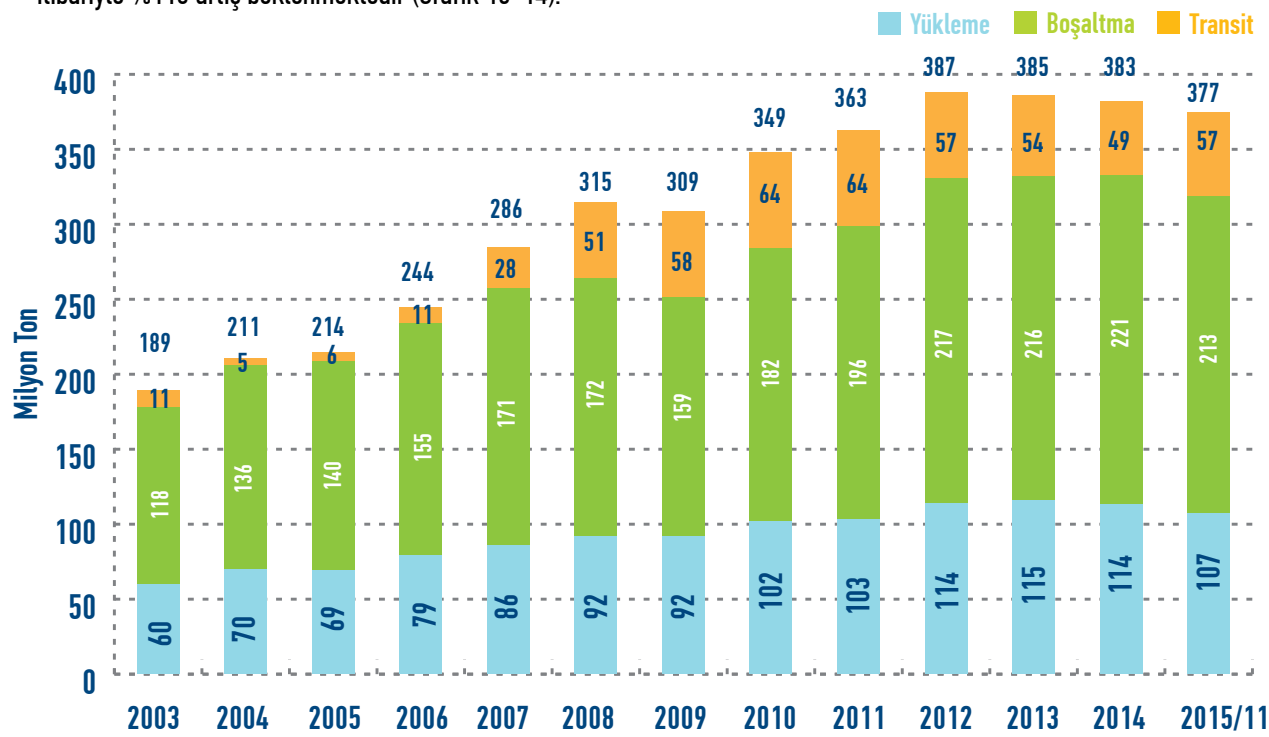

Grafik 13. Limanlarımızda Elleçlenen Yük Miktarı-TON *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

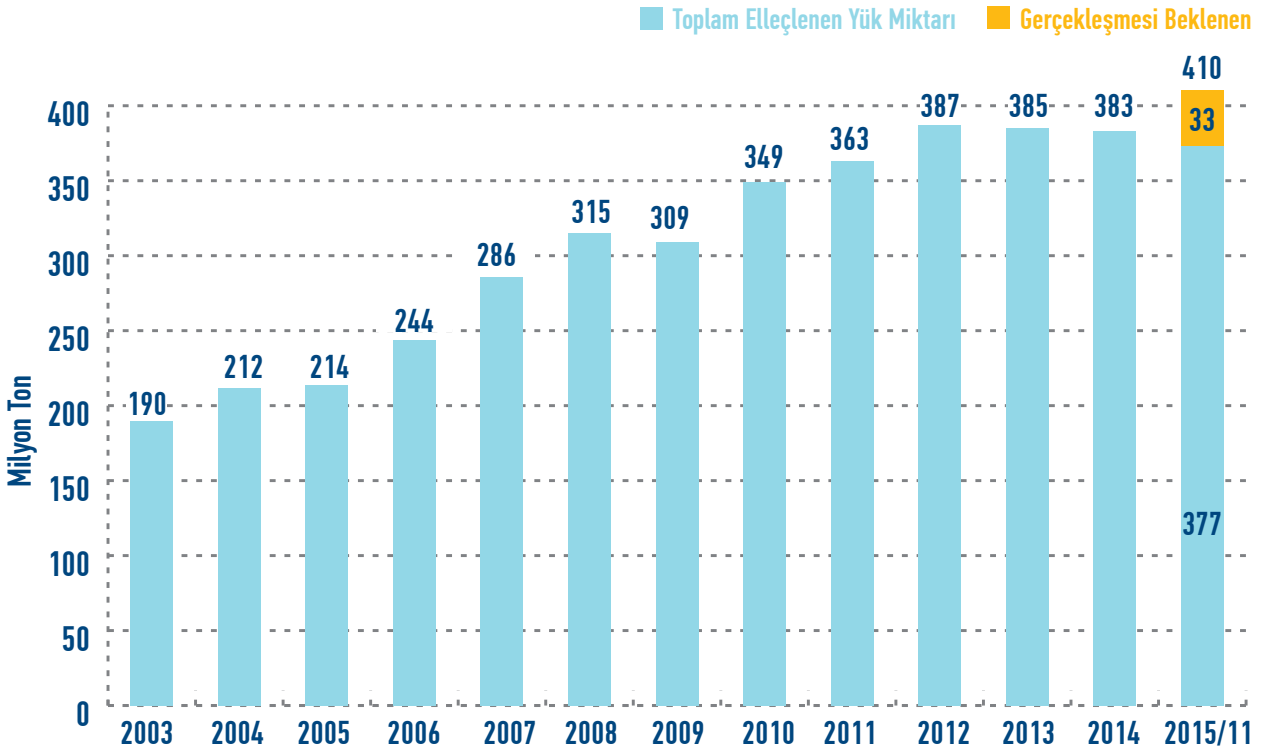

Grafik 14. Limanlarımızda Elleçlenen Yükün Yıllık Gelişimi-TON *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

DENİZYOLU DIŞ TİCARET TAŞIMALARI

Denizyolu dış ticaret taşımalarında 2003 yılına göre 2014 yılında ithalatta %88, ihracatta %92 artış gerçekleşmiş olup, 2015 yılı sonu itibariyle toplam dış ticaret taşımalarında %99 artış beklenmektedir (Grafik 15-16).

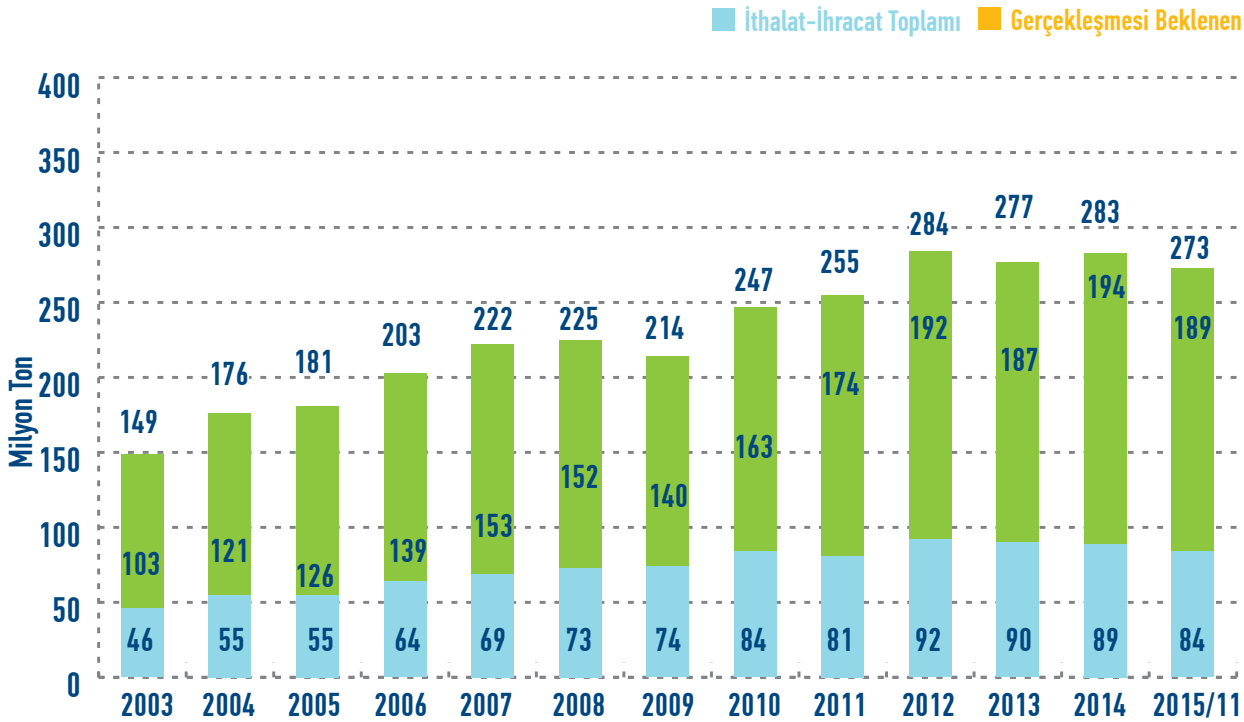

Grafik 15. Denizyolu Dış Ticaret Taşımaları-TON *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

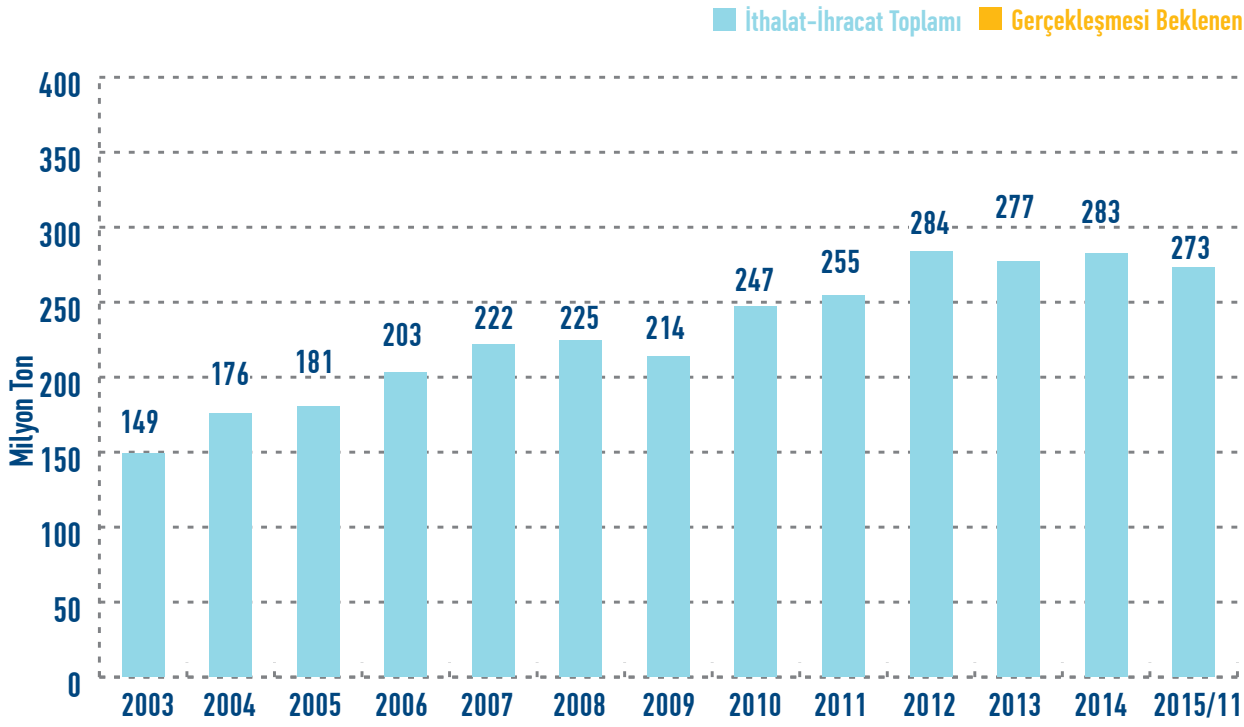

Grafik 16. Denizyolu Dış Ticaret Taşımaları-TON *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

LİMANLARIMIZA UĞRAYAN KRUVAZİYER GEMİ VE YOLCU SAYISI

Limanlarımızı ziyaret eden kruvaziyer yolcu sayısında 2003 yılına göre 2014 yılında %208, limanlarımıza uğrayan kruvaziyer gemi sayısında ise %56 artış gerçekleşmiş olup 2015 yılı sonunda 2003 yılına göre kruvaziyer yolcu sayısında %227, kruva-

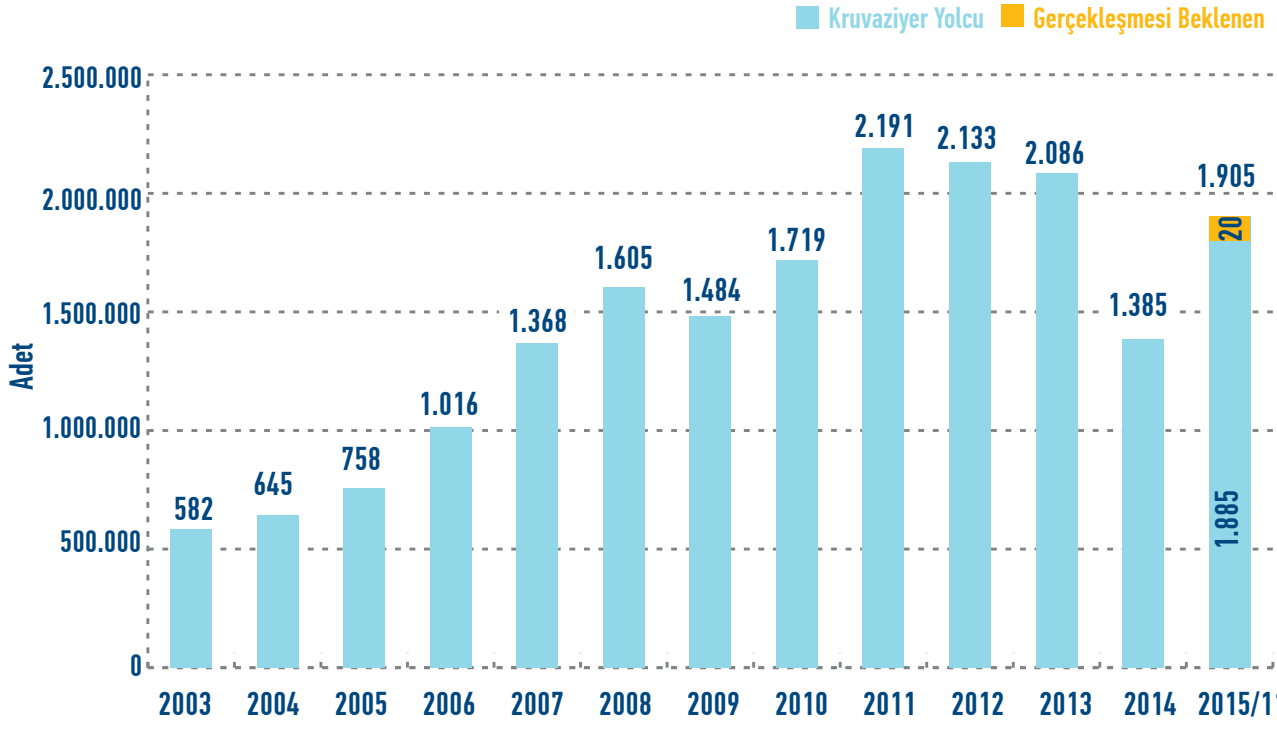

Grafik 17. Limanlarımıza Gelen Kruvaziyer Yolcu Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

ziyer gemi sayısında %65 artış beklenmektedir. Kruvaziyer turizminde yaşanan gelişmeler neticesinde kruvaziyer gemilerin kapasiteleri artmakta ve limanlarımızı ziyaret eden kruvaziyer gemi sayısında artış olmamakla beraber gemilerin büyüklüğü nedeniyle yolcu sayısında büyük bir artış yaşanmaktadır (Grafik 17-18).

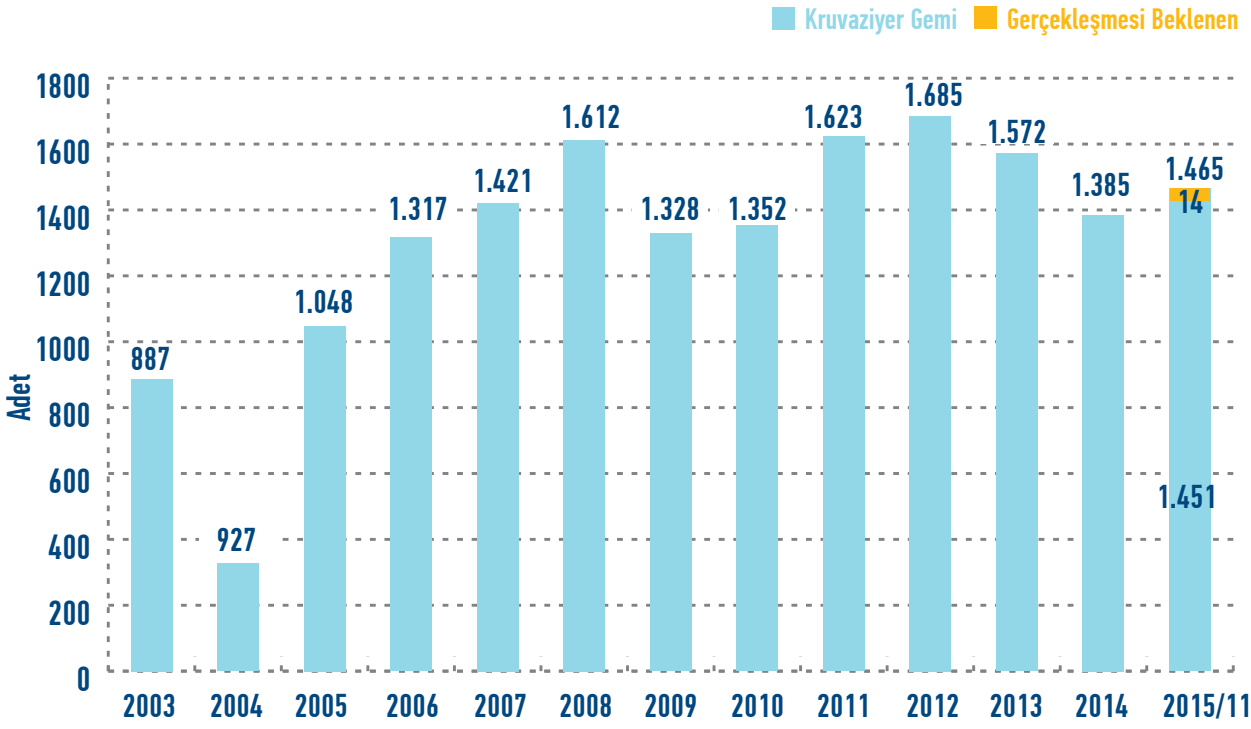

Grafik 18. Limanlarımıza Gelen Kruvaziyer Gemi Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

Limanlarımıza uğrayan kruvaziyer gemi sayısında %56, kruvaziyer yolcu sayısında %208 artış sağlanmıştır.

YURT DIŞI BAĞLANTILI RO-RO HATLARI

Son 5 yıllık dönemde açılan yurt dışı bağlantılı Ro-Ro hat sayımız 16'ya ulaşmıştır. 2010 yılında Mersin-İskenderiye, Samsun-Kavkaz, Samsun-Tuapse ve Zonguldak-Yevpatoria olmak üzere 4 hat açılmıştır. 2011 yılında Ambarlı-Toulen, Samsun-Gelincik, Taşucu-Tripoli, İstanbul-Ilyichevsky, Zonguldak-Sevastapol, Tuzla-Köstence olmak üzere 6 hat açılmıştır. 2012 yılında Taşucu-Tartous, İskenderun-Port Said ve İskenderun-Haifa olmak üzere 3 hat açılmıştır. 2013 yılında Mersin-Damietta, K.Ereğli-Ilyichevsky ve Derince-Poti olmak üzere 3 hat açılmıştır. Tuzla-Köstence hattı talep yetersizliğinden dolayı şu an kapalı olduğundan, bahse konu 16 hattın 15'i aktif durumdadır. 2015 yılı ilk 11 ay itibariyle yurt dışı bağlantılı 21 Ro-Ro hattımız aktif olarak

Harita 1. Yurt Dışı Bağlantılı Ro-Ro Hatları

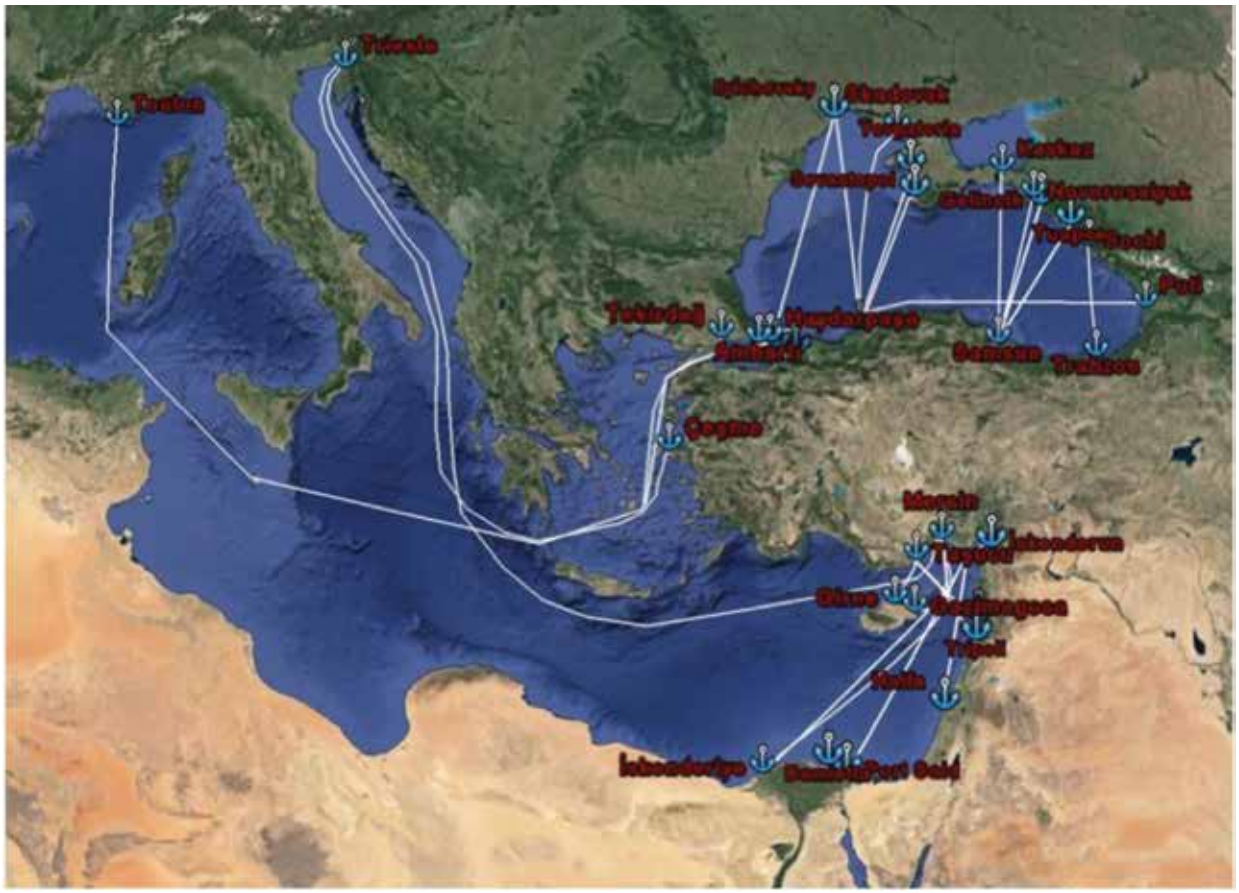

çalışmaktadır. (Harita 1). Uluslararası düzenli Ro-Ro hatlarında taşınan araç sayısında 2003 yılına göre 2014 yılında %111 artış gerçekleşmiş olup, 2015 yılı sonunda %110 artış beklenmektedir (Tablo 1, Grafik 19).

Tablo 1. Yurt Dışı Bağlantılı Ro-Ro Hatlarında Taşınan Araç Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

HATLAR	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015/11
PENDİK/HAYDARPAŞA - TRİESTE	107.135	112.602	107.640	119.088	160.203	149.062	111.401	116.815	139.270	121.742	167.201	175.117	171.814
AMBARLI-TRIESTE	32.591	37.888	33.333	38.954	41.085	39.998	30.372	27.179	18.017	15.618	7.595	0	0
ÇEŞME - TRİESTE	27.559	28.280	29.591	30.889	36.717	30.039	24.808	37.627	43.058	44.106	45.764	47.797	46.091
SAMSUN - NOVOROSSİYSK	14.582	21.090	26.781	27.120	29.598	21.148	9.280	15.145	10.742	7.670	14.682	16.491	8.738
ZONGULDAK - SKODOVSK	8.739	9.153	15.629	19.147	27.099	23.632	20.476	9.036	8.722	4.447	8.001	438	0
TRABZON - SOCHİ	5.372	5.032	3.648	742	0	0	0	5.078	580	518	228	440	2
TAŞUCU - GİRNE	1.609	3.512	3.403	6.574	7.180	10.150	7.066	36.071	30.624	34.168	34.153	34.497	27.703
MERSİN - MAGUSA	13.404	33.241	38.768	35.560	33.393	32.305	31.032	19.107	14.717	14.669	18.901	22.138	18.816
MERSİN - TRİESTE	9.354	13.112	15.985	13.488	12.938	23.766	19.966	28.571	37.093	39.748	34.153	35.849	34.137
TEKİRDAĞ - TOULEN	0	0	0	0	0	0	12.019	9.269	0	0	0	0	0
MERSİN - İSKENDERİYE	0	0	0	0	0	0	0	889	241	790	638	1.607	113
PENDİK/HAYDARPAŞA - MARSİLYA	0	0	0	0	0	0	0	7.480	2.130	0	0	0	0
SAMSUN-KAVKAZ	0	0	0	0	0	0	0	6	1.383	1.236	895	662	420
TEKİRDAĞ-TRIESTE	0	0	0	0	0	0	0	1.039	0	0	1.466	1.067	0
AMBARLI-TOULEN	0	0	0	0	0	0	0	0	25.063	37.505	14.893	0	0
İSKENDERUN-PORT SAID	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.673	6.146	5.463	2.822
SAMSUN-GELİNCİK	0	0	0	0	0	0	0	0	5.675	7.789	3.634	6.821	12.533
SAMSUN-TUAPSE	0	0	0	0	0	0	0	2.143	995	2.901	2.964	4.687	3.792
TAŞUCU-TRİPOLİ	0	0	0	0	0	0	0	0	38	2.283	8.292	8.613	13.454
HAYDARPAŞA-ILYICHEVSKY	0	0	0	0	0	0	0	0	6.899	11.528	18.343	34.945	21.932
ZONGULDAK-SEVASTOPOL	0	0	0	0	0	0	0	0	351	5.323	4.477	2.246	234
TAŞUCU-TARTOUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.801	5.437	3.026	1.127
TUZLA-CONSTANTA	0	0	0	0	0	0	0	0	467	10.883	0	0	0
ZONGULDAK-YEVPATORIA (EVPATORI)	0	0	0	0	0	0	0	10.537	14.818	20.679	27.007	5.378	159
ZONGULDAK-ILYICHEVSKY	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	11.110	11.392
MERSİN-DAMIETTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.071	0	0
İSKENDERUN-HAIFA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.194	2.287	109
DERİNCE-POTİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	646	1.571	1.482
TUZLA-TOULEN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43.305	50.708
TOPLAM	220.345	263.910	274.778	291.562	348.213	330.100	266.420	325.992	360.883	398.077	436.478	465.555	427.578

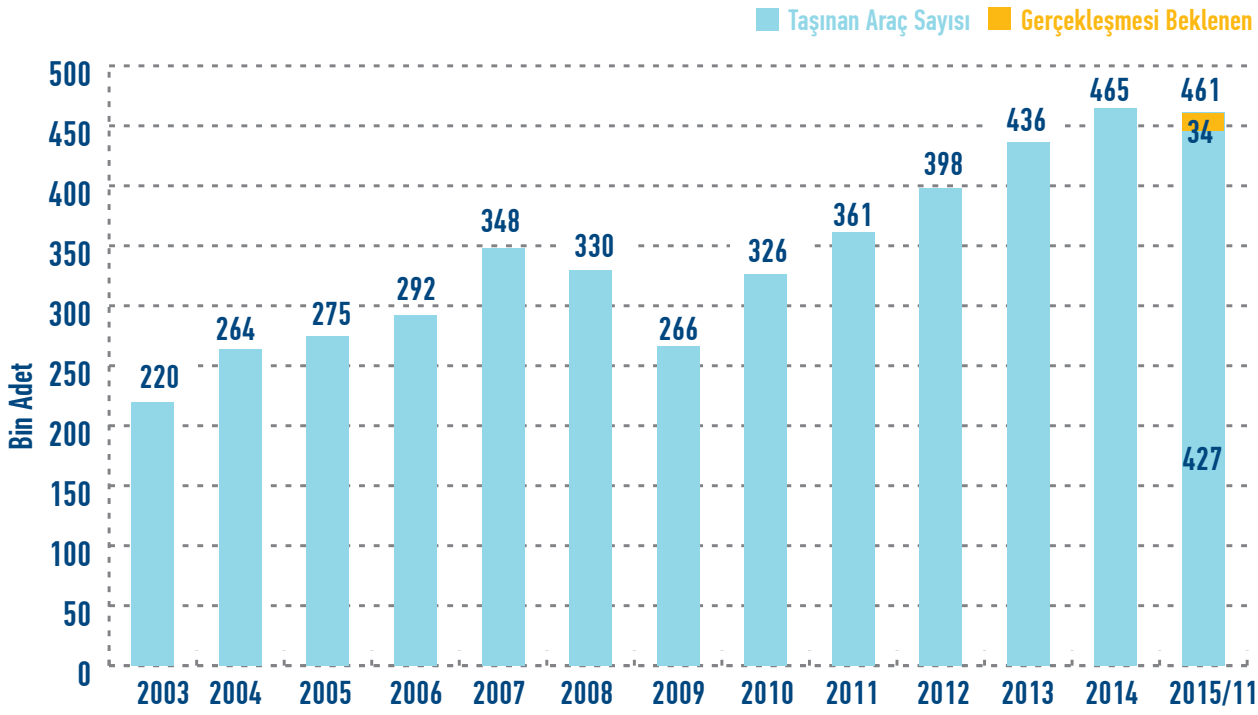

Grafik 19. Yurt Dışı Bağlantılı Ro-Ro Hatlarında Taşınan Araç Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

DENİZ TİCARET FİLOSU

Sicillere Kayıtlı Gemi Sayısı (150 GT ve üzeri)

2015 Kasım ayı itibariyle, sicillere kayıtlı deniz ticaret filomuz 2003 yılına göre adet bazında %65, DWT bazında ise %12 artış gerçekleşmiştir (Grafik 20-21).

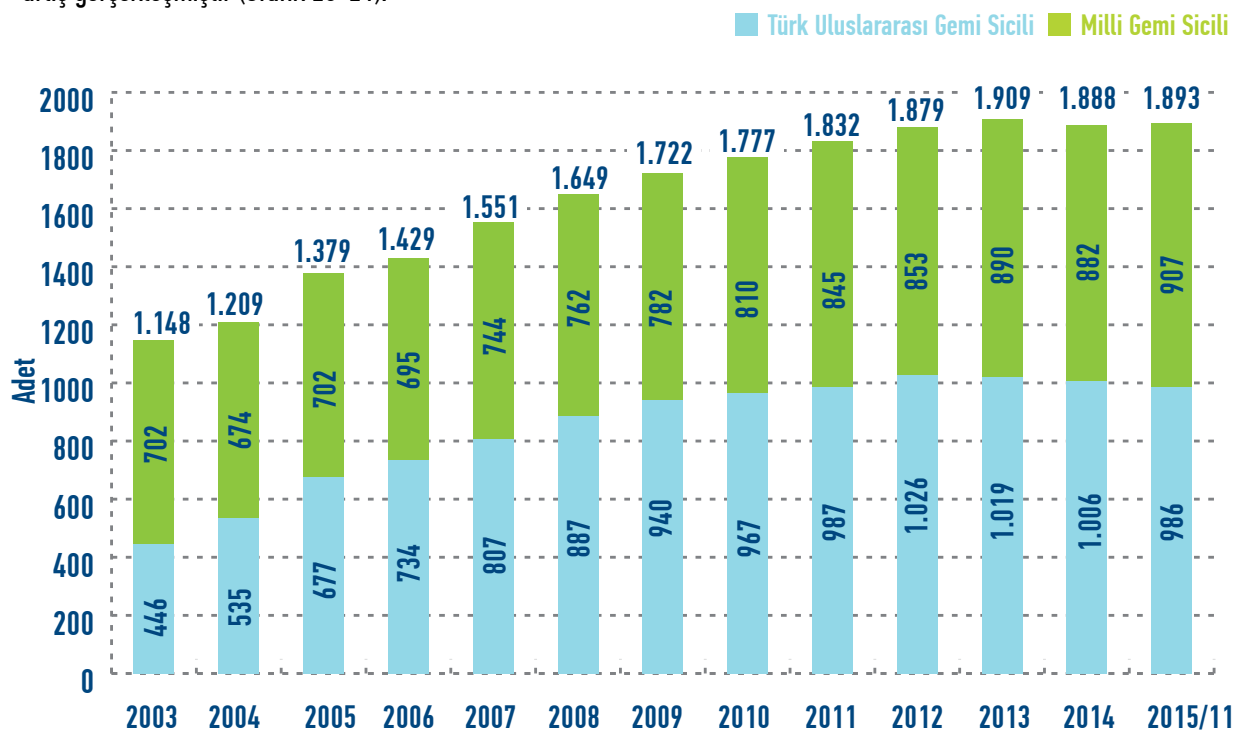

Grafik 20. Türk Bayraklı Filo Adet Gelişimi (150 GT ve Üzeri) *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

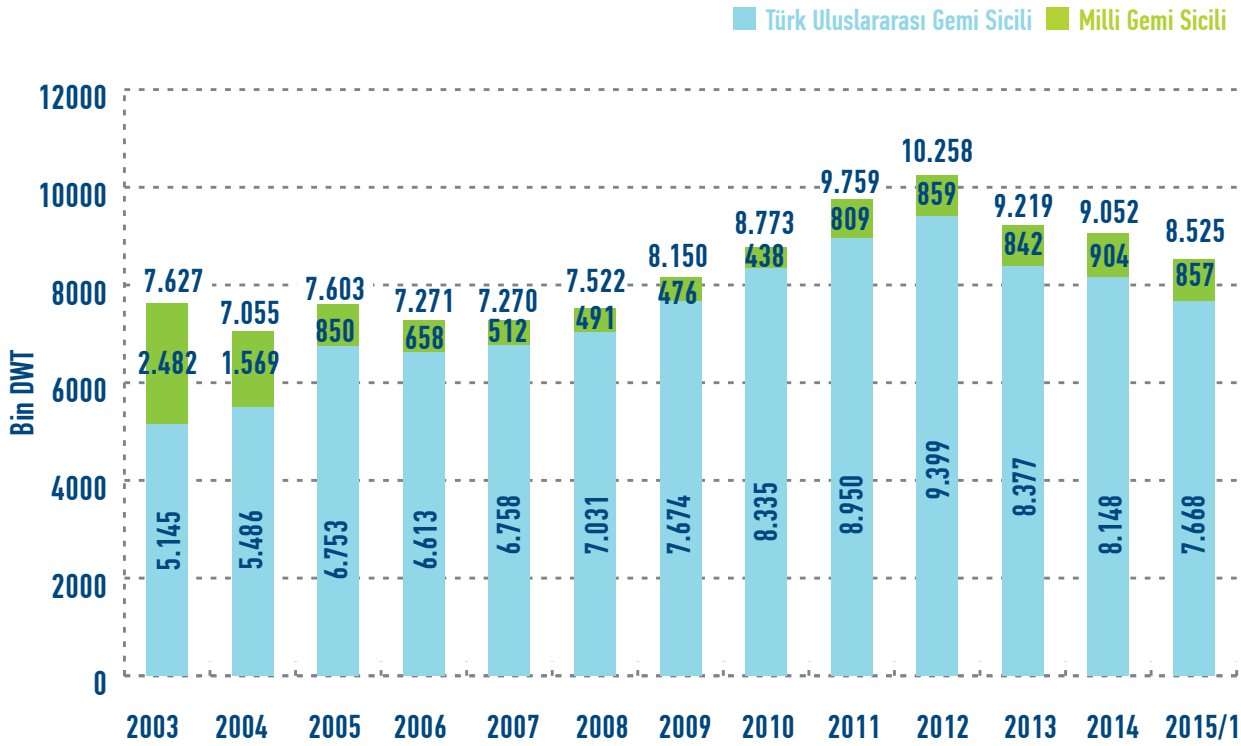

Grafik 21. Türk Bayraklı Filo DWT Gelişimi (150 GT ve Üzeri) *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu

Türk sahipli deniz ticaret filosunda (1000 GRT ve üzeri); 01 Ocak 2015 tarihi itibariyle 2003 yılına göre adet bazında %145, tonaj bazında %213 oranında artış gerçekleşmiştir (Tablo 2, Grafik 22-23).

Tablo 2. Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu (1000 GT ve Üzeri) *(Kaynak: ISL)*

YIL	Dünya Sırası	Ulusal Bayraktaki Filo				Yabancı Bayraktaki Filo				Toplam Filo			
		Toplam Adet	DWT-1000	TEU-1000	Ort Yaş	Toplam Adet	DWT-1000	TEU-1000	Ort Yaş	Toplam Adet	DWT-1000	TEU-1000	Ort Yaş
2003	17	437	7.338	58	18,4	132	1.575	20	19,3	569	8.912	78	18,6
2004	18	408	6.556	56	19,0	163	2.159	24	20,0	571	8.715	80	19,0
2005	20	420	6.427	53	18,0	237	2.725	24	22,0	657	9.152	77	20,0
2006	19	432	6.844	50	19,0	353	3.609	24	21,0	785	10.453	74	20,0
2007	19	446	6.464	50	19,0	424	4.650	36	21,0	870	11.115	87	20,0
2008	17	490	6.592	62	19,0	513	6.591	50	20,0	1.003	13.183	113	19,0
2009	16	520	6.736	69	18,0	636	8.592	61	20,0	1.156	15.328	130	19,0
2010	15	560	7.246	70	17,5	665	9.954	66	18,6	1.225	18.671	136	18,1
2011	15	547	7.797	72	16,8	672	11.863	59	17,6	1.219	19.660	131	17,2
2012	15	523	8.479	76	16,5	642	14.093	60	16,2	1.165	22.572	136	16,3
2013	13	627	9.488	88	17,4	842	20.838	91	16,7	1.469	30.327	179	17,0
2014	13	599	8.580	91	17,7	890	21.846	101	17,2	1.489	30.427	192	17,4
2015	13	564	8.297	96	18,0	834	19.209	108	18,5	1.398	27.506	204	18,3

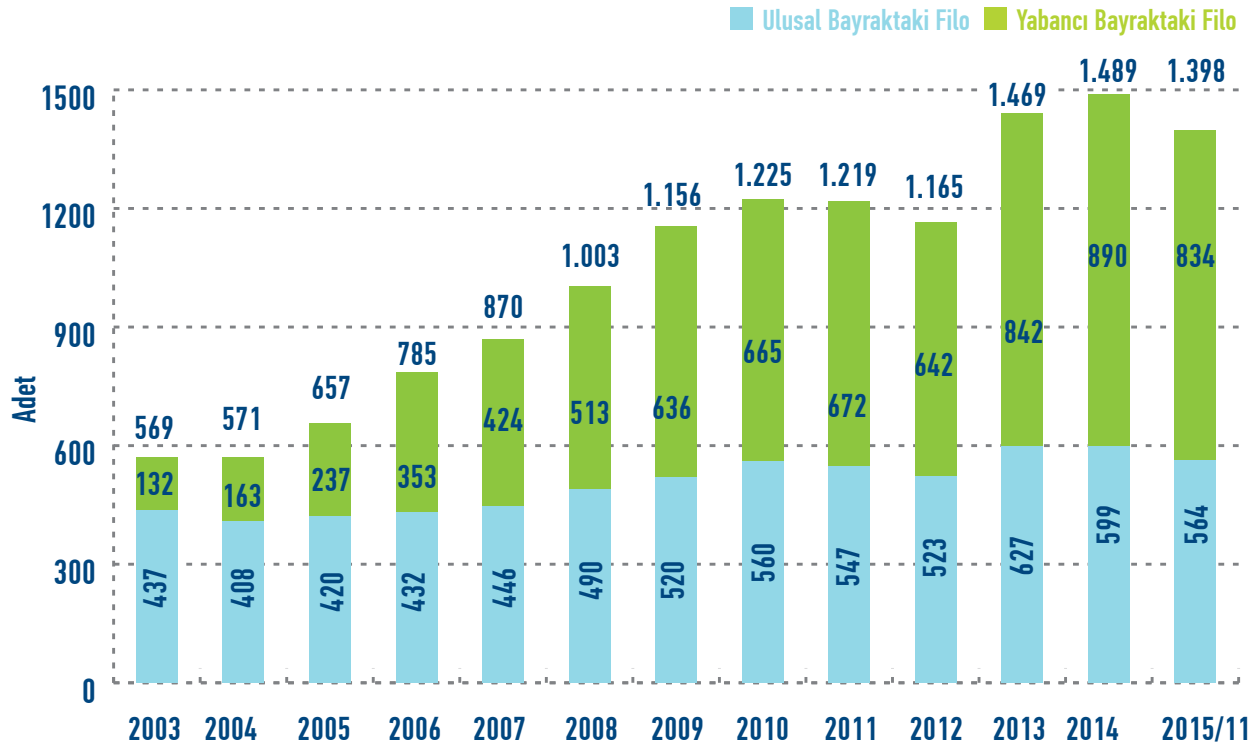

Grafik 22. Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu Gemi Sayısı (1000 GT ve üzeri) *(Kaynak: ISL)*

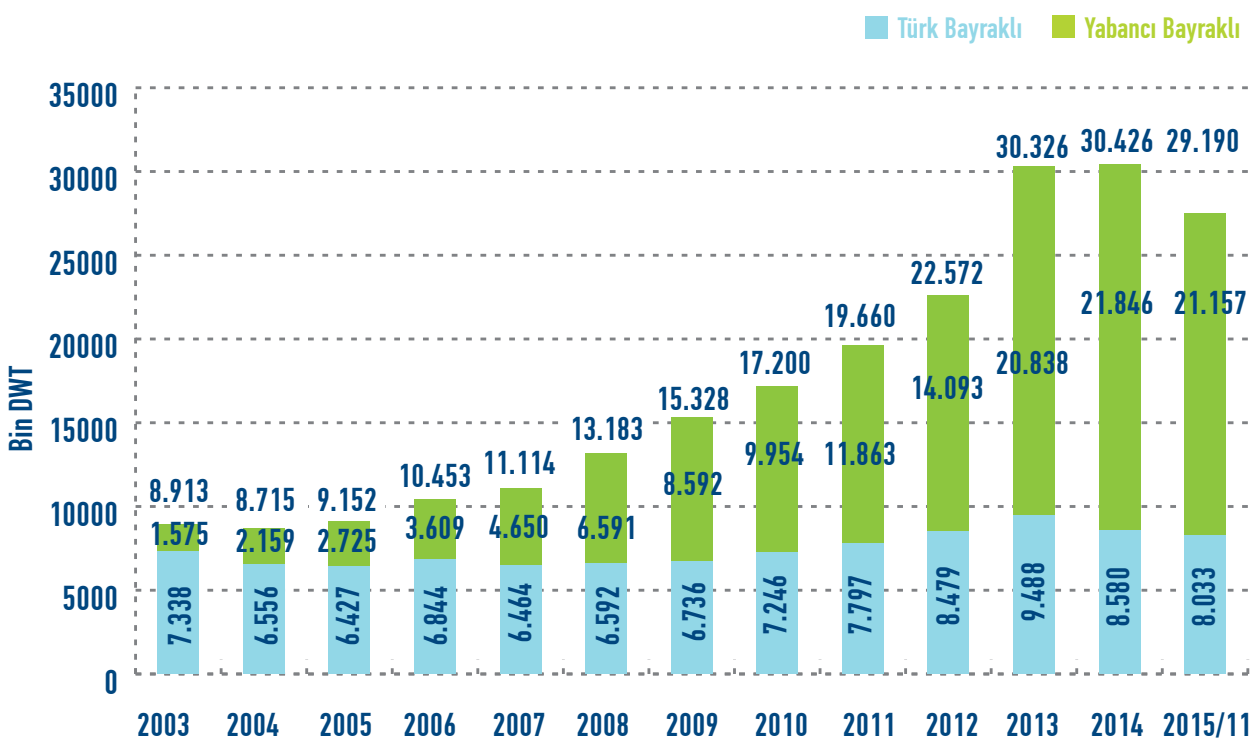

Grafik 23. Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu Gemi Tonajı (1000 GT ve üzeri) *(Kaynak: ISL)*

Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu Dünya sıralamasında 01 Ocak 2015 tarihi itibariyle 13 üncü sıradaki yerini korumuştur (Tablo 3).

Dünya Sıralaması (DWT)						Ulusal Bayrak				Yabancı Bayrak				Kontrol Edilen Toplam Filo				2015-2014 DWT DEĞİŞİMİ (%)	YABANCI BAYRAK DWT ORANI (%)
2015	2014	2013	2012	2011	Ülkeler	Adet	1000 DWT	1000 TEU	Ort. Yaş (Yıl)	Adet	1000 DWT	1000 TEU	Ort. Yaş (Yıl)	Adet	1000 DWT	1000 TEU	Ort. Yaş (Yıl)		
1	1	1	1	1	YUNANİSTAN	807	74.938	152	13,6	3.445	233.190	1.604	11	4.252	308.128	1.755	11-May	9,2	75.5
2	2	2	2	2	JAPONYA	709	19.244	13	12,5	3.426	222.936	1.327	7,2	4.135	242.180	1.340	8,1	2,9	92.1
3	3	3	3	4	ÇİN	2.489	72.019	595	10,8	2.231	117.774	930	11,8	4.720	189.793	1.524	11,3	2,9	62,1
4	4	4	4	3	ALMANYA	256	12.461	923	13,9	3.389	111.113	4.860	9,4	3.645	123.574	5.784	9,8	-2,7	89,9
5	5	5	5	5	KORE	719	15.164	91	17,9	904	70.003	617	9,9	1.623	85.167	708	13,5	2,1	82,2
6	6	6	8	6	NORVEÇ	498	15.064	71	15	1.050	44.853	313	13,9	1.548	59.917	384	14,2	4,4	74,9
7	8	8	6	7	A.B.D	201	4.602	70	23,3	869	51.075	204	13,3	1.070	55.677	274	15,2	16,9	91,7
8	7	7	12	11	SİNGAPUR	735	30.181	772	8,2	588	24.959	258	15,1	1.323	55.140	1.031	11,3	7,2	45,3
9	9	9	10	10	TAYVAN	105	4.606	125	16,2	741	40.708	824	10,8	846	45.314	949	11,5	-4,7	89,8
10	11	11	14	14	İTALYA	505	15.335	58	13,8	522	26.523	1.064	10,9	1.027	41.858	1.123	12,4	1,9	63,4
11	10	10	11	9	DANİMARKA	330	15.129	869	13	558	21.863	774	10	888	36.992	1.643	11,1	-10,1	59,1
12	12	13	7	8	HONG KONG (SAR)	453	26.665	422	7,2	301	8.455	50	17,9	754	35.121	472	11,5	4,4	24,1
13	**13**	**13**	**15**	**15**	**TÜRKİYE**	**564**	**8.297**	**96**	**18**	**834**	**19.209**	**108**	**18,5**	**1.398**	**27.507**	**204**	**18,3**	**-9,6**	**69,8**
14	15	15	18	18	KANADA	112	1.028	7	30,7	327	23.598	514	9,8	439	24.626	521	15,1	9,1	95,8
15	14	14	16	17	HİNDİSTAN	474	13.906	23	11,6	152	9.346	7	12,9	626	23.253	30	11,9	0,7	40,2
16	17	16	17	16	RUSYA	1.075	5.476	71	27,1	508	17.276	46	18,4	1.583	22.753	117	24,3	6,5	75,9
17	16	22	9	13	İNGİLTERE	223	6.302	130	11,1	358	15.684	233	12,3	581	21.986	363	11,9	0,8	71,3
18	20	20	19	21	BELÇİKA	61	7.005	1	10,2	131	11.132	44	8,3	192	18.137	45	8,9	33,2	61,4
19	18	18	24	19	İRAN	135	3.920	98	15,6	70	14.093	13	11,3	205	18.013	112	14,1		78,2
20	21	23	22	23	ENDONEZYA	1.351	11.275	158	24,8	145	3.625	12	14,8	1.496	14.900	171	23,8	12,1	24,3
21	19	19	20	20	S.ARABİSTAN	60	1.958	8	18,3	81	11.339	1	13,6	141	13.297	8	15,6	-6,7	85,3
22	24	24	23	26	BREZİLYA	66	2.116	14	22,8	44	11.149	-	10,2	110	13.265	14	17,8	10,7	84
23	22	21	21	22	MALEZYA	221	6.423	17	16,4	85	5.952	3	14,6	306	12.376	20	15,9	-4,8	48,1
24	23	25	27	25	B.A.E	42	302	0	12,8	401	11.790	65	20	443	12.093	65	19,3	-5,3	97,5
25	26	27	26	28	HOLLANDA	626	5.412	211	9,6	266	5.120	56	12,7	892	10.532	267	10,6	17,8	48,6
26	25	26	25	27	FRANSA	112	2.864	189	13,2	169	7.521	392	9,6	281	10.385	581	11	4	72,4
27	30	28	29	-	KUVEYT	35	5.299	22	8	46	3.442	209	8,2	81	8.741	230	8,1	27,3	39,4
28	27	-	13	12	BERMUDA	-	-	-	-	33	7.512	0	14,5	33	7.512	0	14,5	-9	100
29	29	29	30	29	VİETNAM	738	5.835	31	10,3	78	1.183	7	20	816	7.018	37	11,3	1,6	16,9
30	28	-	-	-	UMMAN	28	3.856	-	11,4	9	3.158	-	7,7	37	7.014	-	9.3	1,8	45
TOPLAM 30 ÜLKE						13.730	396.682	5.238	15,1	21.761	1.155.585	14.534	11,3	35.491	1.552.267	19.772	12,8	3,7	74,4
DİĞER						2.330	36.917	238	23,2	2.658	58.733	557	19,9	4.988	95.651	795	21,5	-0,8	61,4
ALT TOPLAM						16.060	433.600	5.476	16,3	24.419	1.214.318	15.091	12,3	40.479	1.647.918	20.567	13,8	3,5	73,7
BİLİNMEYEN						...	...	...	...	...	...	...	...	523	4.561	27	20,4	51,7	...
TOPLAM DÜNYA FİLOSU														41.002	1.652.479	20.595	13,9	3,5	

Tablo 3. Ülke Filolarının DWT Bazında Dünya Sıralaması (1.000 GT ve üzeri) *(Kaynak: ISL-Ocak 2015)*

GEMİ ADAMLARI VERİLERİ

ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) verilerine göre dünya genelinde;

- Toplam 1,2 milyon gemi adamı bulunmaktadır.
- Gemilerde 637.000 zabit, 747.000 tayfa çalışmaktadır.

2010 yılında yapılan son BIMCO (Baltık ve Uluslararası Denizcilik Konseyi) araştırmasına göre ülkemiz, dünya geneli gemi adamı oranında yüzde 6,66 pay ile 2 nci sıradadır (Tablo 4).

Tablo 4. Dünya Geneli Gemiadamı Oranı (Zabitan ve Tayfa)

Çin	10,77%
Türkiye	6,66%
Filipinler	6,17%
Endonezya	5,90%
Rusya	4,94%
Hindistan	4,76%
ABD	2,92%
Ukrayna	2,90%
Malezya	2,66%
Bulgaristan	2,53%
Myanmar	2,36%
Japonya	2,17%
Romanya	1,85%
Norveç	1,78%
Birleşik Krallık	1,76%
Polonya	1,72%
Vietnam	1,68%
Sirilanka	1,66%
İtalya	1,59%
Kamboçya	1,52%
Diğer	31,70%

Kaynak: BIMCO/ISF 2010 verileri

Ülkemizdeki Gemi Adamı Sayısı (2015 yılı Aralık ayı itibariyle)

Tablo 5. Zabitan ve Tayfa Sınıfı Yeterlikler

TOPLAM GEMİADAMI SAYISI	273.336
ZABİTAN SAYISI	64.737
AKTİF ZABİTAN SAYISI	29.310
TAYFA SAYISI	208.599
AKTİF TAYFA SAYISI	86.464

Tablo 6. Diğer Yeterlikler

YETERLİK	SAYISI
AMATÖR DENİZCİ	186.540
KILAVUZ KAPTAN	814
PROFESYONEL SUALTI ADAMI	2.189
VTS OPERATÖRÜ	108

Denizcilik Eğitimi Veren Kurumların Dağılımı

Tablo 7. Üniversiteler

UZAKYOL EĞİTİMİ VEREN	FAKÜLTE	YÜKSEKOKUL OKUL	TOPLAM
YETKİLİ	9	2	11
YETKİ BEKLEYEN	2	1	3
FAALİYETE BAŞLAMAMIŞ	6	-	6
TOPLAM	17	3	20

3000GT/KW'YE KADAR YETERLİK EĞİTİMİ VEREN	MYO		TOPLAM
YETKİLİ	7	7	
YETKİ BEKLEYEN	3	2	
FAALİYETE BAŞLAMAMIŞ	-	-	
TOPLAM	9	9	

Tablo 8. Meslek Liseleri

MESLEK LİSELERİ	3000GT/ KW'YE KADAR	DİĞER	TOPLAM
YETKİLİ	22	20	42
YETKİ BEKLEYEN	1	6	7
BAŞVURU YAPMAMIŞ	0	5	5
TOPLAM	23	31	54

Tablo 9. Özel Kurslar

ÖZEL KURSLAR	3000GT/ KW'YE KADAR	DİĞER	TOPLAM
YETKİLENDİRİLMİŞ	4	35	39

Denizcilik eğitimi veren **122** adet kurum ve kuruluşun yetkilendirme, izleme ve değerlendirmesi Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır.

ÜLKEMİZDEKİ KIYI YAPILARININ GENEL DURUMU

Ülkemizde 2015 Aralık ayı itibariyle, farklı işlevlerde ve faal olarak liman ve iskele tesisi, marina/yat limanı/yanaşma yeri, tersane, tekne imal yeri, çekek yeri, balıkçılık kıyı yapısı ve gemi söküm tesisi olmak üzere toplam 1.013 adet kıyı yapısı yer almakta olup, söz konusu kıyı yapılarında ve özellikle limanlarımızda son yıllarda oldukça büyük değişim ve gelişmeler yaşanmaktadır (Grafik 24). Kıyılarımızda yaşanan bu gelişmenin ortaya çıkmasında; belirli ekonomik gelişmeler ve endüstriyel talepler ile gerçekleştirilen bazı yasal düzenlemelerin önemli etkisi ol-

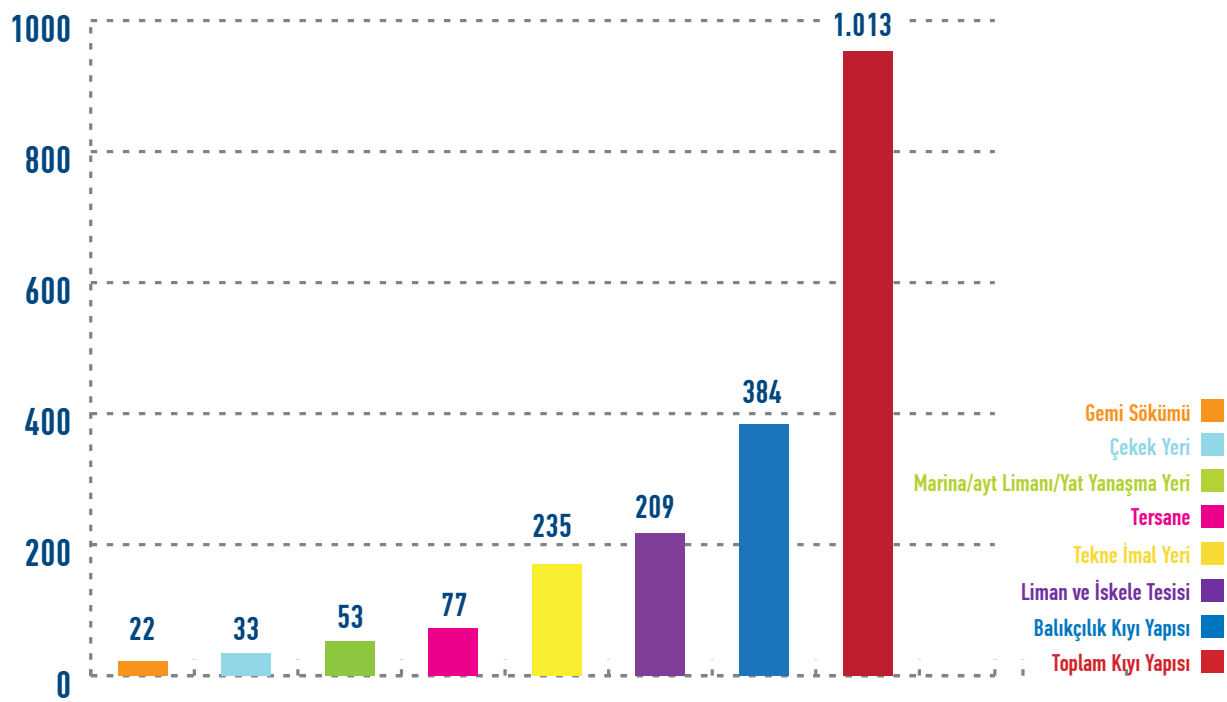

Grafik 24. Ülkemizdeki Mevcut Kıyı Yapıları *(Kaynak: UDHB- TKYGM)*

muştur. Bilhassa 1997 yılı sonrasında kıyılarda özel liman yatırımlarının önünün açılması ile bu alanda bir talep patlaması yaşanmıştır. Günümüze kadar olan süreç içerisinde, özelleşen kamu limanları dışında, yeni liman alanları ile İzmit, İskenderun ve Aliağa gibi deniz kıyısında bulunan sanayi bölgelerindeki iskelelerin tevsi projeleri ile limancılık alanlarının büyümesi de söz konusudur.

2010 yılında Ulaştırma Kıyı Yapıları Master Planı adıyla Bakanlığımızca bir çalışma yapılmış olup, söz konusu plan; ülke kıyılarındaki limancılık ihtiyaç analizini ve temel öneriler noktasında Bakanlığımızın planladığı 3 ana liman projesini ortaya koymuştur.

Benzer bir çalışma ülkemizdeki turizm tesisleri için de yapılmış olup, ortaya çıkan ülke bütünündeki ihtiyaca göre, birçok yat limanı planlaması ve yapımı için öncülük etmiştir.

Diğer taraftan ülkemizdeki balıkçı barınaklarına yönelik durum tespiti ve balıkçı barınaklarımızın ihtiyaç duydukları teknik eksikliklerin tamamlanması amacıyla "Balıkçı Barınakları İhtiyaç Analizi Çalışması" Bakanlığımızca gerçekleştirilerek bir envanter çıkarılması sağlanmıştır.

Bakanlığımızca üst ölçekte; Ulusal Ulaştırma Ana Planı çalışmaları başlatılmış, ayrıca 2016 yılı içerisinde Kıyı Yapıları Master Planının güncellenmesine yönelik çalışmalar başlatılacaktır.

Bakanlığımızca geliştirilen ve yürütülen projelere ek olarak, enerji politikaları kapsamında, ülkemizin birçok yerinde ithal kömüre dayalı termik santral projeleri geliştirilmekte ve bahse konu termik santrallere ham madde sağlanmasına yönelik kömür elleçlemesi işinin gerçekleştirilebilmesi amacıyla iskeleler yapılması planlanmaktadır.

Ülkemizin artan turizm potansiyeli ve Akdeniz çanağındaki yat turizminden alacağı payın arttırılmasına yönelik oluşturulan politikalar yat limanı sayımızı arttırmaktadır.

Bu sektörde de Bakanlığımız tarafından Yap-İşlet-Devret Modeli ile marinalar/yat limanları yaptırılmakla birlikte özel sektör yatırımcıları tarafından da çok sayıda marina/yat limanı projesi hazırlanmaktadır.

655 sayılı KHK ile Bakanlığımıza verilen görevler çerçevesinde; kıyı yapıları imar plan teklifleri değerlendirilmekte ve onama yetkisi olan kuruma, Bakanlığımız görüşü bildirilmektedir. Bu kapsamda, 2013 yılında 269 adet, 2014 yılında 171 adet ve Kasım 2015 itibariyle 102 adet kıyı tesislerine yönelik olarak hazırlanmış olan imar planı teklifi için Bakanlığımız görüşü verilmiştir.

"Çarpık Yapılaşmaya Son!" "Dolfen Sistemi ile Daha Düzenli, Emniyetli ve Güvenli Kıyılar"

Kıyılarımızın korunması ve efektif olarak kullanımın sağlanması amacıyla öncelikli olarak; Samsun- Kirazlık, Ambarlı, Antalya, Mersin ve Tekirdağ bölgelerinde yoğun olarak bulunan ve akaryakıt ürünlerini elleçlemek üzere yapılmış boru hattı ve şamandıra sistemlerinin ortak bir platform/terminal sistemi üzerinden ayrı boru hatlarıyla elleçleme yapılabilmesi için yeni bir çalışma başlatılmıştır. Yapılan çalışmalar ilgili kurumlarla da paylaşılmış olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın bu konuda destekleri alınmıştır.

Özellikle tatil bölgelerimizde görülen otel önü güneşlenme ve denize girme iskelelerinin otel işletmecilerinin kişisel zevkleri ve tercihleri doğrultusunda yapılması yerine belirli bir düzen içerisinde, kıyının kamu yararına kullanımını engellemeyecek şekilde ve minimum kıyı yapılaşması ile sağlanması prensip edinilmiştir. Bu doğrultuda otel önü iskelelere ilişkin imar plan teklifleri revize ettirilerek bir disiplin altına alınmaya çalışılmaktadır.

Ülkemiz insanına denizi daha çok sevdirmek ve insanımızın denizden daha fazla faydalanmasını sağlamak amacıyla, özellikle yat limanları doluluk oranlarının fazla olduğu Ege

ve Akdeniz kıyılarında ve devamında ülkemizin tamamına yönelik olarak "Kıyılarımızda Güvenli Barınma Yerlerinin ve Bağlama Sistemlerinin Etüdü Projesi" yapılmış olup sonucunda özel tekne sahiplerinin en büyük sorunu olan bağlama sorununun çözülmesi hedeflenmektedir. Bu çalışmaya ilave olarak, özellikle belediyeler tarafından hazırlanan rekreasyon amaçlı kıyı düzenlemelerinde halkın denizde sportif, eğlence ve gezi amacıyla, amatör ve özel teknelerini, römork kullanarak denize indirip, denizden çekebilecekleri, yol ile bağlantısı olan ve geri sahasında taşıt ve römork otopark yeri bulunan denize iniş rampaları yapılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

ÜLKEMİZDE GEMİ İNŞA SANAYİ

Ülkemizde tersanelerin geçmişi Selçuklular devrine uzanmaktadır. Selçuklular döneminde Türklerin batıya doğru ilerleyişi, denizcilik açısından Emir Çaka Bey'in 1081'de ilk tersaneyi kurması ve 50 parçalık ilk Türk donanmasını inşa etmesiyle başlamaktadır. Selçuklular devrinde denizcilik alanında yapılan en önemli tesis Alaiye (Alanya) tersanesidir. 1227 yılında yapılan bu tersane, inşasının üzerinden sekiz yüzyıla yakın zaman geçmesine rağmen hala ayakta durmaktadır.

1390 yılında Gelibolu tersanesi ve 1455 yılında da Haliç tersanesi ile başlayan süreçler bu günlere kadar değişen teknolojilere uyumlu olarak süregelmiştir.

Dünya denizciliğinde gemi inşa sanayi; gemi inşa, yat inşa, bakım-onarım, yan sanayi ve gemi geri dönüşüm olarak sınıflandırılmaktadır. Bu sektörler bir geminin dizayn aşamasından başlayarak geri dönüştürülmesi ile noktalanan bütün süreçleri kapsamaktadır.

Ülkemizde faaliyet gösteren tersanelerin rekabet eşitliğinin sağlanması, standartlarının yükseltilmesi, üretim süreçlerinin ve çalışma alanlarının daha emniyetli, güvenli ve çevreye duyarlı hale getirilebilmesi amacıyla tesislerin İşletme İzin Belgelerine sahip olmaları 10.08.2014 tarihi itibariyle zorunlu hale getirilmiştir.

Ülkemizdeki faal tersane ve gemi söküm tesislerine ilişkin 2003 ve 2015 yıllarına yönelik kıyaslama yapıldığında;

- 2003 yılında 37 adet tersane ve 550.000 DWT proje kapasitesi varken,
- 2015 yılında 77 adet tersane ve 4,24 milyon DWT proje kapasitesine ulaşıldığı görülmektedir.

Harita 2. Faal Tersane ve Gemi Söküm Tesislerinin İllere Göre Dağılımı

Faal halde bulunan tersanelerin ve gemi söküm tesislerinin ülke genelinde illere göre dağılımı ve sayıları Harita 2'de gösterilmektedir.

Tersanelerde İstihdam

Gemi sanayi sektörümüzü oluşturan tersane, tekne imal ve çekek yerlerinde Kasım 2015 itibariyle yaklaşık 30 bin kişi istihdam edilmektedir. (Tablo 10).

Tablo 10. Gemi Sanayi Sektöründe İstihdam *(Kaynak: UDHB TKYGM)*

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015/11
Gemi İnşa Üretim Tesisleri	14.000	14.700	25.000	28.580	33.480	26.910	19.179	21.449	20.560	23.000	23.000	21.332	29,699
Yan Sanayi Tesisleri	42.000	44.100	75.000	85.740	100.440	80.730	57.537	64.347	61.680	65.000	65.000	63.000	90.000
Toplam	**56.000**	**58.800**	**100.000**	**114.320**	**133.920**	**107.640**	**76.716**	**85.796**	**82.240**	**88.000**	**88.000**	**84.332**	**119.699**

KURU VE YÜZER HAVUZLAR

Kamuya ait olan Haliç Tersanesinde 3 adet ve Dz.K.K. Pendik Tersanesinde 1 adet, özel sektöre ait olan Tuzla Gemi Endüstrisi, Deniz Endüstrisi, Sedef Tersanesi, Sefine Tersanesi ve Beşiktaş Denizcilik Tersanelerinde ise 5 adet kuru havuz faaliyetini sürdürmektedir. Ayrıca farklı tersanelerimizde bulunan 23 adet yüzer havuz ile tersanelerimizin toplam havuz kapasitesi 32 adete ulaşmaktadır (Tablo 11).

Tablo 11. Kuru ve Yüzer Havuz Yatırımları *(Kaynak: UDHB TKYGM)*

	2003	2007	2008	2011	2012	2013	2014	2015/11
Kuru Havuz	4	-	7	9	9	9	9	9
Yüzer Havuz	11	15	-	18	19	21	21	23

YAT VE TEKNE İMAL TESİSLERİ

Kasım 2015 itibariye ülkemizde 235 adedi kıyılarda olmak üzere toplam 692 adet yat ve tekne imal tesisi bulunmaktadır.

Mega yat inşasında ise ülkemiz, 25 metre üzeri yat inşası siparişlerine göre dünyada 3 üncü sırada yer almaktadır (Tablo 12).

Tablo 12. Yat Siparişlerinin Metre ve Adet Bazında Dağılımı

Ülke	Metre	Proje Adet
İtalya	10.474	269
Hollanda	4.270	76
Türkiye	3,005	68
İngiltere	2.216	76
ABD	2.096	56
Tayvan	1.619	53
Almanya	1.585	17
Çin	1.055	28
Birleşik Arap Emirlikleri	663	15
Yunanistan	412	5

Kaynak: Boat International-Aralık/2015

GEMİ İNŞA YAN SANAYİSİ VE MEVCUT İSTİHDAM RAKAMLARI

Ülkemiz gemi inşa sektörünün büyümesine paralel olarak gemi inşa yan sanayimizdeki istihdam da sektörün yerli katkı oranı kapsamında 1'e 3 istihdam imkânı vererek, ülkemizin en büyük sorunu olan işsizliğin çözümüne katkı sağlamaktadır.

2003 yılında 42.000'lerde olan yan sanayi çalışan sayısı, 2007 yılı sonunda 100.000'e ulaşmıştır. Ancak, küresel krizin de etkisiyle tersanelerimizde yaşanan olumsuzluklara paralel olarak yan sanayideki çalışan sayısı 2015 yılı Kasım ayı itibariyle yaklaşık 90.000 kişi civarındadır (Grafik 25).

Ülkemiz gemi inşa yan sanayisi; bazı ürünlerin üretiminde (ırgatlar, dümen makineleri, elektrik teçhizatı, gemi zincirleri ve çapalar vs.) kendini kanıtlamış olmakla birlikte, bazılarının üretiminde ise (gemi ana makinesi, gemi kazanı, yağ-yakıt separatörleri, seyir cihazları, algılayıcılar vs.) yetersiz kalmaktadır. Diğer yandan, gemi inşasının hammaddesi olan sertifikalı çelik sac ve profilin ülkemizdeki ulusal üretim kapasitesi ise ihtiyacın altındadır.

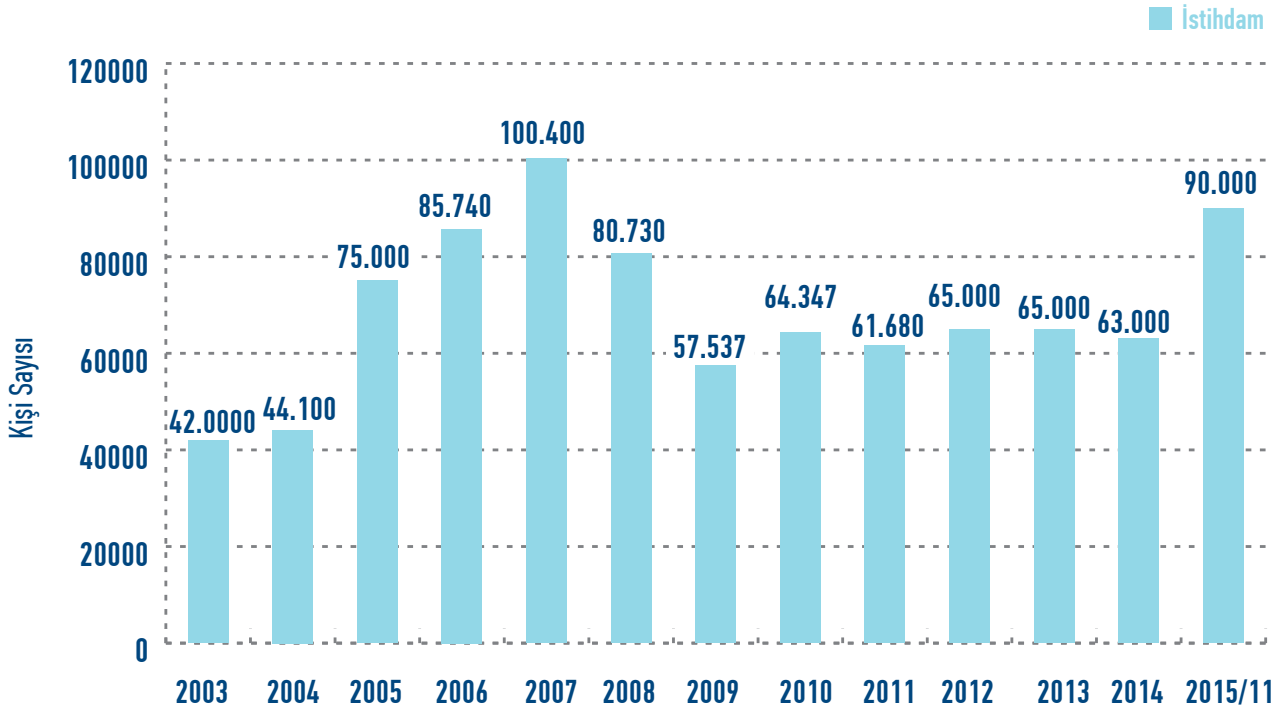

Grafik 25. Gemi İnşa Yan Sanayinde Yıllara Göre İstihdam *(Kaynak: UDHB TKYGM)*

GEMİ GERİ DÖNÜŞÜM SANAYİMİZ

"Geri Dönüşüm - Yeniden Kazanım = Yeşil Endüstri"

Gemi geri dönüşüm sektörü; ekonomik ömrünü tamamlamış gemilerin seferlerden çekilmesi ve yerlerine yeni gemilerin getirilmesi, daha güvenli ve çevreye duyarlı, daha fazla işletme verimi olan, denizcilik risklerini daha aza indiren tabii bir teknolojik süreç içinde yerini bulmaktadır. Gemi geri dönüşümü, çevreyi koruyan endüstri türleri arasında yer almakta olup, ekolojik dengenin korunmasında etkin bir rol üstlenen "yeşil endüstri" olarak da adlandırılmaktadır. Demir cevherinin doğadan çıkarılması, eritilmesi ve haddelenmesi ile karşılaştırıldığında gemi geri dönüşümünün, enerji ve maliyetlerden büyük tasarruf sağladığı ve çevre kirliliği bakımından daha az risk oluşturduğu bilinmektedir.

1976 yılından itibaren gemi söküm faaliyetleri ülkemizde sadece İzmir İli, Aliağa ilçesinde yapılmakta olup, 1.300 metrelik sahil şeridinde özel teşebbüse ait 22 firma faaliyet göstermektedir. Ayrıca, MKE Gemi Söküm Tesisi de aynı bölgede yer almaktadır.

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından geliştirilmiş olan Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesi, 2009 yılında, Hong Kong'da düzenlenen ve 63 ülke temsilcisinin hazır bulunduğu diplomatik konferansta kabul edilmiştir. Ülkemiz söz konusu diplomatik konferansa katılım sağlamış olup, söz konusu Sözleşmeyi, Sözleşmenin 16 ncı maddesinin 2.2 nci paragrafı hükümlerine bağlı olarak Hükümetçe kabulü ve TBMM'nin onay şartı ile imzalamıştır.

Rakamlarla Gemi Geri Dönüşüm

Yıllar itibariyle gemi geri dönüşümüne tabi tutulan gemi sayıları ve bunlara karşılık gelen tonaj miktarları Tablo 13'de gösterilmektedir.

Emek yoğun bir sektör olan gemi söküm sanayimiz sağlanan teknik destekler ve uluslararası alanda itibarının arttırılması adına yapılan tanıtım faaliyetleri ile küresel krizi fırsata çevirebilmiş olup, 2015 yılı Kasım ayı itibariyle bu sektörde yaklaşık olarak 1.100 kişiye doğrudan, yan sanayi ve tedarikçisi olduğu demir çelik sektörü ile birlikte bu rakamın birkaç misli ile dolaylı olarak istihdam imkânı sağlamaktadır.

Tablo 13. Yıllar İtibariyle Gemi Geri Dönüşümüne Tabi Tutulan Gemi Adedi ve Tonajı
(Kaynak: GEMİSANDER)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015/11
Sökülen Gemi Adedi	99	136	88	94	76	72	127	229	341	281	232	202	105
Sökülen Gemi Tonajı (x1000 LDT)	193,4	153,6	120,2	114,8	135,9	152,0	297,8	410,4	652,5	927	801	587	557

GEMİ SANAYİNDEKİ MEVCUT TESİSLERDE ÜRETİLEN ÜRÜN PORTFÖYÜ İLE DENİZ ARAÇLARI İTHALAT/İHRACAT DENGESİ

Güçlü tersanecilik altyapımızın yanı sıra ülkemiz kıyılarında deniz ticaretine hizmet sunan diğer sektör dalları ile birçok kıyı tesisi faaliyetine devam etmekte olup bunların tersane, tekne imal, çekek yeri ve gemi geri dönüşüm tesisleri olarak toplam 367 adedi gemi sanayi tesisi hüviyetindedir.

Ülkemizde bulunan 77 faal tersane; kimyasal tankerler, açık deniz balıkçı gemileri, kuru yük gemileri, offshore gemisi ve deniz yapıları ve romörkörler ile diğer çelik konstrüksiyon işlerini de yaparak teknoloji üreten, yan sanayi oluşturan ve istihdam sağlayan üretim çeşitliliğiyle bilgi birikimi, deneyimi ve altyapıyı bir bütün olarak ortaya koymaktadır.

Sahillerimizde tersanelere ilave olarak bulunan 235 adet tekne imal tesisi, 33 adet çekek yeri ve 22 adet gemi söküm tesisi gemi sanayimizin bütünleyici parçalarıdır.

Ülkemizin gerçekleştirdiği deniz araçları ihracatı, 2008 yılına kadar artan bir ivmeyle devam etmekteyken, 2008 küresel finans kriziyle birlikte bir azalma içine girmiştir.

2015 yılının ilk 11 ayında, 938 Milyon Dolarlık deniz aracı ihracatı gerçekleştirilirken, aynı dönemde 489 Milyon Dolarlık deniz aracı ithalatı yapılmıştır (Grafik 26).

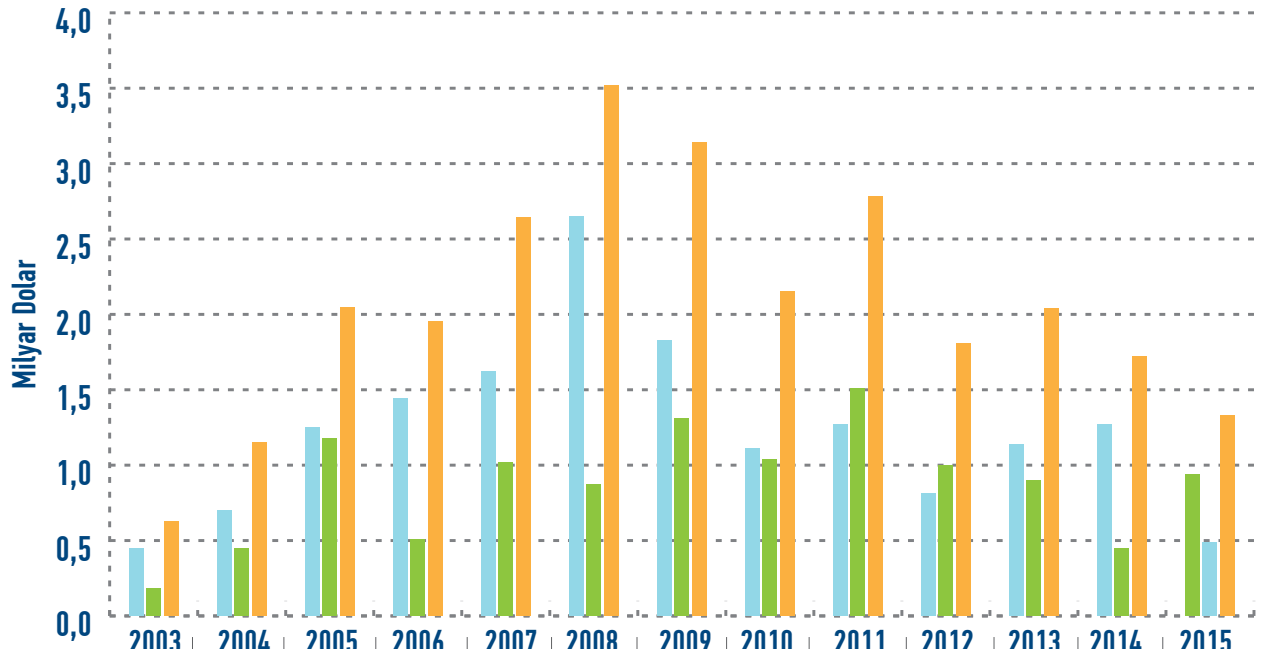

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
İhracat	0,45	0,7	1,25	1,44	1,62	2,65	1,83	1,11	1,27	0,81	1,14	1,27	0,94
İthalat	0,18	0,45	1,18	0,51	1,02	0,87	1,31	1,04	1,51	1	0,9	0,45	0,49
Toplam Dış Ticaret	0,63	1,15	2,43	1,95	2,64	3,52	3,14	2,15	2,78	1,81	2,04	1,72	1,43

Grafik 26. Deniz Araçları Dış Ticaret Rakamları *(Kaynak: TÜİK)*

2015 yılında gemi sanayinin gemi ve yat ihracatı yanında, bakım-onarım girdisi ile diğer çelik yapı ve malzeme imalatı ile savunma sanayinin oluşturduğu iş potansiyeli sayesinde sektörün toplam ekonomik büyüklüğü, ihracat rakamı ile sınırlı kalmamaktadır.

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

HAT İZNİ YÖNETMELİĞİ İLE YOLCU VE ARAÇ TAŞIMACILIĞI DÜZENE KAVUŞTURULDU

25.11.2010 tarihinde yayımlanan Deniz Yolu İle Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelik ile kabotaj hattında düzenli sefer yapacak gemilere hat izni belgesi düzenlenmeye başlanmıştır.

Söz konusu düzenleme kapsamında, hat izni alan işletmecilere, elektronik ortamda Bakanlığımızın veri tabanına aktarılabilecek uygun yazılım ve donanım alt yapısını sağlayarak, taşınan araç ve yolcu sayısı ile yük miktarına ilişkin istatistikleri, belirlenen sınıflamalara uygun olarak doğru ve zamanında sisteme girme zorunluluğu getirilmiştir.

Bu itibarla;

- Yolcu ve araç sayısı anlık olarak takip edilebilecek,
- Yolcu gemileri ve feribotlar kapasitelerini aşamayacaklar,
- Yolcular sigortalı olacak,
- ISM uygulaması ile yolcu taşımacılığı daha emniyetli yapılabilecektir.

P&I sigortası bulundurmayan gemiler limanlarımıza alınmamaktadır.

DENİZDE MALİ SORUMLULUKLAR VE SİGORTA

Deniz Alacaklarına İlişkin Gemilerin Sigortalandırılması ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik, 14 Kasım 2010 tarih ve 27759 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. 300 GT ve üzeri tüm gemilere, Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlandırılması (LLMC-96) limitlerinde zorunlu Koruma ve Tazmin (P&I) sigortası şartı getirilmiştir.

Yönetmelik 01 Temmuz 2011 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, bu tarihten sonra P&I sigortası bulundurmayan gemiler limanlarımıza alınmamaktadır.

12.12.2012 Tarih ve 18971 Sayılı "Bayrak Devleti Uygulamaları Kapsamındaki İdari İşlemlerde Muteber Kabul Edilecek P&I Kulüpleri ve Sigorta Şirketlerine Dair Yönerge" yayımlanarak gemilerin 3. Şahıslara ve çevreye vereceği zararların sigorta kuruluşlarınca (P&I Kulüpleri) karşılanabilmesi için muteber kabul edilecek şirketlerin özellikleri belirlenmiştir.

Diğer yandan 19 Aralık 2013 tarihinde yayımlanan 1998 sayılı yönerge ile Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukukî Sorumluluğu (CLC 92) Sözleşmesi gereğince gemilere sertifika düzenlenmesi hakkındaki esaslar belirlenmiştir. Bu sertifika ile petrol taşıyan tankerlerin neden olacağı kalıcı kirliliğe neden olan petrol ürünlerinden ileri gelen deniz kirliliği karşısında çevre zararları gemi donatanı tarafından karşılanacaktır.

Mağdurların tazmin talepleri karşısında, gemi donatanının hukuki sorumluluğunun aşıldığı durumlarda ise önce FUND 92 sözleşmesi (Uluslararası Petrol Kirliliği Tazmin Fonu Kurulmasına Dair Sözleşme) gereğince Uluslararası Petrol Kirliliği Tazmin Fonu ödeme yapar. Bu fonun da limitinin aşıldığı durumlarda ise Ek Fon (Supp. Fund.) Protokolüne göre üst limiti 750 Milyon SDR olacak şekilde ilave ödeme fon tarafından yapılır.

Buna ilave olarak 19 Aralık 2013 tarihinde yayımlanan 1997 sayılı Yönerge ile Gemi Yakıtlarından Doğan Zararın Hukukî Sorumluluğu BUNKERS-2001 Sözleşmesi gereğince gemilere sertifika düzenlenmesi hakkındaki esaslar belirlenmiştir. Bu sertifika ile petrol tankerleri de dahil olmak üzere gemi yakıtlarından meydana gelen deniz kirliliği karşısında gemi donatanının hukuki sorumluluğu belirlenmiştir.

Son olarak Bakanlığımızın katkıları neticesinde, Hazine Müsteşarlığınca çıkarılan ve 18/10/2014 tarihli ve 29149 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Deniz Araçları Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimat Tebliği kapsamında; mevzuatımızda dağınık halde bulunan yolcu taşımacılığı hususundaki zorunlu sigorta hükümleri tek bir başlık altında toplanmıştır.

GEMİ SANAYİNE YÖNELİK 2015 YILINDA YAYIMLANAN YENİ MEVZUAT

Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yeri Hakkında Yönetmelik

28/06/2015 tarihli R.G.'de yayımlanan yeni yönetmelikle;

- Yeni tesis kurma ve modernizasyona yönelik tevsi yatırım başvurusu, tesis organizasyonu ve yerleşim planı onayı başvurusu ve buna yönelik değerlendirme esasları yeniden düzenlenmiş, yeni kurulacak tersaneler hariç, tüm tesislerden (yeni tekne imal ve çekek yerleri ile mevcut tesislerden) loyd ve belediye onayı kaldırılarak işlemlerin hızlandırılması düzenlenmiştir.

- Tesislerin ve yüzer havuzların kısmi işletme izni/işletme izni belgesi başvurusuna yönelik düzenlemeler yapılmış, mevcutlardan kısmi işletme izni kaldırılmış, yönetmelik hükümlerine uygunluğu kontrol edilerek İşletme izni belgesinin 5 yılda bir yenileneceği düzenlenmiştir.

- Tesislerin Çalışma Usul Ve Esasları, Güvenlik Şartlarına yönelik düzenlemeler yapılmış bu çerçevede tersaneler, sınırlar ve çalışma alanlarının görüntülenebildiği kapalı devre kamera sistemi ile kontrol edilmesi ve görüntü kayıtlarının en az

bir yıl tesis yetkilisince saklanması yönünde düzenleme yapılmıştır.

- Gemi Sanayi Veritabanı Programı Uygulamalarına yönelik düzenlemeler yapılmış, boyu 2,5 metre ve üzerindeki tüm gemi ve su araçlarının inşası ile ilgili bilgilerin GSVP' ye tesis yetkilisince girilmesi düzenlenmiştir.

- Enerji, ulaşım ve altyapı projeleri ile sanayi tesislerine yönelik çelik konstrüksiyonlar İdareden izin alınmak kaydıyla tersane ve tekne imal yerlerinde yapılabileceği düzenlenmiştir.

- Gerekli can, mal, yangın ve çevre güvenliğinin aldırılması kaydıyla tam boyu 12 metre altı gemi veya su araçlarının kara sörveyi işlemlerinin İdareden izin almak kaydıyla, İdarenin uygun gördüğü yerlerde yapılabileceği düzenlenmiştir.

- 655 KHK gereği uygunsuzluklar için yaptırımlar ve para cezaları belirlenmiştir.

- Kapsam dışı tesislerde (Serbest bölgeler, balıkçı barınakları vs.) çalışan yüzer havuzlar için de bilgi ve belgeler ve klas sörvey raporunun beş yılda bir isteneceğine yönelik düzenleme yapılmıştır.

- Kısmi işletme izni belgesi veya işletme izni belgesi almamış olan mevcut tesislerde yapılan veya yapılacak olan gemi ve su araçlarının inşa, tadilat, bakım-onarım işlerine yönelik sörvey hizmetinin ücret karşılığı verileceği düzenlenmiştir.

- Bakanlık projeleri için uygun görülen kooperatiflere üye olan mevcut tesislerin iş sağlığı ve güvenliğine yönelik tedbirleri almak kaydıyla 31/12/2020 tarihine kadar bulundukları yerde çalışabilecekleri bu tarihten sonra işletme izni alacakları düzenlenmiştir.

Gemi ve Su Araçlarının İnşa, Tadilat ve Bakım-Onarım Yönetmeliği

- 07/11/2015 tarihli R.G.'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile gemilerin, kurallara tam uyumlu inşa edilerek ürün güvenliğinin artırılması ve tadil edilecek gemilerinde yeni inşa standartlarına kavuşturulması amaçlanmış olup, bu sayede can ve mal emniyetinin yükseltilmesi planlanmaktadır.

Yapılan değişiklikle;

- Ülkemizde inşa edilen yabancı bayraklı gemi ve su araçları kapsama dahil edilmiştir.

- İnşa ve tadilatta izin alma zorunluluğu sınırı tam boyu 15 metreden, 12 metreye indirilmiştir.

- Klas zorunluluğu değiştirilerek, yolcu gemileri hariç diğer gemilerde 50 metre ve üzeri için zorunlu olan klas şartı 24 metreye düşürülmüştür.

- Tam boyu 15 metre ve üzeri gemilere geçerli olan bakım – onarımda bilgi verme zorunluluğu tüm gemiler için geçerli olacak şekilde değiştirilmiştir.

- Gemi sahibi, tesis sahibi ve kontrol mühendisi yetki ve sorumlulukları yeniden düzenlendi ve klas kuruluşlarının bu yönetmelik kapsamındaki sorumlulukları belirlenmiştir.

- Mesleki denetim ve klas onayından geçirilen projelerin GSVP'ye giriş zorunluluğu getirilmiştir.

- Terkin edilmiş denize elverişsiz hâle gelmiş tamire değmez gemi veya su araçları ile askeri veya kamu idaresince hurdaya ayrılan gemi veya su araçlarının belgelendirilebilmesi için kural belirlenmiştir.

Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkındaki Kanunun Uygulanması Hakkında Yönetmelik

- Yeni Yönetmelik 23/08/2015 tarihli R.G.'de yayımlanmıştır. 491 sayılı Mülga Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlükten kaldırılarak, Denizcilik Müsteşarlığının 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına bağlanması ile oluşan yeni duruma göre gerekli görülen değişiklikler için bu yönetmeliğin çıkartılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

- Tersanelerimizde inşası büyük bir başarıyla yapılan ve bu yönetmelik kapsamı dışında tutulan "römorkörler" ve "balıkçı gemileri"ne "balıkçı fabrika gemileri" eklenmiştir. Bununla, gemi inşa sektörümüzün rekabet gücüne katkı sağlanması hedeflenmiştir.

- Diğer taraftan, yönetmelik ile Liman Başkanlıklarındaki uygulamalarda birlikteliğin sağlanması amacıyla yeni yönetmelik daha açıklayıcı hale getirilmiştir.

Muayene ve Test Sertifikası Düzenleme Yetkisine İlişkin Uygulama Rehberi

- 16/12/2014 tarihli "Muayene ve Test Sertifikası Düzenleme Yetkisine İlişkin Uygulama Rehberi" uygulamada yaşanan ve Bakanlığımıza iletilen bazı aksaklıkların giderilmesi ve rehberde yer almayan gemilerdeki yükleme ve boşaltma için kullanılan kreyn, vinç, bumba gibi düzeneklerin Rehber kapsamında test ve muayene işlemlerinin yapılabilmesini teminen 11.05.2015 tarihinde revize edilmiş olup söz konusu revizyon ile;

- Gemilerdeki yükleme ve boşaltma için kullanılan kreyn, vinç, bumba gibi düzenekler Rehber kapsamına alınmış,

- Türk bayraklı gemilerde bulunan; can salları, can kurtarma filikaları, kurtarma botu, hizmet botu, indirme ve serbest bırakma düzenekleri için üreticinin veya temsilcisinin bulunmadığı durumlarda, ülkemizde bu araç ve teçhizata yönelik yetkilendirilmiş firmalarca yapılan servis hizmetlerine yönelik ücret belirlenmiş,

- Klassız gemilerin yükleme boşaltma için kullandıkları 5 ton kaldırma kapasitesine kadar kreyn, vinç, bumba gibi teçhizatların "Gemilerin Teknik Yönetmeliği" kapsamındaki testlerine yönelik ücret belirlenmiş,

- Can kurtarma araçları ile can kurtarma araçlarının suya indirme ve serbest bırakma donanımlarının 5 (beş) yılda bir İdarenin gözetiminde yapılan testlerine yönelik ücret belirlenmiş,

- Servis hizmetlerinin etkin, verimli ve kısa sürede yürütülmesi amacıyla her bir servis sağlayıcıya ait bir servis istasyonunun bulunması gerektiği ile yetkilendirilmiş servis sağlayıcıya ait bir servis istasyonunun herhangi bir şekilde başka bir servis sağlayıcı tarafından kullanılamayacağı hükme bağlanmış,

- Muayene ve Test Sertifikası Düzenleme Yetki Belgesinde bulunan vize hanelerinin dolması durumunda yeni bir belge düzenlenmesi ilave edilmiştir.

Diğer mevzuat çalışmaları

Aşağıda listelenen mevzuatın yayımlanmasına yönelik süreç devam etmektedir;

1. Gemilerin Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliği'nin Yenilenmesi
2. Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliği'nin Yenilenmesi
3. Gezi Tekneleri Yönetmeliği'nin Yenilenmesi
4. Mesleki Yeterlilik Çalışmaları
5. Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleşen Piyasa

Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Yenilenmesi

6. Gemi Teçhizatı Yönetmeliği'nin Yenilenmesi
7. Gemilerin Teknik Yönetmeliği'nin Yenilenmesi
8. Kıyı Yapı ve Tesislerinde Planlama ve Uygulama Sürecine İlişkin Tebliğin Yenilenmesi
9. Gemi Söküm Yönetmeliği'nin Yenilenmesi
10. Deniz ve İç Suları Dip Tarama Yönetmeliği (İlk Kez Hazırlanıyor)

GEZİ TEKNELERİNE YÖNELİK PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMLERİ (PGD)

Bakanlığımız tarafından hazırlanan Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, 16.02.2005 tarih ve 25729 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, 31.05.2005 tarihinden itibaren Gezi Tekneleri Yönetmeliği kapsamındaki teknelere Piyasa Gözetimi ve Denetimi faaliyeti uygulanmaya başlanmıştır.

Bakanlığımız personelince 2015 yılı içerisinde 281 adet ürün denetimi gerçekleştirilmiştir.

Gezi tekneleri hakkında vatandaşlarımızı bilinçlendirmeye yönelik broşür Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanılarak fuarlarda dağıtılmış ve www.tkygm.gov.tr web adresine yüklenmiştir.

PROJE VE FAALİYETLER

Denizcilik alanında yapılan yatırımların önemli bir kısmı özel sektör eliyle gerçekleştirilmekle birlikte, 655 sayılı KHK kapsamında verilen görevler çerçevesinde büyük kıyı yapıları ile balıkçı barınakları Bakanlığımızca yapılmaktadır.

KONTEYNER LİMANLARI

Kuzey Ege Çandarlı Limanı

Avrupa ile Orta Doğu arasındaki potansiyel trafikten kaynaklanan kombine taşımacılık zincirinde, aktarma merkezi olarak planlanmıştır.

Türkiye'nin en büyük, Avrupa'nın ise 10 uncu büyük konteyner limanı olarak planlanan Çandarlı Limanının temeli 15.05.2011 tarihinde atılarak işe başlanmıştır.

İlk aşamada;

1.etap 1 Milyon TEU/Yıl,
2.etap 2 Milyon TEU/Yıl,
3.etap 1 Milyon TEU/Yıl,
olmak üzere toplam 4 Milyon TEU/Yıl kapasiteye ulaşması hedeflenmektedir.

Proje kapsamında;

- 480 m'si taş dolgu dalgakıran,
- 1.020 m'si çelik kazıklı dalgakıran olmak üzere,
- Toplam 1.500 m dalgakıran imalatı yapılmış olup, 31.01.2014 tarihi itibariyle geçici kabulü yapılmıştır.

Yap-İşlet-Devret Modeli ile yapılacak olan, 2.000 m uzunluğunda ve 1.000 m genişliğindeki rıhtımın, YİD modeli ile 1.Etabın ihalesine çıkılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Filyos Limanı

Batı Karadeniz'de kuzey-güney aksında kombine taşımacılık hizmeti verecek bir liman kompleksinin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.

- Filyos Limanı Projesi aynı zamanda geri sahasında oluşturulması planlanan Sanayi Bölgesi faaliyetleri nedeniyle Bölgesel Kalkınma Projesidir. Batı Karadeniz illerinin gelişimi ve kalkınmasında önemli bir ivme oluşturulacaktır.

Kuzey Ege Çandarlı Limanı

- Artan gemi trafiği nedeniyle Boğazların karşı karşıya kaldığı tehdit azalacaktır.
- Cevher, konteyner, akaryakıt gibi çeşitli yük türlerine hizmet verecek olup, 25 milyon ton/yıl kapasiteye sahip olacaktır.

Zonguldak Filyos Limanı İnşaatının ihalesi 19 Mart 2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir. İhale süreci devam etmektedir.

Proje kapsamında;

- 3000 m uzunluğunda ana mendirek,
- 2000 m uzunluğunda tali mendirek,
- 3000 m uzunluğunda (-14 m ve -19 m derinliğinde) rıhtım,
- Yaklaşık 15 milyon m3 tarama, geri saha dolgusu ve tahkimat işleri yer almaktadır.

Söz konusu inşaatın yapım süresi 4 yıl olarak öngörülmüştür.

Filyos Limanı

Alt yapı inşaatları genel bütçe imkanlarıyla gerçekleştirilecek olup, Yap-İşlet-Devret modeli ile limanın 25 milyon ton/yıl kapasiteyle hizmet vermesini teminen; Üst yapı tesisleri (hangar, depo, işletme binaları, yükleme-boşaltma binaları vb.) yükleme-boşaltma ekipmanları, saha vinçleri, v.b. bağlantı yolları gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Mersin Konteyner Limanı

Doğu Akdeniz, Orta Asya ve Orta Doğu'ya yönelik gelecekteki talebi karşılamak üzere, elverişli konumu nedeniyle konteyner aktarma merkezi olarak planlanmıştır. 12,8 milyon TEU kapasiteli Mersin Konteyner Limanının İmar Planı çalışmaları sürdürülmektedir.

Mersin Konteyner Limanı

DENİZ TURİZMİ KIYI YAPILARI AÇISINDAN HEDEFLER

Akdeniz çanağında dolaşan toplam yat sayısı günümüzde yaklaşık 1 milyona ulaşmış olup, her yıl önemli artışlar olmaktadır.

Fransa, İspanya ve İtalya Akdeniz çanağı marina kapasitelerinin %75'ini oluşturmaktadır. Ancak bu ülkelerde yeni yatırım yerlerinin kısıtlı olması, Batı Akdeniz'in kirlenmesi ve işletme ücretlerindeki artış, Doğu Akdeniz ülkelerini cazip duruma getirmiştir.

Kamu ve özel sektör tarafından gerçekleştirilmiş ve halen işletilmekte olan yat limanlarına ilaveten ihtiyaç duyulan kapasitenin karşılanması amacıyla kamu imkânları, YİD modeli ve özel sektör dinamikleri ile yat turizmi için zorunlu altyapının oluşturulması ve ülkemizin turizm açısından bölgedeki ayrıcalıklı rolünün belirlenmesi büyük önem arz etmektedir.

Halen ülkemizde kamu ve özel sektöre ait işletilmekte olan 63 adet yat limanı ve yat çekek yeri bulunmaktadır.

Mevcut denizde yat bağlama kapasitemiz 17.816 yat olup, inşaatı devam eden ve planlanan yat limanları ile 2023 yılında 30.000 yat bağlama kapasitesine ulaşılması hedeflenmiştir.

YİD MODELİ İLE GERÇEKLEŞTİRİLEN TURİZM TESİSLERİ

Yap-İşlet-Devret modeli ile 2003 yılına kadar 1 proje bitirilmiş iken, bugün inşaatı tamamlanarak faaliyetine devam eden Yat Limanı sayısı 10'a çıkarılmıştır. Kamu kaynağı kullanılmadan inşa edilen bu projelerin ekonomiye katkısı yaklaşık 450 Milyon TL'dir.

YİD Modeli İle İhale Edilerek İşletilmeye Açılan Turizm Tesisleri

- Muğla Turgutreis Yat Limanı
- Aydın Didim Yat Limanı
- İzmir Çeşme Yat Limanı
- İzmir Sığacık Yat Limanı
- Yalova Yat Limanı
- Mersin Yat Limanı
- Antalya Alanya Yat Limanı
- Antalya Kaş Yat Limanı
- Mersin Kumkuyu Yat Limanı
- Muğla Ören Yat Limanı

Antalya Alanya Yat Limanı

Turgutreis Yat Limanı

YİD Modeli İle İhale Edilerek İnşaatı Devam Eden Tesisler

- Antalya Gazipaşa Yat Limanı
- Muğla Datça Yat Limanı
- Muğla Dalaman Yat Limanı ve Deniz Otobüsü Yanaşma Yeri
- Haliç Yat Limanı ve Kompleksi
- Karasu Limanı

Çeşme Yat Limanı

Haliç Yat Limanı ve Kompleksi

Proje; 2 adet her biri minimum 70 yat kapasiteli yat limanı ve tesisi ile 2 adet 5 yıldızlı 400 odalı otel, apart/butik oteller, dükkanlar, ofis vb. kongre merkezi, 1.000 kişilik camii, yapılar ve bunlara ilişkin alt yapı ile teknik mahallerden oluşan diğer fonksiyonları ile bunlara ilişkin elektronik, elektrik, mekanik, güvenlik, teçhizat, tesisat işlerini kapsamaktadır.

25 Eylül 2013 tarihinde Sözleşmesi imzalanmıştır.

Yatırım süresi, imar planı ve ÇED raporundan en son onaylananın onay tarihinden itibaren 4 yıl olup, işletme süresi 45 yıldır. Toplam yatırım tutarı 1,4 milyar TL, işletme dönemi boyunca ödenecek toplam kira bedeli de 1,3 milyar ABD Doları + KDV'dir. Yatırıma 2016 yılının ikinci yarısında başlanması hedeflenmektedir.

2 adet her biri minimum 70 yat kapasiteli yat limanı ve tesisi

Haliç Yat Limanı ve Kompleksi

Etüt Proje Çalışmaları Devam Eden Yeni Yat Limanları

- Urla Çeşmealtı Yat Limanı
- Çeşme Şifne Yat Limanı
- Bayraklı (Turan) Yat Limanı
- Şakran Yat Limanı
- Seferihisar Ürkmez Yat Limanı
- Antalya Altınportakal Yat Limanı
- Demre Yat Limanı
- Manavgat Yat Limanı

2015 YILI YATIRIM PROGRAMIMIZDA YER ALAN VE İHALE ÇALIŞMALARI SÜRDÜRÜLMEKTE OLAN YAT LİMANLARI

- İzmir Yeni Foça Yat Limanı (Genel Bütçe)
- Tekirdağ Yat Limanı (YİD)

BALIKÇI BARINAKLARI

Ülkemizde 2003 yılında 178 adet balıkçı barınağı varken bu rakam 226'ya ulaşmıştır. 12 yılda 48 adet balıkçı barınağı tamamlanmıştır.

Rize Fındıklı Balıkçı Barınağı

YAPIMI DEVAM EDEN BALIKÇI BARINAKLARI

- Hatay İskenderun Madenli Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Rize Gündoğdu Bozukkale Barınma Yeri İkmal İnşaatı
- Trabzon Arsin Balıkçı Barınağı İnşaatı

2015 YILI YATIRIM PROGRAMIMIZDA YER ALAN VE YAPIM İHALESİ GERÇEKLEŞTİRİLEN BALIKÇI BARINAKLARI

- Artvin Hopa Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Kastamonu İnebolu Evrenye Balıkçı Barınağı Onarım İnşaatı

2015 YILI YATIRIM PROGRAMIMIZDA YER ALAN VE İHALE ÇALIŞMALARI SÜRDÜRÜLMEKTE OLAN BALIKÇI BARINAKLARI

- Kastamonu Denizkonak, Uğurlu ve Çamaltı Köyleri Balıkçı Barınağı İnşaatı

2015 YILI YATIRIM PROGRAMIMIZDA YAPIM İHALESİ GERÇEKLEŞTİRİLMEK ÜZERE YER ALAN VE ETÜT-PROJE ÇALIŞMALARI DEVAM EDEN BALIKÇI BARINAKLARI

- Antalya Gazipaşa Uğrak Balıkçı Barınağı İnşaatı
- İstanbul Anadolu Kavağı Balıkçı Barınağı Rıhtım İnşaatı
- İstanbul Rumeli Kavağı Balıkçı Barınağı Rıhtım İnşaatı
- İstanbul Anadolu Feneri Balıkçı Barınağı İnşaatı
- İzmir Doğanbey Payamlı Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Yalova Armutlu Kapaklı Balıkçı Barınağı İnşaatı

LİMANLAR GERİ SAHA DEMİRYOLU VE KARAYOLU BAĞLANTISI MASTER PLAN ÇALIŞMASI

Yatırım Ortamı İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Kararları uyarınca kapasiteleri belli bir büyüklükte olan limanların geri saha demiryolu ve karayolu bağlantıları master plan çalışmasının Bakanlığımızca gerçekleştirilmesi öngörülmüştür.

Söz konusu çalışmanın Özel Teknik Şartnamesi tüm ilgili kurum ve kuruluşların (TCDD, Karayolları, Tersaneler ve

Kıyı Yapıları, Deniz Ticareti, Deniz ve İçsular Düzenleme, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme, Karayolu Düzenleme, Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlükleri) görüşleri alınarak hazırlanmıştır.

Limanlar Geri Saha Karayolu ve Demiryolu Bağlantıları Master Plan Çalışması Sonuç Raporu Haziran 2015'te tamamlanmış ve 12 Ekim 2015 tarihinde onaylanmıştır.

YEŞİL LİMAN PROJESİ

Liman tesislerinin etkin, kapsamlı ve koordineli bir yaklaşım sergileyerek, gemi ve liman operasyonlarının olumsuz etkilerini azaltmaları yönünde idari ve teknik tedbirleri almak, yapılacak çalışmalar ile ülkemizde faaliyet gösteren liman tesislerinin işletme standartlarını yükselterek çevreye olan duyarlılıklarını en üst düzeye çıkarmak amaçlanmaktadır. Bu gaye ile 2012 yılının ikinci yarısında "Yeşil Liman/Eko Liman" projesi fikri ortaya atılmıştır. İlerleyen süreçte, Projenin, milli kuruluşumuz olan Türk Standardları Enstitüsü (TSE) ile işbirliği içerisinde yürütülmesine karar verilmiş olup, Bakanlığımız Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü (DTGM) ve TSE arasında 16.12.2014 tarihinde konu ile ilgili olarak işbirliği protokolü imzalanmıştır.

Yeşil Liman projesi kapsamında; İdaremizce belirlenen Sektörel Kriterler doğrultusunda yapılan denetimler sonucu, uygun bulunan limanlara "Yeşil Liman/Eko Liman" Sertifikası düzenlenmektedir.

Proje kapsamında, 28.07.2015 tarihinde MARPORT Liman İşletmesi'ne "Yeşil Liman/Eko Liman" sertifikası törenle teslim edildi. Hali hazırda 7 limanın saha denetimi gerçekleştirilmiş olup, 2015 yılı Aralık ayı içerisinde 3 liman işletmesinin daha saha kontrol planlaması yapılmıştır. Böylece 2015 yılı sonu itibariyle, 10 liman işletmesinin "Sektörel Kriterler" saha denetimi tamamlanmış olacaktır.

TÜRK DENİZ TİCARET FİLOSUNU YENİLEME PROJESİ

Türk deniz ticaret filosunun temelleri yakın deniz seferleri taşımacılığıyla atılmıştır. Müteakiben organize ve daha büyük sermaye gerektiren denizcilik iş kollarına ayrılmıştır. Ancak, koster armatörlüğü babadan oğula geçen bir meslek halini alması nedeniyle kendini yenileyememiş ve deniz ticaretinde zamanla gelişen ekonomik ve teknik şartlara adapte olamamıştır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Onuncu 5 yıllık Kalkınma Planlarında da Türk Deniz Ticaret Filosunun geleceği milli bir öncelik olarak yer almıştır.

Türk ticaret filomuzun yenilenmesi amacıyla ekonomik ömrünü tamamlamış olan gemilerin hurdaya ayrılarak yerlerine yeni gemi inşa edilmesi durumunda destek sağlanmasına yönelik; "Millî Gemi Sicili veya Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı ticari yük taşımalarında kullanılan gemilerden cins ve nitelikleri Bakanlıkça belirlenenlerin hurdaya ayrılmasını desteklemek amacıyla yerlerine asgari %35 yerli katkı oranıyla Türkiye'de inşa edilmek, asgari 5 yıl Türk Bayraklı işletilmek ve inşasının 3 yıl içinde tamamlanmaması veya inşasını müteakip 5 yıldan önce satılması hâlinde genel hükümler uyarınca tahsil edilmesi şartlarıyla yeni gemilerin finansmanında kullanılmak ve hurda bedelini aşmamak üzere nakdi," olarak desteklenmesini içeren Kanun, 15/04/2015 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Uygulamanın usul ve esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanan "Türk Bayraklı Gemilerden Ekonomik Ömrünü Tamamlayanların Hurdaya Ayrılarak Yerlerine Yeni Gemi İnşa Edilmesinin Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ" Taslağı yayımlanma aşamasına gelmiştir.

Söz konusu bu destek ile filomuzdaki yaşlı gemiler hurdaya ayrılıp yerlerine yenilerinin inşası sağlanmak suretiyle rekabet gücü artırılacaktır. Diğer taraftan yabancı bayrakta gemisi olan armatörün gemisine Türk bayrağı çekmesi özendirilmiş olacaktır. Böylece Türk bayraklı gemilerin ithalat ve ihracat yüklerindeki taşıma payları artacak ve navlun açığı azalmış olacaktır.

Yapılan düzenleme ile hurdaya ayrılacak gemi; yerine yeni inşa edilecek geminin kızaktan indirileceği zamana kadar, işletilmeye devam edilmesi sağlanacaktır.

Diğer yandan, hurdaya ayrılacak gemilerin yurt içindeki gemi geri dönüşüm sektörünü de desteklemesi öngörülmektedir.

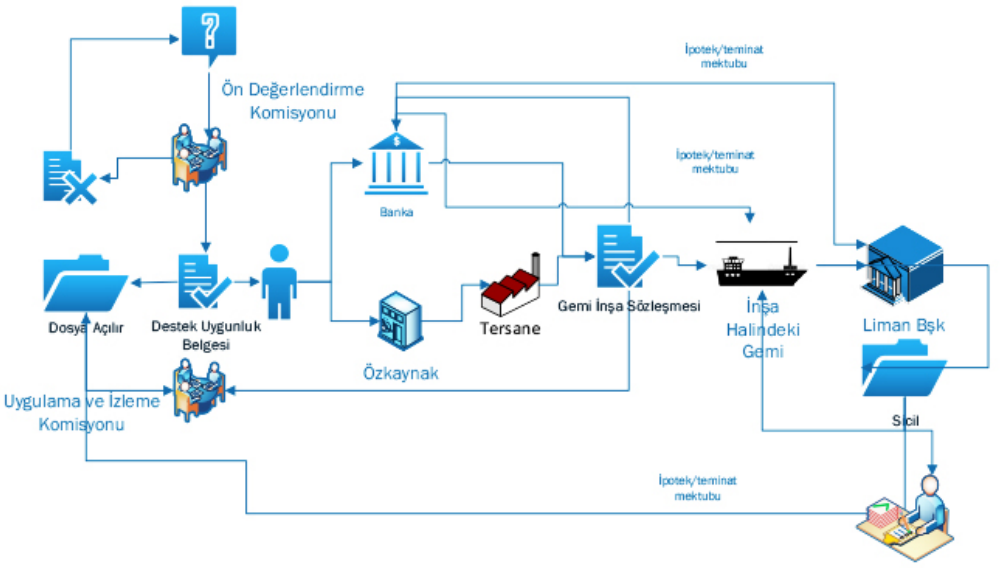

Sonuç olarak; Deniz Ticaret Filosunun yenilenmesi projesi ile, armatörler, tersaneler, gemi yan sanayi ve gemi geri dönüşüm sanayi mensupları önemli ölçüde desteklenmiş olacak ve aynı zamanda da istihdam artışı sağlanmış olacaktır.

TÜRK P&I KURULMASI PROJESİ

Koruma ve Tazmin(P&I) Sigortası deniz taşımacılığında, donatanın tekne sigortası kapsamı dışında kalan ve 3. şahıslara karşı sorumluluk ve masraflarını teminat altına alan malî mesuliyet sigortasıdır.

Kamu sigortacıları ve Türkiye'de yerleşik P&I muhabir firmaları ile başlanan proje çalışması sonucunda, Türk P&I A.Ş., 2014 Şubat ayı itibariyle faaliyetlerine başlamıştır. 2015 yılı Aralık ayı itibariyle de yaklaşık 1100 gemiye P&I sigortası sağlamıştır.

MİLLİ DENİZ TİCARETİ BİLGİ SİSTEMİ

Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü koordinesinde Bakanlığımızca "Milli Deniz Ticareti Bilgi Sistemi Projesi" başlatılmış olup; söz konusu proje ile denizcilik alanında mevcut problemlerin tespiti/çözümü, veri analizi, karar destek mekanizmasının oluşturulması, kriz ve beklenmeyen durumlarda erken uyarı, mevcut kaynakların etkin/verimli kullanılması ile elverişli yatırım ortamı ve bilimsel temelli tahminleme/öngörü modellemelerinin yapılması amaçlanmaktadır.

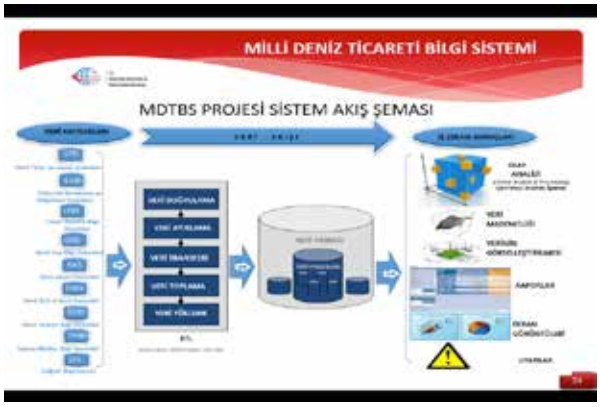

Söz konusu verilerin iş zekâsı ve çevrimiçi analitik süreçler, veri madenciliği, görselleştirme, raporlama süreçlerinden geçirilerek nihai ekran görüntüsünün elde edilmesi sonucunda somut politika, yasal düzenleme ve iyi uygulamalar (best practices) oluşturulması amaçlanmaktadır.

ELEKTRONİK YAYINLARIMIZ

Türk deniz ticaretindeki gelişmeler hakkında sektörümüzün ve vatandaşlarımızın zamanında ve güncel istatistiksel verilerle bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanan elektronik yayınlara internet sitemizde yer verilmektedir.

- 2014 Petrol Kirliliği Tazmini Talepleri El Kitabı
- 2013 Kruvaziyer Sektör Raporu (2014)
- 2013 Deniz Ticaret İstatistikleri (2014)
- 2014 Deniz Ticaret İstatistikleri (2015)

DENİZ ÇEVRESİNİN KORUNMASI İLE İLGİLİ FAALİYETLER

ACİL MÜDAHALE MERKEZLERİ PROJESİ

Ülkemizin, deniz kazaları sonucu meydana gelebilecek çevre felaketlerine karşı hazırlıklı olmasını sağlamak amacıyla TÜBİTAK ile ortak bir proje gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında; Türkiye deniz ve sahillerinde duyarlılık haritaları, risk yönetim sistemi, coğrafi bilgi sistemi ve petrol yayılım modeli oluşturulmuştur.

ACİL MÜDAHALE MERKEZLERİNİN KURULMASI

Tüm Türkiye kıyılarında bölgesel ve ulusal seviyede meydana gelebilecek muhtemel kazalara karşı 16 istasyondan müdahale imkânı planlanmıştır. Bunlardan 2 tanesi merkez, 14 tanesi konteyner depo alanı olarak belirlenmiştir (Harita 3).

Tekirdağ'da yapımı devam eden Ulusal Deniz Emniyeti ve Acil Müdahale Merkezi inşaatının yapım işine 8 Nisan 2014 tarihinde başlanmıştır. İnşaatın 2016 yılının ilk yarısında tamamlanması planlanmaktadır. Acil müdahale ekipmanlarının depolanacağı en büyük alan olan Tekirdağ'daki inşaatın tamamlanması ile beraber eş zamanlı olarak ekipmanlar temin edilecektir. Tüm sistem 2017 yılında devreye girecektir.

Antalya Bölgesel Acil Müdahale ve Eğitim Merkezi

Ulusal Deniz Emniyeti ve Acil Müdehale Merkezi (Tekirdağ)

Harita 3. Acil Müdahale Depolama İstasyonları Erişim Haritası

Antalya Bölgesel Acil Müdahale ve Eğitim Merkezi yapım işi tamamlanmış 20 Mayıs 2015'te hizmete sunulmuştur.

Antalya Bölgesel Acil Müdahale ve Eğitim Merkezi

PETROL KİRLİLİĞİNE MÜDAHALE TATBİKATLARI

Deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik mevcut imkân ve kabiliyetlerin uyumlu ve etkin olarak kullanılabilmesine ilişkin planlı tatbikatlar Bakanlığımız denetiminde her yıl kıyı tesisleri tarafından yapılmaktadır.

Son olarak, 20 Mayıs 2015 tarihinde Bölgesel Acil Müdahale Tatbikatı Antalya Bölgesel Acil Müdahale ve Eğitim Merkezi açılışında yapılmıştır.

Petrol Kirliliğine Müdahale Tatbikatlarından Görüntüler

ACİL MÜDAHALE KONUSUNDA YETKİLENDİRME

Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddeler¬le Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale Görevi Verilebilecek Şir¬ket/Kurum/Kuruluşların Seçimine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/4) kapsamında, deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı madde kirliliğine müdahale edebilecek şirket/kurum/kuruluşların asgari özelliklerinin belirlenmesi, yetki belgesi verilmesi, görevlendirilmesi ve buna ilişkin usul ve esaslar ile kıyı tesislerinin sorumluluklarını düzenlemek amaçlanmış ve 11 adet firma yetkilendirilmiştir.

Acil Müdahale Eğitim ve Tatbikatları Konusunda Yetkilendirme

Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerden Kaynaklanan Kirliliğe Hazırlıklı Olma ve Müdahale İle İlgili Eğitim Seminerlerinin ve Tatbikat Programlarının Usul ve Esasları Hakkında Genelge (Genelge No: 2010/4) kapsamında, deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmesinde, acil durumlarda müdahale konusunda görev alacak ilgili personele verilecek eğitim seminerlerini, bu eğitim seminerlerinin standart programlarını, icrasını, usul ve esaslarını belirlemek ve gerçekleştirilecek olan tatbikatların esaslarını ve programını ortaya koymak amaçlanmış ve 13 adet firma yetkilendirilmiştir.

EĞİTİM VE BELGELENDİRME FAALİYETLERİ

Denizcilik Eğitimi

YÖK ve MEB Bağlısı Eğitim Kurumları ile Özel Eğitim Kurumlarının STCW 78 Sözleşmesine uygunluğunun izlenmesi, değerlendirilmesi, yetkilendirilmesi ve IMO'ya rapor edilmesi ile ilgili işlemler yürütülmektedir.

YÖK'e bağlı eğitim kurumlarının izlenmesi ve değerlendirilmesi, imzalanan protokol kapsamında gerçekleştirilmekte olup, sekretarya işlemleri yürütülmektedir.

Gemiadamları Sınavları

Zabitan, tayfa, kılavuz kaptan, amatör denizci ve telsiz yeterliklerine ilişkin sınavlar GASM (Gemiadamları Sınav Merkezi) tarafından yapılmaktadır.

Gemiadamları sınavlarının esasları belirlenmekte ve gemiadamları sınavlarına ilişkin soru bankası güncellenmesi çalışmaları yürütülmektedir.

Gemiadamlarının Belgelendirme İşlemleri

Liman Başkanlıklarınca gönderilen Gemiadamlarına ait belgelerin incelenerek zabitan, tayfa, kılavuz kaptan, amatör denizci, telsiz yeterlikleri ve profesyonel balıkadam yeterlik belgeleri düzenlenmektedir.

AMATÖR DENİZCİLİK FAALİYETLERİ

Amatör Denizcilik ile ilgili esaslar belirlenmekte ve ADES (Amatör Denizci Eğitim Sistemi)'in işletilmesi, yönetilmesi ve geliştirilmesi faaliyetleri yürütülmektedir.

Bakanlığımızca hazırlanan ve amatör denizciliğin geliştirilmesi ve sevdirilmesi amacıyla vatandaşlarımızın, bilgisayar, akıllı telefon veya tabletleri ile ev, ofis veya internet erişimi olan herhangi bir yerden, günün her saatinde, tamamen ücretsiz olarak faydalanabilecekleri Amatör Denizci Eğitim Sistemi hizmete açılmıştır.

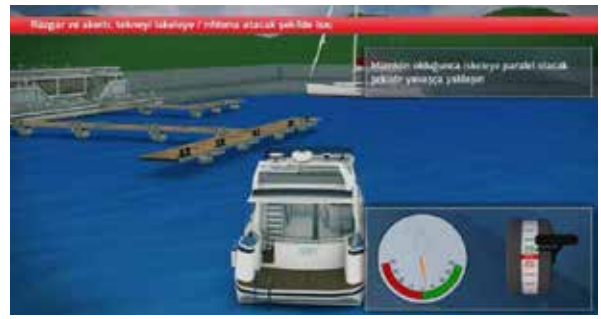

Amatör Denizci Belgesi (ADB)

Kişilerin ticari amaç olmaksızın, gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık faaliyetlerinde kullanılan özel tekneleri kullanabilmek için sahip olmaları gereken bir belgedir.

Amatör Denizci ve Kısa Mesafe Telsiz Sınavları ile bu sınavlara yönelik belgelendirme işlemleri Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır.

Amatör Denizci Eğitim Sistemi (ADES)

Bakanlığımızca hazırlanan ve amatör denizciliğin geliştirilmesi ve sevdirilmesi amacıyla vatandaşlarımızın, bilgisayar, akıllı telefon veya tabletleri ile ev, ofis veya internet erişimi olan herhangi bir yerden, günün her saatinde, tamamen ücretsiz olarak faydalanabilecekleri Amatör Denizci Eğitim Sistemi hizmete açılmıştır.

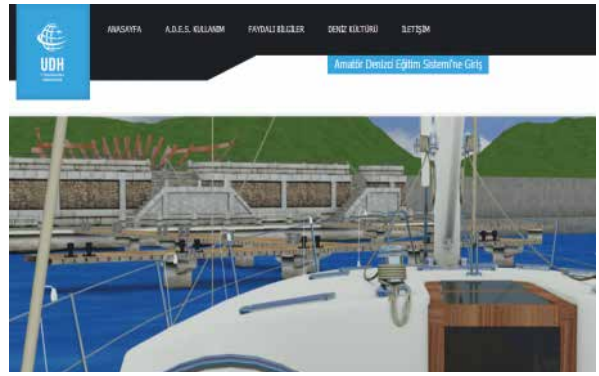

Amatör Denizci Eğitim Sistemi

GEMİADAMLARI EĞİTİM BİLGİ SİSTEMİ (GAEBS)

Bakanlığımız tarafından denizcilik eğitimi konusunda yetkilendirilmiş tüm kurum ve kuruluşların yetkilerinin, eğiticilerinin, teçhizatlarının, denetimlerinin, eksikliklerinin, günlük yoklamalarının kayıt ve takip edildiği veri tabanıdır.

Gemiadamları eğitim bilgi sisteminde, kurumların tüm denetim bilgileri arşivlendiği için geriye dönük bilgi ve belge taraması ve incelemesi de kolaylaşmaktadır. Ayrıca tüm kurumlarda açılmış olan eğitimler ve bu eğitimlere katılan gemiadamları sistem üzerinden takip edilebilmektedir. Bu sayede her gemiadamının hangi kurs yerinde hangi eğitimi aldığı sistem üzerinden görülebilmektedir.

Gemiadamları Bilgi Sistemi hizmete girdiğinde, gemiadamlarının; sınav ve belgelendirme ile ilgili tüm işlemlerini e- devlet bağlantılı olarak on-line sistem üzerinden gerçekleştirmeleri sağlanacaktır.

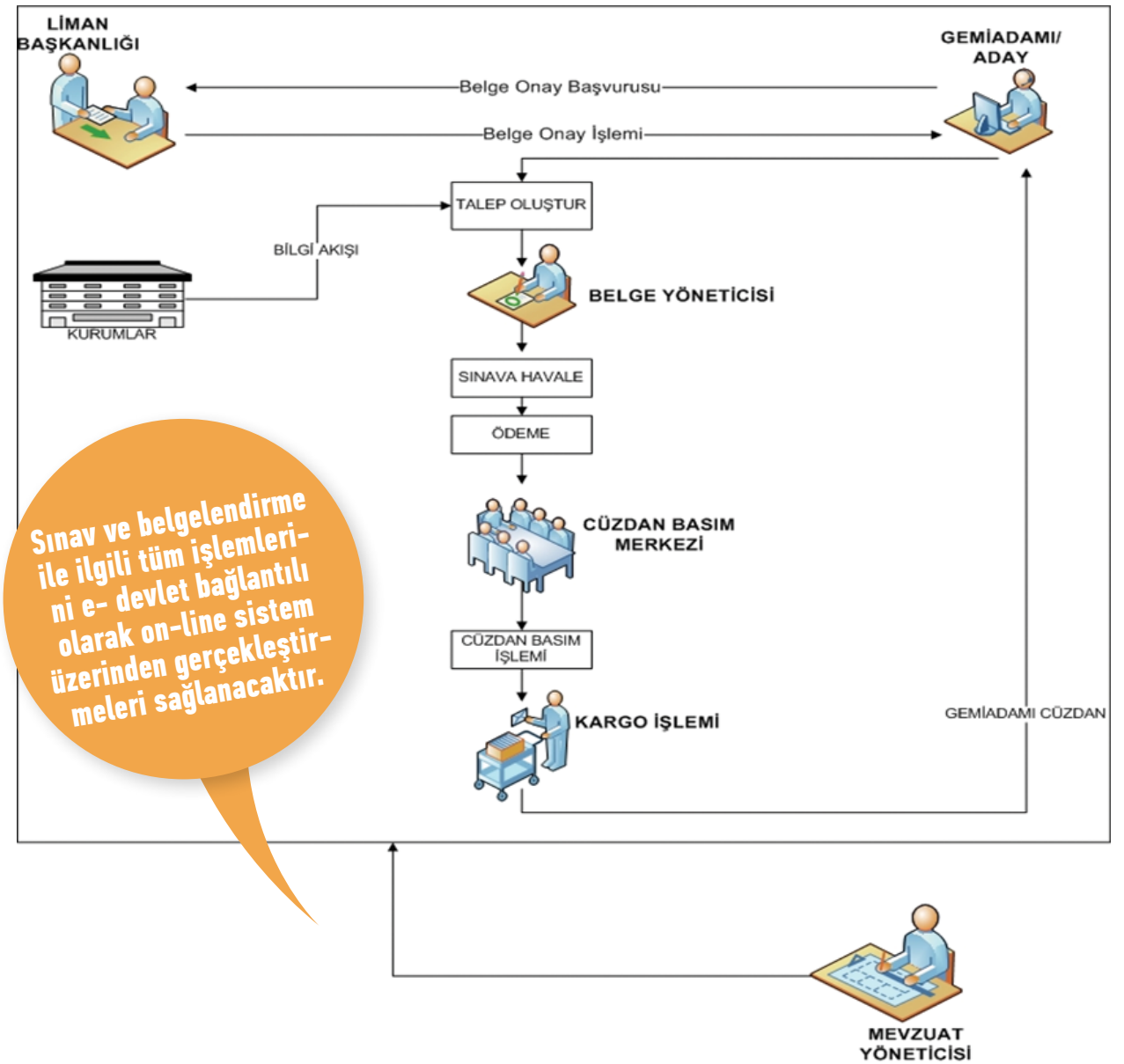

Sınav ve belgelendirme ile ilgili tüm işlemlerini e- devlet bağlantılı olarak on-line sistem üzerinden gerçekleştirmeleri sağlanacaktır.

GBS'nin Getirileri

- Liman Başkanlıklarının gemiadamı iş ve işlemlerinin tamamına yakınının kalkması,
- Liman Başkanlıklarında gemiadamı iş ve işlemleri için nitelikli personel bulundurma ihtiyacının ortadan kalkması,
- Gemiadamının online olarak (doküman onaylatma dışında) bütün işlemlerini gerçekleştirebilmesi,
- Gemiadamının belge ve cüzdanlarını alabilme süresinin ciddi oranda kısalması (Liman Başkanlıklarında oluşan süre kaybının ortadan kalkması),
- Liman Başkanlıklarında uygulanan prosedürün yazılım aracığı ile standart hale getirilmesi,
- Dijital arşivin oluşmasıyla birlikte fiziksel arşive ihtiyacın ortadan kalkması,
- Oluşturulan kurallar sayesinde bir cüzdan içerisinde farklı sürelerde biten belgelerin/ sertifikaların aynı tarihte bitecek şekilde düzenlenebilmesi,
- Gemiadamı Mevzuatının tam anlamıyla yazılıma yüklenmesi ve bu sayede işlemlerin standart hale gelmesi.

GSS (Gemiadamı Sınav Sistemi)

Gemiadamı adaylarının, istediği tarihte ve bölgede, internet üzerinde randevu alarak, bilgisayar ortamında çevrimiçi olarak gerçekleştirilen sınav sitemidir.

GSS ile Yapılan Sınavlar

- Zabitan Gemiadamı sınavları
- Amatör Denizci sınavları
- Kısa Mesafe Telsiz sınavı

Sınav Salonu

GCBM (Gemiadamı Cüzdan Basım Merkezi)

Bakanlığımıza bağlı GCBM (Gemiadamı Cüzdan Basım Merkezi) Ankara'da kurulmuştur ve Gemiadamı cüzdanları 15 Kasım 2013 tarihinden itibaren tek merkez olan GCBM tarafından düzenlenmektedir.

Gemiadamı işlemleri için sicil limanı gözetmeksizin her liman başkanlığından başvuru yapabilmektedir.

Düzenlenen bu cüzdanlar, gemiadamlarının talep ettikleri adreslere PTT kargo yolu ile kısa sürede ve emniyetli olarak ulaştırılmaktadır. 2015 yılı Aralık ayı itibariyle 90.000 Gemiadamı Cüzdanı ilgililerine ulaştırılmıştır.

Gemiadamı Cüzdan Basım Merkezi

DENİZ EMNİYETİ EĞİTİM MERKEZİ PROJESİ

Bu eğitim merkezi; Yangın Önleme ve Yangınla Mücadele Eğitim Merkezi, Gemi Terk Eğitimi Merkezi, Can Kurtarma Araçlarını Kullanma - Gemiyi Terk Eğitim Merkezi ve Temel İlkyardım Eğitim Merkezi bileşenlerinden oluşmaktadır.

Tek bir eğitim programında 30 kişiye eğitim verebilecek, yıllık 4.500 kişi kapasiteli eğitim merkezi olacaktır.

Bu merkezde, eğitim ve sınav yönergesinde belirtilen kriterlere uygun olarak yangın eğitim merkezi, can kurtarma filikaları ve platformu ve gerekli eğitim salonları yer alacaktır. Tüm gemiadamları burada uygulamalı eğitimlere tabi tutulacak ve merkez yetkili eğitim kurumlarına açık olacaktır.

Bu projenin tamamlanması; denizcilik eğitimi veren kurum ve kuruluşların vermekte oldukları eğitimlere ilişkin zorunlu uygulama eğitimlerinde uluslararası standartlarda eğitim verilebilmesi için büyük önem arz etmektedir. Bu sayede daha nitelikli gemiadamı yetiştirerek dünya denizcilik sektörünün ihtiyaçlarına insan kaynağı sağlanması amaçlanmaktadır.

Deniz Emniyeti Eğitim Merkezi

Bu merkezde, eğitim ve sınav yönergesinde belirtilen kriterlere uygun olarak yangın eğitim merkezi, can kurtarma filikaları ve platformu ve gerekli eğitim salonları yer alacaktır.

GEMİ DENETİM FAALİYETLERİ

Bayrak ve Liman Devleti Denetimi

Türk Bayraklı Gemiler "Beyaz Liste"ye Demirledi...

Türk Bayraklı gemiler 2003 yılı öncesinde çok düşük performanslı olup, çoğunluğu Avrupa Birliği üyelerinden oluşan ve dünyanın en önde gelen liman devleti denetim rejimi olan Paris Liman Devletleri Kontrolü Mutabakat Muhtırasında (Paris MoU) % 25'in üzerinde tutulma oranı ile "Kara Listede" yer almaktaydı.

Gemi Denetim Faaliyetleri

Türk Bayraklı gemilerin deniz emniyeti kurallarına uyumu, yurt dışındaki Liman Devleti Kontrollerindeki performanslarının artırılması ve tutulmaların önlenmesi amacı ile Bakanlığımızca başlatılan Denetim ve Eğitim Seferberliği neticesinde; dünyanın en önde gelen liman denetim rejimi olan Paris Memorandumu Liman Devleti Kontrollerinde Türk bayraklı gemiler 2003, 2004 ve 2005 yılları itibariyle giderek iyileşen bir performans göstererek 2006 yılında "Gri Liste"ye geçmiştir. Müteakiben Bakanlığımızca yürütülen kararlı ve yoğun çalışma süreci neticesinde, Türk bayraklı gemilerin Paris Memorandumu Liman Devleti Kontrollerindeki performansı iyileşmeye devam etmiş, 2008 yılında ilk kez "Beyaz Liste"ye geçişi sağlanmıştır. (Grafik 28).

Çoğunluğunu Avrupa Birliği ülkelerinin oluşturduğu Paris Memorandumunun hazırladığı ve ülkelerin durumlarının belirlendiği Kara-Gri-Beyaz Listeler, dünya denizciliğinde ülkelerin deniz ticaret filolarının deniz emniyeti bakımından karnesi ve prestij açısından da göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

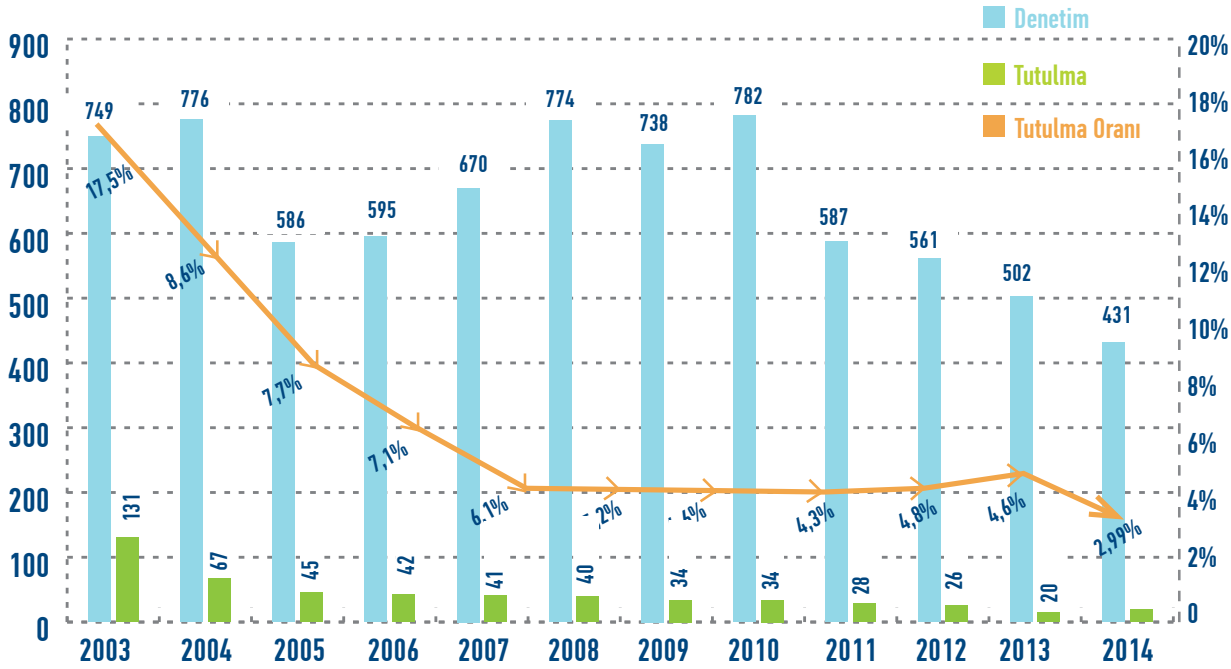

Grafik 28. Türk Bayrağı Beyaz Listede *(Kaynak: Paris MoU)*

Paris Memorandumu Sekretaryası tarafından yayımlanan 2014 Yıllık Raporunda Türk bayrağının Beyaz Liste'deki konumunun devam ettiği görülmektedir.

Paris MoU'ya üye ülkelerin limanlarına giden gemiler Memorandum prosedürlerine uygun olarak denetlenmekte, eksikliği bulunanlar, eksiklikler giderilene kadar bekletilmekte, alıkonmakta ve ağır ticari kayıplarla karşılaşmaktadırlar. Bayrağı kara listede olan ülkelerin gemileri ise olumsuz etkilenmekte, yük sahipleri tarafından takip edilmekte, bu gemiler yük bulmakta zorluklarla karşılaşmakta ve ticari açıdan dezavantajlı duruma düşmektedir.

Kara ve gri listedeki teknik açıdan standart altı gemilere Paris MoU'daki 27 ülke limanlarına giriş yasağı uygulanmaktadır. Bunun sonucunda gemilerin serbest ticareti giriş yasağıyla engellenmektedir. Türk Bayraklı gemiler beyaz listeye geçmekle limanlara giriş yasağı kapsamından çıkmış ve Paris MoU limanlarında serbestçe ticaret yapma imkânına kavuşmuştur.

Ayrıca, Bakanlığımız 2013 yılı Ekim ayı içerisinde Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından yürütülen "IMO Üye Devlet Gönüllü Denetim Programı (VIMSAS)" kapsamında denetlenmiş ve oldukça başarılı geçen denet neticesinde, gemilerimiz ticari açıdan oldukça avantajlı duruma gelmiştir. Türk Bayraklı gemilerin Avrupa limanlarında 6-12 ay olan denetim periyotları, 2014 yılından itibaren 36 aya kadar çıkmıştır.

Tablo 14.

TÜRK BAYRAKLI GEMİLERİN PARİS MOU'DA DENETİM İSTATİSTİKLERİ

Yıl	Denetim Sayısı	Tutulma Sayısı	Listedeki Durum
2003	749	131	Kara Liste
2004	776	67	Kara Liste
2005	586	45	Kara Liste
2006	595	42	Gri Liste
2007	670	41	Gri Liste
2008	774	40	Beyaz Liste
2009	738	34	Beyaz Liste
2010	782	34	Beyaz Liste
2011	586	28	Beyaz Liste
2012	561	26	Beyaz Liste
2013	502	15	Beyaz Liste
2014	431	20	Beyaz Liste
2015	391	24	Beyaz Liste

Kaynak: Paris MoU Yıllık Denetim Raporları

Yurt Dışında Tutulan Türk Bayraklı Gemilerin "Programdışı ve Ek Denetimleri"ne Yönelik Usul ve Esaslar

Yurt dışı Liman Devleti Kontrollerinde tutulan Türk Bayraklı gemilerin, Programdışı Denetimlerine, Emniyet Yönetimi Sertifikası (SMC) ilave Denetimlerine ve Uygunluk Belgesi (DoC) ilave Denetimlerine ilişkin olarak usul ve esaslar belirlenmiştir.

Deniz emniyetinin sağlanması ve denizde kirlenmenin önlenmesi amacıyla ilgili ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmelerde öngörülen durumlarda idari tedbirler alınmakta olup, bu bağlamda gemi tutulmalarının tekrarlanmaması için, yurt dışındaki Liman Devleti Kontrollerinde tutulan Türk Bayraklı gemilere ilişkin olarak, Bakanlığımızca ve ilgili Klas Kuruluşlarınca yurt içinde ve ayrıca 3 ay boyunca Ülkemiz limanlarına uğrak yapmayan gemilere de yurt dışında olmak üzere, Programdışı ve Emniyet Yönetimi Sertifikası (SMC) ilave Denetimleri belirlenen usul ve esaslar dahilinde yapılmaktadır.

Ayrıca, Türk Bayraklı gemilerde tespit edilen eksikliklere ilişkin düzeltici ve önleyici faaliyetlerin kontrolü amacı ile gemilerin işletmeci kuruluşlarının Uygunluk Belgesi (DoC) ilave Denetimleri Bakanlığımız Gemi Denetim Görevlileri tarafından yapılmaktadır.

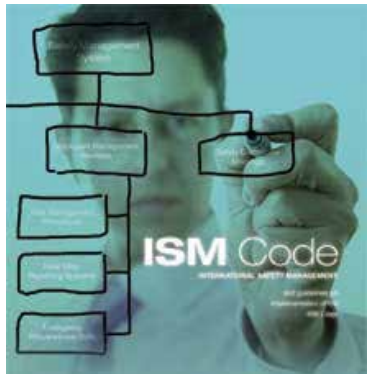

Türk Bayraklı Gemilerde Bakanlığımız Adına Sörvey ve Belgelendirme Yapan Yetkilendirilmiş Kuruluşlar

Türk Bayraklı gemilerde sörvey ve belgelendirme yapmaya yetkili kuruluşlar; Türk Loydu (TL), American Bureau of Shipping (ABS), Nippon Kaiji Kyokai (NKK), Lloyd's Register (LR), Det Norske Veritas - Germanischer Lloyd (DNV-GL), Registro Italiano Navale (RINA), Korean Register of Shipping (KRS)

Anılan Yetkilendirilmiş Kuruluşların merkez ofisleri ve ülkemizdeki ofisleri, Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine Dair Yönetmelik kapsamında denetlenmektedir.

Elektronik Hedefleme Sistemi ve Elektronik Sertifika Programı

Gemilerimizin yurtdışı limanlarda tutulmaması ve teknik standartlarının yükseltilmesi amacıyla uluslararası limanlara sefer yapacak Türk Bayraklı gemilere ön sörvey uygulaması yapılmaktadır. Türk limanlarında ön sörvey denetimlerine tabi olacak gemilerin belirlenmesi için Elektronik Hedefleme Sistemi kurulmuş olup, gemiler bu sistem sayesinde risk gruplarına ayrılmaktadır.

Gemi işletmecileri işletmelerinde bulunan gemilerin Hedefleme Sistemi bilgilerine on-line olarak Bakanlığımızca geliştirilen sistem üzerinden ulaşılabilmektedir.

Riskli görülen ve geçmiş performansı kötü durumda olan gemilere çok daha sık denetimler yapılmakta, geçmiş performansı iyi olan gemilere ise daha uzun aralıklarla denetim yapılarak gereksiz beklemelerin önüne geçilmektedir. Bu kapsamda, uluslararası sefer yapan Türk Bayraklı gemilere yılda ortalama 1.100 adet ön sörvey uygulaması gerçekleştirilmektedir.

Türk Bayraklı gemilerin belgelendirilmesine yönelik olarak kurulan Elektronik Sertifika Sistemi sayesinde belgelendirme faaliyetlerinde standart sağlanmaktadır. Bayrak Devleti uygulamalarının sağlıklı olarak takibini teminen "Ulusal Veri Tabanı" oluşturulmuş ve Türk Bayraklı gemile-

re ilişkin tüm verilerin sağlıklı ve hızlı bir şekilde alınması sağlanmıştır. Bu kapsamda, uluslararası sefer yapan Türk Bayraklı gemilere yılda ortalama 1000 adet belgelendirme işlemi gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığımızın IMO - VIMSAS Deneti ve Türk Bayraklı Gemiler

Bakanlığımız 2013 yılı Ekim ayı içerisinde Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından yürütülen "IMO Üye Devlet Gönüllü Denetim Programı (VIMSAS)" kapsamında denetlenmiştir. Oldukça başarılı geçen denet neticesinde 7 farklı konuda pozitif uygulamamız diğer üye ülkelere örnek olacak ölçüde değerlendirilmiştir.

Denet, ülkemize IMO ve dünya denizcilik çevresinde saygınlık kazandırmış ve gemilerimiz ticari açıdan oldukça avantajlı duruma gelmiştir. Türk Bayraklı gemilerin Avrupa limanlarında 6-12 ay olan denetim periyotları, 2014 yılından itibaren 36 aya kadar çıkmıştır. Bu sayede Türk Bayraklı gemilerin Avrupa limanlarında denetimlerden kaynaklanabilecek zaman kayıpları önlenmiş, ticari gemilerimizin yıllık bazda ticari faaliyette bulundukları gün sayısı yükselmiş, ticari kayıpların önüne geçilmiş ve bayrağımızın uluslararası itibarı artmıştır.

Liman Devleti Denetimleri

Türkiye, Akdeniz ve Karadeniz Liman Devleti Kontrolü Memorandumlarının (MoU) kurucu ve etkin bir üyesidir. Türk limanlarına uğrak yapan yabancı bayraklı gemiler, denizde seyir, can, mal ve çevre emniyeti bakımından Akdeniz ve Karadeniz MOU prosedürleri ve ulusal mevzuatımız doğrultusunda etkin bir şekilde denetlenmektedir.

Liman Devleti Denetimi

Anılan memorandumların üyelerinin her yıl kendi limanlarına uğrak yapan farklı yabancı bayraklı gemilerin en az %25'ini denetleme yükümlülüğü bulunmaktadır. 2015 yılında şimdiye kadar limanlarımıza uğrak yapan yabancı bayraklı gemilere yapılan Liman Devleti Kontrol oranı % 32,4 olarak gerçekleşmiş olup, kontrollere etkin bir şekilde devam edilmektedir.

Denizlerimizde kirliliğin önlenmesi ile beraber denizde seyir, can ve mal emniyetinin en üst düzeyde korunması bakımından, yapılan denetimler ile uygulamada birlikteliğe katkı sağlanarak dünyadaki diğer Memorandumlara da öncülük edilmektedir.

Bu kapsamda, limanlarımıza uğrak yapan yabancı bayraklı gemilere yılda ortalama 1.700 adet PSC (Port State Control- Liman Devleti Kontrolü) gerçekleştirilmekte olup, bu denetimler neticesinde uluslararası standartları karşılamadığı tespit edilen gemilere yaptırım uygulanmaktadır.

YILI	GELEN TEK GEMİ SAYISI	KARADENİZ MOU			AKDENİZ MOU			DENETİM ORANIMIZ
		DENETİM SAYISI	TUTULMA SAYISI	TUTULMA ORANI	DENETİM SAYISI	TUTULMA SAYISI	TUTULMA ORANI	
2003	X	151	29	19,21	355	224	63,10	X
2004	X	146	26	17,81	577	254	44,02	X
2005	4644	271	66	24,35	1849	620	33,53	45,65
2006	4927	216	37	17,13	1772	467	26,35	40,35
2007	5159	293	61	20,82	1929	528	27,37	43,07
2008	5630	270	31	11,48	1450	286	19,72	30,55
2009	5684	278	35	12,59	2044	370	18,10	40,35
2010	5711	265	13	4,91	1650	230	13,94	33,53
2011	5775	297	21	7,07	1812	217	11,98	36,52
2012	5791	537	41	7,64	1762	213	12,09	39,70
2013	5671	414	40	9,66	1265	105	8,30	29,61
2014	5553	462	15	3,25	1126	141	12,52	28,60
2015*	5613	363	34	9,37	1456	175	12,02	32,41

Türk Limanlarında Yabancı Bayraklı Gemilere Yapılan Liman Devleti Kontrolü Denetim Sayıları (*14.12.2015 Tarihi itibariyle)

Kabotajda Çalışan Gemilere Yönelik Program Dışı Denetimler

"Denizin bir mili de, bin mili de bir" ilkesiyle, kabotajda çalışan gemilerin uluslararası sefer yapan gemilerle eşdeğer ölçüde uyumlaştırılması hedeflenmiş olup, ülkemiz limanları arasında yolcu, araç ve akaryakıt taşımacılığı yapan Türk Bayraklı gemilerde seyir, can, mal, çevre emniyetine ilişkin standartlarının korunması ve yükseltilmesi amacıyla "Program Dışı Denetim Uygulaması" yürütülmektedir.

Bu sayede yolcu/Ro-Ro/Feribot/Araba Ferisi cinsi gemileri ile akaryakıt tankerlerine yönelik olarak yapılan denetimlerde; denizde can, mal, seyir ve çevre emniyetine ilişkin ciddi eksikliklerin bulunması durumunda, eksikliklerin ivedilikle giderilmesi sağlanmakta, ciddi eksikliklerin giderilememesi durumunda gemilerin seyrine müsaade edilmeyerek idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Diğer taraftan, özellikle yolcu taşıyan gemilere yönelik olarak yapılan denetimlerde, yolcu taşıma konforuna yönelik gereklilikler ile yolcu emniyetine yönelik hususlar titizlikle kontrol edilmekte olup, uygunsuzlar ivedilikle giderilmektedir.

Kabotajda Çalışan Gemilere Yönelik Program Dışı Denetim

GEMİ SİCİLİ, GEMİ ACENTELİĞİ VE KIYI TESİSLERİ

Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş, Deniz Ticaret Odalarında kaydı bulunan ve gemi acentesi olarak faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler ile bunların personelini kapsayan Gemi Acenteliği yönetmeliği, günün koşullarına ve sektörün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde hazırlanarak 05.03.2012 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi sağlanmıştır.

Söz konusu Yönetmelik kapsamında; çağın koşullarına uygun işyerlerinde, eğitimli personel aracılığı işlemlerini yürüten gerçek ve tüzel kişiliğe haiz işletmeler adına "Gemi Acenteliği Yetki Belgesi", yeterliliği tespit edilen personel adına da "Personel Tanıtım Kartı" düzenlemektedir. Ayrıca yetkilendirilmiş acenteler ile adına personel tanıtım kartı düzenlenen personelinin sicilinin tutulduğu ve acentelerin veri girişinde bulunduğu acente bilgi sistemi kurulmuştur.

Uygulamada olan yönetmelik kapsamında 14.12.2015 tarihi itibariyle; toplam 907 Gemi Acenteliği Yetki Belgesi, 226 Şube Yetki Belgesi ve 3280 adet Gemi Acentesi Personeli Tanıtım Kartı, düzenlenmiştir.

Kıyı Tesisleri İşletme İzni

18.02.2007 tarihli ve 26438 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" kapsamında Bakanlığımızca Aralık 2015 tarihi itibariyle 205 kıyı tesisine işletme izni/geçici işletme izni belgesi düzenlenmiştir.

e-Gemi Sicil

Gemi sicil işlemleri ve isim onayları Haziran 2007'den itibaren elektronik ortamda yapılarak, günler süren bürokratik işlemler dakikalara indirilmiştir.

Sicillere ve bağlama kütüğüne kaydedilecek gemilere verilecek adların onayı ve kayıtlı olanların adlarının değiştirilmesi taleplerinin, internet üzerinden yapılmasını sağlayan "Gemi İsim Talebi ve Onayı" programı 07.02.2007 tarihinde devreye alınmıştır. Bu programla, gemiye verilmesi düşünülen ilk isim talebi, onayı ve mevcut ismin değiştirilmesi elektronik ortamda yapılmaktadır.

Sicillere kayıtlı gemilerin sicil bilgileri 06.06.2007 ta¬rihinde devreye alınan "Gemi Sicil Bilgi Sistemi" adlı program ile elektronik ortama aktarılmıştır. Sicil işlemleri ve sicil belgelerinin hazırlanması elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir. Sicillerimize kayıtlı tüm gemilerimiz program üzerinden takip edilebilmekte, bu gemilere ait istatistikler anlık olarak alınabilmektedir.

Bağlama Kütüğü

Özel teknelerden alınan Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV)'nin çok yüksek olması amatör denizciliğin gelişmesi önünde büyük bir engeldi. Bu sebeple amatör tekne sahipleri, teknelerini yabancı ülke sicillerine kaydedip, yabancı bayrakla sahillerimizde ve marinalarımızda bulundurmakta idiler. Amatör denizciliğin geliştirilmesi ve söz konusu olumsuz durumun düzeltilmesi için yapılan çalışmalar neticesinde, 15.05.2009 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 5897 sayılı Kanun ile amatör teknelerden alınan MTV kaldırılmış ve bu kapsamdaki teknelerin bağlama kütüklerine kaydı zorunlu hale gelmiştir.

Yeni uygulama ile;

- Teknelerden MTV kaldırılmıştır.
- Noter satışı kaldırılarak tarafların liman veya yetkili belediye başkanlıkları huzurunda satış sözleşmesi yapmaları teknelerin mülkiyet devir işlemlerini kolaylaştırmıştır.
- Münhasıran deniz taşımacılığı ve balıkçılık faaliyetinde kullanılan gemi, deniz ve iç su araçları ile 5 metreden küçük tekneler ruhsatname ve vize harçlarından muaf tutulmuştur. Bağlama kütüğüne kayıtlı ve geçerli ruhsatnameye sahip gemi, deniz ve iç su araçları, her türlü gemi sağlık resmi ve fener ücretinden muaf tutulmuştur.
- Uygulama neticesinde, Türk sahipli olup, yabancı bayrakta bulunan özel teknelerden 1.237 adedinin Türk bayrağına geçişleri sağlanmıştır.

Envanter Programı

Ülkemizde yer alan kıyı tesislerine yönelik veritabanı oluşturabilmek ve Coğrafi Bilgi Sistemi'ne entegre edilmesini sağlamak amacıyla, güncel ve erişilebilir bilgi sistemi oluşturularak veri standardı sağlanmıştır.

Tüm Tekneler Elektronik Ortamda Kayıt Altına Alınmaktadır

Tüm tekne kayıtlarının elektronik ortamda yapılıyor olması, eski defter kayıtlarının elektronik ortama alınması ve elektronik ortamdaki kayıtların güncellenmesinin tamamlanmasıyla, 2011 yılı başından itibaren her türlü sorgulama ve takyidat elektronik ortamda yapılabilmektedir.

Bakanlığımız ile ilgili karar verici kurumlar arasında yapılacak protokollerle; gemi sahipiliği, haciz, ipotek, seferden men vb. kararların ifası, elektronik ortamda yapılabilecektir.

SEYİR EMNİYETİ VE DENİZ GÜVENLİĞİ FAALİYETLERİ

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH)

Türk Boğazlarında seyir, can, mal ve çevre emniyetinin arttırılması ile deniz trafiğinin anlık izlenerek yönlendirilmesi amacıyla İstanbul ve Çanakkale Boğazları'na kurulan TBGTH Sistemleri 30 Aralık 2003 tarihinde hizmete açılmıştır. Marmara Denizi ve Kuzey Ege deniz alanlarının kapsanması amacı ile kurulan ilave teçhizatlar ile sistem, 2008 yılında tam kapasite ile Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından işletilmeye başlanmıştır.

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri

Sistemin devreye girmesi ile Türk Boğazları, Marmara Denizi'nin büyük bölümü ve Kuzey Ege denizalanı kontrol altına alınarak gemi seyir güvenliğine olumlu katkılar sağlanmış ve ülkemizin uluslararası alanda prestiji artmıştır.

Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS)

09.07.2007 tarihinde hizmete girmiş olan OTS ile Karadeniz, Ege ve Doğu Akdeniz'de çok geniş bir alanda OTS cihazı ile donatılmış olan gemiler anlık olarak takip edilmektedir. Bakanlığımızca kurulmuş olan OTS, kesintisiz ve yüksek kullanılabilirlik oranıyla işletiminin sürdürülmesi, ihtiyaç duyulan uygulamalar ve ilave teçhizat ile işletimsel ve yönetimsel özelliklerin sisteme kazandırılması amacıyla sistemin yükseltilmesine ve TBGTH ile GTYS kapsamında kurulu diğer OTS Baz İstasyonları, KEGM'nce kurulan SOTAS ile entegrasyonun sağlanmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu kapsamda çalışmalara başlanılmıştır.

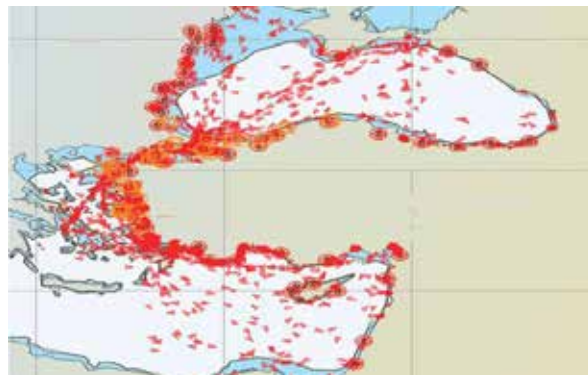

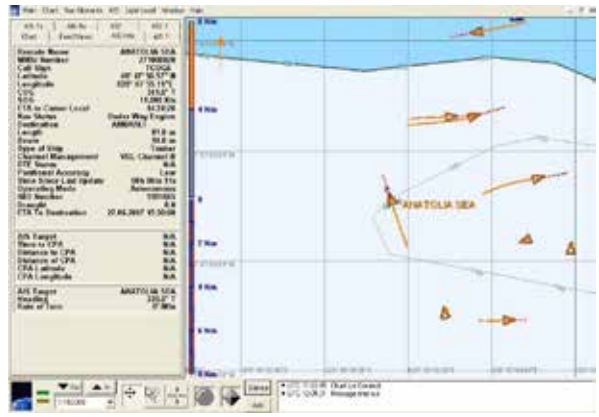

Otomatik Tanımlama Sistemi Kapsama Alanı

Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS) Klas-B CS

Denizde emniyet ve güvenliğin arttırılması, deniz kirliliğinin önüne geçilmesi, yasadışı eylemlerin önlenmesi, kıyılarımızda seyreden SOLAS kapsamına giren ve girmeyen tüm deniz araçlarını izleyerek deniz resminin elde edilmesi, dolayısıyla emniyetli bir deniz ulaştırmasının sağlanması amacıyla SOLAS kapsamı dışındaki gemi ve deniz araçlarının OTS Klas-B CS cihazı ile donatılması 01.01.2010 tarihi itibari ile zorunlu hale getirilmiştir. Söz konusu cihazlar yerli olarak ulusal imkânlarla üretilmiştir.

Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS) Klas-B CS

Yerel Trafik Kontrol Merkezi (YTKM) Projesi

İstanbul Liman Başkanlığı İdari sınırları içerisinde seyir emniyetini ve deniz güvenliğini artırmak amacıyla, bu bölgede seyreden yerel trafik kapsamına giren deniz araçlarını anlık izleyerek kontrol altına almak ve kurallara uygunluklarını denetlemek, Boğazdaki görüş mesafesinin ölçülerek olası deniz kazası risklerini en aza indirmek amaçlarıyla İstanbul'da Yerel Trafik Kontrol Merkezi kurulması planlanmıştır. Proje teklif formu hazırlanmıştır.

YTKM Kapsama Alanı

Gemilerin Uzaktan Tanımlanması ve Takibi Sistemi (LRIT)

Ülkemiz; Uluslararası Denizcilik Örgütü(IMO) Deniz Emniyeti Komitesi'nin (MSC) 81. Dönem toplantısında aldığı 202 nolu kararla, Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine (SOLAS) taraf olan ülkeler tarafından kurulması zorunlu tutulan Uzak Mesafeden Gemilerin Tanımlanması ve İzlenmesi (LRIT) sistemini kurarak 08/03/2010 tarihinde Küresel LRIT sistemine entegre olmuştur.

LRIT sistemi ile INMARSAT uyduları kullanılarak, dünyanın neresinde olursa olsun tüm Türk Bayraklı gemiler ile kıyılarımızdan 1000 Deniz Mili uzaklığa kadar denizalanı içerisinde yer alan tüm gemiler izlenebilmektedir.

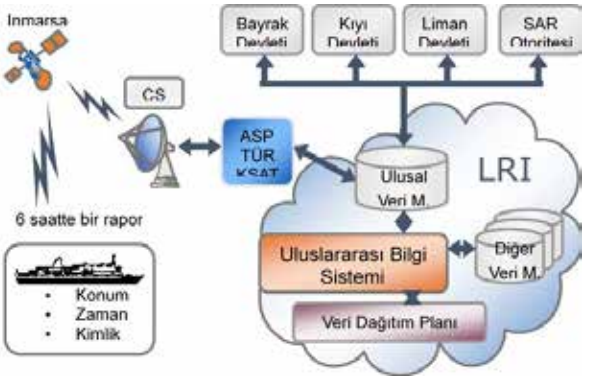

LRIT Veri Aktarım Şeması

Sistem üzerinden takip edilecek olan uluslararası sefer yapan Türk bayraklı gemilerin LRIT uyum testleri Bakanlığımızca yetkilendirilen firmalarca tamamlanmış ve belgelendirilmiştir.

Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu (ISPS CODE)

ABD'de yaşanan 11 Eylül hadisesinden sonra denizyolu taşımacılığındaki güvenliği arttırmak amacıyla 1 Temmuz 2004'te yürürlüğe giren ve SOLAS bölüm XI–2 eki ile tanımlanan "Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu" (ISPS CODE) tüm dünyada zorunlu hale gelmiştir. Kod kapsamında 533 adet Türk bayraklı geminin güvenlik planları onaylanmıştır.

Ayrıca, uluslararası sefer yapan gemilere hizmet veren 169 adet kıyı tesisinin güvenlik değerlendirmesi onaylanmış, 166 tanesinin Güvenlik Planları onaylanarak bu tesisler Liman Tesisi Güvenlik Sertifikası ile belgelendirilmiştir.

ISPS Tatbikatı

Gemi Trafik Yönetim Sistemi (GTYS) Projesi

Gemi Trafik Yönetim Sistemi (GTYS) Projesi; Kocaeli Körfezi, İzmir Körfezi ve Kuzey Ege ile Mersin ve İskenderun Körfez Bölgelerini kapsayan Bölgesel Gemi Trafik Hizmetleri Sistemleri (GTHS), Denizlerimizde tek bir ülke resminin oluşturulduğu Gemi Trafik Yönetim Merkezi (GTYM) ve olağan dışı durumlarda sistemin kesintisiz çalışmasını sağlayacak, Felaket Kurtarma Sistemi (FKS) olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

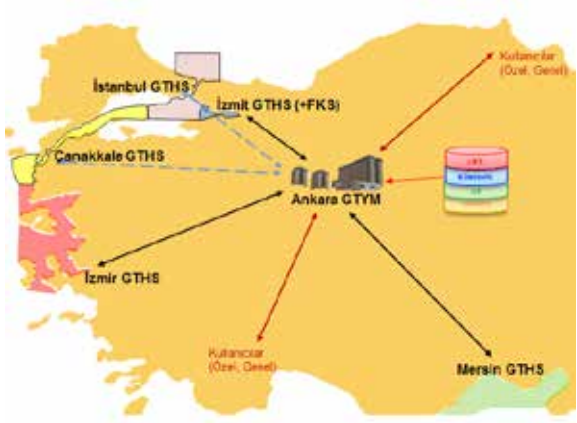

GTYS Kapsamı

Bölgesel GTH Sistemleri ile;

- Deniz trafik emniyeti ve verimliliğinin arttırılması ve deniz çevresinin korunması amacıyla, gemilerle etkileşim içinde, gemi trafik hareketlerinin izlenmesi, düzenlenmesi, organize edilmesi, yönetilmesi,
- Bölgesel GTH alanlarının bir bölümü ya da tamamında bilgi, seyir yardımı ve trafik organizasyonu hizmetlerinin sağlanması

amaçlanmaktadır.

Gemi Trafik Yönetim Merkezi (GTYM) ile;

- Bölgesel GTHM'lerinde (TBGTHS, İzmit GTHS, İzmir GTHS, Mersin GTHS) oluşan deniz resimlerinin birleştirilmesi ve diğer sistemlerle (LRIT, OTS, e-denizcilik yazılımları) entegre edilmesi sureti ile tek bir ülke resminin oluşturulması,
- Ülke genelindeki tüm limanların, daha verimli ve emniyetli kullanılabilmesi amacıyla bu limanlardaki gemi ve yük hareketlerinin (varış öncesi ilk bildirimlerinden, liman alanını terk edene kadar yapacakları tüm hareket ve operasyonların) izlenip takip edilebilmesi,
- Pilot olarak seçilen Kocaeli Körfezinde petrol kirliliğinin takibi,
- Olağanüstü durumlarda kriz yönetimi (SAR),
- Sistemdeki tüm limanların ve sisteme dahil olan diğer kullanıcıların sistemin bir parçası olarak bilgi almalarının yanı sıra sisteme bilgi girişi de yapabilmeleri,
- Üst düzey yetkililerin, ülke resminin tamamını veya belirli bir kısmını görev mahallerinden izlemesi ve yönetmesi

sağlanacaktır.

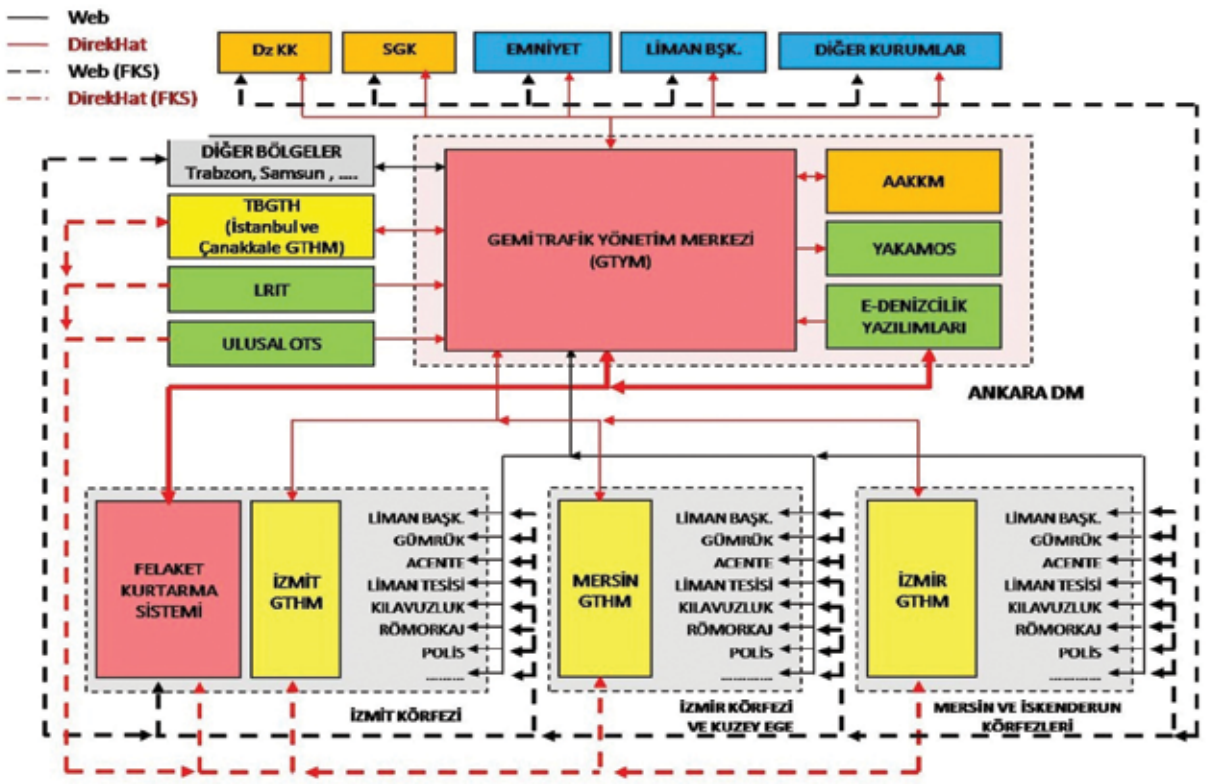

GTYS Genel Yapısı

Gemi Trafik Yönetim Merkezi

GTYS projesi, 24 adet Trafik Gözetleme İstasyonu (TGİ) ve 3 adet Gemi Hizmetleri Merkezinin (GTHM) altyapı kurulumları ile Ankara Gemi Trafik Yönetim Merkezinin de (GTYM) dahil olduğu teçhizatların ve yazılımların kurulumunu içeren üst yapı işlemleri olmak üzere 2 ana koldan paralel olarak ilerlemektedir.

İzmit Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

İzmit Gemi Trafik Hizmetleri 1 adet GTHM ve 4 adet TGİ'den oluşmaktadır. Sistemin, elektronik/elektrik/mekanik donanımı ve yazılımı tamamlanmış olup, 19.04.2014 tarihinde işletilmek üzere Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne protokol ile devredilmiştir.

İzmit Gemi Trafik Hizmeti Merkezi

İzmir Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

İzmir Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi; 1 adet GTHM ve 12 adet TGİ'den oluşmaktadır. Sistemin, elektronik/elektrik/mekanik donanımı ve yazılımı tamamlanmış olup, 13 Şubat 2015 tarihinde işletilmek üzere Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne protokol ile devredilmiştir.

İzmir Gemi Trafik Hizmetleri Merkezi

Mersin Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

Mersin Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi; 1 adet GTHM ve 8 adet TGİ'den oluşmaktadır. Sistemin elektronik/elektrik/mekanik donanımı kurulumunun kısmi geçici kabul işlemlerine 07/12/2015 tarihinde başlanılmıştır.

Mersin Gemi Trafik Hizmeti Merkezi

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi Projesi

Doğu Akdeniz'deki deniz trafiğinin artışı ve bölgede yaşanan gelişmeler dikkate alındığında; K.K.T.C. çevresindeki deniz alanındaki seyir, can, mal ve çevre emniyeti ile deniz güvenliğinin arttırılması amacıyla K.K.T.C.'de de Gemi Trafik Hizmetleri Sisteminin kurulması hayati önem arz etmektedir. Bu doğrultuda, K.K.T.C. Ulaştırma Bakanlığı koordinesinde, Bakanlığımız, Sahil Güvenlik Komutanlığı, KEGM, Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı, Kıbrıs Türk Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma Şirketi, Yakın Doğu Üniversitesi ve İTÜ KKTC Eğitim Araştırma Yerleşkelerinin katılımı ile 20-24 Nisan 2015 tarihleri arasında K.K.T.C.'de saha çalışması gerçekleştirilmiştir.

K.K.T.C. Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

ANA ARAMA KURTARMA KOORDİNASYON MERKEZİ (AAKKM) FAALİYETLERİ

2004-2014 yılları arasında toplam 1.548 olaya, 30 Kasım 2015 itibariyle ise 63 olaya başarı ile müdahale edilmiştir.

AAKKM Operasyon Merkezi

Uydu Haberleşme Sistemleri Tesisi

Gemilerle daha etkin haberleşmenin sağlanabilmesi için AAKKM'ye Aralık 2004'de INM-C, M4GAN uydu haberleşme cihazları kurulmuştur.

COSPAS-SARSAT Sistemi (Uydu Yardımlı Arama Kurtarma Sistemi)

Ülkemiz COSPAS-SARSAT sistemine 11 Haziran 2005 tarihinde Yer Kesimi Servis Sağlayıcı (Ground Segment Provider) ülke olarak üye olmuştur. 6 Ekim 2005 tarihinde Başlangıç Operasyonel Kabiliyeti (Initial Operational Capability-IOC) yeterliliği kazanmıştır. 17 Ocak 2006 tarihinde Tam Operasyonel Kabiliyeti (Full Operation Capability-FOC) safhasına geçmiştir. 01 Haziran 2006 tarihinde İran, Irak ve Afganistan ve 01 Eylül 2014 yılı itibariyle Gürcistan 01 Eylül 2015 tarihinde de Ukrayna Arama Kurtarma İrtibat Noktası (SAR Point of Contact-SPOC) Ülke sıfatıyla Türk Görev Kontrol Merkezinin (TRMCC) sorumluluğu altına alınmıştır.

Türk Görev Kontrol Merkezi (TRMCC) Servis Sahası"

MEOSAR Sistemi (Orta İrtifalı Arama Kurtarma Uydu Sistemi)

Gelecek nesil COSPAS-SARSAT Sistemi olarak da bilinen MEOSAR sisteminin (Medium Earth Orbit Search and Rescue Satellite System/Orta İrtifalı Arama Kurtarma Uydu Sistemi) ülkemizde kurulumu Ağustos 2010 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Başlangıç olarak 2 adet MEOLUT (MEOSAR anten sistemi) kurulmuştur. Ülkemiz bu sistemi kuran 6 ncı ülke konumundadır. 2013 yılı içerisinde 4 adet ilave MEOLUT kurulumu tamamlanmış olup, 6 kanallı entegre bir sisteme ulaşılmıştır. Sistemin ilk kurulumundan itibaren, uluslararası testlere ve ortak çalışmalara etkin katılım sağlanmaktadır.

Arama Kurtarma Kaza/Olay İstatistikleri

01 Aralık 2015 tarihine kadar son on iki yılda toplam 1.611 kaza/olaya müdahale edilmiştir. (Tablo 15).

Tablo 15. 2004 -2015 yılları AAKKM Kaza/Olay İstatistiği

T.C. ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü (Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezinin Yıllar İtibari İle Türk Arama Kurtarma Sahası İçerisinde Meydana Gelen Deniz Kaza Ve Olaylarının İcmal Tablosu)

OLAY YILI	OLAY SAYISI	ÖLÜ SAYISI	YARALI SAYISI	KAYIP SAYISI	KURTARILAN İNSAN
2004	144	22	4	32	1586
2005	146	23	-	17	405
2006	116	8	-	12	124
2007	117	18	3	-	245
2008	198	9	8	33	1859
2009	147	18	4	4	176
2010	194	22	-	9	427
2011	132	11	25	2	268
2012	135	92	7	17	312
2013	118	27	-	6	1035
2014	101	41	40	41	454
2015	63	13	43	6	182
GENEL TOPLAM	1611	312	134	179	7073

** 01/12/2015 tarihi itibari ile*
Tablo, Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi tarafından düzenlenmiştir.

İÇ SULARIMIZ İÇİN FERİBOT TEMİNİ PROJESİ

İç sularımız için Feribot Temini Projesi ile baraj gölleri-mizde;

- İç suyolu taşımacılığımızın geliştirilmesi,
- Yük ve yolcu taşımacılığı hizmetlerinin daha hızlı, daha güvenli, daha konforlu ve daha düşük işlet-me maliyetleri ile yerine getirilebilmesi,
- Yeni taşımacılık hatlarının oluşturulması,
- Acil durumlarda iç sularımızda kullanılacak daha kapasiteli ve güvenli ulaşım araçlarına ulaşılma-sı hususlarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında temin edilecek feribotların tam boyu 36 m ve eni 13 m olarak tasarlanmış olup, taşıma kapasiteleri ise 30 araç ve 100 yolcu şeklindedir. Bunun yanında feri-botlarda çift makine, çift dümen, jeneratör, engelli asansö-rü, klima sistemi, mutfak ve yolcu salonları gibi donatılar bulunmaktadır.

Feribotların inşası tamamlanmış olup, feribotların tümü 07.05.2015 tarihi itibariyle suya indirilmiş ve yıl içerisinde teslimleri yapılmıştır.

İç sular için inşa edilen 8 adet feribotun hizmet yerleri;

Teslim Edilen İdare	Hizmet Edeceği Baraj Gölleri	Feribot Tipi
Gaziantep Valiliği	Birecik Baraj Gölü	2 adet A
Malatya Büyükşehir Belediyesi	Karakaya Baraj Gölü	1 adet A 1 adet B
Şanlıurfa Bozova Kaymakamlığı ve Hilvan Belediyesi	Atatürk Baraj Gölü	1 adet A 1 adet B
Tunceli Çemişgezek Belediyesi ve Pertek Belediyesi	Keban Baraj Gölü	2 adet B

KOYLARIN YÖNETİMİ ETÜD-PROJESİ

Kıyılarımızı ve koylarımızı kullanan teknelerin atıklarını yönetme, çapa atarak deniz dibine zarar vermelerini önleme gibi çevre koruma maksadının yanında güvenli barınma ve bağlama ihtiyacının karşılanması amacıyla, Genel Müdürlüğümüzce, TÜBİTAK ile "Kıyılarımızda Güvenli Barınma Yerlerinin ve Bağlama Sistemlerinin Etüdü" projesi çalışmaları başlatılmıştır.

Proje Şubat 2015 ayında başlamış olup tamamlanma süreci içerisinde toplam 2 ara rapor 1 nihai rapor olmak üzere toplam 3 rapor sunulacaktır.

Proje kapsamında;

-Kuzey Ege çalıştayı 20 Mayıs 2015 tarihinde İzmir'de,

-Güney Ege çalıştayı 04 Haziran 2015 tarihinde Bodrum'da,

-Batı Akdeniz 16 Haziran 2015 tarihinde Antalya'da,

-Karadeniz çalıştayı 29 Eylül 2015 tarihinde Samsun'da

gerçekleştirilmiştir.

Çalıştaylara Liman Başkanlıklarımızdan, ilgili kamu kurumlarından, belediyelerden, üniversitelerden, deniz ticaret odası şubelerinden, marina işletme idarecilerinden, tekne kiralama işleticilerinden, amatör denizcilerden katılımlar sağlanmıştır.

Aralık ayı itibarıyla nihai rapor sunulmuş olup, düzeltmeleri devam etmektedir.

DENİZ VASITALARININ HAVUZLAMA VE BAKIM-ONARIMI PROJESİ

İhalesi yapılmış olup 26 adet geminin bakım – onarım işi devam etmektedir.

TARAMA OPERASYONLARI TAKİP VE YÖNETİM SİSTEMİ PROJESİ (TARGEM)

Bakanlığımız tarafından ülkemiz deniz ve içsularında yürütülen; tarama operasyonlarında yer alan tarama vasıtaları ve personelinin, etkin bir şekilde takibinin yapılarak iş verimliliğinin ve hizmet kalitesinin arttırılmasına yönelik olarak Tarama Operasyonları Takip ve Yönetim Sisteminin geliştirilmesi amaçlanmakta olup bu kapsamda TUBİTAK Bilgem ile anılan proje imzalanmıştır.

Söz konusu proje iki alt sistemden oluşmaktadır;

1-Merkezi Komuta Sistemi (MKS)

2-Tarama Vasıtası Yönetim sistemi (TVYS)

Sistem; MKS sunucusunun kurulu olacağı Genel Müdürlüğümüz, MKS' ye bağlanacak İstanbul, İzmir ve Samsun Denizdibi Tarama Başmühendislikleri ile bu Başmühendisliklere bağlı tarama operasyonlarını gerçekleştiren tarama vasıtalarından oluşmaktadır.

TVYS ile tarama vasıtalarına yerleştirilecek cihazlardan elde edilen verilerin yakıt ve seyir durumu, tarama miktarı ile gemiadamlarının takibi sağlanacaktır.

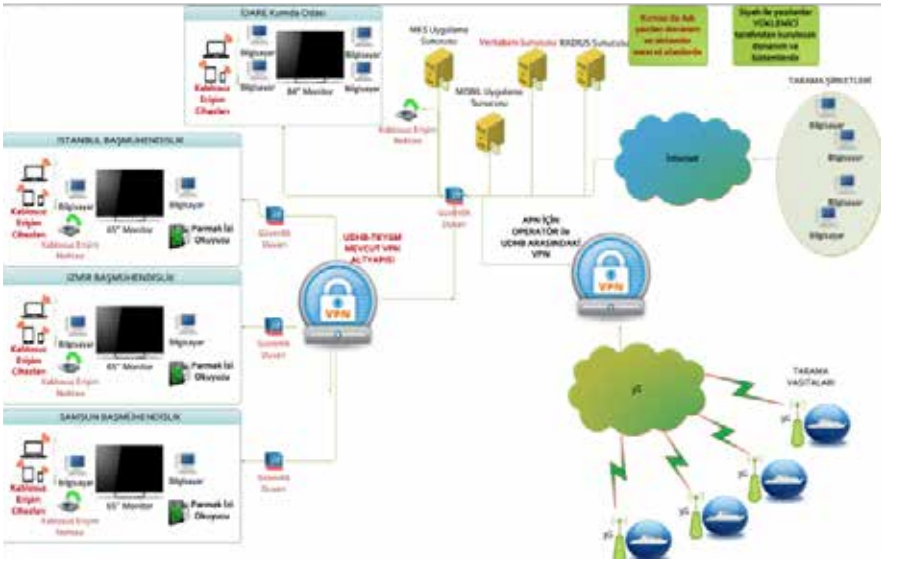

GEMİ SANAYİ ÇALIŞANLARININ MESLEKİ YETERLİLİKLERİ

7 adet ulusal meslek standardı belirlenmiş, bu standartlar 14/08/2014 tarihli ve 29088 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yayımlanan Ulusal Meslek Standartları:

- Gemi Montajcısı
- Gemi Makine Montajcısı
- Gemi Makine Bakımcısı
- Gemi Boru Tesisatçısı
- Gemi Boyacısı
- Gemi Geri Dönüşüm İşçisi
- Gemi Geri Dönüşüm Operasyon Sorumlusu

Yayımlanan bu standartlara ait Ulusal Mesleki Yeterliliklerin (UMY) hazırlanma süreci kapsamında, taslaklar hazırlanarak ilgili kurum/kuruluşların görüşlerine açılmış ve gelen görüşler değerlendirilmiş olup her bir taslağa ait pilot uygulama çalışması MYK ile Türk Loydu ve Bakanlığımızca bir tarih belirlenerek yapılacaktır. Taslak çalışmalar pilot uygulamalara ait raporlar ile birlikte MYK'ya, sektör komitesine sunulmak amacıyla gönderilecektir.

Bununla birlikte yine yukarıda bahsedilen Protokol kapsamında, yat imalatına yönelik yeni UMS'lerin hazırlanması çalışmaları başlatılmış olup, bu kapsamda;

- Kompozit Yat Yapımcısı,
- Yat Donatımcısı,
- Yat Üst Yüzey İşlemcisi

konularında üç adet UMS hazırlanmıştır.

İlgili sektör komitelerinde görüşülerek onaylanacak olan taslak meslek standartları MYK Yönetim Kurulu onayından sonra Resmi Gazetede Yayınlanmak üzere gönderilecektir.

TEKNE İMALE YÖNELİK KÜMELENME ÇALIŞMALARI

İmar sorunu olan ve dağınık halde bulunan tekne imal yerlerini kümeleme yapmak üzere Bakanlığımızca 7 ayrı yerde tespit edilen üretim bölgelerinin işletmeye alınması hedeflenmiştir.

İzmir Çaltıdere Tekne İmal Alanı

İzmir/Aliağa İlçesi Çaltıdere mevkiinde 1.210.801 m^2 alan Bakanlığımızca tahsis amaçlı ilana çıkılmıştır. Yapılan başvuruların değerlendirilmesi sonrasında S.S. Yat ve Tekne İmalatçıları Endüstrisi Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi uygun bulunarak, 21 Nisan 2015 tarihinde Maliye Bakanlığı'na bildirilmiş olup süreç devam etmektedir. 70 adet imalatçının faaliyet göstereceği alan üzerinde iki aşamalı olarak yatırım yapılması planlanmakta olup yaklaşık 3.000 kişinin istihdamı hedeflenmektedir. Milli Emlak Genel Müdürlüğü nezdindeki tahsis işlemlerinde son aşamaya gelinmiştir.

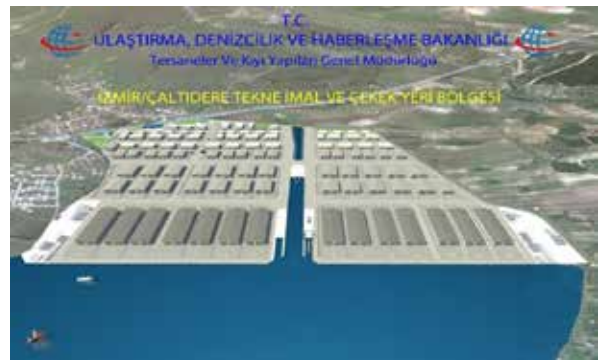

Fethiye Karaot Tekne İmal ve Çekek Yeri

Yaklaşık 92.000 m^2 alan üzerinde tesisleri kuracak olan 20 üyeli S.S. Fethiye Yat ve Çekek İmalatçıları Sos. Tesis Kurma ve İşletme Koop. Tarafından kullanılacak olup, imar planı ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Bodrum Ören Tekne İmal ve Çekek Yeri

Yaklaşık 275.253 m^2 alan Bakanlığımızca tahsis amaçlı ilana çıkılmıştır. Yapılan başvuruların değerlendirilmesi sonrasında 27 üyeli S.S. Yat İmalatçıları Bakım-Onarım ve Çekek Yeri Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi uygun bulunmuştur. Tahsis yapılması için 14 Nisan 2015 tarihinde Maliye Bakanlığı'na bildirilmiş olup süreç devam etmektedir.

Marmaris Bozburun Tekne İmal ve Çekek Alanı

Yaklaşık 156.127 m^2 üzerinde revize planlama yapılmıştır. Planlanan alan üzerinde dağınık bir şekilde bulunarak faaliyet gösteren mevcut ve bölgedeki diğer tesisleri de kapsayacak şekilde yeni bir imar planı hazırlanmış olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Muğla İl Müdürlüğü tarafından istenen jeolojik etüd raporu sonrasında plan onaylanacaktır.

Manavgat Tekne İmal ve Çekek Yeri

Bahse konu alan yer olarak Antalya ili Manavgat ilçesi, Demirciler Köyü sınırları içerisinde 138 ada, 289 parsel numaralı, 363.827,18 m^2 yüzölçümlü, Bakanlığımızca tekne imal yeri olarak belirlenen ve uzun uğraşlar sonucu mera vasfından çıkartılarak Maliye Hazinesi adına tapulanan bir alandır.

Tekne imal yeri olarak belirlenen alan, yatırımcının belirlenmesi amacıyla Bakanlığımızca ilana çıkılmış ve yapılan değerlendirmede 19 üyeli S.S. Manavgat Yat ve Çekek İmalat ve Yapımcıları Sosyal Tesisler Kurma ve İşletme Kooperatifi uygun görülmüştür. Tahsis işlemlerinin sonuçlandırılması için 24 Haziran 2015 tarihinde Maliye Bakanlığına gönderilmiş olup anılan kooperatif ve ilgili defterdarlık arasında tahsis sözleşmesi imzalanma aşamasına gelmiştir.

Bartın Tekkeönü Tekne İmal ve Çekek Alanı

Bartın/Kurucaşile İlçesi, Tekkeönü Beldesinde bulunan Hazineye tescilli 24.700 m^2 alan ile kamulaştırılacak yaklaşık 30.000 m^2 alan tekne inşa, bakım onarım ve çekek yeri için planlanmıştır. Kamulaştırması tamamlanarak imar planları onaylanan alan için Tekkeönü-Piri Reis Ahşap ve Tekne Kooperatifi'ne (11 firma) 5084 sayılı Kanun kapsamında 1 yıl süreli ön izin verilmiştir. Kooperatifçe ön izin süresi içinde yapılması gereken işlemler ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Bartın Kurucaşile Tekne İmal ve Çekek Alanı

Bartın ili Kurucaşile İlçesinde Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki Kurucaşile liman sahası yanında yer alan 13.000 m^2'lik alan tekne imal ve çekek alanı olarak belirlenerek, yeni kurulacak Kooperatife tahsisinin yapılması uygun görülmüştür. Ancak henüz kooperatif kurulamamıştır.

GEMİ İNŞA SEKTÖRÜNE YÖNELİK OLARAK DÜZENLENEN EĞİTİM FAALİYETLERİ

Bakanlığımız, ağır ve tehlikeli iş kolu olan tersanelerde ve sektörde çalışan ara eleman, mühendis ve yönetici düzeyindeki personele çalıştığı işle ilgili olarak teorik ve uygulamalı mesleki eğitim düzenlemektedir.

Tablo 6. Yıllara Göre Açılan Kurs Sayısı

YILLAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	TOPLAM
Sektöre Yönelik	-	-	27	38	21	-	-	-	86
Uzmanlara Yönelik	1	19	24	7	-	5	4	29	89
TOPLAM	1	19	51	45	21	5	4	29	175

Kaynak: UDHB TKYGM

2004 yılında 4 okulda 6 gemi yapım bölümü mevcut iken Aralık 2015 itibariyle gemi yapımı alanı eğitimi veren okul sayısı 31, bölüm sayısı 42'dir.

Ayrıca, gemi geri dönüşüm tesisi işletmecilerine ve İdaremiz uzmanlarına Avrupa Birliği Gemi Geri Dönüşüm Tüzüğü ve uygulamaları konularında Türk Loydu İktisadi Vakfı uzmanlarınca eğitim düzenlenmiştir.

Tablo 7. Yıllara Göre Eğitime Katılan Kursiyer Sayısı

YILLAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	TOPLAM
Ara Eleman	-	-	680	966	143	-	-	-	1.789
Uzman	49	548	489	204	-	117	153	700	2.260
TOPLAM	49	548	1.169	1.170	143	117	153	700	4.049

Kaynak: UDHB TKYGM

2 ADET YENİ İNŞA Fİ-Fİ 1 RÖMORKÖRÜ TÜRK BOĞAZLARINDA HİZMETE GİRDİ

Türk Boğazları Bölgesinde seyir, can, mal ve çevre emniyetini arttırmak maksadıyla inşa edilen yüksek manevra kabiliyetine haiz, çeki gücü (65 bp), gerek püskürtme kapasitesi (2400 m^3/h), gerekse manevra kabiliyeti bakımından mutlak üstünlüğü olan 2 adet yeni inşa fi-fi 1 römorkörü 15 Temmuz 2005 tarihinde hizmete girmiştir.

DENİZ HABERLEŞMESİNDE KKTC DENİZDE DAHA DA GÜÇLENDİRİLDİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Akdeniz'de güçlendirilmesi amacıyla Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından finanse edilen "Kıbrıs Türk Radyo" projesi tamamlanarak 31 Mart 2006 tarihinde hizmete girmiştir.

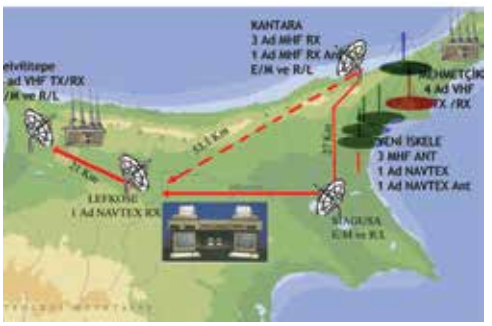

VHF ACİL HABERLEŞME SİSTEMİ İLE TÜRK BOĞAZLARI BÖLGESİNDE DENİZDE KESİNTİSİZ HABERLEŞME SAĞLANMIŞTIR

Bu sistem ile Türk boğazları ve Marmara denizini kapsayan mevcut TBGTH sisteminin bağımsız yedeği olan, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü kriz merkezinden kontrol edilebilen, deprem gibi olağanüstü hallerde haberleşmenin devamlılığını sağlayan ve ses kaydı yapılabilen haberleşme sistemi devreye alınmıştır.

2006'da devreye alınan TBGTH VHF acil haberleşme sistemine Armutlu-Şarköy VHF istasyonu eklenerek yedeklenmesi sağlanmıştır. Bu sistem ile İstanbul-Çanakkale Boğazları ve Marmara Denizini kapsayan mevcut TBGTH Sisteminin bağımsız yedeklemesi, kriz merkezinden kontrolü, deprem gibi olağanüstü hallerde haberleşmenin devamlılığı sağlanmaktadır.

VHF DENİZ HABERLEŞME SİSTEMİ MODERNİZE EDİLMİŞTİR

1982 yılında kurulumuna başlanan ve 26 istasyonda kurulu bulunan VHF sistemi ekonomik ömrünü tamamlamış olup, yeni teknolojiye uyumlu 80 adet Kara Tipi VHF deniz bandı cihazı ve 80 adet VHF anteninin alımı ile DSC ve Remote Kontrolü sağlayan yazılım ve donanım temin edilerek 2008 yılı itibariyle günün teknolojisine uygun hale getirilmiştir.

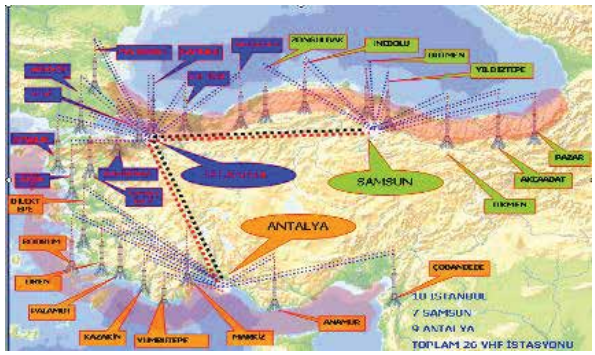

BULUNDUĞUMUZ COĞRAFYADA İLK VE TEK OLAN 2 ADET Fİ- Fİ 2 RÖMORKÖR HİZMETE GİRMİŞTİR

Tüm Türkiye kıyılarında olası can, mal ve çevre olaylarına müdahale edebilecek özellikle saatte 7.200 m^3 su basabilen 2 adet Fi-Fi 2 römorkörü 2009 yılında hizmete girmiştir.

DENİZ KİRLİLİĞİNE MÜDAHALE YATIRIMI- YAKIT TOPLAMA GEMİSİ

Boğazlar bölgesinde oluşabilecek deniz kazalarında can ve mal emniyeti ile çevre koruma, fenerlerin bakımı faaliyetlerini yürütebilecek manevra kabiliyeti yüksek, 15 ton kaldırma kapasiteli kreyni ve deniz yüzeyindeki yağ, yakıt gibi petrol türevi atıkları kendi bünyesinde toplayıp ısıtarak transfer yapabilecek özelliklerdeki yakıt toplama gemisi 2011 yılında filoya katılmıştır. Öncelikle İstanbul ve Çanakkale Boğazları, Marmara Denizi ile sahillerimizde kurtarılan gemilerden kaynaklanan deniz kirliliğini önlemek için görevlendirilmektedir.

ÇOK MAKSATLI HIZLI TAHLİSİYE BOTU (4 ADET)

Çok Maksatlı Hızlı Tahlisiye botları ile Türk Boğazlarında, Marmara Denizinde ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü yetki sahası içindeki mevkilerde oluşabilecek kazalarda ve diğer hallerde, can kurtarmak amacıyla arama ve kurtarma çalışmalarını yapmak üzere, tüm denizlerde, çok ağır hava koşullarında çalışabilecek şekilde dayanıklı ve yüksek süratlere erişebilmek üzere dizayn edilmiştir. Bütün deniz şartlarında, kendi kendine düzelebilme (Self Righting) özelliği olan ve yüksek süratlerde kolaylıkla manevra kabiliyetine sahip olan bu botlar 2011 yılında filoya katılmıştır.

DENİZ HABERLEŞME ALTYAPISININ MODERNİZASYONU (AB)

2011 yılı itibariyle Deniz Haberleşme Alt Yapısının Modernizasyonu (AB Katkısı) ile 6 adet 5 kw MF-HF verici Osmaniye verici istasyonuna, 15 adet alıcı, 1 adet Navteks cihazı (1 kw) ile 4 adet 490/518 kHz'i aynı anda alabilen Navteks alıcı cihazları ile 2 adet vertical log peryodik anten ile 1 adet HF Rx anteni Yeşilköy alıcı istasyonuna kurulmuştur. Verici ve alıcı istasyonlarında Jeneratör, UPS ve voltaj regülatörleri yenilenmiştir.

HF data haberleşmesine imkan tanıyacak yazılım ve donanımlar ile operatör konsolları yenilenerek HF Mail sistemi kurulmuştur. VHF-MF-HF frekanslarında Gemiden-Karaya, Karadan-Gemiye karşılıklı mail haberleşmesi test ortamında yapılmaya başlanmıştır.

RÖMORKÖR TEMİNİ PROJESİ (4 ADET)

Türk Boğazlar bölgesinde oluşabilecek deniz kazalarında can ve mal emniyeti ile çevre koruma, arama-kurtarma faaliyetlerini yürütebilecek manevra kabiliyeti yüksek, Fi-Fi 1 yangın söndürme klasında 2 adedi 60 ton, 2 adedi 80 ton çeki gücünde toplam 4 adet yangın ve eskort notasyonu sertifikasına haiz römorkörlerin 2 adedi 2011 yılında ve 2 adedi de 2012 yılında hizmete girmiştir.

FENERLERİN UZAKTAN İZLENMESİ

Seyir güvenliğinin arttırılması, kıyıda tesis edilmiş merkezler vasıtası ile gemilerin takip edilmesi, deniz araçlarıyla diğer gemi ve kıyı birimleri arasında gerçek zamana yakın bir bilgi akışının sağlanması ve herhangi bir tehlike durumunda seyir yardımcılarından kaynaklanan olumsuzlukların önlenebilmesi amacıyla seyir yardımcılarının uzaktan izlenmesi projesi başlatılmış,

1- Birinci aşamada; Türk Boğazlarında bulunan 85 adet tesis SCADA sistemi ile 2006 yılında,

2- İkinci aşamada; yukarıdaki sisteme ilave olarak Zonguldak, İstanbul (Boğaz fenerleri hariç), Marmara, Çanakkale (Boğaz fenerleri hariç), İzmir arasında bulunan 185 adet seyir yardımcısına AIS AtoN cihazları da kullanılarak 2010 yılında,

3- Üçüncü aşamada; Kastamonu-Artvin ile Muğla- Hatay arasında bulunan 195 tesis, yıl içerisinde gerçekleştirilme-

si planlanan 20 tesisle birlikte toplam 215 tesis AIS AtoN cihazları da kullanılarak 2012 yılında,

Uzaktan İzleme Sistemine geçilmiştir.

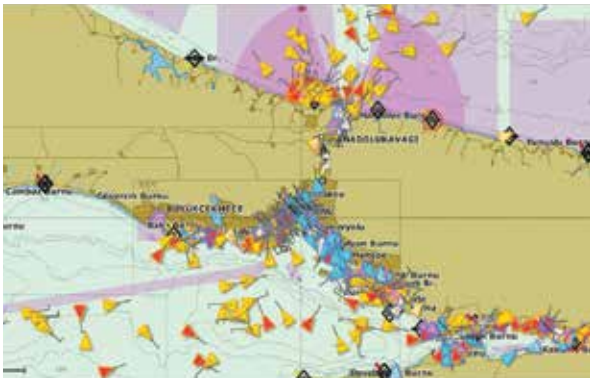

LİMAN RÖMORKÖRÜ (2 ADET)

Koster tip gemilerin, büyük römorkörlerin ulaşamadığı yerlerdeki (İstanbul/Haliç bölgesinde, köprülerin kapalı olması durumu) gemilerin, su derinliğinin az olduğu ve limanlardaki düşük draftlı gemilerin ihtiyaç duyduğu küçük tonajlı römorkör ihtiyacı 2013 yılında hizmete giren 2 adet Liman Römorkörü ile karşılanmaktadır.

KILAVUZLUK HİZMET BOTU

4 Adet Kılavuzluk Hizmet Botu Hizmete Alınmıştır.

Ağır deniz koşullarına dayanıklı, süratli, üst düzey emniyet koşullarına uygun donanımlı kılavuzluk botları ile kılavuz kaptanların Türk boğazlarından uğraklı veya uğraksız geçiş yapan, Türk Boğazları bölgesindeki demir yerlerine demirleme ve demirden kalkma ile limanlar, iskeleler, rıhtımlar ve şamandıralara bağlama ve ayrılma manevralarını yapan gemilere zor hava ve deniz koşullarında da ulaşmasının sağlanması için 4 adet bot 2014 yılında hizmete girmiştir.

ACİL DURUM MÜDAHALE "NENE HATUN" GEMİSİ (Fİ-Fİ 3) HİZMETE ALINMIŞTIR.

Proje ile Türk Boğazlar bölgesi başta olmak üzere tüm denizlerimizde can, mal, çevre ve seyir güvenliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak, olası kazalarda kazanın etkilerini önleyici ve azaltıcı ilk müdahaleyi yapmak, gemilerde oluşan yangınlar ile karadan-denize, denizden-karaya sirayet edebilecek yangınlara müdahale edebilmek amacıyla en sert hava koşullarında dahi ihtiyaç duyulan hizmeti verebilecek Acil Durum Müdahale Gemisi temini hedeflenmiştir.

Acil Durum Müdahale Gemisi, Fi-Fi 3 klâsında, çeki gücü yüksek, her türlü operasyonda deniz üzerinde bir komuta

merkezi olabilen, üzerindeki helikopter pisti ile kara irtibatını en kısa sürede sağlayan, deniz suyu analizlerini yapabilen, deniz yüzeyindeki kirliliği tespit edebilen-toplayabilen, 20 kişilik hastane donanımına sahip ve operasyonlarda lojistik destek gemisi görevini yerine getiren gemi 2015 yılı Aralık ayında hizmete girmiştir.

Kaynakları etkin kullanılması amacıyla "arama ve kurtarma faaliyetlerinde, ihtiyaca binaen verilecek medikal kurtarma hizmetlerinin" Sağlık Bakanlığı tarafından karşılanması için Protokol düzenlenmiştir.

ÇOK MAKSATLI HIZLI TAHLİSİYE BOTU (2 ADET) (2014-2016)

Proje ile Türk Boğazlarında, Marmara Denizinde ve KEGM yetki sahası içindeki mevkilerde oluşabilecek kazalarda ve diğer hallerde, can kurtarmak amacıyla arama ve kurtarma çalışmalarını yapmak üzere, tüm denizlerde, çok ağır hava koşullarında çalışabilecek, dayanıklı ve yüksek süratli botların temin edilmesi hedeflenmiştir.

1.Botun inşası % 99, 2. Botun inşası %95 oranında tamamlanmıştır. Botların 2016 yılı ilk çeyreğinde geçici kabullerinin yapılarak hizmete girmesi planlanmaktadır.

YÜZER SEYİR YARDIMCILARININ MODERNİZASYONU (2015-2016)

Kıyı sularımızda, boğazlarda, sığ sularda emniyetli deniz seyrinin yapılabilmesi amacıyla denizcilerin hizmetine sunulan yüzer seyir yardımcı ihtiyacını karşılamak ve mevcut çelik yapılı şamandıraların yerine bakım gerektirmeyen Polietilen Şamandıra temini ile değişim hedeflenmiştir.

ELEKTRONİK YAYINLARIMIZ

Türk deniz ticaretindeki gelişmeler hakkında sektörümüzün ve vatandaşlarımızın zamanında ve güncel istatistiksel verilerle bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanan elektronik yayınlara internet sitemizde yer verilmektedir.

- Kuru Dökme Yük Piyasaları
- Tanker Piyasaları

- Konteyner Piyasaları
- Dünya Ekonomisi ve Yük Piyasalarındaki Gelişmeler
- Deniz Ticareti Analizleri
- Türk Deniz Ticaret İstatistikleri Bülteni
- 2014 Petrol Kirliliği Tazmini Talepleri El Kitabı
- 2013 Kruvaziyer Sektör Raporu (2014)
- 2013 Deniz Ticaret İstatistikleri (2014)
- Deniz Haydutluğu ile Mücadele Tanıtım Kitapçığı (2013)

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

DENİZCİLİK ALANINDA İKİLİ ANLAŞMALAR VE ULUSLARARASI KURULUŞLARLA İLİŞKİLER

Ülkemiz limanları ile diğer ülke limanları arasında 8 adet kardeş liman anlaşması imzalanmıştır. 30 ülkeyle denizcilik anlaşması imzalanması için çalışmalar devam etmekte olup, 61 adet denizcilik anlaşması imzalanmıştır. Anlaşmalardan 44 adedi yürürlükte olup, 17 adet anlaşmanın ise onay süreci devam etmektedir. Kardeş liman anlaşmaları karşılıklı limanlar arasında işbirliğini içeren hususları içerirken, denizcilik anlaşmaları ülkeler arasında denizcilik alanında birçok genel ve uluslararası uygulamayı imza altına almaktadır.

2013-2014 yılları arasında 5 adet denizcilik anlaşması imzalanarak bu alanda bir rekor kırılmıştır.

2013-2014 yılları arasında 5 adet denizcilik anlaşması imzalanarak bu alanda bir rekor kırılmıştır.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) kapsamında deniz otoyollarının geliştirilmesi için kurulan teknik çalışma grubunun sekretaryası 2013 yılı Mayıs ayından itibaren iki yıl süreyle Bakanlığımızca üstlenilmiştir. Karadeniz Bölgesinde deniz otoyollarının kurulması ve Karadeniz Deniz Otoyolları Master Planı oluşturulması aşamasında teknik çalışma grubu görevimiz devam edecek olup, konu ile ilgili olarak www.bsecmos.org internet sitesi kurularak üye ülkelerin denizcilik idareleri ile kesintisiz iletişim imkânı sağlanmıştır.

D-8 Organization for Economic Cooperation

D-8 Gemicilik Çalışma Grubu, D-8 ülkeleri arasındaki deniz ticaretinin arttırılması hususunda çalışmaları yürütmektedir. Çalışma Grubunun koordinatörlüğünün 2 yıllığına üstlenilmesi, Dışişleri Bakanlığı kanalıyla Bakanlığımıza teklif edilmiş olup, olumlu cevap verilmiştir.

OECD 6 NOLU GEMİ İNŞA ÇALIŞMA GRUBU

Bakanlığımız, OECD 6 Nolu Gemi İnşa Çalışma Grubu faaliyetlerini Ulusal Eşgüdüm Birimi olarak sürdürmektedir.

Bakanlığımız ile birlikte ilgili kurumlar olarak Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türk Eximbank ile sektör kuruluşlarımız olarak İMEAK Deniz Ticaret Odası, Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği (GİSBİR), Yalova – Altınova Tersane Girişimcileri A.Ş. (YATGİAŞ), Gemi ve Yat İhracatçıları Birliği, Gemi Sanayicileri Derneği (GESAD), Gemi Geri Dönüşüm Sanayicileri Derneği (GEMİSANDER) ve Türk Loydu çalışmalara katkı sağlamaktadırlar.

OECD 6 Nolu Gemi İnşa Çalışma Grubu, gemi inşa sektörünün birçok yönü ile ilgili ekonomik ve politika analizlerinin geliştirilmesine ve bilgi değişimine olanak sağlayan uluslararası bir platform olma özelliğine sahiptir. WP6'nın görev tanımında özellikle şeffaflığı teşvik ederek ve OECD üyesi olmayan ülkelerle ve ilgili sanayi grupları ile işbirliği içinde gemi inşa sanayindeki normal rekabetçi şartları sağlamaya çalışmak yer almaktadır.

Çalışma Grubunun 2015 – 2016 yılları için çalışma programında; OECD üyesi olmayan bazı ülkelerin de katılım sağladığı gemi inşa sektörüne sağlanan sübvansiyon ve diğer destek tedbirlerinin bir envanter yoluyla toplanması ve analizi, gemi inşa pazarını bozabilecek faktörlerin yapısının ve etkilerinin analiz edilmesi, yerel gemi inşa sanayinin ve ilgili devlet politikalarının incelendiği ülke raporları, küresel gemi inşa sanayinde arz ve talep ile aşırı arz ve kapasitenin kapsamının analizi ve yeşil (çevreye duyarlı) gemilerin üretimi ve işletimini teşvik eden politika çalışmalarının incelenmesi bulunmaktadır.

Çalışma Grubu son yıllarda offshore (açık deniz) sektörünü ve konularını da gündeme almaya başlamıştır. Türk gemi inşa sektörünün mevcut durumu ve bu sektöre yönelme isteği de göz önüne alındığında bu çalışma grubunun faaliyetleri Bakanlığımız ve sektörümüz açısından önemini sürdürecektir.

IMO

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) Konsey üyeliği seçimleri, Londra'da gerçekleştirilmekte olan IMO 29. Genel Kurul toplantısı çerçevesinde 27 Kasım 2015 tarihinde yapıldı. Söz konusu seçimlerde C kategorisinden yeniden aday olan ülkemiz, oylamada geçerli oy kullanan 154 üye ülkeden 137'sinin oyunu alarak Konsey üyeliğine tekrar seçilmiştir.

Ülkemiz, IMO Konsey üyeliği çerçevesinde, denizcilik alanında sahip olduğu imkân ve kabiliyetleri ile bilgi ve tecrübesi sayesinde, IMO çalışmalarına ve bağlı olduğu IMO hedeflerinin ilerletilmesine yönelik somut katkılarda bulunmaya devam edecektir.

Diğer yandan, IMO tarafından belirlenen Dünya Denizcilik Günü temaları çerçevesinde, her yıl farklı bir ülkenin ev sahipliğinde düzenlenen yan etkinliklere, 2016 yılında ülkemizin ev sahipliği yapacak olması, uluslararası denizcilik alanındaki görünürlüğümüzün arttırılmasına vesile teşkil edecektir.

DENİZ HAYDUTLUĞU İLE MÜCADELE

655 sayılı KHK'nın Genel Müdürlüğümüze verdiği "Deniz taşımacılığı ve ticaretini olumsuz etkileyen insan kaçakçılığı, korsanlık ve benzeri her türlü suç ve faaliyetlerin önlenmesine yönelik çalışma yapmak, tedbir almak, böyle bir olayın gerçekleşmesi halinde ilgili kuruluşları koordine etmek" sorumluluğu çerçevesinde, Türk Bayraklı gemilerin Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından "yüksek riskli deniz sahası" ilan edilen bölgelerde seferlerine devam ederlerken silahlı personel bulundurmalarına yönelik mevzuat çalışmalarına devam edilmektedir.

NATO OKYANUS TAŞIMACILIĞI ÇALIŞMA GRUBU

NATO Okyanus Taşımacılığı Çalışma Grubu Başkanlığına; grup içerisinde ülkemizin denizcilik alanındaki faaliyetlerinin tanıtılması ile ülkemiz deniz ticaret filosunun ve denizcilik imkan ve kabiliyetlerinin NATO taşımalarında kullanılmasının sağlanması amacıyla, aday olunmuştur. 29 Ocak 2015 tarihinde Brüksel NATO karargahında gerçekleşecek olan seçim sonucuna göre faaliyetlerimiz artarak sürecektir.

EĞİTİM VE BELGELENDİRME HUSUSLARINDA ULUSLARARASI İLİŞKİLER

- IMO (Uluslararası Denizcilik Örgütü)'nün komite (MSC/Deniz Emniyeti Komitesi) ve alt komite (HTW/İnsan Unsuru, Eğitim ve Vardiya Tutma) toplantılarına aktif katılım,
- IMO'ya düzenli olarak ülke raporu sunulması,
- IMO sözleşme, karar ve tavsiye sirkülerlerinin düzenli takibi,
- EMSA (Avrupa Deniz Emniyeti Ajansı) faaliyetlerine düzenli katılım.

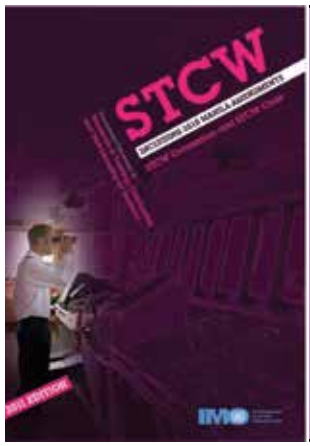

• Ülkemizde gemiadamlarının eğitim, belgelendirme iş ve işlemleri STCW 78 Uluslararası Sözleşmesi'ne göre yapılmaktadır.

• Ülkemiz, STCW sözleşmesi kapsamında gemiadamı eğitim ve belgelendirmesinde IMO'nun beyaz listesindedir.

• Amacımız, Ülkemizin IMO'nun beyaz listesindeki yerini korumaktır.

• Sözleşme gereği düzenli aralıklarla STCW uygulamaları bir rapor haline getirilerek IMO'ya sunulmaktadır.

2015 YILINDA EV SAHİPLİĞİNİ YAPTIĞIMIZ ULUSLARARASI TOPLANTILAR

Karadeniz Ülkeleri 12'inci Arama Kurtarma Konferansı Toplantısı; Bulgaristan, Gürcistan, Romanya, Ukrayna, Rusya ve Uluslararası Denizcilik Örgütü temsilcilerinin katılımıyla 12 - 13 Ekim 2015 tarihleri arasında Bakanlığımız Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezinin koordinesinde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Anadolu Hisarı Sosyal Tesisleri'nde gerçekleştirilmiştir.

DÜNYA DENİZCİLERİ İSTANBUL'DA BULUŞTU

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı himayesinde ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü ev sahipliğinde ülkemizde ilk kez gerçekleştirilen "Uluslararası Gemi Trafik Hizmetleri Sempozyumu", İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. 10-14 Eylül 2012 tarihleri arasında yapılan 41 ülkeden 350'ye yakın katılımcının yer aldığı sempozyumda, Denizde durumsal farkındalık ve VTS'in rolü, Liman ve Suyollarının etkin kullanımı, Kutup

bölgelerinde VTS'lerin etkinliği, Gemi raporlama ve rota planlama, Elektronik seyir ve AIS Uygulamaları ile uydu AIS sistemleri, VTS'ler arası veri değişimi ve yönetimi, Geliştirilmiş seyir yardımı ve yeni VTS'ler, Radar ve AIS ile diğer algılayıcılar konusunda gelişmeler, Operatör ve eğitim yeterlilikleri, ATC ile kıyaslama, Riski azaltmada VTS'in rolü, VTS Eğitimleri ve yetkilendirme gibi konularda oturumlar düzenlenmiştir.

İŞLETME FAALİYETLERİ

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nce;

2003-2014 yılları arasında toplam 208 gemi kurtarma, 1.489 tahlisiye (can kurtarma), 14.658 gemiye refakat 36.188 gemiye römorkaj, 142 gemiye çeki ve 49 balık adam hizmeti verilmiştir. 01/01/2015 - 30/11/2015 döneminde ise 16 Gemi Kurtarma, 396 Tahlisiye (Can Kurtarma), 1.564 gemiye refakat 6.770 gemiye römorkaj, 12 gemiye çeki ve 5 balık adam hizmeti verilmiştir.

2003-2014 yılları arasında İstanbul Boğazından geçen toplam 614.660 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir. 01/01/2015 - 30/11/2015 döneminde ise İstanbul Boğazı'ndan geçen toplam 39.742 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir. 2015 yılı sonuna kadar 43.355 adet gemi geçişi beklenmektedir.

2003-2014 yılları arasında Çanakkale Boğazından geçen toplam 561.554 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir. 01/01/2015 - 30/11/2015 döneminde ise Çanakkale Boğazından geçen toplam 39.304 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir. 2015 yılı sonuna kadar 42.877 adet gemi geçişi beklenmektedir.

2003-2014 yılları arasında İstanbul Boğazından toplam 111.487 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle 1.679 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır. 01/01/2015 - 30/11/2015 döneminde ise toplam 7.881 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle 123 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır. 2015 yılı sonuna kadar 8.597 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçişi ile birlikte bu gemilerle 135 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınması beklenmektedir.

Çanakkale Boğazından ise 2003-2014 yılları arasında toplam 108.723 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle 1.817 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır. 01/01/2015 - 30/11/2015 döneminde ise toplam 8.655 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle toplam 141(Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır. 2015 yılı sonuna kadar 9.442 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçişi ile birlikte bu gemilerle 154 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınması beklenmektedir.

Ayrıca; 15/06/2010 yılı itibariyle Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünce verilmeye başlanan kılavuzluk hizmeti kapsamında;

2010-2014 yılları arasında İstanbul Boğazında 125.388 adet, Çanakkale Boğazında 94.404 adet, İstanbul Limanında 17.744 adet, İzmir Limanında ise 22.476 adet gemiye kılavuzluk hizmeti verilmiştir. 01/01/2015 - 30/11/2015 döneminde ise İstanbul Boğazı'nda 21.288 adet, Çanakkale Boğazında 17.181 adet, İstanbul Limanında 3.751 adet, İzmir Limanında ise 3.572 adet gemiye kılavuzluk hizmeti verilmiştir. 2015 yılı sonuna kadar İstanbul Boğazında 23.200, Çanakkale Boğazında ise 18.700 adet gemiye kılavuzluk hizmeti verilmesi beklenmektedir.

SEYİR YARDIMCILARI HİZMETLERİ

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne ait toplam 578 seyir yardımcısı bulunmaktadır. Kuruluş seyir yardımcılarını tekel şeklinde işletmekte olup kıyılarımızda seyir yardımcılarının modernizasyonunu sürekli olarak takip etmektedir. Kuruluş bu hizmeti 20 Temmuz 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler, ana statüsü ile ulusal ve uluslararası kurallar çerçevesinde yürütmektedir.

Dünyada teknolojinin gelişmesiyle birlikte denizde seyir yapan gemilerde ve bu gemilerin kullandığı teçhizatlarda önemli değişmeler yaşanmış ve yaşanan bu etki teknolojinin gelişimi ile devam etmiştir. Günümüzde elektronik seyir konseptine uyum sağlamak amacıyla gemilerde AIS cihazının zorunlu tutulmasını müteakip bir seyir yardımcısı olan AIS AtoN cihazlarının bu sistem üzerinde önemi daha da artmış bulunmaktadır. Günümüzde birçok ülke seyir yardımcılarını uzaktan kumandalı sistemle takip etmektedir. Bu takip sisteminde veri haberleşmesi GSM ve VHF aşamalarından sonra daha hızlı ve doğru bilgi aktarımı sağlayan GPRS veri iletişim yapısı kullanılmaya başlanılmıştır.

Dünyada İngiltere ve Malaca geçidinde kullanılan bu sistemin ülkemizde kurulması ile ülke olarak dünya sektörünün öncüleri arasında yer alınması sağlanmıştır.

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünce verilen Seyir Yardımcıları Hizmeti, IMO (International Maritime Organization) Uluslararası Denizcilik Örgütü ve IALA (International Association Of Marine Aids To Navigation and Lighthouse Authorities) Uluslararası Seyir Yardımcıları ve Fener Otoriteleri Birliğinin tüm yayınları ve ilgili AB direktifleri ile tam bir uyum içerisindedir.

2006'dan bu yana konsey üyesi olan Kuruluş, 25 -31 Mayıs 2014 tarihleri arasında yapılan IALA genel kurulunda aday ülkeler arasında yapılan seçimde, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü IALA'nın yönetim organı olan konseye Türkiye'yi temsilen yeniden seçilmiştir.

TAHLİSİYE (CAN KURTARMA) HİZMETLERİ

Dünyada arama kurtarma sistemi genellikle devletin kurumları tarafından veya gönüllü kuruluşlarca yapılmaktadır.

Denizlerde arama ve can kurtarma hizmetleri vermek, ana görevlerimizden biridir. Bu hizmet; 20 Temmuz 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler, 1979 Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi (SAR), 12/12/2001 tarih ve 24611 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Türk Arama ve Kurtarma Yönetmeliğinin 4 inci maddesinin (g) fıkrasına göre Sahil Güvenlik Komutanlığı ile yapılmış olan 17/05/2002 tarihli protokol ve Haziran 2004 tarih ve 710/04 sayılı mutabakat hükümlerine göre yürütülmektedir.

Ülkemizin de tarafı olduğu 1974 tarihli Uluslararası Denizde Can Emniyeti Sözleşmesi (SOLAS 74), IV. Bölüm 5. Kuralda; her taraf devletin, tek başına veya işbirliği halinde, uzay ve karasal telsiz muhabere hizmetlerinde kullanılacak uygun kıyıda konuşlu tesisleri oluşturmayı taahhüt ettiği belirtilmektedir. Yine SOLAS 74 Sözleşmesi V. Bölüm 7. Kuralda; taraf devletler, acil durum haberleşmesi ve arama kurtarma hizmetleri için uygun düzenlemeleri yapmayı taahhüt etmektedir. Bu devlet sorumluluğu, tehlikedeki kişilerin bulunması ve hayatlarının kurtarılması için arama kurtarma hizmetlerinin mümkün olan en pratik ve uygulanabilir şekilde kurulması, işletilmesi ve yürütülmesini kapsamaktadır. Bu amaçla 7/24 hizmet veren Tahlisiye istasyonlarıyla gözetleme ve VHF dinleme yapılarak, bayrak farkı gözetmeksizin kazaya uğrayan gemilere can kurtarma hizmetleri, denizden ve karadan verilmektedir.

Yine ülkemizin taraf olduğu, 1979 tarihli "Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi" (SAR 79), ülkelere yeterli ve etkili arama kurtarma hizmetleri tesis etme ve bu hizmetleri 24 saat esasına göre tek başlarına veya civardaki diğer devletler ile işbirliği halinde icra etme sorumluluğu vermektedir. SAR 79 sözleşmesi, ilgili makamların

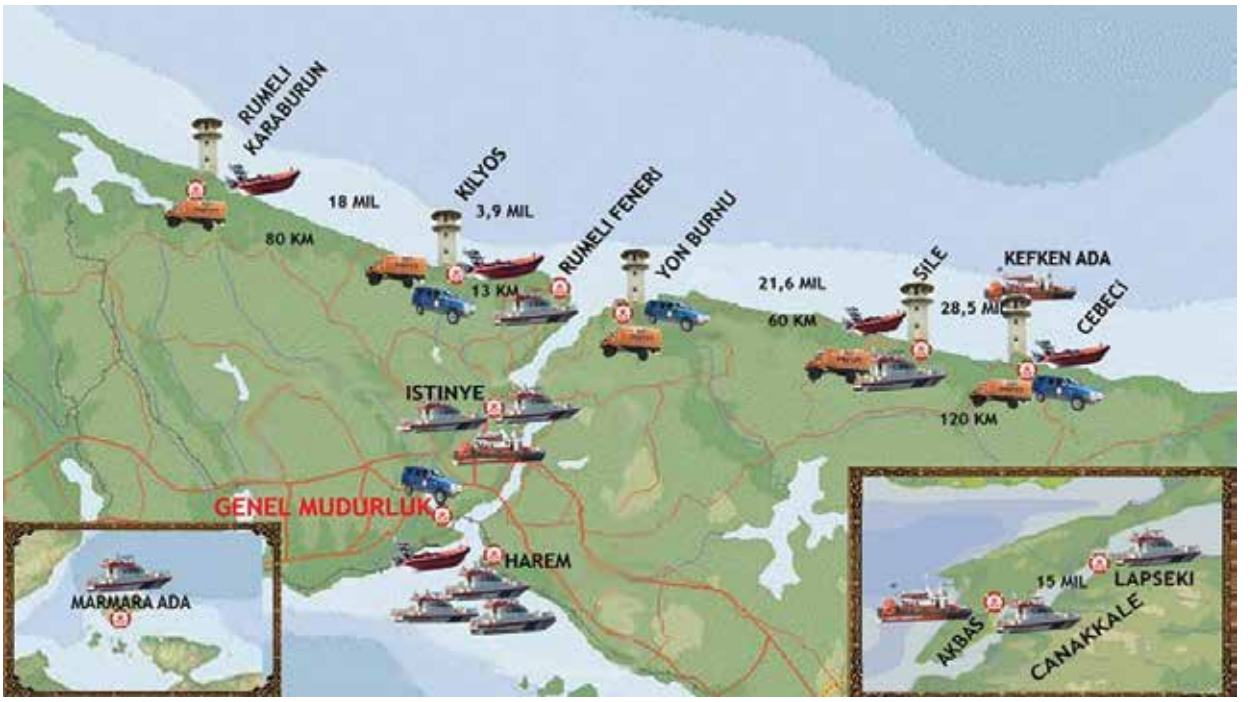

Tahlisiye Yerleşim Planı

almış oldukları tehlike sinyallerini derhâl arama kurtarma birimlerine iletmesi ve en kısa sürede arama kurtarma faaliyetlerine başlaması yükümlüğünü vurgulamaktadır. Yine 4922 sayılı "Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanunu" ile denizde can tehlikesine uğramış kimselere elden gelen her yardımı yapmakla ve hızlı bir şekilde tehlikede bulunan kişilerin yardımına gitmekle sorumlu olan Kuruluş personeli, deniz araç ve gereçleri ile bu görevi etkin bir şekilde yerine getirmektedir.

Bakanlığımız, bu alandaki faaliyetlerin uluslararası standartlarda yürütülmesini sağlamak amacıyla, ilk adı ILF (Uluslararası Can kurtarma Federasyonu) olan şimdiki adıyla IMRF'e (International Maritime Rescue Federation) Uluslararası Denizde Can Kurtarma Birliği'ne üyedir.

GEMİ TRAFİK HİZMETLERİ

Gemi trafiğinin yoğun olduğu dar sularda ve limanlarda seyir güvenliğini fenerler ve diğer seyir yardımcılarıyla sağlamak mümkün olmadığı için dünyada bu yörelerde Gemi Trafik Kontrol Sistemleri kurulmuştur. Mülga Denizcilik Müsteşarlığı tarafından kurulup işletimi Kuruluşa verilen Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH) Sistemi, İstanbul Boğazı, Çanakkale Boğazı ve Marmara Denizinden oluşan Türk Boğazları'nda 2003 yılı sonundan bu yana hizmet vermektedir. Bunun yanında, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından "Gemi Trafik Yönetim Sistemi (GTYS)" projesi kapsamında İzmit, İzmir ve Mersin'de de 3 ayrı GTH Sistemi kurulmuş olup Bölgesel GTH olarak adlandırılan ve yine işletme yetkisi Kuruluşa verilen bu sistemler, İzmit Körfezi, İzmir Körfezi ve Kuzey Ege Deniz Alanı ile İskenderun-Mersin Körfezleri ve Doğu Akdeniz Deniz Alanında 2016 yılından itibaren sırasıyla hizmet vermeye başlayacaktır.

Deniz trafik düzenlemeleri, KEGM ana statüsü, uluslararası kurallar ve Resmi Gazetenin 06/11/1998 tarih ve 23515 Mükerrer sayısında yayınlanan "Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü" kapsamında yapılmaktadır.

Hizmet alanlarımızdan İstanbul Boğazı, tarihi kültürü ve güzellikleri barındırması açısından dünyada eşi ve benzeri olmayan özelliklere sahiptir. Bunun yanında, yaklaşık 50

ayrı ülkede 500'e yakın Gemi Trafik Hizmetleri (GTH) sistemi bulunmakta olup, bu sistemlerin hizmet alanlarının uzunluğu ve sistem bileşenleri dikkate alındığında Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi (TBGTH) en büyük sistemlerden biridir.

TBGTH, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) ve Uluslararası Seyir Yardımcıları ve Fener Otoriteleri Birliği'nin (IALA) tüm yayınları ve ilgili AB direktifleri ile tam bir uyum içerisindedir.

KILAVUZLUK HİZMETLERİ

Dünya deniz ticaretinde, dolayısıyla dünya ekonomisinde önemli bir yer tutan Boğazlarımız, son yıllarda Karadeniz petrolünün dünyaya yayıldığı bir enerji yolu haline de gelmiştir. Yıllık ortalama 50 bin geminin geçiş yaptığı Türk Boğazlarında, bu geçişlerden kaynaklanan riskleri asgariye indirmek için KEGM tarafından verilen kılavuzluk hizmetleri de hem geçiş yapan gemiler, hem de bu bölgede yaşayanlar için hayati bir önem taşımaktadır. Kuruluş bu hizmeti, 20 Temmuz 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler, uluslararası kurallar ve Resmi Gazete'nin 06.11.1998 tarih ve 23515 Mükerrer sayısında yayınlanan "Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü" kapsamında yürütmektedir.

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün İstanbul ve Çanakkale Boğazları ile İzmir'de vermiş olduğu kılavuzluk hizmetlerinin kalitesini arttırmak, daha emniyetli kılavuzluk hizmeti sunmak ve yaşanan gelişmeleri yakından takip ederek gerektiğinde müdahil olmak amacıyla, Avrupa Kılavuz Kaptanlar Birliği (EMPA)'da ve IALA-VTS Komitesinde personelimiz üst düzeyde görev yapmaktadır.

GEMİ KURTARMA HİZMETLERİ

Bakanlığımız Karadeniz'de Şile Feneri ile Karaburun Feneri arasındaki Türk karasuları ile Ege Denizi'nde, Bozcaada ve Gökçeada (İmroz) sahilleri de dahil olmak üzere Bababurnu ile Saroz Körfezi'nde, Kemikli mevkii arasında kalan Türk karasularında ve bu iki sınır arasındaki Karadeniz ve Çanakkale Boğazları ve Marmara denizinde gemi kurtarma hizmetlerini tekel şeklinde yürütmektedir. Kuruluş, bu hizmeti 20 Temmuz 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler, ulusal ve uluslararası kurallar ile kuruluş ana statüsü gereğince yürütmektedir.

Dünyanın her yerinde çalışan gemi kurtarma şirketlerinin menfaatlerini korumak ve çevre kirliliğini önleyebilmek maksadıyla ISU (International Salvage Union) Uluslararası Gemi Kurtarma Birliği kurulmuştur. ISU üyeliği, başarılı kurtarma ve çevre kirliliğini önleme sicili iyi olan şirketlerle sınırlandırılmıştır. Üyelerden profesyonel kurtarıcılardan beklenen yüksek seviyede uzmanlığa sahip olmaları beklenmektedir. Bakanlığımız 27/09/1984 tarihinden itibaren ISU üyesidir.

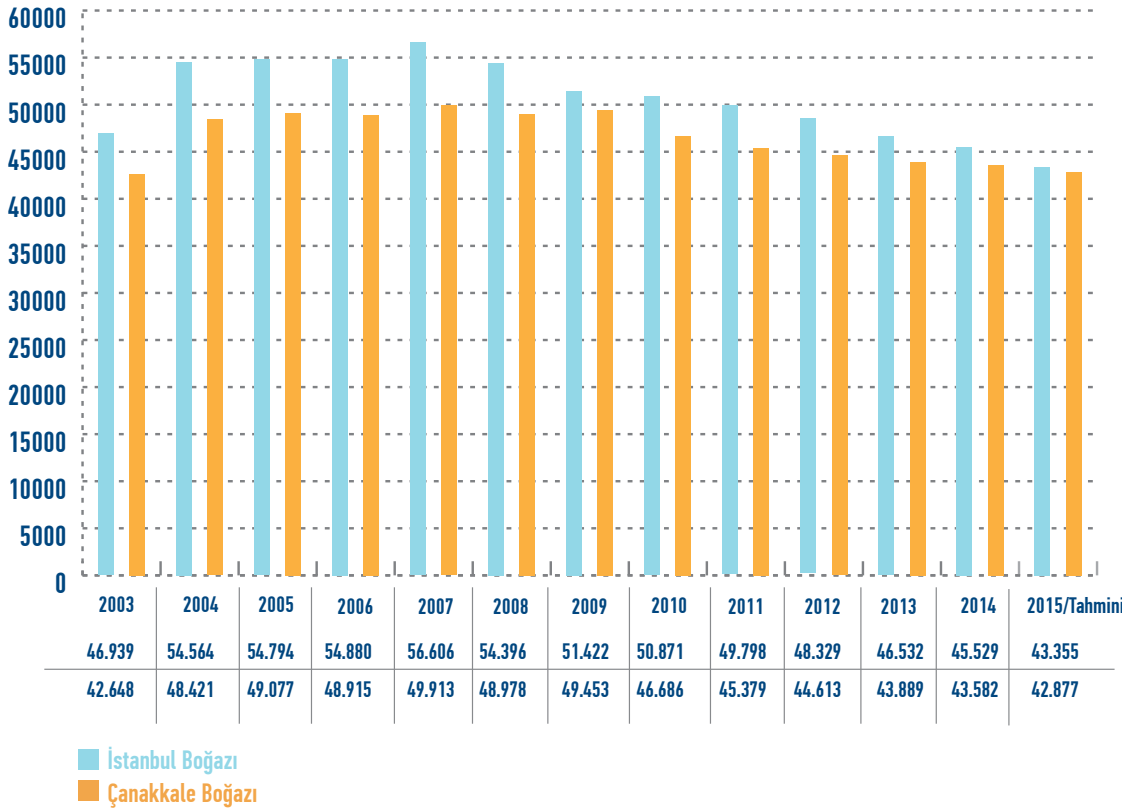

Grafik 31. Boğazlardan Geçen Gemi Sayıları (Adet)

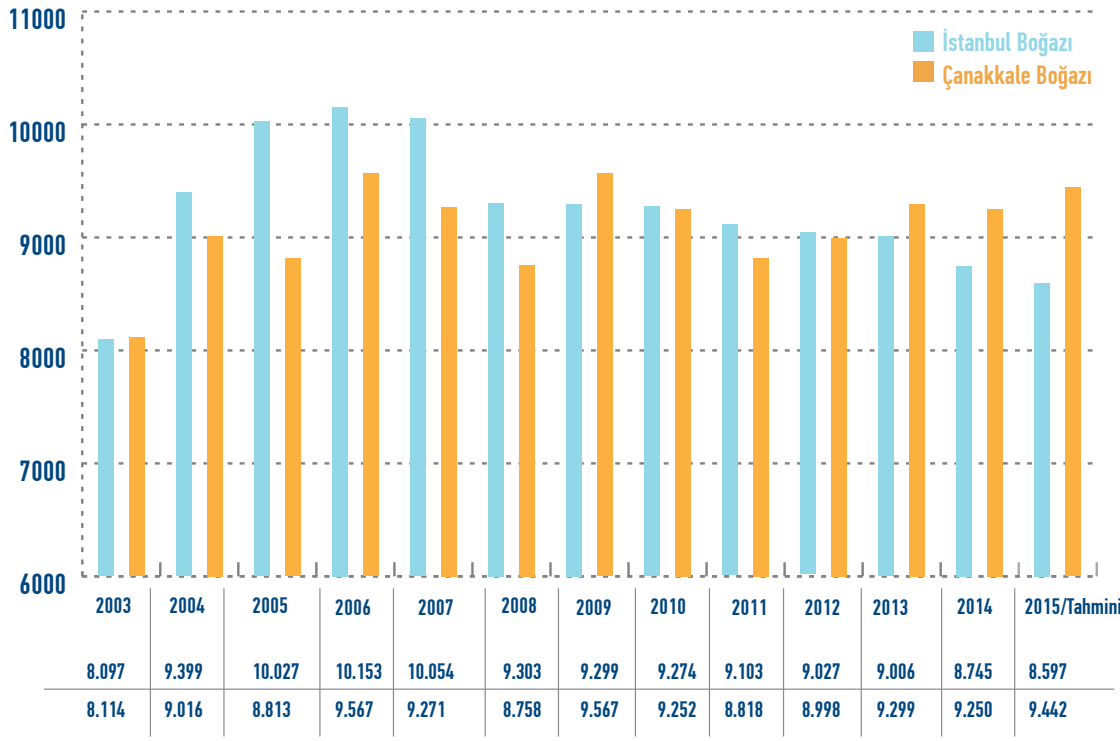

Grafik 32. Boğazlardan Geçen Tehlikeli Yük Taşıyan Gemi Sayıları (Adet)

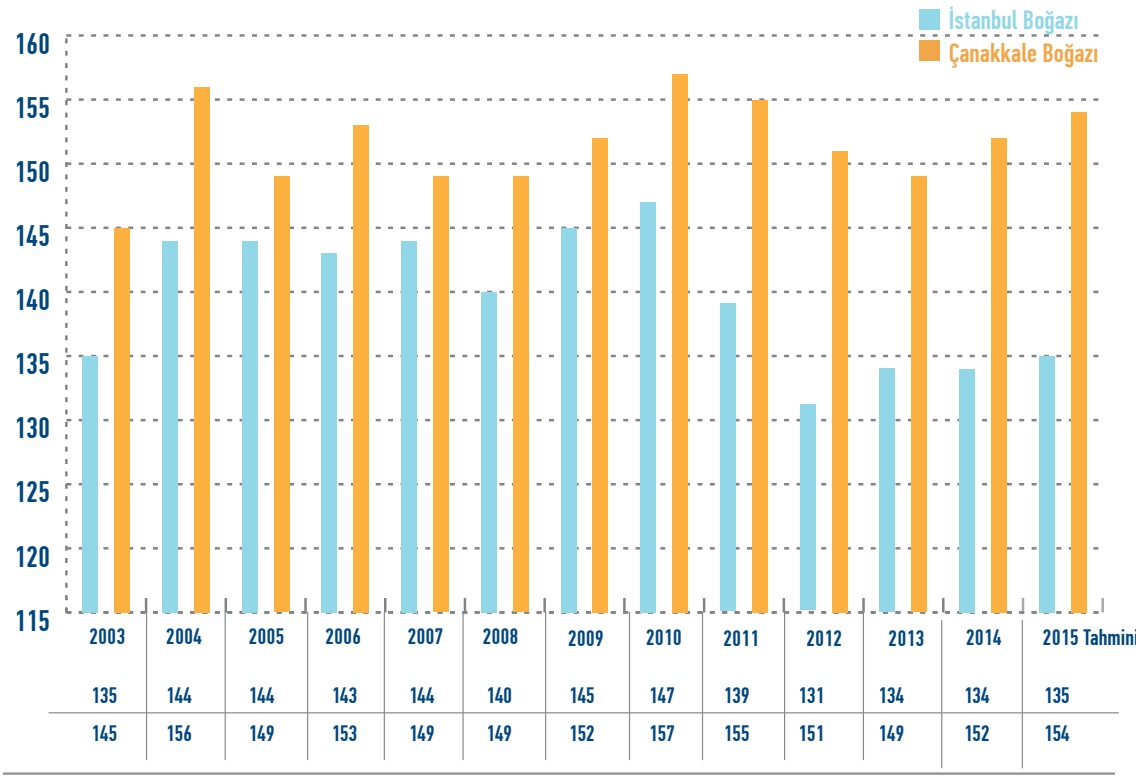

Grafik 33. Boğazlardan Gemilerle Taşınan Tehlikeli Yük Miktarları (Mil/Mt)

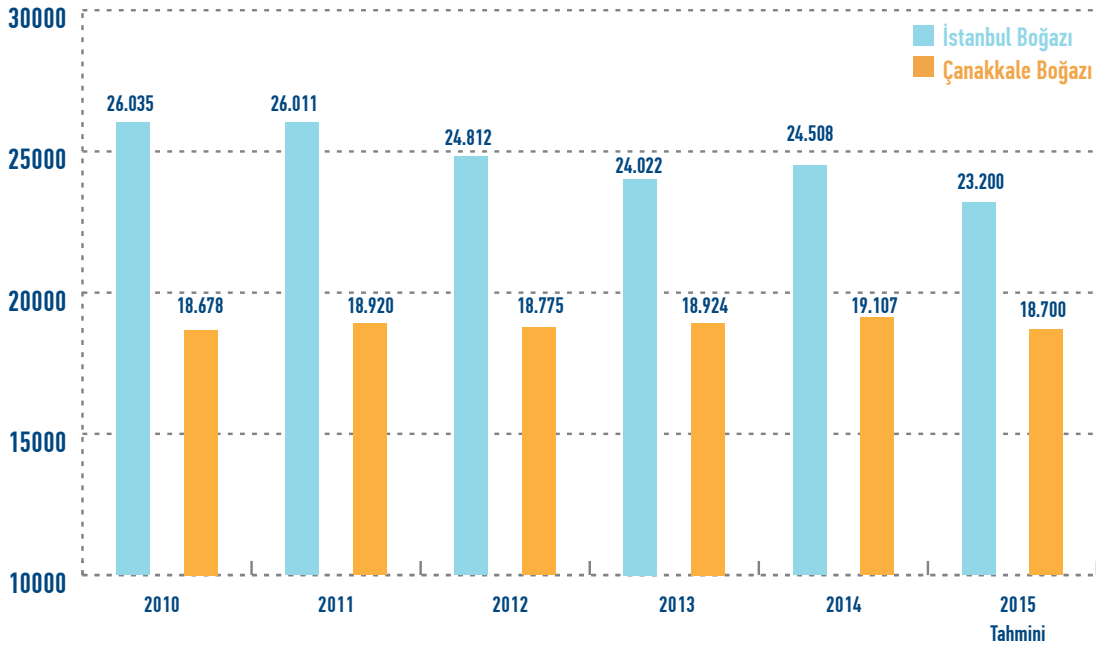

Grafik 34. Boğazlardan geçen gemilere verilen kılavuzluk hizmetleri sayıları (Adet)

DENİZ HABERLEŞME HİZMETLERİ

Deniz Haberleşmesi, Seyir Güvenliği Mesajları, Denize Yönelik Meteoroloji Yayınları ve Tehlike Emniyet Haberleşmesine ilave olarak, ülkemiz adına Navtex Koordinatörlüğü ve Deniz Haberleşmesi Hesaplaşma Otoriteliği sorumluluğunu da üstlenen Türk Radyonun Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne devri ile özellikle seyir emniyeti ile ilgili yayınların uzak mesafelerdeki gemilere yönelik yapılması mümkün hale gelmiştir. Kuruluş deniz haberleşme hizmetlerini, 5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu, kuruluş ana statüsü, ulusal ve uluslararası kurallar gereğince yürütmektedir.

GMDSS (Global Maritime Distress and Safety System) Küresel Denizcilik Tehlike ve Emniyet Sisteminin 1 Şubat 1999'da tam olarak uygulamaya başlaması ile dünyada deniz haberleşmesinde de önemli değişiklikler olmuştur. Ticari haberleşme giderek azalmasına karşılık gemilerin seyir emniyeti ve güvenliğinin arttırılmasında teknolojik yenilikler halen artmaya devam etmektedir. DSC teknolojileri üzerinden gemilerin tehlike, acelelik ve rutin çağrıları gönderilmeye başlanmıştır. Daha sonra AIS sistemi geliştirilmiş gemiler kıyıdan 50-60 mil mesafede izlenebilir hale gelmiştir. Şimdi de dünyada yeni uygulamaya geçen LRIT (Long Range Identification and Tracking) Uzak Mesafe Gemi İzleme Sistemi ile gemiler 1000 mil mesafede izlenmektedir. AIS siteminde transmisyon olarak telsiz teknolojisi kullanımına karşın, LRIT sisteminde uydu teknolojisi kullanılmaktadır. Dünya'da standartları henüz belirlenmeden ticari amaçla kullanılmakta olan VHF –HF Data haberleşmesi ve VHF internet hizmetinin uygulanmasına yönelik çalışmalar ise ITU (International Telecommunication Union) Uluslararası Telekomünikasyon Örgütü nezdinde halen devam etmektedir.

Seyir emniyetinin artırılmasında hizmet bütünlüğü sağlanması amacıyla Deniz Haberleşme Hizmetleri Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne bağlanmıştır. Böylece uydu üzerinden verilen deniz haberleşme hizmetleri hariç "Deniz Haberleşme ve Seyir Güvenliği Hizmetleri" Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir. Türk Radyo ile Navteks Koordinatörlüğü ve Deniz Haberleşme Hesaplaşma Otoritesi (TR01) 01/07/2005 tarihinde yürürlüğe giren protokol ile fiilen Kuruluşa geçerek, bu kapsamda verilen hizmetlerde bütünlük sağlanmıştır.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile Telsiz Haberleşme Sistemleri Kurma ve İşletme Ruhsatlarını Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü vermektedir.

TÜRK BOĞAZLARI GEMİ TRAFİK HİZMETLERİ

Mülga Denizcilik Müsteşarlığı tarafından kurulup işletimi Kuruluşa verilen Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH) Sistemi, İstanbul Boğazı, Çanakkale Boğazı ve Marmara Denizinden oluşan Türk Boğazları'nda 2003 yılı sonundan bu yana hizmet vermektedir. Bunun yanında, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından "Gemi Trafik Yönetim Sistemi (GTYS)" projesi kapsamında İzmit, İzmir ve Mersin'de de 3 ayrı GTH Sistemi kurulmuş olup Bölgesel GTH olarak adlandırılan ve yine işletme yetkisi Kuruluşa verilen bu sistemler, İzmit Körfezi, İzmir Körfezi ve Kuzey Ege Deniz Alanı ile İskenderun-Mersin Körfezleri ve Doğu Akdeniz Deniz Alanında 2016 yılından itibaren sırasıyla hizmet vermeye başlayacaktır.

KILAVUZLUK VE RÖMORKAJ HİZMETLERİ

04/05/2010 tarih ve 2010/29 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu kararıyla Türkiye Denizcilik İşletmelerinin Türk Boğazlarında ve İzmir'de vermekte olduğu kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri 15/06/2010 tarihinden itibaren Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından verilmektedir.

SAVARONA GEMİSİNİN BAKIM VE ONARIMLARI

T.C. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü arasında akdedilen ve 05.08.2015 tarihinde yürürlüğe giren protokol kapsamında; Savarona Gemisi'nin bakım onarımları ile diğer hizmetleri Kuruluş tarafından sağlanmaktadır

OPERASYONEL FAALİYETLERDE İYİLEŞTİRME SAĞLANDI

Seyir yardımcılarının çalışabilirlik oranı yaklaşık olarak % 99,8 olan IALA kriterlerine çıkarılmıştır. Arızalara müdahale süresinin ise 2015 sonu itibariyle yaklaşık 3 gün olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.Can kurtarma ve gemi kurtarma operasyonlarında müdahaleye hazırlık süresi 2016 yılında römorkörler için 15 dakikadan 10 dakikaya, hızlı tahlisiye botları için 9 dakikadan 5 dakikaya, Rhibbotlar için 5 dakikadan 4 dakikaya indirilmesi hedeflenmiştir.

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARINDAN YARARLANILMAKTADIR

Seyir yardımcılarının daha temiz, uygun maliyetli ve çevre dostu sistemlerle çalıştırılabilmesi amacıyla mümkün olduğu kadar yenilenebilir enerji kaynaklarından faydalanma yönünde adımlar atılmaktadır. Eski sistemlerle (Asetilenli-Bütangazlı vs.) çalışan sinyaller güneş enerjili sisteme çevrilmekte ve tarihinde ilk defa 2003 yılından bu yana rüzgâr jeneratörlerinden de faydalanılmaktadır. 1997 yılında yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanma oranı % 25 iken, bugün itibariyle bu oran % 71 olmuştur.

FENERLERİN TURİZME AÇILMASI

"Denizci Millet Denizci Ülke" olma yolunda halkımızın denizle buluşmasını sağlamak üzere, tarihi fenerlerimizin turizme kazandırılması projesi kapsamında 6 fener (Ahırkapı, Fenerbahçe, Yeşilköy, Anadolu, Rumeli ve Şile Feneri) pilot seçilmiştir. Proje yerel yönetimlerle işbirliği ile yürütülmüş olup, ilk olarak Şile Feneri düzenlenen törenle hizmete girmiştir. Bu proje ile ülkemizde fener turizmi başlatılmış ve yine bu kapsamda Türkeli ve Anadolu Fenerleri de turizme açılmıştır. Son olarak da kiraya verilen Sivrice Deniz Feneri halkımızla buluşmuş ve Deniz Feneri Kütüphanesine dönüştürülmüştür.

Sivrice Deniz Feneri Kütüphanesi

KAYNAKLARIN ETKİN KULLANILMASI

Kaynakların etkin kullanılması kapsamında Kuruluşa ait üzerinde hizmete müteallik tesislerden gelir elde edilmesi bağlamında 28 adet gayrimenkul (fener, istasyon, iskele vb.) kiraya verilmiştir. Kiraya verilmesi planlanan diğer taşınmazlardan, 60 adedi için Kültür ve Turizm Bakanlığı (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'den izin alınmış, 3 adedi için izin beklenmektedir. Ayrıca 38 adet taşınmazımız (fener, istasyon vb.) GSM Baz İstasyonu olarak da hizmet vermesi için kiraya verilmiştir. Kiraya verilen gayrimenkullerde 100 kişiye istihdam sağlanmıştır.

Yine kaynakların etkin kullanılmasını teminen protokoller yapılmaktadır.

- Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile M/Y Savarona Gemisi'nin bakım onarımları ile diğer hizmetlerinin geçekleştirilmesine ilişkin protokol (05.08.2015)
- TÜİK İstanbul Bölge Müdürlüğü ile resmi istatistik programı kapsamında uluslararası standartlara uygun istatistikler üretilmesi ve eğitim, bilgi paylaşımı protokolü (04.08.2015)
- Sağlık Bakanlığı ile ERV NENE HATUN gemisince verilecek Arama Kurtarma hizmetleri esnasında UMKE tarafından verilecek ilk yardım ve sağlık hizmetleri hakkında sözleşme. (27.05.2015)
- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile arasında imzalanan Bot Kira Sözleşmesi (16.07.2013)
- Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile VHF/MF/HF Telsiz Sistemlerinin Kullanımını Düzenleyen Protokol (09.12.2011)
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile deniz meteorolojisi için otomatik gözlem şebekesi tesisi ve deniz meteorolojik gözlemlerinin paylaşılması işbirliği protokolü (13.06.2011)
- Türkiye Kızılay Derneği İle VHF/MF/HF Telsiz Sistemlerinin Kullanımını Düzenleyen Protokol (04.01.2011)
- Seyir, Hidrografi Ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı ile Seyir Duyuruları Ulusal Koordinatörlüğü Ve Navtex Koordinatörlüğü Konusunda Protokol (23.06.2010)

- Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. ile Uzak Mesafelerde Gemilerin Tanımlanması ve İzlenmesi (LRIT) Sisteminin Kurulmasına ve İşletilmesine İlişkin Protokol (21.07.2009)

- Balıkesir Valiliği ile Balıkesir ili Marmara ilçesi yerleşim birimlerinde Acil Müdahale Botunun Acil Hasta Nakli amacıyla kullanılması Protokolü (01.07.2006)

- Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ile VHF/MF/ HF Telsiz Sistemlerinin Kullanımını Düzenleyen Protokol (03.01.2006)

- Türk Telekomünikasyon A.Ş. ile Inmarsat Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Protokol (01.01.2006)

- Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Arama-Kurtarma hizmetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesi için işbirliği protokolü (17.05.2002)

- Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile Hava Deniz Raporlarının Kullanıcılara İletilmesine İlişkin Protokol (27.08.2000)

TÜRK BOĞAZLARINDA RİSK YÖNETİMİ, KURTARMA VE ENKAZ PANELİ YAPILDI

İstanbul Barosu ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 27/05/2010 tarihinde ortaklaşa düzenlediği Türk Boğazlarında Risk Yönetimi, Kurtarma ve Enkaz konulu panel; KEGM Anadolu Hisarı Eğitim Tesisleri'nde İstanbul Barosu, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, Denizcilik Müsteşarlığı İstanbul Bölge Müdürlüğü, Doğa Savaşçıları Çevre Örgütü, İstanbul Çevre Konseyi, Hukuk Büroları, Sigorta Sektörü ve basından temsilcilerin geniş katılımıyla yapılmıştır.

PETROL KİRLİLİĞİNE MÜDAHALE MÜŞTEREK TATBİKATI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında planlanan "Petrol Kirliliğine Müdahale Müşterek Tatbikatı" 28-29/11/2011 tarihlerinde KKTC Gazimağusa bölgesinde gerçekleştirilmiştir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde petrol kirliliği konusunda yapılan ilk tatbikat özelliğine de sahip olan ve Türkiye ve KKTC'den Bakanlık temsilcileri, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilen tatbikat, başarı ile tamamlanmıştır.

ÇAĞRI MERKEZİ "444 KIYI" KURULMUŞTUR

2010 yılında 30 ili kapsayan Çağrı merkezi (call center) sistemi teknik kurulumları yapılmış, çağrı merkezi için 444 54 94 (444 KIYI) numarası alınmıştır.

ACİL DURUMLARDA DENİZCİLERİMİZİN HİZMETİNDE OLACAK 151 ALO KIYI EMNİYET HİZMETE GİRMİŞTİR

2006 yılında ücretsiz olarak verilmeye başlanan bu hizmet ile denizcilerimizin huzurlu ve güvenli seyir yapabilmeleri için 7 gün 24 saat boyunca dinleme yapılmakta, olası gemi ve can kurtarma olayları gibi acil durumlara zamanında ihbar ve müdahale sağlanabilmektedir.

DOĞAL AFETLERDE HABERLEŞME İMKÂNLARI ARTIRILDI

Kızılay ile protokol

Türk Kızılayı'nın doğal afetlerde haberleşme ihtiyacını karşılamak üzere, 05/01/2011 tarihinde Kızılay ile KEGM arasında bir protokol düzenlenmiştir.

Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü İle Protokol

Ülkemizin değişik bölgelerinde ve dünyanın farklı ülkelerinde meydana gelecek savaş, doğal afetler (deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ vb.) ve olağanüstü durumlarda Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatının haberleşme ihtiyacını karşılamak üzere, 09/12/2011 tarihinde Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile KEGM arasında bir protokol düzenlenmiştir.

FENERLERDEN DENİZCİLERE METEOROLOJİK BİLGİ HİZMETİ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile yapılan protokol ile D-OMGİ ve SOTAS sistemi müştereken çalışmaktadır. Denizciler için anlık meteorolojik bilgi her 10 dakikada bir 70 istasyon üzerinden yayınlanmaktadır.

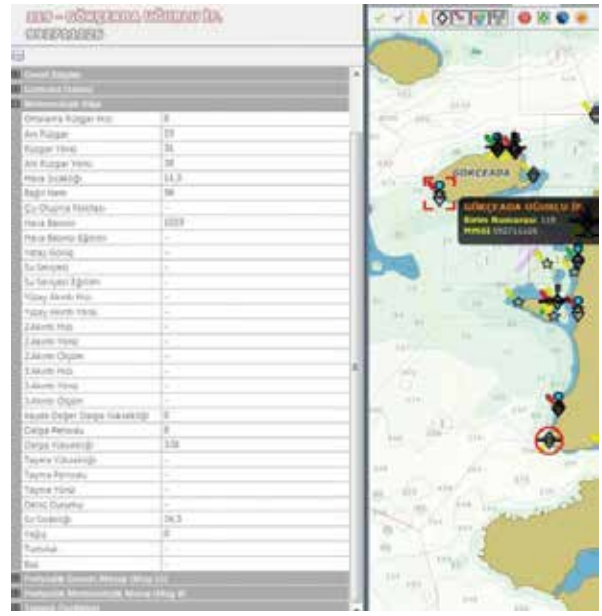

DENİZCİLİK ARAŞTIRMALARINA BÜYÜK DESTEK ALEMDAR II GEMİSİNİN İSTANBUL ÜNİVERSİTESİNE DEVRİ

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünde Laid-Up statüsünde bulunan Alemdar II Gemisi; Dışişleri Bakanlığı'nın İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Araştırmacılığı Enstitü-

süne talepleri doğrultusunda, Ege ve Akdeniz'deki Uluslararası sularda araştırma yapmak, bayrak göstermek, Karadeniz'de, Marmara'da ve İstanbul Boğazında devam eden proje çalışmalarını kesintisiz sürdürebilmek amacıyla 1 Temmuz 2008 tarihinde devredilmiştir.

Söndüren 11 Gemisinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine Devri

Söndüren 11 Gemisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü, Su Ürünleri Fakültesi Dekanlığına 14 Nisan 2010 tarihinde devredilmiştir.

Pilot 66 Botunun Dokuz Eylül Üniversitesine Devri

Pilot 66 Botu Dokuz Eylül Üniversitesine 08 Nisan 2011 tarihinde devredilmiştir.

Liman Kontrol 3 Botunun Dokuz Eylül Üniversitesine Devri

Liman Kontrol 3 Botu Dokuz Eylül Üniversitesine 06 Haziran 2011 tarihinde devredilmiştir.

Zübeyde Hanım Gemisi

10 uncu şura hedeflerimizde yer alan ve Denizcilik kültürünün geliştirilmesi ve Denizcilik Araştırmalarına Destek olmak amacıyla Zübeyde Hanım'ın ismini taşıyan gemi revize edilerek hem müze hem de gençlere denizciliğin anlatılacağı eğitim merkezi olarak hizmet verecek şekilde 12/03/2014 tarihinde ziyarete açılmıştır.

Söndüren-5 Tahlisiye-I Liman Kontrol 5-11 ve Yamanların Kıbrıs Türk Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma Ltd. Şirketine Devri

Söndüren-5 Tahlisiye-I Liman Kontrol 5-11 ve Yamanlar Kıbrıs Türk Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma Ltd. Şirketine 13.02.2015 tarihinde devredilmiştir.

Kem 1, Kem 2 Botlarının TUBİTAK Marmara Araştırma Merkezine Devri

Kem 1, Kem 2 Botlarının TUBİTAK Marmara Araştırma Merkezine 14.09.2015 tarihinde devredilmiştir.

DENİZDİBİ TARAMA FAALİYETLERİ

Kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör tarafından ülke genelinde ihtiyaç duyulan denizdibi tarama faaliyetleri Bakanlığımızca İstanbul, İzmir ve Samsun Denizdibi Tarama Başmühendislikleri marifetiyle yürütülmektedir.

Tarama ve Taşıma Özellikli Tarama Gemisi

Daha etkin ve kaliteli bir tarama hizmeti sunabilmek hedefiyle performans sistemine dayalı, verimlilik odaklı ve sürdürülebilir bir tarama yönetim sistemi kurulmasına yönelik çalışmalara başlanmış, bu sistemi hayata geçirmek ve tarama kapasitemizi artırmak amacıyla 2015 yılı içerisinde;

- Denizdibi tarama faaliyetlerinin takip edilebilir bir yapıya kavuşturulmasına yönelik olarak; tarama operasyonlarını, tarama vasıtalarını, personel durumunu, yağ-yakıt tüketimlerini, gelir-gider durumlarını vb. hususları kapsayan on-line bir takip sisteminin mimarisini oluşturmak adına TÜBİTAK ile TARGEM projesi yürütülmektedir.
- Yağ-yakıt karşılığı tarama hizmeti verilmesi uygulaması yerine cari yıl birim fiyat uygulamasına devam edilmiştir.
- Maliyetler ve temin süreleri kısaltılarak tarama filosunun ihtiyaç duyduğu yıllık yağ-yakıt ihtiyacı toplu olarak karşılanmıştır.

26 adet geminin bakım-onarım ihalesi yapılmıştır.

Denizdibi tarama filomuz üzere 44 adet gemi ve su aracından oluşmaktadır. Denizdibi tarama filomuzda;

1 adet kazıcı-taşıyıcı özellikli duba, 8 adet ekskavatörlü duba, 4 adet kovalı tarak gemisi, 1 adet kesici-emici tarak gemisi,

9 adet römorkör, 1 adet 1.000 m3'lük çamur dubası, 9 adet 250 m3'lük çamur dubası, 10 adet 500 m3'lük çamur dubası,

1 adet bot, olmak üzere çeşitli tip ve tonajda 44 adet gemi ve su aracı bulunmaktadır.

Denizdibi Tarama Başmühendislikleri faaliyetlerini, belirlenmiş görev alanları kapsamında yürütmektedir. İhtiyaç olduğunda Başmühendislikler arasında tarama vasıtası ve/veya gemiadamı görevlendirmesi yapılarak tarama hizmetlerinin aksatılmadan devam ettirilmesi sağlanmaktadır.

Bakanlığımızca son 13 yıllık süreçte toplam 20,65 milyon m3 tarama işi yapılmıştır.

Bakanlığımız tarafından balıkçı barınakları, limanlar, marinalar/yat limanları, tersaneler gibi kıyı yapıları ile dere ağızlarının, deniz yapılarının ve seyir kanallarının taramaları yapılarak;

- Deniz ticaretine ve balıkçılığa katkı sağlanmakta,
- Seyir emniyeti, can ve mal güvenliği artırılmaktadır.

2015 yılı Kasım ayı itibariyle Bakanlığımız tarafından 9 liman tesisi, 10 tersane, 2 marina, 15 balıkçı barınağı olmak üzere 36 farklı sahada tarama faaliyeti yapılarak kamu, özel sektör ve balıkçı barınaklarının tarama ihtiyaçları karşılanmıştır.

2015 yılı içerisinde Doğu Karadeniz'de yaşanan sel felaketi sebebiyle; Artvin Afet Bölgesinde bulunan dere ağızlarında ve 4 tesiste (Kemalpaşa Balıkçı Barınağı 10.000 m3, Sugören Çekek yeri 40.000 m3, Çamlıköy Çekek Yeri 3750 m3, Arhavi Balıkçı Barınağı 6000 m3) toplam 59.750 m3 bila bedel tarama yapılmıştır.

Dünya genelinde bakıldığında denizdibi tarama teknolojileri gün geçtikçe gelişmekte ve yeni teknolojiler ile tarama kapasiteleri yüksek deniz araçları tasarlanmaktadır. Gelecek planlaması içerisinde yüzer ekskavatörlerimizin mevcut kazıcı özelliklerine kesici-emici özelliklerinin de eklenmesi amacıyla modernizasyon ve yenileme yatırımları bulunmaktadır.

TEHLİKELİ MAL VE KOMBİNE TAŞIMACILIK

- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- KOMBİNE TAŞIMACILIK
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Ülkemiz, coğrafi konumundan dolayı pek çok uygarlık tarafından kullanılan ipek yolu ve baharat yolu gibi farklı tarihi ulaşım yollarının merkezinde yer almıştır. Önemli medeniyetlere ev sahipliği yapan bu coğrafya sadece ulaşım yollarının değil, aynı zamanda kültürlerin ve haberleşmenin de kavşağı konumuna gelmiştir. Ülkemiz Avrupa, Asya, Afrika ve Kafkasya arasında yer alan ulaştırma koridorları üzerinde bir aktarma merkezi konumunda olup, Akdeniz çanağıyla Karadeniz çanağı arasında Kuzey-Güney geçişlerinde de kilit bir konumda yer almaktadır. Dolayısıyla, ulaştırma alanında bu coğrafi avantajın kullanılarak, kombine taşımacılığın geliştirilmesi ve buna bağlı bölgesel lojistik merkezi olunması ve kendi yüklerimizin taşınmasında karşılaşılan sorunların giderilmesine yönelik katkı sağlayacağı gibi, Kuzey-Güney ve Doğu-Batı hattında yapılan, uluslararası transit taşımacılıktan daha yüksek oranda pay alınmasına ve ülkemizin bölgesel ulaştırma ağı üzerinde stratejik önemini korumasına da katkı sağlayacaktır.

Bu minvalde, coğrafyamızın bu doğal avantajlarını iyi değerlendirerek, ülkemizi bölgenin ve dünyanın en önemli ulaşım kavşağı haline getirmenin azmi ve gayreti içinde çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Günümüzde globalleşme ve teknolojik gelişmelere paralel olarak pek çok sektörde olduğu gibi ulaştırma sektöründe de büyük gelişmeler yaşanmaktadır. Ulaştırma sektörü, dünyada ekonomik büyümenin temel unsurlarından biri olarak kabul edilmektedir. Küresel ölçekte yaşanan tüm bu gelişmeler, ülkemizde de sektörün hızla büyümesini sağlamış, ulaştırma politikaları dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi, Türkiye'nin de temel politikalarından biri haline gelmiştir.

Sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapılaşmanın doğal bir sonucu olarak ortaya çıkan ulaştırma talebi değerlendirilirken, ulaştırma sistemlerinin bir bütün olarak incelenmesi önemlidir. Gerek yolcu, gerekse yük taşımacılığı için seçilecek olan ulaştırma hizmetlerinin hızlı, ekonomik, güvenli, çevre dostu ve ülke koşullarına uygun olması arzu edilmektedir. Ancak, ulaştırma sistemlerinin yukarıda sıralanan bu hususların hepsini birden bünyesinde toplaması oldukça zordur. Her sistemin birbirlerine göre üstünlükleri ve yetersizlikleri vardır. Bu nedenledir ki büyük yatırımlar ülke genelinde tesis edilirken ileriye yönelik çok kapsamlı hedef ve planlamalar gerektirir.

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

Ülkemizin, enerji ve hammadde kaynaklarının yolları üzerindeki stratejik konumu nedeniyle alternatif ulaşım yollarına ihtiyacı bulunmaktadır. Taşıma modları arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi ve kombine taşımacılık faaliyetlerinin tek taşıma moduna dayanan ve genelde karayolu ağırlıklı taşımacılık hizmetleriyle rekabet edilebilir bir düzeye getirilmesi amacıyla yasal zemin çalışmaları Bakanlığımızın yeniden yapılanması ile daha da etkin hale gelmiştir.

Bakanlığımız, tüm ulaştırma modlarının birbiriyle karşılaştırmalı üstünlüklerini verimli olarak kullanma olanağını sağlayan, enerji verimliliği yüksek, çevreyle dost ve karayolu taşımacılığının yol açtığı negatif dışsallıkları (trafik sıkışıklıkları, teslimat sürelerinde aksama, çevre-gürültü kirliliği, kazalar vb.) asgari seviyeye indirecek kombine taşımacılık olanaklarının geliştirilmesi üzerinde yoğunlaşmıştır. Özellikle demiryollarımızın canlanması ve çağdaşlaşması, kombine taşımacılığın gelişmesi ile yakından ilgilidir. Bu anlayış içinde ülkemizde gelişme yolunda olan kombine taşımacılığı tümüyle yeniden ele alarak çağın gereklerine uygun biçimde organize etmek amacındayız.

Ülkemizde, 2014 yıl sonu itibariyle yurtiçi yük taşımacılığının %89,5'i karayoluyla, % 5,9'u denizyolu ile, %4,6'sı ise demiryolu ile yapılmakta olup, yurtiçi yolcu taşımacılığının

ise %89,8'i karayoluyla, % 8,5'i havayolu ile, %1,1'i demiryolu ile, %0,6'sı ise denizyolu ile yapılmaktadır. Ulaştırma sisteminin tek bir mod üzerine bu oranda yoğunlaşması modlar arasında uygun bir denge olmadığını bir kez daha gözler önüne sermektedir. Bu durum; taşıma maliyetlerinin ürün maliyetlerine olan olumsuz etkisi, yatırımların belli alanlara yoğunlaşması ve yoğun enerji maliyeti oluşturması gibi makro düzeyde ülke ekonomisine verdiği zararların yanı sıra, diğer taşıma modlarına yapılacak yeni yatırımları olumsuz etkilerken, çevre ve insan sağlığını da tehdit eder düzeye ulaşmıştır.

Bakanlığımızın yeniden yapılandırılmasını düzenleyen 655 Sayılı Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında, tüm ulaşım modlarındaki tehlikeli madde taşımacılığı ve kombine taşımacılık ile ilgili düzenlemelerin tek bir Genel Müdürlük altında birleştirilmesi amacıyla Bakanlığımızın ana hizmet birimlerinden biri olarak Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Daha önce, ulaştırma modlarına (karayolu, denizyolu, demiryolu ve havayolu) göre ayrı Genel Müdürlükler uhdesinde yürütülen, tehlikeli madde taşımacılığına yönelik düzenleme ve denetimlerle ilgili iş ve işlemler, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü kurulmasıyla tek bir çatı altında toplanmıştır. Böylelikle tehlikeli mal taşımacılığının, ilgili uluslararası sözleşme ve standartlara uygun olarak ve modlar arası uyumu sağlayacak şekilde ekonomik, seri, güvenli çevreye kötü etkisi en az, serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında yapılmasını sağlamaya yönelik iş ve işlemlerin tek bir Genel Müdürlük uhdesinde yürütülmesi sağlanmıştır.

Bakanlığımız, tüm modlarda tehlikeli madde taşımacılığını düzenleyen uluslararası sözleşmelere taraf olma sürecini tamamlamış olup, yurtiçi tehlikeli madde taşımacılığının, emniyetli ve güvenli ve bir şekilde yapılması için uluslararası sözleşmelerde belirlenen normlara göre gerekli yasal altyapıyı oluşturma çalışmaları yoğun bir şekilde sürdürmektedir.

Tehlikeli Mal Taşımacılığı

Tehlikeli Yüklerin Karayoluyla Taşınması

Bakanlığımızın, taşımacılıkla ilgili tüm uluslararası sözleşmelere veya konvansiyonlara taraf olma politikası ve sektörden gelen talepler de dikkate alınarak; 2003 yılında, Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması (ADR)'na taraf olma süreci başlatılmıştır.

30.11.2005 tarihli ve 5434 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan "Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması" 02.07.2010 tarihli ve 27629 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 2010/547 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 22.03.2010 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Madde 1 (a), Madde 14 (1) ve Madde 14 (3) (b)'sini Tadil Eden Protokol'e katılmamız, Bakanlar Kurulunca 19/8/2015 tarihli ve 2015/8082 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kararlaştırılmıştır.

ADR Anlaşması'nın uygulanması çerçevesinde hazırlanan ilk **"Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik"** 31.03.2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Ancak, gerek ADR'ye taraf olma sürecinin tamamlanamaması ve gerekse kamu kurumları ve özel sektörün süreç için hazır olmamaları nedeniyle, gerekli hazırlıkların yapılarak eksikliklerin tamamlanabilmesi için Yönetmelik 01.01.2011 tarihinden itibaren kademeli olarak yürürlüğe konulabilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik, iki yılda bir değişen ADR' nin Teknik Ekleri dikkate alınarak günün ihtiyaçlarına göre revize edilip 01 Ocak 2014 tarihinde yürürlüğe girmek üzere 24 Ekim 2013 tarih ve 28801 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Uluslararası anlaşma ve sözleşmeler gereği, tehlikeli madde taşımacılığında kullanılacak her türlü tank, ambalaj ve kapların yetkili otorite tarafından test edilip **Birleşmiş Milletler Numarası (UN No)** verilmesi ve tehlikeli maddelerin karayoluyla taşınmasında kullanılacak taşıtların da ADR Uygunluk Belgesine sahip olmaları gerekmektedir.

Tehlikeli yüklerin taşınmasında kullanılan "ambalajlar, paket, dökme konteynerler ve tankların" test ve sertifikalandırılması ile üretilen yeni araçlara ilk muayenede **ADR Uygunluk Belgesi** verilmesine ilişkin Bakanlığımız ile Türk Standartları Enstitüsü arasında 06.03.2013 tarihinde yapılan Protokolle TSE yetkilendirilmiştir.

Ayrıca, taraf olduğumuz uluslararası anlaşma ve sözleşmelerde zikredilen, taşınabilir basınçlı kaplar, tank konteynerler ile CSC konvansiyonu kapsamındaki konteynerlerin test, muayene ve belgelendirme işlemlerini Bakanlığımız adına yapmaları için 01 Ocak 2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Aralık 2013 sonu itibariyle Türk Loydu Vakfı İktisadi İşletmesi de yetkilendirilmiştir.

Böylece, oluşturulan fiziki, teknik ve beşeri kapasite ile 01 Temmuz 2013 tarihinden itibaren belgelendirme işlemleri artık Türkiye'de yapılmakta ve bu tür tank ve ambalaj ürünlerini üreten firmalarımız onay ve sertifikalandırma işlemlerini yaptırmak için yurt dışındaki onay kuruluşlarına yüksek ücretler ödemek zorunda kalmamaktadırlar.

Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi

Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı

"Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge" 10/04/2014 tarih ve 15341 sayılı Bakanlık Makam Onayı ile yürürlüğe girmiştir. Böylece tehlikeli madde taşımacılık zinciri içerisinde yer alan ve bir takvim yılı içerisinde net 50 ton ve üstü miktarda işlem yapan işletmelere Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi (TMFB) alma zorunluluğu getirilmiştir. Sınıf 1 (patlayıcı), Sınıf 6 (bulaşıcı) ve Sınıf 7 (radyoaktif) kapsamındaki tehlikeli maddelerle iştigal eden işletmelere ise, işlem miktarına bağlı olmaksızın tehlikeli madde faaliyet belgesi alma zorunluluğu getirilmiştir. Bu kapsamda bu güne kadar 16.507 işletmeye, beş yıl süreli Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi (TMFB) düzenlenmiştir.

Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik kapsamında faaliyette bulunan ve TMFB alma zorunluluğu olan işletmelerin, 30 Haziran 2015 tarihinden itibaren, Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı (TMGD) istihdam etmesi veya Güvenlik Danışmanından hizmet alması zorunlu hale getirilmiştir. Bu hususu düzenlemek üzere hazırlanan Tehlikeli Maddelerin Güvenlik Danışmanı Hakkında Tebliğ 22 Mayıs 2014 tarihli ve 29007 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Yayımlanan Tebliğ kapsamında, Bakanlığımız TMGD eğitimi veren eğitim kuruluşları yetkilendirilmekte ve bu eğitim kuruluşlarında eğitim alan TMGD adayları için merkezi sınavlar yapmaktadır. Kasım 2015 itibarı ile Türkiye genelinde 95 Eğitim Kuruluşu TMGD eğitimi vermek üzere yetkilendirilmiştir. Bu güne kadar Ankara'da 7 adet TMGD sınavı yapılmış olup bu sınavlarda başarılı olan 6.022 kişi TMGD sertifikası almaya hak kazanmıştır. Ayrıca, TMGD eğitim merkezlerinin eğitici ihtiyaçlarını karşılamak üzere de Bakanlığımız, Eğiticilerin Eğitimi programı ve TMGD Eğitici sınavlarını da yapmaktadır.

Sürücülerin Mesleki Yeterlilik Eğitimi

17.06.2010 tarihinde yürürlüğe giren "Karayoluyla Tehlikeli Madde Taşıyan Araç Şoförlerine Yönelik Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönergesi" Bakanlığımızca revize edilerek 19.06.2013 tarihinde yayımlanmıştır. Bu kapsamda tehlikeli madde taşıyan araç şoförlerine yönelik eğitim verecek kurumlar Bakanlığımızca yetkilendirilmektedir. Yetkilendirilen eğitim kurumlarında eğitimini başarıyla tamamlayan sürücülere, yılda 3-4 kez yapılan sınavda, başarılı olmaları halinde uluslararası geçerliliği olan Tehlikeli Mal Taşımacılığı Mesleki Yeterlilik Belgesi (SRC 5) verilmektedir.

Tehlikeli maddelerin karayoluyla taşımacılığı kapsamında; sürücülere yönelik eğitim vermek üzere Kasım 2015 itibariyle 123 eğitim kuruluşu yetkilendirilmiştir. Yetkilendirilen bu eğitim kuruluşlarında bu güne kadar;

- 40.171 taşıt sürücüsü eğitim almış,
- 30.292 kişiye Tehlikeli Madde Taşımacılığı Sürücü Eğitim Belgesi (SRC 5 Belgesi) verilmiştir.

2013-2015 yılı içerisinde, yetkilendirilen eğitim kuruluşlarındaki eğitici ihtiyacını karşılamak üzere farklı zamanda, yabancı eğiticilerin de katılımıyla yapılan Eğiticilerin Eğitimi Programları neticesinde 125 kişi ADR Temel Eğitimi, Tanker Eğitimi, Sınıf 1 (Patlayıcı) ve Sınıf 7 (Radyoaktif) Eğitimi vermek üzere eğitici olarak yetkilendirilmiştir.

Böylece, tehlikeli madde taşımacılığı yapan sürücülere; temel eğitim, tanker eğitimi, Sınıf 1 ve Sınıf 7 eğitimlerinin hepsi verilmektedir. Düzenlenen bu Eğiticilerin Eğitimi programlarıyla, hem mevcut eğitim merkezlerinin eğitici ihtiyacı karşılanmış, hem de yeni eğitim merkezlerinin açılmasına dolayısıyla ülke geneline yaygınlaştırılmasına imkan sağlanmıştır.

Türkiye-AB Mali İşbirliği çerçevesinde Bakanlığımız ile Polonya Altyapı ve Kalkınma Bakanlığı ile Litvanya Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı ortaklığında yürütülen "Tehlikeli Mal Taşımacılığı Konusunda Destek" isimli AB eşleştirme projesi, 27 Mayıs 2014 tarihinde başlamıştır. Proje 19 ay sürmüş olup, projenin kapanış toplantısı 16 Aralık 2015 tarihinde gerçekleştirilecektir.

Projenin amacı dengeli, çevreyle dost, güvenli ve sürdürülebilir bir tehlikeli madde taşımacılık sistemini Türkiye'de geliştirmektir. Bu amacı gerçekleştirmeye yönelik olarak, projede, birtakım faaliyet alanları öngörülmüştür.

Proje kapsamında;

- Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü' nün teknik ve idari kapasitesinin güçlendirilmesi için bir dizi eğitim verilmiştir. Proje paydaşları olan kamu ve özel sektör kuruluşlarından yaklaşık 768 kişi tehlikeli madde taşımacılığına ilişkin farklı konularda eğitim almıştır. Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı Eğiticilerin Eğitimi Programı kapsamında 61 kişi eğitici olarak eğitilmiştir. AB üyesi ülkelerde iyi örnekleri görmek üzere çalıştay ve staj programı uygulanmıştır.

- Ulusal mevzuat ile AB mevzuatının karşılaştırılması ve bir ihtiyaç analiz raporu hazırlanmıştır. Bu kapsamda, tehlikeli maddelerin yol kenarı denetimleri ile işletme denetimleri konusunda bir taslak mevzuat hazırlanmıştır.

- Teknik muayene, onay, test, sertifikalandırma, eğitim ve sınav uygulamaları konusunda idari ve teknik kapasitenin arttırılması yönünde çalışmalar yapılmıştır.

- Yol kenarı denetimleriyle ilgili uygulamalar geliştirilmiştir. Denetim yapmakla yetkili Bakanlığımız ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının (EGM, Jandarma Genel Komutanlığı) ilgili personeline teorik ve uygulamalı yol kenarı denetimleri eğitimi verilmiştir. Bu kapsamda 201 kişi donanımlı eğitici olarak eğitilmiştir.

- Tehlikeli maddelerin karayoluyla taşınmasına yönelik bir denetim kontrol ve uygulama modeli oluşturulması yönünde çalışmalar yapılmıştır.

Projenin ana faydalanıcısı olan, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın yanısıra; İçişleri Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Jandarma Genel Komutanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Taşımacılık Dernekleri, Şoförler Federasyonu, Petrol ve Kimya Endüstrisini temsil eden Diğer Sektör Dernekleri de projenin faydalanıcıları olarak projede aktif olarak yer almışlardır.

Denetimler

AB eşleştirme projesi kapsamında verilen denetim eğitimleri neticesinde; fiziki ve teknik durumu müsait olan Bakanlığımıza ait 28 adet yol kenarı denetim istasyonunuda, tehlikeli madde taşıyan araçlara yönelik yol kenarı denetimlerine 1 Ocak 2015 tarihi itibariyle başlanmıştır. 1 Aralık 2015 tarihi itibariyle yol kenarı denetimlerinde, 28.827 araç denetime tabi tutulmuş olup, bunlardan uygunsuzluk tespit edilen 3.081 araca idari para cezası kesilmiştir.

Tehlikeli maddelerle iştigal eden firmalara yönelik firma denetimleri yapılması hususunda Bakanlığımız Bölge Müdürlükleri talimatlandırılmış olup, söz konusu firma denetimlerine başlanmıştır.

Karayolu, denizyolu ve havayoluyla tehlikeli madde taşımacılığında görev yapanlar, sürücüler ile Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı ve firma çalışanlarına yönelik eğitim veren Bakanlığımızdan yetkili özel eğitim kuruluşlarından 2015 yılı içerisinde, 103 adedi habersiz denetime tabi tutulmuştur.

Tehlikeli Yüklerin Denizyoluyla Taşınması

Tehlikeli yüklerin deniz yoluyla taşınmasında uyulacak uluslararası kurallar; ülkemizin de taraf olduğu Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün (IMO) Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi (SOLAS 74) ve Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşme (MARPOL73/78) hükümleri ile düzenlenmektedir.

Bu iki ana Sözleşmenin uygulanmasında kolaylık ve birlikteliği sağlamak amacıyla;

- Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod (IMDG Kod),
- Uluslararası Denizcilik Katı Dökme Yükler Kodu (IMSBC Kod),
- Paketli Işınlanmış Nükleer Yakıt, Plütonyum ve Yüksek Seviye Radyoaktif Atıkların Gemilerde Emniyetli Taşınmasına İlişkin Uluslararası Kod (INF Kod),
- Dökme Halde Tehlikeli Kimyasalları Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod (IBC Kod),
- Dökme Halde Sıvılaşmış Gaz Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod (IGC Kod), ve
- Yüklerin İstiflenmesi ve Bağlanması Hakkında Emniyetli Uygulamalar Kodu (CSS Kod),

IMO tarafından hazırlanarak yürürlüğe konmuş ve üye ülkelerce uygulanması zorunlu hale getirilmiştir.

Tehlikeli yüklerin denizyoluyla taşınması kapsamında, IMO'nun alt komitelerinden; Konteynerlerin ve Yüklerin Taşınması Alt Komitesi (CCC Alt Komitesi) ile Kirliliği Önleme ve Müdahale Alt Komitesine (PPR Alt Komitesi) ve bu alt komitelerin yazım ve teknik grup toplantılarına ve çalışmalarına etkin olarak katılım sağlanmaktadır.

SOLAS Sözleşmesinin Tehlikeli Yüklerin Taşınması başlıklı 7'nci bölümü kapsamında hazırlanan IMDG Kod' da yer alan eğitim hükmü, tehlikeli maddelerle ilgili faaliyetlerde bulunmak üzere görevlendirilen kıyı tesisi personeli için zorunludur. IMDG Kod eğitimlerinin ülkemizde uygulanmasındaki usul ve esasları belirlemek amacıyla 04.02.2011 tarihli ve 27836 sayılı Resmi Gazete' de "Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliği" yayımlanmıştır. Anılan yönetmelik, 11.02.2012 tarihli ve 28201 sayılı Resmi Gazete' de sadece yürürlük tarihi değiştirilmek suretiyle revize edilmiştir. Adı geçen yönetmelik uyarınca, eğiticilerin eğitimi seminerleri Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenirken liman ve kıyı tesisleri personeli eğitimleri ise Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilen kuruluşlarca düzenlenmektedir. IMDG Kod kapsamındaki eğitimlere yönelik olarak, 7 kuruluş genel eğitim ve 13 liman işletici kuruluşu ise sadece kendi personeline eğitim vermek üzere, toplam 20 kuruluş yetkilendirilmiştir.

Bu kuruluşlar tarafından, IMDG Kod kapsamında faaliyetlerde bulunan 17.181 kişiye eğitim verilmiştir. Ayrıca, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından üç ayrı dönemde düzenlenen eğiticilerin eğitimi seminerlerinde başarılı olan 115 kişiye Eğitici Belgesi düzenlenmiştir.

Tehlikeli yüklerin denizyoluyla emniyetli bir şekilde taşınmasına yönelik; ulusal mevzuat ve IMO mevzuatından doğan zorunlulukların ve ülkemiz menfaatleri doğrultu-

Kimyasal Tanker

sunda faydalı görülen IMO tavsiye kararlarının uygulanmasını kolaylaştırmak, sektöre yol göstermek ve uygulamada birlikteliği sağlamak amacıyla 38 adet Bakanlık Uygulama Talimatı 2013-2015 yılları içerisinde yayımlanmıştır. Söz konusu Uygulama Talimatları "http://imo.udhb.gov.tr" ve "www.tmkt.gov.tr" internet adresinden erişime sunulmuştur.

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından, konteynerlerin elleçlenmesi, istifi ve taşınması sırasında can ve mal güvenliğini sağlamak, konteyner taşımacılığını kolaylaştırmak, konteynerlerin kontrol ve muayene esaslarını belirlemek, yapısal ve operasyonel gereklilikleri ile emniyete ve güvenliğe yönelik hususları düzenlemek amacıyla Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşme (CSC Sözleşmesi) 1972 yılında kabul edilerek 6 Eylül 1977 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun, 31.01.2013 tarihli ve 28545 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, ülkemizin CSC Sözleşmesine taraf olma süreci 8 Ağustos 2014 tarihinde tamamlanmıştır. Bu kapsamda, CSC Sözleşmesinin ülkemizde uygulanmasına yönelik olarak, liman başkanlıkları, konteyner üreticileri, konteyner sahipleri, konteyner taşıyan gemilerin kaptanları ile bu gemilere hizmet veren terminal operatörleri, klas kuruluşları ve diğer ilgililere, faaliyetlerinde yol göstermek ve uyumu pekiştirmek amacıyla hazırlanan 2014/270 sayılı Uygulama Talimatı 22.08.2014 tarihinde yayımlanmıştır.

Denizyoluyla yapılacak tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetlerinin ekonomik, seri, güvenli, kaliteli, çevreye olumsuz etkisi en az ve diğer taşımacılık faaliyetleri ile uyumlu şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla hazırlanan "Tehlikeli Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik" 3.3.2015 tarihli ve 29284 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelik uyarınca tehlikeli madde elleçlenen kıyı tesislerinin, tehlikeli maddelerle ilgili yapılan tüm işlemlerle birlikte Yönetmeliğin 11'nci maddesinde belirtilen sorumlulukların ve 12'nci maddesinde belirtilen tedbirlerin nasıl yerine getirildiğini açıklayan bir Tehlikeli Madde Rehberi (TMR)'ni hazırlayarak 1.1.2016 tarihi itibariyle yayımlaması zorunludur. İlgili tüm tesis personeli, kamu otoriteleri ve tesis kullanıcılarının erişimine ve bilgisine açık bulundurulması gereken TMR'nin hazırlanması, muhteviyatı, formu, onayı ve geçerliği ile ilgili hususlara yönelik 4.12.2015 tarihli ve 2015/275 sayılı Uygulama Tali-

matı yayımlanmıştır. Söz konusu uygulama talimatı www.tmkt.gov.tr internet sayfasında erişime sunulmuştur.

Tehlikeli maddelerin, insan sağlığına, diğer canlı varlıklara ve çevreye zarar vermeden, emniyetli, güvenli ve düzenli bir şekilde depolanmasını sağlamak, tehlikeli mal taşımacılığı faaliyetinde kullanılan terminal, depolama tesisi ile benzeri yapıların asgari nitelikleri ve bu faaliyetlerde yer alan işletmecilerin hak, sorumluluk, yükümlülük ve çalışma koşullarına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanan "Tehlikeli Mal Taşımacılığı Alanında Kullanılan Terminal, Depolama Tesisi İle Benzeri Yapıların Asgari Nitelikleri Hakkında Yönetmelik" çalışmaları devam etmektedir.

AB müktesebatına ve uluslararası anlaşmalara uyumu pekiştirmek üzere, Türkiye'deki denizyoluyla yapılan tehlikeli yük taşımacılığı faaliyetlerinin daha emniyetli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla1 1,1 Milyon Avro bütçeli (AB Katkısı 1,045 Avro) ve "Limanlarda ve Kıyı Tesislerinde Tehlikeli Yüklerin Elleçlenmesine Yönelik Deniz Emniyetinin Artırılması" isimli AB Eşleştirme Projesine İtalya, Hollanda ve Litvanya konsorsiyumu ile birlikte 2.3.2015 tarihinde başlanılmıştır. 1.6.2016 tarihinde tamamlanması planlanmakta olan Projenin hedefleri arasında:

- Tehlikeli yüklerin emniyetli ve güvenli elleçlenmesine yönelik Uzun Dönem Eylem Planı hazırlanması,
- Tehlikeli yüklerin daha emniyetli elleçlenmesi için taslak mevzuatın oluşturulması,
- Kamu ve özel sektör personeli için eğitim seminerlerinin düzenlenmesi, ve
- Tehlikeli yük akışının izlenebilmesi için bir uygulama modelinin geliştirilmesi, yer almaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımız ile Hollanda Çevre ve Altyapı Bakanlığı arasında işbirliğinin geliştirilmesi çerçevesinde, ülkemizde IMDG kod yüklerinin paketlenmesi, elleçlenmesi ve taşınmasında AB müktesebatının uygulanması ve denizcilik idaresinin kurumsal kapasitesinin artırılmasına yönelik, Hollanda Hükümeti G2G Projeleri Bütçesi kapsamında, 190.000 Avro bütçeli "Türk Limanlarında IMDG Kod Yüklerin Taşınması ve Depolanmasına Destek Projesi" 2011 yılında başlamış ve 2014 Haziran ayı itibarı ile tamamlanmıştır.

Proje kapsamında;

- Türk Limanlarının Sınıflandırılması/Yüklerin Takibi İçin En İyi Metodun Belirlenmesine Yönelik Analiz Raporu,
- Ülkemizdeki IMDG Kod uygulamalarına ilişkin ilgili tüm kurum/kuruluşların katılım sağladığı çalışma toplantıları düzenlenerek "Boşluk ve İhtiyaç Değerlendirmesi Raporu" ve bu rapora istinaden tehlikeli yüklerin taşınması ve depolanması hakkında orta/uzun dönem eylem planı,
- Limanlarımızı ziyaret eden gemilerin denetlenmesinde kullanılacak "Denetim Rehberi" hazırlanmıştır.
- Rotterdam Denizcilik ve Taşımacılık Üniversitesinin katkıları ile "Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı Eğiticileri Eğitimi" 17-28 Mart 2014 tarihleri arasında Ankara'da yapılmış, eğitime katılım sağlayan 23 kişi Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı Eğitici Belgesi almaya hak kazanmıştır.

Bakanlığımız, Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nun (IAEA) radyoaktif maddelerin taşınması hususunda ülkemizdeki iki irtibat kurumundan birisidir. Bakanlığımızca, Akdeniz bölgesinde radyoaktif maddelerin taşınmasına yönelik mevzuat çalışmaları IAEA nezdinde sürdürülmektedir. Bu kapsamda, IAEA koordinatörlüğünde, Akdeniz ülkeleri ile birlikte radyoaktif maddelerin daha emniyetli taşınması amacıyla "Akdeniz Ağı Projesi" yürütülmektedir.

Tehlikeli Yüklerin Demiryoluyla Taşınması

Uluslararası Demiryolu Taşımacılığı Hükümetlerarası Örgütüne (OTIF) üye olan devletler arasında imzalanan sözleşmelerden biride, 9 Mayıs 1980'de parafe edilen ve 01.06.1985'de tarihinde yürürlüğe giren Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşmedir (COTIF). Tehlikeli Malların Demiryolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik (RID), Uluslararası Demiryolları Taşımacılığına İlişkin Sözleşmesi'nin (COTIF) C ana ekidir. Ülkemiz, 01.06.1985 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 85/9458 sayılı Kanunla COTIF'e taraf olmuştur.

Bu Sözleşmeye (COTIF) göre, OTIF'in temel amacı; taraf ülkeler arasında uluslararası mal, yolcu ve bagaj taşımacılığına ilişkin tek tip bir hukuk sistemi oluşturmaya yönelik çalışmaları yapmaktır. Bu sistemin, karayolu, deniz ve içsuyolları taşımacılığında da uygulanabilir hale getirilmesi de OTIF'in amaçları arasında yer almaktadır. Ayrıca, tehlikeli maddelerin demiryolu ile taşınmasında uygulanacak kuralların tespiti de örgütün görevleri arasında bulunmaktadır.

Bu çerçevede, RID Yönetmeliğindeki hükümler ile Demiryolu Serbestleştirme Kanunu dikkate alınarak; tehlikeli maddelerin insanlığa ve diğer canlı varlıklar ile çevreye zarar vermeden güvenli ve emniyetli bir şekilde demiryoluyla taşınması için, "Tehlikeli Malların Demiryoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik" 16 Temmuz 2015 tarih ve 29418 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanmış olup, 01 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe girecektir. Ayrıca çıkarılan bu yönetmelik kapsamında hazırlanan "Tehlikeli Maddelerin Demiryoluyla Taşınması Hakkında Eğitim Yönergesi" 22.10.2015 tarihinde yayınlanmıştır. Bu yönerge kapsamında eğitim faaliyetlerine 01 Ocak 2016 tarihi itibarı ile başlanılacaktır. Eğitim kuruluşlarının eğitici ihtiyaçlarını karşılamak üzere, eğiticilerin eğitimi programı uygulamaya konulmuştur.

Tehlikeli Yüklerin Havayoluyla Taşınması

Tehlikeli yüklerin havayoluyla ulusal ve uluslararası taşımacılığında; Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) tarafından geliştirilen ve uygulanan "Havayoluyla Tehlikeli Malların Güvenli Taşınması İçin Teknik Talimatlar (ICAO-TI)" ile Uluslararası Havayolu Taşımacılık Birliği (IATA) tarafından yürütülen "Tehlikeli Maddeler Kuralları (DGR)" uygulanmaktadır.

Ülkemizde, tehlikeli yüklerin havayoluyla taşınmasına ilişkin eğitimler; ICAO kuralları çerçevesinde, IATA tarafından sertifikalandırılmış olan ve ulusal eğitim mevzuatımız doğrultusunda Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş eğitim kuruluşlarınca verilmektedir. Bu kapsamda, 7 eğitim kuruluşu genel eğitim vermek üzere, 12 Sivil Havacılık Kuruluşu ise hizmet içi eğitim vermek üzere yetkilendirilmiştir. Bu eğitim kuruluşlarında bugüne kadar, hava alanlarında tehlikeli maddelerle ilgili faaliyetlerde bulunan toplam 39.484 kişiye eğitim verilmiştir.

Tehlikeli maddelerin havayoluyla taşınmasında görev alacak kişilere verilecek eğitimleri, eğitim programlarının içeriğini, eğitimi icra edecek eğitim kuruluşları ve işletmeler ile söz konusu eğitimleri verecek eğiticilerin yetkilendirilmesine ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirleyen "Tehlikeli Maddelerin Havayoluyla Taşınması Hakkında Eğitim Yönergesi" revize edilerek 26.10.2015 tarihinde yürürlüğe konulmuştur.

Havayoluyla yapılacak tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetlerinin ekonomik, seri, güvenli, kaliteli ve çevreye zarar vermeden emniyetli bir şekilde taşınmasının sağlanmasına ve bu faaliyetlerde yer alan taraftarların hak, sorumluluk ve yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlan "Tehlikeli Maddelerin Havayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik" çalışmaları devam etmektedir.

KOMBİNE TAŞIMACILIK

655 sayılı KHK gereğince kurulan, "Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü'nün" teşkilatlanma sürecinin tamamlanmasını müteakip, ulaştırma modları arasında bütünleşme ve tüm ulaşım modları arasında dengeli bir dağılım sağlayacak, modlar arasında sağlıklı bir rekabet ortamını oluşturacak, insan ve çevre sağlığını koruyacak, enerji ve zaman tasarrufu sağlayacak ve kombine taşımacılık hizmetini sunan ve faydalananlarla, bu konuda yatırım yapacakları teşvik edecek, şekilde kombine taşımacılık faaliyetlerinin gelişimi için gerekli çalışmalara başlanmıştır.

2008 yılında yayımlanan "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı" kapsamında, Bakanlığımızca taahhüt edilen 54 adet ikincil düzenlemeden birisi de "Kombine Mal Taşımacılığı Yönetmeliği"dir. Söz konusu yönetmelik ile karayollarında mevcut ağır trafik yükünün diğer ulaştırma modlarına kaydırılarak, kazaların önlenmesi, enerji tasarrufunun sağlanması, çevre kirliliğinin azaltılması, kara deniz ve demiryolunda yapılan taşımacılıkta, taşıyanların, her türlü aracın, operatör ve sürücülerin, sorumluluk, yükümlülük ve eğitimleri düzenlenecektir.

AB Eşleştirme Projesi

Türkiye – AB Mali İşbirliği kapsamında; 2012-2013 yıllarında, Türkiye'de Intermodal Taşımacılığın Güçlendirilmesi AB Eşleştirme Projesi gerçekleştirilmiştir. İspanya ile ortaklaşa yürütülen 1 milyon Avro bütçeli Proje 22 Kasım 2013 tarihinde tamamlanmıştır.

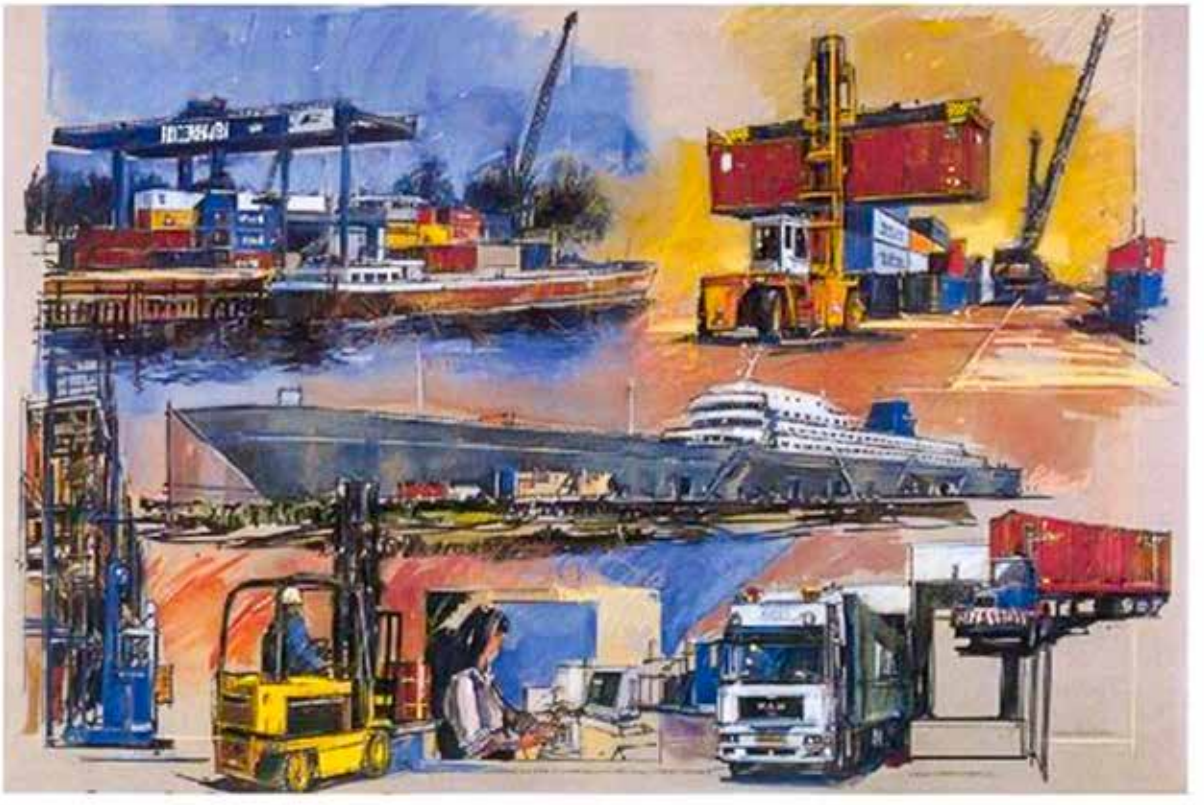

Proje kapsamında;

- Kombine Yük Taşımacılığı Yönetmeliği Taslağı oluşturulmuştur.
- Ulusal Kombine Taşımacılık Strateji Belgesi Taslağı hazırlanmıştır.
- İdari kapasitenin güçlendirilmesi için, kombine taşımacılık konusunda, kamu ve özel sektörden yaklaşık 350 kişi eğitilmiştir.

İlgili kamu ve özel sektör kuruluşlarıyla halen müzakere edilen Kombine Yük Taşımacılığı Yönetmeliği'nin 2016 yılı ikinci yarısında yayımlanması hedeflenmektedir.

Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı (SOPT)

Türkiye-AB Mali İşbirliği çerçevesinde, 2014-2020 yıllarını içeren Katılım-Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA-II) kapsamında Avrupa Birliği, Sürdürülebilir/Güvenli Taşımacılık Eylem Alanı'nda Intermodal/kombine taşımacılığın geliştirilmesi konusunu öncelikli beş alandan biri olarak belirlemiştir (Diğer alanlar: Güvenli taşımacılık, demiryolu modernizasyonu, iklim değişikliği, kent-içi taşımacılık). AB yetkilileri, kombine taşımacılık alanında küçük ve orta-ölçekli altyapı projelerini IPA II fonu altından finanse etmek yönünde iradeleri olduğunu belirtmişlerdir. Bu bağlamda, yaklaşık 50 Milyon Avro düzeyinde bir fonun bu altyapı projelerine aktarılacağı tahmin edilmektedir. Bu doğrultuda, Bakanlığımız öncülüğünde ve koordinatörlüğünde iki adet altyapı projesi (kombine yük terminali ve demiryolu bağlantı hattı) oluşturulmuş ve bu projeler Sektörel Operasyonel Program metnine dahil edilmiştir. Bu projelerin hayata geçirilmesi amacıyla teknik destek programlarından yararlanmaya dönük çalışmalar devam etmektedir.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Uluslararası taşımacılığın ve ticaretin geliştirilmesi için, başta komşu ülkeler olmak üzere ticari münasebetlerimizin ileri düzeyde olduğu ülkelerle kombine taşımacılık anlaşmaları akdetmek, Karayolu-denizyolu (Ro-Ro, Deniz Otoyolları), karayolu-demiryolu (Ro-La) intermodal taşımacılık hatları/zinciri oluşturmak için çalışmalar başlatılmıştır.

Bu çalışmalar neticesinde, Azerbaycan ile 13 Kasım 2013 tarihinde Türkmenistan ile 03 Mart 2015 tarihinde ikili Kombine Taşımacılık Anlaşması imzalanmıştır. Benzer bir ikili Anlaşma, Gürcistan, Ukrayna, Kazakistan, Afganistan, Özbekistan, Beyaz Rusya, Litvanya makamlarına da önerilmiştir. 2016 yılının ilk çeyreğinde Gürcistan, Özbekistan ve Ukrayna ile Anlaşma müzakereleri teknik komiteler üzerinden gerçekleştirilecektir. Bulgaristan ve Macaristan ile ikili Kombine Taşımacılık Anlaşması taslakları hazırlanmış olup özellikle Avrupa , Orta Asya ve Orta Doğu'ya yapılan ticarette intermodal taşımacılık olanaklarının geliştirilmesi için bu bölgelerde yer alan diğer ülkelerle ikili ve çok-taraflı Anlaşma imzalamaya dönük hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Nitekim Çek Cumhuriyeti ülkemiz ile kombine taşımacılık anlaşması imzalamaya hazır olduğunu beyan etmiştir. Bu doğrultuda, 2016 yılının ikinci yarısında Orta Avrupa'da önemli bir transit geçiş ülkesi olan bu ülkeyle teknik müzakerelerin başlatılması planlanmaktadır.

Türk Konseyi (Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan) bünyesinde Türkiye-Azerbaycan Kombine Taşımacılık Anlaşması'nın revize edilerek çok-taraflı hale getirilmesi ve Konsey Sekretaryasının eşgüdümünde bölgede intermodal taşımacılığın geliştirilmesi amacıyla üye ülkeler tarafından imzalanması çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımız, başta BM/AEK olmak üzere uluslararası ve bölgesel organizasyonlar bünyesinde, kombine taşımacılığın geliştirilmesine ilişkin yürütülen çalışmalara aktif olarak katılmaktadır. Genel Müdürlüğümüz, BM/AEK Intermodal ve Lojistik Çalışma Grubu Başkanlığını, yürütmektedir.

29 Ocak 2015 tarihinde Aşkabat'ta düzenlenen Türkiye-Azerbaycan ve Türkmenistan Dışişleri Bakanları II. Üçlü Toplantısında alınan karara ve anılan toplantı sonunda imzalanan 2015-2017 Dönemine Yönelik İşbirliği Çerçeve Programında yer alan hususlara istinaden, üç ülke arasında Hazar Denizi'ndeki etkin ulaştırma hizmetlerinin sağlanmasına yönelik gerekli çalışmaları yapmak üzere, Ortak Teknik Komite kurulmuştur. Söz konusu Teknik Komite'nin Türkiye ayağının koordinasyonu Genel Müdürlüğümüzce yerine getirilmektedir. Orta Asya ve Çin bölgesine yapılan karayolu ağırlıklı ihraç/ithal taşıma operasyonlarında, Rusya ve İran geçişlerine alternatif olarak kombine taşımacılık çözümlerini içeren Hazar geçişlerini rekabetçi hale getirecek uygun taşıma fiyatlarının sağlanması, Ro-Ro ve feribotlara yapılan seferlerin düzenli seferler haline getirilmesi, sürücüleri yaşamış oldukları vize sorunlarının giderilmesi ve intermodal terminal kapasiteleri ile altyapılarının geliştirilmesi gibi konular Ortak Teknik Komite bünyesinde 3 ülkenin ilgili temsilcilerince tartışılmaktadır. Hazar Denizinde yapılan gemi seferlerinin düzenli sefer olarak programlanması ve geçiş ücretlerinin düşürülmesi durumunda, Trans-Asya Orta Koridoru olarak ifade edilen bu güzergah üzerinde yapılan taşımaların daha da artacağı ve Hazar Denizinin daha verimli kullanılacağı bu hususun da ihraç ve ithal taşımalara ve ülkeler arası ticarete olumlu yansıyacağı değerlendirilmektedir.

ATP- Bozulabilir Gıda Maddelerin Taşınması

Bozulabilir gıda maddelerinin özellikle karayoluyla taşınması sırasında, bu maddelerin kalitelerinin korunabilmesi için taşındıkları ortamda tesis edilmesi gereken teknik şartları belirleyen "Bozulabilir Gıda Maddelerinin Uluslararası Taşımacılığı Ve Bu Taşımacılık Faaliyetinde Kullanılacak Özel Ekipmana İlişkin Anlaşma" (ATP Sözleşmesi)'ne ülkemiz, 25 Nisan 2012 tarihli ve 6298 no'lu uygun bulma kanunu ile taraf olmuştur. 25 Aralık 2014 tarihinde, ATP Anlaşması ile ilgili tüm iş ve işlemlerin yürütülmesi hususu Bakanlığımızca Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü'nden alınarak Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü'ne tevdi edilmiştir. Bu doğrultuda, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü, ATP Anlaşması hükümlerinin takibi ve uygulanmasına yönelik ülkemizde "ulusal yetkili otorite" olarak görevlendirilmiştir. ATP Anlaşması'nın uluslararası taşımacılık faaliyetlerinde eksiksiz uygulanmasını temin amacıyla Genel Müdürlüğümüzün teknik kapasitesini geliştirmeye yönelik Avrupa Birliği tarafından oluşturulan Teknik Destek ve Bilgi

Değişim Mekanizması'ndan (TAIEX) destek sağlanmış olup bu doğrultuda uluslararası bir çalıştay düzenlenmiştir.

Bu çerçevede, taşınması karayoluyla gerçekleştirilen; ulusal veya uluslararası ticarete konu olan bozulabilir gıdaların taşınması sırasında saklama koşullarının iyileştirilmesini sağlamak ve soğuk taşıma zincirinin verimliliğini arttırmak amacıyla bu faaliyetlerde yer alan tarafların hak, sorumluluk ve yükümlülükleri ile bozulabilir gıda maddesi taşıyan araçların ve ATP Anlaşması'nın EK I kısmında tanımlanan özel nakliye ekipmanlarının teknik muayenelerinin etkin ve sağlıklı bir şekilde yapılmasını sağlayacak test merkezleri ile tip test istasyonlarının kurulması ve işletilmesine yönelik usul ve esasları belirlemek üzere Bakanlığımızca, "Bozulabilir Gıda Maddelerinin Karayoluyla Taşınması Hakkında bir Yönetmelik" taslağı hazırlanmıştır. Aynı zamanda, bozulabilir gıda maddelerinin taşınmasında belgelendirme, test, denetim ve diğer teknik işlemlerin yerine getirilmesi için bir kurum/kuluşun yetkilendirilmesi yönünde çalışmalar yapılmaktadır. Bu doğrultuda, Bozulabilir Gıda Maddelerinin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğin 2016 yılının ikinci yarısında yürürlüğe konulması planlanmaktadır.

HABERLEŞME SEKTÖRÜ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ

Bilgi, tarihin her döneminde toplumsal gelişim ve refahın sağlanmasındaki önemini korumuş, bilgiyi üretebilen ve etkin bir şekilde kullanabilen toplumlar, her zaman diğerlerinden daha yüksek bir refah seviyesine erişebilmiştir. Bunun için de toplumların bilgi üretme kabiliyetlerinin geliştirilmesi, üretilen ve elde edilebilen bilgilerin toplumsal refahın artırılması hedefi doğrultusunda en etkin bir şekilde kullanılabilmesi, toplumların geleceği açısından hayati önem taşımaktadır.

Sektördeki gelişmeler, gerek sektöre yönelik görev icra eden kamu kurum ve kuruluşlarının gerekse bahse konu sektörlerde faaliyet gösteren işletmeci, hizmet sağlayıcı, sivil toplum kuruluşları gibi paydaşların, oluşabilecek fırsatları ve tehditleri önceden tespit ederek bu gelişmelerin ruhuna uygun niteliklere sahip olmalarını ve gelişmelere uyum sağlamalarını zorunlu hale getirmektedir.

Bu gelişmelerin bilinciyle, Bakanlığımız ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarımız tarafından bir bütün olarak, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörü ile posta sektörlerine yönelik önemli sorunları çözebilmek, ayrıca sektörün gelişimine katkıda bulunabilmek amacıyla gerekli yasal ve idari tedbirler alınmaktadır.

2003 yılından günümüze kadar, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörü ile posta sektörünün serbestleştirilmesi ve bu sektörlerde tam rekabet ortamının sağlanmasına yönelik pek çok düzenleme ve denetleme faaliyeti yürütülmüş olup, ihtiyaçlar çerçevesinde de yürütülmeye devam edilmektedir. Bu kapsamda, elektronik haberleşme sektöründe düzenleme ve denetleme görevlerini yürütmek üzere, 2000 yılında kurulan Telekomünikasyon Kurumu; 2008 yılında çıkarılan Elektronik Haberleşme Kanunu (EHK) ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) olarak yeniden yapılandırılmıştır.

Yine, iletişim pazarının önemli bir öğesi olarak kabul edilen posta hizmetleri de bilişim sektöründe yaşanan gelişmelere paralel olarak hızlı bir değişim ve gelişim süreci içine girmiştir. Bu gelişmelere ayak uydurabilmek amacıyla 23 Mayıs 2013 tarihinde çıkarılan Posta Hizmetleri Kanunu ile posta sektörünün de rekabete açılmasını teminen yasal mevzuat oluşturulmuş ve 2014 yılı içerisinde posta sektörünün serbestleştirilmesine yönelik ikincil mevzuat hazırlanmıştır.

Önümüzdeki dönemde ise, bugüne kadar olduğu gibi, daima insanı esas alan, vatandaşına değer veren bir anlayışla ve "Yeni Türkiye"nin ruhuna uygun olarak;

- Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında nitelikli insan kaynağının artırılması ve toplumun her kesiminin bilgi üretebilmesi ve etkin olarak kullanabilmesi için gerekli tedbirleri alarak,
- e-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin gerçekleştirilmesine yönelik gerekli adımları atarak,
- Bilişim okuryazarlığının yaygınlaştırılması ve vatandaşlarımızın e- dönüşüme adapte olabilmeleri için ihtiyaç duyulan teşvikler dahil her türlü tedbiri alarak

çalışmalara devam edilecek ve bilgi toplumu olma hedefine doğru ilerlenecektir.

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

Bilgi teknolojileri ve iletişim sektörünün ülkelerin kalkınmasındaki öneminin bilinciyle, 2003 yılından itibaren sektörün gelişimine yönelik belirlediğimiz politikalar, bu politikalar çerçevesinde yaptığımız düzenlemeler ve gerek Bakanlığımız gerekse özel sektör tarafından yapılan yatırımlarla bilişim hizmet ve teknolojilerinin hayat standartlarının yükseltilmesine yönelik sağladığı kolaylıklardan her vatandaşımızın faydalanmasına yönelik faaliyetlerimiz devam etmektedir. Bilgi toplumu hedeflerine erişmek için yapılan çalışmaların sonuçlarından bazıları aşağıdaki temel göstergelerde de açıkça görülmektedir.

Bilişim Sektörü Büyüklüğü

E-ticaret ve çağrı merkezi hizmetleri hariç 2003 yılında yaklaşık 13,8 milyar $ olduğu tahmin edilen bilişim sektörü büyüklüğü, 2014 yılı sonunda yaklaşık 31,6 milyar $ 'a ulaşmıştır. (Grafik 1)

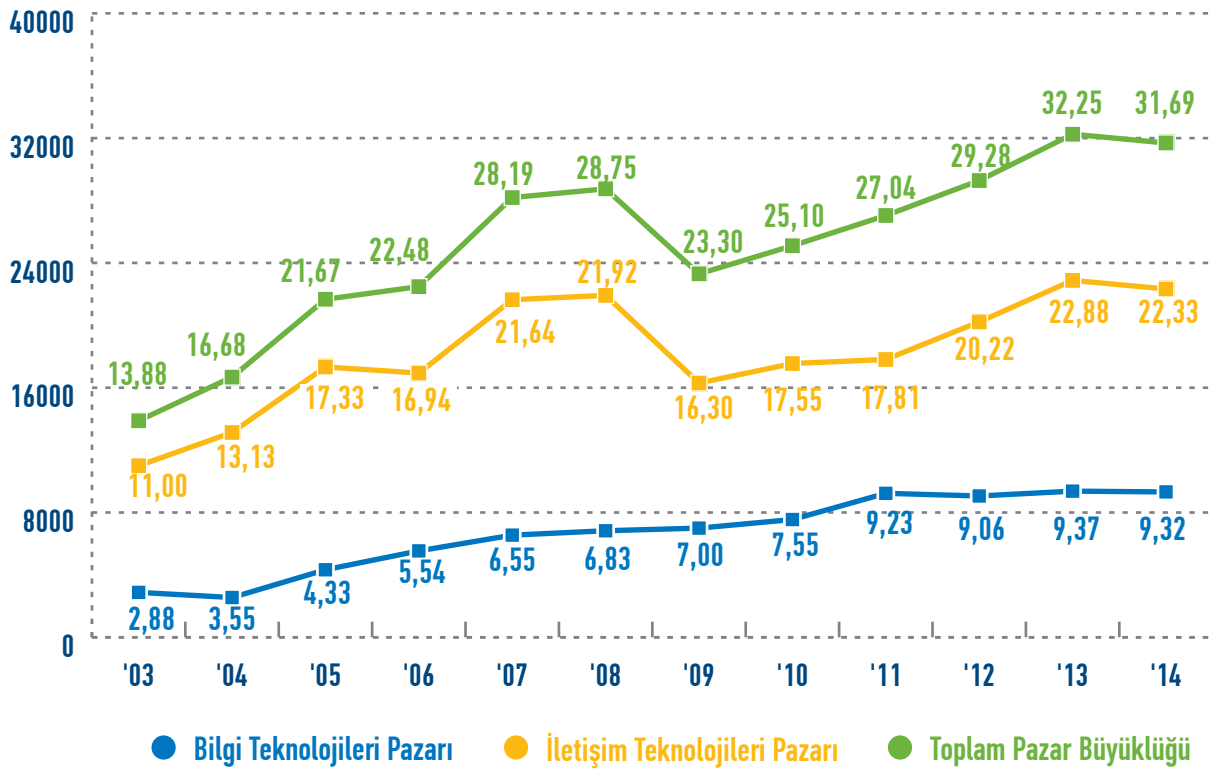

Grafik 1. Bilişim Sektörü Büyüklüğü (Milyar $)

Bilişim Pazarı Büyüklüğü 2023 Hedefi: 160 milyar dolar.

2012-2014 değerleri BTK ve TÜBİSAD verilerinden, önceki yıllara ait veriler ise toplam sektör büyüklüğünden tahmin edilen e-ticaret ve çağrı merkezi hizmetleri büyüklüğü düşülerek hesaplanmıştır.

E-ticaret ve çağrı merkezi hizmetleri dahil sektörün toplam büyüklüğü ise 2014 yılı sonu itibarı ile 91,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir (Grafik 2).

Elektronik Haberleşme Sektöründe Yetkilendirme Sayısı

- 2003 yılında 126 adet,
- 2008 yılında Elektronik Haberleşme Kanunu'nun (EHK) yürürlüğe girmesi ile birlikte 259 adet,
- 2015 yılı Aralık ayı itibariyle 1.114 adettir.

EHK'nın yürürlüğe girmesini müteakip yetkilendirme sisteminin kolaylaştırılması ile yetkilendirmelerde çok hızlı bir artış gerçekleşmiştir. (Grafik 3) Bu da sektörün serbestleşmesi ve rekabet sürecinin hızlanması anlamına gelmektedir.

Elektronik Haberleşme Sektöründeki Toplam Yatırım

- 2003 yılında toplam 1,9 milyar TL,
- 2014 yılında toplam 5,7 milyar TL,
- 2003-2015 Eylül dönemi (2015 yılının ilk 9 ayında yapılan yatırım tutarı 3,6 milyar TL dahil) toplam 49,4 milyar TL'dir.

Bu değer, 2015 yılı fiyatlarıyla hesaplanması durumunda toplam 72 milyar TL'ye tekabül etmektedir.[1]

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin yıllar itibarı ile sektördeki yatırımları Grafik 4'te ayrıntılı olarak görülebilmektedir.

1 *TÜİK Tarafından yayımlanan TÜFE (2003=100) serisi esas alınmıştır.*

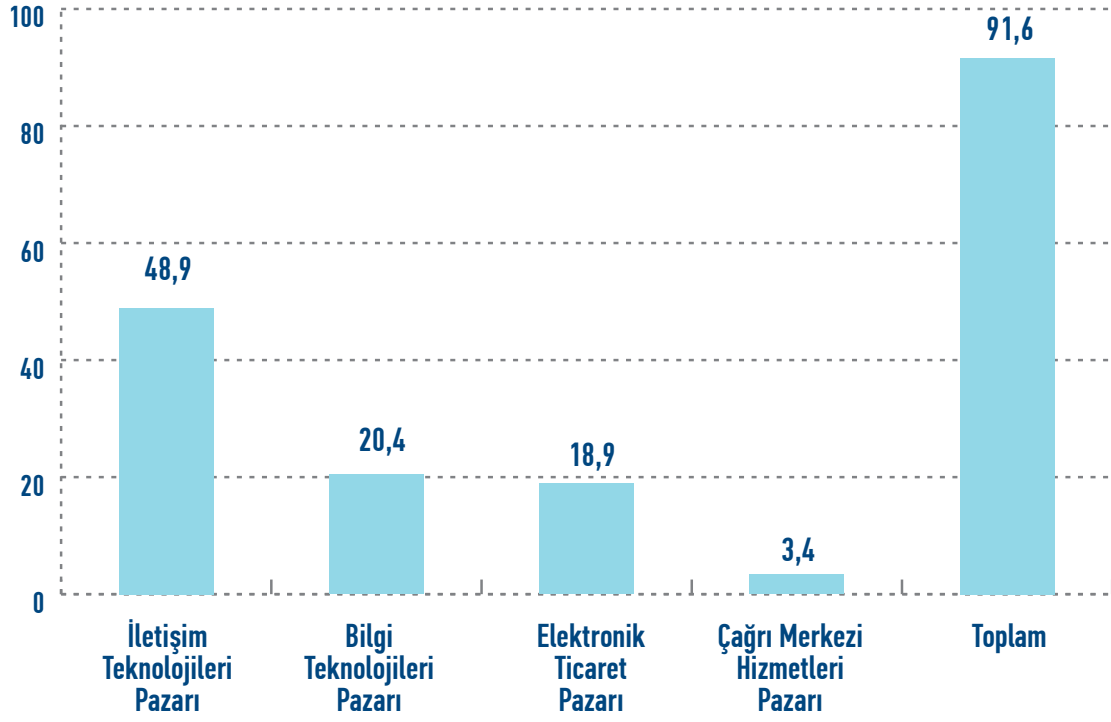

Grafik 2. Bilişim Sektörü Büyüklüğü, 2014, (Milyar TL)

(e-Ticaret ve Çağrı Merkezi Hizmetleri Dahil)

E-ticaret gelirleri TÜBİSAD (2015), Çağrı merkezi gelirleri ise, http://www.cagrimerkezleridernegi.org/ internet adresinde yer alan2014 yılı verisi 3,4 Milyar TL değeri baz alınarak hesaplanmıştır.

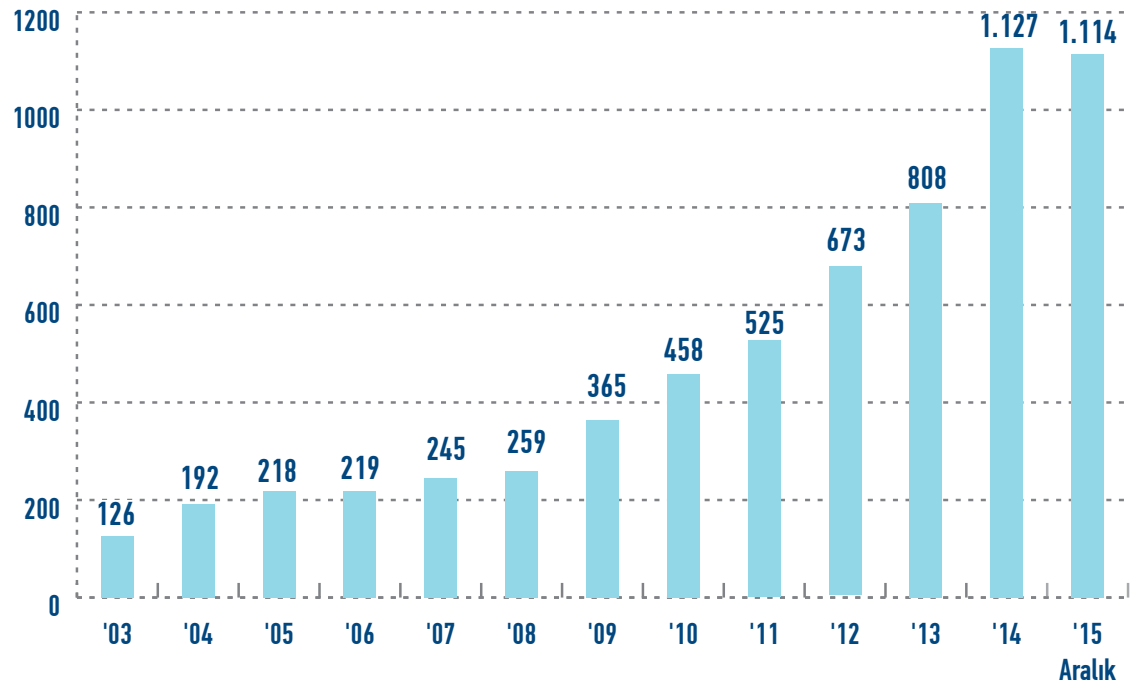

Grafik 3. Yetkilendirme Sayısı (Adet) *(Kaynak: BTK)*

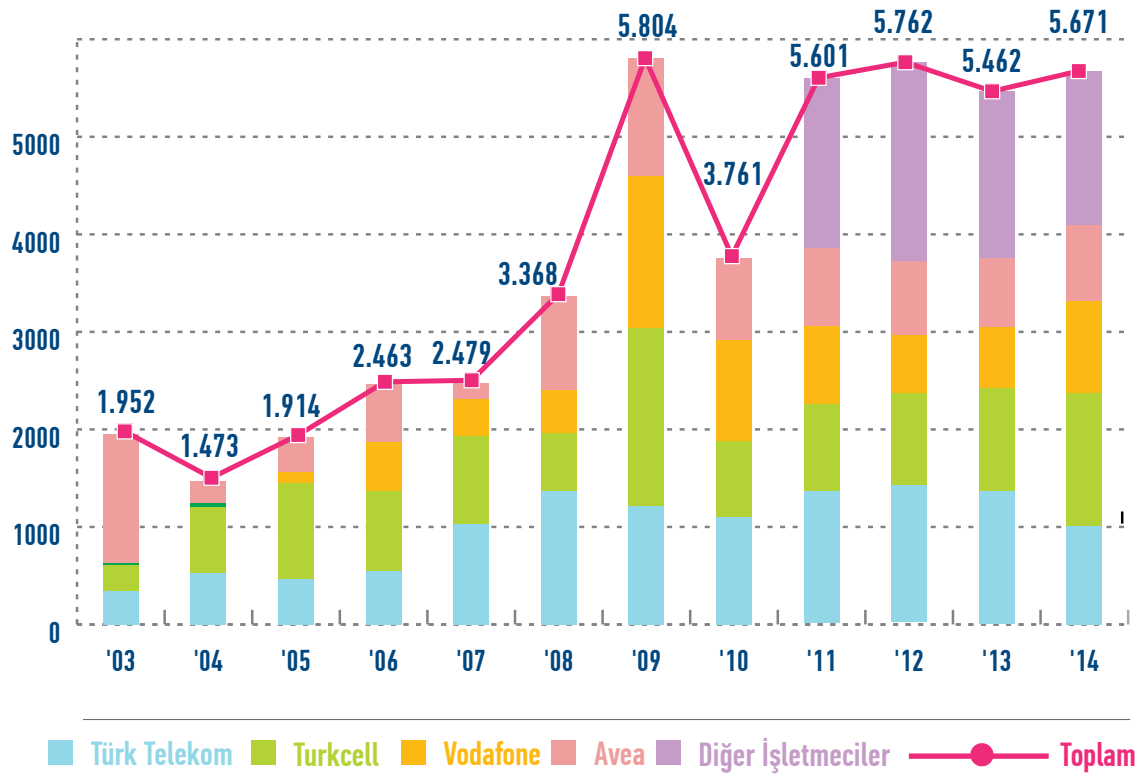

Grafik 4. İşletmecilerin Yatırım Miktarı (Milyar TL) *(Kaynak: BTK)*

Elektronik Haberleşme Sektöründen Elde Edilen Gelirler

- 2003 yılında 15 milyar TL,
- 2014 yılında 33,6 milyar TL'dir.

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin yıllar itibariyle sektörden elde ettikleri gelirler Grafik 5'te ayrıntılı olarak gösterilmiştir.

Sabit Abone Sayısı

- 2003 yılında 18,9 milyon,
- 2015 yılı Ekim ayında yaklaşık 11,51 milyon,
- Sabit abone yaygınlık oranı %15'dir (Grafik 6).

Grafik 6'da da görüleceği gibi teknolojik gelişmeler, geniş-bant erişimin ve yakınsayan hizmetlerin artması ve mobil iletişimin yaygın olarak kullanılmaya başlanmasıyla birlikte sabit abone sayısı dünyada olduğu gibi ülkemizde de azalmaya devam etmektedir.

Mobil Abone Sayısı

- 2003 yılında 27,9 milyon,
- 2015 yılı Ekim ayında 73,5 milyon,
- Mobil abone yaygınlık oranı %95,04'tür (Grafik 7).

Ülkemizde 3. Nesil mobil hizmetler (3N) 2009 yılından itibaren sunulmaya başlamış olmakla birlikte abone sayısı hızla artmaktadır (2015 yılı Ekim ayı itibariyle 63,6 milyon). 3N hizmetlerinin GSM hizmetleri ile kıyaslandığında, en önemli farkının mobil genişbant internet hizmeti olduğu dikkate alındığında, 3N abone sayısındaki hızlı artışın en önemli sebebinin mobil genişbanta olan talepten kaynaklandığı ortaya çıkmaktadır.

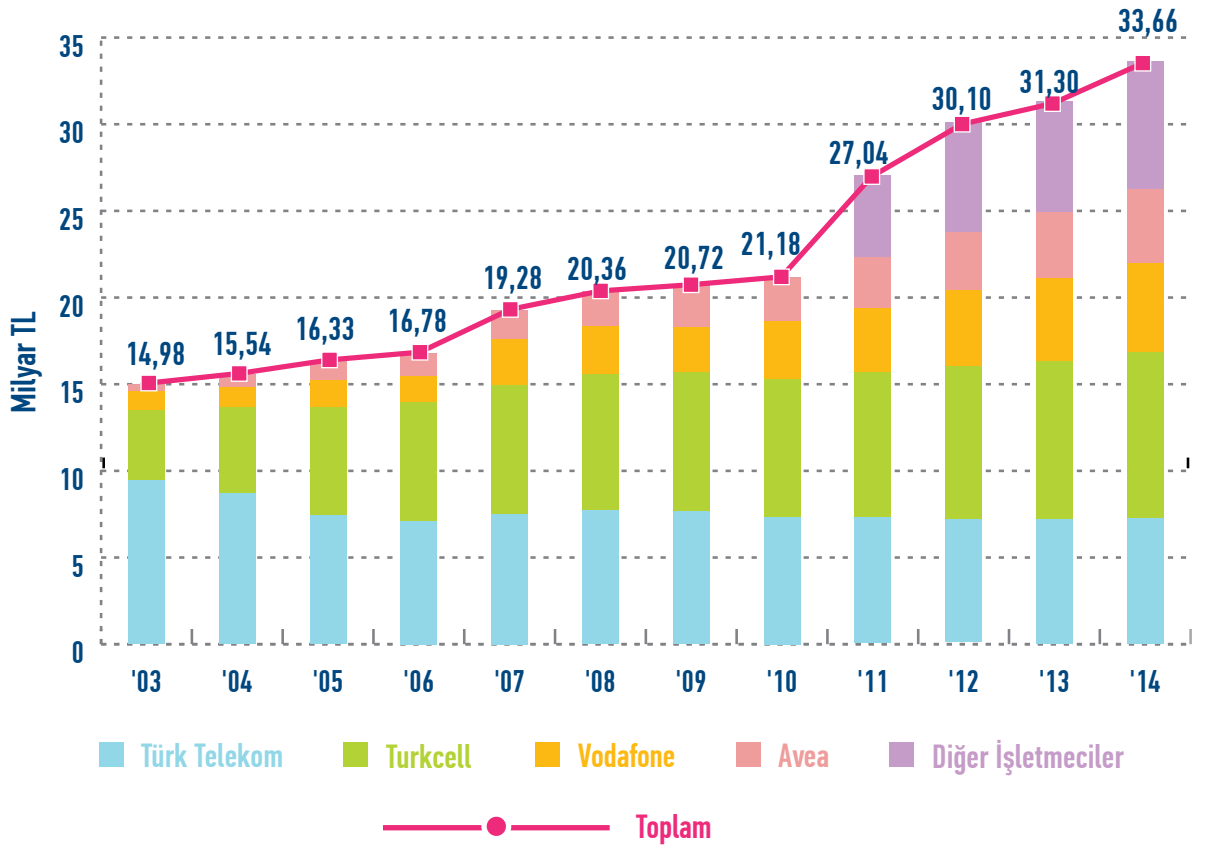

Grafik 5. İşletmecilerin Gelirleri (Milyar TL) *(Kaynak: BTK)*

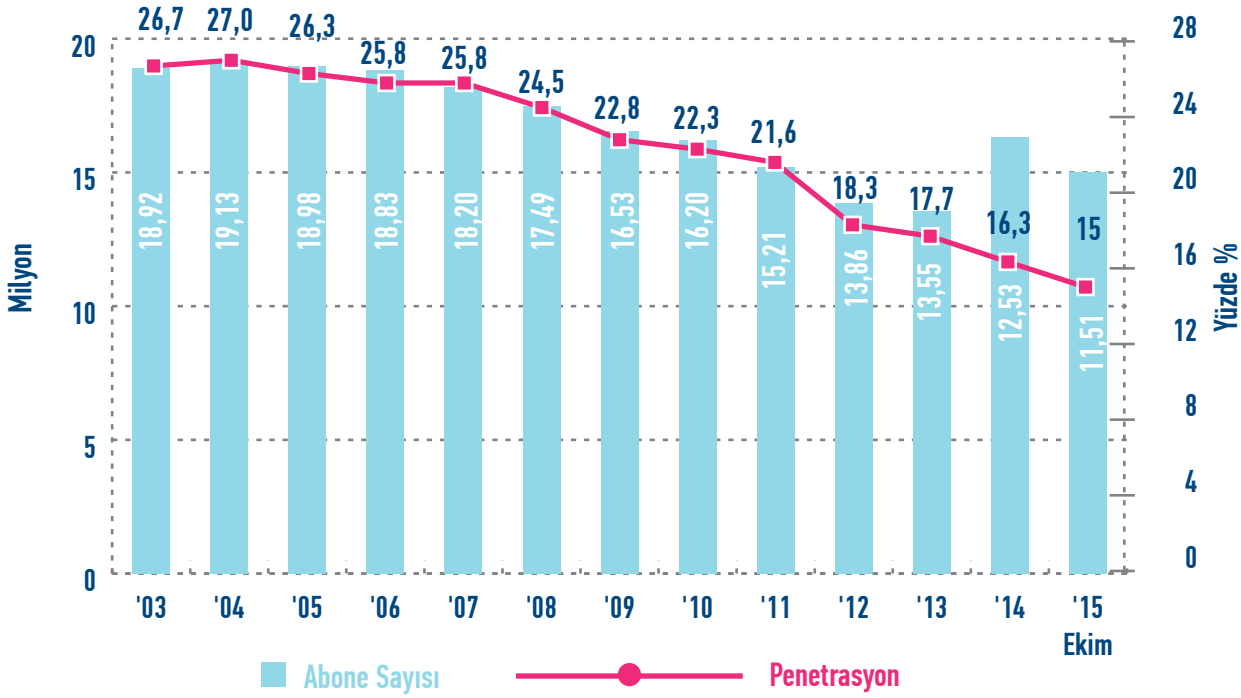

Grafik 6. Sabit Abone Sayısı ve Penetrasyon (Milyon) *(Kaynak: BTK)*

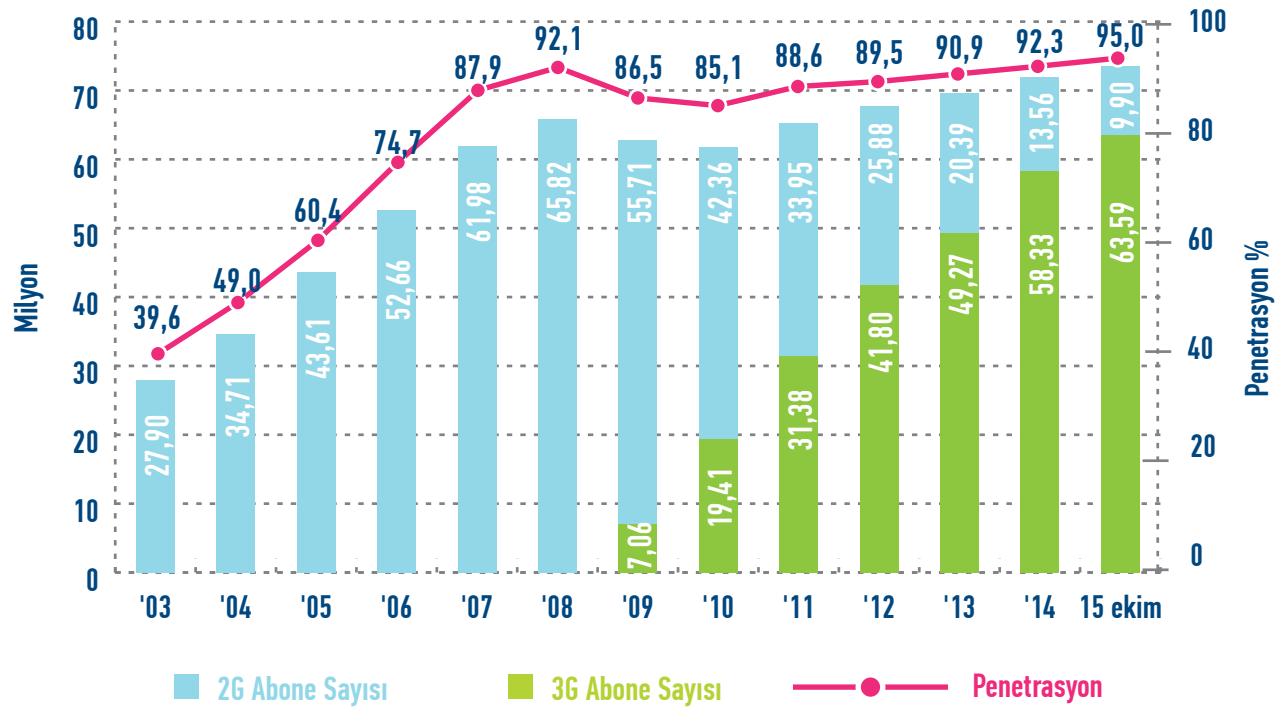

Grafik 7. Mobil Abone Sayısı ve Penetrasyon (Milyon) *(Kaynak: BTK)*

Genişbant Abone Sayısı

- 2003 yılında 20 bin,
- 2015 yılı Ekim ayı sonu itibarı ile 46,9 milyondur (Grafik 9)

Yapılan altyapı yatırımlarıyla internet erişiminde çevirmeli bağlantıdan genişbant internete geçiş yapılmış, böylece 56 Kbit/sn bağlantı dönemi tarih olup, 1000 Mbit/sn bağlantı hızı verilir hale gelmiştir. Genişbantta abone sayısı 2003 yılında 20 bin seviyesinde iken, 2015 yılı Ekim ayında 47 milyona yaklaşmıştır. Bu abonelerden yaklaşık 9,2 milyonu sabit ve 37,6 milyonu ise mobil genişbant abonesidir.

Genişbant internet abonelerinin teknoloji bazında dağılımına Grafik 8'da yer verilmektedir.

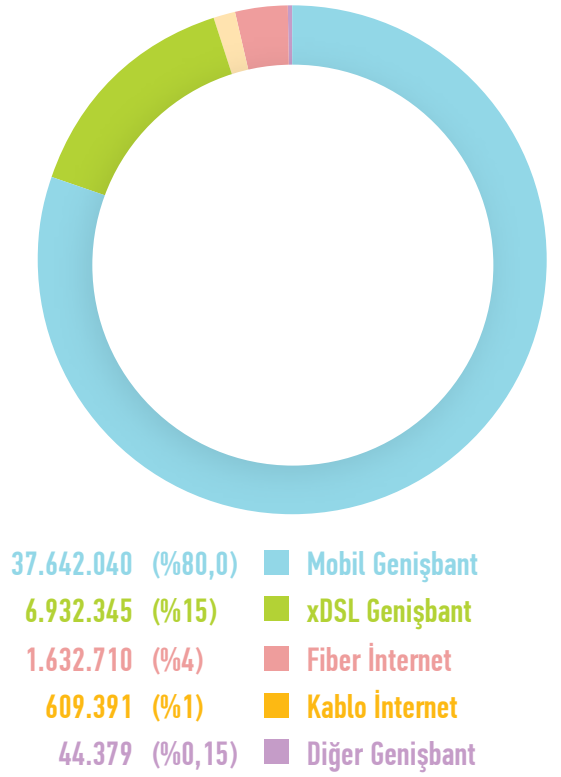

Grafik 8. Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı (%) *(Kaynak: BTK)*

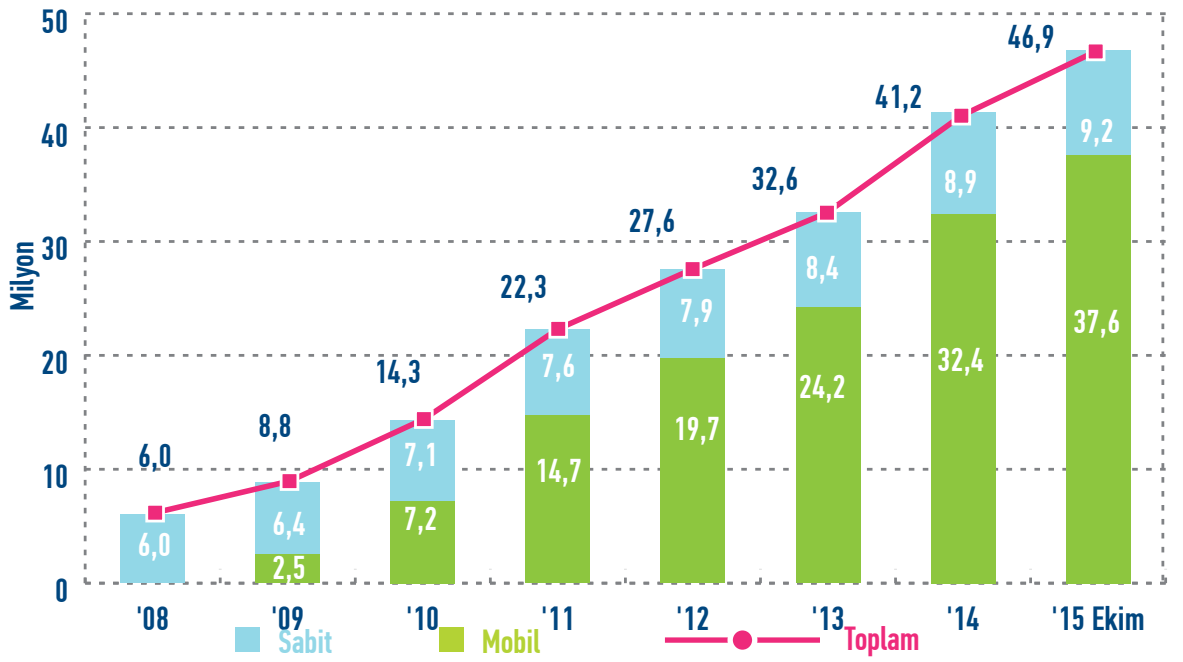

Grafik 9. Sabit ve Mobil Genişbant Abone Sayısı (Milyon) *(Kaynak: BTK)*

Mobil genişbant internet abonelerinin kullanım miktarı, sabite göre daha hızlı artmakla birlikte, özellikle ev ve işyerlerinde yüksek hacimli veri indirme ve gönderme hizmetlerinde sabit genişbant hizmetleri ve bilgisayar kullanımı nedeniyle, sabit genişbant abonelerinin mobile göre kullanımı oldukça yüksektir. Sabit genişbant ile mobil genişbant ayrımında son iki yıla ait aylık abone başına ortalama kullanım miktarlarına yer verilmektedir. 2015 yılı üçüncü çeyreğinde sabit genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı 60,1 GByte seviyesinde, mobil genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı ise 1,4 GByte seviyesinde gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre 2015 yılı üçüncü çeyreğinde, sabit genişbant internet abonelerinin kullanımında %7,5, mobil genişbant internet abonelerinin kullanımında ise %16,9 artış gerçekleşmiştir.

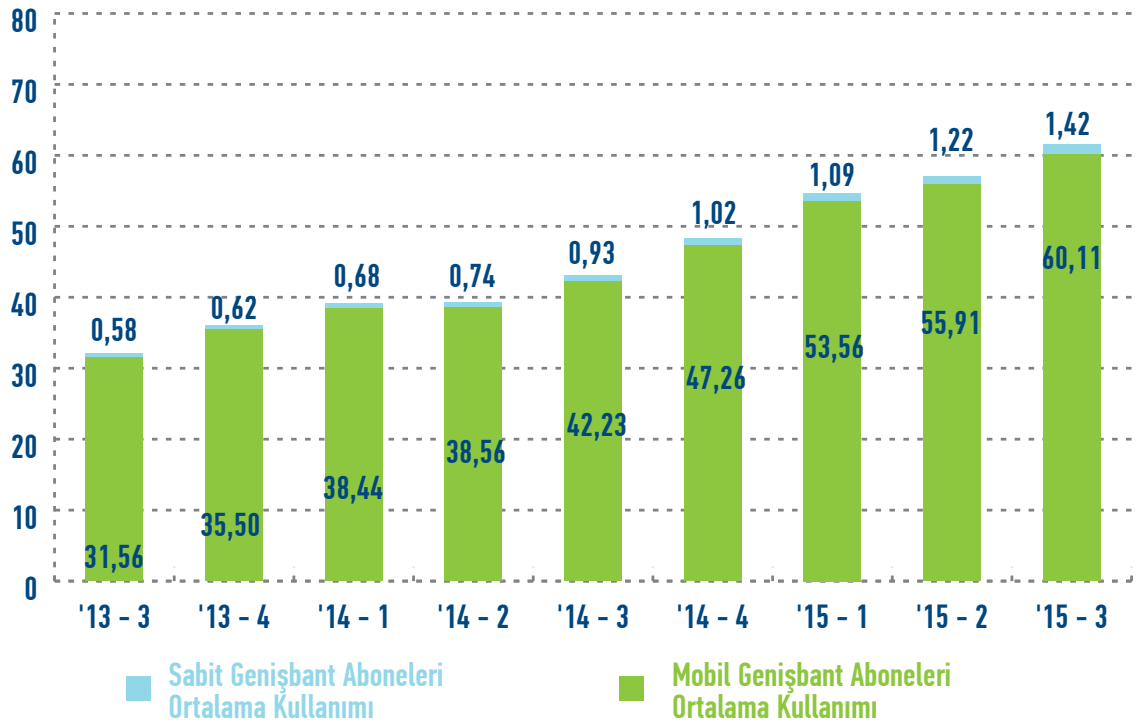

Grafik 10. Abone Başına Aylık Ortalama Kullanım Miktarı (GB) *(Kaynak: BTK)*

Grafik 10'de de görüldüğü üzere, Türkiye'de internet kullanım miktarı hızla artmaktadır. Benzer şekilde, internet kullanıcı sayısı da hızla artmakta olup, 2014 yılının Haziran ayı itibariyle Avrupa bölgesinde en fazla internet kullanıcısına sahip ilk 10 ülke incelendiğinde Türkiye'nin 5 inci sırada yer aldığı görülmektedir. (Grafik 11).

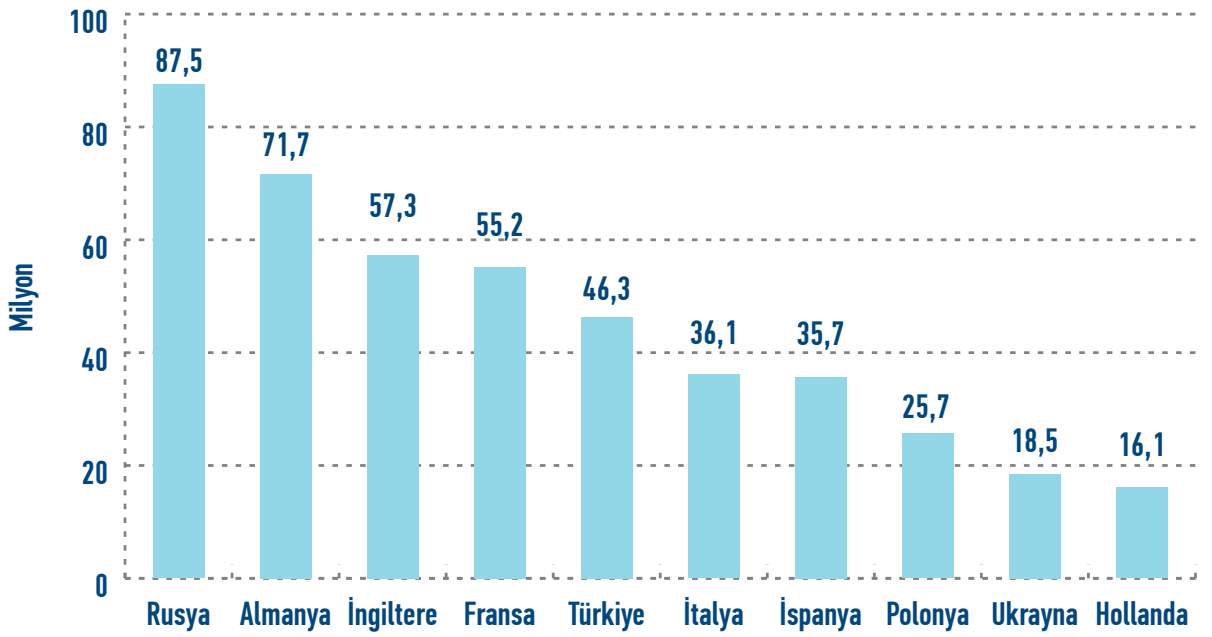

Grafik 11. AB Bölgesi ve Türkiye'de İnternet Kullanıcıları (Milyon)

(Kaynak: internetworldstats.com)

Numara Taşınabilirliği

Mobil Numara Taşınabilirliği

Mobil numara taşınabilirliği 9 Kasım 2008'de uygulamaya geçmiştir. Numara taşınabilirliğine ilişkin sürecin etkin bir şekilde işletilmesi ve abonelerin istedikleri işletmeciden kendilerine en uygun hizmeti alabilmeleri amacıyla işletmeciler arasında rahatça geçiş yapabilmeleri sebebi ile, kısa bir süre içerisinde taşınan numara sayısı hızla artmış ve 2015 yılı Aralık ayı itibariyle yaklaşık 88,6 milyon mobil numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir. (Grafik 12)

Sabit Numara Taşınabilirliği

Sabit numara taşınabilirliği 2009 yılının Eylül ayında başlamış ve 2015 yılı Aralık ayı itibarı ile yaklaşık 950 bin numara taşınmıştır. (Grafik 13)

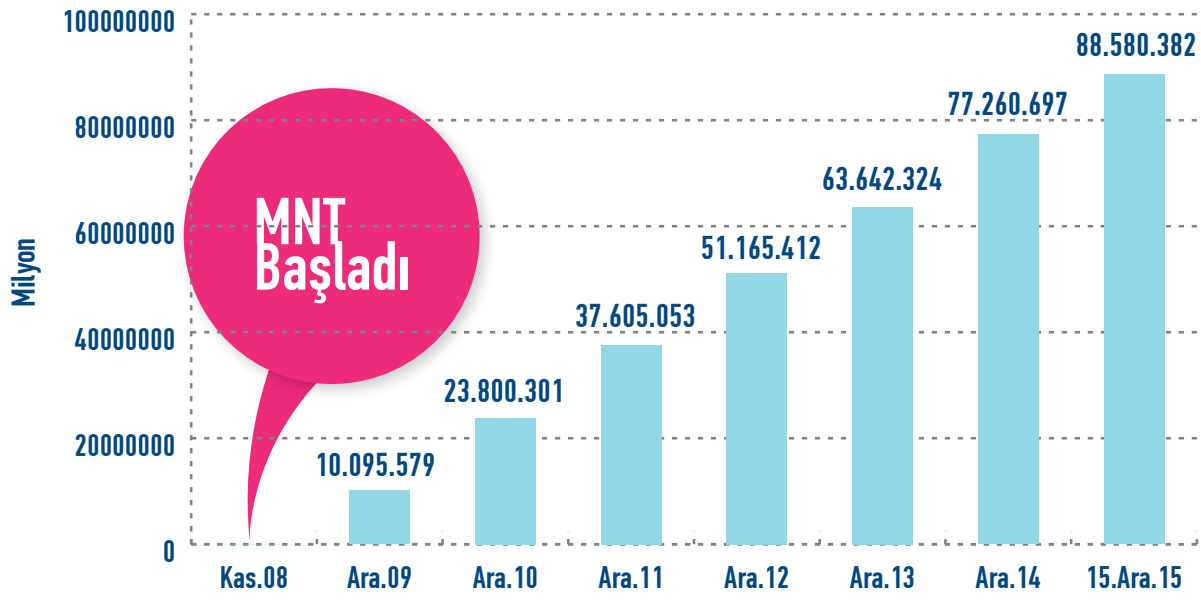

Grafik 12. Mobil Numara Taşınabilirliği (Milyon) *(Kaynak: BTK)*

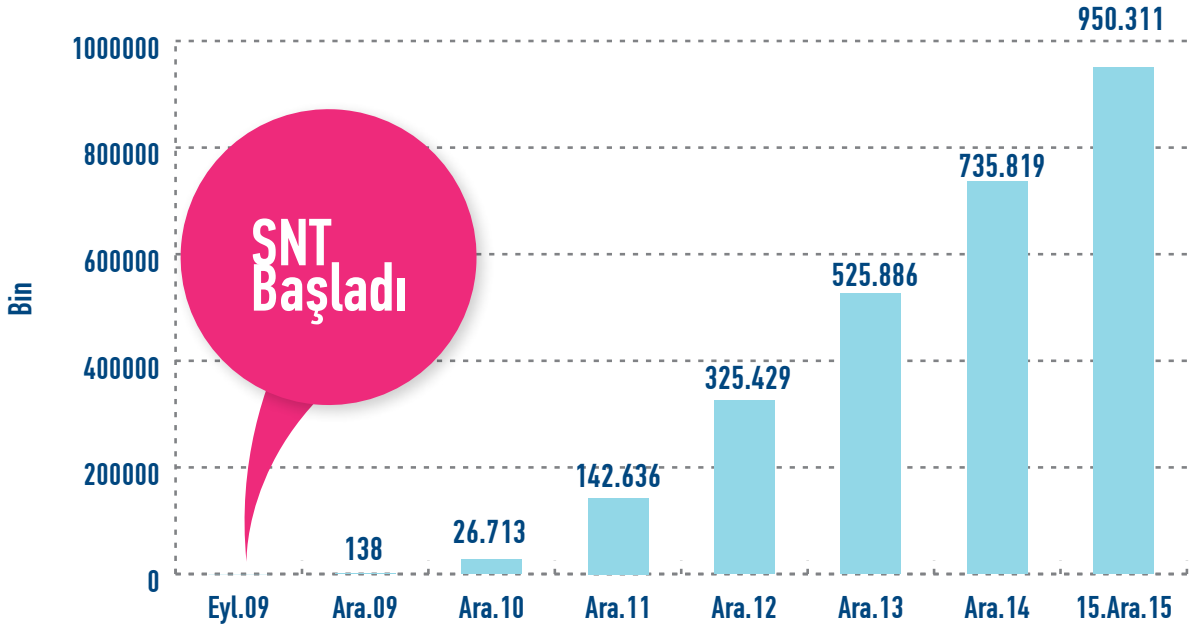

Grafik 13. Sabit Numara Taşınabilirliği (Milyon) *(Kaynak: BTK)*

Abone Başına Aylık Ses Miktarları

Türkiye'de 2015 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla abonelerin mobil telefon ile aylık ortalama görüşme süresi 404 dakika civarında olup, AB ülkeleri ile kıyaslandığında ülkemizdeki kullanım miktarının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. (Grafik 14).

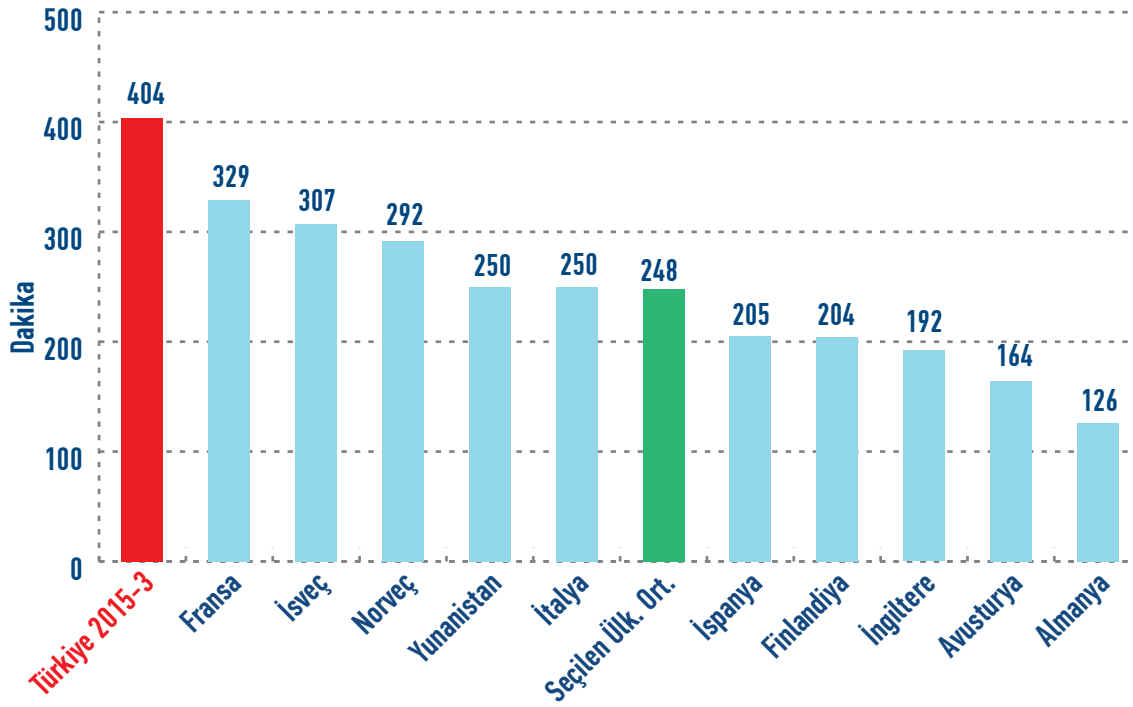

Grafik 14. Avrupa ve Türkiye'de Mobil Cep Telefonu Konuşma Süreleri (Dakika) *(Kaynak: GSMA Intelligence 2015-2.Çeyrek, BTK)*

Grafik 15'de 2010 yılı son çeyreğinden itibaren üçer aylık dönemler halinde sabit ve mobil telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage-Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2010 yılında sabit ve mobil kullanım miktarları yaklaşık olarak aynı iken, yıllar itibariyle mobil abone başına kullanım miktarının arttığı ve sabit telefon kullanım miktarının azaldığı görülmektedir.

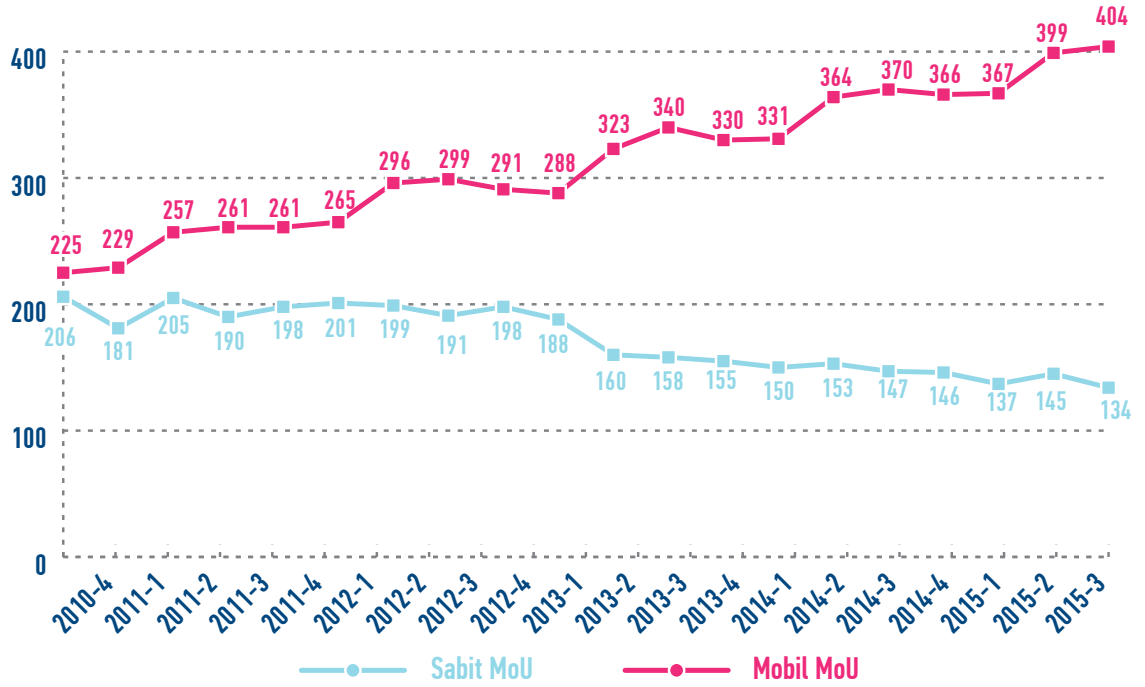

Grafik 15. Sabit-Mobil Abone Başına Aylık Ses Trafiği, (dk/ay) *(Kaynak: BTK)*

Abone Başına Elde Edilen Aylık Ortalama Gelir

Abone başına elde edilen aylık gelir anlamına gelen "*ARPU*" bilgisi, bir işletmecinin ortalama olarak bir ayda, bir aboneden ne kadar gelir elde ettiğinin, diğer bir ifade ile abonelerin ortalama olarak mobil hizmetlere bir ayda ne kadar ödeme yaptığının en belirgin göstergelerinden biridir. Türkiye'de abone başına elde edilen gelir 7,8 avro civarında iken Batı Avrupa ülkelerinde ise ortalama 19,52 avrodur (Grafik 16). Ülkemizde aboneler diğer ülkelere göre daha az fatura ödemektedirler.

Konuşma ücretlerinin maliyetlerini belirleyen en temel gösterge olan arabağlantı ücretlerinin ülkemizde AB ülkelerine göre oldukça düşük olmasına ve yoğun rekabet ortamına bağlı olarak, Türkiye'de konuşma ücretleri düşük ve buna bağlı olarak da konuşma süreleri daha uzundur.

Abone Başına Aylık SMS Trafiği

Abonelerin aylık SMS kullanım miktarı, 2003 yılından 2010 yılına kadar hızlı bir artış gösterirken 2010 yılından itibaren yatay bir seyir izlemiştir (Grafik 17).

İstihdam Verileri

2014 yılı sonu itibariyle Türk Telekom'un çalışan sayısı 21.308, mobil işletmecilerin toplam çalışan sayısı 7.236 ve diğer işletmecilerin çalışan sayısı 4.783 olarak gerçekleşmiştir. Çağrı merkezlerinde çalışan 83.000 kişinin yanı sıra bilgi teknolojileri sektöründe çalışan yaklaşık 69.573 kişi ile birlikte toplam sektördeki istihdam sayısı 185.900'ün üzerinde gerçekleşmiştir.[2]

2 *Elektronik haberleşme sektöründeki istihdam verileri BTK, çağrı merkezi çalışanlarına ilişkin veriler http://www.cagrimerkezleridernegi.org internet sitesinden ve bilgi teknolojileri sektöründe çalışan sayıları TÜBİSAD'ın 2014 yılına ilişkin verilerinden, elektronik haberleşme sektöründe çalışan sayısı çıkarılarak hesaplanmıştır.*

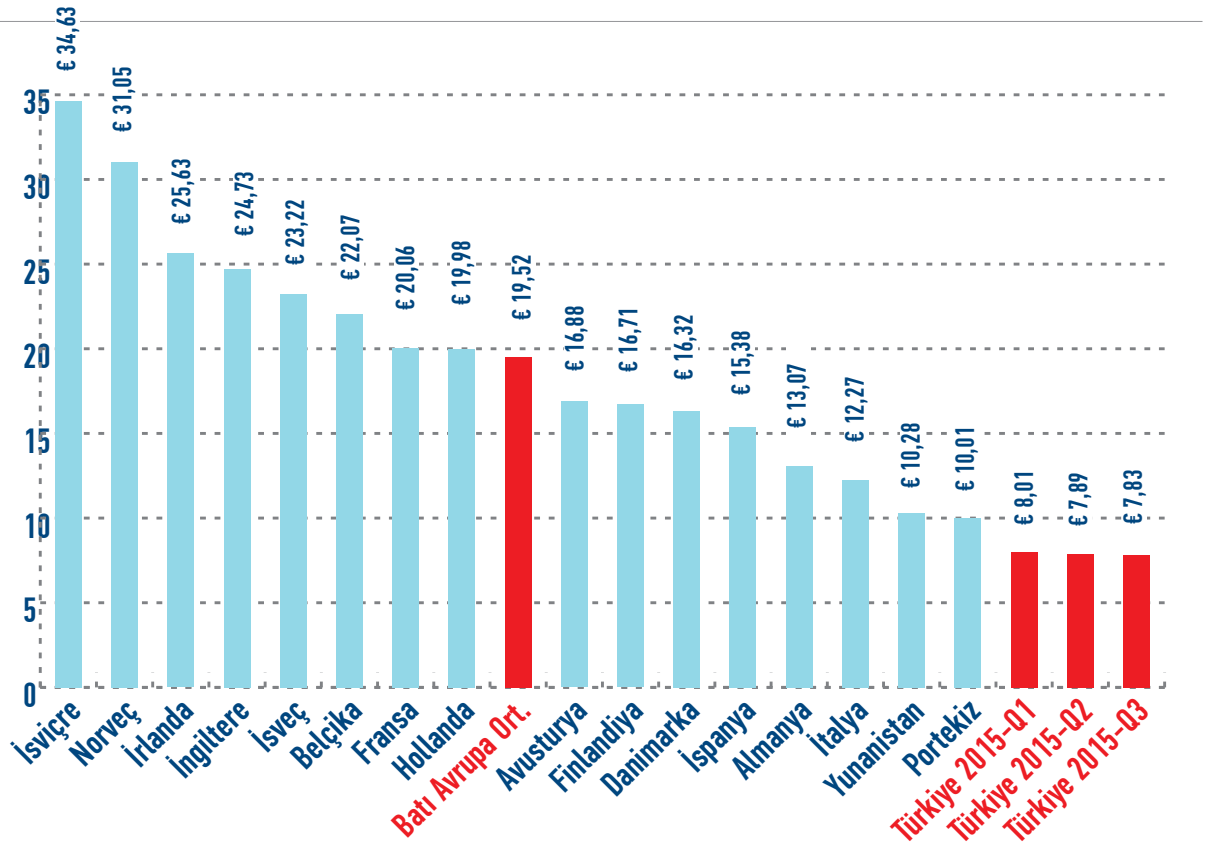

Grafik 16. ARPU Değerleri (Avro) *(GSMA Intelligence 2015-3. Çeyrek, BTK.)*

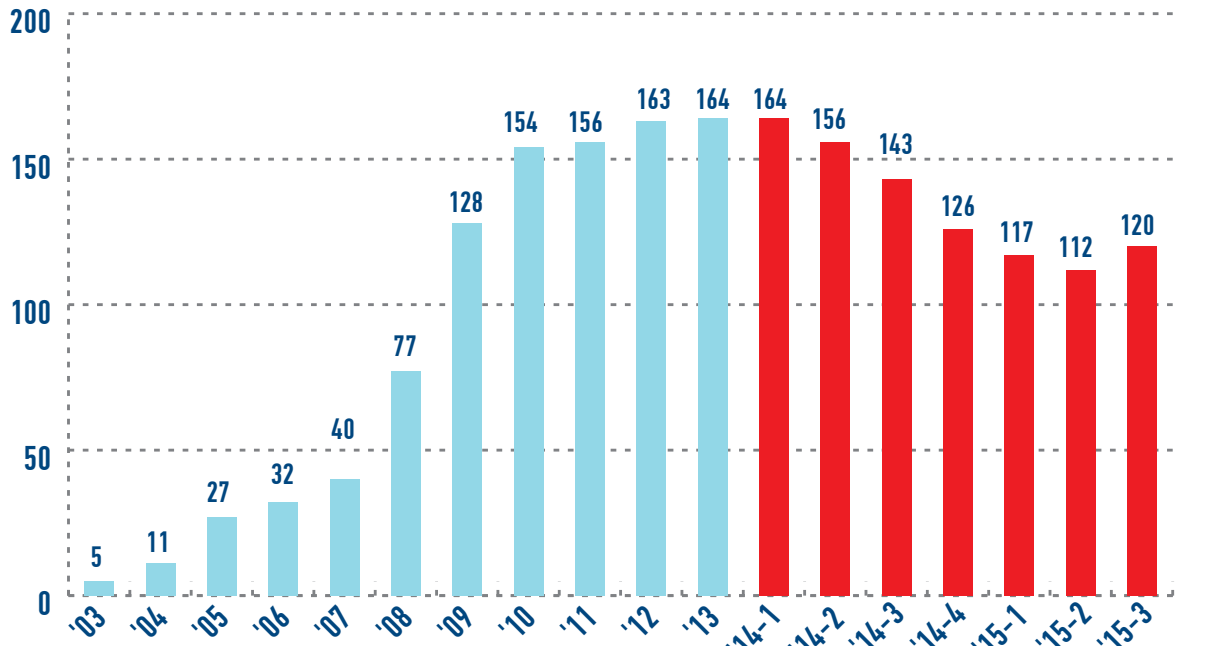

Grafik 17. Abone Başına Aylık Ortalama SMS Sayısı, (adet/ay*) *(Kaynak: BTK)*

** 2013 yılı sonuna kadar yapılan SMS raporlamalarında Türkçe karakter içeren bir SMS'in arabağlantı sisteminde birden fazla SMS olarak raporlanabilmesi sebebiyle, 2014 yılının ilk çeyreğinden itibaren SMS sayıları tüm işletmecilerin faturalandırma sisteminden alınarak raporlanmaya başlanmıştır. 2013 yılına kadarki SMS sayıları ise, 2014 yılı ilk çeyreğindeki arabağlantı/faturalama sistemindeki SMS sayısı farkı oranında düşülerek tekrar hesaplanmıştır.*

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

Haberleşme Alanındaki Politikalar

Bakanlık olarak, politikaları belirlerken ve mevzuatımızı hazırlarken sektörün tüm paydaşları ile birlikte çalışılmaktadır.

Bilgi teknolojileri, haberleşme ve posta hizmetleri sektörüne yönelik olarak temel politika alanları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- Bilgi Toplumu oluşumunu sağlayacak bilgi ve iletişim altyapısının oluşturulması,
- Özellikle sabit ve mobil geniş bant erişim altyapısını ve kullanımını ülkenin her tarafında yaygınlaştırarak sayısal uçurumun ortadan kaldırılması,
- Tüketicilerin korunmasının yanı sıra kişisel bilgilerin de korunması,
- Sektörde etkin rekabet ortamının sağlanması,
- Kıt kaynakların etkin ve verimli kullanılması,
- Ar-Ge ve yerli üretimin desteklenmesi

Ayrıca, bilgi ve iletişim teknolojilerinin yardımıyla, kamu hizmetlerinin elektronik ortama taşınarak hizmet sunumunda etkinliğin sağlanması, verimliliği ve vatandaş memnuniyetini öncelikli olarak gözeten bir e-devlet oluşumunun hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

Bakanlığımızca haberleşme sektörüne yönelik aşağıdaki hususlar 2023 hedefi olarak belirlenmiştir:

- Genişbant abone sayısının 60 milyona ulaşması,
- Her hane ve işyerine yeni nesil teknolojiler aracılığıyla geniş bant erişimin sağlanması,
- M2M (makineden makineye) uygulamalarının tüm sektörler ve altyapıları kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması ve bu sayede akıllı hale dönüştürülen altyapıların da birbirleri ile etkileşimli hale getirilmesi,
- Sektörün GSYİH içindeki payının % 2,9'dan % 8'e çıkarılması,
- 16-74 yaş arasındaki nüfusun % 80'ine bilgisayar kullanma becerisi kazandırılması,
- Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü büyüklüğünün her yıl yaklaşık % 15 oranında bir pazar büyümesi ile 160 milyar ABD dolarına ulaştırılması,
- Ar-Ge harcamalarının GSYİH payının % 3'e çıkarılması,
- Türkiye'nin Ar-Ge, Yazılım Test, Çağrı, Sayısal Veri, İnternet Değişim Noktası ile uluslararası gönderi alıp-verme konularında uluslararası merkez ve hub noktası haline gelmesi ve konumunun güçlendirilmesi,
- Kayıtlı elektronik posta hizmetinin yaygınlaştırılması, bu kapsamda altyapının oluşturulması, güven atmosferinin geliştirilmesi ve kullanımının artırılması

İnternet altyapısının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır. Bu kapsamda,

- 4,5G mobil elektronik haberleşme hizmetlerinin yaygınlaştırılmasının sağlanması,
- 4,5G mobil elektronik haberleşme altyapısına yönelik Ar-Ge çalışmalarının ve ekipmanlarının yurt içinde üretilmesinin teşvik edilmesi,

- 5G mobil elektronik haberleşme altyapısına ilişkin Ar Ge çalışmalarının desteklenmesi,
- Ulusal Genişbant Stratejisinin hazırlanması ve Fiber altyapı yatırımlarının artırılması, hızlı ve kaliteli genişbant erişim yaygınlığının artırılması,
- Ülkemizde internet değişim noktalarının kurulumunun desteklenmesi,
- Sabit ve mobil haberleşme altyapısı olmayan yerleşim yerlerinde altyapı kurulumu çalışmalarına devam edilmesi sağlanacaktır.

Öte taraftan, haberleşme sektöründeki serbestleşmeyle birlikte, işletmecilerin ticari gerekçelerle gidemedikleri ve ulaşamadıkları yerlere de Bakanlığımızın yönetimindeki Evrensel Hizmet kapsamında yatırımlarımız yapılmıştır ve bu yatırımlar devam etmektedir.

Yapılan Düzenlemeler

Geçiş Hakkı Yönetmeliği

655 sayılı KHK ile Bakanlığa verilen görevlerden biri; Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına ilişkin usul ve esaslar ile bunların taşınmazlardan geçirilmesi için uygulanacak ücret tarifelerini belirlemek ve denetlemektir. Bu kapsamda ülkemiz elektronik haberleşme altyapı sektöründe alternatif altyapıların gelişmesini ve elektronik haberleşme altyapısı kurulumunda kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak, geçiş hakkına ilişkin usul ve esaslar ile tarife belirlemek ve sektörde yaşanan diğer sorunları gidermek amacıyla geçiş hakkına ilişkin bir yönetmelik çalışması yapılmış olup, "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik" 27 Aralık 2012 tarihli ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin uygulama detaylarını belirlemek amacıyla hazırlanan "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanması Hakkında Usul ve Esaslar" ise Bakanlık resmi internet sayfasında yayımlanmıştır. Yayımlanan Yönetmelik ve Usul ve Esaslar ile;

- Birçok geçiş hakkı sağlayıcının uyguladığı farklı fiyat tarifeleri yerine standart bir tarife belirlenmiştir.
- Tesis paylaşımına öncelik verilerek kaynakların etkin ve verimli kullanılması sağlanmıştır.
- Denetim süreci tanımlanarak geçiş hakkı kapsamındaki iş ve işlemlerin kontrol edilmesi sağlanmıştır.
- Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi'nin (EHABS) kurulması öngörülerek, işletmecilere ait elektronik haberleşme altyapı bilgilerinin tek bir veritabanında toplanması, geçiş hakkı başvuru ve süreçlerinin takip edilmesi ve toplanan verilerin strateji ve politika belirlemede kullanılması amaçlanmıştır.
- İşletmecinin en az kendi ihtiyacını karşılayan altyapı kadar altyapıyı diğer işletmeciler için de kurması zorunluluk haline getirilerek mükerrer kazı yapılması önlenmiş ve yatırımların kazı yerine şebekeye yapılması sağlanmıştır.
- İşletmecilerin altyapıya yatırım yapmaları kolaylaştırılarak rekabet ortamı sağlanmıştır.
- Geçiş hakkı sağlayıcının başvuruyu belli bir sürede sonuçlandırması amaçlanarak işletmecinin altyapı kurma süreci hızlandırılmıştır.

Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Baz İstasyonlarının Kurulmasına İlişkin Yönetmelik Çalışması

655 sayılı KHK ile Bakanlığımıza verilen görevlerden birisi de; sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü baz istasyonu, anten, kule, dalga kılavuzu, konteynır ve benzeri araç, gereç ve tesisatın kurulması, bunların taşınmazlar üzerine yerleştirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile ücret tarifelerini belirlemek ve denetlemektir.

Bu çerçevede hazırlık çalışmaları yapılan yönetmelikte; baz istasyonlarının taşınmazlar üzerine yerleştirilmesiyle ilgili uygulama esasları ile ücret tarifeleri belirlenerek, sabit ve mobil işletmecilerin kapsama alanlarını geliştirmeleri suretiyle, vatandaşlarımızın daha kaliteli hizmet alarak ülkemizin bilgi toplumu hedeflerine ulaşmasına katkı sağlanmış olacaktır.

Yönetmelik Taslağı hakkındaki kamuoyu görüşleri alınmış olup, söz konusu Yönetmelik çalışması devam etmektedir.

Evrensel Posta Hizmeti Yönetmelik Çalışmaları

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu 23 Mayıs 2013 tarih 28655 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Evrensel Posta Hizmeti ile ilgili çalışmalar söz konusu Kanun'un yürürlüğe girmesi ile başlatılmıştır.

Posta Hizmetleri Kanunun 15 inci maddesinin 5 inci fıkrasında yer alan "Evrensel posta hizmeti gelirlerinin tahsili ve giderlerin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Maliye Bakanlığının müştereken hazırlayacağı yönetmelikle belirlenir" hükmü gereğince yönetmelik hazırlanması görevi Bakanlığımız ile Maliye Bakanlığına verilmiştir.

Söz konusu Kanun hükmü çerçevesinde Evrensel Posta Hizmetleri Yönetmeliği Taslağı hazırlanarak, Kurumların ve kamuoyunun görüşüne açılmıştır. Kurumlardan ve kamuoyundan gelen görüşler doğrultusunda düzenlenen taslak Maliye Bakanlığı'na görüş için gönderilmiş ve uygun görüş alınan taslak yönetmelik Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir. Sayıştay Başkanlığı'ndan uygun görüş alınan taslak yönetmelik Remi Gazete'de yayınlanmak üzere Başbakanlığa gönderilmiştir.

E-Devlet Yönetmelik Çalışmaları

Bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde, E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Taslağı hazırlanarak kamu kurum ve kuruluşlarının görüş ve önerileri alınmıştır. Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen görüşler dikkate alınarak yapılan düzenleme çalışmaları tamamlanmış olup, yönetmelik taslağı yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderilmiştir.

Yönetmelik kapsamında, kamu kurum ve kuruluşları sundukları ve/veya sunacakları e-Devlet hizmetlerinden kullanıcıların istifade edebilmesi amacıyla gerekli olan kimlik doğrulama işlemini, Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 12 ay içerisinde sadece e-Devlet Kapısı üzerinden yapacak olup, ayrıca kendi sistemleri üzerinden sundukları geniş kitlelere hitap eden ve olgunluk seviyesi yüksek olan e-Devlet hizmetlerini, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 24 ay içerisinde e-Devlet Kapısı üzerinden sunmaları hedeflenmiştir.

Ek olarak Türksat, kullanıcıların SMS, mail, Mobil Push, Web mesaj yollarından her hangi biri ile bilgilendirilmelerini sağlamak amacı ile bilgilendirme altyapısını kurarak bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 18 ay içerisinde kurum ve kuruluşların kullanımına sunacaktır.

Türksat, vatandaş ve şirketlerin kamu hizmetlerine ilişkin her türlü ödemelerini e-Devlet kapısı aracılığıyla yapabilecekleri bir sistemi bu yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 18 ay içerisinde geliştirerek kullanıma sunacaktır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca Yapılan Düzenlemeler

BTK tarafından 2015 yılı içerisinde de elektronik haberleşme sektörüne yönelik pazar analizleri, tüketici haklarının korunması, işletmecilerin birbirleri ile ilişkilerinin düzenlenerek rekabetin tesisinin sağlanması gibi konularda birçok düzenleme yapılmıştır.

Pazar Analizleri

Elektronik haberleşme sektöründe pazar analizlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslara Pazar Analizi Yönetmeliğinde yer verilmektedir. Söz konusu yönetmeliğe göre pazar analizleri üç yılda bir tekrarlanmaktadır. Pazar analizlerinde etkin rekabet ortamının tesisi ve korunması amacıyla ilgili pazarlarda etkin piyasa gücüne (EPG) sahip olduğu tespit edilen işletmecilere öncül yükümlülükler getirilmektedir.

Avrupa Birliği (AB) Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) kapsamında Detecon danışmanlık şirketi tarafından sağlanacak olan "Technical assistance for achieving the information society and stimulating high-speed broadband services to the benefit of consumers"» adlı Teknik Yardım Projesine başlanmış bulunulmaktadır. Söz konusu Proje; mevcut ve yeni nesil sabit/mobil şebekeler üzerinden sunulan toptan erişim hizmetlerine ilişkin maliyet modellerinin geliştirilmesi, referans teklifler ve pazar analizlerinin AB ve ulusal mevzuat çerçevesinde hazırlanması ile genişbant stratejisi çalışmalarını kapsamaktadır.

Dördüncü tur pazar analizlerine yönelik olarak çalışmalara da bu kapsamda devam edilmektedir. Bu çerçevede 2016 yılı içerisinde dördüncü tur pazar analizlerinin tamamlanması hedeflenmektedir. Söz konusu proje kapsamında hazırlanmakta olan ilgili pazarlara aşağıda yer verilmektedir.

İlgili Pazar Kapsamı,

- Sabit Şebekede Çağrı Sonlandırma Piyasası,
- Mobil Çağrı Sonlandırma Piyasası,
- Fiziksel Şebeke Altyapısına Erişim Piyasası,
- VAE İçeren Toptan Genişbant Erişim Piyasası,
- Mobil Şebekelere Erişim ve Çağrı Başlatma Piyasası,
- Sabit Şebekede Çağrı Başlatma Piyasası,
- Sabit Telefon Şebekesine Erişim Pazarı.

Söz konusu pazar analizlerinin tamamlanmasıyla birlikte pazar gelişmeleri de dikkate alınarak etkin rekabet ortamının tesisine katkı sağlanmış olacaktır.

Fiyat Sıkıştırması Yükümlülüğü ve Fiyat Sıkıştırmasının Tespitine, Önlenmesine ve Giderilmesine İlişkin Usul ve Esaslar

Elektronik haberleşme sektöründe etkin rekabetin sağlanması, ilgili tarifelerin fiyat sıkıştırması içermemesi sağlanarak fiyat bazlı rekabet aksaklıklarının giderilmesi amacıyla Sabit Şebekede Çağrı Başlatma Pazarında etkin piyasa gücüne sahip işletmeci olan ve halen bu pazarda dikey bütünleşik yapısını sürdüren Türk Telekom'a, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 26/03/2014 tarihli ve 2014/DK-SRD/172 sayılı Kararı ile 01/07/2014 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde fiyat sıkıştırması yükümlülüğü getirilmiştir. Söz konusu yükümlülüğün uygulama esaslarını göstermek üzere hazırlanan "Fiyat Sıkıştırmasının Tespitine, Önlenmesine ve Giderilmesine ilişkin Usul ve Esaslar" Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 26/06/2014 tarihli ve 2014/DK-SRD/332 sayılı Kararı ile onaylanarak 01/07/2014 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir. Sabit Şebekede Çağrı Başlatma Pazar Analizinin konusunu oluşturan söz konusu yükümlülük kapsamında yapılacak olan fiyat sıkıştırması testi, Türk Telekom tarafından Kuruma iletilecek aylık (tarife ve kampanyalara ilişkin gelir, trafik, abone sayısı, vb. bilgiler içeren) raporlar doğrultusunda öncelikle

ve kural olarak perakende seviyede "en önemli tarifeler" baz alınarak BTK tarafından aksi karar verilmedikçe en geç üç (3) ayda bir gerçekleştirilmektedir.

Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesi Düzenlemesi

BTK tarafından gerçekleştirilen pazar analizleri sonucunda ilgili piyasa(lar)da etkin piyasa gücüne sahip olduğu tespit edilerek hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi yükümlülüğüne tabi kılınan işletmeciler, Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesine İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak yükümlü olunan piyasalar kapsamındaki herbir ürün ve/veya hizmete ilişkin gelir ve maliyetlerine yönelik ayrı hesaplar tutmakla yükümlüdür.

Diğer ülke uygulamaları dikkate alınarak AB mevzuatına uygun şekilde 2013 yılı sonunda revize edilen Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesine İlişkin Usul ve Esaslarda gerçekleştirilen en temel güncelleme olarak göze çarpan tarihsel maliyetlerden cari maliyetlere geçişte öngörülen iki yıllık geçiş döneminde yükümlü işletmeciler her iki yaklaşımı da esas alarak hazırladıkları raporları BTK'ya sunmuşlardır. Bununla birlikte yükümlü işletmeciler, geçiş sürecinin tamamlanacağı 2016 yılından itibaren sadece cari maliyetleri dikkate alarak hazırladıkları hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi raporlarını ilgili mevzuatta ifade edilen kapsam ve süre içerisinde BTK'ya sunmaya devam edeceklerdir. Söz konusu raporlar kapsamındaki veriler, BTK tarafından özellikle yıkıcı fiyatlandırma, bir hizmetin maliyetinin diğer bir hizmetin geliriyle desteklenmesi şeklinde ortaya çıkan çapraz sübvansiyon gibi rekabete aykırı uygulamaların izlenmesi ve denetlenmesi ile gerek toptan gerekse perakende piyasalardaki fiyat düzenlemelerine katkı sağlamak amacıyla kullanılabilmektedir.

Sabit Toptan Genişbant Erişim, YAPA Tesis Paylaşımı ve Kiralık Devre Hizmetlerine İlişkin Düzenlemeler ve Gelişmeler

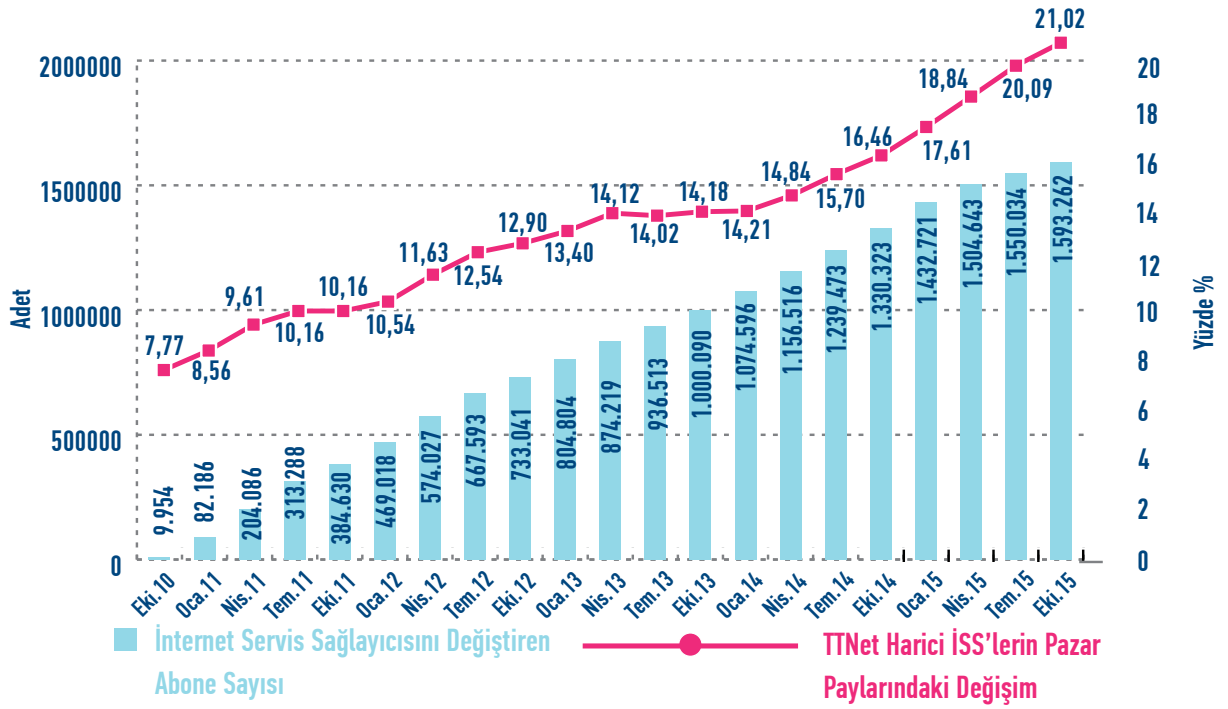

Grafik 18. İnternet Servis Sağlayıcısını Değiştiren Abone Sayısı (Kümülatif) ve TTNet Harici İSS'lerin Pazar Paylarındaki Değişim *(Kaynak: BTK)*

Sabit toptan genişbant erişim hizmetleri, YAPA, tesis paylaşımı ve kiralık devre hizmetlerine ilişkin mevzuat altyapısı büyük oranda tamamlanmıştır. Buna göre, Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliği ile bu Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan Yerel Ağa Ayrıştırılmış Erişime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ ile Ortak Yerleşim ve Tesis Paylaşımı Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ'in AB mevzuatı ile uyumunun sağlandığı değerlendirmesini yapmak mümkündür. Bununla birlikte, gerek sektörde duyulan ihtiyaçlara paralel olarak gerekse de öncül olarak ilave düzenlemeler yapılmaktadır.

Yapılan düzenlemeler neticesinde, fiber şebeke kurulumu hızlanmış, Türk Telekom tarafından Al-Sat ve VAE modelleri ile toptan seviyede İnternet Servis Sağlayıcı (İSS)'lara sunulmaya başlanan fiber hizmetleri kapsamında Ekim 2015 itibariyle mevcut sabit genişbant internet abonelerinin yaklaşık %18'i fiber (FTTH/B) abonesi olarak hizmet alabilmektedir. Bu çerçevede, Türkiye'nin fiber optik erişim hattının ulaştığı hane sayısı itibariyle mevcut durumda AB ülkeleri içerisinde önemli bir yere sahip olmuştur. Diğer taraftan tesis paylaşımı yükümlülüğünün uygulamaya konulduğu Nisan 2013 tarihinden Kasım 2015 tarihine kadar işletmeciler tarafından 91 km tesis paylaşımı gerçekleşmiş olup söz konusu paylaşımlar kaynakların etkin ve verimli kullanılması hususunda büyük önem arz etmektedir.

Ayrıca, son kullanıcıların Sayısal Abone Hattı (DSL) internet hizmeti aldıkları işletmecilerini hızlı, kolay ve asgari hizmet kesintisi ile değiştirebilmelerine imkân tanıyan İSS değişikliğinin uygulanmaya başladığı Ekim 2010 tarihinden Ekim 2015 sonuna kadar geçen dönemde yaklaşık 1.600.000 tüketici hizmet aldığı İSS'sini değiştirmişlerdir.

Abonelerin herhangi bir maliyete katlanmaksızın işletmecisini değiştirmesine imkan sağlayan bu uygulama neticesinde özellikle piyasa payı düşük olan İSS'lerin abone kazanımlarında önemli artışlar olmuş ve bunun sonucu olarak perakende DSL pazarında rekabet artmıştır. Kümülatif olarak aylık bazda DSL internet işletmeci değişiklik sayıları ve alternatif hizmet sağlayıcıların pazar paylarındaki artış Grafik 18'de gösterilmektedir.

Sabit Arabağlantıda Yaşanan Gelişmeler

BTK tarafından yetkilendirilen Sabit Telefon Hizmeti (STH) işletmecilerinin, Türk Telekom'un sabit telefon hizmetine tam ikame olacak şekilde ve abonelerine tek fatura ile hem sabit telefon şebekesine erişim hem de arama hizmetleri sunmalarına imkân tanıyan ve Şubat 2012 itibarıyla hayata geçen Toptan Hat Kiralama (THK) uygulaması kapsamında, STH işletmecilerinden sabit telefon hizmeti alan abone sayısı Ekim 2015 itibarıyla 1.839.121'e ulaşmıştır.

Bununla birlikte, STH işletmecilerinden THK kapsamında telefon hizmeti alan abonelerin, hizmet aldıkları işletmeciyi değiştirebilmelerine imkân tanıyan ve Şubat 2013 itibarıyla hayata geçen "THK İşletmeci Değişikliği" uygulaması kapsamında işletmeci değişikliği yapan abone sayısı Ekim 2015 itibarıyla 257.618'e ulaşmıştır

Azami Tarife Düzenlemesine İlişkin Gelişmeler

Mobil Azami Tarife Düzenlemesi ile öncelikle sunulan hizmetler karşılığında tüketicilerden alınan ücretler için makul bir sınır belirlenerek tüketici hak ve menfaatlerinin gözetilmesi amaçlanmaktadır. Mobil Azami Tarife Düzenlemesine göre Mobil-Mobil ve Mobil-Sabit aramalarına ilişkin 2007 yılının Mart ayında 2,01 TL olan azami ücret, kademeli olarak düşürülmüş ve 01.07.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 0,4625 TL/dk (46,25 Kuruş/Dakika) olarak belirlenmiş olup halihazırda bu ücret uygulanmaktadır. (Grafik 19)

Öte yandan 1 Kasım 2015 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bazı azami ücretlerde indirime gidilmiştir. Bu

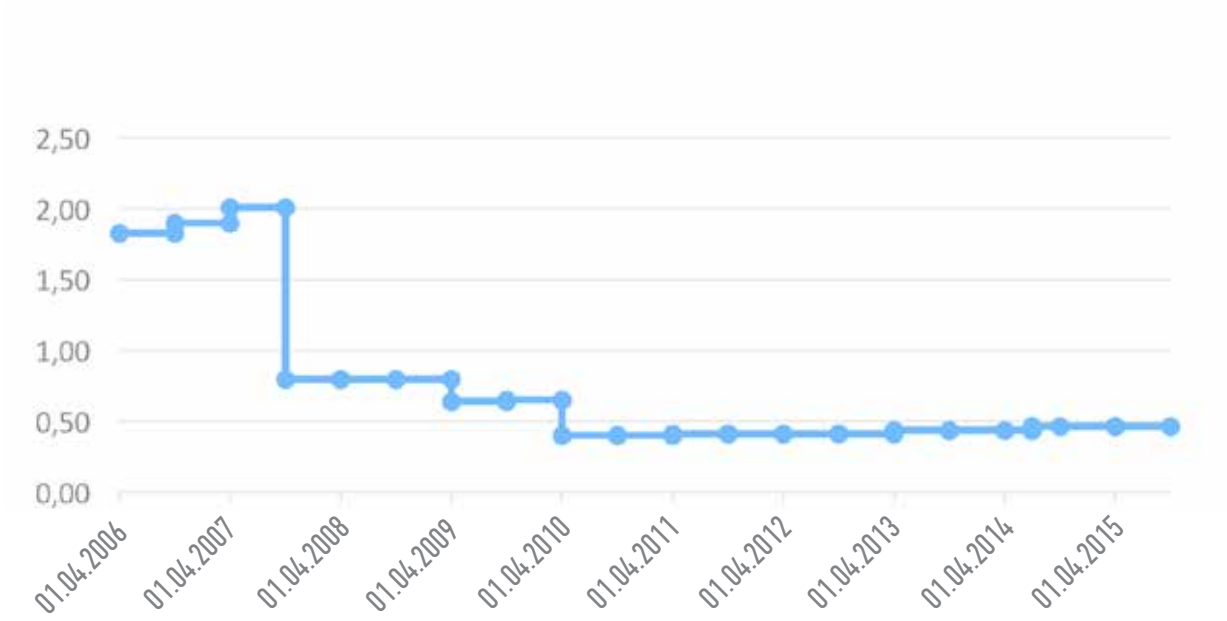

Grafik 19. Mobil-Mobil Azami Tarifesinin Tarihsel Süreci (Mobil Mobil Azami Tarife (TL/dk) *(Kaynak: BTK)*

kapsamda, mobil telefon aboneliklerindeki "İsim/Unvan Değişikliği" ücretinin üst sınırı işlem başına 17,57 liradan 6 liraya, "Numara Değişikliği" ücreti üst sınırı işlem başına 52,69 liradan 20 liraya, "Kayıp, Çalıntı, Kullanıcı Hatası Nedeni ile SIM Kart Değişikliği" ücreti üst sınırı işlem başına 43,90 liradan 20 liraya düşürülürken, "Garanti Kapsamında SIM Kart Değişikliği" işlemlerinin ise ücretsiz yapılması karara bağlanmıştır.

Başkası Adına Kayıtlı Olan Bir Hattın, Kullanıcısı Tarafından Üzerine Alınabilmesi İçin Tanınan Hak

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 26.09.2012 tarihli ve 2012/DK-14/453 sayılı Kararı ile "Aboneliğin Güncelleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı düzenleme yürürlüğe girmiştir. Söz konusu düzenleme ile kendi adlarına abonelik sözleşmesi olmadan başkalarının adına açılmış cep telefonu hatlarını kullananlara, 01.10.2013 tarihine kadar kullandıkları hatları üzerlerine almaları için hak tanınmış, daha sonrasında vatandaşlardan gelen talepler dikkate alınarak, kullanılan hattın kişi üzerine kaydettirebilmesinin sağlanması için tanınan süre: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 21.10.2013 tarihli ve 2013/DK-THD/561sayılı Kararı ile 1 Ekim 2014 tarihine kadar uzatılmıştır.

Bu uygulama sayesinde abonelik kayıtlarının güncelleştirilmesine imkân tanınmış olup, başkasının adına kayıtlı cep telefonu hatlarını kullananlar söz konusu düzenlemeden yararlanarak, hatları kendi üzerlerine ücretsiz olarak kaydettirmiştir.

Engelsiz Erişim'e Doğru BTK Düzenlemeleri

BTK'nın koordinatörlüğünde ilgili kurum ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri ile işletmeciler ve akademisyenlerin katkılarıyla oluşturulan ve Aralık 2011'den iti-

baren çalışmalarını sürdüren "Engelsiz Erişim Çalışma Grubu"nun hazırladığı "Bilgi ve İletişim ve Teknolojilerinde Engelsiz Erişim Raporu" Mayıs 2012 tarihi itibariyle yayımlanmıştır. Bahsi geçen Rapor'un "Sonuç ve Öneriler" kapsamında yer alan bazı çözüm önerileri, engelli tüketicilere yönelik olarak gerçekleştirilmesi öngörülen uygulamalar kapsamında Kurul Kararı alınmıştır.

Söz konusu Kurul Kararı kapsamında, mobil işletmeciler tarafından;

- Tarifelerde ve hizmetin sunum koşullarında meydana gelen tüm değişikliklerin SMS ile tüketicilere bildirilmesi durumunda talep eden abonelere sesli mesaj olarak gönderilmesi,
- Talep eden abonelere sesli konum bilgisi verilmesinin sağlanması,
- Talep eden abonelere fatura ve kota dolum bilgilerinin sesli mesaj olarak gönderilmesi,
- Abonenin talebi doğrultusunda "Aradığınız kişi işitme engellidir" bilgisinin ücretsiz olarak sunulması,
- Ses hizmetinden bağımsız olarak sadece SMS paketi hizmeti sunulmasının sağlanması

hususları karara bağlanmıştır.

Aynı kapsamda yürütülen çalışmalar sonucunda ;

1. Mobil işletmeciler tarafından;

- Engelli tüketicilere yönelik makul ölçüde ekonomik avantajlar ihtiva eden tarife ve kampanyalar sunulması,
- İnternet sitelerinin engelli kullanıcıların yararlanabileceği şekilde erişilebilir hale getirilmesi,
- "Sesli Konum Bilgisi" hizmetinin engelli aboneler için ücretsiz sunulması,
- Engelli abonenin konum bilgisinin, engelli abonenin talebi doğrultusunda asgari bir telefon numarası tarafından da ücretsiz olarak öğrenilebilmesinin sağlanması,
- Engellilere yönelik olarak sunulan hizmetlerin internet sayfası üzerinde tek başlık altında toplanması,
- Tüm abonelere Nisan-Ekim aylarında SMS bilgilendirmesi,

2. Sabit Telefon İşletmecileri tarafından;

- Engelli tüketicilere yönelik makul ölçüde ekonomik avantajlar ihtiva eden tarife ve kampanyalar sunulması,
- 200.000 üzerinde abonesi bulunan işletmecilerin internet sitelerinin engelli kullanıcıların yararlanabileceği şekilde erişilebilir hale getirilmesi,
- 200.000 üzerinde abonesi bulunan işletmeciler tarafından Nisan-Ekim aylarında SMS bilgilendirmesi,
- Engellilere yönelik olarak sunulan hizmetlerin internet sayfası üzerinde tek başlık altında toplanması,

3. İnternet Hizmeti Sunan İşletmeciler tarafından;

- Engelli tüketicilere yönelik ekonomik avantajlar ihtiva eden tarifeler ve kampanyalar sunulması,
- 200.000 üzerinde abonesi bulunan işletmecilerin internet sitelerinin engelli abonelerin yararlanabileceği şekilde erişilebilirliğinin sağlanması

hükme bağlanmış ve 01.04.2014 tarihi itibariyle de yürürlüğe girerek işletmeciler tarafından uygulanmaya başlanmıştır.

Ayrıca, Uydu Platform Hizmeti Sunan İşletmeciler tarafından;

- Engelli tüketicilere yönelik makul ölçüde ekonomik avantajlar ihtiva eden tarife ve kampanyalar sunulması,
- 200.000 üzerinde abonesi bulunan işletmecilerin internet sitelerinin engelli abonelerin yararlana-

bileceği şekilde erişilebilirliğinin sağlanması,

- 200.000 üzerinde abonesi bulunan işletmecilerce, 2015 yılının Nisan ve Ekim aylarında "Engellilere yönelik (işletmeci ismi) tarafından sunulan tüm hizmetlere (http://www....) internet bağlantısından ulaşabilirsiniz." şeklindeki bilgilendirme mesajının işletmeci ve BTK imzalı olacak şekilde tüm abonelere SMS ile gönderilmesi,
- Engellilere yönelik olarak sunulan tüm hizmetlerin internet sayfası üzerinde tek başlık altında toplanarak engelli tüketicilerin bilgiye erişimlerinin kolaylaştırılması,

hususlarındaki düzenlemeler 01.02.2015 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

Diğer taraftan;

- Engelli aboneler için, diğer bireysel abonelere uygulanan tarife/kampanya/paket fiyatları üzerinden %25 oranında ek indirim uygulanması,
- Erişilebilirlik özelliği taşıyan bayilerin konumları/iletişim bilgileri ve hangi erişilebilirlik özelliklerini taşıdıklarına ilişkin bilgilerin işletmecilerin internet sitesi üzerinde erişilebilir bir şekilde yayımlanması,
- İşitme veya konuşma engelli bireylerin, hizmetlerle ilgili işlemleri gerçekleştirebilmesini teminen görüntülü olarak canlı görüşme sağlanabilecek bir sistemin kurulması,
- İşitme veya konuşma engelli bireylerin, işletmeci tarafından sunulan hizmetlerle ilgili işlemleri gerçekleştirebilmesini teminen yazılı olarak canlı görüşme sağlanabilecek bir sistemin kurulması,
- İşitme veya konuşma engelli bireylerin, işletmeci tarafından sunulan hizmetlerle ilgili işlemleri otomatik olarak yapabilmesini teminen sesli yanıt sistemi (IVR) benzeri, görüntülü bir sistemin kurulması,
- Engelli bireylere, çağrı merkezine yaptıkları aramalarda, doğrudan gerçek kişiye bağlanabilme seçeneği sunularak öncelik tanınması,

gibi engelli vatandaşlarımızın bilişim teknolojilerinden daha fazla faydalanabilmelerine yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

BTK Tüketici Sayfası ve Elektronik Şikayet Sistemi

Ocak 2012 tarihinde tüketicilerin bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve tüketici mağduriyetlerinin engellenmesi amacıyla BTK tüketici sayfası oluşturulmuştur. Sitede; elektronik haberleşme sektöründe tüketicilerle ilgili mevzuat, tüketicilere yol gösterici nitelikte rehberler, tüketicilerin elektronik haberleşme hizmetlerinde yaşamış olduğu sorunlara ilişkin bilgilendirme metinleri ile BTK tarafından tüketicilere yönelik yapılan düzenlemelere ilişkin haberler ve devam eden çalışmalar bulunmaktadır.

Bunun yanında, tüketiciler BTK tüketici sayfası aracılığıyla; hangi güvenli internet profilinde olduğunu, veri kullanım hesaplayıcısından yaklaşık veri kullanımını, e-devlet kapısına yönlendirilmek suretiyle numarasının taşınıp taşınmadığını, adlarına kayıtlı hatlar ile hat sayısını, IMEI baz istasyonu ölçüm değerlerini, mobil/sabit/internet/kablo tv/uydu işletmecilerinden borç ve alacak bilgilerini, sorgulayabilmekte, 5651 sayılı yasada belirtilen katalog suçlara ilgili şikayetleri yapabilmekte, ayrıca kayıp, çalıntı, elektronik kimlik bilgisini haiz cihazın yurt dışından getirilmesi gibi durumlarda nasıl hareket edilmesi gerektiği hususunda bilgilendirme içeriklerine ulaşabilmektedir. Diğer taraftan, yapılan düzenlemeler uyarınca Temmuz 2014'ten itibaren işletmeciler kendi internet sitelerinde Tüketici Şikayet Sistemi oluşturmuş ve fiili olarak şikayetleri internet üzerinden alıp, cevaplandırmaya başlamıştır.

Yurt Dışında Yaşayan Vatandaşlarımızın ve Turistlerin Ülkemizi Ziyaretlerinde Cep Telefonlarını Kullanımı

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve turistlerin ülkemizi ziyaretlerinde mobil cihazlarını kullanabilmeleri hususunda yaşanan sıkıntıların giderilmesi yönünde çalışmalar

başlatılmıştır. Bu çalışma neticesinde yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve turistlerin ülkemizi ziyaretlerinde cep telefonu ve diğer mobil cihazlarını kayıt altına aldırmaksızın kullanabilmeleri için tanınan süre 60 günden 120 güne çıkarılmıştır. Bu yasal ve teknik düzenleme sonrasında, ayrıca, yolcu beraberinde yurt dışından getirilen cep telefonlarının kayıt altına alınması için gereken süre de 60 günden 120 güne çıkarılmıştır.

Abonelik Sözleşmeleri ile Taahhütnamelere İnternet Üzerinden Erişilmesi

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 03/09/2013 tarihli ve 2013/DK-THD/483 saylı Kararı ile tüketicilerin, abonesi bulundukları işletmecilerin İnternet siteleri üzerinden imzalamış oldukları abonelik sözleşmelerine ve taahhütnamelere erişebilme imkânı getiren düzenleme, 1 Nisan 2015 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Kıst Ücret Uygulama Esasları

Abonelik tesisi, numara taşıma, abonelik feshi gibi durumlarda fatura döneminin tamamından ücretlendirme yapılmasıyla ilgili şikâyetler üzerine, tüketicilerin sunulan hizmetten yararlandıkları süre ve miktar kadar ödeme yapmalarına yönelik bir düzenleme yapılmıştır.

Kıst ücret; hizmetten faydalanılan gün sayısı, kullanılan dakika, veri, vb. ile orantılı olarak hesaplanan tahakkuka esas ücreti ifade etmektedir.

Hizmetin sunumunu takiben ücretin tüketiciden tahsil edildiği aboneliklerdeki (faturalı) temel elektronik haberleşme hizmetlerini (Ses, SMS, Veri) kapsayan kıst ücret hesaplaması, Tarife/Paket/Kampanya deaktivasyonu hariç olmak üzere şu durumlarda uygulanacaktır:

1. Abonelik Tesisi,
2. Aboneliğin Dondurulması,
3. Abonelik Devri,
4. Nakil,
5. Fesih/Numara Taşıma,
6. Ödeme Tipi Değişikliği (Faturalıdan Ön Ödemeliye Geçiş),
7. Paket Aktivasyonu.

Borç ve Alacak Bilgilerini Sorgulama ile Elektronik Ortamda Borç Ödeme ve Alacak İadesi İmkânının Sağlanması

Borç ve Alacak Bilgilerinin Sorgulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar ile 2 Mart 2015 tarihinden itibaren vatandaşlara sunulan telefon, internet, kablo TV ve uydu abonelik borçlarının e-devlet üzerinden tek tuşla öğrenilmesi olanağı sağlanmış, sonrasında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 27/05/2015 tarihli ve 2015/DK-THD/278 sayılı Kararı ile Borç ve Alacak Bilgilerinin Sorgulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar'a eklenen yeni hükümler ile e-devlet kapısı veya işletmecilerin internet sayfası üzerinden sorgulama sonucu öğrenilen borçların kredi kartı ile ödenmesi veya tüketici alacaklarının iadesi işlemlerinin de internet üzerinden yapılabilmesi hizmetini sunmaları için işletmecilere yükümlülük getirilmiştir. Bu düzenleme ile tüketiciler internet üzerinden işletmecilere olan borçlarını kolayca ödeme ya da alacakları varsa iadesi için başvuruyu da internet üzerinden kolayca yapabilme imkânına kavuşmaktadır. Söz konusu hizmetin sunumu için işletmecilerin gerekli hazırlıkları tamamlayabilmelerini teminen 01/01/2016 tarihine kadar süre verilmiş olup, vatandaşların iki kanaldan borç ödeme ve alacak iadesi hizmetini kullanma imkânına sahip olmaları hedeflenmiştir. Bu kapsamda yöntemlerden ilki ile işletmecilere ait internet sayfası üzerinden borçlarını kredi kartı ile ödeme ve alacakları için iade başvurusu yapma hizmetini kullanabilmeleri, ilaveten, söz konusu hizmetin e-devlet kapısı üzerinden sunulması imkanı getirilmiştir.

İkinci yöntemde ise toplam ikiyüzbin ve daha fazla abonesi olan işletmeciler, e-devlet kapısı üzerinden yapılan sorgulama sonucunda öğrenilen borç ve/veya alacak bilgilerinde

tüketicilerin borç miktarı ya da telefon/abone numarası benzeri verileri girmelerini gerektirmeden kolayca borç ödeme ve alacak iadesi için başvuru hizmetini sunmakla yükümlüdürler. Bu yöntemin kullanımı için işletmeciler gerekli hazırlıklarını tamamlayarak 01/04/2016 tarihinden itibaren söz konusu hizmeti sunmaya başlayacaklardır.

Mobil Telekomünikasyon Hizmetlerinde İnternet Hizmetini Kapama-Açma İşlemleri

Mobil telekomünikasyon hizmetlerinde teknolojinin gelişmesi ile yaygınlık arz eden akıllı telefon kullanımı nedeniyle aboneden habersiz internet hizmeti ücretlendirmesi yapılarak oluşabilecek tüketici mağduriyetinin engellenmesi amacıyla şu hususlara karar verilmiştir:

- Abonelik sözleşmelerinde hatların internet hizmetlerine kapatılması hususunda tüketicilerin tercihlerini belirtebilmesi, buna yönelik olarak abonelik sözleşmelerinde gerekli değişikliklerin yapılması,
- Hattın açılmasını müteakip hatların internete nasıl kapatılabileceği hususunda abonelerin SMS yoluyla bilgilendirilmesi,
- İnternet hizmetlerinin online işlemler, müşteri hizmetleri, bayiler aracılığıyla ve SMS ile kapatılıp/açılabilmesi.

Pazarlama, Tanıtım Gibi Amaçlarla Haberleşme Yapılmasına İlişkin Usul Ve Esaslar

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 09/07/2015 tarihli ve 2015/DK-THD/313 sayılı Kararı ile işletmecilerin sundukları hizmetlere ilişkin olarak abone ve kullanıcılarla pazarlama, tanıtım, değişiklik ve bakım hizmetleri ile cinsel içerik iletimi gibi maksatlarla yapacakları haberleşmelerle ilgili usul ve esaslar belirlenmiştir.

İşletmeciler tarafından bir mal ya da hizmetin sağlanması (sözleşme/taahhütname yapılması gibi) sırasında belirli şartlarla aynı veya benzeri mal ya da hizmetlerle ilgili pazarlama ve tanıtım amaçlı haberleşme yapabilecekleri belirtilmiş, elde edilen iletişim bilgilerinin cinsel içerik iletimi maksadıyla yapılacak haberleşmelerde kullanılabilmesi ise izin alınması şartına bağlanmıştır.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması ile İlgili İkincil Düzenlemelerin Yapılması

Elektronik Haberleşme Sektöründe kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunmasına yönelik olarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna düzenleme yapma yetkisi veren EHK'nın 51'inci maddesinin Anayasa Mahkemesinin 09.04.2014 tarihli kararı ile iptali sonrasında, 51'inci madde yeniden düzenlenerek 15.04.2015 tarihinde yasalaşmış olup, yeni yasal düzenlemeler çerçevesinde Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmeliğin yeniden hazırlanmasına ihtiyaç duyulmuştur. Yönetmelik taslağı ile kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunması konusunda veri işleme ilkeleri, haberleşmenin gözetilmesi yasağı ve bunun yasal süreçler gibi istisnaları, şebeke ve kişisel verilerin güvenliğinin temini, trafik ve konum verilerinin işlenmesi, tahsilata ilişkin riskin yönetilmesi, saklanacak veri kategorileri, işletmecilerin veri saklama süreleri, saklanan verinin korunması ve güvenliği, numaranın gizlenmesi, otomatik çağrı yönlendirme, aboneler için hazırlanan rehberler ve ayrıntılı faturalarda gizlilik gibi konuların 2016 yılının ilk yarısı içerisinde açıklığa kavuşturulması planlanmaktadır.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrıları

5809 sayılı EHK çerçevesinde, acil yardım çağrılarına erişim yükümlülükleri, ücretlendirme, numaralandırma, acil yardım kuruluşlarına iletilecek çağrıların ve bu çağrılara ait konum verilerinin yönlendirilmesi, çağrı formatı ve iletimi gibi hususların düzenlenmesi amacıyla hazırlanan ve 05.06.2012 tarihli ve 28314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik"in 3 üncü ve 6 ncı maddeleri, 17.01.2014 tarihli ve 28885 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile değiştirilerek, acil yardım çağrılarına ilişkin konum verisinin hassasiyeti net olarak belirlenmiş ve konum verisinin işletmeciler tarafından ortak bir harita üzerinden belirlenmesi sağlanmıştır.

Elektronik Haberleşme Alt Yapısı Tesisleri Referans Dokümanı ve Asgari Gerekliliklerinin Belirlemesine Yönelik Çalışmalar

Bakanlığımız tarafından hazırlanan "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin taşınmazlardan geçirilmesine ilişkin Yönetmeliğin" ilgili hükmü çerçevesinde BTK koordinasyonunda, konu ile ilgili işletmecilerden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuş ve işletmeciler ile, ilgili kamu kuruluşlarının ortak çalışmalarıyla "Elektronik Haberleşme Yer Altı Tesisleri Referans Dokümanı" hazırlanmış, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 30/04/2014 tarihli ve 2014/DK-TED/238 sayılı Kurul Kararı gereği BTK internet sayfasında yayımlanmıştır.

Diğer taraftan, UDHB tarafından hazırlanan Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik kapsamında kullanım onayı alan altyapı işletmecilerinin BTK tarafından hazırlanan "Elektronik Haberleşme Alt Yapısı Asgari Gereklilikleri" çerçevesinde denetlenebilmesine yönelik usul ve esasları içeren taslak Yönetmeliğin 2016 yılının ilk çeyreğinde yürürlüğe girmesi planlanmaktadır. Yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle kullanım onayı alan işletmecilerin altyapı kazılarının ve havai hat tesislerinin kurulumunun anılan gerekliliklere uygun olup olmadığı denetlenecektir.

Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Teknik Şartnamesi

Halihazırda uygulanan Bina İçi Telefon Tesisatı Teknik Şartnamesi, Türk Telekomünikasyon AŞ tarafından hazırlanmıştır. Ancak zaman içinde sağlanan rekabet ortamı sonucu farklı işletmecilerin bina içi elektronik haberleşme altyapısını kullanmak istemeleri ve erişim yöntemlerinin çeşitlenmesi (Kablo TV, Fiber Optik altyapısı, Ethernet gibi) nedeniyle mevcut şartname ve buna göre her daire için öngörülen iki çift bakır devre yetersiz hale gelmiştir.

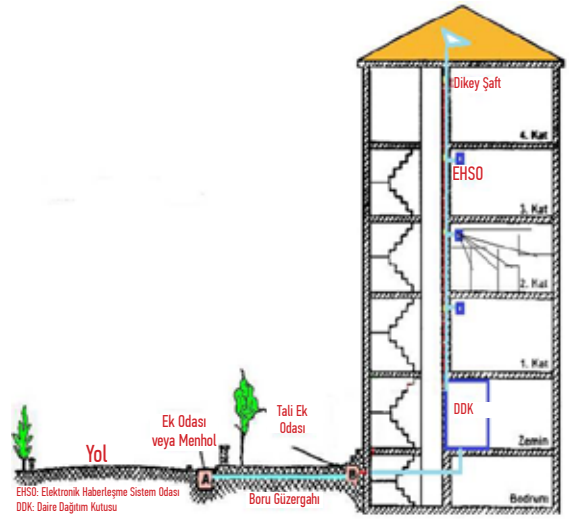

Bu kapsamda BTK tarafından hazırlanan "Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Teknik Şartnamesi", 30.04.2014 tarihli Kurul Kararı gereği BTK'nın internet sayfasında yayımlanmıştır.

3N Mobil Haberleşme Hizmetleri İçin Hizmet Kalitesi Düzenlemesi

Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği ve İmtiyaz Sözleşmesi hükümleri kapsamında 3N işletmecilerinin kapsama yükümlülüklerinin tamamlandığı yerlerde işletmecilerin ulusal ve uluslararası kalite standartlarında hizmet sunmalarını teminen, 21.01.2014 tarihli ve 2889 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile 3N hizmet kalitesi standartları belirlenmiştir. 16.02.2015 tarih ve 29269 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3N mobil haberleşme hizmetlerinde hizmet kalitesi ölçütlerinin elde edilmesine ilişkin tebliğ ile hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin ölçüm ve saha test yöntemlerinin belirlenmesine yönelik usul ve esaslar belirlenmiştir.

Hizmet Kalitesi ile İlgili İkincil Düzenlemelerin Gözden Geçirilmesi

Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği 21/01/2014 tarihi ve 28889 sayılı Remi Gazete'de yayımlanarak değiştirilmiştir. Söz konusu Yönetmeliğin beş ayrı eki ve bu eklerle ilgili 5 ayrı tebliğ bulunmaktadır. Yönetmeliğin değişmesi ve uygulamada yaşanan zorluklara ilişkin işletmecilerden gelen talepler neticesinde evrensel hizmet yükümlüsü sabit telefon hizmeti sunan işletmeciler ve İSS hizmeti sunan işletmecilere ilişkin tebliğlerin güncellenmesi ihtiyacı hasıl olmuştur. Söz konusu değişiklikleri içeren tebliğler 30 Kasım 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bahse konu değişiklikler kapsamında; Sabit telefon hizmeti için;

- "Engelli Abone" tanımı yapılmış ve hizmet kalitesinde uyulması gereken hedef değerlerde bu tür abonelere pozitif ayrımcılıklar yapılmıştır. Örneğin sabit telefon hizmetinde "Tüm geçerli arızaların en hızlı karşılanan %95'inin giderildiği süre" en fazla 90 saat iken bu süre engelli abonelerde en fazla 48 saat olarak belirlenmiştir.
- İşletmecinin sağlamasında güçlük görülen bazı hedef değerlerde esnekliğe gidilmiştir. Örneğin "Uluslararası aramalar için ortalama arama kurulum süresi" 3 saniyeden 7 saniyeye çıkarılmıştır.
- Bağlantı süresi ve arıza giderme süresine ilişkin hesaplamaya esas teşkil edecek kayıtların belirlenmesi hususu detaylandırılmıştır.
- İSS hizmeti için "Arıza Giderme Süresi" daha önceden ölçülmezken değişiklikle beraber bu kriterin de ölçülmesi istenmiştir.
- İSS hizmet kalitesi ölçüm tablolarında ölçümleri gruplandırabilmek amacıyla "hız profili" tanımı eklenmiştir.
- İşletmecilere gereksiz maliyete sebep olmaması için belirli sayının altındaki hız profilleri gruplarında ölçüm yapma zorunluluğu kaldırılmıştır.

Söz konusu tebliğ değişiklikleri, hem Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinde yapılan değişikliklerin söz konusu tebliğlere işlenmesi hem de uygulamada yaşanan aksaklıkların giderilmesi açısından önem arz etmektedir.

Elektronik İmza Düzenlemesi

23 Ocak 2004 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Elektronik İmza Kanunu ve bu kapsamda BTK tarafından hazırlanarak Ocak 2005'te yayımlanan ikincil düzenlemelerden sonra nitelikli elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imzalarla ilgili hizmetleri sunacak olan Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı'ları (ESHS) BTK'ya yaptıkları bildirimde bulunarak faaliyete başlamıştır. Halihazırda özel sektöre nitelikli elektronik sertifika sağlayan 4 adet, tüm kamu kurum ve kuruluşları çalışanlarının kurum içi ve kurumlararası işlemlerde kullanacakları kurumsal elektronik sertifika ihtiyaçlarını karşılayan TÜBİTAK Kamu Sertifikasyon Merkezi ve 2004/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamında kendi çalışanlarının nitelikli elektronik sertifika ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan Emniyet Genel Müdürlüğü Sertifikasyan Merkezi olmak üzere toplam 6 adet ESHS faaliyet göstermektedir. Ülkemizde faaliyet gösteren 6 ESHS tarafından 2004 yılından Ekim 2015'e kadar üretilen toplam elektronik ve mobil elektronik sertifika sayıları Grafik 20'de gösterilmektedir.

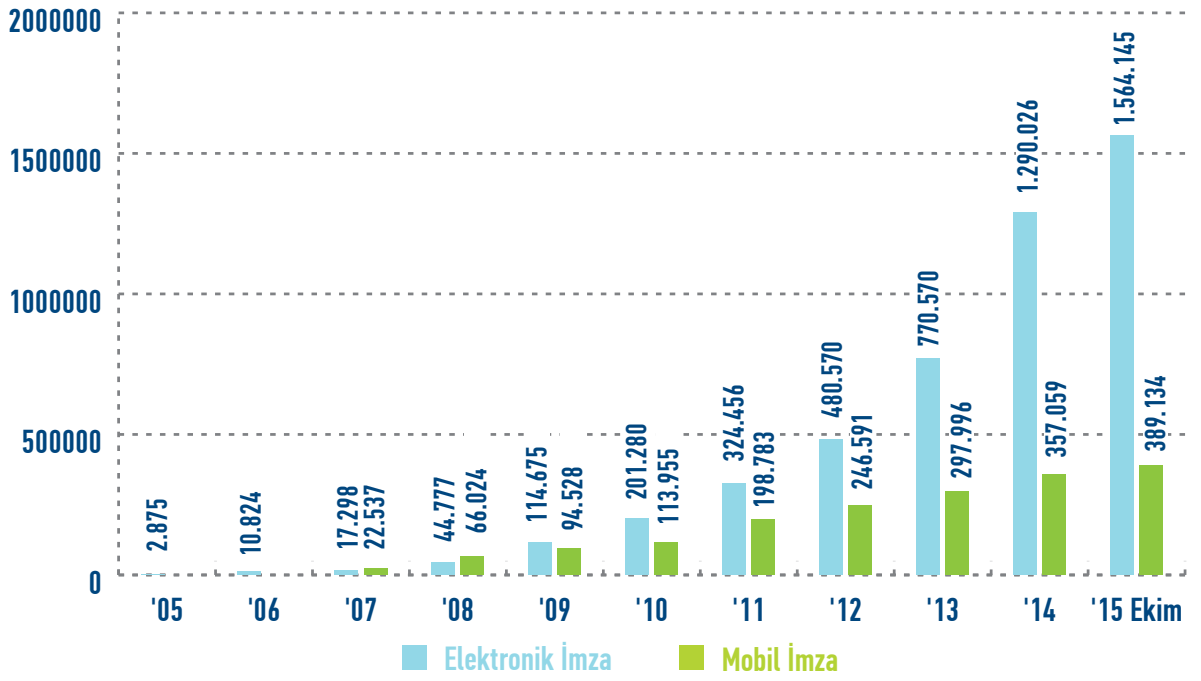

Grafik 20. Elektronik ve Mobil Elektronik Sertifika Sayısı *(Kaynak: BTK)*

Kayıtlı Elektronik Posta Hizmeti

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 18 inci maddesi ile tacirler arasındaki diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe, sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbarlar, ihtarlar, itirazlar ve benzeri beyanlar, fatura, teyit mektubu, iştirak taahhütnamesi, toplantı çağrıları gibi belgelerin elektronik olarak gönderilmesi için Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sisteminin kullanılması hüküm altına alınmıştır. Yine aynı Kanunun 1525 inci maddesinin 2 nci bendi ile söz konusu sisteme, Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcıların (KEPHS) hak ve yükümlülüklerine, yetkilendirilmelerine ve denetlenmelerine ilişkin ikincil düzenlemeleri yapmak üzere BTK görevlendirilmiş ve bu çerçevede BTK tarafından hazırlanan ikincil düzenlemeler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile birlikte 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Müteakiben ilgili mevzuat kapsamında KEPHS olmak üzere BTK'ya başvuruda bulunan şirketler yetkilendirilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda hâlihazırda KEP hizmeti sağlamak üzere 7 firma yetkilendirilmiş ve hizmet vermeye başlamıştır.

Ülkemizde faaliyet gösteren 7 KEPHS tarafından Ekim 2015'e kadar çoğunluğu tüzel kişiler olmak üzere toplam 130.396 adet KEP hesabı açılmıştır.

Diğer taraftan, KEPHS'ler arası birlikte çalışabilirliğin sağlanması, elektronik imza oluşturma ve doğrulama yazılımlarının mevzuat ile belirlenen kriterlere uygunluğunun test edilmesine ilişkin ihtiyaçların tespiti ve KEPHS'ler arasında birlikte çalışabilirlik bağlamında yaşanan problemlerin ve bu problemlerin çözümüne yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

İletişimin Denetlenmesi

21.02.2014 tarih ve 6526 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesinde yapılan değişiklikler ile telefon dinleme konusunda, bir taraftan yetkilerin kötüye kullanılmasını önlemek, diğer taraftan da uluslararası standartlara uygun olarak bu tedbirleri uygulamak amaçlanmıştır. Gerek Anayasamızın 13 üncü ve 22 nci maddelerinde yer alan hükümler ve gerekse tarafı olduğumuz AİHS'ne göre, özel hayatın gizliliğine ve haberleşmenin gizliliğine yönelik müdahalelerin açıkça ve yasal normlarla düzenlenmesi sağlanmış, geçici bir tedbir olan iletişimin denetlenmesi tedbirinin uygulamada sıkça dile getirilen kötüye kullanmaları engelleyerek, işlendiği yönünde kuvvetli şüpheler bulunan suç ile ilgili delillere ulaşmak ve/veya şüpheli veya sanığı yakalamakla sınırlı olarak uygulanması hedeflenmiştir.

İnternet İçerik Düzenlemeleri

5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 23 Mayıs 2007 tarihinde 26530 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle bu Kanunun uygulanması görevi Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına verilmiştir.

5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ile İnternetin yasadışı içeriğiyle mücadele edilmesi ve başta çocuklar ve aileler olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin internet ortamındaki yasadışı içeriklerden korunmaları amaçlanmıştır.

5651 sayılı Kanunda gerçekleşen değişikliklerde;

1. Hapis cezaları kaldırılmakta, hürriyeti bağlayıcı cezalar para cezasına dönüştürülmekte,
2. Kişilik hakkı ihlallerinin etkin ve ölçülü tedbirlerle önlenmesi öngörülmekte,
3. Erişim sağlayıcılar birliği oluşturulmak suretiyle ted-

bir kararlarının sivil inisiyatif tarafından etkin ve hızlı şekilde uygulanması usulü benimsenmekte,

4. Erişim engelleme kararının, süresiz olarak verilmesi yerine değişiklikle belirli bir süre ile sınırlı olarak verilmesine imkân tanınmakta,

5. İnternet üzerinden kişi hakkı ihlallerinin (özel hayatın gizliliğinin ihlali başta olmak üzere) çok kısa süre içerisinde ölçülü tedbirlerle etkin olarak giderilmesi sağlanmakta,

6. Erişim engellenmesi tedbiri kararlarının öncelikle ve esas olarak yalnızca hakkın ihlalilin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, v.b) ve URL adresi şeklinde, içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verilebileceği, ancak son çare prensibi çerçevesinde mecburiyet durumunda sitenin erişimin engellenmesine karar alınabileceği düzenlenmekte,

7. İnternetin güvenli kullanımını sağlama ve bilişim şuurunu geliştirmeye yönelik çalışmalara yer verilmekte,

8. Yer sağlayıcıların (hosting vb.) yurt içinde faaliyet göstermesi kolaylaştırılmakta,

9. Kişilik hakkının ihlali durumlarındaki müracaatlara bağlı olarak uygulanan veya TİB tarafından özel hayatın gizliliği kapsamında re'sen verilecek erişim engelleme kararlarının doğrudan hakim onayına sunulması şartı öngörülerek, yargısal güvence eksikliği giderilmekte,

10. Milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi nedenlerinden biri veya bir kaçına bağlı olarak internet ortamında vuku bulacak ihlallere yönelik çok kısa sürede koruyucu idari tedbir alınabilmektedir.

Bu temel düzenlemelerle bağlantılı olarak, ticari amaçla İnternet toplu kullanım sağlayıcıların (İnternet kafeler vb.) izin belgesi almalarına ilişkin usul ve esaslara yer verilmiş, bunların faaliyetlerinin; çocukların korunması, suçların önlenmesi ve suçluların tespiti yönünde gerçekleşmesini teminen (filtre programı, iç IP logları, kamera sistemi, sabit IP vb.) denetim usul ve esasları düzenlenmiştir.

İnternet ortamındaki yayınlardan Kanunda belirtilen katalog suçlara ilişkin şikâyetlerin yapılabileceği İnternet Bilgi İhbar Merkezi kurulmuştur. Çocukların cinsel istismarı başta olmak üzere İnternetin yasadışı içeriğiyle mücadele konusunda uluslararası işbirliğinin gerekliliği kapsamında, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı İnternet Bilgi ve İhbar Merkezi, Uluslararası İnternet İhbar Merkezleri Birliğine – INHOPE üye olmuştur. INHOPE, 1999 yılında İnternet üzerindeki yasadışı içeriklerle mücadele etmek amacıyla "Hotline" olarak tabir edilen ihbar hatları oluşturmak ve bunların birbiri ile koordinasyonunu sağlamak amacıyla kurulan bilgi ihbar merkezleri birliğidir. Birliğin üyeleri arasında, başta ABD, Avustralya ve AB ülkeleri olmak üzere 45 ülkede faaliyet gösteren 51 ihbar merkezi bulunmaktadır.

5651 sayılı Kanun ile Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına yüklenen görevler, erişimin engellenmesi tedbirine ilişkin uygulamalardan ziyade bilinçlendirme, işbirliği, koordinasyon ve sorunlu içeriğin, İnternet adresinin tümüyle engellenmesine gerek kalmaksızın ilgili siteden çıkartılmasını sağlayan uyar-kaldır (notice and take down) mekanizmasının işletilmesidir.

Gelişmiş demokrasilerde yaygın olarak kullanılmakta olan uyar-kaldır yöntemiyle kısmi içeriğe dayalı sorunlar; İnternet aktörlerinin sorumluluklarını ötelemeyen, özdenetimi ön plana çıkaran, önemseyen bir anlayış çerçevesinde çözümlenmiştir. Sadece bir veya birkaç içerikten kaynaklanan sorunların çözümünde, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın re'sen gerçekleştirdiği işlemler itibarıyla temel hak ve hürriyetlerin sınırlanmasının Anayasal kısıtı olan "ölçülülük ilkesi"ne azami riayetle, ifade özgürlüğü, bilgilenme ve kişinin kendini geliştirme hakkı çerçevesinde sorun teşkil etmeyecek bir usul ortaya konulmuştur.

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının kararları içeri-

sinde yoğunluğu "Çocukların cinsel istismarı ve müstehcenlik" oluşturmaktadır. Bu suç bazındaki engellemeler, tüm gelişmiş batı toplumlarınca yürütülmekte olan ortak mücadeleye paralel devam ettirilmektedir.

Başkanlık işlemlerini, Kanunda belirlenen "katalog" sınırlaması tercihine uygun yürütmüş, engelleme tedbiri uygulanan İnternet adresi içeriklerinin yaklaşık %98'i çocukların cinsel istismarı, müstehcenlik ve fuhuş şeklindeki üç suç düzenlemesi çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Numara Taşınabilirliğine İlişkin Düzenlemeler

BTK tarafından yürütülen numara taşınabilirliği düzenlemelerinin gözden geçirilmesi çalışması kapsamında, "Numara Taşınabilirliği Uygulama Sürecine İlişkin Usul ve Esaslar", "Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği'nin 18'inci Maddesinin Uygulanmasında İzlenecek Yöntem" düzenlemesi Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 19.11.2015 tarihli ve 2015/DK-YED/503 sayılı Kararı ile onaylanmış ve Numara Taşınabilirliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ise 28/11/2015 tarihli ve 29546 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu değişiklikler ile temel olarak, taşınan numaranın alıcı işletmecide devredilebilmesi, sabit numara taşınabilirliğinde ve devir yoluyla yapılan mobil aboneliklerde taşınma talebinde bulunan abonenin numaranın tahsisli olduğu işletmeci ile ilk abonelik sözleşmesini imzaladığı tarihten itibaren üç ay geçmeden numaranın taşınabilmesi, taşıma talebinin iletimi ve kontrolüne ilişkin sürelerin azaltılması, numaranın taşınması sürecinde yapılan aktivasyon ve deaktivasyon işlemleri için işletmecilere tanınan sürelerde iyileştirme yapılması hususlarında düzenlemeler yapılmıştır.

Posta Sektörüne İlişkin Düzenlemeler

Posta sektörüne ilişkin serbestleştirme süreci, ülkemizde 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nun (6475 sayılı Kanun) yürürlüğe girmesiyle başlamış; posta gönderilerinin kabulü, toplanması, işlenmesi, sevki, dağıtımı ve teslimini kapsayan posta hizmetlerinin Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT) dışında yetkilendirilecek hizmet sağlayıcılar tarafından da sunulması mümkün hale gelmiştir. Böylelikle, kullanıcıların daha kaliteli hizmetleri daha düşük fiyatlarla alabilmeleri için gerekli olan etkin rekabet ortamının sağlanması anlamında ilk adım atılmış ve pazara girişin önündeki yasal engel kaldırılmıştır.

Bu kapsamda 03.06.2014 tarihli ve 29019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği", "Posta Hizmetlerinin Sunumuna İlişkin Yönetmelik" ve "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Posta Sektöründe İdari Yaptırımlar Yönetmeliği" çerçevesinde posta hizmetlerinin sunumuna ilişkin yetkilendirme, usul ve esaslar ile mevzuatın ihlali durumunda uygulanacak idari yaptırımlar belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 6475 sayılı Kanun gereği PTT tarafından yürütülecek posta hizmetlerine ilişkin hak ve yükümlülükleri belirlemek üzere BTK ile PTT arasında Görev Sözleşmesi, mezkûr Kanunda öngörülen süreçlerin tamamlanmasının ardından 21 Temmuz 2014 tarihinde imzalanmıştır.

15.12.2015 tarihi itibarı ile ulusal çapta PTT dâhil 21 Hizmet Sağlayıcısı ve il/iller bazında 5 Hizmet Sağlayıcısı yetkilendirilmiştir.

PROJE VE FAALİYETLER

Projelerimizde önceliklerimiz, ülkemizdeki bilgi toplumunun geliştirilmesi, sosyal desteğe muhtaç olan engelli vatandaşlarımızın hayatlarının kolaylaştırılması, eğitime destek verilmesi, bilgisayar okur-yazarlığının artırılması, e-Devlet uygulamalarının yaygınlaştırılması, afet durumunda sabit ve mobil haberleşmenin kesintiye uğramaması için gerekli tedbirlerin alınmasıdır.

İnternet Altyapısı Olmayan Okullara Altyapı Kurulması

Ülkemizde sayısal uçurumun giderilmesi amacıyla, işletmeciler tarafından yüksek maliyet nedeniyle gidilemeyen, nüfus yoğunluğunun az olduğu özellikle de kırsal kesimlerde, internet erişimi olmayan 10.201 okula ADSL ve Uydu teknolojisi genişbant internet erişimi sağlanmıştır.

İnternet Altyapısı Kurulan Okullarımıza Örnekler

Web Tabanlı Dil Eğitim Sistemi ve Multimedya Dil Sınıfları Kurulması

Bakanlığımız ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı arasında imzalanan protokol ile 102 Üniversitemize 2'şer adet olmak üzere toplam 204 Dil Sınıfı kurulmuştur. Bu proje ile yükseköğrenim öğrencileri yerden ve zamandan bağımsız 7 gün 24 saat hizmet alabilmektedir.

Üniversite öğrencilerimiz bu hizmet için herhangi bir ücret ödememektedir. Öğrencilerin kullanımına açılacak olan çevrimiçi (online) dil materyali; sadece okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerini desteklemekle kalmayıp öğrencilerin haftanın belirli saatlerinde dil uzmanları ile canlı görüşme ve konuşma pratiği yapmalarına da imkân tanınmıştır.

Web Tabanlı İngilizce Dil Eğitim Sistemi ve Multimedya Dil Sınıfı

Akıllı Sınıf Kurulumu

Bu projeyle, Emniyet Genel Müdürlüğünde çalışan personel bir merkezden 82 noktaya sunulan uzaktan eğitim hizmeti ile yerinde eğitim alabilmektedir. Bu da kamuya zaman ve maliyet açısından önemli ölçüde tasarruf sağlamaktadır.

Akıllı Sınıf

Acil Durum Haberleşmesine Yönelik Uydu Telefonu Temini

Karasal haberleşmenin kesintiye uğradığı afet dönemlerinde Başbakanlık, Bakanlıklar, Valilikler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonun daha sağlıklı bir şekilde sağlanması ve acil durumun daha etkin yönetilebilmesi amacıyla söz konusu kurumlara alternatif haberleşme imkânı sağlamak üzere 723 adet uydu telefonu alınarak Türkiye genelindeki Valilik ve Kaymakamlıklara dağıtımı yapılmıştır.

Uydu Telefonu

FATİH Projesi (Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi)

Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği protokolüyle başlatılan FATİH Projesi, gerek öğrenci sayısı, gerek derslik sayısı ve gerekse proje bedeli bakımından dünyada bir ilktir.

Etkileşimli Tahta, Yazıcı ve Doküman Kamerası

FATİH Projesi ile okullara BT araçları sağlanarak geniş bant internetin bütün dersliklere ulaştırılması, derslere ait e-içeriklerin geliştirilerek yaygınlaştırılması ve ülke genelinde sosyo-ekonomik açıdan öğrenciler arasında fırsat eşitliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu proje ile tüm orta öğretim okullarımızdaki 45.653 adet okul ve 432.288 dersliğin Etkileşimli Tahta, yazıcı ile donatılması ve öğrencilere El Bilgisayarı (Tablet) verilmesi hedeflenmiştir. Etkileşimli tahta ve yazıcıların temin edilmesi ve kurdurulması Bakanlığımızca, el bilgisayarı ve eğitim içeriklerinin temini ise Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmaktadır.

Bakanlığımızca, 2012 yılında 3.657 adet okulun her birine doküman kamera ve çok fonksiyonlu yazıcı ile her sınıfa bir adet olmak üzere 84.921 adet etkileşimli tahta alımı ve kurulumu gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, öğretmenlerin uzaktan hizmet içi eğitimlerinin sağlanması amacıyla, tek noktadan çok noktaya hizmet veren 110 adet Hizmet İçi Eğitim Sınıfının kurulumu Bakanlığımızca 2013 yılında tamamlanmıştır.

Bununla birlikte, 2014 yılında 41.996 adet okula, her okulda bir adet olmak üzere A3/A4 çok fonksiyonlu yazıcı ile 347.367 adet etkileşimli tahtanın kurulumunun yapılması için firmalar ile sözleşme imzalanmıştır. 2015 yılı sonu itibariyle 41.996 adet A3/A4 çok fonksiyonlu yazıcı teslimatı tamamlanmıştır. Ayrıca 289.015 Adet etkileşimli tahta kurulumu yapılmış olup 2016 yılında kalan miktarın kurulumu yapılacaktır.

Gören Göz Projesi

Bu proje ile görme engelli vatandaşlarımızın yaşamını kolaylaştırmak, gitmek istedikleri yere kolay ve en güvenli biçimde ulaşımını sağlamak amacıyla gören göz cihazının alımı ve dağıtımı amaçlanmıştır.

Gören Göz cihazı; görme engellilerin gitmek istedikleri yere yürüyerek veya otobüs, metro gibi toplu taşıma araçlarını kullanarak kolay ve hızlı bir şekilde ulaşabilmeleri için körcül haritalar içeren bir navigasyon programı, yürüme ölçer, internet tarayıcısı, medya oynatıcısı, e-mail programı, elektronik-kitap okuma ve benzeri özellikleri bulunan ekran okuma destekli bir akıllı telefondur.

Bu cihazlar Bakanlığımız tarafından Gören Göz Projesi kapsamında iki aşama halinde temin edilmiştir.

Söz konusu projenin birinci aşamasında; 7 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Sivas, Erzincan, Bilecik ve Niğde) yaşayan görme engelli vatandaşlarımız için toplam 5000 adet, ikinci aşamasında ise 19 ilde (Adıyaman, Antalya, Artvin, Aydın, Bingöl, Bursa, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Gaziantep, Gümüşhane, Iğdır, Kahramanmaraş, Karaman, Konya, Mardin, Şanlıurfa ve Yozgat) yaşayan görme engelli vatandaşlarımız için 5000 adet olmak üzere toplam 10.000 adet Gören Göz cihazı temin edilerek, dağıtımı yapılmak üzere Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na teslim edilmiştir.

Projenin üçüncü aşamasında ise ilk iki fazın dışında kalan 55 ili kapsayacak şekilde Gören Göz cihazı temin edilmesi planlanmaktadır.

Gören göz cihazı kullanıcılarından gelen ücretsiz internet erişim hizmeti taleplerinin karşılanması amacıyla GSM operatörleri ile gerekli koordinasyon sağlanarak sosyal sorumluluk kapsamında 31 Mart 2016 tarihine kadar geçerli olmak üzere 1 (bir) yıl süreli ve 1 GB kotalı ücretsiz internet erişim hizmetinin sunulması kararı alınmış olup Bakanlığımız internet sitesinden duyurusu yapılmak suretiyle hizmetin sunumuna başlanmıştır.

1. fazda dağıtılan gören göz cihazı

2. fazda dağıtılan gören göz cihazı

Kızılay'ın Uydu Üzerinden Kesintisiz İletişim Projesi

Türkiye Kızılay Derneği'nin, afet durumunda uydu üzerinden ses, veri ve görüntü dahil gerekli olan her türlü haberleşme hizmetlerinin etkin ve kesintisiz yapılabilmesi için 48 adet sabit, mobil ve taşınabilir Uydu Terminali (VSAT) temin edilmiş olup Kızılay tarafından özellikle afet durumlarında kullanılmaktadır.

Uydu (VSAT) Terminali

İnternet Erişim Noktaları (İEN) Kurulması

Proje kapsamında PTT, Havaalanları, DDY Gar Binalarında vatandaşların telefon, internet ve e-devlet hizmetlerinin erişimini sağlamaya yönelik pilot uygulama olarak Büyükşehir statüsündeki 16 ilimizdeki 86 merkeze İnternet Erişim Noktasının (İEN) kurulması amaçlanmıştır.

İnternet erişim noktalarının kurulumu tamamlanmış olup vatandaşlarımıza hizmet verilmektedir.

İnternet Erişim Noktası

Elektronik Haberleşme Altyapısı Olmayan Yerleşim Yerlerine Altyapı Kurulması

Bu proje ile Türkiye genelinde sabit telefon ve internet altyapısı olmayan yaklaşık 2.526 adet köy mezra ve benzeri yerleşim yerlerine kablosuz genişbant erişim teknikleri kullanılmak suretiyle sabit telefon ve internet hizmeti verilmesi planlanmıştır.

Yapılan iki yıllık saha çalışmaları sonucunda bazı yerleşim yerleri projeden çıkarılarak kurulum yapılması gereken sayı 1.595 olarak yeniden belirlenmiştir. 1.595 yerleşim yerinde sabit telefon ve internet hizmeti verilmektedir.

Ayrıca, Milli Savunma Bakanlığından gelen talebe istinaden kalekol ve karakollar, vatandaşlardan gelen taleplerle birlikte yaklaşık 450 yerde daha kurulum yapılması için çalışmalar başlatılmıştır. Bu yerlerdeki altyapı kurulumları 2016 yılında devam edecektir. Yapılan saha çalışması sonucunda 419 kalekol ve karakolda kuruluma ihtiyaç bulunduğu tespit edilmiştir. Bu karakol veya kalekollardan Kasım sonu itibariyle 166 adedinin kurulumu tamamlanmıştır. Sözleşme kapsamında kurulumu tamamlanan tüm yerleşim yerlerinde ve karakollarda 3 yıl daha hizmet verilmeye devam edilecektir.

Altyapı Kurulumu

GSM Kapsama Alanlarının Genişletilmesi ve İyileştirilmesi Projesi

Nüfusu 1- 500 arasında olan ve GSM iletişim altyapısı olmayan 1.799 adet yerleşim yerine Mobil Haberleşme Altyapısının kurulumu amaçlanmaktadır. Bu kapsamdaki çalışmalar 2013 yılında başlamış olup kurulumlar devam etmektedir. 2015 Kasım sonu itibariyle 1.792 yerleşim yeri kapsama altına alınmış olup vatandaşlarımıza hizmet verilmektedir.

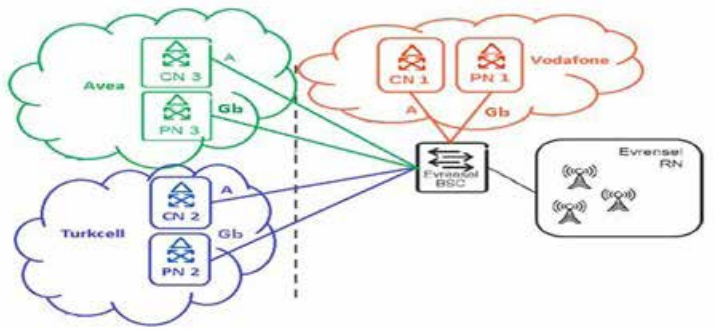

e-Devlet Kapısı Projesi

e-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında, kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan sunumu ve vatandaşların Devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve etkin bir şekilde erişimini sağlayacak olan e-Devlet Kapısının kurulması, işletilmesi ve yönetilmesi görev ve sorumluluğu Başbakanlık adına 24.03.2006 tarih ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Bakanlığımıza verilmiştir. Söz konusu kararda; "Bakanlık e-Devlet Kapısı teknik altyapısının kurulumu, işletilmesi görev ve sorumluluklarını Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme A.Ş. aracılığı ile yürütür ve verilen görevin yerine getirilmesinde hizmet bedeli de dahil olmak üzere uygulanacak olan usul ve esaslar, Bakanlık ile Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme AŞ arasında düzenlenecek bir protokol ile belirlenir" hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, e-Devlet Kapısı Projesine ilişkin görevlerin yerine getirilebilmesi için Bakanlığımız ile Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme AŞ arasında bir protokol imzalanmıştır.

30.11.2015 tarihi itibari ile e-Devlet Kapısı üzerinden hizmet alan kullanıcı sayısı 25.195.554'e, kurum sayısı 206'ya ve sunulan hizmet sayısı 1.359'a ulaşmıştır.

Sayısal Yayıncılık Projesi

Sayısal Yayıncılık Projesi ile radyo ve televizyondaki analog yayınların sonlandırılarak yayıncılığın karasal sayısal vericiler üzerinden ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasına yönelik altyapı çalışmalarına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Sayısal yayıncılıkla ilgili çalışmalar kapsamında, frekans koordinasyonuna ilişkin hususlar RTÜK ve BTK ile birlikte koordineli şekilde yürütülmektedir. Ülkemizde analog yayınlar halen devam etmekle birlikte, 790-862 MHz bandındaki analog yayınlar RTÜK'le koordine edilerek sonlandırıl-

mış ve bu frekans bandı IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesinde işletmecilere ihale edilmiştir. Ayrıca, Dünya Radyokomünikasyon Konferansı 2015 (WRC-15)'te yayınla birlikte mobil hizmetlere tahsis edilen 694-790 MHz bandına ilişkin değerlendirmeler devam etmektedir. Bu bandın da 790-862 MHz bandına benzer şekilde ilerde mobil hizmetler için kullanılması planlanmaktadır.

Küçük Çamlıca TV-Radyo Kulesi Projesi

Sayısal Yayıncılık Projesinin alt projelerinden biri olan "Küçük Çamlıca TV-Radyo Kulesi" ne ait Kesin Projeler İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca Bakanlığımıza teslim edilmiştir. Projeye ilişkin yapım ihalesi sonuçlandırılmıştır.

İstanbul Küçük Çamlıca TV Kulesi

Çanakkale TV-Radyo Kulesi Projesi

Sayısal Yayıncılık Projelerinden biri olan Çanakkale ili Radartepe mevkiinde bulunan vericilerin ve antenlerin ortak bir anten sisteminde toplanması amacı ile inşa edilecek olan kuleye ilişkin iş ve işlemler Çanakkale Valiliğince yürütülmektedir. Uluslararası Ön Seçimli Mimari Proje Yarışması gerçekleştirilmiş olup, yarışma sonuçları 15.03.2014/28942 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Uygulama projesi ve ihale dokümanları Yüklenici tarafından Çanakkale İl Özel İdaresi'ne teslim edilmiş olup hazırlanan fizibilite raporu Kalkınma Bakanlığına iletilmiştir. Kalkınma Bakanlığı Fizibilite raporunu uygun bulmuş ve Yatırım Programı'nı revize etmiştir.

Çanakkale Yayın Kulesi Tesisleri

2015-2019 Ulusal E-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı Projesi

655 sayılı KHK'nin Görevler başlıklı 2 nci maddesinin (f) bendi ile bu görevi detaylandıran 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi gereği e-devlet çalışmaları kapsamında; "2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı" ile paralellik arz eden, paydaşların ihtiyaçlarına cevap verebilecek, geçmiş dönem tecrübelerini, mevcut durumu ve uluslararası uygulamaları da dikkate alan "2015-2019 Ulusal E-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı" hazırlıkları kapsamında Bakanlığımız ile Tübitak arasında 20.06.2014 tarihinde bir sözleşme imzalanarak çalışmalara başlanılmıştır.

Bu kapsamda yaşamsal olaylar, alan ve eksen bazlı 28 adet odak grup toplantısı, "Merkezi Yönetim Bilgi Formu ve Memnuniyet Anketi", "Yerel Yönetim Bilgi Formu ve Memnuniyet Anketi", "Özel Sektör Memnuniyet ve Beklenti Anketi" ve "Vatandaş e-Devlet Hizmetleri Memnuniyet ve Beklentileri Anketi" çalışmaları yapılmıştır.

e-Devlet Portali "edevlet.gov.tr" üzerinden yayına alınmış, 16.11.2015 tarihi itibariyle 2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı taslağı e-Devlet Portali üzerinden tüm paydaşların resmi görüşüne açılmıştır. Resmi görüşlerin alınmasına müteakip Yüksek Planlama Kurulu kararına sunularak uygulamaya alınacaktır.

e-KKTC Projesi

KKTC e-Devlet Projesi (e-KKTC), kamu kurum ve kuruluşlarının e-Kurum'a dönüşmeleri, elektronik ortamda bütünleşik bir e-Devlet hizmetleri altyapısının yazılım ve donanım olarak kurulması ve kamu hizmetlerinin vatandaş odaklı bir yaklaşımla 7/24 kesintisiz ve güvenli bir şekilde bu altyapıdan sunulması projesidir. e-KKTC Projesi ile kamu hizmetlerinin vatandaşa en kolay ve en etkin yoldan, kaliteli, hızlı, kesintisiz, güvenli ve entegre bir yapıda sunulmasına yönelik altyapının ülke düzeyinde oluşturulması hedeflenmektedir.

Gelinen noktada projede %20 nakdi, %30 fiziki gerçekleştirilme sağlanmış olup, proje devam etmektedir.

Kamu Entegre Veri Merkezleri Projesi

15 Ocak 2013 tarihinde Sayın Başbakanımız Başkanlığında gerçekleştirilen Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun (BTYK) 25 inci Toplantısında e-Devlet hizmetlerine ilişkin konular ve gelişmeler gündeme alınmış ve 2013/104 Nolu "Kamu kurumlarının veri merkezlerinin birleştirilmesine yönelik hukuki, teknik ve idari yapılanma modelinin oluşturulması ve Türkiye Kamu Entegre Veri Merkezinin kurulması çalışmalarının yapılması" kararına ilişkin çalışmaların Bakanlığımız sorumluluğunda yürütülmesine karar verilmiştir.

İlgili kuruluşlar ile yapılan çalışmalar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınan görüşler çerçevesinde oluşturulan taslak model BTYK'nın 26 ncı toplantısında sunulmuş olup Bakanlığımızca hazırlanan "Türkiye Kamu Entegre Veri Merkezi Kurulması, İşletilmesi ve Yönetilmesine İlişkin Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Taslak Kararı yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderilmiştir.

Ek olarak; 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir;

"ı) Ulusal Kamu Entegre Veri merkezlerine yönelik politika, strateji ve hedefleri belirlemek, eylem planlarını hazırlamak, eylem planlarını izlemek, e-Devlet hizmetlerinde kullanılan verilerin ve sistemlerin barındırıldığı veri merkezlerini kamu entegre veri merkezlerinde toplamak amacıyla verilerin transferi de dahil gerekli altyapıları kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettirmek ve tüm bu faaliyetlere yönelik uygulama usul ve esaslarını belirlemek, kurulum, uygulama ve işletim süreçlerini planlamak, yürütmek ve koordine etmek."

Bu kapsamda Kamu Entegre Veri Merkezinin kurulmasına ilişkin fizibilite çalışması için teknik şartname hazırlığı tamamlanmış olup, ihale için yaklaşık maliyet tespit çalışmaları tamamlanmış, projenin fizibilite ihale süreci başlatılmıştır.

Kamu Entegre Veri Merkezi Blok Şema

Üçüncü El Projesi

Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı arasında 20.11.2013 tarihinde imzalanan Engelsiz Bilişim Projeleri İşbirliği Protokolü ile engelli vatandaşların toplumsal yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik olarak haberleşme alanında uygun teknolojiler kullanılarak ihtiyaç duyulan verilere ulaşım ve erişiminin kolay hale getirilmesi ile sosyal haklar ve iş imkânlarından mümkün olan en yüksek oranda faydalanmaları planlanmaktadır.

Engelli erişebilirlik cihazı ve tablet bilgisayar ile herhangi bir nedenle ellerini kullanamayan engellilerin, kendilerine sağlanacak olan tablet bilgisayarın tüm niteliklerini ek-

siksiz kullanmaları, eğitim ve istihdam alanlarında fırsat eşitliği yakalamaları ve bilişim alanında engellerin kaldırılması amaçlanmaktadır.

Söz konusu protokol çerçevesinde Bakanlığımız tarafından 1.000 adet engelli erişebilirlik cihazı ve 1000 adet tablet bilgisayar temin edilerek 17.04.2015 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na teslim edilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı hizmetin, etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için kendilerine teslim edilen ürünlerin öncelikle öğrencilere dağıtılması amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı'na teslim etmiştir.

Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne Bağlı Öğrenci Yurtlarının İnternet Erişim ve Kullanım Ücretlerinin Ödenmesi

Bilgi toplumunun oluşumuna katkı sağlanması ve internet kullanımının yaygınlaştırılması suretiyle bilgiye erişim imkânlarının arttırılması amacıyla, Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı öğrenci yurtlarının internet erişim ve kullanım ücretlerinin Evrensel Hizmet bütçesinden ödenmesi, Bakanlar Kurulu Kararı ile evrensel hizmet kapsamına alınmıştır. Anılan Karar uyarınca hesaplanan net maliyet, evrensel hizmet bütçesinden her yıl ödenecektir.

Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı Eylem Planı

Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) çerçevesinde yürütülen "Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı Eylem Planı"nın 5. Bileşeninde yer alan 56 ve 57 nolu eylemlerin sorumluluğu Bakanlığımıza verilmiştir.

Kurumlar arası veri paylaşımının önündeki hukukî ve teknik sorunlar tespit edilecek ve ilgili kurumlar bünyesinde tutulan verilerin çapraz kontrollere de imkân verecek şekilde paylaşımına yönelik çözüm önerileri geliştirilecektir.» başlıklı 57 nolu eylem tamamlanmış ve hazırlanan rapor Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmiştir.

Bitiş tarihi Aralık 2017 olan «Veri paylaşımına esas olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşları belirlenecek, bu kurumların güncel veri tespit tabloları hazırlanacak ve bu tablolar diğer kurumlarla paylaşılmak ve söz konusu verilerde gerekli standardizasyon sağlanmak suretiyle kurumlar arasındaki paylaşım kapasitesi artırılacaktır.» başlıklı 56 nolu eyleme ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Ulusal Ulaştırma Portalı Projesi

Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planında (2006-2010) yer alan 59 nolu eylem ile bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı imkanlardan yararlanılarak ülke çapında ulaşım ve ulaştırma hizmetlerinin elektronik ortamda kullanıcılara sunulması amacıyla Ulusal Ulaştırma Portalının (UUP) kurulması görevi Bakanlığımıza verilmiştir. Projeye ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

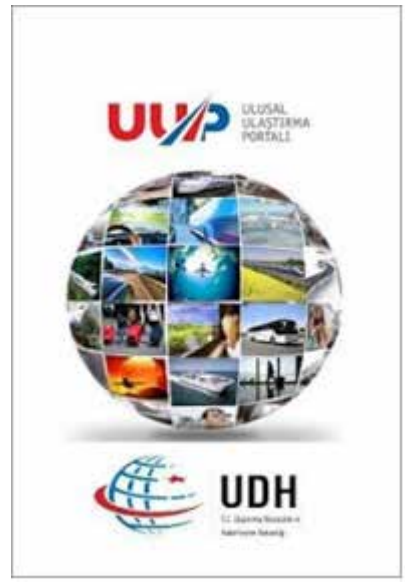

Kablosuz İnternet Erişim Noktaları Kurulması Projesi

KOP, DOKAP, GAP ve DAP Eylem Planları (2014-2018) kapsamında, internet kullanım oranlarının çeşitli nedenlerden dolayı düşük olduğu bölgede yerel yönetimlerin belirleyeceği yoğunluğun yüksek olduğu meydan, park, kültür merkezi, müze ve diğer noktalarda ücretsiz kablosuz internet erişim noktaları kurulacaktır. Proje ile ilgili ihtiyaç tespitleri ve fizibilite çalışmaları devam etmektedir.

OSB ve TGB Bölgelerine Fiber Altyapı Tesis Edilmesi Projesi

KOP, DOKAP, GAP ve DAP Eylem Planları (2014-2018) kapsamında, Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde (TGB) fiber optik altyapının yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Proje ile ilgili ihtiyaç tespitleri ve fizibilite çalışmaları devam etmektedir.

BTK Tarafından Yürütülen Faaliyet ve Projeler

4.5 G Uluslararası Mobil Telekomünikasyon (IMT) Hizmet ve Altyapılarına Yönelik Yetkilendirme Çalışmaları

Mobil elektronik haberleşme sektörünün dünyada ve ülkemizdeki hızlı gelişimi ve vatandaşlarımızın evde, işyerinde, seyahat halinde, kısacası her zaman ve her yerde mobil genişbant internet ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla yeni nesil mobil genişbant teknolojilerin kullanımını mümkün kılacak yetkilendirme hazırlık çalışmaları tamamlanarak 26/08/2015 tarihinde IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi (IMT İhalesi)'ne çıkılmıştır. IMT İhalesini, halihazırda GSM ve IMT-2000/UMTS hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş olan Avea İletişim Hizmetleri AŞ, Turkcell İletişim Hizmetleri AŞ ve Vodafone Telekomünikasyon AŞ kazanmış olup, söz konusu şirketler 30/04/2029 tarihine kadar IMT hizmetleri sunmak üzere 27/10/2015 tarihi itibariyle yetkilendirilmiştir. Yetkilendirilen işletmecilerin IMT-Advanced teknolojisi ile hizmet sunumuna 01/04/2015 tarihi itibariyle başlamalarına karar verilmiştir.

IMT yetkilendirmesi ile işletmecilere, her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi) belirlenen orandaki bir kısmını (en az %40) temin ettikleri tedarikçilerin Ülkemizde Ar-Ge merkezine sahip olmaları ve bu merkezlerde tedarikçi ve işletmecilerin asgari 500 Ar-Ge mühendisi ve 250 araştırmacı istihdam etmeleri yükümlülüğü getirilmiştir.

Diğer yandan 4.5 G yetkilendirmesi ile ilk defa işletmecilere, her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi) belirlenen orandaki bir kısmını (ilk yıl %30, ikinci yıl %40, üçüncü ve devam eden yıllarda %45) yerli malı belgeli ürünlerden temin etmesi, ayrıca dörder yıllık periyotlar halinde, toplam yatırımlarının belirlenen oranlarda ki (ilk dört yıl ortalama %30, ikinci dört yıl ortalama %40 ve üçüncü dört yıl ortalama %45) kısmını yerli malı belgeli ürünlerden tedarik etmesi yükümlülüğü getirilmiştir.

İlaveten işletmecilerden her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi) belirlenen orandaki (en az %10) kısmını da Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçiler tarafından Türkiye'de üretilen ürünlerden sağlaması istenmektedir.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Faaliyet Gösteren İşletmecilere Yönelik Denetim Faaliyetleri

BTK tarafından elektronik haberleşme sektöründe yer alan işletmecilere yönelik mali, teknik, hukuki ve idari düzenlemeler yapılmaktadır. Gerek işletmecilerin faaliyetlerinin yetkilendirme şartlarına uygunluğu, gerekse yetkisiz bir şekilde elektronik haberleşme hizmeti sunanlar ile ilgili olarak, BTK'ya yapılan ihbar ve şikayetler ile re'sen yapılan incelemeler neticesinde iddialar değerlendirilerek, gerekli işlemler gerçekleştirilmektedir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kapsamında Yürütülen Denetim Faaliyetleri

Elektronik haberleşme piyasasına arz edilen telsiz cihazları ve telekomünikasyon terminal cihazlarının teknik düzenlemelere uygunluğunun sağlanması amacıyla gerekli düzenlemeler BTK tarafından yapılmakta ve yıl boyunca denetimlere devam edilmektedir. Bu kapsamda cep telefonları başta olmak üzere, tabletler, insansız hava araçları (dronelar), giyilebilir cihazlar, telsizler, navigasyon cihazları, bebek monitörleri, telsiz telefonlar, FM vericiler ve modemler denetlenmektedir. Teknoloji yoğun bir sektörde bu cihazları ithal ve imal eden firmaların ürünlerinin teknik düzenlemelere ve standartlara uygunluk denetimleriyle cihazların daha kaliteli olması sağlanırken tüketicilerin sağlığı ve güvenliği de garanti altına alınmaktadır. Denetimlerde, Avrupa standartlarının esas alındığı teknik düzenlemeler dikkate alınmaktadır.

BTK tarafından gerçekleştirilen telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanlarının piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla AB fonları ile desteklenen "Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektöründe Piyasa Gözetim ve Denetim Sisteminin Güçlendirilmesi" başlıklı proje kapsamında İspanya ile birlikte, 2013 Temmuz ile 2014 Ağustos ayları arasında bir eşleştirme programı uygulanmıştır. Akabindeki bir yıllık süre zarfında yürütülen ve detaylarına aşağıda yer verilen e-PGD Projesi ise Ekim-2015'te tamamlanarak proje kapsamındaki yazılım hayata geçirilmiştir. e-PGD ile, piyasa gözetim ve denetimine ilişkin bilgi, işlem ve kayıtlar elektronik ortama aktarılarak telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanlarının ilgili mevzuata uygunluk denetimlerinin etkin ve verimli olarak tek bir veritabanı üzerinden planlanması, hayata geçirilmesi ve raporlanması sağlanmaktadır.

Gerek İspanya düzenleyici otoritesi SETSI ile yürütülen eşleştirme projesi gerekse e-PGD altyapısı piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarının etkinliğinin ve verimliliğinin artırılmasına önemli katkılar sağlamıştır.

2015 yılının ilk 11 ayında farklı marka-model yaklaşık 950 adet cihaz bilgi, belge ve teknik uygunluk açısından denetlenmiş, 2016 yılında da farklı marka-model 900 ilâ 1000 cihazın denetlenmesi hedeflenmektedir.

Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi (EHABS) Kurulumu Projesi

EHABS ile ülkemizin elektronik haberleşme altyapı bilgilerinin tek merkezde toplanması, bu bilgilerin Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) tabanlı bir haritada gösterilmesi, geçiş hakkı ve tesis paylaşımına ilişkin süreçlerin etkin ve hızlı bir şekilde uygulanmasına katkı sağlanması, geçiş hakkı süreçlerinin takip edilmesi, afet ve acil durum haberleşme envanter bilgilerinin tutulması, evrensel hizmet ile afet ve acil durum haberleşmesi kapsamında genişbant erişimin yaygınlaşmasına ilişkin politikaların belirlenmesine yardımcı olması ve diğer kurumların karar destek sistemlerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. EHABS'ın işletime alınmasıyla işletmecilerin altyapılarına ilişkin faaliyetleri kolaylıkla takip edilebilecek, tesis edilen altyapının ayrıntılı biçimde görüntülenmesi mümkün olacaktır. Diğer yandan geçiş hakkını kullanan işletmeciler ile geçiş hakkı sağlayıcısı arasında yapılan işlemler takip edilebilirken, geçiş hakkı ve tesis paylaşımının uygulanmasında yaşanan sorunlar tespit edilerek çözüme yönelik işlemler gerçekleştirilebilecektir.

Proje, EHABS sisteminin arayüzünün işletime alımı ile veri tabanının kullanıma uygun hale getirilmesini içermektedir. Projenin Eylül-2016 sonuna kadar tamamlanması planlanmaktadır.

Piyasa Gözetim Laboratuvarı

Piyasa Gözetim Laboratuvarı

AB Mali İşbirliği Projesi kapsamında, toplam 4,8 milyon Avro bedelin %75'inin AB fonları ile ve kalan %25'inin ise ülke fonlarıyla karşılanması çerçevesinde kurulan ve 2007 yılında faaliyete geçen Piyasa Gözetim Laboratuvarı'nda, piyasadan tedarik edilen numune cihazlar temel gereklere uygunluk testlerine tabi tutulmaktadırlar.

Laboratuvarda yapılan test ve ölçümler sonucunda standartlara uygun bulunmayan cihazlara ilişkin olarak, mevzuatta tadat edildiği üzere, firmalara idari para cezası uygulanması ya da bahse konu cihazların piyasadan toplatılması gibi çeşitli müeyyideler uygulanabilmektedir. BTK Piyasa Gözetim Laboratuvarı bünyesinde Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından 2009 yılında akredite edilen ve 2013 yılında bahse konu akreditasyon süreci yenilenen ayrıca her yıl gözetim denetimine tabi tutulan 4 farklı laboratuvar bulunmaktadır.

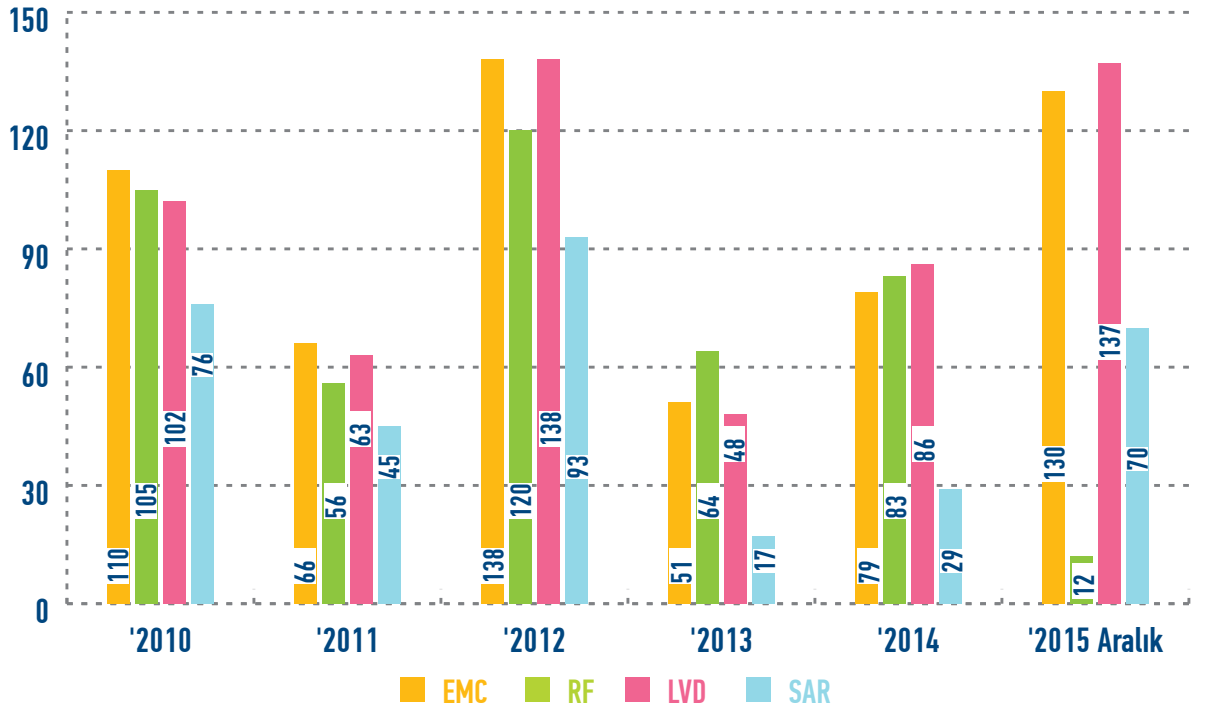

Grafik 21. PGD Kapsamındaki Deney Uygulanan Cihaz Sayıları *(Kaynak: BTK)*

Grafik 21'de görülmekte olan dört adet laboratuvar biriminde cihazlara uygulanan toplam test sayısı ise 2015 yılı Aralık ayı itibarı ile 2000'e yaklaşmıştır.

Bu kapsamda, 2015 yılı içerisinde laboratuvarda, giyilebilir cihazlara çeşitli testler, drone (İHA) cihazlarına RF testleri, Wi-Fi ve 3G/4G destekli cihazlara SAR testleri uygulanmaya başlanmıştır. Cihazların uyumluluk ve güvenlik testleri bağlamında laboratuvarlar arası karşılaştırma deneylerine (LAK) katılım sağlanarak laboratuvarın test yeterliliği ortaya konulmaktadır. Bilgi teknolojisi cihazlarında kullanılan bataryaların elektriksel güvenlik testlerinin uygulanması süreci devam etmektedir.

Buna ek olarak, vücuda yakın tutulan mobil cihazların SAR vücut deneylerine ilişkin talimatların hazırlanması (SIM kartlı tablet PC'ler ve USB modem cihazları) neticesinde mezkûr deneylerin gerçekleştirilmesi sürecinde uygulamaya geçilmiştir.

Baz İstasyonları Ölçüm Sonuçlarının İnternet Ortamında Yayınlanması Projesi

Ülkemizde kurulan bütün baz istasyonlarına BTK tarafından güvenlik sertifikası düzenlenmekte olup, güvenlik sertifikası düzenlenen baz istasyonlarının Elektromanyetik Alan ölçümleri de BTK tarafından yetkilendirilmiş ölçüm yetki belgeli kuruluşlar ve BTK personelince gerçekleştirilmektedir.

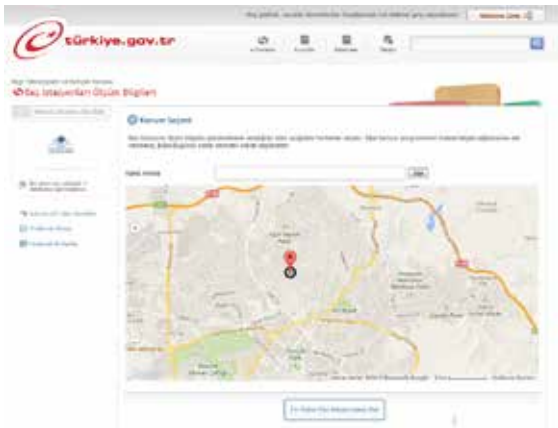

Şekil 1. Ölçüm Sonuçları Sorgulama Ekranı Görüntüsü

Vatandaşlarımız zaman zaman yakınlarına kurulan baz istasyonlarının kaçak kurulduğunu ya da bu istasyonlarla ilgili herhangi bir ölçüm faaliyeti gerçekleştirilmediğini düşünebilmektedir. Vatandaşlarımızda oluşan bu algının giderilmesinin baz istasyonları ölçüm sonuçlarının kamuoyuna açılması ile giderilebileceği değerlendirilmiştir. Bu kapsamda geliştirilen bir proje ile e-devlet kapısı üzerinden BTK veritabanlarında bulunan ölçüm bilgilerinin yayınlanması amacıyla gerekli alt yapı oluşturulmuştur.

Geliştirilen hizmette, harita üzerinde seçilen bir noktaya en yakın baz istasyonunun ölçüm değerinin görüntülenmesi, bu baz istasyonunun seçilen noktaya uzaklığı, güvenlik mesafesi, baz istasyonu sektörlerinde ölçülen en yüksek değer, bu baz istasyonu için ülkemizde belirlenen cihaz başına limit değeri ve ICNIRP tarafından belirlenen limit değerinin internet üzerinden yayınlanması sağlanmıştır. Aşağıda, örnek bir sorgulama ekranı görüntüsü yer almaktadır. Projenin başlangıcından günümüze kadar yaklaşık 650 bin kişi sisteme girerek 1 milyon 600 bin adet sorgulama gerçekleştirilmiştir.

Elektromanyetik Alanları Sürekli İzleme Sistemi (ESİS)

BTK tarafından yapılan ölçüm ve denetimlere ek olarak, baz istasyonlarının birden fazla sayıda bulunduğu okul, hastane, ana okulu vb. yerlere elektromanyetik alanları sürekli izleme sistemi (ESİS) kurulmuştur.

ESİS, belli kriterlere göre özel olarak seçilmiş noktalara yerleştirilen ölçüm cihazları ile televizyon ve radyo vericileri, kablosuz ağlar ve baz istasyonları gibi geniş bantta yayın yapan kaynakların oluşturduğu elektromanyetik alan şiddeti değerlerinin (7 gün/24 saat) sürekli ölçülmesi ve alınan ölçüm değerlerinin uluslararası limit değerlere göre kontrol altında olup olmadığının denetlenmesi ve halkımızın bilgilendirilmesi amacıyla kurulan bir sistemdir.

ESİS kapsamında Ankara'da 9 adet, İzmir'de 5 adet ve İstanbul'da da 1 adet olmak üzere toplam 15 adet ölçüm cihazı öncelikli olarak okul, anaokul, üniversite ve özel

apartman binaları başta olmak üzere çeşitli yaşam alanlarına kurulmuş bulunmaktadır. Söz konusu cihazlar kurulu bulundukları noktalarda 6-12 ay arası bir zaman zarfında bulundurulacak olup, daha sonra bu cihazlar ihtiyaç duyulacak başka noktalara taşınacaktır.

ESİS ortamdaki elektromanyetik alanların sürekli ölçümüne dayalı Avrupa'da birçok ülke tarafından yeni uygulanmaya başlayan bir ölçüm yöntemidir. Bu yöntem ile baz istasyonları gibi kaynakların yaymış olduğu elektromanyetik alan seviyesi kontrol altında tutulmakta ve ölçülen değerler http://ema-olcum.btk.gov.tr/ internet adresinden online olarak takip edilebilmektedir.

ESİS ile isteyen her vatandaşımız kurulu bulunan ölçüm cihazları arasından seçeceği herhangi bir noktaya ait tüm güncel ve geçmiş verilere kolayca ulaşabilmekte ve bu kapsamda elde ettiği sonuçları uluslararası uygulamalar ile kıyaslayabilmektedir.

Acil Durumlarda Kullanılmak Üzere Kullanılan Uydu Haberleşmeli Baz İstasyonları

Bakanlığımız ve BTK koordinasyonunda yapılan çalışma ile 39 ilimizde afet ve acil durumlarda kullanılmak üzere uydu transmisyonlu mobil baz istasyonu kurulmuştur (Tablo 1 ve Harita 2). Mobil istasyonların her ilimizde bir adet olacak şekilde bulunması hususunda çalışmalar devam etmektedir.

Güvenli İnternet Hizmeti

Güvenli İnternet Hizmeti (GİH); 5809 sayılı EHK ve Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği kapsamında, çocukların ve gençlerin internet üzerindeki bilgi kirliliğinden ve zararlı içeriklerden korunmaları amacıyla oluşturulmuş alternatif bir internet erişim hizmetidir. Düzenlemenin en önemli sebebi, internet kullanıcılarının İnternet Bilgi İhbar Merkezine ilettikleri talepler ve şikâyetlerden kaynaklanmıştır.

İlgili işletmecilerle yapılan teknik çalışmalar sonucunda 24 Ağustos 2011 tarihinde "İnternetin Güvenli Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar" Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu tarafından belirlenerek yayımlanmış ve 22 Kasım 2011 tarihinde hizmet isteyen tüm bireysel kullanıcıların kullanımına sunulmuştur.

Bu hizmet, dünya uygulamaları paralelinde, tamamen **TERCİHE BAĞLI ve ÜCRETSİZ** olarak sunulmaktadır. Bu hizmetten yararlanmak isteyen aboneler isteklerini internet servis sağlayıcılarına bildirebilmektedirler. Hiçbir talepte bulunmazlarsa mevcut internetlerini kullanmaya devam etmekte ve hizmetten memnun kalmamaları durumunda Güvenli İnternet Hizmeti almayı sonlandırabilmektedirler.

"Seçmek özgürlüktür" sloganıyla çalışmaya başlayan Güvenli İnternet Hizmeti ile aileler çocuklarını İnternetin zararlı etkilerinden koruyabilmektedir. Bu kapsamda kullanıcılara çocuk ve aile profilleri sunulmaktadır. Aboneler diledikleri an profiller arasında geçiş yapabilmektedirler.Güvenli İnternet Hizmeti, Kasım 2015 tarihi itibariyle yaklaşık 2.350.000 abone tarafından tercih edilmiştir.

Tablo 1. Bölge Bazında Baz İstasyonlarının Kurulduğu İller

Adana	Bolu	Eskişehir	Kocaeli	Osmaniye	Tekirdağ
Ağrı	Bursa	Gaziantep	Konya	Ordu	Trabzon
Antalya	Çanakkale	İzmir	Kütahya	Tunceli	Van
Adıyaman	Çankırı	İstanbul	Mardin	Tokat	Zonguldak
Ankara	Denizli	Kastamonu	Malatya	Samsun	
Bitlis	Diyarbakır	Mersin	Muğla	Sivas	
Erzurum	Kars	Kayseri	Nevşehir	Şırnak	

Harita 1 Uydu Transmisyonlu Mobil Baz İstasyonlarının Dağılımı

Ankara-Eskişehir-İstanbul Yeni Hızlı Tren (YHT) Hattında Kapsama Sağlanması

Ankara-Konya YHT güzergahında GSM ve 3G kapsaması 2014 yılında tamamlanmıştır. Diğer taraftan, Ankara-Eskişehir-İstanbul YHT güzergahlarında kesintisiz ses ve veri iletişimi (GSM/3N) kapsaması 2015 yılı içerisinde sağlanmıştır.

Milli Monitor Sistemi Revizyonu

Milli Monitör Sisteminin revizyonu kapsamında yeni nesil Mobil Yön Kestirme ve Monitör İstasyonu (MOBDF) 2015 yılı içerisinde temin edilmiş olup kullanılmaktadır. Bu sistem;

- Elektromanyetik girişime (EGM) sebep olan sinyallerin tespiti, analizi ve EMG'lerin bertaraf edilmesine yönelik faaliyetlerin yerine getirilmesinde,
- Lisanslı yayınların lisansa uygunluk analizinde,
- Lisansız yayınların analizi ve yer tespitinde,
- Spektrum doluluğu analizinde

kullanılmaktadır. 2016 yılı içerisinde 7 Bölge Müdürlüğümüze de bu araçlardan temin edilmesi planlanmaktadır.

Sabit İnternet Hizmet Kalitesine Dair Ölçütlerin Bağımsız İzleyici Metoduyla İzlenmesi

Bu konuda yürütülecek proje sonucu ülkemizde sabit internet hizmeti sunan işletmecilerin (hız, gecikme, veri kaybı gibi ölçütler için) hizmet kalitesi ölçümlerinin üçüncü bir taraf (bağımsız izleyici) marifetiyle gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. İşletmeciler, söz konusu ölçümler için abone modemlerinin önüne bağlanacak cihazların hangi abonelerinde yer aldığını bilmeyeceklerdir. Bu şekilde ölçümlerin etkin örneklemeye dayalı olarak tarafsız bir şekilde gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. Projenin; 2017 yılının ilk çeyreğinde tamamlanması planlanmaktadır.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile BTK tarafından yürütülen Ulusal Siber Güvenlikle İlgili Faaliyet ve Projeler

Bu program ile kamu kurum ve kuruluşlarınca bilişim altyapısı üzerinden sağlanan her türlü hizmet, işlem ve veri ile bunların sunumunda yer alan sistemlerin güvenliğinin sağlanmasına ve gizliliğin korunmasına yönelik tedbirlerin alınması ve bilgi iletişim teknolojilerine ilişkin kritik altyapıların işletiminde yer alan gerçek ve tüzel kişilerce uyulması gerekli usul ve esasların düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda programın yürütülmesini teminen Bakanlığımız ile TÜBİTAK arasında 14 Ağustos 2012 tarihinde "Ulusal Siber Güvenlik Teknoloji Geliştirme Programı Konusunda Danışmanlık Hizmetleri Alımı Sözleşmesi" imzalanmış ve iş programları oluşturulmuştur.

"Ulusal Siber Güvenlik Çalışmalarının Yürütülmesi, Yönetilmesi ve Koordinasyonuna ilişkin Karar" Bakanlar Kurulunca onaylanmış olup, 20 Ekim 2012 tarihli ve 28447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Ayrıca 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi ile Bakanlığımızın görevleri, "ek madde 1" ile de Siber Güvenlik Kurulu'nun görevleri belirlenmiştir.

Anılan mevzuat uyarınca, siber güvenlikle ilgili olarak alınacak önlemleri belirlemek, hazırlanan plan, program, rapor, usul, esas ve standartları onaylamak ve bunların uygulanmasını ve koordinasyonunu sağlamak amacıyla Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Başkanlığında 11 üyeden oluşan Siber Güvenlik Kurulu kurulmuştur. Bu çerçevede, 2014 yılı Eylül ayı sonuna kadar Siber Güvenlik Kurulu "Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı"nı onaylamış, ayrıca, siber güvenliğe yönelik kararlar almıştır. Söz konusu strateji ve eylem planı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir. Eylem Planı, 29 adet ana eylem maddesi ve 86 adet alt eylem maddesinden oluşmaktadır.

Eylem Planı kapsamında kurulan USOM (Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi), 27 Mayıs 2013 tarihinde TİB bünyesinde faaliyetlerine başlamıştır. Ayrıca, "USOM Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları" da 2013 tarihli ve 278 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Kararı ile onaylanmıştır.

USOM TR-CERT

Ulusal Siber Olaylara Müdahele Merkezi

Ülke genelinde siber tehditlere karşı alarm, uyarı ve duyuru faaliyetleri yürüten USOM, siber olaylara müdahalede ulusal koordinasyonu sağlamaktadır. İnternet aktörleri, uluslararası kuruluşlar, adli makamlar, araştırma merkezleri ve üniversiteler, özel sektör gibi paydaşlarla koordinasyon içerisinde hareket eden USOM, aynı zamanda Siber Güvenlik İnisiyatifi ile de işbirliği içerisinde faaliyetlerini yürütmektedir. 7/24 faaliyet gösteren USOM'un internet adresi www.usom.gov.tr'dir.

Siber ihbar kaynaklarının artırılması amacı ile Olay Müdahale ve Güvenlik Ekipleri Forumu (Forum of Incident Response and Security Teams (FIRST)) ve Bilgisayar Güvenliği Olay Müdahale Ekipleri Görev Gücü – Güvenilir Paydaşlar (Task Force-Computer Security Incident Response Teams-

Trusted Introducer (TF-CSIRT/TI)) organizasyonlarına üye olunmuştur.

Eylem planı kapsamında "Siber Olaylara Müdahale Ekipleri (SOME)" nin oluşturulmasına ilişkin "SOME Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ" 11 Kasım 2013 tarih ve 28818 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu usul ve esaslarda, Siber olaylara müdahale organizasyonu kapsamında bulunan kurumsal ve sektörel SOME'lerin görevleri ve yükümlülükleri ile USOM ile Sektörel SOME'ler ve Kurumsal SOME'ler arasındaki koordinasyon belirlenmiştir. Bu kapsamda USOM'un koordinasyonunda 7/24 müdahale esasına göre çalışacak SOME'ler için, ilgili kurum temsilcileri ile birlikte "Kurumsal SOME Kurulum ve Yönetim Rehberi Dokümanı" hazırlanmıştır. Siber Güvenlik Kurulu üyesi kurumlarca imza altına alınan rehber kamu kurum ve kuruluşlarına gönderilmiştir.

Bakanlığımızca yapılan çalışmalar sonucunda, TÜBİTAK bünyesinde analiz sonucunda tespit edilen zararlı yazılımları önleme amaçlı Zararlı Yazılım ve Mücadele Analiz Laboratuvarı kurulmuştur. Ayrıca, Siber Güvenlik Kurulu kararına istinaden kamu kurumları arasındaki daha güvenli veri iletişimini sağlamak üzere yapılan çalışmalar tamamlanarak, Türk Telekom ile imzalanmak üzere Kamu Sanal Ağı (KamuNet) Protokolü hazırlanmıştır.

Gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri ve edinilen tecrübeler doğrultusunda Bakanlığımızca gerek ulusal siber güvenlik stratejimizin güncellenmesi gerekse de 2013-2014 eylem planımızın sona ermesi nedeniyle 2016-2018 dönemini kapsayan bir eylem planı hazırlanması ihtiyacı doğmuştur. Bu amaçla kamu, özel sektör, akademi ve STK'lardan oluşan paydaşların geniş katılımlı katkıları ile hazırlanan "2016-2018 Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı" yayımlanma aşamasındadır.

1. Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı, Bakanlığımızın da içinde olduğu 41 kamu kurumunun, özel sektör kuruluşunun ve STK'ların katılımıyla 25-28 Ocak 2011 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımızın koordinasyonunda, BTK ile TÜBİTAK tarafından 25 Aralık 2012 -11 Ocak 2013 tarihleri arasında 61 kamu kurumunun, özel sektör kuruluşunun ve sivil toplum kuruluşunun (STK) katılımıyla 2. Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız koordinasyonunda, BTK ve ITU-IMPACT işbirliği içerisinde 1. Uluslararası Siber Kalkan Tatbikatı 2014, 15-16 Mayıs 2014 tarihlerinde İstanbul'da 19 ülkenin katılımı ile başarıyla tamamlanmıştır.

Bu tatbikatların en önemli sonucu, erişim sağlayıcıların siber olaylara müdahale yeteneklerinin tespit edilmiş olması, diğer taraftan tatbikata katılan kurumların siber güvenliklerinin test edilmiş olması ve ilgili taraflar arasındaki koordinasyon yeteneğinin geliştirilmiş olmasıdır. Ayrıca tatbikat sonucunda önemli bir bilgi ve tecrübe paylaşımı gerçekleşmiştir. Saldırılara karşı zafiyetlerin tespiti ve savunma önlemlerinin geliştirilmesi konusunda karşılıklı deneyimler paylaşılmıştır.

Ülkemizin siber güvenliğine katkı sağlamak amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda, kamu kurumlarının bilgi sistemlerinden ve siber güvenliğinden sorumlu personele zararlı yazılım ve analiz eğitimleri verilmektedir.

Diğer taraftan, Ülkemizdeki veri merkezlerinin mevcut durumu ve yapılması gerekenleri ortaya koyan bir rapor hazırlanmakta olup, veri merkezlerinin özellikle siber güvenlik boyutuyla düzenlenmesi ve denetlenmesine yönelik bir mevzuat oluşturulması planlanmaktadır.

Ayrıca, ülkemizde siber güvenlikle ilgili farkındalığın artırılması, muhtemel zafiyetlerin tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması amacıyla 2016 yılının ilk çeyreğinde Ulusal Siber Güvenlik tatbikatı düzenlenmesi planlanmaktadır.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Bakanlığımız görev ve sorumlulukları çerçevesinde, gerek ikili gerekse ITU (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği), OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü), DTÖ (WTO: Dünya Ticaret Örgütü), KEI (BSEC =Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü), UPU (Evrensel Posta Birliği) ve Avrupa Konseyi gibi üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlar nezdinde oluşturulan çalışma gruplarının faaliyetlerine katılım sağlamaktadır. Adı geçen kuruluşlar içinde yürütülen çalışmalarda, karşılıklılık esasına dayalı olarak üye ülkelerdeki ilgili, kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin artırılması ve ortak projeler üretilmesi teşvik edilmektedir.

10-11 Aralık 1999 tarihinde düzenlenen Helsinki Zirvesi'nin sonuç bildirgesinde, Türk mevzuatının Avrupa Birliği (AB) müktesebatıyla uyumlaştırılması kapsamında AB müktesebatının analitik incelenmesine yönelik bir sürecin başlatılması kararlaştırılmıştır. Bu amaçla, 11 Nisan 2000 tarihinde, Lüksemburg'da yapılan Türkiye-Avrupa Birliği Ortaklık Konseyi'nde alınan karar ile 8 alt komite kurulmuştur.

Diğer taraftan, Avrupa Birliği Devlet ve Hükümet Başkanlarının 17 Aralık 2004 tarihli Zirvesinde aldığı karar doğrultusunda 3 Ekim 2005 tarihinde yapılan Katılım Konferansı ile Türkiye resmen AB'ye katılım müzakerelerine başlamıştır. AB'ye tam üyelik müzakereleri 35 fasıl altında yürütülmektedir.

Bakanlığımız, görev alanına giren konulardaki Türk mevzuatı ile AB müktesebatını uyumlaştırma çalışmalarına ("2 No.lu İç Pazar ve Rekabet Alt Komitesi", ve "5 No.lu Teknolojik Yenilik, Eğitim ve Araştırma Programları Alt Komitesi" ile "10 No.lu Bilgi Toplumu ve Medya faslı") katılım sağlamaktadır.

Ayrıca, henüz üyesi olmamakla beraber aday üye olduğumuz AB mevzuat uyumu çalışmaları ve işbirliği çerçevesinde AB tarafından organize edilen ve finanse edilen proje ve çalışmalara Bakanlığımızın görev ve sorumlulukları çerçevesinde katılım sağlanmaktadır.

Uluslararası faaliyetlerin bir bölümünü de ikili ilişkiler ve bilgi ve iletişim teknolojileri alanlarında diğer ülkelerle yürütülen çalışmalar teşkil etmektedir. Teknik inceleme ve görüş alışverişi faaliyetlerinin yanı sıra ikili işbirliğini teşvik etmek üzere mutabakat zaptı imzalanmaktadır. Bu bağlamda; "Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu Arasında İpek Yolunun Gelişiminin Güçlendirilmesine İlişkin E-ticarette İşbirliği Mutabakat Zaptı" 14.11.2015 tarihinde imzalanmıştır.

Ayrıca; "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptı" ve "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Posta Hizmetleri Alanında Mutabakat Zaptı"nın imzalanması konusunda görüşmelerimiz devam etmektedir.

BTK, küreselleşen dünyada ülkemizin konumunu güçlendirmek, telekomünikasyon dünyasında etkinliğini artırmak ve söz sahibi olmak amacıyla Avrupa Birliği'nin (AB) yanı sıra, uluslararası ve bölgesel haberleşme kuruluşları olan Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU), Dünya Posta Birliği (UPU), Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Avrupa Konferansı (CEPT), Avrupa Haberleşme Ofisi (ECO) ile Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyiciler Kurumu (BEREC) ve Bağımsız Düzenleyiciler Grubu (IRG) başta olmak üzere, tüm önemli uluslararası kuruluşlar ile yakın işbirliğini sürdürmekte bunun yanı sıra, gerek komşu ülkeler, gerek tarihi ve kültürel açıdan yakın olunan ülkeler, gerekse ilişkilerin güçlendirilmesinde fayda mülâhaza edilen diğer ülkelerle işbirliği yapmaktadır.

Türkiye'nin AB ile üyelik müzakereleri kapsamında müzakere çerçeve belgesinin "Bilgi Toplumu ve Medya-10" faslı altında "elektronik haberleşme hizmetleri", "bilgi toplumu hizmetleri" ve "görsel ve işitsel hizmetler" olmak üzere üç

ana konu başlığı yer almakta olup, elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin hususlar BTK'nın sorumluluğunda takip edilmektedir. 2008 yılında Fransa dönem başkanlığı sırasında 19 Aralık 2008 günü Brüksel'de gerçekleştirilen Hükümetler Arası Konferans'ta "Bilgi Toplumu ve Medya-10" faslının müzakereye açılması kararlaştırılmış ve fasla dair kapanış kriterleri belirlenmiştir. O tarihten bu yana, bu fasıldaki üyelik müzakereleri sürdürülmektedir. 10. Fasıl konularının da yer aldığı 5 No'lu Yenilikçilik Alt Komitesi BTK'nın da iştiraki ile 26 Mart 2015'de Brüksel'de gerçekleştirilmiştir. Yine, "İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestîsi-3" faslı altında posta hizmetleri ile ilgili AB uyum çalışmaları da BTK sorumluluğunda bulunmaktadır.

Elektronik haberleşme alanında faaliyet gösteren uluslararası kuruluş ve birliklerin çalışmalarına da her geçen gün daha etkin bir şekilde iştirak edilmektedir. Ülkemiz, Birleşmiş Milletlerin devletlerarası hukuk tüzel kişiliğini haiz telekomünikasyon alanında faaliyet gösteren uzmanlık kuruluşu olan ITU'nun kurucu üyeleri arasında yer almaktadır. Halen, 193 ülke, 558 sektör üyesi, 150 ortak üyesi bulunan ITU'nun temel görevleri telekomünikasyon alanında uluslararası işbirliğinin sağlanması, az gelişmiş ülkelere teknik yardım, teknik gelişimin desteklenmesi, ulusal politikaların uyumunun sağlanması, diğer ulusal ve bölgesel organizasyonlar ile işbirliğinin sağlanmasıdır.

Ülkemiz, 3 dönemdir ITU'nun en önemli karar organı olan ve hâlihazırda 48 üyesi bulunan ITU Konseyinde Batı Avrupa bölgesi üyesi olarak temsil edilmektedir. 2012 yılında Konsey Başkanlığı ülkemiz adına BTK tarafından yürütülmüş, Konsey bünyesinde kurulmuş olan ve çalışmalarını 2014 yılında tamamlayan ITU Kuruluş Yasasının İstikrarlı Hale Getirilmesi Çalışma Grubunun Başkan Yardımcılığı BTK tarafından yapılmıştır.

Ayrıca, temel amaçları Avrupa ülkeleri arasında posta ve telekomünikasyon düzenlemeleri alanında ortak bir zemin oluşturulması, ortak politikaların geliştirilmesi, işbirliği ve dinamik bir pazar oluşumunun sağlanması olan ve ülkemizle birlikte 48 üyesi bulunan CEPT'in ITU gündemine odaklı çalışmalar yapan Komitesinin (ComITU) Başkan Yardımcılığı görevi 2013-2015 döneminde BTK tarafından yürütülmüştür.

Uluslararası kuruluşların yanı sıra gerek yakın çevremizde bulunan ortak tarihi ve kültürel değerlere sahip olduğumuz ülkeler; gerek daha uzak coğrafyalarda olmakla beraber hâlihazırda ve gelecekte karşılıklı faydalı ilişkilerin kurulabileceğini düşündüğümüz ülkelere destek olmak amacıyla eğitim seminerleri düzenlenmiştir. Bu kapsamda, söz konusu ülkelerin elektronik haberleşme sektöründen sorumlu düzenleyici kurumlarında çalışan uzman ve yönetici seviyesindeki personel ile BTK uzmanları arasında çeşitli düzenleyici konularda fikir alışverişinde bulunulmuştur.

Bu çerçevede düzenlenen seminerlerin sekizincisi, 40 ülkeden 70'e yakın temsilcinin katılımıyla 14-18 Eylül 2015 tarihleri arasında BTK İstanbul Bölge Müdürlüğünde gerçekleştirilmiştir.

Bunun yanı sıra, 2015 yılı içerisinde BTK ile Sri Lanka Telekomünikasyon Düzenleyici Komisyonu ve Kamerun Telekomünikasyon Düzenleyici Kurulu arasında elektronik haberleşme düzenlemeleri alanında bilgi ve görüş alışverişi ile uzman değişimi yapılması amacıyla mutabakat zabıtları imzalanmıştır. Yine, Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı ile 5G başta olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojileri alanında işbirliği yapılmasına ilişkin Ortak Bildiri imzalanmıştır.

Ayrıca, BTK tarafından 2006 yılından itibaren her yıl düzenlenmekte olan Uluslararası Elektronik Haberleşme Düzenleyiciler Konferansının Onuncusu "Mobil Gelecekte Eğilimler" temasıyla 7-8 Mayıs 2015 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Diğer taraftan, posta sektörünün önümüzdeki 4 yılına yön verecek olan 26. UPU Dünya Kongresi 2016 yılında ülkemiz ev sahipliğinde gerçekleştirilecek olup, BTK koordinasyonunda İstanbul Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanacaktır. Ayrıca, 11. Uluslararası Elektronik Haberleşme Düzenleyiciler Konferansının BTK'nın ev sahipliğinde 2016 yılının ikinci yarısında yapılması planlanmaktadır.

İŞLETME FAALİYETLERİ

TÜRKSAT A.Ş.

Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. (Türksat A.Ş.), Türksat uyduları ve diğer uydular üzerinden her türlü uydu haberleşmesini gerçekleştiren dünyanın önde gelen uydu operatörlerinden biridir. Avrupa, Asya ve Afrika olmak üzere geniş bir coğrafyada uydular üzerinden ses, veri, internet, TV ve radyo yayıncılık hizmetleri sağlayan Türksat A.Ş., karasal alt yapının olmadığı bölgelerde müşterilerin ihtiyaçlarına yönelik esnek çözümler sunabilmektedir. Uydu haberleşmesi alanındaki küresel çözümleriyle farklı dilleri ve kültürleri birbiriyle buluşturan Türksat A.Ş., sahip olduğu kablo altyapısı üzerinden yurtiçindeki abonelerine kablo yayıncılık hizmetleri de sağlamaktadır. Türksat A.Ş. ayrıca bilişim ve e-Devlet hizmetleri kapsamında e-Devlet Kapısı'nı işletmekte, kamu hizmetlerinin elektronik ortamda verilmesine dönük projeler yürütmektedir.

Ülkemizde TV yayıncılık sektörünün büyümesine, yerli içeriklerin gelişmesine ve ihracatına katkı sağlayan Türksat A.Ş., Türksat 4A ve 4B Uydularıyla daha geniş coğrafyada hizmet verecektir. Ülkemizin ihtiyaçları ve vizyonu doğrultusunda yeni uydu projeleri gerçekleştirilmektedir.

Türksat 3A, 4A ve 4B Uydu tedarik sürecinde eğitimlerini tamamlayan Türksat A.Ş. mühendisleri, Yerli Uydu Projesi Türksat 6A programında görev almaktadır.

Türksat A.Ş., 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'na, 16 Haziran 2004 tarih ve 5189 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5 inci maddesi ile eklenen Ek 33 üncü madde ile kurulmuştur. Buna göre, ulusal egemenlik kapsamındaki uydu yörünge pozisyonlarının hakları, yönetimi ve işletme yetkisine sahip olmak ve bununla ilgili yükümlülükleri yerine getirmek, adına kayıtlı ve diğer operatörlere ait uyduları işletmeye vermek ya da verilmesini sağlamak, bu uyduları işletmek, ulusal ve yabancı operatörlere ait uydular üzerinden haberleşme ve iletişim alt yapısını kurmak, işletmek ve ticari faaliyette bulunmak üzere, Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak 22 Temmuz 2004 tarihinde faaliyete geçmiştir.

21 Nisan 2005 tarih ve 5335 sayılı Kanun ile kablo altyapısı ve bu altyapı üzerinden yürütülen hizmetler Türksat A.Ş.'ye devredilmiştir. Böylece, Temmuz 2005 tarihi itibariyle Türksat A.Ş., uydu operatörlüğü yanında kablo operatörlüğü görevini de üstlenmiştir.

08 Ekim 2005 tarih ve 25960 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararıyla ulusal uydu programı ve insan kaynağı yetiştirme konularında Türksat A.Ş. yetkilendirilmiştir.

Ülkemizdeki e-Devlet hizmetlerinin kurulması, yaygınlaştırılması ve vatandaşa sunulan hizmetlerde hizmet erişimi ve kalitesinin artırılması amacı ile 24 Mart 2006 tarihli ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan sunumu ve vatandaşın devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve hızlı bir şekilde erişimini sağlamak amacıyla hazırlanan e-Devlet Kapısı'nın kurulması, işletilmesi ve yönetilmesi görevi, Bakanlığımız koordinasyonu ile Türksat A.Ş.'ye verilmiştir.

Ayrıca, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'na göre kamu hizmetlerinin elektronik ortamda verilebilmesini sağlayan e-Devlet Kapısı hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojileri alanında her türlü faaliyette bulunmak için Türksat A.Ş.'nin görev alanına Bilişim Hizmetleri de dâhil edilmiştir.

FİNANSAL BİLGİLER

Türksat A.Ş., 2013 yılında 584,7 Milyon TL olan Net Satışlarını, 2014 yılı sonunda 683,1 Milyon TL'ye çıkarmıştır. 2015 yılı 3. Çeyrek sonu itibariyle 610,2 Milyon TL olarak gerçekleşen Net Satışların, 2015 yılı sonunda 815,0 Milyon TL'yi aşması beklenmektedir.

Türksat A.Ş., 2013 yılından 2015 yılı 3. çeyrek sonuna kadar 910,1 Milyon TL tutarında yaptığı yatırımlarla ülkemizin uydu, kablo ve bilişim alanında gelişmesine katkı sağlamıştır.

2015 yılı yatırım bütçesi ise 401,0 Milyon TL'dir. 2015 yılı 3. çeyrek yatırım gerçekleşmesi 225,6 Milyon TL olup yıl sonunda bu rakamın 300 Milyon TL'yi aşması beklenmektedir.

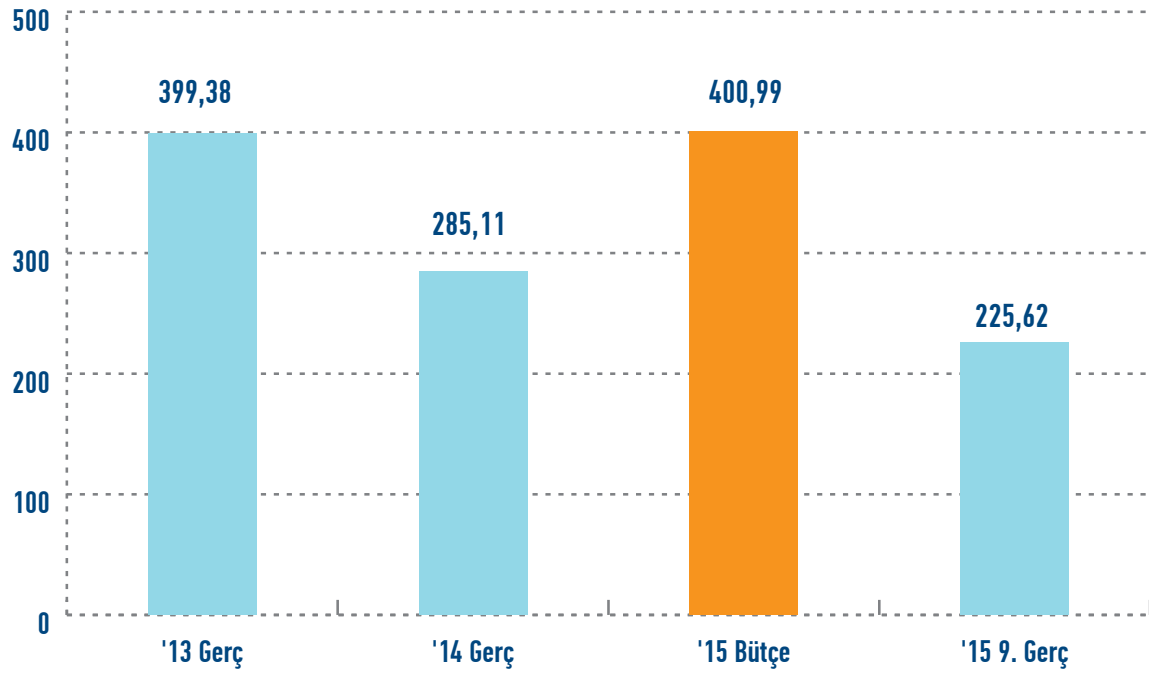

Grafik 22.Türksat A.Ş Yatırımlar (Milyon TL)

Tablo 2. Finansal Bilgiler

Milyon TL	2004	2007	2010	2011	2013	2014	2015/9
Net Satışlar	7,46	147,44	341,35	433,97	584,69	683,06	610,21
Giderler	13,46	101,9	314,27	424,35	473,22	627,77	499,67
Faaliyet Kârı	-6	45,54	27,08	9,62	111,43	55,29	110,54
Dönem Kârı	-2,79	88,71	78,48	162,2	200,75	79,13	181,09
Yatırımlar	2,8	120,34	113,67	196,19	399,38	285,11	225,62

TÜRKSAT A.Ş. FAALİYETLERİ

ÖNEMLİ YATIRIM PROJELERİ

Türksat 4A&4B Uydu Projeleri

Türksat 4A ve Türksat 4B Uydularının tasarımı, üretimi, sigortalanması, fırlatılması ve yörünge testlerinin yapılarak teslimini öngören sözleşme 07.03.2011 tarihinde imzalanmıştır.

Sözleşmenin imzalanmasını müteakip uydularımızın tasarım süreci ve bunu takip eden montaj, entegrasyon ve test süreci başlamıştır.

Türksat 4A Uydusu, 14 Şubat 2014 tarihinde Kazakistan'da bulunan Baykonur Uzay Üssü'nden Proton roketi ile uzaya fırlatılmış olup, 42° Doğu boylamında testleri tamamlandıktan sonra, 15 Temmuz 2014 tarihi itibari ile aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır. Türksat 4A Uydusuna yayın geçişleri 17 Eylül 2014 tarihinde başarıyla geçekleştirilmiştir.

Üretimi ve testleri 4 Haziran 2014 tarihinde tamamlanan Türksat 4B Uydusu ise, 16 Ekim 2015 tarihinde Kazakistan Baykonur Uzay Üssü'nden uzaya fırlatılmıştır.

Türksat 4B Uydusu yörüngeye yerleştirme ve yörünge testlerinin tamamlanmasının ardından 2015 yılı Aralık ayında hizmet vermeye başlayacaktır.

Türksat 4B haberleşme uydusu üzerinden Ku frekans bandında TV yayıncılığına ilave olarak Ka frekans bandındaki spot kapsama alanları ile yüksek hızlı ve daha düşük maliyetlere sahip internet erişim hizmetleri sunulacaktır. Türksat 4B Uydusu ile birlikte 50° Doğu yörüngesinde ilk defa Türksat uydusu işletilecektir.

Türksat 5A&5B Uydu Projeleri

Türksat A.Ş. gerek ülkemize ait yörünge haklarını korumak gerekse de ülkemizin uydu ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla uydu alanındaki yatırımlarına devam etmektedir.

Buna göre 31° Doğu yörüngesinde işletilmek üzere Türksat 5A Uydusu, 42° Doğu yörüngesinde uydularımızın yedekliliğini sağlamak ve mevcut kapasiteyi arttırmak üzere Türksat 5B Uydu projesi başlatılmıştır. Türksat 5A&5B Uyduları birlikte tedarik edilecek olup, projeye yerli firmalar da katkı sağlayacaklardır.

Türksat 5A&5B Uydu projelerinde uydu üreticisi firmaların RFI (bilgi ister doküman) cevaplarına ilişkin değerlendirme çalışmaları tamamlanmış olup, RFP (teknik ister dokümanı) paketi üretici firmalara gönderilmiştir. 2015 Aralık ayı itibariyle üretici firmalardan cevap beklenmektedir.

Yerli Haberleşme Uydusu: Türksat 6A

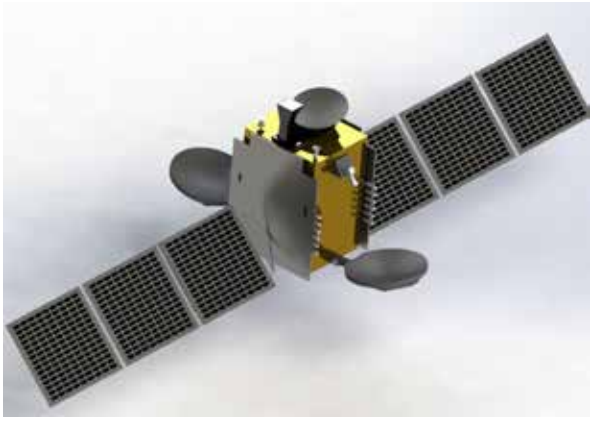

Yerli Haberleşme Uydusu Projesi Türksat 6A'nın sözleşmesi, 15 Aralık 2014 tarihinde imzalanmıştır.

Türksat 6A Milli Haberleşme Uydu Proje Bütçesi, (fırlatma ve sigorta bütçesi hariç) 545.957.040 TL olarak oluşturulmuştur. Projeye Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın 368.830.776 TL, TÜBİTAK'ın 147.397.547 TL ve TÜRKSAT'ın 29.728.716 TL katkı vermesi kararlaştırılmıştır.

Projede Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve TÜRKSAT müşteri kurum, TÜBİTAK Uzay Enstitüsü proje yönetici kurum, TAI, ASELSAN ve CTech proje yüklenici kurumlar olarak yer almaktadır.

Türksat'ın Japonya'da teknoloji transfer programında yetişen mühendisleri de bu projede yer almaktadır.

Projeye ilişkin haftalık değerlendirme toplantıları proje katılımcı kurumlar ile düzenli olarak devam etmektedir. Ön Tasarım Gözden Geçirme (ÖTGG-PDR) aşamasına ait doküman hazırlama çalışmalarına, Proje Yöneticisi Kurum tarafından devam edilmektedir.

2015 yılı Aralık ayında ön tasarımın tamamlanması hedeflenmektedir.

Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi'nde (USET) üretilecek olan Türksat 6A Uydusu'nun, 2019 yılında tamamlanması ve 2020 yılı içerisinde uzaya fırlatılması hedeflenmektedir.

Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi (USET)

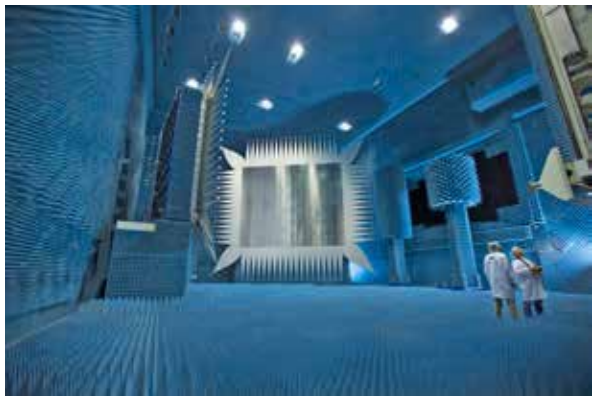

Yerli uydu üretmek amacıyla TUSAŞ arazisinde SSM, TUSAŞ ve TÜRKSAT işbirliğiyle gerçekleşen Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezinin (USET) kurulumu tamamlanmış ve 21 Mayıs 2015 tarihinde açılmıştır.

Yerli Haberleşme uydumuz Türksat 6A'nın da üretiminin devam ettiği USET Merkezi'nde birden fazla uydunun aynı anda montaj, entegrasyon ve test faaliyetleri gerçekleştirilebilecektir.

Türksat A.Ş., projeye yetişmiş insan gücü ve 54.018.349 Euro finansal katkı sağlamıştır.

Kamu Entegre Veri Merkezi

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca yürütülen Kamu Entegre Veri Merkezi çalışmaları kapsamında ilk faz olarak Coğrafi Yedeklilik Merkezi yapılanması projesiyle ilgili olarak Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nden Konya Kozağaç mevkiinde 50 dönüm arsa satın alınmıştır. Proje için Merkezi A.B.D.'de bulunan Uptime Institute'den TIER-3 sertifikası alınmıştır. Mimari ve bina yapım projesi çalışmaları ile ihale dokümanları hazırlanmış ve proje Haziran 2015 itibari ile ihale edilecek duruma getirilmiştir.

Kamu Entegre Veri Merkezi'nin devamı olarak Ankara Türksat Gölbaşı kampüsünde tüm Kamu Kurum ve Kuruluşlarına hizmet verebilecek modüler yapıda Ana Veri Merkezi Proje çalışmalarına başlanmış olup, 2016 yılı içinde proje ihale edilecektir.

Konya ve Ankara'da kurulması planlanan bu veri merkezleri ile artık tüm e-Devlet ile Kamu Bilgi Sistemleri 7/24 aktif ve yedekli olarak bütünleşik bir şekilde hizmet verecektir.

UYDU HİZMETLERİ

Türksat Uyduları ve Hizmetleri

Türksat A.Ş. 42° Doğu lokasyonunda, Türksat 2A, Türksat 3A ve Türksat 4A olmak üzere aktif olarak kullandığı 3 Uyduya sahiptir. Üretimi tamamlanan Türksat 4B Uydusu 16 Ekim 2015 tarihinde uzaya fırlatılmış ve 2015 yılı Aralık ayı içerisinde 50° Doğu lokasyonundaki yörünge testlerinin tamamlanmasıyla işletmeye alınacaktır.

Uydularımızdan yayın yapan TV sayısı 2012 yılı sonunda 386 iken, 2013 yılı sonunda 455'e, 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle de 1 adedi Ultra HD ve 95 adedi HD olmak üzere 564'e ulaşmıştır. Yurtdışından yayın yapan TV kanallarının sayısı ise 102'dir.

15 Temmuz 2014 tarihinde ticari faaliyetlerine başlayan Türksat 4A Uydumuzda 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 307 TV, 144 radyo yayın yapmaktadır.

Türksat uyduları ve bu uydular üzerindeki trafik, Türksat Yer Kontrol İstasyonları tarafından yönetilmektedir. Uydular 7/24 esasına göre kontrol edilmekte ve izlenmekte, uyduların manevralarının planlanması ve gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Uydu frekans gözlem faaliyetleri çerçevesinde uydu kapasiteleri üzerinden transmisyon yapması planlanan her türlü taşıyıcının yayın parametrelerinin belirlenmesi ve yayındaki taşıyıcıların belirlenen parametreler çerçevesinde kesintisiz bir şekilde yayınlara devam edebilmeleri için 7/24 saat esasına göre denetim ve takip faaliyetleri yürütülmektedir.

Tablo 3. Türksat Uydu Filosu

UYDULARIMIZ						
Uydu	**1B**	**1C**	**T2A**	**T3A**	**T4A**	**T4B**
Fırlatma Tarihi	Ağustos 1994	Temmuz 1996	Ocak 2001	Haziran 2008	Şubat 2014	Ekim 2015
Konum	42° E	31° E	42° E	42° E	42° E	50° E
Hizmet Yılı	14	12	15	20	30	30
Görev Bitiş Tarihi	Aralık 2004	Eylül 2010	2016	2028	2044	2045

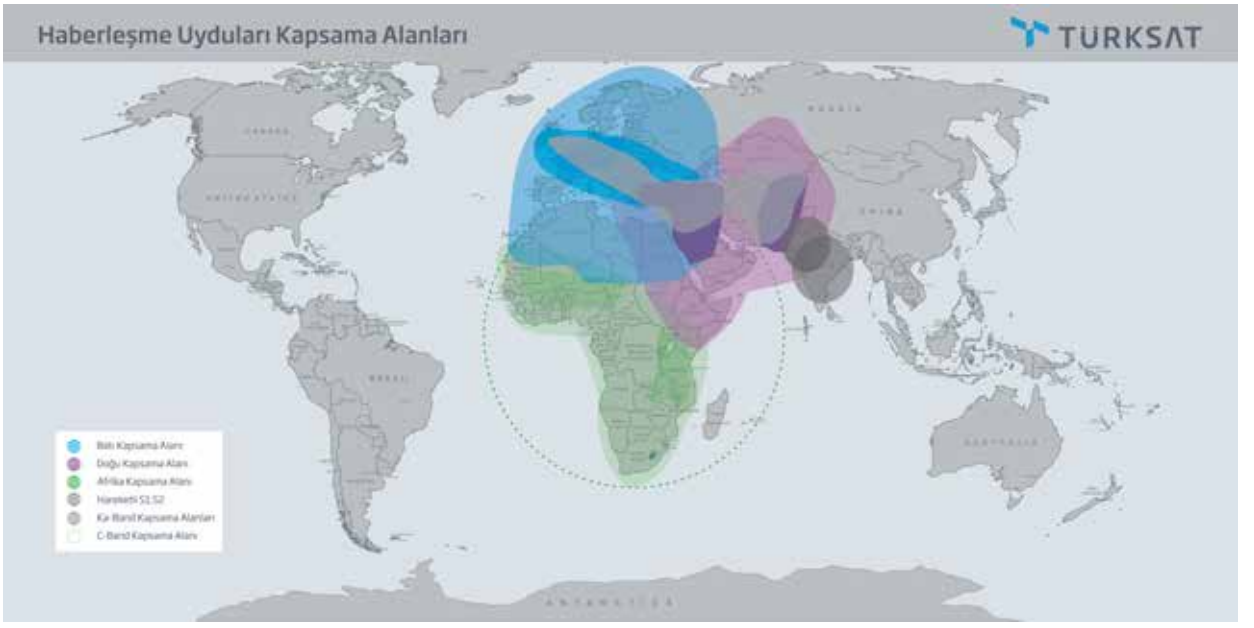

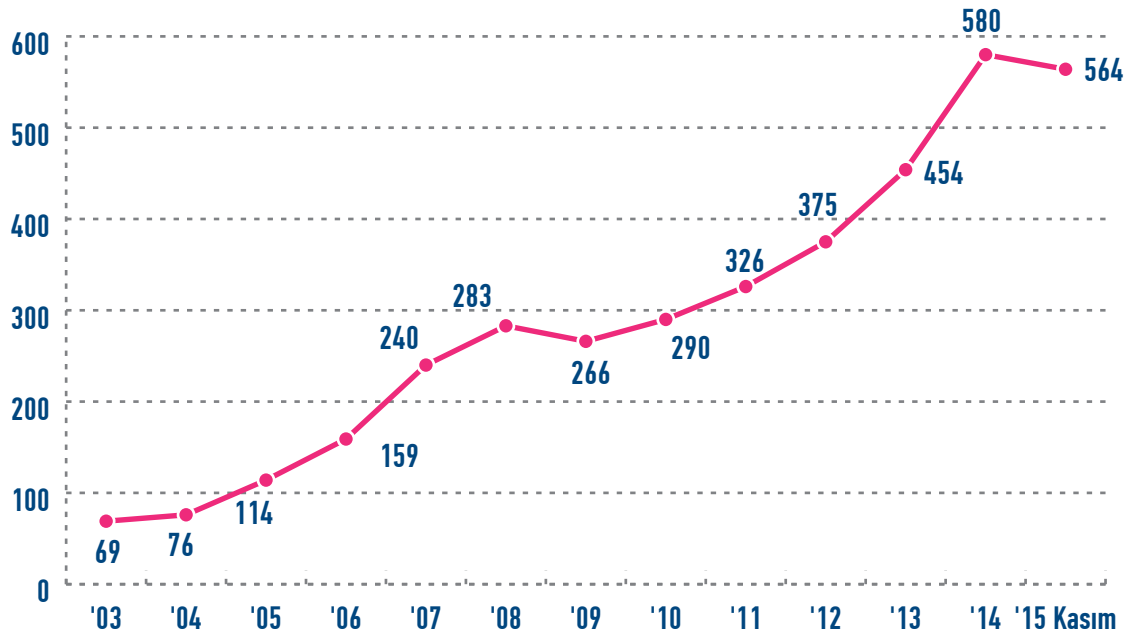

Grafik 23. Uydularımızdan Yayın Yapan TV Sayıları

TV Uplink Hizmetleri

Türksat A.Ş. tarafından uydu, metro ethernet, TTVPN, radyo link hatları üzerinden Türksat head-endlerine ulaştırılan TV ve radyo yayınları sayısal paket yayın olarak Türksat uydularına çıkılmaktadır.

Ankara Gölbaşı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Almanya'dan sonra 4. uplink merkezi, 13 Kasım 2015 tarihinde Gürcistan/Tiflis'te açılmıştır.

2008 yılında 44 TV ile başlayan uplink hizmetleri, 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 190 TV, 63 Sayısal radyo ve 13 Broadcast data servisini sağlayan bir kapasiteye ulaşmıştır.

Veri Haberleşmesi Hizmetleri

Türksat A.Ş., günümüzün gelişen ve çeşitlilik gösteren taleplerine paralel olarak oluşan uydu haberleşme ihtiyaçları doğrultusunda ses, veri, internet, intranet, e-Sağlık (telemedicine), e-Eğitim (tele-education), acil durum haberleşmesi, VPN ve çoklu ortam (multimedia) gibi servisleri tek ya da paket halinde sağlayan Türksat VSAT Sistemini müşterilerine sunmaktadır.

VSAT (Very Small Aperture Terminal) sistemi küçük çaplı antenlere (0,7 m–2,4 m) sahip uydu yer istasyonlarının genel adıdır. VSAT sistemi, Merkez Yer İstasyonu (Hub istasyonu) ve coğrafi olarak birbirinden uzak noktalar arasında çift yönlü uydu iletişimini sağlayan bir sistemdir. VSAT Sistemleri ses, veri, internet, intranet, video konferans vb. birçok servisi desteklemektedir.

Türksat uyduları üzerinden coğrafi şartlara bağlı kalmaksızın güvenilir, kaliteli ve kesintisiz hizmet garantisi sunan Türksat VSAT Sistemi; kamu kurum ve kuruluşlarının, bankaların, otellerin, hava yolu şirketlerinin, büyük mağaza satış merkezlerinin, gazete matbaalarının, sağlık kuruluşlarının, sigorta şirketlerinin, otomotiv endüstrisi firmalarının, gaz ve petrol şirketlerinin haberleşme ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Türksat A.Ş., ülkemizdeki çeşitli ba-

kanlıklar ve bağlı kamu kuruluşları ile yaptığı anlaşmalarla, söz konusu kurumların merkez ve taşra teşkilatları arasında hızlı ve etkin haberleşmeyi sağlayacak teknik altyapı hizmetleri vermektedir. Kamu kuruluşları, Türksat VSAT kullanarak daha az maliyetle, daha güvenli bir şekilde haberleşmektedir. Ülke genelinde ve yurtdışında yaygın şube ve temsilcilikleri bulunan kurumlar, Türksat VSAT hizmetleri ile hızlı, güvenli ve interaktif iletişim ağı sisteminin sahibi olmaktadır.

UydunetSky

UydunetSky, özel bir anten sistemi ve bilgisayara bağlanacak bir modem yoluyla herhangi bir internet servis sağlayıcısına ve telefon hattına ihtiyaç duymaksızın, uydu üzerinden bireysel kullanıcılara internet hizmeti sağlayan bir sistemdir. UydunetSky hizmetinin, özellikle karasal altyapı ile internet götürülememiş yerleşim bölgelerinde ve yurt dışında yaygın olarak kullanılmaktadır. Türksat 4B Uydumuzun hizmete girmesiyle uydu üzerinde bulunan Ka bant frekansta çalışabilen kapsama alanları sayesinde ülkemizde ve yurt dışında mevcut sistemlere kıyasla daha yüksek hızda internet ve diğer veri iletimi servisleri sağlanacaktır. Bu kapsamda Haziran 2015 tarihi itibariyle merkezi HUB ve anten sistemlerinin temin ve kurulumları tamamlanmıştır. Türksat 4B Uydusu üzerinden sağlanacak Ka bant servisimiz ile 22mbps hızında internet hizmeti 0.74m çaplı antenlerle mevcut Ku bant frekansında sunulan servislerimize göre daha uygun fiyatlarla sağlanabilecektir.

Acil Durum Haberleşmesi

Acil durum haberleşmesi, doğal afetler ile savaş ve seferberlik durumlarında en çok ihtiyaç hissedilen unsurlardan biridir. Bu kapsamda klasik haberleşme sistemlerinin kesintiye uğradığı anlarda uydu iletişimi en uygun ve en kolay çözümdür.

TürksatVSAT, acil haberleşme hizmet ihtiyaçlarının oluştuğu durumlarda kolay taşınabilirlik ve pratik kullanım özellikleri sayesinde iletişim imkânı sunmaktadır. Acil durum anlarında haberleşme için kullanılan terminaller, helikopter ile istenilen yere çok kısa sürede ulaştırılıp kurulduğu bölgenin haberleşme ihtiyacını karşılamaktadır.

Ülkemizde 1999 yılında meydana gelen Marmara Bölgesi depreminde Yalova, Düzce, Adapazarı ve İzmit bölgelerinde TES sisteminden faydalanılarak iletişim sağlanmıştır.

Ülkemizde 23 Ekim 2011 tarihinde meydana gelen Van depremi sonrasında bölgenin acil durum ve GSM haberleşmesi için VSAT sistemi kullanılmış ve deprem sonrasında haberleşme hizmetlerinin kesintisiz yürütülmesinde Türksat uydu haberleşme alt yapısı kritik bir rol oynamıştır.

Bunun yanında Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na 111 adet terminal ile hizmet sağlanmaktadır. Terminaller deprem ölçüm bilgilerinin merkeze iletilmesi, acil durum haberleşme araçlarının merkez ile bağlantısı ve AFAD birimlerinin haberleşmesi için kullanılmaktadır.

Devlet Hava Meydanları İşletmeleri (DHMİ)

Devlet Hava Meydanları İşletmeleri (DHMİ), VSAT terminallerini radar verileri, telsiz ve telefon görüşmelerinin ilgili merkez havaalanlarına taşınması için kullanılmaktadır. Kuruma 47 lokasyonda 201 adet terminal üzerinden hizmet sunulmaktadır. Sistem yedek bağlantı olarak kullanılmaktadır.

Diğer Türksat VSAT Projeleri

VSAT sistemini; Milli Eğitim Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı, Devlet Hava Meydanları İşletmeleri, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Türkiye İşbirliği Kalkınma Ajansı (TİKA), Deniz ve İç Sular Genel Müdürlüğü, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Türk Kızılay'ı, Ziraat Bankası, Ekonomi Bakanlığı, Bilkent Üniversitesi gibi çeşitli kamu kurumlarının yanı sıra özel sektör kuruluşları da kullanmaktadır.

AR-GE Projeleri

Uydu Ar-ge Projeleri kapsamında yürütülen diğer projeler:

Düzlemsel Uydu Anteni Projesi:

35x35 boyutlarında düzlemsel anten geliştirilmesi projesi TÜBİTAK TEYDEB desteği ile gerçekleştirilmiştir.

Üretilen iki adet prototipin laboratuvar ve TV yayın testleri başarılı olmuştur. Prototiplerden birisi için 3D yazıcı teknolojisi kullanılarak kasa üretimi gerçekleştirilmiştir. Antenin kazancının artırılması amacıyla büyütme çalışmaları yürütülmektedir.

Uzay Cisimleri Takip ve Uyarı Sistemi Projesi

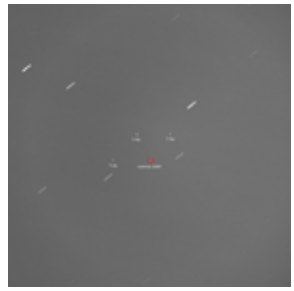

Türksat Gözlemevi ile uydularımızın görüntüleri alınarak gerekli ölçümler gerçekleştirilmektedir. Gözlemevi ile kayıt edilen görüntülerin kullanılacağı ve uydularımızın güvenliği açısından önem arz eden Uzay Cisimleri Takip ve Uyarı Sisteminin geliştirilmesi amacıyla TÜBİTAK 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programına başvuru gerçekleştirilmiştir.

Bulut Tabanlı Coğrafi Haritalama ve Uygulama Geliştirme Platformu Projesi

Bulut bilişim ortamında coğrafi verilerin yüklenmesine, bu verilerin yönetilmesine ve bu veriler ile farklı kartografik özelliklerde coğrafi haritaların oluşturulup sunulmasına ve uygulama geliştirilmesine imkân verecek bir sistemin geliştirilmesini kapsamaktadır. Proje, TÜBİTAK'a öneri şeklinde sunulduktan sonra başlamıştır. Ön değerlendirme aşamasından geçmiş olup, Hakem Değerlendirme aşamasındadır.

SATCLOUD Projesi

Türksat A.Ş. bünyesinde kamu, kuruluşlar ve bireysel kullanıcılara BULUT hizmetinin sunulabilmesi amacıyla SATCloud Projesi sürdürülmektedir. SATCloud Projesi'nin kuru-

lum, yönetim ve kullanıcı tarafının tasarlanma aşamaları planlanmış, hizmetin verilebilmesi amacıyla gerekli donanım alt yapısı tamamlanmıştır. Ayrıca projenin geliştirilmesine ve ülkemizdeki bulut teknolojisine, katkı sağlamak amacıyla "TÜBİTAK 1501 Destek Programı" ve "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın EH2015-1-12 numaralı Ar-Ge Destek Çağrısı" olmak üzere iki ayrı başvuruda bulunulmuştur.

Bölgesel Konumlama ve Konumlama Destek Sistemi Projeleri

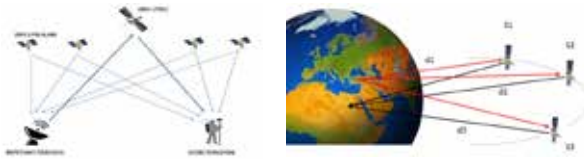

Türksat Bölgesel Konumlama Sistemi projesi ile Türksat uyduları kullanılarak bir konum belirleme sistemi geliştirilmektedir. 31°, 42° ve 50° Doğu yörüngelerindeki uydularımızı kullanılarak oluşturulan sistemin hassasiyeti ve etkinliği yeni uydularla genişletilebilecektir. Türksat Bölgesel Konumlama Sistemi'nin temelini oluşturan TürkNAV Bölgesel Konumlama simülatörünün üretimi tamamlanmıştır. TürkNAV sistemi kullanılarak simülasyonlar ve uydu dahil testler gerçekleştirilmektedir.

Konumlama destek sistemi, GPS uydularının konumlama hassasiyetinin artırılması amacıyla Türksat uyduları üzerinden konumlama destek sinyalinin yayınlanması ile çalışmaktadır. Gölbaşı merkez kampüsümüzde üretilen düzeltme sinyali uydu üzerinden yayınlanmakta ve uydu anteni ile alınarak GPS alıcısına aktarılmaktadır. Ankara, İstanbul, Eskişehir, İzmir, Muğla ve Erzurum illerinde santimetre hassasiyetinde ölçümler yapılmış ve farklı illerde ölçümlere devam edilmektedir.

Türksat Balon Sistemi Projesi:

Yere bağlı bir balon kullanılarak, yüksek çözünürlükte gözlem için geliştirilen 75 m^3 hacimli helyum balonu projesinde vinç sistemi, içerisinden elektrik iletimi için bakır kablo geçen halat yerli imkanlar ile üretilmiştir. Yüksek çözünürlüklü stabilize kamera sistemi ile RF anten tedarik edilmiştir. Balon Sistemi Genel Kurmay Başkanlığının talebi doğrultusunda Gaziantep ili Karkamış ilçesi Köprübatı sınır karakolunda Eylül 2015-Ekim 2015 tarihleri arasında test edilmiştir. Sistem kullanıcılarına gerekli eğitimler verilmiştir. Balon Sisteminin Genel Kurmay Başkanlığı talepleri doğrultusunda geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Uydu Uzay ve Teknoloji Günleri

Türksat A.Ş. ile Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD) iş birliğiyle 11-12 Aralık 2015 tarihlerinde İstanbul Haliç Kongre Merkezi'nde "Uydu, Uzay ve Teknoloji Günleri" etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'nin, yerel uydu ve uzay ekosisteminin geliştirilmesinin hedeflendiği etkinlikte 2 gün boyunca çeşitli fuar, konferans, sempozyum ve eğitim programları ile ulusal ve uluslararası iş görüşmeleri de yer almıştır.

KABLO TV VE KABLO İNTERNET HİZMETLERİ

Kablo TV çok sayıda radyo ve TV yayınını ve interaktif hizmetleri fiber optik kablo, koaksiyel kablo ve benzeri bir fiziki ortam üzerinden evlerdeki alıcılara kadar ulaştıran çok kanallı sistemdir.

Harita 2 Kablo TV Şebekesi Olan İller

Kablo TV altyapısının ve bu altyapı üzerinden sunulan hizmetlerin Türksat A.Ş.'ye devredilmesiyle, kablo yayıncılığı alanında faaliyet göstermeye başlayan Türksat A.Ş., sahip olduğu altyapının etkin ve verimli bir şekilde işletilmesi görevini yerine getirmekte, Kablo TV analog yayını yanında Teledünya markasıyla sayısal yayıncılık, Uydunet markasıyla genişbant internet erişimi, Uydunet Telefon markasıyla sabit telefon ve TeledünyaWeb markasıyla OTT/WebTV platformu hizmetleri sunmaktadır.

Adana, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa, Denizli, Edirne, Eskişehir, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Karaman, Kayseri, Konya, Kocaeli, Manisa, Mersin, Samsun, Tekirdağ, Yalova ve Zonguldak olmak üzere 23 ilde hâlihazırda Kablo TV hizmeti verilmektedir. Bu illerde Türksat A.Ş.'nin kendi mülkiyetindeki fiber optik kablo altyapı ve sistemleri bulunmaktadır. (Harita 3)

Sayısal (Digital) Yayın

Teledünya; Kablo TV şebekesi üzerinden sayısal olarak sıkıştırılıp şifrelenerek verilen ve televizyona bir şifre çözücü modül ve smart kart ya da set top box ve smart kart bağlanarak izlenebilen; 2008 yılında müşterilere sunulmaya başlanan, Türkiye'nin ilk ve tek kablolu digital tv platformu sistemidir. 2009 yılında 2.913 abone sayısına sahip olan Teledünya; 2015 Kasım ayı sonu itibariyle 785.511 abone sayısına ulaşmıştır.

Kablo TV şebekesinden verilen televizyon yayın sayısı illere göre değişmekle beraber, 2008 yılında 28 kanalla abonelerimize sunulmaya başlanan Teledünya hizmeti; günümüzde yerli ve yabancı 50'si HD, 210'dan fazla TV kanalı dijital olarak iletilebilmektedir. Teledünya hizmeti kapsamında; müşterilere Teledünya Temel Paket ve Teledünya Üst Paket alternatifleri sunulmaktadır. Ayrıca 11'i HD ve 1 Dizi TV kanalı olmak üzere toplam 12 sinema kanalıyla müşterilerimize hizmet verilmektedir.

Kablo İnternet (Uydunet)

Uydunet, Kablo TV şebekesi üzerinden telefon hattına ihtiyaç duyulmaksızın internet bağlantısı sağlayan bir sistemdir. Müşterilere hızlı, kesintisiz, güvenli ve uygun fiyatlarla internet hizmeti verilmektedir.

2006 yılında 26.981 olan Uydunet abone sayısı; 2015 Kasım ayı sonu itibariyle 618.292'ye yükselmiştir. 2006 yılında 128 Kbps'den 2 Mbps'e kadar, 5 farklı tarife ile abonelere sunulmaya başlayan Uydunet hizmeti; bugün 10 Mbps'den 100 Mbps'ye kadar 63 farklı tarife ile abonelerimizin hizmetine sunulmaktadır. Uydunet aboneleri ister kullandığın kadar öde, ister kotalı, isterse limitsiz internet hizmetinden faydalanabilmektedir. Engelli vatandaşlarımız ile Gazi ve Şehit yakınlarına Uydunet hizmetinde %25 indirim sunulmaktadır.

Çoklu Ekran TV Hizmetleri Projesi (TeledünyaWEB)

Türksat A.Ş., Çoklu Ekran TV Hizmetleriyle gelişen teknoloji ve değişen müşteri isteklerine cevap verebilmek için var olan TV yayınlarının ve isteğe bağlı içeriklerin çoklu ekran üzerinden interaktif bir şekilde sunulması hedeflenmiştir. Proje kapsamında içeriklerin PC, IOS / Android Tablet ve Akıllı Telefonlar, Smart TV ve OTT (Over the Top Technology- Çoklu Ekran) STB (Set-top Box- Digital TV Kutusu) üzerinden sunulmasını hedeflemiştir.

Teledünyaweb, internete bağlanılan her yerden bilgisayar aracılığı ile canlı TV yayınına ve video içeriğine erişim sağlayan bir yapıdır. Teledünyaweb projesi ile bilgisayar üzerinden internet bağlantısı ile yerli ve yabancı birçok TV kanalına ulaşılabilmekte; Android, iOS (Apple) ve Windows Phone işletim sistemine sahip cep telefonu ve tabletlerden, istenilen zaman, istenilen yerden izlenilebilmektedir.

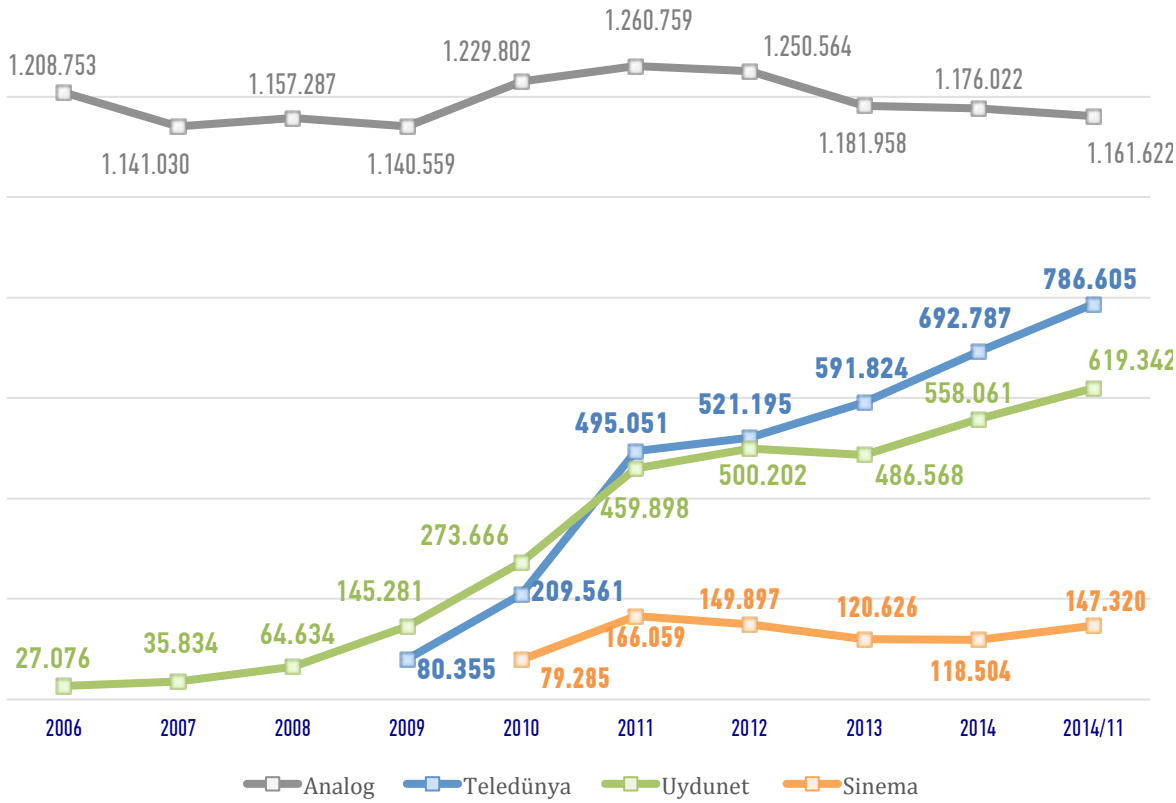

Grafik 24. Kablo Hizmetleri Abone Sayıları

Sabit Telefon Hizmeti (Uydunet Telefon)

17 Ağustos 2015 tarihinde test olarak sunulmaya başlanan Uydunet Telefon hizmeti, 10 Kasım 2015 tarihinden itibaren tüm müşterilere sunulmaya başlanmıştır. Yapılan arabağlantı çalışmaları ile Uydunet telefon hizmetine sahip müşteriler diğer sabit telefonları ve GSM numaralarını aramaya ve diğer numaralardan aranmaya başlanmıştır.

Yeni Merkezlere Kablo Sistemleri Yatırımı

Kablo Sistemleri Şebekesi üzerinden sunulan hizmetlerin yaygınlaştırılması amacıyla il merkezleri nüfusları, sosyo-ekonomik gelişmişlik durumları, bina/yerleşke durumları ve stratejik yatırım planları doğrultusunda değerlendirmeler yapılarak Kablo Hizmetlerinin sunulmadığı yeni merkezlere yatırım analiz çalışmaları yapılmaktadır.

Bu çerçevede 3 yeni il merkezinde Kablo TV alt yapısı oluşturulması ve hizmet verilmesi projesi kapsamında;

- Karaman İlimizde alt yapı projeleri tamamlanmış olup, 1 Mart 2015 tarihi itibariyle Kablo TV hizmeti verilmeye başlanmıştır.
- Bolu İlimizde altyapı kurulumu ihalesi tamamlanmış olup, kazı çalışmalarına başlanmıştır.
- Şanlıurfa İlimizde Belediye ile yapılacak protokol üzerinde görüşmeler devam etmektedir.

e-DEVLET KAPISI

türkiye.gov.tr

e-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında, kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan sunumu ve vatandaşların devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve etkin bir şekilde erişimini sağlayacak olan e-Devlet Kapısının kurulması, işletilmesi ve yönetilmesi görev ve sorumluluğu Başbakanlık adına 24.03.2006 tarih ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Bakanlığımıza verilmiştir. Söz konusu kararda; "Bakanlık e-Devlet Kapısı teknik altyapısının kurulumu, işletilmesi görev ve sorumluluklarını Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme A.Ş. aracılığı ile yürütür ve verilen görevin yerine getirilmesinde hizmet bedeli de dahil olmak üzere uygulanacak olan usul ve esaslar, Bakanlık ile Türksat Uydu

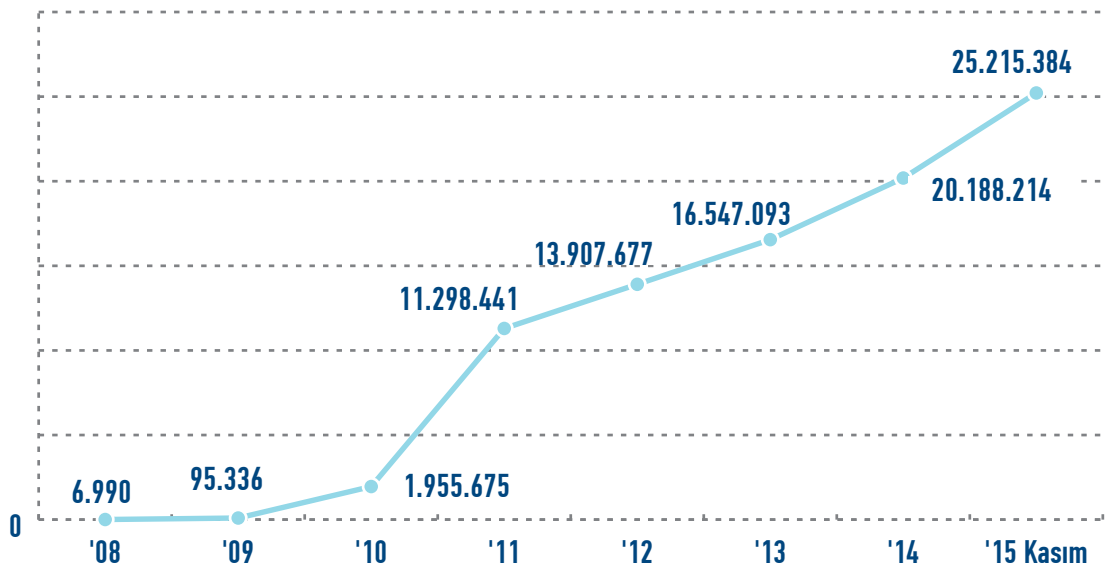

Grafik 25: e-Devlet Kullanıcı Sayıları

Haberleşme ve Kablo TV İşletme AŞ arasında düzenlenecek bir protokol ile belirlenir" hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, e-Devlet Kapısı Projesine ilişkin görevlerin yerine getirilebilmesi için Bakanlığımız ile Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme AŞ arasında 31.10.2006 tarihinde bir protokol imzalanmıştır. Protokol çerçevesinde e-Devlet Kapısının işletimi yürütülmektedir.

30.11.2015 tarihi itibari ile e-Devlet Kapısı üzerinden hizmet alan kullanıcı sayısı 25.195.554'e, kurum sayısı 206'ya ve sunulan hizmet sayısı 1.359'a ulaşmıştır.

e-Devlet Kapısı'nda Son Gelişmeler

İnternet Bankacılığı Üzerinden e-Devlet Kapısı'na Giriş

Denizbank, Garanti Bankası, INGBank, İş Bankası, Yapı Kredi Bankası, Akbank, AlbarakaTürk, TEB ve FinansBank işbirliği ile gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda bankaların internet bankacılığı şubeleri üzerinden de güvenli bir şekilde e-Devlet Kapısı'na (türkiye.gov.tr) giriş yapılabilmektedir.

Hayata geçirilen bu uygulama ile e-Devlet Kapısı şifresi, elektronik imza ve mobil imza kullanarak yapılan e-Devlet Kapısı giriş işlemlerine bir yenisi daha eklenmiştir.

Barkodlu Belgeler

e-Devlet Kapısı'ndan sunulan, Adli Sicil Kaydı, Askerlik Durum Belgesi, SGK Hizmet Dökümü gibi belgeler barkodlu olarak oluşturulup resmi işlemlerde kullanılabilmektedir. Barkodlu oluşturulan bu belgelerin doğrulamasının da e-Devlet Kapısı'ndan sunulması ile belge sahteciliğinin önüne geçilmiştir.

Yüksek Öğrenim Öğrenci ve Mezuniyet Belgesi Hizmetleri

Yükseköğretim Kurulu ile yapılan koordineli çalışmalar neticesinde yurt genelindeki tüm üniversite öğrencileri ve mezunları resmi işlemlerde kullanmak üzere e-Devlet Kapısı'ndan öğrenci veya mezuniyet belgelerini alabilmektedirler.

Üniversite e-Kayıt

T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nce (ÖSYM) yapılan ÖSYS sonucunda yerleşilen programa e-Devlet Kapısı'ndan kayıt yapılabilmektedir. Ayrıca, Üniversite Elektronik Kayıt Belgesinin barkodlu çıktısı alınabilmekte olup, elektronik kayıt işlemi tamamladıktan sonra adayların ayrıca üniversitelerine giderek kayıt yaptırmalarına gerek bulunmamaktadır.

e-Sevk Hizmeti

12 aylık er statüsünde askerlik hizmetine tabi yükümlüler, askerlik şubelerine gitmeden e-Devlet Kapısı üzerinden aldıkları sevk belgesiyle birliklerine katılmaktadırlar.

Askerlik İşlemleri

Askerlik şubelerine artık e-Devlet Kapısı üzerinden randevu alarak gidebilmekte, işlemler daha hızlı gerçekleştirmektedir.

Daha önce askerliğe ilişkin işlemleri için askerlik şubelerine erken saatlerde gitmek zorunda olan vatandaşlarımız artık e-Devlet Kapısı üzerinden kendilerine en uygun saat için randevu alarak sıra beklemeden işlemlerini gerçekleştirmektedirler.

İnternet Bankacılığı Entegrasyonları ile Ödemeler

Yurtdışında getirilen mobil cihazların yurda girişi sırasında yaptırılması zorunlu olan IMEI kayıt işlemi kullanıcılar tarafından yoğunlukla kullanılan hizmetler arasında yer almaktadır. Bu hizmete internet bankacılığı entegrasyonu da eklenerek söz konusu işleme ilişkin harç ödemesi de güvenli bir şekilde e-Devlet Kapısı'ndan yapılabilmektedir. Bu sayede kullanıcılar hiçbir yere gitmeden kayıtlarını gerçekleştirmektedirler.

Şifre Unutmalara Son

e-Devlet Kapısı'na kayıtlı kullanıcılar, artık cep telefonu numaralarını sisteme kaydederek unuttuklarında şifrelerini yenileyebilmektedir. Bu yenilik, kullanıcıların ikinci kez şifre almak için tekrar PTT şubeleri ya da konsolosluklara gitmelerinin önüne geçilmesi noktasında oldukça önem arz etmektedir.

Otomatik Geçiş Sistemi (OGS) ve Hızlı Geçiş Sistemi'ne (HGS) Ait Bilgilerin, e-Devlet Kapısı Üzerinden Sorgulanması

PTT ve Karayolları Genel Müdürlüğü işbirliği ile hazırlanan OGS ve HGS Hesap Bilgileri Sorgulama Hizmeti aracılığıyla kullanıcıların, kendi OGS/HGS hesap bilgilerine ilişkin detayları, bakiye hareketlerini, ihlali geçiş bilgilerini e-Devlet Kapısı üzerinden sorgulamaktadırlar.

Kamu Kurumlarına Verilen Hizmetler

"kamu.turkiye.gov.tr" adresi üzerinde geliştirilen altyapı ile kamu kurumları, vatandaştan belge istemeden e-Devlet Kapısı üzerinden bilgi ve belge paylaşarak işlemlerini yürütebilmektedir. Örneğin üniversite öğrencilerinin askerlik tecil işlemleri; üniversiteler ve Milli Savunma Bakanlığı (MSB) arasında kurulan entegrasyon üzerinden gerçekleştirilmekte ve bu sayede öğrencilerin askerlik tecil işlemleri, öğrencilerin herhangi bir işlem yapmasına gerek kalmadan elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir.

Sosyal Medya ve Mobil Cihazlarla e-Devlet Hizmetleri

e-Devlet Kapısı için entegre edilen hizmetler, Android ve iOS (Apple) akıllı telefonlar ve tabletler üzerinden kullanılabilmektedir. Ayrıca; Facebook ve Twitter üzerinden e-Devlet Kapısı sayfaları oluşturulmuş olup, buradan hem bilgilendirme yapılmakta hem de vatandaşların görüş ve önerileri alınarak soruları cevaplandırılmaktadır.

TÜRKSAT BİLİŞİM HİZMETLERİ

Dünyada yaşanan teknolojik gelişmeler sayesinde verilerin artık kâğıtta değil elektronik ortamda yer aldığı, süreçlerin sadeleştiği, hizmetlerin maliyetinin ve süresinin kısaldığı, bürokrasinin azaldığı günümüzde, ülkemizin kamu hizmetlerinin bu dinamik sürece uyumu ve dönüşümü konusunda Türksat Bilişim, teknoloji danışmanlığı yaparak etkin rol oynamaktadır. Türksat Bilişim; yer aldığı her bilişim projesinde katma değeri en üst düzeyde tutmayı amaçlayarak, bütünsel bakış açısı ve tecrübesi ile tüm paydaşlarının beklentilerinden yola çıkarak, ihtiyaçlarına en uygun çözümlerle cevap vermektedir.

Türksat A.Ş., Türksat Bilişim markası ile aşağıdaki ürün ve hizmetleri sunmaktadır:

- Belgenet™ - Elektronik Belge Yönetim Sistemi
- Anahtar Teslim Proje Gerçekleştirme,
- Teknik Destek ve Danışmanlık Hizmetleri,
- Veri Merkezi Hizmetleri
- Coğrafi Bilgi Teknolojileri Hizmetleri

Belgenet™ - Elektronik Belge Yönetim Sistemi

Türksat mühendisleri tarafından geliştirilmiş olan Belgenet™ adlı elektronik belge yönetim sistemi, kurumsal belgelerin yasal mevzuat ve standartlara uygun şekilde elektronik ortamda güvenli ve etkin olarak yönetilmesini, teknolojik ve yasal gelişmelerin sisteme hızlı ve doğru biçimde uygulanmasını sağlamaktadır. Belgenet TS 13298 Standart belgesine sahip olup, T.C. Kalkınma Bakanlığı'nın e-Yazışma Paketi ile tam uyumludur. Belgenet ürününü halen 21 kurum 100.000'in üzerinde kullanıcı kullanmaktadır.

Anahtar Teslim Proje Gerçekleştirme

Anahtar teslim projelerle ilgili olarak;

e-KKTC Projesi

T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (UDHB) ile KKTC Başbakanlığı arasındaki protokole ve UDHB ile TÜRKSAT A.Ş. arasındaki sözleşmeye istinaden yürütülen e-KKTC Projesi, KKTC'deki tüm kamu hizmetlerinin elekt-

ronik ortamda ve entegre şekilde vatandaşlara sunulmasını, kamu kurum ve kuruluşlarının da elektronik ortamda işlerini yürütmesini amaçlamaktadır. 3 faz halinde proje gerçekleştirme çalışmalarına devam edilmektedir.

e-KKTC Projesinde Faz-1 projelerinden (MDIA İş Paketi 1, e-Kimlik, EBYS İş Paketi 1 – 2, Kamu Sertifikasyon Merkezi, e-Nüfus İş Paketi 1 ve Altyapı Analizi Projesi) kabulleri yapılmıştır. e-Kimlik sistemi ve dolayısı ile e-Nüfus sistemi 28 Mayıs 2015 tarihinde yapılan e-Kimlik dağıtımı töreni ile birlikte canlı kullanıma geçmiştir. e-Nüfus Projesi saha eğitimleri tamamlanmıştır. EBYS projesi eğitim planlama süreci devam etmektedir.

Faz-2 projelerinin (Maliye, Gümrük, Milli Eğitim, e-Tüzel ve CBS) Teknik Şartname Çalışmaları tamamlanmıştır. Maliye, Gümrük, Milli Eğitim projeleri için onay Bakanlık tarafından verilmiştir fakat KKTC tarafında devam eden işlerin tamamlanması süresince Faz 2 projelerin ihale sürecinin bekletilmesi Bakanlık'tan talep edilmiştir. UDHB'den Mevcut Durum İhtiyaç Analizi (MDIA) Projesi İş Paketi 2'nin kabulü beklenilmektedir.

Faz-3 projeleri ise (Sağlık, Sigorta, e-Devlet Kapısı, Kamu Ortak Veri Merkezi ve Felaket Kurtarma Merkezi) Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizi ve Teknik Şartname oluşturma çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca faz dışı MOBESE Projesi talep edilmiş olup, analiz projesi kapsamında teknik şartname hazırlanarak Bakanlığın onayına sunulmuştur.

AFAD AYDES Projesi

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemi Projesi ile Afet öncesi (hazırlık ve zarar azaltma), Afet Sırası (müdahale), Afet sonrası (iyileştirme), aşamalarını içeren Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında, AFAD süreçlerini ve İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri'nin (İAADM) acil durum süreçlerini içerecek şekilde, çeşitli kurum ve kuruluşların koordineli bir şekilde çalışmasına imkân verecek, afet/acil durum yönetiminde ihtiyaç duyulan kurumların ürettiği verilerle entegrasyonu sağlayacak, sürdürülebilir bir afet yönetim ve bilgi sisteminin oluşturulması amaçlanmıştır.

Proje hayata geçtiğinde kabiliyet ve yetenek açısından Dünya'daki afet yönetimi için kullanılan sayılı projelerden birisi olması beklenmektedir. AFAD'ın yönetim süreçlerini içermesi ve afet yönetiminde sağlayacağı verimli kaynak yönetimi, hızlı müdahale, etkin koordinasyon, bilgi yönetimi ve karar destek sistemleri katkıları açısından büyük önem arz etmektedir.

Kredi Yurtlar Kurumu Projesi

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Elektronik Değişim Dönüşüm Sistemi Projesinde Genel Müdürlük, Bölge Müdürlükleri ve Yurt Müdürlükleri personellerinin kullanımı amacına uygun, gerek kurum içinde gerekse kurumun görevi gereği iletişimde olduğu diğer kurum ve kuruluşlarla elektronik ortamda veri alışverişine imkân sağlayacak yapıda tasarlanarak kurulması planlanmaktadır. Proje 3 fazdan oluşmaktadır ve birinci faz kabul işlemleri tamamlanmış olup, ikinci faz çalışmaları devam etmektedir.

Teknik Destek ve Danışmanlık Hizmetleri

Türksat A.Ş., bilişim alanında teknik destek ve danışmanlık hizmetleri çerçevesinde 16 kuruma hizmet vermektedir.

Veri Merkezi Hizmetleri

Kamu kurum ve kuruluşlarına veri yedekleme, sanal sunucu, sunucu barındırma ve teknik hizmetler verilmektedir. Bu çerçevede 16 kuruma hizmet sunulmaktadır.

Coğrafi Bilgi Teknolojileri (CBT)

Türksat, haberleşme uydularında yakaladığı başarı ve birikimini, gözlem uydularında da yakalama hedefindedir. Türksat, gözlem uydularına ait görüntülerin coğrafi bilgiye

dayalı projelerde daha yoğun ve etkin kullanılmasını sağlamayı hedeflemektedir.

2008 yılında Türksat A.Ş. bünyesinde kurulmuş olan Coğrafi Bilgi Teknolojileri Direktörlüğü'nce, kamu kurumları, yerel yönetimler (il özel idareleri ve belediyeler), üniversiteler ve özel sektöre TürksatGlobe® markası ile coğrafi bilgi teknolojileri hizmetleri sunulmaktadır. Bu kapsamda, 2015 yılı 3. çeyrek sonu itibarıyla toplam 1.336.538 km²'lik uydu görüntüsü temini ve işleme hizmeti verilmiştir.

CBT Faaliyet Alanları;

- Uzaktan Algılama (Uydu Görüntü Temini ve İşleme)
- Coğrafi Bilgi Sistemleri
- Mobil Haritalama (Lidar ve 360 Derece Panoramik Görüntü)
- Konuma Dayalı Servisler Üzerinden İzleme ve Filo Yönetim Sistemleri

2014-2015 Yılı Devam Eden Projeler Arasında

- Serbest Bölgeler Coğrafi Bilgi Sistemi ve Süreç Yönetimi Otomasyonu Kurulması Projesi
- CBS Genel Müdürlüğü Elazığ Panoramik Lidar Görüntü Çekimi Projesi
- CBS Genel Müdürlüğü e-Plan Otomasyon Sistemi Eğitimi ve Pilot Uygulaması Projesi
- İBB POİ ve Donatı Alanlarının Güncellenmesi Projesi
- KGM İlave Araç Takip ve Mobil Görüntü Aktarım Sistemi Kurulması Projesi
- KGM CBS Danışmanlık Hizmeti Projesi
- e-KKTC Merkezi Coğrafi Bilgi Sistemi Projesi
- e-KKTC Mekânsal Adres Kayıt Sistemi Projesi
- AFAD Türkiye Afet Karar Destek Sistemi (AYDES MBS) Projesi vb. uydu görüntüsü temini ve işlenmesi projeleri bulunmaktadır.

Uzun Mesafe Gemi Tanıma ve İzleme (LRIT) Projesi

Uzun mesafe gemi tanıma ve izleme (LRIT) projesi Türksat mühendislerince geliştirilmiştir. LRIT sistemi ile 15 dakikada bir konum bilgisi alınarak kutuplar dışında dünyanın her yerindeki gemilerimizin takibi yapılmaktadır. İran'a ait gemilerin de izlenmesi amacıyla kullanılmakta olup teknik destek Türksat A.Ş. tarafından verilmektedir.

POSTA VE TELGRAF TEŞKİLATI ANONİM ŞİRKETİ

Posta, kargo, banka ve elektronik hizmetler alanlarında Türkiye çapında yaygınlaşmış hizmet ağı 175 yıllık tecrübesi, çağdaş teknoloji ve güçlü kadrosu ile ekonomik, hızlı, güvenli ve kaliteli hizmet sunan, müşterilerinin değişen beklenti ve ihtiyaçlarını en üst seviyede karşılayarak seçkin bir şirket olmayı ana hedef olarak belirleyen PTT, 1840 yılından bugüne kadar hizmetlerini küreselleşmeyle birlikte sürekli olarak geliştirmektedir.

Dünyada üretim, ulaşım ve iletişim teknolojileri sektörlerinde olduğu gibi posta sektöründe de bir değişim süreci yaşanmaktadır. 1990'lı yıllara kadar posta işletmeleri, geleneksel kamu kurumları yapısında iken posta hizmetlerinin rekabete açılmaya başlamasıyla beraber gelişmiş ülkelerde birçok posta işletmesi, çoğunlukla yine devletin sahibi olduğu; ancak daha fazla ticari ve operasyonel özerklik içeren şirket yapılarına doğru bir geçiş yapmıştır. Serbestleşmeyle bu sektörlerde daha sağlıklı rekabet koşulları ortaya çıkmıştır.

Ülkemizde posta sektöründe rekabet avantajını ve sektörün etkinliğini artırmak amacıyla posta sektörünün serbestleştirilmesi için "Posta Hizmetleri Kanunu" Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda 09.05.2013 tarihinde kabul edilmiş olup 23.05.2013 tarihli ve 28655 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile PTT; Kamu İktisadi Kuruluşu (KİK) statüsünden çıkartılarak sermayesinin tamamı Hazineye ait olmak üzere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine göre faaliyet yürütecek bir anonim şirket olarak yeniden yapılandırılmıştır. Ayrıca PTT, Evrensel Posta Hizmet Yükümlüsü olarak görevlendirilmiştir.

Aynı Kanun ile Bakanlığımız, sektör politikalarının belirlenmesini ve gerekli koordinasyonun sağlanmasını teminen yetkili kılınmış olup Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) ile belirlenen politikalar çerçevesinde sektörde düzenleyici, denetleyici ve yaptırım uygulayıcı otorite olarak

belirlenmiştir. AB'ye uyum kapsamında sektöre ilişkin gelişmeler Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından düzenlenmektedir.

Posta sektörünün kademeli ve kontrollü bir şekilde serbestleşmesine yönelik yasal altyapı düzenlemeleri tamamlanmış; PTT ulusal ve uluslararası ölçekte rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulmuştur.

Haberleşmeyi ekonomik, teknolojik ve sosyal kalkınmanın önemli bir altyapısı olarak gören PTT posta, kargo, banka ve elektronik hizmetler alanlarında dünyada yaşanan gelişmeleri yakından takip ederek pek çok yeni projeyi devreye almıştır.

YATIRIM PROJELERİ

2015 yılında PTT A.Ş.'nin yatırımları için 140 Milyon TL'lik ödenek öngörülmüş olup Kasım ayı sonu itibariyle 99 Milyon 954 Bin 574 TL'lik gerçekleşme sağlanmıştır. (Tablo 4)

2016 Yılı Yatırım Programı ödenek dağılımı Tablo 5'de gösterilmiştir.

Tablo 4. 2015 Yılı Yatırım Projeleri (TL)

PROJE NO	PROJE ADI	PROGRAM	REVİZE (II) ÖDENEĞİ	GERÇEKLEŞME Kasım ayı sonu	GERÇEKLEŞME ORANI
1996 E 11 0120	PTT HİZMET BİNALARI	59.000.000	37.755.000	23.797.217	63,03%
2010 E 11 0020	PTTMATİK	2.300.000	3.250.000	920.758	28,33%
2013 E 11 0030	POSTA VE KARGO HİZMETLERİNİN MEKANİZASYONU VE MODERNİZASYONU	5.290.000	1.201.000	0	0,00%
2015 PTT 0001	PTTBANK YENİ KONSEPT	1.000.000	8.845.000	6.327.746	71,54%
2015 PTT 0002	MUHTELİF İŞLER	72.410.000	88.949.000	68.908.853	77,47%
	TOPLAM	140.000.000	140.000.000	99.954.574	71,40%

Tablo 5. 2016 Yılı Yatırım Programı Ödenek Dağılım Tablosu (Bin TL)

PROJE NO	PROJE ADI	PROGRAM
1996 E 11 0120	PTT HİZMET BİNALARI	54.000
2010 E 11 0020	PTTMATİK	18.430
2013 E 11 0030	POSTA VE KARGO HİZMETLERİNİN MEKANİZASYONU VE MODERNİZASYONU	5.400
2015 PTT 0001	PTTBANK YENİ KONSEPT	4.000
2016 PTT 0001	MUHTELİF İŞLER	58.170
	TOPLAM	140.000

İŞLETME FAALİYETLERİ

PTT A.Ş. 2015 Kasım ayı sonu itibariyle tamamı on-line hizmete açık 4.517 işyerinde 2.126 Pttmatik (ATM), 39.416 uzman personeli, hızlı ve güvenli erişimi sağlamak için 6.607 araç sayısı ile hiçbir bankanın bulunmadığı 1.563 yerleşim yerinde sadece PTT olmak üzere ülke genelinde posta – kargo, PTTBank ve elektronik hizmetler alanlarında faaliyet göstermektedir.

Posta Alanındaki Hizmetler ve Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

Bilişim çağının şartları, haberleşme sektöründe güvenli, kaliteli, süratli ve çevreye duyarlı sistem ve projelerin uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Teknolojik gelişmeler sonucu elektronik haberleşmenin gelişmesi ve yaygınlaşması sürecinde PTT, klasik posta hizmetlerini modernize etmek amacıyla birçok projeyi hayata geçirmiş olup, araştırma ve planlama çalışmalarına ağırlık vererek yeni projelerin hızla devreye alınması çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu çerçevede;

Kayıtlı Posta Maddeleri Otomasyonu Projesi

2004 yılında pilot olarak başlatılan proje daha sonraki yıllarda tüm PTT işyerlerinde kullanılmak üzere yaygınlaştırılmıştır. Proje ile yurtiçi ve yurtdışı kayıtlı gönderilerin kabullerinden teslimine kadar geçen süreç www.ptt.gov.tr adresinden takip edilmektedir.

Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Projesi

Kayıtlı Elektronik Posta Projesi (KEP), posta hizmetlerinde PTT'nin mevcut teknoloji düzeyini ileri götüren bir proje olup, tebligat, taahhütlü, APS gibi fiziki posta hizmetlerinin elektronik ortamdaki eşdeğeridir.

KEP, resmi yazışmaların elektronik ortamda mevzuata uygun, uluslararası standartlarda ve teknik olarak güvenli bir şekilde yapılmasına imkan sağlamasının yanı sıra; resmi, özel ve ticari her türlü belge veya yazı gönderimi (beyanname, başvuru, bildirim, ihtar, ihbar, sözleşme feshi, banka hesap ekstreleri, ihale teklifleri, vb.) hususlarında da uygulama alanı bulmaktadır.

PTT A.Ş, 10 Eylül 2012 tarihi itibariyle Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcısı (KEPHS) olarak yetkilendirilen ilk Kuruluş olmuştur. 19 Ocak 2013 tarihinde Elektronik Tebligat Yönetmeliğinin yayımlanmasını müteakip Ankara PTT Başmüdürlüğüne bağlı Ulus PTT Merkez Müdürlüğünde pilot olarak uygulamaya konulan proje, 22 Nisan 2013 tarihi itibariyle tüm illerde devreye alınmıştır. Ülke genelinde PTT Merkez Müdürlüklerinde hizmet verilmektedir.

e-Yazışma Projesi

KEP altyapısı kullanılarak gerçekleştirilmekte olan e-Yazışma, kurum ve kuruluşlar arasındaki PTT vasıtasıyla taahhütlü, tebligat vb. gönderilerle yapılan resmi yazışmaların kâğıt israfı olmaksızın elektronik ortamda yürütülmesini sağlayacak ortak kurallar setidir.

Kamu kurumları arasında yapılan yazışmaların elektronik ortamda yapılmasını teminen Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen Elektronik Yazışma Projesinde; Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığı pilot kurumlar olarak yer almıştır. KEP altyapısı üzerinden kurumların resmi yazışma yapabilmelerine imkan sağlayan e–Yazışma Projesinde altyapı çalışmaları tamamlanmış olup Halihazırda 18 Kamu Kurumu arasında resmi yazışmalar PTT KEP altyapısı kullanılarak gerçekleştirebilmektedir.

e-Tebligat Projesi

e-Tebligat uygulaması; 7201 sayılı Tebligat Kanunu'na göre tebligat çıkarmaya yetkili merciler tarafından elektronik ortamda hazırlanmış olan tebligatların değiştirilemez ve inkar edilemez bir şekilde PTT A.Ş.'ce oluşturulan güvenli elektronik ortam vasıtasıyla KEP altyapısı kullanılarak alıcılarına iletilmesidir. Elektronik tebligatlar KEP Sistemi üzerinden yapılabilmektedir.

Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) Sistemi ile otomatik tebligat aktarımı için çalışmalar tamamlanmış olup halihazır da elektronik tebligat gönderimi yapılabilmektedir.

KEP Sistemine üye olan 4.030 kamu kurumundan 3.241'i tebligat çıkarmaya yetkili olup e-Tebligat hizmetinden faydalanmak isteyen kullanıcı sayısı ise Kasım ayı sonu itibariyle 67.764'tür.

e-Telgraf Hizmeti

e-Telgraf Hizmeti; telgrafın tüm işlemlerinin bilgisayar ortamında gerçekleştirilmesidir. PTT tarafından 2006 yılında pilot uygulamayla başlatılan hizmet, 2010 yılı itibariyle tüm işyerlerinde Telgraf Otomasyon Sistemine geçilmesiyle ülke genelinde yaygınlaştırılmıştır.

PTT Merkezlerinden ücreti nakit olarak, fakstel, fonotel (444 1 788 numaralı Çağrı Merkezi) kanalıyla telefon faturasına yansıtılarak, internetten kredi kartı veya posta çeki hesabından tahsil edilmek üzere farklı şekillerde telgraf kabulü yapılabilmektedir.

e-Fatura, e-Defter ve e-Arşiv Projesi

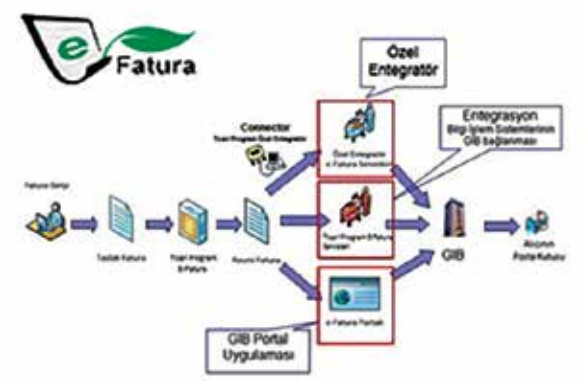

E-Fatura; veri format ve standardı Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından belirlenen, Vergi Usul Kanunu gereği bir faturada yer alması gereken bilgilerin içerisinde yer aldığı, satıcı ve alıcı arasındaki iletişimin merkezi bir platform (GİB) üzerinden gerçekleştirildiği elektronik belgedir.

Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketince e-Fatura Özel Entegratörlük hizmeti kapsamında 09.07.2014 tarihinde izin alınmış olup PTT Özel Entegratör izni alanlar listesinde yayınlanmıştır.

(http://www.efatura.gov.tr/efaturaozelentegratorlerlistesi.html)

e-Defter; Vergi Usul Kanunu (VUK) ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri gereğince tutulması zorunlu olan defterlerin Gelir İdaresi Başkanlığınca (GİB) duyurulan format ve standartlara uygun biçimde elektronik dosya biçiminde hazırlanması, bastırılmaksızın kaydedilmesi, değişmezliğinin, bütünlüğünün ve kaynağının doğruluğunun garanti altına alınması ve ilgililer nezdinde ispat aracı olarak kullanılabilmesine imkan tanımayı hedefleyen hizmetin sunulmasıdır.

e-Arşiv; 433 sıra numaralı VUK Genel Tebliği kapsamında Gelir İdaresi Başkanlığından e-Arşiv uygulaması izni alan mükelleflerin vergi mükellefi olmayan tüketicilere ve e-Faturaya kayıtlı olmayan vergi mükelleflerine kestikleri faturaların elektronik ortamda hazırlanması, gönderilmesi ve arşivlenmesi uygulamasıdır. PTT'ce e-Arşiv Özel Entegratörlük Hizmeti verilmesi planlanmaktadır.

2016 yılında e-Defter ve e-Arşiv Özel Entegratörlük Hizmetinin başlatılması öngörülmektedir.

E-Apostil Projesi

Resmi bir belgenin başka bir ülkede kullanılmasını elektronik ortamda sağlamakta olan uygulamadır.

5 Ekim 1961 tarihli Apostil Konvansiyonu uyarınca yakın zamana kadar kağıt ortamda yürütülen bir belgenin apostillenmesi işleminin elektronik ortamda güvenli elektronik imza ve zaman damgası ile gerçekleştirilmesi yöntemidir.

e-Apostil ile ilgili mevzuat altyapısının oluşturulması için PTT'ce Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı ile görüşmeler yapılması planlanmakta olup hizmetin 2016 yılında başlatılması öngörülmektedir.

Birleşik Posta

Birleşik Posta; PTT ile sözleşme imzalayan müşterilere ait dataların elektronik ortamda alınıp işlenerek fiziksel gönderi haline getirilmesi ve bu gönderilerin alıcısına teslimine kadar olan işlemleri içeren sistemdir.

Sistem, 2010 yılı Ocak ayından itibaren hizmete başlamıştır. Bu kapsamda İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin, Erzurum olmak üzere 5 ayrı ilde baskı merkezi ve Ankara'da operasyon merkezi bulunmakta olup hali hazırda Birleşik Posta Sisteminde Türk Telekom A.Ş., TTNET A.Ş., Avea A.Ş.,Turksat A.Ş., Denizbank A.Ş., İş Bankası A.Ş. vb. firmalara ait gönderi üretimleri aylık olarak gerçekleştirilmektedir.

Birleşik Posta Sisteminde yaklaşık olarak 2010 yılında 69 milyon, 2011 yılında 157 milyon, 2012 yılında 148 milyon, 2013 yılında 166 milyon, 2014 yılında 159 milyon, 2015 yılı Kasım ayı itibariyle 134 milyon olmak üzere toplam 834 milyon adet gönderi üretimi yapılmış ve 112 milyon TL gelir elde edilmiştir.

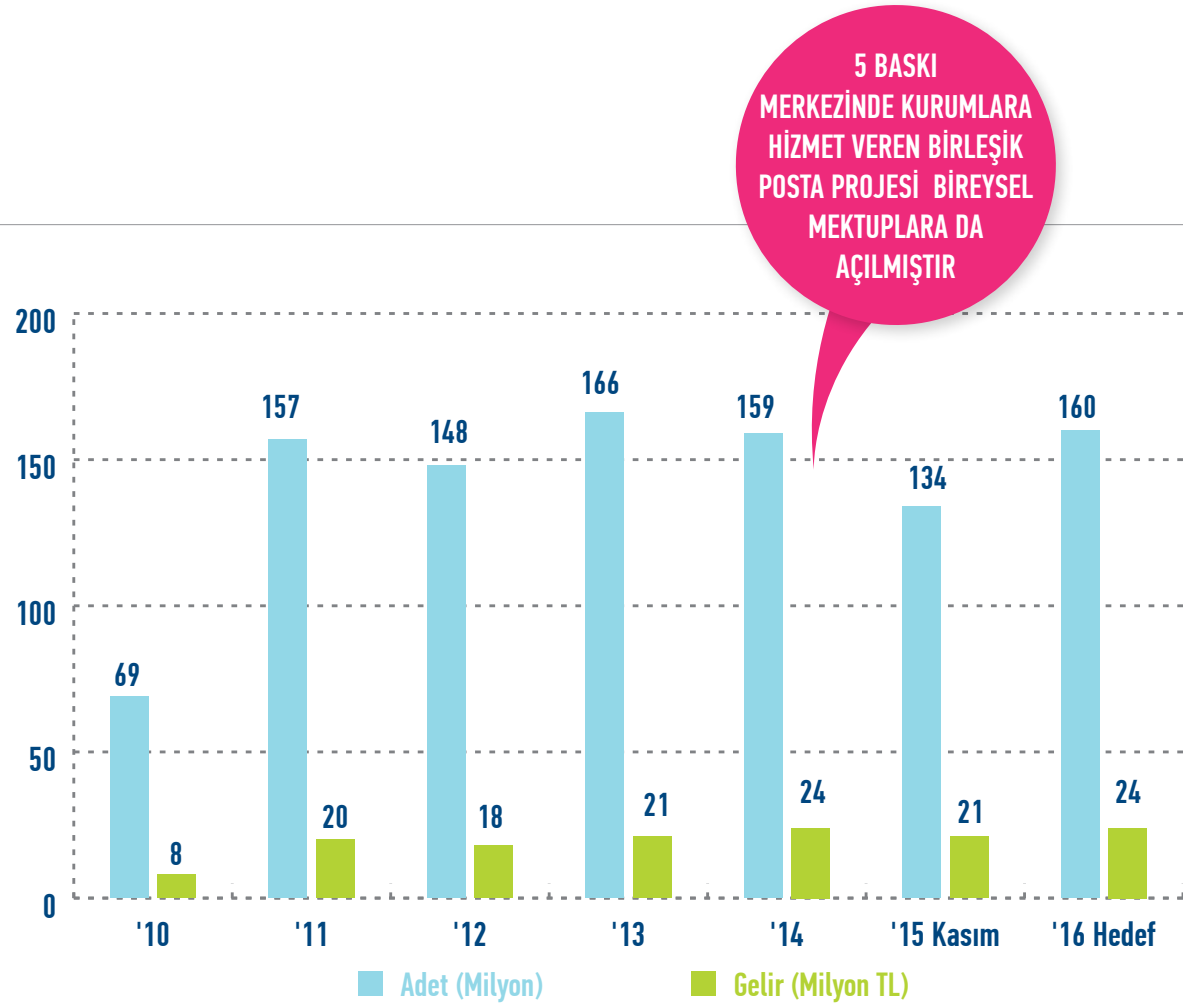

Grafik 26. Yıllar İtibariyle Birleşik Posta Gönderi Üretimi (Milyon/Adet)

Hızlı Tebligat Hizmeti

Hızlı Tebligat; ağırlık sınırı aranmadan tüm PTT işyerlerinden kabul edilerek postaya verildiği şehir dağıtım alanı içerisinde 1 gün (24 saatte), il sınırları içinde kabulden itibaren en geç ertesi gün, iller arasında ise kabulden itibaren en geç 2 gün sonra tebliği gerçekleştirilen bir hizmet türüdür.

Göndericiler, www.ptt.gov.tr web sayfası üzerinden, Çağrı Merkezini (444 1 788) arayarak veya herhangi bir PTT işyerine giderek Hızlı Tebligat hizmetinden yararlanmaktadır.

CDS-Elektronik Gümrük Beyan Sistemi

Gümrük sürecinden kaynaklı posta gönderileri gecikmelerinin minimize edilmesini teminen Dünya Posta Birliğince Gümrük Beyan Sistemi (CDS) adlı bir sistem geliştirilmiştir.

Bu Sistem uyarınca gönderiler varış ülkesine gönderilmeden önce kapsamındaki maddelerin bilgileri varış ülke posta idaresi ve gümrüğüne elektronik ortamda iletilmekte ve yine elektronik ortamda alınacak bilgiye göre gümrük vergisi tahakkuk edip etmeyeceğine, gönderinin ileri sevk edilip edilmeyeceğine, edilecekse istenen şartlarda gönderilip gönderilmeyeceğine gönderici tarafından karar verilecektir.

PTT'ce de bu Sisteme üye olunarak gerek posta gümrük sürecinde hizmet kalitesinin artırılması gerekse gümrükten kaynaklanan nedenlerle iadelerin azaltılması ve gümrüklü gönderilerde müşteri beklentilerinin maksimum seviyede karşılanabilmesini teminen CDS Projesinin hayata geçirilmesi için UPU'ya başvuruda bulunulmuştur.

Söz konusu proje Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülmekte olup 2016 yılı sonuna kadar projenin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

PAL

Ülkemizin coğrafi konumundan kaynaklanan avantajı ve Türk Hava Yolları A.Ş.'nin tüm dünyadaki yaygın hizmet ağı dikkate alındığında, e-ticaretin yoğun olduğu başta Hong Kong olmak üzere uzak doğudaki firmalardan toplanacak gönderilere posta gönderisi statüsü kazandırılarak yine bu gönderiler için aktarma merkezi olarak belirlenen İstanbul Atatürk Havalimanından 3. Ülkelere sevki ile gerek HUB için bir pilot uygulama oluşturması gerekse PTT'nin bugüne kadar faaliyet göstermediği bir alanda var olarak, PTT'nin dolayısı ile de Ülkemizin ekonomisine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda, taşıma konusunda THY'nin işbirliği ile Hong Kong'da toplanacak gönderilerin Türkiye üzerinden 3. Ülkelere sevk edilmesi hususunda PTT ile Pacific Air Limited (PAL) firması arasında protokol imzalanması ve 01.01.2016'dan itibaren hizmete başlanılması planlanmaktadır.

Adres Standartlarının Oluşturulması Projesi

PTT'ye toplu gönderi veren kurum ve kuruluşların kendi bünyelerinde oluşturdukları adres veri kayıtlarına göre hazırladıkları gönderilerin alıcısına ulaştırılmasında sıkıntı yaşandığından PTT'ye iade gönderi miktarları artmakta ve müşteri memnuniyeti olumsuz etkilenerek posta maliyetleri yükselmektedir. Bu olumsuzlukların giderilmesini

teminen Kurumsal Adres Veritabanının pazarlanabilir hale getirilmesi konusunda çalışmalar yapılmıştır.

Bu kapsamda; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİ) ile işbirliği yapılmış ve Ulusal Adres Veritabanı (UAVT) ile Kurumsal Adres Veritabanı entegrasyon işlemi tamamlanmış olup, söz konusu veritabanının Kurumsal işlemlerde kullanımına dönük çalışmalar sürdürülmektedir.

El Terminali Projesi

Gönderilerin Otomasyon Sistemi üzerinden eşzamanlı olarak takip ve kontrolü ile teslim edilen gönderilere ait bilgilerin on-line olarak sisteme yansıması, dağıtım personelinin performansının ölçülebilmesi, teslim-iade ve devir adetlerinde gerçekçi sayılar elde edilmesi, işgücü ve zaman tasarrufu sağlanması amaçlarıyla dağıtım hizmetlerinde kullanılmak üzere 4950 adet el terminali ve çevre donanımları satın alınarak işyerlerine dağıtımı yapılmıştır.

Projede kullanılacak yazılımlar PTT kaynaklarınca karşılanmış olup Sistem aktif olarak kullanılmaktadır.

Araç Takip Sistemi Projesi (ATS)

Araç Takip Sistemi ile PTT A.Ş. bünyesinde posta ve diğer işler için kullanılan araçların Global Yer Belirleme Sistemi (GPS) ve GSM/GPRS teknolojileri kullanılarak sayısal haritalar üzerinde izlenmesi, takip edilmesi, raporlanması, uzaktan yönetilmesi hedeflenmiştir.

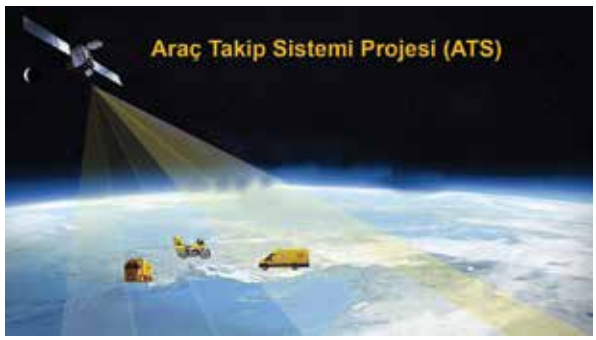

Otomatik Mektup Ayrım Sistemi Projesi

Posta trafiğinin en yoğun olduğu İstanbul Avrupa Yakası Hadımköy Posta İşleme Merkezi Binasına, kabul edilen gönderilerin otomatik olarak işleme ve ayrımlarını sağlamak amacıyla saatte 150 Bin adet gönderinin 920 cihet bazında ayrımını yapabilecek nitelikte modern bir Otomatik Mektup Ayrım Sisteminin kurulumu yapılarak 2011 yılı Eylül ayında devreye alınmıştır.

Diğer taraftan; yatırım programı kapsamında İstanbul Ana¬dolu Yakası, Ankara ve İzmir'e de Otomatik Mektup Ayrım Sistemi (OMAS) alınmasını teminen 22/10/2012

tarihinde sözleşme imzalanarak Sis¬temlerin kurulumları tamamlanmış ve 2014 yılı Haziran ayında da kabulleri yapılarak faaliyete geçirilmiştir.

Kayıtlı Maddeler Ayrım Sistemi (KAMAS)

Sistemde mektuplar, evraklar, broşürler, dergiler, ısıyla büzüşen yapışan filmle ambalajlanmış gönderiler ve bükülmeye dayanıklı / sert gönderiler ile ruhsat, kimlik, banka kartlarının işleme ve ayrımları otomatik olarak sağlanmaktadır. Sistem en az 1 saatte 21.000 adet gönderiyi 148 farklı lokasyon için tanımlı ayrım kutularına ayırmaktadır.

İstanbul Avrupa Yakası ve Ankara'da kurulumları ve tüm testler yapılmış, Sistem Temmuz 2014'te devreye alınmıştır.

Posta Hizmetleri Toplam Gönderi Trafiği ve Gelirleri (2003-2015)

- 2003 yılında 916 milyon 903 bin adet gönderi karşılığında 488 milyon 830 bin TL gelir elde edilmiş iken,
- 2014 yılı sonunda 921 milyon 675 bin adet gönderi karşılığında 1 milyar 520 milyon 478 bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2014 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 842 milyon 294 bin adet gönderi karşılığında, 1 milyar 376 milyon 436 bin TL gelir elde edilmiş iken, 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 754 milyon 417 bin adet gönderi karşılığında 1 milyar 479 milyon 102 bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2015 yılı sonunda 948 milyon 917 bin adet gönderi karşılığında 1 milyar 694 milyon 51 bin TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir.

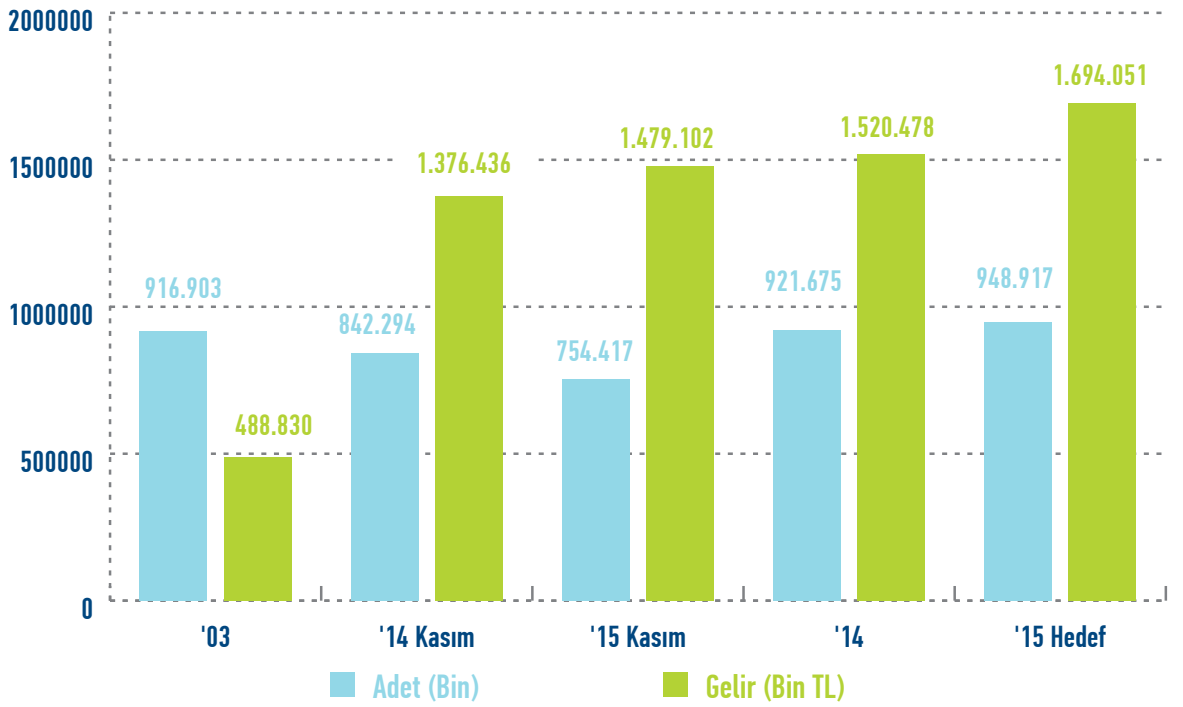

Grafik 27. Posta Hizmetleri (Mektup Postası+Telgraf+Telepost) Toplam Gönderi Trafiği ve Gelirleri

Kargo Hizmetleri ve Bu Alanda Gerçekleştirilen Faaliyetler

PTT A.Ş.'nin, güçlü bir yapıya kavuşturulması, hizmet¬lerinin daha modern, güvenilir ve hızlı verilmesinin sağ¬lanması amacıyla PTT Kargo hizmeti 2008 yılında tüm işyerlerinde faaliyete geçirilmiştir. Aktarma noktalarında en seri şekilde kargoların ileti¬minin sağlanmasını ve münhasıran kargo hizmeti verilmesini teminen bugün itibariyle; 1 Uluslararası Kargo İşleme Merkezi, 4 Kargo İşleme Merkezi, 7 Kargo Dağıtım Toplama Merkezi, 1 Kargo Şube Şefliği, 3 Kargo Şubesi olmak üzere toplam 16 kargo işyeri bulunmaktadır.

Önemi her geçen gün artan ve kendini sürekli olarak yenileyen kargo sektöründe PTT, daha kaliteli, etkin ve çağdaş hizmetler sunmak ve müşteri beklentilerini karşılamak amacıyla pek çok yeni proje ve hizmetleri uygulama yoluna gitmektedir.

Bu kapsamda;

PTT APS Kurye, Kargo Hizmeti

APS Kurye gönderisi; haberleşme maddesi, dosya, doküman, evrak veya eşya bulunan belli bir ağırlık ve hacme kadar PTT tarafından kabul edilen yurt içi varışlı gönderileri ihtiva eder.

Ambalajlama ve Etiketleme Sistemi

Toplu olarak dergi, kitap, broşür vb. gönderiler veren firma/kurum/kuruluşların kabul anında, gönderilerin ambalajlanması, etiketlenmesi ve kayıtlı gönderilerin Kayıtlı Posta Acele Posta Gönderisi (KPAPG) Sistemi ile entegrasyonu sağlanarak kabul işlemi gerçekleştirilmektedir.

TURPEX

Yurtdışı varışlı gönderilerin alıcılarına ulaştırılmasında belli bir teslim süresinin müşterilerimize sunularak hizmet kalitemizin yükseltilmesi, dolayısıyla yurtdışı trafiğimizin arttırılması, özellikle yabancı posta idareleri ve uçak taşıma şirketleriyle yapılan ayrı ayrı hesaplaşmaların asgari düzeye indirilmesi bakımından iş yerlerimizden kabulü yapılan bu türden yurtdışı varışlı gönderilerin taşınması, dağıtım ve tesliminin tek elden yapılması kapsamında hızlı kargo taşımacılığına uygun olarak "TURPEX" adı altında yeni bir gönderi türü ihdas edilmiştir.

Hacılara Kargo Hizmeti

Hacca ve Umreye giden vatandaşlarımızı yük taşıma külfetinden kurtararak hac ibadetini rahat ve huzur içinde yapmalarına yardımcı olmak, muhtemel istismar olaylarını önlemek amacı ile Diyanet İşleri Başkanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve PTT arasında protokol imzalanmıştır.

Toplam Kargo - APS Kurye Gönderi Adet ve Gelirleri

- 2003 yılında 9 milyon 515 bin adet gönderi karşılığında 28 milyon 484 bin TL gelir elde edilmiş iken,
- 2014 yılında 43 milyon 876 bin adet gönderi karşılığında, 205 milyon TL gelir elde edilmiştir.
- 2014 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 39 milyon 70 bin adet gönderi karşılığında, 185 milyon 173 bin TL gelir elde edilmiş iken, 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 42 milyon 662 bin adet gönderi karşılığında 231 milyon 19 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2015 yıl sonunda ise 48 milyon 989 bin adet gönderi karşılığında, 250 milyon 313 bin TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir.

Tablo 6. Hacılara Kargo Hizmeti

YILLAR	HAC KARGO (TON)	UMRE KARGO (TON)	TOPLAM
2008	1.211	-	1.211
2009	1.009	-	1.009
2010	1.077	938	2.015
2011	1.227	1.945	3.172
2012	926	1.058	1.984
2013	1.339	2.029	3.368
2014	1.382	2.520	3.902
2015	1.091	2.676	3.767
TOPLAM	**9.262**	**11.166**	**20.428**

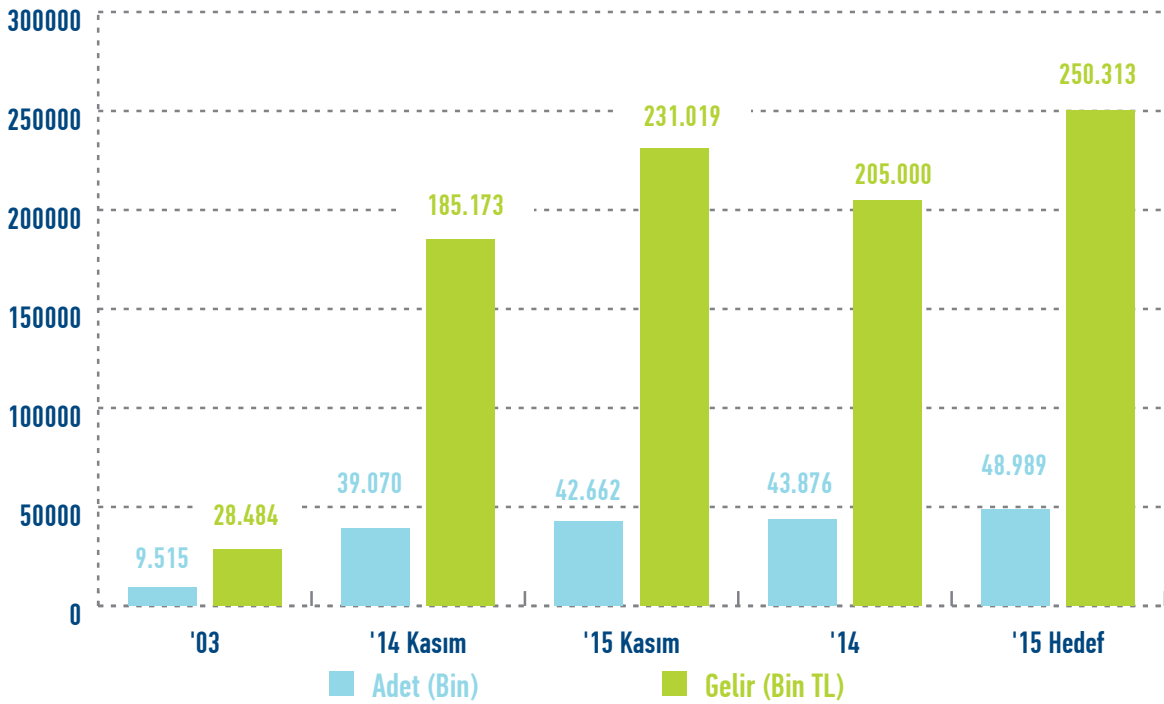

Grafik 28. Toplam Kargo-APS Kurye Gönderi Adet ve Gelirleri (2003-2015)

PTTBank Hizmetleri ve Bu Alanda Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

Bankacılık hizmetlerinin daha etkin, güvenli, süratli, ekonomik ve çağın gereğine uygun bir şekilde sunulmasını teminen PTTBank Projesi uygulamaya konulmuştur.

Hiçbir bankanın bulunmadığı 1.563 (42 İlçe, 1.147 Belde, 220 Köy, 152 Mahalle, 2 Mezra) yerleşim yerinde sadece PTT hizmet vermektedir.

PTT İşyerlerinin Otomasyon Altyapısına Kavuşturulması

1995 yılında 27 PTT işyerinde başlatılan Gişe Otomasyonu Hizmeti; 2003 yılında 882 iken, 2015 Kasım ayı sonu itibariyle 4.517 işyerinin tamamı otomasyon sistemine dâhil edilmiştir.

4.517 İŞYERİNDE ON-LINE HİZMET

Her geçen gün sayısı artan ve 2015 Kasım ayı sonu itibariyle 3.452'si merkez ve şube, 1065'i acentelik olmak üzere tamamı otomasyona açık 4.517 işyeri ile daha çağdaş ve kaliteli hizmet sunulmaktadır.

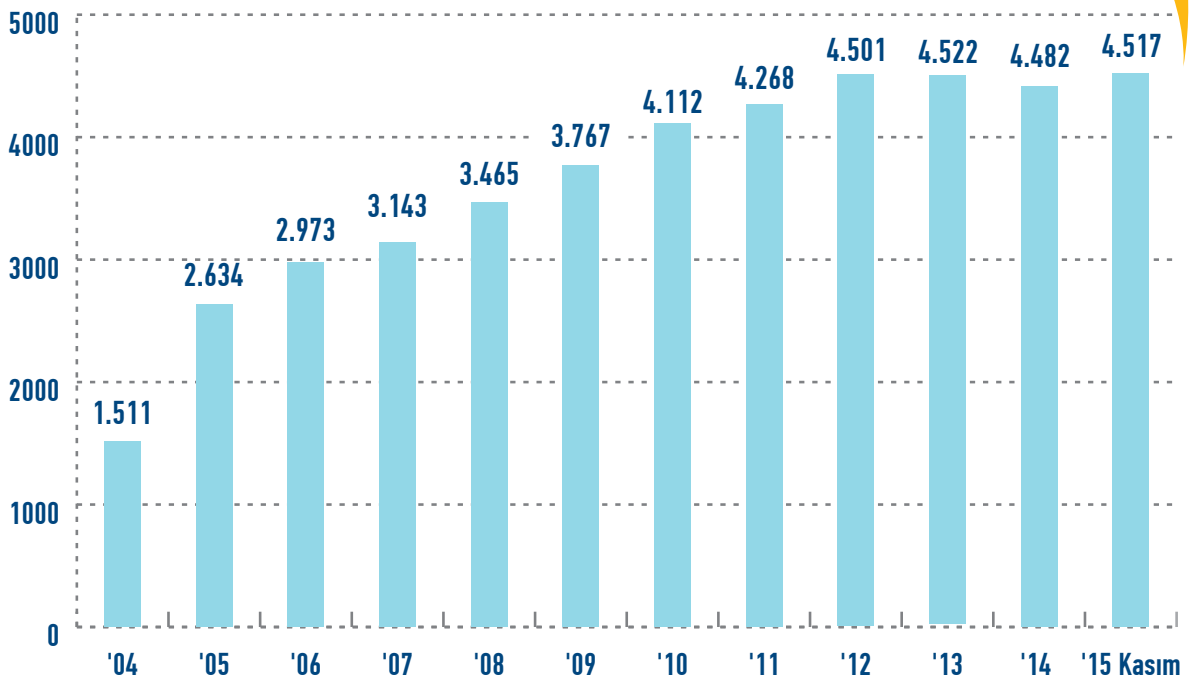

Grafik 29. PTT İşyerlerinin Otomasyon Alt Yapısına Kavuşturulması (Adet)

Otomasyon sistemi sayesinde posta, telgraf, kargo ve tahsilat işlemlerinin yanında posta çeki hesaplarına para yatırma veya hesaptan para çekme işlemleri de herhangi bir PTT işyerinden anında online olarak gerçekleştirilebilmektedir.

İş ve İşlem Çeşitliliğinin Arttırılması

Otomasyon sisteminin, yapılan işbirliği protokolleri ile değişik kamu ve özel sektör kuruluşlarının kullanımına açılması çalışmalarına ağırlık verilmiştir. Bu kapsamda birçok banka, kamu ve özel kuruluşlarla işbirliği yapılmış olup daha da geliştirilmeye çalışılmaktadır.

PTT A.Ş.'ce 2003 yılına kadar 8 kurumla işbirliği yapılmış iken, 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 358 kurum ve kuruluş ile 501 protokol imzalanmıştır. PTT A.Ş, ülkemizin tahsilat merkezi olma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir.

PTTBank Konseptine Uygun İşyeri Modernizasyonu

PTT işyerlerinin fiziki durumlarının bankacılık konseptine uygun olarak düzenlenmesi çalışmalarına 2004 yılından itibaren başlanmış olup 2015 yılında da işyerlerinin görsel ve mekansal farklılıklar oluşturulması amacıyla düzenleme çalışmaları devam etmektedir

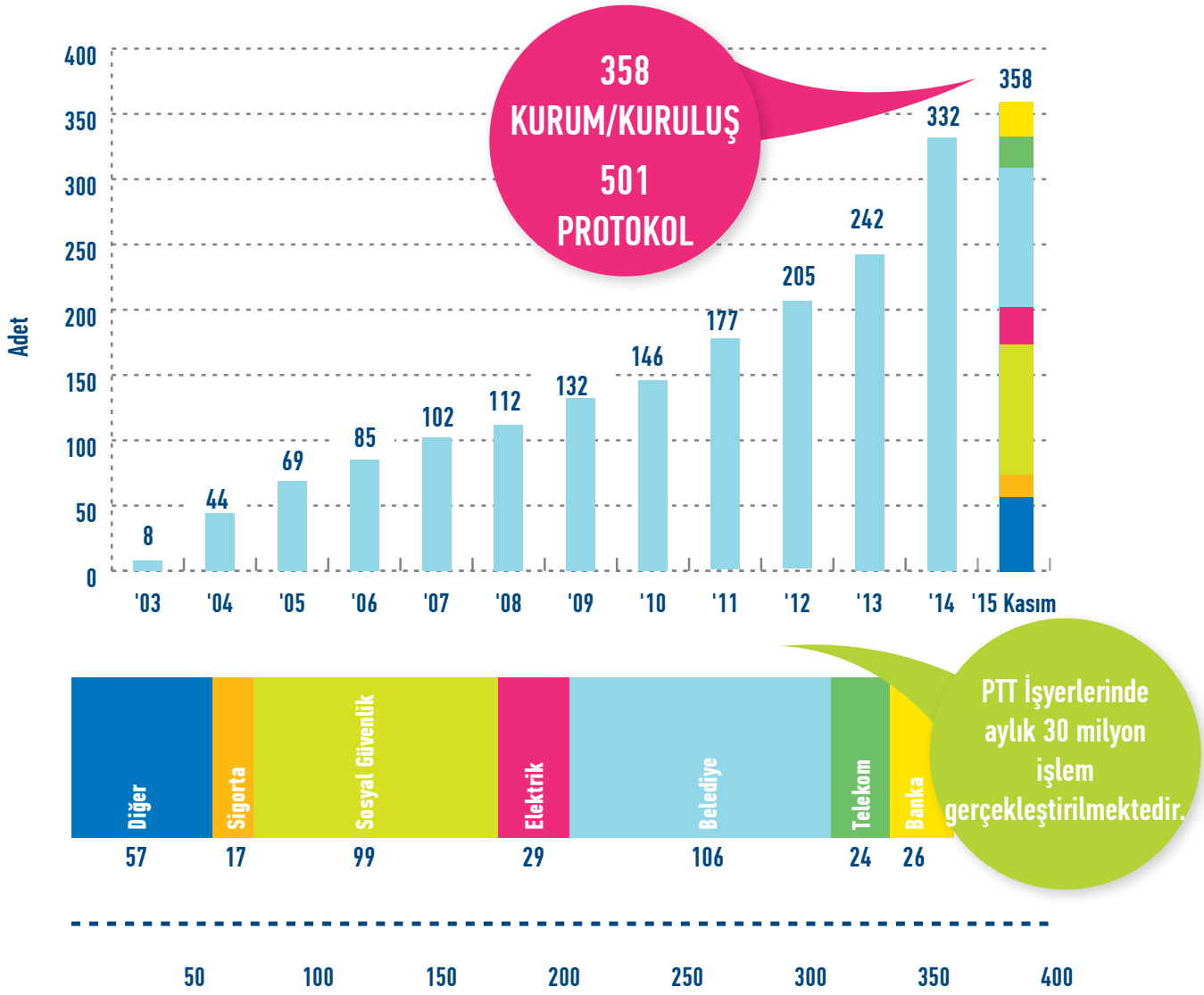

Grafik 30. Anlaşmalı Kurum ve Kuruluşlar

2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 3.390 adet işyerlerimizin dönüşümleri sağlanarak modern görünümlerine kavuşturulmuştur.

PTTBank	
YILLAR	ADET
2004	8
2005	13
2006	200
2007	718
2008	369
2009	351
2010	338
2011	338
2012	338
2013	338
2014	312
2015 (Kasım Ayı sonu itibariyle)	67
TOPLAM	3390

Pttmatik ve Pttkart

Pttmatik

Nakit tahsilatı yapan ve para üstü verebilen, 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet sağlayan Pttmatik'ler aracılığıyla, müşterilerin sıra beklemeksizin fatura tahsilatı, maaş ödemeleri ve posta çeki işlemleri ile anlaşma yapılan bankalara ait işlemlerini yapabilmesi sağlanmıştır. Proje kapsamında hizmete sunulan 2.126 adet Pttmatik, yurtiçi ve yurtdışı tüm banka müşterilerine hizmet verebilen "Ortak ATM" konumuna getirilmiştir. Başka banka ATM'lerinin olmadığı 141 noktada Pttmatikler "Tek ATM" olarak hizmet vermektedir.

Pttkart

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca yapılan tüm sosyal yardım ödemelerinin, hak sahiplerine teslim edilen ön yüklemeli Pttkart aracılığı ile 19/06/2013 tarihinden itibaren yapılması sağlanmıştır. MEB - UNICEF ile imzalanan protokol kapsamında Suriyeli Öğretmen ödemeleri, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından yapılan yardım ödemeleri, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ile imzalanan protokol kapsamında Suriyeli Öğrencilere yapılan burs ödemeleri, Diyanet Vakfı ile imzalanan protokol kapsamında Suriyeli Öğretmen ödemeleri ve MEB - Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile imzalanan protokol kapsamında Suriyeli sığınmacı ödemeleri de sisteme dâhil edilmiştir. 2015 Kasım ayı sonu itibariyle 1.770.062 adet ön yüklemeli Pttkart hak sahiplerinin hizmetine sunulmuş olup 805.690 adet ön yüklemeli kart aktif olarak kullanılmaktadır.

PTT Bonus Kredi Kartı; mal ve hizmet alımlarında belirlenen kredi limitleri dâhilinde kullanılabilen, kullanıcılarına bir ay süreyle faizsiz olarak ödeme imkânı sağlayan bir ödeme aracı olup nakit avans işlemi için de kullanılabilmektedir.

2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 10.627.051 adet PTTkart müşteri hizmetine verilmiş olup posta çeki, emekli, PTT Bonus ve sosyal kart dâhil olmak üzere 5.208.613 adet PTTkart Müşteriler tarafından aktif olarak kullanılmaktadır.

İnteraktif Posta Çeki Hizmeti (İPÇ), PTT Mobil Havale ve CepPTT

İpç

Vatandaşa daha kaliteli ve etkin bir hizmet sunabilmek, havale ve çek trafiğini artırmak amacıyla 1 Haziran 2006 tarihinde hayata geçirilen "İnteraktif Posta Çeki Projesi" ile müşterilerin posta çeki hesabına bağlı olarak para yatırma ve ödeme dışında gişelerde yapabilecekleri tüm işlemleri internet üzerinden yapabilmeleri sağlanmıştır.

Ptt Mobil Havale

PTT bünyesinde posta çeki hesap sahibi müşterilerimizin işlemlerini kolaylaştırmak, zamandan ve işlem maliyetlerinden tasarruf etmelerini sağlamak amaçlarıyla isme havale, posta çeki aktarma, diğer banka hesaplarına para gönderme, vb. para transferi seçeneklerine ek olarak; Pttmatik ve İPÇ üzerinden kabul işlemi yapılmak üzere, alıcı bilgisine cep telefonu numarasını tanımlayarak PTT nezdinde hesabı olsun veya olmasın herhangi bir GSM operatörünü kullanan herkesin para transferi yapılabilmesini sağlayan «PTT Mobil Havale» 28.04.2015 tarihinde hizmete sunulmuştur.

CepPTT

PTT nezdinde İnteraktif Posta Çeki (İPÇ) kullanıcıları tarafından IOS ve Android işletim sistemine sahip mobil platformlardan indirilebilen PTT Finans / Cep PTT uygulamasında PTT müşterilerine özel www.ptt.gov.tr adresinde sunulan Pttbank İnternet Bankacılığı işlemlerini içeren menüler aracılığıyla, PTT tarafından sağlanan kullanıcı adı ve şifresi ile giriş yapılarak bakiye bilgisi, hesap hareketleri, tanımlı ödeme ve para transferi ile ilgili işlemler yapılabilmektedir.

e- Ticaret

İnternet üzerinden çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren şirketlere ait ürünlerin satılabildiği, müşterilerin internet üzerinden kolayca erişim sağlayarak çok sayıda ve farklı sektörlerdeki markaları tek bir platform üzerinden tercih

edebildiği epttavm.com'un açılışı 17/05/2012 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda 2015 Kasım ayı sonu itibariyle PTT ile 750 firma arasında protokol imzalanmış olup protokol imzalanacak firma sayısının artırılması için tanıtım ve pazarlama çalışmalarına devam edilmektedir. Epttavm.com›da 1.500.000'den fazla ürün, satış için sergilenmektedir. İnternet üzerinden yapılacak alışverişte kredi kartı kullanımını sağlayan sanal pos entegrasyonu için Garanti, Halkbank, Akbank, Yapı Kredi, HSBC ve Ziraat Bankası ile protokol imzalanmış ve ilgili bankalara ait kredi kartları ve havale işlemleri epttavm.com sitesi ödeme ekranlarında seçenek olarak son kullanıcıya sunulmuştur. Kredi kartı kullanmak istemeyen müşterilerimiz için PTT A.Ş. bünyesinde verilmekte olan kapıdan ödeme sistemi de alternatif ödeme seçeneği olarak sitede yerini almıştır

Yurtdışı e-ticaret çalışmaları kapsamında Kosova, Arnavutluk ve Mali ile anlaşma imzalanmış; Kosova Posta İdaresi ile Şirketimiz arasında işbirliği anlaşması imzalanmış olup, www.postamall.com sitesi oluşturulmuştur. Ayrıca IMOPS tahsilat programı bir ödeme seçeneği olarak siteye entegre edilmiş ve bu ülkede çalışır hale gelmesi için gerekli çalışmalar yapılmıştır. Süreç izlenmeye devam etmektedir.

Pttcell

Müşteri odaklı hizmet anlayışı ile AVEA'nın telekomünikasyon alt yapısı kullanılarak yüksek kalitede, hesaplı bir mobil iletişim hizmeti 29 Ocak 2013 tarihinde sunulmaya başlanmıştır. Pttcell hizmeti 1.300 PTT işyerinde verilmekte olup 566 PTT işyerine daha tarayıcı kurulumu sağlanarak yılsonuna kadar tamamının devreye alınması planlanmıştır.

Söz konusu hizmet kapsamında PTT İşyerlerinde faturalı/faturasız abonelik işlemleri ile numara taşıma ve yedek sim kart işlemleri yapılmaktadır.

Hızlı Geçiş Sistemi (HGS) Projesi

PTT A.Ş. ile Karayolları Genel Müdürlüğü arasında ücretli geçiş yapılan otoyol ve köprülerde yaşanan beklemelerin önlenmesi, müşterilerin hizmeti en kısa sürede ve en ucuz şekilde alabilmesi amacıyla OGS ve KGS dışında yeni bir sistem olan Hızlı Geçiş Sistemine (HGS) geçilmiştir. Sistem, 17 Eylül 2012 tarihinde ülke çapında devreye alınmıştır.

HGS ürünlerinin (etiket/kart tipi) satışı tüm PTT merkez ve şubeleri ile otoyol üzerindeki 34 adet PTT işyerinden ve anlaşmalı bankalardan yapılabilmektedir. Ayrıca 2.126 adet Pttmatikten, ePttAvm web sitesinden ve SMS ile 7/24 HGS bakiye yüklemesi (dolumu) yapılabilmekte olup 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle toplam 8.544.745 adet HGS aktif müşterisi bulunmaktadır.

PTT Sigorta Yeri

09/05/2013 tarih ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nda, sigortacılık işlemlerine aracılık etmek Şirketin faaliyetleri arasında sayılmıştır. Mevcut uygulamada PTT üzerinden tek bir sistem ile sigortacılık hizmetinin yürütebilmesi amacıyla sigorta şirketlerinin üye olduğu "PTT sigorta yeri" adı altında PTT bünyesinde geliştirilmiş bir platform oluşturulmuştur. Bu teknoloji platformu aracılığıyla 28.06.2013 tarihinden itibaren sigortacılık hizmetleri müşterilere sunulmaktadır. Kasım ayı sonu itibariyle PTT 11 Adet Sigorta şirketininn Acentalık hizmetini sunmaktadır.

Toplam PTTBank İşlem Adet ve Gelirleri

- 2003 yılında 102 milyon 17 bin adet işlem karşılığında 133 milyon 815 bin TL gelir elde edilmiş iken,
- 2014 yılında 332 milyon 469 bin adet işlem karşılığında, 524 milyon 479 bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2014 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 300 milyon 314 bin adet işlem karşılığında, 454 milyon 444 bin TL gelir elde edilmiş iken, 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 329 milyon 520 bin adet işlem karşılığında 600 milyon 804 bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2015 yılında ise 355 milyon adet işlem karşılığında, 660 milyon 473 bin TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir.

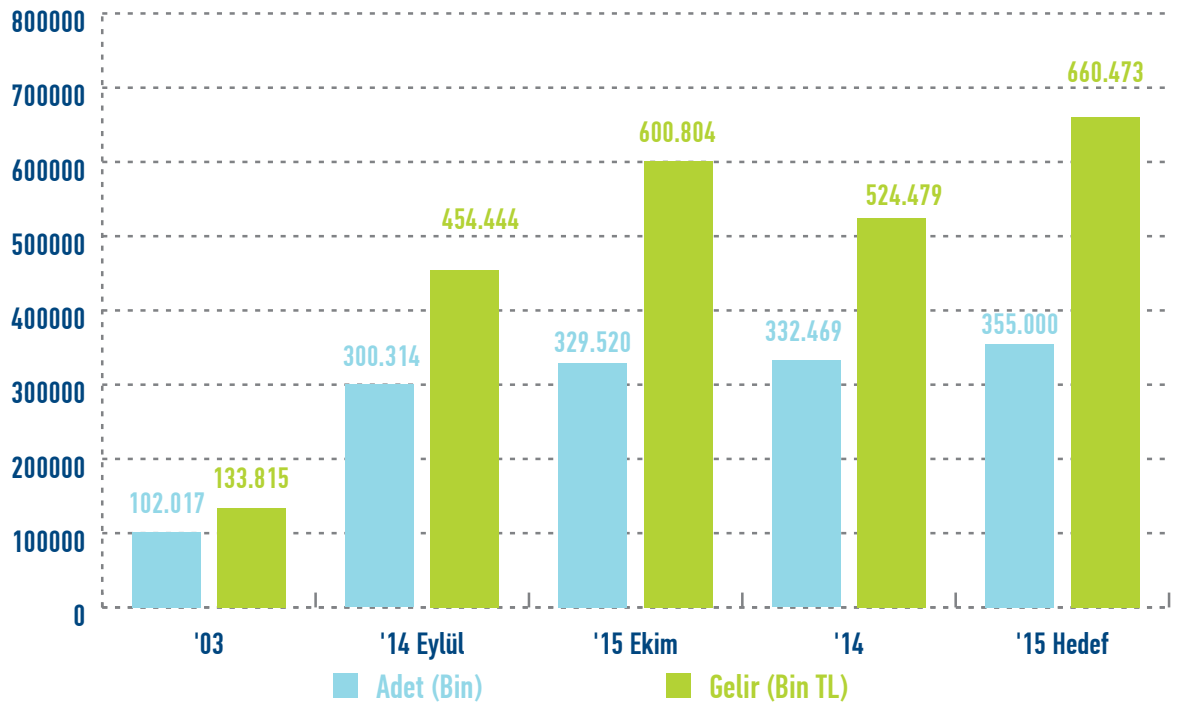

Grafik 31. Toplam PTTBank İşlem Adet ve Gelirleri (2003-2015)

Diğer Hizmet Alanlarında Gerçekleştirilen Faaliyetler

Pul Faaliyetleri

Yıllık emisyon programında belirlenen konularla ilgili pul basımı PTT'ce sağlanmaktadır.

2015 yılı Kasım ayı sonu itibari ile;

- Anma Pulları: 20 farklı konuda toplam tirajı 3.905.000,
- Resmi Posta Pulları: 4 farklı konuda toplam tirajı 46.400.000,
- Sürekli Posta Pulları: 3 farklı konuda toplam tirajı 28.710.000 adet pul,

Ayrıca 23 adet ilkgün damgası kullandırılmış ve 23 adet ilkgün zarfı tedavüle sunulmuştur.

2016 yılında ise; 21 farklı konuda anma pulu ile resmi, sürekli posta pullarının tedavüle çıkarılması planlanmaktadır.

PTT 2011 yılından itibaren pullarını kendi matbaasında basarak 4 yılda yaklaşık 1 Milyon TL tasarruf sağlamıştır.

Filateli Faaliyetleri

Filatelik ürünlerin filatelistlerce kolaylıkla temin edilebilmesi amacıyla abonelik sistemi ve **www.filateli.gov.tr** internet sitesi üzerinden satış sistemi bulunmaktadır. Ayrıca sergi, fuar vb. etkinliklerde de filatelik satışlar yapılmaktadır. 2015

Yılı Kasım ayı sonu itibariyle filateli abone geliri 1.638.662 TL, internet satışı geliri 460.734 TL olup toplam 2.099.396 TL gelir elde edilmiştir.

Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği (PostEurop) bünyesinde her yıl düzenlenmekte olan en iyi Avrupa Pulu Yarışmasında PTT 2015 yılında birinci sırada yer alarak altın pul ödülünü kazanmıştır. Ayrıca 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 19 adet pul sergisi gerçekleştirilmiştir.

Kişisel Pul Projesi

Dünyada az sayıda ülkede uygulaması bulunan "Kişisel Pul" hizmeti ile 2005 yılından bu yana gerçek ve tüzel kişiler tarafından gönderilen görsel objeler pul olarak basılabilmekte, pul haline dönüşen bu görseller hatıra amaçlı kullanılabildiği gibi gönderilerin üzerine yapıştırılarak posta ücretlerinin karşılanmasında kullanılabilmektedir.

Kişisel Pul Projesi kapsamında Şirketimizce, proje başlangıcından 2015 Yılı Kasım ayı sonuna kadar 3.968 müşteriye 2.522.500 adet kişisel pul basılmış ve toplam 3.196.425 TL'lik gelir elde edilmiştir.

Ptt Pul Müzesi

Modern anlayışta, çağın teknolojik ve yapısal unsurlarına ait uluslararası nitelikte PTT Pul Müzesi açılması kapsamında, Ankara'da bulunan tarihi Emlak ve Eytam Bankası binası PTT tarafından satın alınarak müzeye dönüştürülmesi ile ilgili yenileme çalışmaları tamamlanmış ve 22/10/2013 tarihinde ziyarete açılmıştır.

PTT Pul Müzesinde, 175 yıllık ihtişamlı bir geçmişe sahip olan PTT'nin posta ve haberleşme alanında kuruluşundan günümüze hizmetlerini sunarken kullanmış olduğu objeler ile 1863 yılında tedavüle sunulan ilk Türk pulundan günümüze kadar basılan pullar ve dünya pullarından örnekler sergilenmektedir. Müze açıldığı günden bu yana 62.298 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

e-Devlet Kapısından Ulaşılabilen Hizmetler

PTT A.Ş. bünyesinde yürütülmekte olan Yurtiçi Kayıtlı Gönderi Sorgulaması ve En Yakın PTT Şube Sorgulama işlemleri e-Devlet Kapısı http://türkiye.gov.tr üzerinden verilmektedir. e-Devlet Kapısı üzerinden Belediye Başkanlıkları Posta Çeki Hesap Numaraları bilgisine erişimin sağlanması hususunda entegrasyon çalışmaları yapılmaktadır.

Meslek Okullarında Posta Hizmetleri Bölümlerinin Açılması

PTT, 2014 yılı itibariyle 7 ildeki 7 meslek yüksekokulunda posta hizmetleri bölümünün açılması için aktif olarak destek vermiştir. Buralardan yetişen nitelikli personel hem PTT'nin hem de ülkemiz posta sektörünün nitelikli eleman ihtiyacını karşılayabilecektir.

2011 yılında 94, 2012 yılında 180, 2013 yılında 139, 2014 yılında 213 ve 2015 yılında 84 olmak üzere toplamda 710 meslek yüksek okulu posta hizmetleri bölümü mezunu, PTT'de işe başlatılmıştır.

Personelin Hizmet içi Eğitimi

PTT'de faaliyetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi, müşteri memnuniyeti, hizmet kalitesinin arttırılması ve personel motivasyonunun sağlanması için personelin mesleki ve kişisel eğitimine önem verilmektedir.

2015 yılında 86.044 personele hizmetiçi eğitim verilmesi hedeflenmiş olup, 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle, işbaşı eğitimlerde 34.048 kurum dışı eğitimlerde 47.157, eğitim merkezlerinde ise 2.870 olmak üzere toplam 84.075 personele hizmet içi eğitim verilmiştir.

Oluşturulan Stratejik Eğitim Planı ve yeni eğitim konsepti çerçevesinde alınan ve uygulanan tedbirlerle, 2003 yılında kişi başına düşen eğitim maliyeti 150 TL iken, 2014 yılında 85.585 personelin eğitimi gerçekleştirilmiş ve kişi başına düşen maliyet 2003 yılına oranla %59 azalarak 61 TL olmuştur.

Diğer taraftan 2016 yılında 86.500, 2017 yılında ise 87.000 personelin eğitime alınması planlanmaktadır.

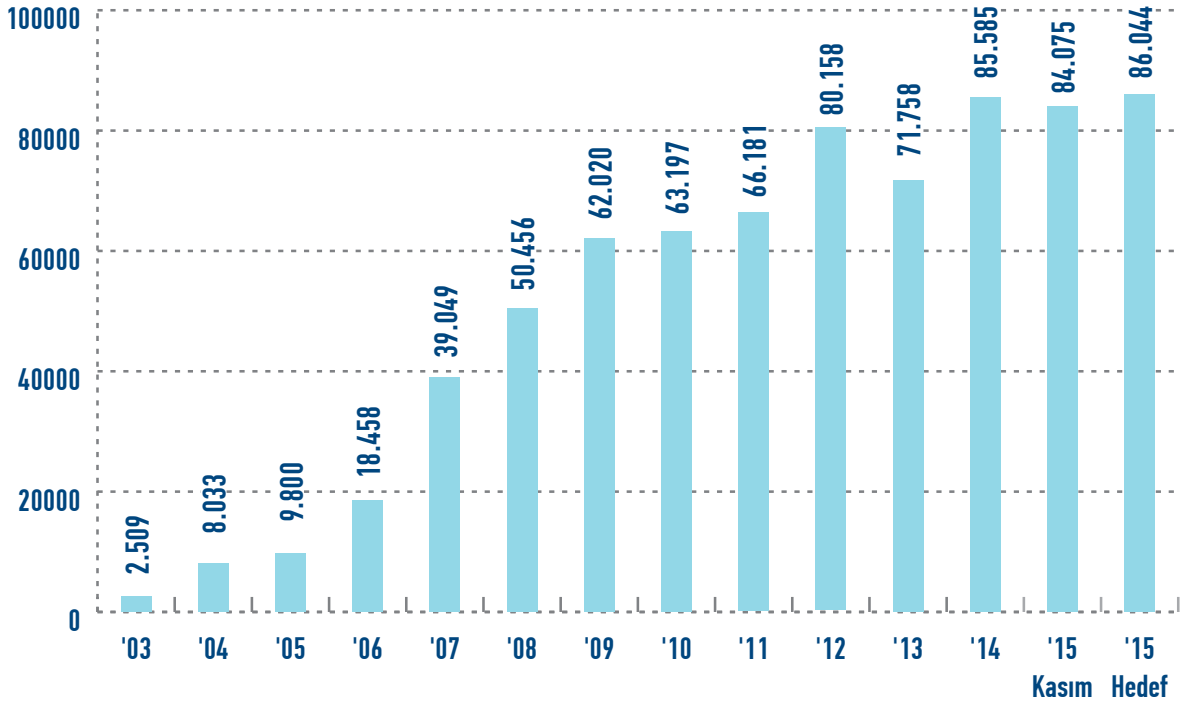

Grafik 32. Yıllar İtibariyle Eğitim Gören Personel Sayısı

Mali Durum

- 2003 yılında 716 milyon 59 bin TL gelire karşılık 693 milyon 169 bin TL gider ile 22 milyon 890 bin TL kar elde edilmiş iken,
- 2013 yılında 2 milyar 217 milyon 639 bin TL gelire karşılık 2 milyar 153 milyon 96 bin TL gider ile 64 milyon 543 bin TL kâr elde edilmiştir.
- 2014 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 2 milyar 166 milyon 3 bin TL gelire karşılık 1 milyar 953 milyon 258 bin TL gider ile 212 milyon 745 bin TL kâr elde edilmiş iken, 2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 2 milyar 431 milyon 961 bin TL gelire karşılık 2 milyar 80 milyon 41 bin TL gider ile 351 milyon 920 bin TL kâr elde edilmiştir.
- 2015 yılında ise 2 milyar 745 milyon 31 bin TL. gelire karşılık, 2 milyar 425 milyon 256 bin TL. gider ile 319 milyon 775 bin TL kar elde edilmesi hedeflenmiştir (Tablo 7,Grafik 33)

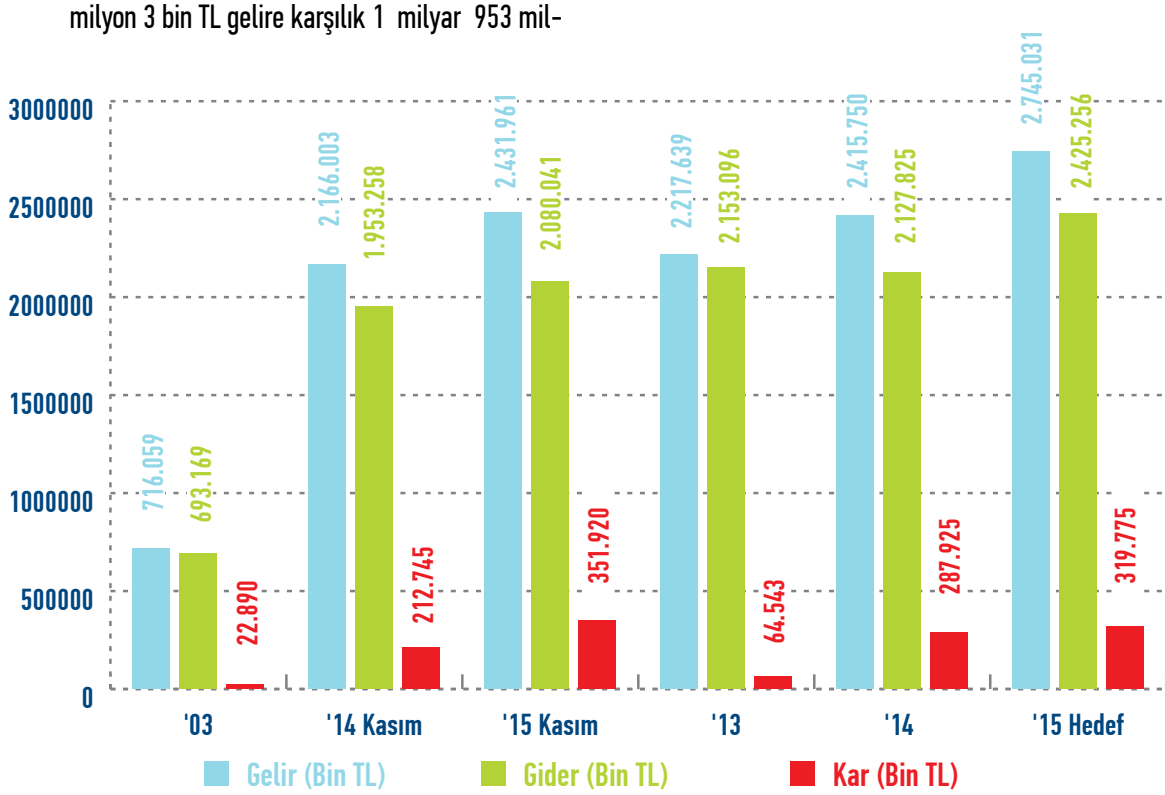

Grafik 33. PTT'nin Mali Durumu (2003-2015 Yılları Mukayesesi)

Tablo 7. PTT A.Ş'nin Yıllar İtibariyle Bütçe Planlaması (Bin TL)

YILLAR	2015	2016	2017	2018
GELİR	2.745.031	3.072.781	3.285.895	3.449.015
GİDER	2.425.256	2.669.339	2.750.635	2.893.923
KAR	319.775	403.442	535.260	555.092

Sosyal Sorumluluk Projeleri

Engellilere Yönelik Yapılan Çalışmalar

1. Engelli müşterilerin PTT hizmetlerinden kolaylıkla faydalanabilmeleri amacıyla Çağrı Merkezinde işaret dili bilen 2 müşteri hizmetleri temsilcisi istihdam edilmekte olup, bu temsilciler aracılığıyla İşitme ve Konuşma Engelli Müşteriler için android işletim sistemine sahip görüntülü konuşma imkânı sağlayan cep telefonları aracılığıyla 0850 222 1 788 numaralı hat üzerinden Çağrı Merkezindeki tüm hizmetlerin bu iletişim kanalı üzerinden de sunulması sağlanmıştır.

2. Engelli müşterilerin PTT A.Ş. işyerlerine fiziki erişimi kolaylaştırılmıştır.

3.Görme engelli müşterilerin de Pttmatikleri kullanabilmeleri için Pttmatiklerde kullanılan müşteri klavyesi uygun hale getirilmiştir.

4.Engelli müşterilerin aylıkları diledikleri yerde (konutta-işyerinde) ödenmektedir.

5. PTT A.Ş. web sitesi engelli müşterilerin erişimine uygun düzenlenmiştir.

6.Engelli derneklerinin projelerine destek verilmiştir.

7.Engelli ve hasta vatandaşlarımıza kütüphanelerden kitap taşıma hizmeti sunulmaktadır.

8.Engellilerle ilgili kampanyalara destek verilmiştir.

9. PTT A.Ş. Mevzuatının izin verdiği her türlü indirimler engelli müşterilere uygulanmaktadır. Engelliler haftasında anma pulu çıkarılmıştır.

10. Sosyal sorumluluk bilinciyle, engelli vatandaşlarımıza da istihdam sağlamak amacıyla Çağrı Merkezimizde engelli personel istihdamı sağlanmaktadır.

11. Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın işbirliği kapsamında gerçekleşen "Engelli Dostu Numaralar" projesi ile işitme ve konuşma engelli müşterilerimizin hizmetlerimize kolaylıkla ulaşmalarını sağlamak ve bu müşterilerimizin hizmetlerimiz ile ilgili her türlü talep, istek ve temennilerini alarak hizmetin sürekliliğini yerine getirmek amacıyla söz konusu proje kapsamında PTT'ce 0312 309 59 13 numaralı SMS hattı tahsis edilmiştir. Bu hat üzerinden de engelli müşterilerimize hizmet sunulmaktadır.

12. PTT'nin http://www.aloptt.gov.tr adresindeki internet sitesi üzerinden "Online Canlı Destek" uygulaması ile tüm müşterilerin yanı sıra İşitme ve Konuşma Engelli müşterilerin internet üzerinden web chat ortamında PTT hizmetlerinden yazışma yoluyla faydalanabilmesi sağlanmıştır.

Kan Bağışı, Organ Bağışı, Ağaçlandırma ve Kadına Şiddetin Engellenmesi

PTT A.Ş. tarafından kan bağışı, organ bağışı, ağaçlandırma gibi sosyal çalışmalar sürdürülmekte olup kadına yönelik şiddetin engellenmesine destek verilmektedir.

Kan Bağışı

Sosyal sorumluluk projesi kapsamında PTT A.Ş. ile Türk Kızılay'ı arasında imzalanan protokol kapsamında her yıl üç aşamada gerçekleştirilen kampanya ile 2011 yılından bu yana 16.941 kişinin kan vermesi sağlanmıştır.

Organ Bağışı

Sosyal sorumluluk projesi kapsamında organ Bağışı için Sağlık Bakanlığı ile PTT arasında "PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ORGAN BAĞIŞI KAMPANYASI" protokolü imzalanmış ve 01/01/2013 tarihi itibariyle başlayan Organ Bağışı Kampanyasına bugüne kadar 3.114 kişinin katılımı sağlanmıştır.

Ağaçlandırma

01/11/2007 gün ve 26687 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/28 sayılı Başbakanlık Genelgesine istinaden PTT A.Ş ile Ağaçlandırma Ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü arasında 22/04/2008 tarihinde protokol imzalanmış olup, bu protokol PTT'nin merkez ve bağlı taşra teşkilatını da kapsamaktadır. Bu protokol gereğince, 4122 sayılı Kanun ve Eylem Planı (2008-2012) kapsamında PTT A.Ş'de mevcut 30.000 çalışan personel adına her yıl 30.000 adet fidan dikilmesi kararlaştırılmıştır.

Buna göre;

- 2008 yılı için 30.000 adet fidanın Ankara,
- 2009 yılı için 20.000 adet fidanın Erzincan, 10.000 adet fidanın Samsun,
- 2010 yılı için 30.000 adet fidanın Sivas,
- 2011 yılı için 20.000 adet fidanın Kayseri, 10.000 fidanın Osmaniye,
- 2012 yılı için 15.000 adet fidanın Samsun, 15.000 adet fidanın ise Osmaniye iline dikimi sağlanmıştır.
- PTT A.Ş ile Orman Genel Müdürlüğü arasında 13.09.2012 tarihinde yeniden 2013-2017 yılları arasında beş yıl süre ile "Her bir PTT çalışanı adına bir fidan, yılda 30.000 adet fidan" Kampanyası için yeni bir protokol imzalanmış, 2013 yılında 30.000 adet fidan İzmir iline dikilmiştir.

Ayrıca, PTT A.Ş.'ye belirli sayıda kargo gönderisi veren özel ve tüzel kişiler adına ağaç dikilmesi hakkındaki sosyal sorumluluk projesi kapsamında;

- 2010 yılı için 1.000 adet fidanın Kastamonu, 750 adet fidanın Malatya,
- 2011 yılı için 5.000 adet fidanın Kastamonu, 5.000 adet fidanın Yozgat ve 5.000 adet fidanın Kayseri illerine dikimi gerçekleştirilmiştir.
- 2014 yılında Karaman iline 70.000 adet fidan dikilmiştir.

PTT A.Ş., son 6 yılda 266.750 adet ağaç dikimi gerçekleştirerek çevreye duyarlılığını göstermiştir.

Kadına Yönelik Şiddetin Engellenmesi

TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonun (KEFEK), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye ve BM Kadın ortaklığında yürütülmekte olan **"Türkiye'de Cinsiyet Eşitliği'ne Yönelik Elverişli Ortamın Teşvik Edilmesi Ortak Programı"** kapsamında tasarlanan bilgilendirme ve bilinçlendirme kampanyası **"Daha Adil Bir Dünya İçin Yanımda Ol"** teması altında yerel ve ulusal düzeyde bilinçlendirmeye katkı sağlamak için hazırlanan "Biz de varız" bildirgesi PTT A.Ş.'ce desteklenmiştir. Bu suretle kampanyaya toplumun dikkatinin çekilmesine katkı sağlanması amacıyla Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye ve BM Kadın (UN Women) ile TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ile 15 Aralık 2011 tarihinde protokol imzalanmıştır.

Proje kapsamında;

- "Biz de varız" bildirgesi ile hazırlanan görseller Şirketin internet/intranet sayfasında yayınlanmış olup, tüm PTT personelinin ve müşterilerinin bildirgeyi onaylaması sağlanmıştır.
- "Kadına Şiddete Hayır" kampanyası ile ilgili 8 Mart 2012 Dünya Kadınlar Gününde 3 ayrı görsel ile üzerinde konu ile ilgili sloganlar bulunan 15 Milyon adet pul tedavüle sunulmuştur.
- Zarflara uygulanacak flam, *özel hazırlanacak posta kutuları, konu hakkındaki mini filmler, Kadına Şiddetin Engellenmesi konusunda hazırlanacak ve basılarak dağıtılacak el broşürlerin*in TBMM Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu ve BM Türkiye tarafından hazırlanması halinde uygulanması ve dağıtımı Şirketçe yapılacaktır.

ULUSLARARASI FAALİYETLER

Üye Olunan Uluslararası Kuruluşlar

Dünya Posta Birliği (UPU):

Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 22 kurucu ülkenin temsilcilerin katılımıyla 9 Ekim 1874 yılında kurulmuştur. UPU'ya 192 ülke üyedir.

İdari Konsey (CA): UPU'nun alt organlarından olan İdari Konseye dört yıllığına 41 üye ülke seçilmekte olup 2012-2016 yılları arasında Türkiye de İdari Konsey üyeliğine seçilmiştir.

Posta İşletme Konseyi (POC): UPU'nun alt organlarından olan Posta İşletme Konseyine dört yıllığına 40 üye ülke seçilmekte olup 2012-2016 yılları arasında Türkiye de Posta İşletme Konseyi üyeliğine seçilmiştir.

Avrupa Kamu İşletmecileri Birliği (PostEurop) :

1992 yılında kurulmuştur. Ülkemiz 1993 yılında birliğe katılmıştır. PTT A.Ş temsilcisi 3 yıllığına PostEurop yönetim kurulu üyeliğine seçilmiştir.

Akdeniz Posta Birliği (EUROMED):

AB'nin Avrupa ve Akdeniz ülkelerindeki işbirliğinin artırılmasını sağlamak amacıyla ortaya koyduğu projeler ve eylem planının bütününü kapsamaktadır. Avrupa-Akdeniz bölgesinde posta işletmeleri arasındaki işbirliğini arttırmak amacıyla PTT tarafından "Euromed Ortak Posta Bildirisi" 29 Ocak 2010 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu Birliğin şu anda 20 üyesi bulunmaktadır.

Ülkemizde Yapılması Planlanan Kongre ve Sempozyumlar

Uluslararası Posta Sempozyumu

Küreselleşme nedeniyle uluslararası alandaki ortak çıkarların daha üst düzeye çıkarılması ve savunulması için ortak değerlerin paylaşıldığı ülkeler ile görüş alışverişinde bulunulmasına ve işbirliği fırsatlarının görüşülmesine imkân sağlamak amacıyla 2008 yılından bu yana PTT'nin ev sahipliğinde her yıl geleneksel olarak uluslararası posta sempozyumu düzenlenmektedir.

Söz konusu Sempozyum 25-27 Mayıs 2015 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilmiş olup Posta Sektöründe Yenilikçi Yaklaşım ve Geleceği Kucaklamak (Innovative Approach in the Postal Sector -Embracing the Future) konuları ele alınmıştır.

Dünya Posta Birliği (UPU) Kongresi

Birlik tarafından her dört yılda bir Kongre yapılmakta ve burada alınan kararlar tüm üye ülkeler tarafından gelecek Kongreye kadar uygulanmaktadır. PTT, 2012 yılında Katar'da yapılan 25. Kongrede alınan karar uyarınca; 19 Eylül - 7 Ekim 2016 tarihleri arasında İstanbul'da 26. UPU Kongresine ev sahipliği yapacaktır. Kongreye 192 üye ülkeden yaklaşık 2.500 delegenin katılması beklenmektedir.

26. Dünya Posta Kongresi'nin İdari, Kargo ve Mali düzenlemelerine ilişkin ev sahibi ülke anlaşması, İsviçre'nin başkenti Bern'de 12/11/2015 tarihinde imzalanmıştır.

2004-2015 Yılları Arasında Yapılan Uluslararası Toplantılar

2004 YILI

- Posta Hizmetleri Gelişim *Çalıştayı*, 26-27 Temmuz 2004, Ankara

2005 YILI

- 16-18 Kasım 2005 CERP Genel Kurul Toplantısı, Antalya

2006 YILI

- 19-21 Eylül 2006 EİT (Ekonomik İşbirliği Teşkilatı) Posta Yetkilileri 3. Toplantısı, Ankara

2007 YILI

- 28 Ekim-3 Kasım 2007 Balkanfila Pul Sergisi, İstanbul

2008 YILI

- -Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği (Post Europ) tarafından yürütülmüş olan Pro Actin (Posta Sektöründe AB Mükte sebatına Yönelik Eğitim Girişimleri) Projesi Müşteri İlişkileri, Pazarlama ve Satış Eğitimi ile Müşteri Forumu, 22-24 Ekim 2008, Antalya
- 13-15 Ekim 2008 tarihleri arasında Şirkette, Fransa Posta Araştırmaları ve Postanın Geleceği Enstitüsü (IREPP) Proje Müdürü Bn. Sylvie PITTARO- MENNESSON tarafından verilen "Evrensel Posta Hizmetinin Tanımı, koşulları ve Kriterleri" konulu TAIEX Semineri
- 10-14 Haziran 2008 "Bölgesel İşbirliğinin Geliştirilmesinde Postanın Rolü" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya

2009 YILI

- 10-11 Haziran 2009 "Postada Teknolojiden En Üst Düzeyde Faydalanılması ve Küresel Ekonomik Kriz Nedeniyle Posta Sektöründe Alınabilecek Önlemler" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya
- 25 Şubat 2009 PostEurop Varış Giderleri Toplantısı, Ankara
- 9 Haziran 2009 Pro-Actin Ulusal Konferansı, Antalya
- 21 Ekim 2009 Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Online Paralı Posta Hizmetleri Çalıştayı, Ankara

2010 YILI

- 19 Ocak 2010 Avrupa Komisyonu 2 No'lu *İç Pazar ve Rek*abet Alt Komitesi Toplantısı, Ankara (ABGS)
- 25-29 Ocak 2010 "Posta Hizmetleri İçin Bir Düzenleyici Kurulun Kurulması" konulu TAIEX (Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisi) Semineri, Ankara (PTT)
- 21-25 Haziran 2010 "Değişen Dünyada İhtiyaçlar: Elektronik Hizmetler/Çevre ve Stratejik Hedefler" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya
- 20 Ekim 2010 PostEurop Filateli Forumu, İstanbul
- 24-26 Kasım 2010 CERP Genel Kurulu Toplantısı, İstanbul

2011 YILI

- 10 Ekim 2011 POSTEUROP Varış Giderleri, İstanbul
- 11 Ekim 2011IAC Komite Toplantısı, İstanbul
- 12-13 Ekim 2011 POSTEUROP Genel Kurul Toplantısı, İstanbul
- 18 Ekim 2011 Lafferty Grup Toplantısı, İstanbul
- 14-18 Kasım 2011 "Posta Sektöründe Gelişen Fırsatlar ve Ortaya Çıkan Tehditler" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya

2012 YILI

- 25-29 Haziran 2012 "Posta Sektöründe Rekabet ve Mevzuat" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, İzmir

2013 YILI

- 10-14 Haziran 2013 "Posta Sektöründe Serbestleşmenin Ürün/Hizmet Çeşitliliğine Etkileri" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya

2014 YILI

- 13-14 Mayıs 2014 EUROGIRO Toplantısı
- 25-28 Mayıs 2014 "E-ticaret ve Posta Sektörü: Karşılıklı Beklentiler" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Muğla

2015 YILI

- 2-6 Mart 2015 UPU APS Avrupa Bölgesel Çalıştayı, İstanbul
- 25-27 Mayıs 2015 "Posta Sektöründe Yenilikçi Yaklaşım-Geleceği Kucaklamak" konulu 8. Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya

PLANLANAN YENİ İŞ KONULARI

Tablo 8. Planlanan İş Konuları

Kargo	**Elektronik Hizmetler:**
Yurt dışı ticari paket taşımacılığı (TURPEX)	KEP, e-fatura + e-arşiv, normal e-mail» tek platformda birleştirilmesi
e-ticaret paket taşımacılığına yönelik özel ürünler	Kamu Entegre Veri Merkezi Projesi
Uzakdoğu menşeli ticari gönderilerin diğer ülkelere taşınmasında aracılık etmek (Transshipment - PTT + THY + PAL işbirliği)	e-PTTAVM'nin geliştirilmesi
Ödeme Hizmetleri	**Lojistik Konuları**
Posta Çeki hesabının e-para olarak kullanılması	Sağlık Bakanlığı (Kamu Hastaneleri Birliği Lojistik Projesi)
HGS kullanım alanlarının yaygınlaştırılması	Ambarlar ile işbirliği
Şehir kartlarının standartlaştırılması	Bakanlık Bünyesinde, Lojistik master plan çerçevesinde, işletici ve hizmet sağlayıcısı olarak yer almak
Takas Merkezi	
Interoperability	
Ulusal Kart	
Ortak Cüzdan	
Ulusal Ödeme Sistemi	

DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ İLİŞKİLERİ

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

PROJE VE FAALİYETLER

İkili ve çok taraflı uluslararası faaliyetlerimiz sadece taşımacılık sektörlerinde değil aynı zamanda ulaştırma altyapısı alanında diğer ülkeler ile mevcut işbirliklerimizi pekiştirirken yeni işbirliği platformları oluşmasına da katkı sağlamıştır.

Özellikle, 2010 yılından bu yana bazı ülkelerle yapılmakta olan Hükümetlerarası Zirveler ile komşu ülkelerle başlatılan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği girişimleri ve vize muafiyeti uygulamalarının, bu ülkelerle ulaştırma ve haberleşme alanındaki ilişkilerin canlanmasında önemli bir katkısı olmuştur. Bakanlığımızın da katılım sağladığı Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi toplantılarına 2015 yılında da devam edilmiştir.

Uluslararası ilişkilerin sürekli olarak takip edilmesinden kaynaklanan tecrübe, dış ilişkilerin yürütülmesinde temas halinde bulunulan Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı v.b. kurum ve kuruluşlarla deneyim paylaşımına imkân sağlamaktadır.

Bakanlığımız; iklim değişikliğiyle mücadele alanında ulaştırma sektörünün katkısının öneminin bilinci ve küresel iklim sistemini korumak ve sürdürülebilir kalkınmayı devam ettirmek için özgün politika ve tedbirlerin ülke bazında uygulanmasının gerekliliğine olan inancıyla, iklim değişikliği ile mücadele çalışmaları kapsamında; her türlü ulusal ve uluslararası çalışmaya aktif olarak katılım sağlamakla birlikte, ulaştırma sektöründe iklim değişikliği ile mücadele ve bu konuda kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla proje çalışmaları yürütmektedir.

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan Bakanlığımız uluslararası faaliyetleri çerçevesinde, ülkemizin uluslararası alandaki görünürlüğünü artırmak amacıyla 2016 yılında da çalışmalarımız sürdürülecektir.

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü; Bakanlığımız ana hizmet birimlerinden biri olarak; Türkiye'nin ulaştırma, denizcilik, haberleşme, posta, havacılık ve uzay teknolojileriyle ilgili çok taraflı uluslararası anlaşmalara, sözleşmelere ve kuruluşlara katılmasına dair görüş hazırlama, çevre ve iklim değişikliği konularında ulusal ve uluslararası kuruluşların yapılarını ve çalışmalarını izleme, değerlendirme, gerektiğinde bu çalışmalara katılma, Bakanlık hizmet birimleri ve kuruluşlarının Avrupa Birliğine uyum çalışmalarıyla ilgili olarak yapacağı çalışmalar, toplantılar, ziyaretler ve benzeri faaliyetlerin yürütülmesine yardım etme, Avrupa Birliği müktesebatı, uluslararası anlaşmalar ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde; ulaştırma operasyonel programını hazırlama, ulaştırma operasyonel programı çerçevesinde desteklenecek yatırım ve faaliyetlere ilişkin projelerin seçimini, ihalesini ve sözleşmesini yapma, yürütme, kontrol ve izlemelerini gerçekleştirme faaliyetlerini yürütmektedir. Bu çalışmaları Bakanlık ilgili hizmet birimleri ve kuruluşlarının yetki ve sorumluluğu çerçevesinde koordineli olarak yürütmeye devam etmektedir.

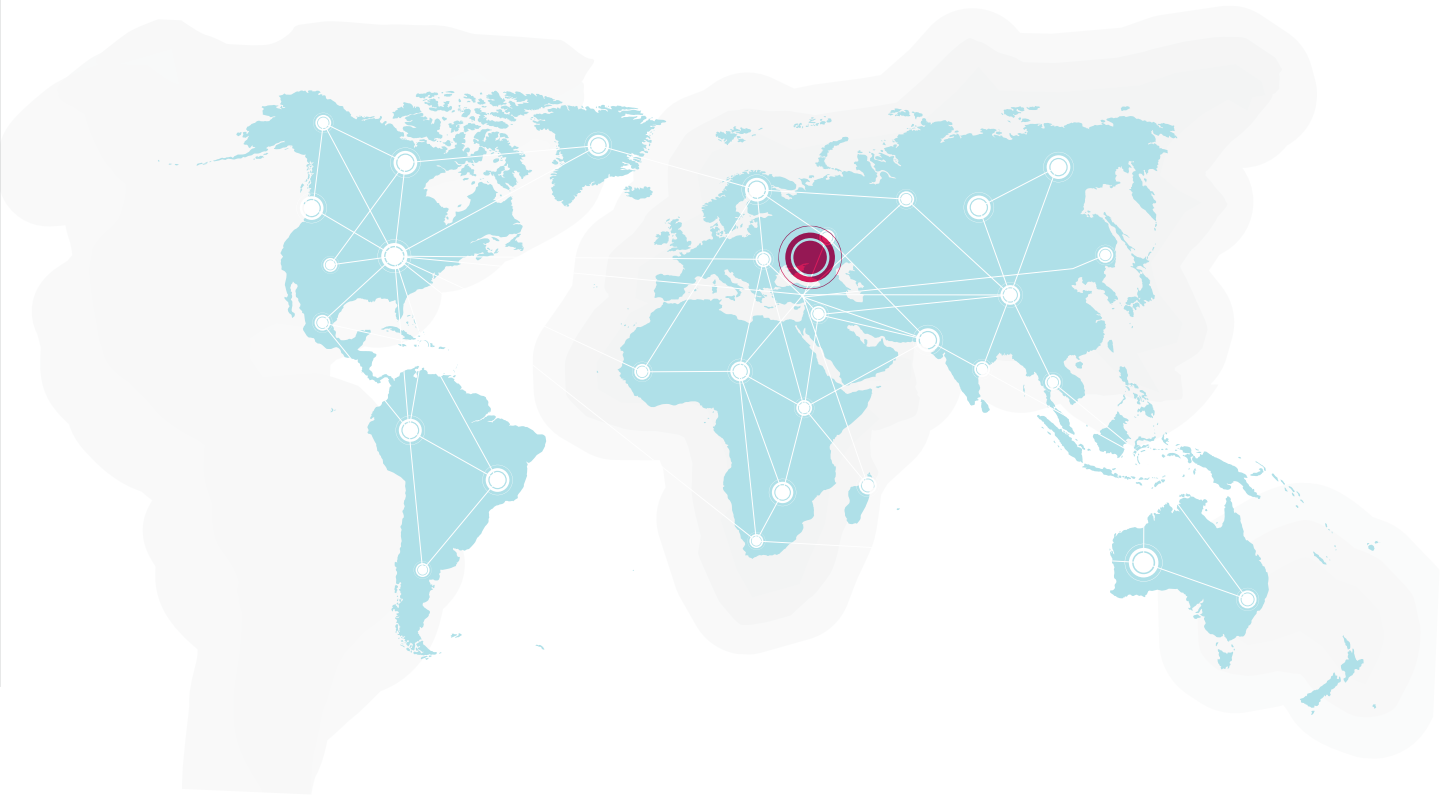

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

AVRUPA BİRLİĞİ İLE İLİŞKİLER

AB'ye katılım müzakereleri sürecinde yer alan 35 faslın 8'inde[1] Bakanlığımızın doğrudan ya da dolaylı sorumlulukları mevcuttur. 14 No'lu Taşımacılık Politikası ve 21 No'lu Trans-Avrupa Ağları fasıllarının koordinasyonu doğrudan Bakanlığımızdadır. 10 No'lu Bilgi Toplumu ve Medya faslı ise daha çok Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görevleri dolayısıyla yoğun olarak sorumlu olduğumuz fasıldır.

AB ile ilgili çalışmalarımız, müzakere sürecine yönelik hazırlıklar, ulusal mevzuatımızın ilgili AB müktesebatı ile uyumlaştırılması ve Türkiye-AB Mali İşbirliği çerçevesinde yürütülen projeler olmak üzere üç temel alanda yürütülmektedir.

MÜZAKERE SÜRECİ

Müzakere Fasılları

Türkiye ile AB arasındaki ilişkilerde önemli bir dönüm noktası olan ve 3 Ekim 2005 tarihinde başlayan katılım müzakerelerinin ilk aşamasını oluşturan 'Tarama Süreci' 20 Ekim 2005 tarihinde başlamıştır.

14 No.lu Taşımacılık Politikası ve 21 No.lu Trans-Avrupa Ağları fasıllarında Bakanlığımız koordinatörlük görevini üstlenmiş, söz konusu fasılların tanıtıcı ve ayrıntılı tarama süreci Haziran-Eylül 2006 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Ancak tarama sonu raporu AB tarafından henüz onaylanıp, açıklanmamıştır.

AB ile müzakere sürecinde Ek Protokol nedeniyle 8[1] fasıl askıya alınmıştır. Taşımacılık Politikası faslı da bunlar arasındadır.

Enerji, telekomünikasyon ve ulaştırma ağlarından müteşekkil olan 21 No.lu Trans-Avrupa Ağları faslı, 19 Aralık 2007 tarihinde gerçekleştirilen AB Hükümetlerarası Konferansı neticesinde müzakerelere açılmış olup, faslın müzakerelerinde karşılanması gereken siyasi ve teknik kriterler bulunmaktadır.

Bakanlığımızın koordinasyonunda yürütülen teknik kriterin karşılanması amacıyla yapılan çalışmalar, TEN-T Dokümanının, 13 Aralık 2010 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilen teknik kriter kapanış toplantısında Avrupa Komisyonunca "teknik kriterin karşılanması açısından yeterli" olarak değerlendirilmesiyle sonuca ulaşmış olup, TEN Faslına ilişkin olarak Bakanlığımız sorumluluk alanına giren konularda teknik müzakereler tamamlanmıştır.

TEN-T Dokümanı, 28 Aralık 2010 tarihinde teknik kriterin karşılandığının Komisyon tarafından yazılı olarak resmen teyit edilmesi ve AB Konseyinin bilgilendirilmesi için Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla Komisyona iletilmiştir. AB Komisyonu adına yazılan ve Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla 18 Mart 2011 tarihinde Bakanlığımıza iletilen mektupta, Komisyon tarafından, TEN faslının "teknik kapanış kriterinin" karşılandığı, ancak yerleşik usuller çerçevesinde bu konuda nihai değerlendirmenin AB Konseyi tarafından yapılacağı belirtilmektedir.

Komisyon tarafından yenilenen TEN-T rehber ilkeleri çerçevesinde ülkemizin ilgili demiryolu ve karayolu hatları, limanları, havalimanları ile lojistik merkezlerini içeren TEN-T Kapsamlı Ağı haritalarında ihtiyaç duyulan güncellemelerin yapılmasına yönelik çalışmalar Bakanlığımızca Avrupa Komisyonu ile temas halinde sürdürülmektedir. TEN-T Türkiye Kapsamlı ağının güncellenmesi çalışmalarının tamamlanmasının ardından, TEN-T içinde Kapsamlı ağa göre daha öncelikli ve stratejik ulaştırma altyapılarını içeren TEN-T Çekirdek Ağına da ülkemizin ulaştırma altyapılarının dâhil edilmesi için çalışmalara başlanması hususunda Avrupa Komisyonu ile mutabakata varılmıştır.

Ayrıca, Türkiye'nin TEN-T ağına ilişkin verilerin Avrupa Komisyonuna en uyumlu şekilde iletilebilmesi amacıyla Bakanlığımızda bir Ulaştırma Bilgi Yönetim Sistemi (TIMS) kurulması projesinin AB mali desteği ile 2016 yılının ikinci çeyreğinde başlatılması beklenmektedir.

Pozitif Gündem /Taşımacılık Politikası Faslı Üst Düzey Diyaloğu

"Pozitif Gündem", müzakere fasıllarının siyasi gerekçelerle engellenmesi nedeniyle katılım müzakerelerimizi içinde bulunduğu siyasi durgunluktan kurtarmak amacıyla başlatılmıştır.

Bu kapsamda, ilgili fasılların açılış ve kapanış kriterleri üzerinde çalışmalar yapmak üzere bugüne kadar kurulmuş çalışma grupları arasında, Bakanlığımızla ilgili olarak, 3. Fasıl: İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi (Posta Hizmetleri) ile 10. Fasıl: Bilgi Toplumu ve Medya (Elektronik Haberleşme Hizmetleri) bulunmaktadır.

Taşımacılık Politikası Faslı'nda benzer bir sürecin başlatılmasına yönelik olarak 2012 yılında varılmış üst düzey mutabakat çerçe-

1 *Bu sekiz fasıl şunlardır: 3-İş Kurma ve Hizmet Sunumu Serbestisi, 4-Sermayenin Serbest Dolaşımı, 10- Bilgi Toplumu ve Medya, 14- Taşımacılık Politikası, 21- Trans-Avrupa Ağları, 22- Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu, 27- Çevre, 28- Tüketicinin ve Sağlığın Korunması*

vesinde, Taşımacılık Politikası Faslı Üst Düzey Diyaloğu Toplantısı 9 Aralık 2013 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda, karayolu kotaları ile ilgili olarak AB'nin tüm sorumluluğu üye ülkelere yüklemekten vazgeçerek eyleme geçmesi, AB ülkelerinde karşılaşılan yüksek karayolu geçiş ücretlerine çözüm aranması, ülkemizin AB'nin demiryolu, denizcilik ve havacılık emniyeti ajanslarına (ERA, EMSA, EASA) katılımının ve yönetim organlarında temsilinin sağlanması ve gemi adamlarımızın AB ülkelerinde istihdamını geliştirmeye yönelik zeminin hazırlanması gibi konular gündeme getirilmiştir.

Bu Diyalog kapsamında, 10 Nisan 2014 tarihinde demiryolu konusunda bir Çalışma Grubu toplantısı Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Üst Düzey Diyalog genel çalışma grubu toplantısı ise 17 Ekim 2014 tarihinde Brüksel'de yapılmıştır. Toplantıda demiryolu alanında işbirliğinin geliştirilmesi, karayolu güvenliği, ITS, kentsel ulaşım, TEN-T ve denizcilik alanlarında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Ülkemizin TEN-T Kapsamlı Ağ haritalarının güncellenmesi ve ulusal altyapılarımızın TEN-T Çekirdek Ağı'na dâhil edilebilmesine yönelik çalışmalar bu diyalog mekanizması altında gerçekleştirilen çalışma grubu toplantıları ile sürdürülmektedir. Bu çerçevede son toplantı 31 Mart 2015 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, genel denizcilik konularını kapsayan bir Denizcilik Diyaloğu, 9 Aralık 2013 tarihinde başlatılan Taşımacılık Politikası Faslı Diyaloğu ile birlikte Dışişleri Bakanlığı eşgüdümünde başlatılmıştır. Söz konusu mekanizmanın AB ile ülkemizin tüm denizlerini kapsayacak kurumsallaşmış bir diyalog tesis edilmesine hizmet etmesi beklenmektedir. Denizcilik konularına ilişkin görüşlerimiz ve somut taleplerimizin doğrudan Komisyona iletilmesine araç olan bu süreç, aynı zamanda AB çatısı altında denizcilik alanında ortaya çıkan gelişmelerin ülkemiz tarafından yakından takip edilmesi ve ilk elden bilgi temin edilmesine hizmet edecektir.

Denizcilik Diyaloğu ikinci toplantısı Dışişleri Bakanlığının eşgüdümünde Avrupa Komisyonu Denizcilik ve Balıkçılık Genel Müdürlüğü (DG MARE) yetkilileri ile 27 Mayıs 2014 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Üçüncü toplantı 6 Temmuz 2015 tarihinde Brüksel'de yapılmıştır. Toplantıda, Mavi Ekonomi, Avrupa Deniz Gözlem ve Data Ağı (EMODnet), Deniz Saha Planlaması, Okyanus Yönetişimi, Akdeniz ve Karadeniz Havzasında İşbirliği, Deniz Güvenliği Stratejisi, Türk Loydu'nun AB tarafından tanınması ve Türkiye'nin Paris Memorandumuna katılımı gibi konular görüşülmüştür. Bundan böyle, Denizcilik Diyaloğu mekanizmasının eşgüdümü Dışişleri Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlığımızca yürütülecektir.

Diğer İşbirliği Çalışmaları

Akdeniz İçin Birlik

Ülkemizin de kurucu üyelerinden olduğu Akdeniz için Birlik (AİB), siyasi diyalog ve ekonomiden sosyal ve kültürel alanlara uzanan geniş bir yelpazede bir işbirliği öngörmekte olup, AİB çerçevesinde uygulanacak projeler için belirlenen öncelikli alanlar, Akdeniz'in temizlenmesi, deniz, kara ve hava taşımacılığı, bilgi ve iletişim teknolojileri, sivil koruma, alternatif enerjiler, yüksek öğrenim ve araştırma/Avrupa-Akdeniz Üniversitesi, iş olanaklarının geliştirilmesidir.

AİB kapsamında Bakanlar düzeyinde sektörel toplantılar da düzenlenmektedir. Akdeniz Havzasında istihdam ve yatırım, denizcilik konusunda bölgesel işbirliği ve mavi ekonominin sürdürülebilirliği bağlamında AiB Sekretaryasının rolü gibi konuların ele alındığı "Mavi Ekonomi" konusunda Bakanlar seviyesindeki ilk konferans 17 Kasım 2015 tarihinde Brüksel'de düzenlenmiş ve bir Deklarasyon kabul edilmiştir.

Diğer bir işbirliği alanı ise, Karadeniz'de mavi ekonominin sürdürülebilir ve rekabetçi gelişimi bağlamında bölgesel düzeyde daha fazla işbirliğini teşvik etmek ve kıyı ülkelerinde entegre denizcilik politikası (IMP) girişimini teşvik ederek Karadeniz'deki denizcilik yönetimini geliştirmeyi amaçlayan "Karadeniz'de Mavi Ekonomi ve Entegre Denizcilik Politikası (IMP) Gelişimini Destekleme Projesi"dir.

Karayolu Taşımacılık Kotaları Sorunu

Türkiye ile AB arasında tesis edilen Gümrük Birliğini (GB) doğrudan ilgilendiren alanlarda ortaya çıkan sorunların çözümü ve GB'nin düzgün işleyişinin temini amacıyla yılda iki kere Türkiye-AB Gümrük Birliği Ortak Komitesi (GBOK) Toplantıları düzenlenmektedir. GBOK toplantılarında, karayolu taşımacılığı alanında, bazı AB üyesi ülkeler tarafından Türk taşıyıcılarına uygulanan karayolu kotaları ve Türk profesyonel sürücülerine uygulanan vize rejimi konuları gündeme gelmektedir. Türkiye, karayolu kotalarının kaldırılmasını talep ederken Komisyon tarafı uzun bir süre boyunca bu konunun hizmetler alanına girdiği için GB kapsamında olmadığını iddia etmekteydi.

Avrupa Komisyonu, Gümrük Birliğinin uygulanması hakkında bir değerlendirme yapmak amacıyla Dünya Bankasına (DB) bir çalışma hazırlatmıştır. Dünya Bankası Raporu 2014 yılının Nisan ayında açıklanmıştır. Raporda, başta transit olmak üzere, karayolu kotalarının en azından Gümrük Birliği kapsamında yer alan mallar için serbestleştirilmesi gerektiği önerisinde bulunulmuştur. Konunun Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD) nezdinde ele alınabilmesini

sağlamak amacıyla Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) tarafından, eşzamanlı bir şekilde Avusturya ve Macaristan ulusal mahkemelerinde idari ve tazminat davalarının açılması ve Avrupa Komisyonuna da şikâyet başvurusu yapılması Ekonomi Bakanlığı'nın eşgüdümü altında kararlaştırılmış olup TİM ve UND tarafından Avusturya ve Macaristan'da açılan davalar ve Avrupa Komisyonuna yapılan şikâyet başvurusu süreçleri hâlen devam etmektedir.

Bu arada, Türkiye ile bir karayolu taşımacılığı anlaşması imzalanması yoluyla soruna çözüm aranması yaklaşımı gündeme gelmiştir. Bu kapsamda, AB tarafından bağımsız bir danışmanlık şirketine yaptırılmış olan ekonomik etki analizi raporu, karayolu taşımacılığı alanında tam liberalizasyon sağlandığı takdirde yıllık ticaretin karşılıklı olarak 3 milyar Euro'dan fazla artacağını öngörmektedir. Raporda, tam serbestleşme, yalnızca transit taşımacılığın serbestleştirilmesi, kotaların doğrudan AB ile müzakere edilmesi ve kotaların arttırılması senaryoları incelenmiştir.

Bu modellerden hangisinin hangi araçlarla gerçekleştirilebileceği sorusunun yanıtı, önümüzdeki dönemde başlayacak olan Gümrük Birliğinin güncellenmesi çalışmaları kapsamında belirlenecektir.

MEVZUAT UYUM ÇALIŞMALARI

Ulusal Program

Avrupa Birliği'ne tam üyelik perspektifiyle 35 fasılda hazırlanan ve bu fasıllarda ülkemizin kısa, orta ve uzun vadede gerçekleştirmesi gereken yükümlülükleri kapsayan "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı" 2008 yılında Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yayımlanmıştır.

Bu çerçevede, Bakanlığımızın sektör bazında çıkarmayı taahhüt ettiği 9 adet kanun ve 50 adet ikincil düzenleme bulunmaktadır (Tablo 1) . İkincil düzenlemelerden 12'si tam üyeliğin gerçekleşmesi koşuluna bağlanmıştır.

2008 Ulusal Programı'na göre, 2015 Kasım ayı sonu itibarıyla Bakanlığımızın taahhüt ettiği 9 kanunun tümü ve 24 ikincil düzenleme hayata geçirilmiştir. Ayrıca, tam üyelik sonrası için taahhüt edilmiş olmakla birlikte, 2'si sivil havacılık 1'i haberleşme alanlarında olmak üzere 3 adet düzenleme gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1. 2008 Ulusal Programı Bakanlığımız Taahhütleri

2008 Ulusal Programı Taahhütleri	Birincil Mevzuat		İkincil Mevzuat	
Sektör	Taahhüt Edilen	Gerçekleştirilen	Taahhüt Edilen	Gerçekleştirilen
Karayolu	-	-	7	4
Demiryolu	2	2	9	4
Havayolu	-	-	11	6
Denizcilik	4	4	3	2
Haberleşme	2	2	7	7
Bölgesel Politika	1	1	1	1
TOPLAM	9	9	38	24

(Tam Üyelikle Birlikte Gerçekleştirilmesi Taahhüt Edilen Düzenlemeler Hariç)

Yapılan düzenlemeler sektörler itibariyle aşağıdaki gibidir:

Karayolu Sektörü

2015 yılı Kasım ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 4

- Tehlikeli Maddelerin Taşınması Hususunda Görevli Güvenlik Danışmanlarına İlişkin Tebliğ (22.05.2014–29007)
- Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Sorumluluğu Altında Bulunan Otoyollar ile Erişme Kontrolünün Uygulandığı Karayollarında Geçiş Ücretlerinin Belirlenmesi ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik (14.05. 2012–28292) ile 2 adet taahhüt (Otoyol İşletme Yönetmeliğinde Değişiklik ve İstanbul Boğaziçi Köprüsü İşletme Yönetmeliğinde Değişiklik) karşılanmıştır.

Demiryolu Sektörü

2015 yılı Kasım ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 6

- 1 Mayıs 2013 tarihli ve 28634 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun" ile 2008 Ulusal Programında yer alan "Demiryolu Çerçeve Kanunu" ve "Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Kanunu" taahhütlerimiz tek bir kanun ile yerine getirilmiştir.
- Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği (02.05.2015) (Bu yönetmelikle, "Demiryolu Altyapısına Erişim Yönetmeliği" ve "Demiryolu Taşımacılığında Rekabet Kurallarına İlişkin Düzenleme" taahhütlerimiz yerine getirilmiştir.)
- Tehlikeli Maddelerin Demiryolu ile Taşınması Hakkında Yönetmelik (02.05.2015)
- Demiryolu Emniyet Yönetmeliği (19.11.2015–29537)

Denizcilik Sektörü

Denizyolu Taşımacılığı sektöründeki en önemli çaba, uzun yıllar boyunca kabulü ve taraf olunması gecikmiş IMO sözleşmelerinin kapsamlı bir paket olarak kabul edilmesidir. Bunlardan Ulusal Program taahhütleri arasında yer alanların tümü TBMM tarafından kabul edilmiş bulunmaktadır.

2015 yılı Kasım ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 6

- 5790 Sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun ve Limanlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (29.07.2008)
- Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliği (12.03.2009)
- 2002/6/AT sayılı Direktife uyum sağlanması amacıyla Türk Limanlarına Gelen veya Türk Limanlarından Ayrılan Gemilerce Verilen Bildirim Formlarına İlişkin Tebliğ (23.07.2010)
- 1978 Protokolü ile değişik 1973 tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin III ve IV' üncü Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair 6477 Sayılı Kanun (29.05.2013)
- 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair 6478 Sayılı Kanun (29.05.2013)

Sivil Havacılık Sektörü

2015 yılı Kasım ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 8

- DHMİ Slot Uygulama Prensipleri Talimatı
- Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği (SHY–M) Değişikliği (28.12.2011 – 20.12.2012 –20.12.2013)
- Havayolu ile Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik (SHY–Yolcu) (03.12.2011)
- Bilgisayarlı Rezervasyon Sistemleri Talimatı (SHT–CRS) (11.10.2011)
- Yerli ve Yabancı Hava Araçlarına Yapılan Emniyet Değerlendirmelerine Dair Yönetmelik (SHY–SAFA) (14.05.2010)
- Hava Trafik Yönetiminde Emniyet Gözetimi Hakkında Yönetmelik (SHY–GÖZETİM) (27.04.2011)
- Hava Sahasının Esnek Kullanımı Yönetmeliği (SHY–FUA) (18.04.2014)
- Hava Trafik Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik (SHY–6502) (18.06.2014)

Bilgi ve İletişim Sektörü

Telekomünikasyon

2015 yılı Kasım ayı itibariyle karşılanan tedbir sayısı: 6

- 28.05.2009 tarihli ve 27241 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği ve sonrasında çıkarılan iki kurul kararıyla (Kullanım Hakkının Verilmesi ve Ücretlerinin Ödenmesi Hakkında Usul ve Esaslar ve Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve

Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Süreleri) uyumlaştırma sağlanmıştır. Bu şekilde 2008 Ulusal Programındaki 4 ayrı tedbir karşılanmıştır.

- 13 Ocak 2011 tarihli ve 27814 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 2011/1247 sayılı ve "Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı ve 4 Temmuz 2011 tarihli ve 27984 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 2011/1880 sayılı ve "Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ulusal Programdaki Evrensel Hizmete yönelik tedbir karşılanmıştır.
- Verici Tesis ve İşletim Şirketi ile Multipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik (9 Nisan 2013 tarihli ve 28613 sayılı R.G.)

Posta Hizmetleri

2015 yılı Kasım ayı itibariyle karşılanan tedbir sayısı: 4

- 23 Mayıs 2013 tarihli ve 28655 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile Ulusal Programda yer alan "Posta Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun" ve "Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü'nün Görev, Yetki ve Sorumlulukları Hakkında Kanun" taahhütleri hayata geçirilmiştir.
- 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu (R.G. 23.05.2013–28655); Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Posta Sektöründe İdari Yaptırımlar Yönetmeliği (R.G. 03.06.2014–29019); Posta Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin Yönetmelik (R.G. 03.06.2014–29019); Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği (R.G. 03.06.2014–29019)
- 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu (R.G. 23.05.2013–28655); BTK ile PTT Genel Müdürlüğü arasında 21.07.2014 tarihinde imzalanan Görev Sözleşmesi.

Diğer

2015 yılı Kasım ayı itibariyle karşılanan tedbir sayısı: 2

- 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (R.G.01.11.2011–28102)
- Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanlığı'nın teşkilat şemasına ilişkin Makam Oluru

Ulusal Eylem Planı

Türkiye'nin Yeni Avrupa Birliği Stratejisi kapsamında Avrupa Birliği Bakanlığı eşgüdümünde hazırlanan ve iki aşamadan oluşan "AB'ye Katılım için Ulusal Eylem Planı"nın I. Aşaması 30.10.2014 tarihinde, II. Aşaması ise 01.12.2014 tarihinde Avrupa Birliği Bakanlığı'nca açıklanmış bulunmaktadır.

Ulusal Eylem Planı I. Aşaması, müzakere fasıllarında Kasım 2014 – Haziran 2015 döneminde, II. Aşaması ise Haziran 2015 – 2019 döneminde uyumlaştırılması öngörülen birincil ve ikincil mevzuat ile kurumsal yapılanma ve diğer çalışmaları içermektedir.

Ulusal Eylem Planı I. Aşaması'nda Bakanlığımız sorumluluğunda 14 No'lu Taşımacılık Politikası Faslı çerçevesinde 8 ikincil mevzuat, 1 strateji belgesi ve 10 No'lu Bilgi Toplumu ve Medya Faslı çerçevesinde 1 birincil mevzuat, 2 ikincil mevzuat bulunmaktadır. Ayrıca, 24 No'lu Adalet, Özgürlük ve Güvenlik Faslı çerçevesinde 1 ikincil mevzuat için İçişleri Bakanlığı ile birlikte Bakanlığımız da sorumlu kurum olarak belirlenmiştir. I. Aşamada Bakanlığımız toplamda 1 birincil mevzuattan, 11 ikincil mevzuattan ve 1 kurumsal yapılanma çalışmasından sorumlu bulunmaktadır.

Ulusal Eylem Planı II. Aşamasında Bakanlığımız sorumluluğunda 14 No'lu Taşımacılık Politikası Faslı çerçevesinde 22 ikincil mevzuat (1'inde İçişleri Bakanlığı ile ortak sorumluluk), 1 kurumsal yapılanma çalışması; 1 No'lu Malların Serbest Dolaşımı Faslı çerçevesinde 3 ikincil mevzuat; 3 No'lu İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi Faslı'nda 1 ikincil mevzuat; 19 No'lu Sosyal Politika ve İstihdam Faslı'nda 1 birincil mevzuat (diğer iki bakanlık ile ortak sorumluluk); 22 No'lu Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu Faslı çerçevesinde 2 kurumsal yapılanma çalışması (ilgili diğer kurumlarla ortak sorumluluk) ve 27 No'lu Çevre ve İklim Değişikliği Faslı'nda 1 ikincil mevzuat (ilgili diğer kurumlarla ortak sorumluluk) bulunmaktadır. II. Aşamada Bakanlığımız toplamda 1 birincil mevzuattan, 27 ikincil mevzuattan ve 3 kurumsal yapılanma çalışmasından sorumlu bulunmaktadır.

Ulusal Eylem Planı I. ve II. Aşamaları beraber değerlendirildiğinde, Bakanlığımız toplamda 2 birincil mevzuattan, 38 ikincil mevzuattan ve 4 kurumsal yapılanma çalışmasından sorumlu bulunmaktadır.

Hâlihazırda bunlardan 1 birincil mevzuat (elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerin işlenmesi, saklanması ve gizliliğinin korunmasına yönelik düzenlemeler yapmak amacıyla Elektronik Haberleşme Kanununda değişiklik yapılmıştır), 8 ikincil mevzuat (Demiryolu Emniyet Yönetmeliği, Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği, Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği, Tehlikeli Maddelerin Demiryolu ile Taşınması Hakkında Yönetmelik, Hava Yolu Taşıyıcılarının Yükümlülüklerine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Tünel İşletme Yönetmeliği, Engelli veya Hareket Kabiliyeti Kısıtlı Havayolu Yolcuları Talimatı, Uçuş ve Görev Süresi Sınırlamaları ile Dinlenme Gereklilikleri Talimatı) ve 1 kurumsal yapılanma çalışması (Türkiye Kombine Taşımacılık Strateji Belgesi) hayata geçirilmiş bulunmaktadır.

PROJE VE FAALİYETLER

BAKANLIĞIMIZ ULUSLARARASI FAALİYETLERİ

(01 Ocak 2015 – 30 Kasım 2015)

Bakanlığımız 2015 yılı içerisinde ülkemizin dış politika önceliklerine ve uluslararası menfaatlerine uygun olarak bir dizi ikili ve çok taraflı uluslararası faaliyet gerçekleştirmiştir.

İkili görüşmeler çerçevesinde, 2015 yılında yurtiçinde 14, yurtdışında 8 olmak üzere 22 etkinlik yapılmıştır. Bu etkinlikler kapsamında aşağıda belirtilen ülkelerle 30 görüşme gerçekleştirilmiştir.

Yurtiçinde;

- Vietnam, İran, Azerbaycan, Çad (2 Görüşme), Traceca (5 Görüşme), Türkmenistan, Ukrayna, Fildişi Sahili, Japonya, KKTC (2 ziyaret), Ürdün, Çin, G20 kapsamında Çin Görüşmesi ve AB Türkiye Delegasyonu Başkan Yardımcısı ile İstanbul'da GAİT Konferansı çerçevesinde ikili görüşme gerçekleştirilmiştir.

Yurtdışında;

- Malta (3 Görüşme), Pakistan, Ukrayna, KKTC, Çin, Endonezya, Katar, Azerbaycan.
- Ayrıca, üst düzey toplantıların çalışmalarını yürütmek ve katılım sağlanması açısından 2015 yılı içerisinde 8 etkinlik (Azerbaycan IV.YDSK, Pakistan IV.YDSK, Macaristan II. YDSK, Türkmenistan CB Ziyareti, Ukrayna IV.YDSK, Rusya Federasyonu ÜDİK, Katar YSK, Azerbaycan Başbakan Ziyareti) gerçekleştirilmiştir.
- İkili ilişkiler alanında, Türkiye-Çad I. KEK (Karma Ekonomik Komisyonu) Toplantısı Sayın Bakanımızın eş başkanlığında 2015 yılı Ocak ayında gerçekleştirilmiştir.
- Sayın Bakanımız tarafından imzalanacak uluslararası hukuki belgelerin müzakeresi, düzenlenmesi ile imza sonrasında onay sürecinin takibi çerçevesinde yabancı ülkelerle 2015 yılında 13 Hukuki Belge imzalanmıştır.

2015 yılında 1 Ocak- 30 Kasım dönemi itibariyle çok taraflı ilişkiler kapsamında, 22'si Türkiye'de, 27'si yurtdışında olmak üzere toplam 49 toplantı ve komisyon çalışmasının katılım ve/veya koordinasyon veya organizasyon faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız 2015 yılında üç uluslararası organizasyona ev sahipliği yapmıştır:

- Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Transit Taşımacılık Koordinasyon Konseyi (TTCC) 7. Toplantısı, TTCC Karayolu Komitesi (RC) 7. Toplantısı ve "ADR, Modernization of Border Crossing Points and Digital Tachograph System" konulu Çalıştay, 10-12 Kasım 2015 tarihlerinde Ülkemiz ev sahipliğinde Ankara'da düzenlenmiştir.
- Uluslararası Sivil Havacılık Konferansı (ICAN) 2015, 19-23 Ekim 2015 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenmiştir.
- Dünya Denizcilik Üniversitesi (WMU) Deniz Emniyeti ve Çevre Yönetimi bölümü Yüksek Lisans öğrencileri '' Eğitim Ziyareti'' 31 Mayıs - 6 Haziran 2015 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenmiştir. 31 Mayıs -06 Haziran 2015 tarihlerinde Dünya Denizcilik Üniversitesi'nden öğretim görevlileri ve öğrencilerden oluşan bir heyet İstanbul'da denizcilikle ilgili kuruluşlardan bilgi almak amacıyla bir eğitim ziyaretinde bulunmuşlardır. Söz konusu ziyaret Bakanlığımız organizasyonunda gerçekleştirilmiştir.

Avrupa Asya Ulaştırma Bağlantıları (EATL) Projesine ilişkin toplantılar takip edilerek ülkemize ilişkin sunumlar gerçekleştirilmiştir. Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu'nun (BM AEK) ulaştırma sektörüne ilişkin üst düzey toplantısı olan İç Ulaşım Komitesi'nde ülkemiz aktif olarak temsil edilmiştir.

BM AEK kapsamında düzenlenen 5 toplantıya doğrudan Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce katılım sağlanmış olup, 1 toplantının koordinasyonu Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce gerçekleştirilmiştir.

BM AEK Avrupa Asya Ulaştırma Bağlantıları (EATL) Projesine ilişkin toplantılar takip edilerek ülkemize ilişkin sunumlar gerçekleştirilmiştir. BM AEK Ulaştırma Sektörüne ilişkin üst düzey toplantı olan İç Ulaşım Komitesi'nde ülkemiz aktif olarak temsil edilmiştir.

Birleşmiş Milletler Terörizmle Mücadele Komitesi İcra Direktörlüğü'nün (CTED) 16-18 Şubat 2015 tarihlerinde ülkemize gerçekleştirdiği ziyaret ve raporlamalara ilişkin koordinasyon sağlanmıştır.

29-30 Eylül 2015 tarihlerinde Bern'de düzenlenen "Uluslararası Demiryolu Taşımacılığı Hükümetlerarası Örgütü" (OTIF) 12. Genel

Kurulu'na ilişkin koordinasyon yapılarak, Bakanlığımızı temsil edecek yetkililer için gerekli yetki belgeleri Dışişleri Bakanlığı'ndan temin edilmiştir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin "Bir Yol Bir Kuşak Projesi"ne ilişkin olarak Dışişleri Bakanlığında gerçekleştirilen 2 koordinasyon toplantısına Bakanlığımızı temsilen katılım sağlanmıştır.

Bu kapsamda ayrıca, 15-16 Kasım 2015 tarihlerinde Antalya'da Ülkemiz ev sahipliğinde düzenlenen G-20 zirvesi marjında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında İpek Yolu Ekonomik Kuşağı'nın, 21. Yüzyıl Denizdeki İpek Yolu'nun ve Orta Koridor Girişiminin Uyumlaştırılmasına İlişkin Mutabakat Zaptı"nın imzalanması için gerekli koordinasyon yapılmış ve söz konusu Zabıt Sayın Bakanımız tarafından 14 Kasım 2015 tarihinde imzalanmıştır.

18-19 Kasım 2015 tarihlerinde Brezilya'da düzenlenen II. Yol Güvenliği Konulu Yüksek Düzeyli Küresel Konferans'a ilişkin koordinasyon gerçekleştirilmiştir.

Sekretarya hizmetleri Kalkınma Bakanlığı'nca yürütülen İslam Konferansı Örgütü Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) çatısı altında 5. ve 6. Ulaştırma Çalışma Grubu'na Bakanlığımızca başkanlık edilmiştir. İSEDAK İzleme Komitesi, İSEDAK Ticaret Çalışma Grubu Toplantıları ve bu toplantılara ilişkin hazırlık toplantılarına, İSEDAK Proje Döngüsü Yönetimi Eğitimi'ne Bakanlığımızca katılım sağlanmıştır.

Proje Döngü Yönetimi kapsamında geçen sene kabul gören projemizin 2015 yılı boyunca faaliyetleri yürütülerek son aşamaya gelinmiştir. Bakanlığımızca sivil havacılık alanında teknik işbirliğine dönük yeni bir proje önerimiz 2015 yılı Proje Döngüsü Yönetimi kapsamında kısa listeye alınmıştır. Kabul aşamasına ilişkin olarak revize edilen proje fişimiz Aralık ayında iletilmiştir.

18-19 Mayıs 2015 tarihlerinde Kuala Lumpur'da D-8 Sivil Havacılık Çalışma Grubu ve Genel Müdürler 9. Toplantısının koordinasyonu Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce gerçekleştirilmiştir. D-8 Üyesi Ülkeler arasında sivil havacılığa yönelik liberalizasyonuna dönük olarak imzalanacak taslak anlaşmaya son şeklini vermek üzere yapılan çalışmalar da Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce takip edilmektedir.

Türk Konseyi faaliyetlerimiz kapsamında 08 Temmuz 2015 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen 7. Ulaştırma Çalışma Grubu Toplantısı'na katılım sağlanmıştır. BM Avrupa Ekonomik Komisyonu "Avrasya Ulaştırma Hatları Uzmanlar Toplantısı" Türk Konseyi ev sahipliğinde 20-21 Ekim 2015 tarihlerinde gerçekleştirilişmiş olup, Bakanlığımızdan uzman düzeyinde katılım sağlanmıştır.

Birleşmiş Milletler Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (UNESCAP) şemsiyesi altında "Kuru Limanlar Anlaşması İlk Toplantısı" ve "Trans Asya Demiryolu Ağı 4. Toplantısı"na katılım sağlanmış ve UNESCAP kapsamında çalışmaları yürütülen toplantıların koordinasyonu Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce gerçekleştirilmiştir. 15 Aralık 2014 tarihinde Sayın Büyükelçi Yaşar ÇEVİK tarafından Ülkemiz adına imzalanan Kuru Limanlar Anlaşması'nın Meclis onay sürecini başlatmak üzere Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce çalışmalara başlanmıştır.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) çerçevesinde;

6 Nisan 2015 tarihinde İstanbul'da düzenlenen KEİ Eşyanın Karayoluyla Taşınmasının Kolaylaştırılması ve KEİ Uluslararası Araç Ağırlıkları Sertifikası Pilot Projesi toplantılarının koordinasyonu yapılmıştır.

17 Nisan 2015 tarihinde İstanbul'da düzenlenen "KEİ İntermodal Taşımacılıkta İşbirliği İmkanlarının Araştırılması Görev Gücü Toplantısı"nın koordinasyonu yapılmıştır.

Moldova Dönem Başkanlığı çerçevesinde 13-14 Mayıs 2015 tarihlerinde Kişinev'de düzenlenen KEİ Ulaştırma Bakanları Toplantısı'na ve Çalışma Grubu toplantılarına Bakan Yardımcımız Sn. Yahya BAŞ başkanlığında katılım sağlanmıştır.

25-27 Mayıs 2015 tarihlerinde PTT tarafından Antalya'da düzenlenen 8. Uluslararası Posta Sempozyumuna katılım ve koordinasyon sağlanmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü ve Bakanlığımız patronajında 15-18 Eylül 2015 tarihinde Uluslararası Yol Federasyonu (IRF) Avrupa ve Orta Asya Bölgesel Kongresi düzenlenmiş olup, Müsteşar Yardımcımız Talat AYDIN başkanlığında katılım sağlanmıştır.

21-22 Eylül 2015 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Ulaştırma Çalışma Grubu Toplantısına katılım ve koordinasyon sağlanmıştır.

14 Ekim 2015 tarihinde İstanbul'da düzenlenen KEİ Bilgi ve İletişim Teknolojileri Çalışma Grubu Toplantısının koordinasyonu Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce gerçekleştirilmiştir.

Romanya Dönem Başkanlığı çerçevesinde Bükreş'te düzenlenen KEİ Deniz Otoyolları Çalışma Grubu Toplantısı, KEİ Uzmanlar Toplantısı ve Ulaştırma Bakanları Toplantısına katılım ve koordinasyon Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce sağlanmış olup, heyete Müsteşar Yardımcımız Sn. Türker YÖRÜKÇÜOĞLU başkanlık etmiştir.

2-27 Kasım 2015 tarihlerinde Cenevre'de gerçekleştirilen Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Dünya Radyokomünikasyon Konferansının koordinasyonu sağlanmıştır.

3-5 Kasım 2015 tarihlerinde Seul'de düzenlenen Asya Karayolları Ağı Çalışma Grubu 6. Toplantısının koordinasyonu sağlanmıştır.

10-13 Kasım 2015 tarihlerinde Brezilya'nın Joao Pessoa şehrinde düzenlenen 10. İnternet Yönetişimi Forumunun koordinasyonu sağlanmıştır.

Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) ile ilişkilerimiz kapsamında, 19 Şubat 2015 tarihinde ICAO Eski Genel Sekreteri Sayın Raymond Benjamin ile ICAO ile İşbirliği Mutabakat Zaptı imzalanmıştır. Söz konusu Mutabakat Zaptı kapsamında, ICAO ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) işbirliğiyle "Gelişmekte Olan Ülkelere Eğitim Programı" verilmesi kararlaştırılmıştır. Ayrıca ICAO'nun USOAP CMA CBT (Sürekli Gözlem Yaklaşımı- Bilgisayar Temelli Eğitim) programını başarıyla tamamlayan SHGM denetçilerine her yıl ICAO tarafından iki adet "Hizmet içi Eğitim" verilmesi ve ICAO istediği takdirde, bu kişilerin ekip üyesi olarak ICAO'ya katılımı da Mutabakat Zaptı ile karara bağlanmıştır. Mutabakat Zaptı ile Türkiye'nin ICAO Merkezi'nde çalışmak üzere iki "secondee" sağlamaya devam etmesine ve son olarak ülkemizin 2015 yılında Afrika'daki sivil havacılık sektörü için İnsan Kaynakları Geliştirme Fonu'na ve Afrika'da Havacılık Güvenliği için AFI Kapsamlı Bölgesel Uygulama Planı'na gönüllü katkıda bulunmasına karar verilmiştir.

Uluslararası Ulaştırma Forumu şemsiyesi altında gerçekleştirilen faaliyetlerimiz;

- 30-31 Mart 2015 tarihlerinde Paris'te gerçekleştirilen Uluslararası Ulaştırma Forumu (ITF) Ortak Ulaştırma Araştırma Merkezi (JTRC) 23. Oturumu'na JTRC Temsilcimiz ile katılım sağlanmıştır.
- 8-9 Nisan 2015 tarihlerinde Paris'te gerçekleştirilen ITF Ulaştırma Yönetim Kurulu (TMB) 21. Toplantısı'na katılım gerçekleştirilmiştir.
- 27-29 Mayıs 2015 tarihlerinde Almanya'nın Leipzig kentinde gerçekleştirilen "Ulaştırma, Ticaret ve Turizm" başlıklı ITF Bakanlar Zirvesi'ne Bakan Yardımcısı Sayın Yahya Baş başkanlığında bir heyet ile katılım sağlanmıştır.
- 8 Ekim 2015 tarihinde İstanbul'da Sayın Bakanımız ITF Genel Sekreteri Sayın José Viegas ile bir görüşme gerçekleştirmiştir.
- 19-23 Ekim 2015 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilen ICAN 2015 Konferansı'nın koordinasyonu gerçekleştirilmiştir.
- 29-30 Ekim 2015 tarihleri arasında Paris'te gerçekleştirilen ITF TMB 22. Oturumu'na Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünden katılım sağlanmıştır.

İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı'na (OECD) ilişkin olarak, 09 Mart 2015 tarihinde Dışişleri Bakanlığı'nda düzenlenen 13. Kurumlar arası Eşgüdüm Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.

Bakanlığımızın eşgüdüm birimi olduğu OECD Gemi İnşa Çalışma Grubu (WP6) dünya gemi inşa sanayindeki gelişmelerin izlendiği, politikaların oluşturulduğu ve önemli bir bilgi kaynağı niteliğinde bir platformdur. WP6, gemi inşa sanayinin bütün yönlerinin ekonomik ve politika analizlerinin yürütüldüğü ve bilgi değişiminin sağlandığı tek uluslararası platform olma özelliğine sahiptir. Bakanlığımızın eşgüdüm birimi olduğu WP6'da Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Ekonomi Bakanlığı ve Türk EXİMBANK da ilgili kurumlar olarak yer almaktadırlar.

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) toplantılarına katılım ve koordinasyonu hususunda, 06.03.2013 tarihli ve 2013/6 sayılı Bakanlığımız Genelgesinin yürürlükten kaldırılarak yerine 02.06.2014 tarihli ve 2014/1 sayılı Bakanlık Genelgesi ihdas edilmiştir. Böylece IMO toplantılarına katılım ve koordinasyonu sorumlu amirler ve personeller belirlenerek daha etkin koordinasyonun sağlanması amaçlanmıştır.

IMO ve Denizcilik Faaliyetleri Kapsamında 01 Ocak- 30 Kasım 2015 tarihleri arasında 4 yurtdışı, 3 yurtiçi toplantıya katılım sağlanmıştır. Bu toplantılardan;

- 114. Dönem IMO Konsey Toplantısında gerçekleştirilen "IMO Genel Sekreteri Seçiminde" IMO Konsey'inin 40 üyesinden biri olarak oy kullanılmıştır.
- 29. Dönem IMO Genel Kurul Toplantısı sırasında "IMO Konsey Üyeliği Seçimleri" yapılmıştır. Ülkemiz, söz konusu seçimlerde yeniden aday olan ülkemiz, oylamada geçerli oy kullanan 154 üye ülkeden 137'sinin oyunu alarak, Konsey üyeliğine tekrar seçilmiştir.
- IMO Deniz Emniyeti Komitesi Toplantısında 44 adet sirküler onaylanmıştır. Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO), üye devletlerden uluslararası deniz emniyetinin sağlanması ve deniz çevresinin korunması konusundaki stratejilerini IMO hedef ve politikalarına uygun olarak belirlemelerini istemektedir.

ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ÇALIŞMALARI

Ülkemiz; Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (BMİDÇS) 24 Mayıs 2004, Kyoto Protokolüne ise 26 Ağustos 2009 tarihinde taraf olmuştur. Sözleşmenin nihai amacı, atmosferdeki sera gazı birikimlerini, iklim sistemi üzerindeki tehlikeli insan kaynaklı etkiyi önleyecek bir düzeyde durdurmaktır. Sözleşme kapsamında, tüm taraflar sera gazı salımları, ulusal politikalar ve en iyi uygulamalar ile ilgili bilgileri toplamak ve paylaşmakla yükümlüdür. Sözleşme, tarafların ulusal salım envanterleri geliştirmelerini, iklim değişikliği azaltım ve uyumu kolaylaştırma önlemleri içeren ulusal programlar hazırlamalarını ve uygulamalarını ve uygulama ile ilgili bilgileri Taraflar Konferansı'na bildirmelerini gerektirmektedir.

Bu kapsamda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinesinde sera gazı emisyonlarını sınırlandırmaya yönelik ulusal koşullara uygun eylemler belirleyerek iklim değişikliği ile mücadele edilmesi, iklim değişikliğinin etkilerinin yönetilerek dayanıklılığın artırılması ve böylece Türkiye'de iklim değişikliği ile mücadele ve uyumun teşvik edilmesi amacıyla sera gazı emisyonu kontrolü ve iklim değişikliğine uyum konusunda 2011-2023 yıllarına yönelik stratejik ilkeleri ve hedefleri içeren İklim Değişikliği Ulusal Eylem Planı (İDEP) hazırlanarak 2011 yılının Temmuz ayında uygulamaya konulmuştur.

Bakanlığımız İDEP'in ulaştırma bölümünden sorumludur. Bu kapsamda ulaştırma sektörü altında belirlenen sera gazı emisyon kontrolü eylem planı uygulanmaktadır.

Ülkemiz BMİDÇS kapsamındaki yükümlülükleri gereği her yıl düzenli olarak 2 yıl öncesine ait sera gazı emisyonunu BMİDÇS Sekretaryasına sunulmak üzere hesaplayıp, raporlamaktadır (National Inventory Report-NIR).

Söz konusu raporlamanın ulusal sorumlusu Türkiye İstatistik Kurumudur (TÜİK). Bakanlığımız da bu hesaplama ve raporlamanın ulaştırma bölümünden sorumludur. 2013 yılına ait ulaşım kaynaklı sera gazı emisyon envanteri hesaplamaları 2015 yılı başında ilgili Genel Müdürlüklerimizden toplanan ulaşım verileri üzerinden hesaplanarak koordinatör kuruluş olan TÜİK'e iletilmiştir.

İklim değişikliği ile mücadele ve bu konuda kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla Ulaştırma Sektöründe Sera Gazı Emisyonu Azaltım Faaliyetlerinin Sayısallaştırılması Projesi Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Bu proje ile Bakanlık olarak yaptığımız yatırım faaliyetlerinin sera gazı azaltımına katkısının sayısal olarak belirlenmesi için tüm ulaşım modlarına ait hesaplama kılavuzları geliştirilmesi ve yatırımların proje safhasında emisyon azaltımına katkısının hesaplanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, sözkonusu projenin geliştirilmesi ve şartnamesinin yazılması için hazırlanan "Purchase of Consultancy Services for Terms of Reference of the Project of Quantifying GHG Emission Reduction Actions from Transport Sector" başlıklı SEI (AB Entegrasyon Sürecinin Desteklenmesi Faaliyetleri) Destek Talep Formu Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından kabul edilmiş olup, şuan da uzman alımı ile ilgili Merkezi Finans ve İhale Birimi'nde görüşmeler devam etmektedir.

Bakanlığımız, BMİDÇS ve Kyoto Protokolü çerçevesinde her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen Çalışma Grubu Toplantıları ve Taraflar Konferansı'na katılım sağlamaktadır. Yine bu kapsamda ulaştırma sektöründen kaynaklanan emisyonların belirlenmesi, azaltılması veya sınırlandırılmasına yönelik ulusal ve uluslararası platformlarda yürütülen tüm çalışmalar ile çevre, iklim değişikliği ve enerji konularında Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu, Uluslararası Denizcilik Örgütü bünyesinde gerçekleştirilen Deniz Çevresini Koruma Komitesi, Uluslararası Havacılık Örgütü, Avrupa Çevre Ajansı ve OECD gibi uluslararası kuruluşlar tarafından yürütülen çalışmalar takip ve koordine edilmektedir. Bu kapsamda;

- 25-27 Mart 2015 tarihleri arsında ülkemizin ev sahipliğinde Safranbolu'da düzenlenen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Üye Devletler "Safranbolu İklim Değişikliği Konferansı"na katılım sağlanmıştır.
- 11-15 Mayıs 2015 tarihlerinde İngiltere'nin Londra kentinde düzenlenen Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) Deniz Çevresinin Korunması Komitesi Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.
- 12-23 Ekim 2015 tarihlerinde ülkemizin ev sahipliğinde Ankara'da düzenlenen Birleşmiş Milletler Çölleşme İle Mücadele Sözleşmesi 12. Taraflar Konferansı'na (UNCCD COP12) katılım sağlanmıştır.
- 8-13 Şubat 2015 tarihleri arasında İsviçre'nin Cenevre şehrinde gerçekleştirilen BMİDÇS Geliştirilmiş Eylem İçin Durban Platformu Geçici Çalışma Grubu (ADP2.8) Toplantıları'na katılım sağlanmıştır.
- 22-24 Ağustos 2015 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilen İklim Değişikliği Müzakere Hazırlıkları ve Sera Gazı Emisyon Projeksiyonları Projesi Çalıştayı'na katılım sağlanmıştır.
- 31 Ağustos-4 Eylül 2015 tarihleri arasında Almanya'nın Bonn şehrinde gerçekleştirilen BMİDÇS Geliştirilmiş Eylem İçin Durban Platformu Geçici Çalışma Grubu (ADP2.10) Toplantıları'na katılım sağlanmıştır.

- 19-23 Ekim 2015 tarihleri arasında Almanya'nın Bonn şehrinde gerçekleştirilen BMİDÇS Geliştirilmiş Eylem İçin Durban Platformu Geçici Çalışma Grubu (ADP2.11) Toplantıları'na katılım sağlanmıştır.
- 30 Kasım-12 Aralık 2015 tarihleri arasında Fransa'nın Paris şehrinde düzenlenen BMİDÇS 21. Taraflar Konferansı'na katılım sağlanmıştır.

Ayrıca Bakanlığımız; iklim değişikliğinin zararlı etkilerinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması, yapılacak çalışmaların daha verimli olabilmesi, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları arasında koordinasyon ve görev dağılımının sağlanması ve bu konuda ülkemizin şartları da dikkate alınarak uygun iç ve dış politikaların belirlenmesi amacıyla oluşturulan İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi Koordinasyon Kurulu (İDHYKK) toplantıları ile enerji verimliliği çalışmalarının ülke genelinde tüm ilgili kuruluşlar nezdinde etkin olarak yürütülmesi, sonuçlarının izlenmesi ve söz konusu çalışmalarla ilgili koordinasyon sağlanması amacıyla oluşturulan Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu (EVKK) toplantılarına düzenli olarak katılım sağlamaktadır.

BMİDÇS yükümlülüklerimiz kapsamında Taraf Ülkeler ayrıca "Ulusal Bildirim" yapmakla da yükümlü olup, ülkemiz 1. ve 2. (2., 3., 4. ve 5. Ulusal Bildirimleri kapsayan) Ulusal Bildirim Raporu'nu BMİDÇS Sekretaryası'na sunmuştur.

Bu yıl Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve TÜBİTAK işbirliğinde "Türkiye'nin İklim Değişikliği Altıncı Ulusal Bildiriminin Hazırlanması Projesi'' başlatılmıştır. Ülkemizin geleceğe dönük emisyon artış ve azaltım projeksiyonlarının yanısıra, Türkiye'nin müzakere stratejisinin oluşturulmasına katkıda bulunacak çalışmaların gerçekleştirilmesi amacıyla oluşturulan çalışma grubu faaliyetlerine Bakanlığımız tarafından düzenli katılım ve katkı sağlanmıştır. Bu kapsamda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 30 Eylül 2015 tarihinde BMİDÇS Sekretaryası'na iletilen "Türkiye'nin Niyet Edilen Ulusal Katkı"sının Ulaştırma Bölümü Bakanlığımızca hazırlanmıştır.

TÜRKİYE-AB MALİ İŞBİRLİĞİ

IPA I DÖNEMİ (2007-2013)

"Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı – Instrument for Pre-accession Assistance" (IPA)'nın III. bileşeni olan "Bölgesel Kalkınma" kapsamında hazırlanan ve ulaştırma sektörünün önceliklerini, müdahale alanlarını ve TINA-Türkiye Çalışması'nın revizyonu niteliğindeki TEN-T Dokümanı kapsamındaki altyapı projelerini içeren Ulaştırma Operasyonel Programı, IPA fonu ve diğer uluslararası fonlarla desteklenebilecektir. 07 Aralık 2007 tarihinde Avrupa Komisyonunca onaylanan Ulaştırma Operasyonel Programı; Ocak 2010, Kasım 2012 ve Nisan 2015 tarihlerinde revize edilmiştir. Bu kapsamda, 2007-2013 dönemi için demiryolu ve liman altyapıları ile teknik destek projelerinde kullanılmak üzere 584 milyon Avroluk hibe niteliğindeki IPA fonu, Program Otoritesi olan Bakanlığımıza tahsis edilmiştir. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı IPA kapsamında Program Otoritesi olarak belirlenmiş olup, ulaştırma alanına tahsis edilen fonların programlama, ihale-sözleşme ve mali yönetimi, izleme ve değerlendirilmesi ile idaresinden sorumlu kılınmıştır.

IPA fonlarının eş finansmanıyla, Ulaştırma Operasyonel Programında öncelikli alanlar olarak belirlenen demiryolu ve liman altyapı projelerinin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Bu öncelikler bağlamında belirlenen sekiz öncelikli proje aşağıda yer almaktadır:

1. Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Hattının Köseköy-Gebze Kesiminin Yapımı Projesi (56 km)
2. Irmak-Karabük-Zonguldak Demiryolu Hattının Rehabilitasyonu ve Sinyalizasyonu Projesi (415 km)
3. Filyos Limanı (Zonguldak) Yapım Projesi- 1.Aşama (Altyapı)
4. Mersin Konteyner Limanı Yapım Projesi
5. Samsun-Kalın Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi (378 km)
6. Malatya-Narlı Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi (198 km)
7. Alayunt-Afyon-Konya Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi (361 km)
8. Halkalı-Kapıkule Demiryolu Hattının Yapımı Projesi (232 km)

IPA I döneminde (2007-2013) Bakanlığımız kuruluşlarınca ulaştırma ve haberleşme sektörlerinde, Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma bileşeni altından (1. Bileşen) 17,5 milyon Avro tutarında 18 adet proje tamamlanmış olup, 32,1 milyon Avro tutarında 7 adet proje devam etmektedir. Ayrıca, 2,4 milyon Avro tutarında 1 adet projenin ise önümüzdeki dönemde başlaması planlanmaktadır.

ALTYAPI PROJELERİ

Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Tren Hattı Köseköy -Gebze Kesiminin Rehabilitasyonu ve Yeniden İnşası Projesi

Sözleşme Tarihi: 14.10.2011

Sözleşme Tutarı: Yapım Sözleşmesi 200.952.422,40 Avro
Müşavirlik Sözleşmesi 9.291.376 Avro

IPA Katkısı: 136.000.000 Avro

İşe Başlama Tarihi: 25.11.2011

Nihai Yararlanıcı: TCDD Genel Müdürlüğü

Ulaştırma Operasyonel Programı birinci önceliği olan "Demiryolu Altyapısının Güçlendirilmesi" altında öncelikli proje olarak belirlenmiş olan Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Tren Hattı Köseköy-Gebze Kesiminin Rehabilitasyonu ve Yeniden İnşası Projesi yapım işleri ve müşavirlik hizmetleri olmak üzere iki kısımda ihale edilmiştir. Yapım işleri sözleşmesi 146,8 milyon Avro bedelle 14 Ekim 2011 tarihinde imzalanmıştır. 02 Aralık 2014 tarihinde yapım işleri sözleşme bedeli 200,9 milyon Avroya çıkartılmıştır. Müşavirlik Sözleşmesi ise 6,3 milyon Avro bedelle 31 Ekim 2011 tarihinde imzalanmıştır. 26 Haziran 2015 tarihinde Müşavirlik işleri sözleşmesi bedeli 9,3 milyon Avroya çıkartılmıştır.

25 Temmuz 2014 tarihinde hizmete açılmış olan hattın, düzeltici işlerin yanı sıra sinyalizasyon ve telekomünikasyon işlerinde eksik kalan kısımlarının tamamlanabilmesi için çalışmalar devam etmektedir. Projenin geçici kabulünün 2016 ilk çeyreğinde yapılması planlanmaktadır.

Irmak-Karabük-Zonguldak Demiryolu Hattının Rehabilitasyonu ve Sinyalizasyonu Projesi

Sözleşme Tarihi: 14.12.2011

Sözleşme Tutarı: Yapım Sözleşmesi 219.969.300 Avro
Müşavirlik Sözleşmesi 7.247.305 Avro

IPA Katkısı: 188.309.000 Avro

İşe Başlama Tarihi: 25.01.2012

Nihai Yararlanıcı: TCDD Genel Müdürlüğü

Operasyonel Programın birinci önceliğinin altında gerçekleştirilmekte olan diğer proje "Irmak-Karabük-Zonguldak Demiryolu Hattının Rehabilitasyonu ve Sinyalizasyonu Projesi"dir. Bu proje, yapım işleri ve müşavirlik hizmetleri olmak üzere iki kısımda ihale edilmiştir. Yapım işleri sözleşmesi 14 Aralık 2011 tarihinde imzalanmıştır. Müşavirlik sözleşmesi ise 04 Ocak 2012 tarihinde imzalanmıştır. Yapım işleri süresi 48 ay, müşavirlik işleri süresi ise 61 aydır.

Karabük – Zonguldak kesimini oluşturan Kısım-1 için sözleşme süresi 25 Ocak 2014'te tamamlanmıştır. Zaman paylaşımı ve yer tesliminden kaynaklanan süre uzatımı nedeniyle inşaat işleri Aralık 2015'te bitmiş ve Kısım 1'in geçici kabulü 2015 yılı Aralık ayında yapılmıştır. Projeye ait diğer işler devam etmektedir.

Samsun-Kalın Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi

Sözleşme Tarihi: 12.06.2015

Sözleşme Tutarı: Yapım Sözleşmesi 258.799.876,70 Avro
Müşavirlik Sözleşmesi 6.089.875 Avro

IPA Katkısı: 225.156.289 Avro

İşe Başlama Tarihi: 25.06.2015

Nihai Yararlanıcı: TCDD Genel Müdürlüğü

Samsun, Amasya, Tokat ve Sivas illerini sınırlarına alan 378 km uzunluğunda, tek hatlı, sinyalizasyonsuz mevcut demiryolu hattının çağdaş mühendislik standartlarına göre modernize edilmesi ve sinyalizasyon sisteminin tesis edilmesi için yürütülmekte olan projedir. Projenin Yapım işleri sözleşmesi 12 Haziran 2015 tarihinde imzalanmış olup 25 Haziran 2015 tarihinde resmi başlangıcı yapılmıştır. Projenin 11 Aralık 2017 tarihinde tamamlanması planlanmaktadır. Projenin Müşavirlik işleri sözleşmesi 04 Eylül 2015 tarihinde imzalanmış olup süresi 46 aydır.

TEKNİK DESTEK PROJELERİ

Ulaştırma Operasyonel Programının üçüncü önceliği olan "Teknik Destek" önceliği kapsamında IPA katkısı toplam 28,7 milyon Avro'dur. Bu öncelik altında sözleşmeye bağlanan projeler aşağıdaki gibidir:

IPA Birimi için Uygunluk Denetimi Projesi

Sözleşme Tarihi: 03.01.2011

Sözleşme Tutarı: 72.250 Avro

IPA Katkısı: 61.413 Avro

İşe Başlama Tarihi: 26.01.2011

Nihai Yararlanıcı: AB Yatırımları Dairesi Başkanlığı

Proje kapsamında IPA Koordinasyon ve Uygulama Biriminin (AB yatırımları Dairesi Başkanlığı) 2007-2013 dönemi IPA fonlarının ihale, sözleşme ve ödeme fonksiyonlarını yerine getirmek üzere akredite olabilmesi için gerekli aşamalardan biri olan "Uygunluk Denetimi" çalışması yaptırılmıştır.

IPA Biriminin ve Nihai Faydalanıcıların Kapasitesinin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Sözleşme Tarihi: 20.10.2011

Sözleşme Tutarı: 7.520.044 Avro

IPA Katkısı: 6.392.037 Avro

İşe Başlama Tarihi: 15.11.2011

Nihai Yararlanıcı: AB Yatırımları Dairesi Başkanlığı

Teknik destek önceliği ilk tedbiri kapsamında yer alan 'IPA Biriminin ve Nihai Faydalanıcıların Kapasitesinin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi'nin sözleşmesi 20.10.2011 tarihinde imzalanmıştır. 15.11.2011 tarihinde işe başlanmış olup, işin süresi 51 aydır.

Sözleşme kapsamı; ulaştırma sektöründe Avrupa Birliği mali yardımlarını kullanmak ve tüm taraflarca hazmetme kapasitesi yeteneğinin kurumsal, teknik ve idari kapasiteye son derece bağlı olduğu gerçeğine dayanarak AB mevzuatıyla uyumlu, Ulaştırma Operasyonel Program öncelik ve tedbirlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi, proje hazırlanması ve uygulanması için kurumsal kapasiteyi güçlendirmektir. Buna bağlı olarak, Ulaştırma Operasyonel Programının başarılı bir şekilde uygulamasını garanti etmek için Program Otoritesinin ihtiyaç duyduğu idari, teknik ve insan kaynakları kapasitesini geliştirmek ve AB fonlarının yönetilmesinin güçlenmesini sağlamaktır.

Ulusal Ulaştırma Ana Planı Hazırlanması için Teknik Destek Projesi

Sözleşme Tarihi: 14.10.2015

Sözleşme Tutarı: 7.490.000 Avro

IPA Katkısı: 6.366.500 Avro

İşe Başlama Tarihi: 15.10.2015

Nihai Yararlanıcı: Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ulaştırma Operasyonel Programı Üçüncü Önceliğinin ilk tedbiri altında yer alan projenin kapsamı; ekonomik ve sosyal beklentilere uygun, jeo-stratejik konum ve uluslararası ulaşım koridorları ile entegre, güvenli, süratli, etkili, teknolojik gelişmelere uygun bir ulaştırma sistemi tesis edilmesi için gerekli hukuki, idari, teknik, fiziki ve insan gücü altyapısına ilişkin güncel ve ileriye dönük veri tabanı ile projeleri içeren Ulaştırma Ana Planını hazırlamaktır.

Söz konusu projenin sözleşmesi 14.10.2015 tarihinde imzalanmış olup, iş başlangıç tarihi 15.10.2015'tir. Süresi 25 ay olan projenin 15.11.2017 tarihinde tamamlanması planlanmaktadır.

Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri için Teknik Destek Projesi

Sözleşme Tarihi: 01.11.2011

Sözleşme Tutarı: 1.866.100 Avro

IPA Katkısı: 1.586.185 Avro

İşe Başlama Tarihi: 15.11.2011

Nihai Yararlanıcı: AB Yatırımları Dairesi Başkanlığı

Ulaştırma Operasyonel Programı Üçüncü Önceliği'nin İkinci Tedbiri altında yer alan "Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri için Teknik Destek Projesi" sözleşmesi 01.11.2011 tarihinde imzalanmıştır. 15.11.2011 tarihinde işe başlamış olup süresi 51 ay ve 15 gündür. Proje kapsamında Ulaştırma Operasyonel Programı alt yapı projelerinin temel atma törenleri, eğitim faaliyetleri, seminerler ve tanıtım toplantıları vs. gibi birçok etkinlik gerçekleştirilmiştir. Proje süresi 30 Kasım 2015 tarihinde tamamlanmıştır.

İHALESİ DEVAM EDEN PROJELER

Alayunt-Afyonkarahisar-Konya Demiryolu Hattı ile Malatya-Narlı Demiryolu Hattının Modernizasyonu için Teknik Destek Projesi

Ege/Marmara bölgeleri ile İç Anadolu arasında bağlantı sağlayan 361 km uzunluğunda ve tek hatlı olan Alayunt-Afyonkarahisar-Konya hattı ile Karadeniz/Doğu Anadolu bölgeleri ile Akdeniz bölgesi arasında kuzey güney bağlantısının bir parçası olan 198 km uzunluğundaki tek hatlı Malatya-Narlı Demiryolu hatlarının rehabilitasyonunun ve sinyalizasyonunun yapılmasına yönelik olarak ihale dokümanlarının hazırlanması bu teknik destek projesi kapsamında gerçekleştirilecektir.

Bu kapsamda projeye ait kısa liste ilanı 26 Ekim 2015 tarihinde yayımlanmış olup ihale süreci devam etmektedir.

Ulaştırma Bilgi Yönetim Sistemi Kurulması Projesi

Ülkemizin TEN-T ağına dâhil olan ulaştırma hat ve tesislerinde uygulanmak üzere gerçekleştirilecek olan proje kapsamında:

- GIS tabanlı bir sistemin tesis edilmesi ve buna yönelik donanım ve yazılımların belirlenerek ihale dokümanlarının hazırlanması,
- Tüm ulaştırma modlarında AB ile uyumlu ve sürdürülebilir bir şekilde ulaştırma istatistiklerinin ve verilerinin toplanması, analizi ve raporlanması,

- TEN-T ağına dahil olan ulaştırma hatlarımızı ve bu hatlara yönelik tüm teknik bilgileri içeren GIS tabanlı bir bilgi yönetim sistemi oluşturulması,
- Sistemin içeriğinde süren ve planlanan projelerimizin yer alması,
- Tüm verilerin değerlendirilmesine, raporlanmasına ve karar alıcılara öneriler sunulmasına olanak veren bir sistemin tesis edilmesi

işleri bulunmaktadır.

Projeye ait ihale ilanı 23 Eylül 2015 tarihinde yayınlanmış olup ihale süreci devam etmektedir.

2014-2020 Dönemi Program Otoritesinin Programlama Kapasitesinin Hazırlanması ve Güçlendirilmesi için Teknik Destek Projesi

Proje ile IPA II dönemi programlama çalışmalarına ilişkin teknik ve idari kapasitenin arttırılması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında temel olarak nihai faydalanıcılara eğitim verilmesi ve IPA II dönemi proje havuzunda yer alan projelerin dokümanlarının hazırlanması faaliyetleri yer almaktadır. Projeye ait ihale ilanı 01 Eylül 2015 tarihinde yayınlanmış olup ihale süreci devam etmektedir.

MALİ GERÇEKLEŞME

Ulaştırma Operasyonel Programına tahsis edilen 584,7 milyon Avroluk fonun 563 milyon Avrosu sözleşmeye bağlanmış bulunmaktadır. Uygulaması devam eden projeler için 30 Kasım 2015 tarihi itibariyle 290 milyon Avro AB katkısı, 81 milyon Avro ulusal katkı olmak üzere toplam 371 milyon Avro harcama yapılmıştır. Böylelikle % 51 mali gerçekleşme sağlanmıştır.

KURUMSAL YAPILANMA

Avrupa Birliği'nin 2007 – 2013 Dönemi mali yardımlarına ilişkin işbirliği kurallarını tespit eden ve 24 Aralık 2008 tarih ve 27090 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Avrupa Komisyonu ile Türkiye Cumhuriyeti arasında bir Milletlerarası Andlaşma (Çerçeve Anlaşma)"nın 6. Maddesi uyarınca 15.05.2007 tarihli Makam Oluru ile Bakanlığımız Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı bünyesinde bir "IPA Uygulama Birimi" kurulmuştur.

02.06.2011 tarihli Makam Oluru ile IPA Uygulama Birimi müstakil bir birim olacak şekilde "IPA Koordinasyon ve Uygulama Birimi"ne dönüştürülmüştür.

1 Kasım 2011 tarihli ve 655 sayılı KHK ile Bakanlığımız bünyesinde Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü kurulmuş olup, 5 Aralık 2011 tarihli Bakanlık Makam Oluru ile"IPA Koordinasyon ve Uygulama Birimi" adı geçen Genel Müdürlük altında "Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanlığı" adını almıştır.

Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanlığı:

1. Programlama, İzleme ve Değerlendirme,
2. İhale,
3. Sözleşme Yönetimi,
4. Mali Yönetim,
5. Kalite Güvence ve Kontrol birimlerinden müteşekkildir.

IPA II DÖNEMİ (2014-2020)

PROGRAMLAMA FAALİYETLERİ

Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) kapsamında yeni programlama dönemine ilişkin olarak Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan "Ülke Strateji Belgesi"nde yer alan önceliklere uygun olarak Avrupa Birliği Bakanlığı koordinasyonunda sürdürülen çalışmalar çerçevesinde Bakanlığımızca Ulaştırma sektörüne yönelik hazırlanan Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı Aralık 2014 tarihinde onaylanmıştır.

EYLEM ALANLARI

2014-2020 yıllarını kapsayan IPA II döneminde Bakanlığımız Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programının uygulamasından sorumlu kuruluş olarak sadece altyapı projelerinin değil, Ulaştırma Sektöründe AB fonları ile yapılacak her türlü projenin ihale ve sözleşme makamı olarak görev yapacak olup, IPA II Dönemi için Ulaştırma Sektörüne sağlanan fon 442,8 milyon avrodur. Bu fonun yaklaşık 275 milyon avrosu (Ulaştırma sektörüne ayrılan toplam IPA II fonunun %62'si) yapılması planlanan Halkalı-Kapıkule projesinin "Çerkezköy-Kapıkule" kesimi inşası için kullanılacaktır. Geriye kalan fon ise Programın öncelikleri doğrultusunda;

1. Sürdürülebilir ve Güvenli Ulaşım,
2. Etkin Ulaşım,
3. Erişilebilir ve kapsamlı ulaşım,
4. Müktesebat uyumu ve AB entegrasyonu
5. Teknik Destek

olmak üzere beş farklı eylem alanında planlanacak projelere tahsis edilecektir.

MALİ DURUM

IPA-II döneminde Bakanlığımıza tahsis edilen 442,80 milyon avro fonun ve Ulusal katkının Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı içerisinde yer alan Eylem alanlarına göre dağılımı tablo 2'de gösterilmiştir.

EĞİTİM FAALİYETLERİ

2015 yılı Kasım ayı sonu itibariyle Bakanlığımız ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarından toplam 423 personel eğitim amaçlı olarak belirli sürelerle yurtdışına gönderilmiştir.

Tablo 2. Mali Durum

SOPT 2014-2020	Toplam Maliyet (milyon €)	IPA Katkısı (milyon €)	Ulusal Katkı (milyon €)	IPA eş finansman oranı
Eylem-1 (Sürdürülebilir ve Güvenli Ulaşım)	407.06	346	61.06	85%
Eylem -2 (Verimli Ulaşım)	15.06	12.8	2.26	85%
Eylem -3 (Erişilebilir ve Kapsamlı Ulaşım)	58.82	50	8.82	85%
Eylem -4 (Müktesebat Uyumu ve AB Entegrasyonu)	27.65	23.5	4.15	85%
Eylem -5 (Teknik Yardım)	12.35	10.5	1.85	85%
TOPLAM	520.94	442.80	78.14	85%

2023 HEDEFLERİ

- KARAYOLU
- DEMİRYOLU
- HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ
- DENİZCİLİK
- HABERLEŞME

KARAYOLU SEKTÖRÜ

2003	2015	2023 Hedef
63.143	66.244	70.000
	ARTIŞ %5	ARTIŞ %6

KGM Sorumluluğundaki Yollar (km)

2003	2015	2023 Hedef
1.714	2.289	8.000
	ARTIŞ %34	ARTIŞ %249

Otoyol Uzunluğu (km)

2003	2015	2023 Hedef
6.101	24.280	36.500
	ARTIŞ %298	ARTIŞ %50

KGM Sorumluluğundaki Bölünmüş Yol Uzunluğu (km)

KARAYOLU SEKTÖRÜ

2003	2015	2023 Hedef
6	75	Tüm İller
	ARTIŞ 69 İL	

Bölünmüş Yol ile Bağlı İl Sayısı

2003	2015	2023 Hedef
8.652	19.256	70.000
	ARTIŞ %123	ARTIŞ %264

KGM Sorumluluğundaki BSK Uzunluğu (km)

2003	2014	2023 Hedef
5,72	2,17	1'in altında
	AZALIŞ %62	AZALIŞ %54

Can Kaybı (100 milyon Taşıt x km)

KARAYOLU SEKTÖRÜ

Karayolunda Serbest Geçiş Sağlanan Ülke Sayısı

Karayolunda Taşınan Yolcu Oranı (%)

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ

2003	2015	2023 Hedef
11.000	12.531	25.000
	ARTIŞ %37	ARTIŞ %65

Demiryolu Ağı (km)

2003	2015	2023 Hedef
Yok	1.213	12.000
		ARTIŞ %889

Yüksek Hızlı + Hızlı Hat Uzunluğu (km)

2003	2015	2023 Hedef
209	808	Tüm Hatlar
	ARTIŞ %287	

Demiryolu Yol Yenileme (10 yıllık ortalama) km

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ

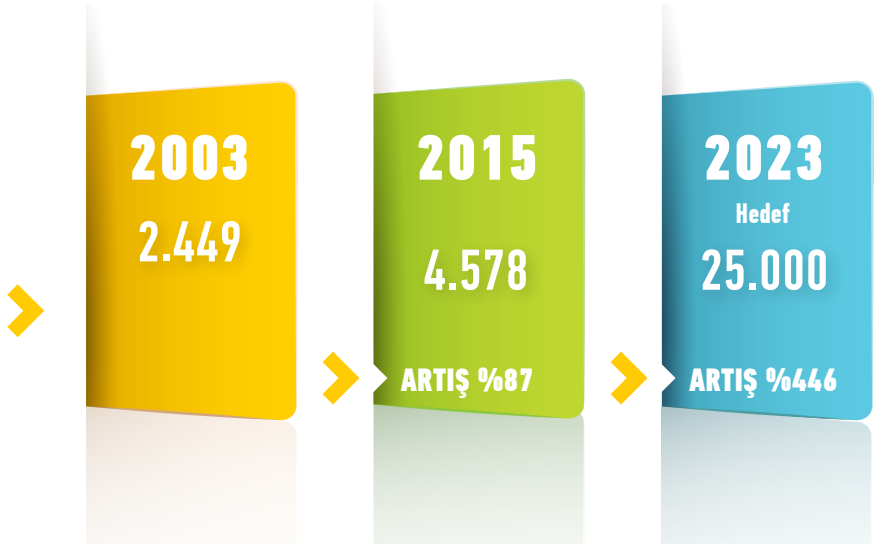

Sinyalli Hat (km)

Elektrikli Hat (km)

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ

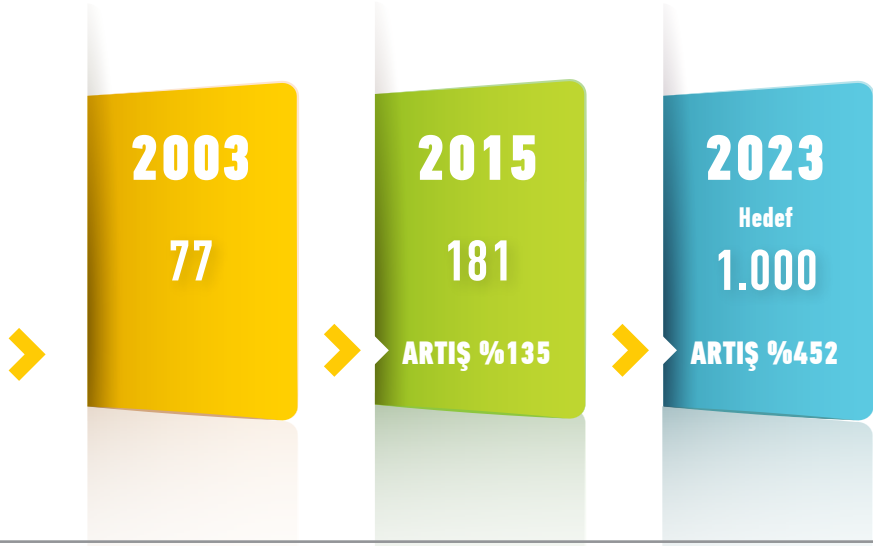

Demiryolunda Taşınan Yolcu (Milyon)

Demiryolunda Taşınan Yük (Milyon Ton)

HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ SEKTÖRÜ

2003	2015	2023 Hedef
162	487	750
	ARTIŞ %201	ARTIŞ %54

Uçak Sayısı

2003	2015	2023 Hedef
26	55	60
	ARTIŞ %112	ARTIŞ %9

Tarifeli Sefer Düzenlenen Havalimanı

2003	2015	2023 Hedef
34,44	181,59	350
	ARTIŞ %427	ARTIŞ %93

Yolcu Sayısı (milyon yolcu)

HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ SEKTÖRÜ

2003	2015	2023
81	165 ARTIŞ %104	Hedef Tüm Ülkeler

Hava Ulaştırma Anlaşması Bulunan Ülke Sayısı

2003	2015	2023
Yok	68	Hedef Kuruluşların Tamamı

Engelsiz Havalimanı Kuruluşu

2003	2015	2023
Yok	97	Hedef Kuruluşların Tamamı

Yeşil Havalimanı Kuruluşu

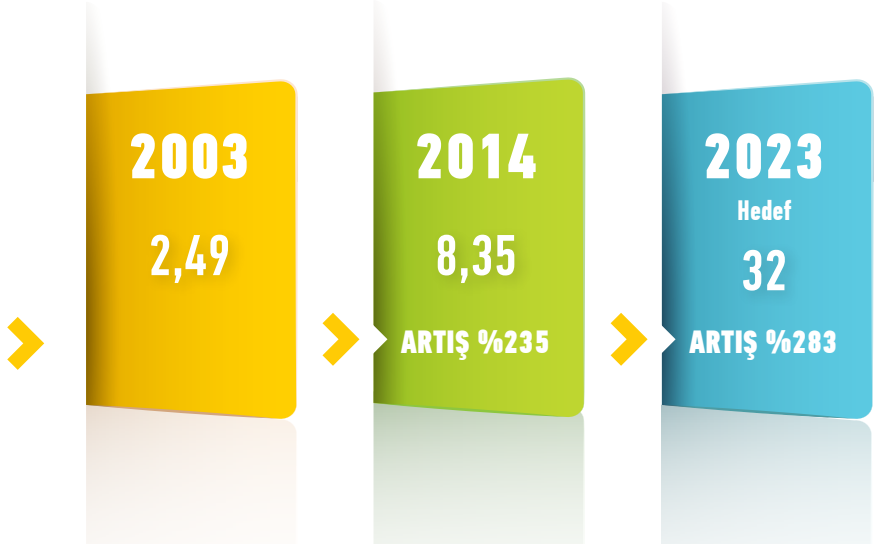

Konteyner Elleçleme Kapasitesi (milyon TEU)

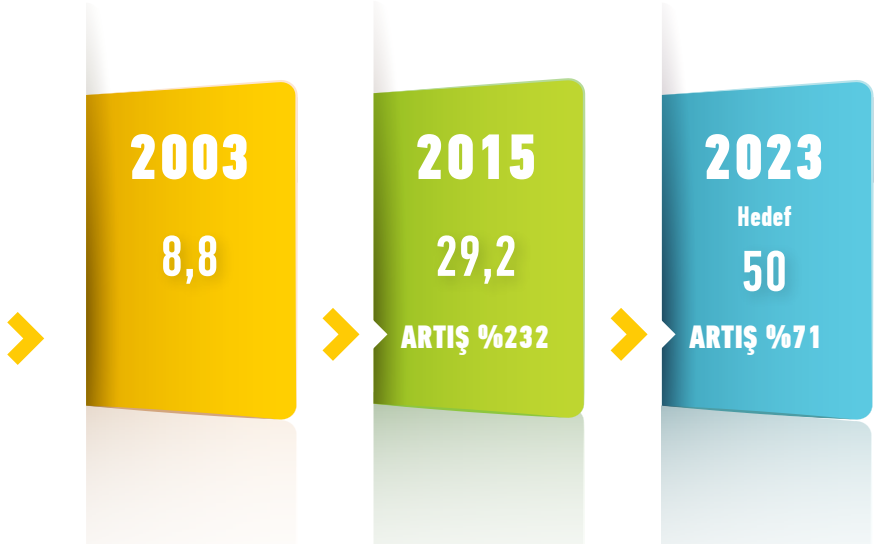

Türk Sahipli Deniz Filosu Gemi Tonajı (1000 GT ve üzeri) milyon DWT

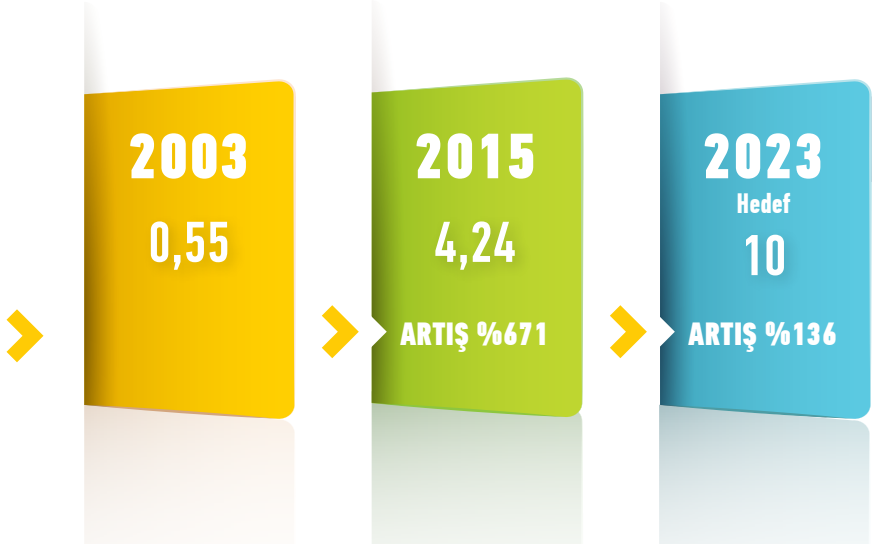

Tersane Kapasitesi (milyon DWT)

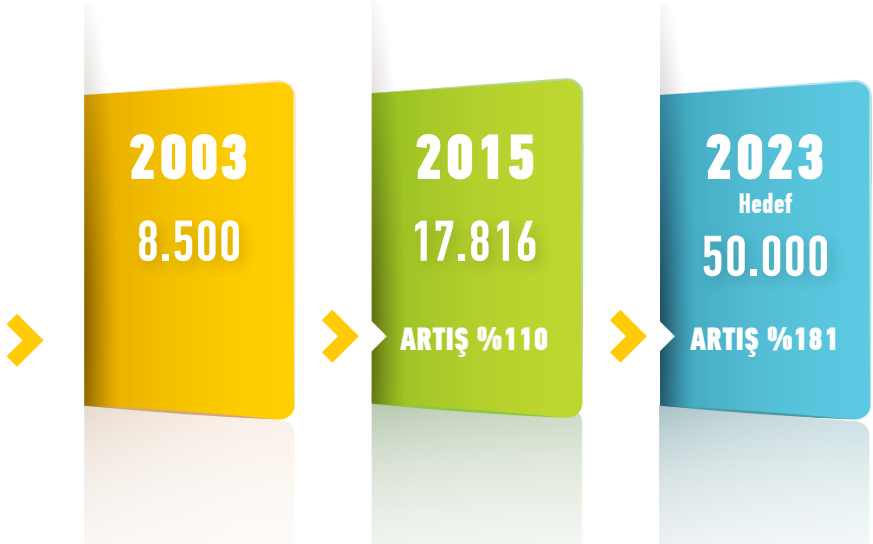

Yat Bağlama Kapasitesi

HABERLEŞME SEKTÖRÜ

2003	2014	2023
13,9	31,7	Hedef 160
	ARTIŞ %128	ARTIŞ %405

Bilişim Sektörü Gelirleri (milyar $)

2003	2015	2023
20 Bin	46,86 milyon	Hedef 60 milyon
	ARTIŞ %234.200	ARTIŞ %28

Geniş Bant Abone Sayısı

2003	2015	2023
%18,8	%55,9	Hedef %80
	ARTIŞ %197	ARTIŞ %43

İnternet Kullanım Oranı (16-74 yaş arası)

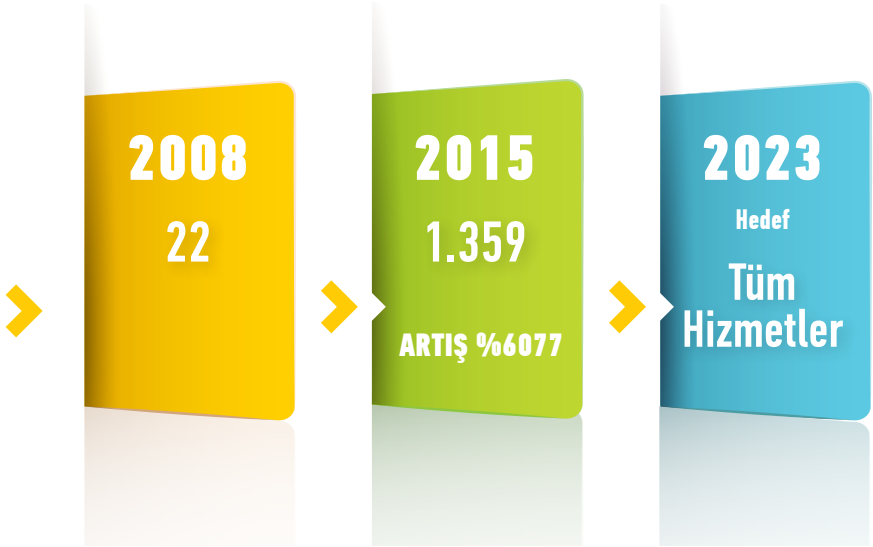

e-Devlet Hizmet Sayısı

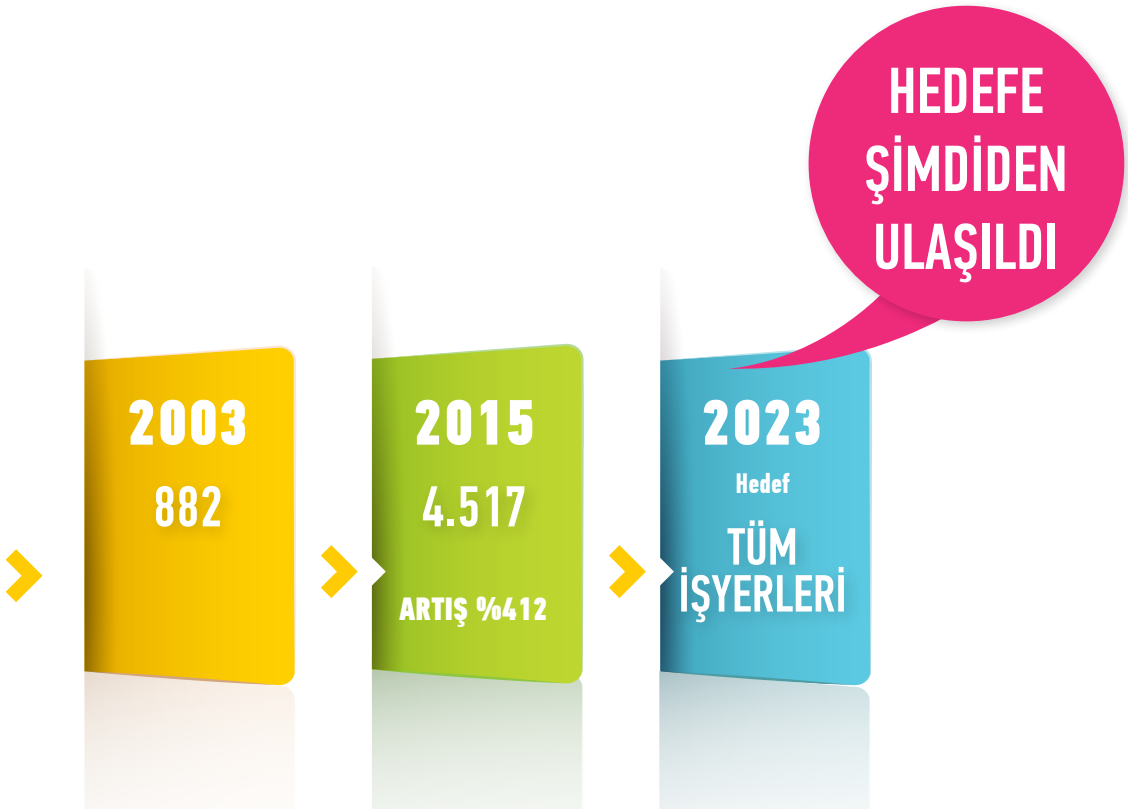

Online PTT İşyeri Sayısı

2015 YILI BÜTÇE ÖDENEKLERİ (TASLAK)

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI 2016 YILI BÜTÇE ÖDENEKLERİ (BİN TL)*

AÇIKLAMA	2015	2016	Artış/Azalış Oranı (%)	2017	2018
PERSONEL GİDERLERİ	131.279	152.725	16,34	166.644	180.326
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	26.606	31.883	19,83	34.789	37.646
MAL VE HİZMET ALIMLARI GİDERLERİ	40.013	77.734	94,27	82.554	87.343
CARİ TRANSFERLER	30.412	26.834	-11,77	28.434	29.999
Cari Transferler (Karayolları Genel Müdürlüğü)	2.528.359	2.736.510	8,23	2.988.400	3.226.429
SERMAYE GİDERLER	4.989.900	5.299.274	6,20	5.990.831	6.655.214
Sermaye Transferleri (Demiryolu TCDD)	2.440.000	2.411.000	-1,19	2.460.000	2.995.000
Sermaye Transferleri (Karayolları Genel Müdürlüğü)	3.667.945	3.877.565	5,71	4.624.413	5.232.809
Haberleşme Genel Müdürlüğü	1.000	1.062	6,20	1.087	1.150
GENEL TOPLAM	13.855.514	14.614.587	5,48	16.377.152	18.445.916

Sermaye Transferleri Tertibinde 3.667.945 TL KGM, 2.440.000 TL TCDD ödeneği vardır. Cari Transferler Tertibinde 2.528.359 TL KGM ödeneği vardır.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2016 YILI BÜTÇE ÖDENEKLERİ (BİN TL)*

AÇIKLAMA	2015	2016	Artış/Azalış Oranı (%)	2017	2018
PERSONEL GİDERLERİ	895.790	1.308.765	46,10	1.427.974	1.545.160
SOS.GÜV.KUR.ÖDEMELER	174.293	279.323	60,26	304.765	329.776
MAL VE HİZMET ALIMLARI	1.871.081	1.574.715	-15,84	1.672.348	1.769.345
CARİ TRANSFERLER	15.640	16.823	7,56	17.865	18.899
SERMAYE GİDERLERİ	4.289.500	4.505.449	5,03	5.296.861	5.941.156
GENEL TOPLAM	7.246.304	7.685.075	6,06	8.719.813	9.604.336

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2016 BÜTÇE ÖDENEKLERİ (BİN TL)*

AÇIKLAMA	2015	2016	Artış/Azalış Oranı (%)	2017	2018
PERSONEL GİDERLERİ	13.388	17.733	32,45	19.353	20.945
SOS.GÜV.KUR.ÖDEMELER	1.517	2.036	34,21	2.223	2.406
MAL VE HİZMET ALIMLARI	6.539	6.984	6,81	7.418	7.849
CARİ TRANSFERLER	1.562	1.850	18,44	1.931	1.997
SERMAYE GİDERLERİ	4.500	4.500		5.087	5.651
GENEL TOPLAM	27.506	33.103	20,35	36.012	38.848

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU 2016 BÜTÇE ÖDENEKLERİ (BİN TL)

AÇIKLAMA	2015	2016	Artış/Azalış Oranı (%)	2017	2018
PERSONEL GİDERLERİ	120.023	135.114	12,57	148.630	163.485
SOS.GÜV.KUR.ÖDEMELER	10.941	11.036	0,87	12.138	13.335
MAL VE HİZMET ALIMLARI	223.385	205.522	-8,00	216.734	231.874
CARİ TRANSFERLER	1.457.983	1.962.438	34,60	2.191.345	2.313.492
SERMAYE GİDERLERİ	187.668	204.100	8,76	50.473	47.254
GENEL TOPLAM	2.000.000	2.518.210	25,91	2.619.320	2.769.440

KURULUŞLARIMIZ İTİBARİYLE 2016 YILI BÜTÇE BÜYÜKLÜKLERİ (BİN TL)*

	2016 TASARI			2015	2016 TOPLAM BÜTÇESİNİN 2015 YILINA GÖRE ARTIŞ ORANI (%)
	YATIRIM ÖDENEKLERİ	DİĞER	TOPLAM	BÜTÇE ÖDENEĞİ	
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI	5.299.274	9.315.313	14.614.587	13.855.514	5,48
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.500	28.603	33.103	27.506	20,35
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.505.449	3.179.626	7.685.075	7.246.304	6,06
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	204.100	2.314.110	2.518.210	2.000.000	25,91
GENEL TOPLAM	10.013.323	14.837.652	24.850.975	23.129.324	7,44

* 11.10.2015 tarih ve 29499 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Orta Vadeli Mali Plan (2016-2018)'da yer alan tavan rakamlarına göre belirlenen tasarı rakamlarıdır.

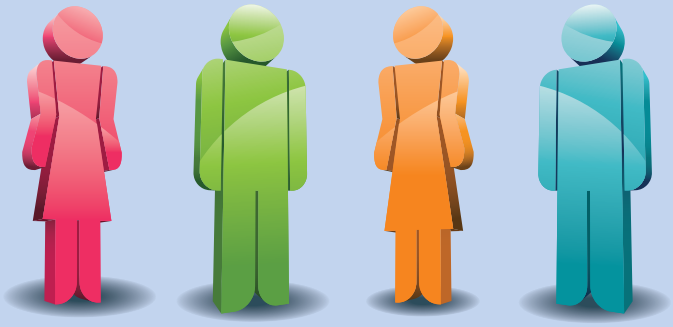

PERSONEL

YILLAR İTİBARİYLE BAKANLIĞIMIZDA ÇALIŞAN PERSONEL TABLOSU

	MEMUR	İŞÇİ	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	GEÇİCİ PERSONEL	TOPLAM
31.12.2003	1105	1048	31		2184
31.12.2004	1109	1018	33		2160
31.12.2005	1082	848	62		1992
31.12.2006	1142	777	17		1936
31.12.2007	1148	701	19		1868
31.12.2008	1115	611	16		1742
31.12.2009	1211	569	17		1797
31.12.2010	1313	543	17		1873
31.10.2011	1564	500	0		2064
31.12.2012*	2820	412	43		3275
31.12.2013	2784	369	1		3154
30.09.2014	2764	322	1	2	3089
30.09.2015	3072	281	-	2	3355

* *655 sayılı KHK ile Denizcilik Müsteşarlığı Personeli de Bakanlık bünyesine katılmıştır.*

BAKANLIĞIMIZ PERSONELİNİN ÖĞRENİM DURUMLARININ DAĞILIMI (31.12.2003)

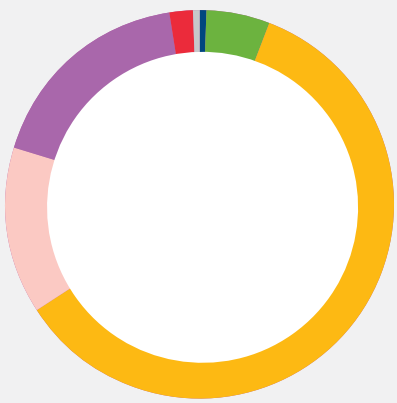

Doktora	%0,69	Lise	%17,8
Yüksek Lisans	%5,25	Ortaokul	%2,1
Lisans	%59,97	İlkokul	%0,37
Ön Lisans	%13,82		

BAKANLIĞIMIZ PERSONELİNİN ÖĞRENİM DURUMLARININ DAĞILIMI (30.11.2015)

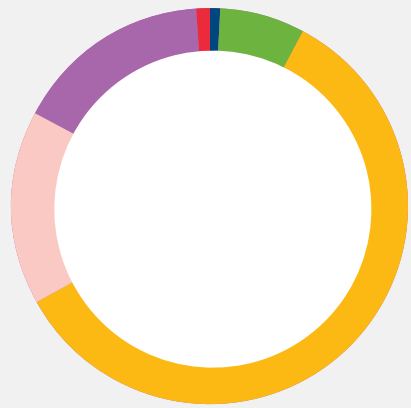

Doktora	%1	Ön Lisans	%16
Yüksek Lisans	%7	Lise	%16
Lisans	%59	Ortaokul	%1

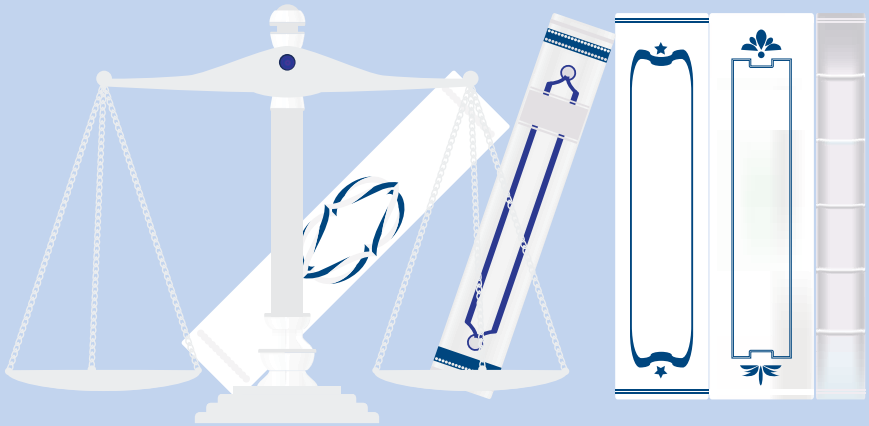

MEVZUAT

- KANUNLAR
- KHK ve BAKANLAR KURULU KARARLARI
- MİLLETLERARASI ANTLAŞMALAR
- YÖNETMELİKLER

KANUNLAR

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	4874	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Kyoto (Pp-94) ve Minneapolis (Pp-98) Tam Yetkili Konferansları Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	07.06.2003 tarih ve 25131 sayılı Resmi Gazete
2	4882	1990 Tarihli Petrol Kirliliğine Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği ile İlgili Uluslar arası Sözleşme ve Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.06.2003 tarih ve 25141 sayılı Resmi Gazete
3	4925	Karayolu Taşıma Kanunu	19.07.2003 tarih ve 25173 sayılı Resmi Gazete
4	4971	Bazı Kanunlarda ve Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	15.08.2003 tarih ve 25200 sayılı Resmi Gazete
5	5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	24.12.2003 tarih ve 25326 sayılı Resmi Gazete
6	5044	Avrasya Posta Birliği Kuruluş Yasasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.01.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazete
7	5045	Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Altıncı Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.01.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazete
8	5070	Elektronik İmza Kanunu	23.01.2004 tarih ve 25355 sayılı Resmi Gazete
9	5071	Telgraf ve Telefon Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	29.01.2004 tarih ve 25361 Resmi Gazete
10	5093	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapan Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.02.2004 tarih ve 25376 sayılı Resmi Gazete
11	5094	Avrupa Radyokomünikasyon Ofisi Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.02.2004 tarih ve 25376 sayılı Resmi Gazete
12	5136	Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddeleri Hakkında Değişiklik Yapılması Hakkında 20.04.2005 Tarihli ve 5136 sayılı Kanun (TTK. 823-824-881-939-1245 m. Değişiklikleri)	28.04.2004 tarih ve 25446 sayılı Resmi Gazete
13	5163	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Marakeş Tam Yetkili Temsilciler (Pp-02) Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	12.05.2004 tarih ve 25460 sayılı Resmi Gazete
14	5176	Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	08.06.2004 tarih ve 25486 sayılı Resmi Gazete
15	5188	Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun	26.06.2004 tarih ve 25504 sayılı Resmi Gazete
16	5189	Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.07.2004 tarih ve 25510 sayılı Resmi Gazete
17	5216	Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumluluklarına Dair Kanun	23.07.2004 tarih ve 25531 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
18	5228	Bazı Kanunlarda ve 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	31.07.2004 tarih ve 25539 sayılı Resmi Gazete
19	5234	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	21.09.2004 tarih ve 25590 sayılı Resmi Gazete
20	5266	Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında 02.12.2004 Tarihli ve 5266 sayılı Kanun	09.12.2004 tarih ve 25665 sayılı Resmi Gazete
21	5313	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	08.03.2005 tarih ve 25749 sayılı Resmi Gazete
22	5312	Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun	11.03.2005 tarih ve 25752 sayılı Resmi Gazete
23	5310	491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında KHK'de Değişiklik Yapılması Hakkında 02.03.2005 Tarihli ve 5310 sayılı Kanun	15.03.2005 tarih ve 25756 sayılı Resmi Gazete
24	5326	Kabahatler Kanunu	31.03.2005 ve 25772 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
25	5335	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	27.04.2005 tarih ve 25798 sayılı Resmi Gazete
26	5369	Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	25.06.2005 tarih ve 25856 sayılı Resmi Gazete
27	5393	Belediye Kanunu	13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete
28	5398	Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması Hakkında Kanun	21.07.2005 tarih ve 25882 sayılı Resmi Gazete
29	5397	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	23.07.2005 tarih ve 25884 sayılı Resmi Gazete
30	5408	Uluslararası Demiryolu Taşımacılığına İlişkin 9 Mayıs 1980 Tarihli Sözleşme (COFİT)'ye Değişiklik Getiren 3 Haziran 1999 Tarihli Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	12.10.2005 tarih ve 25964 sayılı Resmi Gazete
31	5431	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	18.11.2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete
32	5434	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	06.12.2005 tarih ve 26015 sayılı Resmi Gazete
33	5436	Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.12.2005 tarih ve 26033 sayılı Resmi Gazete
34	5453	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	07.02.2006 tarih ve 26073 sayılı Resmi Gazete
35	5457	Telgraf ve Telefon Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	15.02.2006 tarih ve 26081 sayılı Resmi Gazete
36	5494	3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.05.2006 tarih ve 26156 sayılı Resmi Gazete
37	5495	2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	10.05.2006 tarih ve 26164 sayılı Resmi Gazete
38	5501	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.05.2006 tarih ve 26173 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
39	5538	Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	12.07.2006 tarih ve 26226 sayılı Resmi Gazete
40	5594	Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Belediye Kanunu, İl Özel İdaresi Kanunu ve Mahallî İdare Birlikleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	10.03.2007 tarih ve 26458 sayılı Resmi Gazete
41	5605	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasıda Batum Uluslararası Havalimanının Ortak Kullanılmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	20.03.2007 tarih ve 26468 sayılı Resmi Gazete
42	5606	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.03.2007 tarih ve 26468 sayılı Resmi Gazete
43	5618	Deniz Emniyeti Komitesinin 82. Oturumunun 29 Kasım 2006 - 8 Aralık 2006 Tarihleri Arasında İstanbul'da Yapılmasına Dair Türkiye Cumhuriyeti ile Uluslararası Denizcilik Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanması Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	04.04.2007 tarih ve 26483 sayılı Resmi Gazete
44	5619	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Arasında 2006 Yılı Tam Yetkili Temsilciler Konferansının Organizasyonu, Gerçekleştirilmesi ve Finansmanına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	04.04.2007 tarih ve 26483 sayılı Resmi Gazete
45	5625	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	26.04.2007 tarih ve 26504 sayılı Resmi Gazete
46	5628	Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	04.05.2007 tarih ve 26512 sayılı Resmi Gazete
47	5651	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun	23.05.2007 tarih ve 26530 sayılı Resmi Gazete
48	5728	Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete
49	5762	Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun	21.05.2008 tarih ve 26882 sayılı Resmi Gazete
50	5766	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
51	5779	İl Özel İdarelerine ve Belediyelerine Genel Bütçe vergi Gelirlerinden Pay verilmesi Hakkında Kanun	15.07.2008 tarih ve 26937 sayılı Resmi Gazete
52	5790	Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun ve Limanlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	29.07.2008 tarih ve 26951 sayılı Resmi Gazete
53	5793	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	06.08.2008 tarih ve 26959 sayılı Resmi Gazete
54	5794	Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	06.08.2008 tarih ve 26959 sayılı Resmi Gazete
55	5809	Elektronik Haberleşme Kanunu	10.11.2008 tarih ve 27050 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
56	5812	Kamu İhale Kanunu ile Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	05.12.2008 tarih ve 27075 sayılı Resmi Gazete
57	5824	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Toplulukları Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı ile Temin Edilen Yardımın Uygulanması Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyetine Sağlanan Avrupa Topluluğu Mali Yardımlarıyla İlgili İşbirliği Kuralları Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	07.12.2008 tarih ve 27077sayılı Resmi Gazete
58	5838	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	28.02.2009 tarih ve 27155 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
59	5850	Asya Karayolları Ağı Hükümetler arası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.04.2009 tarih ve 27196 sayılı Resmi Gazete
60	5864	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
61	5866	Hava Yoluyla Uluslararası Taşımacılığa İlişkin Belirli Kuralların Birleştirilmesine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
62	5877	Bakü-Tiflis-Kars Yeni Demiryolu Bağlantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
63	5893	Posta Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.05.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
64	5897	Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.05.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
65	5909	Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.06.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete
66	5904	Gelir vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	03.07.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
67	5917	Bütçe Kanunlarında Yer alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	10.07.2009 tarih ve 27284 sayılı Resmi Gazete
68	5921	İşsizlik Sigortası Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	18.08.2009 tarih ve 27323 sayılı Resmi Gazete
69	5964	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Svilengrad-Kapıkule Demiryolu Sınır Geçişi Faaliyetlerinin ve Kapıkule Sınır Mübadele Garındaki Demiryolu Sınır Hizmetlerinin Düzenlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	24.03.2010 tarih ve 27531 sayılı Resmi Gazete
70	5995	Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.06.2010 tarih ve 27621 sayılı Resmi Gazete
71	6001	Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	13.07.2010 tarih ve 27640 sayılı Resmi Gazete
72	6011	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Antalya Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	31.07.2010 tarih ve 27658 sayılı Resmi Gazete
73	6012	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) 2003 Dünya Radyokomünikasyon Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	31.07.2010 tarih ve 27658 sayılı Resmi Gazete
74	6009	Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Gelir vergisi Kanununu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	01.08.2010 tarih ve 27659 sayılı Resmi Gazete
75	6038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.11.2010 tarih ve 27756 sayılı Resmi Gazete
76	6044	Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	14.11.2010 tarih ve 27759 sayılı Resmi Gazete
77	6075	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	30.11.2010 tarih ve27771 sayılı Resmi Gazete
78	6078	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	30.11.2010 tarih ve 27771 sayılı Resmi Gazete
79	6111	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	25.02.2011 tarih ve 27857 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
80	6130	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.03.2011 tarih ve 27870 sayılı Resmi Gazete
81	6131	Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.03.2011 tarih ve 27870 sayılı Resmi Gazete
82	6194	Uluslararası Kuzey-Güney Ulaştırma Koridoru Hükümetler arası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete
83	6199	Samsun Limanı (Türkiye Cumhuriyeti) ve Kavkaz Limanı (Rusya Federasyonu) Üzerinden Demiryolu Feribotu ile Uluslararası Karma Taşımacılığın Organize Edilmesi Hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete
84	6235	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	26.04.2011 tarih ve 27916 sayılı Resmi Gazete
85	6403	Emniyetli Konteynerlar Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	31.01.2013 tarih ve 28545 sayılı Resmi Gazete
86	6461	Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun	01.05.2013 tarih ve 28634 sayılı Resmi Gazete
87	6475	Posta Hizmetleri Kanunu	23.05.2013 tarih ve 28655 sayılı Resmi Gazete
88	6477	1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin III ve IV üncü Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.05.2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete
89	6478	1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.05.2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete
90	6479	1972 Denizde Çatışmanın Önlenmesine İlişkin Uluslararası Kurallar Hakkında Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.05.2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete
91	6495	Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.08.2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazete
92	6438	1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1997 Protokolüne Katılmamız Hakkında Kanun (Marpol Ek6)	11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
93	6518	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile ilgili, madde 39 ve 110 otoyolların bakım ve işletmesi ile ilgili) (Madde 60 ve 61; 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 34 ve 35 inci maddelerine ilişkin değişiklikleri içermektedir.)	19.02.2014 tarih ve 28918 sayılı Resmi Gazete
94	6527	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (5651 sayılı Kanun ile ilgili)	01.03.2014 tarih ve 28928 sayılı Resmi Gazete
95	6545	Türk Ceza Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Demiryolu sektörüne ilişkin- 62.md)	28.06.2014 tarih ve 29044 sayılı Resmi Gazete
96	6552	İş Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması İle Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun (Bakanlığımız ile ilgili çeşitli hükümler var)	11.09.2014 tarih ve 29116 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
97	6475	Milli Mayın Faaliyet Merkezi Kurulmasına İlişin Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Posta Hizmetleri Kanununda Değişiklik)	03.02.2015 tarih ve 29256 sayılı Resmi Gazete
98	5651	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun	15.04.2015 tarih ve 29327 sayılı Resmi Gazete
99	5809	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanununda Değişiklik)	15.04.2015 tarih ve 29327 sayılı Resmi Gazete

KHK ve BAKANLAR KURULU KARARLARI

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	2003/5868	Türk Uluslararası Gemi Siciline ve Millî Gemi Siciline Kayıtlı Kabotaj Hattında Münhasıran Yük ve Yolcu Taşıyan Gemilere, Ticarî Yatlara Hizmet ve Balıkçı Gemilerine verilecek Yakıtın Özel Tüketim vergisinin Sıfıra İndirilmesine İlişkin Karar	16.07.2003 tarih ve 25170 sayılı Resmi Gazete
2	2003/6098	Edirne-İstanbul Otoyolu Km: 57+750 Kmdeki Babaeski C Tipi Otoyol Hizmet Tesisinin Yapımı, Bakımı, İşletilmesi ve Görev Süresi Sonunda Karayolları Genel Müdürlüğü'ne Bedelsiz Devri İşi için OPET Petrolcülük Anonim Şirketinin Görevlendirilmesi Hakkında Karar	13.09.2003 tarih ve 25228 sayılı Resmi Gazete
3	2003/6154	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	01.10.2003 tarih ve 25246 sayılı Resmi Gazete
4	2004/7220	Zonguldak/Kilimli Alaçaağzı Mevkii Alanının Gemi İnşa Bakım, Onarım ve Söküm Yeri Olarak Belirlenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı	11.05.2004 tarih ve 25459 sayılı Resmi Gazete
5	2004/7298	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	15.05.2004 tarih ve 25463 sayılı Resmi Gazete
6	2004/8255	Karayolları Genel Müdürlüğünce Yapılacak Bölünmüş Yol İnşasında Çalışan Personele Yaptırılacak Fazla Çalışmanın Süresi, Şekli ve Ücret Esasları Hakkında Karar	05.01.2005 tarih ve 25691 sayılı Resmi Gazete
7	2004/8336	Ulaştırma Bakanlığı Taşra Teşkilatına İlişkin 26.11.2004 tarihli ve 2004/8336 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	27.01.2005 tarih ve 25709 sayılı Resmi Gazete
8	2005/9043	Karataş ve Tatvan Liman Başkanlıklarının Kurulması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	30.06.2005 tarih ve 25861 sayılı Resmi Gazete
9	2005/9464	Ankara Gar ile Esenkent İstasyonları Arasında Yapılacak Yeni Demiryolu Bağlantısı İçin Haritada Gösterilen Güzergâhta Yer Alan Gayrimenkullerin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından acele kamulaştırılmasına ilişkin 2005/9464 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	12.10.2005 tarih ve 25964 sayılı Resmi Gazete
10	2006/10195	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	06.04.2006 tarih ve 26131 sayılı Resmi Gazete
11	2006/10318	Farklı yayın ortamları ve teknolojisi kullanılarak yapılan sayısal yayıncılığın (DVB-T, DVB-S, DVB-C) karasal sayısal vericiler üzerinden ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasına yönelik hizmetlerin evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi hakkında Karar.	27.04.2006 tarih ve 26151 sayılı Resmi Gazete
12		Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 716 sayılı İlke Kararı	11.06.2006 tarih ve 26195 sayılı Resmi Gazete
13	2007/11543	Karayolları Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatı Olarak Üç Adet Başmühendislik Kurulması Hakkında Karar	17.01.2007 tarih ve 26406 sayılı Resmi Gazete
14	2007/11622	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	02.03.2007 tarih ve 26450 sayılı Resmi Gazete
15	2007/12319	2007 Yılı Yatırım Programında 2007E010120 Proje Numarasıyla Yer Alan Ankara-Sivas Demiryolu Projesi Kapsamında Yapılması Planlanan Ankara-Sivas Demiryolu Güzergahına Tesadüf Eden ve Ekli Planda Belirtilen Sahaların, Ulaştırma Bakanlığı (Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü)'nca Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	30.06.2007 tarih ve 26568 sayılı Resmi Gazete

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
16	2007/12401	Bazı Limanların Özelleştirilmesinden Elde Edilecek Gelirlerin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne Devredilmesine İlişkin Karar	29.07.2007 tarih ve 26597 sayılı Resmi Gazete
17	2007/12554	Denizcilik Müsteşarlığı Taşra Teşkilatında Antalya Bölge Müdürlüğüne Bağlı Olarak Manavgat Liman Başkanlığının Kurulması Hakkında Karar	29.08.2007 tarih ve 26628 sayılı Resmi Gazete
18	2007/12567	GSM 900 Frekans Bandından Tahsis Edilecek İlave Frekans Kanallarından Her Birinin Yıllık Asgari Değerinin Belirlenmesine İlişkin Karar	29.08.2007 tarih ve 26628 sayılı Resmi Gazete
19	2007/12821	Türkiye Kızılay Derneğinin, kan ihtiyaçlarının karşılanması ve insani yardım faaliyetlerinin sevk ve idaresi ile afetler için gerekli olan haberleşmenin etkin ve kesintisiz sağlanmasını teminen, uydu üzerinden ihtiyaç duyacağı ses, veri ve görüntü dahil tüm telekomünikasyon hizmetlerinin,evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi hakkında Karar	28.11.2007 tarih ve 26714 sayılı Resmi Gazete
20	2007/16048	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	30.12.2007 tarih ve 26742 sayılı Resmi Gazete
21	2008/14400	2008/14400 KGM Yatırım Programında Yer Alan ve Finansmanı Kısmen veya Tamamen Müteahhit Firmaların Temin Ettiği Dış Kredilerle Sağlanan Projelerin Kalan Finansman İhtiyacının İç Bütçe Kaynaklarından Karşılanmasına Dair Karar	18.12.2008 tarih ve 27084 sayılı Resmi Gazete
22	2008/14488	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	29.12.2008 tarih ve 27097 sayılı Resmi Gazete
23	2009/15105	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında İmzalanan "Demiryolu Taşımacılığı Alanında İşbirliği Anlaşması"nın Onaylanmasına Dair Karar	06.07.2009 tarih ve 27280 sayılı Resmi Gazete
24	2009/15315	Bazı Mallara Uygulanacak Katma Değer vergisi ve Özel Tüketim vergisi Oranlarının Belirlenmesine Dair Karar	22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete
25	2009/15454	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamız Hakkında Karar	30.10.2009 tarih ve 27391 sayılı Resmi Gazete
26	2009/15760	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	29.01.2010 tarih ve 27477 sayılı Resmi Gazete
27	2010/3	Denizcilik Müsteşarlığı Taşra Teşkilatında Trabzon Bölge Müdürlüğüne Bağlı Olarak Bitlis İli Tatvan İlçesinde Kurulan Liman Başkanlığının İstanbul Bölge Müdürlüğüne Bağlanması Hakkında Karar	04.02.2010 tarih ve 27483 sayılı Resmi Gazete
28	2010/162	Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlandırılması Hakkında 1976 Tarihli Milletlerarası Sözleşmeyi Tadil Eden 1996 Protokolü'ne Çekinceyle Katılmamız Hakkında Karar	13.03.2010 tarih ve 27520 sayılı Resmi Gazete
29	2010/238	Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslar Hakkında Karar	19.03.2010 tarih ve 27526 sayılı Resmi Gazete
30	2010/485	Gemi Bağlama Limanlarının Tabi Bulundukları Gemi Sicil Dairelerinin Coğrafi Sınırlarının Belirlenmesine Dair Karar	29.06.2010 tarih ve 27626 sayılı Resmi Gazete
31	2010/569	Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar	29.06.2010 tarih ve 27626 sayılı Resmi Gazete
32	2010/917	Pakistan'daki Sel Felaketi Nedeniyle Bu Ülkeye Gönderilecek İnsani Yardım Malzemelerinin Nakliyesinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Yapılması ve Oluşacak Masrafların Görev Zararı Olarak Hazine Tarafından Ödenmesi Hakkında Karar	14.10.2010 tarih ve 27729 sayılı Resmi Gazete
33	2011/1245	2011/1245 Tokat-Sivas Devlet yolu Yapımı Nedeniyle Bazı Taşınmazların KGM tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	13.01.2011 tarih ve 27814 sayılı Resmi Gazete
34	2011/1247	Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar	13.01.2011 tarih ve 27814 sayılı Resmi Gazete

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
35	2011/1374	Denizcilik Müsteşarlığı Taşra Teşkilatında Yer Alan Çanakkale Bölge Müdürlüğü Bünyesinde 2 Adet Şube Müdürlüğü Kurulması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	12.02.2011 tarih ve 27844 sayılı Resmi Gazete
36	2011/1472	Fırat Liman Başkanlığı kurulması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	03.03.2011 tarih ve 27863 sayılı Resmi Gazete
37	2011/1511	Ankara-İstanbul Hızlı Tren Projesi kapsamında İnönü-vezirhan,vezirhan-Köseköy yapım işleri projelerinde sözleşme bedelinin %40'ı kadar iş artışına izin verilmesine İlişkin Karar	29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete
38	2011/1513	2011/1513 Rize İli Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Taşınmazların KGM Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
39	2011/1514	2011/1514 Diyarbakır Kuzeybatı Çevre Yolu ile Diyarbakır Güneybatı Çevre Yolu Üzerindeki Bazı Taşınmazların KGM tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
40	2011/1667	Denizcilik Müsteşarlığının Taşra Teşkilatında Yer Alan (10) Adet Gemi Sicil Dairesinin Kaldırılması ve Bunların Yerine (10) Adet Gemi Sicil Müdürlüğü Kurulması Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
41	2011/1668	Denizcilik Müsteşarlığı İstanbul Bölge Müdürlüğüne Bağlı Olarak Kurulan İzmit Liman Başkanlığının Adının, Kocaeli Liman Başkanlığı Olarak Değiştirilmesi Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
42	2011/1802	2011/1802 Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esasların Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
43	2011/1807	3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
44	2011/1809	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
45	2011/1821	Karayolları Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatında Yer Alan Kars Bölge Müdürlüğü Bünyesinde 12 Adet Başmühendislik ile 3 Adet Şube Müdürlüğü Kurulması ve Adı Geçen Genel Müdürlüğe Ait Dolu ve Boş Kadrolarda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
46	2011/1880	Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar	04.07.2011 tarih ve 27984 sayılı Resmi Gazete (2. Mükerrer)
47	2011/2089	2011/2089 Ağrı Şehir Geçişi Kağızman Caddesinde Yer alan Bazı Taşınmazların KGM tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	20.08.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
48	2011/2342	EXPO 2020 İzmir Yönlendirme Kurulunun ve Organlarının Teşkili ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Karar	26.10.2011 tarih ve 28096 sayılı Resmi Gazete
49	KHK/655	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	01.11.2011 tarih ve 28102 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
50	KHK/661	Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname	02.11.2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
51	2012/ 3595	Şehir İçi Raylı Ulaşım Sistemleri, Metrolar ve Bunlarla İlgili Tesislerin Ulaştırma Bakanlığınca Devralınması ve Tamamlanmasını Müteakip Devri ile İlgili Şartların Belirlenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Kararın yürürlüğe konulmasına ilişkin Karar	08.09.2012 tarih ve 28405 sayılı Resmi Gazete
52	2012/3842	Ulusal Siber Güvenlik Çalışmalarının Yürütülmesi, Yönetilmesi ve Koordinasyonuna İlişkin Karar	20.10.2012 tarih ve 28447 sayılı Resmi Gazete
53	2006/10038	Bilgi toplumunun geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla bilgisayar okur yazarlığı da dahil olmak üzere bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına yönelik hizmetlerin, evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi hakkında Karar	28.02.2013 tarih ve 26094 sayılı Resmi Gazete
54	2013/4314	Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Demiryolu Bağlantı Hattı ve Lojistik Merkezi projesi kapsamındaki Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Demiryolu Uç İstasyonunun yapımı amacıyla taşınmazların Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından acele kamulaştırılması hakkında Karar	14.03.2013 tarih ve 28587 sayılı Resmi Gazete

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
55	2013/5099	Şehir İçi Raylı Ulaşım Sistemleri, Metrolar ve Bunlarla İlgili Tesislerin Ulaştırma Bakanlığınca Devralınması ve Tamamlanmasını Müteakip Devri ile İlgili Şartların Belirlenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar	23.07.2013 tarih ve 28716 sayılı Resmi Gazete
56	2013/4965	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde İdari Hizmet Sözleşmesi ile Çalıştırılacak Personel Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararı	25.07.2013 tarih ve 28718 sayılı Resmi Gazete
57	2014/5884	5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa Ekli Telsiz Ücretleri Tarifesinde Yer Alan Bazı Hizmet Kalemlerinin Yeniden Belirlenmesine İlişkin Karar	16.03.2014 tarih ve 28943 sayılı Resmi Gazete
58	2014/6742	8/1/2002 Tarihli ve 4736 Sayılı Kanunun 1 inci Maddesinin Birinci Fıkrası Hükmünden Muaf Tutulacakların Tespitine Dair 28/1/2002 Tarihli ve 2002/3654 Sayılı Kararnamenin Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar	12.09.2014 tarih ve 29117 sayılı Resmi Gazete
59	2015/7352	IMT Yetkilendirmesinde İhaleye Çıkılacak Olan Frekanslara İlişkin Asgari Değerlerin Belirlenmesine İlişkin Karar	
60	2015/8082	30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Madde 1 (a), Madde 14 (1) ve Madde 14 (3) (b)' sini Tadil Eden Protokole İlişkin Karar	18/03/2015 tarihli ve 29299 sayılı Resmi Gazete

MİLLETLERARASI ANTLAŞMALAR

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	5380	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	03.04.2003 tarih ve 25068 sayılı Resmi Gazete
2	5096	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Ticari Denizcilik Anlaşması	11.04.2004 tarih ve 25430 sayılı Resmi Gazete
3	5053	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 19 Aralık 1994 tarihinde Denizcilik Anlaşması	25.04.2004 tarih ve 25443 sayılı Resmi Gazete
4	2004/7145	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında İmzalanan, Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapan Notaların Onaylanması Hakkında Karar	03.05.2004 tarih ve 25451 sayılı Resmi Gazete
5	2004/7227	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Karadeniz'de Denizde Arama ve Kurtarma Alanında İşbirliği Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	11.05.2004 tarih ve 25459 sayılı Resmi Gazete
6	2004/7247	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı ile Rusya Federasyonu Ulaştırma Bakanlığı Arasında İmzalanan Açık Denizlere Giden Gemilerin Mürettebat Üyelerinin Sertifikalarının Karşılıklı Tanınması Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	13.05.2004 tarih ve 25461 sayılı Resmi Gazete
7	2004/7483	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karadeniz'de Denizde Arama ve Kurtarma Alanında İşbirliği Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	03.07.2004 tarih ve 25511 sayılı Resmi Gazete
8		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşması	23.09.2004 imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
9		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	16.12.2004 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
10		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	13.01.2005 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
11	2005/8618	Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi Projesinin Finansmanı Amacıyla Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teati Edilen Nota ve Eki Müzakere Kaydı ile Nota Teatisi'ne Bağlı Olarak Japonya Uluslararası İşbirliği Bankası ile İmzalanan Kredi Anlaşması'nın, Yürürlüğe Girmesi ve Söz Konusu Nota, Eki Müzakere Kaydı ve Kredi Anlaşmasına Dair Karar	01.04.2005 tarih ve 25773 sayılı Resmi Gazete
12	2005/8627	Çeken Araçların İmal ve Temini ile Modernizasyonu Projesi Kapsamında DE Anahtar Lokomotifi İmal ve Temininin Finansmanı için Türkiye Cumhuriyeti ile The Toronto-Dominion Bank ve ABD Eximbankı Arasında İmzalanan İhracat Kredisi ile Ticarî Krediye İlişkin Anlaşmaların Onayına Dair Karar	12.04.2005 tarih ve 25784 sayılı Resmi Gazete(Mükerrer)
13	2005/8995	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Oman Sultanlığı Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması	22.06.2005 tarih ve 25853 sayılı Resmi Gazete

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
14	2005/9709	Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin 9 Mayıs 1980 Tarihli Sözleşme (COTİF)ye Değişiklik Getiren 3 Haziran 1999 Tarihli Protokolün Onayı Hakkında Karar	24.12.2005 tarih ve 26033 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
15	2006/10930	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	07.10.2006 tarih ve 26312 sayılı Resmi Gazete
16		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	19.04.2007 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
17	SERAPIS: 2002/0152	Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Yatırım Bankası Arasında Akdedilen, İzmir Banliyö Treni Projesi Garanti ve Tazminat Anlaşması ile Finans Sözleşmesi	01.12.2007 tarih ve 26717 sayılı Resmi Gazete
18		Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşması	25.02.2008 tarihinde imzalanmıştır Onay Süreci devam etmektedir.
19		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	03.03.2008 tarihinde imzalanmıştır. Onay Süreci devam etmektedir.
20	2008/13248	Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı ile Suriye Arap Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Yapılan Lokomotif, Vagon ve Diğer Ray Hizmetlerini de Kapsayan Demiryolu Araç ve Gereçlerinin Yapımı, Geliştirilmesi, Yenilenmesi, Bakımı ve Onarımı ile İlgili Karşılıklı Anlaşma Protokolü'nün Onaylanması Hakkında Karar	07.03.2008 tarih ve 26809 sayılı Resmi Gazete
21		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Krallığı Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	21.08.2008 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
22		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	02.12.2008 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
23	2009/14632	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında İmzalanan "Karayoluyla Yolcu ve Yük Taşımacılığının Düzenlenmesi Hakkında Anlaşma"nın Onaylanması Hakkında Karar	03.02.2009 tarih ve 27130 sayılı Resmi Gazete
24		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Hükümeti arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	20.02.2009 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
25	5864	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	14.04.2009 tarihli ve 27200 sayılı Resmi Gazete
26		Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 09.09.1977 Tarihinde Yapılmış Olan Uluslararası Karayolu Nakliyatına İlişkin Anlaşmayı Tadil Eden Anlaşma	20.04.2009'da imzalanmıştır. Onay süreci devam etmektedir.
27	2009/15105	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında İmzalanan "Demiryolu Taşımacılığı Alanında İşbirliği Anlaşması"nın Onaylanmasına Dair Karar	06.07.2009 tarih ve 27280 sayılı Resmi Gazete
28		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	18.02.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
29		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yeni Zelanda Hükümeti Arasında Hava Hizmetlerine Dair Anlaşma	04.03.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
30		Türkiye Cumhuriyeti ile Ürdün Haşimi Krallığı arasında Denizcilik Anlaşması	24.03.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
31		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avustralya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	28.04.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
32		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	05.05.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
33		Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşması	12.05.2010 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
34		Türkiye Cumhuriyeti ile Endonezya Cumhuriyeti arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşması	28.06.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
35	2010/496	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan "Svilengrad-Kapıkule Demiryolu Sınır Geçişi Faaliyetlerinin ve Kapıkule Sınır Mübadele Garındaki Demiryolu Sınır Hizmetlerinin Düzenlenmesine İlişkin Anlaşma"nın Onaylanması Hakkında Karar	03.07.2010 tarih ve 27630 sayılı Resmi Gazete
36		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	12.07.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
37	2010/607	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	03.08.2010 tarih ve 27661 sayılı Resmi Gazete
38	2010/908	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezleri Kurulması Hakkında Mutabakat Muhtırası'nın Onaylanması Hakkında Karar	08.10.2010 tarih ve 27723 sayılı Resmi Gazete
39	2011/6038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Karar	11.11.2010 tarih ve 27756 sayılı Resmi Gazete
40		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arjantin Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	21.01.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
41	2011/1348	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında Arama-Kurtarma Anlaşması	16.02.2011 tarih ve 27848 sayılı Resmi Gazete
42	2011/1399	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	25.02.2011 tarih ve27857 sayılı Resmi Gazete
43		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gana Cumhuriyeti Hükümeti arasında İkili Hava Hizmetleri Anlaşması	24.03.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
44	2011/1509	Bakü-Tiflis-Kars Yeni Demiryolu Bağlantısına İlişkin Anlaşma'nın Onaylanması Hakkında Karar	10.04.2011 tarih ve 27901 sayılı Resmi Gazete
45	2011/1443	Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	29.04.2011 tarih ve 27919 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
46		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Meksika Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	23.06.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
47	2011/1896	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Arasında Denizcilik Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	04.07.2011 tarih ve 27984 sayılı Resmi Gazete (2. Mükerrer)
48	2011/1976	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	05.07.2011 tarih ve 27985 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
49		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	26.07.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
50		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Venezuela Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	06.09.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
51		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Peru Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	09.09.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
52		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	22.09.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
53		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	19.10.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
54	2011/2311	Güneydoğu Avrupa'da Yüksek Performanslı Bir Demiryolu Ağının Kurulması Anlaşması	28.10.2011 tarih ve 28098 sayılı Resmi Gazete
55	2011/2514	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti arasında Denizcilik Anlaşması onaylanması hakkında Karar	14.12.2011 tarih ve 28142 sayılı Resmi Gazete
56		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	26.03.2013 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
57		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	03.06. 2013 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
58		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	11.06.2013 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
59	2013/5065	1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1997 Protokolüne Katılmamız Hakkında Karar	11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
60	2013/5328	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	08.10.2013 tarih ve 28789 sayılı Resmi Gazete
61	2013/5289	2013/5289 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Posta Hizmetleri Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanması Hakkında Karar	13.10.2013 tarih ve 28794 sayılı Resmi Gazete
62		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	08.11.2013 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
63		Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti arasında Denizcilik Anlaşması	01.04.2014 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
64		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla taşınmasına İlişkin Anlaşma	30.04.2014 tarihinde imzalanmıştır.Onay Süreci devam etmektedir.
65		Türkiye Cumhuriyeti ile Portekiz Devleti arasında Denizcilik Anlaşması	23.10.2014 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
66		İkili Kombine Taşımacılık Anlaşması (Türkiye- Azerbaycan)	TBMM'DE ONAY BEKLİYOR
67		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla taşınmasına İlişkin Anlaşma	06.01.2012 tarihinde imzalanmıştır. 26.02.2015 tarih ve 26279 sayılı Resmi Gazete
68		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması	27.02.2015 Tarihli ve 29280 sayılı Resmi Gazete
69		Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti'nin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları Arasındaki Uluslararası Demiryolu-Feribot Hattının Organizasyonu ile İlgili Anlaşma	26.02.2015 Tarihli ve 29279 Sayılı Resmi Gazete
70		Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti'nin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları Arasındaki Uluslararası Demiryolu-Feribot Hattının Organizasyonu İle İlgili Anlaşma	11.07.2015 Tarihli ve 29413 Sayılı Resmi Gazete

YÖNETMELİKLER

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	PTT Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.11.2002 tarih ve 24999 sayılı Resmi Gazete
2	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı Kuruluş ve Görev Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	30.03.2003 tarih ve 25064 sayılı Resmi Gazete
3	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 17 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yönetmelik	03.04.2003 tarih ve 25068 sayılı Resmi Gazete
4	Gemi Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına dair Yönetmelik	10.04.2003 tarih ve 25075 sayılı Resmi Gazete
5	Gemi Adamları Yönetmeliğinin 15 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına dair Yönetmelik	17.05.2003 tarih ve 25111 sayılı Resmi Gazete
6	Denizcilik Müsteşarlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 7 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	17.05.2003 tarih ve 25111 sayılı Resmi Gazete
7	Yurtiçi ve Yurtdışı Acele Posta Servisi Yönetmeliğinin 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	23.05.2003 tarih ve 25116 sayılı Resmi Gazete
8	Uluslararası Denizcilik Forumları Koordinasyon Yönetmeliği	30.05.2003 tarih ve 25123 sayılı Resmi Gazete
9	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşası-Tadilatı, Bakım ve Onarımlarında Uygulanacak Hususlara İlişkin Yönetmeliğe Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Yönetmelik	11.07.2003 tarih ve 25165 sayılı Resmi Gazete
10	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.07.2003 tarih ve 25174 sayılı Resmi Gazete
11	Yurtiçi ve Yurtdışı Acele Posta Servisi Yönetmeliğinin 5 ve 16 ncı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	16.08.2003 tarih ve 25201 sayılı Resmi Gazete
12	Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine İlişkin Yönetmelik	01.10.2003 tarih ve 25246 sayılı Resmi Gazete
13	Kılavuz Kaptan Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	08.11.2003 tarih ve 25283 sayılı Resmi Gazete
14	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	15.11.2003 tarih ve 25290 sayılı Resmi Gazete
15	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.12.2003 tarih ve 25304 sayılı Resmi Gazete
16	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 17 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	09.12.2003 tarih ve 25311 sayılı Resmi Gazete
17	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü İhale Yönetmeliği ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Mal ve Hizmet Alımları Muayene Yönetmeliği	21.12.2003 tarih ve 25323 sayılı Resmi Gazete
18	Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	03.01.2004 tarih ve 25335 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
19	Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ile Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ve Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik	14.01.2004 tarih ve 25346 sayılı Resmi Gazete
20	Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Hakkında Yönetmelik	06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete
21	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii Anonim Şirketi (TÜDEMSAŞ) Genel Müdürlüğü 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Kapsamında Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Satın alma ve İhale Yönetmeliği	06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete
22	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğinin 20.Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete
23	Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketinin (TÜVASAŞ Genel Müdürlüğü) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları İçin Satın Alma ve İhale Yönetmeliği	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
24	Karayolu Taşıma Yönetmeliği	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
25	Kamu Kurum ve Kuruluşları Personel Servis Hizmet Yönetmeliği	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
26	Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımaları Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
27	Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmelik, Numaralandırma Yönetmeliği	26.02.2004 tarih ve 25385 sayılı Resmi Gazete
28	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	27.02.2004 tarih ve 25386 sayılı Resmi Gazete
29	Gemi Söküm Yönetmeliği	08.03.2004 tarih ve 25396 sayılı Resmi Gazete
30	Gemilerden Atık Alım Hizmeti Yönetmeliği	11.03.2004 tarih ve 25399 sayılı Resmi Gazete
31	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşası, Tadilatı, Bakım-Onarımlarında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik (08.07.2005 Tarih ve 25869 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan aynı konulu Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır)	15.03.2004 tarih ve 25403 sayılı Resmi Gazete
32	Ulaştırma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği	06.04.2004 tarih ve 25425 sayılı Resmi Gazete
33	Müfettişlerin kıdemi ve müfettişler arasında kıdem sıralamasına ilişkin düzenlemeler öngören "Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliği"nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.05.2004 tarih ve 25463 sayılı Resmi Gazete
34	Telsiz Operatör Yeterlikleri Sınav Yönetmeliği	04.06.2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete
35	Gemilerden Atık Alım Hizmeti Yönetmeliğinin Geçici 2 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	04.06.2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete
36	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 17 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	04.06.2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete
37	TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü ve Bağlı Ortaklıkları Personelinin Görevde Yükselme Esaslarına Dair Yönetmelik	12.06.2004 tarih ve 25490 sayılı Resmi Gazete
38	Amatör Denizci Yönetmeliği	01.07.2004 tarih ve 25509 sayılı Resmi Gazete
39	Ticari hava taşımacılığında kullanılan her türlü hava aracına hizmet verecek bakım kuruluşlarının esas ve usullerini düzenleyen Onaylı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği	09.07.2004 tarih ve 25517 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
40	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Bakım Sistemi Yönetmeliği	19.08.2004 tarih ve 25558 sayılı Resmi Gazete
41	Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	26.08.2004 tarih ve 25565 sayılı Resmi Gazete
42	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlik Eğitimi Yönetmeliği	03.09.2004 tarih ve 25572 sayılı Resmi Gazete
43	Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdarî Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik	05.09.2004 tarih ve 25574 sayılı Resmi Gazete
44	PTT Alım Satım Yönetmeliği	07.09.2004 tarih ve 25576 sayılı Resmi Gazete
45	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	08.09.2004 tarih ve 25577 sayılı Resmi Gazete
46	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	08.09.2004 tarih ve 25577 sayılı Resmi Gazete
47	Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik	23.09.2004 tarih ve 25592 sayılı Resmi Gazete
48	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkında Kanunun Uygulanması ile İlgili Yönetmelik	24.09.2004 tarih ve 25593 sayılı Resmi Gazete
49	Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Disiplin Amirleri Yönetmeliği	24.10.2004 tarih ve 25623 sayılı Resmi Gazete
50	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkında Kanunun Uygulanması ile İlgili Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	19.11.2004 tarih ve 25645 sayılı Resmi Gazete
51	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.12.2004 tarih ve 25671 sayılı Resmi Gazete
52	Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün (TÜLOMSAŞ Genel Müdürlüğü) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları İçin Satın Alma ve İhale Yönetmeliği	16.12.2004 tarih ve 25672 sayılı Resmi Gazete
53	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliği	21.12.2004 tarih ve 25677 sayılı Resmi Gazete
54	Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği	22.12.2004 tarih ve 25678 sayılı Resmi Gazete
55	PTT Reklam Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.12.2004 tarih ve 25678 sayılı Resmi Gazete
56	Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	26.12.2004 tarih ve 25682 sayılı Resmi Gazete
57	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	05.01.2005 tarih ve 25691 sayılı Resmi Gazete
58	Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	06.01.2005 tarih ve 25692 sayılı Resmi Gazete
59	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi Anonim Şirketinin (TÜDEMSAŞ Genel Müdürlüğü) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Kapsamında Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları İçin Satın alma ve İhale Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik	11.01.2005 tarih ve 25697 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
60	T.C.Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Taşınmaz Mallar İhale Yönetmeliği	13.01.2005 tarih ve 25699 sayılı Resmi Gazete
61	TUGS Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.01.2005 tarih ve 25705 sayılı Resmi Gazete
62	Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	16.02.2005 tarih ve 25729 sayılı Resmi Gazete
63	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Bazı maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	26.02.2005 gün ve 25739 sayılı Resmi Gazete
64	Telekomünikasyon Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği	03.03.2005 gün ve 25744 sayılı Resmi Gazete
65	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.03.2005 tarih ve 25760 sayılı Resmi Gazete
66	Karayolları Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	29.03.2005 tarih ve 25770 sayılı Resmi Gazete
67	T.C.Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Hatlarında Diğer Şahıslara Ait Trenlerin İşletilmesine Dair Yönetmelik	20.04.2005 tarih ve 25791 sayılı Resmi Gazete
68	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	17.05.2005 tarih ve 25818 sayılı Resmi Gazete
69	Hava Aracı Onaylayıcı Personel Yönetmeliği	16.06.2005 tarih ve 25847 sayılı Resmi Gazete
70	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.06.2005 tarih ve 25854 sayılı Resmi Gazete
71	Gemi Su Araçlarının İnşa Tadilat Yönetmeliği	08.07.2005 tarih ve 25869 sayılı Resmi Gazete
72	Gemi İnşa-Tadilat Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	12.08.2005 tarih ve 25904 sayılı Resmi Gazete
73	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	01.09.2005 tarih ve 25923 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
74	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.09.2005 tarih ve 25931 sayılı Resmi Gazete
75	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Meslekî Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.09.2005 tarih ve 25961 sayılı Resmi Gazete
76	Ulaştırma Bakanlığı Disiplin Yönetmeliği	10.10.2005 tarih ve 25962 sayılı Resmi Gazete
77	Gemi Teçhizatı Yönetmeliği	23.10.2005 tarih ve 25975 sayılı Resmi Gazete
78	Denizcilik Uzman ve Yardımcılarının Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	25.10.2005 tarih ve 25977 sayılı Resmi Gazete
79	Karayolları Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.10.2005 tarih ve 25979 sayılı Resmi Gazete
80	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	27.10.2005 tarih ve 25979 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
81	Ulaştırma Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme Yönetmeliği	28.10.2005 tarih ve 25980 sayılı Resmi Gazete
82	Gemi Acenteleri Hakkında Yönetmelik	31.10.2005 tarih ve 25982
83	Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22) de Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.11.2005 tarih ve 25984 sayılı Resmi Gazete
84	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul ve Esaslar ile Telekomünikasyon iletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmelik	10.11.2005 tarih ve 25989 sayılı Resmi Gazete
85	Türk Hava Sahasında Uçuş Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçlarının Yaptırması Gereken Üçüncü Şahıs Malî Mesuliyet Sigortası Yönetmeliği	15.11.2005 tarih ve 25994 sayılı Resmi Gazete
86	Denizcilik Müsteşarlığı Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ile Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ve Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.11.2005 tarih ve 25994 sayılı Resmi Gazete
87	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	21.12.2005 tarih ve 26030 sayılı Resmi Gazete
88	Deniz Kazalarının İncelenmesine İlişkin Yönetmelik	31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı Resmi Gazete
89	Dökme Yük Gemilerinin Güvenli Bir Şekilde Yüklenmesi ve Boşaltılması Hakkında Yönetmelik	31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı Resmi Gazete'de
90	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	18.01.2006 tarih ve 26053 sayılı Resmi Gazete
91	Denizcilik Eğitimi Denetleme ve Kalite Standartları Esasları Hakkında Yönetmelik	13.02.2006 tarih ve 26079 sayılı Resmi Gazete
92	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	14.02.2006 gün ve 26080 sayılı Resmi Gazete
93	Balıkçı Gemilerinin Emniyeti Hakkında Yönetmelik	23.02.2006 tarih ve 26089 sayılı Resmi Gazete
94	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Temsilciliklerinin Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik	28.02.2006 tarih ve 26094 sayılı Resmi Gazete
95	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	08.03.2006 tarih ve 26102 sayılı Resmi Gazete
96	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Personeli Atama Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	09.03.2006 tarih ve 26103 sayılı Resmi Gazete
97	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	25.03.2006 tarih ve 26119 sayılı Resmi Gazete
98	Liman Devleti Denetimi (PSC) Yönetmeliği	26.03.2006 tarih ve 26120 sayılı Resmi Gazete
99	Gem Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	13.04.2006 tarih ve 26138 sayılı Resmi Gazete
100	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teknik Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul Esasları Hakkında Yönetmelik	15.04.2006 tarih ve 26140 sayılı Resmi Gazete
101	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Havacılık Uzman Yardımcılığı ve Havacılık Uzmanlığı Sınav, Görev, Çalışma Usul Esasları Hakkında Yönetmelik	29.04.2006 tarih ve 26153 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
102	Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Yönetmeliği	30.04.2006 tarih ve 26154 sayılı Resmi Gazete
103	Telekomünikasyon Hizmetlerinin Yürütülmesinde Geçiş Hakkına İlişkin Yönetmelik	02.05.2006 tarih ve 26156 sayılı Resmi Gazete
104	Ro-Ro Yolcu Gemileri ve Yüksek Hızlı Tekneler Hakkında Yönetmelik	05.06.2006 tarih ve 26189 sayılı Resmi Gazete
105	Uçak Pilotu Lisans Yönetmeliği	06.06.2006 tarih ve 26190 sayılı Resmi Gazete
106	Dalabilir Deniz Araçları Hakkında Yönetmelik	23.06.2006 tarih ve 26207 sayılı Resmi Gazete
107	Evrensel Hizmet Gelirlerinin Tahsili Ve Giderlerin Yapılmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	29.06.2006 tarih ve 26213 sayılı Resmi Gazete
108	Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.07.2006 tarih ve 26220 sayılı Resmi Gazete
109	Karayolları Genel Müdürlüğü Erişme Kontrollü Karayolu (otoyol) Yapımı Bakımı ve İşletilmesi ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	07.07.2006 tarih ve 26221 sayılı Resmi Gazete
110	Gemilerden Rasat Yapılması Hakkında Yönetmelik	16.07.2006 tarih ve 26230 sayılı Resmi Gazete
111	Gemilerde Meteorolojik Rasat Yapılması Hakkında Yönetmelik	16.07.2006 tarih ve 26230 sayılı Resmi Gazete
112	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Gelirlerinin Tarh, Tahakkuk ve Tahsilâtına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	22.07.2006 tarih ve 26236 sayılı Resmi Gazete
113	Posta Çekleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.07.2006 tarih ve 26241 sayılı Resmi Gazete
114	SOLAS ve MARPOL Sözleşmelerine Göre Bildirimlere İlişkin Yönetmelik	11.08.2006 tarih ve 26256 sayılı Resmi Gazete
115	Yolcu Gemilerinin Emniyetine ve Gemideki Yolcuların Kayıt Altına Alınmasına İlişkin Yönetmelik	14.08.2006 tarih ve 26259 sayılı Resmi Gazete
116	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.08.2006 tarih ve 26261 sayılı Resmi Gazete
117	PTT Personel Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	20.08.2006 tarih ve 26265 sayılı Resmi Gazete
118	Bakanlığımız ilgili kuruluşu Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünce hazırlanan Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Disiplin Amirleri Yönetmeliği	20.08.2006 tarih ve 26265 sayılı Resmi Gazete
119	Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Sözleşmeli Personel Sicil Amirleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.08.2006 tarih ve 26265 sayılı Resmi Gazete
120	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkındaki Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.08.2006 tarih ve 26274 sayılı Resmi Gazete
121	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Taşınmaz Kiraya verme İşlemleri Genel Hizmet Yönetmeliği	15.09.2006 tarih ve 26290 sayılı Resmi Gazete
122	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Tesislerinden İstifade Edecek Kamu ve Özel Kuruluşların Sistem, Cihaz ve Donanımlarına Yer Tahsisi, Kule Kullandırılması vb. Hizmetlerin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelik	15.09.2006 tarih ve 26290 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
123	Türk Uluslararası Gemi Sicili Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	17.09.2006 tarih ve 26292 sayılı Resmi Gazete
124	Telsiz Operatör ve Yeterlikleri Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	26.09.2006 tarih ve 26301 sayılı Resmi Gazete
125	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmazların Satışı ve Değerlendirilmesi Hakkında Yönetmelik	09.11.2006 tarih ve 26341 sayılı Resmi Gazete
126	Gemilerin Genel Denetimi ve Belgelendirilmesi Hakkında Yönetmelik	10.11.2006 tarih ve 26342 sayılı Resmi Gazete
127	Türkiye Cumhuriyeti Sınırları İçinde İniş veya Kalkış Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçları Malî Mesuliyet Sigortası Hakkında Yönetmelik	15.11.2006 tarih ve 26347 sayılı Resmi Gazete
128	Kılavuz Kaptanların Yeterlikleri, Eğitimleri, Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelik	28.11.2006 tarih ve 26360 sayılı Resmi Gazete
129	TCDD Gn. Müd. Bağlı Ortaklıkları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	23.12.2006 tarih ve 26385 sayılı Resmi Gazete
130	Gezi Tekneleri Yönetmeliği	28.12.2006 tarih ve 26390 sayılı Resmi Gazete
131	Hava Trafik Yönetim Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik	30.01.2007 tarih ve 26419 sayılı Resmi Gazete
132	Hava Trafik Kontrol Hizmetleri Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliği	31.01.2007 tarih ve 26420 sayılı Resmi Gazete
133	Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sertifika ve Lisans Yönetmeliği	31.01.2007 tarih ve 26420 sayılı Resmi Gazete
134	Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği	01.02.2007 tarih ve 26421 sayılı Resmi Gazete
135	Ceza Muhakemesi Kanununda Öngörülen Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Denetlenmesi, Gizli Soruşturmacı ve Teknik Araçlarla İzleme Tedbirlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik	14.02.2007 tarih ve 26434 sayılı Resmi Gazete
136	Gemi Trafik Hizmetleri Sistemlerinin Kurulması ve İşletilmesine İlişkin Yönetmelik	18.02.2007 tarih ve 26438 sayılı Resmi Gazete
137	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	18.02.2007 tarih ve 26438 sayılı Resmi Gazete
138	Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu Uygulama Yönetmeliği	20.03.2007 tarih ve 26468 sayılı Resmi Gazete
139	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliği	24.03.2007 tarih ve 26472 sayılı Resmi Gazete
140	Telekomünikasyon Kurumunun Denetim Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	30.03.2007 tarih ve 26478 sayılı Resmi Gazete
141	Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	30.03.2007 tarih ve 26478 sayılı Resmi Gazete
142	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik	31.03.2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete
143	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	31.03.2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete
144	Sefer Bölgeleri Yönetmeliği	10.04.2007 tarih ve 26489 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
145	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	10.04.2007 tarih ve 26489 sayılı Resmi Gazete
146	Kabotajda Çalışan 400 GRT'den Küçük Petrol Tankerlerine Dair Yönetmelik	14.04.2007 tarih ve 26493 sayılı Resmi Gazete
147	Gemi Adamı Yetiştirme Kursları Yönetmeliği	22.04.2007 tarih ve 26501 sayılı Resmi Gazete
148	Denizcilik Müsteşarlığı Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ve Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ile Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	22.04.2007 tarih ve 26501 sayılı Resmi Gazete
149	Bakanlığımız ilgili kuruluşu DHMİ Genel Müdürlüğünce hazırlanan, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	02.05.2007 tarih ve 26510 sayılı Resmi Gazete
150	Telsiz Operatörleri ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	04.05.2007 tarih ve 26512 sayılı Resmi Gazete
151	Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Yönetmeliği	16.05.2007 tarih ve 26524 sayılı Resmi Gazete
152	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği	01.06.2007 tarih ve 26539 sayılı Resmi Gazete
153	Kabotajda Çalışan 400 GRT'den Küçük Petrol Tankerlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	08.06.2007 tarih ve 26546 sayılı Resmi Gazete
154	PTT Acentelikleri Yönetmeliği	16.06.2007 tarih ve 26554 sayılı Resmi Gazete
155	Onaylı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği	17.07.2007 tarih ve 26585 sayılı Resmi Gazete
156	Zirai Mücadele Amaçlı Uçuşlarda Kullanılan Hava Araçları İçin Temin Edilmesi Gereken Üçüncü Şahıs Mali Mesuliyet Sigorta Limitlerinin Yeniden Düzenlenmesini İçeren Yönetmelik	28.07.2007 tarih ve 26596 sayılı Resmi Gazete
157	Kabotajda Çalışan 400 Gros Tondan Küçük Petrol Tankerlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	16.08.2007 tarih ve 26615 sayılı Resmi Gazete
158	Kıyı ve Liman Yapıları, Demiryolları, Hava Meydanları İnşaatlarına İlişkin Deprem Teknik Yönetmeliği	18.08.2007 tarih ve 26617 sayılı Resmi Gazete
159	Gemi ve Su Araçlarının İnşa İnşası, Tadilatı, Bakım-Onarımlarında Uygulanacak Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik	23.08.2007 tarih ve 26622 sayılı Resmi Gazete
160	Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği	28.08.2007 tarih ve 26627 sayılı Resmi Gazete
161	DM Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ve Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ile Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.09.2007 tarih ve 26651 sayılı Resmi Gazete
162	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik	19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete
163	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Kadrolu Personel Sicil Amirleri Yönetmeliği	19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete
164	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Sözleşmeli Personel Sicil Amirleri Yönetmeliği	19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete
165	Telekomünikasyon Kurumu Tarafından Erişim Sağlayıcılara ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Belgesi verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	24.10.2007 tarih ve 26680 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
166	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Satış İşlemleri Yönetmeliği	27.10.2007 tarih ve 26683 sayılı Resmi Gazete
167	İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik	01.11.2007 tarih ve 26687 sayılı Resmi Gazete
168	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	30.11.2007 tarih ve 26716 sayılı Resmi Gazete
169	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği	01.12.2007 tarih ve 26717 sayılı Resmi Gazete
170	Yolcu Gemilerinin Emniyetine ve Gemilerdeki Yolcuların Kayıt Altına Alınmasına İlişkin Yönetmelik	12.12.2007 tarih ve 26728 sayılı Resmi Gazete
171	Bandırma Liman Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.12.2007 tarih ve 26741 sayılı Resmi Gazete
172	Ro-Ro Yolcu Gemileri ve Yüksek Hızlı Yolcu Tekneleri Yönetmeliği	30.01.2008 tarih ve 26772 sayılı Resmi Gazete
173	Profesyonel Su Altı Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2008 tarih ve 26788 sayılı Resmi Gazete
174	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.02.2008 tarih ve 26789 sayılı Resmi Gazete
175	Özel Teknelerin Donatımı, Kaydı ve Belgelendirilmesi ile Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelik	02.03.2008 tarih ve 26804 sayılı Resmi Gazete
176	Gemi Acenteleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.03.2008 tarih ve 26821 sayılı Resmi Gazete
177	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	05.04.2008 tarih ve 26838 sayılı Resmi Gazete
178	Anten ve Ortak Anten Sistem ve Tesislerinin Kurulmasına ve Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	16.04.2008 tarih ve 26849 sayılı Resmi Gazete
179	Telsiz Operatör Yeterlikleri ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.05.2008 tarih ve 26864 sayılı Resmi Gazete
180	Posta ve Telgraf Teşkilatının 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 Üncü Maddesinin (G) Bendi Kapsamında Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	16.05.2008 tarih ve 26878 sayılı Resmi Gazete
181	Ulaşımda Enerji Verimliliğinin Artırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	09.06.2008 tarih ve 26901 sayılı Resmi Gazete
182	Kılavuz Kaptan Yeterlikleri Eğitimler,Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	04.07.2008 tarih ve 26926 sayılı Resmi Gazete
183	Elektronik Haberleşme Güvenliği Yönetmeliği	20.07.2008 tarih ve 26942 sayılı Resmi Gazete
184	Karayolları Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	25.07.2008 tarih ve 26947 sayılı Resmi Gazete
185	Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.08.2008 tarih ve 26954 sayılı Resmi Gazete
186	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.08.2008 tarih ve 26954 sayılı Resmi Gazete
187	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerlerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	10.08.2008 tarih ve 26963 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
188	Gemilerin Genel Denetimi ve Belgelendirilmesiı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	10.09.2008 tarih ve 26993 sayılı Resmi Gazete
189	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	10.09.2008 tarih ve 26993 sayılı Resmi Gazete
190	Kıyı Emniyeti Ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Tesislerinden Yararlanacak Kişi, Kamu Ve Özel Kuruluşların Sistem, Cihaz Ve Donanımlarına Yer Tahsisi Ve Kule Kullandırılması Hizmetlerinin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	24.09.2008 tarih ve 27007 sayılı Resmi Gazete
191	PTT Acentelikleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	25.09.2008 tarih ve 27008 sayılı Resmi Gazete
192	İçsu Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	21.10.2008 tarih ve 27031 sayılı Resmi Gazete
193	Petrol Tankerlerinin Çift Cidar veya Eşdeğer Tasarım Şartlarının Uygulama Esasları ve Kabotajda Çalışan Petrol Tankeri Operasyonlarının Emniyetli Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik	03.11.2008 tarih ve 27043 sayılı Resmi Gazete
194	PTT Yurtiçi Havale ve Posta Çeki Yönetmeliği	01.12.2008 tarih ve 27071 sayılı Resmi Gazete
195	Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği	23.01.2009 tarih ve 27119 sayılı Resmi Gazete
196	Ro-Ro Yolcu Gemileri ve Yüksek Hızlı Yolcu Tekneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	04.02.2009 tarih ve 27131 sayılı Resmi Gazete
197	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerlerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	13.02.2009 tarih ve 27140 sayılı Resmi Gazete
198	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.02.2009 tarih ve 27147 sayılı Resmi Gazete
199	Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliği	12.03.2009 tarih ve 27167 sayılı Resmi Gazete
200	Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
201	PTT Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Satım İşlemleri Yönetmeliği	25.04.2009 tarih ve 27210 sayılı Resmi Gazete
202	Kısa Mesaj Hizmetlerinde Türkçe Karakter Kullanımına Dair Yönetmelik	16.05.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
203	Seyir Yardımcıları Yönetmeliği	25.05.2009 tarih ve 27238 sayılı Resmi Gazete
204	Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	28.05.2009 tarih ve 27241 sayılı Resmi Gazete
205	İşletmecilere Ait Ticari Sırların Korunması ile Kamuoyuna Açıklanabilecek Bilgilerin Yayımlanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	28.05.2009 tarih ve 27241 sayılı Resmi Gazete
206	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.06.2009 tarih ve 27253 sayılı Resmi Gazete
207	Karayolu Taşıma Yönetmeliği	11.06.2009 tarih ve 27255 sayılı Resmi Gazete
208	Balıkçı Gemilerinin Emniyeti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.06.2009 tarih ve 27267 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
209	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	26.06.2009 tarih ve 27270 sayılı Resmi Gazete
210	Numaralandırma Yönetmeliği	27.06.2009 tarih ve 27271 sayılı Resmi Gazete
211	Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazlara Dair Yönetmelik	27.06.2009 tarih ve 27271 sayılı Resmi Gazete
212	Kıyı Tesislerinde İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.07.2009 tarih ve 27275 sayılı Resmi Gazete
213	Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği	02.07.2009 tarih ve 27276 sayılı Resmi Gazete
214	Spektrum Yönetimi Yönetmeliği	02.07.2009 tarih ve 27276 sayılı Resmi Gazete
215	Telsiz İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	17.07.2009 tarih ve 27291 sayılı Resmi Gazete
216	Özel Telsiz Sistemleri Yönetmeliği	18.07.2009 tarih ve 27292 sayılı Resmi Gazete
217	Telgraf Hizmetleri Yönetmeliği	30.07.2009 tarih ve 27304 sayılı Resmi Gazete
218	Elektronik Haberleşme Sektöründe Etkin Piyasa Gücüne Sahip İşletmeciler ile Bu İşletmecilere Getirilecek Yükümlülüklerin Belirlenmesi Hakkındaki Yönetmelik	01.09.2009 tarih ve 27336 sayılı Resmi Gazete
219	Erişim ve Ara Bağlantı Yönetmeliği	08.09.2009 tarih ve 27343 sayılı Resmi Gazete
220	Özel Teknelerin Donatımı, Kaydı ve Belgelendirilmesi ile Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	13.09.2009 tarih ve 27348 sayılı Resmi Gazete
221	Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliği	14.09.2009 tarih ve 27349 sayılı Resmi Gazete
222	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.09.2009 tarih ve 27354 sayılı Resmi Gazete
223	Özel Teknelerin Donatımı ve Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.10.2009 tarih ve 27364 sayılı Resmi Gazete
224	Ulaştırma ve Haberleşme Uzman ve Uzman Yardımcılarının Sınav, Atama, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	16.10.2009 tarih ve 27378 sayılı Resmi Gazete
225	Karayolları Genel Müdürlüğü Sicil Amirleri Yönetmeliği	24.10.2009 tarih ve 27386 sayılı Resmi Gazete
226	Uluslararası Emniyet Yönetim Kodunun Türk Bayraklı Gemilere ve İşletmecilerine Uygulanmasına Dair Yönetmelik	27.10.2009 tarih ve 27389 sayılı Resmi Gazete
227	Tarife Yönetmeliği	12.11.2009 tarih ve 27404 sayılı Resmi Gazete
228	Gemilerin Teknik Yönetmeliği	17.11.2009 tarih ve 27409 sayılı Resmi Gazete
229	Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	07.01.2010 tarih ve 27455 sayılı Resmi Gazete
230	Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirmeye İlişkin İhale Yönetmeliği	15.01.2010 tarih ve 27463 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
231	Hava Trafik Yönetimi Yazılımları Hakkında Yönetmelik	27.01.2010 tarih ve 27475 sayılı Resmi Gazete
232	Amatör Telsizcilik Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği	03.02.2010 tarih ve 27482 sayılı Resmi Gazete
233	Elektronik Haberleşme Hizmetlerinin Yürütülmesinde Geçiş Hakkına Dair Yönetmelik	03.02.2010 tarih ve 27482 sayılı Resmi Gazete
234	Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sertifika ve Lisans Yönetmeliği	24.02.2010 tarih ve 27503 sayılı Resmi Gazete
235	Denizcilere Mahsus Kıyafet Yönetmeliği	28.02.2010 tarih ve 27507 sayılı Resmi Gazete
236	Kısa Mesafe Erişimli Telsiz Cihazlar (KET) Yönetmeliği	20.03.2010 tarih ve 27527 sayılı Resmi Gazete
237	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.03.2010 tarih ve 27530 sayılı Resmi Gazete
238	Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.04.2010 tarih ve 27540 sayılı Resmi Gazete
239	Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	24.04.2010 tarih ve 27561 sayılı Resmi Gazete
240	Yerli ve Yabancı Hava Araçlarına Yapılan Emniyet Değerlendirmelerine Dair Yönetmelik	14.05.2010 tarih ve 27581 sayılı Resmi Gazete
241	Türkiye Vagon Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.05.2010 tarih ve 27595 sayılı Resmi Gazete
242	Gemi İnşa Yönetmeliği	05.06.2010 tarih ve 27602 sayılı Resmi Gazete
243	Yurtiçinde Üçüncü Şahıslarca Üretilen Yük Vagonu ve Vagon Ana Aksamlarının Teknik Kabulü Hakkında Yönetmelik	01.07.2010 tarih ve 27628 sayılı Resmi Gazete
244	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	10.07.2010 tarih ve 27637 sayılı Resmi Gazete
245	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	10.07.2010 tarih ve 27637 sayılı Resmi Gazete
246	Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği	28.07.2010 tarih ve 27655 sayılı Resmi Gazete
247	Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	21.08.2010 tarih ve 27679 sayılı Resmi Gazete
248	Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği	12.09.2010 tarih ve 27697 sayılı Resmi Gazete
249	Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Gerçek ve Tüzel Kişilerin Elektronik Haberleşme Hizmeti İçinde Kodlu ve Kriptolu Haberleşme Yapma Usul ve Esasları Yönetmeliği	23.10.2010 tarih ve 27738 sayılı Resmi Gazete
250	İç Sularda Çalışan Gemi ve İç Su Araçları Yönetmeliği	31.10.2010 tarih ve 27745 sayılı Resmi Gazete
251	İnternet Alan Adları Yönetmeliği	07.11.2010 tarih ve 27752 sayılı Resmi Gazete
252	Deniz Alacaklarına İlişkin Gemilerin Sigortalandırılması ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik	14.11.2010 tarih ve 27759 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
253	Deniz Yolu ile Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelik	25.11.2010 tarih ve 27766 sayılı Resmi Gazete
254	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	11.12.2010 tarih ve 27782 sayılı Resmi Gazete
255	Kılavuz Kaptanların Yeterlikleri, Eğitimleri, Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.12.2010 tarih ve 27793 sayılı Resmi Gazete
256	Gemi Trafik Hizmetleri Sistemlerinin Kurulmasına ve İşletilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	31.12.2010 tarih ve 27802 sayılı Resmi Gazete
257	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmaz Kira Yönetmeliği	31.12.2010 tarih ve 27802 sayılı Resmi Gazete
258	Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliği	04.02.2011 tarih ve 27836 sayılı Resmi Gazete
259	Deniz Yolu ile Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	19.02.2011 tarih ve 27851 sayılı Resmi Gazete
260	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Amatör Telsizcilik Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.02.2011 tarih ve 27852 sayılı Resmi Gazete
261	Hücresel Sistem Anten Tesislerinin Tasarımı, Kurulumu ve Paylaşımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	18.03.2011 tarih ve 27878 sayılı Resmi Gazete
262	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	19.04.2011 tarih ve 27910 sayılı Resmi Gazete
263	Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet limit değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetim Hakkında Yönetmelik	21.04.2011 tarih ve 27912 sayılı Resmi Gazete
264	Hava Trafik Yönetiminde Emniyet Gözetimi Hakkında Yönetmelik	27.04.2011 tarih ve 27917 sayılı Resmi Gazete
265	Özel Telsiz Sistemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	28.04.2011 tarih ve 27918 sayılı Resmi Gazete
266	Ulaştırma Bakanlığı Sicil Amirleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	12.05.2011 tarih ve 27932 sayılı Resmi Gazete
267	Gemi Acenteleri Yönetmeliği	02.06.2011 tarih ve 27952 sayılı Resmi Gazete
268	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Teşkilat Yönetmeliği	08.06.2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazete
269	PTT Kargo ve Kurye Gönderileri Hakkında Yönetmelik	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete
270	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Kadrolu Personel Sicil Amirleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	12.06.2011 tarih ve 27962 sayılı Resmi Gazete
271	Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	25.08.2011 tarih ve 28036 sayılı Resmi Gazete
272	Karayolları Genel Müdürlüğü Görev Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği	05.09.2011 tarih ve 28045 sayılı Resmi Gazete
273	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul ve Esaslar ile Telekomünikasyon iletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.09.2011 tarih ve 28049 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
274	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyerleri İçin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte (Shy-33b) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.10.2011 tarih ve 28071 sayılı Resmi Gazete
275	Havaalanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY 14A)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazete
276	Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazete
277	Deniz Uçakları ile Hava Taşıma İşletmeciliği Yönetmeliği	02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazetew
278	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Deniz ve Hava Bandı Telsiz Haberleşme Sistem veya Cihazları ile Seyrüsefer Cihazlarına Kurma ve Kullanım İzni verilmesi, Ruhsatlandırılması ile Tarifelerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik	14.10.2011 tarih ve 28084 sayılı Resmi Gazete
279	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik	21.10.2011 tarih ve 28091 sayılı Resmi Gazete
280	Sınai Bilimsel ve Tıbbi (SBT) Cihazları Yönetmeliği	23.10.2011tarih ve 28093 sayılı Resmi Gazete
281	Havayolu İle Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik	03.12.2011 tarih ve 28131 sayılı Resmi Gazete
282	Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği	21.12.2011 tarih ve 28149 sayılı Resmi Gazete
283	Sivil Havacılıkta Emniyet Yönetim Sistemi Yönetmeliği	13.01.2012 tarih ve 28172 sayılı Resmi Gazete
284	Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliği	11.02.2012 tarih ve 28201 sayılı Resmi Gazete
285	Gemi Acenteleri Yönetmeliği	05.03.2012 tarih ve 28224 sayılı Resmi Gazete
286	PTT Acentelikleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.03.2012 tarih ve 28246 sayılı Resmi Gazete
287	PTT Şubeleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.03.2012 tarih ve 28246 sayılı Resmi Gazete
288	Sivil Havacılık İşletmeleri Yetkili Denetim Kuruluşları Yönetmeliği	05.04.2012 tarih ve 28255 sayılı Resmi Gazete
289	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	12.04.2012 tarih ve 28262 sayılı Resmi Gazete
290	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Taşınmaz Kiraya Verme İşlemleri Genel Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	03.05.2012 tarih ve 28281 sayılı Resmi Gazete
291	Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik	05.06.2012 tarih ve 28314 sayılı Resmi Gazete
292	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.06.2012 tarih ve 28325 sayılı Resmi Gazete
293	Havacılık Uzmanlığı Yönetmeliği	17.07.2012 tarih ve 28356 sayılı Resmi Gazete
294	Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik	24.07.2012 tarih ve 28363 sayılı Resmi Gazete
295	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.08.2012 tarih ve 28385 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
296	Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Yönetmeliği (SHY-147)	18.08.2012 tarih ve 28388 sayılı Resmi Gazete
297	Gemi Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik	23.08.2012 tarih ve 28390 sayılı Resmi Gazete
298	Kısa Mesafe Erişimli Telsiz (KET) Cihazları Hakkında Yönetmelik	11.09.2012 tarih ve 28408 sayılı Resmi Gazete
299	Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik	12.09.2012 tarih ve 28409 sayılı Resmi Gazete
300	Yer Tabanlı Radyo Seyrüsefer Sistemleri Uçuş Kontrol Yönetmeliği	15.09.2012 tarih ve 28412 sayılı Resmi Gazete
301	Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği (SHY-14B)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.10.2012 tarih ve 28433 sayılı Resmi Gazete
302	Karayolu Taşıma Yönetmeliği	23.10.2012 tarih ve 28450 sayılı Resmi Gazete
303	Limanlar Yönetmeliği	31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete
304	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Personeli Disiplin Amirleri Yönetmeliği	06.11.2012 tarih ve 28459 sayılı Resmi Gazete
305	Araçların Yüklenmesine İlişkin Ölçü ve Usuller ile Tartı ve Boyut Ölçüm Toleransları Hakkında Yönetmelik	08.11.2012 tarih ve 28461 sayılı Resmi Gazete
306	Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği (SHY-M)	20.12.2012 tarih ve 28503 sayılı Resmi Gazete
307	Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik	27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete
308	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmelik (SHY-İPC)	29.01.2013 tarih ve 28543 sayılı Resmi Gazete
309	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik	06.02.2013 tarih ve 28551 sayılı Resmi Gazete
310	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	27.02.2013 tarih ve 28572 sayılı Resmi Gazete
311	Deniz Ticareti İstatistiklerini Derleme ve Düzenleme Yönetmeliği	01.03.2013 tarih ve 28574 sayılı Resmi Gazete
312	Ptt Acentelikleri Yönetmeliğinin 5. ve 7. Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.03.2013 tarih ve 28575 sayılı Resmi Gazete
313	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teknik Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (SHY TD-01)	06.03.2013 tarih ve 28579 sayılı Resmi Gazete
314	Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanlığı, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzmanlığı ile Denizcilik Uzmanlığı Yönetmeliği	27.03.2013 tarih ve 28600 sayılı Resmi Gazete
315	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulu Yönetmeliği	06.05.2013 tarih ve 28639 sayılı Resmi Gazete
316	Genel Havacılık Yönetmeliği (SHY-6B)	14.05.2013 tarih ve 28647 sayılı Resmi Gazete
317	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.05.2013 tarih ve 28655 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
318	Ulaştırma, Denizcilik, Haberleşme, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Şurası Yönetmeliği	04.06.2013 tarih ve 28667 sayılı Resmi Gazete
319	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.06.2013 tarih ve 28669 sayılı Resmi Gazete
320	Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	07.06.2013 tarih ve 28670 sayılı Resmi Gazete
321	Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği (SHY-145)	11.06.2013 tarih ve 28674 sayılı Resmi Gazete
322	Postada Kullanılan Değerli Kağıtlar Yönetmeliği Fihristinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	18.06.2013 tarih ve 28681 sayılı Resmi Gazete
323	Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik	03.07.2013 tarih ve 28696 sayılı Resmi Gazete
324	Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcılarının Sertifikalandırılmalarına İlişkin Yönetmelik (SHY-SEYRÜSEFER)	11.07.2013 tarih ve 28704 sayılı Resmi Gazete
325	Deniz Uçakları ile Hava Taşıma İşletmeciliği Yönetmeliği (SHY-DENİZ)	23.07.2013 tarih ve 28716 sayılı Resmi Gazete
326	Denizcilik Koordinasyon Komisyonu Yönetmeliği	02.08.2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazete
327	Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.08.2013 tarih ve 28730 sayılı Resmi Gazete
328	Hava Ulaşımını Kolaylaştırma Yönetmeliği (SHY-HUK)	13.08.2013 tarih ve 28734 sayılı Resmi Gazete
329	Hava Aracı ve İlgili Ürün, Parça ve Cihazın Uçuşa Elverişlilik ve Çevresel Sertifikasyonu Yönetmeliği (SHY-21)	20.08.2013 tarih ve 28741 sayılı Resmi Gazete
330	Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim Sistemleri Mânia Kriterleri Hakkında Yönetmelik	23.08.2013 tarih ve 28744 sayılı Resmi Gazete
331	Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmelik	04.10.2013 tarih ve 28875 sayılı Resmi Gazete
332	Limanlar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.10.2013 tarih ve 28799 sayılı Resmi Gazete
333	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik	24.10.2013 tarih ve 28801 sayılı Resmi Gazete
334	TCDD Hukuk Müşavirliği ve Avukatlık Sınav ve Atama Yönetmeliği	25.10.2013 tarih ve 28802 sayılı Resmi Gazete
335	Bakanlıklar ve Başbakanlık Bağlı Kuruluşları Avrupa Birliği Uzmanlığı Yönetmeliği	05.11.2013 tarih ve 28812 sayılı Resmi Gazete
336	Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	17.01.2014 tarih ve 28885 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
337	Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
338	Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
339	Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
340	Tarife Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
341	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu İdari Yaptırımlar Yönetmeliği	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
342	Ücretsiz veya İndirimli Seyahat kartları Yönetmeliği	04.03.2014 tarih ve 28931 sayılı Resmi Gazete
343	Hava Sahasının Esnek Kullanımı Yönetmeliği	18.04.2014 tarih ve 28976 sayılı Resmi Gazete
344	Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği	10.05.2014 tarih ve 28996 sayılı Resmi Gazete
345	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Gayrisıhhi İşyerleri İçin İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	13.05.2014 tarih ve 28999 sayılı Resmi Gazete
346	Posta Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin Yönetmelik	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete
347	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Posta Sektöründe İdari Yaptırımlar Yönetmeliği	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete
348	Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete
349	Deniz Ticareti İstatistiklerini Düzenlenme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	12.06.2014 tarih ve 29028 sayılı Resmi Gazete
350	Hava Trafik Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik	18.06.2014 tarih ve 29034 sayılı Resmi Gazete
351	Elektronik Kimlik Bilgisine Haiz Cihazların Kayıt Altına Alınmasına Dair Yönetmelik	12.07.2014 tarih ve 29058 sayılı Resmi Gazete
352	Elektronik Haberleşme Sektöründe Şebeke ve Bilgi Güvenliği Yönetmeliği	13.07.2014 tarih ve 29059 sayılı Resmi Gazete
353	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	25.07.2014 tarih ve 29071 sayılı Resmi Gazete
354	Telekomünikasyon Kurumu Bütçe Muhasebe ve Uygulama Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	06.08.2014 tarih ve 29080 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
355	Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.08.2014 tarih ve 29097 sayılı Resmi Gazete
356	Deniz Yolu ile Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.08.2014 tarih ve 29097 sayılı Resmi Gazete
357	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.08.2014 tarih ve 29101 sayılı Resmi Gazete
358	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Denetim Çalışmalarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	03.09.2014 tarih ve 29108 sayılı Resmi Gazete
359	Telsiz ve Telekomünikasyon Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.09.2014 tarih ve 29211 sayılı Resmi Gazete
359	Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	11/05/2015 tarih ve 29352 sayılı Resmi Gazete
360	Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetimi Hakkında Yönetmelik	09/10/2015 tarih ve 29497 sayılı Resmi Gazete - 12/02/2015 tarih ve 29265 sayılı Resmi Gazete
361	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Meslek Personeli Yönetmeliği	10/05/2015 tarih ve 29351 Sayılı Resmi Gazete
362	Elektronik Kimlik Bilgisine Haiz Cihazların Kayıt Altına Alınmasına Dair Yönetmelik	17/10/2015 tarih ve 29505 sayılı Resmi Gazete
363	Telsiz İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	28/05/2015 tarih ve 29369 sayılı Resmi Gazete
364	Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği	28/11/2015 tarih ve 29546 sayılı Resmi Gazete
365	Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik	03.07.2013 tarihli ve 28696 sayılı Resmi Gazete
366	Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği	02.05.2015 tarihli ve 29343 sayılı Resmi Gazete
367	Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği	16.07.2015 tarihli ve 29418 sayılı Resmi Gazete
368	Demiryolu Araçları ve Ana Aksamları Tip Onay Yönetmeliği	18.11.2015 tarihli ve 29536 sayılı Resmi Gazete
369	Demiryolu Emniyet Yönetmeliği	19.11.2015 tarihli ve 29537 sayılı Resmi Gazete
370	Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	24.02.2015 tarih ve 29277 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
371	Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	17.06.2015 tarih ve 29389 sayılı Resmi Gazete
372	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.02.2014 tarih ve 28921 sayılı Resmi Gazete
373	Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu Posta Sektöründe İdare Yaptırımlar Yönetmeliği	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete
374	Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete
375	Hava Yolu Taşıyıcılarının Yükümlülüklerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	7 Kasım 2015 tarih ve 29525 sayılı Resmi Gazete
376	Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim Hizmetlerinde Kalite Yönetim Sistemi ve Standardizasyonu Yönetmeliği	25 Eylül 2014 tarih ve 29130 sayılı Resmi Gazete
377	Tehlikeli Maddelerin Demiryolu İle Taşınması Hakkında Yönetmelik	16.07.2015 tarih ve 29418 sayılı Resmi Gazete
378	Tehlikeli Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik	03.03.2015 tarih ve 29284 sayılı Resmi Gazete
379	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılmasına dair yönetmelik	02.04.2015 tarihli 29314 sayılı Resmi Gazete
380	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yeri Hakkında Yönetmelik	28.06.2015 tarih ve 29400 sayılı Resmi Gazete
381	Gemi ve Su Araçlarının İnşa, Tadilat ve Bakım-Onarım Yönetmeliği	07.11.2015 tarih ve 29525 sayılı Resmi Gazete
382	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkındaki Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.08.2015 tarih ve 29454 sayılı Resmi Gazete
383	Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği	02.05.2015 Tarihli ve 29343 sayılı Resmi Gazetede
384	Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği	16.07.2015 Tarihli ve 29418 sayılı Resmi Gazetede
385	Demiryolu Kazalarını ve Olaylarını Araştırma ve İnceleme Yönetmeliği	16.07.2015 Tarihli ve 29418 sayılı Resmi Gazete
386	Demiryolu Araçları ve Ana Aksamları Tip Onay Yönetmeliği	18.11.2015 Tarihli ve 29536 sayılı Resmi Gazete
387	Demiryolu Emniyet Yönetmeliği	19.11.2015 Tarihli ve 29537 sayılı Resmi Gazete

ABC

KISALTMALAR

KARAYOLU SEKTÖRÜ

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADR: Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması

AFAD: *Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı*

AUS: Akıllı Ulaşım Sistemleri

BL. HD.: Bölge Hududu

BSK: Bitümlü Sıcak Karışım

BSY: Büyük Sanat Yapıları

BY: Bölünmüş Yol

COTIF: Uluslararası Demiryolları Taşımacılığı Sözleşmesi

DAP: Doğu Anadolu Projesi

DGR: Tehlikeli Maddelere İlişkin Düzenlemeler

DOKAP: Doğu Karadeniz Projesi

GAP: Güneydoğu Anadolu Projesi

HGS: Hızlı Geçiş Sistemi

IATA: Uluslar Arası Havayolu Taşımacılık Birliği

ICAO: Uluslar Arası Sivil Havacılık Örgütü

ICAO-TI: Havayolu İle Tehlikeli Malların Güvenli Taşınması İçin Teknik Talimatlar

IMDG KOD *(International Maritime Dangerous Goods Code):* Denizyolu ile Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod

IMO *(International Maritime Organization):* Uluslar Arası Denizcilik Örgütü

INTERMODAL TAŞIMACILIK: Taşıma Şekilleri Değiştirilirken Yük Üzerinde Herhangi Bir İşlem Yapmadan Birden Fazla Noktaya Yükün Birden Fazla Taşıma Modeliyle Taşınması Yöntemidir.

KGM: Karayolları Genel Müdürlüğü

KGS: Kartlı Geçiş Sistemi

KUKK : *Kara Ulaştırması Karma Komisyonu*

MSC *(Maritime Safety Committee):* Deniz Güvenliği Komitesi

NATM *(New Austrian Tunelling Method):* Yeni Avusturya Tünel Metodu

OGS: Otomatik Geçiş Sistemleri

OTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımacılığı Hükümetler Arası Örgütü

RFID: Radyo Frekansı ile Tanımlama

RID: Tehlikeli Malların Demiryolu İle Uluslar Arası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik

SK: Sathi Kaplama

SOLAS *(Safety of Life At Sea):* Denizde Can Emniyeti

SRC5: Tehlikeli Mal Taşımacılığı Mesleki Yeterlilik Belgesi

ST: *Sayısal Takograf*

STAUM: Sayısal Takograf Araştırma Ve Uygulama Merkezi

TAMP: *Türkiye Afet Müdahale Planı*

TBM *(Tunnel Boring Machine):* Tünel Açma Makinesi

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları

TEM *(Trans European Motorway):* Avrupa Transit Karayolu

TİKA: Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

TY: Tek Yol

UBAK: *Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı*

YİD: Yap-İşlet-Devret

YKDİ: Yol Kenarı Denetim İstasyonu

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABİGEM: Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezleri

AEK: Avrupa Ekonomik Komisyonu

ATS: Otomatik Frenleme Sistemi

AYB: Avrupa Yatırım Bankası

AYGM: Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü

Balast: Demiryolu Taş Taşıma Vagonu

BC1: Demiryolu Boğaz Geçişi Sözleşmesi

BDZ: Bulgaristan Demiryolları Projesi

BM: Birleşmiş Milletler

BTK: Bakü-Tiflis-Kars

CER *(Community of European Railway and Infrastructure Companies):* Avrupa Demiryolları ve Altyapı Şirketleri Topluluğu

COTIF Sözleşmesi *(The Convention concerning International Carriage by Rail):* Uluslararası taşımacılığın demiryolu ile yapılmasına dair sözleşme

CR2: Marmaray Projesi Araç Temini Sözleşmesi

CR3: Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi Elektro-Mekanik Sistemler Sözleşmesi

DATEM: Demiryolu Araştırma ve Teknoloji Merkezi

DDGM: Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü

DE Anahat Lokomotifi: Dizel Elektrikli Anahat Lokomotifi

DE: Dizel Elektrikli

DEBO *(Designated Body):* Yetkilendirilmiş Kuruluş

DMU *(Diesel Multiple Unit):* Dizel Tren Seti

E&M: Elektro-Mekanik

ECM *(Entity in charge of maintenance):* OTIF Örgütünün Bakımdan Sorumlu Kuruluşu

EKSONSER: Distribitör Firma Adı

EMU *(Electric Multiple Unit):* Elektrikli Tren Seti

EN *(European Norms):* Avrupa Normları

ENR: Mısır Demiryolları Projesi

ERA *(European Railway Agency):* Avrupa Demiryolu Ajansı

ESO: Eskişehir Sanayi Odası

EUROTEM: HYUNDAİ/ROTEM, TCDD ve ASAŞ Ortaklığı ile Kurulan Raylı Taşıtlar Şirketi

EYS: Emniyet Yönetim Sistemi

Falns: Cevher Taşıma Vagonu

GAP: Güneydoğu Anadolu Projesi

Gbs: Kapalı Yük Vagonu

GE: General Electric

GM: General Motor

Habillnss: Bojili, kayar duvarlı kapalı vagon

Habis: Kayar yan duvarlı kapalı yük vagonu

HRS: Hafif Raylı Sistem

Hs: Personel mobil konaklama vagonu

IPA *(Instrument for Pre-accession Assistance):* Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı

IRR: Irak Demiryolları Projesi

İBB: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi

İZBAN: İzmir Banliyö Sistemi

KARDEMİR: Karabük Demir Çelik Fabrikaları

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

Ks: İki dingilli açık yük vagonu

Loko: Lokomotif

M + K: Modernizasyon Vagonları

M1: Batıkent-Kızılay Metro Hattı

M4: Tandoğan-Keçiören Metro Hattı

MARGAN: Raylı Taşıt Firması (İspanyol)

MERTCe: Ortadoğu Eğitim Merkezi

MKEK: Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu

NATM *(New Austrian Tunneling Method):* Yeni Avusturya Tünel Metodu

NOBO *(Notified Body):* Onaylanmış Kuruluş

ORR (Office of Rail Regulation): İngiltere Demiryolu Düzenleyici Kuruluşu

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

OTIF *(Intergovernmental Organisation for International Carriage by Rail):* Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Hükümetlerarası Örgüt

ÖBB: Avusturya Demiryolları

RAME: Orta Doğu Bölgesel Kurulu

Rgns: Bojili Konteyner taşıma vagonu

RIC: Uluslararası Vagon Kuralları

SANGEM: Sanayi Geliştirme Merkezi

Sggmrss 90': 90'lık konteyner taşıma vagonu

Sgns 45': 45'lik Bojili Platform Vagonu

Sgns 60': 60'lık Bojili Platform Vagonu

Sgss: Konteyner taşıma vagonu

SİTAŞ: Sivas Travers İmalat Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Ss: Bojili Açık Yük Vagonu

Talns: Kapalı Tip Cevher Vagonu

TBM *(Tunnel Boring Machine):* Tünel Açma Makinesi

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları

TFT *(Thin-film Transistor):* İnce Film Transistör

TSI *(Technical Specification for Interoperability):* Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartları

TÜBİTAK BİLGEM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi

TÜBİTAK MAM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu

TÜDEMSAŞ: Türkiye Demiryolu Makineleri Sanayii A.Ş.

TÜLOMSAŞ: Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii A.Ş.

TÜVASAŞ: Türkiye Vagon Sanayii A.Ş.

TVS 2000: Vagon Seri İsmi

Uas: Travers Taşıma Vagonu

UDSP: Ulusal Demiryolu Sinyalizasyon Projesi

UIC *(International Union of Railways):* Uluslararası Demiryolları Birliği

UITP: Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği

URAYSİM: Ulusal Raylı Sistemler Mükemmeliyet Merkezi

VADEMSAŞ: Voastalpine Kardemir Demiryolu Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.

YHT: Yüksek Hızlı Tren

YİD: Yap-İşlet-Devret

Zacens: 78 m^3'lük Sarnıç Vagonu

Zacns: 87 m^3'lük Sarnıç Vagonu

Zans: Petrol Taşıma Vagonu

TERİM DİZİNİ

60 kg/m'lik ray: Bir metresinin ağırlığı 60 kg olan ray.

Anklaşman: Sinyalizasyon sistemi karar merkezi

B70 Beton Travers: 60'lık raylar için kullanılan beton travers.

Banliyo: Hafif raylı sistem.

Blok Tren: Yükün yüklendiği istasyondan boşaltılacağı istasyona kadar, lokomotif ve vagonların değiştirilmediği taşımacılık sistemi.

Boji: Vagonun hareket etmesini sağlayan tekerlek takımı.

CTC: Merkezi tren trafik kontrolü.

Dara: Vagonun yüksüz ağırlığı.

Elleçleme: Limanlardaki yükleme ve boşaltma işlemi.

Hamton-Km: Bir kilometrede taşınan hamton yük miktarı.

İltisak Hattı: Fabrika, liman ve OSB'lere bağlanan demiryolu.

Jeneratör Vagonu: Dizi için elektrik üreten vagon.

Komponent: Bir bütünü oluşturan parçalar.

Konstrüksiyon: Kaynakla birleştirilmiş çelik yapı.

Manevra Lokomotifi: Ambar, gar ve iltisak hatlarında vagonların bir yoldan başka bir yola alınması ve değişik yollarda bulunan vagonların bir araya toplanması için kullanılan lokomotif.

Metro: Yeraltında çalışan hafif raylı taşıtlar.

Platform Vagon: Kasa yüksekliği düşük olan havaleli (yüksek boyutlu) eşya taşımaya yarayan vagon.

Prototip: İlk örnek.

Sarnıçlı Vagon: Sıvı ve akıcı yüklerin taşınmasına yarayan silindirik görünümlü vagon.

Ton-Km: Bir kilometrede taşınan ton cinsinden yük miktarı.

Varyant: İki nokta arasındaki mevcut demiryolunun daha kısa ve daha geniş ku-rp yarıçapıyla yeniden bağlanması.

Viyadük: Açıklığı ve yüksekliği çok büyük olan köprüler.

Yolcu-Km: Bir kilometrede taşınan yolcu miktarı.

HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ SEKTÖRÜ

Acc *(Area Control Center):* Saha Kontrol Merkezi

ACEC *(American Council of Engineering Companies):* Amerikan Mühendislik Konseyi

ACI *(Airports Council International):* Uluslararası Havalimanları Konseyi

AFTN *(Aeronautical Fixed Telecommunication Network):* Havacılık Sabit Haberleşme Şebekesi

AMC *(Aero Medical Center):* Havacılık Tıp Merkezi

APP *(Approach Control):* Yaklaşma Kontrol Merkezi

APRSAF *(Asia- Pasific Regional Space Agency Forum):* Asya-Pasifik Ülkeleri Uzay Ajansları Bölgesel Forumu

ATM *(Air Traffic Management):* Hava Trafik Yönetimi

CAT *(Category):* Kategori

CNS / ATM: *(Communication Navigation Surveillance and Air Traffic Management):* Sivil Havacılık Alanında Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim/Hava Trafik Yönetimi.

COPUOS *(United Nations Committee on the Peaceful Uses of Outer Space):* BM Dış Uzayın Barışçıl Amaçlarla Kullanılması Komitesi

D-8 *(Developing Eight):* Gelişmekte olan 8 ülke (Türkiye, İran, Pakistan, Bangladeş, Malezya, Endonezya, Mısır ve Nijerya)

DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmesi

EASA *(European Aviation Safety Agency):* Avrupa Havacılık Güvenliği Kurumu

ECAC *(European Civil Aviation Conference):* Avrupa Sivil Havacılık Konferansı Teşkilatı

EDS *(Explosive Detection System):* Patlayıcı Tespit Sistemleri

ENAC *(L'Ente Nazionale per l'Aviazione Civile):* İtalyan Sivil Havacılık Otoritesi

ETD *(Explosive Trace Detection):* Patlayıcı Tarama Cihazı

EUROCONTROL *(European Organisation for the Safety of Air Navigation):* Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Organizasyonu

FAA *(Federal Aviation Administration):* Amerikan Sivil Havacılık Otoritesi

FUA *(Flexible Use Of Airspace):* Hava Sahasının Esnek Kullanımı

IAC *(International Astronautical Congress):* Uluslararası Uzay Teknolojileri Kongresi

IATA *(International Air Transport Association):* Uluslararası Havayolu Taşımacıları Birliği

ICAO *(International Civil Aviation Organization):* Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı

ICAO Doc.: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Yayını

ITU *(International Telecommunication Union):* Uluslararası Telekomünikasyon Birliği

JAA-TO*(Joint Aviation Authorities – Training Organization):*Ortak Havacılık Otoriteleri Eğitim Organizasyonu

JAR - FCL *(Joint Aviation Requirements Flight Crew License):* Müşterek Havacılık Gereksinimleri Uçuş Mürettebatı Lisansı

KEI: Karadeniz Ekonomik İşbirliği

KÖİ: Kamu - Özel Sektör İşbirliği

MSHGK : Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu

OVERFLIGHT: Üst Geçiş

PAT: Pist, Apron, Taksiyolu

PCC *(Provisional Council Coordinating Committee):* Eurocontrol Geçici Konsey Koordinasyon Komitesi

RSOO *(Regional Safety Oversight Organisation):* Bölgesel Emniyet Gözetim Organizasyonu

SAFA *(Safety Assessment of Foreign Aircraft):* Yabancı Uçakların Emniyet Değerlendirmesi

SANA *(Safety Assessment of National Aircraft):* Yerli Uçakların Emniyet Değerlendirmesi

SESAR *(Single European Sky ATM Research):* Tek Avrupa Hava Sahası Hava Trafik Yönetimi Araştırmaları

SHGM: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

SHY-14: Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği

SHY-M: Sürekli Uçuşa Elverişlilik Ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği Sivil Havacılık Alanında Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim/Hava Trafik Yönetimi

SMART: Türkiye'deki ATM Kaynaklarının Sistematik Modernizasyonu

T-MAG: Türkiye-Ortadoğu Havacılık Grubu

TRACECA: Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaşım Koridoru

UMET Merkezi: Uydu, Montaj, Entegrasyon ve Test Merkezi

UNOOSA *(United Nations Office for Outer Space Affairs):* Birleşmiş Milletler Dış Uzay Ofisi

VFR *(Visual Flight Rules):* Görerek uçuş kuralları

YİD: Yap – İşlet – Devret

KISALTMALAR

AAKKM: Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi

AIS *(Automatic Identification System):* Otomatik Tanımlama Sistemi

CBS: Coğrafi Bilgi Sistemi

COMSAR *(Communication and Search And Rescue):* Haberleşme, Arama ve Kurtarma

ÇED: Çevresel Etki Değerlendirmesi

dGPS *(Differential Global Positioning System):* Diferansiyel Küresel Konumlama Sistemi

DSC *(Digital Select Calling):* Sayısal Seçmeli Arama

DTGM: Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü

DWT *(Dead Weight Tone):* Bir geminin taşıyabileceği en çok ağırlık olup, ham yükün, yakıtın, suyun, kumanyanın, yolcu ve gemi adamlarının kendilerinin ve eşyalarının ağırlıklarının toplamı.

EMPA *(European Maritime Pilots Association):* Avrupa Deniz Kılavuz Kaptanlar Birliği

EMSA *(European Maritime Safety Agency):* Avrupa Deniz Güvenliği Ajansı

Fi- Fi (Fire Fighting): Yangın Söndürme

GMDSS *(Global Maritime Distress and Safety System):* Küresel Denizcilik Tehlike ve Emniyet Sistemi

GTH: Gemi Trafik Hizmetleri

GTHM: Gemi Trafik Hizmetleri Merkezi

GTKH: Gemi Trafik ve Kılavuzluk Hizmetleri

GTS: Gemi Trafik Sistemleri

HF *(High Frequency):* Yüksek Frekans

IALA *(International Association Of Marine Aids To Navigation and Lighthouse Authorities):* Uluslararası Seyir Yardımcıları ve Fener Otoriteleri Birliği

IMO *(International Maritime Organisation):* Uluslararası Denizcilik Örgütü

IMPA *(International Maritime Pilots Association):* Uluslararası Deniz Kılavuz Kaptanlar Birliği

IMRF *(International Maritime Rescue Federation):* Uluslararası Denizde Can Kurtarma Birliği

ISL *(Institute of Shipping Economics and Logistics):* Nakliye ve Lojistik Ekonomisi Enstitüsü

ISM *(International Safety Management):* Güvenli Yönetim Sistemi

ISPS *(International Ship and Port Security):* Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenliği

ISU *(International Salvage Union):* Uluslararası Gemi Kurtarma Birliği

ITU *(International Telecommunication Union):* Uluslararası Telekomünikasyon Örgütü

KABOTAJ: Karasularında sadece o ulusun bayrağını taşıyan deniz araçlarının taşımacılık yapma hakkı, ulusal karasular denizciliği.

KEGM: Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü

KRUVAZİYER GEMİ: Bir veya daha fazla limanda tarifeli geçici turistik ziyaret yapmak amacıyla, bir grup programına katılan yolcuları taşıyan ve sefer boyunca normal olarak, diğer herhangi bir yolcu almayan veya indirmeyen, herhangi bir yükü yüklemeyen veya tahliye etmeyen, uluslararası sefer yapan gemi.

LDT *(Light Displacement Tonnage):* İçerisinde yük bulunmayan geminin o andaki ağırlığı

LRIT *(Long Range Identification and Tracking):* Uzak Mesafe Gemi

MF *(Medium Frequency):* Orta Frekans

OECD *(Organization for Economic Co-operation and Devolopment):* Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

ÖTV: Özel Tüketim Vergisi

P&I *(Protection and Imdenity):* Koruma ve Tazmin Sigortası

PARİS MoU *(Paris Memorandum of Understanding on Port State Control):* Paris Liman Devleti Denetimi Mutabakat Zaptı

PH: Performans Hedefi

RHIB *(Rigged Hull Inflatable Boat):* Sabit Karinalı Şişme Bot

Ro-Ro *(Roll-on/ Roll-off):* Tekerlekli Araç Taşıma Gemisi

SA: Stratejik Amaç

SAR *(Search and Rescue):* Arama ve Kurtarma

SH: Stratejik Hedef

SOLAS 1974 *(International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974, as amended (SOLAS 1974)):* 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi

SOTAS: Seyir Yardımcıları için Otomatik Tanımlama Sistemi

STCW 1978 *(International Convention on Standarts of Trainning Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978,as amended (STCW 1978)):* Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme

TBGTH: Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri

TEU *(Twenty-Feet Equivalent Unit):* 20'lik Konteyner Birimi

TGİ: Trafik Gözetleme İstasyonu

TRMCC *(Turkish Mission Control Centre):* Türk Görev Kontrol Merkezi

TÜBİTAK-MAM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi

UDHB: Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

VHF *(Very High Frequency):* Çok Yüksek Frekans

VTS *(Vessel Traffic Services):* Gemi Trafik Yönetim Sistemi

YEB: Yola Elverişlilik Belgesi

YİD: Yap-İşlet-Devret

YÖK: Yüksek Öğretim Kurulu

TERİMLER:

AIS ATON: VHF Radyo menzilinde bulunan istenilen özellikteki deniz fenerlerini, gemilere bir elektronik harita üzerinde vektör olarak gösteren sistemdir.

ALAMET: Tali seyrüsefer yolları üzerinde bulunan seyre engel teşkil eden karasal noktaların işaretlenmesinde kullanılan seyir yardımcısıdır. Görsel seyirde kullanılır, ışıksızdırlar.

BARİYER: Su yüzeyindeki petrolün yayılımını engelleyen ekipman.

BOFOR: Rüzgâr Skalası

ELLEÇLEME: Yükün yüklenmesi, istif edilmesi, boşaltılması işlemleri.

e-Navigation: Rıhtımdan rıhtıma seyir ve ilgili hizmetlerin denizde emniyet, güvenlik ve deniz çevresinin korunması amacına yönelik olarak geliştirilmesi için, denizcilikle ilgili bilgilerin gemi ve sahilde elektronik anlamda uyumlu bir şekilde toplanması, entegre edilmesi, paylaşımı, sunulması ve analizidir.

FENER: Gemilere yer/yön belirleme ve işaretleme amaçlı deniz sinyali.

Fi-Fi 1: Yangın söndürme 1 klası (2400 m3/h su ve köpük püskürtme kapasiteli)

Fi-Fi 2: Yangın söndürme 2 klası (7200 m3/h su ve köpük püskürtme kapasiteli)

Fi-Fi 3: Yangın söndürme 3 klası (9600 m3/h su ve köpük püskürtme kapasiteli)

HADDE: Madenleri tel durumuna getirmek için kullanılan ve türlü çapta delikleri olan çelik araç.

HADDELEME: Metalleri, haddelerden geçirip, sıcak ya da soğuk bozunuma uğratarak istenilen biçime sokma işlemi.

NAVTEKS: Denize yönelik yazılı seyir uyarıları.

RACON: Radyo (Telsiz) parıldağı

RADYOFAR: 305 – 435 kHz frekanslarda çalışan Yön Bulucu (Direction Finding) cihazlara yön bulma için radyo dalgaları gönderen istasyondur.

SİS Düdükleri: Sisli günlerde, deniz fenerlerinden faydalanılamadığından deniz

ŞAMANDIRA: Üzerlerinde ışıldak bulunan veya bulunmayan deniz tabanına sabitlenmiş denizde yol göstermeye, bir tehlikeyi belirtmeye veya teknelerin bağlanmasına yarayan yüzer cisim.tehlikeleri veya kara parçaları, kayalık, sığlık bölgelerin bulunduğu yerde denizcileri uyarmak için kullanılan düdük.

TEHLİKELİ MAL VE KOMBİNE TAŞIMACILIK

AB: Avrupa Birliği

ADR: BM/AEK -Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması

BM/AEK: Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu

CCC Alt Komitesi: Konteynerlerin ve Yüklerin Taşınması Alt Komitesi

COTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme

CSC: Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşme

CSS Code: Yüklerin İstiflenmesi ve Bağlanması Hakkında Emniyetli Uygulamalar Kodu

DGR: Tehlikeli Maddelere İlişkin Düzenlemeler

DKK: Denizcilik Koordinasyon Komisyonu

G2G: Hükümetten Hükümete

IAEA: Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu

IATA: Uluslararası Havayolu Taşımacılık Birliği

IBC Code: Dökme Halde Tehlikeli Kimyasalları Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod

ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu

ICAO-TI: Havayoluyla Tehlikeli Malların Güvenli Taşınması İçin Teknik Talimatlar

IGC Code: Dökme Halde Sıvılaşmış Gaz Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod

IMDG Code: Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kodu

IMO: Uluslararası Denizcilik Örgütü

IMSBC Code: Uluslararası Denizcilik Katı Dökme Yükler Kodu

INF Code: Radyoaktif Nükleer Yakıt, Yüksek Seviye Radyoaktif Atık ve Plütonyumun Gemilerde Varillerle Güvenli Taşınmasına İlişkin Kod

IPA: Katılım-Öncesi Mali Yardım Aracı

İSEDAK: İslam İşbirliği Teşkilatı-Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

MARPOL: Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Sözleşme

MOU: Mutabakat Zaptı

OTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımacılığı Hükümetlerarası Örgütü

PPR Alt Komitesi: Kirliliği Önleme ve Müdahale Alt Komitesi

RID: Tehlikeli Malların Demiryolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik

Ro-La: Rollande Landstrasse

Ro-Ro: Roll-on Roll-off

SOLAS: Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi

SOPT: Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı

SRC 5: Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Mesleki Yeterlilik Belgesi

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi

TMGD: Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı

TMKT: Tehlikeli Mal Taşımacılığı Komitesi

TSE: Türk Standartları Enstitüsü

UN No: Birleşmiş Milletler Numarası

HABERLEŞME SEKTÖRÜ

3N: Üçüncü Nesil

AB: Avrupa Birliği

ADSL *(Asymmetric Digital Subscriber Line):* Asimetrik Sayısal Abone Hattı

AFAD: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

AGİT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı

AİHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

AKN: Adil Kullanım Noktası

APG: Acele Posta Gönderisi

APS: Acele Posta Servisi

APT: Gelişmiş Siber Casusluk Tehditi

Ar-Ge: Araştırma – Geliştirme

ARPU *(Average Revenue per User):* Abone Başına Gelir

ATS: Araç Takip Sistemi

AVPİD: İstanbul Avrupa Yakası Posta İşleme ve Dağıtım Başmüdürlüğü

AYÇH: Acil Yardım Çağrı Hizmeti Birliği

AYDES: Afet Yönetim ve Karar Destek Sistemi

BEREC: Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyiciler Kurumu

BT: Bilgi Teknolojileri

BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

CA *(The Council Of Administration):* İdari Konsey

CBS: Coğrafi Bilgi Sistemi

CDR *(Critical Design Review):* Kritik Tasarım Gözden Geçirme

CDS: Gümrük Beyan Sistemi

CEPT: Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Avrupa Konferansı

CİS: Cihet İyileştirme Sistemi Projesi

CMK: Ceza Muhakemesi Kanunu

CRM *(Customer Relationship Management):* Müşteri İlişkileri Yönetimi Sistemi

DDoS *(Distributed Denial of Service):* Dağınık Hizmet Dışı Bırakma Saldırısı

DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmeleri

DMR *(Digital Mobile Radio):* Sayısal Mobil Telsiz

DSL *(Digital Subscriber Line):* Sayısal Abone Hattı

EBA: Eğitim Bilişim Ağı

EBYS: Elektronik Belge Yönetimi Sistemi

ECO: Avrupa Haberleşme Ofisi

EHAB: Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgileri

EHABS: Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi

EHK: Elektronik Haberleşme Kanunu

EMC *(Electromagnetic Compatibility):* Elektromanyetik Uyumluluk

EMG: Elektromanyetik Girişim

EPG: Etkin Piyasa Gücü

ESHS: Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı

ESİS: Elektromanyetik Alanları Sürekli İzleme Sistemi

ETSI: Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü

EUROMED *(Euro-Mediterranean Partnership):* Akdeniz Posta Birliği

FATİH: Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

FIRST *(Forum of Incident Response and Security Teams):* Olay Müdahale ve Güvenlik Ekipleri Forumu

FTTH/B *(Fiber to the Home/Building):* Eve/Binaya Kadar Fiber

GİB: Gelir İdaresi Başkanlığı

GİH: Güvenli İnternet Hizmeti

GNSS *(Global Navigation Satellite Systems):* Küresel Navigasyon Uydu Sistemleri

GPS *(Global Positioning System):* Global Yer Belirleme Sistemi

GSM *(Global System For Mobile Communication):* Mobil İletişim İçin Küresel Sistem

HF: Yüksek Frekans

HGS: Hızlı Geçiş Sistemi

ICNIRP *(International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection):* Uluslararası İyonlaştırmayan Radyasyondan Korunma Komisyonu

IMEI *(International Mobile Equipment Identity):* Uluslararası Mobil Cihaz Kimliği

IMT: Uluslararası Mobil Telekomünikasyon

INHOPE *(International Association of Internet Hotlines):* Uluslararası İnternet İhbar Merkezleri Birliği

IP *(Internet Protocol):* İnternet Protokolü

IPA: Katılı Öncesi Mali Yardım Aracı

IPA-1: Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı 1. Bileşeni

IPS: Uluslararası Posta Sistemi

IRG: Bağımsız Düzenleyiciler Grubu

ISO *(International Organization for Standardization):* Uluslararası Standartlar Teşkilatı

ITU *(International Telecommunication Union):* Dünya Telekomünikasyon

IVR *(Interactive Voice Response):* Otomatik Arama Sesli Yanıt Sistemi

İEN: İnternet Erişim Noktaları

İPÇ: İnteraktif Posta Çeki Hizmeti

İSS: İnternet Servis sağlayıcı

Ka BANT: 20-30 Ghz Frekans Aralığı

KAMAS: Kaba Maddeleri Ayrım Sistemi

KEFEK: TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonun

KEP: Kayıtlı Elektronik Posta

KEPHS: Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcısı

KGS: Kartlı Geçiş Sistemi

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

KİEM: Kamu İnternet Erişim Merkezi

KİK: Kamu İktisadi Kuruluşu

KKTG: Kapıdan Kapıya Teslim Gönderisi

Ku BANT: 10-17 Ghz Frekans Aralığı

LAK: Laboratuvarlar arası Karşılaştırma Deneyleri

LİDAR *(Laser Imaging Detection and Ranging):* 3 boyutlu nokta bulutu

LRIT *(Long Range Identification And Tracking):* Uzun Mesafeli Gemi Tanımlama ve Takip Sistemi

LTE *(Long Term Evolution):* Uzun Dönem Dönüşüm

LVD *(Low Voltage Directive):* Alçak Gerilim

M2M *(Machine To Machine):* Makineden Makineye İletişim

MEB: T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

MDIA: Mevcut Durum İhtiyaç Analizi

MFİB: Merkezi Finans ve İhale Birimi

MHZ : Megahertz

MNT: Mobil Numara Taşınabilirliği

MOBDF: Mobil Yön Kestirme ve Monitör İstasyonu

MoU *(Minutes of Usage):* Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı

MPLS *(Multiprotocol Label Switching):* Çoklu Protokol Etiket Anahtarlama

NVİ: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

OAD *(On the Air Download):* Receiver Güncelleme Datası

OCSP: Çevrimiçi Sertifika Durumu Protokolü

OECD: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü

OGS: Otomatik Geçiş Sistemi

OKAS: Otomatik Kargo Ayrım Sistemi

OKTH: Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti

OMAS: Otomatik Mektup Ayrım Sistemi

OTT *(Over the Top Technology):* Çoklu Ekran

ÖTGG: Ön Tasarım Gözden Geçirme

PAL: Pacific Air Limited

PGD: Piyasa Gözetimi ve Denetimi

PİM: Posta İşleme Merkezi

POC: Posta İşletme Konseyi

POSTEUROP: Avrupa Kamu İşletmecileri Birliği

PTT: Posta Telgraf Telefon İşletmesi

RF *(Radio Frequency):* Radyo Frekansı

RFI: Bilgi İster Dökümanı

RFP: Teknik İster Dokümanı

RFID: Radyo Frekanslı Tanımlama

RK: Rekabet Kurumu

RKDT: Referans Kiralık Devre Teklifi

ROYTEPT: Referans Ortak Yerleşim ve Tesis Paylaşımı Teklifi

RTÜK: Radyo Televizyon Üst Kurulu

SAR *(Specific Absorption Rate):* Özgül Soğurma Oranı

SAYE: Sanal Ayrıştırılmış Yerel Erişim

SHÇEK: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu

SİL: Sertifika İptal Listesi

SİP: SOME İletişim Platformu

SMS *(Short Message Service):* Kısa Mesaj Hizmeti

SSM: Savunma Sanayi Müsteşarlığı

SOME: Siber Olaylara Müdahale Ekipleri

STB *(Set-top Box):* Digital TV Kutusu

HABERLEŞME SEKTÖRÜ

STH: Sabit Telefon Hizmeti

STK: Sivil Toplum Kuruluşu

TAMP: Türkiye Afet Müdahale Planı

TBR *(Technical Basis for Regulation):* Teknik Düzenleme Esasları

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları

TEMSAN: Türkiye Elektromekanik Sanayi A.Ş.

TES *(Telephony Earth Station):* Telefon Yer İstasyonu

TEYDEB: TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı

TF – CSIRT/TI *(Task Force / Computer Security Incident Response Teams / Trusted Introducer):* Bilgisayar Güvenliği Olay Müdahale Ekipleri Görev Gücü / Güvenilir Paydaşlar

THK: Toptan Hat Kiralama

TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı

TİKA: Türkiye İşbirliği Kalkınma Ajansı

TRABİS: ".tr" ağ bilgi sistemi

TSE: Türk Standartları Enstitüsü

TTTE: Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanı

TURPEX *(Turkish Parcel Expres):* Türk Paket Ekspres

TUSAŞ: Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.

TÜBİSAD: Bilişim Sanayicileri Derneği

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TÜFE: Tüketici Fiyat Endeksi

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKAK: Türk Akreditasyon Kurumu

UAVT: Ulusal Adres Veritabanı

UÇHS: Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcı

UHF *(Ultra High Frequency):* Oldukça Yüksek Frekans

UKİM: Uluslararası Kargo İşleme Merkezi

ULAKBİM: Ulusal Akademik Ağ Ve Bilgi Merkezi

UMET Merkezi: Uydu, Montaj, Entegrasyon ve Test Merkezi

UMTH: Uzak Mesafe Telefon Hizmetleri

UN: WomenBM Kadın

UNDP: Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

UPT: Ucuz Para Transferi

UPU *(Universal Postal Union):* Dünya Posta Birliği

USET: Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi

USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi

UUP: Ulusal Ulaştırma Portalı

UYAP: Ulusal Yargı Ağı Projesi

VAE: Veri Akış Erişimi

VDSL *(Very High Speed Digital Subscriber Line):* Yüksek Hızlı Sayısal Abone Hattı

VPN *(Virtual Private Network):* Sanal Özel Ağ

VSAT *(Very Small Aperture Terminal):* Çok Küçük Huzmeli Terminaller

VUK: Vergi Usul Kanunu

WRC-15: Dünya Radyokomünikasyon Konferansı 2015

YAPA: Yerel Ağın Paylaşıma Açılması

YHT: Yüksek Hızlı Tren

YÖK: Yüksek Öğretim Kurumu